

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LUXDORPHS DAGBØGER

INDEHOLDENDE

BIDRAG TIL DET 18. AARHUNDREDES
STATS-, KULTUR- OG PERSONALHISTORIE

I UDDRAG UDGIVNE VED

EILER NYSTRØM

AF

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE

II

1774—88

PAA CARLSBERGFONDETS BEKOSTNING

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKJÆR)

1925-30

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie har den 22. Juni 1913 besluttet at udgive Luxdorps Dagbøger i Uddrag ved Dr. phil. *Eiler Nystrom* under Tilsyn af Professor Dr. phil. *Aage Friis* og Rigsarkivar *L. Laursen*; i sidstnævntes Sted er senere indtraadt Overbibliotekar Dr. phil. *Carl S. Petersen*.

Erik Arup. Louis Bobé. Johs. Brøndum-Nielsen.
William Christensen. Knud Fabricius. Aage Friis.
Holger Hansen. Holger Hjelholt. Ellen Jørgensen.
Alfr. Krarup. L. Laursen. Axel Linvald. M. Mackeprang.
E. Marquard. Eiler Nystrom. Poul Nørlund.
Jørgen Olrik. Carl S. Petersen.

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie

stiftedes i Januar 1877 med det Formaal at fremme Studiet af Fædrelandets Historie ved Offentliggørelsen af nogle af de mange Aktstykker, Breve, Krøniker og andre Kilder, som endnu henligger utrykte eller er mindre tilfredsstillende udgivne. Planen for Selskabet er den at betro Udgivelsen af de enkelte Kilder til et eller flere Medlemmer af Selskabet eller til Udenforstaaende, saaledes at de almindelige Regler for Udgivelsesmaaden vedtages af Selskabet, og saaledes at Udgivelsen kontrolleres gennem et af Selskabet nedsat Udvalg.

Selskabet har hidtil udgivet:

- Kong Frederik den Førstes danske Registranter**, udgivne ved *Kr. Erslev og W. Møllerup*. 1879.
- Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve**, udgivne ved *C. F. Bricka og J. A. Fridericia*. 1.—7. Bind. 1878—91.
- Codex Esromensis**. Esrom Klosters Brevbog, udgivet ved *O. Nielsen*. 1880—81.
- Danske Kancelliregistranter 1535—1550**, udgivne ved *Kr. Erslev og W. Møllerup*. 1881—82.
- Libri memoriales capituli Lundensis**. Lunde Domkapitels Gavebøger, udgivne ved *C. Weeke*. 1884—89.
- Aktstykker og Oplysninger til Rigsraadets og Stændermødernes Historie i Kristian IV.s Tid**, udgivne ved *Kr. Erslev*. 1.—3. Bind. 1883—90.
- Corpus constitutionum Danicæ**. Forordninger, Recesser og andre kongelige Breve, Danmarks Lovgivning vedkommende, 1558—1660, udgivne ved *V. A. Secher*. 1.—6. Bind. 1887—1918.
- Aktstykker til Oplysning om Stavnsbaandets Historie**, udgivne ved *J. A. Fridericia*. 1888.
- Forarbejderne til Kong Kristian V.s Danske Lov**, udgivne ved *V. A. Secher og Chr. Støchel*. 1.—2. Bind. 1891—94.
- Repertorium diplomaticum regni Danicæ medlævalis**. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen med Udtog af de hidtil utrykte, udgivet ved *Kr. Erslev, William Christensen og Anna Hude*. 1.—4. Bind. 1894—1912.
- Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen**, udgivne ved *C. Nyrop*. 1.—2. Bind. 1895—1904.
- Aktstykker vedrørende Erik af Pommerns Afsættelse som Konge af Danmark**, udgivne ved *Anna Hude*. 1897.
- Breve til og fra Kristoffer Gøje og Birgitte Bølle**, udgivne ved *Gustav Bang*. 1898—99.
- Aktstykker og Oplysninger til Statskollegiets Historie 1660—1676**, udgivne ved *J. Lindbæk*. 1.—2. Bind. 1903—10.
- Vitæ Sanctorum Danorum**, udgivne ved *M. Cl. Gertz*. 1908—12.
- Missiver fra Kongerne Christiern I.s og Hans's Tid**, udgivne ved *William Christensen*. 1.—2. Bind. 1912—14.
- Luxdorphs Dagbøger**, udgivne ved *Eiler Nystrom*. 1.—2. Bind. 1915—30.
- Scriptores minores historię Danicę medli ævi**, udgivne ved *M. Cl. Gertz*. 1.—2. Bind. 1917—22.
- Kongelige Kammerregnskaber fra Frederik III.s og Christian V.s Tid**, udgivne ved *Emil Marquard*. 1918.

- Annales Danici medli ævi, udgivne ved Ellen Jørgensen. 1920.**
Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie i dets første 50 Aar 1877—1927. 1927.
Inkvistitionskommissionen af 20. Januar 1772, udgivet ved Holger Hansen. 1.—2. Bind. 1927—30.
Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalls. Series secunda. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen med Udtog af de hidtil utrykte. 2. Række, udgivet ved William Christensen. 1.—2. Bind. 1928—29.
Svaning-Hvitfeld. Svanings Danmarkskrønike 1241—1282, sammenstillet med Hvitfeld og kildemæssigt oplyst, udgivet ved Kr. Erslev. 1928.
Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre, udgivne ved E. Marquard. 1. Bind. 1929.

Forretningsudvalgets Medlemmer er for Tiden:

Knud Fabricius. William Christensen. Holger Hjelholt.

INDHOLD

	Side
DAGBØGERNE FOR 1774—88.....	1—418
LUXDORPHS TESTAMENTE.....	419—26
TILFØJELSER OG RETTELSESR.....	427—28
REGISTER	429—568

FORKORTELSER

- RA = Rigsarkivet i København.
LAS = Landsarkivet for Sjælland m. m.
KBK = Kongelige Bibliotek i København.
UBK = Universitetsbiblioteket i København.
D. K. eller D. Kanc. = Danske Kancellis Arkiv (i RA).
C. C. (i Luxdorps egen Tekst) = Cancellie-Collegium.
Rentek. = Rentekammerets Arkiv (i RA).
Gude = Gudes haandskrevne kommenterede Uddrag
af Luxdorps Dagbøger 1770—88 (i RA).

1774

Januar 2. Giort Cour til Geheime-Raad Thotts og spiiist om Aftenen med min Kone til Borres med heele Suhrs, Hiorthøis og Debes's Familie, begge Treschover¹⁾, Galthen og Harpenist Kirckhof, som spillede uforlignelig, samt Talbitzer og Tuxen.

— 3. Om Eftermiddagen i Konferentz hos Kofod Ancher med Stampe og Sevel, aftalt at det maaskee kunde blive ved Hof- og Stads-Retten²⁾, men at mand skulle nærmere overveie, hvad Modificationer der kunde giøres.

— 4. Skrevet til Kammeret om Tienden af Nærum³⁾. — Mad. v. d. Lühe Ober:H:M[e]st[er]inde hos Dr. Juliana. — Min Kone har Bedemand Sanddrus Barn Peter Hersleb i Frue Kirke. Fadderne: Frøken Falch, Biskop Harboe og Cancellieraad Tausan.

— 5. C. C. in pleno. — Hos Aagaard, som har Podagra.

— 6. Refereret i Stats-Raadet abs. Rømling. — Det nye Asiatiske Compagnie vant sin Sag i Høieste Ræt⁴⁾.

¹⁾ Herman T., Professor, siden Præst ved Garnisons Kirke, og Michael T., Assessor i Højesteret.

²⁾ Hof- og Stadsretten var jo nemlig en under Struensee opstaaet Institution, hvis fortsatte Bestaaen skulde underkastes nærmere Overvejelse (jvfr. 11. Februar 1772).

³⁾ Jvfr. 24. December 1773.

⁴⁾ Reinh. Iselin, Peter van Hurck, Joost van Hemmert, Gisbert Behagen, Abraham Schneider og Henning Fred. Bargum forlangte, at det d. 11. Septbr. 1772 foretagne Valg af nye Direktører skulde omstødes og Udkastet til en ny Konvention undergives fornyet Drøftelse, men deres Forlangende afvistes ved Højesteretsdommen (Højesterets Voteringsprot. 1773 Litr. A. S. 776 ff., og Nyrop, N. L. Reiersen, S. 231 ff.).

Januar 7. Fridrich udlæste N[orske] L[ov] 5. B[og]. — Udlæst Hr. Holstes ypperlige Prædiken paa Bededagen¹⁾. — Færdig med paraphrasis over Versene i Gunnlaugs Saga. — Skoleholderen ved de 32 Mænds Skole faaer en Kost paa Klosteret²⁾.

— 8. Hviid, som blev gjort umyndig, hans Memorial med Printzens Brev kom ned.

— 10. I Aggershuus Stift er 13400 fleere døde end fødte. — Jeg bad Commerce-Raad Hviid til mig. Hand kom med Landsdommer Schinckel, som jeg ei havde bedet. Hand er vist ikke i den Tilstand, at hand burde været gjort umyndig. Hans Svigersøn, som har søgt det, har hængt sig. Ellers er Hviid vist ikke af de klogeste; men Omgangen med ham er skammelig. — Stærk Ildebrand uden Østerport i Cartoun-Trykkeriet eller i en Mølle.

— 11. Det var Jansens Mølle³⁾, der brændte. — Kongen resolverer immediate, at en Bonde skal vælge sig selv en Procurator, og skriver til Brokenhuus⁴⁾, at det er skeet for at forekomme ugudelig Undertrøkkelse⁵⁾.

— 12. C. C. hos Aagaard abs. Graah. — Politimester tilskrives anl. det liderlige og forargelige Brev, der er indført i Aften-Posten⁶⁾. — Besøgt med min Kone og Bartholin

¹⁾ Chr. Holst's Prædiken ved Taksigelsesfesten 1. Decbr. 1773 udkom 1774.

²⁾ Det var for at understøtte Skolen, der var oprettet Aaret før (jvfr. Carl Bruun, Kjøbenhavn III, 589), og for at gøre det muligt for de 32 Mænd at faa og beholde en duelig Student til Skolemester. Skolen støttedes tillige med 100 Rdlr. aarlig af Partikulærkassen (Kopibog over Kabinettsordrer 1774, 7. Jan.).

³⁾ I Adresseavisen (1774, Nr. 6) fortælles, at Branden var paa Svanholms Mølle, tilhørende Møller Schmidt.

⁴⁾ Amtmanden over Vordingborg og Tryggevælde Amter; det var Kancelliet, der efter Kongens Befaling skulde tilskrive ham som anført. Bonden var Rasmus Peder Madsen af Viemose, der var sigtet for at have tilskyndet en anden til Brandstiftelse (D. K. Breve 1774, Nr. 53).

⁵⁾ I Kabinettsordren til Danske Kanc. af 10. Jan. hedder det, at Kongen har tilstaaet dette til den fattige Bondes Hjælp for at oplyse hans Sag og forekomme syndig Undertrykkelse (Kopibog over Kabinettsordrer). Gude udbryder: Hvilken Overilelse af Guldberg og ubeviist haard Beskyldning mod Rettens Pleie!

⁶⁾ Af Skrivelsen til Politimester Fædder (D. K. Brevbog 1774, Nr. 54) ses, at det liderlige og forargerlige Avertissement fandtes i Nr. 1 for Aaret 1774. Dette Numer mangler i det kgl. Biblioteks Eksemplar og paa Universitetsbiblioteket fattes Aargangen helt.

Mag. Dass paa Hospitalet. Hand gav mig Joseph Athiæ¹⁾ lille Hebraiske Bibel.

Januar 13. Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. — Fridrich udlæst den Norske Lov²⁾. — Lumholtz Stifts-Provst i Christiania. — Beringskiold skal ingen Titul have, førend hand gjør sig Kongens Naade værdig.

— **14.** Fridrich begyndte paa C 6ti F[o]r[ordning]e[r]. — Conf:[R] Carstens besøgte mig og viiste Opskriften paa Comoedie-Huuset³⁾.

— **15.** Stampe sendte Concepten til Forestillingen anl. Kammerets Jurisdiction.

— **16.** Giort Cour til Thotts.

— **17.** Anthon Moltke besøgte mig for at recommandere Norss⁴⁾.

— **19.** C. C. hos Aagaard abs. Graah, hvis anden Datter er farlig syg af Smaae-Kopper.

— **20.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack. — Brev fra Finantz-Collegio, at vi faae gotgiort 10 Rdr. for hver af vore Reiser til Fredensborg⁵⁾. — Commission anl. Arnæ Stipendium abs. Kall. Adskilligt er glemt anl. Gunlaugs Saga og om Provst Gunnar Poulsens Arbeide.

— **21.** Hørt Mr. Suhr prædikede paa Borchens Collegio præss. Provst Hee og Hr. Hansen. Kuns maadelig, ingen Gaver, liden copia. Blev ikke ved Texten.

— **24.** Cammer-Junker Baron Guldencrone⁶⁾ dør.

— **26.** C. C. hos Aagaard abs. Graah.

— **27.** Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— **28.** Giort Cour hos Kron-Printzen med Borch.

— **29.** Giort Cour om Formiddagen. — Kl. 1¹/₂ blev jeg

¹⁾ En Rabbi, der tillige virkede som Bogtrykker i Amsterdam.

²⁾ Jvfr. 22. December 1773.

³⁾ Skuespilhuset havde været underkastet en omfattende Ombygning, der nu omtrent var ført til Ende. Luxdorph kan mene enten den nye Indskrift over Hovedindgangen eller den ny, af C. F. Jacobi affattede Devise over Prosceniet: »Ej blot til Lyst« (sml. Nyeste Skilderie af Kjbhvn. 1810, Nr. 116, og Overskou, Den d. Skueplads III, 55 f.). Carstens og Jacobi var begge Medlemmer af Skuespildirektionen.

⁴⁾ Lucas Nors fik 1. Juni 1774 Bestalling som Sorenskriver i Bamble Fogderi (Norske aabne Breve 1774, Nr. 231).

⁵⁾ Jvfr. 15. Juni 1773.

⁶⁾ Peter G., Assessor i Hof- og Stadsretten, 26 Aar gl.

ansagt at møde i Kongens Forgemak, hvor jeg fik Baandet¹⁾ uden at viide et Ord deraf tilforn. — Spiist om Aftenen ved Cavalleer-Taffelet.

Januar 30. Hellig Gæstes Kirke Hr. Møller, siden Hr. Hansen uddeelede Dronningens Penge. — Svar fra Kammeret om Tiende af 10 Skp. H[art]-K[orn]²⁾. — Kiørt med Suhms til Grev Thotts Cour, men kom for sildig.

— **31.** Fulgt Guldenchrone til Jorde med Broderen³⁾, Krabbe, begge Kaaser⁴⁾, Grev Holst, Reventlau, Linstow. — Været hos Grev Thott. — Presenteret for Printzesse Charlotte.

Februar 2. C. C. hos Aagaard abs. Graah. — Giort Visiter og deriblant Cour til Bernstorffs. — Fra Geheime-Raad v. d. Luhe sendt mig Statuterne⁵⁾ og Regning paa 220 Sp. Ducater. Mit Symbolum: In spe et quiete fortis.

— **3.** Præsenteret mig for Eickstedt og Grev Scheel. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Efterseet Smagens Portefeuille. — Betalt v. d. Luhes Regning.

— **4.** Været til Couren.

— **5.** Jeg var til Kongens Taffel med Grev Holck, Adm. Kaas, Baron Knuth, Cammer-Herre Bergtholsheim og Com-mandeur Bille.

— **6.** Giort Cour med min Kone til Thotts, som ikke tog imod os for Upasselighed.

— **7.** Været om Formiddagen hos Geh:Raaden.

— **9.** Ole Nielsen fra Nærum var her og sagde, at hand frygtede Rugen tog Skade, fordi Hviid-Kaalen raadnede, som var et gammelt Bondemærke, dog stod Rød-Kaalen sig. — Spiist om Middagen ved Kronprintzens Taffel med Printzen af Bevern, Pless og Penz. — C. C. abs. Graah. — Været i Club hos Borres, omtrent 50 M[enne]sker. En meget artig Indretning.

— **10.** Været hos Geheime-Raaden, som er forkiølet og kommer ei ud denne Uge. Refereret i Stats-Raadet, for-resten in pleno.

¹⁾ ∅: det hvide Baand. Jvfr. 26. Juli og 17. August 1769.

²⁾ Jvfr. 4 Januar.

³⁾ Chr. Vilh. G. († 1818), der paa dette Tidspunkt var Kaptajn.

⁴⁾ Rimeligvis menes de to Søofficerer, Brødrene Fred. Chr. K. († 1804) og Ulrik Chr. K. († 1808), hvis fælles Svigermoder var en Guldchrone.

⁵⁾ for Dannebrogordenen. V. A. v. d. Lühe var Ordenssekretær.

Februar 16. C. C. abs. Graah.

— **19.** Skrevet et PM. til Geh:Raaden om Bille. — Brev fra Pr. Fridriks Commission, at Ægteskabs-Bevillinger heretter skal betales. — Bülow har det Vanheld, at en Hest slaaer hans Been i tu.

— **20.** Giort Cour til Thotts.

— **21.** Brev fra Enke-Cassens Commission¹⁾ med en Forestilling approberet af H. M:t., hvoraf synes 1. at den vedbliver, 2. at de, der har været der tilforn, ei faaer saa slætte Vilkor som de tilkommende. — Udlæst Voiage aux Isles de France et du Bourbon etc. par un Officier du Roi²⁾. Meget vel skrevet.

— **22.** Været hos Geh:Raaden. — Spiist ved Kongens Taffel med Grev Danneskiold, Juell-Wind, G[eneral]-M[ajor] Brockenhuus, Janssen og Penz.

— **23.** C. C. in pleno.

— **24.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Hr. Saxtorff kaldet til Nicolai og Heyberg igien til Saabye.

— **25.** En vanartig Pige paa 10 Aar i Hersted-Øster anstiller et Spøgerie, som Præst og Provst³⁾ troer at være alvorligt.

— **26.** Ordre til Arnæ Magnæi Commission, at Finsen faaer 200 Rdr. i de to første Aar.

Marts 2. C. C. in pleno.

— **3.** Siddet i Høieste Ræt og spiist til Taffels med Thott, Reventlau, Knuth, Schach, Hauch, Juell-Wind, B[aron] Knuth, Haxthausen og Hielmstjerne⁴⁾. — Nr. 130. Jacob Møllestad, en Bonde Syndenfields (Bang) blev søgt af afg. Kiøbmand Lunds Enke (Uldal) efter Regning for 198 Rdr. Hun beviiste med 2 Vidner, at der efter Lovens 5—13—49 etc. var giort Afregning med Bonden, som havde leveret Vahre mod Vahre, og at Bonden havde Contrabog, hvori alting var nedskrevet, men denne ville Bonden hverken

¹⁾ Jvfr. 8. Februar 1773.

²⁾ Jacques Henri Bernardin de Saint-Pierre. Bogen udkom 1773.

³⁾ Præsten var Peder Schaltz, Provsten Peder Andr. Aagaard i Glostrup.

⁴⁾ 5. Marts var der Middagsselskab hos Juel-Vind for de Personer, der ekstraordinært sad i Højesteret ved Sessionens Aabning 3. Marts (med Undtagelse af nogle enkelte).

benægte¹⁾ at have, ikke heller komme frem med. Unanimiter af 25 Assessores, abs. Kofod Ancher, concluderet (NB. Sorenskriveren friekiendte Bonden, men de øvrige Rætter dømte ham imod): Ober-Hof-Ræts Dommen bør ved Magt at stande. Denne Processes²⁾ Omkostning betaler Jacob med 80 Rdr., til J[ustits] C[assen] 24 og 5 Rdr.³⁾ — En Skaansk Kiøbmand vandt 28/m Rdr. i Tall-Lotteriet.

Marts 4. Thott og Schack slutte deres Commission⁴⁾.

— 5. Om Aftenen med Nielsen, Borneman og Borch paa Hof-Theatret, hvor Gnieren blev spillet.

— 6. Været ved Biskoppernes Schmidts og Bangs Vielse i Frue Kirke. Schmidt prædikede, baade hans og Harboes Taler vare ypperlige. Det hele Kgl. Herskab var i Choret og hørte siden Hr. Holst i Slots-Kirken. Schmidt er født 1727 og Bang 1711.

— 7. Borgemester Thorup talte med mig om Gisselfeldt⁵⁾. — Steuer-Commissionens Brev om Banquen⁶⁾ kom om Aftenen Kl. 10.

— 9. C. C. in pleno. — Peblinge-Søens Demning ved Øster-Port bryder ud.

— 10. Refereret i Stats-Raadet, abs. Rømling, baade de overblevne fra sidst og de nye⁷⁾. — Spiist ved Kron-Pr. Taffel med Schack Rathlau, Braem og Haxthausen. — Arnæ Magnæi Commiss. abs. Langebech. Ordren om Finsen, som faaer Lov at reise; Gunnar Poulsen faaer 30 Rdr. aarlig. — Præsident Stockfleth og Provst Leem døde⁸⁾.

— 11. Været om Aftenen paa det nye Comoedie-Huus⁹⁾

¹⁾ I Orig.: benægtet.

²⁾ I Orig.: Processens.

³⁾ Referatet af Højesteretsdommen findes paa det modstaaende hvide Blad.

⁴⁾ Rimeligvis menes den under 30. Oktbr. 1772 omtalte Kommission.

⁵⁾ 11. Maj udgik kgl. aabent Brev om, at Betalingen af Restgælden paa Klosterets Gods maatte udsættes 8 à 10 Aar (Sjæll. aabne Breve 1774, Nr. 226). Niels Thorup var Borgmester i Næstved.

⁶⁾ Ved Plakat af 15. April 1774 stadfæstedes den Oktroj, der 29. Oktbr. 1736 var meddelt det tidligere Interessentskab.

⁷⁾ nl. Sager.

⁸⁾ Hannibal Stockfleth blev begravet 10. Marts (Danm. Adels Aarbog 1886), Provst Leem døde 25. Febr.

⁹⁾ Jvfr. 14. Januar.

og set den lønlige Beilere¹⁾ med Frue Reiersen og Bartholin, som spiiste hos os om Aftenen.

Marts 12. I Smagens Selskab med Nielsen, Guldberg, Carstens, Møller og Schlegel.

— **14.** Udlæst de samtlige 22 Tomer af Histoire de France. — Om Aftenen i Bunte Reihe²⁾.

— **15.** Været hos Geheime-Raaden.

— **16.** C. C. in pleno. — Prof. Treschow besøgte mig og fortaalte, at hans Fader ville resignere.

— **18.** Været til Cour. — Saldern kommer i Unaade.

— **19.** Holster-Sild ere komne. — Jeg spiiste ved Kongens Taffel med Grev Reventlau, Løvenskiold, Haxthausen, Støcken og Schultz³⁾.

— **20.** Udlæst Michaelis Oversættelse af Psalmerne⁴⁾. — Comtesse Reventlau forlovet med en Hardenberg af det Hannoverske⁵⁾.

— **22.** Om Eftermiddagen stærk Ildløs paa Kiøbmager-Gade hen imod Puster-Vig, som brændte i 4 Tiimer⁶⁾.

— **23.** C. C. in pleno. — Besøgt Suhm, som var i Arbeide med at fløtte sine Bøgger op igien fra Haven. Ilden⁷⁾ var saa nær ham, at det var Guds synderlige Forsyn, der reddede ham. Der brændte 12/m⁸⁾ Tønder Havre og nogle Hundrede Læs Høe for Guarderne.

— **24.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Fleischer bliver General-Krigs-Commissarius. — Arnæ Legatum taber sin Sag mod Høpfner ved Hof- og Stats-Retten⁹⁾. — Fridrik udlæste C. 6ti Forordninger.

¹⁾ »Den alt for lønlige Bejler« af Charl. Biehl.

²⁾ Taffel ved Hove, hvori baade Herrer og Damer deltog.

³⁾ Luxdorph kommer nu, efter at han har faaet det hvide Baand og er præsenteret ved Hoffet, ret hyppig til Taffels, baade hos Kongen og Kronprinsen. Notaterne herom er i det følgende udeladt, naar de ikke tillige indeholder andre Oplysninger.

⁴⁾ J. D. Michaelis' tyske Oversættelse af det gamle Testamente udkom i Aarene 1769—83.

⁵⁾ Jvfr. 25. Marts.

⁶⁾ Ilden var i Etatsraadinde Raffs Bagergaard paa Lille Købmagergade (Adresseavisen 1774, Nr. 47).

⁷⁾ Suhm boede i Pustervig, hvortil Baghuset i den afbrændte Gaard (jvfr. 22. Marts) vendte ud.

⁸⁾ I det ovenfor anførte Nr. af Adresseavisen staar 1200.

⁹⁾ Jvfr. 3. Maj 1775.

Marts 25. Den unge Comtesse Reventlau, som er i Huuse hos sin Stiffader og tillige Grandoncle eller Moders Morbroder Geh:Raad v. Thienen, 15 Aar gl., bliver forlovet med den unge Hardenberg i Hannoversk Tieneste¹⁾. Ved sin Ægtepagt skænker hun 20/m Rdr. til Grev Ditlev Reventlaus Søn²⁾.

— 26. Været hos Geh:Raaden. — Kgl. Befaling til Cancelliet at være Halling behjælpelig til at faae sit Tyverie paa 12/m Rdr. opdaget.

— 27. I Torsdags³⁾ var i Land-Huusholding Selskabet et forargeligt Klammerie mellem Hübner og Martfeldt.

— 29. C. C. in pleno. — Den unge Graah⁴⁾ vil tillige være Secreterer i Høieste Ræt. — B[c]ggge Cancellier skal sammentræde for at fastsætte Proportioner af Land-Milicen.

— 31⁵⁾. Om Aftenen til Hove for at høre en Passions-Oratorie: I pellegrini al Sepolcro⁶⁾.

— April 1. Hørt i Runde-Kirke Stud. Jacobsen efter Begjæring. Maadelig og skiødesløs. Læste ikke eengang Lidelsens Historie ræt op⁷⁾.

— 2. Brev fra Printzen anl. en Bøsemager i Wiborg, som formedelst en Disput med Borg-M. Høgh fik en Galdefeber og døde.

— 3. Udlæst Voiage de Siecle.

— 6. C. C. in pleno. — Geheime-Raad Oertz dør. Almuen sagde om ham, at hand burde have havt det blaae Baand til Geburtsdagen, siden hand ikke kunde holde det hviide reent⁸⁾.

— 7. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 8. Været til Herrens Bord i Hellig-Giæstes Kirke.

¹⁾ Friderica Juliana Christiana Reventlow og Carl Aug. von Hardenberg.

²⁾ I den under 7. og 10. Maj oprettede og derefter kgl. konfirmerede Ægtepagt findes ingen Bestemmelse herom (Sjæll. aabne Breve 1774, Nr. 247).

³⁾ c: 24. Marts.

⁴⁾ Peder Hersleb G.

⁵⁾ Det var Skærlorsdag.

⁶⁾ af J. A. Hasse.

⁷⁾ Herefter Notiits om et Selskab hos Borre, hvor Luxdorph bl. a. traf •Windtmøller (som jeg besøgte og saae hans Medailler).•

⁸⁾ Han havde været Amtmand sidst i Nykøbing p. F., men var bleven afskediget 1772. Jvfr. 10. Januar 1773. Gude bemærker: •Han var saa yderlig drikfældig, at han daglig gik ned paa Viinkieldere og drak dobbelte Soppener, og undertiden faldt beskienket om paa Kiøbenhavns Gader.•

Stud. Alexander Holm prædikede. Jeg kunde ikke ræt høre ham.

April 10. Giort Cour hos Geh:Raaden med min Kone.

— **11.** Fæstet en nye Tienere, navnl. Christian, en Søn af Grev Reventlaus Kammer-Tienere.

— **12.** Hofman virkelig Etatz-Raad, Baden Professor extraordinarius.

— **13.** C. C. in pleno. — Assessor Schov forlovet med Jfr. Suhr. — Etatz-Raadinde Klöcker laaner mig 600 Rdr. til 11te Junii.

— **14.** Friedrich udlæste de 5 første Aar af F. 5ti Forordninger.

— **15.** Giort Cour. Om Eftermiddagen besøgt Dass, som i Forgaars har haft det Uheld at falde og støde sig paa den lamme Side. — Hübner nedlegger sit Vice-Præsident Embede.

— **16.** Commissorium til Schimmelman, Schack, Bernstorff, Juell, Carstens, Stieman. at der skal graves en Canal at seile fra Glückstad til Kiel. Wegner beordres dertil med Printzen af Hesßen¹⁾. — Ligeledes Commission til Thott, Schack og Hielmstjerne anl. Videnskaberne-Societetet²⁾. — Kölpin Justitz-Raad. — Urolighed blant Bønderne paa Sorøe.

— **18.** Brev fra Printzen anl. Huitfeldts Sag³⁾.

¹⁾ Kanalen var en Frugt af det nylig fuldbyrdede holstenske Mage-skifte. »Da Vi,« hedder det i Kommissoriet, der udstedtes 18. April, »ved den Højestes Forsyn nu ser Os i en udelt Besiddelse af Hertugdømmet Holsten, saa have Vi til Vore kære og tro Undersaatters Bedste fattet det landsfaderlige Forsæt at forene Østersøen med Vesterhavet ved at lade grave en Kanal, som saa vidt Stedernes Natur og Omstændigheder det udkræve og tillade, skal i det mindste være 5 til 6 Fod dyb, for derved at befordre og udbrede Handelen samt udvide alle Næringsveje i Landet« (Sjæll. Missiver 1774, Nr. 278 a).

²⁾ Se herom Molbech, Videnskabernes Selskabs Hist., S. 153.

³⁾ Arveprinsen skriver: »Hvad Stiftamtmand Huitfeldt har skrevet, kan jeg ikke melde. Jeg har al Tillid til de Mænd, som Kongen har betroet sit Cancellie, og de har erfaret, at jeg hos Hans Majestet taler deres Sag, fordi jeg veed, at de i et svært Embede baade behøve og fortiene det. Cancelliet ville kun gjøre et med mig til at tugte allevegne de smaae Despoter, og ansee det for en Lykke, naar man af og til kan gribe een, og til de andres Skræk afstraffe ham. Dette, dette er jeg, fordi jeg bør, i høieste Grad opmærksom paa, og kan ikke lade af at tale og skrive for

April 19. Samling paa Cancelliet anl. Land-Militien. — Været hos Geh:Raaden.

— **20.** C. C. in pleno. — Geheime-Raadinde Linstow døde i Forgaars¹⁾ og hand er meget syg. — Erichsen og Finnsen spiste hos os om Middagen og vi gik Edderne igiennem.

— **21.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Hr. Priebst døde i Gaar²⁾. — Gratuleret til Suhrs.

— **22.** Giort Cour til Kron-Printzen, den lille Printzesse, Enkedronningen og Kongen. — Gratuleret Comtesse Knuth med sin Mariage med Løvenskiold.

— **23.** Hennings bliver Justitz-Raad tillige med Kølpin.

— **24.** Jeg sendte Guldberg Schiønnings Anmærkninger, som har meldt det for Printzen og i H. K. H:s Navn givet meget naadigt Svar om det og meere³⁾.

— **25.** Besøgt Wiedewelt og talt med ham om de Islandske Vignetter⁴⁾.

— **26.** Alle de Kielske Rangs-Personer skulle beholde den samme Rang, som om de vare Kongl. danske Rangs-Personer af samme Titel. Ridderne af St. Annæ Orden rangere næst efter de af Dannebrog.

— **27.** C. C. in pleno. — Crøger, en personel Capellan fra Norge, som har været hos Provst Garboe, hvertes til Soldat af hans Broder, som er Under-Officeer⁵⁾. — De Engleske bemægtige sig Krabbén Eiland. — Vestindianerne ville ikke antage det stemplede Papiir. — Kongen kjøber de Islandske Interessentere ud.

Undertrykte mod alle Slags Voldsmænd (D. K. Arveprins Frederiks Breve 18. April 1774). Matth. Wilh. Huitfeldt var Stiftamtmand i Viborg.

¹⁾ Margrethe Linstow, f. Vind, døde 18. April, 67 Aar gl. (Adresseavisen 1774, Nr. 62).

²⁾ Chr. Michael Priebst, f. paa Strømsø 23. Decbr. 1724, døde som dansk Sognepræst ved Garnisonskirken 20. April (Adresseavisen 1774, Nr. 63).

³⁾ D. 16. Marts havde Arveprinsen skrevet til Cancelliet: »Den lærde Schønning, om hvis Flid man ikke kan tvile, behøver til Fortsettelsen af en Reise, som er nyttig, flere Penge, og den Alstrup, som ønsker en Titel, tilbyder dem. Kongen vil og til Schønnings Reise skienke dem.« Den Mand, der ønskede Titel, hed Hans Jacob Barchmand Alstrup; han blev Kancelliraad 7. April og nogle Aar efter Postmester i Trondhjem. I Foraaret 1774 kunde Suhm meddele Schønning, at der var tilstaaet ham 1000 Rdr. (D. K. Arveprins Frederiks Breve, anf. Dato; Norske aabne Breve 1774, Nr. 133; Daas, Gerh. Schønning, 1880, S. 54).

⁴⁾ Jvfr. 10. December 1772.

⁵⁾ Jvfr. 30. April.

April 29. Professor Worms Kone i Aarhus døde d. 25de sidstl. — Geh:Rd. Linstow dør Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

— **30.** Printzen skrev om Hr. Crøger, som havde ladet sig hverve ved hans Regiment¹⁾.

Maj 2. Hørt Gøgen og seet Svalen.

— **3.** Udlæst Kofods Lov-Historie.

— **4.** C. C. abs. Graah.

— **5.** Refereret i Stats-Raadet abs. Rømeling, som er syg. — I Morgen er Vogeli Bryllup med Guldbergs Syster²⁾.

— **6.** Ordre fra Kongen, at Herman Treschow er Præst til Guarnisons-Kirken, Balle Hof-Prædikant, Janssen Professor Theologiæ, og disse begge deele Hr. Schmidts 1000 Rdr. Ancher faaer Treschovs 300 Rdr. til og bliver quartus Theologus³⁾. Thott kommer i Skat-Kammeret med Schimmelman og Schack Rathlou.

— **7.** G:Kr:Comm. Schmidt dør⁴⁾.

— **10.** Sendt Guldberg Schiønnings Anmærkninger reenskrevne⁵⁾.

— **11.** Egte-Pagten mellem Printz Friderich og Printzessen af Meklenborg-Schwerin Sophie Friderica underskrives paa Løverdag d. 14. Maii, da det er Vor Konges Navnedag og Printzessens Faders Hertug Ludvigs Geburtsdag. — Borneman bliver General-Auditeur i Schmidts Stæd.

— **13.** C. C. in pleno. — Bagger, som reiser til Aachen, tog Afskeed.

— **14.** Gratuleret til Anchers og Holtermans⁶⁾. —

¹⁾ Peter Lilliengraf Crøger havde i 12 Aar forrettet præsteligt Embede dels i Norge, dels i Danmark, men var i Øjeblikket uden Subsistens og bestemte sig til at blive Musketer ud fra den Betragtning, at det var bedre at have lidet at leve af end intet. Han havde ladet sig hverve paa den Betingelse, at han atter maatte blive fri, naar han stillede en anden i sit Sted. Prinsen fandt, at Tildragelsen var »forargerlig», og Biskop Harboe krævede, at hans Kaldsbrev fratoges ham, og han selv fik Lov til at blive under Milicen. Saaledes skete det, dog blev han ikke sendt til Guinea, som Biskoppen foreslog (D. K. Breve 1774, Nrr. 764 og 765).

²⁾ Peter Vogelius, Sognepræst til Frederiksberg og Hvidovre, og Hedevig Høegh.

³⁾ ∴ fjerde Professor i Fakultetet.

⁴⁾ I Adresseavisen (1774, Nr. 71) angives Dødsdagen til 8. Maj.

⁵⁾ Jvfr. 24. April.

⁶⁾ Dagen før havde Justitssekretær Knud Holtermann og Professor Lorenz Ancher holdt Bryllup, henholdsvis med Ursula Beata Lind og Ursula Elisabeth Wodroff.

Jahnsen¹⁾ bliver Professor ordinarius og Assessor Consistorii.

Maj 15. Giort Cour til Grev Thotts.

— **17.** Fulgt sal. Schmidt til Jorde i Holmens Kirke, hvor hand blev biesat, med General-M. Ahlefeldt, Cammer-H. Krabbe, Obrister Sehested, Schultze, Stampe, Bielefeldt og Ass. Hiort. — Biskop Schmidt tog Afskeed.

— **18.** C. C. in pleno. — Commission i Arnæ Magnæi Sager abs. Kall, fordi der vælges en nye Rector, som bliver Kofod, siden Rottbøll er syg. — Skialm Hviides Kiste med Opskrift paa en Blye-Plade findes i Sorøe Kirke. — Hardenberg bliver frie for 6 og 10de Penge.

— **19.** Refereret i Stats-Raadet for Thott og Bernstorff. — I Gaar Aftes holdt Løvenskiold Bryllup med Comtesse Knuth.

— **20.** Slottet i Weimar afbrænder.

— **21.** Reist med min Kone og det heele Huus til Nærum. — Herskabet reiste til Fredensborg og spiiste paa Søllerød.

— **23.** Søllerød Kirke, Stud. Ammentorp, hvis Fader er Præst til Tiirsted i Lolland. Er kun 22 Aar. En af de almindelig maadelige Taler; har og noget tykt Maal.

— **24.** Kammer-H. v. d. Maase paa Kraagerup dør²⁾. — Aagaard reiste til Fredensborg.

— **26.** C. C. in pleno.

— **28.** I Steege afbrænder 112 Gaarde. — Capt. Dixsen og Super-Cargo Mouritzen dør. — Koes kjøber Antworschow og Pebringe for 150/m Rdr.

— **30.** Mad. Grøn dør³⁾.

— **31.** Reist med Hennings til Fredensborg⁴⁾. — Besøgt Guldberg og Hiorthøi.

Juni 1. Refereret i Stats-Raadet. Hauch var først inde fra Kl. 11 til 1^{1/2}, siden gik Printzen og Rømeling bort. Kongen gik først til Bords Kl. 4.

— **2.** C. C. in pleno.

¹⁾ Hector Fred. Janson.

²⁾ Kammerherre og Oberst Friedr. v. d. Maase døde 21. Maj, 51 Aar gl. (Adresseavisen 1774, Nr. 79).

³⁾ Efter Adresseavisen (1774, Nr. 85) døde Elsabe Dorothea Krugen, afg. Borgmester Grøns Enkefrue, den 1. Juni i en Alder af 74 Aar.

⁴⁾ Jvfr. Noten til 15. Juni 1773.

Juni 3. Sat Bøggerne i Orden¹⁾.

— 4. Prof. Gram skrev mig til, at hans Gaard brændte²⁾.

— 6. Min Rose uden Torne blomstrer. Enkelt Flor med Purpur eller violet Blade omtrent som Fløiels-Rosen.

— 7. Cabinets-Ordre: 1. at Prof. Janssen i Følge sin Bestalling skal sidde i Consistorio, examinere, censurere p. p., og at Kongen forundrer sig over, at n[o]gen (Dr. Holm) deri vil gjøre Vanskelighed³⁾; 2. at Hr. Østrup⁴⁾ maae staae alleene for de 32 Mænds Fattiges Skole, at de maae catechiseris for sig selv i hvad Kirke de vil p. p.

— 8. Jomfrue- og Pimpinelle-Roserne florere.

— 9. C. C. in pleno.

— 10. Gaaet med min Kone til Søllerød for at besøge Hr. Treschow, som er meget svag; hand reiser til Byen i Morgen.

— 11. Ordre til mig, Stampe, Carstens, Steeman, Schulze, Carstens og Hofman at opsette Land-Milice-Forordningen. — Zoega bliver Casserer ved Post-Amtet i Kofods Stæd.

— 12. Søllerød Kirke, Hr. Dreyer. Provst Hviid visiterede.

— 14. Præliminair Samling anl. Land-Militien. — Reist til Fredensborg. — Rugen er mislykket paa de fleeste Stæder, Brabrand⁵⁾ siger, at Aarsagen er, at den ei blev moden i Fior. Derfor har hand saet sin tykt.

— 15. Besøgt Geh:Raaden og Guldberg. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Reist til Byen. — Færdig med Fortalen til Gunlaug Saga.

— 16. C. C. in pleno. — Justitz-Raad Pauli i Post-Amtet gjør Ophud. — Frue Dreyer døde om Aftenen Kl. 8⁶⁾.

— 17. Pimpinelle-Rosen med røde Blade, en nye Sort, florerer. Ligeledes Hanbutten, Eddike-Rosen og Eglanterne.

— 18. Gratuleret Assessor Bartholin⁷⁾.

— 19. Hr. Treschow døde Kl. 10 Formiddag.

¹⁾ I Nærum, hvor de havde staaet uden Tilsyn Vinteren over.

²⁾ Prof. Lavrids Gram var Provst paa Møen og Præst i Stege. Jvfr. 28. Maj.

³⁾ Jvfr. 16. Septbr.

⁴⁾ Jørgen Ø., første Kapellan ved Nicolai Kirke.

⁵⁾ Etatsraad Fred. B. paa Sonnerupgaard i Tikøb Sogn.

⁶⁾ Justitsraadinde Anna Elisabeth Dreyer, f. Scavenius, døde i Nærum, 67 Aar gl. (Adresseavisen 1774, Nr. 9:3).

⁷⁾ 17. Juni havde Højesteretsassessor Johan Bartholin Eichel og Bolette Marie Graah holdt Bryllup.

Juni 20. Skrevet til Moth og Suhr i Vestindien.

— **21.** En nye Sort, liden mørkerød Rose florere, som Hintze¹⁾ kalder den Burgundiske og jeg Rosula bella.

— **22.** Været i Commissionen om Land-Militien. Fr. giøres af Schultz og Hofman, vi øvrige ere omtrent Stokkemænd. — Cammer-Herrinde Reetz, Rosenkrantzes Sviger-Moder, dør ab intestato²⁾. — Provst Bech i Hiembech, som havde J:frue Wissing, dør³⁾. — Frue Dreyer begravnes.

— **23.** C. C. abs. Graah. — Hr. Treschow begravnes. — Gunnerus⁴⁾ har Bryllup med Mad. Hougaard i Lyngbye.

— **24.** Christian⁵⁾ har udlæst de 2 første Bøger i Loven. — Ordre til Cancelliet, paraph. af Printzen og Stats-Raadet, at O[ber] H[of] R[etten] og Kirken skal fløttes fra Aggershuus, at Slotsloven igien skal oprettes m. m. Endskiønt, hedder det, at mand intet fiendtlig har at frygte for.

— **25.** Spiist om Aftenen til Borres, om Middagen til Aagaard[s]. Da vi skulle kiøre, var Morten fuld, saa vi maatte leie en Karl til at kiøre.

— **26.** Søllerød Kirke, Provst Hviid. Bøn pro novo successore. Kirken var gandske opfyldt.

— **27.** Begyndt at igiennemsee mine Ve's⁶⁾.

— **28.** Fisker paa Allinggaard⁷⁾ dør. Skiænker 40/m Rdr. til gudelig Brug; hver af Fiskers Sønner⁸⁾ en Herregaard, hvorimod de give Faderen⁹⁾ 500 Rdr. aarlig. Hans Kone og øvrige Børn¹⁰⁾ faae hver en Capital. — Commission i Land-Milice Sagen. — Reist til Fredensborg. — Besøg af Guldberg.

— **29.** Været hos Geh:Raaden. — Refereret i Stats-Raadet in pleno.

¹⁾ Gottlob Fred. Hintze var Gartner og boede i Nærum.

²⁾ Lucia Emerentia R., f. Levetzow, døde 17. Juni paa Barritskov (Danm.'s Adels Aarvog 1894); ab intestato = uden Testamente.

³⁾ Døde efter Wiberg 15. Juni.

⁴⁾ Biskoppens Brodersøn Niels Dorff Gunnerus. I Helliggeistes Kirkes Vielsesbog kaldes Bruden Birgitte Cecilie, afg. Klokker Høysgaards Enke.

⁵⁾ Luxdorfs nye Tjener (jvfr. 11. April). Sml. 22. December 1773.

⁶⁾ Luxdorfs »Carmina« udkom Aaret efter.

⁷⁾ ∴ Chr. Fischer, der tillige ejede Gravballegaard; han døde 17. Juni.

⁸⁾ ∴ Auktionsdirektør Movrids Fischers to Sønner Jean Arnold Fischer og Chr. Fischer (Jydske Missiver 1776, Nr. 53)

⁹⁾ ∴ Movrids Fischer.

¹⁰⁾ nemlig Movrids Fischers.

Juni 30. C. C. in pleno.

Juli 1. Lindencrone og Frue, Horrebow, Frue og Døttre, Frue Bagger, J:fr[ue]r Borre og Wøldike spiste hos os om Middagen, siden kørte vi alle til Kilden¹⁾.

— **3.** Søllerød Kirke, Hr. Dreyer. To uægte Børn bleve ved Møllers²⁾ Forseelse døbt efter Prædiken. — De smaae Brochenhuuser besøgte os med Borres. Vi kørte med dem til Kilden¹⁾ og spiste hos Borres om Aftenen.

— **4.** De, som ei betale pC:to Skat, skal sættes i Extra-skat for de Fattige.

— **5.** Været i Land-Milice-Commissionen.

— **7.** C. C. in pleno.

— **9.** Levetzau Stiftamtmand i Christiania og Schouboe i Bergen.

— **12.** Reist til Fredensborg. Læst paa Veien Brægeren, et klygtigt Heltedigt. Maaskee Wessels³⁾. — Hiorthøi og Guldberg besøgte mig.

— **13.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Spiist hos Kron-Printzen med Schack (som talte om det Danske Magazins Opkomst), Larrey og Hennings⁴⁾.

— **14.** C. C. in pleno.

— **19.** Været i Land-Milice-Commissionen.

— **21.** C. C. abs. Graah.

— **23.** Det eene Chinesiske Skib under Cap:t With kommer hiem. For 4 Uger siden havde hand talt med det andet ved de Flamske Øer.

— **24.** Søllerød Kirke, Hr. Siverud. Forklarede intet af den foresatte Materie. Talen havde ei mindste Sammenhæng og var fuld af Digressioner.

— **25.** Cramer bliver Pro-Cancellarius og Theologus primarius i Kiel og Berger Professor medicinæ, chirurgiæ et artis obstetriciæ.

— **26.** Reist til Fredensborg.

¹⁾ ∅: Kirsten Pils Kilde i Dyrehaven.

²⁾ Degnen Nicolai Gottschalck Müller.

³⁾ Det var af Edv. Storm.

⁴⁾ Anton von Larrey, dansk Gesandt i Berlin, og A. F. Hennings, den Gang Legationssekretær smstds.

Juli 27. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. Fyhns Sag¹⁾ refereret medens Hauch var inde.

— **28.** Stærk Torden og Lynild, som slog ned i China-fahreren og adskillige andre Stæder. — C. C. abs. Graah.

— **29.** Udlæst Histoire philosophique des Indes, alle 6 Tomer. Det er beklageligt, at mand nu fast ikke læser noget vittigt og grundigt Skrift, uden at det er forfattet af en Frietænkere. — Om Eftermiddagen med Horrebows besøgt Etatz-Raad Holm og saae en deilig Americansk Blomster kaldet Alstromeria.

— **30.** I Torsdags²⁾ slog Torden ned i Taarnet paa Cronborg uden at mand mærkede det havde tændt, førend en Svensk Fregatte gik forbi og saluterede. (NB. Der gik en Sladder i Byen, at den ikke havde saluteret og beraabt sig paa Ordre, samt at den var udsendt at tage vor China-fahrer). Da den blev svaret, sank Spiiret eller Fløiet af Drønen. Mand frygtede, at Taarnet skulde falde til Krud-Taarnets Side og derfor ved det syvende Canon-Skud skiød det ned til den anden Siide.

— **31.** Søllerød Kirke, Stud. Nyeholm, Informator hos Horrebows. Har gode Gaver og er frie, men bruger for mange opskruede Talemaader.

August 1. Den anden Chinafahrer kom i Gaar til Helsingør.

— **2.** Været i Land-Milice-Commissionen.

— **4.** C. C. abs. Graah. — Reist med min Kone til Nærum og paa Veien besøgt Admiral Hoppe i Gientofte.

— **6.** Gratuleret Hr. Blicher³⁾ paa Cancelliet. — Hr. Dreyer fik Qvernæs residerende Capellanie.

— **9.** Været i Land-Milice-Commissionen. — Reist til Fredensborg. Besøgt Guldberg.

¹⁾ Overkrigskommissær og Politimester i Kristiania Jørgen Andreas Fyhn havde gjort sig skyldig i Mangler og Misligheder ved Proviaenteringen og var kommen i et skævt Forhold til Befolkningen. 6. Marts 1773 var der lagt Arrest paa hans Person, men denne ophævedes ved Missive til Stiftsbevalingsmanden over Aggershus Stift af 3. Aug. 1774 (DK. Supplikprot. 1774 I, Nrr. 929 og 1581, Norske Tegl. 1773, Nr. 281, 1774, Nrr. 226, 281 m. fl. Steder).

²⁾ d: 28. Juli.

³⁾ Han havde faaet Brev paa Søllerød Kald 3. Aug. (Sjæll. aabne Breve 1774, Nr. 412). Jvfr. 21. August.

August 10. Refereret i Stats-Raadet abss. Printzen og Thott. — Professor Treschow havde Bryllup i Søllerød¹⁾.

— **11.** C. C. abs. Graah. — Hersleb forpagter Konge-Tienden for 200 Rdr.

— **13.** Rødbye brænder af. Den halve Part reddede Grev Reventlau ved Søe-Etaten²⁾, som gjorde Anstalter med Sprøiterne.

— **14.** Søllerød Kirke, Hr. Dreyer, som tog Afskeed.

— **15.** Besøgt Jfr. Treschow og beseet Printzens Have³⁾.

— **16.** Sluttet Land-Milice-Commissionen.

— **17.** Biskop Nannestad og G:Raadinde Løvenørn døde⁴⁾.

— **18.** C. C. abs. Graah.

— **19.** Spadseeret med Horrebows til Retraite⁵⁾.

— **20.** Efter Borres Breve har Høsten i Polen, omkring Dantzig ved Elven og Øster-Søen været ønskelig.

— **21.** Søllerød Kirke. Provst Hviid indsatte Hr. Jens Matthias Blicher, i en stor Forsamling endog af fremmede.

— **23.** Reist til Fredensborg. — Kiørt Kornet ind, Rug 11¹/₂ Trave, Byg 6 Traver.

— **24.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack, hvis Datter⁶⁾ havde Bryllup. Land-Milice-Fr. var med⁷⁾. — Blosset havde Afskeeds-Audientz. — Min Kone bar Bornemans Søn Philip Julius med Baronesse Knuth; Fadderne: Hielmstjerne, Ryberg, Bosch⁸⁾.

— **25.** C. C. abs. Graah.

— **27.** Bønderne paa Aggersøe, som tracteres tyrranisk af deres Hosbond⁹⁾, bryder ind i hans Huus og pryglers ham og Kone.

¹⁾ med Sophie Elisabeth Wleugel.

²⁾ Grev Conr. Georg R., den Gang Kaptajn.

³⁾ i Søllerød. Der menes Haven til Søllerødgaard, som paa dette Tidspunkt var i Arveprinsens Værge.

⁴⁾ Biskop Fred. Nannestad døde 11. Aug., Frederikke Sophie Løvenørn, f. Holsten, 31. Juli paa Antvorskov.

⁵⁾ En Lystgaard ved Skodsborg (sml. Nystrøm, Søllerød Sogn, S. 96 ff.).

⁶⁾ Dorothea Sophie Schack-Rathlou, der ægtede Baron Clemens Aug. v. Haxthausen.

⁷⁾ nemlig til Behandling i Statsraadet.

⁸⁾ ∩: Bosc de la Calmette.

⁹⁾ Kromand Lars Nielsen, der af samme Grund kort efter afhændede Øen. Han blev saa ilde medhandlet af den rasende Almue, at kun Præstens Mellekomst sparede ham Livet; Overfaldet fandt Sted om Aftenen den 18. Aug. (D. K. Supplikprot. 1774 II, Nrr. 727 og 991).

August 28. Søllerød Kirke, Hr. Blicher. Hand har ei slette Gaver, men Papiiret for sig. Det hand talede om sal. Hr. Treschow samt om sig til Meenigheden, item om sin Skiæbne hidintil i sin Bøn til Gud, var smukt og pathetisk. Der var henimod en 40 fornemme Tilhørere, saasom Borres, Herslebs, Eilitzes, Kirksteins, Rheders, Suhms, Horrebows, Stampe etc.

— 29. Horrebow¹⁾ udsøgte Syns-Punkterne til at tage Kort over Nærum. — I Gaar hængte sig her²⁾ en Daglønner, som havde været i Klammerie med sin Kone.

September 1. C. C. abs. Graah. — Den Mand, der hængte sig, blev nedgravet ved Dyre-Havens Rækværk.

— 2. Horrebow med sin heele Familie reiste med alle til Byen, undtagen hans ældste Søn, som blev her for at giøre Nærums Kort færdig.

— 3. Nordlys om Aftenen. — Collecteur Zedeler drukner sig paa Fredensborg³⁾. — Land-Milice-Forordningen kom ned med adskillige Forandringer.

— 4. Spiist om Middagen paa Ørholm hos Rheders.

— 5. Reist med Schutz til Fredensborg. — Seet Fyrværket i⁴⁾ Printzessens Værelser, hvilket lykkedes ræt got uagtet Veirliget.

— 6. Besøgt Geheime-Raaden. Spiist om Middagen i Rosen. Om Aftenen hørt Concert og spiist ved Kongens Taffel.

— 7. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 8. Udlæst Qvintilianus og Cicero de finibus. — C. C. abs. Graah.

— 10. Reist til Byen og hiem igjen⁵⁾. Paa Hiem-Veien raabte Morten til mig, at Kongen kom, og da jeg ville staae ud, blev hand ved at kiøre, saa jeg faldt tæt ved Vognen, men ved Guds Beskiærmelse uden Skade. Kongen kom til Fridrichsberg med det heele Herskab.

¹⁾ Rimeligvis menes Prof. Chr. Horrebows ældste Søn, Peder H., der var medicinsk Student og døde ung i Paris 1778 (sml. Pers. Tidsskr. II, Tillæg S. 2). Jvfr. 5. December.

²⁾ i Nærum.

³⁾ Zedeler, Boghandler og Lottokollektør i Vimmelskaflet i Kbhvn., begravedes 5. Septbr.; han blev 54 Aar gl. (Kbhvns Vejviser 1772 og Asminderød-Grønholts Kirkebog).

⁴⁾ o: fra.

⁵⁾ til Nærum.

September 11. Det Ostindiske Skib er kommet.

— 14. Der siges, at Cammer-Junker Løvenskiolds Frue, Comtesse Knuth, er kommen i Barsel-Seng og reist hjem til sine Forældre¹⁾.

— 15. C. C. abs. Graah. Forestillingen anl. Societetet approberet; Hielmstjerne faaer 300 Rdr. aarlig²⁾.

— 16. Da Balle, Jansson og Ancher forlangede at promoveres til Doctores Theologiæ ved Printzens Formæhling, afslog Dr. Holm det paa Grund deels af hans Helbred, deels fordi Balle i sær havde injurieret ham og ikke ville give ham Erklæring og følgelig levede i vitterlig Synd. Derpaa kom Kgl. Ordre, at hand skulle inden 24 Tiimer erklære sig, om hand ville, hvis ei, skulle en anden foreslaaes, og at de skulle leve i Eenighed³⁾.

— 17. Kgl. Ordre, at den Sag anl. de Militaires Jurisdictioner skal bringes til Ende.

— 18. Søllerød Kirke, Hr. Blicher. En god Prædiken.

— 20. Holm sender sin Erklæring ind⁴⁾ og vi fik Brev fra Printzen, hvad ham skulle svares. Temmelig haardt. — Ild løs i Frøken Ernstes Gaard paa Øster-Gade i nogle Blaar. Nogle meente, det var paasat.

— 21. Refereret i Stats-Raadet paa Fridrichsberg in pleno. — Raadmand Munck gjør Opbud.

— 22. C. C. in pleno. — Théen⁵⁾ gaaer got Kiøb paa Auctionen, mellem 30 og 34 β.

— 23. Rescript til Cancelliet at communicere til de øvrige Collegier, skrevet med Kongens eegen Haand, at Kron-Printzen og Descendenter kaldes Kgl. Høihed, Arve-Printzer, Konge-Sønner Kgl. Høihed, Printzers Sønner Høihed etc.

— 26. Om Formiddagen besøgte Assessor Træschow og Syster for at tage Afskeed⁶⁾.

— 29. C. C. in pleno.

Oktober 1. Det Wordingborgske Gods blev solgt for

¹⁾ Jvfr. 19. Maj.

²⁾ Jvfr. 16. April.

³⁾ Sml. Kirkehist. Saml. 4. R. II, 371 ff.

⁴⁾ Jvfr. 16. September.

⁵⁾ hjembragt af de nylig ankomne Kinafarere.

⁶⁾ Luxdorph var i Nærum.

5 Tønder Guld, hvoraf Iselin købte for 114/m Rdr.¹⁾ — Sidse²⁾ gjorde Barsel med en Pige, hvilket mand spaaede forud, naar hun ikke gik til Nyet tændtes. — Horrebøw blev færdig med sit Kort³⁾. — Hos Munck⁴⁾ faaer Creditorerne knap 20 p. C. — Tykke Skyer med Nordlys og Lynild.

Oktober 2. Søllerød Kirke, Hr. Hoyer, en Præst, som har faret engang paa Bengalen og eengang paa China. Synes noget indbildsk. Hand viede Skovfogd Peder Jensens Datter Ellen. — Hr. Blicher var reist til Aalborg at holde Bryllup med Rector Thestrups Datter.

— 4. Herskabet kom ind.

— 5. Aagaard refererede i mit Stæd i Stats-Raadet⁵⁾. — Biskop Hagerup bliver Professor Theologiæ for at creere Doctores⁶⁾.

— 6. C. C. hos mig in pleno.

— 7. Min Kone var slæt om Natten og blev aareladt. Siden befandt sig noget bedre og kom i Transspiration. Hvordan det gaaer, opfører Saxtorf sig som en fornuftig Medicus, der altiid forbeholder sig Ressercurer. Gud høre mine Bønner. — Saxtorf betiente Frue Guldberg, som havde partum difficilem.

— 10. Skrevet til Guldberg, at jeg ei kom til Cour i Morgen⁷⁾. — En Part af min Assignation faaes hos Linde med Afkortning⁷⁾. — Underskrevet en Erkl[æring] fra Lov-Commissionen.

— 11. Om Natten sov min Kone meget got 3 til 4 Tiimer, saa der var kiændelig Tegn til Forbedring, dog om Morgenen yttrede hun en Bekymring over vore Omstændigheder, som dog Gud skee Lov hidintil ikke ere slætte⁸⁾. Ak! Gid dette

¹⁾ Hvoraf Iselingen opstod.

²⁾ Vistnok en af Luxdorps Tjenestepiger.

³⁾ Jvfr. 29. August.

⁴⁾ Jvfr. 21. September.

⁵⁾ Luxdorps Hustru var nemlig bleven syg nogle Dage før og svævede en Tid mellem Liv og Død, men kom sig.

⁶⁾ Jvfr. 16. og 20. September.

⁷⁾ Paa Grund af Fru Luxdorps Sygdom.

⁸⁾ I sin syge Tilstand giver hun sine lønlige Bekymringer Luft; Luxdorph, der var optagen af saa meget andet, skænkede ikke den huslige Økonomi mange Tanker.

er en Prøvelses Tiid. — Imidlertiid gik jeg til Hove og gjorde Cour overalt.

Oktober 12. C. C. hos mig in pleno.

— **13.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack. — Ære-Porten¹⁾ staaer skiæv for Slottet, hvilket kunde vært ændret.

— **14.** Ordres om Ringning og at Printzessen kaldes Kgl. Høihed.

— **15.** Guldberg bliver Geheime-Cabinets-Secreterer hos Kongen.

— **19.** I Sagen mod Fyhn²⁾ bliver Falsen for sin overiilende Adfærd mulcteret i Høieste Ræt. — C. C. in pleno.

— **20.** Printzessen kom i Gaar Aftes til Dragøe og i Dag til Toldboden. Printzen var ude og besøgte hende, hvorover der ingen Stats-Raad blev.

— **21.** Printzessen kom ind Kl. 2. Processionen skeede uordentlig, som forstaaer sig. — Om Aftenen var jeg ved Formælingen, Hr. Qvist gjorde en jammerlig Tale over Ps. 106, 4-5. Spiist ved Cavalleer-Taffelet. — Fem Ringe med Kongens Navn og et Brev givne til Eicksted, Køller-Banner, Classen, Guldberg og Schack³⁾. Mange Avancements.

— **22.** Giort Cour hos Printz Fridrich og Printzessen. — Cancelliet befales at bekiendtgjøre Avancemens. — Prof. Balle disputerer For- og Eftermiddag, og en Svensk Underofficeer ved Printz Fridrichs Regiment opponerer mod ham.

— **23.** Været paa Jøden Valentins Concert. — Der siges, at Holm har anlediget den Svenske Underofficeer til at opponere.

— **24.** Conference-Raad Carstens i Kammeret⁴⁾ faaer en Rørelse paa den eene Siide.

— **25.** Været paa Janssons Disputatz, hvor Underofficeeren igien opponerede⁵⁾.

— **26.** C. C. in pleno. — Om Eftermiddagen paa Schønheyders Disputatz, hvor Ancher og Jansson opponerede.

¹⁾ i Anledning af Arveprinsens forestaaende Bryllup.

²⁾ Jvfr. 27. Juli.

³⁾ Gude tilføjer: Det var denne Ring, som siden blev kaldet »Ringens pro meritis».

⁴⁾ Fred. Carstens, deputeret i Rentekammeret.

⁵⁾ Jvfr. 22. Oktober.

Oktober 27. Kongen kiører ud Kl. 1, spiiser Kl. 3. Stats-Raadet begynder Kl. 11.

— **28.** Carstens døde¹⁾ om Natten Kl. 12. — Spiist ved Kongens Taffel med Printzen af Bevern, Thott, Bernstorff og Kammer-Herre Schimmelman. Kom til Taffels Kl. 4. Pr. af Bevern sagde: De rætte tilig an og gaae sildig til Taffels.

— **29.** Om Formiddagen paa Bastholms Disputatz, hvor Schönheyder og Ancher opponerede. — Sagen mellem Beringskiold og Møesting ophæves ved Kgl. Resolution²⁾.

— **31.** Ild løs paa Kiøbmager-Gade hos v. d. Lühe.

November 1. Været ved Doctor-Graden, hvor saavel Kofod som Hagerup opførte sig paa den værdigste Maade. Spiist om Middagen hos Kofod med alle 7 Doctorer³⁾, Bisperne Harboe og Hagerup, Hielmstjerne, Guldenchrone, Hübner, Kratzenstein, Horrebøw, Sevel, Obelitz, Berger, Suhm etc. Drukket af Kong Jacobs Begere⁴⁾. Cron-Printzen og Printz Fridrich vare ved Ceremonien. Da de vare borte kom Allarm mellem Soldaterne og Studenterne.

— **2.** C. C. abs. Graah.

— **3.** Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— **4.** Commandeur-C:pt Becher kommer ind i Tienesten igien⁵⁾, og skal have det første vacante Compagnie, hvilket foraarsager en almindelig Misfornøielse i Sø-Etaten.

— **5.** Mad:elle Montaigu besøgte⁶⁾.

¹⁾ Jvfr. 24. Oktober.

²⁾ Jvfr. 3. Juni 1773. — Gude knytter hertil følgende Kommentar: Man syntes endnu at være ham dette skyldig for den 17de Januarii, og tillige frygtede man ham som det uroligste Hoved og den Mand, som var i Stand til at indlade sig i alle mulige Cabaler, og foretage hvad det og skulle være for at hevne sig eller naae de Hensigter, han eengang havde foresat sig.

³⁾ nemlig Balle, Ancher og Janson samt Præsterne J. C. Schönheyder og Chr. Bastholm, alle Dr. theol., J. E. Colbjørnsen, Dr. jur., og J. W. Guldbrand, Dr. med. Ogsaa Biskoppen til Skalholt, Finnur Jónsson, blev i Anledning af Prinsebrylluppet kreeret til Doktor, men han var ikke til Stede.

⁴⁾ Sml. Rørdam, Kjøbhvns Universitets Historie III, 20 f.

⁵⁾ Gotthilf Wilh. B. var afgaaet 1. Jan. 1774.

⁶⁾ En Datter af den længst afdøde Skuespildirektør René de Montaigu rimeligvis Christine Sophie M., der havde været i Tjeneste hos J. C. Schrödersee.

November 9. C. C. in pleno. Fædder¹⁾ havde afsagt en Decision, at en Jøde-Dreng skulle rømme Byen. Imidlertid havde Moderen søgt for ham, hvilket var befalet at forestilles, hvorpaa Cancelliet skrev ham til at suspendere Executionen. Hand begiærede og fik Audientz hos Printzen og forlangede, at Drengen maatte sendes bort, men det blev afslaaet. — Om Aftenen til Skovs Bryllup²⁾, med Juells, Braem, Stampe, Cancelliet etc., ialt 36 Personer.

— 10. Gratuleret til Schous.

— 11. Conference-Raad Kofod besøgte mig. Doctor-Orationerne skal trækkes. — Prof. Kall har Bryllup med Jomfrue Rosenstand.

— 12. Samling paa Cancelliet om Eftermiddagen med Stampe, Schultze, Kofod, Sevel, Bornemann om Jurisdictionerne.

— 14. Conference-Raad Rosenchrone dør³⁾.

— 15. Resevitz kaldes til Brandenburg.

— 16. C. C. in pleno. — Om Eftermiddagen Samling anl. Arnæ Legatum, hvor Provst Gunner Poulsons Arbeide blev fremlagt og raadtslaet om Eigil[!] ⁴⁾ Ormstunges Oplag.

— 17. Refereret i Stats-Raadet abss. Thott og Rømling. Anviist at være strax i Antichambret. — Et aabet Brev til en vis Person at arrestere en vis Person, hvor hand findes⁵⁾.

— 18. Været med min Kone i Hellig Giæstes Kirke, da Studios. Busch havde bedet mig høre ham prædike, som var upaaklageligt. — Stud. Crone hos Gregers Juell gav mig sin Prædiken skriftlig. — Brev fra Printzen, at Sevels Betænkning over Beringskiolds Tab ved hans Gods skal forestilles uden Betænkning fra Cancelliet. Jt. at Friiss fra Jarlsberg, som Printzen tager sig af, han[s] Sag snart skal forestilles⁶⁾.

¹⁾ Politimesteren i Kbhvn.

²⁾ Justitsraad og Ekspeditionssekretær i Danske Kancelli, Chr. Schow, der ægtede Jfr. Cathr. Maria Suhr.

³⁾ Hans Christopher R., Halvbroder til den senere Statsminister Marc. Gerh. R., døde paa Gunderupgaard i Jylland 8. Novbr. (Halds Amts Skifteprot. 1765—82, i Landsark. for Nørrejylland).

⁴⁾ Jvfr. 11. November 1773.

⁵⁾ Jvfr. 8. December.

⁶⁾ Sorenskriveren i det Jarlsbergske Grevskab, Overauditor Jens Friis,

November 19. Brev fra Printzen om Sorenskriver Friises Protocoller.

— 23. C. C. in pleno.

— 28. For nogle Dage siden seilede Vagtskibet fra Helsingør en Skipper i Sænk, som laae for Anker her paa Rheden og var ladet med Sukker etc. for 20/m Rdr., Halvparten for Schimmelman. Folkene bleve reddede.

— 29. Baron Wedel Geh:Cf:Raad, Schulins Møller¹⁾ Etatz-Raad.

— 30. C. C. in pleno. — Læst Euphron²⁾, ei slet skrevet.

December 1. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Besøgt Geh:Raaden.

— 2. Cederfeldt bliver Hof-Junker. — Læst de Islandske Aviser.

— 3. Harboe, Hagerup, Horrebow, Borch, Guldberg og Balle faae Commission at reglere det Latinske Skole-Væsen. Secreterer Graah fører Protocollen³⁾.

— 4. Hørt efter Begjæring i Nicolai Kirke til Høimesse Hr. Lorentzen, som prædikede upaaklagelig, men havde det ubehagelige Holsteenske Maal og Udtale.

— 5. Den unge Horrebow besøgte og gav mig sin Disputatz⁴⁾. — Klevenfelt gjør Opbud. — Langebech er syg af en anden Dags Feber.

var bleven suspenderet for at have opholdt et Skifte, men blev atter indsat i sit Embede ved kgl. Missive til Grev Wedel-Jarlsberg af 15. Decbr. 1774, dog skulde den mod ham anlagte Sag have sin Fremgang (Norske Missiver 1774, Nr. 338).

¹⁾ Otto Frid. Møller, Hofmester hos Grev Schulin.

²⁾ af Suhm.

³⁾ Kancelliet fik Paalæg om at nedsætte Kommissionen ved en Ordre af 1. Decbr., undertegnet af Kongen, Arveprinsen og Statsraadet samt paraferet af Guldberg. Det er en bekendt Sag, hed det heri, »at Vore latinske Skoler ere meget forfaldne og at Ungdommen saavel derfra som fra den private Information kommer til Universitetet raa og mindre grundet end Vi kunde vente, og Kommissionen skulde nedsættes »for at standse et saa farligt Onde og tilvejebringe Sundhed i Stammen selv til lærde og duelige Mænd i Vore Lande og Riger.« (Kopibog over Kabinettsordrer, anf. Dato.)

⁴⁾ Peter Horrebow, Tentamen medicum circa calorem corporis humani 24. Novbr. 1774.

December 6. 8 Skibe ere forulykkede under Møen. — Magistraten gør Forestilling om Mangel paa Rug.

— 7. C. C. in pleno. — Skatten for de Fattige forhøiet for mig til 30 Rdr. aarlig, sc. en Ducat Sp. maanedlig. — Cron-Printzen examineret.

— 8. Den ubenævnte Arrestant¹⁾ bliver indbragt ved Lotto-Advocat Damkiær. [Tilføjet senere:] Hand skal have gjort falske B{anc}o-Sedler.

— 9. Etatz-Raad Lüttichau lader trykke sin Process med Apotheker Schmit²⁾.

— 10. Ild løs i Dam-Huuset³⁾.

— 12. Færdig med Prælectione in Æneid. L. 11. — Ild løs i en Skorsteen hos Geh:Rd. Thott. — Det var 2 Gaarde i Rødovre, som brændte d. 10de.

— 13. Læst Tityrus, som ustriidig er skrevet af Suhm⁴⁾.

— 14. C. C. in pleno. — Suhm og Frue besøgte. Hand gav mig Euphron forbedret og Tityrus.

— 15. Refereret i Stats-Raadet in pleno. Moltke og Melbye⁵⁾.

— 16. Skrevet mine Tanker om Schultzes og Bornemans PM. anl. Jurisdictionen⁶⁾.

— 17. I Gaar var et forargeligt Klammerie mellem de unge Studentere paa Studii-Gaarden og Barbeer-Svennene, som gik paa Callisens Collegium paa Anatomie-Kammeret. — Geh:Raaden refererede de Sager fra sidste Torsdag. Men Moltkes⁷⁾ og Assens Capellanie kom ikke ned.

— 18. Hellig Giæstes Kirke Høimesse, Stud. Worsøe. Været siden hos Geheime-Raaden.

— 21. C. C. in pleno.

¹⁾ Jvfr. 17. November.

²⁾ Udtog af Commissions-Acten imellem Hr. Etatsraad von Lüttichau paa Stougaard og afg. Hr. Assessor Schmidts Arvinger i Horsens. Viborg 1774. Fulgtes af et »Kort Tillæg« (Viborg 1775), et »Sende-Brev« (Viborg 1776) m. m.

³⁾ Jvfr. 12. December.

⁴⁾ Jvfr. 14. December.

⁵⁾ Jvfr. 24. December og 9. Januar 1775.

⁶⁾ Jvfr. 26. Januar 1775.

⁷⁾ Jvfr. 9. Januar 1775.

- December 23.** Skrevet tvende Miscellanea færdig.
- 24. Melbye bliver Capellan i Assens. — Beringskiold faaer 20/m Rdr. for sin Skade ved Nyegaard.
  - 25. Kiøbmand Fenger paa Christianshavn dør pludselig¹⁾. — Bardenfleth bliver anden Deputeret paa Kammeret.
  - 26. Skrevet mine Miscellanea færdig²⁾.
  - 27. Raphael og en anden Jøde kaldes i et Huus, hvor en Person med Pistoler vil true dem til at underskrive noget. Verten lader Personen undvige.
  - 28. C. C. in pleno.
  - 29. Refereret i Stats-Raadet abs. Schack. — Kron-Printzen bliver Patron for Land-Huusholding-Selskabet, hvortil Kongen giver 200 Rd., hand 50 Rdr., Pr. Fridrich 30 Rdr.
  - 30. Mr. Finnsen gav mig Landnama-Saga.

1775³⁾

- Januar 4.** C. C. in pleno.
- 5. I Norge udspreedes Oversættelser af de Engelske Skrifter mod Regieringen og Dronningen. — Resolut. efter Oec. Coll. Forest. mod det Asiatiske Compagnie anl. Told af Silke-Tøier.
  - 7. Suhm gav mig sin Piece: Mine Hændelser.
  - 8. Giort Cour med min Kone til Thott. Nombreuse Cour.
  - 9. Grev Moltkes Ansøgning bevilges, dog om nogen haver Jus quæsitum til Grevskabet, at ham da staaer Lands Lov og Ræt frit⁴⁾. — Sorenskriver Ramshart besøgte. Quantum distat a fratre!

¹⁾ Peter Fenger døde 24. Decbr., 55 Aar gl. (Adresseavisen 1774, Nr. 203).

²⁾ I Luxdorps »Carmina» 1775 findes et Afsnit: Miscellanea ad P. F. S[uhm].

³⁾ Foran i Aargangen findes indført en »Catalogus rosarum«, indeholdende Navnene paa 34 Rosensorter.

⁴⁾ Under 12. Jan. fik A. G. Moltke som primus acquirens og erigens af Grevskabet Bregentved kgl. Bevilling til ved Testamente eller Kodiciel at bestemme, hvilken af hans Sønner af første Ægteskab eller Sunnesøn — ligesom han maatte finde det gavnligest — efter hans Død først skulde tiltræde Grevskabet (Lensarkivet: Bregentved).

Januar 11. C. C. in pleno.

— 12. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 16. Ild løs paa Slottet om Eftermiddagen.

— 17. Køller Banner gjør Ansøgning om at blive Gouverneur i Rendsborg og opholde sig, hvor hand vil.

— 18. C. C. in pleno. — Brev fra Klevenfeldt om en Supplique. — Den, der overfaldt Raphael¹⁾, bliver greben og er en afskeediget Lieutenant fra Norge, navnl. Meldal.

— 21. Kongen vil have den Sag om forbudne Grader forestilt inden 6 Uger. — Voltelin besøgte mig om Grev Holstes Ansøgning²⁾.

— 23. Besøg af G:Kr:Comm. Jørgensen paa Svanholm for at recommandere Hr. Møglestue³⁾.

— 24. Et af Chinaskibene kommer tilbage til Helsingør.

— 25. C. C. in pleno. — Stud. Muhle reiser udenlands. Skrevet i hans Stambog. — Faet paa Nærum 23 Skp. Rug efter 7 Skp. Udsæd.

— 26. Refereret i Stats-Raadet abs. Bernstorff. — Schultze og Borneman begiære deres Betænkning anl. Jurisdictionen⁴⁾ tilbage for at indlevere den i Generalitetet.

— 27. Den Rug, jeg avlede paa Nærum, var saa slæt, sort og ureen, at Bageren ikke kunde bage Deien i Brød.

— 30. Schach hos Kongen⁵⁾ bliver Chambellan ordinaire au service med de gamle Cammer-Herrers Rang, og 2 Ridderé, den eene Max Gersdorff.

— 31. Om Aftenen med min Kone paa Dansk Comoedie, hvor Evalds Prologus, Bonde-Brylluppet, og Eugenia blev spillet⁶⁾.

¹⁾ Jvfr. 27. Decbr. 1774.

²⁾ Grev Chr. Fred. Holstein ansøgte om at sælge Næsbyholm og Bavelse, hvilket ogsaa tillodes (D. K. Supplikbog 1775 I, Nr. 168).

³⁾ Kapellan Rasmus Møglestue fik 2. Febr. 1775 Kaldsbrev paa Embedet som Sognepræst i Tinds Præstegæld i Kristianssands Stift (Norske aabne Breve 1775, Nr. 39).

⁴⁾ Jvfr. 16. December 1774.

⁵⁾ Engel Carl Ernst v. Schack.

⁶⁾ »Eugenia« af Beaumarchais; Ewalds Forspil, som Luxdorff kalder »Bonde-Brylluppet«, hed »Landsbye-Høitiden« og var skrevet til denne Forestilling, der gaves i Anledning af Kongens Fødselsdag (trykt i Ewalds Saml. Skrifter III, 1916).

Februar 1. C. C. in pleno. — Kammerraad Spies¹⁾ besøgte mig, om hvorledes de Tydske Præsters Sag kunde forliges.

— 4. Doctor Ancher bliver meget svagelig. — Geh:Rd. Thott var syg i Gaar og kom ei i Stats-Raadet i de Udenlandske Affaires.

— 5. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Hansen. En ordentlig og ypperlig Prædiken, som endog Stampe hovede meget.

— 6. Sevel og Jacobi Inquisitions-Commissarier mod Capt. Hansen, som har gjort Ord af at faae Nedeness Soren-skriverie for 5000 Rdr. Ordren til Cancelliet var parapheret af Printzen og Stats-Raadet. Commissorium skulde være færdig til Kl. 5 og Commissionen begyndes i Morgen²⁾.

— 8. C. C. in pleno. Stampe skrev og om Bloch til Biskop. — Om Aftenen med Suhms paa Hof-Theatret seet Regnarde le Distrait. — Læst Smagens Portefeuille.

— 9. Refereret i Stats-Raadet abss. Rømeling og Bernstorff. — Skrevet mit Vita færdig³⁾.

— 10. Været om Aftenen i Videnskabernes Selskab hos Hielmstjerne med Carstens, Suhm, Horrebøw, Kratzenstein, Hee og Cappel. Jacobi blev introduceret som Secreterer. Besluttet 1. At give Præmium til den eene Afhandling om Jomsborg, 2. Skrive Grev Thott til, om mand maae proponere ham til Præses.

— 11. Om de forbudne Grader kom fra det Theologiske Facultet og Holms Svar paa Spørsmålene. — Suhm, Frue og Søn besøgte og denne sidste⁴⁾ gav mig et smukt Støkke ridset med Pen. — Melbye tog Afskeed. Reiser paa Mandag; hans Broder med Johan Eichels Samtøkke kom til Bartholin igen. — Den lille Wedel hos Grev Holstein,

¹⁾ Chr. Fried. Spies, der var Kontrollør ved Partikulærkammeret, blev senere paa Aaret Amtsforvalter i Reinfeld.

²⁾ Hovedpunkterne i denne Embedskøbs-Affære, der vakte stor Opsigt og hvori ogsaa den bekendte Kapelmester Sarti var indblandet, findes refereret i Badens Christian VII's Regjerings Aarvog (1833), S. 181 f. Jvfr. navnlig 23. Maj.

³⁾ Foran i Luxdorphs samme Aar anonymt udkomne »Carmina« findes et »Vita Autoris«.

⁴⁾ Den trettenaarige Ulrik Fred. S., der døde meget ung (1778).

som er impliceret i Capt. Hansens Sag¹⁾, bliver arresteret.

Februar 12. Den anden Wedel paagribes²⁾.

— **13.** Melbye reiste til Fyen til sit Kald³⁾. — Wedel havde faaet de 4000 Rdr. i Vexel-Obl. og det femte var deponeret hos en Jomfrue paa Slottet⁴⁾.

— **14.** Underskrevet Societetets Begiæring til Grev Thott at være Præses.

— **16.** Grev Thott var ei i Stats-Raadet. — Cammeret ved Kgl. Resolution indskrænker Hr. Aagesens b[eneficium] p[auptertatis]⁵⁾; skriver ligeledes et impertinent Brev til Cancelliet anl. Exspectancen paa Kallehaug Degnekald. — Været om Aftenen i Clubben⁶⁾ hos Borres.

— **18.** Hr. Block i Middelfart bliver Biskop i Ribe. — Commission til Stampe, mig, Carstens, Steman, Schultz, Hofman og Klagenberg at reglere Indqvarteeringen i Danmark og Holsteen inden 3 Uger⁷⁾.

— **19.** Sarti arresteres og Skiørring kommer i hans Stæd, ligeledes M:elle Pottevin⁸⁾. Sarti har Deel i det Blad, der kom ud mod Scalabrini om Musiquen i Opera.

— **20.** Været i Indqvarteerings-Commissionen in pleno.

— **22.** C. C. in pleno. — Om Eftermiddagen Commission anl. Indqvarteeringen.

— **23.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott og Bernstorff.

— **24.** Commission om Indqvarteeringen.

— **25.** Erindring om Jurisdictionerne, og at det inden Martii Maanedes Udgang skal være til Ende.

¹⁾ Jvfr. 6. Februar.

²⁾ Jvfr. 11. Februar. Den ene Wedel hed Chr. Carl, den anden Jens.

³⁾ Jvfr. 24. December 1774.

⁴⁾ Frideriche Wilhelmine Poitevin.

⁵⁾ Mathias Aagesen var Præst i Rye, og i en Sag mod denne Bys Beboere ang. Udskiftningen havde han af Cancelliet faaet Beneficium paupertatis. Ogsaa om Kallehave Degnekald var der Meningsforskel mellem Cancelliet og Rentekammeret. I Anledning af disse Sager udveksledes der nogle skarpe Skrivelser mellem de to Kollegier. (D. K. Breve 1775, Nrr. 154 a, 157 og 369 samt Supplikbog 1775 I, Nr. 277). Jvfr. 27. Februar.

⁶⁾ Jvfr. 9. Februar 1774.

⁷⁾ Kommissionen nedsattes gennem Kabinettet ved Ordre af 17. Febr. Stampe og Luxdorph repræsenterede Danske Kancelli, Carstens og Steman Tyske Kancelli, Schultz Generalitetet, Hofman og Klagenberg Rentekammeret (R. A. Kopibog over Kabinetsordrer, anf. Dato).

⁸⁾ Jvfr. 6. og 13. Februar.

Februar 27. Tilskrevet Stampe mine Tanker om Disputen med Kammeret¹⁾.

— **28.** Læst den berømte Opera: *Il Conclave*²⁾.

Marts 1. C. C. abs. Aagaard, som havde faaet ondt i sin Fod. — Refereret for Aagaard i Stats-Raadet abs. Thott og Bernstorff. — Thott er ei saa vel, at hand kommer i Morgen i H[øieste] R[æt]. Hielmstjerne lod hans Brev circulere, hvorved hand undslaaer sig fra at være Præses i Videnskabernes Selskab.

— **2.** Først i Samling i Indqvarterings-Commissionen paa Cancelliet, siden i Høieste Ræt. No. 25³⁾. Jacob Martensen kjøbte af Jacob Severin Lemming 480 Ø Caffée-Bønner à 40 β , men som hand ei var ved Penge, udstødte hand derfor en Vexel-Obl. paa 200 Rdr. og gav Anviisning til en Jøde Simon Levi at modtage Caffebønnerne. Denne fik dem og gav dem ei til Martensen. Altsaa faldt Høieste Ræts Dom, ligesom H[of]- og St[ads]-Rettens, at Jøden skulle betale Bønnerne til Martensen med 200 Rdr. Procuratorerne vare for Jøden Bang og for Martensen Brun. Assessorerne Colbiørnsen, Holterman, Bartholin, Juell, Bornemann, Debes, Treschow, Borch, Anchersen, Koren, Sevel, Cortsen, Reiche, Seidelin, Hoppe, Suhm, Kofod Ancher, Hielmstjerne, Luxdorph, Baron Knuth, Stampe, Braem, Juell-Wind, Gr. Knuth, Schack Rathlau, Grev Reventlau. — Læst Beskrivelsen over Sarp-Fossen.

— **3.** Samling i Indqvarterings-Commissionen.

— **4.** Hofman bliver Deputeret og skal indtil viidere forrette sit forige⁴⁾.

— **5.** Stod Fadder i Frue Kirke til Hans Teilmans Søn Jens med Stampe, Seidelin og Borch. Justitz-Raadinde Schou b[ar] B[arnet], Frøk. Finckenhagen h[olt] H[uen].

¹⁾ Jvfr. 16. Februar.

²⁾ *Il conclave dell' anno 1774, dramma per musica* foreligger paa Italiensk og Tysk. Tillægges Pietro Metastasio, hvilket dog sikkert er en Fiktion; det er en Satire, der næppe nogensinde er sat i Musik eller opført. Sml. O. Sonneck, *Catalogue of Opera librettos printed before 1800*. Washington 1914 I, 307 (Udg. skylder Hr. Godtfred Skjerne disse Oplysninger).

³⁾ Højesterets-Referatet findes i Dagbogen paa det modstaaende hvide Blad.

⁴⁾ Niels de Hofman, der nu blev deputeret i Rentekammeret, havde fra Jan. 1773 været kommitteret i det samme Kollegium.

— Raadmand Beckman døde i Gaar Aftes¹⁾. — Sagen med Hr. Aagesen og Bønderne er forligt²⁾. — Sidse Matthieses døer, i forige Uge døde Skovløber[s] Ana[?]. Forrodnelses-Febere grassere. Mange i Liv-Vagten døde deraf.

Marts 6. Hellig Giæstes Kirke, Hr. Ottesen for Lemming. Ham fattes Veltalenhed og Valg paa Ord, men gjorde en grundig og vel sammensat Tale. — I Indqvarterings-Commissionen og siden en Tiimes Tiid hos Grev Thott. — Lange spiieste hos os Middag og Aften, siden Memorialer kom fra Hove, som vi gik igiennem.

— 7. I Indqvarterings-Commissionen.

— 8. C. C. in pleno hos Aagaard, som har Podagra.

— 9. Været i Indqvarterings-Commissionen abs. Hofman, som er reist til at modtage Rytter-Hestene. — Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen, fordi Steeman refererede først om Canalen, og Thott. Bernstorff var der og humpede.

— 10. Cabinets-Ordre anl. Indqvarteringen i Rendsborg.

— 11. Spiist til Geh:Rd. Juellis med heele Høieste Ræt.

— 13. Været i Indqvarterings-Commissionen.

— 14. Der siges, at de Fattige skulle fløtte ud af det almindelige Hospital (som skal bruges til Pakhuuse for den Grønlandske Handel, hvori Matthiesen³⁾ er udnævnt til Medlem) og indlægges i Baraquerne⁴⁾.

— 15. C. C. in pleno. Erindring fra Hove om Hillerops Sag⁵⁾. — Besøg af Meade fra St. Croix, som taledede meget om det stemplede Papirs Afskaffelse paa St. Croix. — Læst Suhms Samlinger 2. Bind 1. Støkke.

— 17. Indqvarterings-Commission paa Cancelliet.

— 18. Frue Longueville døer⁶⁾. — I Torsdags⁷⁾ hegledede

¹⁾ Justitsraad og Raadmand Joh. Diderich Beckman døde 4. Marts i sit 60. Aar (Adresseavisen 1775, Nr. 38).

²⁾ Jvfr. 16. Februar.

³⁾ Peter M., den tidligere Borgmester under Struenseeperioden.

⁴⁾ Sml. Carl Bruuns Kjøbenhavn III, 565.

⁵⁾ Christen Hillerup mente sig forurettet i Spørgsmaalet om en Arv, som han ikke fik Lov til frit at raade over, og havde i den Anledning bl. a. besværet sig over de »vrangne Erklæringer«, der var afgivet af Byfoged Bræmer i Lemvig og Stiftamtmand Levetzau. Under 23. Marts ned-sattes en Kommission til nøje Undersøgelse af denne Sag (Jydske Missiver 1775, Nr. 40).

⁶⁾ Anna Marie Køster, gift 3 Gange, sidst med General de Longueville.

⁷⁾ ☉: 16. Marts.

Schack¹⁾ Aagaard¹⁾ igiennem for H[?arboe]s Degnekald²⁾. — Cabinets-Ordre, at Byfogd Hagerup fra Christiania skal komme ned³⁾. — Giort Extract af Brutus de claris oratoribus, som sættes bag i Tom. 2 Ciceron. Verburgii.

Marts 20. Giort Udkast til et Brev til Kammeret anl. Bispens Degn³⁾, i Fald det finder Biefald.

— 21. Grev Reventlau, som var dødssyg af en pleuris, begynder at komme sig.

— 22. Vor Frue Kirke, Provst Hviid. En ypperlig Prædiken. — C. C. in pleno.

— 23. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott, om hvem Bernstorff sagde, at hand tog sig overordentlig i Agt eller var usædvanlig forsigtig for sin Helbred⁴⁾.

— 24. Læst Mallings Ode til Printz[en] og skrevet mine Anmærkninger om samme⁵⁾. — Om Aftenen spiiist hos Schlegel i Smagens Selskab med Carstens, Suhm, Nielsen, Guldberg, Møller og Lous. Den malerske Poesi over Synnivæ Kloster, som Copiist Friman ved Finance-Collegio har giort, fik Præmium⁶⁾. — Talt med Guldberg om Frue Brorsons Sag.

— 25. Talt med Friman, som lader til at være et smukt ungt Menneske. — Huitfeldt⁷⁾ skal til dette Snapsting betale Helmichs Giæld, og, naar hand gjør det, være frie for videre Tiltale⁸⁾.

¹⁾ De paagældende Ord er i Dagbogen skrevet med hebraiske Bogstaver.

²⁾ ɔ: Kallehave; Rentekammeret havde her gjort Indgreb i Bispens Kaldsret, hvorover han meget beklagede sig (D. K. Supplikprot. 1775 I, Nr. 277). Jvfr. 16. Februar.

³⁾ nemlig til Danmark.

⁴⁾ Det har Luxdorph ikke kunnet lide at høre; han var en stor Beundrer af Thott, men næppe af den unge Bernstorff, der heller ikke havde høje Tanker om Luxdorph (sml. Aage Friis, Bernstorffske Papirer III, 197).

⁵⁾ I »Forsøg i de skionne og nyttige Videnskaber« 11. Stykke findes blandt Ove Mallings »Poesier« et Digt til Arveprinsen paa hans Fødselsdag 11. Oktbr. 1774 (S. 195 ff.); men dette Stykke af »Forsøg«ene bærer Trykkeaaret 1774, og efter Luxdorphs Notiis skulde man tro, at Talen var om et endnu utrykt Digt.

⁶⁾ Trykt i »Forsøg« 12. Stk. (1777), S. 1 ff.

⁷⁾ Stiftamtmanden i Viborg, Matthias Wilh. H.

⁸⁾ Herom udgik 6. April et skarpt Missive til Stiftamtmanden. Byfogden i Skive, Frid. Kiær Helmich, som denne selv havde anbefalet, var om-

Marts 26. Begyndt at skrive Anmærkninger til Qvintilianus 10de Bog.

— 28. Hellig Giæstes Kirke, Provst Hviid. Hvem der havde Tiid og Hukommelse til at afskrive den Mands Taler!

— 29. C. C. abs. Graah. — I Gaar var Ildebrand i Øverød, hvorved 1 Gaard og 2 Huse afbrændte.

— 30. Været i Indqvarteerings-Commissionen. — Grev Reventlow¹⁾ døde Kl. 11ve.

— 31. Printzen deelte Præmier ud paa Maler-Academiet.

April 1. Der kom ingen Rotulus ned.

— 2. Sendt Guldberg mine Anmærkninger over Qvintilianus, og tilskrevet ham om Tilladelse at være 4 Uger paa Landet.

— 3. Hellig Giæstes Kirke, Provst Hviid, ypperlig. — Svar fra Guldberg, at jeg selv skal begiære Audientz.

— 4. Svaret Guldberg.

— 5. C. C. in pleno.

— 6. Refereret i Stats-Raadet abss. Printzen og Thott. Forestilling og F[o]r[ordning] om Indqvarteeringen blev forestillet. — Arnæ Commission: 1. Provst Gunners Salarium, 2. Olavius vil have 1000 Rdr. af Kongen til Laans, 3. Heineke tager 50 Exemplarer med sig af Gunlaugs Saga, 4. Næsses Regning.

— 7. Holmens Kirke, Provst Hee, som nu har gaaet den heele Lidelsens Historie igiennem. — I Gaar solgte Grev Holst Næsbyholm og Bavelse til Grevinde Raben for 90/m Rdr. og 2000 Rdr. til Grevinden. Holst betaler selv den eene prC:to Renter til Pless. — Juel-Wind, Hielmstjerne, Anchersen, Sevel og Jacobi skal dømme i Underkiøbelses-Commissionen²⁾. — Olrog, Ericksen og Fisker ved Post-Amtet Etatz-Raader, den anden Fisker Justitz-Raad, Biørnsen Cancellie-Secreterer.

— 8. NB. Det er Agerskov, der er Etatz-Rd., Fisker virkelig Justitz-Rd., Zoega Justitz-Raad.

— 9. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse, Catechet Kirkheimer. En tør, kold og endda temmelig lang Prædiken,

gaaedes utilbørligt med de offentlige Midler, han havde under Hænder (Jydske Missiver 1775, Nr. 51).

¹⁾ Chr. Dittl. R., Godsejer, Gehejmerraad og Højesteretsassessor.

²⁾ Jvfr. 6. Februar.

blandet med urigtige og uforsvarlige Tanker. — Hellig Giæstes Kirke, Aftensang, Hr. Møller, som anvendte Exordium paa sig selv, da hand nylig havde været syg.

April 11. Toldforordningen gaaer op til Forestilling. — Spadseeret om Formiddagen over Volden til Christianshavn og besøgt Borre. Hand og Erichsen faae hver 1000 Rdr. som Directeurer ved det Grønlandske Compagnie, hvor der bygges 200 Skibe.

— **12.** Efter Juell-Winds Forestilling bliver hver af de skyldige i Underkiøbs-Commissionen¹⁾ beskikket Forsvar. — C. C. in pleno. Aagaard refererede i Stats-Raadet, som blev sildig til Ende. — Min Kone bar Stockfleths Barn Hannibal med Frøk. Krieger. Fadderne: Schindel, C[ammer]-Her Moltke, Løvenh[ielm]-Bülow, Hein. — Secr. Voltelin foreviiste mig Kiøbe-Contracten med Bavelse.

— **13.** Skolef[or]ordningen blev fra Stats-Raadet i Gaar sendt Grev Thott til Giennemlæsning. — Dronningen var i Gaar Formiddag paa Fredensborg for at ordinere Gemakernes Betræk²⁾.

— **15.** Condoleret med min Kone til Reventlows³⁾.

— **17.** Om Aftenen til Concert⁴⁾ hos Horrebøw, som blev meget vel opført. Der var over 60 Mennesker.

— **18.** I Aviserne berettes, at Løchstør Grunde ere ved sidste Uveir blevne rensede⁵⁾. Gid det ei var en Jydæløgn.

— **19.** C. C. in pleno. — Rotulus kom ned: 1. Ole Bay fik Kald⁶⁾, 2. Cederfeldt Tilladelse at gifte sig⁷⁾. — Carl

¹⁾ Jvfr. 6. Februar.

²⁾ Det var ved Kabinettsordre af 10. Juni 1774 bestemt, at der paa den ottekantede Bygning skulde sættes en anden Etage og at Ombygningen skulde være fuldført 1. Maj 1775 (sml. Christensen, Hørsholms Hist., S. 35).

³⁾ Jvfr. 30. Marts.

⁴⁾ Det var 2. Paaskedag.

⁵⁾ Løgstør Sandgrunde, der var til stor Ulempe for Skibsfarten paa Limfjorden og paa hvis Opmudring der af Staten var anvendt betydelige Omkostninger, var pludselig blevet sejlbare under et haardt Uvejr i Slutningen af Marts. Saaledes berattedes i hvert Fald fra Aalborg (Berlings Tidender 1775, Nr. 31).

⁶⁾ Han blev Præst til Visby og Heltborg i Aalborg Stift.

⁷⁾ Amtmand Hans Simonsen havde af Erholm og Søndergaard paa Fyn oprettet et Stamhus for Hofjunker L. C. E. de Cederfeld, der skulde overtage det, naar han ægtede en Datter af Testators Brodersøn. Dertil var han meget villig, men Administratorerne forlangte, at Stamhusets

Rabe giver sin Obligation til Grev Holst paa de 27000 Rdr. med hans Moders Caution. — Stærkt Nordlys om Aftenen.

April 20. I Indqvarteerings-Commissionen, hvor noget skal omgiøres i Henseende til Hjelpe-Skattens Ligning. — Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. Thott var der. — Den sidste Correctur¹⁾ fra Godiches. — Borre skal opgive sin Handel og derimod faaer 20000 Rdr. samt fremdeeles sine 15 pC:to for Tobakken. — Justitz-Raad Hansen²⁾ kommer og i Directionen³⁾ for Færøes Skyld.

— **21.** Heinecke fik 100 Exemplarer af Carmina med til Leipzig. — K:Herre Schimmelmann, for hans Tieneste ved Banquen, bliver Assessor i Skatte-Directionen.

— **22.** Johan Eichel besøgte og bad, at hans Broder maatte komme i mit Comptoir. — Cabinets-Ordre⁴⁾, at Universitetet ei skal tabe ved Baccalaurei-Gradens Ophævelse. — Heinecke reiste til Messen⁵⁾.

— **24.** Faaet nogle Exemplarer af Carmina paa Postpapir, hvoraf det første Ark var fordervet og maatte omtrykkes. Forskiællen bestaaer i de brede Stokke oventil. — Faaet mit Exemplar af Gunlaugs Saga fra Mad. Godiche.

— **25.** I Indqvarteerings-Commissionen, hvor fornemmelig det Tydske blev foretaget.

— **26.** C. C. in pleno. — I Gaar døde Brygger Skibsted⁶⁾ pludselig af et Slag, i Dag ere og tvende andre hastig døde.

— **27.** Sendt mine Carmina til Grev Thott.

— **28.** Det almindelige Hospital, Christians Pleie-Huus og Søe-Qvæst-Huuset skal altsammen i Casernerne⁷⁾. Der til trede Commissioner, 1. Braem, Borch, Lunding, 2. Braem, Pentz, Steman, 3. Kaas, Sevel, Aggerskov.

Gæld først skulde afvikles, hvilket vilde kræve mere end 20 Aar. Kongen gav da C. Lov til at tiltræde Stamhuset mod visse aarlige Afdrag paa Gælden (Rotuli over D. K. Forestillinger 1775, S. 165).

¹⁾ af Carmina.

²⁾ Vilh. Aug. H.

³⁾ for den islandske, finnmarkske og færøiske Handel.

⁴⁾ af 21. April.

⁵⁾ i Leipzig.

⁶⁾ Michael S., Grosserer og Brygger, en af Stadens 32 Mænd; han gik i sit 77. Aar (Berlings Tidender 1775, Nr. 34).

⁷⁾ Jvfr. 14. Marts.

April 29. Kiøbt for 24 Rdr. den første Edition af Theur Danck¹⁾ paa Løvenørns Auct[ion].

— **30.** Admiralitetsskriver Thomsen dør²⁾.

Maj 1. Forestilling fra Juell-Wind, at Høieste Ræt kand ei holdes længere end til Mai Maanedes Udgang³⁾. — Faaet den første Edition af Theur Danck paa Løvenørns og af Revelationes Birgittæ⁴⁾ paa Aarys Auction. — Audientz hos Arve-Printzen for at overlevere Gunlaugs Saga og en Supplique om Tilladelse at være 6 Uger paa Landet. Der var Køller-Banner, Agerskov, Akeleye og L:t Rørdam.

— **2.** Sendt et Exemplar af Carmina til Stampe og Guldberg. — Eendeel skal endnu døe pludselig her i Byen.

— **3.** C. C. in pleno. — Klevenfelt gandske syg. — Et Latinsk Brev fra Guldberg og et Brev fra Printzen, at H. M:t havde tilladt mig at blive den ansøgte Tiid paa Landet. — Sendt et Exemplar af Carmina til Rottbøll. — Fridsch kommer i H.- og St.-Retten.

— **4.** Grev Bernstorff fik et Exemplar af mine Vers. — Refereret i Stats-Raadet abs. Principe.

— **5.** Den gamle Dr. Fabricius⁵⁾ døde i Gaar Eftermiddag efterat have skrevet Recepter endnu om Formiddagen. — Abbé Bianchi, som havde læst nogle af mine Vers hos Suhm, skrev mig et Latinsk Brev til og sendte mig et Par af hans Vers, hvorpaa jeg skikkede ham Carmina.

— **6.** Mag. Dass og Knud Lunow⁶⁾ døde i Gaar Aftes.

— **7.** Bang⁷⁾ blev Doctor i Hospitalet i Fabricii Stæd.

— **8.** Mag. Dass har testamenteret sine Danske og Svenske Bøger til Schiønning for deraf at gjøre et Brug, som mellem dem er aftalt. Suhm er hans Executor testamenti

¹⁾ Nürnberg 1517, Fol. Dette Eksemplar af den berømte tyske Digtning Teuerdank findes nu i det kgl. Bibliotek, det er trykt paa Pergament og meget vel bevaret (sml. Bibliotheca Luxdorphiana I, 39 f., og Brunet, Manuel de Libraire V, 767).

²⁾ Tidligere Admiralitets-Skifteskriver Lorentz Thomesen døde 30. April. 73 Aar gl. (Berlings Tidender 1775, Nr. 35).

³⁾ Rettens Arbejdsstof var ved at slippe op og det bestemtes derfor, at Sessionen skulde slutte 3. Juni (Rotuli over D. K. Forestillinger 1775, S. 195).

⁴⁾ Lybæk 1492, Fol. Sml. Bibliotheca Luxdorphiana I, 59, og Aarsberetn. fra det st. kgl. Bibl. IV, 67.

⁵⁾ Joh. Chr. F., der var Overmedikus ved Frederiks Hospital.

⁶⁾ ∅: Konsumtionsskriver Knud Jacobsen Lyne.

⁷⁾ Fred. Ludv. B. († 1820).

og derfor faaer Kobberstykker for 60 Rdr. — Jfr. Rosenquist giftes med Hr. Holst¹⁾ og faaer til Medgift af Rosenrone efter Aftale med hans Sal. Broder 6/m Rdr., de 1000 Rdr. strax og Renten af Resten, som opsiges i visse Tilfælde²⁾. — Løvenhielm Bülow besøgte og fortaalte sine Fataliteter. Petit esprit.

Maj 9. Guldberg har Feber. — Læst Concepten til Lov-Commissionens Erklæring over Gyldendahls og Steins Ansøgning om Udtog af Forordningerne. — Janssons Erkl. om forbudne Grader kom ind.

— **10.** C. C. in pleno. — Mag. Dass blev begravet. — Toeskillingernes Reduction gjør megen Klage.

— **11.** Rottbøll sendte mig en Potte med Roser og en Supplique om Tilladelse at reise, som jeg gav³⁾ Guldberg, som skaffede strax Resolution. Jeg sendte ham efter Aftale et Exemplar af Carmina til Printzen⁴⁾.

— **12.** Svaret Rottbøll og sendt 2 Strofer at sættes under Wholerts Portrait⁵⁾. — Assessor Rested besøgte mig, siden Biskop Bloch, som syntes mig forandret.

— **13.** Formedelst et udspreed Rygte, at B:o Sedler skulle nedsættes, skeede der et Opløb paa Banquen og siden paa Slots-Pladsen⁶⁾, hvorpaa udgik en Placat fra Kongens Cabinet

¹⁾ Maria Christine Rosenqvist og Sognepræsten til Hersom, Erich Lorentzen Holst.

²⁾ Den konfirmerede Ægtepagt ligger ved Jydske aabne Breve 1775, Nr. 127.

³⁾ Der har først staaet: sendte.

⁴⁾ Under samme Dato en Notits om, at Luxdorff har spist ved Kongens Taffel, bl. a. med Fischer, som er bleven Vice-Adm[iral]. Ved Kabinettsordre af 1. Maj havde Admiralitetet nemlig faaet Meddelelse om, at Lor. Heinr. Fisker under 21. Oktbr. det foregaaende Aar var udnævnt til Vice-admiral.

⁵⁾ Sml. Strunks Portrætkatalog Nr. 3313.

⁶⁾ Gude beretter herom: Dette Opløb gik saa vidt, at Garden til Hest kom frem paa Slotspladsen, men reed dog kun i smaae Partier Fod for Fod omkring der for at adsplitte Mængden. Luxdorff, som denne Formiddag skulle have refereret i Geheime Stats-Raadet og derfor var i Pynt (efter hans Maade at sige, da han ellers i sin Klædedragt var alt for ligegyldig) med det hvide Baand uden paa Kiolen, stod i det aabne Gangvindue paa Cancelliet og saae igiennem sit Glas ud paa Mængden; ieg traf just til at staae ved Siden af ham. Luxdorffs Baand og Stedet, han stod paa, lokede endeel af den eenfoldige Almue, som var kommet for at besvære sig hos Kongen, hen til Cancelliet, da de troede, at han fra Vinduet ville tale til dem i Kongens Navn; men da ieg derom advarede

og Ordre til Cancelliet, at en anden Placat af 72 skulle gientages. — Læst Kofods Lov-Histories Continuation.

Maj 14. Hellig Gæstes Kirke, Høimesse, Hr. Møller, siden Hr. Hansen communicerede. Slutningen var formodentlig i Følge en Cabinets-Ordre, som gik i Gaar til Biskoppen.

— 16. Dom afsagt i Gave-Sagen¹⁾.

— 17. Et Rygte gik, at Dr. Mathilde var død. — C. C. in pleno. Aagaard erklærede, at hand ei kunde referere for mig, hvorfor det blev aftalt, at det skulle skee af Lange.

— 18. Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen. Hansens Dom-Formildelse¹⁾ underskrives af Kongen. — Commission om Arnæ Legatum. Bekostningerne paa Gunnlaug Saga. Abs. Erichsen.

— 19. Efter Aviserne er Dronning Mathilde død 10. May Kl. 11 om Aftenen. — Brev fra Printzen, at Cancelliet har fuldkommen Ræt i Knuths Sag²⁾.

— 20. Huitfeldt, fordi hand skal betale Helmichs³⁾ Giæld, begiærer sin Afskeed. — Skrevet paa Voltelins og Møllers Suppliquer om at blive Secreterere. — Fløttet ud med det gandske Huus til Nærum. Nattergalen slaar prægtig, flere Træer i Blomster end sædvanligt, Gøgen er paa Askebakken.

— 21. Børstet Bøggerne af og sat dem i Orden. Begyndt at læse Michaelis von Ehe-Gesetzen Mosis⁴⁾.

— 22. Begyndt min Cour med Krydder-Thee og Viin. — Hengt Kobber-Støkkerne op.

— 23. Cancellie-Raad Hennings i det Tydske Cancellie dør⁵⁾. — Friis Rottbøll sendte mig om Aftenen⁶⁾ Carmina, hvori jeg skrev mit Vers over Wholert⁷⁾. Hand ville reise i Morgen tilig. — Fr. om 5 Rdrs B:o Sedler. — Capt Han-

ham, som var kortsynet og derfor havde liden Nytte af Glas, trak han Vinduet til og gik bort.

¹⁾ Jvfr. 6. Februar.

²⁾ Stiftamtmand Knuth havde givet Richard Listo, der som Informator stod i hans private Tjeneste, Ekspektancebrev paa Stokkemark Sognekald; det ønskede han nu tilbagekaldt, men da der allerede var bevilget kgl. Konfirmation, nægtede Cancelliet det (D. K. Supplikprot. 1775 I, Nr. 946 og 1372; Breve 1775, Nr. 715 b.).

³⁾ Ved Skrivfejl staar der her i Dagbogen: Huitfeldts. Jvfr. 25. Marts.

⁴⁾ udkom første Gang Göttingen 1755.

⁵⁾ Peter Henningsen, deputeret i Tyske Kancelli, døde 23. Maj, kun 38 Aar gl. (Adresseavisen 1775, Nr. 81).

⁶⁾ Luxdorph var nu atter i Byen.

⁷⁾ Jvfr. 12. Maj.

sens Arrest forandres fra Militair til Civil, indtil hand erklærer, om hand kand fyldestgiøre Dommen. Det forunderlige i denne Sag var dette: Hagerup var lige saa viss paa Nedenæss Sorenskriverie som Thams tilforn virkelig burde været paa Byefogds-Embedet. Men, ligesom Thams per star meglior, eller for endnu at være vissere, gav Sarti Penge og derfor mistede det, saa gjorde og Hagerup, ikke af uegennyttig patriotisk Iver, men af utiidig Frygt for, at Hansen skulle komme ham i Forkiøbet, sig til Angivere. Dette havde endda ikke skadet ham. Men under den Sag, som hand selv havde saaledes givet Anledning til, skulle hand saa groft forløbe sig, at hand, fordi Sevel ei ville tillade ham at confundere L:t Arendrup, til hvem hand skulle have fortaalt et Rygte om Frue Jacobi, at hun havde faaet Penge, beskyldte denne brave Mand for at være interesseret, hvilket forarsagede, at hand ei alleene mistede dette Sorenskriverie, skjønt hand faaer et ringere i Stæden, men ham og tillige blev tilkiendegivet H. M:ts Mishag over saadan hans Opførsel¹⁾.

Maj 24. C. C. in pleno. Secreterer Lange refererede. — Underskrevet Forestillingen anl. Indqvarteeringen i de Tydske Provintzer. — Paategnet Kammer-Herre Rabens Obligation til Grev Holstein.

— **26.** Udlæst Michaelis om forbudne Grader.

— **27.** Nørgaard bliver Secreterer i Høieste Ræt. — Aaskov Liv-Medicus. — Herskabet vil reise paa Tiisdag²⁾. — Sarti forundes endnu 12 Dage at blive her efter d. 23. Maii.

— **28.** Været ved Biskop Blochs Indvielse³⁾, som Arve-Printzen og Printzessen bivaanede.

— **29.** Udlæst det Støkke af Michaelis Mosaische Recht⁴⁾ om Giftermaal.

— **30.** Gregers Juell Geh:Raad, Hoppe, Seidelin, Munch Cf:Raader 21. Oct. 74⁵⁾, Brun Rang med Etatz-Raader, Schleth og Breughel med Justits-Raader, Fogh, Falbe, Heger, Hiorth,

¹⁾ Jvfr. 6. Februar.

²⁾ ∴ 30. Maj.

³⁾ I Dagbogen findes som sædvanlig et kort Udtog af Biskop Harboes og Biskop Blochs Taler ved denne Lejlighed. Om Blochs hedder det bl. a.: Til Slutning anvendte hand lykkelig paa sig selv Jerem. 1, 7. NB. Hand er fød 1733, det Aar jeg blev Student.

⁴⁾ Udkom 1770-75.

⁵⁾ ∴ Arveprinsens Bryllupsdag.

Pitzler virkelige Justitz-Raader (Stabel glemt¹⁾), Strøm i Roskilde²⁾ og Nordahl i Trdhjem³⁾ ligesaa. Brabrand virk. Etatz-Raad, Lichtenberg Etatz-Rd.

Maj 31. C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. Min Kone fulgte med mig i Vognen til Geels-Huuset og kiørte derfra i Chaisen til Nærum. Seet Ære-Porten, opreist i den store Allée, og læst Opskriften paa Columnen midt i Slots-Gaarden, som Guldberg har giort.

Juni 1. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Beseet de nye Værelser i Fløiene. — Reist til Nærum; min Kone mødte ved Rudersdal med Chaisen.

— 3. Arnæ Magnæi Sag mod Høpfner tabt ved H[øieste] R[æt]⁴⁾. — 2 Postdage skal ingen Breve være komne fra Engelland. I Gaaer kom 2 Courerer her.

— 5. Sat en Supplique op for Thurah om hans Systems Testamentes Confirmation.

— 6.⁵⁾ Spiist om Aftenen i Lyst-Huuset paa Toften. — Læst Borchsenius om Fleurys Catechismus. Det var ikke got, om Fierdeparten var sandt. Manden er en Sinke, med alle sine Sprog⁶⁾.

— 7. Dr. Friborg var hos mig. Hand søger Stads-Physici Tieneste efter Wandeler, som døde i Forgaars⁷⁾.

¹⁾ Det er ikke rigtigt. Nic. Stabel fik, ligesom de andre her nævnte Assesorer i Hof- og Stadsretten. Bestalling som virkelig Justitsraad 29. Maj (Sjæll. aabne Breve 1775, Nr. 320).

²⁾ Kirkeskriver i Sjælland, Ole Strøm.

³⁾ Præsident i Trondhjem, Peter Tønder Nordahl.

⁴⁾ Den Arnamagnæanske Kommission havde ved sin Nedsættelse forlangt Erstatning af Bogtrykker Nic. Chr. Høpfner for Knytlinga Saga, som for over 30 Aar siden var overleveret hans Fader, Joh. Jørgen H., til Trykken. Den var ogsaa bleven trykt, men Oplaget (500 Eksemplarer) var uaffordret blevet liggende i Trykkeriet og i den lange Tid var det bleven ødelagt, saa at der nu ikke var et komplet Eksemplar tilbage. Kommissionen fik imidlertid ingen Erstatning, da Bogtrykkeren havde gjort sin Pligt (Højesterets Voteringsprotokol 1775, S. 306 ff.).

⁵⁾ Paa det hvide Blad udfor 4.-6. Juni har Luxdorph noteret: *Amor divinus in humanum genus omnipotentiam terminis circumscrispsit; neque enim creare potuit Deus, quod magis dilexerit.* Joh. 3, 16.

⁶⁾ Præsten Villads B. († 1778). Her er Tale om hans første Publikation, »Planen til Fleurys Catechisme historique«, der udkom i Anledning af Biskop Blochs Indvielse.

⁷⁾ Efter Gravskriften over Dr. med. Peter Rudolph Wandeler (i Adresse-avisen 1775, Nr. 92) døde han 6. Juni.

Juni 8. C. C. in pleno.

— 9. Fr. om Skiænk og Gave af 31. Aug. 1708 oplegges i Altona. — Forbuddet paa Brænde-Viin i Sverrig slap op til en Kgl. Forpagtning.

— 11. Søllerød Kirke. Hr. Blicher gjorde først en kort Brude-Vielse over 2. Cor. 13, 13. Takkede for Offer og oplæste Fr. om 5 Rd. B:o Sedler. — Hof-Sorgen for Dr. Mathilde anlagt paa 4 Uger.

— 12. Frue Weyse¹⁾ dør om Aftenen.

— 13. Reist med min Kone til Byen og derfra til Fredensborg. Min Kone fulgte mig til Geels-Huuset.

— 14. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Om Middagen hos Kron-Printzen med Schack, som talte meget om at understøtte Arnæ Magnæi Stiftelse, Grev Moltke ved Søs-Etaten²⁾ og Steeman.

— 17. v. Hemmert og v. Hurck døde³⁾, Frue Weyse blev begravet.

— 18. Cancellieraad Friderich Carl Krück, Ober-Gerichts-Assessor paa Gottorp og Secreterer i den Slesvigske Land-Commission, bliver første Expeditions-Secreterer⁴⁾ lige i Hennings Stæd. — Læst Skole-Forordningen⁵⁾.

— 19. Ild løs et Stæd ved Dronninggaard. [Tilføjet senere:] Det var i Gangløse, at to Gaarde afbrændte ved Torden.

— 20. Jeg reiste til Fredensborg. — Møller bliver Secreterer⁶⁾.

— 21. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 23. Ober-Graver Knudsen ved Hellig Giæstes Kirke dør⁷⁾.

¹⁾ Ingeborg Christine W., f. Justesen, Enke efter den længst afdøde Etatsraad Dan. Benj. W.

²⁾ Adam Ferdinand M., Kommandør-Kaptajn og Kammerherre.

³⁾ Det maa være uhjemlede Rygter; der kan næppe menes andre end Joost v. Hemert, der imidlertid først døde 25. Juni, og Peter van Hurk, der levede indtil 16. Oktbr.

⁴⁾ i Tyske Kancelli.

⁵⁾ Forordn. er dateret 11. Maj. Jvfr. 3. Decbr. 1774.

⁶⁾ ∴ Kancellisekretær.

⁷⁾ Overgraver Rasmus K. døde den 22. Juni i sit 76. Aar (Adresseavisen 1775, Nr. 99).

Juni 24. Linde bliver Secreterer¹⁾. — Udlæst paa Veien²⁾ det andet Hæfte af Verdens Skilderie³⁾.

— **27.** Begge Chinafahrerne kom, den eene i Gaar.

— **28.** Skrevet mine Tanker om de forbudne Grader i Egteskab.

— **29.** Finantz-Raad Koes forlovet med Frøken Falch. — Justitz-Raad Olrog faaer sin Afskeed med 1000 Rdr. Pension og Amtsforvalter Engelbrecht bliver Comitteret i hans Stæd og Bøtker igien i dennes Stæd. — Den unge Horrebøw gav mig sit Kort over Nærum⁴⁾.

— **30.** Læst det andet Bind af Sebaldus Notancher⁵⁾. Megen Vittighed, men liden Christendom. Dog er det imod Intolerantzen gandske got. — Spadseret i Gyden⁶⁾.

Juli 2. XXI⁷⁾ Nr. 14, en liden Engelsk Rose, kaldet Meawse[?] ved Hyttefadet. Af Skabning som den Burgundske, men lysere Farve.

— **3.** Skrevet mine Tanker over Sagen om Liiren at Suhm⁸⁾. — Læst die Leiden des jungen Werther. Vel nok skrevet, men saadanne tragiske Materier elsker jeg ei. Historien skal til Deels være sand (Werther er Jerusalems Søn⁹⁾).

— **4.** Læst Cicero pro Muræna.

— **5.** XXII Rosa versicolor eller buntede, ved Parken, blomstrer. NB. I Fald den Engelske No. 3, som er tilbage, er et Slags for sig selv, har jeg, med Rosa turcica, som ei florerer i Aar, 24 upaatvivelige Sorter foruden de tvivl-agtige, som jeg ei kand gjøre Forskiæl paa, fordi de ere for fine.

¹⁾ o: Kancellisekretær.

²⁾ nemlig til og fra Nærum.

³⁾ af P. F. Suhm.

⁴⁾ Jvfr. 29. August 1774.

⁵⁾ Jvfr. 30. Juli 1773.

⁶⁾ i Nærum.

⁷⁾ Rimeligvis en Betegnelse for et bestemt Sted i Luxdorps Rosenkvarter. Han systematiserede og rubricerede alt.

⁸⁾ Luxdorps Censur over Digtet »Saga om Liiren« er trykt i Suhms Saml. Skrifter XV, 82 f. Sml. iøvrigt Chr. Bruun, Peter Fred. Suhm (Kbhvn. 1898), S. 309.

⁹⁾ Parentesen staar som Note i Dagbogen. Jerusalem er den bekendte tyske Pædagog Joh. Friedr. Wilh. J. († 1789), hvis Søn begik Selvmord; af denne Begivenhed tog Goethe Rammen til sit Digtværk.

Juli 6. C. C. in pleno. — Ober-Jægermesterinden¹⁾ døde i Tiisdags²⁾ Morges Kl. 8. — Abildgaard bliver Stads-Physicus.

— **8.** Reist med min Kone til Byen om Morgenens i klart Veir. Inden vi kom til Lyngbye, blev Torden og Regn saa stærk, at vi maatte holde en halv Tiime i Kroe-Stalden. Reist tilig hiem igien og mødte Herskabet, som var ved Mønstringen. — Spiist om Aftenen til Borres, som kom sildig hiem, fordi de bleve opholdte ved Soldaternes Ind-March. — Frøken Pogvisk er kommet fra Hove.

— **10.** Læst og skrevet mine Tanker om Suhms Junker Philips Historie. Non placuit³⁾.

— **11.** Reist til Fredensborg og blev paa mit Kammer om Aftenen for en hemorrhoidal Coliques Skyld. — Læst Ciceros Orationer pro C. Rabirio og L. Flacco, hvori det mærkværdige om Grækenland og Jøderne.

— **12.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack. — Læst Mr. Cassandre, samme Plan men langt neden for Kiærlighed uden Strømper.

— **13.** C. C. abs. Graah. Jeg refererede selv igien. Lange⁴⁾ var og upasselig. — Udlæst Qvinctilianum.

— **14.** Raad-M. Storp har stærk Blodstyrtning.

— **20.** C. C. abs. Graah.

— **21.** Om Morgenens Kl. 7 blev Mad. Blicher forløst med en Datter.

— **24.** Secreterer Voltelin kom for at gratulere mig⁵⁾.

— **25.** Reist til Fredensborg.

— **26.** Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— **27.** C. C. abs. Graah.

— **29.** Peer Juell bliver Geh:Cf:Raad. — Lange reiste til Fyen.

— **30.** Lyngbye Kirke, hvor Hr. Kiærulf prædikede og Provst Hviid visiterede. Ungdommen var talrig og svarede ypperlig. — Spiist om Middagen til Voltelins og beseet Sorgenfrey Huus og Have. Maadeligt! Et Kirsebær-Træe i Skoven 20 Al. høit.

¹⁾ Berthe Christine Gram, født Komtesse Friis.

²⁾ ☉: 4. Juli.

³⁾ Sml. Bruun, Peter Fred. Suhm (Kbhvn. 1898), S. 309; Luxdorphs Kritik trykt i Suhmiana, S. 324 ff.

⁴⁾ Kancellisekretær Svenning Lange var Kancellist i Luxdorphs Kontor.

⁵⁾ Det var Luxdorphs 59-aarige Fødselsdag.

August 1. Spiist om Middagen hos Frue Kløcker paa Gientofte, den gl. Hoppes Geburtsdag¹⁾.

— **3.** C. C. abs. Graah. — Knudsen bliver Cancellie-Raad. — Rosa sine spinis blomstrer paa nye; bær ellers af-lange Hyben.

— **4.** Rheder, Frue og Bagger besøgte om Eftermiddagen, siden Thurah og Frue for Testamentets Skyld.

— **5.** XXV. Rosa moscata, No. 5 af de Engelske ved Hyttfadet. Hviid, enkelt med 2 Lag Blade. Stærk aroma-tisk Lugt.

— **7.** Om Aftenen og til Midnat stærk Torden og Lyn-ild, som efter Sigende skal have slaaet ned i en Herregaard i Skaane.

— **10.** C. C. abss. Graah og Aagaard. Land-Militair-Enke-Cassens Forordning. — I Byen besøgte jeg Langebech og Debess, som begge kom mig temmelig farlig syge for.

— **15.** Reist til Fredensborg. — Pro-Cantzler Cramer besøgte mig og hilsende fra Ober-Cammer-Herren i Anledning af mine Carmina.

— **16.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Langebek døde om Aftenen Kl. 5¹/₂.

— **17.** C. C. abs. Graah. — Reist med min Kone til Nærum og paa Veien læst Sturlunga Starfsama Saga.

— **19.** Om Aftenen Nordlys og Blæst.

— **20.** Søllerød Kirke. Studios. Worsøe, cond[itionerer] hos Etatz-R. Kofod.

— **21.** Schiønning bliver Geheime-Archivarius med 1200 Rdlr. Carstens, Suhm, Erichsen og hand (som skal fort-sætte Scriptoros og udgive Diplomatarium) skal som Com-missarier modtage Kongens Papirer og Mss. til den danske Historie, som Kongen vil købe²⁾. Suhm besørger den 4de Tome³⁾ fuldført.

¹⁾ Admiral Frød. Hoppe, f. 1690. Herefter opregnes Gæsterne, til sidst: «Stædets Eyere David Hansen.»

²⁾ Kommissionen, der nedsattes ved kgl. Missive af 23. Aug., skulde modtage de Kongen tilhørende Arkivalier, der maatte findes i Langebeks Bo, og udsondre hans egne historiske Manuskripter, som Kongen vilde købe. Endvidere fik Kommissarierne Ordre til at, saasart de Langebek-ske Sager ere bragte i Orden, I da lade Eder udlevere den Kiste, hvori de Gramske nu i 27 Aar uværdigen have ligget indsluttede, paa det at og de engang kunde afsondres og blive til sand Nytte« (Sjæll. Miss. 1775, Nr. 522).

³⁾ 3. Tome af Script. rer. Dan. var udkommen 1774, 4. kom i 1776.

August 22. Fulgt Langebech til Jorde i Frue Kirke med Musik. Parrene: 1. Sønnen og hans Syster-Søn Jacobsen, 2. Beckman og Søn, 3. Skibsted og den unge Cancellier[aad] Lange¹⁾, 4. jeg og Suhm, 5. Cf:R. Kall og Dr. Holm, 6. Hrr. Hansen og Møller. — C. C. abs. Graah.

— 24. Kiørt til Øverød og fulgt med Suhm derfra til Fredensborg og gjort Cour paa Printzessens²⁾ Geburhtsdag overalt, endog til den lille Printzesse. — Læst Suhms Haldan³⁾.

— 27. Søllerød Kirke, Hr. Blicher. Mad. Blicher holdt sin Kirke-Gang; Mad. Drewitz, Holbøll⁴⁾ og Degnekonen fulgte hende og offrede. Provsten visiterede. Der mødte kun et lidet Antall af Ungdommen, som svarede slæt eller intet.

— 29. Reist til Fredensborg. Spiist om Aftenen ved Kongens Taffel. Der blev spilt Basset.

— 30. Refereret i Stats-Raadet abss. Thott og Römeling.

— 31. C. C. abs. Graah.

September 1. Skrevet et PM. til Gh:Raaden om Lange at blive virkelig Cancellieraad.

— 2. Hersleg og Frue ligge af en hidsig Sygdom, som grasserer i Byen.

— 4. Kiørt til Øverød og fulgt med Suhm og Bülow til Fredensborg, været hos Moltke og gjort Gour hos Kron-Printzen, Enkedronningen, Kongen (thi der skal dækkes medens den øvrige Cour er), Pr. Friderich, Pr:sesserne Friderica og Augusta. Spiist ved Marskalks-Taffelet og om Aftenen paa Øverød. Frue Suhm var syg af Gicht.

— 6. C. C. abs. Graah. NB. Stats-Raadet holdes i Morgen.

— 8. Aagaard havde en Pakke med af Medailler paa Printzens Formæling til sig, mig, Stampe, Kofod Ancher for hans Tale, Sevel for Commissioner, Fedder som Politie-mester. Det Tydske Cancellie fik og sin Pakke, til begge Deputerede, Carstens, Justitz-Rd. Jessen etc.

— 10. Spiist om Middagen i Lyngbye hos Voltelin. —
— Beseet Vævene i Titleys Gaard.

¹⁾ Postsekretær Chr. Did. Lange, der var gift med en Jfr. Beckmann.

²⁾ Arveprinsens Gemalinde, Sofie Frederikke.

³⁾ Kbhvn. 1775.

⁴⁾ Peter Holbøll var Gartner paa Frydenlund.

September 11. Der siges, at en Matros-Kone, som levede ilde med sin Mand, men var høit frugtsommelig, bandt sin 8 Aar gamle Søn paa sin Ryg og druknede sig i Peblinge-Søen.

— 12. Reist til Fredensborg.

— 13. Refereret i Stats-Raadet in pleno. Talt med Geheime-Raaden om Finsen, Lange og Paullis Moratorii Forlængelse. Jeg havde opsat en Taksigelse til Printzen for Medaillen og sendt Guldberg, men hand sagde mig, at Printzen ville selv tale med mig, hvilket og skeede før Taffelet og var hand overmaade naadig. Guldberg sagde mig, at Printzen vil lade Snorro, Sverres og Hagens Historie trykke paa sin Bekostning, give Olafsen 400 Rdr. for at oversætte dem paa Dansk og at Suhm og jeg skal have Opsyn dermed.

— 14. C. C. abs. Graah.

— 15. Svaret Landsdommer Suhr, som skrev mig til fra St. Croix, at de ingen Torden havde havt før Orcanen, og at de nu begyndte at bygge murede Huuse. Ligeledes et Latinsk Brev til Hugh Knox, Engelsk Præst sammestæds, som vil dedicere mig 2 Tomer af sine Prædikener¹⁾. — Beringskiold beder om Forladelse og faaer Lov at komme tilbage samt sin Kammer-Herre-Nøgle igjen²⁾.

— 17. Søllerød Kirke, Stud. Lintrup, Broder-Søn af Gartneren paa Eenrum. En meget slæt og usammenhængende Tale, holden med megen Dristighed i 6 Qvarteer. Citerede blandt andet Profeten Michael³⁾.

— 19. Hielmstiernes kom hjem fra Jylland.

— 20. Justitz-Raad Hansen opdager i sit Amt⁴⁾ adskillige falske 50 Rdrs B[anc]o-Sedler, som Assessor Rested faaer Ordre at reise over for nærmere at undersøge.

— 21. C. C. abs. Graah. — Frue Eichel Bartholin i Barsel-Seng med en Datter. — Begyndt at grave en Rende i den høire Buegang for at trække Vand fra Træerne.

— 23. Nordlys.

— 24. Spiist om Middagen til Borres, Frue Baggers og

¹⁾ Hugh Knox' Select Sermons on interesting subjects, der udkom i Glasgow 1776 i to Bind, er tilegnet Luxdorph.

²⁾ Gude udbryder: Hvor naadigt!

³⁾ i Stedet for: Micham.

⁴⁾ o: Lundenæs og Bøvling.

Windt-Møllers Fødselsdag. — Besøgt Hielmstiernes paa Søelund.

September 26. Reist om Eftermiddagen til Fredensborg.

— **27.** Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen og Thott, som var bleven i Byen par précaution.

— **28.** C. C. abs. Graah.

— **29.** Besøgt Staffelt. Hans Søn er for 9 Aar siden bleven inoculeret og har faaet Smaakopper og har nu faaet de naturlige Kopper. — Seet en Part af Skiønnings Reise. — Bagger besøgte og talte meget bevægelig om sin Tilstand.

Oktober 3. Provst Pingel dømmes i H[øjeste] R[æt] fra sit Embede. Om Formiddagen var han oppe¹⁾ og hørte sin Beskrivelse²⁾, om Aftenen paa Comedien og saae Tartuffe³⁾. Hand skal have sagt, at hand ville bære den lange Kiortel herefter ei qua Præst, men qua Professor.

— **4.** Allarm ved det Asiatiske Compagnie. Directeurerne tilsiger en Forsamlingsdag, Participanterne en anden.

— **5.** C. C. abs. Graah.

— **6.** Budden til Bryllup i Holte paa Søndag. Ole Hansens Søn Lars faer Lars Mortensens Stifdatter, som har 700 Rdr. — Frue Jørgensen⁴⁾ gjør Opbud.

— **8.** Søllerød Kirke. Hr. Blicher viede Lars Olsen og Kirsten Andersdatter. Et stateligt Bonde-Bryllup. Skoleholderen i Lyngbye gjorde en jevn god Prædiken, men var enten syg eller bange. — Mag. Thestrup reist hiem og Hr. Blicher og Kiærste følge ham til Roskilde.

— **10.** C. C. in pleno. — Skrevet i den hebraiske Kalls⁵⁾ Stam-bog. — Forvalter Møller dømt til 4 Aars Rasphus-Arbeide⁶⁾.

¹⁾ i Højesteret.

²⁾ Koch læser urigtigt »Bestemmelse« (Kirkehist. Saml. 4. R. II, 385); Luxdorph mener: hvorledes hans Person og hans Færd blev skildret (i Retten).

³⁾ Han blev dømt paa Grund af usømmelig Omgang med en Prokuratorfrue (Højesterets Voteringsprot. 1775 A, S. 322 ff.). Sm. Jul. Clausen, Den danske Tartuffe. K. 1916.

⁴⁾ Raadmand Søren Jørgensens Enke.

⁵⁾ Der menes Orientalisten J. C. Kall († 1775).

⁶⁾ Hans Møller paa Møen, Beringskjolds Ridefoged paa Nygaard, blev dømt for Gudsbespottelse. En nedsat Kommission havde dømt ham til at henrettes efter at først Tungen var revet ud af hans Hals, men denne Straf ændrede Højesteret til Rasphusarbejde (Højesterets Voteringsprot. 1775 A, 348 ff.).

Oktober 11. Reist til Fredensborg. Giort Cour over alt. Spiist om Middagen ved Marskalks-Tafflet og om Aftenen ved Kongens i Bunte Reihe, hvor et nyt Støkke i Musik, Gli Elisi festosi blev opført. Dronningen befandt sig ei vel, men sov godt om Natten.

— **12.** Dronningen lod mig kalde ind, da jeg var i Forgemakket. Spiist i Rosen om Middagen. Om Aftenen paa Appartement, hvor der var Concert, og ved Kongens Taffel.

— **13.** Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen. — Grevinde Levetzau¹⁾ sagdes død i Mandags²⁾, men nu meener mand, at hun lever op igjen.

— **14.** Rosenkrantzerne, Fader og Søn³⁾, faae Sevel og Borneman til Skifte-Commissarier efter Grevinde Levetzau, som nu vist er død⁴⁾. Den unge Rosenkrantz, som faaer Stamhuset, skal optage Levetzaus Navn.

— **15.** Søllerød Kirke. Hr. Blicher forrettede en Brudevise og Skoleholder Tuxen prædikede. — Besøgt Rheders om Eftermiddagen. Det var just hans Geburtsdag.

— **17.** I Sommer har jeg udlæst Qvinctilianum paa nye, Ciceros Breve ad familiares med Preuost's og ad Atticum med Mongaults Oversættelse samt paa Fredensborg-Reiserne de 3 Volumina af hans Oratoria in usum Delphini.

— **18.** Flyttet med alle for i Aar fra Nærum med det heele Huus. — Mincke⁵⁾ forloves med Hof-Prædikant Bluhmes Datter, Capt. Rømling gjør sig usynlig, Etats-Raad Pingel sættes af sine Creditorer i Slutteriet.

— **19.** Cederfeldt sendte mig et Par Hopper, me maxime invito⁶⁾. — C. C. abs. Graah.

— **20.** Været til Herrens Bord i Hellig Giæstes Kirke. Stud. Bladt gjorde ræt en god Prædiken.

¹⁾ Sophie Hedeveg L.

²⁾ d: 9. Oktober.

³⁾ Fred. Chr. Rosenkrantz og Iver Rosenkrantz.

⁴⁾ Hun døde efter Adresseavisen (1775 Nr. 164) den 9. Oktober paa Sæbygaard i Sjælland. Som Kommissarier ved Skiftet udnævntes senere tillige Fred. Horn og Niels Ryberg (Sjæll. Miss. 1775, Nrr. 694, 703, 765).

⁵⁾ Lorenz Angel M., senere kommitteret i Rentekammeret.

⁶⁾ Lorens Chr. Ernst de C., der var Hofjunker og Arving til Stamhuset Erholm og Søndergaard, blev siden Landsdommer i Fyn. Han havde været Volontær i Luxdorps Kontor. Gude bemærker: »Luxdorff havde den Gang en gammel Chaise, som han kiørte i til og fra Nærum og et Par gamle Heste; men ingen kunde være mindre egennyttig og mindre for at ville have Foræringer end han.«

Oktober 21. Tvende Rotuli kom ned. De 1400 Rdr. for Eltang Kirke udbetales af Kongens Cassa¹⁾. — Bildsted skal selv forfølge sin Sag og Cancelliet giøre Forestilling om Præcautioner for Fremtiden²⁾.

— **22.** Stampe fortalte mig, at Jansson som Rector har formaaet Consistorium til at bede Printzen være deres Protector og skaffe dem Thott til Patron. Det sidste havde hand lovet, og intet svaret til det første. — Abbé Bianchi besøgte. Suhm ligesaa, og fortaalte, at den Svenske Tegner Høffling har fundet et prægtigt Monument i Skaane ved Cimmershavn i en stor Steen-Dysse, bestaaende af en fiirkantet Rum af hugne Kampsteen med mange Figurer, hvori fantes Romerske Medailler. Der er flere saadanne Dysser sammesteds samt i Norge efter Schiønnings Sigende.

— **23.** Ole³⁾ kom hiem sildig i Aftes saa fuld som et Beest, saa at Bartholin ei sov af Skræk den heele Nat. — Gratuleret til Hammelevs⁴⁾.

— **24.** Beringskiold vandt sin Sag for Høieste Ræt om Testamentet⁵⁾. — Herskabet kom hiem⁶⁾ ved Fakler.

¹⁾ Ribe Stifts gejstlige Enkekasse havde anden Prioritet i Eltang Kirke for 1400 Rdr., da Rentekammeret lod Kirken, som tilhørte Amtsforvalter Møller i Kolding, udlægge for Gæld og bortsælge. Enkekassen fik af særdeles kongelig Naade disse 1400 Rdr. tilbage (DK. Rotuli 1775, Fol. 381 f.).

²⁾ Købmand Jacob Bildsted havde meddelt Cancelliet, at der fra Holland her til Landet var indkommet nogle betydelige Kapitaler, som skulde bruges i Kina og hvoraf der skulde svares ulovlig Rente. Regeringen vilde imidlertid ikke direkte skride ind; Kongen resolverede, at det maatte staa Bildsted frit for selv at forfølge Sagen paa eget An- og Tilsvar og paatale Kapitalerne til Konfiskation (DK. Brevbog 1775, bl. a. Nr. 1723 og 1744). Jvfr. 19. Maj 1778.

³⁾ En af Luxdorps Tjenestefolk.

⁴⁾ Amtsforvalter Nis Hammeleff havde 20. Oktbr. ægtet Erik Pontoppidans Datter Juliane Marie.

⁵⁾ Det drejede sig om en Arv efter Beringskjolds i 1766 afdøde Tante, Maren Jensdatter Møller, Enke efter Byfoged Ole Andersen i Aarhus. Ved Kommissionsdom af 1773 var et efter hende forefundet Testamente, hvori Beringskjold var Hovedarving, kendt gyldigt, og vel blev denne Dom i det væsentlige stadfæstet ved Højesteret, men der ytrede sig Stemmer for, at Halvdelen af Boets Formue skulde tilfalde Kongen. Sagen var med andre Ord ingenlunde helt klar, og Dommerne bestemte, at Justitiarius skulde forelægge den paa vedkommende Sted. (Højesterets Voteringsprotokol 1775 A, 410 ff.). Beringskjold udvirkede imidlertid en kgl. Resolution, hvorved han fik sin hele Arvepart overdraget. Jvfr. 1. December og Hist. Tidsskr. 5. R. I, 226 ff.

⁶⁾ Fra Sommerresidensen paa Fredensborg.

Oktober 25. C. C. in pleno. — Giort Forslag til en Medaille over Langebeck. En Genius sidder paa en Rune-steen med et Diploma i Haanden, hvori hand understrøger noget med en Stylo: *Perspicaci diligentia*¹⁾.

— **26.** Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen. — Fr. om de forbudne Grader. — Kiøbt den Baselske Edition af Saxo²⁾.

— **27.** Giort Cour overalt. Begynder ved den lille Printzesse. — Eichsted skal sidde i Stats-Raadet ved de Udenlandske Sager, men ei Rømling.

— **28.** Aftalt, at Ole skal qvitteere til Fløtte-Tiid³⁾.

— **29.** Mr. Meyer, Secreterer ved det Norske Selskab, forærede mig det første Bind af deres Poesier⁴⁾. — Mr. Tor-kellin gav mig den gamle Islandske Christen-Ræt⁵⁾.

November 1. C. C. in pleno.

— **2.** Læst de 2 Brødre. Planen er ulastelig og jeg veed ei, hvem jeg skal holde for Autor.

— **3.** Fogden Kammerraad Hansen, Fader til Capitainen⁶⁾, blev efter Kammerets Foranstaltning sat i Blaae Taarn, efterdi hand i Norge er dømt til Kagen.

— **4.** Middelthon fra Bergen⁷⁾ sendte mig en Oversættelse af Qvinctiliani L. X⁸⁾, som jeg skikkede til Guldberg. — Borch og ikke Sommer⁹⁾ blev Professor i Sorøe.

— **5.** Rahbeck besøgte og talte om Jacobi¹⁰⁾.

— **6.** Cf.-Raad Kall dør om Morgen. — Faaet Partici-panternes Svar i det Asiatiske Compagnie paa Regnskabernes

¹⁾ Medaillen gengivet i Rørdams Udgave af Langebecks Breve (1895) og i Bruuns Biografi af Suhm (S. 220).

²⁾ Basel 1534.

³⁾ Jvfr. 23. Oktober.

⁴⁾ Poetiske Samlinger, udgivne af et Selskab. Første Stykke. Kbhvn. 1775.

⁵⁾ *Jus ecclesiasticum vetus sive Thorlaco-Ketillianum.* Havn. 1775.

⁶⁾ Jvfr. 6. Februar.

⁷⁾ Henrik Bryssel M., Hører ved Bergens Skole.

⁸⁾ Smagens Selskab udgav i de følgende Aar tre Oversættelser af Qvinctilians 10. Bog, men ingen af M. Der indkom ialt syv Oversættelser (Adresseavisen 1776, Nr. 63).

⁹⁾ Hans Morten Sommer († 1791), der nylig var vendt hjem fra Nord-land.

¹⁰⁾ Jvfr. 11. December.

Revision¹⁾. — Etatz-Rd. Ryberg udbetaler baade Thygesen og sine øvrige Compagnons paa eengang.

November 7. Faaet af Voltelin Spørgsmaale fra Interessenterne til Directeurerne i Anledning af Revisionen¹⁾.

— **8.** Været hos Geheime-Raaden. — C. C. abs. Graah. — Stor Forsamling paa det Asiatiske Compagnie, hvor Thott, Schimmelman, Stampe etc. komme. Der blev med 118 Stemmer mod 108 afgjort, at den sidste Udvælgelse af Directeurer skulle være ugyldig. Ryberg, Uldal og Colbiørnsen taled¹⁾.

— **9.** Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen. — I Morges tiilig var Ildløs hos en Br[ændeviins]br[ænder] i Myntergaden og i Formiddags hos Hattemager Schultz i Piilestr[ædet].

— **10.** Den berømte Vinkelskriver for Ulbølle Mænd og flere i Fyen, den halte Christen Snedker, dør her i Staden. — Lillienthal gjør Forandring i sit Legato²⁾, saa at de 16000 Rdr. deraf staae i Fare. Hübners Forestilling derom skal forestilles paa Torsdag³⁾.

— **11.** Om Aftenen stærk Ild løs i Friderichsberg-Gaden.

— **12.** St. Germain skal være bleven Ministre de la guerre i Frankrig. — Professor Ancher Sognepræst i Odense i Pingels Stæd.

— **13.** Rosencrone og Frue kom til Byen⁴⁾.

— **14.** Besøgt Rosencrones. Hun har Kighoste.

— **15.** C. C. in pleno. — Spiist ved Kongens Taffel med Grev Moltke, Schimmelman, Gude og Ludvig Juell. Jeg maalte Audientz-Gemakket og befant det at være af mine Skrit i Lengden 32, i Breeden 24 og Diagonalen 40, saa at den løse Prøve, jeg gjorde, faldt nøie ind med Pythagoræ theorema.

— **16.** Været hos Geheime-Raaden. — Condoleret til Kalls⁵⁾ og været i Club om Aftenen hos Borres. — Urne

¹⁾ Sml Nyrop, N. L. Reiersen, 251 ff.

²⁾ De Lilliendahlske Legater var stiftet 1773 af Konsul i Bordeaux Fred. Hansen de L.

³⁾ 2: 16. November.

⁴⁾ Under samme Dato findes Notits om et Aftentaffel, hvor ogsaa Bahbeck, Frue og Søn (2: Knud Lyne R.) var til Stede.

⁵⁾ Jvfr. 6. November.

bliver Amtmand over Halds Amt med 1000 Rdr. og Huitfeldt gaaer af med 500 Rdr. Osten indtil videre forestaaer Stiften, som meenes at Guldenchrone skal have. Bülow første Kammer-Junker¹⁾ uden Tillæg og Kammer-Pagen (Gedde) forretter tillige den anden Kammer-Junkers Forretninger.

November 17. Extr. af Moths²⁾ Brev til mig St. Croix d. 2. Aug.: Den 31. Julii sidstl. om Aftenen og ud paa Natten havde vi en svær Storm af ongefær SSO, som har gjort stor Skade paa Vand-Møllerne og nedkastet adskillige Bygninger i Landet, dog skal have været stærkere efter Rygte paa Boven Eilandene, da her i Gaar er seet et Fartøi drive her forbi med en brækket Mast og et andet kommen ind her med Heste, som var dreven derfra, dog uden at have faaet synderlig Skade.

— 18. Fr. om de forbudne Grader skal indrettes efter den tyske. — Brev fra Kuur i Dantzic, at den Svenske Commissair Røding[?] har to Tomer af Danske Krøniker, tiltænkte Langebeck, at overlade. — Qvæg-Sygen er kommen til Rendsborg og udbreed sig til Ditmarsken. — Balles Forslag, at kun tvende Professores Theologiæ skulle examinere ad Gangen.

— 19. Laant 600 Rdr. af Rahbeck og faaet 100 Rdr. for Fr[e]d[ens]b[org]-Reiser.

— 20. Om Eftermiddagen lagt mine Breve i Orden og optegnet mine Mynter.

— 21. Suhm og Frue besøgte. Ligeledes Secreterer Fleischer, som bragte til Underskrift Erklæringen over Hofmester Schovs Ansøgning om Extrakten af Forordningerne³⁾. — Secreterer Voltelin besøgte og viiste et Brev fra Grev Laurvig om Forpagtningen⁴⁾.

¹⁾ ved Kronprins Frederiks Hofstat.

²⁾ Etatsraad Fred. Chr. M. (1730-1809) var Overformynder paa St. Croix.

³⁾ Jac. Henr. Schou havde ansøgt om kgl. Privilegium for sit planlagte Udtog af Forordningerne, som han efter Kofod Anchers Opmuntring agtede at lade trykke, og da det ikke skønnedes at stride mod Bogtrykker Høpfners Privilegium paa Udgivelse af de originale Forordninger, fik han sit Ønske opfyldt. Dette Udtog er kendt under Navnet »Schous Forordninger« (DK. Supplikprot. 1775 II, Nr. 1301; Geneal. og biogr. Archiv. S. 392 f.).

⁴⁾ Admiral, Grev C. C. Danneskjold-Laurvigen, den samme, der i sin Tid søgte at bortføre Skuespillerinden Jfr. Rose, var paa Grund af Gæld

November 22. C. C. in pleno.

— **23.** Refereret i Stats-Raadet abss. Schack og Rømeling. — Etatz-Raad Weyse gifter sig med Mad. Sevel.

— **24.** Kammer-Herre Rosenkrantz kalder sig herefter Rosenkrantz-Levetzau og forbinder begge Vaabener. — I Island have de paa to adskillige¹⁾ Stæder faaet modent Byg og giort Prøve paa 5 à 6 Mennisker, som vare dødsyge af Brystsvaghed, at det Mooss, som Rhensdyrene æde, har gandske helbredet dem. — Capellan Hansen faaer Skanderborg Kald og Stud. Buch hans Capellanie.

— **25.** Professor Ancher og Frue toge Afskeed.

— **27.** Niels Brun spiiste her om Middagen og begyndte med at kliine mine Segl fast.

— **28.** Warschau d. 15. November. I Kalischen har en Adelsmand dømt og virkelig ladet brænde 9 gamle Qvinder, som hexede, og for at have foraarsaget den der værende Misvæxt²⁾. Ultra Sauromatas fulgite, Sagæ! — Justitz-Raad Rahbeck besøgte og fortaalte, at Statholder Benzon skal være død og have efterladt sig mellem 6 og 7 Td. Guld. — Adm. Rømeling dør om Aftenen Kl. 6.

— **29.** C. C. in pleno. — Stampe skal giftes med Frue Klinggraf³⁾. — Arnæ Commission prææs. Suhm, Erichsen og Schiønning.

December 1. Gratuleret til Frue Klinggrafs og Frue Sevels⁴⁾. — Rosenørn⁵⁾ meldte til Cancelliet, at Benzon døde Natten mellem d. 24. og 25. Novembris⁶⁾. — Cammer-Herre Beringskiold fik kgl. Resolution, at H. M:t ikke havde nogen Prætension paa den Arv, hand ved et falsk Testamente havde erhvervet og anmasset sig⁷⁾.

under Administration og Administrations-Kommissarierne ønskede, at de under hans norske Godser liggende Værker og Savbrug skulde bortforpagtes. Dette fraraadede Grev L. i det her omtalte Brev (DK. Supplikprot. 1774 II, 764).

¹⁾ 3: adskilte ell. forkellige.

²⁾ Dette optegner Luxdorph efter Altonaischer Mercurius Nr. 188 for 24. Novbr.

³⁾ Jvfr. 17. April 1776.

⁴⁾ Jvfr. 23. og 29. November.

⁵⁾ Stiftamtmanden i Aarhus, Peder R.

⁶⁾ I Orig. staar ved Fejlskrift: Octobris.

⁷⁾ Jvfr. 24. Oktober.

December 2. Underskrevet som Laug-Værge Frue Jacobis Fuldmagt til hendes Broder.

— 3. Kaas er bleven virkelig Admiral med Forestilling, 4000 Rdr. Gage og Rømlings Gaard, men kommer ei i Stats-Raadet. — Frue Rømling faaer 800 Rdr. Pension af Kongen og har 400 Rdr. af den Militaire Enke-Casse. — Underskrevet et Brev fra Commissionen til Professorerne for at faae at viide, hvem der bliver Ephorus¹⁾.

— 4. Condoleret til Rømlings. — Amsterd[am] d. 21. Nov. Den Skade, som den store Storm og høie Vandflod den 14. og 15de har foraarsagen, beskrives²⁾ alt større og større. NB. Vort Handels-Compagnie mistede derved en Fregatt i Canalen. Skaden var paa 20/m Rdr. Syv Tom. høiere Flod havde sat Amsterdam under Vand. Impetu aquæ var in superficie, ei in fundo, derfor overskylledes Digerne, ei brekkedes.

— 6. C. C. in pleno. — Det blev sagt, at Frøken Rømling skulle være Hof-Dame.

— 7. Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen. — Spiist hos Kron-Printzen med Printzen af Bevern, Schach-Rathlou og Hoben. Gedde var første Gang der som Kammer-Junker. — Balle besøgte mig og sagde, hand havde hørt, at Horne-mann skulle være Prof. theologiæ, hvilket hand ei troede, og ansaae det for en Skam for Facultetet, at en saa ung Mand skulle træde der ind. Dog siger Byen, at hand er forlovet med Frøk. Crane, der er i Balles Huus.

— 8. Jeg fik i Gaar Beskrivelse fra Thura over 2 døve og dumme, som Skoleholder Allerup havde underviist, men Casus var ei saa fuldkommen som den burde være. — Læst Mad:elle Ackermans letzte Tagen³⁾.

— 10. Stampe vil ikke, at der i den danske Fr.⁴⁾ saa tydelig skal sættes, at mand maae ægte sin Far- og Morbroder. Det er at sige, mand tillader noget, som man ei saa reent ud tør nævne⁵⁾.

¹⁾ Ved Arnæ Magnæi Stiftelse.

²⁾ Nellig i Altonaischer Mercurius Nr. 189 for 27. Novbr.

³⁾ Die letzten Tage der jung. Demoiselle M. M. Ch. A. Hamburg 1775.

⁴⁾ Forordn. af 14. Decbr. 1775 om Bevilling til Ægteskaber i forbudne Led. Heri staar udtrykkeligt, at Ægteskab med Far- eller Morbroder kan ventes tilladt.

⁵⁾ Hertil bemærker Gude: Rigtig Anmerkning, og Beviis paa, at Lux-

December 11. Saxtorph besøgte mig samt Lange, Skionning og Rahbeck, som fortaalte, at Benzon¹⁾ har giort Kammer-Herren²⁾ til Universal-Arving imod at indbetale 35/m Rdr. til Frue Jacobi³⁾, oprette Rugaard og Cathrineberg til Stam-Gaarde for den ældste Søn samt købe et⁴⁾ paa 80/m Rdr. til den anden⁵⁾.

— 12. Bartholin blev aareladt i Gaar. — Lange gik Sagerne igiennem med mig her hiemme. — Min Kone var paa Hof-Theatret og saa Deserteuren⁶⁾. — Paa Torsdag⁷⁾ skal der være Samling mellem Cancelliet og Kammeret om at forkomme Qvæg-Sygen.

— 13. C. C. abs. Graah. Blev holdt hos mig og Lange refererede. — Harboe, Horrebow, Guldborg, Borch, Balle og Jansson skulle som Commissarier undersøge Communitetets Tilstand. Holterman, som Oeconomus Med-Commissarius og fører Protocollen⁸⁾. — General-Forsamling paa Compagniet. Directeurer: Juell-Wind Lovkyndig loco Hoppe 104 St., Hooglandt Søkyndig for Elphinston 147 St., Kragh Landkyndig for Halling 113 St., Blach Kiøbmand for Ryberg 155 St., Cramer Kiøbmand for Brown 127 St. Advoc. Colbiørnsen, Schneider og Hellfried paa Directeurernes, Uldall, Kiøbmand Lykke, Super-Cargo Ernst paa Interessenternes Siide skal som Commissarier decidere Revisionen og forelegge Interessenterne den d. 18. Januarii 1776. De Coningk forblev endnu for visse Aarsagers Skyld⁹⁾. —

dorph havde sundere Stats- og Lovkyndigheds-Principer end Stampe, som unegtelig vel havde Kundskaber og Indsigter, men i Grunden var det, man kalder en fin Mand, et Slags Folk, som uden Tvivl altid har giort Verden meere Skade end Gavn. Et Hovedtrek i Stampes Character var altid at rette sig efter og altid at føie de Store, et nødvendigt Requisitum til at være en fin Mand.

¹⁾ Jacob B., tidligere Statholder i Norge, der var død ugift 25. Novbr.

²⁾ Chr. B., Brodersøn af Jacob B.

³⁾ Jacob B.'s Søster, Anna Elisabeth J.

⁴⁾ neml. Stamhus; derved opstod Stamhuset Tirsbæk.

⁵⁾ Sml. Krogh, De danske Majorater, S. 53 f.

⁶⁾ Deserteuren eller den rømmende Soldat, lyrisk Tragikomedie af Sedaine med Musik af Monsigny.

⁷⁾ 14. Decbr.

⁸⁾ Det kgl. Missive herom udstedtes 14. Decbr. (Sjæll. Miss. 1775, Nr. 808).

⁹⁾ Findes i Dagbogen paa det modstaaende hvide Blad. Jvfr. 6., 7. og 8. November.

Schlegel besøgte mig i Anledning af Bernt, som ei vil være Professor, men vel beholde sin Tiende¹⁾.

December 14. Igiennembladet Lavaters Physiognomik, laant af Kolsman. Neppe et smukt Ansigt. Mange efter Malerier overdrevne. Faae af de mærkelige, hverken Socrates eller Vespasiani eller Lokes eller Popes etc. etc. Ingen Fruentimmer eller Skiønheder i denne første Deel. — Frue Schov [kom] i Nat ned med en Datter.

— **15.** Lange gik den Norske Post igiennem med mig. — Justitsraad Bartholin Eichel besøgte og betalte for sin Broder²⁾. — Rumohr tager sin Afskeed fra Søe-Etaten og vil boe i Holsteen.

— **16.** Bendtsen, en skikkelig fattig Student, faaer St. Ibs og Jørgens Kald³⁾. — Balles Forestilling om at kun 2 Professores Theologiæ skulle examinere, gaar overstyre, saa det forbliver ved Forordningen. — Høfling⁴⁾ var hos mig og viiste mig sine Tegninger, hvoriblant den berømte Monument ved Cimbershavn af ægte gothisk Smag.

— **17.** Schindel kommer i Admiralitetet.

— **18.** Lange gik Posten igiennem. — Udlæst Mead on poisons⁵⁾, Balles Brev til Philantropium i Marschlin, Skovbyggeren.

— **19.** Lange gik Sagerne igiennem med mig.

— **20.** C. C. in pleno hos mig. Lange refererede. — Samling i Arnæ Commission. Præss. mig, Suhm, Kofod Ancher, Møllman, Erichsen, Schiønning. Frue Suhm med Søn og Pohl hentede Suhm af til Comoedien.

— **21.** Legations-Rd. Ferber, som er bleven Resident i Dantzig i Kuurs Stæd med Etatz-Raads Character, besøgte mig og fortaalte, at Kongen af Preussens Svaghed ved en lykkelig Crisis var overstaaet, saa at hand nu kom igien paa Paraden og tog sig Affairerne an. — Benzons Sag, om Boets Overlevering⁶⁾, blev efter Printzens Ordre refereret. — Lange

¹⁾ Joh. Ludv. Bernth, Rektor paa Herlufsholm og tillige Professor designatus ved Universitetet (sml. Wad, Rektorerne paa Herlufsholm, S. 212).

²⁾ der var i Kost hos Luxdorph.

³⁾ St. Ibs og St. Jørgensbjerg ved Roskilde. Præsten hed Carl Chr. B.

⁴⁾ Jvfr. 22. Oktober.

⁵⁾ Rich. Mead, A mechanical account of poisons.

⁶⁾ Jvfr. 11. December.

gik den Norske Post igiennem med mig. — Igiennembladet Robert Woods Essay on Homer¹⁾.

December 22. D. 14de fra Kl. 4 til 8 om Morgenens var en skrækkelig Storm i Christiania, hvis Lige mand ei før haver oplevet, dog uden Skade. — Sagen mellem Pelt og Rothe er forligt, saa at mand faaer dennes Rescripter paa nye ud auf eine andere Manier²⁾.

— **23.** I Aarhus Stift ere 1000 fleere fødte end døde. — Benzon kand gjøre Forslag paa Skifte-Commissarier.

— **24.** Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Stud. Nyrup. Tykt og uforstaaeligt Mæle, tvungen Stiil; ogsaa urigtige Talemaader, saasom: At Gud havde Menneskens Frelse kjærere end sin egen Søn.

— **25.** Voltelin besøgte og Cederfeldt, som fortaalte, at paa Gaarden Rasch³⁾ tæt ved Thygesen⁴⁾ var Proprietarien Amisbøll med Kone og 3 eller 5 Folk efter hinanden døde af smitsom Syge.

— **26.** Udlæst Corippus⁵⁾. — Mad. Rosencrone gjør en fausse couche.

— **27.** C. C. in pleno hos Aagaard. — Udlæst Vie de Ciceron og skrevet Paralleler deraf i min Cicero.

— **28.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Paris d. 12. Dec. Høsten begyndte med Kulde. Deraf er Luften bleven saa fugtig, at Tagene have løbet 3·24 Tiimer uden at regne. Deraf saa stærke Flodfebere, at om den varer i 14 Dage, dør den halve Bye ud⁶⁾. (Wasserschleben, som har været i Paris i 21 Aar, har 2 Gange oplevet denne Epidemie.)

— **31.** Hellig Giæstes Kirke, Hr. Tveede forhen Skibs-Præst. — I Gaar: Svaret Geh:Cf:[Rd.] Holck anl. hans Frues

¹⁾ An Essay on the original genius and writings of Homer, London 1775.

²⁾ Om Striden mellem Boghandler Pelt og Casp. Peter Rothe, der endogsaa kom for Hof- og Stadsretten, berettes i Forordet til Rothes Rescripter: Kbhvn. 1776. Tidligere var udkommet fire Bind i et andet Format og indrettet paa en anden Maade.

³⁾ Nim Herred, Aarhus Amt.

⁴⁾ Justitsraad Tyge Jesper de T. paa Matstrup (Tyrsting H., Aarhus Amt).

⁵⁾ Flavius Cresconius Corippus, en latinsk Digter, der levede i Konstantinopel i det 6. Aarh.

⁶⁾ Dette noterer Luxdorph efter Altonaischer Mercurius Nr. 203 for 21. Decbr. Nogle andre Notater efter samme Kilde er her udeladt.

6000 Rdlr. efter Grevinde Levetzau; ligeledes Benzon anl. de Commissarier, der skal eftersee Statholderens Papirer; Peder König, Materialforvalter ved Holmen, blev fundet druknet bag ved gammel Holm. — Skrevet til Lunding for Schov, som vill være i Draguns¹⁾ Stæd. Suhm kunde ikke tale for ham til Ryberg, siden hand havde allerede bedet for en anden.

Herren være lovet, som hidintil har hiulpet!

1776

Januar 1. I Nat var stærk Ildebrand hos Rybergs. — Alle af mit Contoir samt Saxtorf gratulerede. — Secreterer Mülller talte med Wendt om Skov og jeg skrev Ryberg²⁾ til, som svarede ret got.

— 3. C. C. in pleno.

— 5. Ctr.-Admir. Schindels G[aa]rd skal kjøbes til Treschow til en Residentz for de danske Præster ved Guarnisonen for 7700 Rdr. og skal hand aarlig betale 40 Rdr. til Hielp.

— 6. Justitz-Raad Jørgensen ved det Tydske Kammer dør pludselig, ligeledes Clementin ved Comoedien³⁾. — Fredags-Posten blev ude. — Dorthe kom ind for at faae sin Syster begravet, som var trolovet med en catholsk Land-Soldat og døde uden at blive forløst.

— 7. Capt. Niebuhr besøgte og talte om Brabrand's Oversættelse⁴⁾. — Udlæst Michaelis Paraphrasis over Paulli mindre Epistler.

¹⁾ Bernh. Dan. Dragun, der var død 29. Decbr., beklædte Stillingen som Sekretær ved den alm. Plejeanstalt i Kbhvn.

²⁾ Dr. med. Carl Wendt sad ligesom Niels Ryberg i Direktionen for den alm. Plejeanstalt. Jvfr. 31. December.

³⁾ Froderus Chr. Jørgensen døde som Chef for Tyske Assignations-Bogholderkontor den 6. Jan. i sit 59. Aar (Adresseavisen 1776, Nr. 5). Clementin var i Følge Adresseavisen (Nr. 4) død den 3. Jan; i Anledning af hans Begravelse den 11. Jan. findes et Vers i samme Blads Nr. 9 (Nu, Harpagon, Farvel! tag med dit Pengeskriin! | Vor danske Skueplads har tabt sin Clementin. etc.).

⁴⁾ Det gamle Testamentes kanoniske Bøger, oversat af Joh. Ludv. Brabrand, udkom i to Samlinger 1777 og 78.

Januar 8. Posten kom ved Middagstiid. — Hr. Hansen besøgte og laante Mosheim¹⁾).

— 9. Cam: H. Schack naturaliseres tillige med hans Fader og hans Svoger Cap:t. Ehrenstein.

— 10. C. C. abs. Borch, som er forkiølet. — Niels Brun lagde mine Breve og F[o]r[ordninge]r med Segl til Rætte.

— 11. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Stranden begynder at legges²⁾).

— 13. Grev Reventlow tillades at selge Gaarden og Sølvet imod at købe Jorde-Gods tæt ved Reventlow Grevskab.

— 15. I Løverdags skrev jeg Biskop Hagerup og Falsen til. — Sendt Guldberg Schouboes Oversættelse af Qvintiliano³⁾).

— 16. En Indføds-Lov har Kongen given i Gaar. Den skal trykkes ziirlig paa Dansk og Tydsk og publiceres til Geburtsdagen. Indholden er, at ingen uden Landets Indfødde, og de dertil ere at henregne, skal have Bestillinger i Landet. — Huth naturaliseres. — Meincke bliver virkelig Justitz-Raad. — Guldberg sendte mig Schouboes Oversættelse⁴⁾ tilbage sine elogio.

— 17. C. C. in pleno. — Talt med Steman om Ud-færdigelsen af Indføds-Loven. NB. Printz Fridrich har giort sin Forsikrings-Act, at den skal holdes, om end Regiæringen kom til ham som eeneste Broder eller den anden Linie.

— 18. Om Formiddagen Besøg af Hof-Junker Schøller, et muntert og tækkeligt ungt Menneske.

— 19. Indføds-Retten, efter lang Tvivl, bliver som den er, og dateres d. 14. Januarii, som Kongen selv har villet, siden det er egentlig den 1ste Dag hand tiltraade Regiæringen. — Endnu ere 3 Hamburger-Poster udeblevne. — Cortsen, som var først hos Herslebs, siden paa Kammeret⁵⁾, foreslaaes i Dragouns Stæd⁶⁾).

¹⁾ Luxdorph maa mene et af den bekendte tyske Teolog Joh. Lor. Mosheims Værker, f. Eks. hans Anweisung erbaulich zu predigen eller hans Kirkehistorie.

²⁾ o: tillægges.

³⁾ Jvfr. 4. November 1775.

⁴⁾ Jvfr. 15. Januar.

⁵⁾ Jens Severin Cortsen.

⁶⁾ nemlig som Sekretær ved den alm. Plejeanstalt; han fik ogsaa Stillingen. Jvfr. 31. December 1775 og 1. Januar.

Januar 20. I Gaar Aftes stod Justitz-Raad Meinckes Bryllup. — Tree Poster kom paa eengang. — Indføds-Retten blev underskrevet.

— **21.** Bornemann og Frue besøgte om Eftermiddagen. Hand fortaalte, at Kron-Printzen ogsaa skulle forsikre Indføds-Retten, naar hand blev myndig.

— **22.** Rahbeck var hos [mig] om Formiddagen anl., at Benzon vil have sin Systems Midler sig betroet. — Den Horneman, som fik Medaillen¹⁾, søger Flade²⁾ Kald.

— **23.** PM. til Geh:Raaden anl. Project til en Medaille om Indføds-Retten. Fortes creantur etc.³⁾

— **24.** C. C. in pleno. — Cabinets-Ordren, hvorved Videnskabs-Societetet faaer Værelser paa Palaiset, circulerer. — Hof-Junker Levetzau paa Jagten skyder af Vaade en Jæger ihiel. — En Pige dræber en Karl, som vil beligge hende, ved at afskiære hans Lem. — Der holdes Vagt omkring Staden. Soldaterne desertere i Mængde.

— **25.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Hauch sagde, at der kun var 16 deserteret, hvorimod vi havde faaet 10 Svenske⁴⁾.

— **26.** Oprør i Skive, hvor Almuen slaer en Angiveres Vinduer ind. — Den gl. Sporon faaer Titul af Professor. — Udlæst l'an 2440. Jeg troer at have giættet Autor⁵⁾.

— **27.** Denne Gang har Kongen underskrevet: Christian Rex. — Erichsen var her ikke, fordi hand var syg og hypochondre, siden hans Søn, Skule, 3 Aar gl., var død. — Kofod gav mig sin Lov-Historie 2. Tome. — Bagger sagde, at Rømelings Giæld bliver ei betalt.

— **30.** Faaet Medaillen over Indføds-Rætten og takket ved en Billet til Guldberg. — Giort Project til Rosencrones Epithaphium⁶⁾ samt til 2 Jettons paa Dansk og Latin for

¹⁾ Claus Frees H., den senere bekendte Teolog, der 1775 havde faaet Medaillen Pro meritis.

²⁾ Horns H., Hjørring Amt. Han fik dog ikke Kaldet.

³⁾ Medaillerne i Anledn. af Indfødsretten findes i Danske Medailler og Mynter. Tome II, Chr. VII, Tabel VIII-IX.

⁴⁾ ∴ svenske Deserterer, der var kommet over Isen. Sml. Rist, Fra Støvlet-Tiden, S. 167.

⁵⁾ Det var Louis Sébastian Mercier. Bogen kom i flere Udgaver (London 1776, Paris 1786.)

⁶⁾ Konferensraad Hans Christopher Rosencrone var død paa Gunderupgaard i Jylland 8. Novbr. 1774. I Durup Kirke (Gislum H.) staar hans Marmorsarkofag.

Høieste Ræt¹⁾, item til 2 for Hielmstjerne og Rosencrone, den eene for Landets Børn, den anden for Fremmede²⁾. — Læst de Kiærlige Sødskende af Balling³⁾. En gandske nye Idee og vel udført Piece. — Ober-H[of]-M[ester] Moltke besøgte mig om Gabels Sag. — Geh:Rd. v. d. Lühe og Kam[mer]-J[unker] Driberg søge Naturalisation.

Januar 31. C. C. in pleno. — Den Bager-Svend, som kiørte over Iisen til Skaane med Heste, Vogn og 10 Tønder Hvede skal være bragt tilbage af sin Husbond. — Fordi H[øjeste] R[æts] Tilforordnede ingen Medaille faae, slaae de ikke heller nogen Jetton⁴⁾.

Februar 1. Aagaard var bleven gandske hæs, derfor referede jeg i hans Stæd i Stats-Raadet in pleno.

— 2. Cabinets-Ordre, hvorledes der skal forholdes med Naturalisations-Brevene.

— 5. Saxtorf og Callisen var hos mig. Der skal skee Incision paa Torsdag⁵⁾. — Giort Project til Societetets Jetton over Indføds-Retten. — Rosenkrone gaer til Berlin med 6000 Rdr.⁶⁾. — Medailler skulle været uddeelte i Land-Huusholdings Selskabet, men det blev udsat, siden Kron-Printzen fik en Anstød af Forkølelse, som dog [ei] var af Betydenhed.

— 6. Hr. Lehmeier skrev Stampe og mig, at Leegaard havde sagt i offentlig Selskab, det var ingen Under, at den Ordre, hvorefter hand skal tiltales for at have bagtalet Øvrigheden, saa hastig var udstæd, da vi vare ham hade-fulde, fordi hand havde angivet Bryggerne, som havde bestukket os, ham med 500 Rdr. og mig med 300 Rdr. — Skrevet Anmærkninger til Louses Vers om Erobrere.

— 7. C. C. in pleno. — Prof. Jo. Philip Murray⁷⁾ i Göttingen dør af Hatica[?].

¹⁾ Jvfr. 31. Januar.

²⁾ Beskrivelse over danske Medailler og Mønter, Tom, II, Chr. VII, Tab. IX Nr. 2 og 3, begge med latinsk Indskrift.

³⁾ Et dramatisk Stykke i 3 Akter, der udkom 1775 som Begyndelsen til Skuespil for Børn.

⁴⁾ Jvfr. 30. Januar.

⁵⁾ 8. Februar.

⁶⁾ Marcus Gerhard Londemann de Rosencrone, der paa dette Tidspunkt var Envoyé extraordinaire i Sachsen, blev dog først 5. Juli 1776 rappelleret og fik 12. Juli Kreditiv som Gesandt ved det præsiske Hof.

⁷⁾ f. i Slesvig 1726, † 12. Januar 1776.

Februar 8. Callisen gjorde Incision.

— **9.** En Brøms¹⁾ i Holsteen skyder sin Farbroder ihiel i Duell. De havde begge en Titul. Brømses Moder brækker et Brev til Farbroderen, hvilket denne sagde at være impertinent, og gav tillige Brodersønnen et Par Ørefigen.

— **10.** Mangor bliver Land-Physicus i Nestved. — Jeg fik et Anstød af Chiragra.

— **11.** Læst Epistelen til de Hebræer hiemme²⁾.

— **12.** Consistorial-Raad Humble skrev mig til om Lee-gaards Sladder³⁾.

— **13.** Jeg kiørte igien paa Cancelliet. — Assessor Rested kom i Gaar med sine Delinquenter⁴⁾.

— **14.** C. C. in pleno. — Læst Suhms Vers om Norge⁵⁾. — For nogle Dage siden⁶⁾ faldt H[øieste] R[æts] Dom i Iselins Sag, at hand enten skulle betale 18000 Rdr. til Compagniet⁷⁾ eller gjøre sin Eed, at hverken hand selv eller andre paa hans Vegne have oppebaaret denne Summa dobbelt. — Om Aftenen Brünnekes⁸⁾ Bryllup hos Ryberg. Geh:Rd. Thott førte ham frem.

— **15.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. Om Christopher II og Waldemar IV Begravelser i Sorø Kirke⁹⁾. — Bianchi besøgte mig og forlangede at komme i Socie-

¹⁾ ? Brømsen.

²⁾ Paa det hvide Blad udfør Datoerne 11.-13. Febr. findes en Række Notater efter Altonaer Mercurius. Ogsaa senere findes jævnlig saadanne Notater hentede fra Datidens Aviser. Naar Luxdorph ikke knytter personlige Bemærkninger til dem, er de forbigaaet i nærværende Ud-gave.

³⁾ Jvfr. 6. Februar.

⁴⁾ Assessor Ole Rested havde tilbudt at føre 6 i Jylland for falske Bankosedler arresterede Personer til Kbhvn., for at de i Stokhuset kunde underkastes Forhør paa den Maade, som med haardnakkede Inkvisitter er befalet. Tilbudet var bleven modtaget og tillige havde han sammen med Justitsraad Andr. Pitzner og Assessor Andr. Bang under 11. Januar faaet kgl. Kommissorium til at dømme i Sagen (Sjæll. Missiver 1776, Nr. 21, og D. K. Brevbog 1776, Nr. 34).

⁵⁾ Om Norge, ved Forfatteren af Sigrids udkom 1776.

⁶⁾ neml. 12. Februar.

⁷⁾ ∅: Asiatisk Kompagni.

⁸⁾ Zoologen Morten Thrane Brünnich. Han ægtede Jfr. Vibeke Schou, som var en Slægtning af Konferensraad N. Ryberg.

⁹⁾ I de følgende Par Aar blev derefter disse Monumenter omordnet efter Wiedewelts og Harsdorffs Planer (sml. Jul. Langes Artikel i Aarb. f. nordisk Oldkyndighed 1893).

tetet¹⁾. — Brev fra Printzen til Suhm og mig at have Opsyn med Olavius, som skal besørge Snorro Sturleson, Sverres og Hagens Saga trykte for 400 Rdr. aarlig. Opsat et Svar til Printzen og sendt det til Suhm.

Februar 16. Suhm og jeg svarte Printzen. — Skrevet i Smagens Portefeuille.

— 17. Brock blev syg sidste Løverdags²⁾ Aften af en Hentagelse³⁾ i den eene Side, men er dog i Bedring. — Borrebye skal være solgt til den unge Faith for 74/m Rdr., hvorhos han paatager sig et Legatum paa 1600 Rdr.

— 18. Callisen maatte reise ud til Jægerspriis til Justits-Raad Fleischer, som har faaet en Rørelse. — Hr. Wowern i Assens dør⁴⁾, hvorved Hr. Melbye tiltræder Kaldets Indkomster. — Anchersen besøgte og fortaalte om Borrebyes Salg samt at Giælden nu i 6 Aar kand blive betalt.

— 19. Hellig Giæstes Kirke, Catechet Kiellerup for Hr. Lemming. Maadelig Prædikant, opregner halve Capitler af Profeterne og Pauli Breve; igientager samme Sprog 2 à 3 Gange. — Svaret Mad. Schulenburg anl. hendes Mands Naturalisation etc. — Provst Thorhallsen fra Grønland besøgte mig.

— 21. Callisen fortaalte, at Conf:Rd. Hoppe var forlovet med Frue Henningsen.

— 22. Hr. Chemnitz ved at indgive sin Ansøgning om Naturalisation fortaalte, at hand var Adel fra det Ellefte Seculo og af Familie med Hippolithus à Lapide⁵⁾.

— 24. Etatz-Raad Hersleb besøgte og bad mig sætte paa Dansk en Opskrift paa Magistratens Medaille over Indfødsretten. — Brev fra Guldberg om Stein at trykke Snorro Sturleson. — Læst Lykken bedre end Forstanden. Non

¹⁾ Jfr. 12. April.

²⁾ d: 10. Februar.

³⁾ = Rørelse.

⁴⁾ Residerende Kapellan i Assens Hans Wowern døde 13. Febr., o. 70 Aar gl. (Adresseavisen 1776, Nr. 30).

⁵⁾ Et Pseudonym, der menes at dække over Philip Bogislaw von Chemnitz fra Stettin († 1678). Herom staar intet i Andragendet om Indfødsret, der ligger blandt Kancelliets Indfødsretssager i RA (i Lægget 14. Marts 1776).

placuit. Den blev ei opført, fordi en af Acteurerne blev arresteret for Gield¹⁾).

Februar 26. Grev Knuth døde om Aftenen.

— **27.** Hellig Gæstes Kirke, Hr. Hansen. En meget grundig Prædiken. — Marqvisinden af Verrac dør²⁾).

— **28.** Vor Frue Kirke, Hr. Qvale for Hr. Lemming. Megen Færdighed, men liden Saft og Kraft. — C. C. in pleno. — Samling i den Arnæiske Commission. Magnæus kommer i Olavii Stæd, Næss tilbydes 80 Rdr. etc. etc.

— **29.** Refereret i Stats-Raadet abs. Principe.

Marts 1. Mad. Mauritzen mister sine 3 Døttre i Smaae-kopper. — Igiennemseet mine piecer af Skrivefriheden. — Igaar talte jeg med Grev Scheel om Mad. Berregaard at blive Priorinde i Roskilde Kloster³⁾).

— **2.** Skrevet Bertouch til, til Stockholm.

— **3.** Geh:Raadinde Brockenhuus kom i Barsel-Seng med en dødfød Søn.

— **4.** Niels Brun lagde mine Laksegl i Orden. — Printzesse Charlotte skal være hæftig syg.

— **5.** Hellig Gæstes Kirke, Hr. Qvale for Hr. Lemming. Som sidst⁴⁾). — Klage over, at Obrister Moltke lader en Borger i Helsingøer afprygge ved en Under-Officer.

— **6.** C. C. in pleno. Siden refererede Aagaard i Stats-Raadet. — Condoleret til Grev Knuths. — Eicksted og Bernstorff faae det blaae Baand.

— **7.** Høieste Ræt. Nr. 57. Carsten Christoffersen, hvis Procurator Brun var, havde d. 1. Octobris 1770 udgivet sin Caution til Stemplet-Papiir-Forvalter Etatz:Rd. Møller som Selskyldner at svare til hvad Stemplet-Papiir Oppebørseler, som Ole Ingmandsen i Steege aarlig af Møller var betroet. Møller tog først Dom over Ingmandsen og siden ved Wordingborg Rytter-District Birketing over Christophersen for det Manglende 309 Rdr. 3 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$, som Birkedommeren dømte

¹⁾ Førsteopførelsen af Wessels Lystspil var averteret til 23. Febr. (Adresseavisen 1776, Nr. 32), men kom først frem 8. Marts.

²⁾ Den franske Gesandt Markis de Veracs Hustru, Maria Charlotte Sabina Josephina, f. Prinsesse af Croy-Håvre, døde i Kbhvn. kun 29 Aar gammel.

³⁾ Jvfr. 9. og 16. Marts.

⁴⁾ Jvfr. 28. Februar.

ham til at betale med 4 p. C. Rente fra Søgsmaalets Dato. Denne Dom paaanker hand paa Grund, at Møller havde ladet Debitor sidde utiltalt i 3 Aar og at aarlig betydede kun 1 Aar. Birkedommerens Dom blev stadfæstet. P[roces-sens] O[mkostninger] 50 Rdr. m. v. Brun vævede en Hoben om Indføds-Retten og et Guld-Æble i en Sølvskaal og et Ord talt i rætte Tiid, men Bang holdt en næt Tale over samme Materie. 24 Assessores: Wessel, Colbiørnsen, Holterman, Bartholin, Juell, Bornemann, Treschow, Borch, Ancher-sen, Koren, Sevel, Cortsen, Reiche, Seidelin, Hoppe, Kofod Ancher, Suhm, Hielmstjerne, Luxdorph, Stampe, Braem, Juell-Wind, Schach, Thott¹⁾.

Marts 8. Kongen har under 29. Maii 75 giort Godsche Moltke til Geheimeraad til Beviis paa H.M:ts Opmærksomhed over hans rætskafne og nyttige Nidkiærhed i de ham anfortroede Sager. Exp[ederes] gratis. — Sendt Louses Vers til Guldberg. — Skomager-Svennene i Rasphuuset falde til Fode og benaades. — K:herre Amt-M. Scheel skal have faaet sin Afskeed og Buchwald faaet hans Plads²⁾.

— **9.** Tilskrevet Geh:Raadinde Berregaard efter Grev Scheels³⁾ Ord, om hun vil være Priorinde i Roskilde Kloster⁴⁾. — Læst Louses Vers om Indføds-Retten. — Et ugrundet Rygte gik over heele Byen, at jeg var bleven Geheime-Raad.

— **10.** Sendt Louses Vers til Suhm. — Grevinde Holst kom ned med en Datter.

— **11.** Amtmand Andreas Scheel tager sin Afskeed og bliver Geheime-Raad, Holt og Trant blive virkelige Justitz-Raader.

— **13.** C. C. abs. Graah. — Gratuleret Grev Bernstorff med Treschow. — Været hos Borres i Clubb. — Brockenhuus bliver Stiftamtmand.

— **14.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. Kongen kiørte ei ud.

— **15.** Der forlanges indført i Adresse-Comptoiret en

¹⁾ Findes paa det modstaaende hvide Blad.

²⁾ som Amtmand i Dronningborg, Silkeborg og Mariager Amter.

³⁾ Klosters Patron, Grev Jørgen S.

⁴⁾ Jvfr. 16. Marts.

bidende Critique over den Tydske Beskrivelse¹⁾ paa den Jetton Advenis bene merentibus, som slutter med, at en Mynt slagen paa saa høitidelig en Sag røver en ligesaa høitidelig Vankundighed i de Romerske Old-Sager²⁾. — Været i Smagens Selskab, hvor Lous alleene var borte.

Marts 16. Svar fra Geh:Raadinde Berregaard, som afslaaer at blive Priorinde³⁾.

— **17.** Etatz-Raad Bipper døde i Nat⁴⁾. — Ole Skiærslipper døde i Fredags⁵⁾.

— **18.** Hellig Giæstes Kirke, Provst Hviid. En ypperlig Prædiken. — Louses Vers trykkes hos Mad. Godiche.

— **19.** Læst Rothes Ode til Suhm⁶⁾.

— **20.** C. C. abs. Graah. — Etatz-Raad Weyse har Bryllup.

— **21.** Capt. Junge tog Afskeed og seiler paa Løverdag⁷⁾.

— **22.** Sendt Suhm Olafsons Forsøg til Oversættelsen af Snorro.

— **23.** Suhm besøgte og vi overlagde, hvad der var at gjøre ved Olafsens Oversættelse. Slutningen blev, at vi hverken vidste frem eller tilbage. — Reyerssen faaer sin Afskeed fra Holmen og Wolfgang Kaas kommer i hans Stæd igien. Ahlefeldt i Generalitetet⁸⁾ gaaer til Rusland i Stæden for Numsen, som faaer 1500 Rdr. aarlig, indtil hand kand komme i Paullis Stæd ved Øresund⁹⁾.

— **25.** Anders kom herind¹⁰⁾ for at lade de unge Heste¹¹⁾

¹⁾ i Adresseavisen 1776 Nr. 39.

²⁾ Denne »bidende« Kritik maa være undertrykt og erstattet af en mere spagfærdig, som findes i Nr. 46 (for 18. Marts). Der ankes over, at Skuemønten er forsynet med en corona civis, som Romerne kun bortgav for Krigsbedrifter. Et Tilsvaret kom i Nr. 47. Det hele var ingen Ting — næppe nok en Storm i et Glas Vand, men Luxdorff, der ikke havde gjort denne Jetton, hoverede.

³⁾ Det blev Mette Sehested († 1779).

⁴⁾ kgl. Livmedicus Hans Piper.

⁵⁾ d: 15. Februar.

⁶⁾ »Om Danmark, da Suhm havde siunget om Norge«. Kbhvn. 1776. Sml. Bruun, P. F. Suhm, S. 173 og Tillæg S. 45.

⁷⁾ d: 23. Februar.

⁸⁾ Hans Adolph v. A.

⁹⁾ Chr. Fred. Numsen blev allerede s. A. Direktør for Øresunds Toldkommer efter O. G. Pauli. Jvfr. 6. April.

¹⁰⁾ fra Nærum.

¹¹⁾ Jvfr. 19. Oktober 1775.

tilkiøre ved Suhms Kudske. De gamle solgte til Manden paa Blaae-Gaard for 20 Rdr.

Marts 26. Besøgt til Hielmstiernes for at tage Afskeed med Rosencrones, som reiser til Jylland.

— **27.** Vor Frue Kirke, Provst Hviid. En Mohr, som havde tilhørt en Enke i Trundhiem, og var nedført af Biskop Bang, blev døbt af Hr. Hvistendal og kaldet Johannes. Fadderne: Biskop Harboe, Prof. Jansson, Obelitz, Suhr og Snedker Ortman, hvor hand staaer i Lære. — C. C. in pleno. — Levetzaus Voldgifts-Dom kiendes uefterrættelig i Høieste Ræt. — Gener:Aud. Rothe var hos mig og sagde, at Stampe og Kofod havde opmuntret ham til sin Ansøgning om Lov-Arbeidet. Ville og laane mit Portrait.

— **28.** Refereret i Stats-Raadet in pleno, med Schütz, siden Steman har Podagra. — Spiist ved Kron-Printzens Taffel med Pr[intzen] af Bevern, Schack og den ældste Grev Wedel-Wedelsborg, en velvoxen Karl. — Frøk. Moesting kommer sig. Hun læser Horatius paa Latin.

— **29.** Aaskov bliver Liv-Medicus og Guldbrand Hof-Medicus med 300 Rdr. Gage og Haab om at blive Liv-Medicus ved Vacance. — Været i Videnskabernes Societet i de nye Værelser paa Palaiset abss. Mølman, Bugge og Rottbøll. Jacobi holdt en næt Tale, hvori noget blev rørt om Indføds-Retten og som sluttedes med Langebechs Ros. Hielmstjerne blev udvalgt til Præsæs, skjønt hand undskyldte sig.

— **30.** Brockenhuus bliver virkelig Stift-A[mtmand]¹⁾ samt over Færøe og Roskilde Amt.

— **31.** Hellig Giæstes Kirke, Hr. Sandberg, en Findmarkisk Missionair. — Udlæst Æschylos og Sophocles og udtagnet Sententzer af dem.

April 1. Etatz-Raad Müller besøgte mig. Giort efter hans Begiæring et Par Stropher til at sætte under hans Kobberstykke: »Qvo docili natura parens lætatur alumno | MULLERVM hic civem, Dania, læta vide. | Ille, tuas dum monstrat opes terræque marisque, | Participem famæ te facit esse suæ²⁾).

— **3.** C. C. in pleno. — Tilskrevet Geh:Raad Rosenkrantz,

¹⁾ over Sjællands Stift.

²⁾ Sml. Strunks Portrætkatalog, Nr. 1919.

som har kjøbt Trudsholm for 35000 Rdr., at Bartholins 20/m kand giærne blive staaende.

April 5. Hellig Giæstes Kirke, Stud. Jacob Lemvig, Justitz-Raad Lemvigs Søn.

— 6. Cf:Rd. Paulli faaer sin Afskeed¹⁾.

— 8. Bianchi sendte mig sit Kobberstykke²⁾ og et kiønt Psalterium Plantin: — Udlæst Balles Theologie og sendt ham mine Anmærkninger.

— 10. C. C. in pleno. — Om Natten døde Baron Løvenskiold og Etatz-Raad Falch³⁾. Samme Baron Løvenskiold blev Geh:Raad fra 29. Januarii og Levetzau paa Fridrichsborg samt Baron Knuth fra 9. April.

— 11. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Sperling og Beulewitz i Holsteen ogsaa Geh:Raader.

— 12. Om Aftenen i Societetet, hvor Hielmstjerne holdt en kort Tale, hvorefter 4 à 5 Artikler af Statutis bleve foreslagne. Hielmstjerne foreslog, at Selskabet skulle give Langebechs danske Lexicon ud. Jeg efter Commission proponerede Abbé Bianchi og Schlegel til Medlemmer. Derpaa skal voteres næste Gang⁴⁾.

— 13. Tolv Kammer-Herrer⁵⁾, hvoriblandt Jægermester Rantzau, Calmette, Guldencrone, Scheel i Stavanger⁶⁾, Munthe Morgenstjerne den Russiske⁷⁾, Buchwaldt⁸⁾, Schütze virkelig Etatz-Raad. — Hielmstjerne sendte mig sin og Rosencrones Jetton: Tantus amor populi.

— 14. Den gamle Drewsen døde i Gaar⁹⁾.

¹⁾ Jvfr. 23. Marts.

²⁾ ☉: sit eget Portræt. Det var stukket i Kbhvn. af Meno Haas (sml. Fortegnelsen over Hielmstjernens Mønt- og Skilderisamling. Kbhvn. 1786. S. 590).

³⁾ Etatsraad og Borgmester Abraham Falk; han blev 64 Aar gl. (Adresseavisen 1776, Nr. 59).

⁴⁾ Jfr. 26. og 30. April.

⁵⁾ nl. udnævnes. Det skete ved Kabinetsordre af 11. April, men de fleste af Udnævnelserne gjaldt fra 21. Oktbr. 1774 (Kopibog over Kabinettsordrer).

⁶⁾ Wilhelm Mathias S., Amtmand i Stavanger.

⁷⁾ Caspar Wilhelm M. af M.

⁸⁾ Fred. B., Amtmand over Dronningborg m.fl. Amter.

⁹⁾ Papirfabrikør Johan Drewsen paa Strandmøllen døde 13. April. 61 Aar gl. Sørge- og Tanker i Adresseavisen 1776, Nr. 64, en »Ode« i Aftenposten s. A., Nr. 36.

April 15. Det er sagt, at Biskop Schmidt har havt Angivelser uden Haand med sig over Levetzau, og at Hagerup paa nye har indgivet en Forestilling til Kammeret om Soleimb, hvori hand vil beviise, at Levetzau har faaet en Sølv-Therine af Crohne¹⁾ til Stik-Penge. — Louses Vers²⁾ trykt; deraf sendt endeel Exemplarer til Guldberg, endeel til Autor. — I Gaaer kom adskillige af de med Rade-Syge³⁾ befængte Folk herved fra Norge.

— **17.** C. C. in pleno. — Om Aftenen til Bryllup hos Knudsen. — Stampe havde og Bryllup.

— **18.** Condoleret til Løvenskiolds og gratuleret til Stamps og Knudsens.

— **19.** Min Kone lod sig aarelade.

— **20.** Carsten Thanch⁴⁾ bliver Directeur ved Glas-Compagniet i Norge og Comitteret i Oeconomie-Collegium med 1000 Rdr. for begge Deele. Holt faaer og 400 Rdr. for at være Directeur. — Scherewien Conference-Raad. — Grev Baudissin, som faaer Schimmelmans Datter⁵⁾, den Godsche Moltke skulle have havt, bliver tredie Deputeret i Tydske Cancellie.

— **22.** En ny Formular skal bruges ved Geh:Raaders etc. Bestallinger i Anledning af Indføds-Retten.

— **23.** Nye Opstand i Lolland af Bønderne ved Nysted for Brændeviins-Inquisitionen. Dette er altsaa den tredie, een i Jylland og een i det Wordingborgske. — Bianchi giver vitam Scipionis ud ved Bandinellum⁶⁾ og dedicerer den til Suhm.

¹⁾ I Bergen var der paa den Tid tre Storkøbmande af Navnet Krohn, Danchert K. (1726-95), Wollert K. (1731-89) og Hans K. (1742-1808) (sml. Stamtavle over Familien Garmann, Schanche, Krohn og Hopstock, Bergen 1876, S. 42 og 50). Wollert K. var en af Norges rigeste Mænd og ejede vidtstrakte Jordejendomme i Nærheden af Bergen; i dette Omraade findes flere Gaarde af Navnet Soleim. Hagerup var Biskop i Bergen.

²⁾ Jvfr. 9. Marts.

³⁾ En smitsom Sot, lignende Spedalskhed.

⁴⁾ Carsten Tank Anker.

⁵⁾ **29.** April blev ved Hoffet deklareret Mariage mellem Heinr. Frid. v. Baudissin og Adelaide Caroline v. S. (Adresseavisen 1776, Nr. 72).

⁶⁾ ∴: en ny Udgave af Scipio Africanus' Levned, skrevet paa Latin af Antonio Bendinelli. Bogen udkom i Kbhvn. hos Godiches Enke. »Man paatvivler ikke«, skrev Adresseavisen (1776, Nr. 65), »at jo den almindelige Yndest og Agtelse, som denne fremmede Lærdes [Bianchis] Indsigter og personlige Egenskaber her paa Stedet har forhvervet ham, herved vil forøges, og hans nær forestaaende Afreyse saa meget mere beklages«.

April 24. C. C. abs. Graah.

— **25.** Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. — De oprørske Brændeviins-Bønder fra Jylland kom her i Tiirs-dags¹⁾. De fra Wordingborg og Lolland²⁾ skal og transportereres herhid.

— **26.** Bianchi besøgte og gav mig sit Oplag af Scipionis Liv og Levnet dediceret til Suhm samt hans Plebiscitum over Indføds-Retten. Suhm kom til mig fra Societetet og berettede, at hand troede, Bianchi ei var antaget³⁾.

— **28.** Hellig Gæstes Kirke. Høimesse Provst Krogh. Jevnt og maadeligt. Aftensang Hr. Møller, som ved den Leilighed talte om den forargelige Opførsel, som Skoemager-Drengene hver Aften bruge med liderlige Viiser i Kloster-strædet. Biskop Harboe var paa vor Stoel baade For- og Eftermiddag.

— **29.** Abbé Bianchi og Schiønning besøgte mig. — Den unge Horrebow besøgte mig. Hand reiser til Sverrig og jeg tegnede i hans Stambog.

— **30.** Skrevet til Hielmstjerne om Bianchi, som svarede, at hand var ei Skyld deri, men ønskede, det kunde redresseres, hvilket jeg kunde overlegge med Suhm, hvorpaa jeg skrev til Temler, om Bernstorff ville legge sig der imellem⁴⁾.

— Den brave Baron Juell-Wind skal være død i Middags⁵⁾.

Maj 1. C. C. abs. Graah. — Samling hos mig i Arnæ Magnæi Commission.

— **2.** I Gaaer gjorde jeg Opskriften paa Juell-Winds

¹⁾ d: 23. April.

²⁾ I Orig. ved Fejlskrift: Jylland. Jvfr. 23. April.

³⁾ Jvfr. 12. og 30. April.

⁴⁾ Sekretæren i Dept. for de udenlandske Anliggender C. F. Temler, der senere paa Aaret selv blev Medlem af Videnskabernes Selskab, skulde bevæge Udenrigsministeren til at gøre sin Indflydelse gældende for at faa Isidore Bianchi ind i Selskabet. Denne var nemlig Ambassade-Sekretær ved det Sicilianske Gesandtskab i Kbhvn. Men det lykkedes ikke — eller Bernstorff vilde ikke. Bianchi findes i hvert Fald ikke i Medlemsfortegnelsen hos Molbech (Vidensk. Selsk. Historie, S. 524 og 533), medens J. H. Schlegel, der proponeredes sammen med ham (jvf. 12. April), blev optaget. Den senere Overbibliotekar Moldenhawer traf 1784 i Wien en Orientalist Bianchi, der var knyttet til Hofbiblioteket der (Ada Adler, D. G. Moldenhawer, S. 131); men det var næppe den her omtalte, som for Resten havde et anset Navn i Udlandet († 1807).

⁵⁾ Rygtet var rigtigt — Justitiarius i Højesteret, Jens Krag-Juel-Vind, døde 30. April.

Kiste efter Geheime-Raadindens Begiæring, hvilken Schack roeste. — Alle Studene skal være solgte i Jylland.

Maj 3. Hielmstjerne bliver Justitiarius¹⁾.

— 4. Jeg var hos Hielmstjerne, som har ont i Foden, for at berette ham, at Resolutionen var nedkommen, at hand skulle være Justitiarius og de andre Assessores ascendere til Løn, saa at Hoppe faaer 1500 Rdr. og Koren 1200 Rdr. — Jeg fik mit Latinske Poema færdig om Indføds-Retten, Engenes Eugenets, 227 Vers²⁾.

— 5. Strax efter Midnat opkom en farlig Ildebrand hos Brygger Kautrup i Viingaardstrædet, som ikke ræt blev slukket førend i Dag. — Giort Cour til Grev Thotts.

— 6. Bianchi besøgte mig og reiser paa Løverdag³⁾. — G[uldberg] skrev S[uhm] et Brev til med Anmærkninger over hans Historie⁴⁾, i sær om at hand for Ungdommen ikke skulle lade indflyde saadanne Reflexioner, der enten kunde føde Jalousie imellem Folkene, saasom de Danske og Norske, eller mellem Stænderne indbyrdes, ligesom og, at Kongerne altid kunde være elsket af Folket⁵⁾.

— 7. Skrevet Guldberg til og 1. sendt ham mit Vers Engenes Eugenets (Indfød, Velfød), 2. bedet om Printzens Tilladelse at bruge Brønden paa Landet i Sommer (som jeg har høit nødig), 3. at det havde krænket mig at læse den lumpne Parodie i Aften-Posten om Bianchi⁶⁾.

¹⁾ i Højesteret.

²⁾ Udkom særskilt 1776 (ogsaa i 2. Udg. af L.'s Carmina).

³⁾ d: 11. Maj.

⁴⁾ d: Suhms Lærebog i Historie for den studerende Ungdom. Kbhvn. 1776.

⁵⁾ Hertil føjer Gude den Anmærkning: Naar en Historieskriver ikke skal afskildre Fyrsterne som han finder dem, bliver Historien da ikke til en Fortælling, og taber hiin da ikke sin advarende Nytte for Læseren? Hvem ville eie et Speil, som viiste altid Beskuerens Ansigt smuk, men forfulgte dets Pletter? Fruentimmer maaskee. Nei ikke eengang disse, naar de ikke har andre Pletter end saadanne, som de kunne bortskaffe. — Sml. Chr. Bruun, P. F. Suhm, S. 185-88.

⁶⁾ I Spidsen af »Kiøbenhavn's Aften-Post« for 6. Maj 1776 læses følgende (underskrevet Sapienti pauca): En besynderlig og uforventet Begivenhed har givet Anledning til følgende Parodie over de 42 af Boileaus Epigrammer:

Il part nullement regretté
Ce scavant homme sans science,
Cet Auteur à toute outrage,
N'étant rien, pas même Abbé.

Maj 8. C. C. abs. Graah. — Var til Kalls og besaae Bøgerne¹⁾.

— **9.** Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. NB. Maa-ske bliver Kammer-Herre v. Krogh²⁾ mulcteret, fordi hand ikke har indberettet Bøndernes Opstand. — Brev fra Printzen, at jeg maae være paa Landet og at hand biefalder mit Poema.

— **10.** Svaret Printzen paa sit Brev og sendt det til Guldberg. — Bianchi skrev mig til, at Mejorada³⁾ har et Exemplar af Sallustius⁴⁾, men dette hører formodentlig til Kongens particulaire Biblioteque. Derom skrev jeg til Temler. — Frue Rheder besøgte mig og tog Afskeed. De reise til Ørholm i Morgen.

— **11.** 13 Conference-Raader: Aagaard, Cortsen, Reiche, Suhm, Horn, Hofman, Classen, Prætorius, Falsen, Putscher, Sevel, Hersleb, Fædder, og Berger Rang fra 29. Januarii. Jacobi Etatz-Raad. Gude Cancellie-Secreterer, og mange fleere. — Jeg skrev til Geh:Raad Thott om Lange⁵⁾. — Frue Erichsen og 3 af hendes Sønner samt Frue Thurah besøgte. De tegnede sig at giøre Tilskud til Dr: Julianes Medaille.

— **12.** Christian udlæste Snorro Sturleson.

— **13.** Været hos Grev Thott og siden tilskrevet ham et PM., at Stampe maatte blive Justitz-Raad og Lange Cancellieraad.

— **14.** Stats-Raad, fordi det er Helligdag paa Torsdag⁶⁾ og Kongen mønstrer paa Fredag.

— **15.** C. C. abs. Graah. — Lange bliver virkelig Cancellie-Raad. — Rabe, Linstov, Schach, Bülow, Johansen, Fontenay, Blücher, Sehested og endeel fleere blive Riddere. Facilius est deum quam hominem invenire⁷⁾.

— **16.** Hellig Giæstes Kirke. Hr. Hansen, som tillige intimerede til en Collect, som Kongen har bevilget de afbrændte paa Søndag. — Brev fra Biskop Hagerup med et

¹⁾ J. C. Kalls Bøger, der skulde til Auktion, hvis Begyndelse var fastsat til 13. Maj (Adresseavisen 1776, Nr. 76).

²⁾ Amtmanden over Lolland-Falsters Stift. Jvfr. 23. April og 21. Maj.

³⁾ Marki de Mejorada var spansk Udsending i Kbhvn. Jvfr. 19. Maj.

⁴⁾ Jvfr. 19. og 23. Maj.

⁵⁾ Jvfr. 13. Maj.

⁶⁾ Torsdag 16. Maj var Kristi-Himmelfartsdag.

⁷⁾ Jvfr. 18. Maj.

programma fra Cancellie-Raad Boalth fuldt af Feil mod Grammatica og Prosodie.

Maj 17. Beseet Grev Thotts Bibliotek med endeel fremmede Ministre, Raffadale, Callenberg, Laval¹⁾ og fleere, samt Ryberg og Brünnike. — Været i Videnskabs-Selskabet om Aftenen. — Lugge og Malling Etatz-Raader, Köneman Justitz-Raad.

— **18.** Herskabet reiste. Sorg i 3 Uger for Storfürstinden i Rußland, som døde i Barselseng med et dødfødt Barn. — Guldberg bliver Stats- og Geheime-Cabinets-Secreterer med Rang som Ober-Secreterer, No. 7 anden Classe²⁾. — Svaret Biskop Hagerup.

— **19.** Hellig Giæstes Kirke. Hr. Hansen, som i Intimationen til Collecten lod sig forstaae med, at Kautrup fik intet deraf, men alleene de andre nødlidende³⁾. — Templer sendte mig den spanske Sallustius, som er kommen med Meiorada⁴⁾.

— **21.** Krogh faaer en Irettesættelse og 200 Rdr. Mulct. See den 9de. — Grev Laurwig er kommet ned⁵⁾ og besøgte mig paa Cancelliet. — Reist til Fredensborg. Vejen er nu kiendelig kortere⁶⁾. Talt med Grev Thott. Spiist om Aftenen ved Taffelet, begynte omtrent Kl. 10^{1/2}⁷⁾.

— **22.** Refereret i Stats-Raad abs. Printzen. Besøgt Guldberg. — Spiist ved Kron-Printzens Taffel med Bernstorff, Guldberg og Berger. — Reist til Byen. Suhm besøgte. Udlæst Euripidem ganske søvnnig[?]. [Tilføjet senere:] Nu har jeg i Vinter udlæst ham samt Æschylus og Sophocles⁸⁾.

— **23.** C. C. abs. Graah. — I Lov-Portefeullen skrevet mine Tanker om Nams-Domme, som ei tages ved Debtors Værne-Ting⁹⁾. — Skrevet de tvende Breve til Printz Gabriel

¹⁾ den sicilianske, sachsiske og engelske Gesandt.

²⁾ Hertil knytter Gude følgende Bemærkning: Naar Guldberg skulle gjøre et »Skridt«, bleve altid endeel forfremmede kort i Forveien, at hans Befordring des mindre skulle merkes eller undres over. Jvfr. 15. Maj.

³⁾ Jvfr. 5. og 16. Maj.

⁴⁾ Jvfr. 10. og 23. Maj.

⁵⁾ fra Norge.

⁶⁾ efter at Anlægget af den nye Kongevej var begyndt.

⁷⁾ Luxdorph ansaa dette for et højest aparte Tidspunkt at spise til Middag paa. Jvfr. 28. Oktober 1774.

⁸⁾ Jvfr. 31. Marts.

⁹⁾ Herom udkom en Plakat 7. August.

og Bayer for Sallustius¹⁾. Guldberg sagde mig i Gaar, at jeg skulle lade mit Vers²⁾ trykke. — Flyttet med alle for Sommeren til Nærum. — Fundet alleting, Gud skee Tak, i god Stand.

Maj 24. Slaaet Støkkerne³⁾ op overalt. — Læst Mosheims Dissertation, at Tertulliani Apologie er skrevet Aar 198 p. C.

— **25.** I Gaaer sagde Anders mig først, at min Chaise var i tu. Da hand i Morges skulle hente Thurahs, lod hand mine Heste gjøre sig gal og slaae Hammelen i tu. Jeg laante derpaa Staffelts og leyede Ole Hansens Heste, som, da jeg kiørte ud af Porten⁴⁾ hiem ad, løbe løbske, saa jeg maatte leye Niels Olsens. — Frue Rose efterlader sig 120/m Rdr. — Faaet Magistratens Medaille. — Bernstorff fortaalte Onsdag⁵⁾, at hand havde havt modne Vindruer⁶⁾.

— **27.** Søllerød Kirke Hr. Blicher. Brændeviins-Forordningen blev oplæst af Prædikestolen.

— **28.** Om Eftermiddagen Sommer-Veir med mild Luft, Frøerne lode sig høre. Begyndt at drikke Brønden af Seltzer-Vand.

— **30.** C. C. abs. Graah. Schou refererede. — Doctor Lange er død⁷⁾.

Juni 1. Fæstet en nye Kudsk, som tilforn har tient til Admiral Hoppes, navnl. Jørgen.

— **3.** Skrevet 2 Breve til Guldberg og Grev Reventlou om Engenes. Paa Bindet af Herskabets skal staae: Indfødt Vel fød. — Udlæst den 3. Part af Sebaldus Nothancker⁸⁾. Den første er altid den smukkeste.

— **4.** Justitz-Raad Friis kom om Aftenen og laae her⁹⁾

¹⁾ En trykt spansk Oversættelse af Sallust, der var besørget af Infant Don Gabriel, Karl III's Søn. Et Eksempplar kom ogsaa til det kgl. Bibliotek (RA. Dept. for udenl. Anl. Litteraria I 1771-99). Jfr. 19. Maj. Hvem Bayer er, vides ikke.

²⁾ om Indfødsretten.

³⁾ ∅: Kobberstykkerne.

⁴⁾ ∅: Byporten — rimeligvis Nørreport, som hyppigst benyttedes, naar man tog paa Landet.

⁵⁾ 22. Maj.

⁶⁾ i Haven ved Bernstorff. Det var meget tidligt, selv i Væksthus.

⁷⁾ Dr. med. Joh. Chr. Lange døde 27. Maj i Kbhvn., ca. 60 Aar gl. (Adresseavisen 1776, Nr. 87).

⁸⁾ Jvfr. 30. Juli 1773.

⁹⁾ ∅ paa Nærum.

om Natten. I Morgen gjør hand Rector-Schmaus i den botaniske Have og lader sin lille Datter udklæde og staae i Haven som en Statue af Flora¹⁾.

Juni 5. Friis reed bort om Formiddagen.

— **6.** C. C. in pleno. — Siden Commission om Søe- og Land-Lægderne i Norge med Schindel, Schultze, Berner, Sevel og Strange. Monrad og Oppen vare nærværende for at give Oplysning. Giort Forestilling om Christian Sandberg til Skrivere²⁾.

— **7.** Kongen vil mageskifte sit Jorde-Gods i Ods-Herred med Universitetets Strøe-Gods. Dertil beskikkes en Commission, som skal være til Ende³⁾ den 26de Junii, neml: af Cancelliet Aagaard og Borch, Kammeret Hofman og Engelbrecht, fra Universitetet formodentlig Stampe og Kofod Ancher. — Ingen Indpodning maa skee i Staden uden naar der er Epidemie og Collegium Medicum tillader det⁴⁾.

— **8.** Paategnet Cederfeldts Supplique om at blive Lands-Dommer i Fyen.

— **10.** Kammer-Herre Schach skal være syg. — Grev Holst har faaet mange Smaae-Kopper, Grevinden og den eene Comtesse ingen.

— **11.** Spadseret ad Waldemars Vei⁵⁾ omkring Holte.

— **12.** Den unge Fisker besøgte mig. Hans Svoger Thomsen paa Grevens Vænge drukner i sin Park⁶⁾.

— **13.** C. C. in pleno. Om Eftermiddagen Commission. Ligesom Søe-Etaten sidste Gang paastod at deele de ubelagde Lægder, saa paastod nu Land-Etaten, at den i Aggershuus

¹⁾ Friis Rottbøll, der var medicinsk Professor, men nok saa betydende som Botaniker og Meddirektor ved den botaniske Have, var det Aar Rektor ved Universitetet.

²⁾ i Kommissionen.

³⁾ Orig. har: Ende til.

⁴⁾ Derom udgik en Plakat 12. Juni. Anledningen var, at adskillige saavel Medici som Chirurgi, i Begyndelsen vel paa en skjult Maade, men i afvigte Aars Sommer ganske aabenbar, have indpodet Kopperne der i Staden [Kbhvn.], hvoraf adskillig Uorden skal reyse sig og Koppe-Grassationen bestandig vedligeholdes.

⁵⁾ Navnet kendes nu ikke mere paa Egnen.

⁶⁾ Kaptajn Gregorius Thomsen var Ejer af Hovedgaarden Grevensvænge ved Næstved og havde 1767 ægtet Anna Fischer. Med den unge Fisker menes rimeligvis Lorentz Heindr. F. († 1819), som paa dette Tidspunkt var Premierløjtnant i Flaaden.

og Trundhiems Stifter intet kunde overlade. — Brev fra Printzen til Suhm og mig samt Ordre til Cancelliet, at Schiønning udgiver Snorro og Suhm Scriptoros med Schow¹⁾ til Corrector, som faaer 100 Rdr. aarlig derfor. — Suhm har Kold-Feber.

Juni 14. Svendsen betaler de 17000 Rdr. for Dronninggaard reede ud. [Tilføjet senere:] urigtigt. — Staffeldts Tienere taber sit Veddøløb om 6 Ducater med Mad. Nielsens Broder at ride fra Wibens-Huus til Lyngbye.

— **15.** Mad. Blicher kom i Barsel-Seng med en Søn. — Min nye Kudsk Jørgen kom i Tieneste og Anders gik bort. — Hintze forlovet med Ole Hansens Maren²⁾.

— **16.** Søllerød Kirke Hr. Blicher. — Skrevet mine Tanker efter hans Begiæring i hans Tvistighed med Hr. Brun³⁾ om Stokkerup Husene[?].

— **17.** Giort Excerpta af Tertulliani Apologetico samt udlæst Suhms Udtog af den danske Historie.

— **18.** Siden Aagaard havde et Anstød af Chiragra, reiste jeg til Fredensborg og spiste om Aftenen ved Kongens Taffel⁴⁾.

— **19.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Derpaa reist hjem⁵⁾ og spist Middag og Aften til Borres, som celebrerede deres 25de Aars Bryllupsdag med omtrent 50 Personer.

— **20.** C. C. in pleno. — Om Eftermiddagen Commission. Søe-Etaten tilbød Land-Etaten at lade dem beholde alle de ubelagde Lægder i deres Districter og selv beholde dem i sine fra Christiania til Laurvigen, hvor ved de syntes at nærme sig. — Underskr[iver] som Laug-Værge Fr: Jacobis Qvittering til sin Broder paa 9/m [?] Rdr.

— **21.** Spiist om Middagen paa Retraite hos Hersleb. — Muurmesteren blev færdig med Tagene⁶⁾.

— **22.** Stampe, Aagaard og jeg ere frie for at betale

¹⁾ Laurids Nielsen Schou, den senere Klokker ved Helliggejst Kirke, navnlig bekendt ved Kvartudgaven af Peder Paars.

²⁾ Jvfr. 22. Septbr.

³⁾ Den tidligere Præst i Lyngby, der nu var forflyttet til Nykøbing p. Sjælland.

⁴⁾ Det var Aagaards Tur til at referere i Statsraadet.

⁵⁾ til Nærum.

⁶⁾ paa Luxdorps Gaard i Nærum.

Portpenge¹⁾. — Hr. Blichers Barn blev døbt af ham selv, Frue Stampe bar det, Horn stod Fadder. Staffelt var bud-det, men blev syg.

Juni 23. Den unge Schnell køber Holte-G[aa]rd for 18000 Rdr.

— **24.** General-Kr[igs]-Commissaire Oppen og hans Vært Steen-Hugger Grundt spiiste her om Middagen. — Herskabet var ved Kilden²⁾.

— **25.** Mit Vers blev sendt til Fredensborg til Guldberg. — Suhm kom ud paa Landet.

— **27.** C. C. in pleno. — Commission om Eftermid-dagen. — Sendt mit Vers omkring.

— **29.** Aagaard berettede mig³⁾, at mit Vers havde staaet Grev Thott vel an. Hand reiser paa Landet om 4 Uger.

— **30.** Rosa spinosissima floret. Lader at være en Art af de store Eddike-Roser. Er en smuk Art, neml: Rosa syl-vestris Anglica multiplex.

Juli 1. Sluttet min Brønd-Cuur med den femtende Flaske. — Alle mine Folk kørte til Kilden⁴⁾.

— **2.** Reist med min Kone til Byen. Derfra om Efter-middagen til Fredensborg. Spiist om Aftenen ved Kongens Taffel og anviist Sæde hos Printzessen⁵⁾. — Jørgen gik i sin Tieneste og Christian imod min Ordre satte sig til Hest og reed til Nærum.

— **3.** Været hos Guldberg og Schack. — Refereret i Stats-Raad abs. Thott. — Spiist hos Kron-Printzen med Schack, Holm, som overgav Prøver af Møllers Porcellain⁶⁾,

¹⁾ Ved deres Rejser til og fra Byen.

²⁾ i Jægersborg Dyrehave.

³⁾ Luxdorph var i Byen.

⁴⁾ St. Hansaften og Aftenen før Vor Frue Dag (2. Juli) kulminerede Besøget ved Kirsten Pils Kilde.

⁵⁾ Arveprinsens Gemalinde.

⁶⁾ Frantz Heinr. Müller havde Aaret før faaet indrettet Porcellæns-fabrik i den tidligere Postgaard paa Købmagergade, et Foretagende, som hans Svoger, Chefen for Generalpostamtet Theodor Holm (senere Holm-skjold) sammen med Suhm havde bænnet Vejen for og som nød rig Støtte fra Kongehuset, navnlig fra Enkedronningen. Efter Müllers Udsagn var Fabrikken fra Nytaar 1776 begyndt at arbejde i »Porselins-Massa«, men Luxdorphs Notits tyder paa, at det varede en Stund, inden man naaede tilfredsstillende Resultater. Thi man maa formode, at det er de første virkelig vellykkede Prøver, Holm bragte Kronprinsen. Fabrikkens ældste

og Holt, som tog Afskeed for at reise til Norge. Printzen takkede mig for mit Vers. — Reist om Aftenen til Byen.

Juli 4. C. C. in pleno. — Commission om Eftermiddagen abs. Berner. Oppen og Monrad bleve anmodede at giennemgaae Protocollerne for at beregne hvad den eene Etat kunde overlade den anden. — Reist med min Kone til Nærum. — Giennemlæst med Fornøielse Buschings Grundriß der Geschichte der Philosophie¹⁾.

— 5. Skrevet til Kam:H. Bertouch, Wulf i London og Lands-D: Suhr.

— 6. En Grønlands-Fahrer kommer et Aar for tilig hiem med een eneste Fisk²⁾, af Værdie 2000 Rdr. Derover bliver holdt Forhør.

— 7. Suhm gav mig sin Medaille, som hand skal overlevere i Morgen³⁾. Den er den smukkeste af dem alle.

— 8. Trakt i begge Parker⁴⁾ og faaet Karudser. — Udskrevet alle Sententzer af Seneca. — Spadseeret paa K:Walde-mars Vei.

— 9. Gaaet til Øverød med min Kone og besøgte Kammer-Herinde Suhm. Hand var gaaet til Ørholm.

— 11. C. C. abs. Graah. — Commission abss. Berner og Schindel, som er gaaet med den nye Jagt til Jægerspriis. Decideret anl. eendeel Øer og fremlagt et Brev fra Berg-Directorio anl. nogle Gaarde ved Kongsberg.

— 12. Havde mine Bøger ude at sole. — Giort Catalogus med Hintze over mine Roser. — Herskabet reiste til Jægers-priis.

Fabrikater maa derfor antages at være tidligst fra Sommeren 1776; Dattoen: 29. April 1775, der findes paa et Par Kopper paa Rosenborg, kan ikke være andet end en personlig Mærkedag (sml. Nyrop, Den danske Porcellainsfabrikations Tilbliven, Industriforen.'s Maanedsskrift 1878, S. 43 f.; Karl Madsen, Den kgl. Porcellænsfabrik i forrige Aarh., K. 1893, S. 9).

¹⁾ Berlin 1772-74.

²⁾ ∩: Hval.

³⁾ 8. Juli var Enkedronning Julianes Bryllupsdag. Det var en stor Guldmedaille skaaret af Adzer (Beskr. over danske Mønter og Medailler II, Chr. VII, Tab. IX, Nr. 4). Den var bekostet af et Selskab; aabenbart havde det været Meningen at udsende Medaillen paa Enkedronningens Bryllupsdag og denne Dato findes i Præget. Men den blev først uddelt paa hendes Fødselsdag (Samme I, 789, og Adresseavisen 1776, Nr. 146) Jvfr. 4. September.

⁴⁾ ∩: Fiskedamme.

Juli 13. Begge China-Fahrer Fredensborg med Hielte og Pr: Fridrich med Salve Hansen kom hiem paa eengang i Forgaars¹⁾. — v. Bracht bliver Copiist i Stæden for Biørnsen, som blev Byefogd i Helsingøer. Bartholin bliver Justitz-Raad fra Oct. 1774. Proc. Colbiørnsen²⁾, som skal have Mad. Mauritzen, ogsaa Justitz-Raad. — Spiist om Aftenen til Borres. Jfr. Wassard er kommet til dem³⁾.

— **14.** Conf:Rd. Hübner er for nogle Dage siden falden med en Hest og kommet til Skade.

— **16.** Forseklet nogle Rosenknopper i Enden med Lak⁴⁾. Hintze viiste en Lybsk Gartner von Brocken om i min Have. — Udlæst heele Seneca.

— **17.** Manden i Tuborg, Clausen, Lt Haxthausen i Liv-Guarden og 3 andre roede i Søndags⁵⁾ i en Baad til Hueen og ere ei siden komne tilstæde. [Siden tilføjet:] Ere opdagede igien.

— **18.** C. C. abs. Graah. — Commission abs. Schindel. Decideret Legderne i Christiansands Stift.

— **19.** Obrister Bielefelt dør hastig.

— **22.** Mine Folk bleve tracterede for min Geburtsdags Skyld⁶⁾. — Giøgen holder op at kukke.

— **23.** Der siiges, at Halling har faaet det hviide Baand som en god Land-Mand.

— **25.** C. C. abs. Graah. — I Commissionen abs. Schindel. Decideret Ch[ristian]sands og Bergens Stifter.

— **26.** Staffeldts reiste til Giise-Gaard.

— **27.** Jørgen Tiener lader at være noget vanskelig og tillige eenfoldig og skiødesløs.

— **28.** Spiist med Kone og Jomfrue Hansen i Lyngbye hos Voltelen, hvor vi hørte en maadelig Prædiken af den unge Preisler. Hr. Borch catechiserede selv. — Steffensen⁷⁾

¹⁾ Oversigt over begge Skibes Ladning i Adresseavisen 114/1776. Det var Porcellæn, Te, Sago, Silke- og Nankin-Stoffer, alt i store Mængder — flere Millioner Pund Te og flere Hundrede Tusinde Porcellænskopper.

²⁾ Den bekendte Chr. Colbjørnsen († 1814).

³⁾ Jvfr. 8. November.

⁴⁾ Formodentlig for at de ikke søa snart skulde springe ud; paa den Maade kunde Luxdorph have Roser længer hen paa Sommeren.

⁵⁾ c: 14. Juli.

⁶⁾ Der døg først faldt den 24.

⁷⁾ Kontreadmiral Ole Stephansen.

spiiste med os og reiste til Fredensborg for at protestere mod Basballes Avancement¹⁾.

Juli 29. Halling tog Baandet²⁾ paa i Roskilde, skjønt det var ham sagt, at hand skulle faae at viide, naar hand maatte. Der siges, at hand har givet 10/m Rdr. derfor. — Eendeel Antiquiteter opgraves paa Jægerspriis³⁾.

— **30.** Reist til Fredensborg og spiist om Aftenen ved Kongens Taffel, derpaa seet noget lidet af Formørkelsen⁴⁾ i Billiard-Stuen, hvor Hoffet gik op. — Lüttichau skal have sagt, at der var stort Oprør blant Hørkræmmer-Svennene. Ikke fordi de jo vare visse paa at faae Baandet, men de havde dog altid tabt deres Ancienneté⁵⁾.

— **31.** Beseet de 2 Chinesiske Lyst-Huuse⁶⁾. — Været hos Schack og seet Dronningens Portrait af Erichsen⁷⁾, som skal til Rusland. Hand kørte ind med det lige til Slots-Trappen. — Refereret i Stats-Raadet abss. Printzen og Thott.

August 1. C. C. abs. Graah. — Min Kone og jeg reiste med Stampe og Frue til Gientofte og celebrerede hos Frue Kløker⁸⁾ den gamle Hoppes⁹⁾ Geburtsdag med Frue Black og Jfr. Mangor, Pelt og Jfrne Lindeman, Voltelen, Frue og Søn, L:t Kløcker, Cf:Rd. Hoppe. Alle Diviserne passede sig paa Dagen. Hand gaer nu i sit 87de Aar.

— **2.** Fiire Grønlands-Fahrer komme hiem, neml. Kongens Ønske, Thott, Schack, Bernstorff¹⁾ med 14¹/₂ Fisk, som gjør 20/m Rdr.

¹⁾ Christian Carl Basballe, der 1770 var udtraadt af Flaaden som Kommandør-Kaptajn, indtraadte atter 1. Aug. 1776 (Garde).

²⁾ Jvfr. 23. Juli.

³⁾ Medens de kgl. Herskaber var paa Jægerspris (jvfr. 12. Juli), lod Arveprinsen aabne tre Gravhøje, Væver-Højene, som laa mellem Nedre Draaby Kirke og Slotet, og en Række Oldsager fremdroges (Udførlig Beretning i Adresseavisen 1776, Nr. 132, og Berlings Kbhvske Tidender 1776, Nr. 66).

⁴⁾ Der var den Aften en Maaneformørkelse, som begyndte Kl. 11.

⁵⁾ Luxdorff (og Lüttichau) ironiserer med Henblik paa William Hallings Udnævnelse til hvid Ridder (jvfr. 23. og 29. Juli) over den alt for gavmilde Uddeling af Titler og Ordensbaand. Halling var et stort Stykke af en Eventyrer.

⁶⁾ paa Fredensborg.

⁷⁾ Vigilius Erichsen.

⁸⁾ Herman Lengerken Kløckers Enke var født Hoppe.

⁹⁾ Admiral Fred. Hoppe.

¹⁰⁾ Hvalfangernes Navne; det første Skib hed dog »Kongens Haab« — ikke som Luxdorff skriver »Kongens Ønske«.

August 3. Der er sat en Kammer-Commission over Forst-Væsenet, og mand troer, at jeg skulle have sigtet til Plantagerne¹⁾ med scelerata securis, hvori mig skeer stor Urætt²⁾. — Rheder falder paa sin Trappe i Byen og støder sig.

— 5. Niels Brun og Kone³⁾ samt alle mine Folk vare i Skytte-Vænget. — Commandeur Grotschilling og Becker dør. Kammer-Herre Schaffalisky siges og at være død hastig⁴⁾.

— 6. Til Middag spiiste hos os Bispen, Bispinden og 2 Døttre, Borch og Lange, Birkeskriver Terkelsen og Hr. Halling fra Ballerup⁵⁾, som leverede mig sin Faders Poema Georgicorum Danicorum L. II in Ms:to, som jeg agter at lade trykke. — Vi besaae Borres Have. — Grev Bernstorff med Grevinden og i alt 12 eller 13 af Familien og Folkene blive syge af en irret Skildpadde, som havde staaet Natten over i en Kobber-Casserolle.

— 7. Opsat mine Tanker anl. de 16 Spand, som Søe-Etaten forlanger i Trundhiems Stift.

— 8. C. C. abs. Graah. Spiist om Middagen hos Stampe paa Blegdammen⁶⁾.

— 9. Conference-Raadinde Sevel dør efter en kort Sygdom⁷⁾.

¹⁾ ∴ de Langenske Plantager.

²⁾ Kommissionen blev først nedsat 8. Aug. Dens Hensigt var at forekomme den Mangel, som af Skovenes Formindskelse er at befrygte (Rentek. danske Ekspeditionsprot. 1776-78, Nr. 197). Det var Skovenes Tilstand efter de Langenske Reformers Gennemførelse, der nu skulde undersøges, og Prøven gjaldt netop de nordøstsjællandske af Langen behandlede Skovdistrikter. Luxdorps Ytringer i Digtet om Indfødsretten havde naturligvis ikke været Anledningen — men det var maaske noget man sagde og som netop kildrede Digterens Forfængelighed. Jvfr. 31. December.

³⁾ Luxdorps gamle Tjener og hans Kone var i Besøg paa Nærum.

⁴⁾ Kommandørkaptajn Bernh. Grottschilling var død i Kbhvn. 2. Aug. 80 Aar gl.; Kommandørkaptajn Gotthilf Wilh. Becker i Sandefjord 22. Juli, 44 Aar gl.; Generalmajor Jac. Fred. Schaffalitzky de Muckadell 3. Aug. i Flensborg, 54 Aar gl. (Adresseavisen 1776, Nr. 127 og 130).

⁵⁾ Holger Halling, Præst i Ballerup.

⁶⁾ Henrik Stampe, der ellers boede i en af Professor-Residenserne i Store Kannikestræde (Vejviseren 1772), havde rimeligvis Sommerbolig herude.

⁷⁾ Sophia Elisabeth Weyse, gift med Juristen Fred. Chr. Sevel, var født 29. Juni 1726 og døde efter Adresseavisen den 10. Aug. 1776 (Nr. 131).

August 10. Cederfeldt tog Afskeed med mig. Hand er blevet Vice-Landsdommer i Fyen og har udtaget Vielse-brev¹⁾.

— **11.** Vi spadseerede igiennem Dyre-Haven til Aggers-hvile, besøgte Hemmer og vare oppe ved hans Lyst-Huus. — Borre og Bagger skal ind²⁾ i Morgen, fordi de kand ei holde Frue Sevel længere end til Tiisdag³⁾, og Manden har maattet fløtte til sin Svoger.

— **12.** Hintze viiste mig den enkelte Kaneel-Rose, som hand har hos sig.

— **13.** Reist til Fredensborg. Været hos Grev Thott. Om Aftenen til Taffels og sad hos Printzessen.

— **14.** Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen og Schack. — Guldberg viiste os Jægerspriises Antiquiteter⁴⁾. — Spiist ved Kongens Taffel med Bernstorff, Hauch, Steeman. Nogle reisende Franske fik Audientz, deriblant een af Kong Jacobs Descendenter, som kand vente sig en Tønde Guld aarlig.

— **15.** C. C. abs. Graah. — Underskrevet Stampes Betænkning om Jurisdictionerne.

— **16.** Thomas Bartholin kommer i mit Comptoir i Cederfeldts Stæd⁵⁾.

— **17.** Prof. Kall besøgte mig og Schönning, som viiste mig Prøver af Snorro Sturlesons Tryk. Hans Oversættelse paa Latin er ypperlig. Talt om det Norske Guldsmykke med Mynter, som ingen forstaaer sig paa.

— **19.** Læst Møllers Ode om Indføds-Retten⁶⁾.

— **20.** Svaret Cancellieraad Deichman paa hans Brev anl. det Norske Guldsmykke.

— **21.** Tree Grønlandsfahrer hjemkomne med 9 Fiske;

¹⁾ Chr. Ernst de C. fik 9. Aug. Kongebrev til Hjemmebryllup med Anna Sophie Simonsen og 21. Aug. Bestalling som Vice-Landsdommer i Fyn og Langeland (Fynske aabne Breve 1776, Nr. 119 og 127).

²⁾ til Byen.

³⁾ c: 13. August. Fru Sevels Lig maatte i Jorden paa Grund af den varme Aarstid.

⁴⁾ Jvfr. 29. Juli.

⁵⁾ Jvfr. 10. August.

⁶⁾ Af den for sine Rimerier bekendte jydsk Præst Søren Møller († 1824) findes et »Forsøg til en Ode om Indfødsretten«, der udkom i Aalborg 1778. Det er rimeligvis dette Poem, som forinden er indsendt til Smagens Selskab blandt de andre Indfødsrets-Oder.

der er gjort 3 Priiser af 2 Hollændere og en Amerikaner, som have handlet der i Landet.

August 22. C. C. abs. Graah. — I Commission. Schultze og Stange vare indgaaede med aparte Forestilling anl. de 16 Spand i Trundhiems Stift¹⁾, og faaet Resolution, som Kongen egenhændig havde tegnet derpaa, men uden Paraphe, at de skulle tilhøre Land-Etaten.

— **24.** De tvende Priiser, den eene Hollænder og Amerikaneren, komme paa Rheden²⁾. — Den skønne Frue Ager-skov døer elændig³⁾.

— **25.** Adskillige skal i forrige Uge være forulykkede og strandede paa Anholt.

— **27.** Reist med Treschow til Fredensborg. Paa Veien læst Pottemageren, et Syngestykke⁴⁾. Er ikke et Potteskaar værd. — Talt med Geh:Raaden. Spiist om Aftenen til Taffels og sad hos Printzessen.

— **28.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack. — Bülow gav mig sin Medaille. — Da Thott mødte Bernstorff, som gik til Kongens Taffel, sagde hand: Mane salutatum venio tu decedis esse ante salutatum. — Reist til Byen med Treschow og læst Signild, som Hr. Praems Søn Christen har gjort og hvori der er Genius⁵⁾.

— **29.** C. C. abs. Stampe, som er paa Walløe, og Graah.

— **31.** En af K:herre Lillienkiolds Gaarde med alt det indavlede afbrænder. — Suhm fortaalte mig i Gaar, at der paa Kongens Bibliotek er fundet 2 Afskrifter af Wilhelmi Abbatis Epistler.

September 1. Søllerød Kirke, Tuchsén. Jammerlig og uden Sammenhæng. — Dorthe⁶⁾, som gik op til Degnen for at aarelades, fik den nye Sygdom og blev liggende der til Aften⁷⁾.

— **3.** C. C. abs. Graah. — Ober-Kammer-Herren tilskrev mig et artig Brev til Tak for mit Vers.

¹⁾ Jvfr. 7. August.

²⁾ Jvfr. 21. August.

³⁾ Agent Key Agerskovs Hustru døde den 24. Aug., 51 Aar gl. (Berlings Tidender 1776, Nr. 69).

⁴⁾ Næppe trykt, i hvert Fald ikke opført.

⁵⁾ Christen Henriksen Pram, som da var Huslærer hos Generalauditor Bornemann, var endnu ikke optraadt offentlig.

⁶⁾ Luxdorps Tjenestepige.

⁷⁾ Jvfr. 22. September.

September 4. Kiørt til Øverød og derfra fulgt med Suhm til Fredensborg og tilbage til Øverød og derfra hjem. Saa Fyhrværkeriet paa Veien. Spiist ved Marskalks-Taffelet. Fik Medaillen. Grev Thott fortaalte, at Dronningen blev meget rørt, da hand overleverede den ¹⁾).

— **7.** Reist til og fra Byen, og om Eftermiddagen besøgt den gamle Hoppe, som kommer sig.

— **9.** Frue Bagger, Jffrr: Borre og Hyllested gik til Fods til Byen ²⁾ og kørte hjem igjen om Aftenen.

— **10.** Frue Kiærulf dør ³⁾).

— **11.** Refereret i Stats-Raadet ⁴⁾ abss. Printzen og Schack. — Talt med Geheime-Raadten.

— **12.** C. C. abs. Graah. — Om Eftermiddagen i Commission. Sæ-Etaten indgav deres Forslag til at ombytte de 16 Spand ⁵⁾. Temler sendte mig sine Conjecturas om Guld-Mynten ⁶⁾. — Justitz-Raad Bagger bliver syg, men kommer sig igjen.

— **13.** Spadseeret med min Kone og Jfr. Hansen til Ørholm. Paa Veien derfra til Søllerød mødte vi Rheders og Suhms og gik med dem tilbage, og siden hjem. De fortaalte, at Etatz-Raad Horrebow skal være død.

— **14.** Horrebow lever, men gaaer dog vel ei derfra. Bagger er kun maadelig. — Takket Provst Middelboe for Oversættelsen af Engenes. — Kristni Saga og Carmina fordeelagtig recenserede i Biblioteque des Arts et des Sciences ⁷⁾).

— **15.** Der var skrevet til Voltelen, at ⁸⁾ Schack var bleven O[ver]-H[of]-Marskalk og Holst kom ei meer til

¹⁾ Det var Juliane Maries Fødselsdag, som dette Aar fejredes paa Fredensborg, bl. a. med et pragtfuldt Fyrværkeri (der beskrives i Adresse-avisen 1776, Nr. 146). En Medaille udgaves i Dagens Anledning. Jvfr. 7. Juli.

²⁾ fra Nærum.

³⁾ Hielmstiernes Svigermoder, Johanne Marie Kiærulf, f. Benzons, døde i Aalborg 3. ell. 4. Septbr. 1776.

⁴⁾ paa Fredensborg.

⁵⁾ Jvfr. 22. August.

⁶⁾ Jvfr. 17. August.

⁷⁾ Bibliotheque des Sciences et des Beaux Arts, Tome 45 (à la Haye 1776), S. 236 ff.; i Tome 46, S. 463, findes en Notits om Engenes Eugenotes.

⁸⁾ I Dagbogen staar ved Fejlskrift: og.

Hove¹⁾. — Zinns Geburtsdag paa Lyngbye med Fyrværk og Dantz, hvor Jfr. Borre, begge Hyllesteder og Wøldike vare.

September 17. Jeg besøgte Bagger om Eftermiddagen. Hand er i kiændelig Bedring.

— **19.** C. C. abs. Graah. — Aftalt med Stampe, Schultz og Hofman, at Commissionen om Land-Milicen begynder i Morgen 14 Dage. — Etatz-Raad Horrebow døde Kl. 2³⁾. — Commission om de ubelagde Lægder: Søe-Etatens og Land-Etatens Proposition til Besvaring.

— **20.** Falckenskiold kommer ud af Munkholm.

— **21.** Brev fra Guldberg om Medaillen⁴⁾, som kommer paa 12 Rdr. 4 $\frac{1}{2}$ 8 β .

— **22.** Søllerød Kirke, Hr. Blicher. Dorthe gik til Guds-bord og bad min Kone om Forladelse samt at hun maatte blive⁴⁾. — Hintzes Bryllup med Maren Ole Hansens. Hr. Blicher viede dem og der blev offret. Om Aftenen blev spiiist koldt Mad. Vi vare 25ve, neml: Thurahs foruden de fra K:havn. Om Aftenen blev dandset til Borres med fleere, som kom til.

— **23.** Reist med min Kone til Byen. Strax efter vi kom, blev Ild løs i en Skorsteen i Hiørnehuuset hos Parykmageren paa Hiørnet af Naboeløs⁴⁾. Ved den Anledning kom Hr. Hanssen og Datter samt mange andre og saae til os. Ved Guds Forsyn havde det ingen Fare.

— **24.** Reist til Fredensborg. — Kammerherre Schack skal have Frøken Rosenørn⁴⁾.

— **25.** Været hos Guldberg og Geheime-Raaden. Refereret i Stats-Raadet abs. Eicksted.

— **26.** C. C. in pleno. — Om Eftermiddagen i Commission om de ubelagde Lægder, hvor ingen Foreening var at

¹⁾ Det var et stærkt forhastet Forlydende og blev først til Virkelighed i 1780, da Chr. Holstein blev Overjægermester og Kammerherre Schack traadte i hans Sted som Overhofmarskal.

²⁾ »Tanker« ved Chr. Horrebows Død findes i Adresseavisen 1776, Nr. 157.

³⁾ til Enkedronningen? Jvfr. 7. Juli og 4. September.

⁴⁾ Jvfr. 1. September.

⁵⁾ Altsaa lige op ad Luxdorps egen Bolig. Han var meget angst for Ildebrand, ikke mindst af Hensyn til de uerstattelige Værdier, hans Bog-samling rummede.

⁶⁾ Kammerherre E. C. E. Schack ægtede 6. Decbr. 1776 Hofdame Mette Pauline Rosenørn.

treffe. — Reist med min Kone til Nærum og været paa Veien inde i Gientofte for at see til den gamle Hoppe, som er meget slæt.

September 28. De Grønlandske Skibe dømmes gode Priiser¹⁾.

— **30.** Skrevet mine Tanker om²⁾ de ubelagde Lægder.

Oktober 1. Skrevet Anmærkninger til Morgenstiernes PM. om Land-Milicen.

— **3.** C. C. in pleno. — Om Eftermiddagen Commission. De 3 Matriculer underskrevne og Udkast giort til Forestillingen.

— **4.** Om Eftermiddagen Commission om Land-Milicen af Hauch, Stampe, mig, Schultz, Steeman, Hofman og Munthe Morgenstierne.

— **5.** Samme Commission om Eftermiddagen. — Priis-Skibene friegives ved Kgl. Resolution³⁾. — Skrevet en Memorial for Niels Jensen, forige Foged paa Aggersøe, om Pension.

— **6.** Det eene Bryllup⁴⁾ blev holdt i Smeddens Huus, hvor Borres Ungdom var og dandsede.

— **7.** Reist med min Kone til Byen. — Spiist om Middagen til Hr. Hansens⁵⁾ paa deres 25 Aars Bryllupsdag. NB. d. 6te⁶⁾. — Om Eftermiddagen Commission om Land-Milicen og Morgenstiernes Forslag tilendebragt.

— **8.** Land-Milice-Commission: Resten afgiort. — Reist til Fredensborg. Efter Cabinets Ordre af 2. Oct. Etatz-R. Thestrup Conf:Raad; Agent Kirketerp og Gen:Aud. Rothe Etatz-Raader; Holterman, Colbiørnsen, Wessel, Assessor Juell, Krigs-Raad Christensen, Kiøbmand Jens Thagaard Justitz-Raader; Secreterer Hansen i H[øieste] R[æt] og Commerce-Secreterer Nissen Cancellie-Raader; Hr. Riese Consistorial-Raad.

¹⁾ Jvfr. 21. og 24. August samt 5. Oktober.

²⁾ Dagbogen har ved Fejlskrift: og.

³⁾ Jvfr. 28. September. — De paagældende Magters Gesandter havde nemlig klaget over Opbringningen (Baden, Christian den Syvendes Regjering, S. 198 f.).

⁴⁾ Luxdorph har i en her forbigaaet Notits optegnet, at der den Dag var to Brudepar i Søllerød Kirke.

⁵⁾ Sognepræsten ved Helliggejst Kirke, Mourits H.

⁶⁾ ∴ Dagen var egentlig den 6. Oktbr.

Oktober 9. Talt med Guldberg og Thott. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. NB. de ubelagde Lægder¹⁾. — Basballe og Vieregge bleve Kammer-Herrer.

— **10.** Felt-Marskalkinde Numsen døde i Forgaars hastig paa Løvenborg. — C. C. abs. Graah.

— **11.** Reist med Hielmstjerne og Suhm til Fredensborg²⁾. Giort Cour overalt. Den rige Tuit³⁾ var der. Spiist ved Marskalks Tafflet. Før Couren gratulerede vi Schack og efter Taffel Frøk: Rosenørn⁴⁾. Hand har faaet af Kongen en Ring med en stor Diamants-Rose. — Om Aftenen var Fyrværk paa Tuborg. Kom hiem⁵⁾ Kl. 11.

Til Geburtsdagen⁶⁾ fik Guldberg 2 Guld- og 6 Sølv-Medailler af Bauers Arbeide med et Brev fra Anonymo, velskrevet, dog med endnu en Skrivefeil, at den eene af Guld var til Dronningen, den anden til Arve-Printzen⁷⁾. Af Sølv een til Eichstedt, en til ham selv, den tredie til Justitz-Raad Jessen. De øvrige 3 (som formeenes at have været tiltænkte Rantzau, Køller-Banner og Beringskiold) kunde hand uddeele til hvem hand ville. Paa Aversen staaer Dronningens Bryst-Billede, gammelt og slæt giort, med Omskrift: Juliana Maria, Dronning i Danmark. Paa Reversen Thelissilla, som befriede Argos fra Beleiring, staaende og holdende en Pileus Ubertatis eller snarere en Hielm for ved sig. Ved Fødderne nogle Bøgger etc., som jeg ei veed hvad betyder. Omkring: For Fæderne-Landet. I Exerguen: d. 17. Januarii 1772. Frydensberg har besørget den slaget i sin Nærværelse og strax tog Stemplet til sig. Hand har ellers for nogle Aar siden ladet den stikke i Kobber, men noget anderledes. De Thelissilla vid. Herodot⁸⁾.

¹⁾ nl. var til Forhandling.

²⁾ Det var Arveprins Frederiks Fødselsdag.

³⁾ Robert Tuite, der havde tjent sine Penge i Vestindien og blev Kammerherre Aaret efter.

⁴⁾ Jvfr. 24. September.

⁵⁾ til Kbhvn. Vejen gik derfor forbi Tuborg, eller Tuesborg (som det endnu kaldtes), hvor et Selskab festede i Dagens Anledning (sml. Adresse-avisen 1776, Nr. 167).

⁶⁾ Dette efterfølgende Stykke findes paa det modstaaende hvide Blad.

⁷⁾ Altsaa ingen til Kongen. Muligvis ligger der dog en anden Spydig-hed bag Luxdorps Ord.

⁸⁾ Findes afbildet i Beskrivelsen over Mønter og Medailler Tom. II Chr. VII. Tab. VI, Nr. 1. I Tom. I, 781, oplyses, at den er bekostet af et Selskab, Dronning Juliana Maria til Ære.

Oktober 16. Frue Hansen, Bartholins Syster, dør.

— **17.** C. C. in pleno.

— **18.** Commissionen skal endnu samles anl. de ubelagde Lægder, da, naar Søe-Etaten intet har at give til Vederlag, det maae blive derved.

— **19.** Udlæst Augustinus de C[ivitate] D[ei]. Auctor var glad at have faaet den skrevet til Ende, Vives¹⁾ at have fuldført sin Commentarium derover og mig var Giennemlæsningen ikke heller læt.

— **20.** Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Hr. Møller. En veltalende Prædiken. — Cabinets-Ordre i Gaar, at Bugge søger den astronomiske Profession²⁾, som Cancelliet skal paasee, at den ei forfalder, og skal Horrebow gjøre Regnskab for den Avertissement i Aviserne, at hand tiltræder samme og vil holde Forelæsninger³⁾. — Den gamle Hoppe blev ført fra Gientofte herind.

— **21.** Min Kone, Jfr. Hansen, Bartholin og alle mine Huusfolk kom ind fra Nærum.

— **22.** Herskabet kom hiem⁴⁾. — Bagger besøgte og Cf:Rd. Carstens, som er vel igien.

— **23.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Den unge Horrebow, hiemkommen fra sin Reise, besøgte os.

— **24.** C. C. in pleno. — Hr. Volckersen har fortaalt Hr. Hansen, at Grev Ahlefeldt gav Afskeed til sin Gartner, som havde Kone og Børn, fordi hand havde arbeidet for andre. Da ingen Forbøn kunde hielpe, dør Gartneren paa en Reise af et Slag. Greven rørt herover vil trøste Enken, som endnu ei vidste det. Men da hand fortæller hende Mandens Død, besvimer hun lige for hans Hest. Hand stiiiger af for at reise hende op, men som hendes Børn havde Smaa-Kopper, bliver hand smittet og dør af dem kort efter⁵⁾.

— **25.** Giort Cour overalt.

¹⁾ Jean Louis V., berømt spansk Lærd (1492-1540).

²⁾ efter Chr. Horrebow.

³⁾ P. Horrebow gik ud fra, at det astronomiske Professorat efter hans Bestalling af 7. Jan. 1763 tilfaldt ham efter Broderens Død. Hans Avertissement findes i Adresseavisen 1776, Nr. 168.

⁴⁾ fra Sommerresidensen paa Fredensborg.

⁵⁾ Luxdorph troede paa Varsler og Gengældelse.

Oktober 26. Cabinets-Ordre at gjøre Forestilling, hvorledes Colbiørnsen, som ellers skulle være General-Auditeur i Lengnicks Stæd, kand faae 400 Rdr. Tillæg, item, om Hübner vil ascendere i det Juridiske Facultet og at Obelitz faaer Tillæg. — Hoppe døde ved Middags-Tiider. — Mag. Wolff Præst til Strinden. — Tilskrevet Biskop Hagerup, Cancellie-Rd. Boalth og Hr. Nordahl Brun i Anledning af Engenes Eugenetes.

— **28.** Giort Hoppe Forslag til en Medaille over hans Fader¹⁾. — Commissarierne ved Geheime-Arkivets Overlevering²⁾ gjøre Forslag paa Weber til Registrator. Jeg skrev Suhm til, hvorfor de ei havde tænkt paa Schov. — Ved Middags-Tiid kom Ild løs i Brygger Skibsteds Gaard Baggaarden afbrændte. Det kom fra Køllen³⁾. — Den gamle Reiche dør. — Læst Suhms Blandede Tanker. Dristige.

— **30.** Samling i Arnæ Magnæi Commission abs. Skiøning.

— **31.** Skrevet et PM. til Guldberg om Skov⁴⁾. — C. C. in pleno. — Commission om de ubelagde Lægder, da begge Parter bleve eenige om Udbytningen.

November 1. Iselins Sygdom skal være decideret, at hand er afsindig, men frisk paa Legemet. — Om Aftenen i Societetet, hvor Schanckes Kort over Lolland og Falster blev foreviist og talt om at antage Temler til Medlem samt om Langebecks Lexicon.

— **2.** Skrevet et PM. til Grev Thott om Skov til Registrator⁵⁾.

— **3.** Jfr. Liise Aagaard er forlovet med Procurator Bents ved Hof- og Stads-Retten. — Giort Cour med min Kone til Thottes.

¹⁾ Gengivet i Beskrivelsen over Mønter og Medailler, Tom. II, Chr VII, Tab. XVIII, Nr. 2.

²⁾ efter Langebek.

³⁾ Ovn, hvori Maltet tørres.

⁴⁾ Jvfr. 28. Oktober.

⁵⁾ Jvfr. 28. og 31. Oktober. Det lykkedes dog ikke Luxdorph at faa Lavrids Schov udnævnt til Registrator i Gehejmearkivet; det blev som af Overleveringskommissionen foreslaet Jens Jacob Weber (sml. A. D. Jørgensen, De danske Rigsarkivers Historie, S. 85 og 163). Jvfr. 7. December.

November 4. I Løverdags¹⁾ blev Kammerraad Duus i H[øieste] R[æt] for hans Beskyldinger mod Landsdommer v. d. Maase dømt at bøde 200 Rdr. til V[or] Fr[elsers] Kirke og J[ustitz]-C[assen] samt 300 Rdr. i P[rocessens] O[mkostninger]. — I Banquen var Tyve gangne giennem Loftet og have stiaalet 600 Cour. Duc. og en Pung med Species. Børs-Vægterne ere arresterede.

— **6.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Det stiaalne i Banquen er 1715 Rdr. 13 β. — Der har været en Orcan i Vestindien, hvorved St. Christoffle er ødelagt. Paa St. Croix har den ingen synderlig Skade giort, men derved have de faaet en Regn, hvortil de haardelig trængte.

— **7.** C. C. abss. Graah og Aagaard.

— **8.** Spiist ved Kongens Taffel og først giort Cour hos Prinsesse Friderique, Printz Fridrich og Kongen. — Jomfrue Wassard blev begravet. Mad. Borres Søster-Datter²⁾.

— **9.** Fulgt Hoppe til Jorde³⁾. Sørgeparrene vare: Hoppe og Fru Kløckers Søn, Stampe og jeg; Resten de øverste Officeeres ved Holmen. Der var 13 sexspændige Vogne, Thotts, Schack-Rathlevs, Bernstorphs, den gl. Moltkes, O[ber]-J[æger]-M[æster] Grams, v. d. Lühes, Grev Scheels, Desmerciers, Anthon Moltkes, Sal. Juell-Winds, Bülows, Stampes, Sterboets. Min Kone sidder i Sørgestuen i Dag og i Morgen.

— **10.** Kammer-Herre Hornemann besøgte og førte sig uforskammet op.

— **11.** Professor Hee fik en Rørelse Natten mellem Fredag og Løverdags⁴⁾.

— **12.** En Commission, hvorudi Borch præsiderer, anordn[e]s til Chirurgiens Opkomst⁵⁾.

¹⁾ 2. November.

²⁾ Jvfr. 13. Juli.

³⁾ Fred. Hoppe var død 26. Oktober. Udførlige Livsdata i Adresse-avisen 1776, Nr. 183, Sørgepanegyrik i Nr. 177 og 182.

⁴⁾ ∅ : 8. og 9. Novbr.

⁵⁾ Kgl. Missive derom udgik 13. Novbr. Det var ikke blot for at op- hjælpe Kirurgien, men nok saa meget for at udpege Midler til nømmest at faa uddannet det nødvendige Antal unge indfødte Kirurger. Thi — som det hedder i Missivet — det ligger Os meget om Hjertet at se Kirurgien blomstre hos Os og alle Hindringer ryddede af Vejen for dens fulde Opkomst og Flor, ligesom og at være forvissede om et fornødent Antal af unge duelige Chirurgi til Vore egen Tjeneste og til at forsyne Vore kære Undersaatter i Provinserne, hvortil Indfødsretten udtrykkeligen fordrer indfødte. (Sjæll. Miss. 1776, Nr. 619).

November 13. Refereret i Stats-Raadet abs. Principe, siden Aagaard havde en stiv Hals. — Arnæ Commission præss. Suhm, Skjønning og Erichsen. Aftalt med Gyldendal om Skrifternes Debit og med Schjønning om Oversættelsen af Hungervaka.

— 14. C. C. abs. Graah.

— 15. Om Aftenen i Societetet, som var gandske samlet og hvor Grev Thott og Geheime-R. Schack vare. Hielmstjerne oplæste sit Forslag om Langebechs Lexicon¹⁾, Schlegel læste om de Danske Landkortere. Temler blev antaget²⁾, Kortet af Skancke over Lolland og Falster foreviist.

— 16. Bugge gav mig en smuk Afhandling om Taarnets³⁾ Meridian. — Læst Verdens Skilderie⁴⁾ 3. Hæfte. Minus placet. — Rector Neuchs dør⁵⁾.

— 17. Schov var hos mig udentviyl i et Anfald af Hypochondrie.

— 18. Geheime-Raad Anders Scheel dør hastig⁶⁾. — Skrevet til [sic] Forestillingen anl. Skov til Registrator⁷⁾. — Browns Gaards-Karl er død for nogle Dage siden og har efterladt sig i Forskrivelser 7/m Rdr., i reede Penge 2/m Rdr. og i Contrabande-Vahre 1000 Rdr.

— 19. De Forraadnelses-Febere, som grassere, skal være komne fra Skaane, og naae ikke til Kongens Nye-Torv. — Kron-Printzen examineres.

— 20. Etatz-Raad Topp døde i Gaar⁸⁾.

¹⁾ Hvilket Forslag blev Udgangspunktet for Videnskabernes Selskabs store Ordbog.

²⁾ som Medlem.

³⁾ ∘: Rundetaarn.

⁴⁾ af P. F. Suhm.

⁵⁾ Mag. Johan Neuchs, f. 15. April 1717, var Rektor ved Kbhvns Skole (Gravskrift i Adresseavisen 1776, Nr. 191).

⁶⁾ Fhv. Amtmand Anders Skeel døde 11. Novbr.

⁷⁾ Jvfr. 17. November. — Luxdorph anbefalede i selve Forestillingen indtrængende den 44aarige Lavrids Schov, ikke blot af billig Medlidenhed over, at en saa vel fortjent og aldrende Person som S. skal være brødløs og i Trang, men fornemmelig fordi han mente, at den kongelige Tjeneste ogsaa derved bedst befordres. Schovs Rival Weber, som var Overleverings-Kommissariernes Favorit, havde allerede en Stilling ved Universitets-Biblioteket (Rotuli over D. K. Forestill. 1776, Fol. 379). Jvfr. 7. December.

⁸⁾ Hans Peter Topp, 57 Aar gl. Sørgedigt i Adresseavisen 1776, Nr. 195.

November 21. C. C. in pleno.

— **22.** Commission anl. Land-Milicen, hvor Forslaget til Forordningen blev oplæst og giennemgaaet. — Læst Schumachers Beretning om Czar Peter III Afsættelse og Død¹⁾.

— **26.** For nogle Dage siden²⁾ døde den gamle Grev Wedel Jarlsberg efter 7 Ugers piinagtig Svaghed.

— **27.** Refereret i Stats-Raadet in pleno: Registrator ved det Geheime Arkiv. — En Tyrkinde og en Mohr døbte i Runde Kirke, hvor Dronningen, som har underholdt dem, og Printzessen vare Faddere. — Udlæst Boileaus Oversættelse af Longinus.

— **28** C. C. in pleno.

— **29.** Grevinde Knuth er bleven Decanessse paa Walløe. — I Societetet, hvor Thott og Schack vare. Brev fra Guldberg, at Lexicon³⁾ skal være blot Dansk. Schiønning læste om Jornandis Efterrætninger om Norden⁴⁾.

— **30.** Mss:terne i Langebechs Sterboe vurderede af Commissarierne til 4000 Rdr. og Scriptorer til 2000 Rdr.Co.⁵⁾.

— ⁶⁾. Professor Brünneche fortalte, at hand hos Gouverneuren i Temesvar havde seet en stor Ørn, hvis Hoved og Bryst var gandske bart uden mindste Feder eller Duun, men havde kun den bare Hud, og derimod en stor Feder-Busk paa Ryggen, hvori hand undertiiden stak Hovedet. Dette oplyser Mich[a] 1,16: Gjør dig breeds kaldet som Ørnen.

December 1. Skrevet mine Tanker om Langebechs Lexicon.

— **2.** Der siges, at i den beste Grube af Røraas Kobber-Værk skulle Gangen være afskaaret.

— **3.** Moltke bliver 1te Deputeret i Rente-Cammeret, Finance-Collegio og Berg-Værks-Directorio, Schimmelman i Oec: og Comm: Collegio; Grev Reventlow 2den Deputeret i Berg-Værks-Directorio, Steeman første Deputeret i Told-

¹⁾ Andreas S. var 1762 Legationssekretær i St. Petersborg.

²⁾ 18. Novbr.

³⁾ Jvfr. 15. November.

⁴⁾ Trykt i det Kbhvnske Videnskabers Selskabs Skrifter XII (1779), S. 1 ff.

⁵⁾ Jvfr. 21. Aug. 1775.

⁶⁾ Findes paa det hvide Blad udfor Datoerne 27.-30. Novbr.

Cammeret; Schimmelman, Steeman og Prætorius i Finance-Collegio; Erichsen 5te Deputeret i Kammeret.

December 4. I Torsdags¹⁾ kom Forestilling fra Levetzau anl. en Allarm, hand havde anrettet i O[ber]-H[of]-Retten, hvorved hand uskyldig beskyldes for at have forfalsket Pluraliteten. — Den gamle Mad. Fabritius dør for nogle Dage siden²⁾. — Ved Eftersyn af Iselins Papirer siges, at hand skal eie 6 Tønder Guld.

— **5.** C. C. in pleno. Tømmer-Handlerne i Christiania lade udgaae en Placat mod Levetzau i Anledning af det sidste Rescript³⁾.

— **7.** Weber blev Registrator ved det Geheime Arkiv. — Gratuleret Schack med Suhms⁴⁾.

— **9.** Frue Temler døde i Gaar Aftes⁵⁾. — Resolutionen i Renovations-Sagen⁶⁾ kom ned.

— **10.** Commission i de Norske Lægders Sag. Land-Etatens Matriculer bleve underskrevne. Concepten til Forestillingen oplæst om Tilladelse at lade dem trække. Sandberg tilstaaet 200 Rdr. af Søe- og 300 Rdr. af Land-Etaten.

— **11.** Refereret i Stats-Raadet abs. Principe: Supplementet til Land-Milice-Forordningen.

— **12.** C. C. in pleno hos Aagaard, som var syg. Jansson bliver quartus Theologus og Hornemann Professor Theologiæ, skal læse over det gl. Testamente og examinere i sin Orden, saa at kun 3 examinere ad Gangen, samt faaer 500 Rdr.

— **16.** Læst Thorhallsens Beskrivelse over Rudera af de gl. Nordmænds Boliger i Grønland.

— **18.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Berregaard fik Lov at optage i Banquen efter Octroyen[?], eller andensteds, 18000 Rdr. Co. — Udlæst Epictet, Cebes Tavle og Arrianus in Epictetum. En god Bog⁷⁾.

¹⁾ 2: 28. Novbr.

²⁾ Elisabeth Mariane F. døde 28. Novbr., 67 Aar gl. (Berlings Tidender, 1776, Nr. 97).

³⁾ Sml. Daae, Det gamle Christiania, 1. Udg., S. 196 f.

⁴⁾ Jvfr. 24. September.

⁵⁾ Sophia T., f. Junge, blev 65 Aar gl. (Berlings Tidender 1776, Nr. 99).

⁶⁾ Se herom Carl Bruun, Kjøbenhavn III, 416 f.

⁷⁾ Jvfr. 3. Januar 1777.

December 19. C. C. hos Aagaard abs. Graah. — Schiønning besøgte og flyede mig Begyndelsen af sin Norske Reise.

— **20.** Om Aftenen i Societetet, hvor Bugge læste om de Regler, hand havde brugt ved Land-Maalingen. — Fontenay¹⁾ og Schindel blive Vice-Admiraler, Bille, Stephensen og Fontenay²⁾ Contre-Admiraler.

— **21.** Schleth bliver 3die Deputeret og Lybekker Committeret i Told-Cammeret.

— **23.** Opsat Memorialen om det danske Magazin³⁾. — Enke-Mad. Fabritius, Schultzes Svigermoder, har efterladt sig 240 000 Rdr.

— **24.** Suhm besøgte om Eftermiddagen. Jeg tilskrev ham at købe mig mit Sølv af, som hand og lovede.

— **26.** C. C. hos Aagaard abs. Graah⁴⁾.

— **27.** Giort Cour hos Kron-Printzen, Printz Fridrich og Kongen. — Der siges, at Carl Holstes Søn er død af et Fald med en Hest, som har knuset hans Bryst⁵⁾. — Underskrevet Communicationen af den Kgl. Ordre om de Norske Lægder.

— **28.** Schlegel besøgte anl. hans Klammerie med Kall⁶⁾. — Aarhus Stift; fød 3919 † 2869, fleere F[ødder] 1050; Aggerhuus St[jift], f. 10128 † 6373, fleere F. 3755.

— **29.** Giort Cour hos Grev Thott.

— **30.** Skrevet Anmærkninger over Strøms Prøve til det Danske Lexicon. — Professor Kall besøgte mig⁷⁾. — Kammer-Herre Benzon tog Afskeed.

¹⁾ Carl Fred. de F.

²⁾ Anton Nicolai de F.

³⁾ Det er den Ansøgning, der indgaves til Kongen under 10. Jan. 1777 og som er trykt i Werlauffs: Det kgl. Danske Selskab i dets første Aarh., Kbhvn, 1847, S. 88 ff. Werlauff mener den er opsat af Hielmstjerne, men det var altsaa Luxdorph. Jvfr. 6. Januar 1777.

⁴⁾ Skønt det var anden Juledag holdtes Kancellikollegium,

⁵⁾ Chr. Fred. Holstein til Faurvraa var kendt som en dumdristig Rytter. Rygtet om, at han var dræbt, var dog urigtigt, han døde først 1798 (Danmarks Adels Aarbog, 1885, S. 198).

⁶⁾ Schlegel og Kall stredes om de historiske Studenter. Allerede ved Semestrets Begyndelse havde Abraham Kall, som var Professor i Græsk, ladet bekendtgøre, at han vilde holde historiske Forelæsninger, da der til de græske efter Indbydelse kuns har anmeldet sig tvende Tilhørere (Adresseavisen 1776, Nr. 144). Det saa den legitime Professor i Historie J. H. Schlegel naturligvis ikke med velvillige Øjne paa.

⁷⁾ Jvfr. 28. December.

December 31. Forst-Sagen blev saaledes afgjort, at det skulle beroe med de hidtil giorte Indretninger i 20 Aar for at erfahre, hvad Virkning samme maatte have og imidlertid skul[1]e der corresponderes med Levezow og Warnsted for at plante Eege, Bøge og Aske¹⁾. — I Wiborg Stift Fødde 1759 † 1247. Fleere 512.

1777²⁾

Januar 1. Voltelin, Linde, Møller gratulerede³⁾. — Steeman fik i Gaar det hviide Baand. Schütze blev 1ste, Baudissin 2den og Krück 3die Deputeret i Tydske Cancellie.

— **2.** Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen. — Justitz-Raad Voltelin gratulerede.

— **3.** C. C. in pleno. — Thorlacius bliver Rector i Kiøbenhavn og Wøldicke i Slagelse. — Udlæst Arrianus in Epictetum og Porphyrii Opera Editionis Cantabrig[iæ] 8° 1655⁴⁾.

— **6.** Underskrevet Ansøgningen om det danske Magazin⁵⁾. — Underskrevet en Erklæring fra Lov-Commissionen.

— —⁶⁾. Da Generalitetet forestillede Baron Haxthausen og Obrister Schacht til General-Majorer, resolverede Kongen, at Kammer-Herre Grev Rantzau, den unge Schimmelmans Svigerfader⁷⁾, og alle de, der vare for ham, ogsaa skulle være det. — Der siges, at Sch[immelmans] anden Datter⁸⁾ er bleven forliebt i en Student, navnl. Kiær, som informerede hende, at bemelte Karl skal have ført sig meget fornuftig op ved den Leilighed, men at mand troer, der dog⁹⁾

¹⁾ Jvfr. 3. August.

²⁾ Foran i Bindet en Statistik over fødte og døde i danske og norske Stifter i Aaret 1776.

³⁾ i Anledning af det nye Aar.

⁴⁾ Bibliotheca Luxdorphiana II, 3.

⁵⁾ Jvfr. 23. December 1776.

⁶⁾ Findes paa det hvide Blad udfør Datoerne 5.-7. Januar.

⁷⁾ Ditl. Carl R. († 1803).

⁸⁾ Der maa menes den da knap fjortenaarige Frederikke Juliane S., som et Par Aar efter blev gift med Grev Fred. Reventlow.

⁹⁾ Her maa dog rimeligvis være glemt et «ei».

bliver noget af Partiet. — Roggert¹⁾ siges der vil ikke være ringere end Etatz-Rd. og han²⁾ taler om at flytte til Holsteen eller Fyhn. — Kammerraad David Hansen bliver Comit-teret i Rente-Kammeret og skal være Decisor i Hofmans Stæd, siden ingen Deputeret maae være det herefter³⁾. — Moltke har taget Attest fra de Collegier, hand har forladt⁴⁾, at Sagerne vare afgjorte.

Januar 9. C. C. in pleno.

— 10. I Societetet, hvor Temler læste en Afhandling om det Illyriske Sprog⁵⁾. Besluttet, at jeg med Bugge og Skiønning skulle besøge Kalenderne for i Aar.

— 11. Været med Aagaard hos Printz Fridrich for at takke for det gamle Aar.

— 13. Brev fra Societetet om den historiske Kalenders nye Indretning. — Sendt Bugge Danchwart for at gjøre Landkortet over Kiel.

— 14. Allarm i Kammeret fordi de skal alle være studerede⁶⁾.

¹⁾ Der menes muligvis Ditlev Ludvig Rogert, som senere blev Landsdommer paa Bornholm.

²⁾ i Orig. staar: hun.

³⁾ Efter samme kgl. Resol., der nævnes nedenfor i Anm. til 14. Januar, kunde ingen deputeret mere være kommitteret tillige — og kun en kommitteret kunde være Decisor.

⁴⁾ Joachim Godske M., der havde mange Embeder, udgik 31. Decbr. 1776 af Kommercekollegiet og Generaltoldkammeret.

⁵⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skrifter XII (1779), 101 ff.

⁶⁾ J. G. Moltke, som fra 1. Jan. 1777 overtog Posten som 1. deputeret i Rentekammeret, fik 23. Decbr. 1776 en Kabinetsordre, hvori det bl. a. hed, at herefter ingen maa i Kammeret til Copist eller Fuldmægtig antages uden Studentere, og det samme skulde gælde Finanskollegiet og Bjergværksdirektoriet, som M. samtidig kom i Spidsen for. Dette Forbehold, der utvivlsomt var udvirket af Moltke selv, gentages i Kgl. Resol. af 20. Jan. 1777 efter en Forestilling fra Kammeret af 11. Jan. (Rentek. kgl. Resol. 1777, Nr. 4). Gude bemærker hertil: Vel kan det ikke negtes, at en duelig Student ved Flid og Øvelse kan blive bequem til de fleeste Forretninger, og dertil kan have Fortrin for læge Folk, som ikke saa tillig eller saa meget vænnes til at tænke; men, da Rentekammeret og behøver Regnskabskyndige og i Landvæsenet indsigtfulde Mænd, veed jeg ikke, om denne Resolutions Udsvirkning, uden al Indskrænkning, er noget Beviis paa Moltkes Indsigt i Cammeral-Væsenet. Allarmen paa Rentekammeret bestod i en almindelig Misfornøielse; der fik vel ingen strax Afsluskeed fra den Post, han var i, men Vei til videre Befordring i Kammeret sperredes for de Ustuderede, som de snart alle vare.

Januar 15. Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. Kom ind Kl. 1^{1/2}. — Cabinets-Ordre til Aagaard og mig nommement at indberette inden Aarets Ende, hvad Anstalter der fra 1772 af er gjort til det almindelige Beste samt paasee (hvilket dog ei skulle giøres bekendt for andre), at Anordningen af 1771 om Domestiquer¹⁾ overholdes.

— 16. C. C. in pleno.

— 17. Om Aftenen i Societetet, hvor Holm læste om Fisken Malle ved Sorøe²⁾.

— 18. Bugge bliver virkelig Professor med Ancienneté for den yngste Kall, Horrebøw faaer i alt 400 Rdr. etc., efter Forestillingen. — Land-Milice-Fr. approberet. — Sommer Assessor i Højeste Ræt.

— 19. Frue Hielmstjerne besøgte for at takke for den bouquet, min Kone sendte hende i Dag hendes Geburtsdag.

— 20. Kongen kjøber Langebechs Manuscripter for omtrent 4000 Rdr., men Scriptorer skal Enken selv sælge. — Klevenfeldt besøgte og var som en Sprøite. — Aagaard har Podagra. — Geheime-Raad Gersdorff forlader sit Amtmandskab, som hans Broder-Søn faaer efter ham³⁾.

— 21. Udlæst med stor Fornøielse la Republique de Platon af den ypperlige Oversættelse in Octavo.

— 22. Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen. — Spiist om Middagen hos Hielmstjernes med Carstens, Suhm, Guldberg, Schiønning og Jacobi, hvorefter blev læst Concepten til Instruxen for Strøm anl. Lexicon⁴⁾.

— 23. C. C. hos Aagaard abs. Graah.

— 25. Sendt mit Sølv til Suhms.

— 26. Brygger Wedege var hos mig med sin Søn for at faae ham i Schows Comptoir⁵⁾, siden Heegaard er bleven Byeskriver i Warde.

¹⁾ ∴ Anordn. mod Domestikkers Befordring til Embeder.

²⁾ Afhandlingen trykt i Videnskabernes Selskabs Skrifter XII (1779), 133 ff.

³⁾ Poul Rosenørn Gersdorff fik 6. Jan. 1777 Kalø Amt efter Chr. Rud. Phil. G. (Rentek. kgl. Resol. 1777, Nr. 1).

⁴⁾ ∴ Videnskabernes Selskabs danske Ordbog. Stiftsskriveren i Roskilde Ole Strøm skulde efter Hielmstjernes Forslag være Redaktør af Ordbogen (sml. Molbech, Vidensk. Selskabs Hist., S. 93 f.).

⁵⁾ Christen Schow var Chef for Danske Kancellis 2. Ekspeditionssekretærs Kontor. Jvfr. 19. Februar.

Januar 28. Suhm sendte mig 500 Rdr. for Sølv¹⁾.

— **29.** C. C. in pleno hos Aagaard.

— **30.** Refereret i Stats-Raadet in pleno.

Februar 1. Hoppe besøgte og talede om sin Systems Giftermaal. — Forestillingen om Jurisdictionerne kom ned. Skrevet til Oberformynderne at befries fra Ackermans Datters Formynderskab og at hendes 1100 Rdr. maatte fastsettes, i Fald hun blev forført til at gifte sig.

— **5.** Cf:Rd. Falsen kom til Byen. — Westerholt bliver Collecteur ved Tall-Lotteriet²⁾, og Brockenhuusses³⁾ Fuldmægtig Brasch skal tillige være Plesses⁴⁾ Fuldmægtig.

— **6.** Den Danske Post kom først i Morges. — C. C. in pleno. — Cabinets-Ordre, at 1. Cf:Rd. Kofod Ancher skulle tilskrives, om hand ville paatage sig at gjøre den første Bog af Loven færdig, og foreslaae, hvem der kunde fortsætte den; 2. Vedkommende skulle gives en velfortient Irette-sættelse, fordi der gik saadanne spectaculeuses Tiggere paa Gaden.

— **7.** Procession af Grønlandsfahrerne med en Hvalfisk. — Pleie-Anstalten sender et forsegleet Brev til Cancelliet at overleveres til Kongen for at rætfærdiggjøre sig⁵⁾. — Talt med Falsen paa Cancelliet⁶⁾.

— **8.** Cabinets-Ordre, at Kongen er fornøjet med, at Pleie-Anstalten er uskyldig, men deres Forslag skal paa Onsdag⁷⁾ forestilles som en Fr. til Betleriets Afskaffelse⁸⁾. — Schlegels 2 Rubriquer skal kun gælde som et Votum⁹⁾. — Politimester har opbragt 8 Betlere fra Landet.

¹⁾ Jvfr. 24. December 1776 og 25. Januar.

²⁾ Luxdorph er ikke rigtig underrettet. Chr. Westerholdt blev udnævnt til Revisor under Lotto-Direktionen — ikke Kollectør —, men afslog at modtage Stillingen (RA. General-Lotto-Direktionens Journal 1773-90, Nr. 389 og 394; Overskattedirektionens Deliberationsprot. 1776-77, Nr. 592, og 1777, Nr. 24).

³⁾ Stiftamtmanden i Sjællands Stift.

⁴⁾ Amtmanden i Kbhvns. Amt.

⁵⁾ Jvfr. 6. og 8. Februar.

⁶⁾ Jvfr. 12. og 25. Marts.

⁷⁾ 12. Februar.

⁸⁾ Jvfr. 22. Februar.

⁹⁾ I den af Arveprinsen underskrevne Ordre til Cancelliet af 8. Febr. hedder det bl. a. »Ogsaa har Kongen, da Allerhøjsttsamme med Fornøjelse

Februar 9. En Frantzøs foreviiste et Søe-Uhr¹⁾.

— 10. Da en god Ven berettede Justitz-Raad Hee, at mand i Byen havde sagt ham død, svarede hand: Af Bye-Rygter skal mand kun troe det halve²⁾.

— 11. Kammer-Junker Berregaard er forlovet med Frøk: Sehested fra Broholm, Søster til Kammer-Herrinde Krabbe. — Skov var hos mig og talte om en Kone.

— 12. Den Siellandske Post er alleene kommen. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Tuit, Grev Bassewitz og Bertouch blive Kammer-Herrer.

har erfaret, at en Examen Philologicum forestaar, villet, at Kancelliet tilkendegiver Consistorio, at Meningen af de to Rubrikker, som ere ogsaa i denne Eksamen tilstaaede den i Historien og Geografien eksaminerende Professor, ikke er, at han i Censuren til denne Eksamen skal have to Stemmer, thi da var det Forhold borte, som efter Tingenes Natur bør iagttages ved denne vigtige Eksamen. Bag ved denne Afgørelse laa vidtløftige Stridigheder mellem Schlegel og Abr. Kall (sml. 28. Decb. 1776). Schlegel havde klaget til Kancelliet over Kall, og Kancelliet havde i et Brev af 18. Jan. 1777 (D. K. Breve Nr. 97) paalagt Rektor og Professorer at faa denne »blot personlige og i sig temmelig ubetydelige Trætte« kvalt i Fødselen, da saadan Uenighed ikke kan andet »end foraarsage Forargelse og Anstød for den studerende Ungdom«. Det var Luxdorph, der i Realiteten afgjorde Sagen, og hans Votum, der findes egenhændig paaskrevet Akterne i Kancelliarlivet, er meget karakteristiske for hans Syn paa Universitetet i denne Tid. »Det seer broget ud med det arme Academie«, skriver han. »Det er ei et ringe Antall af dets Lemmer, som kunde døe uden at savnes. Studenterne tabe Ærbødighed paa Collegierne og Professorerne ligge i Haar paa hverandre. Den lex duarum rubricarum, som Schlegel har tilveiebragt, frygter jeg for (dog ikke mine Ord igien) at kunde gjøre Fortreed og give for megen Overvægt i Censuren, saa at en brav Karl kand blive anseet som maadelig og en maadelig som brav, da det vil volde sig [∴: bero paa], hvis Forelæsninger hand hører. Jeg begriber ikke andet, end at, naar en Professor linguarum er rætskaffen, det jo da bliver hans, og hans egentlige Sag, baade at læse og spørge i Geographia et Historia antiqua, til hvilken sidste jeg henfører saavel Mythologien som det betydelige af Antiquitatibus«. Etc.

¹⁾ Sml. Eller Nystrøm, Offentlige Forlystelser II, 136 f.

²⁾ Herved sætter Gude følgende Anmærkning: Christen Hee, Professor i Mathematiquen ved Kibhvns Univ., var i sine Sundhedsdage en erklæret Frietænkter og stor Raillieur. Længe førend hans Død blev han hentagen i den eene Side, og hertil sigter det Svar, han gav sin Bekiendter, da han ansaae sig for halvdød. I Sygdommen forandrede han sin Tænkemaade, og skrev Natten førend han døde sin egen Gravskrift, som vidnede herom og var meget smuk.

Februar 13. C. C. abs. Graah. Spiist ved Kongens Taffel med Stampe, Schindel, Guldberg (som rætede mine Deviser) og Bertouch.

— **14.** Været i Videnskabernes Societet, hvor Brünneke læste en Piece om en Fisk fangen her, som de kalde Vels¹⁾.

— **16.** Secreterer Voltelin var her med Hr. Jonge, som forærede mig sin geografiske Beskrivelse over Danmark²⁾. — De 3 udeblevne Hamborger-Poster kom paa eengang.

— **17.** General-Fiscal Smit dør³⁾.

— **18.** Hellig Giæstes Kirke: Catechet Kullerup for Hr. Lemming. Maadelig. — Udlæst Platos Samtaler af Daciens Oversættelse. — Forvalter Münster ved Fridrichs Hospital, en værdig Mand, dør⁴⁾.

— **19.** Forestilling om Wedegge til Copiist i Heegaards Stæd⁵⁾ og Secret: Gude og Knudsen to nye Copiister i Expeditions-Contoirerne. — Jeg fik Brev fra Frøken Sch[immel]m[ann] og et Brev deri til Frue S. Ligeledes et Brev fra Rhabeck om Fr. Jacobis fac[ultas] test[andi] og et fra den ulykkelige Mad. Melbye, Postmesterinde i Odense, hvis Mand er under G:Fisc[alens] Tiltale⁶⁾.

— **20.** C. C. in pleno. — Schönheyder opkaldet og ud-

¹⁾ Trykt i Vidensk. Selskabs Skr. XII (1779), 291 ff.

²⁾ Udkom 1777.

³⁾ Generalfiskal Frid. Smith døde i Præstø 12. Febr., 60 Aar gl. (Adresseavisen 1777, Nr. 27). 3. Marts blev han bisat i Præstø for senere at føres til sin fædrene Begravelse i Frue Kirke i Kbh. (Præstø Kirkeb.). 4. Juni blev Liget nedsat i den nordre Side af Frue Kirkes Bag-Kor (Frue Kirkes Ligbog).

⁴⁾ Kammerraad Chr. Peder M., Inspektør ved Fred. Hosp., døde 17. Febr., 35 Aar gl. (Adresseavisen 1777, Nr. 28).

⁵⁾ Jvfr. 26. Januar.

⁶⁾ Der var kommet en Klage over, at Postmester Ulrich Chr. M. i Odense havde krævet 1 Mk. mere i Porto for et Brev end han havde beregnet Postkassen (Sjæll. Miss. 1777, Nr. 146). Han undgik ikke at blive dømt fra Embedet for Underslæb (jvfr. 26. Juni), men Dommen ophævedes ved kgl. Missive til Generalfiskalen af 10. Septbr.; det halve Aars Suspension, han havde maattet lide, skulde være Straf nok (Sjæll. Miss. 1777, Nr. 523). Jvfr. 6. August.

lagde ingen¹⁾. — Schouboe ved Frue Skole²⁾ døde i Gaar Aftes paa Hospitalet af en Forraadnelses-Feber. Et ikke lidet Tab.

Februar 21. Min Kone var paa Comoedien med Frue Hielmstjerne. — Nye Klage fra Tømmer-Handlerne mod Levetzau, fordi Bønderne ei ville kiøre deres Tømmer for sædvanlig Priis³⁾.

— **22.** Den nye Placat om Betleri approberet⁴⁾. — Frue Munthe af Morgenstjerne dør⁵⁾. — Borch sagde, at Geh: Raaden havde hørt, at Frue Suhm ville klage⁶⁾. — I Dag indfaldt den Regel af Bonde-Practica, at St. Peder kaster den varme Steen i Vandet.

— **23.** Forslaget om Renovationen blev mig sendt og sendt fra mig til Aagaard.

¹⁾ Højesteretsadvokat J. M. Schönheyder sendte en Dag i Januar Retens Justitiarius, Henrik Hielmstjerne, et ret nærgaaende og udfordrende Brev, hvori han beklagede sig over nogle Udtryk i en Erklæring, som Hielmstjerne paa Embeds Vegne havde medgivet en af Schönheyders Ansøgninger til Kongen om en Sags Udsættelse. Schönheyder paastod, at han havde Oplysningerne om Erklæringen fra en sikker, skønt Kancelliet uvedkommende Haand. Hielmstjerne indsendte Brevet til Kancelliet, som paalagde ham at afkræve Schönheyder en Forklaring, da man ikke vilde finde sig i, at saadanne Erklæringers Ordlyd kom ud. Schönheyder tilstod nu, at han, i et ubevogtet Øjeblik, havde læst Erklæringen under et Besøg paa Kancelliet. Denne Forklaring vilde man imidlertid ikke lade sig nøje med — hans Hjemmelsmand forlangtes navngivet, og derfor var det han opkaldtes paa Kancelliet. Han tilstod nu, at han i det paagældende Kontor havde truffet en Person, men at han ikke kendte ham og heller ikke kunde genkende ham paa Grund af sit svage Syn. Videre kom man ikke (D. K. Breve 1777, Nr. 130 b og 169 b).

²⁾ Anden Lektie-Hører Peder S.

³⁾ Jvfr. 5. December 1776.

⁴⁾ Jvfr. 8. Februar.

⁵⁾ Justitsraadinde M. af M., f. Smith, døde i Præstø 27. Jan., 62 Aar gl. (Adresseavisen 1777, Nr. 35).

⁶⁾ Gude bemærker her: Hun ville klage over hans [Suhms] Ødselhed, at han spillede i Tal-Lotteriet og havde lagt sig efter et tvetydigt Fruentimmer ved Navn Gielstrup, som han havde givet et meubleret Huus i Gothersgaden og det saa kaldede Gehls Huus ved Skoven af samme Navn paa hin Side Lyngbye; hvilken Adfærd han saa lidet skiulede, at snart heele Byen taleder derom. — Chr. Bruun (P. F. Suhm, S. 321) har ikke Ret, naar han vil hævde, at Suhms Privatliv ikke var Genstand for Bysladder; at slikt ikke kom paa Tryk i hans egen Samtid, er kun naturligt og beviser ikke, at man ikke vidste Besked.

Februar 24. Skrevet Suhm til¹⁾.

— 26. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 27. C. C. abs. Graah. — Kongen tabte i Tall-Lotteriet. Nyelig før tabt 40/m Rdr. — S[uhm] er blevet opirret ved mit Brev. Gud forbedre ham!²⁾.

Marts 2. Skrevet Frue Suhm til.

— 3. Forraadnelses-Feberer grassere.

— 4. Bartholin havde et Anstød af Feber og blev i sit Kammer.

— 5. C. C. in pleno. — Læst Barbeereren af Sevilla³⁾. Som de fleeste nye: Bestandige Recidiver af usammenhængende Vanskeligheder, saa det eene glemmes for det andet, og Knuden knyttes uden Fornødenhed paa flere forskellige Maader.

— 6. Høieste Ræt. N° 36. Frue Malleville (Colbiørnsen) contra Kiøbmand Cretschmer et Magnussen (Uldal). Malleville havde d. 25. Octobris 1773 udgivet sin Obligation (underskrevet i lige Linie af ham, hans Frue og hendes Moder Frue Meyer) til Cretschmer paa 280 Rdr., som han fra Westindien ville betale til 11. Junii 74. Til Bekræftelse havde hand formaaet de 2 Fruer, een for begge, at underskrive. Hand reiste. Cretschmer stevnede d. 2. Octobris 75 Frue Malleville, som exciperede, at en Kone var umyndig, og Frue Meyer til Ballerup⁴⁾. Birke-Dommeren tildømte dem begge at indfrie Forskrivningen skadesløs efter 5—1—13. Birketings-Dommen blev stadfæstet. Colbiørnsen, Bartholin og Kofod Ancher friekiendte Frue Malleville; Holterman, Borneman, Borch, Anchersen, Sevel, Cortsen, Reich, Hoppe, Hielmstjerne, Luxdorff dømte skadesløse Omkostninger;

¹⁾ Gude: Gid ieg havde læst dette; ieg er vis paa, det har været et rørende og opbyggeligt Brev.

²⁾ Gude: Hvem miskiender her Luxdorffs oprigtige Venskab, ædle Tænkemaade og usminkede Gudsfrygt! — I en i nærværende Udgave forbigaaet Notits under 1. Marts om et Middagselskab hos Schiønning, hvor ogsaa Luxdorff var til Stede, og hvori han som sædvanlig opregner Gæsterne, føjer han til Suhms Navn i en Parentes disse Ord: »usædvanlig mild«. Suhm har aabenbart hurtigt tilgivet Luxdorff hans Vennebreve.

³⁾ Beaumarchais Komædie var nylig fremkommet paa Teatret (spillet for første Gang 28. Februar).

⁴⁾ Kbhvns Amts Rytterdistrikts Birk (det senere Nordre og Søndre Birk) havde Tingsted i Ballerup.

Juell, Treschou, Korn, Seidelin, Stampe, Braem, Schack, Thott ophævede Proc[essens] Omk[ostninger]. I H[øieste] R[æ]ts Orden er den Feil begaaet, at der staaer ogsaa Frue Meyers Navn, da hun dog havde acquiesceret ved Birketings-Dommen. Det var den 50de Gang Thott sad som Assessor¹⁾. — Ild i Oeconom[ie] Coll[egiets] Skorsteen paa Cancelliet.

Marts 7. I Videnskabernes Societet. Suhm læste om Slaverne (de Slavis), en smuk Geografisk Afhandling²⁾.

— 8. Spiist om Middagen til Hielmstiernes med heele Høieste Ræt samt Aagaard, Borch, Sevel etc. — Wiwet³⁾ sagde, at Chinafahreren var gaaet paa Grund ved Salt-holmen, da Driv-Isen havde skaaret Anker-Tovet i tu. — I Gaar i Societetet blev Etatz-Raad Tyge Rothe antaget til Membrum og adskillige Aars Regnskaber quitteerede. — Baronesse Rantzau, Juell-Winds Datter, kom ned i Gaar med en Søn. — Faet Langebeks Medaille⁴⁾, som mand har fordervet.

— —⁵⁾. 1. Køller-Banner formaaer Jfr. Morell⁶⁾ til at forlade Theatret, hvor hun havde 300 Rdr. aarlig, imod sin Forpligt at give hende ligesaameget. Denne faaer hand tilbage og betaler hende kun et Qvartal til at opføde det Barn, hun havde avlet med ham, hvilket hand og faaer fra hende og sætter hos en Trompeter. Men, da hun besøgte det og ville snige sig bort dermed, bliver hun insulteret af Folkene, som rev hendes Klæder i tu og slog Skarn paa hende. Siden sendte Magistraten Bud til Trompeterens Kone, som er Jordemoder, at hun skulle beholde Barnet og være Magistraten ansvarlig dertil. Men Køller-Banner lod det tage bort med Magt⁷⁾.

2. K:herre Benzons ældste Søn Jacob forærer Mad. Walter en Diamants-Ring, som hand skyldede en Jøde 200 Rdr. for. Men da hand ved sin Besøgelse, under Paaskud at

¹⁾ Findes paa det modstaaende hvide Blad.

²⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. XII (1779), 271 ff.

³⁾ Fred. Vilh. W. var Advokat ved Højesteret.

⁴⁾ ∴ Mindemedailen for Langebek. Jvfr. 25. Oktober 1775.

⁵⁾ Staar paa det hvide Blad udfor Datoerne 5.-8. Marts.

⁶⁾ den senere Mad. Gjelstrup.

⁷⁾ Se herom bl. a. Pers. Tidsskr. 5. R. VI, 47 f.

kiøbe hendes Mands Piece¹⁾, begyndte paa nogen frie og uanstændig Samtale, forlod hun ham, lod ham sidde, men beholdt Ringen.

3. Geh:Rd. Fridz Ros[enkrantz] skal have udskiældet og truet Cassereren paa Comoedie-Huset, medens Herskabet var der, fordi hand ei om Morgenen kunde faae en Loge-Seddel²⁾).

Marts 9. Sendt Smagens Portefeuille fra mig til Suhm. — Suhm og Frue besøgte mig. — Langebechs Auction løb i 7300 Rdr. — Chinafahren skal være kommet til Helsingør.

— 10. Hofman begiærer sin Afskeed fra Kammeret, men ham bevilges at være nogle Maaneder fraværende³⁾). Skeeed i Mandags⁴⁾. — Udlæst Platos 13 Bøgger de Legibus og extraheret dem i den Franske Oversættelse af Republicuen.

— 11. Udlæst Josephs Historie i lyriske Vers af Møller, tilskrevet Biskop Harboe. Velskrevet⁵⁾).

— 12. Refereret i Stats-Raadet in pleno. Falsens Sag⁶⁾ circulerer.

— 13. C. C. abs. Graah. — Køller-Banner søger Commissarier mod Magistraten⁷⁾).

— 14. Klage over, at den Spanske Ministers Folk have udskiældet de nye Fattiges Fogder.

— 15. Hr. Bastholm bliver Sognepræst i Rendsborg. — Rosenkrantzes Sag⁸⁾ er forligt.

— 17. Hellig Gæstes Kirke. Hr. Lange, en personel Capellan fra Trundhiems Stift, som Biskop Bang i et Brev særdeles havde roset for mig og Biskoppen⁹⁾). Men vi fant hans Tale tør og maver. — Bommens Forpagtning fra

¹⁾ Caroline Walters Mand, Thomas Chr. W., der var Komponist con amore, havde nylig oversat Favårts Syngestykke »Arsene«, som første Gang var opført paa Komediehuset 30. Jan. 1777. Teksten har altsaa, efter hin Tids Skik, kunnet faas til Købs hos Oversætteren.

²⁾ Billet til en Loge.

³⁾ Niels de H. blev Amtmand i Nordborg og Sønderborg Amter 16. Oktbr. 1777.

⁴⁾ d: 3. Marts.

⁵⁾ Dette gaar naturligvis paa Søren Møllers Vers, der udkom 1777 under Titlen: Josephs Liv og Død.

⁶⁾ Jvfr. 25. Marts.

⁷⁾ Jvfr. Side 103.

⁸⁾ Jvfr. ovenfor.

⁹⁾ nl. Harboe, Sjællands Biskop.

Wibens-Huus til Lyngbye er steegen fra 800 Rdr. til 3300 Rdr. og den paa Roskilde-Veien fra 600 Rdr. til 1600 Rdr. — Falsen besøgte og leverede mig Forslag til en nye Instrux¹⁾.

Marts 18. I Søndags²⁾ kom Justitz-Rd. Bartholins Frue i den syvende Maaned ned med een Søn, som levede nogle Tiimer. — Fred sluttet mellem Levetzau og Tømmer-Handlerne³⁾, som fik et Brev fra ham, hvori hand beder, at alting maae være glemt. — Skrevet mine Anmærkninger over nogle Ark af Lexicon. — Schlegel sendte i Gaar en forstyrret Ode, indsendt til Selskabet⁴⁾.

— **19.** Samling i Arnæ Commission abs. Mølman. Torke-
lin antaget til Commissions-Skriver i Biskop Finnsens Stæd.

— **20.** C. C. abs. Graah. — Der var et Stipendium Carolino Mathildianum til 2 Studenterne ved Academiet paa 1200 Rdr. Fundasen befaler H. M:t sig overleveret, men forøger det med 1000 Rdr. til Bøggers Indkiøb til Communitet. Det skal alt hedde Stipendium domus regiaë.

— **21.** Køller-Banner var hos mig paa Cancelliet og sagde, at hvad Braems⁵⁾ personlige Grovheder angik, da var det en Sag, som de ville afgjøre mellem dem selv, uden at Kongen dermed skulle umages.

— **22.** Mad. Gram skal have den ældste Grev Stolberg.

— **23.** Biskop Finsen besøgte mig og jeg underskrev Brevet til Torkelin, at hand var antaget i hans Stæd⁶⁾.

— **24.** Faaet den Historiske Kalender fra Schiønning og sendt den til Hielmstjerne. — Kammer-Herre Hornemans Sag paadømt⁷⁾. Hand vandt omtrent 2000 Rdrs Afslag i O[ber-]H[of-]R[æts] Dommen. — Magistraten svarer, at de

¹⁾ Jvfr. 25. Marts.

²⁾ ☉: 16. Marts.

³⁾ Jvfr. 5. December 1776.

⁴⁾ ☉: Smagens Selskab.

⁵⁾ ☉: Overpræsidenten i Kbhvn. Jvfr. Side 103 og 24. Marts.

⁶⁾ Jvfr. 19. Marts.

⁷⁾ Det var en meget vidtløftig Arvesag i mange Poster, anlagt af Kammerherre Gerrit H. mod Kommissarier og Medarvinger i hans Faders, Raadmand Hans H.'s Dødsbo. Sagen stod paa ved Højesteret i mere end fjorten Dage, fra 8.-24. Marts (Højesterets Voteringsbog).

underkaste sig ingen Commission med Køller-Banner eller vil dømmes uden af Kongen selv¹⁾.

Marts 25. Cabinets-Ordre, at Falsen skal giøre Udkast til Instrux for Ober-Hof-Retten. Resolutionen kom og ned paa hans Dispute med Levetzau²⁾, hvori hand har faaet Ræt i alting, nil medium est.

— **26.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack. — Kammer-Junker Berregaard besøgte. Hans Bryllup skal staae i May Maaned.

— **27.** C. C. hos Aagaard, som har ont i Foden, abs. Graah. — Paulli³⁾ er gaaet fra Forstanden. — Hr. Møller prædikede i Slots-Kirken om Eftermiddagen, paa Valg som der meenes⁴⁾.

— **28.** Sekreterer Voltelin gav Underrætning om Bildsteds Gaard⁵⁾.

— **29.** Cabinets-Ordre, parapheret af Stats-Raadet, om Universitetet, at enhver, som ei selv kand læse⁶⁾, skal afgive 200 Rdr. til en Vicarius. Ingen Designationer meere. Ingen være Professor i 2 Faculteter. Enhver, som faaer expectance i det philosophiske Facultet, skal have det paa en vis Videnskab og en vis Profession. — Meget stærk Nordlys om Aftenen.

— **30.** Hellig Gæstes Kirke. Aftensang Stud. Milling, maadelig. — Læst Apocalypsin igiennem.

— **31.** Den gamle Secreterer Biehl dør⁷⁾.

¹⁾ Jvfr. Side 103 og 21. Marts.

²⁾ Stiftamtmanden paa Akershus, Albr. Ph. Levetzau, der i det hele stod paa en spændt Fod med de højere Kredse i Kristiania. Jvfr. 5. December 1776 og 21. Februar. C. M. de Falsen, som var Justitiarius i Overhofretten, var netop paa dette Tidspunkt meget ked af Stillingen deroppe. I et Brev til Hielmstierne af 28. Decbr. 1776 ytrer han, at han meget hellere vilde være den nederste i Højesteret (hvor han tidligere havde været Assessor) end den øverste her, hvor Avind søger at beflekke hans Reputation (Ny kgl. Samling 4to Nr. 2020 e).

³⁾ Otto Georg P., tidligere mangeaarig Embedsmand under Rentekammeret, afskediget Aaret før som Direktør for Øresunds Toldkammer.

⁴⁾ Slotskirkens Kald stod (ifg. Wiberg) endnu vakant efter J. C. Schønheyders Forflyttelse til Trinitatis Kirke 1771. B. R. Krøll fik Embedet i Oktbr. 1777.

⁵⁾ Jvfr. 30. April.

⁶⁾ ∴ holde Forelæsninger.

⁷⁾ Dorothea Biehls Fader, Christian Æmilus B., Sekretær ved Kunstakademiet, døde 29. Marts, 69 Aar gl. (Bobé, Interiører fra Fred. V.s Hof, S. 272).

April 1. En meget smitsom Venerisk Sygdom er meldet af Rosenørn¹⁾ at have udbreedet sig ved Aarhus og vidt rundt omkring der i Egnen paa Grew Wedell-Friises, Grev Scheels, Marselisborgs p. p. Derom en Cabinets-Ordre²⁾ at indsende Efterrætninger etc. — Preisler og Wiedeweldt Justitz-Raad. — Adskillige Dueller tales om. — Nordlys om Aftenen.

— 2. Refereret i Stats-Raadet, siden Aagaard har Podagra, abs. Principe. Relationen om Køller-Banners Commissorium tog Printzen til sig. — Kehlet, som var dømt til 100 Rdr. i Hof- og St[ads]-Retten, quia temere de Rep[ublica] locutus erat, eller havde angivet, hvem der var Aarsag til Opløbet anl. Banquen, befries ved Cabinets-Ordre³⁾. — Skrevet til Guldberg om at faae Sommeren frie til St. H[ans]dag først[kommande]. — Amtm[and] Andresen paa Bornholm dør⁴⁾. Secr. Graah søger Landsd[ommer]-Tienesten ibidem.

— 3. C. C. hos Aagaard abs. Graah. — Juell Wind, Land-Raad Schilden og Major v. der Lühe blive Kammer-Herrer.

— 4. I Societetet, hvor intet blev forrettet. — Juell Winds Bryllup med Comtesse Holst stod paa Slottet om Aftenen⁵⁾.

— 5. Skrevet til Coll[egium] Medicum at sende en tilforladelig Medicus til Jylland⁶⁾. — Været med Bork hos K:Herre Juell-Wind for at gratulere. Geh:Raadinden⁷⁾ kom ud at tale med os.

— 6. Hellig Giæstes Kirke, Agent Graahs Datter var til Confirmation. — Secretererne Høyer og Clauswitz ved det

¹⁾ Stiftamtmanden i Aarhus.

²⁾ af 31. Marts.

³⁾ I Kabinetsordren (af 31. Marts) hedder det, at Hans Kehlet var bleven dømt for en Angivelse, han i Aaret 1775 gjorde om Anledningen til den af de da reducerede 2 Skillinger opkomne Urolighed og at han ikke uden Vores egen Ordre igiennem Vores Stats-Secretaire var at bevæge til at indgive samme Angivelse, hvilken Vi ville have for at see, om Opmændene ikke kunde have været at udfinde. I Betragtning heraf burde han nødvendigvis være fri for Mulkt.

⁴⁾ Fhv. Amtsforsvalter paa Bornholm Chr. Andresen, som 1775 var bleven adjungeret Amtmand J. C. Urne som dennes Successor, døde 15. Marts 1777 — før Amtmand Urnes Afgang. Et Sørgevers i Adresseavisen 1777, Nr. 63.

⁵⁾ Bryllupsvers i Adresseavisen 1777, Nr. 60.

⁶⁾ Jvfr. 1. April.

⁷⁾ Justitiarius Juel-Vinds Enke.

udenlandske Departement blive Cancellie-Raader. — Været hos Klevenfeldt, som formodentlig ligger paa sin Døds-Seng. Hand har formaaet Lunding og Skiønning tillige¹⁾ at være Skifte-Commissarier.

April 7. Byefogd Vogt i Randers siges at være død²⁾. — Professor Hornemann besøgte mig og gav mig sin smukke Oversættelse af Profeten Micha³⁾, det første Ark.

— 8. Min Kone blev aareladt, og Svennen⁴⁾ slog to Gange feil. — Sandberg er bleven Krigs-Commissair i Norge med 500 Rdr. Løn. — Dr. Lillie⁵⁾ foreslaaes at reise til Jylland for at undersøge den Veneriske Svaghed⁶⁾.

— 9. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 10. Nattefrost og Nordlys i mange Nætter. — C. C. abs. Graah. — Cabinets-Ordre⁷⁾. Behagen Etatz-Raad, Nør-agger paa St. Croix⁸⁾ og flere Justitz-Raader, Heegaard Cancellieraad. Køller-Banner skal indsende et species facti i sin Sag med Beviiser, som Magistraten inden 4 Dage skal erklære sig paa. Comtesse Danneskiold faer Arrangement-Commissarier. Mad. Walter befries for Mandens Creditorer. Jeg fik Tilladelse til at være paa Landet til St. H(ans) Dag⁹⁾.

— 11. Mr. von Haven, Professorens Søn fra Sorøe besøgte mig. Et smukt ungt M[enne]ske, som har vel studeret og vel reist udenlands. — Om Aftenen alleene¹⁰⁾ til Hr. Thorhallsens Bryllup med Guldsmed Thorstensens Datter. Hr. Østrup viede dem. Hans Exord. var Math. 18,19, Texten, som var forelagt, Ps. 85,11. Til Brylluppet var Biskop Harboe, Borch, Erichsen, Finsen, Egede, Krøll[?], Provst Hviid, Skule Magnussen p. p.

¹⁾ d. v. s. sammen med Luxdorph.

²⁾ Det var ikke rigtigt, Casp. Rich. Voigt findes opført i Statskalenderen baade for 1778 og 79.

³⁾ Kbhvn. 1777.

⁴⁾ ∅: Barbersvenden.

⁵⁾ Vilhelm Gottlieb L.

⁶⁾ Jvfr. 5. April.

⁷⁾ af 9. April.

⁸⁾ Andreas Nørager, Byskriver i Frederikssted.

⁹⁾ Alt dette staar i Kabinetsordren. Om Mad. Walther hedder det: Secretaire Walters Kone, der som Actrice ingen Giæld kand giøre og som en fortient Actrice er værd at redde, befries for al Tiltale af hendes Mands Creditorer (Kopibog over Kabinetsordrer).

¹⁰⁾ ∅: uden at have Konen med.

April 12. Sorg for Kongen af Portugal¹⁾ i 4 Uger.

— **13.** Min Kone gratulerede Hr. Thorhallsen.

— **14.** Klevenfeldt døde Kl. 10. Hand var fød 1710, d. 21. Aug. Jeg var i Sterboet med Schiønning og Lunding og vi notificerede H[of-] og St[ads-]R[etten] vort Commissorium. — Borg-M[ester] Thoerup i Nestved dør²⁾, ligeledes Etatz-Raad Lichtenberg hastig³⁾.

— **15.** Sagen mellem Køller-Banner og Mad:elle Morel om Barnet⁴⁾, som hand dog havde vundet ved Hof- og Stads-Retten, er paa hans Ansøgning ved Cabinets-Ordre ophævet, saa at hand er frie for Tiltale og hun ei maae appellere. — Fundatz for Stipendium domus regia⁵⁾.

— **16.** Søgt gratis Begravelse-Brev for Klevenfeldt. — Den yngre L:t Kleve⁶⁾ besøgte mig.

— **17.** C. C. abs. Graah. — I Gaaer blev Banners Sag udsat. Duus skal betale General-Fiscalen⁷⁾. Mad. Walter skal giøre Inventarium over sine Sager⁸⁾. — Laugmand Greger⁹⁾ er død.

— **18.** Køller-Banner tilskreven, at da Morel hun har frafaldet sin Appel, ophører den ham ellers tiltænkte særdeles Kgl. Naade. — Societet. Augustin læste om Aarsagen til Forskiællen mellem Tychos og Picarts Bestemmelse af Uranieborgs Meridian¹⁰⁾.

— —¹¹⁾. Høieste Ræts Assessores faae Forbedring paa

¹⁾ Kong Josef af Portugal var død 24. Februar.

²⁾ Borgmester og Byfoged i Næstved samt Herredsfoged i Ringsted og Tybjerg Herreder Niels Thorup døde 10. April (Sjæll. aabne Breve 1777, Nrr. 397-98).

³⁾ Hans Henr. de L. døde paa Bidstrupgaard i Jylland 8. April 1777. Et »Ereminde« i Adresseavisen 1777, Nr. 65, og »Tanker« ved hans Død i Nr. 75.

⁴⁾ Jvfr. Side 103.

⁵⁾ Jvfr. 20. Marts.

⁶⁾ ∴ Kunstneren Joh. Terkel K. Jvfr. 26. April.

⁷⁾ Mod Ejeren af Hald i Jylland, Kammerraad Nic. Duus, var rejst Søgmaal for utilbørlig Hugst i Gaardens Skove, men Sagen blev frafaldet mod Erlæggelse af en vis Pengesum; og saa skulde han betale General-fiskal Boll et billigt Honorar (Sjæll. Miss. 1777, Nr. 260).

⁸⁾ Jvfr. 10. April.

⁹⁾ Jonas Gregers, Lagmand og Borgmester i Scheen.

¹⁰⁾ Vidensk. Selskabs Skrifter XII, 191-216.

¹¹⁾ Staar paa det hvide Blad udfor Datoerne 16.-19. April. Tydeligvis er det en Samtale med Hielmstjerne, der har affødt dette Notat.

deres Løn. Hoppe blev vreed, for hand fik ingen Tillæg, eller rættere fordi andre bleve satte lige med ham, og førte sig saa impertinent op, især mod Hielmstierne¹⁾, at Seidelin blev syg af Ærgrelse derover.

Det samtlige Kongelige Herskab har ved egenhændig Underskrift subscriberet paa visse Bogstaver af det danske Lexicon²⁾.

April 21. Køller-Banner frafalder sin Paastand mod Magistraten, men dog indsendte et species facti for at viise, hvad Uræt ham var skeet. — Lange var hos Grev Thott og vil søge Laugmand Gregers Tieneste³⁾.

— **22.** Klevenfeldt blev begravet. Alle vi 3 Commissarier vare i Huuset. — Charles Teilman bliver Etatz-Raad.

— **23.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Køller-Banner har skrevet et uforskammet Brev til Braem.

— **24.** C. C. abs. Graah. — Læst Køller-Banners Brev, som hand har uddeelt til mange. Intet kand være grovere og meere bidende og anstødelig. — Været i Sterboen efter Klevenfeldt og begyndt med Papirernes Registration samt besluttet Auction paa Mineralierne⁴⁾.

— **25.** K:Herre Horneman faaer 600 Rdr. Pension som Renter af de 13000 Rdr., hand har givet for at blive Etatz-Rd. og Kam[mer]-Herre. — Hr. Melbye besøgte. Hand er kommet her for at søge for sin Fader⁵⁾.

— **26.** L:t Kleve viiste mig sin Prøve til B[anc]o Sedler, som jeg sendte Stampe. — Frøk. Rejersen gjør i Hamborg sin Troes-Bekiændelse viva voce og skriver sin Moder et Brev til. NB. Fød døv og stum⁶⁾.

— **29.** Frøken Lützau hos sin Moder i Harboes Kloster gjør Barsel. — Været i Klevenfeldts Sterboe.

— **30.** Mr. Thorhallsen besøgte og tog Afskeed. — Været

¹⁾ som var Justitiarius i Højesteret.

²⁾ d. v. s. at de paatog sig at bestoede Trykningen af et eller flere Bogstaver af Ordbogen. Sml. Molbech, Videnskabernes Selskabs Hist., S. 95.

³⁾ Jvfr. 17. April.

⁴⁾ Klevenfeldt interesserede sig meget for Mineralier, hvoraf han havde en stor Samling (sml. K.s Breve til C. Deichman i D. Mag. 5. R. V).

⁵⁾ Jvfr. 19. Februar; søge = søge om Benaadning.

⁶⁾ En udførlig Beretning om Frk. C. M. Reiersens Tilfælde findes i Adresseavisen 1777, Nr. 66.

med min Kone, Justitz-Raad Voltelin og Søn for at beseer Bilstedes Værelse; just da vi kiørte, slog de Placater op her paa Huuset¹⁾, som skal paa Auction i Dag 8 Dage.

Maj 1. C. C. abs Graah. — Braem besværges sig over Køller-Banners Brev. On lui a repondu: Lanturlu, lanture²⁾. Men Køller-Banner bliver 1) General, 2) faaer sin Afskeed, 3) beholder sin Gehalt uden Afkortning. — Været om Eftermiddagen til Klevenfeldts. Der er endeel udvalde Bøgger. — Pingel skal for nogen Tiid siden have faaet 200 Rdrs Tillæg.

— 2. I Gaaer faldt Dom i Fogden Cammerraad Hansen³⁾, som ved en Commission var dømt at kagstryges etc., i Højeste Ræt, at Dommen i Henseende til Straffen frafaldes og skal ei komme ham til Fornærmelse paa Character, Ære, Frelse og Boeslod. Men for hans Opførsel skal hand have sit Embede forbrudt og betale til Commissarierne 1200 Rdr., Actor 600 og Bang⁴⁾ 400. — Været til Klevenfeldts og i Societetet abs. Hielmstjerne, som har Podagra. Forevist Siællands sammendragne Kort og af Cappel⁵⁾ lapis mutabilis og flere rare Steene fra Færøe⁶⁾.

— 5. Skov var her. Der giøres ingen Anstalter til, at hun⁷⁾ jo bliver i Huuset, hvor jeg kiør forbi, i Sommer, og saa er den anden skammelig bedragen i sit christelig Haab. Gud bedre det. — H:Rets Assessores finde Sommer⁸⁾ antagelig, men maadelig. — Voltelin var her med Bildsted og vi underskreve Leie-Contracten. Gud give Lykke. Vort Liv er en Vandring⁹⁾. — Været i Klevenfeldts Sterbboe.

— 6. Køller-Banner besøgte mig for at tage Afskeed. — Jeg skrev Johan Eichel til, at nu, da jeg sætter mig for større Huusleie, overlod jeg, om hand fandt det billigt, at

¹⁾ i Snaregade, hvor Luxdorph havde boet i mange Aar. Meget ugerne belavede han sig nu paa at flytte, og var i den Anledning ude at se paa Lejlighed hos Bildsted. Jvfr. 28. Marts, 5. Maj, 13. og 14. Juni.

²⁾ ∴: Aa! kun Floskler (egtl. Sirater).

³⁾ ∴: Kammeraad Hansens Sag. Jvfr. 3. November 1775.

⁴⁾ ∴: Kammeradvokaten.

⁵⁾ nl. forevist.

⁶⁾ Beskrivelsen trykt i Videnskabernes Selskabs Skrifter XII, 217-22 (med ledsagende Kobbere).

⁷⁾ Talen er muligvis om Suhms Maitresse i Geels-Hus. Jvfr. 22. Februar.

⁸⁾ Nordmanden Hans Morten Sommer, som blev Højesteretsassessor 1777.

⁹⁾ Jvfr. 30. April.

hans Broder gav 50 Rdr. meer. Hand svarede, at hand havde besluttet at tage ham i Huuset hos sig.

Maj 7. Svart Johan Eichel, at jeg samtykte, men at hand ville foreslaae det for hans Broder. Derpaa viiste Christopher mig hans Brev, og af hans Tale fornem jeg, at det var aftalt for længe siden. — C. C. abs. Graah, siden refereret i Stats-Raadet in pleno. — I Gaar blev 8 Riddere: Gude, Rantzau, Schulenburg, Brandt¹⁾, Levetzau, Rumohr, Lerche og Iver Rosencrantz Wernerer fil[ius].

— 8. Justitz-Secretereren ved O[ber-]H[of-]Retten, Cancellie-Raad Stødt, dør²⁾. — Spiist ved Kongens Taffel i Eremitagen³⁾. — Om Aftenen med min Kone hos Voltelins gandske alleene og besaae Tantes Bøger⁴⁾.

— 9. Været i Klevenfeldts Sterboe og siden i de skønne Videnskabers⁵⁾ præss. Carstens, Suhm, Nielsen, Møller. Indføds-Oderne udsættes. To Oversættelser af Qvintiliani 11. Bog trykkes, Guldberg lovede at komme og kom ei. Hand skrev: Jeg er kun for Cabinettet, og gid jeg var derfor.

— 11. Været i Hans Finnsens Biske-Ordination til Skalholt Stift. Hand er fød d. 8. Maii 1738. Spiist om Middagen til Biskoppens⁶⁾ med den nye Biskop.

— 12. Spadseret paa Volden ud til Reberbanen etc.

— 13. Adam Holst, jeg og Hielmstjerne blive Geheime-Raader af 12. Maii; Brabrand C[on]f[erents-]Rd.; Dreyer Cf.:Rd. med Rang af No. 16. — Rottbøll Friis besøgte. Voltelin, Frue og Søn, Suhm og Frue, Borch og Lange og Aagaard gratulerede. — Anthon Moltke var hos mig for at tale med mig. — Erich Scheel og Arnold Geheime-Raader.

— 14. Reist til Nærum. — Skoven halvgrøn, Nattergalen, Gøgen, Frøerne komne.

— 15. C. C. in pleno. Læst Communitetets Fundatz⁷⁾.

¹⁾ den senere Kancellipræsident Chr. Brandt († 1805).

²⁾ Chr. Henr. Stødt døde i Slutningen af April (Adresseavisen 1777, Nr. 73).

³⁾ paa Kristiansborg.

⁴⁾ Oberst Joh. Fred. Tantes Bøger solgtes efter hans Død ved Auktion i Jan. 1778 (trykt Auktionskatalog).

⁵⁾ At Luxdorph her underforstaar »Sterboe« i Stedet for »Selskab«, er næppe en blot og bar Lapsus. Luxdorph er utvivlsomt maliciøs.

⁶⁾ ∴ Harboe.

⁷⁾ Jvfr. 7. Juni.

Maj 16. Været hos Grev Thott, som viiste mig Bøgerne til Herlufsholm. — Hielmstjerne og jeg faae vore Bestallinger¹⁾ gratis. — Bagger og Hansen blive Etatz-Raader med flere avancemens. — Skrevet et Brev til Guldberg.

— 17. Endet mine Excerpta af Ciceronis philosophicis.

— 19. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse. Hr. Sandberg, en Norsk Præst, brugte endeel urigtige Talemaader. — Arnæ Magnæi Commission abs. Møllman. Torkelin førte Protocolen, Bisk[op] Finnsen skrev under.

— 20. Den kiære Hr. Hansen²⁾ døde Kl. 10. Mit Endeligt blive som hans! — Reist til Fredensborg. — Etatz-Raad Lovson dør³⁾ som der siges af en Forskrækkelse ved Mønstringen, da hand faldt af Hesten.

— 21. Været hos Guldberg og Eichsted. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. Da Printzen var gaaet, sagde Grev Thott, at jeg kunde sidde, som jeg og gjorde⁴⁾. — Spiist ved Kongens Taffel. Takket⁵⁾ Kron-Printzen og Dronningen før, og Printz Fridrich og Printzessen efter Taffelet. — Tybring og Troyel vare allerreede derude for at søge⁶⁾. — Hübner besøgte og er den samme Original som altid. Hübner vill, at Eickstedt skulle decidere, enten hand skulle reise til Schvalbach eller Aacken. — Reist til Byen om Aftenen.

— 22. C. C. in pleno. Skov refererede. — Været med min Kone hos Frue Hansen. — Siden var jeg hos Brockenhuus, som vil have sin Søn Johan Ludvig i mit Contoir⁷⁾. — Om Eftermiddagen var jeg med Borch hos Brünicke og saae den prægtige og ordentlige Naturalien-Samling baade paa Sahlen og hos ham selv.

— 23. Cammer-Herinde Schøller bliver Geh:Raadinde for hendes frievillige Gavers Skyld; Provst Garboe Con-

¹⁾ som Gehejmraader.

²⁾ Sognepræsten til Helliggejst Kirke Movrids Hansen. Gravskrift og Sørgedigte i Adresseavisen 1777, Nrr. 80 og 81.

³⁾ I Adresseavisen (1777, Nr. 81) siges Etatsraad Jacob Lowson at være død 21. Maj, 69 Aar gl.

⁴⁾ Luxdorph var nu aldrende og kunde daarligt staa op under hele Statsraadsreferatet.

⁵⁾ for Gehejmraadstitlen.

⁶⁾ nl. Embede.

⁷⁾ Det kom han ikke, han blev Hofmand.

sistorial-Raad og Wendt Justitz-Raad. — Secreterer Graah Lands-Dommer paa Bornholm.

Maj 24. Fulgt Hr. Hansen til Jorde. Foruden de 4 Sønner og Muus¹⁾ var Braem, Biskoppen, Aagaard, Lindencrone, Lunding, Kinchel, Provst Hviid, Hr. Møller og begge Kirke-Værger. — Faaet min Bestalling²⁾ gratis. — Giort min Recension over Klevenfeldts Stambøger færdig. — Takket³⁾ Scherewien paa Latin og Cederfeldt. — Justitz-Raad Bartholin tog Afskeed. — Reist med min Kone og Bartholin og heele Huus til Nærum.

— 25. Spadseeret til Stranden⁴⁾ og talet med Hemmer, som er moribundus.

— 26. Begyndt Couren med Seidlitzer-Vand.

— 28. Oldenboorerne ere her⁵⁾ i stor Mængde.

— 29. C. C.⁶⁾ in pleno. — Etatz-Raad Lowson begravet i Lyngbye.

— 30. Skrevet Mad. Schulenburg til. — Gaaet med min Kone til Ørholm, hvor vi besøgte Rheders, og tilbage.

— 31. Om Formiddagen besøgte jeg Frue Hansen og blev bevæget.

Juni 1. Mad. Blicher⁷⁾ blev i Gaar forløst med en Søn.

— 2. Før Maaltid⁸⁾ gik jeg med Bülow og Voltelin til Aggershviile og saae Hemmers Lyst-Huus⁹⁾.

— 3. Reist til Byen med min Kone og derfra til Fredensborg.

— 4. Gaaet om Morgenens omkring i Fredensborg Have og været øverst oppe paa Ære-Porten. — Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Ved Taffelet¹⁰⁾ Meloner og Jordbær.

— 5. C. C. abs. Graah.

— 6. Min Kone bar Hr. Blichers Barn¹¹⁾, Jfr. Ussing

¹⁾ c: Movrids Hansens Svoger eller Svigerfader.

²⁾ som Gehejmerraad.

³⁾ for Lykønskninger i Anledning af L.'s Udnævnelse til Gehejmerraad.

⁴⁾ nl. ved Aggershviile, hvor Hemmer boede. Jvfr. 2. Juni.

⁵⁾ i Nærum.

⁶⁾ i Kbhvn.

⁷⁾ Præstekonen i Søllerød.

⁸⁾ Blandt Luxdorps Middagsgæster var den Dag bl. a. Prof. Friedlieb fra Christiansand og hans Broder-Søn.

⁹⁾ Sml. Nystrom, Søllerød Sogn, S. 110.

¹⁰⁾ Luxdorph var nu altid med ved Kongens Taffel efter Statsraadet.

¹¹⁾ Jvfr. 1. Juni.

holt Huen, Fadderne vare Etatz-Raad Stendrup, Holbøll¹⁾, Hr. Høyer og Bispens Famulus²⁾. Barnet heed Peder.

Juni 7. Præsident Hagerup fik Scheens Laugstol. — Communitetets Fundatz³⁾ blev approberet, ligeledes Forestillingen om Kiøbenhavns Brolegning. — Saxtorf fortaalte, at der skal være 24000 Rdr. Urigtighed efter Kall og at Balle ved en anden Leilighed kommer til et Ansvar paa 3000 Rdr.

— 10. Giort Noter til een af Horatii Oder.

— 11. En Chinafahrer er kommet og en Ostindiefahrer for over 8 Dage siden. — Fulgt Gustmeier frem, som havde Bryllup med Raadmand Kiøbkes ældste Datter; Hr. Lemmings Brude-Text 1. Joh. 4, s. Giæsterne vare 24; blandt dem Frue Bortman, Schilden, Hersleb etc. — Nattergalen holdt op at slaae.

— 12. Baade Guldberg, Eichsted og Thott sagde til Aagaard, at de ikke havde ventet andet, end at Lange havde blevet Laugmand⁴⁾. Men Schack refererede. — C. C. in pleno. — Kongen vil høre nogen prædike paa Hellig Giæstes Kald. — Brev fra Maler-Academiet, at jeg med Printzens Approbation er antagen til Membrum.

— 13. Huuset⁵⁾ blev solgt til en Bødker, som vil beholde os. Derfor tilskrevet Bildsted, at jeg bliver, men vil svare et halvt Aars Huusleie. — Svaret Academiet og takket Biskop Bildsøe og Prof. Worm. — Frue Bagger kom her og declarede Partiet med Jfr. Birgitte og Selbye⁶⁾.

— 14. Bildsted svarede mig, sendte Contracten tilbage og vil ingen Penge have. — Secreterer Møller kom hiem fra Lolland.

— 15. Lagerbring har faaet et Slag. — Godscke Moltke og Hielmstjerne ere blevne Lemmer i Maler-Acad[emiet]. — Staffelt besøgte mig og siden kørte min Kone og jeg til Kilden i Dyrehaven for at prøve den nye Hest.

¹⁾ Gartner og Slotsforvalter paa Frydenlund.

²⁾ Peder Atke, Biskop Harboes Svingersøn, senere Kirkeskriver i Sjælland og Forvalter over Roskilde Domkirkes Gods.

³⁾ En ny Fundats for Kommunitetet og Regensen udstedtes 25. Juni 1777.

⁴⁾ Jvfr. 21. April og 7. Juni.

⁵⁾ Luxdorphs Bolig i Snaregade.

⁶⁾ Birgitte Borre, en Datter af Luxdorphs Nabo Peter Borre paa Sophieshøj (det senere Nærumgaard), blev 28. Novbr. gift med den rige Handelsmand C. A. Selby, senere Godsejer og Baron.

Juni 16. Skrevet Noter til Horatius.

— **17.** Reist med min Kone til Byen, derfra til Fredensborg. — Printzesse Charlotte reiste til Fridrichsberg.

— **18.** Jøderne havde deres Gesandte derude¹⁾. — Talt med Guldberg og Thott. — Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— **19.** C. C. in pleno. — Bødkeren, som har kjøbt Huuset, lader²⁾ os Værelserne for 200 Rdr.

— **21.** Parapheret Communitetets Fundatz³⁾.

— **22.** Søllerød Kirke. Min Kone bar Skoleholderens⁴⁾ Datters Barn, Ane Kirstine. Jfr. Borre holt Huen, Suhm var Fadder.

— **23.** Kiørt med min Kone til Øverød og derfra i Selskab med Suhm, Frue og Søn, over Fridrichsberg til Fridrichsund, gik over Vandet, spiste og sov i Færge-Huuset om Natten.

— **24.** Beseet Jægerspriis. Jægerspriis, tilforn Abrahamstrup, bygget af C4, hvoraf noget staar endnu. Har over 600 T[dr.] H[artkorn]. Indrenter 3000 Rdr., hvoraf intet legges op. Meget høflige Betiente. Vi saae 1. Slottet og et kunstigt Chatol i Prinzens Gemak. 2. Haven, ræt smuk. Deri begyndt med Marmor-Plader med berømte Danks Navne; Niels Juel og Johan Rantzau vare komne. 3. Skoven uden for, deri den Kiempe-Grav, som Pontoppidan har beskrevet⁵⁾. 4. Fleischers Biestader⁶⁾. 5. Fasan-Gaarden. Deri et Lyst-Huus 12 Alen i Diameter, af en eeneste Bøg, hvis Greene ere bøiede ned igien til Jorden. 6. Plantagen. Nogle Eeger har F5 selv saæt. 7. Humle-Haven. 8. Schäferiet paa over 200 Faar med 2 Spanske Vedre. 9. Teglblænderiet langt fra. Endelig 10. den mærkværdige Kiempe-Grav, udskiaaret som en Snegle-Gang, indhegnet med Stakket, besat med Gran og andre Træer, derimellem 7 Marmor-Støtter, som spille Kegler med Navne af de berømteste Nordiske Konger og Førster, Skiold, Dan, Gorm, Harald Harfager, Wittekind p. p. Paa en Marmor-Tavle: Julianæ Høi | Til | Den

¹⁾ o: paa Fredensborg.

²⁾ o: overlader. Jvfr. 13. Juni.

³⁾ Jvfr. 7. Juni.

⁴⁾ Henr. Nielsen Schalck (Søllerød Kirkebog).

⁵⁾ I Videnskabernes Selskabs Skr. I, 307-16.

⁶⁾ Esaias Fleischer († 1804) var Godsinspektør paa Jægerspris i disse Aar og søgte at indføre Biavl (sml. Wegener, Efterretn. om Abrahamstrup II, 171).

beste Moders Minde | Helliges | Dette ældgamle Mindesmærke | Fundet | I Aaret MDCCLXXVI | Af Arve-Printz Friderich || NB. I Graven skal hænge en antique Lampe. — Spiist til Middag i Færge-Gaarden. Reist samme Vei tilbage, men igiennem Slangerup. Der vare vi i Kirken, hvor intet var at see.

Juni 25. Om Middagen til Selbyes og Jfr. Birgittes Ja-Ord; med dem selv i Huuset 32¹⁾).

— **26.** C. C. abs. Borch, som var upasselig. — Min eene Vognhest maatte jeg lade skyde ihjel. — Den gamle Melbye faaer sin Dom, at miste Embedet og betale 300 Rdrs. Mulct²⁾).

— **27.** Holdt op med min Seidlitzer-Vands Cuur.

— **28.** Skrekkelig Storm med Regnskyer. Frue Borre siger, at Løverdags Qvarteer-Skifte³⁾ giver altid ont Veir. — Hielmstiernes skal være gaaet om Bord i Dag for at reise til Badet. — Der siges, at Hr. Bastholm skal blive her.

— **29.** Provst Hee skal i Anledning af, at Folket trængte sig til Jesum, have taget Anledning at tale om dem, der trængte sig frem til Embeder for at høres, da de dog maae vente at komme tilbage paa Hovedet, som det skeer paa Comoedien. Det er ei at nægte, at det io var ubilligt og ugrundet, om det har sigtet paa Bastholm, og altsaa Manden være forleedt af et ueftertænkt og uordentligt Venskab til Tybring⁴⁾. Gh:Rd. Sch. skal have hørt ham, og —⁵⁾

— **30.** Skrevet med Bagger til Justitz-Raad Bartholin Eichel, at den unge Horrebow⁶⁾ maatte faae Stipendium Finckianum. — Udlæst Tom Jones⁷⁾). Den har adskillige Samlinger og Stillinger, men det er altid en halv Samvittighed at spille Tiiden paa at læse Romaner, hvoraf mand ikke engang kand lære et Sprog.

¹⁾ En Del af Gæsterne opregnes i Dagbogen. Jvfr. 13. Juni.

²⁾ Jvfr. 19. Februar.

³⁾ Den 28. Juni var en Lørdag og Maanen stod i sidste Kvarter. Jvfr. 5. Juli.

⁴⁾ Jvfr. 3. Juli.

⁵⁾ Luxdorph slutter med en Tankestreg. — Med Sch. menes muligvis Schack.

⁶⁾ Der maa menes Peder H., f. 1756, som studerede Medicin og døde i Paris 1778.

⁷⁾ af Henry Fielding.

Juli 1. Reist til Fredensborg.

— 2. Besøgt Frøken Schmettau. Talt med Guldberg og Schack, som lod mig læse sin Betænkning om Brændeviins-F[oro]r[dningen], hvorpaa Kongen har svaret, at Sagen nøiere skulle blive undersøgt. — Refereret i Stats-Raadet abss. Thott og Bernstorff, som har Podagra.

— 3. C. C. in pleno. — Der siges, at Hr. Tybring faaer Hellig Giæstes Kald og Hr. Bastholm skal blive Hof-Prædikant. Imidlertiid bliver hand her og faaer 200 Rdr. Tillæg. — En Norsk Bonde kom, som havde en Sag til Høieste Ræt, hvis Documenter jeg maatte læse, og skrive med ham til Niels Brun¹⁾.

— 5. Kaas fortaalte, at en vis høi Søe-Officeer eengang har sagt: om jeg havde den pressanteste Ordre og Expedition samt beste Vind og mit Skib Jaae seilfærdig paa Rheden, og det var Løverdags-Nye²⁾, saa seilede jeg ikke.

— —³⁾. Efter et Mandtall forfattet d. 15. Augusti 1769 var i Kiøbstæderne i Danmark (Kiøbenhavn undtagen) 73591 Siæle og paa Amterne 641046. I de smaae Kiøbstæder i Siøllands Stift (Sorøe og Bornholm undtagen) fandtes ved 1776 Aars Udgang 931 complete Brændeviins-Redskaber.

— 6. Hørt Provst Hviid visitere i Lyngbye, da Capellan Kiærulf prædikede. Provsten forestillede, at der var adskillige Videnskaber; de fleeste kunde kaldes døde Videnskaber, som ikkun gik til Hiernen og forlode os paa denne Siide af Graven, men den sande Guds Kundskab var en levende Videnskab, som gik til Hiertet og fulgte os ind i Eevigheden.

— 10. C. C. abs. Graah. — Følgende Liste haves paa Riddere til ¹/₄. Septbr. ⁴⁾. Blaae: Huth, Hauch, Danneskiold, Reitzenstein, Osten, Køller-Banner; Hviide: Kalckreuther, Sames, Scholten, Holm, Holst paa Lystrup ⁵⁾, Benzon, Guldberg, Stift-A[mtmand] Hagerup, Bardenfleth.

— 11. Dorthe ⁶⁾ quæritur de constuprat[ione] ⁶⁾ a Jørgen ⁶⁾.

— 12. Pøbelen plyndrer og sætter Ild paa Glarmester

¹⁾ Luxdorphs gamle Tjener var Bud i Danske Kancelli.

²⁾ Det var det netop Lørdag den 5. Juli. Jvfr. 28. Juni.

³⁾ Staar paa det hvide Blad udfor Datoerne 2.-5. Juli.

⁴⁾ Enkedronningens Fødselsdag.

⁵⁾ Niels Rosenkrantz v. Holstein.

⁶⁾ Skrevet med hebraiske og græske Bogstaver.

Schmits Gaard ved Volden. — Givet Secreterer Linde Attest efter Begjæring.

Juli 13. Beseet Charlottenlund og den Rude, hvorpaa C6 har egenhændig skrevet: Guldenlund ist fort, Charlottenlund heist dieser Ort¹⁾.

— **16.** Om Eftermiddagen til Sølund²⁾ og besøgt Frøken Finckenhagen. — Den Under-Officer, som havde duelleret, og hvis Execution blev udsat, fik ei Pardon, men blev henrettet i Gaar. — Paa Herculis Niche i Rosenborg Have skal denne lumpne Skandskrift være opslaaet: Mand seer, at Tiiderne blive værre, | Da mand gjør Dreng til Kammer-Herrer, | Tossier (Aber) til Professores, | Og Narre til Hof-Rets Assessores. | (O! tempora, o! mores).

— **17.** C. C. abs. Graah.

— **18.** Læst Plato igiennem og excerperet deraf i Oversættelserne af Samtalerne ved Dacier og af Republiquen in Octavo.

— **20.** Søllerød Kirke. Provst Hviid indledede Mad. Blicher.

— **21.** Mad. Hintze fik en Søn Kl. 3.

— **22.** Reist med min Kone til Byen. Derfra til Fredensborg. Talt med Grev Thott. Spiist om Aftenen ved Taffelet og sad hos Printzessen. Der siges, at hun er frugtsommelig.

— **23.** Refereret i Stats-Raad abs. Schack. Hellig Giæstes Kald blev endnu udsat. — Brown, de Coningh, Agent Reiersen og Talbitzer, de 4 Participanter i det particulaire Ost-indiske Skib, havde Audientz.

— **24.** C. C. abs. Graah. — Spiist om Middagen paa Gothaab hos Schneider³⁾. — Kofods Kudsk paa Stampe-Møllen blev overkiørt af Hestene og døde paa Stædet i Gaar, og blev begravet i Morges.

— **25.** Frøken Staffeldt⁴⁾ kom ind og fik Roser til Pot-

¹⁾ Sml. Nystrom, Gentofte Sogn, S. 244.

²⁾ ∅: Springforbi.

³⁾ Agent Abraham Schneider var Ejer af Lystgaarden Godthaab paa Frederiksberg. Han havde erhvervet den ved Auktionsskøde af 18. Decbr. 1775 og besad Gaarden i de følgende ti Aar (LAS. Kbhvns Rytterdistrikts Birks Skødebog).

⁴⁾ Kammerherre og Staldmester Vilh. Ditl. Verner von Staffeldt ejede et Lyststed i Nærum, hvis Have grænsede op til Agent Borres Sophies-høj. Staffeldt var altsaa ligesom Borre Luxdorfs Nabo.

pourri. — Besøgt af Suhm, Frue og Søn, som gav mig et Stykke med Farver¹⁾ til min Geburtsdag.

Juli 27. Søllerød Kirke. En Broder af Hr. Blicher²⁾, som er reist til Aalborg. Staaet Fadder til Hintzes Søn Peter Wilhelm med Bagger, Zinn og Selbye, Frue Borre og Jfr. Birgitte.

— 28. Igiennemlæst Ober-Hof-Rets Instruxen³⁾.

— 31. C. C. abs. Graah. Selv refereret.

August 1. Bülow og Frue spiiste til Rheders og de velte, da de skulle kiøre hiem.

— 2. Biskop Bildsøe og Hr. Lund i Helsingør døe⁴⁾.

— 4. Været i Forsamling paa Maler-Academiet, hvor Grev Godsche Moltke ogsaa var, og seet de Støkker i Male-rie, Poussering og Architectur, som skal exponeres paa Torsdag⁵⁾. Aftalt, at der skulle giøres Ansøgning om en Expositions-Salon der paa Slottet⁶⁾.

— 5. Den sidste Chinafahrer kom i Søndags. — Jacobi er kommet fra St. Croix og besøgte mig. Hand bringer en Skildpadde med fra Suhr. — Reist til Fredensborg.

— 6. Refereret i Stats-Raadet abs. Schach. Melbye er ved Kgl. Resolution gandske pardonneret⁷⁾. — Spiist Frokost hos Eichsted. Cancellie-Rd. Jørgensen meldte derude, at Stads-Hauptmand Treld var døe⁸⁾.

— 7. C. C. abs. Graah. — Casserer Møller ved Banquen er arresteret for en Cassa-Mangel, som Byen⁹⁾ siger at være over 100000 Rdr. Hand skal have spillet i Tall-Lotte-riet¹⁰⁾.

¹⁾ ∅: farvelagt Kobber.

²⁾ nl. prædikede.

³⁾ Jvfr. 25. Marts. Den nye Instruks for Overhofretten udstedtes først 14. Jan. 1778.

⁴⁾ Biskop P. M. Bildsøe i Aarhus døde 27. Juli, Sognepræsten ved Olai Kirke i Helsingør H. P. Lund den 1. August (Adresseavisen 1777, Nr. 122 og 123; Sørgevers over Bildsøe i Nr. 129).

⁵⁾ den 8. August.

⁶⁾ Den første »Salon« eller Kunstudstilling paa Charlottenborg holdtes 1769, den næste kom først i Stand 1778.

⁷⁾ Jvfr. 19. Februar.

⁸⁾ Stadshauptmand Søren Treeld i Kbhvn. døde 6. Aug., 71 Aar gl. (Gravskrift i Adresseavisen 1777, Nr. 129).

⁹⁾ ∅: Rygtet i Byen.

¹⁰⁾ Jvfr. 28. August.

August 9. Brolegnings-Anordningen approberes¹⁾.

— **11.** Været paa Maler-Academiet og bedømt Priiserne. Poulsen²⁾ fik den store Guld-Medaille for Malerie, nogle smaae uddeelte for Architectur og Bildthugger-Arbeide. Underskrevet et Brev til Kammeret om at faae Lotterie-Sahlen til en Expositions-Salon.

— **13.** Da det i Mandags³⁾ fra Jægersborg blev befalet, at alle Kørene skulle ud af Dyrehaven paa Torsdag⁴⁾ (som er skeet efter Rantzaus⁵⁾ Forestilling og en Cabinets-Ordre), saa skrev jeg et PM. derom til Kammeret.

— **14.** C. C. abs. Graah.

— **16.** Skrevet endnu et PM. til Kammeret anl. Kørene, hvilke formodentlig tillades at blive. — Bastholm bliver Præst til St. Olai i Helsingør, Provst Hee vil tage mod Aarhus Bispe-Stoel. — Helfried bliver 36/m Rdr. skyldig, som hand har taget af Paspengene.

— **17.** Rector Thestrup bliver Justitz-Raad.

— **18.** Frøken Braem dør⁶⁾. — Brev fra Kammeret, at mine Køer maae blive i Dyre-Haven.

— **19.** Reist til Fredensborg.

— **20.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack. — Udlæst Plinii Histor: natural: og excerperet foran i hver Tome af den lille Berliner-Editione⁷⁾.

— **21.** C. C. abs. Graah.

— **23.** De 3 Banco-Seddel-Magere skulle spille om, hvem der skal døe⁸⁾.

— **24.** Søllerød Kirke. Stud. Blicher⁹⁾, en god og grun-

¹⁾ Udkom 20. August.

²⁾ Erik Pauelsen.

³⁾ 3: 11. August.

⁴⁾ 3: 14. August.

⁵⁾ Hofjægermester Grev C. F. E. Rantzau. Forstvæsenet saa gerne, at Græsningen i Dyrehaven (som den Gang ogsaa indbefattede det nuværende Jægersborg Hegn) indskrænkedes. At Ordren om Køernes Fjernelse gik Luxdorph saa nær til Hjerte, havde sin naturlige Aarsag i, at han selv havde Køer paa Græs i Dyrehaven. Jvfr. 18. August.

⁶⁾ Edele Elisabeth Ingare B. døde 16. Aug., 35 Aar gl. (Adresseavisen 1777, Nr. 131).

⁷⁾ cur. Jo. Pet. Millero. I-V, Berolini 1766.

⁸⁾ Jvfr. 8. Oktober.

⁹⁾ Sognepræstens Broder.

dig Prædiken. — Læst i Lagerbrings Danske Historie, som Printzen rosende i Onsdags¹⁾. — Nordlys om Aftenen.

August 25. Tuite gifter sig med en riig Brud i Holland, men har ei ladet Selbye²⁾ det viide. — Hielmstjerne kom hjem³⁾.

— 27. Hr. Huistendahl døde i Søndags⁴⁾. — Cancellie-Raad Jørgensen er bleven Stads-Hauptmand. — Den unge Falsen havde ikke brækket sin Arm, men ved at spille Comoedie med Mad. Dragun, Gabels Datter, som var Kammer-Jfr. hos Caroline Mathilde, har hand forlovet sig med hende og maaskee besvangret hende. Derfor vil Faderen have ham op til Norge. Hr. Krøll er midt i den Intrigue.

— 28. C. C. abs. Graah. — Commissorium til Linde og Sevel at undersøge 1. hvormeget Møller⁵⁾ bliver Banquen skyldig, 2. hvortil hand har brugt Pengene, 3. hvorledes det har kundet skee, at saa mange Penge har kundet været ham betroet, 4. om hand har andre i Ledtog med sig. Alle skal gaae Commissionen til Haande⁶⁾.

— 29. Den gamle Prof. Sporon⁷⁾ dør hastig. — Mad. Bülow kom d. 30te ned med en Datter.

— 30. Capt. Graae, som skulle i Arrest for Giæld, skyder sig ihjel med 2 Skud.

— 31. Lyngbye Kirke. Hr. Borch, opbyggelig Prædiken. — Hee Biskop i Aarhus, Tybring Provst ved Holmens og Vogelius til Hellig Giæstes Kirke.

September 1. Læst Marmontels Yncas⁸⁾. Vel skrevet, skjønt løselig og uden Umage, og efterlader sig ingen behagelig Erindring, da alt er saa sørgeligt. — Charlottenborg

¹⁾ ∘: 20. August.

²⁾ C. A. Selbye, hvis Moder var født Tuite, var T.'s nære Slægtning og Kompagnon.

³⁾ Jvfr. 28. Juni.

⁴⁾ ∘: 24. August. Tanker ved Kapellan til Frue Kirke, Mads Hvistendals Grav i Adresseavisen 1777, Nr. 138.

⁵⁾ Jvfr. 7. August.

⁶⁾ ∘: være forpligtet til at give al den Oplysning og Underretning, som forlanges. Kommissoriet er af 27. Aug. (Sjæll. Miss. 1777. Nr. 498).

⁷⁾ Den tidligere Rektor ved Køge latinske Skole, Prof. og Mag. Nicolai S. Han var afskediget ved Missive til Biskoppen af 11. Jan. 1776 og Skolen var samtidig bleven nedlagt (Sjæll. Miss. 1776, Nr. 19). Begravet i Køge Kirke 9. Septbr. (Køge Kirkebog).

⁸⁾ ∘: Les Incas ou la destruction de l'empire du Pérou, første Udg. 1773.

Have skienkes Universitetet til Botaniquen, Pladsen paa Amalienborg skal sælges til at bestriide Indretningerne. Frue Rømling¹⁾ faaer 400 Rdr. for Afstaaelsen. — K:herre Schack forberedes til Indpoding²⁾. — Oberster Tautte dør³⁾. — K:herre Hornemann gifter sig med Jfr. Hammeløw af Treschovernes Familie og Rottbøll Friis med Wholerts Broder-Datter og holder Bryllup i Slesvig.

September 2. C. C. abs. Graah. — Eggert Rasmussen dør. — Reist til Fredensborg med Bagger. Spiist om Aftenen til Taffels med Janitzar-Musik.

— 3. Eichsted var syg af Forkølelse og er bleven aareladt for første Gang sin Livs-Tiid, men nu i Bedring. — Besøgt Kammer-Frøken Schmettau (NB. Frue Suhm skal have været ude hos Guldberg⁴⁾). — Refereret i Stats-Raadet abs. Eichsted. — Om Eftermiddagen var Lystighed i Artiglerie-Leiren for Herskabet, hvor Sancho Panca blev prælet⁵⁾.

— 4. Da Dronningen vaagnede, blev skudt 27 Canon-Skud med Salver imellem. — Til Fyrværket giver Kongen kun 300 Rdr. Dette skal have været meget prægtigt⁶⁾ og kostet 1000 Rdr. meere end et af de forige. Der var bestandige Illuminationer og en Ild-Cascade. — Wemmetofte Frøkener fik en Orden⁷⁾.

¹⁾ Admiral og Statsminister H. H. Rømeling († 1775) havde forpagtet Haven ved Charlottenborg af Kongen, og Forpagtningen var endnu løbende efter hans Død (D. Kanc. Breve 1777, Nr. 1370).

²⁾ Jvfr. 17. September.

³⁾ Joh. Fred. Tautte døde 1. Septbr. (Adresseavisen 1777, Nr. 139).

⁴⁾ Det er en Nyhed, som Luxdorph øjensynlig har fra Frk. Schmettau. Jvfr. 22. December.

⁵⁾ : lege Himmelspræt med. At »prelle« Ræve var en Jagtforlystelse, der i gammel Tid brugtes f. Eks. paa Jægersborg (sml. Nystrøm, Gentofte Sogn, S. 106). Den samme Behandling overgaar Sancho Panza i »Don Quixote« I, Kap. XVII, og anvendtes — efter Suetonius — i Rom under Kejsertiden som Straf for Drukkenbolte, der opsamledes paa Gaderne. Paa Cervantes' Tid morede de spanske Studenter sig i Karnevalstiden med at »prelle« indfangede Hunde. Forøvrigt var denne Betydning af Ordet nu ved at gaa af Brug; Charl. Biehl anvender det ikke i sin Don Quixote-Oversættelse.

⁶⁾ Luxdorph saa det ikke selv, han var rejst til Byen, men Bagger blev i Fredensborg. Fyrværkeriet, der hidbragtes og afbrændtes af et Artilleri-Kommando, beskrives meget omstændeligt i Adresseavisen 1777, Nr. 143, og i Berlings Tidender 1777, Nr. 72.

⁷⁾ Om denne nye Dekoration se Brasch, Vemmetoftes Hist. III, 131 f.

— —¹⁾. Den 3die efter Middags Taffelet sagde Guldberg mig, at jeg nok kunde skrive en Strophe til Dronningen. Det ville være Hendes May:t behageligt. Jeg sendte ham d. 4de dette: || Landets Børns | Uformuenhed | til ræt at bede | Paa Landets Moders | Dyrebare Fødselsdag | Den 4. Septembris 1777, || allerunderdanigst forestillet | af Luxdorph. || Paa denne Naadens blide Dag | O Gud! Vi see din Godheds Soel tilreede. | Men, Herre, ak! hvad kand, hvad tør vi bede | I Kongens og i Landets Sag? | Mod Hiertets Fylde er vor Tanke-Kraft for svag | At aabne ræt dit Faders Øre. | Dog Juliana's Bøn er nok, og den Du høre! || Men Hun, dit eget Engle-Bud, | Til Folkets Frelse rustet ud, | Hver ægte Indføds ægte Moder, | Ja Moder til saa huld en Søn, | Hvad skal Hun vente sig til Løn? | Selv Juliana's Bøn i hendes egen Sag | er, mod vort Ønske, her for svag. | Giv meer end Hun, ja vi, tør bede og formoder²⁾).

September 5. Faacet flere Hylder i mit Bibliotek og omflyttet Bøgerne. — Capt. Hansen faaer frie Reise til Norge og skal gaae i fremmed Tieneste³⁾. — Naar Bastholm bliver Hof-Prædikant, skal hand være den første. — Voltelen forærede mig et Mss. af Tautte, kaldet der Staat von Dänemarck og indeholdende 150 Militaires og Civiles Embedsmænds Characterer; ogsaa min. Det er skrevet med uopløselige Chiffres, hvortil hand har betient sig af en Protocol paa 100/m [!] Siider og betegnet hvert Bogstav ved Siide, Linie og Bogstavets Orden. Ex[empli] gr[atia] 132. 3. 8⁴⁾.

— 6. Steenstrup, Repetent paa Sorøe, som søger Professoratet⁵⁾, besøgte. — Bladt residerende Capellan til Sortebrødre i Wiborg paa 90 Rdr.

¹⁾ Staar paa det hvide Blad udfor Datoerne 3.-6. Septbr.

²⁾ Hertil bemærker Gude bl. a.: Luxdorphs Genie stikker her tydelig frem; hvert Ord er valgt, hver Linie en Tanke, og den heele Vending ganske nye; hvortil endnu kommer dette, at det er det eeneste Danske Vers, man veed, Luxdorph har gjort siden hans yngre Aar; men ikke heller kan det negtes, at han jo her er faldet i Poeternes sædvanlige Feil, naar de skriver til eller om de Store — Smiger.

³⁾ Den fra Embedskøbs-Affæren i 1775 (jvfr. 6. Februar og 23. Maj 1775) bekendte Hans Andreas Hansen. Han sad endnu i Arresten her i Kbhvn. (D. K. Rotuli over Forestill. 1777, Fol. 438).

⁴⁾ Bibliotheca Luxdorphaniana, Libri Manuscripti, S. 13.

⁵⁾ Chr. Vogelius Steenstrup blev Prof. juris et politicae efter den nys afdøde Andreas Schytte.

September 7. Om Aftenen Nordlys som ofte før.

— 8. Vore Grønlandsfahrer skal være bestukne af Hol­ lænderne, og af deres Journaler skal sees, at de ere komne for tilig hiem.

— 10. Geh:Rd. Krohne forlover sig med Frøken Grambow, som ikke er vel forvaret i Hovedet. Hendes Morbroder Ge­ heime-Raad v. d. Lühe erhverver en Cabinets-Ordre¹⁾ til Politimester at forbyde Ægteskabet. — Falsen tog Afskeed. Mad. Dragoun reiser til Norge²⁾.

— 11. C. C. abs. Graah.

— 12. Der siges, at Bernstorff skal have recommanderet Helfriidt til at faae 40/m Rdr. Forskud af Kongens Cassa, men at Schimmelmänn har sat sig der imod. NB. Forestil­ ling derom blev giort fra Oec[onomie]-Coll[egio].

— 13. Den Post om Falsens Søn blev resolveret paa, at det paa nye skulle forestilles, skjønt Guldberg havde sagt til Falsen, at hand kunde takke Printzen, som og havde svaret ham, at det var bevilget³⁾. — Den unge Iselin⁴⁾ giør Fallit paa 50/m Rdr. Tall-Lotteriet.

— 14. Spiist til Borres om Middagen. Snart intet talt om andet end Iselins Fripponerier. — Om Morgenen døde Debes⁵⁾ og gik ud som et Lys. Hand døde af hastig Blod­ styrtning.

— 16. Underskrevet Maler-Academiets Ansøgning om at faae Lotterie-Salen paa Charlottenborg til Disposition. — Reist til Fredensborg.

— 17. Spadseret om Morgenen i Haven. Fodstien fra Porten til Veien, bag forbi Kron-Prinzens Plantage og ind­ til Tver-Alleen langs med Rækværket er 1040 af mine Skrit.

¹⁾ af 9. Septbr. Politimesteren skulde forbyde K. at indgaa dette Parti som ulovligt og saa vidt mulig vaage over, at det ikke kom i Stand. Gude karakteriserer K. saaledes: en Tydsk Baron og Avanturier, Polsk Geheime Raad, og Ridder af et Par Ordener, som man kunne faae for Penge, og som han havde forskaffet sig selv ved at afsette for Vedkom­ mende et vist Antal deraf for en vis Priis, omtrent ligesom den, der efter Prænumeration afsetter 10 Exemplarer af en Bog, faaer det 11te for intet.

²⁾ Jvfr. 27. August.

³⁾ Jvfr. 20. September.

⁴⁾ Justitsraad Carl Frid. I.

⁵⁾ Højesteretsassessor og Justitsraad Lucas D.; han blev kun 36 Aar (Adresseavisen 1777, Nr. 147).

— Refereret i Stats-Raadet abs. Eichsted. Hauch er syg og referede ei. — Besøgt Eichsted, som er endnu svag og seer bitterlig ilde ud. — Kopperne ere komne ud paa Kam:Hr. Schach¹⁾.

September 18. Baronessen lader Iselin bevogte, at hand ei meere skal misbruge firma. Hun faaer Proclama²⁾. — Udlæst Aristotelis Politica. — C. C. abs. Graah.

— **20.** Cabinets-Ordre³⁾, at den unge Falsen, NB efter Cancelliets gode og billige Forestilling, til Belønning for Faderens lange og tro Tieneste skal være Assessor i O[ber-]H[of-]R[ætten] og hans Bestalling strax expederes. Sagen var⁴⁾, at det heele Stats-Raad var imod, at Fader og Søn skulle sidde sammen i een og samme Ræt. Derfor skulle det paa den Maade afgjøres, da Stats-Raadet selv var for, at det heller maatte expederes efter en Resolution end refereres i Stats-Raadet og komme paa Rotulo.

— **23.** Arbeidet paa Registeret over Plato. — Kammer-Herre Schack er frisk igjen og gjør Opvartning⁵⁾.

— **25.** C. C. abs. Graah. — Thomas Bartholin forlader mit Comptoir og kommer til Colbjørnsen⁶⁾, da hand i sin Tiid tænker at blive Høieste-Ræts-Advocat.

— **26.** Hellig Giæstes Kirke. En Student⁷⁾ prædikede for Dimiss under Horneman⁸⁾. Mavert. — I Gaar kom Falsens Bestalling underskreven ned, og en Cabinets-Ordre, hvorledes de Ostindiske Sager skal høre til Commerce-Collegio. — Etatz-Raad Lange besøgte mig med sin Søn, som kommer i mit Comptoir i Thomas Bartholins Stæd.

— **27.** Siden Mag. Schjøtt, fordi hand ei befandt sig vel, var reist ind til Byen, sendte Suhm mig alle hans Docu-

¹⁾ Jvfr. 1. September.

²⁾ Baron Reinhard Iselins Hustru, Anna Elisabeth, f. Fabritius, ledede selv Handelshuset efter Mandens Sammenbrud i Forbindelse med Husets Associé Carl Frid. Iselin. Det var denne, som havde misbrugt Firmanavnet: Reinhard Iselin et Comp. Det udstedte Proklama var af 19. Septbr. (Sjæll. aabne Breve 1777, Nr. 527). Jvfr. 13. og 14. September.

³⁾ af 17. Septbr. 1777.

⁴⁾ Jvfr. 13. September. Sml. Hist. Tidsskr. 6, R. IV, 102 f.

⁵⁾ Jvfr. 17. September.

⁶⁾ Christian C.

⁷⁾ Mr. Milling (Adresseavisen 1777, Nr. 153).

⁸⁾ ♂: den yngste teologiske Professor.

menter i Gaar, hvilke jeg lod levere til Procurator Bendz. — Huths Betænkning indkom om Plads til Natte-Renovationen. — Forholds-Ordre til Stifterne om de Americanske Kapere¹⁾.

September 28. Nordlys om Aftenen.

— 29. Hellfried bliver General-Consul i den Middellandske Søe med 1500 Rdr. Gage.

— 30. Reist til Fredensborg. Sendt en Rose til Frøk. Schmettau.

Oktober 1. Refereret i Stats-Raadet abss. Eichstedt og Bernstorff. — Besøgt Eichstedt, som kommer sig, men Øinene ere svage; hand fortaalte, at Cannariis²⁾ har for Landstinget bundet sig til at beviise, at Beringskiold er en Lands-Forræder. — Høieste-Ræt og Comoedierne begynde.

— 2. C. C. in pleno. — Iselins Giæld skal være 170 000 Rdr. Mand regner, at Baronen nu har tabt over 14000 Rdr. aarlig.

— 4. Hr. Benzon, Capellan i Kiøge, kaldet til Capellan ved Frue Kirke. — Kongens Titul forandres saaledes, at hand skriver sig Hertug til Oldenburg. — Priorinden i Wemmetoft faaer Rang med Kammer-Herinder og Frøkerne med Oberstinder. — Steman bliver Dansk Adel.

— 5. Natte-Renovationen skal legges paa en Plads, Huth har anviist bag Accise-Boden paa Amager, paa den venstre Haand ved Stranden. — Holm, Aagaard og Rottbøll skulle i en Commission³⁾ overlegge, hvad Udgifter der behøves til den Botaniske Have paa Charlottenborg.

— 8. I Gaar blev Dommen over B[anc]o-Seddelmagerne exequeret. Lassegaard kastede strax 10, men Børgesen og Smit hver 9; anden Gang fik Smit de ringeste Øine og blev slæt henrettet ved tvende Hug af Sværdet⁴⁾.

— 9. C. C. abs. Graah. Efter Sigende skulle Baron Crohne være sat i Kastellet, fordi hand mod den Kgl. Befaling ei

¹⁾ Denne Ordre til Stiftamtmand i Danmark og Norge udgik i et Kancellibrev af 4. Oktbr. (sml. Føgtmans Reskripter).

²⁾ Jacob Canariis, Prokurator og Selvejer i Tjærnemark p. Møen (sml. Hist. Tidsskr. 5. R. I, 212 f.).

³⁾ Nedsat ved kgl. Missive af 8. Oktbr. (Sjæll. Miss. 1777, Nr. 615).

⁴⁾ Jvfr. 23. August. De to, der gik fri, blev indsatte i Rasphuset paa Livstid (Adresseavisen 1777, Nr. 161).

holdt sig fra Frøk. Grambow¹⁾). — Hr. Blicher kom hjem i Gaar, efterat hans Heste havde ventet ham i Callundborg i 14 Dage.

Oktober 10. Kroen paa Brede Mølle brænder af.

— **11.** Crohne skal være sat for hans dristige Skrifter²⁾. — Lassegaard³⁾ har nu tilstaaet, at hand var skyldig.

— **14.** Guldberg nobiliteres under Navn Høegh Guldberg og skal have i Vaabenet de 3 Hoved-Farver af det Danske og Brunsvigske Vaaben. Cabinets-Ordren i de naadigste Udtræk skrevet af Printz Fridrich⁴⁾). — Reist til Fredensborg.

— **15.** Besøgt Stats-Secretereren⁵⁾. Dronningen og Prinzen have hver giort sit Udkast til hans Vaaben. — Besøgt Kammer-Frøken Schmettau, som fortaalte mig, at hendes Syster skal giftes med Steman⁶⁾. Den Viise har Guldberg giort. — Refereret i Stats-Raadet abss. Schack og Eichsted, som jeg siden besøgte. Hand har faaet en Recidiv.

¹⁾ Jvfr. 10. September.

²⁾ ∴: Skrivelser bl. a. til Guldberg og Politimesteren, hvori K. til Støtte for, at han ikke behøvede at efterkomme Kabinetsordren af 9. Septbr., anførte den efter Struensees Fald udkomne Forordning (af 13. Febr. 1772), hvorefter alle kgl. Ordre skulde gaa gennem Statsraadet og Kollegierne. Dette maatte naturligvis irritere Guldberg og Sagen mod Johan Frantz Wilh. v. Krohne fik derved en politisk Karakter. En Kommission blev nedsat, der skulde undersøge, om han havde udtrykt sig 'ublu' mod Kongens Ordre og hans uindskrænkede Magt, og den hele Sag blev af stor Vidtløftighed. Den havde bl. a. til Følge, at det markgrevelige Anspach'ske Hof forlangte, at den Orden, han havde modtaget, skulde fratages ham (D. K. Sjæll. Miss. 1778, Nr. 49 (Indlæg) og 119; D. K. Kommissionsarkiver 1777, 14. Novbr.).

³⁾ Jvfr. 8. Oktober.

⁴⁾ Gude: Skjønt Prinzen havde skrevet Ordren og Tegningen blev sendt af ham til Cancelliet, stikker det dog tydelig frem, at Ideen til alt dette er kommet fra Guldberg selv. Overhovedet synes det som Guldberg i alt har villet giort sig til en Pendant til Griffenfeld. Ligesom denne var Aarsag og Forfatter til Kongeloven, udgav hiin Indfødsretten, hvilken han dog selv meere end een Gang tilsidesatte ved at forskafe saadanne Naturalisation, som i Følge samme ei burde have den. Hiins Grevelige Vaaben havde en vis Lighed med det Kongelige Danske, ved Nobilitationen fik denne i sit Hovedfarverne deraf.

⁵⁾ ∴: Guldberg.

⁶⁾ Gude: negtelig en Mand af Indsigter, men som Lykken og paa faae Aar havde giort til det, han var.

Oktober 16. C. C. in pleno. — Een af Biskop Hees Søner¹⁾ dør af Flekfeber.

— 18. Paulline Hyllested giftes med Dr. Schönheyder²⁾. — Bartholin sendte mig 200 Rdr. for hans Broder, som jeg sendte tilbage med Taksigelse³⁾. — Igiennemlæst Schønning's Fortale til Snorre Sturleson. — Grevinde Schulin kom ned med en Søn.

— 19. Hr. Thillerup er bleven Præst ved Fridrichsberg, Hr. Schröder i Slaglille i hans Stæd⁴⁾ og Hr. Faith, Missionarius fra Vestindien, som gaaer G[eneral-]K[irke-]Insp[ecti-]ons-Collegiet] tilhaande ved det Creolske N[ye] T[estamente], til Slaglille.

— 20. Paa Maler-Academiet med Hielmstjerne til det 4de Quartals Bedømmelse. Expositions-Sahlen er kun bevilget til 1te Maii, og altsaa nytter os ikke.

— 21. Det ulovlige og lætfærdige Sammenleie blant Ungdommen i Norge skal afskaffes⁵⁾. — Schlett, Paulli og den unge Brinch-Seidelin blive Etatz-Raader. — Bugge skrev mig til fra London 18. Sep:t. om den Kiendskab, hand har giort med de Lærde i Holland og Engelland, og at der er opdaget en nye Stjerne i Herculis Skulder.

— 22. C. C. in pleno. Worm og Femmer Justitz-Raader. — Herskabet kom hiem efter at have spiist paa Søllerød. — Baron Teuffel afstaaer Sønderborg Amt til Hofman.

— 23. Nata, soror, neptis, matertera, fratris et uxor, | Et patruï conjunx, mater, privigna, noverca, | Uxorisque soror, privigni nata nurusque, | Atque soror patris, conjungi lege vetantur. || Af det Theologiske Facultets Erklæring paa 5⁶⁾.

¹⁾ Peder H., juridisk Kandidat. Paa Gravpladen (i Adresseavisen 1777, Nr. 170) staar: natus d. 4. Septembr. 1753, denatus d. 18. Octobr. 1777. Samme Dødsdag angives i Adr. 1777, Nr. 167 og 174 (det sidste Sted i et latinsk Mindedigt).

²⁾ Lægen Joh. Henr. S.

³⁾ Christopher Bartholin, der nu ikke mere boede hos Luxdorph (jvfr. 6. Maj), havde været med ham paa Landet om Sommeren.

⁴⁾ som Præst i Søborg-Gilleleje.

⁵⁾ Som Følge af en Kabinetsordre af 20. Oktbr. udgik en Kancelliskrivelse herom til Norges Stiftamtmand og Biskopper 25. Oktbr. (hos Fogtman). Om dette saakaldte »Nattefrieri« se bl. a. Eilert Sundt, Om Sædeligheds-Tilstanden i Norge (Chria 1857), S. 51 ff., og Troels-Lund, Dagligt Liv i Norden IX.

⁶⁾ Slutningen af Notatet synes at være glemt. Men der er næppe Tvivl om, at der sigtes til en til Kancelliet den 21. Oktbr. indkommen Erklæ-

Oktober 26. Hellig Giæstes Kirke. Provst Hviid satte Hr. Vogelius ind. Prædikede i 2 Tiimer og meget mod den nye Smag. — Justitz-Raadinde Fogh¹⁾ døde i Gaar.

— **27.** Underskrevet Maler-Academiets Ansøgning om en Expositions-Sahl.

— **28.** Waysenhusets Jubilæum²⁾ celebreret i Herskabets Overværelse. — Ildebrand i Lille Færgestræde. — Par force Jagt for sidste Gang³⁾.

— **29.** Refereret i Stats-Raadet abs. Eichstedt. — Commission i Arnæ Magnæi Legato abs. Møllman. — Hr. Krøll Slots-Præst med 300 Rdr., men bliver ved Waysenhuset. Acten i Gaar skal trykkes, Herskabet har været meget vel fornøiet med Borch⁴⁾. — Ildebranden i Gaar var hos Porcellain-Handler Degn, som er arresteret for falsk Assurance. Hans Pige havde drukket sig fuld i Brænde-Viin, sat sig til at sove ved et Bord og Lyset paa Gulvet, hvorved hun blev forbrændt og qvalt.

— **30.** C. C. in pleno.

— **31.** Commission paa Cancelliet anl. Søe- og Land-Lægderne, da Trundhiems Matricul blev færdig. — Om Aftenen i Societetet. — Geh:Rd. Reitzensteens eneste Søn i sit 19de Aar⁵⁾ dør, Faderen skrev Erichsen og fleere til og forbad sig Svar.

ring fra det teologiske Fakultet over et Andragende fra Feldbereder Chr. Skibsted i Kristiania, som 1772 havde forlovet sig med sin Morbroders Enke og søgt Seng med hende. Paa det Tidspunkt var saadan Forbindelse ikke blot tilladt, men fuldt lovlig, medens den siden, ved Forordn. af 14. Decbr. 1775, blev strengt forbudt. De enkelte Vota inden for Fakultetet faldt temmelig afvigende ud, men Resultatet blev, at Parret fik Lov til at gifte sig (D. K. Supplikprot. 1777 I, Nr. 1777, og Rotuli over Forestill. 1777, Fol. 406 ff.).

¹⁾ Anne Søe Fogh, f. Lugge, Enke efter Justitsraad og Borgmester F.

²⁾ Det havde bestaaet i 50 Aar (sml. Exner, Efterretn. om det kgl. Vajsenhus, K. 1881, S. 65; den der omtalte Jubel-Kantate trykt i Adresseavisen 1777, Nr. 173).

³⁾ Parforcejagten var flere Gange bleven afskaffet og atter indført ved det kgl. Jagtvæsen (sml. Søllerød Sogn, S. 111). Dette var den endelige Afskaffelse, der skete ved Kabinetsordre til J. G. Moltke af 20. Oktbr.

⁴⁾ Etatsraad Hans Borch, Ekspeditionssekretær i Danske Kancelli og Luxdorps Kollega i Kancellikollegiet, var tillige første Direktør for Vajsenhuset. Hans Tale ved Jubelfesten udkom i Trykken.

⁵⁾ Kammerjunker Fred. Wolff Carl v. R.; han døde i Sorø 30. Oktbr.

November 2. Hellig Giæstes Kirke. Hr. Vogelius Indtrædelses-Prædiken. Aftensang Hr. Møller. En ypperlig Tale.

— 3. Procurator Bendtz og Kiærste ere begge farlig syge af Skarlagens-Feber. — Hetting bliver Justitiarius i Ostindien med Instrux som Justitiarius i Hof- og Stads-Retten.

— 4. Fordi Generalitetet ville viide, hvad Regning mand kunde gjøre paa Styk-Knegte og Heste, og Cancelliet efter et Brev fra Kammeret havde skrevet Magistraten og Stift- og Amtmændene derom, men disse havde gjort for vidt og bredt deraf, var Folk faldet paa de Tanker, at vi allerreede havde Krig, og derover var Priisen paa Vahrene steegen. Derfor efter Aftale med Grev Moltke blev Magistraten og andre Vedkommende tilskrevne at standse dermed indtil videre.

— 6. C. C. in pleno.

— 7. Om Aftenen var jeg til Hove med Suhm og gratulerede Frøk. Schmettau og Steeman, hvis Mariage blev i Dag declareret.

— 8. Qvæg-Sygen er paa tvende Stæder i Lolland. — Schønning har faaet Cabinets-Ordre at købe visse Ting paa Klevenfeldts Auction for billigste Priis.

— 10. Lange har været hos Guldberg om Tillæg, som har lovet ham alt got til Nye-Aar. — Udlæst den 5te Tome af den lille Edition af min Aristoteles et sunt excerpta in fronte.

— 11. Den yndige Etatz-Raadinde Weyse dør¹⁾. — Erichsen og Borch blive virkelige Etatz-Raader fra 17. Januarii. — Jfr. Suhr skal giftes med den yngste Falch.

— 12. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 13. C. C. in pleno. — Commissorium til Sevel, Borch og Holterman at examinere Baron Krohne. — Jfr. Suhr har Ja-Ord i Aften.

— 14. I Societetet. Capt. Stibolt oplæste en Afhandling om Mørser²⁾. — Schlegel talte om, at jeg som Commissarius

¹⁾ Maren Hofman Weyse. f. Møller, døde 10. Novbr., 39 Aar gl. (Adresseavisen 1777, Nr. 180).

²⁾ Trykt i Nye Saml. af Vidensk. Selskabs Skr. I, 312-64.

skulle modtage Kongens Biblioteque¹⁾ — Urtekræmmer Mohr dør, 82 gl., Mad. Bortmans Fader²⁾).

November 16. Udlæst Balles Oversættelse af Epistl. til Galater, Epheser, Philipper³⁾).

— 17. Skarlagens-Feberen vedvarer. Frue Guldberg er syg deraf.

— 18. I de Engelske Aviser stod, at mand i Danmark alvorlig beredte sig paa Krig, siden mand nøie optegnede hver Hest, enten den var stump- eller langrumpet, enten den var graae eller brun eller skiægget etc.

— 19. I Gaar fyldte Hee sit 63de Aar og i Dag for 39 Aar siden blev hand ordineret til Præst. — Commission over Crohne i Castellet.

— 20. C. C. abs. Graah. — I disse Dage vare høie Vande i Canalen. I den stærke Storm sank en Pram, hvorved den Ostindiske Præst mistede alt. Den anden, som hørte [til] et particulier Skib, drev bort.

— 21. I Societetet, hvor noget af Wedels Piece blev oplæst og talt om Calenderen. — Endeel Silketøier confisqueres blandt Boestorpher[?] Æble⁴⁾ for de Coningh. Hand er selv Interessent i Silkefabriquen.

— 22. Borch var i Crohnes Commission. — Skov ville ei komme for Scherwiens Skyld⁵⁾).

— 24. Været paa Klevenfelts Auction Formiddag og Eftermiddag. Suhm købte Resenii Atlas for 60 Rdr.

— 26. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Om Aftenen til Jfr. Borres og Agent Selbyes Bryllup. Hr. Abildgaard gjorde en maadelig Brude-Vielse af Ps. 90, 17. Den beste Bøn i det vigtigste Foretagende. Vi vare 40 Personer ved Bordet.

¹⁾ J. H. Schlegel, der havde kgl. Tilsagn om Posten som Bibliotekar efter Møllmann, begyndte allerede før dennes Død at forlange en Revision foretaget. Efter Møllmanns Død (25. Juli 1778) blev en Kommission nedsat med Luxdorph som Formand (Werlauff, Efterretn. om det st. kgl. Bibliothek, 2. Udg., S. 198 ff.).

²⁾ Urtekræmmer Johan M. døde 13. Novbr., 78 Aar gl. (Adresseavisen 1777, Nr. 182).

³⁾ Udkom 1777.

⁴⁾ d. v. s. skjult blandt Æblerne.

⁵⁾ Landsdommer Scherewien var den Dag til Middag hos Luxdorph.

November 27. C. C. abs. Graah. — Gratuleret til Selbyes. — Kron-Printzen examineret.

— **28.** Den Rodskildske Ud-gave af Kirke-Ordinantzen kostede mig paa Klevenfeldts Auction 20 Rdr.

— **29.** Holt, Bartholin og Skov om Aftenen. Holt viiste 6 Plader Urter af Pancks store Værk¹⁾.

— **30.** Besøg om Formiddagen af Christian Osten og Møller, den nye Copiist i Borchs Comptoir.

December 1. Om Aftenen i Maler-Academiet med Hielmstjerne. Kgl. Resolution, at Sahlen skal igien afleveres til Lotteriet, og derimod maae ingen Forestilling skee. Stanley blev Medlem. Hand har gjort en Statue af en ung Man(d), som skal betyde Kiærlighed til Fædernelandet. Kleve har gjort Mad. Walter i Profil. Clemens har stukket Tobias, der begraver døde. Non placuit.

— **2.** Ild løs i Møllers Porcellains-Fabrique. — Kongen kiøber Klevenfeldts Genealogiske Værk in folio for 1300 og in quarto for 900 Rdr.

— **3.** Clemens faaer 300 Ducater for at stikke Bonnets Portrait. — Mand frygter, at Qvæg-Sygen har bespændt heele Fyen. — Om Aftenen Nordlys.

— **4.** C. C. abs. Graah, som ei har været der, siden hand ei maatte læse Crohnes Papirer.

— **5.** Ved Postens Afgang fra Norge indløb Tidende, at Scheen er afbrændt med Kirke og Raadstue. Søeboderne ere reddede. [Tilføjet senere:] Schien afbrændte d. 24. Nov. med 32 Sauge. 2000 Mennesker nøgne. Kongen giver 3000 Tønder Rug dertil og paa Onsdag skal skee Forestilling om en Collect i Danmark og Norge. — Bangs Genealogiske Selskab oprettes. — I Societetet præs. Schach-Rathlou. Müller læste om de Dyr eller Orme, som avles i Dyr²⁾. Holm viiste sit Svampe-Værk; den fierte Deel af Siælland er færdig³⁾.

— **6.** Suhm lader sætte i Adresse-Comptoirs Aviserne⁴⁾,

¹⁾ Th. Pancovii Herbarium portatile oder behendes Kräuter- und Gewächs-Buch, Berlin 1654. Forf. var den tyske Læge Thomas Panckow.

²⁾ Trykt i Vidensk. Selskabs Skr. XII, 223-36.

³⁾ 1. Del af Th. Holmskjolds store Svampeværk udkom først 1790, 2. Del 1799.

⁴⁾ Adresseavisen 1777, Nr. 194.

at hand ei spiller i Tall-Lotteriet. — En Angivelse uden Haand fra Nærum, at Jørgen Kudsk¹⁾ holder Kroe og optrækker Folk.

December 8. G:Rd. Hübner besøgte mig om Aftenen sildig alt om den Lillienthalske Sag.

— **9.** I Nat faldt Kammer-Junker Moltke i Søvn, da hand laae og læste ved Lys paa Slottet. Der gik Ild i Sengen, og som hans Dør var i Laas og hans Broder havde Nøglen, maatte hand, da hand til sin Løkke vaagnede, raabe ud af Vinduet til Skildvagten. Men alt, hvad der var i Kammeret, brændte. — Samling hos mig i Klevenfelts Sterboe. Auctionerne beløbe over 9000 Rdr. og Giælden mellem 4 og 5000 Rdr.

— **10.** Refereret i Stats-Raadet abs. Eickstedt, som var med Guldberg paa Porcellains-Fabriquen, som Dronningen besaae.

— **11.** C. C. abs. Graah.

— **12.** Stemans Bryllup med Frøken Schmettau til Hove. — Qvæg-Sygen er paa Ærrøe.

— **13.** Commissariernes Relation anl. Krohne sendt til Cabinetet. — Gratuleret med Suhms til Stemans.

— **14.** Secreterer Voltelin besøgte og gav mig Tautes Catalogus²⁾.

— **15.** Biskop Rottbøll besøgte mig paa Cancelliet om Formiddagen og kom mig noget søvnig for.

— **17.** Skrevet til Borre, at hand ei skulle forlade Hr. Abildgaards Meenighed for Brude-Vielsens Skyld³⁾. — Matroserne siige, at Priisernes Forhøielse paa Tobakken er Printzesse-Styr, fordi Borre udgifter sin Datter⁴⁾. — Jfr. Hyllested har Bryllup med Dr. Schönheider.

— **18.** C. C. abs. Graah. — Commissionen om Søe- og Landlæggerne blev sluttet. — Der siges, at Eichsted er melancholsk.

— **19.** Hübner var paa Cancelliet og leverede Qvitteeringerne og Pengene for det Lilliendalske Legatum. —

¹⁾ Luxdorps Kusk, der — som det synes at fremgaa af flere i denne Udgave forbigaaede Notitser — aabenbart var en entreprenant Mand. Rimeligvis havde han Tilsyn med Gaarden i Nærum om Vinteren.

²⁾ over Bogsamlingen, der skulde til Auktion.

³⁾ Jvfr. 26. November.

⁴⁾ Agent Peter Borre var nemlig Administrator af Tobaksmonopolet.

Societet, hvor Schack var. Etatz-Raad Rothe læste om Lehns-Rættten og Folke-Frieheden i de ældste Tiider¹⁾).

December 20. I Tiisdags 8 Dage²⁾ var et stort Spektakel i Roskilde med Husarerne. — Suhm skrev mig til om Jfr. Gielstrup³⁾, som jeg strax besvarede. — I Aarhus Stift er 116 fleere Døde end Fødde.

— 22. Frue Rheder besøgte og fortaalte, at der ventes at komme et Brev til Suhm fra Hove.

— 24. C. C. abs. Graah. — Refereret i Stats-Raadet abs. Principe.

— 31. C. C. abs. Graah. — Commission over Lande-Veienes Istandsættelse af Huth, Stampe og Moltke. — Ditto over Sorøe Academies Indkomster af Reitzensteen, Moltke, Aagaard og Erichsen. Vil eller kand Reitzensteen ei selv møde, kand hand sende Forvalteren eller en Land-Mand i Stæden.

1778

Januar 1. Raadm[and] Munch besøgte og fortaalte, at hand nu de facto gik ind i Raadstuen. — Den unge Suhm er farlig syg.

— 2. Nu begynder Protocol 7 A. Den var XXX, da jeg kom i Cancelliet⁴⁾. — Suhm skal være uden Haab.

— 3. Den kiære unge Suhm⁵⁾ døde om Natten Kl. 1¹/₂. Begge Forældrene ligge til Sengs, og Faderen som i en Døs. Efter Begiæring gjorde jeg Opskriften paa hans Kiiste⁶⁾.

¹⁾ Trykt i Vidensk. Selskabs Skr. XII, 325-70.

²⁾ 3: 9. December.

³⁾ Jvfr. 22. Februar.

⁴⁾ Danske Kancellis saakaldte Supplikbøger betegnedes med Bogstaver, saaledes at hvert Halvaar fik nyt Bogstav. Naar Alfabetet var gennemløbet, begynde man paa AA, næste Alfabet begynde med AAA (eller 3 A) o. s. v. Man var altsaa kommet mere end tre Alfabeter igennem i den Tid, Luxdorph havde været i Kancelliet, og hvert Alfabet spændte over ca. 14 Aar. XXX indeholder Supplikkerne for 1. Halvaar 1734,

⁵⁾ Ulrik Fred. S., f. 21. Novbr 1761.

⁶⁾ Blandt de talrige Sørgevers og Gravskrifter, der fremkom i Adresseavisen i den følgende Tid (sml. Chr. Bruun, P. F. Suhm, S. 202 ff.), synes den latinske Gravskrift i Bladets Nr. 29 (for 20. Febr.) mest at ligne Luxdorph.

Januar 4. Jeg havde om Eftermiddagen tillige med Aagaard Audientz hos Dronningen, som taledede eendeel i sær om den unge Suhm. Om Aftenen til Suhms. Hand ligger syg og i en Døs. — Jensenius fortaalte, at Wittersheim har spilt i Tall-Lotteriet og er siden forsvunden.

— 5. Opsendt fra Cancelliet¹⁾ Fortegnelse paa publice Foranstaltninger fra 1772.

— 7. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Cabinets-Ordre, at den Kritiske Journal skal have en Reprimende for sin Taabelighed og Dumdristighed²⁾. — Dons virkelig Etatz-Rd.

— 8. C. C. in pleno.

— 9. Professor Steenstrup besøgte mig om Formiddagen og Skiønning om Eftermiddagen, som fortaalte, at S.³⁾ engang havde været syg i Tr[un]dhiem.

— 10. Krohne skal sættes i Forvaring paa Kongens Naade⁴⁾. — Trundhiems Skole skal bygges af Steen, og i øvrigt blive ved Angels Testamente. — Der siges, at Treschow skal giftes med Mad. Henningsen⁵⁾. — Udlæst les Lettres de Guy Patin⁶⁾, som ere meget interessante.

— 11. Kl. 5 i Morges Ild løs i en Skorsteen hos en Skrædder i Magstrædet. — Purpur- eller Skarlagens-Feberen grasserer stærkt. Baronesse Haxthausen, Bisp Harboes Søn og Datter, Mad. Vogelius og mange flere ere syge deraf.

— 12. Baronesse Haxthausen⁷⁾ døde efter Midnat. — Treschow havde i Gaar Aftes Ja-Ord med Frue Henningsen⁸⁾.

¹⁾ til Kabinettet.

²⁾ I Kabinettsordre til Danske Kancelli af 31. Decbr. 1777 hed det bl. a.: Til Direktørerne for Adressekontoret maa skrives, at de betyde Forfatterne af den nye Critiske Journal at afholde sig fra den taabelige Dumdristighed at sladre om de Anordninger og Foranstaltninger, Vi finde for godt at gøre, da disse ellers have sig selv at takke for den Straf, de ufejlbarligen skal falde under; deres 39. 40. og 47. Nr. med andre flere foregaaende have mishaget Os. — Derom udgik et Kancellibrev under 8. Jan. til Kammerherre Suhm m. fl. (D. K. Breve 1778, Nr. 31).

³⁾ ∴ den unge, nylig afdøde Suhm.

⁴⁾ Derom udgik 21. Jan. et Missive til Politimester Fædder (Sjæll. Miss. 1778, Nr. 49).

⁵⁾ Jvfr. 12 Januar.

⁶⁾ Lærd fransk Læge (1601-72), hvis »Lettres« var meget læste.

⁷⁾ Dorothea Sophie H., f. Schack-Rathlou.

⁸⁾ Enken efter deputeret i Tyske Kancelli Peter Henningsen. Den samme Notits findes under 16. Januar.

Januar 13. Lagt mine Breve i Orden til at indbinde.

— **15.** Udlæst Mallings Bog om Store og gode Handlinger. Jeg har ei nylig læst en bedre Bog. Især er den Tildragelse med Hertugen af Holsteen i Rendsborg¹⁾ udført med megen Vittighed.

— **16.** Eichsted, G. Moltke, Stange, Levetzau og Scheel Pless Commissarier at oprette²⁾ Stutrierne. — Ordre at alle Betlere i Danmark paa eengang skal paagribes. — Justitz-Rd. Treschow har Ja-Ord med Frue Henningsen.

— **17.** Etatz-Raadinde Blach dør ætat. 78³⁾. — Galland døde om Natten.

— **19.** Frue Rheder var til Suhms og berettede, at hand var syg (efter at Hielmstjerne havde været hos ham i Gaar) og om Aftenen kom Bud derfra efter Jensenius⁴⁾.

— **20.** Posten er endnu ei kommen.

— **21.** Refereret i Stats-Raad abs. Principe. — Herskabet saae en Maskine til at sætte Glands paa Silke-Tøier, som skal koste 5500 Rdr.

— **22.** Fulgt den unge Suhm til Jorde, som blev begravet i den Tydske Kirke paa Christianshavn. Vi vare 6 Par: 1. Faderen og Contre-A[d]miral Lerche, 2. K:h. Lerche og Schultze, 3. Grev Wedel Jarlsb[erg] og jeg, 4. Cf.-R. Suhm og Hielmstjerne, 5. Meincke og Guldberg, 6. Fæddersen og

¹⁾ Muligvis tænker Luxdorph paa Fortællingen om Rendsborgs Guvernør Henrik Blome og hans Fader, der paa Hertugens Vegne opfordrer Sønnen til at overgive Staden, men opgiver sit Forehavende paa Grund af dennes kække Opførsel (Originaludg., S. 195 ff.).

²⁾ ∴: ophjælpe. Hensigten var ikke blot at ophjælpe de kgl. Stutterier til deres »forrige Ypperlighed«, men ogsaa at gavne Landets Stutterier i Almindelighed, »hvilke Vi have erfaret at være baade i Mængde og Godhed saa mærkeligen aftagne, at ikke alene fremmede, som tilforn i Vore Lande købte Heste, nu af Mangel paa at træffe nok og gode her, arbejde paa selv at oprette Stutterier, men at det endog ofte er vanskeligt at opbringe det behøvende Antal af dygtige Heste til Vores Armees Tjeneste«. Kommissionen nedsattes da »for betimelig at forekomme denne farlige Uorden i Landvæsenet og se denne nødvendige og herlige Landets Produkt med ny Drift fremelsket« (Kommissorium af 21. Jan. i Sjæll. Miss. 1778, Nr. 48).

³⁾ Birgitte B., f. Mangor, døde 17. Jan. i Kbhvn. (Adresseavisen 1778, Nr. 10).

⁴⁾ Lægen Jensenius, som den Dag var i Middagsselskab hos Hielmstjerne, hvor ogsaa Luxdorph var.

Schiønning. Med Traur-Musiken af Ewald¹⁾ varede det til Kl. 11ve. Suhm var saa overvundet og nedslaget af Sorg, at intet kunde være ynkværdigere at see. — Lange refererede for mig i Cancellie-Collegio in pleno.

Januar 23. Mad. Forchen dør. — Mandags-Posten kom. — Den ældste Fr[øken] Schubarth giftes med den yngste Grev Reventlow, den mellemste siges at skal have Grev Stolberg og den yngste skal have Kammer-Junker Løvenskiold, hendes Fetter²⁾).

— **24.** Den Jydske Fredags-Post blev ude.

— **26.** Hemmer paa Aggershvile er død for en 14 Dage siden³⁾).

— **27.** Været paa Maler-Academiet, hvor Enke-Dronningen, Kron-Printzen, Printz Friderich og Printzesse Sophia Friderica besaae Expositions-Salen.

— **28.** Commission til Stange, Schutz, Erichsen og Borch i ald Hemmelighed at reglere Artiglerie-Heste og Folk⁴⁾. — Frue Kofod Ancher er farlig syg og lader Frue Suhm bede at komme til sig, da hun nu kunde faae Bud med hende. — Biskop Tideman dør d. 9. Januarii Kl. 10 om Aftenen.

— **29.** En nye Psalmebog skal indføres først i Slotskirken, siden her i Staden, derpaa i Kiøbstæderne, tilsidst paa Landet. Biskop Harboe og Guldberg har samlet den. 146 Psalmer deraf ere giorte af Mad. Hertz, nu gift med Controlleur Boye. See Adresse-Comptoirer Nr. 1⁵⁾. — Giort Cour overalt, undtagen hos den lille Printzesse, seet Herskabet gaae til Taffels og hørt noget af Musiken⁶⁾).

— **30.** Prof. Wadskiær har Bryllup med Frøk. Hæseker. — Der siges, at Geh: Raadinde Bernsdorff⁷⁾ gifter sig med

¹⁾ Ewalds Sørge-Kantate trykt første Gang i Adresseavisen 1778, Nr. 12.

²⁾ Anna Sibylle S. blev gift med Joh. Ludv. Reventlow og Caroline Rudolphine med Jac. Løvenskiold, medens Charlotte Schubart som bekendt ægtede Heinr. Ernst Schimmelmann.

³⁾ Jens Peter Hemmer, Planter paa St. Thomas, døde i Kbhvn. 20. Januar, 58 Aar gl. (Adresseavisen 1778, Nr. 13).

⁴⁾ Jvfr. 4. og 18. November 1777.

⁵⁾ I Adresseavisen 1778 Nr. 1 findes et Digt i Anledning af »Hr. Controlleur Boyes og Mad. Hertzes Ægte-Forreening den 2. Januarii 1778«. Digterinden Birgitte Cathrine Hertz, f. Johannesen, havde i Datiden stort Ry som Salmedigterske, og nød Velvilje hos Guldberg.

⁶⁾ i Anledning af Kongens Fødselsdag.

⁷⁾ J. H. E. Bernstorffs Enke.

en Boghandler i Hamborg og har ellers et ont Rygte paa sig der i Byen.

Januar 31. Været paa Academiet, hvor begge Printzerne vare. Balle holdt Talen baade i Anledning af Kongens Fødsels-Dag og for at indvie Communitet. Nicolaus Hemmingius havde indviet det første Communitet og var en Lollik ligesom Balle, der var den anden Professor af det Land. Hand talte og om en unævnt Fremmed¹⁾, som havde bagtalt os. Provsten, Prof. Kall, og ellers Decani bleve indsatte. Siden hørte vi paa Exercitia paa Communitet.

Februar 1. Den Mand, Balle taledede om i sin Oration, at hand havde bagtalet de Danske, er Michaelis²⁾ i sit Orientaliske Bibliotek,

— 2. Udlæst Kalls Universal-Historie. Er ei af de slætte, men Schröeck³⁾ kunde være meget meere forbedret med samme Umage og uden større Vidtløftighed.

— 3. Borggreving bliver øverste Capellan til Holmens Kirke og Hoyer nederste. — Tobaks-Administrationen ophæves og Borre⁴⁾ faaer 12000 Rdrs Refusion.

— 4. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Udlæst Roggerts Lov-Tale over Hoppe⁵⁾ og skrevet mine Tanker. — Møller paa Banquen⁶⁾ skal til Munckholm.

— 5. C. C. in pleno. — Læst Skovs Skrift over Sal. Suhm i Lapidar-Stiil⁷⁾. Meget rørende.

— 6. Om Aftenen i Societetet, hvor Kratzenstein gjorde

¹⁾ Jvfr. 1. Februar.

²⁾ Den bekendte Orientalist, Prof. i Göttingen Joh. David M.

³⁾ Joh. Matth. Schröckh (1733-1808), Prof. i Historie i Wittenberg, havde 1774 udgivet en Lærebog i Verdenshistorie, hvoraf siden kom flere Udgaver. Denne havde Kall, som det fremgaar af hans Fortale, lagt til Grund for sin Bog.

⁴⁾ Naar Gude her karakteriserer Peter Borre som «en stor Snyder», saa er der kun det at sige til denne summariske Karakteristik, at ikke blot B., men ogsaa andre store Købmænd forstod at drage personlig Fordel af de halvt officielle og halvt private Poster, de beklædte, og hvoraf Regeringen havde oprettet adskillige. Rimeligvis saa Staten ogsaa sin Fordel derved, men det gik ud over Befolkningen.

⁵⁾ Admiral Frederik H. († 1776). Detl. Ludv. Roggerts Karakteristik trykt i «Minerva» for Juli-Septbr. 1795, S. 182 ff.

⁶⁾ Jvfr. 28. August 1777.

⁷⁾ Muligvis den Minde-Lovtale i rimfri Strofer, der under Mærket S. er indrykket i Adresseavisen 1778 Nr. 23 og rækker over 7 Spalter. Ellers vides det ikke at være trykt (sml. Bibl. Dan. III, 1501-2).

et Par Experimenter om Krudtes Kraft og om at gjøre Seltzer-Vand. — Høieste Ræt er holdet i Dag og skal holdes paa Fredag¹⁾ for at faae Ende paa Sagerne.

Februar 8. Biskop Harboes yngste Søn Johan Ludwig dør²⁾.

— **9.** Været paa Magister-Conferencen med Schov fra Jylland³⁾. — Ild løs i Selbyes Sukker-Huus paa Christianshavn.

— **10.** Ild løs i den Skorsteen, som gaaer fra Vertens op igiennem Sovkammeret, men som ved Guds Forsyn ei blev af Betydenhed. — Hr. Abildgaard lader Brude-Vielsen trykke til Selbyes og Jfr. Borres Bryllup⁴⁾.

— **11.** Forsamling paa det Asiatiske Compagnie. — Erichsen spiiste her om Middagen og om Eftermiddagen var Commission i Arnæ Magnæi Legato af ham og Suhm alleene anl. Hungervaka. Kofod Ancher var der ikke, efterdi hand havde været i H[øieste] R[æt] i Mad. Plesses Sag, om Gram og Anchersen skal vidne⁵⁾. — Commissorium til Steeman, Borch, Kofod ved Guld-Huset og Lunding at gjøre Forslag anl. det Fattiges Væsen.

— **12.** C. C. in pleno. — Høieste Ræt dømmer Gram og Anchersen, skjønt Mad. Mogens Plesses Consulenter, til at vidne anl. de 100/m Rdr., som Pless i Paris⁶⁾ havde transporteret hende. Hendes Commissarier vare Sevel og Jacobi, den sidste traadde over til Korn og Erichsen og deres Eragtning blev confirmeret.

— **13.** Biskop Brorson tilskrives efter Cabinets-Ordre, at Kongen vil adjungere ham Professor Studsgaard. — I Societetet, hvor Thott var. Holm læste om de Svampe, som voxte ud af Insekter⁷⁾.

— **14.** Suhm vil give Skov 200 Rdr. om Aaret. — Bangs Fuldmægtig Schmidt gjør Prøve til Procurator for Høieste Ræt.

— **16.** Een af Decanis, navnlig Hansen, skal have ført

¹⁾ 13. Februar,

²⁾ F. 21. Juni 1760 (Gravskrift i Adresseavisen 1778, Nr. 32; flere Sørge-digte i de nærmeste Numre).

³⁾ Den senere Professor i Arkæologi Niels Iversen Schow.

⁴⁾ Sml. Bibl. Dan. III, 1459. Jvfr. 26. November og 17. December 1777.

⁵⁾ Jvfr. 12. Februar.

⁶⁾ ☉: Chr. Sigfr. v. P. († 1777).

⁷⁾ Trykt i Nye Saml. af Vidensk. Selskabs Skr. I (1781), 279-302.

sig slæt op og ligesom mocqueret sig over Indretningen, og nogle af Alumni skal have forladt Klosteret.

Februar 18. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Skrevet til Jørgen Kudsk, at siden hand ved Staffelt har søgt at komme i Staldene¹⁾, har jeg taget en nye Kudsk an til St. Hans Dag.

— **19.** Hamborger Mandags-Post kom først om Morgen²⁾. — Den unge Harboe blev begravet. — C. C. abs. Graah. — I Morges Ild løs i Knabroe-Strædet.

— **20.** Pitzler skal undersøge Krohns nye Forbrydelse ved at føre Correspondence i Citadellet ved Hielp af Skildtvagten³⁾. Marggreven af Anspach har fordret sin Orden tilbage som af en uværdig Medlem⁴⁾.

— **21.** Prof. Sporon gifter sig med Etatz-Raad Kofods Datter. — Om Aftenen Kl. 7 døde Cf:Rd. Hoppe⁵⁾. Hand har indsat Justitz-Raad Holterman og Provst Tybring til Executores testamenti og Formyndere for sine Børn.

— **22.** Voltelen senior var hos mig for at fortælle mig eendeel particularia anl. Hoppes Død, som er skeet hastig. — Været med min Kone, Fru Hielmstjerne og Rheder, Suhm, Schiønning og Fruer paa Charlottenborg for at see Salonen.

— **23.** Frue Blachs Executores testamenti, Borre og Mangor, da de mærkede, at der kom Dispute mellem Arvingerne, overlod Skiftet til Hof- og Stads-Retten.

— **24.** Bagger besøgte og viiste mig sin Ansøgning om at komme i H[øieste] Ret. — Fæstet Carl Axelsen til Kudsk, en Nordmand fra Xstiania. — Borre har købt den gule Hest⁶⁾ ved Fridrichsberg til en Tobaks-Plantage.

— **25.** Cabinets-Ordre, at ingen foreslaaes til H[øieste] R[et] uden de, som have været i andre Embeder⁷⁾. — Om Aftenen Frost og Nordlys.

— **26.** C. C. abs. Graah.

¹⁾ ∴ de kgl. Stalde. Gehejmæraad V. D. V. v. Staffeldt var forhenværende Staldmester og Luxdorps Nabo i Nærum. Jvfr. 6. Decbr. 1777.

²⁾ den 19. Febr. var en Torsdag.

³⁾ Assessor i Hof- og Stadsretten Herm. Andr. Pitzler fik derom kgl. Kommissorium 25. Febr. (Sjæll. Missiver 1778, Nr. 106).

⁴⁾ Jvfr. 11. Oktober 1777.

⁵⁾ Højesteretsassessor Peder H.

⁶⁾ En Gaard nær ved Sorte Hest.

⁷⁾ ∴ Dommerembeder. Kabinetsordre af 23. Febr. 1778.

Februar 27. Trinitatis Kirke Stud. Schönberg. Jeg hørte ham efter Suhms Anmodning paa Frøken Lerchernes Recommendation. Hand gjorde en meget ordentlig og god Prædiken, vel udtænkt og bestyrket med beqvemme Skriftens Sprog. Gode Gaver, ei for lang. — Staaet Fadder til et af Br[ændeviins-] Br[ænder] Blochs Børn i Hellig Giæstes Kirke. Sønnen Henrich, baaret af Geh:R:inde Stampe med Frøk. Krogh, Datteren Christiane Fridericia af C:herinde Levetzau med Comtesse Wedel. Fadderne vare: Greverne Stolberg og Baudissin, Ryberg, Stats-Haupt-M[and]¹⁾ og Grev Wedell. Faderen er og Tvilling²⁾. — Underskrev Maler-Academiets Brev til Finance-Collegio om Skiøde paa Charlottenborg med videre; som Hielmstjerne ei er eenig med. — Cabinets-Ordre, at der skal skee Forestilling anl. Betlerne. — Om Aftenen i Societetet, hvor begge Forsters, Fader og Søn³⁾, bleve reciperede og Strøms Afhandling om Rade-Sygen oplæst.

— 28. Den unge Baron Juell Wind skyder sin Finger forderved paa Jagten.

Marts 1. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Wibe, Præst i Slutteriet. Prædiker opbyggelig og med Nidkiærhed.

— 3. Fulgt Hoppe til Jorde i Holmens Kirke. 1. Begge Sønner, 2. Jeg og Pelt, 3. Stampe og Haxthausen, 4. Thybring og Holterman. Om Eftermiddagen condoleret med min Kone.

— 4. C. C. abs. Graah. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Hr. Borchsenius dør, og jeg fik med Posten et Brev fra [ham] dat. 1. Januarii, hvori hand melder, at hans Skrift⁴⁾ er Aarsag til hans Død og recommanderer sin Kone og Børn. Dette sendte jeg til Guldberg.

— 5. Høieste Ræt, 21 Assessores. N:o 47. Uldal for Kiøbmand Ole Smit fra Fridrichsund contra Bang for Kromand Søren Carlsen og Hustrue. Smit havde forsynet disse med Vahre efter en Regning fra 1774 og 1775, som af Konen var paategnet og hvorpaa endeel var betalt, men restede 169 Rdr. 15 β. Deraf havde Cronborg Birkedommer dømt

¹⁾ Johan Jørgensen.

²⁾ Luxdorph ansaa altsaa Tvillingefødsel for en arvelig Disposition.

³⁾ Professor i Halle Joh. Reinold F. og Professor i Kassel Georg F.

⁴⁾ B.'s »Historisk Catechismus«, som blev konfiskeret. Sagens Akter trykt i Luxdorphiana 292 ff.

dem at betale 47 [Rdr.] 5 $\frac{1}{2}$ 3 β for det sidste Aar, men friefunden dem for det øvrige, fordi der ei var giort Afregning efter Lovens 5—14—51. Søren Carlsen blev dømt at betale den heele Sum, af Rosenkrantz, Holterman, Bartholin, Juell, Borneman, Treschow, Anchersen, Koren, Sevel, Cortsen, Reiche, Suhm, Hielmstjerne, Schack og Thott. Sommer, Colbiørnsen, Borch, jeg, Knuth og Stampe confirmerede Birketings-Dommen. — Seidelin døde om Aftenen Kl. 9¹⁾.

Marts 6. Taget ind at medicinere paa. — Guldberg svarede mig paa mit Brev²⁾. — I Onsdag³⁾ døde Cam:J. Haxthausens Frue⁴⁾, Søster til Sal. Frue Hoppe, i Barselseng. Pelt⁵⁾ ville ei tillade Partiet, derfor toge de for dem selv og maatte i Hast holde Bryllup.

— 7. Efter Medicinen i Gaaer fandt jeg mig saa upasseligt, at min Appetit reent forgik og jeg kom ikke til H[øieste] Rets Gæstebud hos Hielmstjerne. — Christiansand Bispestol kom ikke ned⁶⁾ med de andre Forestillinger.

— 10. Krohnes Orden blev indleveret⁷⁾.

— 11. Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen og Thott. F[o]r[ordn.] om Betlere blev refereret.

— 12. C. C. paa Cancelliet abs. Aagaard.

— 13. Spectacle-Commissionen afgaaen. Warnstedt bliver Kammer-Herre og Directeur General des Spectacles med 1200 Rdr. Gage og skal staae under en Commission af Eickstedt, O[ber-] H[of-] M[arskal] Grev Holst, Guldberg og Jacobi⁸⁾. — Justitz-Rd. Westergaard skal have forspillet 45/m Rdr. i

¹⁾ Højesteretsassessor Hans Diedrich Brinck-Seidelin blev 58 Aar gl. (Adresseavisen 1778, Nr. 39).

²⁾ Jvfr. 4. Marts.

³⁾ 3: 4. Marts.

⁴⁾ Vibiane Dorothea, f. v. Holst, 28 Aar gl. (Adresseavisen 1778, Nr. 39).

⁵⁾ Den rige Abraham Pelt var rimeligvis en af Parternes Væрге.

⁶⁾ fra Kabinettet.

⁷⁾ Jvfr. 20. Februar.

⁸⁾ Det var et Led i Guldbergs Bestræbelser for at fremme det nationale Element i Staten, og Skuepladsen var paa dette Tidspunkt en meget vigtig Kulturfaktor. I Kabinetsordren (af 9. Marts) til den nye Teater-Kommission hedder det udtrykkelig, at »det er Os meget om at gøre, at det nationale Teater, som ved Afgangen af den italienske Opera nu bliver tilbage, ikke alene kan blive i Stand til at erstatte denne Forlystelse, men og opnaa den Fuldkommenhed, Vi ønske denne Vor egen Skueplads«.

Tall-Lotteriet. — Schiønning besøgte. Printzen skiænker ham Oplaget af Snorro Sturleson. Hand havde hørt, at Preussen har erklæret Østerrig Krig.

Marts 14. Trant gaaer ud af Oec[onomie-]Coll. og den unge Rosenørn i hans Stæd. — Om Aftenen Bagger og Holst. Siden kom Justitz-Raad Schou med en Ansøgning fra Proick om Bruun og Stabel til Opbuds-Commissarier og midlertiid Frihed fra personlig Hæftelse, som Kongen havde paa-tegnet at være bevilget og strax at expederes, hvorom 2 Breve til Commissarierne og Ortwed¹⁾.

— 15. Desmercieres døde om Morgenen Kl. 9, gl. 91 Aar.

— 16. Været med min Kone paa Palaiset og seet Dronningens og Arve-Printzens Portraiter i Lebens-Grösse, malet af Erichsen for 2000 Rdr. Støkket, som skal til Rusland. Drapperiet, i sær Dronningens, er uforbederligt²⁾, Resten lader sig holde. — Condoleret til Seidelins³⁾.

— 17. Den unge Horrebøw døde i Paris d. 4. Martii.

— 18. Refereret i Stats-Raadet in pleno. Hagerup bliver Biskop i Christiansand og Friedlieb i Bergen.

— 19. C. C. in pleno hos Aagaard.

— 20. Steman bliver frie for Commissionen over Pleie-Anstalten og Hersleb kommer i hans Stæd. — I Societetet. Müller oplæste Königs Brev om hans physiske og botaniske Opdagelser paa Reisen til Ceylon⁴⁾. — Callisen har Bryllup med Jfr. Walcker.

— 21. Rested og Fridsch blive Assessores i Høieste Ræt. — Friedlieb, som Bisp i Bergen, skal betale til Ahrentz⁵⁾ 150 Rdr. af de 300 Rdr., som Bloch i Ribe skulle give til hans Pension. — Ild løs i Landemærket.

— 25. Refereret i Stats-Raadet abs. Bernstorff, som har

¹⁾ 16. Marts udgik kgl. Kommissorium til Højesteretsprokurator Andreas Bruun og Assessor i Hof- og Stadsretten Nic. Stabel om at tage Stiftamtmand og Baron Chr. Lebrecht v. Pröcks Bo under Behandling. Samtidig fik Kongens Foged, Truels Ortved, Ordre om, at Fallenten ikke maatte sættes fast saa længe hans Bo var under Kommissionsbehandling (Sjæll. Miss. 1778, Nrr. 146 og 47).

²⁾ ∴ kan ikke gøres bedre.

³⁾ Jvfr. 5. Marts.

⁴⁾ Trykt i Vidensk. Selsk. Skr. XII, 383-402.

⁵⁾ den tidligere Biskop i Bergen.

Podagra. — Bogtrækker Berling¹⁾ dør. — Tree Gange Ild løs i Formiddag hos Balle og tæt ved Hielmstjerne, i Aften hos en Brygger i Farve[r-]Gaden. — Over den Proposition, at Brand-Cassen skulle assurere Sukker og Kiøbmands-Vahre, var Magistraten kommen i Klammerie med Interessenterne og [meldte²⁾] dette til Cabinettet, hvorfra det blev refereret i Dag i Stats-Raadet og Cancelliet beordret i denne Aften³⁾ at lade Magistraten viide, at Forslaget maatte gøres.

Marts 26. C. C. hos Aagaard abs. Graah. — Grev Danne-skiold⁴⁾ døde i Morges Kl. 6¹/₂. — De Jydske Avissskrivere skal betale 200 Rdr. for noget, der er indført om Brænde-viins-F[o]r[ordningen]. Lihme, Kammerraad, skal være Oldermænd for Br[ænde]viins-]Brænderne, siden hand er valgt per plurima, endskiønt Magistraten har sat en anden. Cabin.-Ordre⁵⁾.

— **27.** Frøk. Møllmann er forlovet med Grev Schmettau. — Hr. Qvist døde hastig i Morges. I Gaar besvimeede hand hos Printzesse Charlotte, som hand skriftede. — Snorre Sturleson sendt mig fra Printzen.

— **28.** Udlæst Aristoteles Opera af den lille Latinske Version af [ud] Stoer 1608. 5 Tom. 12°.

— **30.** Brev fra Guldberg, at jeg a. paa Onsdag⁶⁾ takker Printzen for Snorro Sturleson, b. har Lov at være paa Landet i Foraaret.

¹⁾ Georg Christopher B. døde 25. Marts (Berlings Tidender 1778, Nr. 25). Gravskrift i Adresseavisen 1778, Nr. 57.

²⁾ Dette eller et lignende Ord maa være glemt.

³⁾ Paa det vedkommende betids derom kunde gives den fornødne Efterretning — som der staar i Kancelliets Brev til Magistraten af 25. Marts (D. K. Breve 1778, Nr. 445).

⁴⁾ Generalpostdirektør Fred. Chr. Danne-skiold-Samsøe.

⁵⁾ I Kabinetsordre af 25. Marts hedder det bl. a.: Vi bifalde sløt intet, at Magistraten befatter sig med at hindre et helt Laugs Valg og skal den af Lauget udvalgte Lihme være Oldermænd. Bogtrykkeren af dette maanedlige saakaldte Tillæg til de Aalborgske Efterretninger skal til Aalborg Bys fattige for den Formastelse at have trykt i sit 10. Nr. om politiske og Vore Anordninger vedkommende Sager dristige og slette Raisonnemens straks udbetale 200 Rdr., i Fald han ikke nævner Forfatteren, da samme straks skal erlægge denne Summa og hans Navn Os desuden tilmeldes (Kopibog over Kabinetsordrer).

⁶⁾ 1. April.

Marts 31. Der skal allerreede være skrevet efter Dr. Bastholm¹⁾. — Heides, et af vore største Comptoirer i London, skal være gaet banqueroute. — Canc:R. Lange, som Cancelliet gjorde Forestilling om 250 Rdr. Tillæg, fik kun 100 Rdr. fra Nye-Aar af. — Frøk. Drechsler hos Printzesse Charlotte dør²⁾. — Været paa Maler-Academiet, hvor Printzen uddeelte Præmier. Abildgaard og Cramer bleve reciperede og Moltke, jeg og Hielmstjerne fik hver vort Diploma.

April 1. Audientz hos Printzen for at takke for Snorre og udbeede mig Tilladelse at være i Foraaret paa Landet. — Refereret i Stats-Raadet abs. Bernstorff. — Fulgt med Suhm Berling[s] Liig til St. Petri Kirke-Gaard. Vi vare elleve Par. Der var Trauer-Musik. — Hr. Bastholm bliver Hof-Prædikant i Hr. Qvistes Stæd. — Der skal være 26 Comptoirer fallit i London, Heides har gjort falske Vexler og taget 20/m Guineer med sig³⁾. — v. d. Lûhe døde om Eftermiddagen⁴⁾.

— 2. Politiemester Fyhn i Christiania dør⁵⁾. — C. C. hos Aagaard in pleno. — Reg[iments-]Q[varteer]-M[ester] Guldbrand har udstæd pro forma Vexler til Heide paa 2000 Ø St., som denne har ladet disconteret i London.

— 3. Da 14000 Mennesker samles ved Campementet og mange Mennesker komme, skal Magistraten og Politiemester gjøre Anstalt, at Victualierne ei stige og at her ei mangle Bequemmeligheder. Amtmændene i Siælland og Fyn tilskrives og, at Folk kand faae deres Vahre solgt ved den Leilighed⁶⁾. — I Societetet, hvor Rotbøll læste om Aarerne i Hænderne.

— 4. Conf:Raadinde Graah⁷⁾ døde om Morgenen og Etatz-Rd. Finckenhagen⁸⁾ om Middagen.

¹⁾ Jvfr. 1. April.

²⁾ Hofdame Frøken Henriette Sophie Charlotte v. Drechsel døde 30. Marts, 36 Aar gl. (Adresseavisen 1778, Nr. 53).

³⁾ Jvfr. 31. Marts.

⁴⁾ Om Skydeselskabets Sørgefest for den tidligere Overpræsident V. A. v. der Lûhe læses i Berlings Tidender 1778, Nr. 33.

⁵⁾ Justitsraad og Politimester F. døde 23. Marts (Adresseavisen 1778, Nr. 60).

⁶⁾ Kabinettsordre af 1. April. Den store Lejrmanøvre, hvortil der længe i Forvejen blev truffet store Anstalter, holdtes i Juni Maaned.

⁷⁾ Petronelle Helene G., f. Hersleb.

⁸⁾ Johan F.

April 5. Hemmers Enke paa Aggershviile dør¹⁾. — Ved Frue Graahs Obduction er befundet saa mange Skader, som ti kunde død af. En stor krum Steen i Nyren, en i Leveren, en Pose Vand under Hiertet, en fordreiet Tarm, Vesophagus [?] næsten tilstoppet.

— **6.** Hellig Giæstes Kirke. For Provst Hviid²⁾ Hr. Schov, en China-Præst, som ville nok prædike ziirligere end hand kunde. Dog var adskilligt got deri. — Major Crahne ombringer sig selv.

— **7.** Udlæst Tho. Gales Rhetores Selecti³⁾.

— **8.** Justitz-Rd. Bang bliver syg om Natten, hvorover H[øieste] R[æ]t maae standse⁴⁾, dog er hand uden Fare. — Refereret i Stats-Raadet abs. Bernstorff. — Løvenhielm Bülow bliver Amtmand i Skanderborg, som hand dog skal aftræde, naar Schack vil⁵⁾. Hans 1000 Rdr. deeles mellem den yngste Buchwaldt og Moltke. Numsen skal være Ober-Kammer-Junker og Schack hos Kongen⁶⁾ Ordens-Secretaire. Anthon Moltke bliver ved Tall-Lotteriet.

— **9.** C. C. hos Aagaard abs. Graah.

— **10.** Gratuleret til Treschows⁷⁾ og været i Societetet, hvor Møller læste en Piece af Spengler om de smaae Sand-Coquiller⁸⁾. Besluttet at hand⁹⁾ og Morville skulle være Membra.

— **11.** Stange bliver General-Major samt virkelig Deputeret i Generalitetet med 400 Rdrs Tillæg. Printzen af Bevern skal commandere ved Campementet, Lüttichau og Johansen som Genera[l]-L:tt etc.

¹⁾ Mad. Marie Macco, afg. Planter H.'s Enke, døde 4. April, 29 Aar gl. (Adresseavisen 1778, Nr. 57).

²⁾ nl. prædikede.

³⁾ første Udgave Oxford 1676; kom ogsaa i Leipzig 1773.

⁴⁾ Højesteretsadvokat Oluf Lundt Bang havde i Retsmødet den 7. April begyndt at plædere en Sag, som maatte udsættes, da han Dagen efter blev syg. Af samme Grund holdtes ingen Højesteret den 8. og 9. April, da ingen andre Sager kunde foretages (Voteringsbog 1778 Litr. A., S. 138).

⁵⁾ Statsminister Joach. Otto Schack-Rathlous havde nemlig 6. Jan. 1769 faaet Bestalling om succederende Amtmand i Skanderborg Amt, men benyttede ikke denne Ret.

⁶⁾ Kammerherre E. C. E. Schack.

⁷⁾ Michael T. havde 8. April holdt Bryllup med Mad. Henningsen, f. Wasserfall.

⁸⁾ Trykt i Vidensk. Selskabs Skr. Nye Saml. I, 365-373.

⁹⁾ Lorenz Spengler.

April 14. Condoleret til Graahs og Finckenhagens, Cortsen gifter sig med den ældste Frøken Seidelin. — Efterseet Smagens Portefeuille.

— **15.** C. C. paa Cancelliet abs. Graah. — Refereret i Stats-Raadet abs. Bernstorff. — Kaas, Holmens Chef, dør efterladende Kone og 10 Børn i slæt Tilstand.

— **17.** Guarnisons-Kirken, Høimesse Prof. Treschow. Til Slutning taledede hand grundig mod Selv-Mord¹⁾.

— **20.** Om Eftermiddagen besøgt Schiønning, som er farlig syg²⁾.

— **21.** Hr. Schebye bliver Sognepræst³⁾ i Hr. Bastholms og Hr. Volckersen Capellan⁴⁾ i hans Stæd. — Regnskaber i Smagens Selskab, som Schlegel skikkede mig, sendte jeg til Etats-Raad Müller.

— **23.** C. C. abs. Graah. — Guldberg har været syg, men kommer sig.

— **24.** Agerskov⁵⁾ fortalte, at det var approberet, at Schov skulle have 300 Rdr. ved det Danske Magazin. — Etatz-Raad Brun fortalte, at Mossencrone havde paa Landet havt Bryllup med Jfr. Frølich. — Societetet. Kratzenstein læste om Magnetens Declination. — Paategnet Smagens Regnskab. Beholdningen er 1386 Rdr. 2 $\frac{1}{2}$ 14 β .

— **25.** Husar-Skvadronen i Roskilde, da de i Morges skulle exercere, reed sporenstregs herind for at klage over deres Officerer. Majoren kom dem i Forveien og fik gjort Anstalt, at Bommen blev lukket for dem og reed imidlertid op til Slottet. Syv af dem skal være satte i Forvaring.

— **26.** Den unge Feddersen besøgte mig og vil i mit Comptoir.

— **27.** Alting grønnes deiligt, — Læst Schlegels Disputation over Cornelio⁶⁾.

— **29.** Refereret i Stats-Raadet abs. Bernstorff. — Skrevet

¹⁾ Jvfr. 6. April.

²⁾ 16. Maj omtales i Dagbogen »Schiønning, som nu er vel igien«.

³⁾ ved St. Olai Kirke i Helsingør.

⁴⁾ ved samme Kirke.

⁵⁾ Bogholderen i Assignationskontoret.

⁶⁾ Observationes criticæ et historicæ in Cornelium Nepotem. Kbhvn.

til Sporon paa Latin om Bemærkelsen og Oprindelsen af Ørk og Ørken.

April 30. C. C. abs. Graah.

Maj 1. Suhm gav mig sin Søns Medaille¹⁾. — Roggert var hos mig og vil være H[øieste-]R[æ]ts-Advocat. — Schimmel-
man med fleere oprette det Assurance-Compagnie, som Brand-Cassen ei ville²⁾ — En Karl kommer til Klingenberg fra Tr[un]dh[iem]³⁾ og varer ham ad, at hans Tienere vil skyde ham ihjel. Hand savner 80 Rdr. af sin Kuffert, og da Tierenen kom hjem, nøder hand ham til at gaae op paa hans Kammer, hvor hand fandt en ladt Pistol og 40 Rdr. — Været i Societetet for sidste Gang i Sommer.

— **2.** Maler-Academiet gjorde en Forestilling, om Reverdil maatte anføres blandt Membra, som hand havde skrevet Schlegel til om. Jeg fraraadede den og skrev den ei under. — Jeg saa et kort gammelt Engelsk Skandskrift over Sal. Grev Holst for Sviinerie paa Waysenhuuset.

— **5.** Spiist ved Kongens Taffel med Scheel, Schulenburg, Moth og Fabritius. Jeg sad hos Printzen.

— **6.** Fuldført min Concordantz eller Register over Plato efter Registerne af Serrani Edition af Henric. Stephan. og Ficini.

— **7.** C. C. abs. Graah.

— **9.** Forst-Secreterer Laurup undviger og bliver Cassen 9000 Rdr. skyldig.

— **10.** Frue Kirke. Hees og Friedliebs Biske-Vielse. Begge Printzerne vare der og kom tilig. Hee er fød 1714 og Friedlieb 1717⁴⁾. — Major Crahnes Legeme er fundet⁵⁾.

¹⁾ ∴: Medaille i Anledning af hans Død, gengivet i Fortegnelsen over Medailler og Mønter, Chr. VII Tavle XVI Nr. 2. Sml. Bruun, P. F. Suhm, S. 205.

²⁾ Jvfr. 25. Marts.

³⁾ Læsningen af dette Ord er usikker. Er det rigtig læst, kan Talen være om Hans Michael K., der var Kaptajn ved Trondhjemske nationale Infanteriregiment.

⁴⁾ Luxdorph vedføjer som sædvanlig et Udtog af de Taler, der holdtes ved denne Lejlighed. Om Biskop Harboes Tale hedder det bl. a. »Biskop Hee blev roset paa en værdig og bevægelig Maade, blant andet at hand i de urolige Tiider havde opløftet sin Røst som en Basune. Til Friedlieb blev Biskop Hagerups Omsorg og Aarvaagenhed roset. Om Biskop Hees Prædiken hedder det til sidst: »om sig selv taledede hand i de ydmygste og bevægeligste Udtræk«.

⁵⁾ Jvfr. 6. April.

Maj 11. Været paa Schlegels Disputatz¹⁾, hvor Rottbøll, Kofod Ancher, Wadskiær og Kall opponerede. Defendens, Conrector Hansen, som stod sig kun slæt, og Schov bleve indsatte til Magistri Philologiæ²⁾.

— **12.** Udlæst det meeste af den nye Psalmebog. — Illumination hos den Russiske Minister³⁾.

— **13.** Refereret i Stats-Raadet abs. Bernstorff.

— **14.** C. C. in pleno.

— **15.** Secreterer Voltelin besøgte og fortaalte, at Mad. Kruckovs Broder, Kiellinghuusen, Skriver-Karl paa Rentekammeret, er undvigt efterat have gjort 10000 Rdrs Giæld og skrevet sin Moders, Capt. Kiellinghuusens Enkes Navn efter.

— **19.** Det bekjændte Spørgsmaal, om det Laan, som Fremmede giennem vore Kiøbmænd gjøre til Chineserne, bør være confisqueret, skal i H[øieste] R[æt] være paadømt, saa at det ei er confiscabelt⁴⁾.

— **20.** Kongen og Dronningen bliver paa Fridrichsberg i Campements-Tiiden, men Printzen og Printzessen her⁵⁾. — Linde kommer i Høieste Ræt og Feddersen⁶⁾ var i Dag i Comptoiret. — Den nye Brand-Assurance-Cassa for Kiøbmands-Vahre og Sukkere⁷⁾ skal være allerede complet.

— **21.** C. C. in pleno. — Stift-A[mtmand] og Laug-M[and] Møllman dør⁸⁾.

¹⁾ Da han forsvarede sin Afhandling om Cornelius Nepos. Jvfr. 27. April.

²⁾ Derefter var der Middag paa 28 Personer hos Schlegel.

³⁾ i Anledning af Storfyrstronfølgerens Fødsel. Festen stod paa Gæthuset, hvis Facade Natten igennem oplystes af 8000 Bliklamper (Berlings Tidender 1778, Nr. 39).

⁴⁾ Sagens Parter var Fred. de Coninck som Mandatarius for en Del Handelsmænd i Antwerpen og Købmand Jacob Bildsted i Kbhvn. og det drejede sig om 15000 Rdr. hollandsk Kurant, som Købmændene i Antwerpen gennem den bekendte Henning Frød. Bargum havde udlaant til Peter og Mouritz With, da disse i 1769 fra Kbhvn. rejste til Kina. Bildsted holdt paa, at Kapitalen skulde konfiskeres og Hof- og Stadsretten gav ham Medhold, saaledes at Halvdelen skulde tilfalde Kongen, Halvdelen Bildsted som Angiver (Højesterets Voteringsbog 1778 Litr. A., 262 ff.). Jvfr. 21. Oktober 1775.

⁵⁾ ∩ : i Kbhvn.

⁶⁾ Detl. Fred. Feddersen.

⁷⁾ Jvfr. 1. Maj.

⁸⁾ Stiftamtmand i Trondhjem Hans Ulrich M. døde 3. Maj, 63 Aar gl. (Adresseavisen 1778, Nr. 83).

Maj 22. Birkedommer Kiærulf paa Falster dør¹⁾ af Qvæg-Syge, det er af Ærgrelse, da hand blev suspenderet for hans Forseelser mod F[o]r[ordningen] om Qvæg-Sygen.

— **23.** Reist med mit heele Huus til Nærum.

— **24.** Søllerøds Kirke, Hr. Blicher. Ypperlig.

— **25.** Røget Tobak og spiist om Middagen paa Toften. Opslaaet Støkkerne og sat Bøggerne i Orden og i en nye Reol.

— **26.** Lilienthal eller Hansen, som havde givet 20000 Rdr. af Hænderne under Consistorii cura til publique Brug og endnu lovet 16000, havde ved et Codicil taget de 16/m tilbage. Fordi nu Consistorium efter hans Forlangende ei havde agnosceret dette Codicil, men Hübner havde gjort ham Vanskeligheder i hans Brevvexling, har hand ved et nyt Codicil gienkaldet det heele Legatum og alleene skienket Kongen 10000 Rdr. til Nord-Americansk Fiskerie.

— **27.** C. C. in pleno. Schov refererede. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Jørgen kom ved denne Vacance ikke i Staldene²⁾.

— **29.** Begyndt min Cour med de grønne Safter. — Skrevet til Grev Scheel³⁾ for Jørgen.

— **30.** Reist med min Kone til Byen og hiem igien giennem Dyre-Haven, hvor vi drak Thee med Suhms og Skjønnings i Fortunen. — Dons bliver Laug-Mand efter Møllman. — Printz Ferdinandt⁴⁾ kom om Middagen. — Wasserschleben skal være kommen fra Holsteen og berettet, at Fredspræliminairerne mellem Keiseren og Kongen af Preussen ere underskrevne.

Juni 1. Suhm fortaalte, at det om Magazinet var accorderet, dog at Skov skal betales Tome-Viis.

— **2.** Skrevet til Schjønning om Amelens⁵⁾ Salarium.

— **3.** Udlæst Winkleri Phædon⁶⁾. — Grev Thott fik to stærke Besvimelser hos Printz Ferdinand.

— **4.** C. C. in pleno. Schov refererede. — Fru Borre

¹⁾ Birkedommer Knud K. begravedes i Nykøbing 27. Maj (om denne stridbare Mand se iøvrigt Klitgaard, Kjærulfske Studier, S. 186 ff.).

²⁾ Jvfr. 18. Februar.

³⁾ Overstaldmesteren Jørgen S.

⁴⁾ af Brunsvig, succederende Hertug og Juliane Maries Brodersøn.

⁵⁾ Reinholdt Ameln var Klevenfeldts Beundrer og satte et Monument paa hans Grav (Wilhelmine Brandt, Legatfamilien Ameln m. m., Bergen 1884, S. 32).

⁶⁾ Leipzig 1744.

har Vattersot. — Sluttet Klevenfeldts Skifte og faaet 200 Rdr. Salarium. — Canc:Rd. Tausan ligger for Døden.

Juni 5. Tausan døde i Gaar¹⁾. — Guldberg har forsikret Braem i et Brev, at Tienestens²⁾ Bortgivelse skal beroe paa Magistratens Forestilling. De have forlanget, at Ansøgnin-gerne maae skikkes til deres Erklæring og forsikret Lange om, at de ville forestille ham³⁾.

— **6.** Været i Maler-Academiets Forsamling, hvor Printz Friderich viiste Printz Ferdinand om, og Academiet havde et Diploma færdig, som hand med stor Ærbødighed tog af Printzens Haand⁴⁾.

— **8.** Frue Judichær døde for en 8 Dage siden⁵⁾. — Secreterer Voltelin spiieste her til Middag. Jeg raadede ham fra at søge Løn i Cancelliet.

— **9.** Udlæst Mosis Mendelsohns Phædon⁶⁾. — Brouillerie mellem Admiral Kaas og Kaas ved Cadet-Academiet⁷⁾, fordi Admiralen har sagt i Collegio, at Cadetterne lærte intet.

— **10.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Giort Cour hos Printz Ferdinand. — Rhabeck besøgte for at recomman-dere Zeuthen til Volonteur.

— **11.** C. C. in pleno. — Reist med min Kone til Nærum og underveis besøgt Bornemann paa Anchers Hviile.

— **12.** Ferdinandus. || Eminent, hoc duce, pax, si vel quærenda sit armis, | Vel studiis præsens nobilitanda suis. ||⁸⁾ — Om Eftermiddagen besøgte vi Mag. Schiøtt paa Kanin-Holmen.

— **18.** C. C. abs. Graah.

¹⁾ Raadstueskriver Hans Henrik T. blev 57 Aar (Adresseavisen 1778, Nr. 91).

²⁾ ∴ Raadstueskriver-Tjenesten.

³⁾ Kancelliraad Svenning Lange blev Raadstueskriver efter Tausan 29. Juli 1778; 10. Febr. 1779 fik han tillige Bestalling som Vice-Raadmand (Sjæll. aabne Breve 1778, Nr. 439, 1779, Nr. 89).

⁴⁾ Et her udeladt Notat under 7. Juni indeholder Optegnelse om et Middagsselskab, hvor Luxdorph bl. a. var sammen med Kammerjunker Buchwald og Frue, »en kiøn og artig Kone«.

⁵⁾ Kommandør J.'s Enke, Elisabeth Lucia, f. Kreyer, døde 1. Juni, 70 Aar gl. (Adresseavisen 1778, Nr. 90).

⁶⁾ Berlin 1768. Jvfr. 3. Juni.

⁷⁾ Fr. Chr. K. († 1803) og Fr. Chr. K. († 1804).

⁸⁾ Gude: Atter Smiger. Og det er ilde, at man for Store smigre vilde.

Juni 19. I Tiisdags¹⁾ blev Dahl²⁾ dømt for sit utroe og mistænkelige Forhold, i H[øieste] R[æ]t, til et Aars Arbeide i Jern i K:havns Fæstning, og Schönheiders Expressioner mod Staffeldt mortificerede³⁾.

— **20.** Udlæst Forsters Voyages begge Tomer, 4° 4).

— **21.** Søllerød Kirke. Stud. Blicher prædikede. Provst Hviid leedte Mad. Blicher ind og holdt Visitatz og viiste af Matth. 18,14 Guds store Sorg⁵⁾ for smaae Folk. Ungdommen svarede upaaklageligt.

— **23.** Kammer-Junker Berregaards Frue er kommet ned med en Søn, kaldet Envold Wilhelm. — Kongen af Sverrig kom til Byen i Gaar Aftes og blev af Sprengtporten meldt til Bernstorff, som Kl. 7 meldte det paa Fridrichsberg og at hand ville besøge Dronningen. I Dag Morges var hand tilig i Leyren paa Isle-Mark, blev ved Printzen af Bevern budden til Taffels, var hos Dronningen ^{3/4} 6), spiiste i Cabinetet med Kongen, Dronningen, Kron-Printzen, Arve-Printzen og Printzessen, Printz Ferdinand og Printzen af Bevern og reiste saa tilbage.

— **24.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — En Engelsk Kaper gjør adskillige Spektakler i Christiania, saa at Pøbelen nær var kommen i Oprør.

— **25.** C. C. abs. Graah. — Heinecke kom hiem fra Messen. — Schiønning gav mig det første Hæfte af hans Reise. — Printz Ferdinand og Printzen af Bevern besøge Kongen af Sverrig i Lands-Krone. — Reist forbi Kilden⁷⁾ hiem.

— **26.** Tilskrevet Justitz-Rd. Voltelen om sin Søn. — Major Baggers Broder bliver Obrist-Lieutenant.

¹⁾ 3: 16. Juni.

²⁾ Joh. Herm. Dahl havde været Forpagter af Dronninggaard, som Staffeldt i Struenseetiden havde faaet Skøde paa. D. blev dømt for Smaatyverier og Uredelighed, men Hielmstjerne hævdede i sit Votum for Højesteret, at Staffeldt ogsaa havde ladet ham svare dobbelt saa stor Afgift af Gaarden end som rimeligt var (Højesterets Voteringsbog 1778, Litr. A., 319 ff.).

³⁾ Derefter et Notat om »Cascaden [paa L.'s Ejendom i Nærum], som løber kiønt i Aar.

⁴⁾ G. Forster, Voyage round the World, London 1777.

⁵⁾ 3: Omsorg.

⁶⁾ 3: tre Kvarter.

⁷⁾ Kirsten Pils Kilde.

Juni 27. Etatz-Raad Seidelin forlovet med Frøken Mariane¹⁾. — Adskillige Avancemens. Dons Etatz-Raad, Underfoged Grøn Justitz-Raad, Knudsens Søn Secreterer. Telef Stub og Seeberg skal inden Mikkelsdag have Kald paa 300 Rdr.²⁾ — Udlæst Maximus Tyrius³⁾.

— **29.** Mag. Ylim⁴⁾ besøgte. Hand er blevet Collecteur for en Grevelig luthersk Kirke i Tydskland⁵⁾ paa et katolsk Stæd.

— **30.** Faaet Svar fra Voltelin, som vedbliver det samme som Sønnen.

Juli 2. C. C. in pleno. Magazinet maae antage en Person og Kongen vil give en Gratification ved hver Tomes Ud-gave. — Ferdinandus⁶⁾ er sat i de Altonaer Aviser cum elogio.

— **3.** Læst L'Indigent, et smukt Drama, som Lindencrone har oversat og dediceret sin Kone.

— **4.** Dons var paa Cancelliet. — Voltelin var hiemme hos mig. Eenig med, at hans Søn ei bliver Copiist, men NB. talte eendeel uanstændigt om en Discretion⁷⁾.

— **6.** Sluttet min Cur med de grønne Safter. — Fra Anders Nielsens Gaard⁸⁾ til Borres Vænge er 1800 Skrit.

— **7.** Reist til Fredensborg.

— **8.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. Bernstorff spurte, om den Lange, der søgte Raadstueskriver-Tienesten⁹⁾, var den samme, som saa moquant havde refuseret at blive Præsident i Christiansand. Jeg talte derpaa med Thott og Schack og forsikrede, at saadan Ting aldrig var til og jeg befandt siden, at hand aldrig havde oplukt sin Mund derom. — Audientz hos Printzen. — Siden Audientz hos Dronningen, i hvis Forgemak Schütz¹⁰⁾ og jeg toge Afskeed med

¹⁾ Mariane Magdalene, f. Eichel Bartholin.

²⁾ Her er ogsaa en Notits om «Cascaden, som nu ophører». Jvfr. 19. Juni.

³⁾ Maximus fra Tyrus, en græsk Filosof af den nyplatoniske Skole.

⁴⁾ Skal være Yelin. Om Henr. Gottfr. Y. se Worms Lexicon over lærde Mænd III, 883 f.

⁵⁾ Wolfskehlen ved Darmstadt.

⁶⁾ ∴: Luxdorphs Epigram. Jvfr. 12. Juni.

⁷⁾ Jvfr. 12. Juli.

⁸⁾ i Nærum.

⁹⁾ Jvfr. 5. Juni.

¹⁰⁾ Luxdorphs Kollega, 1. deputeret i Tyske Kancelli.

Printz Ferdinand, der nesten havde anlagt Sorg for Dronningens Syster, Abbedissen af Gandersheim¹⁾).

Juli 9. C. C. abs. Graah. -- Bortsendt Smagens Portefeuille efterat have læst C3ii Lovtale²⁾ i Gaar paa Fredensborg.

— **10.** Gaaet til Aaen. Derfra til Borres Vænge-Port er 800 Skrit, følgelig 2600 Skrit fra Aaen til Anders Niensens Gaard³⁾).

— **11.** Lange var hos Geh:Raaden⁴⁾).

— **12.** Lyngbye Kirke, Hr. Kiærulf, som er kaldet til Jylland og tog Afskeed. Provst Hviid visiterede. — Aftalt med Voltelin om hans Søn og især at hand ikke ville tænke paa eller tale om Discretion til mig⁵⁾).

— **13.** Spadseeret med Suhm etc. forbi den røde Broe og Holte til Øverød igien. — Borres reiste ind. Hun skal tappes⁶⁾ i Morgen.

— **15.** Postmester Melbye dør⁷⁾). — I Smagens Selskab. Campman fik Priisen for C3tii Lovtale⁸⁾). Besluttet at deele Gevinsten mellem Forfatterne.

— **16.** C. C. abs. Graah. Jeg selv refererede.

— **17.** Skrevet et Indlæg for Blücker[?] mod hans Broder anl. Faderens Begravelses Bekostning. — Udlæst Aristophanes.

— **18.** Lange blev Raadstueskriver med samme Løn som Tausan⁹⁾). — Den anden Lange bliver Secreterer¹⁰⁾).

¹⁾ som var død 26. Juni, mens Prinsen var i Besøg heroppe.

²⁾ Jvfr. 15. Juli.

³⁾ Jvfr. 6. Juli.

⁴⁾ Luxdorph mener Thott.

⁵⁾ Jvfr. 4. Juli. Gude bemærker: Voltelen var en Mand, som taliter qualiter havde skrabet en Hob Penge sammen, og ved at bruge disse snildeligen, samt bestandig løbe efter og krybe for de Store, havde fra Divisions-Chirurgus forskaffet sig Justits-Raads Character og nu levede af sine Midler. Aftalen imellem Luxdorph og ham var at Sønnen ville søge at blive Vice-Raadmand i Kiøbenhavn, hvortil Luxdorph skulle recommendere ham, hvortil han og var villig, men uden Belønning.

⁶⁾ ∩ : Fruen skal aarelades.

⁷⁾ Efter den trykte Stamtavle over Fam. M. (Kbhvn. 1882) døde han i Odense allerede den 22. Maj.

⁸⁾ Præsten Henrik Kampmans Skrift er trykt i Forsøg i de skønne Videnskaber XIII Stk., 143-282.

⁹⁾ Jvfr. 5. Juni.

¹⁰⁾ i Kancelliet.

Juli 19. Spiist om Middagen hos Voltelen i Lyngbye og be-
seet Gerners Machine til at haspe af 80 Teene paa eengang¹⁾.

— **21.** Reist til Fredensborg. Spiist ved Kongens Taffel
om Aftenen i det Chinesiske Huus.

— **22.** Besøgt Frøk: Schmettau og Eichstedt, som for-
sikrede, at det havde sin Riglighed med vore Køer i Dyre-
haven²⁾. — Refereret i Stats-Raadet abs. Schack. — Reist til
Byen. — Skrevet i 3 Quæstioner fra Lov-Commissionen:
1. Grove Morderes Begravelse, 2. Giælds-Dommes Data,
3. Paarørendes Vidnesbyrd.

— **23.** C. C. abss. Graah og Aagaard, som var paa Aa-
strop, men kom hjem om Middagen.

— **25.** Auctions-Directeur Justitz-Raad Fisker³⁾ og Etatz-
Raad Møllman døde.

— **28.** Thurah besøgte med sin Fuldmægtig Bundsen⁴⁾,
som søger Fiskers Tieneste.

— **30.** C. C. abs. Graah.

August 1. PM. anl. Møller i Langes og Bracht i Møllers
Stød⁵⁾. Vedlagt Voltelins Renunciation. — Der siges, at
Obelitz er gaaet fra Forstanden. — Dispute, om der maa
inoculeres i Byen, siden Kopperne nu grassere.

— **4.** Reist til Fredensborg.

— **5.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack og Eichstedt.

— Reist til Byen med et Anstød af Podagra.

— **6.** C. C. hos mig abs. Graah.

— **7.** Commissorium til mig, Suhm, Schønning og
Capt. Grube at eftersee Kongens Biblioteque og hvad der
er i Møllmans Sterboe⁶⁾.

¹⁾ Flaadens Fabrikmester Henrik G. havde konstrueret en Tvinde-
maskine til Lærredsfabrikken i Lyngby (P. F. Gjødese, Mindeskrift om
Henrik Gerner, S. 35).

²⁾ Jvfr. 13. August 1777.

³⁾ Mauritz Fischer døde 19. Juli paa Constantinsborg i Jylland, 77 Aar gl.
(Adresseavisen 1778, Nr. 118).

⁴⁾ Jacob Buntzen († 1820), Fuldmægtig ved Kbhvns Toldbod, hvor
Diderich de Thurah var Chef — eller Kommandant over Strømmen,
som det kaldtes. B. blev ikke Auktionsdirektør.

⁵⁾ ∴ at hidtilværende Kopist Peter Møller skulde være Kancellist i Stedet
for Svenning Lange, der var bleven Raadstueskriver, medens Chr. Tønder
v. Bracht traadte i Møllers Sted som Kopist — alt i Luxdorps Kontor i
Kancelliet.

⁶⁾ Kommisioriet, dat. 12. Aug., aftrykt i Werlauffs Efterretn. om det
st. kgl. Bibl. 2. Udg., S. 199 f.

August 8. Møller bliver Cancellist og v. Bracht Copiist i mit Comptoir.

— **12.** Om Morgenen Kl. 6 brændte Iselins Bag-Huus med Høet af.

— **13.** C. C. abs. Graah. — Frue Pless kom ned med en Søn.

— **15.** Været med Brandt¹⁾ paa Biblioteket. Der er til Folianter 18 Skabe og kand rummes 500 i hver. Men Tallet skal være 16000. Sendt Commissorium til Schlegel²⁾.

— **16.** Besøgt Thurah og beseet hans konstige Saugeblok³⁾.

— **18.** Reist til Fredensborg. — Commissionen skrev til Møllmann⁴⁾ om Nøglerne til Bibliotequet og at lade Sterboet eftersee.

— **19.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott og Bernstorff.

— **20.** C. C. abs. Graah. — Birthe taledede med mig om sit Testamente.

— **22.** Om Aftenen Nordlys.

— **23.** Søllerød Kirke, Stud. Wegner. Meget got imellem, men det heele var kunstigt og i den nye Smag, men ikke alt for grundigt eftertænkt, ei heller ordentlig sammensat; ogsaa noget uforstaaelig for Almuen. — Opsat Birthes Testamente.

— **24.** v. Bracht kom i mit Comptoir.

— **25.** Læst Lactantius⁵⁾ igiennem med Fornøielse.

— **26.** Birthes Testamente underskrevet af hende, mig som Curator, Schov og Niels Brun til Vitterlighed.

— **27.** C. C. abs. Graah og Aagaard, som var upasselig. — Om Eftermiddagen Commission paa Biblioteket.

— **28.** Om Eftermiddagen Commission paa Biblioteket. — Obelitz søgte tillige med Facultetet, at for hans Svagheds Skyld en Adjunctus maatte beskikkes. Siden betænkte hand sig, ville ei, at Suppliquen skulle gaae frem og examinerede

¹⁾ Bibliotekets Amanuensis Chr. B.

²⁾ Jvfr. 14. November 1777.

³⁾ Kommandant Diderik de T., der ligesom Luxdorph gennem en lang Aarrække havde Sommerbolig i Nærum, var en meget fingernem Mechanikus (sml. Fr. Hjort, Slægten Thura, Odense 1894, S. 28).

⁴⁾ Afdøde Bibliotekar Møllmanns Broder, Klædekrømmer M.

⁵⁾ Firminianus L., der gik over til Kristendommen og virkede i Trier (3. og 4. Aarh.).

selv. Atter betænkte hand sig igien og ville have den frem.

August 29. Commissionen skrev Linde til om Regningerne paa Kongens af Bogladerne kiøbte Bøgger. — Tyve har skaaret Heslekieppe paa Askebakken¹⁾.

— **30.** Bagger besøgte og fortaalte, at Frue Selbye var i Morges kommet ned med en Søn.

September 1. Reist til Fredensborg.

— **2.** Refereret i Stats-Raad abs. Printzen og Thott.

— **3.** C. C. abs. Graah. — Om Eftermiddagen Commission paa Biblioteket.

— **4.** Kiørt med Suhm til Fredensborg og hiem til Byen igien om Aftenen. Giort Cour overalt. Spiist ved Marskalks-Taffelet²⁾.

— **8.** Der blev sagt³⁾, at Chinafahrerens var kommet til Douvres.

— **9.** Karl frier til Lenore, som betroer ham, at hun er allerede bunden til NB. en gift Mand, som hun ei kand forlade⁴⁾. *

— **10.** C. C. abs. Graah. — Om Eftermiddagen var Commissionen hos Møllman for at søge efter Grams Kiste, som fandtes ei. Cf: R. Nielsen, Etatz-Rd. Erichsen og Ursin vare overværende.

— **11.** Om Eftermiddagen Fadder med Borck, Holterman og Rector Saxtorf til Prof. Saxtorphs Datter Christine Amalia, baaret af K:herinde Kaas, som Frøken Harboe stod hos, døbt i Nicolai Kirke af Hr. Saxtorph. — Schøller og Brockenhuus blive Volontaires i det danske Cancellie. Adam Holst Baron. Fabritius (Michels) Arvinger nobiliteres Tengnagel. Landsd[ommer] Graah Justitz-Raad. — Inoculationen tillades i Byen.

— **12.** Skrevet paa Voltelins Ansøgning om at blive Vice-Raadmand i Khavn.

— **13.** Kongen af Preussen reed for nylig ud at recognoscere. Da Kuglerne fløi og nogle af hans Folk blev

¹⁾ paa Luxdorphs Ejendom i Nærum.

²⁾ Det var Enkedronningens Fødselsdag.

³⁾ i et Selskab paa Ørholm, hvor Luxdorph var til Stede.

⁴⁾ Skrevet med græske Bogstaver. Hvilke Personer der sigtes til, er usikkert.

skudte, reed Printzen af Hessen til ham og advarede ham, at hand vovede sig for yderlig. Qve voulez vous que je fasse, svarede hand, je n'ai pas la vue bonne. Il faut que j'y regarde de près.

September 15. Reist med Treschow til Fredensborg. — Schøller besøgte mig og var ei fornøiet med at være Volontair i Cancelliet.

— 16. Refereret i Stats-Raadet abs. Eichstedt.

— 17. C. C. abs. Graah. — Conf:Rd. Falsen gjør Opbud.

— De¹⁾ Chinesiske og Ostindiske (Jennert) Skibe²⁾ ere komne. — Svalen er ei seet i 14 Dage.

— 19. Fuldentt at skrive Allegationer i min lille Seneca; nu rester, om Gud vil jeg lever, Chrestomathien, men det seer vidtløftigt ud.

— 21. Brockenhuus kommer i Cancelliet. — Hielmstjerne, som jeg havde beedt til i Morgen, skrev mig til, at hand havde faaet Feber og at Guldberg var syg. — Udlæst Ausonius og Scaligers Lectiones Ausonianas.

— 22. Om Aftenen Taage og Nordlys.

— 24. C. C. in pleno.

— 27. Hielmstjerne kom syg hjem fra Søelund.

— 29. Reist til Fredensborg. — Page-Informator Skov var hos mig om Aftenen og talte om sit Register³⁾.

— 30. Refereret i Stats-Raadet abs. Eickstedt.

Oktober 1. C. C. in pleno. — Været hos v. Bekken⁴⁾ og siddet for ham til at lade mit Buste modellere. NB. Over-talt dertil af min Kone og Saxstorph⁵⁾. Artisten har ellers selv begiært det af mig⁶⁾. — Schlegel var her og viiste mig sin Brevvexling med Tilskueren anl. Recensionen af hans Cornelius Nepos⁷⁾. — Bagger fortaalte, at det var slæt med Frue Borre.

¹⁾ I den originale Dagbog staar: Det.

²⁾ ∅: Kinafareren Prins Friderich og Ostindiefareren Trankebar, Kapt. Jenner.

³⁾ ∅: Begyndelsen til Schous Forordninger.

⁴⁾ Billedhuggeren Hartman Beeken (1743-81).

⁵⁾ Luxdorphs Læge og Beekens Ven (Gude).

⁶⁾ Denne Buste kom senere til Kunstakademiet.

⁷⁾ i Krit. Tilskuer 1778, Nr. 35. Aaret efter udgav S. nogle Betragtninger over Journaler og lærde Tidender i Anledning af nogle Recensioner i den kritiske Tilskuer.

Oktober 2. I Aftes tog jeg et Rhabarbara-Pulver ind. — Siddet igien for Becken. — Schlegel besøgte mig¹⁾. — Ild løs i Skouboc-Gaden.

— **3.** Raad-M[and] Lyngø dør²⁾. — Siddet sidste Gang for Bekken.

— **4.** Den unge Schlegel var her og lod mig læse Slutningen af Correspondencen³⁾. — Frue Hansens Søn Poul blev confirmeret.

— **5.** Frue Borre døde om Natten.

— **7.** Condoleret Borres. Hun⁴⁾ blev ført ind⁴⁾ i Morges. — Jeg fik af Borch den Portugiske Bibel 8° 3 Voll., trykt i Batavia.

— **8.** C. C. abs. Graah. — Jeg var ansagt til Taffels paa Søndag⁵⁾ og undskyldte mig. Nu skrev jeg O[ber-] M[ar]skal-ken til, at jeg var bleven bedre og kom, om jeg maatte. — Ob[er-] Jæger-M[æster] Gram dispenseres fra Forst-Væsenet, men beholder sin Gage.

— **9.** Alle vore Folk kom hiem fra Nærum. — Bisperne skulle have adskillige Erindringer i Anledning af Skole-F[or]ordningen og den sidste Depositz. — Lunding Etatz-Raad. — Voltelen skal forestilles uden Erklæring⁶⁾.

— **10.** Cf: Rd. Sevel dør. Ligeledes den unge Traugott Schimmelmann og Land-Raad Rantzau⁷⁾. — Reist til Fredensborg.

— **11.** Først i Slots-Kirken, hvor Dr. Balle prædikede, derpaa hos Printzen, hvor alle havde Audientz. Jeg var inde med Hauch, Kaas, Moltke og Steeman. Siden til Kongens Taffel af 40 Couverts, Kron-Printzen, Pr[intzen] af Bevern, Stats-Raadet, de første af Collegierne, Huth p. p. Derpaa i Marskalks-Stuen, hvor Wandalls⁸⁾ Cantate blev opført, der-

¹⁾ Jvfr. 1. Oktober.

²⁾ Raadmand i Kbhvn. Friderich Liunge døde 2. Oktbr., 84 Aar gl. (Udførlig Kistepladeindskrift i Adresseavisen 1778, Nr. 164).

³⁾ ∴ Fru Borre. Kistepladeindskrift i Adresseavisen 1778, Nr. 169.

⁴⁾ fra Nærum.

⁵⁾ 11. Oktober, Arveprinsens 25 Aars Fødselsdag.

⁶⁾ Jvfr. 12. September.

⁷⁾ Schimmelmanns 22 aarige Søn, Kammerherre og Envoyé Frid. Traugott, og den 38 aarige Landraad Frid. v. Rantzau døde begge 9. Oktbr. (Adresseavisen 1778, Nr. 163 og 164).

⁸⁾ Peder Topp W.

efter Appartement og endelig Bunte-Reihe i Couppelen. NB. Guldberg sagde ved Taffelet, at Balle beviiser, at vi bør troe, Bastholm overtaler os til at troe og Jansson sværger paa, at vi skal troe.

Oktober 12. Reist om Morgenen tilbage til Byen.

— **13.** Reist til Fredensborg.

— **14.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Afskeeds-Audientz hos Dronningen og Arve-Printzen. — Reist til Byen. — Mandags-Posten¹⁾, som ved Storm var drevet til Nacschou, kom Kl. 10 i Formiddag over Kiøge.

— **15.** C. C. abs. Borch, som fra i Mandags af ligger af en Pleuris. Gud lade os beholde ham.

— **19.** Borre siger mig Skiøtte-Vænget op til første Maii.

— **20.** Den dyrebare Etatz-Raad Borch døde Kl. 2 Eftermiddag. I den Tale, hand i Søndags 8 Dage²⁾ holdt paa Vaysenhuset, har hand sagt: Jeg kom her for 5 Aar siden³⁾, og alle de, som da vare med mig, ere nu døde eller borte⁴⁾.

— **21.** C. C. in pleno selvfierde. — Cancellie-Rd. Lange vil ei gaae ind i Cancelliet. — Skrevet paa Schlegels Proposition at faae 50 Rdr. Tillæg for Smagens Selskab.

— **22.** Læst Schlegels PM. anl. Biblioteket og Regningerne over indkøbte Bøger, communicerede af Linde. Været paa Biblioteket, hvor Mss. bleve efterseet.

— **23.** Hielmstjerne talte med Guldberg om en Pension til Borchs Mad. Møller⁵⁾.

— **26.** Hr. Reiersen i Ringsted faaer Fridrichsborg Kald, Hr. Holst i Roskilde vil ikke til Ringsted. — Frue Steman kom ned med en Søn just den Dag, Dronningen spaaede det paa, Printzens Geburtsdag.

— **27.** Bagger besøgte og fortællede, at Qvæg-Sygen var paa Thorsinge.

— **28.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. Deriblant om

¹⁾ den 14. Oktbr. var en Onsdag.

²⁾ o: 11 Oktober.

³⁾ som Direktør.

⁴⁾ I Direktørernes, Kuratorernes og Inspektørens Embeder var der kommet nye Mænd, kun Præsten var den samme.

⁵⁾ Hans Borch (til hvis Pris der findes flere Digte etc. i Adresseavisen for den nærmest følgende Tid) var ugift.

Schow og Reiersen¹⁾. Cabinets-Ordren om Sviinene²⁾ skal overlegges af vedkommende Collegier. — Om Eftermiddagen fulgt Sal. Etatz-Raad Borch til Jorde. Vi vare elleve Par. Deriblant Stampe³⁾, Aagaard, Schow, Stampe⁴⁾, Bastholm, Egede, Thulstrup. Hand blev begravet i Holmens Kirke. I Dag et Aar holdt hand den trykte Tale paa Vaysen-Huuset⁵⁾.

Oktober 29. C. C. in pleno. — Thulstrup⁶⁾ var hos mig og sagde, at Borchs Giæld kunde blive betalt, naar Boet blev beregnet hans Løn til Aarets Udgang.

— 30. Justitz-Raadinde Schow kom ned med en Søn.

— 31. Schow bliver første og Reiersen anden Expeditions-Secreterer⁷⁾, Voltelins Ansøgning blev afslagen. Hans Fader besøgte mig om Aftenen.

November 2. Cancelliet var i Conference med Kammerraad Engelbrecht, Justitz-Raad Lübecker og Ancher anl. løse Sviin i Kiøbstæderne.

— 3. Voltelen var hos mig og havde talt med Guldberg, som gav ham got Haab.

— 5. C. C., hvori Schow var for første Gang. Ellers in pleno.

— 6. Clemens var her og gav mig Bonnets Portrait. — I Societetet, hvor Kratzenstein oplæste noget skrevet mod Bugge, hvoraf kom Klammerie.

— 7. Jacobi bliver Byefogd i Holstebro.

— 9. Kgl. Resolution, at det skal forestilles fra det Danske Cancellie om de Militaires Værgemaal skal forestaaes af de Civiles.

— 11. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Kammerraad Storm døde i Fredags⁸⁾. — Schimmelman reiste i Gaar fra

¹⁾ Jvfr. 31. Oktober.

²⁾ Kabinetsordre af 22. Oktbr. om Optagelse af løse Svin saavel i Købstædernes Gader som ude paa Landsbyernes indhegnede Tofter.

³⁾ Generalprokurøren.

⁴⁾ Kancelliets Kasserer Henrik Christensen S.

⁵⁾ Jvfr. 29. Oktober 1777.

⁶⁾ Vice-Raadmand Jørgen Thulstrup var Borchs Meddirektør ved Vajsenhuset.

⁷⁾ i Danske Kancelli.

⁸⁾ ∴ 6. November. I Adresseavisen (1778, Nr. 179) angives Kammerraad Anker Storm, forh. Toldskriver ved Kbhvns Toldkammer, 75 Aar gl., at være død den 8. November.

Hamborg og kommer her først paa Tiisdag¹⁾. Hand reiser langsam for hans Svagheds Skyld. — Bagger besøgte og for-
taalte, at Justitz-Raad Lunde var kommen i Admiralitetet²⁾.

November 12. C. C. in pleno med Schow. — Commission i Arnæ Magnæi, hvor Schlegel var for første Gang, abs. Kofod Ancher.

— **13.** Commission af Aagaard, Carstens, Bardenfleth, Erichsen og Stange for at reglere Exerceer- og Munster-Pladsene i Danmark³⁾. — Placaten om Sviinene nedkommer forandret⁴⁾. — Mariagen declareret mellem C[ammer-]J[un]-ker Gedde og Mad. de Nully. — Udlæst Tacitus og anmærket de betydeligste Stæder.

— **14.** Forestillingen om Copiisterne i Cancelliet kom ikke ned.

— **16.** Lundius skal have skrevet til Guldberg og beklage[t] sig, at Kløcker er ham foretrukket⁵⁾, fordi hand er af Stampes familie.

— **17.** Schow foreslaaes til Waysenhuset, volente sic G.⁶⁾

— **18.** Byefogd Nørager paa St. Croix dør⁷⁾.

— **19.** C. C. abs. Graah.

— **20.** Hørt paa Auditorio superiori Schlegels Oration over Dr. Holm⁸⁾.

— **21.** Kiærulf bliver Cancellist, Knudsen og Kløcker Copiister. — Placaten om Sviinene underskrevet⁹⁾. — Borne-
mann, Assessor Feddersen og Wendt komme i Pleie-Commis-
sionen¹⁰⁾, Schov i Missions-Collegio og paa Waysenhuset.

— **23.** Erkl[æring] indkom over Kalls og i sær Schlegels Collegia for Deposituris fra de publiques Skoler.

— **25.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Eyben faaer det hviide Baand.

¹⁾ d: 17. November.

²⁾ Hans Lunde var bleven 3. civile Deputeret i Admiralitetet.

³⁾ Kommissorium af 25. Novbr. 1778 (Sjæll. Miss. 1778, Nr. 727).

⁴⁾ Jvfr. 28. Oktober og 2. November.

⁵⁾ som Kopist i Danske Kancelli.

⁶⁾ d: Guldberg.

⁷⁾ Byfoged i Frederikssted, Justitsraad Andreas N. døde 23. Aug. 1778 (D. Kanc. Indlæg til Vestindisk Registrant 1779, Nr. 55).

⁸⁾ Den latinske Oration udkom i Trykken og blev oversat paa Dansk af Rasmus Nyerup.

⁹⁾ Jvfr. 13. November.

¹⁰⁾ d: Kommissionen ang. de Fattiges Væsen i Kbhvn.

November 26. C. C. abss. Aagaard, som har Podagra, og Graah. — Toe af vore Sø-Officerer paa den Franske Flode, Fisker og Fogh, tagne til Fange af Engelsmanden.

— 27. Været i Societetet, hvor Temler læste om Krudets Ælde¹⁾.

— 28. Mogens Rosenkrantz dør. — Den unge Preisler gifter sig med en Actrice og kommer selv til Theatret.

— 29. Schlegel lod mig læse sit Brev til Bispen anl. Sveistrup²⁾, som til Examen var rejiceret og strax efter af Schlegel som Decanus privatim indskrevet.

— 30. Suhm har været hos Frue Rheder³⁾ og bedet hende tage Jfr. Jelstrup⁴⁾ i Huuset, siden hun ei længere kunde være hos Moderen⁵⁾, og da det blev afslaaet, bad hand hende tie, da hand troede at faae hende til Frue Langebechs.

December 1. Qvæg-Sygen er nu paa Knuthenborg og Gisselfeldt.

— 2. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 3. C. C. hos Aagaard abs. Graah.

— 4. I Societetet, hvor Temler læste Slutningen af sin Piece om Krud og Canoner⁶⁾.

— 5. Mad. Lindenchrone kom ned [med] en Datter. — Mad. Eichel Bartholin faaer Smaakopper, hvorpaa de strax lod Datteren inoculere.

— 6. Høimesse Waysenhuus-K[irken]: Kyhl⁷⁾, Collega i Christianiæ Skole, efter Forlangende⁸⁾. Kun Maadelig.

— 7. Assessor Willumsen bliver Raadstueskriver i Trundhiem.

— 8. Borchs Mad. Møller⁹⁾ faaer 150 Rdr. aarl. Pension.

— 9. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Skrevet mine Tanker ved Lit. A. af Strøms Ordbog¹⁰⁾. — Grev Reventlau,

¹⁾ Afhandlingen trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 1 ff.

²⁾ Chr. S. (jvfr. Univ.-Matr. III, 368).

³⁾ Gude tilføjer: en fornuftig og dydig Kone, som havde megen Omgang i Suhms Huus.

⁴⁾ Den samme som ovenfor (20. Decbr. 1777) kaldes Jfr. Gielstrup.

⁵⁾ som var Præste-Enke, oplyser Gude.

⁶⁾ Jvfr. 27. November.

⁷⁾ I Prædikantlisten i Adresseavisen (1778, Nr. 194) staar: Kyhn.

⁸⁾ d. v. s. at Luxdorph efter Opfordring paahørte hans Prøveprædiken.

⁹⁾ Jvfr. 23. Oktober.

¹⁰⁾ Videnskabernes Selskabs Ordbog.

Eiben, Grev Schack, Baron Rantzau og Brocktorff, Rosenkrone, Bielke, Walmoden, Amt-M[and] Adler i Norge faae det hviide Baand. — Guldberg skrev fra Printzen, om jeg ville træde ind i Commissionerne over Communitetet og Skole-Væsenet, hvorpaa jeg svarede ja.

December 10. C. C. paa Cancelliet abs. Graah. — Kalckreuter¹⁾ faaer Baandet.

— 11. Været i Societet, hvor Kratzensteen læste sine Anmærkninger over den Franske Instrument til at maale Distantzer med.

— 12. Erichsen, Brock, Lange, Schjönning, Møller hos os om Middagen, Bartholin og Skov Middag og Aften. Over Borde fik Schjönning Concept til et Brev fra Frue S.²⁾ til hendes Mand, som hand og skulle vise mig. — Voltelen besøgte anl. Grev Holstes Obligation. — I Aarhus Stift er 550 flere Fødde end Døde.

— 14. Peter Aagaard bliver inoculeret.

— 17. Jeg fik et Anstød af Podagra. — C. C. hos mig in pleno. — Lindencrones Barn døbes³⁾.

— 19. Cf. Rd: Morgenstjerne besøgte og gav ont af sig.

— 22. Justitz-Raad Hvass, som vil, at jeg skal gjøre et Vers under Tyge Brahes Portrait, hvis Værker hand besørger trøkte i Engelland⁴⁾, Justits-Rd. og Secreterer Voltelin besøgte.

— 23. En Qvæg-Syge-Commission beskikkes, bestaaende af Eicksted, Hauch, Moltke, Steman, Schütze. NB. Det er et Collegium⁵⁾. — Der var Samling paa Palaiset⁶⁾ anl. Strøms Lexicon⁷⁾.

¹⁾ Kammerherre og Staldmester Chr. Ludw. von Kalckreuth.

²⁾ ∅: Suhm.

³⁾ Jvfr. 5. December.

⁴⁾ Chr. Hee Hvass, der i sin Ungdom havde rejst udenlands som Hovmester for den rige Chr. Ankers Børn og i en Række Aar senere havde været Inspektør ved den danske Skueplads, havde Planer om Udgivelse af Tyge Brahes Værker, navnlig Observationerne, men Udgaven saa aldrig Dagens Lys (sml. Werlauff, Efterretn. om det st. kgl. Bibliothek, 2. Udg., S. 195 ff.).

⁵⁾ Den senere saakaldte »bestandige Kvægsygekommission« oprettedes ved Kabinetsordre af 17. Decbr. 1778 og ophævedes først 1848 (sml. Kringelbach, Civile Direktioner og Kommissioner, K. 1899, S. 74 ff.).

⁶⁾ nl. Prinsens Palæ, hvor Videnskabernes Selskab nu havde Samlingslokaler.

⁷⁾ Jvfr. 9. December.

December 24. C. C. hos mig abs. Graah. — Plaget mig med paa nye at eftersee Strøms A.¹⁾.

— **25.** I Aggershuus Stift er 5000 fleere Fødde end Døde, i Aalborg 500 fleere Fødde.

— **27.** Ild løs paa Hæloftet hos en Skomager i Klosterstræde.

— **28.** Gaaet paa Cancelliet første Gang siden i Onsdags otte Dage²⁾. — Skrevet mine Anmærkninger over Strøms A og sendt dem til Erichsen³⁾. — I Wiborg Stift 380 fleere Fødde end Døde.

— **29.** Justitz-R:dinde Eichel Bartholin dør⁴⁾.

— **30.** Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. — Qvæg-Sygen er kommen til Ulbølle Bye i Fyen. — Geh:Raad Schack siger, at her blev fortæret i begge Riger 3 Million œ Caffee-Bønner om Aaret.

— **31.** C. C. abs Graah. — Her i Byen 44 fleere Føde end Døde.

1779

Januar 1. Saxtorf, Møller, Voltelen, Lange, Feddersen ønskede Nye-Aar. — Spiist Middag og Aften til Rheders med Hielmstjerne [og flere]⁵⁾. Det var Hielmstjernes Geburtsdag, men Suhms undskyldte sig, fordi det var den Tiid, Sønnen var syg⁶⁾. — Aagaard og jeg havde Audientz hos Printzen.

— **3.** I Riber Stift 339⁷⁾ fleere Døde end Fødde. Deriblant en Nordmand 126 Aar gl. og 2000 under 10 Aar.

— **4.** Ole Hansens⁸⁾ Søn, Stald-Karl i Kongens Stalde, blev Nye-Aars-Dag slaget ihjel af en Hest. — En Nordmand over 80 Aar, som efter Sædvane endelig ville spiist Fisk Juule-Aften, gik ud med sin Søn i en Jolle, hvor en stærk

¹⁾ Jvfr. 9. December.

²⁾ c : 16. December.

³⁾ Jvfr. 24. December.

⁴⁾ Bolette Marie Bartholin Eichel, f. Graah, døde 28. Decbr., 33 Aar gl. (Adresseavisen 1779, Nr. 1).

⁵⁾ Gæsterne opregnes alle i Dagbogen.

⁶⁾ Jvfr. 2. og 3. Januar 1778.

⁷⁾ I en anden Notits under 8. Januar staar: 340.

⁸⁾ Bonde i Nærum.

Storm drev dem ud i det vilde Hav, hvor de holdt ud i nogle Dage mellem Liv og Død, indtil en Vestindisk Capitain, Hiorth, traf og reddede dem samt bragte dem her til Byen. Den unge skal have lidet meest.

Januar 5. Mad. Bartholin blev udført til Soderup Kirke. Hendes Sygdom og Begravelse har kostet over 1000 Rdr.

— 7. C. C. abs. Graah.

— 8. I Fyens Stift 1400 fleere Fødde.

— 11. Hielmstiernes Forslag paa fleere at sidde første Dag i H[øieste] R[æt] og alle efter Rangen¹⁾ den Dag. — Md. Fengers ældste Søn gaaer paa Skøiter og drukner.

— 13. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Adskillige finder deres Grav[?] i denne Tiid.

— 14. C. C. abs. Graah. — Spiist ved Kongens Taffel²⁾. Efter Taffelet lod Dronningen mig kalde. — Siden 'paa Comoedien. De nysgiærige Mandfolk første Gang spillet, af Wibe³⁾. Non placuit. Bas comique. Dygtige Eeder og Banden, ingen Sammenhæng mellem Scenerne. Mange incidens sine ratione sufficiente.

— 15. Udkastet Erkl[ering] over Schlegels Forestilling anl. Biblioteket. — I Gaar kom Frue Holm ned med en Datter. — Morup virkelig Etatz-Raad, Hiorthøi, Rotbøll, Fleischer⁴⁾ Etatz-Raader, Kølle Justitz-Raad, Malling, Wormschiold, Zoega og Voss Cammerraader.

— 16. Ordre at indtræde i den geheime Commission om Styk-Heste⁵⁾.

— 17. Hellig Giæstes Kirke. Der blev beedet for Conditor Kaalund⁶⁾.

— 18. Giort Catalogus over Nannestads Disputatzer de Antiquitatibus Græcis et Latinis. 20 Voll. — Gh: Raadinde Desmercieres skaffer Grev Reuss det blaae Baand.

— 19. Spiist Middag og Aften til Hielmstiernes, Fruens Geburts-Dag. Der blev dandset. — Geh:Cf: Raad Peder Juell dør⁷⁾.

¹⁾ altsaa ikke efter Ancienniteten. Derom udgik et Reskript 3. Febr. 1779 (sml. Vedel, Højesterets Hist., 321).

²⁾ De andre Gæster opregnes.

³⁾ Nordmanden Johan Vibe († 1782).

⁴⁾ Esaias F.

⁵⁾ Jvfr. 4. og 18. Novbr. 1777.

⁶⁾ En Urtækræmmer Kaalund boede i Klædeboderne (Vejviseren).

⁷⁾ Han var død 8. Januar (Adresseavisen 1779, Nr. 12).

Januar 20. Den spanske Consul Macarti¹⁾ i Helsingør, som ei ville flytte af sit Huus, som var solgt og hvor hand var opsagt, faaer Ordre dertil af sit Hof, og altsaa tages den Vagt bort, som til den Ende var sat omkring Huuset. — Erkl. med de øvrige Commissarier over Schlegels Memorial om Biblioteket.

— 21. C. C. abs. Graah.

— 22. Været i den geheime Støk-Heste Commission. — Der siges, at Sprengtportens Stud skal sendes til Hospitalet²⁾.

— 23. I Gaar Aftes stod Etatz-Rd. Seidelins og Frøk. Marianna Bartholins Bryllup³⁾ hos Aagaard. Hr. Møller havde været hæftig syg af colica, men forrettede dog Brude-Vielsen. — Gratuleret til Seidelins.

— 24. Hellig Giæstes Kirke. Etatz-Raad Seidelin og hans Brud havde deres Kirke-Gang. — Fulgte om Aftenen med Suhm til Sprengtportens for at celebrere Kron-Printzens af Sverrig Fødsel. Der var Ball og Spille-Borde samt 200 Couverts ved 7 Borde, hvortil blev trukket Nummere. Illuminationen lykkedes ei, fordi det regnede og sneede. Kom hiem om Natten Kl. 2.

— 25. Febronius retracterer⁴⁾. Melius non tangere.

— 27. Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. — Hungurvaka er trykt færdig og Grev Thott paatog sig at overlevere den til Kongen for at forskaffe Legatum⁵⁾ en Foræring.

— 28. C. C. abs. Graah. — Cour hos Kron-Printzen og tilforn overleveret ham Hungurvaka. — Overleveret Hun-

¹⁾ Carlos Macarti.

²⁾ Den svenske Minister Sprengtporten lod i Anledning af den svenske Kronprins' Fødsel en slegt Okse med Tilhørende af stegte Fugle, Brød og andet uddel Søndag den 24. Januar. Men for at der ikke skulde ske Ulykker og Uordener, saaledes som det tidligere var sket, blev den ikke paa den ellers sædvanlige Maade givet Publikum til Pris uden for Ministerens Hotel og der blev ikke foranstaltet Vinspringning om Aftenen, men Oksen leveredes i Almindeligt Hospital, for der paa en ordentlig Maade dt deles de fattige til Nytte (sml. Adresseavisen 1779, Nr. 12). Oksen blev dog paa festlig Vis transporteret gennem Byen til Hospitalet (Berl. Tid. 1779, Nr. 9, og Krohn Nr. 1665).

³⁾ Bryllupsdigte i Adresseavisen 1779, Nr. 12.

⁴⁾ Den katolske Biskop J. N. Hontheim, der under Pseudonymet Justinus Febronius havde angrebet Kirkens Organisation og opstillet et nyt System, tilbagekaldte dette 1778.

⁵⁾ Arnæ Mognæi.

gurvaka til Printz Fridrich og Dronningen. — Skov spiiste her om Aftenen og var i ond humeur.

Januar 29. Læst Schiønnings Fortale til den anden Tome af Snorro, hvor Julianæ Høi kommer foran paa.

Februar 1. Læst Storms Indføds-Ræt¹⁾ med stor Fornøielse. Der er skønne Stæder mellem, skønt det i det heele betragtet ikke just er fuldkommen. — Schow var her i sin sædvanlige onde Luune²⁾.

— 3. Skrevet til Huth for Bartholins Joh. Scharling.

— 4. C. C. abs. Graah. — Min Buste kom fra Becken³⁾. — Kongen skienker 1000 Rdr. til Arnæ Magnæi Legatum⁴⁾. — Cancell:Rd. Lange og Brygger Hansen blive Vice-Raadmænd.

— 5. Opsat Taksigelse til Kongen og Grev Thott for de 1000 Rdr.⁵⁾. — I Societetet. Spengler læste om de smaae Coquiller⁶⁾.

— 7. Brandt viiste mig et langt, myndigt og uartig Brev fra Schlegel, som hand vil have Satisfaction for.

— 10. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Færdig med Registeret over Nannestads Disputatzer over de Hebraiske Antiquiteter⁷⁾.

— 11. C. C. abs. Graah. — Skrevet til Kammeret for Anders Niensens Kone, at hendes Søn maae blive frie for Soldat. — Borches Jens kommer til Porcellains-Fabriquen med 10 Rdr. maanedlig.

— 12. Hr. Brinck i Kundbye sal. Seidelins⁸⁾ Broder dør⁹⁾. — Om Aftenen i Societetet abs. Hielmstjerne. Kratzensteen læste over Meteorologiske Tegn og Jordens indvortes Varme¹⁰⁾. — Baronesse Juell-Wind, Grev Holsteins Datter, kom ned med en Søn. — Seidelin med Frue og Frøk. Christiana reiste med alle til Erichsholm.

¹⁾ Edvard Storms Digt »Indfødsretten« udkom 1778.

²⁾ Jvfr. 28. Januar.

³⁾ Jvfr. 1. Oktober 1778.

⁴⁾ Jvfr. 27. Januar.

⁵⁾ Jvfr. 4. Februar.

⁶⁾ Sml. Videnskabernes Selsk. Skr. Ny Saml. I, 373. (I Indholdsfortegnelsen staar dog, at Afhandlingen er oplæst 15. Jan. 1779).

⁷⁾ Jvfr. 18. Januar.

⁸⁾ ∅: Konferensraad Hans Did. Brinck-Seidelin († 1778).

⁹⁾ Iver Iversen Brinck døde (efter Wiberg) 9. Febr.

¹⁰⁾ Afhandlingen trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 234-39.

Februar 13. v. d. Lühes Gaard¹⁾ kjøbt for 24000 Rdr. til G[eneral-]P[ost-]A[mtet] og der skal Holm boe frit. GPA's Gaard²⁾ bruges af Schimmelmann til oeconomicke Operationer. — Etatz-Raadinde Bornemann dør efter en haard og langvarig Svaghed³⁾. — Om Aftenen Nordlys.

— **14.** Hellig-Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Vogelius. Siden hørt Bastholm i Dronningens Forgemak. Stor Veltalenhed, undtagen i Udtalen. I øvrigt fandt jeg just ikke, at det rørte Hiertet saa meget som jeg ønskede.

— **17.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. Professorerne ville holde Academiets 300 Aars Jubileum d. 1. Junii. — Om Aftenen i Conference over Strøms Lexicon.

— **18.** Solskin og mildt Foraars-Veir. I Norge gaaer paa sine Stæder Qvæget ude. Derimod har det i Petersborg været 28° under 0 paa Reaumurs, og Keiserinden har indstillet Spektaklerne, fordi Folk og Heste frøs ihjel. — C. C. abs. Graah. — Min tredie Conspectus over Nannestads Disputatzer de Antiquitatibus Ecclesias[icis] færdig⁴⁾.

— **19.** I Societetet. Land-Maalerne Schanke, Bruun, Johnsen, Cimber og Iversen viiste hver deres Charter. Kratzensteen sluttede sin Afhandling om Jordklodens Forandring⁵⁾. Bugge læste om de Danske Charter fra C 5to af.

— **20.** Udlæst Thucydides. — Adam Moltke, Ferdinand Ahlefeldt og Krabbe Juell blive Riddere.

— **23.** Condoleret til Bornemanns⁶⁾. — Guldhuset skal have 100 Spindere af Børnehuset⁷⁾.

— **24.** Borthuus bliver Byeskriver i Nacschow.

— **25.** C. C. abs. Graah.

¹⁾ ∴ Marskalsgaarden paa Købmagergade (Hjørnet af nuværende Valckendorffsgade).

²⁾ ∴ Anna Sofie Reventlows Gaard paa Slotsholmen (det nuværende Krigsministerium).

³⁾ Generalauditor B.'s Hustru, Thalia, f. Storm, døde 9. Febr., 40 Aar gl. (Adresseavisen 1779, Nr. 25).

⁴⁾ Jvfr. 10. Februar.

⁵⁾ Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 303-11.

⁶⁾ Jvfr. 13. Februar.

⁷⁾ For at bestride sine Leverancer var Guldhus-Manufacturet kommet i den »yderste Forlegenhed« for Spindere; det bestemtes derfor ved Kabinetsordre til Kancelliet af 22. Febr., »at af Lemmerne ved det alm. Hospital skulle 100 raske Spindere udsøges og til dette uomgængelige Uldspinderi bestemmes« (Kopibog over Kabinetsordrer).

Februar 26. I Societetet, hvor Müller oplæste Strøms 3die Afhandling om de Norske Insecters Beskrivelse¹⁾. Brev til Societetet fra Mr. de la Blanchetterie i Paris, Agent general des sciences et des beaux arts.

— 27. Dons tog Afskeed med mig paa Cancelliet. — Igiennemløbet Qvintilianus for at samle Sententzer.

Marts 1. Guldberg fortaalte i Gaar, at paa den sydlige Kant af Grønland var fundet en stor Havn af 17 Favne Vands Dybde, hvor de fangede i eet Dræt 100 Laxe-Ørreder, en Alen lange. Langs med Fiorden var høit Græs, Birkeskov, Grunde af 27 Gaarder etc. — Min Kone var paa Comoedie med Fru Hielmstierne.

— 2. Kongen har ikke med Fornøielse seet en saa lang Forestilling fra de Fattiges Directeurer, bygt paa en urigtig Mistanke anl. de Uldspindere²⁾, som Etatz-Raad Kofod³⁾ forlanger af de Fattige, og vil, at de skulde træde sammen med ham⁴⁾. — Augustin og Obelitz virkelige Etatz-Raader med Rang for Koren og Anchersen. Borre og Treschow Etatz-Raader, Zinn Agent med Cancelli-Raads Character. — Frøk. Ernst skikkede mig Copie af Marchskrigerens C:te Well-dones eller St. Germain's eller Jerusalems Skomagere⁵⁾ Brev.

— 3. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Læst Sporons Catechismus til Printzen⁶⁾. Ikke et Ord om Bønnen. Over Alterens Sakramente er hand ikke gandske rigtig. — Frøk. Ehm dør, 90 Aar gammel⁷⁾.

— 4. C. C. abs Graah. — Siden siddet i H[øieste] R[et]. N:o 21. Boll for Anthon Fistaine c[ontra] Uldall for Andreas Pfütznr. Tømmer-Mester Pfütznr havde i nogle Aar repareret Juveleer Fistaines Gaard, og imidlertid giort ham

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 97-130.

²⁾ Jvfr. 23. Februar.

³⁾ Hans Hansen Koefoed var Direktør for det militære Uldmanufaktur (Guldhuset).

⁴⁾ Kabinetsordre af 1. Marts. Ordren fortsætter: »og med indbyrdes Tillid at overlægge, hvorledes det bedst kan blive muligt at skaffe af de fattige, der kan arbejde og ikke ville, Spindere til Uldmanufacturet« (Kopibog over Kabinetsordrer).⁴

⁵⁾ Joseph Maria Saint-Germain alias Grev Wellдона hævdede som bekendt, at han havde levet i flere Aarhundreder.

⁶⁾ Den christelige Religions Hovedlærdomme. Til Kronprindsens Brug. Kbhvn. 1779.

⁷⁾ Frk. H. M. von Ehm døde i Aarhus 24. Januar (Adresseavisen 1779, Nr. 32).

1770 og 1773 tvende Tegninger og Overslag til en nye Bygning. Da samme 1778 af Fistaine betros en anden, kræver Pfütznér ham 13 Rdr. for den eene og 43 for den anden Tegning. H[of-] og St[ads-] Retten dømte Fistaine til at betale de 43 Rdr., men befriede ham for de 13, siden hand nægtede at have faaet det første Overslag. H[øieste] R[ets] Dom per una[ni]mia var: H[of-] og St[ads-] R[ettens] Dom bør ved Magt at stande. Denne P[rocesses] O[mkostninger] bet[aler] Fistaine med 50 Rdr. samt 24 og 5 til J[ustitz-]C[assen]. Assessorerne vare: Fridsch, Rested, Sommer, Colbiørnsen, Holtermann, Bartholin, Treschow, Erichsen, Jacobi, Borneman, Anchersen, Koren, Obelitz, Cortsen, Suhm, Juell Wind, Ludvig Juell, Rosenkrantz, Scheel Pless, Hielmstjerne, Luxdorph, Moltke, Stampe, Brochenhuus, Schach-Rathlau, Thott.

Marts 5. Hellig Giæstes Kirke for at høre Studios. Fuglede. Maadelig og slæt Maal. — Societet. Bugge læste om Maaden ved Land-Maalingen. — Etatz-Rd. Pingel¹⁾ dør.

— 7. Etatz-Raadinde Bruun dør i Barselseng²⁾.

— 9. Kongen betaler Skibbygger Eschildsens Giæld, som er 60000 Rdr.³⁾ — Frue Lunding dør⁴⁾.

— 11. C. C. abs. Graah.

— 12. Været et Øieblik i Societetet, hvor formodentlig intet blev forrettet, og siden besøgt Hielmstjerne, som havde forvreedet sin Fod. — Schnell⁵⁾ leier Skytte-Vænget af mig paa 8 Aar med samme Vilkor som Borre har havt det. — Heinecke er nær ved at spille Banqueroute.

— 14. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Møller. En ypperlig Tale.

— 15. Printzen af Glücksborg dør, hvorved vindes 12000 Rdr. aarlig. — Været med Hielmstjerne i Maler-Academiet, hvor Wiedewelt blev valgt til Directeur og Weidenhaupt

¹⁾ Antagelig menes Joh. Chr. P., Etatsraad og Brygger, der 1773 gik konkurs (jvfr. 29. Oktbr. 1773) og som muligvis var den samme, der havde været Amtmand paa Island 1744-52.

²⁾ Anne Sophie B., f. Mohrsen, døde 6. Marts, 32 Aar gl. (Adresseavisen 1779, Nr. 39).

³⁾ Gude bemærker: Hvilket under Juliane Maries og Guldbergs Ministerium ikke var usædvanligt. Enkedronningen betalede endog en Deel af sin Broder Hertug Ferdinands Giæld med Statens Penge.

⁴⁾ Etatsraadinde Agnete L., f. Schiøt, blev 45 Aar gl. (Adresseavisen 1779, Nr. 41).

⁵⁾ Holtegaards Ejer Jacob S.

constitueret som Casserer. — Svaret paa Schnells Brev, at hand forpagter Skytte-Haven paa 8 Aar for 43 Rdr.¹⁾

Marts 16. Kron-Printzen har anden Dags Feber.

— 17. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Kongen sparer ved Printzen af Glücksborgs Død 12000 Rdr. aarlig og vinder hans Livgeding af 18000 Rdr. aarlig Indkomster²⁾. — Været selv i Kron-Printzens Forgemak. Feberen er udebleven.

— 18. C. C. abs. Graah. — Kgl. Ordre, at jeg skal i Commissionen om Klosteret og Skolerne, og være den første. Ligeledes Aagaard den første i Waysenhuus- og Missions-Collegio, og første Forsamling bekiendtgjøre, at Egede bliver Biskop i Grønland og Thulstrup Justitz-Raad. — Colbiørnsen i Norge³⁾ Etatz-Raad.

— 19. Beseet Porcellains-Fabriquen. De kand brænde 160 Dusin Theekopper ad Gangen og 2 Gange om Ugen. Forraadet skal være vurderet for 22/m Rdr. Men Fabriquen har været i 3 Aar og skal have kostet 20/m Rdr. aarlig.

— 20. Takket Ehlers paa Latin for sin Bog⁴⁾. — Prof. Pontoppidan Præst til Budolphi i Aalborg og Hr. Lind Capellan paa Christianshavn.

— 21. Printzesse Charlotte var upasselig, derfor prædikede Bastholm ikke. I Gemachs-Prædiken hos Dronningen, hvor Balle prædikede. Spiist ved Kongens Taffel. — Før Taffelet Audientz hos Printzen i Anledning af Skole-Commissionen.

— 23. Hellig Gæstes Kirke, Hr. Wibe for Hr. Lemming. En opbyggelig Prædiken. — Overværet den unge Moths Examen med Aagaard, Schlegel og Kall.

— 25. C. C. abs. Graah. — Kammer-Herrinde Suhm og min Kone besøgte Mag. Schjøtt, som er meget syg.

— 26. Slætte Tidender om Carls⁵⁾ Opførsel paa Nærum.

— 27. Læst Evalds Fiskere med stor Behag. — Faaet min Ordre at indtræde i Communitets-Commissionen. — v. Aphelens Broder⁶⁾ bliver Byefogd i Øster Risøer.

¹⁾ Jvfr. 12. Marts.

²⁾ Jvfr. 15. Marts.

³⁾ Lagmand Herman C.

⁴⁾ Muligvis menes Nicolai Elert († 1803), der var Medarbejder ved Videnskabernes Selskabs Ordbog og 1776 havde besørget et Par Udgaver af latinske Forfattere til Skolebrug.

⁵⁾ Luxdorps Karl?

⁶⁾ Poul v. Aphelen.

Marts 29. Den unge Berger dør¹⁾.

— **30.** Skrevet mine Tanker i Kloster-Commissionen, at Missions-Collegium efter Fundasens²⁾ § 21 ei kand fordre Stipendia for de Seminaristers Pladser, som er ledige.

— **31.** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Formiddag sprang det eene Krud-Taarn ved Øster Port, som havde ingen Gewölft, og hvori var 300³⁾ Centner af det vaade Krud, der var kommen fra Algier og tilhørende Oec[onomie-] Coll[egiet]. Aarsagen er ubekendt, men det havde ei været aabnet siden Mandags⁴⁾. Mand meener, at ved det der da var feiet, var noget af Skarnet blevet liggende ved Dørren, som havde tændt ved det, at en Soldat havde slaget Ild og løbet under Fodstøkket. Mange Mennesker omkom. Schimmelmanss og flere store Gaarde, Guld-Huuset, Fridrichs Hospital, Kastellet, mange af Nyboder⁵⁾ toge stor Skade paa Tag og Vinduer. Det er det første Taarn, der er sprunget her i Byen og allerede for længe siden skal der være taget en Kgl. Resolution, at intet Krud maatte være her i Byen. — C. C. abs. Graah. — Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Cabinets-Ordre, at Ussing skal have en Provste-Ræt⁶⁾.

April 1. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Vogelius, Aftensang Hr. Møller. Begge takkede Gud i Anledning af Ulykken i Gaar.

— **2.** Hellig Giæstes Kirke, Højmesse Stud. Biering. Lader til at blive en god Prædikant.

— **3.** Udlæst Amiots Oversættelse af Plutarchi Moralske

¹⁾ Johan Wilh. v. Berger, Kandidat i Medicinen. Han blev 24 Aar gl. (Adresseavisen 1779, Nr. 53).

²⁾ c: Kommunitetets nye Fundats af 25. Juni 1777.

³⁾ I Beretningen om Ulykken i Adresseavisen (1779, Nr. 55) staar: 500.

⁴⁾ c: 29. Marts.

⁵⁾ c: mange af [de] nye Boder (= mange af Husene i Nyboder).

⁶⁾ Da der gik Rygter om, at Kapellanen i Asminderød Henrich U. baade havde gjort sig skyldig i Tyveri og Giftmord, forsøgte han selv at faa nedsat en Provsteret, som kunde undersøge Sagen. Men Kancelliet, der havde taget kgl. Resolution i Sagen, afslog at nedsætte Provsteret paa et blot Rygte (D. K. Brevbog 1779, Nr. 498 a). Først da U. nærmere præciserede Klagen og navngav Personer, han ønskede tiltalt, sattes der ved Kabinettsordre af 31. Marts en retslig Undersøgelse i Gang. Kapellanen suspenderedes, medens Sagen stod paa, men blev for Resten frikendt denne Gang; senere var han bestandig indviklet i Retssager.

Værker¹⁾ og exciperet deraf. — Mr. Tønsberg besøgte og vil være Professor.

April 5. Udlæst Janssons *Theologia naturalis*²⁾. En meget god Bog. Somme Stæder kunde have været noget meere bestemte og ordentlige. Den halve Deel handler om *authenticia Scripturæ*.

— **6.** Om Aftenen i Maler-Academiet, hvor Printzen udeelte Præmierne. Raben³⁾ fik sit Diploma. Maler Rūde⁴⁾ blev Medlem per unanimia. Hand havde malet Kong Christian den Førstes Indtog i Rom efter den bekjendte Medaille.

— **7.** Været i Commissionen paa Kongens Bibliotek, hvor Copier af Lindes⁵⁾ Regninger bleve verificerede og nogle af Mss. efterseete. — Commission hos mig i Arnæ Magnæi Stiftelse, som har oplagt 500 Rdr.

— **8.** C. C. abs. Graah.

— **9.** I Videnskabernes Selskab. Wargentin valgt til Membrum. Prøve-Arket af det Danske Lexicon.

— **13.** Om Morgenen Kl. 5 afbrændte Kongens Gryn-Mølle paa Christianshavn. Den brændte 1721, da den stod ved Proviandtgaarden her i Byen.

— **14.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Den gamle Lillienthal dør⁶⁾.

— **15.** C. C. abs. Graah.

— **16.** Mag. Schiøth døde om Morgenen Kl. 6^{1/2}. Jeg og Suhm vare strax i Sterboet og havde antaget Proc. Bends at gaae Os til Haande. Justitz-Rd. Fogh continuerede Forretningen paa mine Vegne. Mag. Schiøth har efterladt en Instruction til hver af os. — Siden været paa Communitetet for at høre paa Exercitierne og set Bibliothequet paa Regentzen.

— —⁷⁾. De Roskildske Husarers Straf⁸⁾ efter Kgl. Resolution. 1. Lars Eschildsen hænges. 2. 6 Stigrem 18 Gange

¹⁾ Amyot, *Les Oeuvres Morales de P.*

²⁾ Hector Jansons *Compendium Theologiæ naturalis* udkom 1778.

³⁾ Kammerherre Carl Adolph R. († 1784).

⁴⁾ Anton Christoph R. († 1815).

⁵⁾ Rimeligvis menes Kassereren ved Partikulærkassen Gabriel L. (afgaaet 1778).

⁶⁾ Fhv. Konsul i Bordeaux Fred. Hansen de Lilliendahl døde 18. Marts. Han blev over 80 Aar gl.

⁷⁾ Staar paa det hvide Blad udfør Datoerne 14.-17. April.

⁸⁾ Jvfr. 25. April 1778.

i 3 Dage giennem 200 Mand og Livs-Tiid i Slaveriet. 3. 6 16 Gange i 2 Dage og 8 Aar. 4. Under-Officeer Martin 18 Gange i 3 Dage og Livs-Tiid. 5. 23 løbe 12 Gange Spids-Rod og tiene ved Infanteriet i Jylland og Holsteen med nye Capitulation. 6. 7 ligesaa og 8 Gange Spidsrod. 7. 10 ligesaa og 6 Gange Spidsrod. S[umma] 54¹⁾. 2²⁾ og 1 Vagt-Mester friekjendte, 3 have ingen Deel havt deri. Major Winther mister en Maanedes Gage. Den undvigte forige L:t Schreb³⁾ frie for videre Tiltale. Om L:t Klabo er intet talt.

April 21. Været paa Communitetet og undertegnet Protocollerne. — Buchwalds og Frøk. Rømelings Bryllup. — Geh:Raadinde Scheels Sviger-Søn Osten mister Nøglen⁴⁾ og faaer sin Afskeed med Majors Character og Pension 200 Rdr. til ham selv og 400 Rdr. til hans Frue.

— 22. C. C. hos mig⁵⁾ in pleno. — Sporon bliver Etatz-Raad.

— 25. Om Aftenen Nordlys.

— 28. Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. — Kgl. Ordre, at jeg ogsaa skal i Skole-Commissionen.

— 29. C. C. abs. Graah.

— 30. Schimmelmann bliver Greve fra 28. Martii⁶⁾.

Maj 1. Været paa Conrector Krafts og Decani Jørgensens Magister-Conference. — Sendt Smagens Portefeuille, som jeg fik i Aftes, til Carstens.

— 2. Paategnet Schlegels Regnskab over Smagens Selskab. Beholdningen 1044 Rdr. — Læst Münters Prædiken paa Skiærtorsdag.

— 3. Været paa Hornemanns Disputatz For- og Efter-Middag, Schönheider⁷⁾ og Bluhme opponerede om Formiddagen, Balle og Jansson om Eftermiddagen.

¹⁾ ni. Personer, der straffes.

²⁾ 3: Menige.

³⁾ Premierløjtnant Joh. Georg Schreeb var flygtet til Rusland; afskediget 15. Decbr. 1779 (sml. Hirsch, Fortegn. over danske og norske Officerer).

⁴⁾ 3: Kammerherrenøglen. Luxdorph er dog muligvis forkert underrettet, idet Chr. Albrecht Massau v. d. O. († 1793) vedvarende opføres i Statskalenderen indtil sin Død som Kammerherre.

⁵⁾ Luxdorph havde faaet »et Anstød af Podagra« og var i de Dage ikke i Kancelliet.

⁶⁾ Rimeligvis Fejlskrift for: Aprilis. Der staar ikke noget i Kabinetsordren (af 28. April) om, at Udnævnelser skal gælde fra et tidligere Tidspunkt.

⁷⁾ Præsten Joh. Chr. S.

Maj 4. Været paa Ranøes¹⁾ Disputatz under Thodes Præsido i Rottbølls Stæd. Meza, Osheim²⁾ og Callisen opponerede. — Husaren Lars Eschildsen³⁾ blev arquebuzeret i Stæden for at hænges, og da hand blev baaret til Jorde, var der indvortes Ild i hans Kiste⁴⁾.

— **5.** Været paa Troyels Disputatz om Formiddagen, Bull⁵⁾ opponerede og ex auditorio Rosenstand. Om Eftermiddagen opponerede Colbiørnsen⁶⁾ og Oblitz og ex auditorio formodedes⁷⁾ Schönheider⁸⁾ og Nissen⁹⁾. [Tilføjet senere:] Denne sidste gjorde det for langt og blev imponeret silentium af Rectore magnifico.

— **6.** C. C. abs. Graah. — Gratuleret Levetzau-Rosenkrantz til hans Bryllup¹⁰⁾. — Været i Commissionen om Støkkehestene.

— **7.** Været til Herrens Bord i Hellig Giæstes Kirke. Stud. Milling prædikede, men var i Dag utydelig. — Om Aftenen i Societetet, hvor der blev aftalt om Præmier og Priis-Materier.

— **8.** Været paa Sandøes¹¹⁾ Disputatz, hvor Schönheider (Præsten) opponerede og ex auditorio Smit ved Land-Cadetterne¹²⁾, Auditeur Troyel og een til¹³⁾.

— **9.** Gratuleret Frue Guldberg, hvis Mand har faaet Baandet¹⁴⁾.

— **11.** Været paa Jubilæo¹⁵⁾, som varede alt i alt fra Kl.

¹⁾ Lægen A. B. Ranøe.

²⁾ ∴ A. N. Aasheim.

³⁾ Jvfr. Side 175.

⁴⁾ Fordi Eksekutionen var foretaget ved Skydning.

⁵⁾ Juridisk Dekan paa Kommunitetet Joh. Randulf B., senere norsk Højesteretsjustitiarius.

⁶⁾ Jac. Edv. C.

⁷⁾ ∴ ventedes.

⁸⁾ Højesteretsadvokat Joh. Martin S.

⁹⁾ Rimeligvis den senere Prof. i Lovkyndighed i Sorø, Hans Nic. N.

¹⁰⁾ Kammerherre Iver Rosenkrantz-Levetzau og Komtesse Juliane Sophie Wedell kopuleredes 5. Maj (Adresseavisen 1779, Nr. 74).

¹¹⁾ Jens S. († 1817), Præst i Thoreby paa Laaland.

¹²⁾ Laurids Smith († 1794) var Lærer i Filosofi og de skønne Videnskaber ved Landkadetakademiet.

¹³⁾ I Univ.-Matr. (III, 370) angives denne som: Høyland, rimeligvis den senere Præst i Hove, Peter H. († 1815), som den Gang var Student.

¹⁴⁾ ∴ det hvide Baand. Udnævnelsen kom dog til at gælde fra 29. Jan. 1777 (Kopibog over Kabinettsordrer).

¹⁵⁾ ∴ Universitetets 300 Aars Jubilæum.

10 til 1 $\frac{1}{2}$. Vi forsamledes hos Horneman og fulgte Doctores i Procession op paa Auditorio majori. Først holdt Horneman Hoved-Talen knap $\frac{1}{2}$ Tiime de progressu philosophiæ et philologiæ in genere, men nævnede ikke en Dansk. Siden holdt Jansson en smuk og fyndig Tale de Connubio Theologiæ cum cæteris scientiis, hvori var meget af Danske Sager, og creerede til Doctores Horneman, Bloch¹⁾ Studsgaard, Irgens²⁾, Mossin³⁾, Tetens, Middelboe, Schmidt⁴⁾, Hagerup og Sandøe, den første og sidste præsentet. Derpaa holdt Obelitz en Tale, klagede over sin Sundhed, nævnede et Par Juridiske Anordninger og creerede Troyel uværdig⁵⁾. Endelig perorerede Rottbøll om de Medicinske, Chirurgiske og Botanico-Chymiske Anstalter, roste Wholert og creerede Ranøe. Til Slutning overleverede Horneman Rector-Embedet til Kratzensteen. Begge Printzerne vare der samt Thott, Scheel⁶⁾, Rosenkrantz⁷⁾, Brockenhuus, Stampe, Moltke, Steeman, Suhm, Rosenkrantz junior⁸⁾, Bispen, Nielsen⁹⁾, Holm¹⁰⁾ etc. etc. Musiquen deilig, af Ewald¹¹⁾.

Maj 12. Været paa Communitetet med Bispen og Theologi. Guldberg var der ei, fordi hand havde en Forkølelses-Feber. — Johan Eichel forlovet med Frøk. Lasson, en Datter af Cap:t Jens Lasson og Sønne-Datter af Frue Hagedorn. — Printzesse Charlotte haver ingen Samling¹²⁾ meer.

— **13.** C. C. abs. Graah. — Siden i Mandags¹³⁾ har det spøget hos Voltelens, og det forfølger meest Sønnen. Det banker, skyder, vræler fælt, taler nogle Ord, river Stole og Borde om. Foruden Vertens Folk, Titken¹⁴⁾, er det hørt af

¹⁾ Anton B., Biskop i Ribe.

²⁾ Biskoppen i Bergen.

³⁾ Stiftsprovsten smstds.

⁴⁾ Stiftsprovsten i Kristianssand.

⁵⁾ Meningen er ikke, at T. blev kendt uværdig til Graden; L. mener, at skønt han fik den, var han ikke værdig til den.

⁶⁾ Overstaldmesteren Jørgen S.

⁷⁾ Gehejmeraad Fred. Chr. R.

⁸⁾ Iver Rosencrantz-Levetzau.

⁹⁾ Georg N., Bibliotekar ved Kongens Haandbibliotek.

¹⁰⁾ Joh. Theodor H., senere adlet Holmskiold.

¹¹⁾ Luxdorph mener, at Kantaten var af Ewald; Musiken dertil skyldtes Koncertmester Hartmann.

¹²⁾ c: Fornuft.

¹³⁾ c: 10. Maj.

¹⁴⁾ Huset laa i Gothersgade og ejedes af Brygger Titken.

Hr. Saxtorf, Jus[tit]z-Rd. Schow, Secreterer Feddersen og Gude med mange fleere, som ere komne der og til deels blevne der om Natten. Men hvori Bedrageriet bestaaer, er endnu ei opdaget. Bisp Hees Søn hos Printzessen¹⁾ har og hørt det²⁾.

Maj 14. Herskabet reiste³⁾. — Riddere: Kalkkreutz, Cederfelt, Ceremon: M[ester] Rabe, Benzon, Grev Knuth og Jæger-Mester v. Kroghen. Etats-Raader: Schov, Klagenberg, Knoph, Holt, Hagerup, Trant, Ancher⁴⁾, Hennings, Storm⁵⁾, Klingberg, Grove, Due, Bartholin Eichel, Hansen til Frydendahl⁶⁾ etc. Jacobi virkelig Justitz-Rd., Ussing, Bilsted. Cancellie-raader, med fleere avancements.

— 17. Læst det andet Hæfte af Schønnings Norske Reise. — Skifte-Commission efter Mag. Schiøtt hos mig.

— 18. Skrevet [til]⁷⁾ Warnsted anl. min Udviisning⁸⁾. — Reist til Fredensborg. Værelserne ere betrokne og nye Meubler.

— 19. Dronningen var i Byen. Besøgt Guldberg. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Borneman og Rsted beordres at undersøge Spøgelse-Sagen hos Voltelin⁹⁾.

— 20. C. C. abs. Graah.

— 22. Broch Etatz-Rd., Stampe¹⁰⁾ Justitz-Raad, Reiersen Cancellieraad. — Flyttet ud med det heele Huus til Nærum.

— 23. General Gude faer sin Afskeed fra Akademiet¹¹⁾ og Harboe kommer i hans Stæd.

— 24. Der siges, at Crohne skal sendes til Bornholm med 400 Rdr. aarlig og Tilladelse at ægte Frøk. Grambow¹²⁾.

— 26. Qvæg-Sygen er paa Knapstrup.

¹⁾ Jens Matthias Hee var Informator for Prinsesse Louise Augusta.

²⁾ Jvfr. 26. Juni.

³⁾ paa Sommerophold til Fredensborg.

⁴⁾ Carsten A., Kommitteret i Kommercekollegiet.

⁵⁾ Peder S., Bogholder ved Admiralitetskollegiet.

⁶⁾ Villh. Aug. H. († 1796).

⁷⁾ i Dagbogen ved Fejlskrift: i.

⁸⁾ af Brænde.

⁹⁾ Kgl. Kommissorium derom udstedtes 26. Maj (Sjæll. Miss. 1779, Nr. 332); blandt Vidnerne, som Kommissionen kunde indkalde for at give Forklaring, var ogsaa Gude. Jvfr. 26. Juni.

¹⁰⁾ Danske Kancellis Kasserer, Henr. Christensen S.

¹¹⁾ ∅: Landkadetakademiet.

¹²⁾ Jvfr. 10. September 1777.

Maj 27. C. C. in pleno. — Martfeldt med flere Etatz-Raader.

— 28. Sat Bøggerne i Orden¹⁾. — Spadseeret i Borres Have.

— 29. Spiist om Middagen hos Borres paa Haabet²⁾ med Frue Iselin. — Kammer-Fourier Reutz dør³⁾. — Hr. Jonge⁴⁾ har en fiantet Drøm, som hand hentyder paa Voltelins Spøgelse⁵⁾, hvis Vert corresponderer med ham.

— 31. Adskillige Kammer-Herrer: Guldenschiold, Landsd[ommer] Schinckel, en Kleist⁶⁾, som Faderen har giort umyndig, en Ahlefeldt fra Eschelsmarch⁷⁾, som de kalde den dumme Dreng⁸⁾.

Juni 1. Reist til Fredensborg.

— 2. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Dronningen var i Byen, Guldberg paa Jægerspriis. — Beseet Kirken⁹⁾.

— 3. C. C. in pleno.

— 5. Spøgeriet begyndte paa nye hos Voltelen¹⁰⁾.

— 7. Stætteerne¹¹⁾ til Ørholm satte i Stand.

— 8. Jfr. Jelstrup et Compagnie har nylig været til Thurahs¹²⁾.

— 9. Skrevet mine Tanker om Chr[istians]sands Rectorat.

— Hverken Thott eller Schack vare i Stats-Raadet.

— 10. C. C. abs. Graah. — Paa Giesegaard og Gaunøe skal være falden Hagl som Bøsse-Kugler og giort Skade. — Secreterer Klarup dør¹³⁾.

¹⁾ i Nærum.

²⁾ en Lokaltet paa Borres Enemærker?

³⁾ Kammerfører Carl Frid. Reuzer døde 28. Maj, 54 Aar gl. (Adresse-avisen 1779, Nr. 86; Gravskrift i Nr. 97).

⁴⁾ Nicolai J. († 1789), der var Præst i Alleslev paa Sjælland.

⁵⁾ Jvfr. 13. Maj og 26. Juni.

⁶⁾ Major Chr. Frid. Kleist i Bredsted (sml. Kabinetsordre af 27. Maj i Kopibog over Kabinetsordrer; han synes dog ikke at være opført i Statskalenderen).

⁷⁾ Grev Cai Burchard A.

⁸⁾ Sml. hermed Hielmstiernes Udtalelser om Titler, der udstrøs til uverdige, i et Brev til Jacobi af 11. Juni 1775 (Hist. Tidsskr. IV, 331).

⁹⁾ paa Fredensborg.

¹⁰⁾ Jvfr. 29. Maj og 26. Juni.

¹¹⁾ Stætte = Stætte : Gærdeovergange (saaledes som de endnu findes i Hegnet omkring Jægersborg Dyrehave). Jvfr. 20. Juli.

¹²⁾ Kommandørkapt. Thurah boede i Øverød nær Suhm.

¹³⁾ Kancellisekretær Christen Findt K. døde 9. Juni, 32 Aar gl. (Adresse-avisen 1779, Nr. 93).

Juni 12. Bille, Grev Schack den Ældere¹⁾, Brochenhuus og Huitfeldt Geheime-C[onferen]z-Raader; Geh:Raader: O[ber-]Cer[emonie-]M[ester] Raben, O[ber-]K[ammer-]J[unker] Numsen, Scheel-Plessen, Sehested-Juell, Guldencrone i Sverrig²⁾, Schimmelman og Schach hos Kongen³⁾.

— 13. Maij-Træet blev opsat og de unge Karle og Piger dandsede omkring det.

— 14. Torden slog ned i en Mølle uden Øster-Port. — Blusset⁴⁾ blev hentet herfra⁵⁾ en ceremonie.

— 15. Reist til Fredensborg. — Gratuleret Numsen og Schack.

— 16. Spadseeret om Morgenens til Nordmands-Dalen. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Hertug af Sydermandland tracterer paa Floden⁶⁾.

— 17. Den gamle islandske Olsen⁷⁾ dør. Hand var den første Stipendiarius Arnas selv havde indsat. — C. C. abs. Graah.

— 20. Søllerød Kirke, Hr. Blicher. Provst Hviid leedte Mad. Blicher ind og visiterede.

— 21. Voltelin og Søn besøgte om Formiddagen for at fortælle om Spøgelse-Historien⁸⁾. — Provst Vieth fra Synderup spiste her om Middagen og sagde os, at den ene Chinafahrer var kommen og at Salve Hansen, som havde Gouverneur Abbesté om Borde, var i Behold. — Holterne⁹⁾ reede Sommer i Bye her.

— 22. Udlæst Plutarchi vitas parallelas, altsaa heele Plutarchum, og excerperet i Daciers Oversættelse.

— 23. Grønlands-Fahrerne have intet fanget og 62 Matroser ere døde. — Været paa Communitetet og efterseet Protocollerne.

¹⁾ Hans S. († 1796).

²⁾ Gesandten i Stockholm Chr. Fred. G.

³⁾ Kammerherre og Ordenssekretær F. C. E. Schack.

⁴⁾ En paa Sjælland brugt Benævnelse for Majstangen (sml. Troels-Lund, Dagligt Liv i Norden, ill. Udg. VII, 211). Jvfr. 13. Juni.

⁵⁾ Nærum.

⁶⁾ Hertug Carl af Södermanland laa i Sundet med en svensk Flaade (Adresseavisen 1779, Nrr. 94 og 97).

⁷⁾ Jón Ólafsson fra Grunnavík.

⁸⁾ Jvfr. 26. Juni.

⁹⁾ ∅: Beboerne af Holte By, Søllerød Sogn.

Juni 24. C. C. abs. Graah. — Reist med min Kone hiem forbi Kilden¹⁾.

— **26.** Underskrevet Forestillingen om Stykknegte og Heste. — Relationen om Voltelins Spøgelse indkom²⁾.

— **27.** Fedder for sin Nidkiærhed i sit Embede faaer 400 Rdr. Tillæg af Stadens Cassa.

— **29.** Reist til Fredensborg. — Spiist om Aftenen ved Kongens Taffel i det Chinesiske Lyst-Huus.

¹⁾ i Jægersborg Dyrehave.

²⁾ nl. fra den nedsatte Kommission. Jvfr. 19. Maj. Til Luxdorps Efterretninger om denne Spøgeri-Sag, der satte hele Staden i livlig Bevægelse, og som det ikke lykkedes Kommissionen at faa opklaret, knytter Gude følgende udførlige Kommentar: Luxdorff har oven for [13. Maj] nævnt mig, Gude, som den, der og har været Vidne til nogle af de i Voltelens Værelser øvede Gøglerier, hvilket ieg selv har fortalt ham, da ieg, som kiendte Sønnen, der var Volontair i Cancelliet og et moralsk skikkeligt ungt Menneske, af Nysgierrighed var gaaet derhen, og for en Deel virkelig i det Haab at kunne komme efter Bedrageriet, og derved befrie ham fra den Angest, hvori han var over disse Ophævelser, da det altid pikkede, bankede, brølede og kastede Stole o. s. v. om i Nærheden af, hvor han var, hvoraf og Byen tog Anledning at gjøre ham selv til Ophavsmanden, skjønt uden at kunne opgive nogen Bevæg-Grund, hvorfor han skulle gjøre det. Ieg var der kun een Aften og Nat i Førstningen, og det i Selskab med de af Luxdorff oven for under 13de Mai nævnte Personer. Alt det, ieg merkede, var et Vrøl i et Værelse ved Siden af det, vi vare i, og ud paa Natten nogle sagte Pikken, som syntes at være i et Bord i Stuen, hvor vi alle sadde om et andet Thee-Bord. Da vi havde hørt Vrølet, tog ieg med et par andre et Lys og løb ud i Værelset, hvor Lyden syntes at komme fra; men vi fandt ingen der; maaskee Vrølet kom uden fra, fra Trapperne, eller og igiennem Kakkelovns-Røret. Hvad Pikningen i Bordet angaaer, syntes det vel, som Lyden kom derfra, men det er og muligt, at den kom fra Værelset neden under.

Da ieg merkede, at der løb saa mange af Nysgierrighed til og fra, og heele Byen blev fuld af denne Spøgelse-Historie, som ieg fra det første Øieblik havde anseet for en Virkning af Bedragerie paa den eene Side og Lettroenhed paa den anden Side, blev ieg kied af at komme der tiere. Commissarierne opdagede ikke Sammenhængen; men skal ieg sige mine Tanker om samme, bliver de disse: Deels havde Voltelen en meget mistænkelig Person til Tiener, som man ikke kan vide, om han maaskee havde noget under saadanne Ophævelser . . .; deels havde Verten, Brøgger Titken, hvis heele Omgang i denne Sag var heel fordægtig, indgaaet den Accord med Voltelen, at han i visse Aar skulle boe i 2den Etage i hans Gaard uopsagt, og en Oberst ved Navn Bessel havde faaet Lyst til at boe derpaa, hvilket Verten og gierne ville have; og, da Voltelen, kied af alle disse Optøier, som endog gik saavidt, at Pøbelen stormede til Gaarden for at see Spøgeriet, strax fløttede ud, drog Bessel strax ind i Værelserne, fra hvilket Øieblik alting blev stille og roligt.

Juni 30. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott.

Juli 1. C. C. in pleno.

— 3. Krohne skal til Ringkiøbing med 400 Rdr. aarlig¹⁾.

— 4. Lyngbye Kirke. En Capellan Bigum, Nordmand, prædikede. Provsten visiterede.

— 8. C. C. in pleno.

— 10. Frøk. Thune dør²⁾.

— 11. Søllerød Kirke, Hr. Blicher. Dorthe havde Tro-lovelse. — Om Aftenen gik vi³⁾ op og saae dem dantze til Dorthes.

— 13. Fra Floden blev giort Landgang ved Sophien-berg⁴⁾ — Reist til Fredensborg.

— 14. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott.

— 15. C. C. abs. Graah.

— 16. Læst Lessings Nathan der Weise⁵⁾. Den har ingen synderlig Denouement.

— 18. Søllerød Kirke, Hr. Rørbye, Præst i Rye. Maade-ligt. — Jørgen Larsen, Gaardmand i Holte, hans Kone, som af umaadelig Fylderie blev fundet død i sin Seng, begravet. — I denne Uge 4 Geburtsdage, Etatz-Raadinde Hansens (19.), Bispinde Harboes (20.), Baronesse Rosencrones (21.) og min (24.).

— 19. Frue Thestrup fortaalte, at Numsen og Hauches Moltke⁶⁾ havde duelleret og begge vare blesserede.

— 20. Gaaet med Peder til Trørøds Bakke. I denne Sommer har jeg giort saadanne adskillige Promenader om Morgenen, saasom over Stænterne⁷⁾ til Nye Mølle og over Waldemars Vei til Øverrød etc.

— 22. C. C. abs. Graah. — I Mag. Schiøtts Skifte om Eftermiddagen hos Suhm.

¹⁾ Gude tilføjer: Han egtede faae Aar derefter en Enke af Middelstanden i Jylland, som han kort derefter døde fra. — Denne Efterretning stemmer dog ikke helt med hvad der ellers vides (jvfr. Hist. Tidsskr. 3. R. IV, 464 f.).

²⁾ Frøken Ellen Kirstine T. døde 9. Juli, 98 Aar gl. (Adresseavisen 1779, Nr. 111).

³⁾ ∅: Luxdorph og hans Middagsgæster den Dag.

⁴⁾ Det var Manøvrer, der foretoges af Eskadrens Besætning i de kgl. Herskabers Overværelse (Adresseavisen 1779, Nr. 114).

⁵⁾ Var nylig udkommen.

⁶⁾ Der maa antagelig menes Andreas Hauchs Svigersøn Ad. Ludv. M. († 1810), som paa dette Tidspunkt allerede var Oberst og Kammerherre.

⁷⁾ Jvfr. 7. Juni.

Juli 23. Skrevet mine Tanker, at Geuss bliver Designatus i Hees Profession og Stæd. — Det har begyndt paa nye at spøge hos Voltelin¹⁾.

— **24.** Reist med min Kone til Byen og derfra med Voltelin og Søn til Ledreborg. Min Kone kiørte tilbage til Nærum.

— **25.** Efterseet Bibliotequet²⁾.

— **26.** Reist om Morgenen til Byen, hvor min Kone kom fra Nærum.

— **27.** Reist til Fredensborg. — Om Morgenen var der Duell mellem begge Kammer-Junkere Lüttichau³⁾ og Moltke⁴⁾ over en Sag, som var passeret for 2 Aar siden af ingen Betydenhed og Moltke nu oprippede. Hand blev stukket i Armen. — Spiist om Aftenen ved Taffelet i det Chinesiske Lyst-Huus.

— **28.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott.

— **29.** C. C. abs. Aagaard, præs. Graah.

— **30.** Udlæst heele Xenophon.

— **31.** Underskrevet Commissionens Erkl[æring], at Geuss bliver Hees Vicarius.

August 1. Været i Bispernes Studsgaards (født 1727) og Jrgens (født 1724) deres Vielser. — Om Eftermiddagen besøgt Hielmstiernes. Moltke relegeres⁵⁾ paa 3 og Lüttichau paa 2 Maaneder⁶⁾.

— **2.** Staffelt faaer 300 Rdrs Tillæg og har nu i alt 1300 Rdr.

— **4.** v. Aphelen dør hastig⁷⁾. Formodentlig af Sorg over sin Tilstand.

— **5.** Skrevet Knox til og takket ham for hans Dedicat-

¹⁾ Jvfr. 26. Juni. Der blev kort efter offentlig i Aviserne udlovet en Præmie paa 100 Rdr. til den, der kunde give Oplysninger om Sagens Sammenhæng — selv om det var en af Spøgeriets Anstiftere, der da tillige skulde gaa fri for Straf (Adresseavisen 1779, Nr. 128). Da det ikke hjalp, blev Præmien sat op (Samme, Nr. 171).

²⁾ paa Ledreborg.

³⁾ Ove Casp. L. Kaptajn og Kammerjunkere hos Kongen.

⁴⁾ Fred. M., Løjtnant og Kammerjunkere hos Enkedronningen.

⁵⁾ fra Hoffet.

⁶⁾ Jvfr. 27. Juli. Den forarmede og ulykkelige Kammerjunkere Lüttichau fik faa Dage efter en Present fra Hoffet paa 200 Rdr. (Kabinetsordre af 4. Aug. i Kopibog over Kabinetsordrer).

⁷⁾ Gravskrift over Professor Hans v. A. († 31. Juli) i Adresseavisen 1779, Nr. 131.

tion¹⁾. — Skrevet Grevinde Reventlou til om Grev Holst. — C. C. in pleno.

August 7. Etatz-Raad Brun forlovet med Frøken Reiche.

— 8. Ole Hansen²⁾ døde, medens vi var i Kirke.

— 10. Reist til Fredensborg.

— 11. Refereret i Stats-Raadet abs. Schach. — Besøgt Thott. Seet hos Thott Guldbergs Antiquiteter. — Tuite var til Hove.

— 12. C. C. abs. Graah. — Etatz-Raad Lugge skal være forlovet med Peltens Frøk. Holst³⁾. — Ole Hansen blev begravet⁴⁾.

— 13. Paa Bornholm har været Uroelighed blant Land-Milicen, som ei ville aflevere deres Patroner.

— 14. Franckenau og Suhr Etatz-Raader med fleere avancements.

— 15. En Væver i Holte har skaaret Struben af sig med en Uld-Sax. — Skrevet mine Tanker om Suhms Optegning over de Kgl. Portraiter i Kaaber.

— 16. Spiist om Middagen (paa den Skildpadde, Suhr havde givet mig) paa Ørholm⁵⁾.

— 18. En kort og stærk Orcan, lignende en Typhon eller Trombe marine, gjorde paa et smalt Strøg eendeel Skade paa Fridrichsberg.

— 19. C. C. hos mig abs. Graah.

— 21. Berregaards Frue kom ned med en Søn.

— 22. En privat, neml. Rybergs og Coninghs etc., Hval-fiske-Fænger fra Sydsøen, udrustet i Fior October, kommer hiem med en god Lading.

— 23. Efter Hundedagene skal der være 10 Kattedage, som skal ligne disse.

— 24. Degnen Møller var her. Jeg maatte skrive mig for 10 Rdr. til Positivets⁶⁾ Reparation.

— 25. Aagaard reiste til Fredensborg, fordi min Fod endnu ei var god⁷⁾, og refererer i Morgen tillige med alle

¹⁾ Jvfr. 15. Septbr. 1775.

²⁾ i Nærum.

³⁾ Christiane H. Jvfr. 6. Marts 1778 (Note 4 og 5).

⁴⁾ Jvfr. 8. August.

⁵⁾ Derefter opregnes Middagsgæsterne.

⁶⁾ ∅: Orglet (i Søllerød Kirke).

⁷⁾ L. havde haft et Anfald af Podagra.

de andre Collegier for Geburtsdagen[s]¹⁾ Skyld, abss. Thott og Schack.

August 27. C. C. abs. Graah.

— **31.** Været om Formiddagen hos Grev Thott, som ei kommer ud til Geburtsdagen. — Reist til Fredensborg. — Udlæst Polybius.

September 1. Guldbergs Geburtsdag. Været hos Guldberg, som sagde, at naar jeg til Nye-Aar skrev om Løns Forbedring, skulle det ingen Vanskelighed have. — Refereret i Stats-Raadet abss. Thott og Schack.

— **3.** C. C. abs. Graah.

— **4.** Reist med Suhm fra Øverød til Fredensborg²⁾ og besøgt Schack, som heglede Suhm stærk igiennem (for det hand havde skrevet om Land-Væsenet³⁾).

— **7.** Anes⁴⁾ Broder kom til Fods fra Roskilde⁵⁾ for at besøge hende.

— **9.** C. C. abs. Graah. — Cf: Raad og Lands-D[ommer] Thestrup bliver Kammer-Herre før Schinckel.

— **10.** Den muurede Galge⁶⁾ nedbrækket.

— **11.** Ild løs i Kongens-Gade. Et Huus afbrændt. Det kom fra Capt. Wilster. Sildig Hielp formedelst den Sviir med Galgen⁷⁾). Klammerie mellem Commandanten og Politie-mester.

— **13.** Qvæg-Sygen skal grassere stærk ved Callundborg. [Tilføjet senere:] NB. Bekræfter sig.

— **14.** Reist til Fredensborg.

— **15.** Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— **16.** C. C. abs. Graah.

— **17.** Dr. Henrici Etatz-Raad.

— **18.** Om Aftenen tilforn Nordlys. — Justitz⁸⁾-Raad Lemvigh dør i Lyngbye.

¹⁾ Juliane Maries.

²⁾ det var Enkedronningens Fødselsdag.

³⁾ Gude tilføjer: Schack-Rathlou havde til Skam for ham aldrig været en Bonde-Ven.

⁴⁾ Luxdorps Tjenestepige, der var syg.

⁵⁾ til Nærum.

⁶⁾ paa Vesterfælled.

⁷⁾ Jvfr. 10. September. Gude oplyser, at alle Haandværkssvendene (som var Brandfolk) sammen med Magistraten havde gaaet i Procession efter Galgens Nedrivelse. »Hvor ønskeligt«, udbryder han, »var det, om slige usle Ceremonier blev afskaffede«. Sml. Carl Bruun, Kjøbenhavn III, 624.

September 19. Dorthe har Bryllup paa Nærum.

— 23. C. C. abs. Graah.

— 24. Horn og Borneman skulle som Commissarier undersøge Forsømmelserne ved sidste Ildebrand¹⁾. Commandanten²⁾ skal fra Cancelliet gives H. Mts. Velbehag over hans Opførsel³⁾ derved tilkiende⁴⁾. — Rybergs Broder bliver Justitz-Raad, Rector Fuchs Professor. — Ingen maae tenteres⁴⁾ før Examen.

— 27. Besøg af den nye Islandske Biskop John Theitsen.

— Besøgt Schiønning, som har Feber⁵⁾.

— 28. Reist til Fredensborg.

— 29. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 30. C. C. in pleno.

Oktober 1. I Indqvarteerings-Commissionen med Stampe, Schultz og Klagenberg⁶⁾.

— 3. Hellig Giæstes Kirke. 48 Confirmantere.

— 5. Været paa Mag. Schiøtts Auction.

— 6. Kammer-Herre Linstow bliver Directeur ved G[enera-]P[ost-]A[mttet] og Schütze Conference-Raad.

— 7. C. C. abs. Graah.

— 11. Reist til Fredensborg⁷⁾. — Var hiemme igien Kl. 10^{1/4}.

— 13. Reist til Fredensborg. Spiist om Aftenen ved Kongens Taffel. Concert. En Kammer-Frøk. Juell, som spiiste Savoye-Kaal i F. 4 Tiid ved Kongens Taffel, fik ont deraf og maatte give den op paa Bordet. En Greve, som sad hos, sagde: J'aurois juré de jamais n'avoir pu revoir ce choux là.

— 14. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 15. Skrevet mine Tanker om Professorernes Indberetning anl. Skolerne og sendt Guldberg.

¹⁾ Nømlig Ildebranden i Gierlews Gaard i St. Kongensgade (Sml. Sjæll. Miss. 1780, Nr. 32). Jvfr. 11. September.

²⁾ i Kbhvn., Generalmajor Fred. Johansen.

³⁾ Kabinetsordre af 21. Septbr. 1779 (Kopibog over Kabinetsordrer).

⁴⁾ ∴ prøves (før den egentlige Eksamen). I Kabinetsordre af 21. Septbr. 1779 hedder det: Da det er kommet Os for Øren, at de unge Mennesker, der komme fra Skolen, skal, førend de gaae op til Exam. Artium, lade sig tentere, og Vi ikke vil tillade dette eller noget saadant at skee af de Professorer, der skal examinere dem, saa haver Cancelliet derom at tilskrive Universitetet (Kopibog over Kabinetsordrer).

⁵⁾ I den følgende Tid besøger L. ham næsten daglig.

⁶⁾ Valentin Nic. K., Kommitteret i Rentekammeret.

⁷⁾ Det var Arveprinsens Fødselsdag.

Oktober 17. Cf: Raad Løvenørn dør¹⁾.

— 18. Skrevet Excerpta til Polybius.

— 20. Holdt Skifte-Samling efter Sal. Mag. Schiøtt.

— 21. Herskabet kom ind²⁾. — C. C. in pleno.

— 22. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Kampman bliver Præst i Farum.

— 27. Samling paa Communitetet abs. Bispen og Holtermann. — Udlæst Herodotus paa Fransk. — Professor Anchersen sendte mig sit Portrait.

— 28. C. C. abs. Graah. — At sætte under Anchersens³⁾ Portrait: Per quem tot juvenum studiis nunc sacra senecta est, | Hæc veneranda virens exhibit ora senem.

— 29. Om Aftenen i Societetet.

November 3. Refereret i Stats-Raadet in pleno Kl. 11ve.

— 4. C. C. abs. Graah.

— 6.⁴⁾ Giort Cour hos Printz Ferdinand. Hand kom i Gaar Aftes paa en Bonde-Vogn, fordi Axelen paa hans Vogn var gaæet itu.

— 10. Prof. Wadskjær døde i Gaar Middags⁵⁾.

— 11. C. C. abs. Graah. — Justitz-Raad Horneman ved Toldboed dør⁶⁾. — Været i Smagens Selskab hos Schlegel med Carstens, Suhm og Nielsen.

— 17. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Cf: Rd. Schumacher er gift med Consistorial-Rd. Buschings Broders Enke.

— 18. C. C. in pleno. — Klokke Bang, 70 Aar gl., ægte[r] Tracteur Marschalls Datter, 18 Aar gl.

¹⁾ Amtmand over Korsør og Antvorskov Amter Fred. L. døde 15. Oktbr., 64 Aar gl. (Adresseavisen 1779, Nr. 171; »Tanker« ved hans Grav i Nr. 179).

²⁾ fra Fredensborg.

³⁾ Den 81aarige Rektor i Odense Søren A. († 1781).

⁴⁾ Paa det hvide Blad udfor Datoerne 3-6. Novbr. har Luxdorph nedskrevet Wessels bekendte Gravskrift over »Krigsraad Neergaard den Store«, som paa det Tidspunkt endnu havde Nyhedens Interesse og kun fandtes i Afskrifter. Luxdorps Opskrift afviger fra de gængse Tekster (sml. Levins 2. Udg. af Wessels Digte, S. 270 og 320 f.) og meddeles derfor her: Herunder hviler Krigs-Raad Neregaard den Store, | Himlen veed, hvad got hand giore. | Hos ham ligger hans Hustrue lille, | Nille, Nille. | At tale om hans tvende Sønner, | Ej Umagen meget lønner. | Men aldrig kand mand bare sig for Latter, | Naar mand tænker paa hans kiære Datter.

⁵⁾ Dette stemmer overens med Adresseavisen 1779, Nr. 183 (sml. Biogr. Lex. XVIII, 150).

⁶⁾ Justitsraad og Toldinspektør Ole H. døde som angivet 11. Novbr., 59 Aar gl. (Adresseavisen 1779, Nr. 185).

November 19. Om Aftenen i Societetet, hvor Rothe læste om Lehns-Rættten¹⁾).

— 20. Hertug Ferdinand reiste.

— 23. Amtmand Theiste²⁾ dømmes fra sit Embede i Høieste-Ræt.

— 25. C. C. in pleno. — Om Eftermiddag Samling i Arnæ Magnæi Commission præss. Suhm, Erichsen og Schlegel.

— 26. Bang bliver Etatz-Raad og Vice-General-Procureur efter Stampes Forestilling. — Heinecke faldt om Aftenen og forvreed sit Been.

— 27. Udlæst og excerptert Mascurat³⁾ med stor Fornøielse for dens Lærdom og moorsomme Stiil; lad være deri forekommer adskillige grove og gemeene, undertiiden liderlige Udtryk, men det er for at beholde Costumet. Kofod Ancher gav 8 Rdr. for den ældste Edition, jeg fik dem begge paa Sevels Auction for 6 Rdr.

— 29. Rosencrones kom her til Byen fra Jylland.

December 1. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Om Aftenen i Skole-Commissionens Samling hos Biskoppen med Guldberg og Balle.

— 2. C. C. abs. Graah.

— 9. C. C. abs. Graah.

— 10. Om Aftenen i Societetet, hvor Abildgaard læste om at gjøre Allun af Qvartz⁴⁾.

— 13. Læst 3 af Prof. Fuh[r]mans Disputatzer fra Kiel. Satis bene. Bonum Latinum.

— 15. Læst Commissionens Forestilling over det Fattiges Væsen, 95 pag.⁵⁾.

— 16. C. C. hos mig⁶⁾ in pleno.

— 17. Sluttet mine Excerpta af Herodoto.

— 19. Hellig Giæstes Kirke Høimesse. Hr. Weinreich⁷⁾, som var i Smyrna. En god Prædikant.

¹⁾ Tyge R.'s Værk om «Nordens Statsforfatning før og i Lenstiden» begyndte at udkomme 1781.

²⁾ Magnus T., Amtmand over Nordre Bergenhus Amt.

³⁾ ∴ Gabriel Naudés Bog om Mazarin (Jugement de tout ce qui a esté imprimé contre le Card. M.).

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 275-78.

⁵⁾ i Dagbogen staar: p. 95 pag.

⁶⁾ L. medicinerede hjemme paa Grund af Forkølelse.

⁷⁾ Jvfr. 21. Maj 1780.

December 20. Kiørt paa Cancelliet. — Provst Hviid og Bartholin komme i Kirke-Inspectionen.

— **22.** Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— **23.** Skrevet til Guldberg om Løns Forbedring efter Aftale¹⁾. — C. C. abs. Graah. — Plesses Sag paadømt²⁾. Horns og Erichsens Dom confirmeret, saa at Døttrene, Mad. Raben og Scheel, arve etc. [Tilføjet senere:] Sex imod Fem³⁾.

— **27.** Skrevet til Rothe mine Tanker om hans Udsigter⁴⁾.

— **29.** Rothe svarede mig. — De uærlige Slaver paa Cronborg gjøre et Complot om at undvige, gjøre de ærlige løs, sætte Ild paa Slottet, myrde Commandanten og rømme over til Skaane, men een af dem røbede dem.

— **30.** C. C. abs. Graah. — Et naadigt Brev fra Printzen, at hand finder min Ansøgning om Løns Forbedring billig, og at Knitlinga Saga skulle udgives af Thorlacius og Torckelin.

— **31.** Rheder, som i Gaar var buddet til Suhms, kom der ei, fordi hand fik sit gamle Tilfælde, men er nu bedre.

1780

Januar 2. Underskrevet Caution for Materilist Møller.

— **3.** Været paa Maler-Akademiet. — Der frygtes for, at Baronesse Rosencrone farer ilde⁵⁾.

— **5.** Audientz hos Printz Fridrich og takket ham⁶⁾. — Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— **6.** C. C. abs. Graah.

— **7.** Været med min Kone til Apoteker Møllers Bryllup med Cf:Rd. Holms Syster. Var kun 20 Personer; foruden famillen Fedder og Bartholin, Hr. Vogelius og Møller. Hr. Vogelius viede dem. Text Ps. 32,8, Guds 1. Ledsagning og Raadførsel samt 2. Forsyn over sine Børn. Jeg førte Brud-

¹⁾ Jvfr. 1. September og 30. December.

²⁾ ved Højesteret. Jvfr. 12. Februar 1778. Under denne Dato staar ved Fejlskrift i Dagbogen: Korn (i Stedet for: Horn).

³⁾ Hvis Luxdorff hermed mener, at seks af Dommerne stemte for og fem imod, saa er det ikke rigtigt; der synes at have staaet otte mod tre (Højesterets Voteringsprot. 1779 A, S. 670 ff.).

⁴⁾ Tyge Rothes »Udsigter over Menneskets Bestemmelse« begyndte at udkomme i 1779.

⁵⁾ ∴ aborterer.

⁶⁾ Jvfr. 30. December 1779.

gommen frem. — Rektor Thorlacius var hos mig og aftalte om Knitlinga Saga. — Kæsemacher dør¹⁾.

Januar 8. Gratuleret til Møllers²⁾. — Lange sagde min Kone, at hand er forlovet med Hunevads Datter³⁾.

— **12.** Lars køber sin Faders Ole Hansens Gaard⁴⁾ for 2060 Rdr. og hans Moder skal have Under-Tag⁵⁾ hos ham.

— **13.** Oprør i Strømsøe for en Kone, der havde hængt sig og Stif[amtmanden] havde tilladt at begraves i christen Jord. — C. C. abs. Graah. — Besøgt Schiønning⁶⁾ med min Kone og seet paa Tall-Lotteriet⁷⁾.

— **14.** Om Aftenen i Societetet, hvor Etatz-Rd. Müller æste om eenøiede Vandluus⁸⁾.

— **15.** Udlæst Sporons Indledning i Theologien⁹⁾.

— **19.** Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— **20.** C. C. abs. Graah.

— **22.** Der er giort Prøve med de Mineralske Brønde i Island og de ere befunden lige med Spa- og Seltzer-Vande, og lige nyttige til Lægedom.

— **23.** Spiist om Middagen, Frue Munchs Geburtsdag, til Herslebs.

— **24.** Begyndt med Torkelin at oversætte Knitlinga. — Ober-Jæger-Mester Gram dør om Natten.

— **26.** Cap[i]t[els] Taxt: Rug 13¹/₂ R , Byg 10¹/₂ R , Havre 7¹/₄ R . — Været paa Communitetet. Guldberg havde ont for Brystet og kom ikke. Været i de nye Værelser. — Qvitteeret for eendeel Sager Knitlinga Saga vedkommende, som Torkelin fik af Møllmans Sterboe.

— **27.** C. C. abs. Graah. — Om Eftermiddagen paa Maler-Academiet, hvor Printz Peter af Holsteen¹⁰⁾ var. Hand bliver Medlem.

¹⁾ Joh. Wilh. Kæsemacher, Gartner ved den botaniske Have, døde 5. Jan., 48 Aar gl. (Adresseavisen 1780, Nr. 4).

²⁾ Jvfr. 7. Januar.

³⁾ Jvfr. 10. Maj.

⁴⁾ i Nærum.

⁵⁾ = Undentag 3: Aftægt.

⁶⁾ Schiønning var syg og L. havde i de sidste Maaneder saa godt som daglig set til ham.

⁷⁾ hvis 253. Trækning fandt Sted denne Eftermiddag.

⁸⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 407-12.

⁹⁾ Den christelige Religions Hovedlærdomme. Til Skolernes Brug i Danmark og Norge. Kbhvn. 1780. Jvfr. 3. Marts 1779.

¹⁰⁾ Var paa Besøg ved Hoffet. Jvfr. 10. Februar.

Januar 28. Været inde hos Kron-Printzen og siden giort Cour hos ham. — Oversat med Torkelin af Knitlinga Saga.

— **29.** Printz Peter fik Elefant-Ordenen.

— **30.** Dronningens Gemak Dr. Balle¹⁾ Hand sagde, at fra Skabelsen til nu havde levet firesindstyve tusinde Million Mennesker.

— **31.** Giort Ober-Jægermesterens Gravskrift efter Begiæring.

Februar 1. Været med Rosencrone paa Auditorio²⁾ og hørt en jammerlig Tale af Kratzenstein. Begge Printzerne og Pr[intzen] af Bewern vare der, men ei Printz Peter. — Arbeidet med Thorkelin. — Sendt Baronesse Juell³⁾ Gravskriften over Ober-Jægermesteren.

— **2.** Refereret i Stats-Raadet abss. Eickstedt og Bernstorff. — Arbeidet med Torkelin.

— **3.** C. C. abs. Graah.

— **4.** Arbeidet med Torkelin. — Været i Societetet, hvor Müller læste Fabritii Afhandling om Grønlandske Orme i Torske-Maver.

— **7.** Cf:Rd. Holm har faaet Ringen pro meritis og en Daase paa 2000 Rdr. Denne af Printzen og Ringen af Kongen selv, der besaae ham først fra øverst til nederst og siden sagde, at hand skulle aabne Æsken, deri var en Ring, som hand skulle bære etc. Møller⁴⁾ blev Justitz-Raad og fik en Guld-Daase med 1000 Rdr. i⁵⁾.

— **9.** Commission anl. Indqvarteringen. — Været hos Grev Thott med Stampe og underskrevet til Vitterlighed et nyt Testamente mellem ham og Grevinden, som Docterne ei troe til Livet. Vi talte og med hende. Hun er i sit 69de Aar og de have været gift sammen i 48 Aar. — Arbeidet med Torkelin.

— **10.** C. C. abs. Graah. — Printz Peter reiste.

¹⁾ c: L. overværede Balles Prædiken i Enkedronningens Gemak.

²⁾ ved den aarlige Højtidelighed i Anledning af Kongens Fødselsdag.

³⁾ Grams Datter Sophie Magdalene, der var Enke efter Justitiarius i Højesteret, Baron J. Krag-Juel-Vind.

⁴⁾ Frantz Heinr. Müller.

⁵⁾ Anledningen var, at den kgl. Porcelænsfabrik, som længe havde været i Drift, nu endelig skulde aabnes for Salg fra 1. Marts. Bestemmelsen var bleven taget paa Kongens Fødselsdag og kort efter havde de kongelige Prinser beset Fabrikken (Adresseavisen 1780, Nr. 17 og 22).

Februar 11. Arbeidet med Thorkelin. — Om Aftenen i Societetet. Rothe læste om Vorneder.

— **12.** Bagger¹⁾ om Aftenen, fuld som en Sprøite. — Bendz bliver Landsdommer i Fyen. — Bang holdt sin Afskeds-Tale i H[øieste]Ræt.

— **14.** Arbeidet med Torkelin. — Ild løs i Bagerens Gaard paa Hjørnet af Kul-Torvet²⁾. — Hersleb gjorde sin Procurator-Prøve³⁾.

— **15.** Arbeidet med Torkelin.

— **16.** Refereret i Stats-Raadet abss. Thott og Bernstorff.

— **17.** C. C. abs. Graah. — Spiist om Middagen til Bangs med heele Høieste Ræt samt Stampe, Horn, Borneman, Schou etc., i alt 25 Personer⁴⁾.

— **18.** Samling paa Communitetet abss. Bispen og Kofod Ancher.

— **20.** Mad. Vogelius kom i Barselseng med en Datter.

— **21.** Arbeidet med Torkelin.

— **22.** Mad. Godiche døde i Nat Kl. 2⁵⁾. — Arbeidet med Torkelin.

— **23.** Refereret i Stats-Raadet for Aagaard abss. Thott og Bernstorff.

— **24.** C. C. hos Aagaard abs. Graah. — Arbeidet med Torkelin. — Brabrands Søn⁶⁾ faaer Titul af Professor, Bang skal i Canc[elli-]Coll[egio], Lehn bliver Baron.

— **25.** Cabinets-Ordre, at Sagerne om Kiørsel ei maae appelleres fra Politimester⁷⁾. — Mad. Bildsted dør⁸⁾.

¹⁾ nl. besøgte.

²⁾ og Lille Købmagergade — altsaa i Nærheden af Suhms Gaard. Bageren hed Bentin.

³⁾ Kancellisekretær Peder H. blev Advokat ved Højesteret.

⁴⁾ Jvfr. 12. Februar.

⁵⁾ Anna Magdalena G., f. Høpfner, blev 59 Aar gl. (Adresseav. 1780, Nr. 30).

⁶⁾ Orientalisten Joh. Ludv. B. († 1804). Søn af Landsdommer Fred. B.

⁷⁾ Denne Bestemmelse blev truffet for at hindre den ulovlige og ufor-svarlige Kørsel i Hovedstaden. Mange var blevet mulkteret, men søgte at slippe ved allehaande Udflugter, og ved Kabinetsordre af 23. Febr. blev det paabudt, at Politimesterens Kændelser prompte skulde eksekveres. Kongen kunde ej andet end med Misnøjelse og Afsky anse de Menneskers Bestræbelse, som for en Fornøjelses Skyld saa gerne ville blive ved at sætte deres uskyldige Næste i Fare, omendskønt de have hørt al den jammerlige Ulykke, som paa et Aars Tid derved er forvoldt saa mange her i Byen (Kopibog over Kabinetsordrer).

⁸⁾ Kancelliraadinde Christine Bilsted, f. Schiernbech, døde 24. Febr., 30 Aar gl. (Adresseavisen 1780, Nr. 32; Gravskrift i Nr. 35).

Februar 26. Cabinets-Ordre om Fridrichs Hospitals Privilegiers Hanthævelse¹⁾.

— **28.** Det Ostindiske Skib, som Fuglede skulle føre, og hvorpaa der i Dag skulle været Gæste-Bud, geraadede i Brand Klokken 12 i Nat. I Dag, strax efter Prædiken var til Ende, sprang Krud-Kamret og lemlæstede mange, som af en utroelig Nysgierighed vare gaaede ud paa lisen at see derpaa. — Arbeidet med Torkelin.

— **29.** Om Eftermiddagen fulgt Mad. Godiche til Jorde. — Arbeidet med Torkelin.

Marts 1. Refereret i Stats-Raadet abs. Bernstorff. — En Assurance paa 80/m fl. paa det brændte Skib er ei i Antwerpen antagen formedelst en Feil i Angivelsen. Vort Skib Eenigheden giver Frantzosen tilbage. — C. C. abss. Aagaard og Graah. — Arbeidet med Torkelin. — Spiist om Aftenen til Schiønnings (hand selv var oppe og flink) med K:Herre Suhm og Frue og Brandt.

— **2.** H[øieste] R[æt] i Kongens Nærværelse. No. 24. Marie Elisabeth Lutherman (Uldal) c. Assistent Jesper Ørsløvs Arv[in]ger (Boll). Citanten, der beviiste med nogle Vidner, at den afdøde i nogle Aar havde daglig spiist og drukket Caffée hos hende, og derfor indgav en Regning i Sterboet paa 108 Rdr. 2 $\frac{1}{2}$, som Hof- og St[ads-] Rettens Skifte-Ræt frakiendte hende paa Grund af Lovens 5-14-47, hvilket eenstemmig i H[øieste] R[æt] blev stadfæstet. Assessorerne 30: Fridsch, Rested, Sommer, Colbiørnsen, Holterman, Bartholin, Bang, Treschow, Erichsen, Jacobi, Borneman, Korn, Oblitz, Cortsen, Reiche, Horn, Suhm, Kofod Ancker, Juell Wind, Ludv. Juell, Rosenkrantz-Levetzau, Scheel Plessen, Hielmstjerne, Luxdorph, Knuth, Moltke²⁾, Stampe, Brockenhuus, Schack, Thott. — Spiist ved Kongens Taffel³⁾. Garden havde sin nye guule Uniform.

— **3.** Arbeidet med Torkelin. — Om Aftenen i Societetet, hvor Rothe læste om Regiærings-Formen her i de ældre Tider⁴⁾. — Læst Schlegels vidtløftige Forestilling om Biblioteket.

¹⁾ Kabinetsordre af 25. Febr. indskærpede Afgivelsen af visse Dele af de saakaldte Taarnpenge og Afgifter for Kortstempling (Kopibog over Kabinetsordrer).

²⁾ Joachim Godske M.

³⁾ Gæsterne, væsentlig Højesteretsassessorer, opregnes.

⁴⁾ Jvfr. 19. November 1779.

Marts 6. Mad. Witth, Fengers Datter, døer af Smaakopper¹⁾. — Spiist om Middagen til Hielmstiernes med Geh: Raad Rosencrantz og de fleeste af H[øieste] Rets Assessores, Secreterere og Advocater, 24 i Tallet, abss. Stampe, Aagaard, Reiche, Anchersen, Koren. — Arbeidet med Torkelin.

— 7. Arbeidet med Torkelin.

— 8. Refereret i Stats-Raadet abs. Bernstorff. — Reitzensteins Klage over Fleischer circularer²⁾. — Staaet Fadder til Hr. Vogelius Datter Ane Kirstine, som Frue Guldberg bar og Frøk. Seidelin holdt Huen til, med Guldberg, Lindencrone og Lunding. Det var hiemmedøbt, Provst Hviid gjorde Forretningen i Hellig Giæstes Kirke. — Arbeidet med Torkelin.

— 9. C. C. abss. Aagaard et Graah, sed præs. Bang. — Arbeidet med Torkelin.

— 10. Fik Nøglerne til Slottet giennem Finantz-Collegium³⁾. — Om Aftenen i Societetet, hvor alle Land-Maalerne fremlagde deres Charter over visse Parter af Jylland og Slesvig. Rottbøll læste om Pandebenenene⁴⁾. Foreviist det første Aftryk af Lexicon lit. A. Paategnet Societetets Regnskaber.

— 11. Læst Afhandlinger til Societetet om K[ong] Waldemars Chronologie⁵⁾.

— 13. Arbeidet med Torkelin. — Igiennemseet Charles Chais Bibel Tom. VI⁶⁾.

— 14. Comtesse Sponeck døde i Forgaars Nat⁷⁾. — Arbeidet med Torkelin.

— 15. Refereret i Stats-Raadet in pleno. Bernstorff var kommet op. — Arbeidet med Torkelin. — Professor Bugge besøgte og forærede mig et got Barometrum.

— 16. C. C. hos Aagaard in pleno.

¹⁾ Mad. Marie Christine Fenger, Skibskaptajn Withes Kæreste, døde 5. Marts, 20 Aar gl. (Adresseavisen 1780, Nr. 37).

²⁾ Jvfr. 22. Marts.

³⁾ Nøgler til Kristiansborg havde været indkaldt fra dem, der havde saadanne i Væрге; Laasene skulde ændres og nye Nøgler derefter udleveres (Hofmarskallatets Arkiv: Breve til Slotsfogden paa Kristiansborg 1779, sml. Adresseavisen 1779, Nr. 82 og 172).

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 249-74.

⁵⁾ Prisopgave, udsat af Videnskabernes Selskab 1. Maj 1778 (sml. Molbech, Videnskabernes Selskabs Hist., S. 562).

⁶⁾ La Sainte Byble, i otte Tomer, Haag 1743-90.

⁷⁾ Komtesse Christiane Amalia S., Kammerfrøken hos Prinsesse Charlotte Amalie, døde efter Adresseavisen (1780, Nr. 41) den 13. Marts, 62 Aar gl.

Marts 17. Været paa Communitetet. — Været i Societetet. Suhm læste om Cazarerne¹⁾.

— **18.** Skrevet mine Tanker om Gudenraths Mulct paa Klosteret.

— **21.** Arbeidet med Torkelin.

— **22.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. F[o]r[ordning] fra G[eneral-]P[ost-]A[mtet] om Farten til Lybeck overveiet²⁾.

— Siden C. C. in pleno. Det om Sorøe Skove kom ned³⁾. — Arbeidet med Torkelin.

— **23.** Post-F[o]r[ordningen] er allerede i Trækken⁴⁾.

— **24.** Forleden var Prof. Holst fra Sorøe sildig paa et Verts-Huus og derfor maatte betale Bøder. Doctor juris Troyel og Etatz-Rd. Schows Broder vare der ogsaa og sloge en Mand fordervet.

— **26.** Etatz-Raad Hemmert besøgte om en Verification af et Bergens Raadstue-Vidne for Amelens Broder.

— **27.** Rektor Jessen i Wiborg dør⁵⁾.

— **28.** Arbeidet med Torkelin.

— **29.** Ingen Stats-Raad for de Udenlandske Affaires Skyld.

— **30.** C. C. hos Aagaard in pleno.

— **31.** Om Eftermiddagen i Maler-Academiet, hvor Printzen uddeelte Præmier.

April 1. Skrevet i Gudenraths Sag⁶⁾.

— **2.** Hellig Gjæstes Kirke. Peter Aagaard var til Confirmation. — Hr. Tillerup paa Fridrichsberg dør⁷⁾. — Gr[ev] Holst⁸⁾ Ober-Jæger-Mester og Schack Ober-Hof-Marskalk.

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 448-526.

²⁾ Jvfr. 23. Marts.

³⁾ med Kabinettsordre af 22. Marts. Under 5. April blev derefter nedsat en Kommission til at syne og bedømme samtlige Akademiets Skove, hvis Tilstand Esaias Fleischer, som senere var bleven Overforstinspektør i Sorø, stærkt havde kritiseret; Akademiets Overhofmester, Reitzenstein, mente imidlertid, at denne Kritik var uberettiget, og derfor blev Kommissionen nedsat (Sjæll. Miss. 1780, Nr. 206).

⁴⁾ Jvfr. 22. Marts. Forordn. af 22. Marts foreskrev en Afgift af Folk, der med Skibslejlighed rejste fra Kbhvn. til Lybæk, for at ikke den hamborgske agende Post ned gennem Holsten skulde lide Tab ved at Folk rejste til Skibs over Lybæk.

⁵⁾ Rektor Peder J. døde 22. Marts, 67 Aar gl. (Adresseavisen 1780, Nr. 60).

⁶⁾ Jvfr. 18. Marts.

⁷⁾ Sognepræsten paa Frederiksberg, Jens Knudsen T., døde 1. April (Sørgerevs og »Gravskrift« i Adresseavisen 1780, Nr. 65).

⁸⁾ Chr. Fred. Holstein († 1799).

April 5. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 6. C. C. in pleno hos Aagaard. — Erichsen og Torklin spiiiste her om Middagen. Siden Samling i Magnæi Commission med dem, Suhm, Kofod, Ancher og Schlegel. — Brev fra Guldberg om mit Tillæg.

— 7. Commerce-Raad Daemen og en 5 à 6 andre giøre Opbud. — Om Aftenen i Societetet, hvor Suhm læste om Cazarerne¹⁾.

— 8. Bugge besøgte mig og bragte Barometrum med.

— 10. Været paa Communitetet. Eilertz, Vice-Decanus, bliver Decanus ved det ellefte Bord i afg. Decani Høvinghoffs Stæd. — Subconrector Hansen i Aarhus bliver Conrector i Wiborg. — Cf:Rd. Berger arver 20/m Rdr. og derfor gifter hans Datter med 10000 Rdrs Medgift sig med K:Herre Warnsted. — K:herre Benzons anden Søn, en Dreng, forlovet med Comtesse Wedel-Jarlsberg²⁾. Den Viise har hans Moder giort³⁾.

— 11. Besøgt Schönning og Aagaard i sit nye Huus.

— 12. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Geh:Raad Sehested Juell er forlovet med Grev Scheels Sønne-Datter⁴⁾. — Besøgt Rheder, som synes at komme sig.

— 13. C. C. in pleno.

— 14. I Societetet, hvor Rothe læste.

— 15. Tvende af Kongens Løbere komme i Slagsmaal paa Slottet og den eene bliver sat i Blaaetaarn.

— 18. Skrevet til Ober-Præsidenten og Skov⁵⁾ med fleere, om Schov at blive Klokke ved Nicolai Kirke.

— 19. Commission anl. Indqvarteeringen. — Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. — Anders forlader min Have. Lad ham løbe. — Laugmand Fisker dør⁶⁾.

— 20. C. C. in pleno.

— 22. Skrevet Attest for Schow⁷⁾.

¹⁾ Jvfr. 17. Marts.

²⁾ Peter Ulrich Fred. B. var 20 Aar gl., hans Forlovede syv Aar ældre.

³⁾ Det samme Mundheld bruger L. i et Notat under 15. Oktober 1777.

⁴⁾ Lucie Charlotte S. var fyldt 14 Aar i Decbr 1779, hendes Forlovede var 25 Aar ældre.

⁵⁾ Luxdorps Kollega i Kancellikollegiet, Etatsraad Christen Schow.

⁶⁾ Justitsraad og Laugmand Lorens Fisker døde paa Holmegaard ved Mandal 4. April (Enkekassen, Gl. Kasse Nr. 2937, og Adresseavisen 1780, Nr. 67).

⁷⁾ Jvfr. 18. April.

April 23. Schimmelman sagde mig¹⁾, at jeg faaer 500 Rdrs Tillæg fra Nye-Aar uden Afkortning.

— **24.** Været i Commissionen paa Kongens Bibliotek, hvor de 4 nye Commissarier, Nielsen, Malling, Schönheider og Horneman, vare.

— **25.** Resolution om Magistratens Lønningers Forbedring²⁾.

— **27.** C. C. in pleno.

— **29.** Schnell lod mig betale for Skytte-Venget 86 Rdr., som var et Aar forud, neml. til 1te Maji 81, til hvilken Tiid hand forlader det.

Maj 2. Suhm og Bendz spiiste her om Middagen og derefter Skifte-Commission efter Mag. Schiøtt.

— **3.** C. C. in pleno. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Været paa Biblioteket og efterseet en Hylde.

— **5.** Været paa Communitetet med Guldberg og Holterman. Siden paa Biblioteket og igiennemgaaet et Par Hylde. — I Societetet. Land-Kort over det halve Fyen. — Rosenørn tager sin Afskeed³⁾ og bliver Geh:Conf:Raad.

— **6.** Læst *Min Meening* om Olavides⁴⁾. Vel skrevet.

— **7.** I Biskoppen i Holum John Teitsons Vielse. Hand er fød 1716 in Augusto. Hans Moder blev 85 Aar gammel. Det er 36 Aar siden, at Biskop Harboe taledede først med ham som Præst i Island. Hand har 6 Gange været i Livs-Fare og 3 Gange dødelig syg.

— **8.** Om Formiddagen i Commission paa Cancelliet med Schultz, Gr[ev] Reventlou, Agerskov og Wendt og Cancellie-Colleg. anl. de Fattiges Væsen. — Om Eftermiddagen paa Kongens Bibliotek. — Mad. Walter gaaer til Sverrig i Mandfolke-Klæder⁵⁾.

¹⁾ Luxdorph spiste den Dag hos S.

²⁾ 3. Maj udgik Missive til Overpræsident og Magistrat om, at endnu een Borgmester og to Raadmænd af Stadens Kasse maatte nyde fuld Løn efter deres Embeder. Derved kom det lønnede Bystyre atter op paa det Antal Personer, som ved Anordningen af 28. Oktbr. 1660 var bestemt, men som i Struenseetiden var indskrænket (Sjæll. Miss. 1780, Nr. 291).

³⁾ som Stiftamtmand i Aarhus.

⁴⁾ Et af Stridsskrifterne i Anledning af Aug. Hennings Bog om den spanske Oplysningsmand og Fritænker Olavides (sml. Bibliotheca Danica I, 253).

⁵⁾ Denne Nyhed er først sent kommet Luxdorph for Øre, idet Caroline Walter allerede var flygtet Natten mellem 28. og 29. April og forlængst havde indgaaet nyt Ægteskab i Göteborg.

Maj 9. Giøgen og Nattergalen ere komne for nogle Dage siden. — Politimester Næbell dør¹⁾. — Kammer-Herre Penz faaer Theistes Amt²⁾.

— **10.** Cancellie-Raad Langes Bryllup³⁾. Hr. Abildgaard af Ps. 84,12 viiste en rætskaffen Vandel for Gud som den sikkerste Vei til en varig Lyksalighed. Til Brylluppet var Assessor Fridsch, Hr. Abildgaard og Frue og forresten Familien, 18 Personer. Det stod hos Schrecks⁴⁾.

— **11.** C. C. in pleno. — Gratuleret til Langes. — Takket Printzen⁵⁾, som var meget naadig. — Warnstedt og Lowtzow faaer Nøglen og Raben tager Afskeed⁶⁾ i Morgen og bliver Amtmand over Antworschow. — Frue Berger dør⁷⁾.

— **12.** Brev fra Skat-Kammeret om 500 Rdrs Tillæg fra Nye-Aar uden Afkortning. Skrev strax Guldberg til og sendte ham min Taksigelse. — Moltke i Eutin⁸⁾, Levetzau i Christiania⁹⁾, Raben, Linstow, Carstens, Stald-Mester Bülow og Steman Geh: Raader. — Herskabet reiste til Fredensborg. — Kiørt om og gratuleret¹⁰⁾.

— **14.** Besøg af Prof. Riisbrigh og Justitz-Raad Fogh, som møder for mig i Mag. Schiøtts Sterboe.

— **16.** Reist til Fredensborg.

— **17.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack, som har Podagra. — Kron-Printzen fik første Lection i at ride. — Reist til Byen om Aftenen. — Revideret Schlegels Regnskab¹¹⁾. Beholding 1027 Rdr. 1 $\frac{1}{2}$ 12 β .

— **18.** C. C. in pleno hos Aagaard. — Om Eftermiddagen været med Etatz-Raad Schow paa Waysenhuuset og beseet de Tamuliske Bøger.

¹⁾ Søren Madsen Nebel, Politimester og Raadmand i Trondhjem, døde 9. Maj i Kbhvn., 52 Aar gl. (Adresseavisen 1780, Nr. 80).

²⁾ Nordre Bergenhus Amt.

³⁾ med Anna Sophie Hundevadt.

⁴⁾ Traktør Schreck paa Kongens Nytorv.

⁵⁾ for Lønforhøjelsen. Jvfr. 23. April og 12. Maj.

⁶⁾ fra Hoffet, hvor han var Marskal hos Arveprinsen.

⁷⁾ Sara Margrete von Ramdohr, Livmedikus B.'s Frue, døde 11. Maj, 58 Aar gl. (Adresseavisen 1780, Nr. 79; »Tanker« m. m. ved hendes Grav i Nr. 82).

⁸⁾ Fred. Ludv. M., Gesandt i Eutin.

⁹⁾ c: Stiftamtmanden i Kristiania.

¹⁰⁾ hos de nye Gehejmraader.

¹¹⁾ for Smagens Selskab.

Maj 19. Flyttet vor Seng ind i Daglig-Stuen, fordi der skal gipses i Sove-Kammeret.

— **21.** Hr. Weinreich bliver Præst til Fridrichsberg og Amt-Mand Fieldsted Laugmand i Christiansands Stift.

— **23.** C. C. in pleno hos Aagaard. — Min Kone reiste til Nærum, jeg reiste til Fredensborg.

— **24.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schach. — Reist om Aftenen til Nærum.

— **25.** Expederet den Norske Post, som Peder Kudsk hentede fra Byen. — Lagt nyt Gulv i Forstuen¹⁾.

— **26.** Temler døde i Forgaars²⁾, og har ved Testamente af 6.³⁾ Martii sidstl. gjort til eeneste Arving Karen Junge, Huusholderske hos Etatz-Raad Johan Eichel Bartholin, imod at hun udbetaler 13000 Rdr.⁴⁾.

— **27.** Erichsen gav mig det Islandske Selskabs Lov, tilskrevet mig og Aagaard.

— **29.** Hr. Østrup dør⁵⁾. — Temler efterlader sig 5500 Rdr. i reede Penge⁶⁾.

— **30.** C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. — Deichmans Biblioteque, som hand har skiænket til publique Brug i Christiania, skal ved en offentlig Tale indvies af Biskoppen.

— **31.** Været hos Guldberg, Schack (som endnu humpede. Ham takkede jeg⁷⁾), og sagde, at jeg om et Aar skulle søge Pension for min Kone) og Thot. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Geh:Rd. . . .⁸⁾ i Pinneberg dør, Mad. Pless⁹⁾ i Celle har faaet en Rørelse.

Juni 1. Christopher Bartholin døde i Nat¹⁰⁾.

¹⁾ i L.'s Gaard i Nærum.

²⁾ Et latinsk Lov- og Sørge-Kvad af P. F. Suhm i Adresseavisen 1780, Nr. 88; en Gravskrift i Nr. 91.

³⁾ Staar ved Fejlskrift i Dagbogen: 16.

⁴⁾ Dette stemmer overens med Testamentet (Sjæll. aabne Breve 1780, Nr. 329).

⁵⁾ Øverste Kapellan ved Nicolai Kirke Jørgen Østrup døde 27. Maj i en Alder af 55 Aar 46 Dage (Adresseavisen 1780, Nr. 88 og 91).

⁶⁾ Jvfr. 26. Maj.

⁷⁾ Jvfr. 12. Maj.

⁸⁾ Navnet glemmt.

⁹⁾ Louise v. Plessen.

¹⁰⁾ I en i Udgaven forbigaaet Notits under 4. Maj omtaler Luxdorph »Christopher, som er elændig skræbelig«.

Juni 2. En Norsk Sag, hvori en vis Grot¹⁾, formodentlig fanaticus, havde angivet Broder og Syster at have avlet Børn sammen, og som længe og skarp var bleven undersøgt, paadømmes i H[øieste] R[æt], saa at de friefindes og Groth, der ville forføre falske Vidner, dømmes i 400 Rdr. Omkostninger og under G[eneral-]F[iscalen]s Tiltale. — Spiist om Aftenen til Suhms med Etatz-Rd. Treschow, Hagerup, Bartholin, Skov, Kraft og Bang. Seet Biblioteket, non placet.

— **3.** G[eneral-]Kr[igs-]Comm[issair] Jørgensen nobiliteres med Navn af Suanenskiold. — Heineck²⁾ falder pludselig om paa Børsen og dør. — Bodenhoffs Skriver-Karl døde ligeledes hastig paa Østergade.

— **5.** Mad. Bruun var død om Natten³⁾.

— **6.** Fulgt Christopher Bartholin til Jorde med begge Brødrene Bartholin, den unge Kløcker og Hr. Møller. Samme Dag opsiger Joh. Eichel mig de 2000 Rdr. i Nærum. — C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. — Søeslag i America, hvor Engellænderne under Rodney have Fordeel over den Franske Flode. Cap:t Dam, en Dansk, blev skudt.

— **7.** Refereret i Stats-Raadet abs. Principe.

— **8.** Paa Reisen til Fredensborg læste jeg med Fornøielse Wielandts Roman paa Vers Oberon⁴⁾, skrevet med samme Geist som de øvrige, men kydiskere.

— **10.** Besøgt Hielmstjerne og Skønning, som vil gjøre sit heele Bibliotek til en publique Stiftelse i Trundhiem. — Svaret Bartholin og antaget Opsigelsen⁵⁾.

— **11.** Kom ei i Kirke, fordi Vandkikker Andreas Hiorth var her ude⁶⁾ at see til min Kilde og Vandløb giennem Haven.

— **12.** Været paa Klosteret med Bispen, Holterman, Jansson.

— **13.** Udlæst Les Philippiques de Dimosthene par

¹⁾ Mathias Wilhelm Groth. Sagen, der paadømtes i Højesteret 30. Maj, stod paa i flere Dage og har rimeligvis vakt stærk Opsigt (Højesterets Voteringsprot. 1780 Litr. A, 259 ff.).

²⁾ Boghandler Joh. Fred. Heinecke Mumme.

³⁾ Kancellibud B.'s Kone, Inger Marie Riis, blev 55 Aar (Adresseavisen 1780, Nr. 95).

⁴⁾ Var nylig udkommet.

⁵⁾ Jvfr. 6. Juni.

⁶⁾ i Nærum.

Tourreil¹⁾. Fortalen meget vel skrevet, i sær Parallelen mellem Philippus og Cæsar. — C. C. in pleno.

Juni 14. Nu er min Kilde i Stand og løber over.

— 15. Hr. Blicher besøgte og bad mig til Fadder.

— 16. Besøgt Hielmstjerne, som er ræt syg.

— 17. Over 200 Bønder fra Hirschholms Amt gaae til Fredensborg og klage over Vei-Arbeidet²⁾.

— 18. Søllerød Kirke. Staaet Fadder til Hr. Blichers hjemmedøbte Datter Johanne Marie³⁾.

— 19. Hr. Rørbye, Præst til Rye, vælges til Capellan ved Nicolai Meenighed. — Brev fra Kammeret at overlade en Dam i Holte Overdrev til Skov-Indhegningen. Svaret strax ja.

— 20. C. C. in pleno.

— 21. Suhms flyttede ud til Øverød. — Svar fra Pleie-Directionen, som er vreed paa Bangs Spørgsmaale.

— 23. Spadseret til Trødrøds Broe.

— 24. Besøgt Hielmstjerne, som staaer mig slæt ikke an.

— 25. Søllerød Kirke, Studios. Wulf, som havde bedet mig høre sig. Vox prætereaque nihil eller saare lidet. Hand har en stærk Stemme og, i sær i Bønnen, gjorde hand det Provst Hviid saa ligt, at, naar mand lukkede Øinene, skulle mand troe at høre ham. — Capt: Haste, som førte Abbestée til Tranquebar, kommer hjem fra China.

— 26. Der siges, at den fraskildte Printzesse af Preussen skal boe i Horsens⁴⁾. — Lindenchrone bliver Kammer-Herre.

— 27. C. C. in pleno. — Besøgt Hielmstjerne, som er slæt. — Reist til Fredensborg.

¹⁾ Paris 1701.

²⁾ I Kabinettsordre til Rentekammeret af 15. Juni hedder det: Da Hirsch-[h]olms Amts Bønder bitterligen har beklaget sig, at de ei kand udholde Vei-Arbeidet og tillige betale den af dem indgaaede svære Afgift af deres Gaarder, saa siden er vist, at de ei har, da de paatog sig saa stor en Afgift, ventet sig et saa trykkende Vei-Arbeide, ville Vi have saadan Middelvei tagen, at Kammeret udnævner et Par upartiske Mænd til strax at undersøge, hvorvidt de behøve og med Grund kand vente nogen Lindring i deres Hoverie-Penge. At Vi saaledes denne Vores Resolution haver givet paa deres Memorial, maatte endnu inden Tirsdag [d: 20. Juni] (thi dette Vores Løfte er dem givet) vorde dem meddeelt (Kopibog over Kabinettsordrer).

³⁾ Ogsaa de andre Faddere, bl. a. Suhm, Holbøll og Drewsen, opregnes.

⁴⁾ Et af de talrige Rygter i Anledning af Forberedelserne til de russiske Fyrstebørns Modtagelse (sml. Friis, Det russiske Fyrstehof i Horsens, S. 96).

Juni 28. Ref[ereret] i Stats-Raadet abs. Principe.

— **29.** Rosa turcica er i smuk Flor. Sendt Maren med den og nogle fleere til Fredensborg¹⁾. — Spiist og expederet den Norske Post paa Toften²⁾.

Juli 1. Besøgt Hielmstjerne, som synes at komme sig, men er hiertelig avindsyg.

— **2.** Lyngbye Kirke. Hr. Bigum prædikede og Provsten visiterede. — Skrevet paa Secr. Voltelins Ansøgning om Kirke-Inspect[eur-]Tjeneste.

— **3.** Hielmstjernes Rose blomstrer, men jeg frygter, den vanslægter³⁾.

— **4.** C. C. in pleno. — Været hos Grev Thott og underskrevet med Stampe hans Testamente, som hand egenhændig havde omskrevet, siden Geheime-Raadinden kom sig.

— **7.** Gaaet til Holte. Paa Veien fik Brev fra Schow, at Schiønning i Tiisdags havde faaet en Blodstyrtning og ønskede at tale med mig. — Reist med min Kone og L:t Pohl til Byen og paa Veien besøgt Schiønning, som er meget slæt.

— **8.** Besøgt Hielmstjerne, som kun er maadelig.

— **10.** Været paa Communitetet med Bispen, Balle, Jansson. — Besøgt Hielmstjerne, som er meget slæt. — Snarregadens Broelegning færdig.

— **11.** C. C. in pleno. — Abrah. Goldschmidt døde. Aagaards forige Tienere Andreas Truelsen beskikkes i hans Stæd⁴⁾ og giver hans Enke 60 Rdr. aarlig. — Reist til Fredensborg og sat min Kone af ved Geelshuset.

— **12.** Printzen lod mig kalde før Stats-Raadet og sagde mig, at Hielmstjerne havde skrevet om sin Tienere⁵⁾, men at Printzen melerede sig ei deri. — Refereret i Stats-Raad abs. Thott. Hauch refererede ei, men reiste, for hans Frue var syg.

¹⁾ Rimeligvis til Vennerne derude ved Hoffet, Guldberg, Eickstedt og Frk. Schmettau, som L. altid besøgte, naar han var i Fredensborg før at referere i Statsraadet. Maren blev i den følgende Tid flere Gange sendt til Fredensborg i samme Anledning. Jvfr. 1. Juli 1781.

²⁾ Paa L.'s Ejendom i Nærum.

³⁾ En Rose i L.'s store Rosensamling, opkaldt efter H., som paa dette Tidspunkt var dødssyg.

⁴⁾ som Bud ved Danske Kancelli; Abraham Goldschmidt blev 60 Aar gl. (Adresseavisen 1780, 116).

⁵⁾ nl. om at faa en Tjeneste (sml. Jacobi, Saml. Skrifter, K. 1817, S. 100). Jvfr. 14. Juli.

Juli 14. Besøgt Hielmstierne. Hans forige Kammer-Tiener Peder Saxe haver efter Kgl. Befaling Expectance paa den første Cancellie-Buds Tieneste, der bliver ledig. — De 3 China-Fahrer og 2 Ostindie-Fahrer komme med deres Convoy, Commandeur Kaas, til Sundet.

— **15.** Hr. Møllers Broder bliver Præst i Lyngbye. — Min Kone spiste til Hielmstiernes. Hand fik en Rørelse, saa jeg seer nok ikke den kiære Mand meere i dette Liv.

— **16.** Søllerød Kirke Hr. Blicher. Mad. Blicher blev indleedt af Provst Hviid, som tillige visiterede.

— **17.** Været hos Hielmstierne, som ligger stille hen og maae taale Klysterer, Aareladen, Spanske Fluor og Iglor. Er der mange Doctores hielpeløse, da ere der kun faa plageløse.

— **18.** Justitz-Raad Schiønning dør¹⁾. — C. C. in pleno. — Været hos Hielmstierne. NB. Efter Forlangende forfattet hans Gravskrift²⁾.

— **19.** Brev fra Frue Suhm³⁾, at Hielmstierne døde i Gaar mellem 3 og 4. — Læst Schlegels Beretning om Academiets Tilstand.

— **20.** Frue Thurah besøgte og fortaalte 3 onde Tidender: 1. At hun og hendes Mand i Gaar vare veltede paa Veien fra Ordrup, 2. at der havde været en stærk Ildebrand i Borge-Gaden, 3. at Frue Jacobis Søn L[ieutenant]t[en] var sat i Hoved-Vagten⁴⁾:

— **21.** Været hos Hielmstiernes og gjort Udkast til en Medaille over ham.

— **24.** Secreterer Voltelin kom her om Morgenen Kl. 7 for at gratulere⁵⁾. — Reist med min Kone til Byen. Om Eftermiddagen blev Schiønning begravet i Frue Kirke. Der fulgte 1. Nimb og Holm[?], 2. jeg og Holm, 3. Erichsen og Meincke, 4. Provst Hviid og Hr. Vogelius.

¹⁾ Latinsk Sørgevers af Suhm i Adresseavisen 1780, Nr. 120.

²⁾ En latinsk Gravskrift over Hielmstierne af Suhm (og ikke af Luxdorph) findes i Adresseavisen 1780, Nr. 120; derimod findes i Nr. 128 en Kistepladeindskrift paa Dansk (sml. Nystrom, Den Hielmstierne-Rosen-croneske Stiftelse, K. 1925, S. 69).

³⁾ L. var nu i Nærum.

⁴⁾ Søløjtnant Chr. J. blev for Drukkenskab og uordentlig Opførsel midlertidig degraderet og Aaret efter afskediget med Pension (Admiralitetets kgl. Resol. 30. Oktbr. 1780).

⁵⁾ Det var L.'s Fødselsdag. V., der stadig overhængte Luxdorph, var kommen fra Byen til Nærum for det sammes Skyld.

Juli 25. C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg og sat min Kone af ved Geels-Huuset. — Herskabet var paa Jægerspriis.

— **26.** Spadseret omkring Haven til Baade-Huuset. — Refereret i Stats-Raadet abs. Schack-Rathlow.

— **28.** Besøgt Frue Hielmstierne, som gav mig sin Sal. Mands Skildpadde-Dose foret med Guld.

— **29.** Været med min Kone til Hielmstiernes og seet Kisten sat i Stuen til Gaden¹⁾.

— **30.** Frue Hansens²⁾ yngste Søn, kommen fra China, besøgte.

— **31.** Hielmstierne blev begravet i Tydske Kirke med Følge af 1. Rosencrone og Bülow, 2. Stampe og jeg, 3. Suhm og Kaalund.

August 4. Cancellie-Raad Lange skaffer mig 2000 Rdr. hos Dreier Weils mod Pant i Nærum³⁾.

— **7.** Nu springer Kilden igjen ved den nye Opstander. — Det hviide Baand sendes Schouboe til Bergen. NB. Der- til hialp Rosenørn ved Geh:Raadinde Schack.

— **8.** C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. — Jacobi besøgte mig. Jeg og Carstens⁴⁾ udnævnes til at modtage Societetets Sager af Frue Hielmstierne.

— **9.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack.

— **11.** Thorlacius bliver Justitz-Raad og Geheime-Archi- varius med 1000 Rdr. og skal udgive Snorro, arbeide 2 Tiimer daglig i Archivet og indberette sin Fremgang hver 1. Sept. Torkelin faaer 200 Rdr. og hælper ham 4 Tiimer daglig⁵⁾.

— **12.** Først i Ugen⁶⁾ havde Secreterer Hersleb Bryllup med Jfr. Bech, som var i Barsel-Seng.

— **15.** C. C. in pleno.

— **19.** Besøg af Thorlacius, som ei vil modtage Tiene- sten⁷⁾, samt af Spengler med Cornaro's Kobber.

— **21.** Ved Callundborg skal der have været i de forrige

¹⁾ i Hielmstiernes Hus ved Frederiksholms Kanal.

²⁾ Præsten Movrids H.'s Enke.

³⁾ Jvfr. 6. Juni og 7. December.

⁴⁾ Det blev dog ikke Carstens, men Suhm (sml. Molbech, Videnskaber- nes Selskabs Hist., 170 f.). Jvfr. 11. September.

⁵⁾ Jvfr. 19. August.

⁶⁾ Efter Kirkebogen fandt Vielsen Sted 11. Aug. paa Kancelliraad Becks Gaard i Gentoftø.

⁷⁾ som Gehejmearkivar. Sml. A. D. Jørgensen, De danske Rigsarkivers Hist., S. 88. Jvfr. 11. August.

Dage Torden-Regn og Orcane. — Forliig imellem Reitzensteen og Fleischer¹⁾.

August 22. C. C. in pleno. — Mr. Hviid²⁾ besøgte. En god Orientalist, har været 14 Maaneder i Rom. Gav mig den Prøve af den Samaritanske Oversættelse af Bibelen, som hand har udgivet³⁾. — Reist til Fredensborg. Jacobi var hos mig og sagde, at hand vilde sige sig af med Secretariatet⁴⁾, og det var ilde.

— 23. Været hos Guldberg og leveret Portefeullen til Bernstorff. Siden hos Kammer-Frøken Schmettau og giort Undskylding⁵⁾. — Refereret i Stats-Raadet abs. Thott og Schack.

— 26. Fløttet vor Seng fra Dagligstuen til Sov-Kammeret⁶⁾.

— 27. Hellig Giæstes Kirke Aftensang Hr. Møller. Ypperlig.

— 28. Kiørt Tour med min Kone giennem Fridrichsbergs Allée omkring til Wibens-Huus⁷⁾.

— 29. C. C. in pleno.

September 3. Begge⁸⁾, Gud skee Tak, i Hellig Giæstes Kirke.

— 4. Reist til Fredensborg. Giort Cour allevegne. Spiist ved Marskalks-Taffelet om Middagen og [i] Rosen om Aftenen. Seet Comoedien De 3 Forpagtere⁹⁾ og Ballet.

— 5. Reist med Schutz til Hammer-Møllen, beseet alle Gevæhre-Fabriquens Værker (Skade, at der fattes Vand). — I Helsingør var Ild løs i Skorsteenen hos Mad. Sprunck¹⁰⁾. — Schov refererede for mig i C. C.

— 6. Refereret i Stats-Raadet¹¹⁾ abs. Thott.

¹⁾ Jvfr. 22. Marts.

²⁾ Andr. Chr. H. († 1788).

³⁾ Romæ 1780.

⁴⁾ ved Videnskabernes Selskab.

⁵⁾ for ikke at kunne gøre rigtig Visit; han skulde snarest mulig hjem igen til sin syge Kone.

⁶⁾ Jvfr. 19. Maj.

⁷⁾ Luxdorphs Hustru havde været daarlig i sidste Halvdel af August, og Ægteparret havde derfor maattet blive i Hovedstaden.

⁸⁾ ∅: Luxdorph og hans Kone, der nu var saa rask, at hun kunde komme med i Kirke.

⁹⁾ Et fransk Syngestykke, oversat af Wessel, der i Anledning af Enkedronningens Fødselsdag opførtes paa Fredensborg af de kongelige Aktører og siden kom op paa Skuepladsen.

¹⁰⁾ Her havde Luxdorph spist efter Besøget paa Hammermøllen og var om Aftenen vendt tilbage til Fredensborg.

¹¹⁾ paa Fredensborg.

September 8. Sluttet Indicem Longævorum¹⁾.

— **9.** Mad. Schulenburg skrev mig til, at hendes Mand havde været borte fra hende i Tydskland for familie-Sagers Skyld i 17 Maaneder.

— **11.** Om Eftermiddagen til Hielmstiernes med Suhm og Bugge og modtaget Societetets Obligationer, Medailler etc., som Suhm tog til sig i en forsegleet Æske.

— **12.** C. C. abs. Aagaard. — Reist til Fredensborg. — Herskabet havde været paa Marienlyst.

— **13.** Været hos Guldberg, som sagde, at Rosenørn blev Justitiarius²⁾, og at Herskabet havde hængt i ham for mig, men at hand havde undskyldt mig. — Refereret i Stats-Raadet abs. Thott.

— **16.** Contract sluttet mellem Faber og Nitsche, som skyder 2000 Rdr. ind³⁾.

— **17.** Prof. Bugge besøgte og havde Brevet med til Jacobi anl. Forretningen hos Frue Hielmstierne⁴⁾. Hand fortaalte, at Schlegel havde faet Convulsioner paa Consistorio⁵⁾.

— **18.** Kgl. Decision, at Jelstrup skal have sin Bestilling forbrudt og sidde 6 Maaneder i Blaae Taarn, med mindre Benzon vil selv tiltale ham til haardere Straf⁶⁾.

¹⁾ L. udgav 1783 en Index tabularum pictarum et cælatarum, quæ longævus repræsentant.

²⁾ i Højesteret efter Hielmstierne.

³⁾ Efter Kontrakt af 25. Novbr. 1769 mellem Boghandlerne Joh. Frid. Heinecke Mumme og Johan Jacob Faber, der i Fællesskab drev Boghandel og Forlag i Kbhvn. og Leipzig, skulde den længstlevende Kompagnon overtage Forretningen uden Hensyn til Arvingerne (Sjæll. aabne Breve 1780, Nr. 341). Da Heinecke nu var død, tog Faber en ny Kompagnon.

⁴⁾ Jvfr. 8. August og 11. September.

⁵⁾ Jvfr. 18. Oktober.

⁶⁾ Kammerjunker P. U. F. Benzon havde klaget over, at Aktøren Gielstrup ved højlys Dag havde tilføjet ham »lumsk og skammelig Overlast«, og ved Kabinetsordre af 16. Septbr. blev det bestemt, at G., »som saa ublu og fræk har angrebet den, der ej var hans Ligemand«, skulde lide den af Luxdorph her angivne Straf. Derefter udgik 27. Septbr. et Missive til Politimesteren om at gribe G. og sætte ham i Blaataarn (Kopibog over Kabinetsordrer og Sjæll. Missiver 1780, Nr. 548, jvfr. »Museum« 1890, S. 516 ff.). Han fik dog Straffen delvis estergivet, idet han paa Benzons Forbøn løslodes ved Kabinetsordre af 3. Jan 1781 (D. Kanc. Breve 1781, Nr. 5). Overskou kender aabenbart ikke denne Historie og fortæller, at G. ved Slutningen af Sæsonen 1779-80 pludselig tog Afsked, men at han allerede i Decbr. (1780) igen begyndte at spille (III, 230). Sikkert er det, at han i Febr. 1781 blev genansat ved Skuepladsen.

September 19. C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg.

— **20.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Den Tripolitanske¹⁾ havde Afskeed. — Mandags-Posten kom først i Gaar Aftes²⁾.

— **21.** Giort Forslag for Holm til 5 Figurer forestillende Kongens Kiærlighed til Landet³⁾.

— **23.** Rosenørn bliver Justitiarius⁴⁾.

— **24.** Besøgt Rosenørn for at gratulere ham.

— **26.** C. C. in pleno.

— **27.** Kaaberstykkerne nedtagne.

— **28.** Frue Reiersen døde i Tiisdags⁵⁾ af Mave-Krampe.

— **29.** Reist med min Kone ind til Byen med alle.

— **30.** Vore Folk kom ind fra Nærum. — Læst Stampes Erkl[æring] om Landskyld og Bygsel i Norge⁶⁾.

Oktober 1. Hellig Giæstes Kirke. Jfr. Lovise Hansen var til Confirmation.

— **2.** Grev Rantzau, Bardenfleth, Hoben, Pless, Revenfeldt, Adler, Scheel, Kaas Riddere af Dannebrog.

— **3.** C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. — Molberg, for at bevise, at hand har været i Naade, efterat hand blev cassetet, forandrer Aarstallet i trende⁷⁾ af Grev Thottes Breve⁸⁾.

— **4.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Giort Cour til Printz Ferdinand⁹⁾. I Morges var hand udkjørende og Dronningen kiørte for ham.

¹⁾ Gesandt.

²⁾ ∴: Tirsdag.

³⁾ Til Brug for Porcelænsfabrikken eller til Udsmykning i den botaniske Have?

⁴⁾ Jvfr. 13. September.

⁵⁾ ∴: 26. September. Fru Catharina Jacobæus, afg. Kommandør-Kapt. Reiersens Enke, blev 57 Aar gl. (Adresseavisen 1780, Nr. 161).

⁶⁾ Trykt i Stampes Erklæringer VI, 395 ff.

⁷⁾ Der kan ogsaa læses: tvende.

⁸⁾ Stabssekretær og Garnisonsauditor i Trondhjem Chr. Gran Molberg blev i 1765 ved Dom kasseret for et begaaet Falsum og Dommen bekræftedes ved kgl. Res. af 11. Septbr. 1765. I 1776 ansøgte han om en ordentlig Afsked, men fik den ikke, først ved kgl. Res. af 14. Marts 1781 blev Afskeden akkorderet, skønt Generalitetet ikke anbefalede hans Andragende (Generalkrigsdirektoriets Forestill. 1765, Nr. 698; Generalitets- og Kommissariatskollegiets Forestill. 1776, Nr. 101, og 1781, Nr. 133; D. Kanc. Breve 1780, Nr. 1342 b og 1532).

⁹⁾ Enkedronningens Broder, der var paa Besøg ved Hoffet.

Oktober 6. Skibet Fregatten Printz Fridrich, ført af Commandeur-Cap:t Lous, Jensenii Svigersøn, som hørte til Schindels Escadre, strander ved Lessøe.

— 7. Rosencrones reiste¹⁾. — Begge Neergaarder nobiliteres, Ryberg bliver Conference-Raad. — Stampes Erklæring²⁾ vil Kongen have i Erindring.

— 9. Pro-Cantzler Cramer forlovet med Frue Scherwien.

— 10. C. C. in pleno.

— 11. Reist om Morgen en til Fredensborg. Været hos Printzen med Collegierne³⁾. — Om Eftermiddagen takkede Dronningen⁴⁾. Der sagde Reitzensteen mig, at hand havde begjært sin Afsked.

— 12. Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. Først Hauch⁵⁾, siden begge Kammerne⁶⁾ og saa begge Cancellierne⁷⁾. — Takket Kron-Printzen⁸⁾. — Takket Printz Fridrich⁹⁾.

— 13. Commission anl. Indqvarteeringen.

— 16. Vi have faaet Mængde af Apricoser, Pferskener og anden Frugt i Aar.

— 17. C. C. in pleno.

— 18. Den unge Langebek bliver Volontair i mit Comp-toir. — Schlegel⁹⁾ døde om Eftermiddagen Klokken 4¹/₂.

— 20. G.¹⁰⁾ finder urigtige Forklaringer i B.[’s]¹¹⁾ nye T[estamente] anl. Christi Guddom¹²⁾ og fordrer derover hans Erklæring. — Underskrevet Lodsedlerne i Mag. Schiøtts Sterboe.

— 21. Læst Michaelis Esaias.

— 23. Aggershviile afbrændte i Fredags¹³⁾. — Hr. Strøm

¹⁾ Tilbage til Berlin.

²⁾ Jvfr. 30. September.

³⁾ Det var Arveprinsens Fødselsdag.

⁴⁾ Rimeligvis fordi man havde tænkt paa ham ved Besættelsen af Posten som Højesteretsjustitiarius. Jvfr. 13. September.

⁵⁾ som Repræsentant for Generalitets- og Kommissariats-Kollegiet.

⁶⁾ Rentekammeret og General-Toldkammeret.

⁷⁾ Danske og Tyske Kancelli. Muligvis noterer Luxdorph dette, fordi det har forekommet ham som en Tilsidesættelse af Kollegiernes nedarvede indbyrdes Rangforordning. Kancellierne havde altid været de fineste.

⁸⁾ Jvfr. Note 4 ovenfor.

⁹⁾ Joh. Heinr. S.

¹⁰⁾ ∅: Guldberg.

¹¹⁾ ∅: Bastholm.

¹²⁾ Gude tilføjer: hvilket og flere fandt. Sml. Mich. Neiiendam, Christian Bastholm, K. 1922, S. 215.

¹³⁾ ∅: 20. Oktober.

paa Eeger, Hr. Hansen i Ringsted og Hr. Borch i Lyngbye bliver Professores extraordinarii Theologiæ. — Strøm i Roskilde for Lexicon¹⁾ Etatz-Raad. — Reitzensteen tager sin Dimission²⁾. — Den gamle Voss bliver Archivarius, Geheime, med 500 Rdr. og Thorlacius faaer 500 Rdr. for at udgive Snorro, Knitlinga etc.³⁾.

Oktober 24. C. C. in pleno. Secreterer Møller søger Tillæg.

— **25.** Herskabet kom ind til Middag⁴⁾. — Condoleret til Schlegels⁵⁾.

— **26.** Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— **27.** Været paa Communitetet med Guldberg, Kofod og Holterman og Jansson. — Hos Suhm blev Bibliotequets Commission sluttet. — Geheime-Archivarius Cancellieraad Voss virkelig Justitz-Raad. — Blind Allarm paa Comoedien ligesom der var Ild løs, fordi Pr[intzen] af Bewerns Løber tændte sit Fakkell i Forstuen. Herskabet kørte strax bort. Nogle kom til Skade.

— **30.** Underskrevet Forestillingen om Bibliotekets Revision.

— **31.** C. C. in pleno. — Om Aftenen Kl. 8^{1/2} døde den ærlige Etatz-Raad Broch, 67 Aar gammel. Hand var paa Cancelliet om Formiddagen og blev først syg efter Middags-Maaltidet.

November 3. Mag. Fuchs dør⁶⁾. — Om Aftenen i Societetet, hvor Jacobi holt en smuk Lovtale over Hielmstjerne, hvorefter jeg eenstemmig blev valgt til Præses. Thott, Schach, Stampe og de fleeste af Membris vare der. — Læst Wielandts Abderiter⁷⁾.

— **4.** Læst Bastholms Beviis om Christi Guddom. — Faaet et høfligt Brev fra Guldberg⁸⁾. — Om Formiddagen besøgt Hee, som er gandske forandret og meget veltænkende i Religionen.

¹⁾ ∴ Videnskabernes Selskabs Ordbog.

²⁾ Jvfr. 11. Oktober.

³⁾ Jvfr. 11. og 19. August.

⁴⁾ fra Fredensborg.

⁵⁾ Jvfr. 18. Oktober.

⁶⁾ Chr. Carl Frid. F., Rektor ved Latinskolen i Randers, døde 24. Oktober, 54 Aar gl. (Adresseavisen 1780, Nr. 184).

⁷⁾ Var udkommet 1776.

⁸⁾ i Anledning af L.'s Valg til Præses i Videnskabernes Selskab.

November 6. Læst Jacobis Lov-Tale og skrevet mine Anmærkninger over den¹⁾. — Læst Lessing Von Erziehung der Menschen²⁾.

— **7.** C. C. in pleno. — Om Eftermiddagen fulgt Sal. Etatz-Raad Brok til Jorde, som blev begravet i Frue Kirke. 7 Par.

— **8.** Audientz hos Printz [Fridrich]³⁾ for at melde mit Valg som Præsident. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Secreterer Harboe besøgte og gratulerede mig fra Biskoppen. — Almindelig Klage, at alle sætte paa⁴⁾ deres Vahre.

— **9.** Været med Frue Hielmstjerne i Tydske Kirke for at se deres Begravelse.

— **10.** Om Aftenen i Societetet, hvor Liungberg⁵⁾ blev antaget til Membrum. Hr. Chemnitz, Hr. Treschow, Prof. Kall og Justitz-Raad Voss proponerede⁶⁾. Prof. Brünneke læste om et Slags Ignavus eller Dyr mellem Abe- og Flagermuus-Slægten, kaldet Marqvis.

— **13.** Paa Cancelliet blev den uforventede og for mig endnu fast ubegribelige Tidende bekiendt, at Grev Bernstorff har faaet sin Afskeed. Tingen er vis, men Omstændighederne fortælles paa adskillig Maade⁷⁾.

— **14.** C. C. in pleno.

— **15.** Commission paa Cancelliet anl. Indqvarteeringen med Stampe, Schultze, Klagenberg og Hansen. — Om Aftenen i Commission hos Suhm anl. Societetets Sager med Erichsen, Bugge og Jacobi.

— **16.** Besøgt Bernstorff om Formiddagen. Meget rørende. — Cabinets-Ordre, fra begge Cancellierne at expedere strax, at ingen enrolleret maae til Foraaret lade sig hyre,

¹⁾ Jvfr. 3. November. Talen, der udkom 1780, er genoptrykt i Jacobis Saml. Skrifter, K. 1817, S. 77 ff.

²⁾ Die Erziehung des Menschengeschlechts, Berlin 1780.

³⁾ Navnet glemt i Dagbogen.

⁴⁾ ∩: lægge paa.

⁵⁾ Jøns Matth. L., Kommitteret i Kommercekollegiet.

⁶⁾ af Luxdorph (sml. Molbech, anf. Skr., S. 525). Jvfr. 17. November.

⁷⁾ Det er af denne Notiits klart, at Efterretningen om Bernstorffs Afsked er kommet fuldstændig bag paa Luxdorph. Da han stod Guldberg og Rosencrone meget nær, kan man derfor ikke godt tro de Rygter, der gik om, at det var en planlagt Kabale, og at Rosencrone allerede Vinteren forud vidste, at han skulde blive Bernstorffs Efterfølger (sml. Aage Friis, Bernstorff og Guldberg, K. 1899, S. 233 f.).

men at Skipperne maae have Lov til at betiene sig af de uenrollerede, dog med deres Husbonders Tilladelse.

November 17. Societet. Kratzensteen læste mod Marats fluidum ignium¹⁾. Chemnitz, Kall og Treschow bleve Membra, men Voss forkastet²⁾. — Carstens bliver Directeur af det Tydske Cancellie, men Schach Rathlou refererer for Kongen og parapherer, som Thott hos os³⁾.

— 18. Der siges, at Schimmelman ogsaa tager sin Afsked. — Thott forretter de Udenlandske Ting⁴⁾.

— 19. Hellig Giæstes Kirke Høimesse Hr. Vogelius, som og gjorde Bøn for den Jødinde, der skal døbes paa Fredag⁵⁾.

— 20. Commission hos Suhm.

— 21. C. C. in pleno. — Om Aftenen til Peder Saxes Bryllup med Frue Hielmstiernes Pige⁶⁾.

— 22. Refereret i Stats-Raadet præss. Printzen, Thott, Schach, Eickstedt.

— 23. Kron-Printzen blev examineret.

— 24. Min Kone saae Jødindens Daab⁷⁾, jeg var paa Communitetet abss. Bispem og Guldberg. — I Societetet. Guldberg udvalgt til Membrum honorarium. Bugge oplæste Observationer over Jupiters Drabantere og bestemte Christiania og Fridrichshalds Høider⁸⁾.

— 25. Udlæst Bastholms Nye Testamente. — Etatz-Raad Holmsted dør⁹⁾.

— 27. Om Aftenen i Commission hos Suhm med Erichsen, Jacobi og Bugge.

— 28. C. C. in pleno.

— 29. Om Eftermiddagen i de smukke Videnskabers

¹⁾ Den senere Revolutionsmand, der oprindeligt fremtraadte som Fysiker og Læge, udgav 1780 i Paris: Recherches physiques sur le Feu.

²⁾ Jvfr. 10. November.

³⁾ nl. i Danske Kancelli.

⁴⁾ midlertidigt i Perioden mellem Bernstorffs Afsked og Rosencrones Ankomst fra Berlin.

⁵⁾ o: 24. November.

⁶⁾ Jvfr. 14. Juli. Blandt Gæsterne, som opregnes, var mange notable Folk. Notatet slutter: Provst Hviid af Jerem. XXXI, 16 viiste en troe Tieners visse Belønning.

⁷⁾ Jvfr. 19. November.

⁸⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 527-35.

⁹⁾ Viceborgmester i Kbhvn. Joh. Fred. H., f. 8. Maj 1721, døde i Sorø 20. Novbr. (Kisteladeindskrift i Adresseavisen 1780, Nr. 205).

Commission hos Nielsen paa Slottet med Carstens, Suhm, Müller og Lows. Baden blev udvalgt til Secreterer, Jacobi og Malling til Medlemmer.

November 30. Frue Bagger kom ned med en Søn.

December 1. Fregatten Møen¹⁾, en af vore beste Seilere, ført af Cap:t Ziervogel, som skulle convoyere 2 Skibe til Vestindien, strander paa Skagen. — Baron Rosenkrone kom til Byen²⁾. — Om Aftenen i Societetet. Møller oplæste Hr. Fabricii Afhandling om 4 Insecter, som ere Hvalfiskens Føde³⁾. Magellan i London, en Descendent af den bekiendte, Justitz-Raad Müller og Professor Callisen proponerede til Medlemmer.

— 2. Besøgt Rosencrone.

— 4. Staaet Fadder med Borre, Hiorthøi, Selbye og Major Bagger til Baggers Barn Charles Friderich, som blev hjemmedøbt af Hr. Abildgaard, baaret af Frue Selbye. Caroline Hyllested holt Huen. — Rosencrone bliver Geh:Rd. og Minister for de Udenlandske Affaires med Sæde i Stats-Raadet, naar de foretages.

— 5. C. C. in pleno.

— 6. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 7. Indfriet min Pante-Obligation paa Nærum til Bartholins Arvinger og udstædt en anden paa lige Sum til Andreas Olsen Weil, Dreyer⁴⁾.

— 8. Besøgt og gratuleret Rosencrone⁵⁾. — Om Aftenen i Societetet, hvor Casse-Commissionens Forslag til Statuta bleve oplæste og approberede⁶⁾. Justitz-Rd. Møller og Prof. Callisen antagne til Membra, Magellan afslaget og Saxtorff proponeret.

— 10. Læst Henriette eller Husarenraub⁷⁾ igiennem med stor Fornøielse.

— 12. C. C. in pleno.

¹⁾ Luxdorph er forkert underrettet, det var ikke »Møen«, men Fregatten »Cronborg« (sml. Garde, Efterretn. om den danske og norske Sømagt IV, 271 f.).

²⁾ fra Berlin.

³⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. I, 557-78.

⁴⁾ Jvfr. 4. August.

⁵⁾ Jvfr. 4. Decbr.

⁶⁾ Jvfr. Molbech, anf. Skr., S. 171 f.

⁷⁾ En tysk Roman »i Breve«, der Aaret efter udkom paa Dansk.

December 13. Været paa Communitet med Guldberg, Balle og Jansson. — Jfr. Treschow var hos os Middag og Aften og tog min Kones og min Silhouette op¹⁾.

— **15.** Frue Finckenhagen dør²⁾. Et Røgte gaaer, at Biskop Rottbøl er død. [Tilføjet senere:] Hand døde i Fredags d. 8. Kl. 6 Morgen. — Societet. Rothe læste om Skattefriheden. Saxtorff antages unanimitet til Medlem. Lit. A af Lexicon er trykt.

— **17.** Hellig Giæstes Kirke Høimesse Hr. Møller. Ypperlig.

— **18.** Clausvitz, det udenlandske Departement, som var Bernstorffs Favorit, faaer sin Afskeed og den Maroccanske Justitz-Raad Høst³⁾ kommer i hans Stød. Aveman⁴⁾, Kiældermesterens Søn, bliver Copiist der med 300 Rdrs Løn. — Løselig igiennemløbet Buffons Histoire naturelle et celle des Oiseaux og annoteret deraf i min Plinio.

— **19.** C. C. in pleno. — Leveret Kron-Printzen Lit. A af Lexicon. — Talt om⁵⁾ at Strøm skulle forfløttes herind⁶⁾. — Den yngste Grev Stolberg, 19 Aar, som var i Huuset hos Prof. Ehlers i Kiel, stikkes i hiel i Duell af en kurlants Student, navnl. Eicksted, som er bleven arresteret⁷⁾.

— **20:** Refereret i Stats-Raadet abs. Schach. — Overleveret Lit. A til Pr[intz] Fridrich, Printzesse Sophia Friederica og Augusta.

— **22.** Overleveret Dronningen Lit. A. — Der siges, at Schultz har faaet Afskeed, fordi Morgenstjerne skal i Generalitetet⁸⁾. — Societet. Godsche Moltke udvalt til Membrum honorarium og Strøm til ordinarium. Morville læste om Vederlag i Jord for Tiende⁹⁾.

¹⁾ tog op 3: forfærdigede.

²⁾ Etatsraadinde Maria Catharine F., f. Riegelsen, 72 Aar gl., døde i Følge Adresseavisen (1780, Nr. 207) først den 16.

³⁾ Georg H. († 1794) havde været i Marokko ved det danske Faktori.

⁴⁾ Fred. A., † som Gehejmelegationsraad 1800.

⁵⁾ ved Kronprinsens Taffel, hvor ogsaa L. var til Stede.

⁶⁾ fra Roskilde, hvor han var Stiftsskriver.

⁷⁾ Magnus Ernst Chr. S. var f. 30. Novbr. 1760 og altsaa 20 Aar gl.; han døde i Kiel 14. Decbr. (sml. Bobé, Pap. fra den Reventlowske Familie-kreds III, Stamtavlen).

⁸⁾ Rygtet var forkert; H. J. Schultze blev siddende som Deputeret i Generalitetet indtil 1796.

⁹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 25-48.

December 23. Skrevet til Etatz-Raad Strøm. — Læst Ewalds Fortale til hans Skrifter, som er original.

— **24.** Bispinde Harboe døde i Nat Kl. 2. — Rosencrone leier Bernstorfs Palais med Meubler for 1500 Rdr.¹⁾

— **25.** Læst Bispens Gravskrift over Bispinden. — Talt med Sandvig om Magazinet²⁾.

— **26.** C. C. in pleno. — Condoleret hos Bispens.

— **27.** Spiist ved Kongens Taffel med Kaas, Hauch, Classen og Nielsen. Været først hos Frue Kløcker for at faae Kiæden³⁾, som jeg havde glemt.

— **28.** Brev fra Strøm.

— **29.** Bagger bad mig til Fadder. — Rector Boalth er død⁴⁾.

— **31.** Hellig Giæstes Kirke. Været Fadder i Kirken til Baggers Barn.

1781

Januar 1. Slots-Kirken Dr. Balle, en meget smuk Prædiken. — Schimmelman var med sin Fader og Bernstorff paa Hammer-Møllen.

— **2.** C. C. in pleno.

— **3.** Refereret i Stats-Raadet abs. Schack.

— **4.** Sluttet Commissionen anl. de Fattiges Væsen abs. Aagaard. — Condoleret med min Kone til Biskoppen (hun⁵⁾) blev begravet i Formiddag Kl. 11).

— **5.** Skrevet mine Tanker i Sagen om Fattiges Væsen. — Raben bliver O[ber-]H[of-]Mester paa Sorøe med 1800 Rdr. Løn. En Commission af Godsche Moltke, Guldberg og Erichsen skal giøre en nye Fundatz. — Abr. Kall bliver Professor Historiarum og Sahl Græcæ lingvæ med 300 Rdr. — Societet. Wedel, Moltke og Guldberg vare der og næsten alle Lemmer. D'Armand viiste sit Søde-Uhr, Land-Maalerne

¹⁾ Sml. Nystrøm, Den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse, S. 128 (og Anmærkning dertil).

²⁾ c: Danske Magazin.

³⁾ Der maa menes Ordenskæden, som de hvide Riddere bar ved højtidelige Lejligheder.

⁴⁾ Rektor i Bergen, Justitsraad Jens B., var død 4. Decbr., 56 Aar gl. (Adresseavisen 1780, Nr. 212).

⁵⁾ c: Bispinden.

fremlagde deres Charter, Müller læste om Mikroskøpiske Insecter¹⁾.

Januar 6. Efter Aviserne en stor Orcan i America. Caroli Magni Levnet paa Grædsk gives af en Biskop til Kongen af Polen.

— 8. Fuldendt Registeret over Macrobie, saa at Værket er nu færdigt fra min Haand.

— 9. C. C. in pleno.

— 10. Niels Bruun lagde mine Breve i Orden. — L:t Prebend Buchwald præsenterede mig en Nordmand, 20 Aar gammel og usel af Anseelse²⁾, som hand havde skaffet til at være Matros. Denne havde udskaaret Arve-Printzens Medaillon i Lønnedtræe som et Mesterstykke, hvilket var foreviist Thott og Spengler og roset af dem. Hand gjør og Modeller til Møller og Skibe.

— 11. Jfr. Fridericha, Provst Hegelunds Datter, gaer fra Forstanden af Forliebelse i Secreteter Bendson. — Ud-læst Nachrichten aus Sardinien³⁾, en liden og vel skreven Bog. — Fleischer bliver Amt-M[and] over Antworschov og Conference-Raad.

— 12. Underskrevet og forseglet tvende Acter i Mag. Schiøtts Skifte. — I Societetet læste Callisen om et Foster med 2 Hoveder⁴⁾.

— 13. Abrah. Kall og Baden ere udnævnte til Ephori Legati Arnæani.

— 15. Løselig igiennemgaaet Fuesslins Geschichte der Schweitzer-Künstler⁵⁾ og udtegnet Longævos deraf.

— 16. C. C. in pleno.

— 17. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. Sagen om de Fattiges Væsen circularer. — Om Aftenen i Societetets oeconomiske Samling hos Jacobi og spiist hos ham om Aftenen med Suhm, Erichsen og Bugge. Besluttet at søge om 320 Rdr. til flere Assistenten etc.

— 18. Staffetter udsendes for at gjøre Anstalter imod Pest-Skibet. Holm siger, at det er et ugrundet Rygte. —

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 240-76.

²⁾ ☉: Udseende.

³⁾ Leipzig 1780, af Jos. Fues (udkom anonymt).

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 94-105.

⁵⁾ Zürich 1769-79, 5 Bind.

Efterretninger fra St. Croix, at Orcanen ei har naaet derhen. — I Skole-Commissionen med Guldberg og Balle hos Bispen. Fornemmelig handlet om Seminario Fridericiano.

Januar 19. Været paa Communitetet abss. Guldberg, Bispen og Kofod Ancher. — Societet. Hr. Chemnitz læste om Fordeelene ved at slibe Snegle¹⁾.

— **22.** Saabye Præstegaard afbrænder, hvilket er anden Gang i Hr. Heibergs Tiid, og er skeet eengang før i Hr. Saxtorffs og endnu een eller 2 Gange i Mag. Michel Franks. Derefter vil og Hr. Heiberg søge om Forfløttelse.

— **23.** C. C. in pleno. — Det var Frue Munckes Geburtsdag, da hun fyldte sit 80de Aar.

— **24.** Den Tiidende, at det befængte Skib skulle have sneeget sig igiennem Sundet, er falsk, da det er blevet i Holland.

— **26.** Societet. Abildgaard læste om et chymisk Experiment med Salters Forvandling og Kratzensteen sine Anmærkninger over Hof-Raad Böckmans meteorologiske Observationer. Forestilling om Frue Hielmstiernes Qvitteering²⁾.

— **28.** Gratuleret Kron-Printzen og derpaa i Slots-Kirken. — Societetets Erkl[æring] over Bützaus Regnskab. — Taksigelse paa alle Prædike-Stole, fordi Gud sparede de Vestindiske Øer i Orcanen³⁾. — Morgenstjerne faaer Rang med General-Maiorer.

— **30.** C. C. in pleno. — Giort et Epigramma over Tyge Brahe efter Justitz-Raad Hvasses Begjæring og sendt det til Guldberg, som roste det og skrev: Imprimatur⁴⁾. — Hr. Tveede, som var Præst paa Skibet Mars, skal have brugt til Symbolum: Lex mihi Mars.

— **31.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — I Smagens Selskab hos Geh: Rd. Carstens, hvor Baden modtog Sekretariatet.

¹⁾ Afhandlingen »Om nogle ved Conchyliernes Afslibning giorte Iagttagelser og nye Opdagelser« trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 226-39.

²⁾ Ved kgl. aabent Brev af 7. Febr. 1781 fik Hielmstiernes Enke Kvittance for aflagt vedbørlig Rede og Rigtighed for de Videnskabernes Selskab tilhørende Fonds og Effekter, som havde været i hendes Mands Væрге, m. m. (Sjæll. aabne Breve 1781, Nr. 77).

³⁾ Jvfr. 6. Januar.

⁴⁾ Hvilket altsaa kun var en spøgefuld Form for Anerkendelse, da Bog-Censuren længst var afskaffet. Jvfr. 22. December 1778.

Februar 1. Hørt Hornemanns Oration paa Academiet¹⁾. Der var begge Printzerne, Sprengtporten, Sacken, Bismark²⁾, Reitzensteen, Osten, Wedel, Rosencrone, Steeman, Adam Moltke etc. etc.

— **2.** Medaillerne fløttede fra Cancelliet til Slottet³⁾. — Societet. Godsche Moltke var der. Rothe læste om Birke-Rettigheden.

— **3.** Tetens Biskop i Wiborg og Middelboe i hans Stæd⁴⁾.

— **4.** Cabinets-Prædiken, Dr. Bastholm. Formanede Kongen til at forbedre Præste-Standens Vilkor.

— **5.** Frøken Ernst dør⁵⁾.

— **6.** C. C. in pleno. — Cabinets-Ordre, at Kaae skulle løslades af Arresten⁶⁾.

— **7.** Grevinde Thott dør Kl. 11.

— **9.** Udvalgt til Opmand i en Sag imellem det Asiatiske Compagnie og Edward Stevanson af Tranquebar, om en Expedition skal anses for Direct eller Retour, fordi Voldgifts-Mændene Cortsen, Rested, Treschow og Trant vare

¹⁾ i Anledning af Kongens Fødselsdag.

²⁾ den prøjsiske Gesandt.

³⁾ Talen er om den kgl. Mønt- og Medaillesamling, hvoraf en Del henlaa i Skabe i Kancelliarkivet (sml. Den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse, S. 62 f.).

⁴⁾ som Stiftsprovst i Ribe.

⁵⁾ Frøken Friderike Louise von E., 67 Aar gl., døde efter Adresseavisen (1781, Nr. 22) den 6. Februar.

⁶⁾ Hans Fred. Kaae havde været Skriver ved den i Kristiania 1773 nedsatte Kommission til Ordningen af de offentlige Regnskaber, hidrørende fra den fallerede Stiftamtmand Storms Tid. I Juli 1780 ansøgte han Kongen om et Beløb, han mente at have til Gode for sin Tjeneste, men Stiftamtmand Levelzau erklærede, at han intet havde forretet i Kommissionen og uden Tilladelse var rejst til Kbhvn. og uden at aflevere Kommissionsprotokollen eller aflægge »vedbørlig Rigtighed« for de øvrige ham betroede Dokumenter. Cancelliet havde da, efter Levelzaus Forslag, givet ham en Frist paa 6 Uger til Akternes Aflevering eller personlig at give Forklaring. Da dette ikke skete, indstillede Cancelliet til Kongen, at Politimesteren skulde afeske Kaae disse Papirer, og hvis han foregav, at de var i Norge, lade ham arrestere i sin Bolig, indtil han skaffede Bevis for, at de var udleveret Kommissionen. Dette approberedes i Gehejme-Statsraadet 10. Jan. 1781 (Sjæll. Miss. 1781, Nr. 71). Af de Vota, der findes ved Sagen, ses, at Luxdorph har udformet Indstillingen, hvorfor den her omtalte Kabinetsordre har været ham meget imod, og at en i Statsraadet tagen Beslutning blev omstødt ved en Kabinetsordre. huede ham ikke heller. Jvfr. 10. og 14. Februar.

ueenige¹⁾. — Societet: Regnskaberne underskrevne, Saxtorf læste om Accouchements-Anstalterne²⁾).

Februar 10. Igien en skarp Ordre anl. Kaae, at hand skal ud af Arresten³⁾ og have Løn. — Guiter⁴⁾ viiste mig Land-Kortet over Møen, Falster og Lolland.

— 11. Hellig-Giæstes Kirke Hr. Engelhart. Maadelig.

— 12. Giort Udkast til Afsigten i Voldgift-Sagen og tilsent Cordsen⁵⁾).

— 13. C. C. in pleno. — Cortsen skriver, at Pleie-Anstalten er i yderste Trang. Bang tog Sedlen⁶⁾ og skaffede dem ved Godsche Moltke 3000 Rdr. af Finance-Coll. — Fulgt Frøk: Ernst til Jorde med G: Maior Schimmelmänn, Holt, Bartholin, Etatz: Rd. Kofod, Assessor Schov ved Hove⁷⁾, Lycke, Soetman, Svendsen, Provst Hviid, Hr. Müller etc. Hun blev begravet i Frue Kirke. Jfr. Weinman tog mod Condolencen. — I Commission anl. Biblioteket hos Suhm med Nielsen, Erichsen, Mahling, Schönheider, Horneman og Grubbe⁸⁾).

— 14. Været hos Thott og læst Grevindens Gravskrift. — Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. Schack talte stærkt i Kaaes Sag. Hand vil, at Kongen selv⁹⁾ skal skrive paa Forestillingen.

— 15. Sendt Guldberg Ansøgningen fra det Danske Magazin¹⁰⁾. — Etatz-Raad Jessen og Magnus Møllman tilskrevne fra Commissionen om Kongens Bibliotek.

— 16. Expederet min Betænkning i Voldgifts-Sagen¹¹⁾. — Societet: Spengler læste om nye Slags Coquiller i Orme-

¹⁾ Gude bemærker: At Valget faldt paa Luxdorph, viser den Tillid, man havde til hans Indsigter og Upartiskhed.

²⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 112-52.

³⁾ Jvfr. 6. Februar.

⁴⁾ C. A. Guiter, en fransk Kobberstikker, indkaldt til Danmark for at stikke Videnskabernes Selskabs Kort, † i Kbhvn. 1787.

⁵⁾ Jvfr. 9. Februar.

⁶⁾ Cortsens Brev?

⁷⁾ Supernumerær Assessor ved Hof- og Stadsretten Jac. Hinr. S., der var Pagehofmester hos Enkedronningen.

⁸⁾ Kaptajn Joh. Reinhold Grube, General-Administrator ved Tallotteriet.

⁹⁾ Approbationen af Kancelliets Indstilling om Arrestation (jvfr. 6. Februar) var sket i in fidem Luxdorph og Aagaard.

¹⁰⁾ Jvfr. 25. December 1780.

¹¹⁾ Jvfr. 9. og 12. Februar.

Huse¹⁾. Strøm sendte en Part af Lit. B²⁾. Kortet over Falster og Lolland fremlagt.

Februar 17. Ansøgningen om Magazinet bevilget ved Kongens Paategning, da H. M:t i Naade anseer disse Bestræbelser. Skrevet til Jacobi om at være Forstander og til Suhm om en Samling hos Carstens³⁾. — Lunding og Rahbek besøgte. Hand talede om, at mand frygtede for Borre⁴⁾.

— 20. C. C. in pleno.

— 21. Paa Communitetet in pleno. — Præsenteret Kortet til Arve-Printzen⁵⁾. — Ober-H:Maruskalinden, Ober-Kam:Junker og mange flere til Hove have Meslinger.

— 22. Min Kone fik Brek-Vand for Gichten. — Den Norske Postmester Tybring mellem dette⁶⁾ og Christiania bestiaalen for en Pakke B:o Sedler paa 4500 Rdr. af Stad-Sækken.

— 23. Giort Cour til Arve-Printzen, Pr: Friderich og Kongen og overleveret Charterne⁷⁾ til Dronningen, Pr: Friedrich, Printzesse Sophia Friderique og Augusta. — Societet abs. Jacobi, som har Podagra. Saxtorf udlæste sin Piece⁸⁾.

— 24. Brev fra Printzen⁹⁾, at Stochfleth skal forestilles til Eger Sorenskriverie. Først var det Munck, siden Kløcher. — Skrevet til Guldberg, at Hee maatte faa et Compliment-Brev¹⁰⁾.

— 27. Hellig Giestes Kirke, Hr. Balvig for Lemming. Ordentlig, jevn opbyggelig. — C. C. in pleno. — Grevinde Thott begraves¹¹⁾. — Der siges, at 60 Mand i Bergen skal have massaceret deres Capitain. — Været hos Leth og beseet Templers Bøgger¹²⁾ med Torkelin.

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 174-83.

²⁾ af den nye Ordbog.

³⁾ Sml. Luxdorphanas S. 502 ff. og Werlauff, Det kgl. Danske Selskab, K. 1847, S. 92 ff. Jvfr. 15. Februar og 21. Marts.

⁴⁾ ∴: at han økonomisk stod paa svage Fødder. Jvfr. 30. December.

⁵⁾ Jvfr. 16. Februar. Luxdorph var den Dag til Taffel.

⁶⁾ nl. Sted. Jvfr. 10. December 1782.

⁷⁾ Jvfr. 10. og 16. Februar.

⁸⁾ Jvfr. 9. Februar.

⁹⁾ til Kancelliet.

¹⁰⁾ for Kortene. Prof. Christen Hee havde stadig Inspektionen over Opmaalings- og Kortlægningsarbejdet.

¹¹⁾ Kistepladeindskrift i Adresseavisen 1781, Nr. 34.

¹²⁾ der skulde til Auktion i Foraaret.

Februar 28. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. Stockfleth, Byefogd i Fridrichshald, skal have Eger Sorenskriverie og Kløcker bliver Byefogd i hans Stæd¹⁾.

Marts 1. Været i Høieste Ræt. N:o 129. Cancellie-Raad Monsen i Christiania, just da hand var udnævnt til Oberformynder, modtog en Arv 270 Rdr. tilhørende John Ruds Hustrue og Sødskende og gav sit Beviis derfor d. 16. Aprilis 1761 at have annammet disse Børne-Penge, hvorfor hand lover at giøre Rigtighed til Arvingerne og skal dette Beviis leveres den fratrædende Oberformynder at belegge sit Regnskab med. Da hand ei ville betale disse Penge igien, maatte de stevne ham, og Byefogden samt Magistraten dømte ham til at indfri sit Beviis med skadesløse Renter fra dets Dato samt P[rocessens] O[mkostninger], O[ber-]H[of-]R[ætten] derimod ikkun at betale simple Renter fra Bytings-Stevningens Dato d. 23. Julii 1778. Dommen blev: Magistratens Dom bør ved Magt at stande. P[rocessens] O[mkostninger] 80 Rdr. og 24-5²⁾ til J[ustitz] C[assen]. I H[øieste] R[æt] vare 3 Meeninger, nogle for simple Renter, andre P. O. at ophæves. Assessorerne vare: Fridsch, Rested, Sommer, Colbiørnsen, Holterman, Bartholin Eichel, Bang, Treschow, Erichsen, Borneman, Anchersen, Koren, Obeliz, Cordsen, Reiche, Suhm, Kofod Ancher, Bar[on] Juell Wind, Ludv. Juell, Rosencranz-Levetzau, Plessen, Luxdorph, Moltke, Stampe, Rosenørn, Brockenhuus, Schack Rathlow og Thott. NB. Den 53de Gang og den 54de Ordre³⁾. — Stift-A[mtmand] Hagerup siges død⁴⁾. — Rector Kleist i Trundhiem dør⁵⁾, efterlader 14000 Rdr. og giør adskillige Legata.

— 2. Underskrevet 2 Forestillinger til Finance-Collegio om Løn til 2 Assistentere og Giiters Lærling⁶⁾. — Societet.

¹⁾ Jvfr. 24. Februar.

²⁾ 2: 24 Rdr. for unødigt Trætte og 5 Rdr. som tabende Part (Højesterets Voteringsprot. 1781 B, Fol. 3).

³⁾ nl. til at give Møde i Højesteret. Denne sidste Bemærkning gaar paa Thott, der blev Højesteretsassessor 1728.

⁴⁾ Jvfr. 10. Marts.

⁵⁾ Rektor Søren Peder K. døde 14. Februar, 48 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 36).

⁶⁾ Drengen Jobit, som den franske Kobberstikker Guitter skulde oplære i »Landkorts- og Kobber-Bogstav-Stikningen«. Assistenterne antoges til Hjælp ved Landmaalingen (Assignationskontorets Brevbog 1781, 6. April).

Bedømt Priis-Skrifterne om Bendel-Ormen. Den, som fik Præmium, var skrevet af Marcus Eleazar Bloch, Medicus i Berlin, en Jøde. En anden fik en Sølv-Medaille eller Accessit, skrevet af Ephraim Götze, Præst til Qvedlingburg St. Blasii¹⁾.

Marts 5. Hellig Giæstes Kirke, Hr. Balvig for Hr. Lemming. Meget maadeligt. — Admiral Arff dør²⁾. — Været paa Mahler- (Printzen kalder det Konst-) Academiet, hvor Wiedewelt og Weidenhaupt paa nye bleve valgte til Directeur og Casserer.

— **6.** C. C. abs. Aagaard, som har Podagra.

— **7.** Refereret for Aagaard i Stats-Raadet abs. Thott.

— **8.** Commission i Arnæ Magnæi Legato præss. Suhm, Erichsen, Thorlacius, Kall og Baden.

— **9.** Grev Thott er fød paa Sorø d. 13. Oct. 1703, Rheder d. 15. Oct. e[odem] a[nno]. — Societet. Kall læste om Ptolemæi Efterrætninger om Norden³⁾. Battiers Obligationer udtagne og leveret Jacobi.

— **10.** Stift-A[mtmand] Hagerup døde d. 17. Februarii⁴⁾.

— Stockfleth i Fridrichshald bliver Sorenskriver paa Eger og Secret. Kløker Byefogd i hans Stæd⁵⁾.

— **12.** Hellig Giæstes Kirke, Provst Hviid. Ypperlig og rørende.

— **13.** C. C. in pleno hos Aagaard. — Calmette dør og efterlader sig 160000 Rdr.

— **14.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Ursin sendte Commissionen⁶⁾ Catalogus over Møllmans M:ss.

— **16.** Været paa Communitetet og siden med Guldberg og Balle til Biskoppens for at aftale om Seminario Fridericiano. — I Societetet. Hr. Chemniz læste om et Hippo-

¹⁾ St. Blasii Kirke i Qvedlinburg.

²⁾ Efter Bekendtgørelsen i Adresseavisen (1781, Nr. 37) døde Kontreadmiral Joh. Gerhard A. den 4. Marts, 58 Aar gl., efter en Kistepladeindskrift (smstds. Nr. 44) derimod 5. Marts. Hans Fødselsdag opgives sidstnævnte Sted til 2. Juli 1723. Et Sørgedigt af T. Rothe i Adresseavisen 1781, Nr. 40, et andet i Nr. 45.

³⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 348-64.

⁴⁾ I Adresseavisen (1781, Nr. 40) opgives Dødsdagen for Stiftamtmanden i Kristianssand, Hans H., til 19. Februar.

⁵⁾ Jvfr. 28. Februar.

⁶⁾ ∴ Bibliotekskommissionen.

potami Hoved¹⁾. Hielmstjerne[s] Buste sat i Societetet. Bernou[i]lles Afhandling om Sol-Tavler kronet. Grev Moltke var i Societetet.

Marts 17. Forandret vort²⁾ Testamente saaledes, at den længstlevende eier og kand disponere over det heele Boe. Lange og Skov skrev under til Vitterlighed.

— 18. Ewald dør³⁾.

— 20. C. C. in pleno.

— 21. Vor Frue Kirke, Provst Hviid. Udentvivil sigtede hand⁴⁾ til, at en Herrenhuther, Skoustrup, tienende Etatz-Rd. Hansen, lod ved Stein trykke 2 Prædikener af dem Provsten havde holdt paa Christianshavn, som Debes, en Student, havde udskrevet efter hans Mund. Det skulle været en heel Aargang. Nu er det ved Politiemester forbuddet baade at sælge og videre trykke. — Til Carstens med Suhm, Hersleb, Borneman, Jacobi, Erichsen og Augustin for at overlegge om det danske Magazin⁵⁾.

— 22. Det Asiatiske Compagnie gav mig en Guld-Daase for Voldgifts-Afsigten⁶⁾.

— 23. Societet. Rothe læste om Birke-Rættigheden. Grev Godsche Moltke var tilstæde. — Ewald begravnes om Eftermiddagen med et Følge af 66 Par. Paa Comoedien holdes en Prologue over ham⁷⁾.

— 24. Sagen om de Fattiges Væsen kom ned.

— 25. Prof. Brabrand gav mig sin Oversættelse af de 3 store Profeter⁸⁾.

— 26. Hellig Gæstes Kirke, Hr. Lind fra Aarhus Stift for Hr. Lemming. NB. pie. Mente det vel.

— 27. C. C. in pleno.

— 28. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Der siges, at

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 510-24.

²⁾ o: Luxdorph og Hustru.

³⁾ Ewald var død Dagen før.

⁴⁾ i sin Prædiken.

⁵⁾ Jvfr. 17. Februar.

⁶⁾ Jvfr. 9. Februar.

⁷⁾ En stor Mængde Sørgedigte m. m. i Adresseavisen 1781, Nrr. 47-61; et forsinket Digt, indsendt af »en Sange-Elskere fra nordre Kanten af Dofre«, findes i Nr. 91, en »Sørge-Ode« i Nr. 96. I Berlings Kbhvnske Tidender (1781, Nr. 25) opgives Følget til 124 Personer samt Dekanerne paa Kommunitetet, der bar ham.

⁸⁾ Profeterne Esaias, Jeremias, Ezechiel. Kbhvn. 1781.

Moltke kommer i Stats-Raadet, Steman paa Cammeret og Numsen i hans Stæd¹⁾.

Marts 30. Societet. Müller læste nogle af Strøms Beskrivelser af Insecter²⁾.

— **31.** Paa Maler-Academiet, hvor 14 Sølv-Medailler blev uddeelede. Numsen, Schack, Suhm og Lowtzow fik Diplomer³⁾. — Min Kone fik Flue-Plaster og havde derefter en haard Nat⁴⁾.

April 2. Grev Thott sendte mig 4 Wald-Snepper.

— **3.** C. C. in pleno.

— **4.** Krabbe skal være Geh:Raad, Ridder og første Deputeret i Søe-Commissariatet; Grev Reventlau, den ældste⁵⁾, anden og bliver Geheime-Raad; Bertouch den tredje.

— **5.** Steman og Schilden i Rente-Cammeret, hvor Bardenfleth og Barner gaae paa Pension⁶⁾, Numsen og Rosenørn i Told-Cammeret.

— **6.** Societet. Etatz-Raad Müller læste en Afhandling af Hr. Otto Fabricius om Springluus⁷⁾.

— **7.** I Smagens Selskab hos Baden. — Justitz-Rd. Colbjørnsen kjøber Borres Gaard i Nærum for 4500 Rdr.

— **8.** Assistentz-Forvalter Ravn dør⁸⁾.

— **9.** Provst Worsøe dør pludselig⁹⁾.

— **10.** C. C. in pleno.

— **11.** Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. — Baron Iselin og Etatz-Raad Storm dør¹⁰⁾. — Faaet af Kongens Kiælder til min Kone en Bouteille Rhinsk Viin fra 1599.

¹⁾ nl. som 1. Deputeret i General-Toldkammeret.

²⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 49-93.

³⁾ som Æresmedlemmer.

⁴⁾ Luxdorps Hustru var (og havde allerede en Tid været) haardt syg. Herom findes i Dagbogen baade i den foregaaende og den følgende Tid en Række Nottitser, hvoraf dog største Parten er forbigaet.

⁵⁾ Chr. Ditl. Fred. R.

⁶⁾ Alexander Berner blev siddende som Deputeret i Rentekammeret indtil sin Død 1785; O. F. Bardenfleth gik ud, men blev Amtmand i Rendsborg.

⁷⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 296-311.

⁸⁾ Ogsaa efter Adresseavisen (1781, Nr. 60) døde Forvalter ved Assistenshuset Peder R. den 8. April, 51 Aar gl.

⁹⁾ Wilh. Ad. W., Præst ved Domkirken i Viborg, døde 1. April, 63 Aar gl. (Wiberg og Adresseavisen 1781, Nr. 64).

¹⁰⁾ Reinhard Iselin døde 10. April (Gravskrift og Sørgedigte i Adresseavisen 1781, Nrr. 67-74), Peder Storm, Bogholder ved Admiralitets- og Commissariats-Kollegiet, 49 Aar gl., samme Dag (Samme, Nr. 63).

April 12. Baron Holck, Amt-M[and] i Norge¹⁾, døde d. 4. Aprilis.

— **13.** Niels Brun var her og skrev Nipes op. — Erichsen bliver Bibliothecarius.

— **14.** Gratuleret Frue Rosencrone til hendes Ankomst om Middagen²⁾.

— **15.** General Hobe døde i Gaar d. 14. Aprilis. [Tilføjet senere:] NB. Skal være urigtigt³⁾.

— **16.** Secreterer Müller gik Sagerne igiennem med mig hiemme. — Hauch gaaer af fra Generalitetet. — Morville viiste mig et smukt Vei-Charta herfra til Fredensborg. — Min Kone forandrede Medicamenter og fik Draaber for Vattersot.

— **17.** C. C. in pleno. — Kiørt Tour til Fridrichsberg med min Kone.

— **18.** Tode besøgte og gav mig Sundheds-Tidenden⁴⁾.

— **19.** Wormskiold og Budt Committerede i Kammeret, Thomas Eichel Vice-Landsdømmer i Siælland.

— **20.** Hr. Møller betiente min kiære Kone og mig hiemme i Huuset med den hellige Nadvere. — Undskyldt mig skriftlig for Thomas Eichels Bryllup⁵⁾.

— **21.** Müllers⁶⁾ Løn forøget til 400 Rdr. og Kisbyes⁶⁾ til 300 Rdr. — Gratuleret Thomas Eichel. — Krabbe og Pentz fik Baandet. Der siges, at Lunding, Anchersen, Koren, Casten Anker og Hennings ere blevne Conference-Raader. — Guldbergs liden Søn Jacob dør.

— **22.** Hellig Giæstes Kirke. Frøk. Langebech blev confirmeret. — Herskabets Reise⁷⁾ udsættes, fordi Kron-Printzen fik en Flodfeber i Nat. — Biskop Harboe besøgte og gav mig det Creolske N[ye] T[estamente].

— **23.** Rosencrone sendte mig Hielmstiernes Medaille⁸⁾. — Frue Munck⁹⁾ dør, 81 Aar gl.

¹⁾ Chr. Fred. H., Amtmand over Oplands Amt.

²⁾ Hun kom nu først fra Berlin og Luxdorph havde ikke set hende siden Rosencrones Udnævnelse til Udenrigsminister.

³⁾ Han døde først den 26. April.

⁴⁾ Et Ugeblad, Tode udgav.

⁵⁾ Thomas Eichel Bartholin blev denne Dag viet til Jfr. Catharine Margarete Helt (Bryllups-Oder i Adresseavisen 1781, Nr. 82-84, 93).

⁶⁾ Kancellister i Danske Kancelli.

⁷⁾ til Fredensborg. Jvfr. 4. Maj.

⁸⁾ Beskrivelse over Danske Mynter og Medailler: Chr. VII, Tavle XVI, Nr. 3. Rosencrone havde ladet den slaa over sin Svigerfader.

⁹⁾ Etatsraadinde Sara M., f. Øerslöv.

April 24. C. C. abs. Aagaard. — Thomas Bartholin Eichel bliver Justitz-Raad. — Kiørt med min Kone ud af Nørre og ind ad Vester Port.

— **25.** Alle Forandringerne¹⁾ med Kammerne kom ned. — Aggerskov, Erichsen og Schleth Conference-Raader. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Hauch qvitteerer alting, endog Commandantskabet paa Cronborg.

— **27.** I Societetet præss. Carstens, Suhm og Erichsen anl. Problemer. — Osten gaaer af, Theodos[ius] Levetzau faaer Aalborg Stift, Urne Riber, Guldencrone Aarhus, Adler Christiansand.

— **28.** Hr. Myhre dør²⁾. — Frue Hansen var hos min Kone, som er meget slæt.

— **30.** Været paa Communitetet med Balle og Jansson. — Krabbe og Grev Reventlow Geh:Raader og tillige med Ob:K[ammer-]H[erre] Reventlows Søn i Sverrig³⁾ samt Bortouch og Gorne Deputerede i Søe-Commissariatet; Lunding, Koren, Anchersen, Obelitz Cf:Raader. — Voltelin tandem Vice-Raadmand.

Maj 1. C. C. hos Aagaard in pleno.

— **2.** Refereret i Stats-Raadet for Aagaard abs. Principe, præss. Moltke.

— **4.** Herskabet reiste. — Holm faaer Baandet, Schultze Geheime-Raad, Bornemann og den Norske Müller⁴⁾ Cf:Raader.

— **7.** Justitz-Raad Thomas Eichel besøgte mig og ville have Sæde i Landstinget over Galskiøt.

— **8.** C. C. hos Aagaard in pleno.

— **11.** Min Kone gav Prof. Saxtorff den Guld-Daase, jeg fik af det Asiatiske Compagnie⁵⁾. — Brev fra Guldberg at skaffe Dronningen en Russisk Grammatica og Lexicon og bringe dem ud paa Onsdag⁶⁾.

— **13.** Hellig Gæstes Kirke. Høimesse Lange, en Norsk Student. En mat og søvngig Tale.

¹⁾ nl. i Personalet.

²⁾ Hans Myhre, Kapellan ved Trinitatis Kirke (Gravskrift i Adresseavisen 1781, Nr. 76).

³⁾ Fred. R., Envoyé extr. ved det svenske Hof.

⁴⁾ Naturforskeren Otto Fred. M. († 1784), der paa flere Maader var knyttet til Norge.

⁵⁾ Jvfr. 22. Marts. Matthias Saxtorph behandlede hende under Sygdommen.

⁶⁾ c: 16. Maj.

Maj 15. C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg.

— **16.** Spadseeret i Haven og hørt Giøgen første Gang. — Refereret i Stats-Raadet in pleno, Numsen refererede efter mig. — Reist til Byen.

— **19.** Secr. Voltelins Bestall: som Raad-Mand underskrevet og hand tog Afskeed fra mit Comptoir.

— **20.** Schov var her og viiste et Brev uden Haand, skrevet til Frue Suhm om Jfr. G.¹⁾

— **21.** Om Formiddagen besøgte Hr. Vogelius og Müller samt Lange, som min Kone havde havt Bud efter for Schows Skyld, siden Klokker Sandberg skal være hæftig syg²⁾. — Hr. Ussing³⁾ har nu plaideret 3 Sager selv af 10 og tabt dem⁴⁾ med alle honneurs.

— **22.** C. C. in pleno.

— **23.** Hr. Ussing dømt under G: Fiscalens Tiltale, hvorpaa hand frafaldt de øvrige Sager⁵⁾.

— **24.** Cf: Rd. Horn døde Kl. 4¹/₂ i Morges⁶⁾.

— **26.** Drewsen bliver Assessor i H[øieste] R[æt], og Sporon faaer Løfte paa den Plads, der først igien bliver ledig.

— **27.** Aftensang, Trinitatis Kirke. Stud. Bast, som prædikede paa Capellaniet. Jeg var ombedet at høre ham. Meget maadelig.

— **29.** C. C. in pleno. — Raadmand Voltelen leverede mig et Brev fra sin Fader og foreviiste mig to indsvøbte Ting, som skulle være en Stok med Guldknop og et Guld-Uhr⁷⁾. Jeg gav ham det alt tilbage. — Klokker Sandberg dør⁸⁾. — Reist til Fredensborg med et beklemt Hierte⁹⁾. O Gud, tilgiv min Skrøbelighed og kom mig til Hielp. Tænk

¹⁾ c: Gielstrup. Jvfr. 30. November 1778.

²⁾ Selv da Fru Luxdorph laa dødssyg, havde hun altsaa Tanker for sin Mands gennem mange Aar trofaste Medhjælper. Jvfr. 29. og 30. Maj.

³⁾ Jvfr. 31. Marts 1779.

⁴⁾ ved Højesteret.

⁵⁾ Jvfr. 21. Maj.

⁶⁾ Nogle latinske Disticha til hans Amindelse findes i Adresseavisen 1781, Nr. 96.

⁷⁾ Jvfr. 30. April. Gude bemærker: Hvilket skulle være en Erkiendtlighed for den af Luxdorph givne Attest, som gjorde det meeste til Befordringen.

⁸⁾ Mogens S., Klokker ved Helliggejst Kirke, blev 58 Aar (Adresseavisen 1781, Nr. 93).

⁹⁾ Han var ængstelig ved at forlade sin Kone i den Tilstand, hun var.

paa, at jeg er affældig, ja Støv og Aske. — I Dag har jeg udlæst den heele Cicero ed. Berolin. og optegnet deraf. — Herskabet spiiste om Middagen paa Marienlyst.

Maj 30. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott, og nu blev Ahlefeldt og Numsen først indkaldede. Reist strax efter Stats-Raadet, spiist hos Rheders paa Ørholm og kom hjem Kl. 7. — Schow blev Klokker til H:Gæstes Kirke¹⁾.

— **31.** Min Kone blev efter Forlangende tappet af Callisen, blev meget Vand qvit, men fik ingen Lindring.

Juni 1. Kiøbmand Blach dør²⁾.

— **2.** Fuglede blev residerende Capellan i Skierbek. — Læst Kammerets F[or]ordning om Felledskabs Ophævelse³⁾.

— **5.** Schow refererede for mig i Cancellie-Coll., siden min Kone havde været saa slæt om Natten. — Den gl. Magnus Møllman dør⁴⁾.

— **6.** En Muurmester Delf fra Gothers-Gaden spurgte, om jeg ville sælge Nærum. Jeg udsatte det.

— **7.** Provst Hviid var her⁵⁾ og taledede med samme Aand, som hand pleiede. — Geheime-Raad Linstow hos Printzesse Charlotte dør⁶⁾. — Studios. Dreyer valgt til Capellan ved Trinitatis Kirke.

— **8.** Hør[t] Hr. Vieths Søns Dimiss-Prædiken i Hellig Giestes Kirke efter min velsignede Kones Forlangende. Syntes mig haud illaudabilem. — Kammer-Herre Bering-skiold bliver budde til Bords hos Bielke i Nestved og der af Byefogd Wolff og en anden sat i en Karet og bragt her til Byen, hvor hand sidder i Kastellet under stærk Vagt⁷⁾. Mand meener, at fleere skulle følge ham.

— **10.** Hellig Gæstes Kirke Høimesse Hr. Müller. Skov gik første Gang med Tavlen⁸⁾.

¹⁾ Jvfr. 21. Maj.

²⁾ Grosserer Christen Schaarup Black blev 44 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 96).

³⁾ Forordningen af 23. April 1781.

⁴⁾ Købmand Magnus M. døde 4. Juni, 77 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 96).

⁵⁾ nl. ved Fru Luxdorpha Sygeseng.

⁶⁾ Carl Adolf L., Hofmester hos Prinsesse Charlotte Amalie, blev 41 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 98).

⁷⁾ Dette skete den 6.-7. Juni. Nærmere herom se Hist. Tidsskr. 5. R. I 237 ff.

⁸⁾ i sin Egenskab af Klokker.

Juni 11. Der siges, at hos Linstow¹⁾ skal fattes 30000 Rdr. af Printzessens Casse.

— **14.** I Morges Kl. 7^{1/2} kaldede Gud min kiære sal. Kone. Just hendes Bryllupsdag. Beholt sin Samling og en forunderlig Taalmodighed til det sidste. — Skrevet Guldberg og Jacobi til og faaet Svar fra dem begge. Dronningen lod mig complimentere. — Frue Hielmstjerne efter min sal. Kones Anmodning tog sig strax af Begravelsen, Frue Hansen²⁾ klædte hende. — Besøgt Grev Thott.

— **15.** Min sal. Kones Liig lagt i den inderste Kiste. — Begravelses-Breve [til?] C: Herre Benzou, Erichsen, Hersleb, Prof. Treschou. — Suhm besøgte og fortaalte, at Schack Rathlou gik af. — Søgt C[on]f[irmation] paa vort Testamente og Facult[as] testandi³⁾. — Laant 600 Rdr. af Frue Kløcker⁴⁾. — Printz Fridrich og Printzessen lod condolere.

— **16.** Frue Hielmstjerne, som jeg gav den liden emaille-rede Guld-Daase med Diamanter, [besøgte]. — Bagger besøgte og meldte, at de Coningh⁵⁾ ville købe min Gaard i Nærum.

— **17.** Suhm [besøgte] for at condolere mig fra Kongen⁶⁾. — Enkedronningen spurgte til mig.

— **19.** Becken dør⁷⁾ af Blodstyrtning. [Tilføjet senere:] NB. ombragte sig selv i Vildelse.

— **20.** Min sal. Kone blev baaret ned fra Cabinetet og lagt i den yderste Kiste i Vertens Stue.

— **21.** Frue Hielmstjerne og Frue Hansen deelte min sal. Kones Tøi efter hendes Forskrift⁸⁾. — Clemens gav mig Bergers Kobber⁹⁾.

¹⁾ Jvfr. 7. Juni.

²⁾ ∅: Enken efter Mourits Hansen, Præst ved Helliggejst Kirke. Hendes Datter Jfr. Hansen havde stadig været om Fru Luxdorff, den sidste Tid baade Dag og Nat. Husets talrige Venner havde daglig aflagt Besøg, bl. a. var Suhm i denne Tid en hyppig Gæst.

³⁾ Konfirmationen paa Testamentet udstedtes 22. Juni (Sjæll. aabne Breve 1781, Nr. 426).

⁴⁾ til Begravelsen.

⁵⁾ Fred. de Coninck erhvervede kort efter Dronninggaard. Jvfr. 31. Juli.

⁶⁾ Dagen efter fandtes i Adresseavisen (1781, Nr. 103) et latinsk Sørgekvad af Suhm over Luxdorffs afdøde Hustru. I Nr. 105 findes et græsk Trøstebrev (*Παραμύθιον*) til Luxdorff, i Nr. 106 en Kistepladeindskrift m. m.

⁷⁾ Billedhugger Hartmann Beekens Dødsdag, der ellers opgives til 17. Juni, er i Adresseavisen (1781, Nr. 106) angivet til den 18.

⁸⁾ Det var en Affektions-Handling; Hielmstjernes Enke var meget rig.

⁹⁾ Strunk Nr. 207.

Juni 22. En af vore Chinafahrer skal være opbrændt i China, hvorover Actierne ere faldne 300 Rdr. — Udlæst Sahls Nov. T[estamentum] og antegnet Trykfeilene. — Bagger var her og forestillede Mr. van Haven¹⁾.

— **23.** Min velsignede sal. Kones Legeme blev nedsat i min Begravelse, hvor hendes to Brødre staae, i Runde Kirke, tæt ved min sal. Moders Liig. Begge vare Boliger af de ædelste og mig kiæreste Siæle. Følgen var: 1. Jeg og Gulden-skiold, [2.] Provst Vieth og Benzon, [3.] Guldencrone og Fuglede, [4.] Christian Osten og Kløcker. — Reist om Eftermiddagen til Nærum.

— **25.** Stykkerne opslaaede overalt²⁾. — Reist til Byen. — Cancellie-Raad Høyer overfalder Barfred, fordi hand, Høyer, er ham Penge skyldig³⁾.

— **26.** C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. Dronningen havde en svullen Hals.

— **27.** Været hos Guldberg. Frigidior glacie. — Geheime-Raad Schack besøgte mig og fortalte, at hand 3 Gange havde været fattig og riig. — Refereret i Stats-Raadet for Schack og Eicksted⁴⁾.

— **28.** Skov var her og gik bedrøvet bort, fordi hans Moder er syg. Hand er ei at fortænke, skjønt hun er 78 Aar. — NB. En Urne med Opskrift AMABILIUM THESAURUS⁵⁾.

— **29.** Bragt eendeel af mine Papirer i Orden.

— **30.** Fløttet med min heele Huusholding til Nærum. Jfr. Hansen fulgte med.

Juli 1. Sendt Roser til Dronningen, deriblandt en Tyrkisk og adskillige dobbelte guule.

— **3.** C. C. in pleno.

— **4.** Læst Juliani Misopogon⁶⁾.

¹⁾ Rimeligvis Elias Chr. v. H. († 1813).

²⁾ paa Landstedet i Nærum. Disse Kobberstik toges ned hvert Efteraar.

³⁾ Cornelius H., den bekendte Miniaturmaler, undslog sig for personlig at møde for Retten og Kancelliet maatte gennem Politimesteren paalægge ham det (D. Kanc. Breve 1781, Nr. 1047).

⁴⁾ Luxdorff benyttede Besøget i Fredensborg til at takke Kongehusets Medlemmer for Deltagelsen i Anledning af hans Kones Død, dog ikke Kongen, og ligeledes »dispenserede» Kammerfrøken von Schmettau ham fra Prinsesse Sofie Frederikke (som var højt frugtsommelig).

⁵⁾ Jvfr. 7. og 18. Juli. Notitsen her betegner aabenbart, at L. har undfanget (eller Schov givet ham?) Ideen til denne Urne just nu.

⁶⁾ Den romerske Kejser Julian's Satire: Skæghaderen.

Juli 5. Expederet den Norske Post.

— 6. Spiist om Middagen paa Sølund¹⁾ hos Frue Hielmstjerne med Frue Rosencrone og Frøk. Finckenhagen. — En lang Epistel fra Braem, at Saxtorf ei maae komme i Directionen over Friedrichs Hospital.

— 7. K:Junker Benzon Amtmand i Stavanger i Scheels Stæd. — Været hos Wiedewelt og bestilt Urnen²⁾.

— 8. Om Eftermiddagen med Jfr. Hansen, Mette og Mester Johan i Skytte-Haven for at besee den nye Demning.

— 9. Ordres at beede paa Prædikestolen for Printzessens Svangerskab³⁾.

— 10. C. C. in pleno. — Mossencrone⁴⁾, som ville kjøbt Nærum, døde i Nat. — Reist til Fredensborg.

— 11. Geh:Rd. Bylow besøgte mig og fortaalte, at 24 Gaarde i Wordingborg ere afbrændte. — Refereret i Stats-Raadet for Schack og Eicksted. — Gratuleret Dronningen, Printzen og Printzessen for hendes Svangerskab⁵⁾.

— 12. Sendt Maren med Roser til Fredensborg og gjort Schack Rathlou Forslag til Opskrift paa hans og Frues Kiste⁶⁾:
Gud i Samling her paa Jorden | Lod os mange Aar opnaae, |
Og vi skal i Englers Orden | Eevig samled for Ham staae. —
Mad. Blicher kom ned med en Datter.

— 13. Torkelin eftertællede mine Bøger: Folianter 970, Kvarter 2527, Octaver og 12er 8606, S[umm]a 12103 omtrent.

— 14. Cabinets-Ordre, at Magistraten ingen Forandring maae gjøre ved Laugene uden Forespørgsel. NB. I Anledning af et Rescript om Snedker-Lauget, som just er Kongen refereret⁷⁾. — Cap:t. Junge besøgte. Hand laaner mig 400 Rdr. til at betale Rahbeck.

— 17. C. C. in pleno.

¹⁾ ∅: Springforbi.

²⁾ Jvfr. 18. Juli.

³⁾ Jvfr. 11. Juli og 19. September.

⁴⁾ Thomas Blixenskiold M.

⁵⁾ Jvfr. 19. September.

⁶⁾ de døde først — henholdsvis 1800 og 1798.

⁷⁾ Gude tilføjer følgende Forklaring: Kongen befalede altsaa ved en Cabinets-Ordre, at det ikke skulle gielde, som han selv havde underskrevet og biefaldet paa en ham af Cancelliet gjort Forestilling. Beviis paa, hvorledes Cabinettet handlede under Guldbergs Stats- og Geheime-Cabinets-Secretariat. — Jvfr. 25. August.

Juli 18. Solskin og Iilinger. NB. Formodentlig varer dette Veir Maaneden ud, siden det ikke regnede før St. H(ans) Dag. — Skrevet til Wiedewelt om en Forhøining til Urnen, hvorpaa skulde males et døende Fruentimmer med sammenfoldede Hænder og opløftede Øine. Derunder et Vers af Pope: The Saint sustain'd it, but the woman die'd¹⁾.

— 19. Giort Fortegnelse over Nærums Documenter²⁾.

— 20. Morville gav mig Reise-Chartet til Fredensborg³⁾.

— 21. Skrevet til Geh:Rd. Krabbe om Beckens Syster⁴⁾.

— Moth gav mig Regning paa 40 Rdr. for S:t Croix Aviser. Jeg svarede, at jeg ei var pligtig at betale, men siden betænkte mig og lader den betale paa Mandag⁵⁾. Qui se corrigi, non errat⁶⁾.

— 22. Torden har i Gaar i K:havn⁷⁾ slaaet en Kone ihjel og tændt et Huus an i Peder Huitfeldts Stræde.

— 23. Reist til Byen med Jfr. Hansen og Mette, som drog tilbage med Tøiet fra Blegdammen.

— 24. C. C. in pleno. — Jfr. Hansen og Raadmand Volte-lin gratulerede mig⁸⁾. Reist til Fredensborg.

— 25. Refereret i Stats-Raadet præss. Printzen, Eickstedt og Moltke.

¹⁾ Gude: »Dette blev, om ieg ikke feiler, maaled af Professor Nicolai Abildgaard, og opsattes Urnen paa en Forhøining [jvfr. 31. December] i Luxdorfs Cabinet, hvor ieg selv har seet den. Luxdorph lod sig siden male i Legems-Størrelse med Nathue og Slaabrok paa af en Maler Fuchs, hvilket Skilderie han i sit Testamente gav til Frue Hielmstjerne, og derefter er det Kaaberstykket stukket, som staaer foran den trykte Catalog over hans Bøger, hvorpaa og denne Urne sees . . . Denne Urne med Forhøining gav Luxdorph i sin sidste Villie til Kunst-Academiet, hvoraf han havde været Ærens Medlem. — Paa Kobberstikket ses i Urnens Indskrift de fire Bogstaver i Ordet AMABILIVM større end de andre, hvilket skal udlægges: Ane Bolette Iunge Luxdorph.

²⁾ ∅: Dokumenterne ang. L.'s Ejendom i Nærum.

³⁾ Jvfr. 16. April.

⁴⁾ Jvfr. 19. Juni. Beckens Søster havde været hos Luxdorph Dagen før.

⁵⁾ ∅: 23. Juli. Gude bemærker: Cancelliets Deputerede faaer hver et Exemplar frit af alle Aviser, som udkommer i Danmark og Norge. Luxdorph stod i de Tanker, at det samme gielste om de Vestindiske, og i den Tanke havde han ved Moth ladet dem bestille; men Avissskriveren, som var saa langt borte og stod under den Vestindiske Regiering, kierte sig lidet om Cancelliet og Luxdorph, men fordrede dem af Moth betalte.

⁶⁾ Gude: Hvor skildrer dette ikke Manden!

⁷⁾ Luxdorph var i Nærum.

⁸⁾ Det var L.'s Fødselsdag.

Juli 26. Mine Folk bleve tracterede som sædvanligt efter min Geburts-Dag og vare i Skytte-Haven¹⁾.

— **29.** Været i Biske-Vielse. Bisk[op] Tetens er fød d. 27. Oct. 1728. Spiist til Biskop Harboes med Biskop Tetens, hans Svigerfader Provst Wederking, Aagaard, Provst Hviid og Frue, Frue Brorson, Erichsen p. p.

— **31.** C. C. in pleno. — Geh:Raad Reisenstein kjober Scheffers Gaard paa Jægersborg for 4500 Rdr., Brown²⁾ Dronninggaard for 17000 Rdr. og Talbitzer³⁾ Rude-Gaard for 8000 Rdr.

August 1. Begge China-Fahrer ere komne i Sundet.

— **2.** Gaaet med Jfr. Hansen til det afbrændte Aggers-hviile.

— **3.** Giort Udkast til min sidste Villie.

— **4.** Suhm⁴⁾ bliver Justitiarius i H[of-] og St[ads-]Retten.

— **5.** Lyngby [Kirke], Hr. Møller. Prædiker dog ei saa got som Broderen. 2 Pigebørn bleve døbte, hver havde 3 Navne⁵⁾. — Spadseeret paa Bildsteds Bakke.

— **6.** Lange giennemlæste Udkastet til min sidste Villie, hvorpaa jeg underskrev og forseglede den som den var, og gielder den nu som en Original.

— **7.** C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. Herskabet spiiste i Haven og jeg i mit Kammer.

— **8.** Refereret i Stats-Raadet præss. Principe, Moltke og Eichstedt. — Besøgt K:J[un]ker Bülow, som er syg.

— **9.** I Gaar skal der have været mange fra Colbjørnsen at see sig om⁶⁾. — Cf:Rd. Holm nobiliteres under Navn af Holmskiold.

— **14.** C. C. in pleno.

— **15.** Bragt mine løse F[orordninge]r i Orden⁷⁾.

— **18.** Køerene brændte ind⁸⁾ i Dyre-Haven.

¹⁾ L. var atter i Nærum.

²⁾ Det var de Coninck, der overtog Dronninggaard. Sml. Søllerød Sogn, Kbhvn. 1911, S. 200.

³⁾ Agent Carl Henr. Thalbitzer.

⁴⁾ Ancher Andreas S.

⁵⁾ Datidens Navneskik var ellers to.

⁶⁾ Chr. Colbjørnsen havde nylig af Peder Borre købt Naboejendommen til Luxdorps Gaard i Nærum. Jvfr. 7. April.

⁷⁾ Samme Dag findes en Notits om et Middagsselskab hos Suhm, hvor L. bl. a. var sammen med Frue Kraft og hendes vilde Datter⁸⁾.

⁸⁾ indbrændte ∴ mærkede.

August 21. C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg.

— 22. Været hos Guldberg. — Refereret i Stats-Raad abss. Thott og Schach Rathlau. — Gratuleret Printzen og Printzessen¹⁾.

— 23. Suhm, Kraft og Assessor Fridsch besøgte mig. Den sidste Gang Fridsch besøgte mig, var hand nylig kommet op af Meslinger, som jeg laae for Døden af. Denegang er hand forlovet.

— 24. Underskrevet Societetets Forestilling om Armands Søe-Uhr²⁾.

— 25. En skarp Resolution communiceres Magistraten anl. Snedker-Svennene. Første Gang var Sagen i Stats-Raadet, denne Gang blev der resolveret ved en Cabinets-Ordre³⁾.

— 26. Læst Frantz Thestrup, øverste Hører i Aalborg, hans Sylva exemplorum Zeugmatis, indgivet til Skole-Commissionen for at blive Magister absens og Conrector, som hand vel og bliver. Gaaer saa an.

— 28. C. C. in pleno.

¹⁾ Prinsessen havde Fødselsdag to Dage efter, den 24. Aug.

²⁾ Ved kgl. Resol. af 4. Oktbr. 1781 bestemtes, at Hofurmager Jean Abraham Armand fra 24. Septbr. skulde nyde en aarlig Pension af 400 Rdr. og desuden skænkes 1000 Rdr. som en Hjælp til hans Flytning fra Rendsborg til Kbhvn. og tillige som en Belønning for to af ham forfærdigede Søre (Assignationskontorets Brevbog 1781, 12. Oktbr.).

³⁾ Denne Resolution, der var affattet i et meget kraftigt Sprog, dadlede i al Almindelighed Magistratens Politik over for de fremmede Arbejdsfolk i Byen. »Den Indfødsret«, hed det, »som Vi glæde Os ved at have givet Vore kære og tro Folk, har aldrig haft til Hensigt at holde arbejdende Fremmede fra Landet eller gøre dem deres Ankomst eller Ophold i Landet uangenem eller forklejnende; tværtimod, der er en Artikel just bestemt til alt det modsatte, saa at Vi ikke med Fornøjelse have set, at Magistraten stikler paa de tyske Mestere og taler om de endnu tilbageværende fremmede Svende, som om den vilde ønske, at disse Fremmede alle vare borte. Og da det i et Par Aar er forekommet Os som om det Slags Fremmede beegnes med mindre Agtelse end Indfødsretten i bemeldte Artikel tilholder, byde Vi og befale ved denne Lejlighed, at enhver nøje tager sig vare baade i Ord og Gærning ikke i denne Sag at begaa Forseelser, som Vi ej holde tilgode, thi en arbejdende Mand, vunden for Staten, er en Fordel, som fortjener kloges Agt,« etc. Hvad Snedkerlavet angik, da skulde Magistraten enten udfinde et Middel til, at der igen kunde komme 80 Svende til Byen (da der er Mangel paa saadanne), eller indkomme med et vel overvejet Forslag om, hvorledes det Reskript, som Magistraten efter sin Forestilling udvirkede (jvfr. 14. Juli), »saaledes kan forandres, at hverken Reskriptets Ære skal lide eller den Virkning deraf, som er befunden skadelig, længere blive ved« (D. Kanc. Breve 1781, Nr. 1397).

August 30. Lagt mine Disputatzer i Orden.

September 3. Pinetti[?], som Almuen i Løverdags¹⁾ var færdig at steene, reiser til Fredensborg. — C. C. in pleno. — Besøgt Grev Thott, som ei er saavel, at hand kommer til Geburtsdagen²⁾. — Amsel Wallich, en Jøde paa 86 Aar, besøgte mig. — Peder Hansen, Cancelliets Fyrbøder, dør, og Rasmus kommer i hans Stød med 50 Rdrs Løn³⁾.

— 4. Reist til Fredensborg. Giort Cour overalt og gratuleret Dronningen. — Om Aftenen blev opført den skønne Arsene⁴⁾. — I Anledning af en Dispute mellem Liv-Vagten og Politimester ang. Pinetti⁵⁾ er trende⁶⁾ af dens Officerer arresterede.

— 5. Underskrevet et Brev til Finance-Collegium, at Drenge Angelo er i Jobits Stød antaget til at stikke Landkorter under Guitter⁷⁾. — Refereret i Stats-Raad præss. Eickstedt og Moltke, Steman refererede ogsaa.

— 11⁸⁾. C. C. in pleno. Grev Thott kommer endnu ikke ud.

— 13. Tilskrevet Mad. Schulenburg.

— 14. Landsdommer Suhr dør⁹⁾.

— 15. Sporon kommer i Vidne-Kammeret¹⁰⁾ og ei Fæddersen, som Cancelliet foreslog.

— 18. C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. — Spiist ved Taffelet om Aftenen. Printzessen havde ont og spiiste ei med.

— 19. Printzessen¹¹⁾ blev i Nat forløst med en dødfødt Datter. Forresten skal Omstændighederne være gode. — Refereret i Stats-Raadet abs. Schack Rathlou.

¹⁾ d: 1. September.

²⁾ nl. Enkedronningens.

³⁾ Peder (Hansen) Borryng døde 1. Septbr. og Rasmus Sørensens Ansettelse tilmeldtes Finanskollegiet den 3. (D. Kanc. Breve 1781, Nr. 1461, og Rentek: Forandringer til Civilreglementet 1782).

⁴⁾ Syngestykke af Favart, der i ny Oversættelse og med ny Musik (af Monsigny) opførtes første Gang paa Fredensborg og senere spillede paa Skuepladsen.

⁵⁾ Jvfr. 3. September.

⁶⁾ Der kan ogsaa læses: tvende.

⁷⁾ Jvfr. 2. Marts.

⁸⁾ Den 12. spiste Luxdorph Middag hos Suhm (i Øverød) bl. a. sammen med »Poeten Storm».

⁹⁾ Niels Bernhard S., fhv. Landsdommer i Vestindien, blev kun 33 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 159).

¹⁰⁾ i Hof- og Stadsretten.

¹¹⁾ Arveprinsens Gemalinde Sofie Frederikke.

September 20. Tegnet paa Secreterer v. Brachts Supplique om at blive Secreterer i Høieste Ræt.

— **23.** Søllerød Kirke Hr. Blicher, som og viede Ole Hansen og Ane Magrete Christophersdt. her fra Nærum. — Sendt Maren til Fredensborg med Roser til Frøk. Schmettau.

— **24.** Udlæst Reiskes Oversættelse af Demosthene 5 Voll.¹⁾ En fortreedelig Læsning, Himlen veed, hvor hand har faaet den vidtløftige Væv og de gemeene og liderlige Talemaader fra.

— **25.** C. C. in pleno.

— **26.** Besøgt med Jfr. Hansen²⁾ Rheders om Eftermiddagen. Hand er meget affalden og kand ikke tale.

— **27.** Lagt Vers i Orden.

— **28.** Grev Schulin dør³⁾. — Der gaaer et Rygte, at Hollænderne have tabt et Søeslag mod Engelland, som har skudt 2 Orlogs-Skibe i Sænk, taget 2 Fregatter og 8 Cofardie-Skibe.

— **29.** Dr. Schönheider besøgte og gav mig sin Forklaring over Salomons Ordsprog⁴⁾. — Den gl. Abildgaard gav mig Aftegning af min Farfarsfarfars⁵⁾ Liig-Steen i Fiskebek Kirke, Viborg Stift. — Capt. Junge besøgte, som kommer til Tranquebar og China.

— **30.** Søllerød Kirke. Der blev takket og beedet for Printzessen⁶⁾.

Oktober 1. Søeslaget bekræftes ikke med Posten⁷⁾.

— **2.** C. C. abs. Schow. — Reist til Fredensborg.

— **3.** Jacobi besøgte mig og Bülow, som forsikrede, at alt, hvad der fortællles om de visse Kammer-Junkeres Opførsel i Skaane og andensteds, er kun Snak. — Skrevet i Bülows Stambog. — Refereret i Stats-Raad abs. Principe et Moltke.

— **4.** Mad. Godiche efterlader sig 60000 Rdr., og dog har hendes sal. Mand og hun sat saa store Penge i at trykke

¹⁾ Lemgo 1764-69.

²⁾ Jfr. Hansen var i denne Tid, efter Hustruens Død, jævnlig hos Luxdorph, ogsaa under Opholdet i Nærum.

³⁾ Fred. Ludv. S. døde om Eftermiddagen mellem 5 og 6 slet, 35 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 167).

⁴⁾ Udkom 1781 paa Dansk.

⁵⁾ Bolle Christensen i Løgstrup † 1643.

⁶⁾ Jvfr. 19. September.

⁷⁾ Jvfr. 28. September.

nyttige Skrifter, Atlas¹⁾, Saxo, Snorro, de Oeconomiske, Hofman's Portraits²⁾, saa mange gudelige. [Tilføjet senere:] C 3 Historie.

Oktober 5. Reist til Byen i Staffelts Chaise. Svanehalzen paa min er i tu.

— 9. C. C. in pleno.

— 10. Stiaalet 7 Pferskener fra mig.

— 11. Reist om Morgenen fra Nærum til Fredensborg. Gratuleret Printzen. — Efter Holmskiold[s] Begiæring giort Opskrift paa F 5 Buste i den Botaniske Have: Friderico V| ut plurima|salutifera|sic et Hortum|Hunc|instauranti|Iuliana Maria|pii et perennis|in Augustum Conjugem|Amoris|Test[em] pos[uit].

— 14. Mine Folk holt min salig Kones Geburtsdag og takked mig med grædende Taare.

— 16. C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg.

— 17. Været hos Guldberg. — Kongen pleier at udskrive 20000 Td. Byg om Aaret. Nu er udskrevet 100/m, hvorfor gotgiøres 9 $\frac{1}{2}$ pr. Td., da det giælder 3 Rdr. For at forsyne Norge. — Refereret i Stats-Raadet præss. Schack og Moltke.

— 18. Jeg lader sætte paa Bordet oven over Kilden³⁾ *παντα ρεει*. Plato in Cratylo siger *παντα χωρει*, men Pythagoras ap[ud] Ovid. Metam. rættre: *Cuncta fluunt*, hvilket og bliver sat.

— 20. Wiedewelt var hos mig med Vasen⁴⁾.

— 23. C. C. in pleno. — Siden Aagaard torde ikke reise⁵⁾ og jeg laae paa min Flytning, saa kom ingen af os til Fredensborg, men Moltke tog Portefeullen med sig.

— 25. Reist til Byen med Jfr. Hansen og det heele Huus.

— 26. Frue Hansen besøgte mig og fortaalte, at hendes mellemste Datter Lovise er forlovet med Dr. Bang paa Hospitalet⁶⁾.

¹⁾ ο: Pontoppidans Danske Atlas.

²⁾ I Forordet til Oversættelsen af Hofmans Portraits historiques (•Danske Adelsmænd•) berømmer Suhm Mad. Godiches •utrættelige Lyst• til at tjene Publikum og udtaler Ønsket om, at Publikum lige saa gunstig maa modtage Arbejdet •som det af Forlæggerinden i en redelig Hensigt til dets Nytte og Fornøjelse bliver bekostet•.

³⁾ i Nærum.

⁴⁾ Jvfr. 18. Juli.

⁵⁾ af Hensyn til sit Helbred.

⁶⁾ Fred. Ludv. B., Overmedikus ved Fred. Hosp., blev 1782 3. Gang gift med Louise H.

Oktober 29. Været paa Communitetet med Kofod Ancher, Balle og Jansson.

— **30.** C. C. in pleno. — Jomfrue Gielstrup giftes med en Baron Koskul i Hamborg, sender en Gave til Holck og lader indføre en lang Taksigelse til Gud i Adresse-Comptoiret¹⁾.

— **31.** Herskabet kom til Byen. — Der siges, at Pr[intz] Ferdinand gjør en Banqueroute paa 1½ Million og at Dronningen taber et Par Tønder Guld²⁾.

November 1. Jacobi bliver Conference-Raad og Hiorthøi Vice-Borgemester efter Lunding, som³⁾ hand tiltræder, naar der falder Løn. Hand beholder altid 1800 Rdr. — Undal og Dyring Kammer-Herrer.

— **2.** Societet. Bugge læste om en nye Planet⁴⁾ og Chemnitz om Snegle-Avl.

— **4.** Schnell paa Holte nobiliteres⁵⁾. — Frue Hansen har faaet Baronesse Marschalchs Legatum 150 Rdr. aarlig.

— **5.** Gratuleret hos Frue Hansen, hvor der blev sagt, at Dr. Balle var forlovet med Frøken Hanna Harboe⁶⁾.

— **6.** C. C. in pleno. — Lagt mine Breve i Orden med Niels Brun. — Der siges, at Balle bliver Harboe adjungeret.

— **7.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Sandvig var her og taledede om Magazinet⁷⁾.

— **8.** Lagt Versene i Orden med Niels Brun. — Begyndt at giennemsee Strøms Bi etc.⁸⁾.

— **9.** Jeg fik en hæmoerhoidal Diarrhée, som hindrede mig fra at komme i Societetet.

— **10.** Prof. Kleve var hos mig om Morgenen og tegnede

¹⁾ I Følge Adresseavisen (1781, Nr. 183) ægtede Jfr. Anne Charlotte G., Suhms oftere omtalte Maîtresse, 18. Oktbr. i Hamborg en Baron Koskul. I samme Nr. findes et Inserat, underskrevet A. C. K., hvori Agent Holck anmodes om at uddele 5 Rdr. til fattige sengeliggende Mennesker, »at de ville hjertelig takke Gud med mig, som har skænket mig en god og tillige saadan en Mand, som har opløftet mig meget over min Stand, til mine store Forfølgeres løgnagtige Tungers Beskæmmelse«. Andre 5 Rdr. fik Agent Holck selv »for Indførselen« (nl. af Inseratet i Adresseavisen).

²⁾ Jvfr. Note 3 til Side 172.

³⁾ nl. Embedet.

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. 2. Saml. II, 215-25.

⁵⁾ Ejeren af Næs Jernværk i Norge Jacob S., som 1776 havde faaet Holtegaard (i Søllerød Sogn) tilskødet, blev adlet ved Brev af 23. Jan. 1782.

⁶⁾ Jvfr. 6. og 11. November.

⁷⁾ Jvfr. 13. November.

⁸⁾ ∴ Artiklen Bi o. fig. af den danske Ordbog.

mig af¹⁾. — v. Bracht kommer til Protocollen i H[øieste] R[æt] og jeg foreslog Secreterer Lange i hans Stæd²⁾. — Cap:t Schiønning dømt at casseres³⁾.

November 11. Biskop Harboe var hos Printzen for at forkynde hans Datters Giftermaal med Dr. Balle. — Sluttet Anmærkningerne over Strøms⁴⁾.

— 12. Været hos Biskoppen og gratuleret Bruden⁵⁾.

— 13. C. C. in pleno. — Samling i det Danske Magazin⁶⁾ paa Palaiset.

— 14. Jeg stod om Formiddagen for Professor Kleve⁷⁾. — Torkelin spiste her om Middagen, hvorefter vi lagde Rostgaards Vers i Orden. — Den unge Hr. Vieth besøgte og laante 20 Rdr. af mig, hvilke jeg med Glæde forærer ham.

— 15. Hr. Bluhme besøgte og indbød mig til Mandags-Samlingerne⁸⁾. — Om Aftenen til Mr. Barfreds Bryllup hos Frue Jacobi⁹⁾. Brudens Fader Provst Herfort gjorde Vielsen og forklarede af 1. Sam. 12,24 de Gudfrygtiges store Herlighed. Det hang kun maadelig sammen.

— 16. Gratuleret Brudfolkene. — Om Aftenen i Societetet, hvor Brünnicke læste om en Fisk fra Tranquebar, som altid bær en Insect, Oniscus, som en Cancer paa Tungen. Hand var af ulige Meening med Chemnitz anl. Ciceros Pinna og Pinnotheres¹⁰⁾.

— 17. I Gaaer Aftes var der Ild løs i Raadhuus-Strædet i en Kiælder hos en Blikkenslager. Hielmstiernes Folk¹¹⁾ reddede 3, som laae i Forstuen besvimedede og nær havde brændt inde. Dog døde Konen. — Cabinets-Ordre til Societetet anl. Armands Søe-Uhr¹²⁾, som skal prøves paa et Skib, som Løvenørn fører.

¹⁾ Strunk Nr. 1714 a.

²⁾ som Kopist i Luxdorps Kontor. Jvfr. 24. November.

³⁾ Se herom Garde, Efterretn. om den danske og norske Sømagt IV, 269.

⁴⁾ glemt: Artikler ell. lign. Jvfr. 8. November.

⁵⁾ Jvfr. 11. November.

⁶⁾ ∴ Danske Selskab.

⁷⁾ Jvfr. 10. November.

⁸⁾ Jvfr. 19. November.

⁹⁾ Jens Løvrids B. ægtede Jfr. Anne Sophie Herfort.

¹⁰⁾ Sml. Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 319-25.

¹¹⁾ Hielmstiernes Enke boede stadig — ogsaa efter Mandens Død — i Huset ved Frederiksholms Kanal nær Vandkunsten (Kalleboderne Nr. 288).

¹²⁾ Jvfr. 24. August.

November 18. De 500 Rdr., som Kongen skienker de Fattige paa sin Fødsels-Dag, sendes Magistraten at ligne og uddeele til de milde Stiftelser under deres og andres Bestyrelse¹⁾.

— **19.** Været hos Hr. Bluhme i Mandags-Aftens Selskabet med Holmskiold, Suhm, Balle, Schönheider, Horneman, Nielsen og Rottbøll Friis²⁾.

— **20.** C. C. in pleno.

— **21.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Mad. Mossencrone dør om Natten³⁾.

— **23.** Societet. König i Tranquebar udvalgt til Membrum. Suhm læste sal. Schiønnings Piece om Procopii Efterrætninger om de Nordske Lande⁴⁾.

— **24.** Secreterer Lange bliver Copiist i mit Comptoir istæden for v. Bracht, som er kommen til Høieste Ræts Protocol. — Renteskriver Urbergs Kone dør af en quiproquo d'apotecaire og Manden tager sig det saa nær, at hand dør en Tiime efter hende⁵⁾. — Den Polske Grollckowsky, 109 Aar gammel, var hos mig. — Clemens⁶⁾ stikker Hielmstiernes Portrait for 300 Rdr.

— **25.** Clemens giver sit Beviis, at hand vil stikke Hielmstierne for 300 Rdr. m. v. Over Hielmstiernes Kaaberstykke⁷⁾: Intrepidus veri vindex, assertor⁸⁾ honesti | Hic est, qui patriam prætulit usque sibi. | Qvo melior quisque es pia serta lubentior adde! | Teque ipsum officio condecorasse scias.

— **26.** Dronningen fik ont paa Appartementet, men kom sig strax igien.

¹⁾ Herefter tilføjet: »De nye Psalmebøger«. Luxdorph var denne Dag (en Søndag) i Helliggejst Kirke, hvor de nye Salmebøger kan være omtalt under Gudstjenesten. Jvfr. 2. December.

²⁾ Disse Mandags-Selskaber (jvfr. 15. November) var Omgangs-Selskaber, d. v. s. man mødtes hos hinanden paa Omgang. Kaldes senere »Det Theologiske Selskab« (jvfr. 3. Januar 1785). Notitserne om disse Sammenkomster er ikke medtaget i det følgende, med mindre de indeholder særlige Oplysninger.

³⁾ Gratia Louise Rose M., f. Frölich, blev 24 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 198).

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. 2. Saml. II, 1-24.

⁵⁾ Efter Adresseavisen (1781, Nr. 198) døde Anna Dorothea U., 63 Aar gl. den 17. Novbr. og Kammerraad Oluf U., 61 Aar gl., den 18.

⁶⁾ Clemens var den Dag til Middag hos L.

⁷⁾ Strunk Nr. 1154.

⁸⁾ ændredes senere til: atque auctor.

November 27. C. C. in pleno. — Grev Lynar dør og Raadmand Bech¹⁾.

— **29.** Været paa Communitetet. — Siden blev Arnæ Mag-næi Commission holden.

— **30.** I Societetet læste Justitz-Rd. Müller om Sølv-Prøven²⁾. — Cancellie-Raad Brøer dør³⁾.

December 1. Cornwallis med 6000 Engelske tages til Fange af de Americanske og Franske.

— **2.** Hellig Giæstes Kirke. Begyndt med den nye Psalmebog.

— **3.** Cornwallis Tab bekræftes ved Aviserne⁴⁾.

— **4.** C. C. in pleno.

— **5.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Været hos Stabel anl. Høys Territio realis⁵⁾.

— **6.** Om Middagen ved Kron-Prindsens Taffel med de sædvanlige af Stats-Raadet, Chefferne ved Collegierne og

¹⁾ Diplomaten L. var død i Lausitz i Kursachsen 13. Novbr., Justitsraad og Raadmand Hans Christian B. i Kbhvn. 26. Novbr., 60 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 200).

²⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 153-73.

³⁾ Kancelliraad Frid. Ludw. Brøer, Sekretær ved Hof- og Stadsretten, døde 29. Novbr., 71 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 203).

⁴⁾ Jvfr. 1. December.

⁵⁾ Hermed mener Luxdorph den saakaldte »skarpe Eksamination« (sml. Holm, Danmark-Norges Hist. V, 126 f.). Den Sag, der sigtes til, forholdt sig saaledes: Den præjsiske Gesandt havde paa Anmodning af Mandatarier for det præjsiske Assurance-Kompagni bedt om, at Skipper Søren Høy, som paa en bedragerisk Maade havde tilsat sit Skib ved Anholt, men ikke vilde bekende noget om de nærmere Omstændigheder, maatte blive sat i Stokhuset og underkastet Forhør for Inkvisitionscommissionen. Hof- og Stadsretten mente dog ikke Sagen hørte hjemme der, og først da Statsraadet resolverede, at det »for Handelens Skyld er højest betydelig, at saadanne Forbrydelser opdages og efter Fortjenester straffes«, toges Sagen op, men paa den Maade, at Assessor Stabel, der hidtil havde ført Sagen mod Høy som civil Kommissarius, sammen med de øvrige Medlemmer i Inkvisitionscommissionen skulde foretage Eksaminationen af Skipperen. Man søgte at faa ham til at sige Sandheden, men det lykkedes ikke, skønt han blev »verbaliter terreret«, og Assessor Stabel indstillede da til Kancelliets Forgodbefindende, om Høy paa »den sædvanlige og brugelige Maade« maatte bringes til at bekende Sandheden eller ej. Kancellikollegiet mente det var nødvendigt, at han blev »realiter terreret«, da han ikke vilde bekende med det gode, fordi han var i den Tro, at der ikke maatte bruges Tvangsmidler imod ham, og denne Opfattelse blev bifaldet i Statsraadet den 5. Decbr. (D. K. Supplikprot. 1780 II, Nr. 1589; Sjæll. Miss. 1781, Nr. 583). Hvorefter Luxdorph altsaa straks personlig gav Stabel Meddelelse.

Hoffet den Dag, hand examineres¹⁾. — Etatz-Raad Langes ældste Søn, Justitz-Rd. Lange ved Post-Amtet, som har Beckmans Datter, gjør Opbud.

December 7. Om Aftenen i Societetet, hvor Cf:Rd Müller læste om Pinde-Dyr²⁾.

— 8. Den unge Cederfeldt skrev mig til, om jeg fandt Behag i at kalde en værdig Person til et Kald, som er ledigt paa hans Gods. Jeg skrev Bisp Harboe til, om han vidste nogen. Førend jeg sluttede Brevet, fik jeg et Brev fra Rhabeck, hvori laae et fra Faderen, at hand giærne ville unde Studios. Olrog Kaldet, men det stod i Veien, at Cederfelt for længst havde lovet mig, at jeg maatte kalde, hvilket er en stor Usandfærdighed. Disse Breve sendte jeg og Biskoppen.

— —³⁾ I Fredags⁴⁾ Aftes gik Barquassen fra Toldboden til Skibet Bornholm, men som [den] var forlæst (hvilket mange forud havde seet og advaret Folkene om) og der kom Strøm og Østen-Veir paa Veien, forgik den med 22 Mand og Grev Wedel-Wedelsborg, Etatz-Rd. Bangs Søn og en Lassen fra Jylland⁵⁾.

— 9. Niels Brun døde i Morges Kl. 7. Det var et Stød⁶⁾. — Rahbek og Mr. Olrog [besøgte]⁷⁾. — 3 Reeberbaner uden for Vester-Port afbrænde.

— 10. Udlæst Kofods om den fornuftige Gudstieneste⁸⁾ med Fornøielse.

— 11. C. C. in pleno. — Svaret Hof-Junker Cederfeldt⁹⁾.

— 12. Den gamle Schwindt er død.

— 13. Niels Bruun blev begravet.

— 14. Admiral Kaas faaer sin Dimission fra Admiralitetet. — Societet. Morville læste om 11 til Prøve-Tall¹⁰⁾. Frue Hielmstiernes Cramer Bud ved Societetet.

¹⁾ Kronprinsen aflagde aarlig en Kundskabsprøve i Overværelse af en Række høje Herrer.

²⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 277-86.

³⁾ Staar paa det hvide Blad udfor Datoerne 5.-8. Decbr.

⁴⁾ ☉: 7. December.

⁵⁾ Løjtnanten og to Kadetter.

⁶⁾ Niels Iversen B., Luxdorps Faktotum, oprindeligt hans Tjener, siden Bud i Kancelliet, blev 59 Aar gl. (Adresseavisen 1781, Nr. 207).

⁷⁾ Jvfr. 8. December.

⁸⁾ Et Skrift af Kofod Ancher.

⁹⁾ Jvfr. 8. December.

¹⁰⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 184-200.

December 15. Brygger Vogn Lauridsens Datter, i 17de Aar, besvangres af Studiosus Sandberg¹⁾. Faderen, ved Hug og Slag, nøder hende til at ægte Søderberg, Fuldmægtig ved Raadstuen, som eftergiver Halvparten af hendes møderne Arv. Hr. Abildgaard vier dem, skønt hand²⁾ nylig var bleven Enkemand og hun endnu ei haver giort Barsel³⁾.

— 16. 4 Gaarde i Trørød afbrændte.

— 18. C. C. in pleno. — Om Eftermiddagen besøgte begge Hansen'er, som vare examinerede.

— 19. Ref[ereret] i Stats-Raadet abs. Printzen og Thott. — Mart. XII, 94: Du spørger mig, hvordan jeg vel ville blive, | I Fald jeg blev riig, jeg blev mægtig — Ak ja! | Tilkommende Sæder, hvo kand dem beskrive? | Om du blev en Markat, hvordan blev du da?⁴⁾

— 21. Været paa Communitetet med Guldberg, Balle, Jansson, Holterman.

— 22. Cederfeldt skrev mig atter⁵⁾ til om at skaffe en god Præst.

— 24. C. C. in pleno. — Talt med Peder Clod, som vil modtage Cederfeldts Kald, hvilket jeg tilskrev Cederfeldt.

— 25. Etatz-Raad Andreas Bruun skiller sig fra sin Frue, som kører for 8 Dage siden om Aftenen Kl. 11 hiem til sin Broder Cf: Rd. Reiche.

— 26. Af Skolebørnene⁶⁾ blive 40 klædte etc. — Reitzenstein døde i Gaar Eftermiddags.

— 27. Separations-Contract mellem Bruun og hans Frue, som skal have 300 Rdr. af ham aarlig⁷⁾.

— 28. Sad for Professor Kleve. — Morville løste mig det Problema om Tanke-Ringen. — Mr. Olrog var hos mig og havde været hos Cederfeldt i Fyen⁸⁾.

¹⁾ Gude: som læste for hendes Brødre.

²⁾ ∅: Søderberg.

³⁾ Waagen L. var en af Stadens 32 Mænd og opføres i Vejviseren som Hørkræmmer. Herman Søderberg (der egentlig var Adjunktus hos Vægterinspektøren) viedes 9. Decbr. til Anne Marie L. († 22 Aar gl. 1785).

⁴⁾ Gude anmærker: Neppe er dette Vers oversat af Luxdorph; men han har uden Tvivl læst eller hørt det et Sted og indtegnat det her.

⁵⁾ Jvfr. 8. December.

⁶⁾ Det vil rimeligvis sige samtlige Børn i de københavnske Friskoler.

⁷⁾ Jvfr. 25. December.

⁸⁾ Jvfr. 8. December.

December 30. Mad. Fenger besøgte mig og leverede en Ansøgning om Commissarier mod Borre¹⁾.

— **31.** C. C. in pleno. — Piedestalen til den kiære Urne færdig²⁾. — Læst af Smagens Portefeuille Fritiof, en Fortælling. Non placuit.

1782

Januar 1. Justitz-Rd. Jacobi skal giftes med en Hielmcrone. — Thermometrum var 10 Grader under Frys-Punkten. — I Gaaer Aftes, da Stampe havde gode Venner hos sig, fik hand en Rørelse paa den eene Siide. Alle bleve bange, hans Syster-Søn besvimed, men Mad. Desmercieres blev ved sit Spill³⁾.

— **2.** Besøgt Stampe, som er bedre, Rheder, som knap kand røre sig, Grev Thott og Biskop Harboe, som Gudskeelov ere muntre. — Cederfeldt sender mig et Kaldsbrev in blanco og recommanderer Olrog. Skal besvares.

— **4.** Skrevet til Frue Schulenburg og til Cederfeldt, som jeg sendte Kaldsbrevet tilbage. — Societet. Bugge læste om K:havns Poli Høide. Cramer blev Bud⁴⁾. Godsche Moltke var der.

— **6.** Rahbeck besøgte og sagde, at Cederfeldt ville kalde Clod. Det vil nu Tiiden lære. — Giort Cour hos Frue Guldberg.

— **7.** Været med Suhm paa Maler-Academiet.

— **8.** C. C. in pleno. — Læst Nicht mehr als sechs Schüssel⁵⁾ og derved ikke just gandske forspildt min Tiid.

¹⁾ 15. Febr. 1782 udstedtes Opbuds-Kommissorium dels for Peter Borre personlig, dels for Firmaet Borre & Fenger, hvis anden Indehaver var Else Fenger, Enke efter Peter F. Som Kommissarier i Boet udnævntes Generalauditor Jac. Edv. Colbjørnsen og Agent Joh. Ludv. Zinn. Den 13. Febr. havde baade Borre og Else Fenger faaet kgl. Bevilling, hvorved de sikredes mod Arrest paa deres Personer (Sjæll. Miss. 1782, Nr. 114; Sjæll. aabne Breve 1782, Nr. 96 og 97). Jvfr. 10. Februar 1782.

²⁾ Jvfr. 18. Juli.

³⁾ Gude forklarer: à l'ombre.

⁴⁾ Jvfr. 14. December 1781.

⁵⁾ Denne Komedie af Groszmann var nylig kommen frem paa Skuepladsen i Fr. Schwarz's Oversættelse (•Kun seks Retter•) og hørte i mange Aar til Teatrets Repertoire.

Januar 9. Landsd. Kofod besøgte og berettede mig, at Cederfeldt ville kalde Clod. — Refereret i Stats-Raad abss. Printzen og Thott. — Mr. Hansen besøgte og jeg underskrev Cautionen for hans Syster. — Jfr. Thulstrup forlovet med Hr. Høyer til Holmens Kirke. Der siges, at hun var den første Dr. Bang har været forlovet med.

— 10. Frue Bigen i Klosteret dør¹⁾. — Læst Das Loch i[n] der Thüer. Deri nævnes Tall-Lotteriet, ohe jam satis est, sive finis sit tandem ineptiarum. — Til Dr. Bangs Bryllup og fulgt Bruden frem²⁾. Hr. Vogelius viede dem. Der var ingen uden Brudefolkets nærmeste Slægt, Etatz-Raad Bang og Frue, Hr. Bang, Præst i Corsør, 2 andre Brødre af Brudgommen og hans Syster, Brudens Moder og Sydskende. — Clod var her i Morges, Cederfeldt er i Callundborg hos sin Fader.

— 11. Paategnet Feddersens Ansøgning om³⁾ surnumeraire Assessor i H[of-] og St[ads-] R[ætten]. — Wessel gaer til Oldenborg for at forfatte Carte over Landet. — Om Aftenen først i Societetet, hvor Liungberg læste om en Ild-Maskine, dernæst hos Frue Hielmstjerne. — Wendt bliver Etatz-Raad, Behagen nobiliteret. — Assessor Fridschs Bryllup med Frøk. Kofod og Baronesse Knuths til Hove⁴⁾ med K:Junker Haxthausen.

— 12. Hee⁵⁾ døde Kl. 2 Eftermiddag.

— 13. Atter et Brev fra Cederfeldt, hvoraf jeg dog ei andet kan slutte, end at hand vil kalde Clod.

— 14. Mandags-Selskab hos mig abs. Balle. — Udlæst Diodorus Siculus paa Fransk, 7 Voll.

— 15. C. C. abs. Stampe.

— 16. Hof-Junker Cæderfeldt besøgte mig. Nu kalder hand dog Clod.

— 17. Cederfeldt tog Afskeed, hand har udstæd sit Kalds-Brev til Clod.

¹⁾ Majorinde Anna Elisabeth v. B. døde i det Harboeske Enkefrue-Kloster som af Luxdorph angivet den 10. Jan. (LAS. Hof- og Stadsrettens Skiftekomm. 1782, Prot. 1). Angivelsen i Adresseavisen (1782, Nr. 7) er urigtig.

²⁾ Jvfr. 26. Oktober 1781.

³⁾ ∴: om at blive.

⁴⁾ Ide Margrethe K., Hoffrøken hos Prinsesse Sophie Frederikke.

⁵⁾ Professor Christen H.

Januar 18. Om Aftenen i Societetet, hvor Spengler læste om at gjøre Elfenbeen hvidt igien og lade det beholde sin Hviidhed¹⁾. — Spiist om Aftenen til Hr. Bluhmes, Justitz-Raad Meinckes Geburtsdag.

— **20.** Atke besøgte og gav mig Efterretning paa det forunderlige Monstrum af en Dverg, der døde i Fior og maae have været afsindig fra Moders Liv.

— **21.** Været hos Grev Thott og derfra paa Communitetet med Kofod Ancher og Jansson. — I Printz Friderichs Cabinet blev et Lys glemt paa Chatoullet, som faldt ned og tændte Ild deri samt i Betrækket etc. Printzessen kom ind og opdagede det, saa at alting blev taget ud og reddet, men Chatoullet og et Speil m. v. brændte. — Commission over Baron Wedel og Kam:J[unker] Bülow, som ville duellere²⁾.

— **22.** C. C. abs. Stampe. — Der blev i Gaar brændt store Huller i Portefeullen³⁾, saa at vi nu faaer nye, begge med een Nøgel.

— **23.** Iversen sendte mig mit Kobber, som ligner ei. — Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Sendt nogle Deviser til Frue Rosencrone.

— **24.** Burensund dør⁴⁾ og Torben Holm, Byefogd i Fridrichstad paa St. Croix, Holmskiolds Broder⁵⁾.

— **25.** I Videnskabernes Selskab. Saxtorf læste om Børnevogteren⁶⁾.

— **26.** Jacob Lemvig bliver Præst i Slutteriet.

— **27.** Udlæst Dionysius Halicarnass: *περι συνθησεως* *ὀνοματων*.

— **28.** Gratuleret Kron-Printzen og siden til Cour.

— **29.** C. C. in pleno.

— **30.** Tegnet mig for 20 Rdr. til Kongens Løberes, den Franskes, Stald paa Fredensborg.

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 201-14.

²⁾ Jvfr. 6. Februar.

³⁾ Jvfr. 21. Januar.

⁴⁾ Assessor i Overhofretten i Kristiania, Etatsraad Abraham Sundius B var død 14. Jan. i en Alder af 66 Aar (Adresseavisen 1782, Nr. 42).

⁵⁾ Han var allerede død den 19. Septbr. Aaret før, men Efterretningen var først nu naaet hertil (D. Kanc. Indlæg til Vestindisk Registrant 1782, Nr. 24).

⁶⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 255-63 (i Bindets Indholdsfortegnl. angives dog, at Afhandlingen først er læst 21. Novbr. 1783).

Februar 3. Geh: Raadinde Juell-Wind sendte mig Geh: R. Grams Silhouette.

— 5. I Morges Kl. 3^{1/2} hørte Etatz-Raad Bang sin Tiener ligge i Gaarden og skrige, da hand havde brækket sin Knæeskall. Hand mærkede tillige, at hans Sovekammer-Dør var aabnet og Nøglen til hans Chatol var taget af hans Buxelomme. Hand lader nu Sagen undersøge. — C. C. in pleno hos Geh: Rd. Stampe.

— 6. Refereret i Stats-Raadet abss. Printzen og Thott. — Bangs Tiener gaaer til Bekiendelse, at hand ville bestiaalet ham¹⁾. — Duel-Sagen mellem de to Kammer-Junkere Baron Wedel og Bülow anl. Brock[e]nhuuses Hat saaledes afgjort, at den første er reent frie og den sidste sidder 8 Dage paa sit Kammer. Brevet fra Wedel, som gav Anledning dertil, lagde Bülow ei frem²⁾.

— 7. Bagger besøgte. Hand vil i C. C. — P[ro] M[emoria] fra Rector Smith, recommanderet af Biskop Bang³⁾, at Sager anl. Skole-Ræt ei maae komme for Rættene etc. Derom skrevet mine Tanker og sendt Biskoppen⁴⁾.

— 8. Om Aftenen i Societetet, hvor Brünnecke læste en Afhandling fra Hr. Hertzberg paa Findaas om Steenarterne der paa Øen.

— 10. Borre, som maae giøre Opbud, [besøgte]⁵⁾.

— 12. C. C. in pleno hos Stampe. — Læst Alfsol, en Fortælling af Suhm. Hand er sig altid selv liig.

¹⁾ Jvfr. 5. Februar.

²⁾ Jvfr. 21. Januar. Den Baron Wedel, der her er Tale om, er Fred. Chr. W.-Jarlsberg † 1831. I sit »Fragment af min Biographie« (Kbhvn. 1798) nævner han ikke denne Duelhistorie, men taler om, at »Omstændigheder« tvang ham til at bede om Tilladelse til at rejse udenlands, og at han ved Afrejsen fik Kammerherrenøglen. Jvfr. 16. December.

³⁾ i Trondhjem.

⁴⁾ Rektor og Prof. Laurids Smith i Trondhjem havde ladet en Discipel i Skolen udstaa den saakaldte Skoleret, d. v. s. straffet ham med Ris paa den blotte Ryg. Der var opstaaet Uro derover og Sagen blev bragt for Bytinget, hvor det blev oplyst, at Rektor tillige havde forhaanet og insulteret Disciplen under Afstraffelsen. Kancelliet saa helst, at Rektor søgte Sagen ordnet i Mindelighed med Drengens Moder, men hans Kuraior forlangte en Provsteret nedsat, og Biskoppen fik 5. Juli 1782 Missive om at anordne en saadan; den skulde dog ikke afsige nogen Dom, kun indgive en Betænkning. Og ved et nyt Missive af 14. Maj 1783 standsedes hele Aktionen (D. Kanc. Breve 1782, Nr. 479; Norske Missiver 1782, Nr. 157, 1783, Nr. 142).

⁵⁾ Jvfr. 30. December 1781.

Februar 15. Klart Veir og Frost, 16° under 0, 1° meer end 1700 og 3° meer end 1740. — Ildebrand i Nat i Nye Havn. Mad. Ostens og endnu en Gaard brændte. Tæt ved sal. Mad. Blachs, eller nu Zinns, som er frelst. — Societet. Augustin læste om Veiret i Januario.

— 16. Grev Schimmelman, den gl., døde i Nat Kl. 12 efter 8 Dages hidsig Svaghed.

— 18. Nu først¹⁾ kom Fredags Posten. — Bang er Executor efter Schimmelman for 2000 Rdr.²⁾

— 19. C. C. in pleno hos Stampe.

— 20. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Schimmelman, Dagen før hand døde, forlangede een til Sengen for at dictere til, da hand endnu ville fastsætte nogle visse Principia i Henseende til Handelen. Og da de omkringværende raadede ham derfra som noget, der var skadeligt i hans Tilstand, svarede hand: Kiære Børn, jeg veed jeg dør denne Gang. Jeg har beskikket mit Huus og befalet min Siæl i Guds Haand. Lad mig endnu opofre et eeneste Qvarteer til Staten³⁾. Relator Geh:Rd. Numsen.

— 21. Steeman gaer ud af Kammeret og bliver alleene i Finance-Collegio, Numsen skal til Kammeret og Reventlau fra Commissariatet til Told-Cammeret.

— 22. Om Aftenen i Societetet, hvor Geuss læste om en Muurs Størke, som trykkes fra Siden af⁴⁾.

— 23. Frue Vieth dør. — Frøk. Fuglede bliver Priorinde i Støvring-Gaards Kloster.

— 24. Besøgt Thott om Eftermiddagen. Det er den 54de Gang hand nu bliver ansagt til Høieste Ræt.

— 25. Prof. Kall besøgte og viiste mig Ægyptiske Gemmer.

— 26. C. C. in pleno hos Stampe. — Schimmelman biesat i St. Petri Kirke.

— 27. Paa Communitetet med Guldberg, Balle, Jansson og Holterman.

— 28. Commandeurinde Krogh⁵⁾ dør.

¹⁾ det var om Mandagen.

²⁾ En lignende Notits findes under 19. Februar.

³⁾ Gude bemærker: Dette er uden Tvivl efter hans Død opdigtet af een af hans Families Clienter.

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 379-90.

⁵⁾ Anne Sophie K., f. Hansen; hun blev 44 Aar (Adresseavisen 1782, Nr. 41).

Marts 1. Societet. Callisen læste en interessant Piece om en blindfød Pige paa 9 Aar, som hand havde skaaret for Stær¹⁾.

— **2.** Frue Vieths Liig blev kiørt til Vester Cisebod og skal begraves i Kirke-Helsing. Følgepar: 1. Stochfleth og Søn, 2. Adam Moltke og Rosencrone, 3. Cf:Rd. Suhm og Bertouch, 4. Jeg og Guldenskiold, 5. Capt. Bertouch og K:herre Hein, 6. Hersleb og Hr. Tybring. Den unge Vieth bag efter.

— **5.** C. C. hos Stampe abs. Aagaard. — Birthe forandrede sit Testamente, saa at Faber bliver hendes eeneste Arving, men Henrich faaer 200 Rdr. Underskrevet til Vitterlighed af Bartholin og Schou.

— **8.** Casse-Commissionen skrev til Finantz-Coll. om Heiberg i Wessels Stæd²⁾. I Societetet læste Abildgaard om Qvartz-Jord og Vitriol-Syre³⁾.

— **11.** Lauritzens Datter kommer i Barsel-Seng med en Søn⁴⁾.

— **18.** Skrevet til Professor Worm⁵⁾.

— **21.** Frue Rheder er fød d. 22. Martii 1722.

— **22.** Magistratens store Forestilling om de Fattiges Væsen indkom.

— **28.** Frue Holterman⁶⁾ dør i Barsel-Seng.

— **29.** Frue Schlegel forlovet med Etatz-R. Æreboe⁷⁾.

— **30.** Cabinets-Ordre om Armands Uhr⁸⁾. — Skrevet paa Feddersens Supplique om at komme i H[øieste] R[æt]⁹⁾.

— **31.** I Dag fylder Geh:Rd. Carstens sit 70de Aar¹⁰⁾.—

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 106-11.

²⁾ Kasse-Kommissionen bad om, at Interims-Landmaaler Heiberg fra 1. April, da Caspar Wessel med kgl. Tilladelse skulde rejse til Oldenborg for at opmaale Landet, maatte erholde dennes Gage, da han var antagen i hans Sted. Dette bifaldt Kollegiet (Assignationskontorets danske Referatprot. 1782, Nr. 448). Jvfr. 11. Januar.

³⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 312-18.

⁴⁾ Jvfr. 15. December 1781.

⁵⁾ Rektor Jens W., Forfatteren til Lexicon over lærde Mænd; Luxdorph hørte paa mødrene Side til Slægten Worm.

⁶⁾ Justitsraadinde Ursula Beata H., f. Linde; hun blev 25 Aar gl. (Adresseavisen 1782, Nr. 63).

⁷⁾ Jvfr. 7. Juni.

⁸⁾ Jvfr. 24. August 1781.

⁹⁾ Jvfr. 15. September 1781 og 11. Januar.

¹⁰⁾ Stemmer ikke med Biogr. Lex. (III, 396), hvorefter A. G. Carstens var født 1713.

Der siges Holt skal giftes med Frøk. Schrødersee. [Tilføjet:] Skal intet være om.

April 3. Frøk. Bøfeke dør og efterlader sig 12000 Rdr. Deraf skal 3000 Rdr. deeles mellem Brøers Søn og 2 Døttre¹⁾. Det øvrige arver Cap:t Dannenfeldt, dog at 3000 Rdr. indtages i Oberformynderiet, hvoraf hand kun nyder Renten.

— **4.** Langebek lod mig paategne sin Memorial²⁾. — Mad. Rosenørn³⁾ dør i Barselseng af feбри putrida puererali. — Mad. Rosenkrantz-Levetzau kom ned med en dødfød Datter⁴⁾.

— **5.** Spanien opbringer vort Skib, som skulle bringe Presenter til Algier. — Kammer-Herrinde Rosenkrantz-Levetzau⁵⁾ dør i Barselseng.

— **6.** Bårens⁶⁾ var her, hand viiste mig et Majrankes-Stykke[?]⁷⁾, som Printzen skulle see. — Igiennembladet Argens Histoire de l'Esprit humain⁸⁾. Non valet ova duo.

— **9.** Cancellierne skulle herefter ei expedere Søepasser⁹⁾.

— **10.** Læst Papirerne om Westerlands-Føhr¹⁰⁾.

— **11.** Müller, som hørte, om jeg ville sælge Nærum til Becker, [besøgte], Frue Rheder samme Ærinde. — Skrevet til Frue Schulenburg.

— **12.** Skrevet til Frue Rheder om Nærum.

— **13.** Frue Rheder besøgte og har sluttet Kiøb med Becker om Nærum for 4000 Rdr.

¹⁾ Charlotte Elisabeth Bøfekes Søsterbørn, Søløjtnant Hans Conrad B., Ingeborg Augusta B. og Magdalena Charlotta B. (Sjæll. aabne Breve 1782, Nr. 280).

²⁾ om at blive Kancellisekretær; Fred. L., en Søn af den afdøde Gehejmearkivar, havde arbejdet i Luxdorps Kontor i Kancelliet (D. Kanc. Rotuli over Forest. 1782, Fol. 175 f.).

³⁾ Den 18aarige Cecilia Andrea R., f. Krabbe.

⁴⁾ Jvfr. 5. April.

⁵⁾ Den 20aarige Juliane Sophie R.-L., f. Wedell-Wedellsborg.

⁶⁾ Kammerraad Joh. Georg B. var Fader til den unge Kopist B. i Luxdorps Kontor og hans Hustru var Blomstermalerinden Magdalene Margrethe B.

⁷⁾ Læsningen usikker.

⁸⁾ Berl. 1765-68, 14 Bd.

⁹⁾ Disse Ekspeditioner overgik til Kommercekollegiet, hvor der oprettedes et særskilt Søpaskontor (ved kgl. Resol. af 8. April).

¹⁰⁾ Der havde det afgivte Aar været Uroligheder i Anledning af den af Amtmanden og Enrolleringschefen foretagne Udskrivning, og der var blevet sendt en Kommission til Øen (D. Kanc. Breve 1782, Nr. 686).

— —¹⁾. Numsen kommer i Steemans Stæd og Reventlous i Numsens²⁾. Ober-Skate-Directionen gaaer ind og i den[s] Stæd en Banco-Direction af Thott, Schach-Rathlou, Numsen Reventlau, Steeman, Schimmelman, Guldborg, Schilden, Stampe. Steeman bliver Finance-Minister og Schimmelman Commerce-Minister.

April 17. Apotequer Becker gjorde reen Aftale paa Kiøbet³⁾.

— 18. Frue Seidelin gjør Barsel.

— 19. Eendeel af Kobberstøkkerne fløttede ind fra Nærum. — Printzen af Südermanland siges at have kiøbt Jänisches B[i]bliotek i Hamborg.

— 20. Frøk. Busekist faaer 48 Rdr. Tillæg i Pension. — Lunding forlader Magistraten og gaaer ind i Søe-Etaten. — Ild løs hos Hr. Bluhme om Aftenen.

— 21. Skrevet Schultze til og takket for Frøk. Busekist⁴⁾. — Tilskrevet og faaet Svar fra Jacobi anl. Baden og det Danske Lexicon.

— 22. Kongen, Dronningen og Printzessen blive aareladte for Forkiølse. — Suhms Heste løbe løbske om Aftenen, førend hand kom i Vognen, saa at hand maatte gaae hjem.

— 23. Hr. Bluhme døde i Morges Kl. 3. — Nielsen var her og vi gjorde fuldkommen Aftale om Beboelsen paa Ørholm, hvorfor jeg betaler 20 Rdr. — Lange viiste mig Concepterne til Skiødet og et Brev fra Becker til mig af 1. May.

— 24. Atke faaer alle Strøms Bestillinger⁵⁾. — Mette og Jørgen reise til Nærum for at eftersee alting.

— 25. Guldbrand maae ligge paa Slottet om Natten⁶⁾.

— 26. Den unge Meza var hos mig og spurgte til mig⁷⁾ fra Saxtorff, som er forkølet. Jørgen gaaer og kryber, Mette

¹⁾ Staar paa det hvide Blad udfor Datoerne 10.-13. April.

²⁾ ∅: C. F. Numsen indtraadte i Rentekammeret i Stedet for C. L. Steeman og erstattedes i General-Toldkammeret af C. D. F. Reventlow.

³⁾ Jvfr. 13. April.

⁴⁾ Jvfr. 20. April.

⁵⁾ som Stifts- (eller som det den Gang hed: Kirke-) Skriver i Sjællands Stift og Forvalter over Roskilde Domkirkes Gods.

⁶⁾ i Anledning af den grasserende Influenza (jvfr. 26. April). Joh. Vilh. G. var kgl. Livmedikus.

⁷⁾ Paa Grund af Gigt og Podagra maatte Luxdorff holde sig inde hele Foraaret, fra 6. Marts til 11. Maj.

har lagt sig og her er i Almindelighed Mængde af Syge i Byen og mange døde¹⁾.

April 27. Sygdommen tiltager²⁾. Der var ingen Statsraad i Onsdags³⁾. Godsche Moltke og Steman, Erichsen og Reiersen syge. I Dag vare der kun to i Rente-Cammeret. Høieste Ræt har maattet standse, fordi Uldal, Colbiørnsen, Schønheider, Hersleb og Fridsch ere syge.

— 28. Printz Fridrich hørte til mig.

— 29. Høieste Ræt standser igien⁴⁾. — I Hof- og St[ads-] R[ætten] ere enu Suhm, Fleischer og Linde friske. — Brackel⁵⁾. fortaalte, at den Mixtur, der i disse Tilfælde se[l]iges fra Apotekerne, nu ei er saa god, da en vis species er opbrugt. — Becker betalte 2000 Rdr. og havde indfriet Nærums Pante-Obl[igation] med 2000 Rdr., og fik mit Skiøde, der blev underskrevet til Vitterlighed af Lange og Secreterer Hee Wadum, som beholdt Pante-Obligationen for at lade den udslætte⁶⁾.

— 30. Frue Rheder besøgte. Hendes Mand vil tillegge hendes Arvinger endnu 5000 Rdr., altsaa 10000 Rdr.⁷⁾.

Maj 1. Colbiørnsen i Nærum hans Frue dør⁸⁾ og hand selv er meget slæt.

— 2. Marskalkinde Rantzau dør i Gaar Aftes hastig⁹⁾. — Saxtorf var her og Skov fra Frue Bagger om Raad for hendes Mand, som er overmaade forfalden. Cap:t Sandberg ved Casernerne har skudt sig ihjel¹⁰⁾ og var formuende. Etatz-Rd. Hansens Kudsk har hængt sig. — Borneman var her for at tale om Rheders Testamente.

— 5. Commission Arnæ Magnæi præss. Suhm, Erichsen,

¹⁾ Gude forklarer: af Influenza, en Syge, der gik nesten heele Europa over. Jeg var een af de faae, som ikke fik den, i det mindste var ieg kun een Formiddag upasselig.

²⁾ nl. ude i Byen. Jvfr. 26. April.

³⁾ d: 24. April. Statsraad holdtes i Reglen om Onsdagen.

⁴⁾ Jvfr. 27. April.

⁵⁾ Major og Kammerherre Abr. Ant. B.

⁶⁾ Jvfr. 17. April.

⁷⁾ Jvfr. 6. Maj.

⁸⁾ Justitsraadinde Johanne C., f. Piper, døde 30. April, 38 Aar gl. (Adresseavisen 1782, Nr. 87).

⁹⁾ Thotts Datter Christiane Sophie, Enke efter Arveprins Frederiks Marskal, Chr. Detl. Rantzau. Kistepladeindskrift i Adresseavisen 1782, Nr. 104.

¹⁰⁾ I Adresseavisen 1782 (Nr. 88) anføres han som død 1. Maj, 53 Aar gl.

Kall, Baden og Torkelin. Der skal sendes Exemplarer af Legati Skrifter til Borghia eller Propaganda i Rom og Grev Bucan¹⁾ eller Societetet i Skotland. Edda Sæmundi trykkes.

Maj 6. Suhm og Bornemann vare med Notario hos Rheder og fik hans Codicill i Skrivt. Hendes²⁾ Arvinger skal have 15000 Rdr.

— 7. Nyt Liberie til Jørgen.

— 8. Secr. Hee Wadum [var her] for at skaffe Societetet Papir til den anden Tome af Actis³⁾ fra Waysenhuuset. — Læst Prof. Horrebows Critiquer over Almanakkerne i de 3 sidste Aar. De ere skarpe og sande. Bugge har viist en utilladelig Skiødesløshed⁴⁾.

— 9. Geh:Cf:Rd. Gram døde i Morges Kl. 5¹/₂. — Etatz-Raad Klagenberg dør.

— 10. Buchhave⁵⁾ var her Kl. 9 om Aftenen, i Tanke at Abildgaard var død. — Balles Bryllup med Frøk. Harboe.

— 11. Cf:Raad Korens Brodersøn⁶⁾ bliver Secreterer i H[øieste] R[æt].

— 12. Voltelen er reist med Fuchs til Høie Tostrup for at afskildre en Mand paa 110 Aar.

— 13. Raad-M. Voltelen besøgt[e] og har vel forrættet sit Ærinde⁷⁾, da hand har faaet Manden atfegnet og samme

¹⁾ David Steuart Erskine, Earl of Buchan, Stifteren af det skotske Antikvitets-Societet.

²⁾ ∴ Fru Rheder. Jvfr. 30. April.

³⁾ ∴ Skrifter. Anden Del af den nye Samling af Videnskabernes Selskabs Skrifter udkom 1783.

⁴⁾ Horrebow klagede over Professor Bugge som Udgiver af Almanakkerne — ikke offentligt, men i et Andragende til Kancelliet, hvori han begærede selv at maatte faa dette Hverv overdraget. Efter at Kancelliet havde æsket Rektors og Professorers Erklæring i Sagen, fik Universitetet i Brev af 25. Jan. 1783 Anmodning om at tilkendegive de to Professorer, at Forholdet skulde forblive som hidindtil, dog at det skulde paases, at Kalenderne herefter med den muligste Nøjagtighed udgives, ligesom man og anser det anstændigt paa begge Sider, at intet af det i denne Sag forefaldne offentlig bekendtgøres, ej heller denne Stridighed videre fortsættes (D. Kanc. Breve 1783, Nr. 113).

⁵⁾ Lægen Rudolph B.; P. C. Abildgaard (som der i denne Forbindelse nærmest maa menes) kan have været syg af Influenza ligesom saa mange andre.

⁶⁾ Johan K.

⁷⁾ Jvfr. 12. Maj. Talen er om Soldaten Anton Grolekofsky, som blev 113 Aar gl. Sml. Krohn, Katal. over Kobberstik, Nr. 236. Jvfr. 24. November 1781.

er vist 110 Aar. — Skov var her efter Budskikkelse og jeg talte med ham om C. H.¹⁾).

Maj 14. C. C. in pleno hos Stampe. Schov refererede. — Hr. Müller²⁾ var her. Schow non vult. Aut insanit homo, aut...

— **15.** Dr. Henslers Søn fra Altona, som er Hofmester hos Grev Reventlau i Told-Cammeret³⁾, [besøgte].

— **17.** Hr. Vogelii Barn døbes⁴⁾. Frue Guldberg bar det.

— **19.** Printzessen paa Walløe dør⁵⁾. — Der har været Ild løs i Kiøkken-Skorsteenen paa Aastrup, hvoraf en Kage fløj ud og afbrændte Halm-Taget paa Laden. Skaden regnes for 800 Rdr.⁶⁾.

— **20.** Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. En ypperlig Prædiken, som var ei lang, skønt den varede længe.

— **21.** C. C. hos Stampe in pleno. Jeg refererede. — Der siges, at Rosenørn skal være Directeur ved Øresunds Told, Brockenhuus Justitiarius, Scheel Pless Stift-Amtmand og Calmette Amtmand.

— **22.** Reist med Mette om Morgenens til Nærum for at sortere mine Bøger. — Siden været paa Ørholm for at bese Leiligheden.

— **23.** Været paa Kongens Bibliotek. — Om Aftenen i Commission hos Carstens anl. det Danske Lexicon.

— **24.** Herskabet reiste⁷⁾ og blev hidintil ingen Characterer uddeelte.

— **28.** C. C. in pleno hos Stampe. — Reist til Fredensborg. — Talt med Hiorthøi om Sloth og Rasmus. — Læst Cahier aus meinem Portefeuille Lit. G. Vildt og dristigt. Mange Paradoxer. Autor skal være K:herre Buchwald⁸⁾ og angaar tildeels Godsche Moltke, hegler ellers Minister-Navnet i Almindelighed igiennem⁹⁾).

¹⁾ Hvad Luxdorph mener med disse Bogstaver, er usikkert. Jvfr. dog 14. Maj.

²⁾ Kapellanen ved Helliggejst Kirke.

³⁾ Chr. Detl. R.

⁴⁾ i Helliggejst Kirke.

⁵⁾ Abbedissen paa Vallø, Prinsesse Louise Sophie Friederike til Slesvig-Holsten-Glücksborg, døde 16. Maj.

⁶⁾ Af Notitser under denne Dato (1. Pinsedag) ses, at begge Prædikanter Helliggejst Kirke efter kgl. Befaling »takkede for Regnen«. Det havde en Tid lang været tørt Vejrlig og man havde frygtet for Misvækst.

⁷⁾ paa Landet.

⁸⁾ Amtmand Friedr. B. († 1814).

⁹⁾ Sml. Luxdorphiana, S. 346-443.

Maj 29. Tilig i Haven og hørt Nattergal og Giøg. — Besøgt Guldberg. Hand boer langt nede i Byen, men tager imod Folk paa Slottet i Numsens Værelser. — Refereret i Stats-Raadet præss. Schack og Eichsted. Først refererer Generalitetet, siden Admiralitetet og Commissariatet. Schack lovede at tale med Printzen om, at Stampe N:o 7¹⁾ maatte faae Rødbye Capellanie. — Reist til Byen.

— 30. Wasserfall er død for et Par Dage siden²⁾.

— 31. Prof. Horrebow besøgte og gav mig sin Bog om Bugges Almanakker³⁾.

Juni 1. Reist om Eftermiddagen til Ørholm og flyttet min Husholding derud, neml. Mette, Ane og Jørgen.

— 2. Søllerød Kirke, Hr. Blicher. En meget god Prædiken.

— 4. C. C. in pleno hos Stampe. — Hans Bruun vil have Ane til Mikkelsdag for at nedsætte sig at sælge Sukker etc. og skiære Tobak, hvortil jeg skaffer ham Bevillingerne⁴⁾. — Reist til Ørholm til Middag og været ved Kilden, som er reent ødelagt.

— 5. Fuglede bliver paa sin Hiemreise ved Cap næsten skudt i Sænk af Hollænderne, som troede, at Danmark havde erklæret Krig mod dem og Frankerig.

— 6. Fik mit Chatoll fra Byen.

— 7. Frue Schlegel opslaaer Partiet med Æreboe paa en uartig Maade⁵⁾.

— 8. Feddersen og Zeuthen Assessores i H[of-] og St[ads-]

¹⁾ Frid. Gottfried S. var i Forestillingen til Kongen opført som Nr. 7 blandt Ansøgerne (sm). Fynske og smaalandske aabne Breve 1782, Nr. 117). Jvfr. 8. Juni.

²⁾ Købmand Peter W. døde 28. Maj, 63 Aar gl. (Adresseavisen 1782, Nr. 108).

³⁾ Nogen trykt Bog kan der ikke være Tale om (jvfr. 8. Maj); ganske vist udsendte H. i 1782 et Svar paa en Recension i Lærde Efterretninger, men denne Pjeces Publikation faldt længer ud paa Aaret (sml. Lærde Efterretn. 1782, S. 817 ff.). Muligvis mener Luxdorph det Bind, der i Bibliotheca Luxdorphiana opføres som Nr. 466 blandt Libri Manuscripti (in Octavo) og kaldes: P. Horrebow's Almanak 1782 m[ed] Critique over Prof. Bugges Almanakker.

⁴⁾ 14. Juni 1782 fik han Bevilling paa at handle med vestindiske Varer, bl. a. Sukker (Sjæll. aabne Breve 1782, Nr. 484) og 10. Septbr. Privilegium paa Forhandling af alle Slags Tobakker og Tilladelse til selv at rive og skære Snustobak paa Betingelse af, at han inden 2 Aar anlagde en Tobaksplantage paa 2 Tdr. Land paa Amager — hvilket han i sin Ansøgning havde bedt sig fritaget for (Kommercekoll. danske Privilegiereprot. 1782-85, S. 185 ff., og Sager til danske Journal T Nr. 667). Jvfr. 29. og 31. Oktober.

⁵⁾ Jvfr. 29. Marts.

R[ætten]. Den sidste faaer ei Løn saalænge hand er Bogholder¹⁾. — Fridrich Stampe Capellan i Rødbye²⁾.

Juni 10. Efterseet Hielmstiernes Fodstie fra den nærmeste Kilde³⁾. — Morville viiste mig det andet Vei-Charte⁴⁾. — Min Luciani Macrobbii færdig skrevet og bragt til Wilhelmi⁵⁾.

— 11. C. C. in pleno hos Stampe. — Reist til Fredensborg.

— 12. Refereret i Stats-Raadet abss. Printzen og Thott.

— 14. Semper acerbus, semper honoratus dies⁶⁾.

— 17. Skrevet mine Tanker i de vidtløftige Sager om de Fattiges Væsen. — Frue Debes dør⁷⁾. — Bagger var her. Hand vil skille sig fra hans Kone a thoro et mensa og reise til Trundhiem.

— 18. C. C. in pleno hos Stampe.

— 19. Spadseret med Jfr. Hansen i den Gang i Hemmerts Indelukke⁸⁾, som er langs med Aen. En nydelig Promenade.

— 20. Kofod Ancher kom syg hiem fra Helsingborg, saa at hans Norske Reise blev opsat, og han er gaaet til Sengs.

— 21. Været paa Communitetet med Balle, Jansson og Holtermann.

— 22. Justitz-Raad Jacobis Bryllup med Frøk. Hielmcrone er berammet til d. 12. Julii. — Fæddersen Assessor og Koren Secreterer i H[øieste] Ret. Koss Assessor i O[ber-] H[of-] R[ætten] med 200 Rdr. Gage. — Om Middagen til Aagaards (hvis Søn blev overhørt af Balle og stod sig meget vel) med Etatz-Raad Hansen, Balle, Uldal, Justitz-Raad Bartholin og Fruer, Frøken Hersleb etc.

— 23. Henrich Schubboth, Dreng hos Boghandlerne⁹⁾, bliver Svend.

— 24. Herskabet kørte giennem Ørholm til Kilden¹⁰⁾. —

¹⁾ ved Enkekassen.

²⁾ Jvfr. 29. Maj.

³⁾ L. er i Ørholm.

⁴⁾ L. er nu i Kbhvn. Jvfr. 16. April 1781.

⁵⁾ Johan W. var Hofboglobder og boede i Skindergade (Kbhvn's Vejvisere 1782 og 1784).

⁶⁾ Fru Luxdorps Dødsdag og Ægteparrets Bryllupsdag.

⁷⁾ Justitsraadinde Christine D., f. Suhr, døde 15. Juni, 30 Aar gl. (Adresseavisen 1782, Nr. 121).

⁸⁾ ved Ørholm. Jfr. Hansen var atter denne Sommer med Luxdorff paa Landet.

⁹⁾ ∩: Faber og Nitschke.

¹⁰⁾ ∩: Kirsten Pils Kilde i Dyrehaven.

Secreterer Tidemans Søn kommer i mit Comptoir i Feddersens Stæd.

Juni 25. Saxtorf var her og saae til mine Øine. — C. C. hos Stampe in pleno. — Reist til Fredensborg. Spiist om Aftenen ved Taffelet og sad hos Printzessen¹⁾.

— **26.** Baron Holck, quo de agitur²⁾, og Cf:Rd. Jacobi besøgte samt Hiorthøj. — Refereret i Stats-Raadet abss. Printzen og Thott. — Besøgt Grev Moltke³⁾ og talt om Thotts Biblioteque⁴⁾.

— **28.** Bagger skal være gaaet om Bord til Trundhiem⁵⁾.

— **29.** Bagger var her og tog Afskeed. Non placuit.

— **30.** Lyngbye Kirke, Hr. Müller. Provst Hviid visiterede. Ungdommen svarede ypperlig og Provsten rosende dem.

Juli 1. Reist til Byen. Mette var med, fordi der skal sættes nye Vinduer i Biblioteket⁶⁾. — Aviserne holde til en almindelig Fred.

— **2.** Bang træder til 2 af Magistraten⁷⁾ samt Agerskov for at overlegge det Fattiges Væsen⁸⁾. — Begyndt at sætte Vinduer paa Biblioteket. — C. C. paa Cancelliet, hvor Stampe var med. Altsaa in pleno.

— **3.** Mine Folk vare i Dyrehaven⁹⁾. — Prof. Hornemans Moder dør¹⁰⁾.

¹⁾ Denne fornemme Plads havde Luxdorph flere Gange senere.

²⁾ I Statsraadet skulde netop denne Dag refereres en Forestilling fra Kancelliet om Formynderskabet for den umyndige Arving til Holckenhavn. Moderen, f. Adeler, vilde selv være Formyndere, men Onkelen, Kammerjunkeren og Kapt. Ernst Christopher Holck, holdt paa, at det maatte blive ham, og at Baroniet var oprettet for Holckerne og ikke for Familien Adeler. Sagen blev senere afgjort derhen, at han i Forening med Amtmanden over Nyborg Amt fik overdraget Baroniets Administration, medens Moderen og hendes Broder, Kammerherre og Stiftamtmand Fred. Adeler i Kristianssand, fik Formynderskabet (D. Kanc. Rotuli over Forestill. 1782, Fol. 197 ff., og Fynske Miss. 1782, Nr. 57 og 58).

³⁾ Joachim Godske M. var Bibliotekschef.

⁴⁾ Jvfr. 23. Juli.

⁵⁾ Jvfr. 17. Juni.

⁶⁾ Jvfr. 2. Juli. Det maa være Luxdorps eget Bibliotek, Talen er om her.

⁷⁾ c: Raadmændene Michael Lange og Svenning Lange.

⁸⁾ d. v. s. gennemgaa og overveje det af Magistraten indsendte Forslag og Plan til Fattigvæsenets Ordning. Kommissoriet udstedtes 24. Juli 1782 (Sjæll. Missiver 1782, Nr. 450). Jvfr. 6. August.

⁹⁾ Ved Kirsten Pils Kilde.

¹⁰⁾ Birgitte H., f. Hinckeldey, begravedes 8. Juli.

Juli 4. Major Nissen stikker en Smedde-Svend ihjel¹⁾.

— **5.** Reist til Byen. Stod af hos Frue Rheder. Den gamle vil have sit Testamente confirmeret²⁾. — Siden besøgt Frue Hielmstierne, som i Onsdags³⁾ Aftes gjorde et farligt Fald ned ad en Trappe og ligger til Sengs.

— **7.** Nielsen⁴⁾ giver i K:havn 15 β for en Pot Brænde-Viin, som hand sælger til sin Kroerske for 24 β og hun udbringer igien til 30 β .

— **8.** Frue Rheder skikkede mig deres Testamente til Confirmation⁵⁾.

— **9.** C. C. in pleno. — Morville gav mig det nye Carte over Roskilde-Veien. — Reist til Fredensborg.

— **10.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Linstow⁶⁾ har Bryllup med Cap:t v. Hemmerts Enke Rosses Datter⁷⁾.

— **11.** Mester Johan var her og hængte Skilderier op i Forstuen⁸⁾. — Etatz-Raadinde Colbiørnsen dør⁹⁾. Af 3 Rectores Magnifici i Række døde Schlegel og Balle, og hand bliver Enkemand i Embeds-Aaret.

— **12.** Den gale Conditor Kaalund dør¹⁰⁾.

— **13.** Besøgt Frue Hielmstierne og Frue Rheder, som jeg leverede Testamentet¹¹⁾.

— **14.** Borres Gaard¹²⁾ solgt til det Grønlandske Com-

¹⁾ Denne Tildragelse fandt Sted 2. Juli nær ved Charlottenlund. Major Chr. Carl N. flygtede til Sverige, men Sagen mod ham gik sin Gang, og næste Sommer dømtes han til at miste Hovedet ved Sværdet; Straffen blev dog formildet saaledes, at han, om han blev greben, skulde sættes paa Munkholm for Livstid (sml. Hirsch, Fortegn. over dansk-norske Officerer).

²⁾ Jvfr. 8. Juli.

³⁾ o: 3. Juli.

⁴⁾ Amy N. paa Ørholm.

⁵⁾ Konferensraad Wilh. Ludv. von Rheders og Hustrus Elisabeth Hedevig, f. v. Oppenhausens Testamente konfirmeredes 12. Juli (Sjæll. aabne Breve 1782, Nr. 563).

⁶⁾ Ludvig L., Hofmester hos Prinsesse Charlotte Amalie.

⁷⁾ Marie Elisabeth Ross († 1824), Enke efter Søofficer Gisbert H. († 1779).

⁸⁾ paa Ørholm.

⁹⁾ Prof. juris Jac. Edv. C.'s Hustru Marie, f. Hansen, døde 10. Juli, 43 Aar gl. (Adresseavisen 1782, Nr. 140). C. var det Aar Universitetets Rektor.

¹⁰⁾ Christian Samuel K., forhen Konditor og Urtekræmmer, var død 5. Juli, 56 Aar gl. (Adresseavisen 1782, Nr. 140).

¹¹⁾ Jvfr. 8. Juli.

¹²⁾ i Strandgade paa Kristianshavn, dav. Matr. Nr. 45.

pagnie for 50/m Rdr., Grev Laurwigs¹⁾, jeg veed ei til hvem, for 53/m Rdr.

— **Juli 15.** Paa et Træe over en Dør paa Ørholm staaer A 1594.

— **16.** C. C. paa Cancelliet in pleno. — Udlæst Tableau de Paris. Autor er een af vore nyere Philosophi²⁾, der ingen Christen er. Fattes ei Vittighed, men har mange umodne Tanker og en skiødesløs Stiil. Giør saa mange Latinske Ord til Franske. Hand skriver, at i Indien betale de Kopskat med Luus. Slutningen er stærk, hvori hand raader dem at sætte Ild paa de 4 Hjørner af Paris.

— **22.** Printzesse Charlotte ligger for Døden.

— **23.** C. C. in pleno. — Besøgt Grev Thott, som reiser i Dag. Hans Testamente legger hand i Cancelliet. Palæotypa og Mss:a skiænker hand Kongens Bibliothèque³⁾. Til Societetet 2500 Rdr. For i det Exemplar af mine Carmina, som hand giver til Herlufsholm, har hand skrevet til min Berømmelse⁴⁾. — Reist til Fredensborg. Herskabet spiiste i Teltet og jeg paa Kammeret.

— **24.** Ref[ereret] i Stats-Raadet abss. Thott og Schack.

— **28.** Selbye har kjøbt Farum for 18/m Rdr., Besætning og Meubler for 4/m Rdr.

— **29.** Frue Hansen var her og fortaalte, at Hr. Røn, Fridrichstad, vil have Carl til personel Capellan⁵⁾.

— **30.** C. C. in pleno.

— **31.** Extraheret Documenterne om Schmettaus Blätter⁶⁾.

August 3. Skrevet til Grev Thott om Kraft⁷⁾ til hans Bibliotek.

¹⁾ paa Hjørnet af nuværende Bredgade og Dronningens Tvergade; ejedes senere af Fréd. de Coninck (nu Moltkes Palæ).

²⁾ L. S. Mercier. De to første Bind af Værket var udkommet 1781.

³⁾ Jvfr. 26. Juni.

⁴⁾ Gude: Ved denne Leilighed vil jeg anmerke, at Kobberet foran i Luxdorps Carmina forestiller Malleville, Major af Fodfolket, som Natten imellem den 17de og 18de Januarii [1772] blev sendt ud til Gaunø for at indhente Thott, som er den gamle Figur paa Sløkket, ligesom og alt det øvrige der alluderer paa Thott.

⁵⁾ Jvfr. 14. September.

⁶⁾ Sml. Luxdorphiæna S. 49-86.

⁷⁾ En Carl Kraft, Søn af den bekendte Jens K. i Sorø, havde samme Foraar taget teologisk Eksamen og blev 1784 Sognepræst i Asminderup og Grandløse. Det er sikkert ham, Talen er om.

August 6. C. C. in pleno. — Bangs Samling med Agerskov og 2 af Magistraten om de Fattiges Væsen, hvori de bleve eenige¹⁾. — Reist til Fredensborg. — Herskabet havde været paa Jægerspriis. — Fregatten Bornholm kom hjem fra Irland²⁾.

— **7.** Refereret i Stats-Raad præss. Printzen, Eickstedt og Moltke. — Rosencrone, Guldberg og Frue spiiste om Middagen paa Kockedal. — Spiist om Middagen ved Taffelet med Moltke, Ahlefeldt, Krabbe og Fontenay. Dronningen stod fra Bordet, fordi hendes Snørelidse sprang.

— **8.** Cap:t Hoyer kom hjem fra China. — Der siges, at Printzen af Bevern³⁾ ægter Enke-Hertuginde af Glücksborg, [at] Mad. Desmercières sælger Sorgenfrey til Cf:Rd. Classen for 14500 Rdr. og at det skal mageskiftes med Jægersborg⁴⁾, ligeledes at Kongen kjøber Kokkedal⁵⁾.

— **9.** Clemens bragte mig Hielmstiernes Portrait⁶⁾. — Fridrich Eyberg var hos mig. Hand har for Sygdom opsagt sin Tieneste.

— **10.** Besøgt Frue Jacobi og hendes muntre Sviger-Datter.

— **11.** Grevinde Bernstorff dør af en Fausse-Couche⁷⁾.

— **13.** C. C. in pleno.

— **16.** Erichsen besøgte om Eftermiddagen og forlangede, at jeg skulde gjøre en Inscription under Grev Thotts Skilderie paa Kongens Bibliotek⁸⁾.

— **17.** Udlæst Vie privée de Louis XV⁹⁾. Temmelig vel-skreven. Megen Kundskab og mange Anecdoter.

— **18.** En Bonde-Karl begravet, som ved at glide ned ad en Høestak spidsede sig ynkelig paa Enden af et Rive-Skaft, der gik ham langt ind i Intestino recto, saa hand døde 26

¹⁾ Jvfr. 2. Juli.

²⁾ Var i Slutningen af det forrige Aar udsendt til Vestindien, men led Havari i den spanske Sø og maatte gaa ind til Irland (sml. Garde, Den dansk-norske Sømagt IV, 277). Jvfr. 8. December 1781.

³⁾ Frederik Carl Ferdinand.

⁴⁾ Dette Mageskifte blev dog ikke til noget. Se iøvrigt herom Nyrop, Joh. Fred. Classen, S. 272 f., og Nystrøm, Gentofte Sogn, S. 112.

⁵⁾ Rygtet var forkert, Kongen havde givet Afkald paa sin Forkøbsret (Christensen, Hørsholms Historie, S. 256).

⁶⁾ Jvfr. 25. November 1781.

⁷⁾ A. P. Bernstorffs første Hustru, Henriette Stolberg, var død 4. Aug. paa Godset Dreilützow.

⁸⁾ Jvfr. 19. August.

⁹⁾ af Mouffle d'Angerville, Londres 1781.

Tiimer efter. Hand var Søn af den Kone i Holte, som ville givet Hug paa mig med en Rive, fordi jeg stod oven paa hendes Høestak.

August 19. Giort Inscriptionen under Grev Thotts Skilderie, som skal sættes paa Kongens Bibliotek, hvor til hand skiænker sine Palæotypa¹⁾.

— **20.** C. C. in pleno. — Balle bliver Harboes Adjunctus og Successor. — Givet Prof. Ehlers sin Instrux²⁾. — Reist til Fredensborg.

— **21.** Været hos Guldberg. De fundne Denarier ere fra Tiberii til Commodi Tiider, 300 i Tallet. — Refereret i Stats-Raadet abss. Thott og Schack. — Frue Rheder var paa Ørholm og satte Kaalund og Holst af til Bülows Ball paa Søllerød, Julles Geburtsdag³⁾.

— **22.** Udlæst Der kleine Cæsar med Fornøjelse. Dog ligner den anden Bog ikke den første, Oversætteren maae have sat for meget til af sit eget. — Berregaard er blevet Kammer-Herre. — Kall, som viiste mig Aftægning af de Ægyptiske Steen-Sarcophagi fra Fyen, [besøgte].

— **24.** Kiøbt 12 Favne Brænde à 6 Rdr. Favnen med Vognleie. For at stable det i Gaarden à 8 β Favn og 1 Å Drikkep[enge]: 7 Å , for at save og hugge à 3 Å : 6 Rdr. og 3 Å Drp., for at stable i Kielderen à 8 β og Drp. 24 β : 7 $\frac{1}{2}$ Å . Tilsammen 80 Rdr. 5 Å 8 β . — Udlæst Todes Søb-Officerer⁴⁾, fuld af Vittighed og rørende Scener, undertiden dristig Indbilding, men alt for indviklet, ja vel og her og der ei alt for naturligt eller riimelig.

— **25.** I Aftes var usædvanligt Nordlys som en Bue med Straaler opad. I Aften var ligesaa. Begge Deelee i Nord-Vest.

— **27.** C. C. in pleno. — Bang⁵⁾ fortaalte, at Schimmelmans Boe beløber sig i alt kun til 3 $\frac{1}{2}$ Million. — Rheder er fød' d. 15. Octobris 1703.

¹⁾ Jvfr. 16. August. Sml. Werlauff, Hist. Efterretn. om det st. kgl. Bibliothek, 2. Udg., S. 230.

²⁾ Nic. Elert havde faaet overdraget Hvervet som Hovedredaktør af Ordbogen (sml. Molbech, Videnskabernes Selskabs Hist., S. 211).

³⁾ Juliane Marie B., f. 1773, Datter af Kammerherre og Staldmester Hans Henr. B., senere gift med Ove Henr. Juul-Rysensteen.

⁴⁾ En Komædie i 5 Akter, der udkom 1782, blev oversat paa Tysk og oplevede en Række Opførelser paa Skuepladsen.

⁵⁾ Oluf Lundt B., den ene af Eksekutorerne i S.'s Bo.

August 30. Fuchs var hos mig og aftalede at skildre mig med Urnen ved Siiden¹⁾.

— **31.** Voltelen besøgte anl. ei at foretrækkes af Cortsen. Den unge Hr. Vieth ligeledes; hans Broder i Commissariatet er død²⁾.

September 1. Provst Hviid døde i Middags.

— **3.** C. C. in pleno.

— **4.** Reist til Fredensborg og om Aftenen tilbage til Ørholm. Audientz hos Dronningen med de øvrige Collegianter³⁾. — Rosenørn er bleven Ober-Skiænk. — Guldberg seer bitterlig ilde ud.

— **6.** Rosencrone bliver Stats-Minister.

— **7.** Besøgt Voltelin i sit nye Huus.

— **9.** Bastholm bliver Confessionarius.

— **10.** C. C. in pleno. — Pentz er fød d. 11. Julii 1716.

— **12⁴⁾.** Om Natten Ild løs i Porcellain-Fabriqven. Skaden er dog kun paa en 4000 Rdr. Justitz-Raad Müller fik sin Arm af Ledd.

— **14.** Carl Hansen kaldes af Hr. Poul Røn i Fridrichstad til personel Capellan⁵⁾.

— **17.** C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. — Blev om Aftenen paa Kammeret for mit Øies Skyld. Læst om Lars Schmidt ex Auditorio⁶⁾ fuldt af Vidd og Ondskab. Begyndt paa Todes om Bogtrykkerne⁷⁾, men blev kied deraf. Efter hans Sætning kand intet lægges en Bogtrykker til Last, ikke engang typi.

— **18.** Refereret i Stats-Raadet for Eickstedt og Moltke.

— **20.** Præsten Dr. Schönheyder bad mig til Fadder.

— **21.** Osten bliver Justitiarius⁸⁾. — Provst Middelboe tog Afskeed.

¹⁾ Jvfr. 18. Juli 1781.

²⁾ Joh. Georg V., Kancellist i Generalitets- og Kommissariatskollegiets Revisionskontor, døde 29. Aug., 31 Aar gl. (Adresseavisen 1782, Nr. 178).

³⁾ Det var Enkedronningens Fødselsdag.

⁴⁾ Under denne Dato nævnes som en Lokalitet ved Ørholm: Doris (ell. Dons) Lyst-Huus.

⁵⁾ Jvfr. 29. Juli.

⁶⁾ S. ex auditorio, et Øgenavn for den disputationslystne Laurids Smith.

⁷⁾ T. havde udgivet nogle »upartiske Tanker« om Typografien, der var rettet mod Chr. Iversen og som denne svarede paa (Sml. Lærde Efterretninger 1782, 665 ff.).

⁸⁾ i Højesteret.

September 22. Leveret Hr. Blicher 5 Rdr. at uddeele d. 11. Octobris¹⁾). — Colbiørnsen og hans Brud var i Kirke²⁾).

— **24.** C. C. in pleno. — Solgt begge mine Vogn-Heste for 20 Rdr.³⁾) — Courant Mynt er snart ei at faae.

— **30.** Secr. Müller gik Sagerne igien[nem] med mig. — Aaskow og Guldbrand Rang med Etatz-Raader.

Oktober 1. C. C. in pleno.

— **4.** Hellig Giæstes Kirke. Carl Hansen prædikede for Dimiss og fik Haud illaudabilem af Hornemann.

— **5.** Schönheider kommer til Frue og Holst til Runde Kirke.

— **8.** C. C. in pleno.

— **10.** Fuchs begyndte at skildre mig. — Rogert gav mig Printz Ferdinands Skilderie. — Raadmand Casse dør, 85 Aar⁴⁾).

— **11.** Sendt Hr. Vogelius 6 Rdr. til de Fattige⁵⁾). — Prof. Fumar fra Kiel bliver Fransk Professor her ved Universitetet.

— **13.** Gratuleret Grev Thott til hans Fødselsdag.

— **14.** Meget Korn skal endnu staae ude ved Callundborg etc.

— **15.** Reist til Fredensborg.

— **16.** Refereret i Stats-Raadet præss. Schack, Eickstedt og Moltke. — Afskeeds-Audientz hos Kron-Printzen, Printz Fridrich og Dronningen.

— **17.** Sad for Fuchs.

— **22.** Hr. Krøll⁶⁾) dør. — C. C. in pleno. — Benzon søger Proclama til sin Søns Creditorer.

— **23.** Herskabet kom hjem⁷⁾).

— **24.** Staaet Fadder i Holmens Kirke til Commandeur-Capt. Stockfleths Datter Cathrine Nicoline (efter hendes Mormoder, Frue Vieth). Jeg har og staaet Fadder til Broderen⁸⁾).

¹⁾ ∅: Arveprinsens Fødselsdag.

²⁾ ∅: Søllerød Kirke. — Under samme Dag en Notits om at L. spiste til Middag hos Voltelens bl. a. sammen med Mr. Engelhart, som prædikede i Lyngbye.

³⁾ Dagen efter gav Luxdorph sin Kusk Afsked.

⁴⁾ Peter C. døde 5. Oktbr. (Adresseavisen 1782, Nr. 201).

⁵⁾ Jvfr. 22. September.

⁶⁾ Præsten ved Vajsenhuset. Et Mindedig af F. Sneedorff m. m. i Adresseavisen 1782, Nrr. 216, 217 og 225.

⁷⁾ fra Fredensborg.

⁸⁾ Derefter nævnes de andre Faddere.

Oktober 25. Printzesse Elisabeth i Horsens dør¹⁾.

— 27. Forestaaende Evangelium er, som meere i denne Almanak, paa et urigtigt Stæd anført, men, efter Befaling, blev dog dette forklaret²⁾ som hørende til D[omi]n[i]ca 23 samt Psalmerne brugte, da de ellers vare reent udgaaede formedelst Alle Helgens Dag³⁾.

— 28. Printzesse Charlotte døde om Morgenen Kl. 6. — Været paa Communitet med Balle og Jansson. — Guldberg sendte mig 20 Canal-Actier.

— 29. C. C. in pleno. — Schack Rathlou tager sin Afskeed fra den extraordinaire Commission og Skat-Kammeret, hvor Rosencrone, og fra Banquen, hvor Agerskov kommer i hans Stæd. — Bartholin og jeg underskreve Forlover-Seddel for Hans og Ane⁴⁾. — Gartner Drøchsel[!]⁵⁾ paa Rosenborg dør, Holbøll kommer i hans Stæd.

— 30. Igiennemseet endeel af Møllmans Disputatzer de re litteraria. — Jøden Valentins, min Naboes⁶⁾ brave Kone dør.

— 31. Givet Ane 100 Rdr. til hendes Bryllup⁷⁾.

November 1. Societet. Bugge læste om sine beregnede Observationer over nogle af Planeterne⁸⁾. — Skrevet Becker til, at jeg blæser ad hans Roser, siiden hand ei vil holde, hvad hand har lovet⁹⁾.

¹⁾ Den russiske Prinsesse døde 20. Oktbr. (Friis, Det russiske Fyrstehof i Horsens, S. 147).

²⁾ nl. i Kirkerne.

³⁾ Det maa her erindres, at Luxdorps Dagbogsoptegnelser er indført i Skrivkalendre. Over Datoen 27. Oktbr., som var den 22. Søndag efter Trinitatis, er som Dagens Evangelium anført Om Skattens Mønt, Matth. 22., der rettelig hører til 23. Søndag efter Trinitatis. Denne faldt dette Aar paa den 3. Novbr., og Allehelgensdag (1. Novbr.) altsaa midt imellem. Jvfr. 8. Maj.

⁴⁾ Jvfr. 4. Juni og 31. Oktober.

⁵⁾ Christopher Dørschel døde 28. Oktbr., 63 Aar gl. (Adresseavisen 1782, Nr. 215; Berl. Tid. 1782, Nr. 87).

⁶⁾ Glanslærredsfabrikør Marcus Moses V. boede i Snaregade 12 (Vejviser 1780).

⁷⁾ Jvfr. 29. Oktober.

⁸⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 365-74.

⁹⁾ Gude bemærker: Roser havde Luxdorph en særdeles Yndest for, og i sin Have i Nærum havde han mangfoldige Sorter. Becker, som nu var Eier af Gaarden, synes at have lovet Luxdorph at skulle faae Roser til Foraaret; men denne Present afslog Luxdorph, da Becker i Henseende til noget ved Gaardkiøbet ikke var ordholdende.

November 2. Prof. Bang¹⁾ besøgte og gav mig sit danske Program²⁾.

— 4. Rahbeck besøgte og bragte mig Benzons Qvitteering for de 1000 Rdr.

— 5. C. C. in pleno. Texten over Prinsesse Charlotte Joh. XVII.²⁴.

— 6. Refereret i Stats-Raadet abss. Printzen og Thott. — Braem er født d. 12. Februarii 1711³⁾.

— 8. I Gaar afbrændte Kongens Slagters, Svendsens Forhuus i Fridrichsberg-Gaden. — Societet. Hr. Chemnitz oplæste Hr. Strøms Beskrivelse over Eeger Præste-Gæld⁴⁾.

— 11. Om Aftenen første Mandags-Samling hos Rottbøll-Friis⁵⁾. — Hans og Ane⁶⁾ spiste Mortens-Gaas med mine Folk. — Kong Augustus II af Polen, som friede til Printzesse Charlotte⁷⁾, skal have sagt til en af sine Generaler: Sie sind Atheist par systeme und ich bin es par coeur. Sagen Sie mir nun die Grunde, worauf mann das Ding bauen soll. Sire, svarede hand, ich habe das alles öfters nachgedacht und überwogen. Es will aber nicht Stich halten.

— 12. C. C. in pleno. — Solgt mine 20 Canal-Actier⁸⁾ à 9 Rdr. 4 $\frac{1}{2}$ Stk. — Den gamle Scharffenberg dør pludselig, 79 Aar gl.⁹⁾.

— 14. Hr. Fabritius, som kommer til Waysenhuset¹⁰⁾, besøgte. Skrevet paa Melbyes Supplique om at blive Informator der. — Læst en Adelsmands og Officeers Betænkning over Buchwalds Cahier¹¹⁾. Uforstaelig Pølsesnak. Hand er ingen Patron af Collegier.

— 15. Societet. Prof. Treschow læste om Inscriptionerne paa Sinai¹²⁾.

¹⁾ Fred. Ludv. B.

²⁾ til Reformationsfesten ved Universitetet.

³⁾ I Danmarks Adels Aarbog (1838, S. 94) og Biogr. Lex. findes G. A. Braems Fødselsdag opgivet til 11. Febr. 1710. Jvfr. 12. Februar 1733.

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 569-80.

⁵⁾ Derefter opregnes Gæsterne. Jvfr. 19. November 1781.

⁶⁾ De nygifte. Jvfr. 29. Oktober.

⁷⁾ Den nylig afdøde Prinsesse.

⁸⁾ Jvfr. 28. Oktober.

⁹⁾ Archivarius ved Departementet for de udenlandske Affærer, Kancelli-raad Chr. Rud. S. døde 11. Novbr. (Adresseavisen 1782, Nr. 226).

¹⁰⁾ som Præst.

¹¹⁾ Jvfr. 28. Maj.

¹²⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 547-68.

November 18. Opsat et Svar til Møllmans Arvinger anl. Bibliotequet¹⁾). — Etatz-Rd. Colbiørnsen besøgte og gav mig Programma til Onsdag²⁾). — Om Aftenen blev Printzessen udført³⁾).

— **19.** Hellig Gæstes Kirke, Klage-Prædiken over Printzessen, Hr. Vogelius. — Printzessen begravnes i Roskilde.

— **20.** C. C. in pleno. — Refererede i Stats-Raadet abs. Thott. — Stampe afstaaer Casserer-Embedet til Fuglsang.

— **21.** Været hos Fuchs, som gjorde mit Skilderie færdig.

— **22.** Societet. Suhm læste om den Deel af Polen, som Keiseren har faaet⁴⁾).

— **23.** B.⁵⁾ blev meget og urimelig stødt over et uskyldigt Ord, jeg sagde om Collegierne og deriblandt G[eneral-]K[irke-]Insp[ectionen] i Anledning af det, der er skrevet om Cahier⁶⁾). — Brev til H[of-] og St[ads-]R[ætten] om Møllmans Bøger til Biblioteket. — Samtøkt i, at Suhm laaner 1000 Rdr. af Smagens Penge.

— **24.** Besøgt Grev Thott, som ligger til Sengs af Forkølelse og hikker. Non placet.

— **25.** Om Aftenen Manddags-Selskabet hos Nielsen præss. Suhm, Holmskiold, Rottbøll, Schønheyder og Borneman, som blev reciperet. — En fortvivlet Lem af Børne-Huuset forlangede af Kofod⁷⁾) at skaffe ham Brød, og da denne svarede, at hand ei kunde, skar hand Maven op paa den, der stod ham nærmest, saa at hand døde.

— **26.** C. C. in pleno.

— **28.** Communitetet med Balle alleene. — Spiist ved Kron-Printzens Taffel efter hans Examen, med Stats-Raadet, Chefferne for Collegierne og Hofbetienterne foruden de fleer⁸⁾) som sædvanligt.

— **29.** Societet. Justitz-Raad Müller læste om Guld-Prøven⁹⁾).

¹⁾ Sml. Werlauff, anf. Skrift, S. 201.

²⁾ d: 20. Novbr. Denne Dag holdtes paa Universitetet en Sørgefest i Anledning af Prinsesse Charlottes Død.

³⁾ til Roskilde.

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 471-509.

⁵⁾ d: Justitsraad A. P. Bartholin, der var Medlem af General-Kirke-Inspektionen og næsten hver Aften var i Luxdorps Hus, i Reglen sammen med Laurids Schov; ogsaa denne Aften havde han været der.

⁶⁾ Jvfr. 28. Maj.

⁷⁾ Hans K., der var Direktør for Tugthusene.

⁸⁾ Læsningen usikker.

⁹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. IV, 1-28.

December 1. Carl er kommen efter en besværlig Søe-Reise til Norge¹⁾. — Læst begge Bastholms Taler over Printzessen²⁾.

— 3. C. C. in pleno. — Mit Skilderie kom fra Fuchs.

— 4. Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen og Thott.

— 5. Mit Skilderie ophængt kostede med Ramme 40 Rdr.

— 6. Societet. Müller læste om Guld-Prøven³⁾.

— 8. Provst Schönheyder besøgte og gav mig sin Hukommelses-Tale over Printzessen⁴⁾.

— 9. K:herre Benzon besøgte om sin Søns Gield etc.⁵⁾ — Printzessen⁶⁾ laver til Barsel.

— 10. C. C. in pleno. — Rheder døde om Aftenen Kl. 8⁷⁾.

— Den Jydske Post-Sæk tabt mellem Roskilde og dette⁸⁾, men blev funden igien.

— 11. Paa Communitetet med Guldberg og Jansson.

— 12. Paa Børsen sagdes, at Freden var sluttet.

— 13. Societet. Rottbøll læste om Ceylonske Planter⁹⁾ og havde med sig Carl Linné, Ridderens Søn, som blev antagen til Medlem.

— 15. Land-Raad Roche-Gallichon var her og ville laane Penge. Ham er efter hans Sigende lovet 40/m Rdr. og en Pension af 3000 Rdr. aarlig i 50 Aar, om hand kand opdage Øster-Bøyden¹⁰⁾ af Grønland.

— 16. Etatz-Raad Hansen har fortaalt, at ved Vestervig er strandet en Kaper paa 7 Tønder Guld, hvorved Moldrup¹¹⁾ profiterer 2 T. Guld, med mange utrolige Omstændigheder. — Baron Wedell¹²⁾ bliver K:herre med bouche en cour. —

¹⁾ Jvfr. 14. September.

²⁾ den afdøde Prinsesse Charlotte.

³⁾ Jvfr. 29. November.

⁴⁾ Det var en trykt Tale.

⁵⁾ Jvfr. 22. Oktober.

⁶⁾ o: Arveprinsessen.

⁷⁾ Vilh. Ludv. R.'s Livsdata i Adresseavisen 1782, Nr. 246.

⁸⁾ Jvfr. 22. Februar 1781.

⁹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 525-46 og 593 f.

¹⁰⁾ en af de gamle Nordbøygder, i de nuværende Frederikshaabs og Julianehaabs Distrikter.

¹¹⁾ Ejeren af Vestervigkloster. Om en Stranding ved Vestervig berettes fra Aalborg i Berlings Tidender 1782, Nr. 99, men ganske vist uden utrolige Omstændigheder.

¹²⁾ Fred. Chr. W.-Jarlsberg.

Mandags-Selskab hos mig¹⁾. Bliver igien hos Suhm d. 6. Januarii 1783. — Fuglsang adjungeret og succedere[r] Stampe²⁾.

December 17. C. C. in pleno.

— 18. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. Sagen om Trolovelsers Ophævelse var for³⁾. — Printzen af Bewern skal være saa ilde gift⁴⁾, at hand er færdig til at forlade sit Huus og komme her tilbage. — La vie privée des douze Cesar[s], en af de liderligste Bøger, jeg nogensinde har seet, med opdigtede Gemmæ i Kobber, er kommen her til Byen at sælges.

— 20. Societet. Abildgaard oplæste Prof. Crell fra Helmsstad hans Piece om at sødgiøre Syrer⁵⁾.

— 21. Fuldført mit Register over Noterne i den store Luciano og indskrevet i den lille.

— 22. Hellig Gæstes Kirke, Høimesse Stud. Fabricius. Uforstaaelig, ont ved at samle. — Kongens Cabinet Hr. Kofod⁶⁾. Temmelig gode Gaver, og det er alt.

— 23. Fulgt Sal. Rheder til Jorden i Tydsk Kirke. Parrene vare 1. Jeg og Rosencrone, 2. Lerche og Suhm, 3. Kaalund og Bornemann[?].

— 24. C. C. in pleno.

— 26. Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. Ypperlig. Givet Schov til de Fattiges Skole, hvis Trang der meget blev klaget over i begge Prædikener⁷⁾, 10 Rdr., NB. paa Vilkor, at Hr. Müller skulle give mig sin Præken skriftlig.

— 28. Læst Treschows Prædiken over Printzessen samt Leçons d'un maître de langue française à 4 Academiciens de Berlin.

¹⁾ Gæsterne opregnes.

²⁾ Danske Kancellis Kasserer, Henr. Christensen S.

³⁾ Om Trolovelser, navnlig deres hensigtsmæssige Ophævelse, udgik 19. Februar 1783 en Forordning, hvorom Kancelliet gjorde Forestilling i dette Statsraadmøde. En Kvinde, der var tvunget til Trolovelse, fik i samme Statsraad sin Ansøgning om Ophævelse bevilget (Sjæll. aabne Breve 1783, Nr. 122; D. Kanc. Rotuli over Forestill. 1782, Fol. 375).

⁴⁾ Jvfr. 8. August.

⁵⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 430 ff.

⁶⁾ ∴ Hr. K. prædikede i Kongens Cabinet.

⁷⁾ nl. ogsaa i Sognepræstens Hr. Vogelius', som L. overværede til Høimessen samme Dag.

December 29. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Heidenreich. En god og opbyggelig Prædiken baade i Gave og Materie. — Sendt Sandvig alle mine familie Papirer for at forfærdige min Stamtavle.

— 31. C. C. abs. Aagaard, som havde ont for Brystet.

1783

Januar 1. Frue Jacobi var 69 Aar den 9. Decembr. 1782.

— 2. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott.

— 3. Begyndt at legge mine Breve i Orden. — Societet. Abildgaard læste en Afhandling af Fabricius i Kiel om Insekters Hørelse¹⁾. Crell, en Chymicus, blev Membrum.

— 4. Leveret mine Breve og F[o]r[ordninge]r til at indbindes. — Printz Friderich giver sit skriftlige Votum, at Trolovelser bør vedblive, men deres Misbrug afskaffes²⁾.

— 5. Hr. Møller besøgte og gav mig sin Prædiken paa 2. Juuledag til Aftensang³⁾. — Christopher Hansen besøgte uformodentlig. Hand er kommen som Expresser fra Skibet Juliana Marie, som er forulykkedes i Sverrig ved at have tabt Mast og Stænger i en stærk Storm, og kand ei komme videre end til Norge. — Bornemans ældste Datter skal have Assessor Zeuthen.

— 6. Clubb hos Suhm.

— 7. C. C. in pleno. — Spiist om Middagen til Kron-Printzens Taffel med Huth, Guldberg, Suhm og Ellebracht. Suhm overleverede sin Bog⁴⁾, Printzen selv spiiste hos Dronningen, som den Dag for første Gang kiørte Tour.

— 10. Societet. Bugge læste om Planeternes Opposition mod Solen⁵⁾.

— 11. Jeg undertegnede Badens Regnskabs-Revision⁶⁾ af 652 Rdr. 9 ρ 's Beholding, nedlægges 500 Rdr. i Cassen. — Skrevet Frue Schulenburg til.

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 375-78.

²⁾ Jvfr. 18. December 1782.

³⁾ Jvfr. 26. December 1782.

⁴⁾ 1. Tome af Suhms »Historie af Danmark« var udkommet 1782.

⁵⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 461-70.

⁶⁾ Talen er om Smagens Selskabs Regnskab.

Januar 12. Skrevet til Biskop Bloch og sendt hans Søn de 7 Volumina af Sandbys Poeter¹⁾. — Jfr. Hansen var her om Aftenen. Skibet Printz Fridrich, hvor hendes Broder Paul er paa, ligger paa [!] Øen Mauritius ved Madagascar.

— **13.** Clubb²⁾ hos Holmskiold præss. Bornemann, Schønheyder og indbudne Justitz-Raad Müller og Prof. Abildgaard; sc. Verten var til Appartement, Balle syg, Hornemann havde Forretninger, Nielsen paa Bibliotequet, Suhm til Bülows, Rottbølls Kone var syg.

— **14.** C. C. abs. Aagaard. — Der skal udgaae en Forordning mod Overdaadighed blandt Bønderne³⁾.

— **15.** Stats-Raadet var alleene til Kl. 1¹/₂, jeg fik ikke refereret. Diævels [?] var det for Klæderne Skyld⁴⁾. — Bildsted gjør Opbud paa 60000 Rdr.

— **17.** Auditeur Rosenstand⁵⁾, som vil være H[øieste] R[æts] Advocat, [besøgte]. — Om Aftenen i Societetet, hvor Cf:Rd. Møller læste om Infusions-Dyr⁶⁾.

— **19.** Sendt Frue Hielmstjerne en Bouquet⁷⁾.

— **20.** Nordlys. — Paa Søndag skal der beedes for Printzessen⁸⁾.

— **21.** C. C. abs. Aagaard.

— **22.** Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen og Thott. — Læst Dr. Münthers Prædiken mod Overdaadighed.

— **24.** Societet. Land-Maalerne viiste deres Carter.

— **25.** Decanus⁹⁾ Worm besørger herefter den Berlingske Lærde Tidende fortsat.

— **26.** Skrevet til Kammeret, om ikke vore¹⁰⁾ Geographi-

¹⁾ ∴ Versebøger. Denne Betydning af »Poeter« var ikke sjælden i det 18. Aarh.

²⁾ ∴ de Sammenkomster, Luxdorph i de foregaaende Aargange kalder »Mandags-Selskab« eller blot »Samling«.

³⁾ Forordningen om Overdaadigheds Indskrænkning udgik 20. Januar gennem Økonomi- og Commercekollegiet.

⁴⁾ Luxdorph maatte under Statsraads-Referatet være i fuld Pynt — hvad han ikke yndede. Og saa var det endda uforudtændt denne Gang.

⁵⁾ ∴ Teaterkritikeren P. Rosenstand-Goiske.

⁶⁾ Jvfr. 21. Februar.

⁷⁾ Det var hendes Fødselsdag.

⁸⁾ ∴ Arveprinsessen, der var højt frugtsommelig.

⁹⁾ paa Kommunitetet.

¹⁰⁾ ∴ Videnskabernes Selskabs.

ske Carter kunde giæmmes i Land-Maalings-Arkivet¹⁾. — Der blev beedet for Printzessen²⁾.

Januar 27. Dannefeldt har Nøglen i Lommen³⁾. Hand har i den korte Tiid, hand var her⁴⁾, forødet over 10000 Rdr. af sin Mødrene-Arv. — Lange var her og fortaalte, at Hr. Høegh, Guldbergs Halv-Broder, er af Magistraten⁵⁾ kaldet til Gientofte.

— 28. C. C. abs. Aagaard. — Dronningen spiiser i Gemakket formedelst en Recidiv⁶⁾.

— 30. Balle besøgte. Hans Moster i Nackschow er død, har giort Legata til 6 à 7000 Rdr. og efterladt til ham og Syster en 20000 Rdr.

— 31. Haas besøgte mig. Hand er den første Danske, der er reciperet i Paris⁷⁾ Jeg skrev til Guldberg, at hand burde stikke Abildgaards Antiquiteter. — Oration om Kongens Politiske Viisdom, holden af Colbiørnsen⁸⁾. — Gartner Hammer dør af et Brok. — En stræng Cabinets-Ordre anl. Justitz-Væsenet. Kongen har egenhændig dateret den paa sin Fødselsdag⁹⁾. — Smagens Portefeuille: Lund, Land-Mandens Lyksalighed¹⁰⁾, og Oratorium [over?] Christi Kirke.

¹⁾ Dertil gav Rentekammeret sit Minde i Skrivelse af 8. Febr. Kortene skulde opbevares i et Gemme med to Laase, hvoraf Selskabets Sekretær skulde have Nøglen til den ene og Landmaalings-Konduktøren til den anden (Rentek. Landvæsenskontoers Kopibog).

²⁾ Luxdorph var til Aftensang i Helliggeist Kirke, hvor han hørte sin beundrede Ven, Kapellan Müller prædike. Men Referatet er undtagelsesvis ganske kort, og nedenunder har L. skrevet: NB. Jeg var desværre saa tung, at jeg neppe kunde holde mine Øine aabne den gandske Tale igiennem.

³⁾ ∴: udset til Kammerherre, men endnu ikke udnævnt.

⁴⁾ Han levede ellers i Norge. Jvfr. 3. April 1782.

⁵⁾ Gientofte Kirke tilhørte nemlig Vartov Hospital, der var underlagt Kbhvns Magistrat.

⁶⁾ Der var den Dag Kur ved Hoffet i Anledning af Kronprinsens Fødselsdag.

⁷⁾ ∴: optaget til Medlem af det franske Kunstakademi.

⁸⁾ paa Universitetet i Anledning af Kongens Fødselsdag.

⁹⁾ Der ankedes deri over Retsforhold ude i Provinsen, over Mængden af Prokuratorer og deraf følgende mange Processer, Dommer-Embeders Besættelse etc. Dateret: Christiansborg paa Vores Fødselsdag 1783 (Kopibog over Kabinetsordrer).

¹⁰⁾ I »Minerva« for Juli-Septbr. 1788 findes S. 366 ff. et »Læredigt« af J. J. Lund med Titel »Landmanden«. Det er tilegnet Luxdorph.

Februar 1. De 100 Rdr., jeg gav Ane til Brylluppet¹⁾, have de laant ud til en Brændeviins-Mand, som frygtes for at være gaaet sin Vei. — Kofod Ancher besøgte. Hand vil give den Jydske Lov ud. — Paategnet Holtermans²⁾ P.M. til Guldberg om de mange Ferier ved Klosteret³⁾.

— 3. Contre-Admiral Basballe dør⁴⁾ og efterlader sig 12000 Rdr.

— 4. C. C. in pleno.

— 5. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott.

— 7. Sociætet. Hr. Chemnitz læste om Sneglene i Syder-Søen og deraf viiste nogle prægtige Støkker.

— 8. Mine Bøger solgte paa Bluhmes Auction⁵⁾ for 25 Rdr., som jeg gav Torkelin. — Kongen gav 1000 Rdr. af de 2000 Rdr., som Gelmuyden gav for sin Nobilitation, til Deeling mellem Cancellisterne og Copiisterne i det Danske Cantzellie⁶⁾. — Commandeur Krogh bliver Kammer-Herre.

— 10. Schlanbusch hos Kron-Printzen⁷⁾ skal i Ober-Hof-Retten og have Løn, naar Levetzau ved første Vacance kommer i Høieste-Ræt. — Chippendal bliver dømt i Høieste Ræt for at have brudt sit Ægteskabs-Løfte med Jfr. Schmidt til at betale hende 3000 Rdr. og 200 Rdr. i P[rocessens] O[mkostninger] samt for sin Paastand at bøde til Vor Frelseres Kirke og J[ustitz-] C[assen] 100 Rdr. hver.

— 11. C. C. in pleno.

— 12. Skrevet Tillæg og Forandring i mit Testamente. — Cancellie-Raad Lange besøgte og fortaalte, at en Ubenævnt havde givet 10/m Rdr. til Fridrichs Hospital. — I Dag er det Ober-Præsidentens⁸⁾ Geburtsdag. Hand er fød 1712⁹⁾.

¹⁾ Jvfr. 31. Oktober 1782.

²⁾ Justitsraad Knud H. var Sekretær ved Kommunitetet.

³⁾ I en Notits under den følgende Dag omtales Æreboe og hans Forlovede, Frøk. Brunck. De holdt Bryllup 2. Maj 1783 (Berl. Tid. 1783, Nr. 37).

⁴⁾ Kammerherre og Kommandørkaptajn (Kontreadmiral blev han ikke) Chr. Carl B. døde 31. Januar, 51 Aar gl. (Adresseavisen 1783, Nr. 25).

⁵⁾ Hofpræst Christopher Bluhmes efterladte Bogsamling blev bortsolgt i de sidste Dage af Januar og Begyndelsen af Februar (Auktionskatal.). Her har Luxdorff rimeligvis samtidig faaet nogle af sine Dubletter o. lign. afsat.

⁶⁾ 19. Februar undertegnede Kongen et Patent (dateret 29. Januar) for Generalkrigskommissær Joachim Chr. Geelmuyden om Optagelse i Adelsstanden under Navn af Gyldenkrantz (Danske Kanc. Underskrivelsesbog).

⁷⁾ Han var Prinsens Kammerpage.

⁸⁾ G. A. Braem.

⁹⁾ Jvfr. 6. November 1782.

Februar 13. Een af Bødker-Drengene slog paa en glubsk Maade en Jøde-Dreng her i Gaarden efterat have lukket Porten for ham. Verten har lovet at giøre det got med Mad. Mariboe, hvis Ærinde hand¹⁾ gik.

— **14.** Udlæst Bastholms Christelige Religions Hovedlærdomme. Et ypperligt Skrift, hvis Mage jeg ei nylig har læst. — Cammer-J. Cederfeldt besøgte. Hand er meget vel fornøiet med Clod²⁾. — Societet. Liungberg læste³⁾. — Kalcreutz bliver Over-Kammer-Junker.

— **15.** Kongen giver 300 Rdr. til det Islandske Selskab.

— **17.** Printzessen aborterer med en Printzesse Kl. 2³/₄ Eftermiddag.

— **18.** C. C. abs. Aagaard. — Ild løs i et Kakkelovns-Rør tæt herved hos Jøden⁴⁾, som dog, Gud være æret, strax blev slukt.

— **19.** Refereret i Stats-Raadet abs. Thott. — Jeg gik med Krabbe i Printzessens Forgemak⁵⁾. — NB. Mad. Jacobi skal drikke som en Soe. — Giort Project til en Medaille over Stutterierne. — Det er Cappel, som gav de 10000 Rdr. til Fridrichs Hospital i Anledning af Apotekets Afstaaelse⁶⁾.

— **20.** Byfogd Christie i Christiansund dømmes fra sit Embede i H[øieste] Ret. — Børne-Huuset faaer ved Cabinets-Ordre alt, hvad det bør at have, af de Fattiges Væsen. — Frue Thurah besøgte og klagede over Frue Bigens⁷⁾ Skifte. — Suhm faaer et Brev fra Paven til Tak for Langebecks Scriptores.

— **21.** Printzessen⁸⁾ ført til Roskilde. — Societet. Cf: Rd.

¹⁾ nl. Jødedrengen.

²⁾ Jvfr. 24. December 1781 samt 16. og 17. Januar 1782.

³⁾ Mødeprotokollen (i Videnskabernes Selskabs Arkiv) oplyser, at det var en Afhandling om en Traad, som gaaer om en Kegle, hvor stor Deel deraf i 10 Umdreyinger vil medgaae.

⁴⁾ Luxdorph mener muligvis Naboen, Lærredsfabrikør Moses Valentin. Der boede dog vistnok flere »handlende Jøder« i Snaregade.

⁵⁾ i Anledning af Arveprinsessens Forløsning.

⁶⁾ Jvfr. 12. Februar. Joach. Dietr. C. var Apoteker ved Hospitalet og stiftede flere Legater; Provisor Jens Samuel Grønlund fik 28. Febr. Successionsbrev af Direktionen (kg. Konf. 10. Septbr., Sjæll. aabne Breve 1783, Nr. 682). Sml. Nyrop, Fred. Hospitals Apotekere, K. 1917.

⁷⁾ Jvfr. 10. Januar 1782.

⁸⁾ den dødfødte. Jvfr. 17. Februar.

Müller læste om Infusions-Dyrene¹⁾. Jonston²⁾ blev proponeret til Medlem i Societetet. — Hr. Ussing dømt fra Præste-Embedet ved Commissionen³⁾.

Februar 22. Korn bliver Stift-A[mtmand] i Trundhiem.

— 23. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Vogelius. Anmeldede Printzessens Abortus.

— 24. Clubb hos Rottbøll abs. Holmskiold. Biskop Egede var med og blev antaget i Selskabet. Næste Gang hos Suhm.

— 25. C. C. abs. Aagaard. — Den første Dag⁴⁾ skal alle de daglige Assessores sidde ved Thronens venstre Siide i deres sædvanlige Orden og de extraordinaires efter deres Rang ved den høire.

— 26. Refereret i Stats-Raadet abss. Printzen og Thott.

— 27. Extraheret Kammerets Forestillinger i Buchwalds Sag⁵⁾. — Erichsen sendte mig sin Bog om Handelen paa Island⁶⁾. Den Mand fortiente en Ærestøtte af sit Fæderne-land.

— 28. Nordlys om Aftenen. — Grev Osten skal, efter hans Forslag, med Rested, Fritzsche og Nørregaard, Bang, Stampe, naar hand kand, omgiøre den 6te Bog i Loven, fornemmelig anl. Tyverier⁷⁾. — Societet. Jonston blev antagen til Membrum, dog med Opposition. Rothe læste om Bryde i de gamle Love⁸⁾.

¹⁾ Jvfr. 14. Marts.

²⁾ James Johnstone, engelsk Legationspræst.

³⁾ Denne Kommission var bleven nedsat 13. Juli 1781, da Justitsraad Nic. Stabell og Prof. Herman Treschow fik Ordre til at undersøge hans Affærer. U., som paa dette Tidspunkt var Kapellan i Ringsted, sigtedes ikke blot for at have forledt Bønderne til falsk Vidnesbyrd, men ogsaa for Tyveri og Indbrud (Sjæll. Miss. 1781, Nr. 485). Kommissionsdommen blev dog underkendt ved Højesteret (jvfr. 22. Juni 1784). Sml. Kirkehist. Saml. 4. R. II, 390.

⁴⁾ i Højesterets nye Retsaar.

⁵⁾ Det er disse Ekstrakter, Luxdorph vedhæftede Buchwalds »Cahier« og som senere tryktes i Nyerups Luxdorphiana. Jvfr. 28. Maj 1782.

⁶⁾ Forsøg til Forberedelse til at besvare det Kgl. Danske Landhuusholdnings-Selskabs Spørgsmaal om den beste Handels-Indretning for Island. Kbhvn. 1783.

⁷⁾ Derom udgik et Kommissorium under 19. Marts. Kommissionen, hvori ogsaa J. E. Colbiørnsen fik Sæde, skulde »en Gang for alle, efter sande Stats og menneskelige Principper« udarbejde et Udkast til en almindelig Straffe-Forordning (Sjæll. Missiver 1783, Nr. 202).

⁸⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 433-60.

Marts 1. Nordlys, staaende, som en Regnbue. — Osten, Bang, Colbiørnsen, Trant, Moth, Roepstorff etc. befales at gjøre Forslag til en Code noir¹⁾. — Osten²⁾ faaer sin Afskeed fra Trundhiem og Korn kommer i hans Stæd³⁾.

— 3. Hellig Giæstes Kirke Provst Schönheider. Stor F[or]andring[?]⁴⁾ paa Faste-Prækener og Psalmer!

— 4. C. C. abs. Aagaard.

— 5. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott.

— 6. Høieste Ræt. N:o 45. Organist Kietz (Schönheider) havde beskyldt Professor Darbes (Colbiørnsen) for, at hand havde stiaalet sin Musik til den Psalme »Mænd af udødeliges Land« af Pater Martinis Musik i Bologna. Derfor lod Darbes ham stevne. Kietz tog Contrastevning og ville føre Vidner, at Darbes ei forstod Musiken, efterdi Mellemstemmerne til den i samme Musik foregaaende Psalme »I Jesu Navn« vare saa fuskeragtige, at en Aars-Lærling kunde gjøre dem bedre. Naar da Darbes vedkiendte sig det slætte, kunde hand ei være Autor til det prægtige, samt paastod, at Darbes skulle fremlægge sin Partitur. Begge Deelee afslog det første Vidnekammer⁵⁾, deels fordi det første var uden for Hoved-Stevningen, deels fordi ingen kand tilpligtes at fremkomme med Vaaben mod sig selv. Kiændelsen blev per unanimia stadfæstet og Kietz blev tildømt at betale 50 Rdr. i P[ro]cessens] O[m]kostninger] (ved 14 Stemmer mod 13) samt 29 Rdr. til J[ustitz-]C[assen]. Justitiarius og de 13 ordinarii sadde ved den venstre og 13 extraordinarii ved den høire Siide af Thronen⁶⁾. Procuratorerne holdt hver sin Tale i Anledning af den Danske Lovs Jubilæo⁷⁾. — Rosenkrantz-Levetzau, Schilden, Fontenay, Linstow og maaskee fleere faae Baandet.

¹⁾ Denne Kommission skulde forfatte Udkast til en Forordning om det Forhold, som Herre og Slave bør have til hinanden. Kommissionen var foranlediget af A. S. v. d. Osten med Udgangspunkt i en nylig foretaget Højesteretssag, hvorunder en vestindisk Planter paa St. Croix var tiltalt for en oprørende raa Behandling af sine Slaver (Komm. dat. 12. Marts, Sjæll. Miss. 1783, Nr. 178).

²⁾ Joh. Vibe von der O.

³⁾ som Stiftamtmand.

⁴⁾ Læsningen meget usikker.

⁵⁾ i Hof- og Stadsretten.

⁶⁾ Jvfr. 25. Februar.

⁷⁾ Højesterets-Referatet findes paa det modstaaende hvide Blad.

Marts 7. Kofod og Bang Cf:Raader, Holtermann og Schneider Etatz-Raader, Rested, Fridsch og Lange virkelig Justitz-Raader samt Reiersen¹⁾. Voltelin virkelig Cancellie-raad. — Societet. Saxtorf læste om Brusk-Snittet²⁾.

— 9. Frøk. Staffeldt kommer til Dronningen³⁾.

— 10. Ahlefeldt bliver General-L:t. — Clubb hos mig in pleno. Næste Gang hos Holmskiold. Bornemann propone-rede Treschou. — Classen faaer Rang med Geheime-Raader.

— 11. Hellig Giæstes Kirke Hr. Lasson for Hr. Lemming. God Stemme. — C. C. abs. Aagaard. — General-Major Numsen er dødelig syg.

— 12. Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen og Thott. — Carstens besøgte og consulerede mig om Bernstorfs Obelisk⁴⁾.

— 13. O[ber-]H[of-]Marskalken sendte mig til en Uniform 7 Al. Ponceau-Klæde, som skal broderes paa Kgl. Regning, samt Guld-Galoner til en Hat etc. — Den 5. Martii⁵⁾ var Ild løs i Ober-Hof-Rettens⁶⁾ Sahl, hvorover Rættens standsede den Uge ud. — En nu afdød Kiøbmand i Christiania sælger Brændeviin, som Folk bliver syge af.

— 14. Om Aftenen i Societetet. Müller læste om Infusions-Dyrene⁷⁾.

— 15. Ordre med Kofod Ancher at revidere Fleischers Protocoller⁸⁾. — Hr. Munthe bliver nederst Capellan til Holmens Kirke.

— 16. Besøgt Grev Thott, som gav mig sit Kobberstykke. — Om Aftenen til Frue Rheders med Frue Hielmstjerne og

¹⁾ Ekspeditionssekretær i D. Kanc. Holger Chr. R.

²⁾ i Selskabets Mødeprotokol: en Afhandling om Brusksnittet i Bekkenet i Steden for Keysersnittet.

³⁾ som Hoffrøken.

⁴⁾ ∴: Bernstorffstøtten ved Lyngbyvejen (sml. Nystrom, Gentofte Sogn, S. 159 ff.).

⁵⁾ 5. Marts var en Onsdag.

⁶⁾ i Kristiania.

⁷⁾ Jvfr. 14. November.

⁸⁾ Assessor ved Overhofretten i Kristiania, Generalkrigskommissær Joh. Diderich Fleischer var i 1765 bleven Generalauditor i Norge, men fik to Aar efter Ordre til at fratæde Embedet. Han havde derefter siddet i Overhofretten med en lille Løn, og havde nu taget Protokollerne fra sin Embedstid som Generalauditor med til Kbhvn., for at det kunde bedømmes, hvad Erstatning ham aarligen bør tilkomme for hans Afgang fra dette Embede. Dette Hverv fik Luxdorph og Kofod Ancher overdraget ved Missive af 12. Marts (Sjæll. Miss. 1783, Nr. 185).

Frøk. Finckenhagen, Rosenchrone, Bülow, Suhm, Obelitz, Hersleb og Fruer, Bornemann. Taskenspiller Benjamin spillede for os.

Marts 17. Messina er undergaaet af Jordskiælv og mange Stæder i Calabrien, over 20000 Mennesker¹⁾. [Tilføjet senere:] NB. Den 6. Februarii, Dagen efter at dette skeede²⁾, berettede Poeten Storm K:h. Suhm, at hand havde fornummet et Stød af Jordskiælv om Natten. Det samme skal og andre have sagt.

— 18. C. C. in pleno. — Maanens Formørkelse var ei at see formedelst Regn.

— 20. Ordre til Bibliotek-Commissionen at decidere om Møllmans Mss. og Folianter. — Faaet Diploma som Æres-Medlem i det Islandske Selskab, koster 30 Rdr. — Læst de Coningks og Reiersens andet Forsvars-Skrift³⁾.

— 21. Procurator Hersleb multeres i H[øieste] R[æt] i Bertouchs Sag for hans skidne Mund paa 20 + 20 Rdr.⁴⁾

— 22. Svaret Benzon om Gield paa hans Søns Stam-Godser. — Min og Kofods Betænkning om Fleischers Protocoller⁵⁾. — Om Aftenen vare de fleeste Gæster⁶⁾ til Ball hos Sprengtporten.

— 25. C. C. in pleno.

— 26. Refereret i Stats-Raad abs. Printzen og Thott, og blev paa Cancelliet indtil Kongens Taffel. — K:herre Bertouch forlovet med Anthoni Fontenays Datter.

— 27. I Møllmans Sterboe for at udtage Bibliotekets Bøger. — K:herre Scheel giftes med Frøk. Wind.

— 28. En alvorlig Cabinets-Ordre anl. Beringskiold, som for at have brudt imod 6-4-13 skal ved Formildelse miste Nøglen og blive i Fængsel sin Livs Tiid. Dog bliver

¹⁾ nl. er undergaaet (∴: gaaet til Grunde).

²⁾ men altsaa længe førend Efterretningen derom naaede hertil.

³⁾ ∴: den sidste af de to Pjecer, de udsendte for at imødegaa Beskyldninger, der var rettet mod deres Handelshus for Spekulation i danske Kompagniaktier. Se iøvrigt herom: Nyrop, N. L. Reiersen, S. 261 ff.

⁴⁾ Mulkten blev dog kun 10 Rdr. (til Vor Frelsers Kirke) + 10 Rdr. (til Justitskassen); men under Voteringen havde Assessor Rsted foreslaaet de af Luxdorph angivne Beløb (Højesterets Voteringsprot. 1783 A, Side 38 f.).

⁵⁾ Jvfr. 15. Marts.

⁶⁾ nemlig hos Fru Hielmstjerne, der holdt Selskab, og hvor L. var til Stede.

hans Frue K:herinde. — Gik Longævi igiennem med Torkelin¹⁾.

Marts 29. Cabinets-Ordre, at ingen maae faae Collegier eller Reise-Stipendia uden at have studeret Philologien²⁾.

— **30.** Hellig Giæstes Kirke Hr. Vogelius. En ypperlig Prædiken.

— **31.** Cf: Raad Sevels Søn dør³⁾ og efterlader 15 à 16000 Rdr., hvoraf en Sevel, hans Sødskende-Barn, og en Svane, hans Morbroder, arver hver 2 Lodder og hans Faster, Frue Kofod Ancher, 1 Lodd. — Holmskiold er kommen i Maler-Academiet. — I Møllmans Commission.

April 1. C. C. in pleno. — I Maler-Academiet paa Charlottenborg, hvor Printzen gav Holmskiold Patentet⁴⁾. Modellen⁵⁾ var en Korsfæstet.

— **2.** Læst Libanii Oration de Tæmplis non excindendis. — Været i Møllmans Commission.

— **3.** Været i Møllmans Commission, som blev sluttet, saa at Auctionen kand gaae for sig paa Mandag.

— **4.** Giort røddelig paa Jørgens Kammer til Bøgger. — Societet. Spengler læste om en forsteenet Muskel⁶⁾.

— **5.** Fleischer var her og fortaalte, at den unge Falsen vil forlade O[ber-]H[of-]Retten, fordi hand ei kand forliges med hans Fader⁷⁾.

— **6.** Ved Tillysning⁸⁾ meldes nu Sognene, hvorfra Brud og Brudgom ere. — Frue Hersleb⁹⁾ er fød d. 10. Octobris 1728.

— **7.** Spiist ved Kron-Printzens Taffel¹⁰⁾. Korn blev presenteret¹¹⁾.

¹⁾ Af Icones longævorum (d. v. s. Billeder af gamle Folk, døde i en Alder af fra 80 til 185 Aar) efterlod Luxdorph sig en Samling af ca. 725 Blade, hvoraf en Del haandtegnede; L. lod selv lejlighedsvis saadanne udføre, f. Eks. af Maleren Georg Fuchs (sml. Bibliotheca Luxdorphiana, Libri Manuscripti m. m., p. 50-79). Jvfr. 12. og 13. Maj 1782.

²⁾ Kabinetsordren er af 28. Marts. Gude bemærker her: Dette kom fra Guldberg selv og Bispen over Christiansands Stift, Dr. Eiler Hagerup.

³⁾ Hans Just S., Sekondløjtnant ved Kongens Regiment, døde 25. Marts, 22 Aar gl. (Adresseavisen 1783, Nr. 60).

⁴⁾ Jvfr. 31. Marts.

⁵⁾ til de udstillede Elevarbejder?

⁶⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 581-92.

⁷⁾ som var Justitiarius ved samme Ret.

⁸⁾ fra Prædikestolen.

⁹⁾ ∴ Borgmester H. C. Herslebs Hustru, f. Munch. Jvfr. dog 12. Oktober.

¹⁰⁾ Gæsterne opregnes.

¹¹⁾ Altsaa ved Hoffet.

April 8. Hellig Giæstes Kirke Provst Schönheider. Den beste Prædiken, jeg endnu har hørt af ham. — C. C. abs. Aagaard.

— 9. Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen og Thott. — Fornyet min Lodseddel Nr. 9024¹⁾).

— 10. Begyndt at flytte Bøger oven paa²⁾).

— 11. Blevet ved at fløtte Bøger. — Formedelst en hæmorrhoidalsk Colica og Diarrhée kom jeg ei i Selskabet³⁾), hvor Kall læste over de Romerske Mynter, som Guldberg fandt i Cederfeldts Amt⁴⁾).

— 12. Voltelen besøgte og jeg flyede ham 300 Rdr. til min nye Vogn, som nu er færdig.

— 13. Hellig Giæstes Kirke Høimesse Studios. Hansen, som har conditioneret hos Frue Fenger. Jeg var indbudden. En jevn opbyggelig Prædiken. — Bülow⁵⁾) fylder sine 50 Aar d. 27. Aprilis.

— 14. Pelt døde Kl. 3 i Morges. — Jeg prøvede min nye Vogn.

— 15. C. C. abs. Aagaard. — Om Eftermiddagen i det Juridiske praktiske Selskab, hvor en Oberræts-Sag blev foretaget, og Prokuratorerne Rothe og Cold (Etatz-Raadernes Sønner) holdte hver en Tale i Anledning af Jubilæo⁶⁾). Qv[æstio]: En Mand vi testamenti reciproci sidder i uskiftet Bo og efter Konens Død arver 20000 Rdr., hvoraf Konens Arvinger bleve kiendte berettigede at arve det halve efter Mandens Død.

— 16. Refereret i Stats-Raadet abs. Thott.

— 18. Abildgaard prøvede⁷⁾) det Eudiometrie-Instrument, som Wiborg, Lector ved den botaniske Have, har gjort.

— 19. Jeg blev endelig færdig med Efterretningerne i Buchwalds Sag⁸⁾).

20. Hellig Giæstes Kirke. Bekk[en]erne vare udsatte i Dag formedelst Bispe-Vielsen i Morgen.

¹⁾ Luxdorph var altsaa paa sine gamle Dage begyndt at spille i Lotteriet.

²⁾ Jvfr. 4. April.

³⁾ ∅: Videnskabernes Selskab.

⁴⁾ ∅: Kalundborg m. fl. Amter. Jvfr. 21. Aug. 1782.

⁵⁾ Staldmester og Gehejmerraad Hans Henrich v. B.

⁶⁾ ∅: Hundredaaret for Danske Lovs Ikrafttræden.

⁷⁾ i et Selskab hos Suhm, hvor ogsaa L. var til Stede (Notitsen herom udeladt). Jvfr. 25. April.

⁸⁾ Jvfr. 27. Februar.

April 21. Balles Bispe-Vielse. Begge Printzerne, Printzen af Würtenberg, den Russiske og Preussiske Minister og en særdeeles talriig Forsamling af Hoffet og andre. Ramus gjorde sin Forretning over alle Maade vel og anstændigt. Balle talede meget rørende, i sær om hans Fader og Svigerfader (NB. men forbigik Ramus). Hand er fød d. 28¹⁾ Octobris 1744. Var 14 Aar fattig Discipel, inden 14 Aar derefter Prof. Theologiæ og nu igien efter 14 Aar eller kortere Tiid Biskop.

— 22. C. C. in pleno. — Etatz-Raad Lugge besøgte. Besøgt Frue Jacobi. Justitz-Raad Fogh besøgte. Alt²⁾ om Hoppernes Værgemaal.

— 23. Voltelen er fød d. 18. Maji 1713.

— 24. Været med Erichsen, Horneman og Uldall i Møllmans Sterboe for at aflevere og modtage de Bøgger, som vare lagte til Siide som de offentlige Biblioteker tilhørende.

— 25. Societet. Den Eudiometriske Maskine³⁾ fik Præmium. Autor er Eric Nissen Wiborg, Informator for de unge Grev Moltker og nu Lector Botanices i Vahls Stæd.

— 26. Battier gjør Opbud. — Nu er ingen Priis sat paa Actier i Handels-Tiidenden.

— 27. Nordlys om Aftenen. — Min Chaise er solgt paa Kongens Auction i Staldene for 27 Rdr.

— 28. Staaet Fadder til Rasmusses Datter Cathrine Marie⁴⁾ i Frue Kirke. Provsten døbte det og udelod Exorcismus, som vel var.

— 29. C. C. in pleno. Exorcismus afskaffes ved Cabinets-Ordre⁵⁾ grundet paa Biskop Harboes og det Theologiske Facultets Erklæring, og Ritualet anlangende Børne-Daaben forandres.

— 30. Om Formiddagen paa Klosteret med Guldberg, Balle og Jansson.

Maj 1. Skrevet et PM. anl. Hoppes Børns Værgemaal. — Commission in pleno i Arnæ Legato. Edda Sæmundi er næsten færdigtrykt.

¹⁾ Skal være den 12.

²⁾ Meningen er muligvis, at alle disse Besøg gjaldt Værgemaal, eller maaske, at L. har faaet alle Papirerne om dette.

³⁾ Jvfr. 18. April.

⁴⁾ De øvrige Faddere er opregnet i Dagbogen, men her udeladt.

⁵⁾ af 28. Marts, trykt i Kirkehist. Saml. 4. R. II, 379 f.

Maj 3. Justitz-Raad Langes Frue kom ned med en Datter.

— 5. Bardenfleth melder sig om Hoppes Børns Værgemaal.

— 6. C. C. in pleno.

— 7. Refereret i Stats-Raadet abs. Principe. Thott kand ei meere paraphere. — Der siges, at Jæger-M[ester] Rantzau er suspenderet¹⁾ og at der skal sættes en Commission mellem ham og Wedell. Ligeledes at Rosencrone faaer sin Afskeed²⁾.

— 8. Moltke³⁾ reiser til Fyen og bliver borte i 4 Uger. Hand har bedet mig til sin Broder-Søns Examen d. 16. Junii⁴⁾. — Justitz-Raad Haaber har gjort sig usynlig ligesom Battier. — Bekker besøgte mig. Hans ældste Datter er forlovet med Kiøbmand Boltzenhagen⁵⁾ i Compagnie med Spenglers Frølich⁶⁾. — Rantzau slipper for Suspension⁷⁾. — I Mandags⁸⁾ blev i Hellig Giæstes Kirke begravet Brygger Peter Matthiesens Enke⁹⁾, 96 Aar.

— 9. Kongen bevilger Biskop Ramus at maae, naar hand ei meere kand forrette sit Embede, afstaae det til hvem H. M:t selv vil kalde, men beholde de halve Indkomster. — Cantor Ibsen dør¹⁰⁾. — Justitz-Rd. Haaber drukner sig selv i Peblinge-Søen efter at have skrevet et Brev til sin Kone, at hand ei kunne udholde Compagniets Bebreidelser. De fleeste af Compagniets Betiente ere arresterede¹¹⁾. — Societet abs. Jacobi, fordi Schack¹²⁾ er syg. 3 Problemer¹³⁾ udsatte.

¹⁾ Jvfr. 8. og 21. Maj.

²⁾ Dette sidste Rygte var urigtigt.

³⁾ Godske M.

⁴⁾ Jvfr. 16. Juni.

⁵⁾ Luxdorph maa antagelig mene Emanuel Bozenhard, Købmand og kejserlig Generalkonsul i Kbhvn. (sml. Chr. Bruun, Peter Frød. Suhm, S. 323).

⁶⁾ Agent og Grosserer Joh. Jac. F. var gift med en Datter af S.

⁷⁾ Jvfr. 7. Maj.

⁸⁾ ☉: 5. Maj.

⁹⁾ Else Margarete, f. Pay; hun var død 1. Maj (Adresseavisen 1783, Nr. 84).

¹⁰⁾ Hofkantor og Bedemand Reinhold I. døde 8. Maj, 68 Aar gl. (Adresseavisen 1783, Nr. 87).

¹¹⁾ Otto Chr. Haaber var Kompagniets Justitsdirektør. Om de store Besvigelser mod Selskabet se Carl Bruun, Kjøbenhavn III, 466 ff., og Hist. Tidsskr. 6. R. IV, 118 ff.

¹²⁾ ☉: Overhofmarskallen.

¹³⁾ ☉: Prisspørgsmaal.

Den syndre Deel af Fyen tegnet af Schanke¹⁾. — Voltelen besøgte og fortaalte, at Dronningen gaaer med en Fregat til Kiel og derfra til Aachen.

Maj 10. Kammer-Herrinde Suhm blev syg i Gaar.

— 13. C. C. abs. Bang, som blev syg om Natten.

— 14. Været paa Communitetet med Balle og Jansson.

— 17. Dronningen var paa Fredensborg. — Morville er befalet at reise til Gudumlund for at eftertegne Buchwalds Indretninger²⁾.

— 18. Fadder i Frue Kirke til Saxes Søn Hendrich³⁾. — Dronningen fandt Luften for skarp i Gaar til Chaisen og derfor satte sig i Cavallernes Karreet, og medens der blev omspendt, trinede ind i Geelshuset til Frue Treschow.

— 19. Reiche døde i Formiddags. — Clubb hos Rottbøll for sidste Gang⁴⁾.

— 20. C. C. abs. Bang.

— 21. Bornemann og Colbiørnsen skulle som Commissarier undersøge Rantzau og Wedels Sag⁵⁾. — Voltelin bliver Etatz-Raad og Bolt, som vil købe et Baronie, Baron af Bolten⁶⁾.

— 22. Staaet Fadder i Frue Kirke til Justitz-Raad Langes Datter Ane Bolette, opkaldet efter min kære salig Kone⁷⁾. —

¹⁾ Om dette Møde er ikke kommet nogen Notits i Selskabets Protokol, rimeligvis fordi Sekretæren, Jacobi, var borte.

²⁾ Sml. Luxdorphiana, S. 428 ff.

³⁾ De øvrige Faddere opregnes.

⁴⁾ nl. i denne Sæson.

⁵⁾ De to Parter havde fornærmet hinanden. Fred. Chr. Wedel-Jarlsberg havde ikke blot i et trykt Skrift udladt sig med ærekrænkende Ytringer om Hofjægermester Rantzau, men der var ogsaa forefaldet et Optrin i Taffelgemakket paa Fredensborg, hvor man havde glemt den Ærbødighed Stedet skyldes, og siden havde man fortsat i Slotsgaarden med Næveslag. Commissarierne skulde undersøge, hvem der bar Skylden for disse Optrin. Derimod skulde de ikke paadømme den Duel-Sag, som ellers hermed er forknyttet; det vilde Kongen selv bagefter (Kommissorium af 28. Maj, Sjæll. Miss. 1783, Nr. 398).

⁶⁾ Gude skitserer hans Livsløb i disse lidt uparlamentariske Vendinger: en meget riig Mand, som fra Viinkypper var blevet Viinhandler og ved Handel paa Ostindien havde samlet sine Midler; [han blev Baron], fordi han skulde egte en Datter af en Conferents-Raad Heinrichs fra Vestindien, som var taget derover som Barbeersvend, men nu var Directeur for den Vestindiske Handel, hvilket Fruentimmer kort efter Brylluppet gjorde Nar af ham, hvorfor de og siden ved en formelig Contract separerede sig fra hinanden.

⁷⁾ De øvrige Faddere opregnes.

Etatz-R. Voltelen, som fortaalte mig meget om Compagniets Sager¹⁾, [besøgte]. — Besøgt Frue Suhm, hvor Secreterer Bornemann fortaalte, at Baron Boltten var gaaet fallit. Det samme sagde Rotbøll Friis mig paa Gaden.

Maj 23. Voltelen faaer Suhms Commission ved General-Forsamlingen²⁾. — Bolt, som Grosserer, fik Friehed for personlig Arrest efter Stemans PM. samt Commissarier Colbiørnsen og Zinn, hvorom jeg gav min Attest, som Fogh ei ville reflectere paa, hvorover Commissorium strax maatte expederes³⁾, siden Guldberg var herinde for det samme. — Cap:t. Berg⁴⁾ og flere fallere ogsaa.

— **24.** Bolt skal have gotgiort at eie 17 $\frac{1}{2}$ Tønde Guld og kun være i 4 $\frac{1}{2}$ T. G. Giæld.

— **26.** Forsamling af endeel Interessenterne⁵⁾ hos Marechal⁶⁾, hvor Colbiørnsen⁷⁾ kom af sig selv paa Directionens Vegne og erklærede efter Guldbergs Ord Hans Maj:ts Ønske og Villie, at Directionen skulle souteneres, hvorimod Compagniet skulle faae bedre Vilkor⁸⁾ for Fremtiden. Uldall⁹⁾ svarede, at Sagen umuelig var Kongen ræt foredraget etc. Dog blev mand eenig om visse Punkter. — Hidtil er ved Cantzelliet meldt 14 Banquerouter: 1. Christ. Ludvigsen, 2. Mad. Nissen¹⁰⁾, 3. Jo. Ludv. Junghaus, 4. Baron Bolt, 5. Cap:t Berg, 6. K:raad Wexel¹¹⁾, 7.-8. Plum og Søn¹²⁾, 9. Brun¹³⁾, 10.

¹⁾ Jvfr. 9. Maj.

²⁾ i Asiatisk Kompagni.

³⁾ Baade Bevillingen paa Fritagelse for personlig Arrest og Opbudskommissoriet er udstedt samme Dag, 23. Maj (Sjæll. aabne Breve 1783, Nr. 400, og Sjæll. Miss. s. A., Nr. 393). Fire Dage forinden, den 19. Maj, havde Kongen underskrevet hans Friherre-Patent. Iøvrigt viste det sig hurtigt, at B. var solvent. Jvfr. 24. Maj.

⁴⁾ Christian B.

⁵⁾ i Asiatisk Kompagni. Anledningen var det store Underslæb, der nu var bleven bekendt i Offentligheden.

⁶⁾ en Traktør paa Hjørnet af Vingaardstrædet og Reverentsgaden (nuværende Laksegade).

⁷⁾ Kammeradvokat Chr. C.

⁸⁾ nl. naar Oktroyen udløb.

⁹⁾ som var Interessenternes Advokat.

¹⁰⁾ Joh. Adolph Nissens Enke.

¹¹⁾ Hans Wexels, Administrator ved det oktroyerede og forenede Handels- og Kanal-Kompagni.

¹²⁾ Vinhandler og Stadskaptajn Adam Chr. P. og Poul P.

¹³⁾ Firmaet Bruhn & Dietzen.

Lund i Helsingør, 11.-12. Jøder Heyman Benjamin og Nathan David, 13. Skrædder Hendrichsen, 14. Provstinde Nyrop¹⁾.

Maj 27. C. C. in pleno. — Reist til Fredensborg. Der er ingen Appartement om Tiisdagen. — Frøken Staffeldt²⁾ er kommet til Hove.

— **28.** Refereret i Stats-Raadet præss. Schack-Rathlouw og Eichstedt. — Reist til Byen Kl. 6¹/₂ og kom der 11¹/₂.

— **29.** Hellig Gæstes Kirke. F[o]r[ordning] om Exorcismus blev læst baade til Høimesse og Aftensang, og Hr. Müller føiede en Indgang til³⁾.

— **30.** Færdig med allegata locorum i Ursini Imagines⁴⁾. — De 6 Tomer af Millots Oversættelse⁵⁾ udlæste af Jørgen.

Juni 2. Nye Declaration fra Directeurerne, at de ville svare til hvad de bør, men NB. at der ei maae tales i Forsamlingen om deres Ansvar.

— **3.** C. C. abs. Bang, som er syg paa nye. — En nye Instrux for Abbedissen af Walløe efter Dronningens egenhændige Forandringer.

— **7.** I Gaar var Forsamling paa Compagniet, hvor Colbiørnsen oplæste Kongens Erklæring, at naar Directionen vedblev, ville H. M:t erstatte af egen Casse hvad Tab, hver af Interessenterne ei ville eftergive; lovede derhos Compagniet i saa Fald visse Fordeele. Der blev udnævnt 3 Commissarier til at takke Kongen med visse Erindringer. Lunding blev Justitz-Directeur. Gevinsten skal have været 16 Tønder Guld og 15/m Rdr. Udbyttet bliver 100 Rdr. pr. Actie⁶⁾.

— **10.** C. C. in pleno.

— **11.** Reist fra Ørholm til Fredensborg. — Refereret i Stats-Raadet præss. Schack og Eickstedt. — K:herrinde Beringskiold dør⁷⁾.

¹⁾ Anna Magdalene, f. Hiorth. — De fleste af disse Fallenter blev efter kgl. Bevilling fritaget for personlig Arrest, medens Poul Plum sad i Gælds-fængsel omtrent 7 Aar (Grove, Slægten Plum, S. 51 og 117 f.).

²⁾ Frederikke Juliane S. Jvfr. 9. Marts.

³⁾ Ogsaa i Sællerød Kirke hørte L. Forordningen oplæse den 1. Juni.

⁴⁾ Fulvio Orsini, Imagines et elogia virorum illustrium et eruditorum.

⁵⁾ Den franske Historiker Claude Millots Verdenshistorie var 1781 begyndt at udkomme i dansk Oversættelse ved P. M. Trøyl.

⁶⁾ Men hvad havde det ikke blevet, naar Compagniets Betiente havde handlet redelig? — ræsonnerer Gude.

⁷⁾ Maren Kirstine B., f. v. Cappelen, var død 7. Juni (Hist. Tidsskr. 5. R. I, 289).

Juni 13. Min Skolemester Provst Rørdam¹⁾ døde d. 10. Junii over 82 Aar. — Bartholin var til Andendags-Bryllup hos Etatz-Raad Holts Syster, gift med Brygger Kylling²⁾.

— 14. Et af Egerods³⁾ Huuse i Farver-Gade, som skulle nedrives, falder ned og slaar mange til Skamme⁴⁾.

— 15. Biskop Harboe døde om Formiddagen Kl. 11⁵⁾. — Fra Ostindien hiemkom Skibet Tranquebar, ført af Capitain Jens Tørslew, med en Retour-Ladning af 192 000 Rdr., som gjør 40 Rdr. pr. Actie.

— 16. Spiist med K:herre Knuth, Suhm, Erichsen, Etatz-Rd. Colbiørnsen, Dr. Schönheider, Etats-Rd. Müller, Professor Kall, til Grev Godsche Moltkes, hvis Broder, Magni, Søn K:Junker og L:t Adam Ditlef blev examineret i Philosophien, Latin, Historie og Geografie. — Hr. Junge gav mig sin Kiøbenhavns Beskrivelse. — Magistraten tilskrev mig at tilkiendegive mit Forvantskab med Hoppes Børn, siden deres Formyndere renoncere paa Værgemaalet.

— 17. Giort efter Begiæring Biskop Harboes Gravskrift. — C. C. in pleno. — Besvaret Magistratens PM.⁶⁾ — Baron Boltens havde Bryllup⁷⁾.

— 18. Reist fra Ørholm til Fredensborg. — Refereret i Stats-Raadet præss. Schack-Rathlou, Eicksted og Moltke. — Battier faaer Salvum Conductum⁸⁾. — Reist til Ørholm. Schützes Vogn-Hest styrtede underveis.

— 19. Frue Vogelius kom ned med en Søn. — Morthorst, for at have overfaldet Politiet, dømt i H[øieste] R[æt] til 1 Maanedes Arbeide i Rasp-Huuset⁹⁾.

¹⁾ Holger Nielsen R., Præst i Vigersted.

²⁾ Ole Køhling (saaledes skrives han¹ ellers).

³⁾ Murermester i Kbhvn.

⁴⁾ I Adresseavisen (1783, Nr. 115) staar, at Ulykken skete i Raadhusstræde, altsaa rimeligvis paa Hjørnet (Farvergade gik i ældre Tid helt ud til Raadhusstræde). 2 Murersvende og 2 af Vandkiggerfolkene blev slaat ihjel, 3 Personer blev saaret.

⁵⁾ Gravskrift og Sørgedigte i Adresseavisen 1783, Nr. 119-20, 122-23, 126-27, 130-31, 141, 146.

⁶⁾ Jvfr. 16. Juni.

⁷⁾ med Frederikke Sophie Heinrich. Jvfr. 21. Maj.

⁸⁾ Bogholder ved Asiatisk Kompagni Christopher Battier, en af de tre medskyldige i det store Underslæb, var flygtet til Sverige, men fik frit Lejde for at komme tilbage og give Oplysninger ved Undersøgelsen.

⁹⁾ Rebslagermester Hans Jørgen M., Oldemand i Lauget, havde flere Gange gjort sig bemærket ved sin dristige og ubeherskede Optræden over for Øvrigheden. Om ham se Carl Brun, Kjøbenhavn III, 547 ff.

Juni 20. Justitz-Raad Lange, som jeg leverede mit Svar til Magistraten¹⁾, [besøgte].

— **21.** I Gaar blev i Compagniet oplæst Taksigelsen til Kongen, opsat af Uldal og samtøkt af Lunding, Hesselberg, Kønneman og Lykke (tillige underskrevet af Thott, Schack og Moltke), approberet af 189 Stemmer mod 113. Schütz og de Coningk vare til deels af andre Tanker, og den første, ved at kalde det en næsviis Forestilling m. m., prostituerede sig saa, at hand blev udpeebet og næsten sat ud af Dørren. Ernst, v. Deurs og Kirketerp skal undersøge Cassa-Manglen, Hesselberg, Uldal og Fridsch det juridiske, og naar disses Indberetning er giort til Kongen, udbeeder Compagniet sig en Commission med Appel til H[øieste] R[æt]. Uldall vil være Actor. To Med-Directeurer²⁾, Zinn med 146 og Ericksen med 167 Stemmer. Haste Equipage-Mester med halv Gage.

— **22.** Søllerød Kirke Hr. Blicher. Talede noget hæftig om Drukkenskab. F[o]r[ordning] om Overdaadighed blandt Bønder oplæst. — At sætte under Grev Thotts Navn i Indice Longævorum, om Gud vil³⁾: *Prisca fides annos tibi proroget, Optime, sitque |Æternum in cineres Dania grata tuos.*

— **24.** Cancellie-Coll. in pleno. — Cabinet-Ordre, at alle løse Hunde skal skydes ihjel. — Det er 200 Aar siden, at Kirsten Pihls Kilde blev fundet⁴⁾. — Bønderne opreise en Pyramide for Bernstorff⁵⁾. — Ti Miile fra Island er en Øe med en Volcan opkommen af Havet. — Ritmester Lasson melder sig og til Hoppernes Værgemaal⁶⁾.

— **26.** Beseet Cap:t Høyers Huus og Have⁷⁾.

¹⁾ Jvfr. 17. Juni.

²⁾ nl. vælges.

³⁾ T., som i de senere Aar havde været skrøbelig, skulde nemlig opnaa de 80 Aar for at komme med i Luxdorphs trykte Index longævorum. Men det skete, og T. staar opført i den som sidste Mand, det vil altsaa sige: som den yngste blandt gamle Mænd, og med de anførte Verslinjer vedføjet. Gude har lagt Mærke til dette fine Galanteri og bemærker: Ventelig skeede dette for at gjøre Thott en Compliment, ligesom Cardinal Fleurys Kammer-tiener efter Luxdorphs egne Ord i Fortegnelsen [o: Index] gjorde sin Herre.

⁴⁾ Dør staar jo nemlig i den gamle Indskrift, at Kilden blev fundet og opdaget Anno 1583, og Aarstallet genfindes i en endnu ældre Indskrift, som forlængst er fjernet. Sml. Nystrøm, Off. Forlystelser II, 10 og 14.

⁵⁾ Jvfr. 12. Marts.

⁶⁾ Jvfr. 5. September.

⁷⁾ Rimeligvis »Højersdal« (senere fejlagtig kaldt »Høj og Dal«) ved Ravnholm Skov, ikke langt fra Nymølle.

Juni 27. Læst Interessenternes Taksigelse til Kongen. Satis bene.

— 28. Taksigelsen blev ei modtaget af Printzen, men de Deputerede bleve henviist til O[ber-]H[of-]Marskalken. Imidlertid maae den hverken trækkes eller gives Copie deraf, og der skal være en General-Forsamling paa Fredag¹⁾.

— 29. Folkene vare i Dyre-Haven²⁾.

— 30. Thott, Schack-Rathlou, Eickstedt, Moltke og Stampe tilskreves fra Cabinettet, at siden Uldall havde misbrugt deres Navne for at bringe Interessenterne paa andre Tanker end Cabinettet var af, saa skulle de tilskrive ham, at hand skulle gjøre dem en Afbigt etc. Men imidlertid skal Uldall have været ude paa Fredensborg og talt med Guldberg, som skal have tilstaaet, at mand var bragt bag Lyset, og beklageligt af dem, som burde have Troeværdighed, og at de³⁾ paa Fredag⁴⁾ skulle faae et Brev, som ville behage dem⁵⁾.

Juli 1. C. C. in pleno. — Rantzau og Wedel⁶⁾ have duelleret, hver vexlet 2 Kugler. Wedel blev skudt i Laaret. Det skeede paa et Stæd 3 Miile fra Lybek og 2 fra Hamborg, siden Magistraten i Lybek ville ladet dem arrestere.

— 2. Reist om Morgenens fra Ørholm til Fredensborg. — Været hos Moltke, som viiste mig sit Svar anl. Compagniet. — Refereret i Stats-Raadet præss. Eichstedt og Moltke.

— 4. Guldberg var selv i General-Forsamlingen⁷⁾ og oplæste Kongens Ordre, hvorudi stod blandt andet, at det Umenneske, som havde forført Interessenterne, burde udryddes af deres Selskab.

— 6. Søllerød Kirke Hr. Blicher. Provst Schönheider visiterede og holdt saa got som ingen Tale. Anførte blot Ps.: Gud, skab et reent Hierte etc. — Uldall skal have været om Aftenen paa Fredensborg⁸⁾.

¹⁾ d: 4. Juli.

²⁾ ved Kilden.

³⁾ d: Interessenterne.

⁴⁾ nl. ved Generalforsamlingen.

⁵⁾ Jvfr. 4. Juli.

⁶⁾ Jvfr. 21. Maj.

⁷⁾ Jvfr. 30. Juni.

⁸⁾ Jvfr. 30. Juni, 4. og 7. Juli.

Juli 7. Det Udtæk af 4de skal have havt en anden Vending: Det maatte være et Umenneske, som ville etc.¹⁾

— 8. C. C. in pleno. — Ild løs hos Staffeldt paa Nærum.

— 9. Der blev ingen Referat paa Fredensborg, fordi Printzen havde en Forkiølelses-Feber med Inflammation i Halsen.

— 11. Niensens Indelukke mellem Ørholm og Nye-Mølle er fra Port til Port 880 af mine Skrit. — Skrevet en Klage til Politie-Mester over en Soldat, som i Gaar stjal en Thee-Kiedel og en Morter af mit Kjøkken, men strax blev greben.

— 12. Mad. Niensens²⁾ Søster kom fra Vestindien.

— 13. Læst Todes Ægteskabs-Diævel³⁾. Ohe jam satis est⁴⁾.

— 15. C. C. in pleno. — Beseet de Coningsks Kilde og Eremit-Hytte⁵⁾.

— 16. Reist om Morgenen til Fredensborg. — Refereret i Stats-Raadet præss. Printzen, Eickstædt og Thott.

— 18. Rahbek besøgte og fortaalte, at Kongen af Preussen havde faaet et stærkt Slag og laae for Døden.

— 19. Elliots Duell med Kniphausen ender med, at denne maae underskrive en ydmygende Tilstaaelse.

— 20. Cap:tt. Junge og Witth kom i Gaar Aftes fra China.

— 21. Det var Frue Rosencrones Geburtsdag, og i denne Maaned var foruden Penzes d. 11te Frue Treschows og Frøk. Henriette Bülows d. 22de, min d. 24de etc., Bekkers d. 17de, Etatz-Rd. v. Hemmerts d. 28de. Bülows Geburtsdag er d. 27. Aprilis og Fruens d. 21. Oct.⁶⁾

— 22. En Orcan paa Ørholm mod Middag. — Reist til Byen. — C. C. in pleno, Schou refererede for mig.

¹⁾ Jvfr. 4. Juli.

²⁾ ∅: Husfruen paa Ørholm.

³⁾ Ægteskabsdjævelen eller Bankerotten, en Komedie, der udkom 1783 og i de følgende Aar opførtes nogle Gange.

⁴⁾ Udlagt af Gude: Det er Tid, at han ophørte at skrive Comoedier, siden denne ikke er bedre.

⁵⁾ i det den Gang nyanlagte engelsk-kinesiske Haveanlæg paa Dronninggaard (nu Frederikslunds Grund); Eremitthyten er dog forlængst borte og de øvrige Monumenter, som stod der, flyttet til Næsset.

⁶⁾ I de senere Aar er Luxdorph begyndt at optegne en Mængde Fødselsdage og Fødselsaar; disse sidste er ofte ikke helt rigtige, blot omtrentlige, medens Fødselsdagen i Reglen er den rette — den kendte han bedre. Disse Notitser er dog i Reglen forbigaaet, navnlig naar de paagældende Datoer findes i Biogr. Lex. eller i andre let tilgængelige Kilder.

Juli 24. Frue Rheder celebrerede min Geburtsdag¹⁾.

— **25.** Alle mine Folk diverterede sig paa Fridrichsberg²⁾.

— **27.** Udlæst Der Mönch von Libanon³⁾. Velskrevet, men ingen Noeud, følgelig ingen Denouement.

— **28.** Kiøbmænd, som have laant af Banquen: Kasserer Lassen 2^{1/2} 4), Carsten Ancher ialt 40, Bolten 742, Brown 324, van Hemert 300, Schneider⁵⁾ 130, Berg 80, Lykke⁶⁾ 70. S[umma] 1688500 Rdr.

— **29.** C. C. in pleno. — Schneider gjør Opbud. — Det var Peter Klingenberg, Mester paa Ørholm, hans Bryllupsdag.

— **30.** Reist til Fredensborg. — Refereret i Stats-Raadet præss. Printzen, Eichstedt og Moltke. — Frue Stendrup døde for nogle Dage siden⁷⁾.

— **31.** Vi kiørte til Næsset og besaae de Conings Bygning⁸⁾, Anlæg til Have og den deilige Fodstie langs Weile-Søe.

August 5. C. C. in pleno. Placat om gale Hunde⁹⁾. — Sluttet Accord med Lars Andersen¹⁰⁾ om Reiserne. Til Fredensborg 4 Rdr., til og fra Kiøbenhavn eller Kirke¹¹⁾ og lige til Ørholm 1 Rdr. Alle andre Reiser 2 Rdr.¹²⁾

— **10.** Nordlys.

¹⁾ Gæsterne opregnes.

²⁾ i Anledning af L.'s Fødselsdag.

³⁾ Der Mönch von Libanon, ein Nachtrag zu Nathan der Weise (1782). Forfatteren var J. G. Pfranger.

⁴⁾ Opgivelserne er i Tusinde Rdr.

⁵⁾ Abraham S., Købmand i Kbhvn. og Bancokommissær, Etatsraad, gik Fallit 1783 (jvfr. 29. Juli) og døde i Paris 1795. Gude fortæller, at han med sin Kone, Elisabeth Hemert († 1834), havde faaet 70000 Rdr.

⁶⁾ Der menes rimeligvis Grosserer Søren L.

⁷⁾ Etatsraadinde Anne Magdalene Charlotte S., f. Wittmack, døde den 27. Juli, 56 Aar gl. (Adresseavisen 1783, Nr. 143).

⁸⁾ ∅: det nyopførte Næsseslot.

⁹⁾ Politimester Fædder fik 4. Aug. Kancellibrev om paa det skarpeste at overvaage, at de tidligere udgaaede Befalinger om løse og omløbende Hundes Nedslagning nøje blev overholdt, da der atter var kommet Efterretninger om gale Hunde i Byen (D. Kanc. Breve 1783, Nr. 1207). Publikum var nemlig tilbøjeligt til at hindre Natmanden i Udførelsen af dette Hverv og Politimesteren udstedte derfor 2. Oktbr. en ny Plakat, der indskærpede de tidligere (Adresseavisen 1783, Nr. 191). Denne efterfulgtes 17. Novbr. af en Raadstueplakat, hvorved det blev strengt forbudt Indbyggerne at holde løse Hunde (Forordn.-Saml.). Jvfr. 24. Juni.

¹⁰⁾ i Lyngby.

¹¹⁾ i Søllerød eller Lyngby.

¹²⁾ Luxdorph havde selv Vogn, men holdt ikke Heste mere.

August 12. C. C. in pleno.

— **13.** Kiørt fra Ørholm til Fredensborg. — Guldberg var syg. — Refereret i Stats-Raadet præss. Printzen, Eickstædt og Moltke. — v. Hemmert var her¹⁾ for at takke.

— **14.** General-Major Classens Ægte-Pagt med Baronesse Iselin indleveret²⁾. Ingen Communio bonorum. Hver boer i sit Huus³⁾.

— **15.** Le Bas, Parlaments-Præsident i Rouen, 91 Aar gl., har nylig skudt sig ihjel af Kiedsommelighed over hans Skrøbeligheder, Mangel paa Syn og Hørelse, og at hand ikke længere kunde være Staaten tienlig. Hand har efterladt sig anseelige Midler og et Brev, som blot indeholdt disse Ord: Je meurs seul artisan de ma mort. Adieu⁴⁾. Romersk, men Hedensk!

— **17.** Søllerød Kirke Hr. Blicher. En meget god Prædiken.

— **18.** Battier kom i Løverdags⁵⁾ og har allerede været i Forhør.

— **19.** C. C. in pleno.

— **23.** Køerene blive gale i Fridrichsberg og andre Stæder. — Moldenhauer Prof. Theologiae.

— **25.** Stampe, Schimmelman, Numsen og Reventlow faae deres Afskeed fra Banquen. Eichstedt, Rosencrone, Bang og Colbiørnsen komme i deres Stæd. — Jansson Rang med Confessionarius. — Stampe beholder sine 600 Rdr.⁶⁾

— **26.** C. C. in pleno.

— **27.** Reist til Fredensborg. — Refereret i Stats-Raadet præss. Arve-Printzen, Eickstedt og Moltke.

— **28.** Bernstorffs Støtte opsættes paa Jentofte Mark⁷⁾.

¹⁾ ∴ paa Fredensborg. Peter v. H. havde netop i de Dage faaet det Laan af Regeringen, der hjalp hans Handelshus frelst over Krisen (sml. Holm, Danm.-Norges Hist. V, 708).

²⁾ til Kancelliet. Ægtepagten konfirmeredes 29. Aug. (Sjæll. aabne Breve 1783, Nr. 657).

³⁾ De ejede hver sin Gaard i Frederiksstaden, tæt ved hinanden.

⁴⁾ Denne Efterretning, dat. Paris 1. Aug., noterer Luxdorff efter Altonaischer Mercur 1783, Nr. 127.

⁵⁾ ∴ 16. Aug. Jvfr. 18. Juni.

⁶⁾ som Medlem af Overbankdirektionen, hvorfra han afskedigedes ved Kabinettsordre af 19. Aug. (Regeringsskiftet 1784, S. 176 f.).

⁷⁾ Jvfr. 12. Marts.

August 30. Commandeur Gerner, den ældre, dør af Forraadnings-Feber¹⁾. — Reist til Ørholm med Ane²⁾ og paa Veien beseet Støtten³⁾. — Et fuldt Beest faldt i Aaen⁴⁾ om Natten.

— **31.** Søllerød Kirke. Studios. Thomsen paa Nye Mølle.

September 1. Der skal have været stærk Jordskiælv paa Vesterlandet i Island, hvorved 2 Kirker ere afbrændte, og den nye Øe har tillige brændt⁵⁾.

— **2.** C. C. in pleno. — Skrevet til Moltke mit Forslag anl. Duk[a]ter til Kongens Mynte-Cabinet⁶⁾. — Den Lava-Strøm, som er brudt ud i Skaptfields Syssel i Island er 7 Miile bred og 16 Miile lang. Det skeede Pintzedag⁷⁾, at den⁸⁾ begyndte.

— **3.** Gaaet med Frue Rheder til Søllerød og beseet et prægtigt Blomster-Støkke, som Schæffers Syster Frue Bårens arbejder paa og skal til Rusland. — Giort min Index Longævorum færdig.

— **4.** Treschow fulgte med mig til Fredensborg. — Havde med Collegierne particulier Audientz hos Dronningen⁹⁾.

— **5.** Svart paa Magistratens Brev af 3. Sept., hvorved de melde at have udnævnt mig til Formyndet for Hoppes ældste Søn Fridrich, Ritmester von Lasson for den yngste, Johan-Christopher, Søe-Cadet, og Obrist-L:t Bardenfleth for Datteren Else Marie.

— **9.** C. C. in pleno.

— **10.** Formørkelsen¹⁰⁾ var kiændelig at see.

— **11.** Cap:t. Høyer er kommen¹¹⁾.

¹⁾ Kommandørkapt. og Generaladjutant Jens G. døde 28. Aug., 53 Aar gl. (Adresseavisen 1783, Nr. 165).

²⁾ Luxdorps Tjenestepige.

³⁾ Jvfr. 28. August.

⁴⁾ ∘: Mølleaaen.

⁵⁾ nl. ved »Jordbrand« (vulkanske Eruptioner). Jvfr. 24. Juni.

⁶⁾ J. G. Moltke henstillede ogsaa til Finanskollegiet om at fremskaffe Species-Dukater til Møntkabinettet enten fra Banken eller Zahlkassen (R. A. Møntkabinettets Kopibog 1783, 4. Oktbr.).

⁷⁾ ∘: 8. Juni.

⁸⁾ ∘: Lavastrømmen.

⁹⁾ Det var Enkedronningens Fødselsdag.

¹⁰⁾ En total Maaneformørkelse indtraf denne Aften.

¹¹⁾ Det Asiatiske Kompagnis Skib »Prins Friderich«, ført af Kapt. H., ankom fra Kina den 11. med en stor Ladning, bl. a. af The, Nankin, Silke og Porcelæn (Adresseavisen 1783, Nr. 174).

September 12. Mad. Vanino forloves med Cap.t. Gelmuuden.

— **16.** C. C. in pleno. — Leveret Møller¹⁾ Index Longævorum at trykke.

— **17.** Reist til Fredensborg. — Refereret i Stats-Raadet præss. Schack-Rathlou og Moltke.

— **19.** Første Correctur af Index Longævorum. — Lasson og Bardenfleth modtage Værgemaalet²⁾.

— **20.** Været paa Oberformynderiet og indtegnet mig som Værge³⁾ for Friderich Hoppe. — Læst Jfr. Münters⁴⁾ Tagebuch meiner ersten Reise. Værd at læse. — Secreterer Ingemann⁵⁾ ægter Mad. Akeleie. Værdigt Par!

— **23.** C. C. in pleno.

— **27.** K:herrerne Beringskiold og Baron Guldenchrone faae deres Afskeed og beholde hvad de have⁶⁾. Formodentlig efter den gamle Wedells Ansøgning. — Niels Norman, den beste Smed paa Værket⁷⁾, dør.

— **29.** Den unge Kløcker besøgte. Hand reiser til Bornholm til Roggert⁸⁾.

— **30.** C. C. in pleno. — Besøg af Morville, som kom fra Gudumlund⁹⁾.

Oktober 1. Reist til Fredensborg. — Refereret i Stats-Raad præss. Schack-Rathlou, Eickstedt og Moltke.

— **3.** Været til Herrens Bord i Hellig Giæstes Kirke. En Student¹⁰⁾ prædikede over 1. Cor. 14,20, men saa lavmælet

¹⁾ Bogtrykker Nicolai M.

²⁾ Jvfr. 5. September.

³⁾ Ovenover er skrevet: Formynder.

⁴⁾ ∴ Frederikke Brun. Hun var samme Sommer bleven gift, men Luxdorph nævner hende ved Pigenavn, fordi denne hendes første »Tagebuch« var udkommen 1782 (som Manuskript for Venner).

⁵⁾ ∴ Carl Manderfelt.

⁶⁾ Kapt. og Generaladjutant Chr. Vilh. Gùldenchrone, der var gift med en Datter af Fred. Vilh. Wedell-Jarlsberg, afskedigedes med fuld Gage ved kgl. Resolution af 8. Oktbr. (Generalitets- og Kommissariatskollegiets Kgl. Ordres og Resolutioner 1783, Nr. 498). Med Kmh. Beringskiold maa Luxdorph antagelig mene Thomas B. (senere Wedelsparre), der ogsaa var gift med en Wedell-Jarlsberg, men allerede Aaret før midlertidig var fritaget for Tjeneste som Officer.

⁷⁾ ∴ Ørholm, hvor der den Gang var Le- og Skæreknivefabrik.

⁸⁾ Ditl. Ludw. Rogert var Vice-Landsdommer paa Øen.

⁹⁾ Jvfr. 17. Maj.

¹⁰⁾ I Listen over Prædikanterne Fredag den 3. Oktbr. staar i Adresse-avisen (1783, Nr. 189) for Helliggejst Kirke anført: Hr. Fabricius.

og hastig, at jeg, desværre, intet kunde samle deraf. Dog syntes hand at have Færdighed og gode Gaver.

Oktober 4. Bartholin kommer i Jessens Stæd ved G[eneral-]K[irke-]Inspectionen og Gude i Bartholins¹⁾.

— 5. Frue Rheder²⁾ lod sig aarelade.

— 6. Biskop Egede besøgte mig. Hand er fød 1709 d. 9. Octobris. — Høyer gaaer af fra det Udenlandske Departement og beholder sin Løn, Høst kommer igien i hans Stæd og Etatz-Rd. Æreboes Broder³⁾ i Høstes. Aveman bliver Cancellie-Raad.

— 7. C. C. in pleno. — Spiist om Middagen til Grev Ostens med halve Høieste Ræt⁴⁾. Alle dem, der sidder paa den eene Siide⁵⁾.

— 9. Fuldendt mine Excerpta etc. af Dionysio Halicarnassensi. — Scheffer⁶⁾ besøgte. Kron-Printzen er styrtet paa Jagten og kom under Hesten, men ei til Skade.

— 11. Reist til Fredensborg. Audientz hos Printzen⁷⁾. — Ved Canonernes Løsning mister en Sø-Artillerist ved sin Uforsigtighed den høire Haand.

— 12. I Dag er det Frue Herslebs Geburtsdag.

— 13. Munthe af Morgenstjerne kommer i Generalitets-Collegio. — Bogtrækker Møller var her med sidste Correctur⁸⁾.

— 14. C. C. in pleno. — Sendt et Exemplar af Longævus ud til Grev Thott⁹⁾. — Dronningen var inde¹⁰⁾ i aaben Vogn.

— 15. Reist til Fredensborg. — Talt med Guldberg om Codex Vaticanus N[ovi] T[estamenti]. — I en Londons Fransk Avis staaer, at Schimmelman og Reventlou ere komne i Unaade, fordi de have sat sig imod de mange B[anc]o-Sedler.

¹⁾ Generalkirkeinspektør E. J. Jessen-Schardebøll var død 26. Aug. og B. rykkede op i hans Plads som 1. Sekretær i Kollegiets Sekretariat, medens G. kom ind som anden (Bestalling af 15. Oktbr.).

²⁾ Enkefru R. boede i disse Aar ogsaa om Sommeren paa Ørholm og omgikkes daglig Luxdorph.

³⁾ Jens Severin Æ. Alle de nævnte sad i Departementets Sekretariat.

⁴⁾ Nogle af Gæsterne opregnes.

⁵⁾ Jvfr. 25. Februar.

⁶⁾ Frid. Chr. Schæffer var kgl. Berider.

⁷⁾ Det var Arveprinsens Fødselsdag.

⁸⁾ Jvfr. 16. September og 14. Oktober.

⁹⁾ Jvfr. 22. Juni. Thott var Dagen før fyldt 80 Aar.

¹⁰⁾ i Byen.

Deraf circulere nu 17 Millioner i Stæden for at Proportionen burde være 6. Der er knap $\frac{1}{2}$ Million reede Penge i Landet. — Refereret i Stats-Raadet præss. Schack-Rat[h]lou og Eichsted.

Oktober 16. Spadseeret med Fruen og Frøkenen¹⁾ til Nye Mølle og talt med den unge Mulattinde, som har kjøbt sig løs for 2000 francs og Hoyer har bragt med sig fra Isle de France.

— **17.** Besøgt Frue Bär[e]ns²⁾ og seet hendes kunstige Arbeide, 2 Blomsterstøkker, der skal sendes til Rusland³⁾, 2 syede Støkker, en Melon, giort som den er i Naturen, m. v.

— **20.** Reist til Byen med alting. — Udlæst Schroeckhs ypperlige Bog Welt-Geschichte für Kinder⁴⁾.

— **21.** C. C. in pleno.

— **23.** Grev Thott kom hjem i Gaar og befinder sig vel.

— **24.** Capellan Kofod bliver Slots-Præst og Prof. Hansen⁵⁾ i Ringsted skal strax af Cancelliet gives Kongens Forsikring om et Sogne-Kald i Kiøbenhavn.

— **26.** Den gamle Meza⁶⁾ døbes i Slots-Kirken paa Fredensborg.

— **28.** C. C. in pleno. — Graah bliver Assessor i Høieste Ræt og Nørregaard skal hielpes paa en anden Maade. Hee, Informator ved Printzessen⁷⁾, Justits-Raad, Torkelin Professor extraordinarius her ved Academiet.

— **29.** Herskabet kom ind. — Været paa Communitetet med Balle og Jansson.

— **30.** Refereret i Stats-Raadet præss. Printzen, Schack og Eichsted. — Bugge besøgte og taledede om nye Astronomiske Iagttagelser.

— **31.** Giort Cour. Printzesse Augusta har faaet Charlottes Værelser⁸⁾. Talt ved Couren med Obrister Drevon⁹⁾, som er hos de Coningk.

¹⁾ c: Fru Rheder og Frk. Benzon.

²⁾ L. var nu i Kbhvn.

³⁾ Jvfr. 3. September.

⁴⁾ Udkom 1774, siden flere Gange oplagt.

⁵⁾ Den senere Biskop Peder H.

⁶⁾ Lægen C. J. F. de M., Bedstefader til den bekendte General.

⁷⁾ Jens Matthias H.

⁸⁾ paa Kristiansborg.

⁹⁾ Ophavsmanden til Anlægene paa Dronninggaard.

November 2. Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Studios. Wulff. Stort Tilløb. — Udlæst Prof. Ehlers Discours sur la liberté¹⁾.

— **3.** Assessor Stendrup var her, efter Forlangende, og saae mine Longævi. — Geheime-Raad Godsche Moltke skal have Bryllup med en Frøken Buchwald paa Seedorf ved Segeberg, Syster til Geh: Raadinde Raben paa Sorøe.

— **4.** C. C. in pleno.

— **5.** Fadder til Broaggers Søn Peder Friderich i Trinitatis Kirke²⁾. — Numsen faaer simpliciter sin Afskeed. Schilden bliver den første, Erichsen den anden og K:herre Gr[ev] Reventlou³⁾ den tredie⁴⁾. Moltke fortaalte, at da Broaggers sidste Barn var i Kirke, gik hans Broder⁵⁾ fra Kammeret. — Topp Wandall gav mig efter Printzens Befaling de Jægerspriiske Mindesmærker.

— **6.** Numsen faaer 500 Rdr. Pension. — Weber, som gav mig Adels-Magazinet⁶⁾, [besøgte mig].

— **7.** Kofod Ancher fik Ringen pro meritis. — Societet. Bugge læste om Maanens Formørkelse og Stiernen Algol i Pegaso⁷⁾.

— **8.** Den sidste China-Fahrer kommer hiem.

— **9.** Torkelin besøgte og fik et Exemplar af Longævis til Guldberg.

— **11.** C. C. in pleno. — Steman, Schilden, Erichsen etc.⁸⁾ skal som Commissarier administrere Juels Boe, da den bestaaer af Skove, Bord, Jern og andre Vahre, hvilke ikke kunde i en Hast giøres i Penge, og under dem skal en anden Commission med Levetzaus Opsyn staae in loco, neml. Fleischer og Holter eller Bernt Ancher⁹⁾.

¹⁾ Af Mart. Ehlers. Oversat fra Tysk, udk. i Dessau og Leipzig 1783.

²⁾ De øvrige Faddere opregnes.

³⁾ Joh. Ludw. R.

⁴⁾ nl. Deputeret i Rentekammeret. Luxdorps Angivelse er i nøje Overensstemmelse med en Kabinetsordre til Kammeret af 4. Novbr. (Kopibog over Kabinetsordrer). Heller ikke heri nævnes Rentekammerdeputeret Alexander Berner, der dog forblev staaende mellem Schilden og Erichsen.

⁵⁾ Joach. Godsche Moltke afgik som 1. Deputeret 1781.

⁶⁾ 1. Hefte af Magazin til den danske Adels Historie; 2. Hefte udkom først 1785.

⁷⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. II, 595-99, 600-603.

⁸⁾ Der var to til: Chr. Agerskov og Johannes Zoega.

⁹⁾ Der udstedtes under 14. Novbr. to ligelydende Kommissorier, et til Generalkrigskommissærerne Peter Holter og Joh. Diderich Fleischer, et

November 12. Refereret i Stats-Raadet præss. Printzen, Schack-Rathlou og Eichstedt.

— **13.** Provst Vieth døde i Søndags Aftes¹⁾. Skrevet til Printzen for hans Søn Hr. Levard om at faae hans Kald igien.

— **14.** Bolt har betalt ald sin Giæld til Kongen²⁾. — Societet. Müller læste sidste Gang om Infusions-Dyrene³⁾.

— **15.** Jeg fik et meget naadigt Svar⁴⁾ fra Printzen ved Guldberg.

— **17.** Ild løs paa en af Bleg-Dammene.

— **18.** C. C. in pleno.

— **19.** Paa Communitetet med Guldberg, Balle og Jansson. — Af Almanakkerne, som den unge Høpffner paa 10 Aar har forpagtet for 1022 Rdr. aarlig, faaer Bugge 750 Rdr. aarlig til Taarnet⁵⁾.

— **21.** Societet. Abildgaard læste om den Norske Lava⁶⁾.

— **23.** Udlæst Jægerspriises Mindesmærker.

— **25.** C. C. in pleno.

— **26.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Indskrevet de sidste Longævi, jeg fik fra Kall.

— **27.** Secret. v. Bracht besøgte og vil være Landsdommer i Lolland.

— **28.** Været ved Biskop Harboes Parentation, som Baden holdt in Auditorio superiori⁷⁾, hvori hand viiste, at Harboe

andet til Bernt Anker og den samme Fleischer. De skulde som lokale Kommissarier under Stiftamtmand Levetzaus Tilsyn administrere den for Kassemangel suspenderede norske Zahlkasserer, Justitsraad Jacob Juels Bo og søge at undgaa Tab for Staten og Forstyrrelser i Næringslivet (Norske Miss. 1783, Nr. 286). Den første af Luxdorph nævnte Kommission, som sad i Kbhvn. og skulde afgive den endelige Betænkning i Sagen, havde forlangt denne Ordning.

¹⁾ d: 9. Novbr. Immanuel Gerh. V. var Præst i Sønderup (Slagelse Herred) og havde siddet der siden Luxdorph havde Tilknytning til denne Egn.

²⁾ Jvfr. 28. Juli.

³⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 1-64.

⁴⁾ Jvfr. 13. November.

⁵⁾ d: Rundetaarn.

⁶⁾ Refereres saaledes i Mødeprotokollen: Herr Professor Abildgaard havde undersøgt adskillige fra Herr Hertzberg paa Finnaas nedsendte Mineralier, hvorom han nu aflæste sin Rapport, og befandtes det af de tilstille[de] Stykker, at virkelig Lava var der paa Øen, som unægtelig erfores af det store tilsendte Stykke.

⁷⁾ altsaa paa Universitetet. Det var Universitetets Sørgefest over den samme Sommer afdøde Biskop.

var sanctus, doctus, prudens. Printzen af Würtenberg var der. — Societet. Fabricius læste over den Grønlandske Krabbe Opilio¹⁾.

December 2. C. C. in pleno.

— 5. General Luckner bliver Greve, Scheel fra Stavanger Deputeret i Rente-Kammeret²⁾, den unge Falsen faaer Løfte paa første Plads i Høieste Ræt, Zeuthen maae beholde sin Bogholder-Løn, skiønt hand faaer Løn i H[of-] og St[ads-] Retten³⁾. — Societet. Müller læste Strøms [Afhandling]⁴⁾ om Insekter⁵⁾.

— 8. NB. Leveret Suhm 100 Rdr., hvoraf hand tager sine Renter. [Tilføjet senere:] Qvitteeret og levert Resten tilbage.

— 9. C. C. in pleno. — Staaet Fadder til Rhabecks hiemmedøbte Datter Charlotta i Nicolai Kirke⁶⁾. — Mad. Peber⁷⁾ har forløst 6560 Barselkoner.

— 10. Huth, Moltke og Baron Wedell blaae Riddere; Rosencrone Greve. — Refereret i Stats-Raadet abs. Principe.

— 11. Suhm fik Ringen Merito.

— 12. Om Eftermiddagen fulgte jeg Obristinde Grambou⁸⁾, Priorinde i Harboes Kloster, begravet i Runde Kirke. Parrene vare: 1. De 2 Hopper, 2. Kløker og Obrist-L:t v. Holten, 3. Jeg og Cap:t. Barner, Geh:Raad Bülow og Hersleb.

— 13. Sandvig laante 25 Rdr. af mig til Torsdag⁹⁾ paa Bertouchs Assignation paa hans Løn ved det Heraldiske¹⁰⁾. — Hr. Thye, Capellan i Sæbye, bliver anden Capellan til Frue Kirke.

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 181-90.

²⁾ Wilh. Matth. S. blev surnumerær Deputeret.

³⁾ Jvfr. 8. Juni 1782.

⁴⁾ Glemte i Orig.

⁵⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 264-300.

⁶⁾ De øvrige Faddere opregnes. Sammen med disse og en Del andre spiste Luxdorff derefter Middag hos Rahbeks, hvor man ialt var 22 Personer og ligesaa mange Rollinger.

⁷⁾ edsvoren Jordemoder i St. Regnegade (Vejviser 1784).

⁸⁾ Johanne G., f. Vind, var død 30. Novbr., 81 Aar gl. (Adresseavisen 1783, Nr. 227).

⁹⁾ 2: 18. Decbr.

¹⁰⁾ S. havde den Dag spist til Middag hos Luxdorff. Da han atter var der den 20. Decbr., noterer Luxdorff, at S. gik uden at tale et Ord om de 25 Rdr.

December 14. Kongen havde Brækning etc. fra i Onsdags¹⁾ af, men nu er det bedre. — Atke forlovet med Frøk. Harboe og Assessor Sporon med Frue Krøll.

— **15.** Stokhuus-Møllen paa Volden afbrændte om Natten. — Om Aftenen Samling²⁾ hos Egede abs. Horneman. Samling igien d. 5. Januarii 1784 hos Suhm. Jeg havde Colica, sad i en Canapé og smagede intet.

— **16.** C. C. in pleno.

— **17.** Samling paa Communitetet med Guldberg, Balle og Jansson. — Brun, Autor til Frie-Tiimerne, skal efter Cabinets-Ordre betale 100 Rdr., alle Exemplarerne confisqueres, Subscriptions-Listen indleveres³⁾, hand selv overhøres af Biskoppen, hvilket er skeet i Schönheiders og Vogellii Nærværelse. Den første skal have paataget sig at underviise ham⁴⁾.

— **18.** Forslag fra Skole-Commissionen til en Commission om Biske-Stolene og Skolerne i Skalholt og Holum⁵⁾. — Der skal sættes en Commission om de danske Skoler i Kiøbstæderne i Danm⁶⁾.

— **19.** Societet. Stibolt læste om Reebslagning. — I Morgen vil Abildgaard gjøre Forsøg med en aerostatisk Machine⁷⁾. — Geh:Cf:Rd. Klingenberg i Hadersleb dør⁸⁾.

— **20.** Abildgaards Forsøg⁹⁾ gik ei for sig for Blæstens Skyld.

¹⁾ d: 10. Decbr.

²⁾ d: Mandags-Selskab.

³⁾ til Politimesteren.

⁴⁾ Sml. Luxdorphiana, S. 87 ff.

⁵⁾ Denne Kommission nedsattes 31. Decbr. og Luxdorph blev dens Formand. Den skulde regulere Bispestolenes og Skolernes økonomiske Forhold (Sjæll. Miss. 1783, Nr. 876).

⁶⁾ Kancelliet udsendte 20. Decbr. en Rundskrivelse til Stiftamtmand og Biskopper i Danmark om at indsende visse Efterretninger om Skolerne i Købstæderne. Foranledningen var en Kabinetsordre af 17. Decbr., hvori det meddeltes Kancelliet, at det var fornødent at indhente Oplysninger til Brug for den Kommission, der agtedes nedsat, »da Vores Forsæt er at se de danske Skoler satte paa en bedre Fod, og Vi og ville udstrække Vores landsfaderlige Omhu især til disse Skoler i Vore Købstæder« (D. Kanc. Breve 1783, Nr. 1966).

⁷⁾ Sml. Nystrøm. Offentl. Forlystelser II, 169.

⁸⁾ Amtmanden i Haderslev, Frid. v. K., var død 16. Decbr. (Berlingske Kbhvnske Tidender 1783, Nr. 103).

⁹⁾ Jvfr. 19. December.

December 21. Hellig Giæstes Kirke Høimesse Hr. Wærn. Hiertelig tørt. — Cabinets-Prædiken Hr. Kofod. Nihil supra vulgus oratorum. — En gal Hund beed i Gaar Aftes paa Palaiet Brackel og en Tienere og skal siden paa Øster-Gade have bidt en Dreng.

— 22. Extraheret af min Regnskabs-Bog. Benedictio Domini divites facit.

— 23. C. C. in pleno. — Cap:t Junge faaer saa stærk Anstød af Podagra, at hand maae begiære en anden udnævnt til at føre hans Skib.

— 24. Abildgaards Forsøg med Luft-Kuglen mislinger¹⁾. — Refereret i Stats-Raad abs. Printzen. — Frue Kratzensteen dør.

— 25. Skov var hos mig om Aftenen, misfornøiet over de 8 β , Klokkerne skulle have for Lysninger²⁾.

— 26. Hellig Giæstes Kirke Aftensang Hr. Müller. Vel-talende og rørende. — Abildgaard faaer 100 Rdr. af Societetet til sit Luft-Forsøg³⁾.

— 27. Udlæst Theophrasts Characteres.

— 28. Spiist om Middagen til Suhms med Erichsen, Wiedewelt, Abildgaard pater, Georg Haas, Hr. Holst, Broagger, Topp Wandal og Skov. De 4 første med Suhm og mig holdte Commission over Abildgaard[s] Tegninger af de Danske Monumenter, over 800 St $\mathbb{L}$, hvoraf Haas vil stikke hver Plade for 40 Rdr. og levere 20 St $\mathbb{L}$ om Aaret⁴⁾.

— 29. I forrige Uge havde Myhlensted paa Øster-Gade giort en Luft-Kugle, som rev Touget i tu, tørnede paa Slots-Taget og faldt ned paa Fridrichsberg⁵⁾.

— 30. C. C. in pleno. — Skrevet et P. M. om en nye Copiist-Plads i mit Comptoir for Jacob Riis.

¹⁾ Jvfr. 20. December.

²⁾ Denne Betaling var nylig bleven fastsat i en Kancelliskrivelse af 20. Decbr. til Sjællands Biskop (i Reskriptsaml.).

³⁾ Jvfr. 24. December.

⁴⁾ Det blev, som Nyerup siger, blot et pium desiderium. Sml. Luxdorphiana, S. 329 f.

⁵⁾ Sml. Offentl. Forlystelser II, 169 f.

1784

Januar 2. Hr. Blicher forsyner¹⁾ Hirschholms Capell, Hr. Fønss i Esbønderup Præst i Bircherød og Hr. Kiær kommer i hans Stæd igien.

— **3.** Guldberg bliver Ober-Kämmererer hos Printz Fridrich og Justitz-Raad Malling hans Kabinet-Secreterer. — Kraft²⁾ faaer Asmindrup Kald ved Afstaaelse af Provst Bring.

— **5.** Jordskiælv fornemmes paa Christiansøe³⁾. — En Luft-Kugle er gaaet op i Dag, af hvem ved jeg ei endnu⁴⁾. — Om Eftermiddagen den Islandske Commission.

— **6.** Luft-Kuglen var Abildgaards⁵⁾. — C. C. in pleno. — Islandsk Commission.

— **7.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Lange besøgte og gav mig Braems Tale i Fridrichs Hospital, Provstinde Brorson besøgte for at faae sin Søn i Cantzelliet.

— **8.** Islandsk Commission.

— **9.** Societet. Morville læste om, at Mathematiquen skiærpede Hiernen⁶⁾, id quod nemo nescit. Augustin havde et Kort over Islands Jordbrand⁷⁾.

— **10.** Hr. Levard Vieth faaer sin Faders Kald Sønderup og Nordrup⁸⁾.

— **11.** Hellig Giæstes Kirke Aftensang Hr. Müller. Meget passende. — Den Jydske Post for 29. Decembris 83 og begge Hamburger-Poster for 2. og 5. Januarii 1784 ankom.

— **12.** Om Eftermiddagen den Islandske Commission.

— **13.** C. C. in pleno. — Islandsk Commission.

— **14.** Om Eftermiddagen Islandsk Commission⁹⁾.

¹⁾ ∅: forretter Tjeneste ved (ved Siden af sit Embede som Præst i Søllerød). Sml. Christensen, Hørsholms Hist., S. 345.

²⁾ Jvfr. 3. August 1782.

³⁾ En Beretning herom fra Kommandanten paa Øen er indrykket i Adresseavisen 1784, Nr. 3.

⁴⁾ Jvfr. 6. Januar.

⁵⁾ Jvfr. 26. December 1783.

⁶⁾ I Mødeprotokollen: om den analytiske Maale-Konstes Nødvendighed til Forstandens Skierpelse. En Afhandling om dette Emne fremkom senere i Nyeste Saml. af det norske Videnskabers Selskabs Skrifter (I, 1-14).

⁷⁾ Jvfr. 2. September 1783.

⁸⁾ Jvfr. 13. og 15. November 1783.

⁹⁾ Samme Dag Notits om et Middagsselskab, hvor bl. a. ogsaa var til Stede: »Kraft, som i Dag blev ordineret«.

Januar 15. Om Eftermiddagen Islandsk Commission.

— 17. I den islandske Collectbog¹⁾ har Cam:h. Commandeur Krogh skrevet sig for 4 $\frac{1}{2}$, Svanenskiold for sig og Svigerson²⁾, at de gave Intet. Næst efter Frue Hielmstjerne, som tegnede sig for 50 Rdr., skrev Grev Holst³⁾ sig for to Rigsdaler. — Svar fra den Extraordinaire Commission, at Cantzelliet kand gjøre Forestilling om en Copiist endnu i mit Comptoir, hvortil jeg gjorde Forslag paa Jacob Riis⁴⁾.

— 18. Kaalund har Ja-Ord med Frøk. Langebeck.

— 19. Islandsk Commission. — Antagen som Æres-Medlem i det Fynske lærde Selskab.

— 20. C. C. abs. Aagaard, som har Podagra. — Canc:Rd. Voltelen besøgte og fortællede nyt Spøgerie, neml: en Angivelsen uden Navn, at Lars Berth skulle have bestiaalet dem. Men den er forfattet paa en urimelig Maade og uden tvivl gjort for at faae dem til at forløbe sig⁵⁾. — Om Eftermiddagen Islandsk Commission. — Den ærlige Etatz-Raad Holt dør pludselig. — Hr. Kraft tog Afsked⁶⁾.

— 21. Refereret i Stats-Raad in pleno. — Takket Printzen for Hr. Vieth⁷⁾.

— 22. K:herre Benzon besøgte. Hand vil gjøre sin ældste Søn umyndig. — Om Eftermiddagen Islandsk Commission.

— 23. Cabinets-Ordre⁸⁾ om Skik og Rolighed ved Confirmations-Acten, og at Piigerne ikkun skulle klædes i hvidt eller sort, med et Tørklæde om Halsen. — Secreterer Bärens var her og lader lyse i Aviserne om de B[anc]o-Sedler, falske, hand har forkommet, der hørte til en D[e]l[in]q[ue]nt-Sag⁹⁾.

¹⁾ 10. Decbr. 1783 var der udgaaet et kongl. Missive til Biskop Balle om, at der til Fordel for de ved Jordbranden skadelidte Islændere maatte ombæres Kollektbøger i Husene i Kbhvn. og i to Søndage efter hinanden udsættes Bækkener for Kirkedørene (Sjæll. Miss. 1783, Nr. 819). Jvfr. 28. Januar.

²⁾ P. M. Buchwald.

³⁾ Overjægermester Chr. Holstein († 1799).

⁴⁾ Jvfr. 30. December 1783.

⁵⁾ Jvfr. 26. Juni 1779. — Gude oplyser, at dette nye Spøgeri fandt Sted i den Gaard, som den ældre Voltelen havde købt i Stormgade, og at Lars B. var Gaardens tidligere Ejer, en Kiøbmand, som havde falleret.

⁶⁾ Jvfr. 3. Januar.

⁷⁾ Jvfr. 15. November 1783 og 10. Januar.

⁸⁾ Gude: foranlediget af Hr. Vogelius og Biskop Balle.

⁹⁾ Joh. Hendr. B., der arbejdede i Kancelliet, blev et Par Aar efter ansat som Fuldmægtig i Hof- og Stadsretten. Efterlysningen findes f. Eks. i Adresseavisen 1784. Nr. 13.

— Societet. Spengler læste om en rar Slags Pholader eller Coquille med 6 Skaller¹⁾.

Januar 24. Frøk. Hersleb laver til Barsel ved Conrad Fabricii Søn. — Et lumpent Kobberstykke kommer ud om Bruns Straf, kaldet: Verbesserung der Sitten²⁾.

— **26.** Islandsk Commission. — Efter Fortælling bandes der nu ikke meere i det Norske Selskab ved Fanden tage mig, men ved Balle tage mig³⁾.

— **27.** C. C. abs. Aagaard. — Islandsk Commission.

— **28.** K:Junker Steman og Prof: Brünneke i Berg-Directorio som Comitterede, den første med 700 Rdr., den anden med 500 Rdr. — Bekkenerne for Island beløbe sig til 1200 Rdr.⁴⁾ — En gal Hund paa Hirschholm bider 7 Mennesker.

— **30.** Fulgt Sal. Holt til Jorde. Bülow, Holmskiold, Suhm, Graah, Prof. Treschow, Justitz-Raad Müller, Cf:R. Kofod etc., 10 Par. Hand blev begravet i Hellig Giæstes Kirke med en lang Musique. Kiølling og Casten Ancker første Par. Bartholin havde giort Gravskriften. — Af de 30⁵⁾, som ligeledes spiiste hos Kron-Printzen i Fior, var ingen døde uden den gl. Schimmelmänn. — Sacken reiser om 4 Uger⁶⁾.

Februar 1. Paa Charlottenborg med øvrige Subscribentere, hvor Myhlenstedts Luft-Kugle blev prøvet og svævede længe omkring i den store Sahl med 5 Ø 11 Lods Vægt. Den var 5 Fod lang, 3 Fod breed. Den første, hand lod stiiige, var nu fundet 7 Miile herfra paa Giorslef Gods. Denne ville hand i Dag lade gaee op, men der var Huller i den, derfor blev den større viist ud af Vinduet.

— **2.** Islandsk Commission.

— **3.** C. C. abs. Aagaard. — Islandsk Commission.

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 128-38.

²⁾ Krohns Fortegnl. over danske Kobberstik Nr. 1671. Jvfr. 17. December 1783.

³⁾ Gude: Aarsagen hertil var Straffen over Bruun [jvfr. 17. December 1783], hvis Bog, skjønt han ikke var Norsk, der havde fundet almindeligt Biefald.

⁴⁾ Jvfr. 17. Januar.

⁵⁾ Luxdorph havde paa Kronprinsens Fødselsdag den 28. Januar spist ved hans Taffel sammen med 30 andre.

⁶⁾ Den russiske Gesandt Carl v. S. havde haft et skarpt Sammenstød med Rosencrone. Sml. Nystrøm, Den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse, S. 126 f.

Februar 4. Baron Brochtorff, Buchwalds Svigerfader, døer¹⁾. — Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Islandsk Commission. — Om Aftenen hos Jacobi i Cassa-Commissionen²⁾ med Suhm og Erichsen.

— 5. Islandsk Commission.

— 6. Udlæst Adlers sidste Reise til Rom med stor Fornøjelse.

— 9. Islandsk Commission.

— 10. C. C. abs. Aagaard. — Islandsk Commission.

— 11. Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen. — Hertugen af Würtenberg kom i Gaar Aftes³⁾. I Dag er det hans Geburtsdag.

— 12. Jeg var paa Appartements-Salen og saae Myhlens Luft-Kugle gaae op midt i den inderste Slots-Gaard. Det lod ei i Begyndelsen til, at den ville lykkes, men den steege strax, og⁴⁾ kom snart af Syne. — Islandsk Commission.

— 13. Societet. Chemnitz læste om Chitoner, en Slags conchæ multivalves⁵⁾.

— 14. Riis bliver Copiist i mit Comptoir⁶⁾. — Haxthausen i Flensborg⁷⁾ O[ber-]Hof-M[ester] paa Sorøe.

— 15. General-Adj[utant] Mecklenburg besøgte mig anl. hans Dispute med Prof. Krebs⁸⁾. — Agent Øst, Stats-H[aupt-]M[and] Jørgensens Svigersøn, gjør en Banqueroute paa 130/m Rdr., hvoriblandt skal være falsk.

— 16. Islandsk Commission.

— 17. C. C. abs. Aagaard. — Islandsk Commission. — Smagens Portefeuille. Deri en smuk Ode over Lunden ved Jægerspriis.

— 18. Refereret i Stats-Raadet abs. Printzen. — Om Aftenen Societet in pleno for Hertugen af Würtenberg. Priisen givet for Svensk Baron v. Gedda's Hygrometre.

¹⁾ Kammerherre og Baron Schack B. døde paa Scheelenborg i Fyn 21. Januar, 59 Aar gl. (Adresseavisen 1784, Nr. 21).

²⁾ Videnskabernes Selskabs.

³⁾ paa Besøg ved Hoffet.

⁴⁾ i Dagbogen staar ved Fejlskrift: at

⁵⁾ Jvfr. 18. Februar.

⁶⁾ Jvfr. 17. Januar.

⁷⁾ Gregers Chr. H., som endnu var Amtmand i Flensborg.

⁸⁾ E. G. Mecklenburg og H. J. Krebs var Matematikere og havde i en Aarrække begge været Lærere for Artillerikadetterne.

Chemnitz læste om Chitoner¹⁾, Müller viiste nogle Mooser²⁾ og Bugge Charterne. — Den unge Fabricius gjøres umyndig af hans Fader, hans Giæld er over 12000 Rdr. Endnu er Brylluppet³⁾ ei bestemt.

Februar 19. Islandsk Commission.

— 21. Hørt Nyrups Disputatz⁴⁾ under Kalls Præsidio in Auditorio superiori i Hertugen af Würtenbergs Nærværelse. Opponenterne: Gudenrath, Kiærulf og Brodersen.

— 23. Hellig Giæstes Kirke Bisk[op] Balle for Hr. Vogelius. Ypperlig. — Hertug[en] af Würtenberg reiste bort i Gaar Middags. — Hr. Bastholm skal giftes med Tømmer-Handler Schous Enke, som Holt ville havt.

— 24. C. C. abs. Aagaard. — Lorch sælger sin Bibel-Samling til Hertug[en] af Würtenberg for 4/m cour. Ducater og 100 Ducater til hans Kone, og 100 Rdr. aarlig Pension for ham eller hende, saalænge Hertugen lever. — Wessels Epitaphium ved ham selv: Hand giærne drak, var siælden glad, | gik altid sine Støvle skiæve. | Hand ingen Ting bestille gad. | Til sidst hand ei engang gad leve⁵⁾.

— 25. Paa Communitetet med Guldberg, Balle, Jansson, Holterman.

— 26. Islandsk Commission. — Et lumpent Skandskrift kom med den Norske Post til Cancelliet om Levetzau⁶⁾.

— 27. Societet. Fabricius læste om den Grønlandske Driv-Iis⁷⁾.

— 28. Studios. Junge var her med Brandts Catalogo⁸⁾. Jeg antog ham til mit Bibliotek.

¹⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 235-42. Blev oplæst paa Tysk i Mødet.

²⁾ ∴ Mosser (d. v. s. Tegninger af saadanne). Selskabets Mødeprotokol oplyser, at Müller dertil havde udarbejdet en kort latinsk Afhandling, »som dog ikke blev læst, da Hertugen havde tilkiendegivet, at han kunde kuns opholde sig en Times Tid, man ikke heller vidste, om det var passende at læse noget latinsk«. Sml. iøvrigt Molbech, Vidensk. Selsk. Hist., S. 297.

³⁾ Jvfr. 24. Januar.

⁴⁾ Rasmus Nyerups Magisterdisputats.

⁵⁾ Den sidste Linje har Luxdorph, som den Digter han var, forbedret; der har først staaet: Til sidst gad hand ei engang leve. Navnlig den første Linje i Luxdorphs Opskrift afviger, som man vil se, fra den gængse Tekst.

⁶⁾ Stiftamtmanden paa Akershus.

⁷⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 65-84.

⁸⁾ ∴: Auktionskataloget over den i 1780 som Biblioteksfamulus afdøde Chr. B.'s efterladte Bogsamling, der solgtes i Slutningen af Marts. I Bekendt-

Marts 2. C. C. in pleno. — Islandsk Commission. — Mørup bliver Deputeret paa Kammeret. — Frøken Herslebs Bryllup med Fabricius¹⁾.

— 3. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

— 4. Høieste Ræt. N:o 27. Isaac de Lemos (Colbiørnsen) contra Salomon Isaac (Schønheider). Citanten var ved H[of-] og St[ads-]Retten dømt at betale Salomon 1900 Rdr., som denne havde laant ham paa 4 Westindiske Actier, men Citanten foregav at have blot modtaget [dem] til Canc: Raad Bildsted, som og tilstod det, og at Actierne hørte ham til. Men dette var ei beviist under Sagen. Der blev brugt mange Intriguer, for at Sagen ei skulle komme for, og endelig blev den forligt i Gaar, at Lemos skulle betale de 1900 Rdr. og 50 Rdr. i Omkostninger. Høieste Ræts Vota vare unanim[ia]: H[of-] og St[ads-] Rettens Dom bør ved Magt at stande, dog saaledes, at P[rocessens] O[mkostninger] for begge Rætter ophæves. De ordinaire paa venstre Siide: Osten, Cortsen, Anchersen, Treschow, Holterman, Rosencrantz, Rested, Fridsch, Drewsen, Sporon, Feddersen, Levetzau, Graah. De extraordinaire paa høire: Schack, Moltke, Rosenørn, Brochenhuus, Knuth, jeg, Scheel-Pless, Obelitz, Borneman, Erichsen, Jacobi, Bang, Colbiørnsen, Nøragger²⁾. — Kongen har casseret Angivelsen over Levetzau³⁾.

— 6. Resolutionen om de Fattiges Væsen nedkom⁴⁾. — Et Kobberstøkke⁵⁾ skal være udkommet. — Læst Sheridans Läster-Schule med Fornøielse uagtet alle Stykkets Mangler⁶⁾.

— 8. Islandsk Commission.

— 9. C. C. in pleno. — Der siges, at Eicksted, naar hand tager Afskeed, skal have 50/m Rdr. og 9000 Rdr. aarlig Pension.

— 11. Sidste Islandske Session.

— 12. Efterseet Brandtes Bøgger hos Wilhelmi⁷⁾.

gørelsen i Adresseavisen (1784, Nr. 47) hedder det bl. a. og bliver iblant Manuskripterne under Nr. 70 b in Folio bortsolgt Johannis Ol. Neapolitani Athena Cimbrica v. Cimbria Græca ∴ det græske og cimbriske Søstersprog, som er funden efter at Catalogus var trykt.

¹⁾ Jvfr. 18. Februar.

²⁾ Højesteretsreferatet findes paa det modstaaende hvide Blad.

³⁾ Jvfr. 26. Februar.

⁴⁾ fra Kabinettet.

⁵⁾ Satirisk?

⁶⁾ Bagtalesens Skole var i Januar kommen frem paa Skuepladsen.

⁷⁾ Jvfr. 28. Februar.

Marts 13. Udlæst Millot¹⁾ 7. og 8. Tome.

— 14. Været uden for Grev Thotts, som ei var saa vel, at hand tog mod mig.

— 16. Hellig Giæstes Kirke Hr. Doth for Hr. Lemming. En god Prædiken. — C. C. in pleno. Spiist om Middagen til Frue Hielmstiernes med Rosencrones, Frue Rheder, Frøken Benzon, Kaalund og Hertel, som prædikede Stueprædiken over Ps. 19,15²⁾. Gik an³⁾.

— 17. Posten blev bragt ved en Bonde, siden Karlen kom til Ulykke med Hesten, som splittede Vognen ad. — Refereret i Stats-Raadet abs. Principe.

— 18. Eggers, som skriver om Island⁴⁾, besøgte.

— 19. Ordres at beede for Printzessens Frugtsommelighed.

— 20. Skov kom og gik igjen⁵⁾, fordi hand ei er bleven færdig med Brandts Auction.

— 23. Hellig Giæstes Kirke Provst Schönheider. Ont at samle. — C. C. in pleno. — Læst Blumauers travesterte Æneis⁶⁾, et lumpent Skrift, som spotter med noget høiere end Paven⁷⁾. Dog 2 Træk behagede mig: a. Polyphemus er General-Inquisitoren, hand og hans Medbrødre have kun et Øie og desaarsag hade og forfølge dem, der have fleere; b. Vore Jomfruer følge Didos Exempel, naar en Elskere forlader dem, hænge de sig strax — ved en anden.

— 24. Samling paa Communitetet med Jansson allene.

— 25. Besøgt Grev Thott efter Budskikkelse.

— 26. Societet. Bugge læste sine Observationer over Planeterne⁸⁾.

— 27. Lüttichau indgiver en forvoven Forestilling imod at betale 2 R daglig til Grietzsch⁹⁾.

— 29. Samlingen¹⁰⁾ var hos Bornemann, men jeg kunde ei komme for Cancellie-Sager.

¹⁾ Jvfr. 30. Maj 1783.

²⁾ Her er udeladt en kort Sammenfatning af Udlægningen.

³⁾ Jvfr. 30. Marts.

⁴⁾ Begyndelsen til en Beskrivelse over Island udkom 1786.

⁵⁾ Han plejede ellers at tilbringe Aftenen hos Luxdorff.

⁶⁾ Abenteuer des frommen Helden Aeneas, 1784-88.

⁷⁾ nl. Religionen.

⁸⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 85-98.

⁹⁾ Jvfr. 31. Marts og 3. April.

¹⁰⁾ c : Mandags-Selskabet. Disse Sammenkomster havde fundet Sted stadig, og Luxdorff var en af de sikrest mødende Deltagere.

Marts 30. C. C. in pleno. — Spiist om Middagen til Rosencrones med Frue Hielmstjerne, Frøk. Finckenhagen, Suhm, Hammeløv og Studios Wibe, som prædikede over Ps. 37,²⁵¹⁾. Ret vel. Rosencrone gav ham Kaldet²⁾, Hertel³⁾ er kommet til Fridrichs Hospital. — Hammelew er committeret i Kammeret og Fuldmægtig Poulsen i hans Stæd⁴⁾. Levetzau Stift-A[mtmand] i Island i Thodals Stæd.

— **31.** Refereret i Stats-Raadet abs. Eichsted, som endnu er syg. — Der skal gøres et Reglement anl. Arrestanters Underholding i Anledning af Gritsch⁵⁾. — De 300 Rdr. til Afskrivning forbliver ved det danske Cancellies Archiv.

April 1. Været paa Maler-Academiet, hvor Printzen udeelte Priis-Medaillerne.

— **2.** Den unge Commandeur-Cap:t Thurah besøgte. Den gamle vil lade sig stikke i Kobber.

— **3.** Kongen pardonnerer Lüttichau og befrier ham fra at give de 26 β til Gritsch⁶⁾. — Jacobi og Bang som Commissarier i Plesses Ophuds-Boe, deres Dom frafalder i H[øieste] R[æt] og de skal betale 3 Maaneders Rente af 18/m Rdr., P[rocessens] O[mkostninger] og hver 8 Rdr.⁷⁾ — Den agende Post, som gik i Løverdags⁸⁾, er forgaaet paa Beltet til Assens med 15 Passagerer.

— **4.** Hellig Giæstes Kirke Høimesse Hr. Vogelius. Bad for Kron-Printzen efter Befaling. — Været ved Kron-Printzens Confirmation. Hand svarede med megen Færdighed og i sær gjorde sin Bekiendelse med Rørelse. Den heele Act varede

¹⁾ Her er udeladt en kort Sammenfatning af Udlægningen.

²⁾ Durup-Stenild i Viborg Stift. Disse Sognekirker hørte til Nøragergaard, som Rosencrone havde arvet efter sin Halvbroder.

³⁾ Jvfr. 16. Marts.

⁴⁾ nl. som Amtsforvalter i Kbhvns Amt og Amager.

⁵⁾ Jvfr. 27. Marts og 3. April.

⁶⁾ Kammerherre Fred. Lüttichau havde anlagt Sag mod sin Huslærer, »polsk Gehejmeraad« Joh. Christopher v. G., og ladet ham sætte i Gælds-fængsel. Ved en Kabinetsordre bestemtes det, at G. daglig skulde oppebære 2 Mk. i Underholdning, men Lüttichau beklagede sig og hævdede, at Danske Lov kun fastsatte 6 β i saadanne Tilfælde. Skønt L. samtidig udtalte sig meget skarpt mod Kabinetsordrerne i Almindelighed, gav Guldberg ham Ret og lod iøvrigt Sagen falde. Se nærmere herom L. Kochs Artikel i Pers. Tidsskr. 2. R. VI, 299 ff.

⁷⁾ til Justitskassen.

⁸⁾ o: 27. Marts.

omtrent 2 $\frac{1}{2}$ Tiime, Overhøringen 1 Tiime, fra 4 til 6 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag i Slots-Kirken af Dr. Bastholm.

April 5. Cour hos Kron-Printzen Kl. 7 om Aftenen. — Talt med Guldberg og tilskrevet Grev Thott om hans Tieneres Exspectance paa Cancelliebud[-Tienesten]¹⁾.

— 6. C. C. in pleno.

— —²⁾. Eichstedt Ober-K[ammer-]Herre, Sporon Cf: Rd. og Cabinets-Secreterer hos Kongen. Blaae Baand: Osten, Anthon Moltke, Haxthausen, Grev Holstein, Brockenhuus. Geh: Raader: Kalckreuter, Lerche, Stift-A[mtmand] Levetzau (Theodos.), v. Qvalen, Brandt, Schilden, Holmskiold; Haxthausen ved Guarden Rang³⁾. K: Herrer: Marskalk Bülow og endnu en Bülow⁴⁾, Gedde⁵⁾, Hennings, 2 Grever Moltke⁶⁾. Conf: Raader: Treschow, Ancher, Rottbøll, Colbiørnsen, Møller, Hiorthøi. Etatz-Raader: Perbøll, Landsd[ommer] Kofod.

— 7. Jacob Riis, som nylig blev Copiist i mit Comptoir, dør⁷⁾ og jeg tager Langballe i Reiersens Comptoir i Stæden. — Steman og Guldberg komme i Stats-Raadet og Rosenchrone tager Part i de Indenlandske Sager. Ob[er-]H[of-]Marskalcken faaer Rang med Riddere af Elefanten. — Junge var her og gaaer i mit Bibliotek. Hand faaer 20 Rdr. om Aaret, og fik nu 10 Rdr. til Paaske.

— 10. Om Aftenen Audientz hos Printz Fridrich, som befalede, at Extracten eller Rotulus⁸⁾ skulle sendes ham hver Manddags-Aften.

— 12. Jeg var ei i Bispe-Vielse⁹⁾ for min Colica.

— 13. C. C. abs. Aagaard. — Læst Concepten til den Islandske Separations-Act.

— 14. Refereret i Stats-Raadet i Kron-Printzens Gemak præss. begge Printzer, Schack-Rathlou, Moltke, Steeman,

¹⁾ Jvfr. 24. April.

²⁾ Staar paa det hvide Blad udfor Datoerne 4-6. April.

³⁾ nl. med Gehejmerraaeder.

⁴⁾ Johan B. og Hans Helmuth B.

⁵⁾ Kronprinsens hidtidige Kammerjunker Werner G.

⁶⁾ Gerhard og Frederik M.

⁷⁾ R., der blev 22 Aar gl., døde 5. Marts (Adresseavisen 1784, Nr. 64).

⁸⁾ af Kancelliets Forestillinger.

⁹⁾ Arne Thorarensen blev den Dag af Biskop Balle viet til Biskop over Holum Stift i Island.

Guldberg, Rosenchrone. Spiist ved Kongens Taffel med Hertug og Hertuginde af Bevern, Ahlefeldt, Guldberg, Krabbe, Fontenay, Hein¹⁾ og Schütz. Siden besøgt Eichsted. Stampe kom med en aaben Ordre, underskrevet af Kongen og parapheret af Kron-Printzen, at Cabinettet skulle ophæves og alle Ting gaae igiennem Collegierne, samt Rosenkrantz, Bernstorff, Huth og Stampe gaae ind i Stats-Raadet, hvilket strax er bekendtgiort Vedkommende²⁾. Derpaa besøgte jeg Frue Hielmstjerne, som vidste det. Voltelen var her og fortaalte, at Kron-Printzen havde sagt til Stats-Haupt-Mand³⁾, at ingen Ordre galt herefter uden den var parapheret af Kron-Printzen.

April 15. Ober-H[of-]Marskalken⁴⁾ gaaer af, i hvis Stæd Numsen kommer, og Jacobi. Sporon Amt-M[and] i Brackels Stæd⁵⁾, som tillige med Høegh og Giedde bl[i]ve opvartende K:herrer hos Kongen. Kron-Printzen besøgte Thott, som har parapheret de 4 Stats-Ministres Ordres, og Schack⁶⁾. Moltke, Steeman, Guldberg og Rosenchrone forlange og faae deres Afskeed. — Besøgt Aagaard⁷⁾ og om Eftermiddagen i det danske Magazin⁸⁾ Samling med Suhm, Hersleb og Augustin.

— **16.** Beseet Biskop Harboes Bøgger⁹⁾ med Torkelin. — Været længe hos Grev Thott.

— **18.** Hellig Giæstes Kirke Aftensang Stud. Wulff. Maadelig. — Giort Visiter. Huth, Moltke, Rosenchrone toge imod, Schack, Rosenkrantz og Guldberg ikke.

¹⁾ Kammerherre Albrecht Christoph v. Heinen.

²⁾ Det bekendte Optrin mellem Prinserne og Kongens skyndsomme Bortfjernelse til sine Gemakker overværede Luxdorph ikke. Statsraadet foregik saaledes, at det tidlig paa Formiddagen indledes med et Deliberationsmøde, hvor Departementernes Chefer refererede, derefter gik man til Taffel og først om Eftermiddagen fandt det egentlige Konseil Sted i Kongens Nærværelse (sml. Regeringskiftet 1784, S. 33 og 264 f.).

³⁾ Joh. Jørgensen.

⁴⁾ E. C. E. Schack.

⁵⁾ Abraham Anton Brachel blev, som Luxdorph beretter, daglig opvartende Kammerherre. Han var ellers Generaladjutant og Major; om han tillige en Tid var Amtmand (eller havde faaet en Udnævnelse som saadan), maa staa hen. B. G. Sporon modtog foreløbig ikke Udnævnelsen til Amtmand.

⁶⁾ Schack-Rathloul.

⁷⁾ Luxdorph skulde fortælle sin syge Kollega de mærkelige Nyheder.

⁸⁾ ☉: Danske Selskab.

⁹⁾ Skulde sælges ved Auktion i de nærmest følgende Dage.

April 19. Jeg mødte efter feiltagen Tilsigelse til Hove for at referere, men gik tilbage igien. — Stampe var i Stats-Raadet, ogsaa hos Kongen om Aftenen.

— **20.** C. C. abs. Aagaard.

— **21.** Refereret i Stats-Raadet præss. begge Printzer, Rosenkrantz, Schack-Rathlou, Huth og Stampe. — Rosencrone besøgte mig. — Wilhelm Broholm, som druknede sig d. 7. Nov., er fundet. — Islands Commission in pleno for sidste Gang. — Udlæst Rothes ypperlige, men besynderlige Bog om Land-Væsens-Systemet¹⁾.

— **23.** Gude besøgte og fortaalte, at Printzen²⁾ d. 14. Aprilis længe havde gaaet og grædt, men da Schack og Reventlou havde været hos ham, strax faaet sin Munterhed igien. — Societet. Raadslaaet om Kalenderen³⁾, hvoraf 2 Aar skal springes over.

— **24.** Cancelliet giver Grev Thotts Tiener Peder Løfte om Cancelliebud-Tienesten, naar nogen ledig bliver⁴⁾.

— **25.** Grev Thott skal igien være Patronus Academiae og Kron-Printzen vil sende ham Bestallingen ved et Brev.

— **26.** Der siges, at der skal have været Jordskiælv i Ballerup. — Sehested Juell skal komme i Told- og Reventlou i Rente-Kammeret.

— **27.** C. C. abs. Aagaard. — Grev Thotts Tienere Peder var at takke mig. — Geheime-Raad Bülows Geburts-Dag.

— **28.** Refereret i Stats-Raadet præss. begge Printzer, Rosenkrantz, Schack-Rathlou, Huth og Stampe. — Uden for Guldbergs, som ei modtog mig.

— **30.** Societet om Aftenen, for sidste Gang i Vinter.

¹⁾ Danske Agerdyrkeres Kaar, ell. Vort Landvæsenssystem som det var 1783. Kbhvn. 1784.

²⁾ Skønt L. ellers altid med »Printzen« mener Arveprinsen, maa der her sigtes til Kronprinsen. Det fremgaar ogsaa af Gudes Noter til Dag-bøgerne.

³⁾ ∴ de saakaldte historiske Almanakker. Sml. Molbech, Vidensk. Selskabs Hist., S. 83 ff. I Selskabets Mødeprotokol staar under dette Møde: »Almanakker for de forbigangne Aar skal ikke gøres. Almanakken skal udgives efter en bedre og nyere Plan, hvilken i Dag 8 Dage nøyere skal bestemmes«. Dette skete ogsaa, men af Referatet af Mødet d. 5. Nøvbr. ser man, at Udførelsen af Planen havde »fundet betydelige Vanskeligheder, i sær i Henseende til de historiske Data, som de høye Herrer ikke har kundet levere«. Der udkom da heller ikke flere. Den sidste er fra 1782.

⁴⁾ Jvfr. 5. April.

Aftalt den nye Kalenders Trykning¹⁾. — Sendt Grev Thott det nye Oplag af mine Carmina.

Maj 1. Bernstorff kom om Aftenen. Rosenkrantz og Schack vare strax hos ham, og de fremmede Ministre siges at have modtaget ham i Roskilde.

— **2.** Sophia Friderica kom ned i Nat med en Printzesse. — Været hos Bernstorff og siden til Cour. Baade Dronningen og Printzen vare ude.

— **3.** Giort Register over Asseroi Inscriptiones²⁾. — Om Aftenen Samling hos Biskop Balle abss. Holmskiold, Suhm, Schönheider og Egede. Den første har Podagra, den anden Feber, den tredie begrov i Dag sin værdige Kone³⁾, den fjerde er til sin Datters Mad. Krølls Bryllup med Sporon. Næste Gang Samling hos Hornemann. — Rygte om Krig med Svensken. Vi begynde at bevæbne os.

— **4.** C. C. abs. Aagaard.

— **5.** Refereret i Stats-Raadet præss. begge Printzer, Rosenkrantz, Schack, Bernstorff, Huth og Stampe.

— **6.** Været hiemme den heele Dag for at arbeide paa den lofte Forestilling anl. den Islandske Commission.

— **7.** Hellig Giæstes Kirke Aftensang Hr. Müller. En ypperlig Prædiken. — Torkelin besøgte og en Kieltring, en Prof. de la Torre, som gav mig et Vers, tiggede og fik 2 Rdr. — Besøgt Geh:Rd. Guldberg.

— **9.** Hellig Giæstes Kirke Høimesse Catechet Holst. Magert, ubehageligt.

— **10.** Været ved Printzessens⁴⁾ Døbe-Act. Hun blev kaldet Juliana Maria. Hun seer ikke meget levende ud⁵⁾. — Udlæst Bastholms naturlige Theologie. — Bülow⁶⁾ og Lowtzow faae Baandet.

— **11.** C. C. in pleno. — Udkast til den Islandske Forestilling. — Bernstorff bliver Præsident i det Tydske Can-

¹⁾ Jvfr. 23. April.

²⁾ Hafn. 1621 (sml. Bibl. Dan. II, 605).

³⁾ Johan Chr. Schönheyders første Hustru var død 28. April.

⁴⁾ Jvfr. 2. Maj.

⁵⁾ Arveprinsessens to tidligere Børn var dødfødte, og L. syntes heller ikke, at der saa ud til at være meget Liv i dette. Døde ogsaa samme Efteraar.

⁶⁾ Johan B.

cellie. Carstens underskriver Breve i Linie med ham¹⁾, men parapherer under ham som sædvanligt.

Maj 12. Erichsen og Kiærulf spiste hos mig om Middagen og vi igiennemgik Udkastet til Forestillingen om Island. — Rosenkrantz bliver Ober-Krigs-Secreterer ved Søe-Etaten.

— **14.** Samling paa Communitetet med Jansson og Holtermann.

— **16.** Hellig Gæstes Kirke Høimesse Hr. Vogelius. En ypperlig Prædiken. Aftensang Hr. Müller. Ligeledes.

— **17.** Nordlys om Aftenen. — I Samlingen²⁾ hos Hornemann præss. Borneman, Rotbøll og Egede, som jeg fulgte hiem. Formodentlig ophæves Samlingerne for i Sommer. — Krabbe flytter ud³⁾ og faaer 600 Rdr. til Huusleie.

— **18.** C. C. in pleno. — Der siges, at Guldberg reiser, enten til Jægersprieis eller Jylland.

— **19.** Refereret i Stats-Raadet abss. Thott og Bernstorff. Jeg fik en stærk Hierteclappen, saa at Kron-Printzen befalede mig at sidde. — Takket Arve-Printzen for Snorro. — Guldberg Stift-A[mtmand] i Aarhus.

— **20.** Spiist til Frue Hielmstiernes om Middagen og om Aftenen⁴⁾ for at tage Afskeed med Rosencrone og Frue, som reise paa Løverdag⁵⁾.

— **23.** Hellig Gæstes Kirke Høimesse Hr. Ancher fra Norge. Gode Gaver og upaaklagelig. — Rosencrone skulle reist i Gaar, men bleve ei færdige. I Eftermiddag, da de vare paa Veien, gik Axelen i tu, saa de nu formodentlig maae blive hans Geburtsdag den 25de Maji over.

— **24.** Været hos Guldberg, som ville slæt ikke være hiemme.

— **25.** C. C. in pleno.

— **26.** Spiist om Middagen paa Ørholm hos Frue Rheder. Hørt Gøgen, Nattergalen og Frøerne.

¹⁾ Hver Underskrift paa Kollegiernes Breve havde sin bestemte Plads og i forskellige Linjer efter Embedsrangen.

²⁾ ∅: Mandags-Selskab.

³⁾ Deputeret i Sø-Kommissariatskollegiet F. M. Krabbe boede i den til Admiralitetet hørende Bygning, men afgav 29. Maj denne Embedsbolig til Statsminister F. C. Rosenkrantz (Assignationskont. danske Referatprot. C, Nrr. 587 og 1323). Jvfr. 28. Maj.

⁴⁾ Gæsterne opregnes.

⁵⁾ ∅: 22. Maj. Jvfr. 23. Maj.

Maj 28. Admiralitets- og Commissar[ats-]Collegierne op-
hæves og blive et combineret Collegium under Rosenkrantzes
Præsidio, som saaledes skrive under: Rosenkr., Schindel,
Krabbe, Fontenay, Moltke, Bertough, Gorne, Lunding.

— **29.** Den unge Mad. Barfred, Frue Jacobis Søsterdatter,
dør i Barsel-Seng¹⁾.

Juni 1. C. C. in pleno. — Nye Indretning med Finantz-
Collegium og Banquen. — Numsen giftes med Oberhofmester-
inden²⁾ og Gustav Holchs Enke³⁾ kommer i hendes Sted.
Frøkk. Mösting, Sperling og Brochtorff faae deres Afskeed⁴⁾.

— **2.** I Guldbergs Bestalling som Stats-Minister og Se-
creterer stod, at hand skulle have umiddelbar Forestilling
hos Kongen om hvad hand fandt for got, naar hand først
havde fornummet begge Printzers Tanker derom⁵⁾.

— **3.** Gudenrath var hos mig anl. sin Klage over Jansson
og Provst Hviid.

— **4.** Refereret paa Fridrichsberg i Stats-Raadet abs.
Thott. — Den broderede Uniform⁶⁾ maae mand gaae med,
hvor mand vil, uden til Hove. — Saxo dør og gjør Lerche
til Arving⁷⁾.

— **5.** Jeg vilde været til Guldbergs, men hand var paa
Slottet. — Der er falden stærk Regn i Fyen, Lolland og
Holsteen. Men i Aarhus var i Fredags⁸⁾ stærk Torden og
Lynild og ligesom en Svovl-Regn.

— **6.** Hellig Giæstes Kirke. Takket for 2 Asiatiske Skibes
Hiemkomst.

¹⁾ Anna Sophie B., f. Herfordt, døde 27. Maj paa Benzonsdal, 26 Aar gl.
(Adresseavisen 1784, Nr. 99).

²⁾ Margr. v. d. Lûhe, f. Holck.

³⁾ Sophie Louise Holck-Winterfeldt, f. Ahlefeldt, Enke efter Gustav Fred.
H.-W. († 1776).

⁴⁾ som Hoffrøkener hos Juliane Marie.

⁵⁾ Gude: Merkeligt nok!

⁶⁾ Gude bemærker: »rød med Guld, som Kongen i Guldbergs Tid havde
givet de Deputerede i Collegierne [jvfr. 13. Marts 1783], og hvori de mødte
paa Forestillings-Dagene i Stats-Raadet, og fortsætter: »Saasnaart Kron-
printsen var kommet til Roeret, blev Tarvelighed i Klædedragt Moden
ved Hoffet, og selv gik han bestandig i sit Regiments Uniform«.

⁷⁾ Mangeaarig Overinspektør paa Stamhuset Lerchenborg, Niels Saxo,
gjorde ved sin Død Stamhusets Besidder, Georg Flemming L., til sin
Universalarving (Sjæll. aabne Breve 1784, Nrr. 399 og 455).

⁸⁾ Der menes rimeligvis Fredag d. 28. Maj.

Juni 7. Guldberg lod indlevere en Visite-Seddel pour prendre congé.

— **8.** C. C. in pleno. — Reist til Ørholm med alle.

— **11.** Der siges, at Levetzau og Scheel i Pinnenberg bytte Embeder¹⁾.

— **12.** Cf:Rd. Benzon²⁾ paa Sohngaardsholm dør d. 7. Junii.

— **13.** Søllerød Kirke Stud. Palludan³⁾, conditionerende hos Linstows. Dette er den eeneste Prædiken, jeg i mine Dage har hørt, hvori der var ikke et eeneste Guds Ord, men vel en Mængde af unyttige rhetoriske eller Smagens Blomster. Kort sagt, det var en maadelig Hedensk eller Stoisk Declamation⁴⁾.

— **14.** Levetzau var hos mig paa Cancelliet. Hand er bleven Ober-Land-Drost i Pinneberg og Scheel kommer i hans Stæd⁵⁾.

— **15.** C. C. in pleno. — Mester Johan satte mine Reoler op.

— **18.** Refereret i Stats-Raadet paa Fridrichsberg in pleno. — Gratuleret O[ber-]H[of-]Marskalken⁶⁾.

— **20.** Lyngbye Kirke Høimesse Hr. Fuglsand, en Norsk Capellan.

— **21.** Hiorthøi gaaer ind i Raadstuen og Numsen faaer hans Forretning combineret med sin⁷⁾.

— **22.** C. C. in pleno. — Hr. Ussing vandt sin Sag i H[øieste] R[æt] og bliver ved sit Kald⁸⁾. — Frue Hansen sætter Ane Bolette i Kost og flytter ind i Hospitalet⁹⁾ til sin Datter.

— **24.** Frøk. Benzon var med Pohl og Strøm i Dyre-Haven¹⁰⁾.

¹⁾ Albr. Phil. Levetzau blev Landdrost i Pinneberg, medens Jørgen Erik Scheel overtog Stiftamtmand-Embedet paa Akershus.

²⁾ Johannes B.

³⁾ Rimeligvis Johan P., † som Præst i Fanefjord 1821 (sml. Koch, Oplysningstiden i den danske Kirke, S. 106).

⁴⁾ Denne Dom er vedføjet Prædiken-Referatet paa det modstaaende hvide Blad.

⁵⁾ Jvfr. 11. Juni.

⁶⁾ Jvfr. 1. Juni.

⁷⁾ Morten Hiorthøi, der havde været Hof-Inspektør, fik ved kgl. Missive af 2. Juli Sæde i Magistraten som lønnet Borgmester, og samtidig nedlagdes hans Hofembede (Sjæll. Miss. 1784, Nr. 450).

⁸⁾ Jvfr. 21. Februar 1783.

⁹⁾ ∴: Frederiks Hospital. Jvfr. 26. Oktober 1781.

¹⁰⁾ nl. ved Kilden.

Juni 25. Begyndt at fløtte mine Bøger paa Loftet.

— **27.** Hirschholms Kirke Hr. Blicher. Suhm, Frue og Strøm¹⁾, Frue Rheder, Frøk. Benzon og jeg, Præst og Degn, spiste i Kroen. Suhm tracterede²⁾. Siden besaae vi Kokkedal.

— **29.** C. C. in pleno. — Lugge var hos mig om Morgenens og havde paategnet Schäffers³⁾ Sviger-Moders Ansøgning om 100 Rdr. Pension af Peltas Arvinger.

Juli 1. Dronningen reiste til Fredensborg.

— **2.** Refereret i Stats-Raadet paa Fridrichsberg in pleno.

— **3.** Den unge Langebek forlovet med Procurator Grams Enke.

— **4.** Søllerød Kirke Studios. Høier hos K:herre Kleist⁴⁾ paa Hirschholm. Giorde en god, ordentlig og grundig Prædiken. En Nordmand. — Sporon faaer Expectance paa Coldinghuus Amt. — Holmskiold forlader Casserer-Tienesten hos Dronningen, men forbliver hendes Cabinets-Secreterer.

— **6.** C. C. in pleno.

— **7.** Kiørt til Fridrichsberg med Suhm. Giort Cour overalt⁵⁾.

— **11.** Frøken Bülow paa Hirschholm dør⁶⁾.

— **13.** C. C. in pleno. — Den yngste Grev Reventlau⁷⁾ kommer i Oec[onomic-]Coll. og skal referere i Schimmelmans Forfald, altsaa sidder oven for den anden Deputerede, neml. Classen. — Bedrøvede Tidender fra Island, hvor Folk og Fæe, i sær Hestene, døe for Fode, da Græsset ved Jordbranden har været forgiftig. De have paa visse Stæder opholdt Creaturerne ved at dyppe Høet i Tran.

— **14.** Speilet med meere af Skibet Indføds-Retten er flydt op til Island. Der meenes, at det er stødt an paa den nye Øe⁸⁾, som nu begynder at synke.

¹⁾ Var denne Sommer hos Suhm paa Landet.

²⁾ 8. Aug., da de atter var der, trakterede Luxdorph og 22. Aug. Fru Rheder.

³⁾ Overberider Frid. Chr. Schäffer var 1. Gang gift med Frederikke Wienken † 1785 (Stamtavle over Fam. S, Kbhvn. 1876).

⁴⁾ Der menes rimeligvis Chr. Fred. K. († 1799).

⁵⁾ Det var Prinsesse Louise Augustas Fødselsdag.

⁶⁾ Klosterfrøken i Roskilde Kloster, Maria Catharina B., døde paa Hirschholm den 10. Juli (Adresseavisen 1784, Nr. 127).

⁷⁾ Joh. Ludv. R.

⁸⁾ Jvfr. 24. Juni 1783.

Juli 16. Refereret paa Fridrichsberg in pleno.

— **17.** 2 Chinafahrer ankom til Helsingør.

— **19.** Spiist om Middagen hos Geh: Raad Stampe Skildpadde. — Skov¹⁾ skal sidde for Stampe ved Tall-Lotteriet og faaer 200 Rdr., men naar Stampe dør, 500.

— **20.** C. C. in pleno.

— **22.** Vi spadseerede alle til Nye-Mølle og over Kragmoese hjem igien.

— **24.** Om Formiddagen Besøg af Torkllin, som gav mig en Persius, stukket i Kobber²⁾. — Kirstens 100de Aar gamle Sviger-Fader dør.

— **25.** Farum Kirke. — Beseet den delige Situation. — Udlæst Dio Chrysostomus.

— **27.** C. C. in pleno.

— **29.** Hofmester Bierregaard og Aaskov³⁾ faae Afskeed.

— **30.** Refereret i Stats-Raadet paa Fridrichsberg in pleno.

— **31.** En Russisk Fregatte er gaaet igiennem⁴⁾, og har aabenlydt sagt at have Ordre til at opmaale Gottenborg Havn og at, om det nægtes ham, da skulle 15 Orlogs-Skibe nøde de Svenske dertil, siden Keiserinden vil tage den i Besiddelse, førend de Franske skal faae den. — En Commission til at reglere Post-Amtets Sager⁵⁾.

August 2. Udlæst Reiskes Liv og Levnet⁶⁾. En god og nyttig Bog.

— **3.** C. C. in pleno.

— **6.** Reventlou⁷⁾ kommer i Rente- og Geh: Raad Brandt i Told-Kammeret.

— **8.** Hirschholms Kirke. — Beseet Sophienberg.

— **10.** C. C. abs. Aagaard, som har Gonagra. — Spadseeret med Frue Rheder og Frøk. Benzon til Breede og besøgt Frue Favin⁸⁾, hvis Søn, 22 [Aar] gl. og Russisk L[ieutenant],

¹⁾ Etatsraad Christen Schow.

²⁾ Det var L.'s Fødselsdag.

³⁾ Pagehofmester Thomas B. og Livmedikus Urban A.; den sidste afskedigedes ikke.

⁴⁾ nl. Øresund.

⁵⁾ Kommissionen, der nedsattes 6. Aug., skulde gøre Forslag til en Forbedring af Generalpostamtets Regnskabsvæsen (Sjæll. Miss. 1784, Nr. 521).

⁶⁾ Leipzig 1783.

⁷⁾ Chr. Dittl. Fred. R.

⁸⁾ Alida de F., f. Hooglant.

er knuset i Rusland under en Mølle, da hand var ude at bade sig.

August 13. Refereret paa Fridrichsberg in pleno.

— 17. C. C. abs. Aagaard. — Skrevet til Prof. Ehlers.

— 20. Refereret paa Frd:berg in pleno, men blev ei til Taffels¹⁾ formedelst min Colica.

— 22. Hirschholm Kirke. — Vi besaae Slottet og Haven.

— 23. Etatz-Rd. Stendrup faaer Stokkeprygl af Storp²⁾.

— 24. C. C. in pleno.

— 30. Høsten i Aar bliver lige saa riig som 1773. — Cancellie-Trappen, som jeg nu har slidt paa i 50 Aar, nedtages for at vende Trinnene³⁾.

— 31. C. C. in pleno.

September 2. Etatz-Raad Franckenau dør⁴⁾.

— 3. Refereret i Stats-Raadet paa Fridrichsberg in pleno.

— 4. Giort Cour paa Christiansborg overalt⁵⁾.

— 5. Om Eftermiddagen kørte vi⁶⁾ til Dronning-Gaard og besaae alle Promenaderne og Huuset paa Næsset samt drak Thee hos Frue de Coningh i Eremit-Hytten⁷⁾.

— 7. C. C. in pleno.

— 12. Frue Hielmstjerne reiste til Jylland om Eftermiddagen Kl. 5.

— 14. C. C. in pleno. — Admiral Reiersen dør⁸⁾ og derved faaer Adam Moltke den anden Division.

— 15. Om Aftenen Nordlys.

— 17. Refereret i Stats-Raadet paa Frd:berg in pleno. — Overleveret Lit. B af Ordbogen til samtlige Herskaber undtagen Kongen, hvis Exemplar Numsen modtog. — Grev Ludvig Moltke saae mine Bøger og gav mig Medaillen over Grev Rantzau.

¹⁾ hvilket L. ellers altid plejede.

²⁾ Justitsraad Andreas S., Vice-Borgmester i Kbhvn.

³⁾ Gude: Havde man altid og i vigtigere Ting brugt saadan Oeconomie i Staten!

⁴⁾ Toldinspektør Fr. Chr. F. døde 1. Septbr., 60 Aar gl. (Adresseavisen 1784, Nr. 166).

⁵⁾ Enkedronningens Fødselsdag.

⁶⁾ ∅: Luxdorph og Fru Rheder.

⁷⁾ Jvfr. 15. Juli 1783.

⁸⁾ R. var død i Helsingør 7. Septbr.

September 18. I Tiirsdays har en Mand fra Ny-Mølle villet tage Ane¹⁾ med Vold paa Marken.

— **19.** Spiist hos Bekkers²⁾ om Middagen³⁾. Der var Musik og de forklædte dem.

— **20.** Jfr. Nyrups Inspiration og Fasten befindes at være Bedragerie, da hun har ædt og drukket om Natten⁴⁾. — Dronningen er syg. — Herskabet kom ind⁵⁾ med alle.

— **21.** C. C. in pleno. — Cancellie-Trappen er færdig⁶⁾.

— **22.** Vi bleve alle veiede⁷⁾, Suhm veiede meest og Pohl mindst. Mad. Bosenharn, Frøk. Hielmcrone og jeg veiede hver 7 L[is] & 12 &.

— **23.** Kron-Printzen exercerer Husarerne paa Amager. — Paa Generalitetet skal være opslaaet dette lumpne Skandskrift: K[ron-]P[rintzen] har antaget Regiæringen og overladt den til Bernstorff, hand den igien til Reventlou og hand igien til Wendt⁸⁾.

— **24.** Casseerer Juell i Christiania undviger og tager en Skilt-Vagt med sig.

— **25.** Ordre til Magistraten, at der strax skal skaffes Quarteer til de Militaires, som ei skal koste dem meere end 1 ρ om Natten.

— **26.** Søllerød Kirke Hr. Blicher. Peder Larsens Søn og Anders Andersens Datter fra Nærum deres Brude-Vielse. Text Ps. 127,1. Noget satyrisk.

— **27.** Udlæst de 7 Prædikener⁹⁾. De fortiente at trykkes.

— **28.** C. C. in pleno.

— **30.** Kongen overdrager mig i Grev Thotts Stæd Over-Opsigten over det Grædske Nye Testamente, som Birch¹⁰⁾ udgiver.

Oktober 1. Refereret i Stats-Raadet in pleno.

¹⁾ Luxdorps Tjenestepige.

²⁾ i Nærum.

³⁾ Gæsterne opregnes.

⁴⁾ Der maa menes Margrete Sofie N., der omtales i Conradine Dunker: Gamle Dage (sml. Camillus Nyrop, Slægten N., 2. Udg. S. 47 f.).

⁵⁾ fra Frederiksberg.

⁶⁾ Jvfr. 30. August.

⁷⁾ Efter en Middag i Ørholm. Luxdorph nævner alle Gæsterne.

⁸⁾ Carl W., Deputeret i Finanskollegiet.

⁹⁾ af Blicher? I Dagbogen er imod Sædvane intet Referat af de Prædikener, L. har hørt i de sidste Maaneder.

¹⁰⁾ Den senere Biskop Andreas B. († 1829).

Oktober 2. Udlæst Dionys. Halicarn. *π[ερί] συνθέσε[ως] ὀνομάτων*] og giort indic[em] autorum derover. — Til en Steen paa Rathlousdal¹⁾ over 14. Aprilis foreslaaet til Opskrift: Proderit et Posteris.

— **3.** Søllerød Kirke Stud. Paludan. Placuit.

— **5.** C. C. in pleno. — Cap:t Løvenørn foreviiste mig sin Reise for at prøve Armands Uhrværk²⁾. — Admiral Bille dør paa Hospitalet.

— **6.** Cramer³⁾ kom hiem og berettede, at Frue Hielmstierne var kommen til Nørager-G[aa]rd for 3 Uger siden og var vel. — Birch skrev til Bernstorff om Forskud til sin Vexels Betaling for de Parmesanske Typi⁴⁾. Jeg betalte ham 500 Rdr. og skrev til Finantz-Collegio om deres Refusion, som jeg fik Dagen efter.

— **7.** Udlæst Briefe eines reisenden Frantzosens⁵⁾.

— **8.** Hellig Giæstes Kirke Stud. Hansen, Catechet. Maadelig. — Jfr. Hansen besøgte. Hendes Broder Matthias er bleven Degn i Grevinge. Hun bekræftede Jfr. Nyrups Bedragerie⁶⁾. — I Dag har jeg været ved Cancelliet i 50 Aar. Saalænge og saa vel har Herren hiulpet. Hans Navn være lovet! — Skrevet til Dr. Jansson anl. Gudenrath⁷⁾.

— **10.** Hellig Giæstes Kirke Aftensang Hr. Müller. Ypperlig.

— **11.** Audientz hos Printzen⁸⁾. Siden giort Cour overalt uden hos Dronningen. — Skrevet atter til Dr. Jansson om Gudenrath⁹⁾.

— **12.** Prof. Hviid besøgte mig og talte om Gudenrath⁷⁾. — C. C. in pleno. — Underskrevet Forestillingerne fra den Islandske Commission.

— **13.** I Gaar, Frue Herslebs Geburtsdag, var Secreterer Hersleb og Fabritius i Slagsmaal.

¹⁾ Schack-Rathlous Stamhus.

²⁾ Jvfr. 5. November.

³⁾ Fru Hielmstiernes gamle Tjener.

⁴⁾ fra Bodonis Skriftstøberi i Parma (sml. Sjæll. Miss. 1784, Nr. 863). Jvfr. 30. September.

⁵⁾ af Côme Alexandre Collini, overs. af J. K. Roesbeck. Zürich 1783.

⁶⁾ Jvfr. 20. September.

⁷⁾ Jvfr. 3. Juni.

⁸⁾ Det var Arveprinsens Fødselsdag.

⁹⁾ Jvfr. 8. Oktober.

Oktober 15. Refereret i Stats-Raadet abs. Huth — Der gaaer 72 Oldenborger-Grot paa 1 Rdr.

— **16.** Brochenhuus sælger Nysøe til Etatz-Raad Reiersen for 135/m Rdr.

— **18.** Birch var her og viiste mig sit Pro-Memoria om det nye Test[amente].

— **19.** C. C. in pleno.

— **20.** Sendt Frue Rheder 50 Rdr. til Brude-Gave til Frøk. Hielmcrone¹⁾.

— **22.** Samling paa Communitetet med Balle, Jansson og Holtermann. — Udkastet Forestillingen om Birchs Nye Testamente. — En national Rytter i Rødoure tages i Forhør, som sagde ved sin Hosbondes Bord, at naar Kron-Printzen ved Campementet ville tractere ham som Husarerne, skulle hand tage en Knap af hans Kiøle og skyde ham ihjel dermed som en Hund²⁾.

— **23.** Der skal atter her i Byen af en Matroß og en Dragouner være talt om Kron-Printzen³⁾.

— **25.** Mandags-Samling in pleno hos Holmskiold. Næste Gang hos Nielsen, derpaa til Schönheiders, Balles, Hornemanns, Rottbølls, Suhms, mig, Holmskiolds, Bornemanns, Egedes.

— **26.** C. C. hos Geh:Rd. Stampe, som igien har ont i Foden og er aareladt, abs. Aagaard, som har en hoven Haand. — Justitz-Raad Stampe⁴⁾ er fød d. 24. Octobris 1708. — 1784 d. 20. Octobris var Ober-Præsident Gählers 79de Geburtsdag.

— **28.** I Nat Kl. 12^{1/2} døde Printzesse Juliane Marie.

— **29.** Refereret i Stats-Raad abs. Kron-Printzen og Stampe. — Dronningen kom ind om Morgenen, reiste igien om Eftermiddagen. — Grev Thott sendte mig min Forestilling om N[ye] T[estamente]⁵⁾ tilbage med et særdeelees høfligt Brev. — Canc:Raad Voltelen var her, efter Aftale med Schack, at Jens Jyde bliver Justitz-Raad for 1200 Rdr.⁶⁾

¹⁾ Jvfr. 6. Januar 1785.

²⁾ Gude: Er denne Karl blevet straffet, maae det have været med Stig-Rem ved Regimentet, thi man hørte siden ikke noget dertil.

³⁾ Jvfr. 22. Oktober.

⁴⁾ Henr. Christensen S.

⁵⁾ Jvfr. 22. Oktober.

⁶⁾ Gude: Han var Skriver-Karl hos en riig forhenværende Vestindisk Capitain Krog, som siden handlede, nu var død og havde indsat ham og sin Maitresse, et Fruentimmer til Alders, til Arvinger, og de egtede hinanden.

Oktober 30. Buchwald faaer det ved Gudumlund som hand vil¹⁾. — Kongen guaranderer Wartow Hospital Auctions-Summen²⁾ for at giøre Bønderne frie eller Selv-Eiere.

— **31.** Hellig Giæstes Kirke. Bøn i Anledning af Printzessens Død. — Frue Kløker besøgte for at faae sin Søn i midt Comptoir. — Canc: Raad Voltelen leverte mig Jens Jydes Ansøgning om Justitz-Raads Character³⁾.

November 2. C. C. in pleno hos Stampe. — Den unge Kløker begyndte at extrahere i mit Comptoir. — Birch var hos mig og berettede, at Typi⁴⁾ vare under Veis.

— **3.** Gudenrath⁵⁾ var her, fik Formaninger i Stæden for Trøst og gik formodentlig vreed bort.

— **4.** Printz Carl⁶⁾ kom om Formiddagen Kl. 11. — Ud læst den Grædske Text af Maximus Tyrius for at finde et Ord, som jeg ei fandt.

— **5.** Hellig Giæstes Kirke. Stud. Dahl fra Jylland prædikede for Dimiss Censore Hornemann. Er mig meget recommanderet af Hoffman. Har temmelig gode Gaver og et tækkeligt Væsen, men Prækenen fortiente vix haud illaudabilem. — Societet temmelig talrigt, Ludvig Moltke og Kratzenstein vare der. Adam Moltke foreslaaet til Æres-Medlem samt Cap:t. Løvenørn, hvis Reise bliver trykt⁷⁾.

— **6.** I Kiøbenhavn er med Matroser og Guarnison 93700 Siæle.

— **7.** Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. Ypperlig.

— **9.** C. C. in pleno. — Printzesse Juliana Maria udført⁸⁾ om Aft[enen].

— **10.** Etatz-Rd. Hoe fra Regiæringen i Gottorp bliver Tydsk Deputeret i Rent[e-]Cammeret.

— **12.** Refereret i Stats-Raadet abs. Arve-Printzen. —

¹⁾ Jvfr. 17. Maj 1783.

²⁾ nl. for dets solgte Bøndergods.

³⁾ Jvfr. 29. Oktober. Bestallingen udstedtes 26. Novbr. (Sjæll. aabne Breve 1784 Nr. 802).

⁴⁾ Jvfr. 6. Oktober.

⁵⁾ Jvfr. 12. Oktober.

⁶⁾ ∩: Prins Carl af Hessen.

⁷⁾ Jvfr. 5. Oktober. Beretningen om Rejsen udkom 1785. Poul Løvenørn blev naturligvis kun foreslaaet som »ordentligt« Medlem.

⁸⁾ nl. til Roskilde.

Jens Jyde bliver Justitz-Raad for 1200 Rdr.¹⁾. — Societet. Adam Moltke og Løvenørn antagne til Medlemmer. Bugge læste om Mural-Qvadrantens Forbedring²⁾.

November 14. Bertouch var her og viiste mig de Heraldiske Patenter. — Skrevet et PM. om 125 Exempl. N[ovi] T[estamenti]³⁾ til Moldenhauer og Adler. — Udlæst Suhms Histories sidste⁴⁾ Tome.

— **15.** Hørt den unge Aagaard⁵⁾, som tog Examen juridicum publicum og stod sig ypperlig samt talte got Latin.

— **16.** C. C. in pleno⁶⁾.

— **19.** Været paa Communitetet med Balle, Jansson og Horneman.

— **23.** C. C. in pleno.

— **24.** Endet mine Vedtegninger ved Casauboni Theophrastus.

— **25.** Til Kobberstikket af Provst Garboe, som var Præst i Tikiøb 62 og Provst 48 Aar, † i Fior æstat. 87: Cura gregis, Pastor per bis sex lustra, fidelis, | Hunc totum nasci vidit, moestumque reliquit⁷⁾. — Her i Byen fortæres aarlig 8000 Stude, ligesaa mange Kalve og 90000 Lam.

— **26.** Refereret i Stats-Raadet abs. Arve-Printzen. — Jeg var hverken ved Taffelet eller i Societetet for min Maves Skyld. — Birch var her og berettede, at Typi⁸⁾ vare komne til Lybek. Hand lader dem derfra assurere. Skrevet til Geh: Rd. Brandt om at faae dem indførte⁹⁾.

— **29.** Samling¹⁰⁾ hos Rottbøll med Moldenhauer pro hospite, abs. Nielsen og Egede. Næste Gang til Suhms. — Om Formiddagen hos Aagaard, som vilde have sin Søn¹¹⁾

¹⁾ Jvfr. 29. og 31. Oktober. Samme Notits findes under 18. Novbr.

²⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. III, 99-109.

³⁾ Talen er om Birchs Udgave af det nye Testamente.

⁴⁾ 3: sidst udkomne (nemlig 2. Tome, 1784).

⁵⁾ Peter Hersleb A. († 1791).

⁶⁾ Under den følgende Dag Notits om et Middagselskab, hvor Luxdorph bl. a. var sammen med Ober-Ceremonie-Mester Kalkreutz, i hvis [Stæd] som Ober-Kammer-Junker Cay Reventlau er kommen.

⁷⁾ Gude: Dette Vers gjorde Luxdorph efter Svigersønnens, Stempel-Papiir-Forvalter Müllers Forlangende. — Jvfr. Strunk Nr. 863.

⁸⁾ Jvfr. 6. Oktober.

⁹⁾ Chr. Brandt var paa det Tidspunkt 1. Deputeret i Generaltoldkammeret.

¹⁰⁾ 3: Mandags-Selskab.

¹¹⁾ Jvfr. 15. November.

som Secreterer ved Protocollen i H[øieste] R[æt]¹⁾. Han fylder i Dag sit 19de [Aar]. Moderen døde strax efter hans Fødsel 1765.

November 30. C. C. abs. Aagaard.

December 1. Var om Eftermiddagen til Hielmstiernes, hvor Suhm gik Kobberstykkerne igiennem²⁾.

— 3. Refereret for Aagaard i Stats-Raadet in pleno. — Societet. Løvenørn forklarede Indholden af sin Reise³⁾. — Spiist om Aftenen⁴⁾ hos Suhm og besaae de Medailler, Bøger og Kobberstykker, som Hertugen af Würtemberg har sendt ham.

— 4. Den unge Aagaard bliver surnumeraire Secreterer i H[øieste] R[æt]⁵⁾. — Giennemlæst med Fornøielse Hans Christian Buncheffods Spinde-Viiser⁶⁾ og øvrige Skrifter. — Typi til det Grædske N[ye] T[estamente] ankomme⁷⁾.

— 5. Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Catechet Holst, som nu er bleven Capellan i Wartou. Prædiker meget hastig og meget maadelig.

— 6. Skrevet et langt Brev til Frue Schulenburg anl. den unge Krabbes Opdragelse. — Samling⁸⁾ til Suhms, som har Podagra og hun⁹⁾ Steensmerte, abs. Hornemann et accedentibus Moldenhauer et Pohl.

— 7. C. C. abs. Aagaard. — Numsen, Cay Reventlau, Suhm, Warnstedt, Treschou, Hiorthøi og Wormskiold blive Commissarier over Comoedierne¹⁰⁾. — Etatz-Rd. Bruuns 4de Kone, Reiches Syster¹¹⁾, dør.

¹⁾ Jvfr. 4. Decemder.

²⁾ Suhm havde Tilsyn med Udarbejdelsen af den store trykte Fortegnelse over Hielmstiernes Samlinger, og skrev selv Fortaler til Værket. Tredje Bind, der omfatter Mønter og Medailler, malede Portrætter og Kobberstik, blev ligesom de to foregaaende Bind om Bogsamlingen udarbejdet af Registrator Weber og udkom 1786.

³⁾ Jvfr. 5. November.

⁴⁾ de øvrige Gæster opregnes.

⁵⁾ Jvfr. 29. November.

⁶⁾ *Viser for Spindeskolen*, udkom 1783.

⁷⁾ Jvfr. 26. November.

⁸⁾ *Mandags-Selskab*.

⁹⁾ nl. Fru Suhm.

¹⁰⁾ for at undersøge og regulere Forholdene ved Teatret. Sml. Overskou, Den d. Skueplads III, 298.

¹¹⁾ Eleonora Christiana B., f. von Reiche; hun blev 39 Aar (Adresseavisen 1784, Nr. 231).

December 8. Etatz-Raad Hoe har taget sit Sæde i Rente-Kammeret.

— 10. Samling paa Communitetet med Balle, Jansson, Holtermann og Moldenhauer. — Societet. Hr. Fabricius læste over en Orm, *Nereis cincinnata*¹⁾.

— 11. Communiceret den Kgl. Ordre om det Grædske N[ye] T[estamente] til Birch, Moldenhauer og Adler. — Endelig Kgl. Resolution anl. Wartows Gods²⁾.

— —³⁾ Chevalier Bouffler over Printz Henrich af Preusens Portrait: Dans cette image auguste et chere | Tout Heros verra son Rival, | Tout Sage verra son Egal | Et tout Homme verra son Frere⁴⁾.

Chronique Scandaleuse. Commissionen over Mad. Abildgaard⁵⁾ er begyndt og skal, efter Sigende, have besøgt Stald-Mester K:herre Hauch, som er upasselig. — Geh:Raadinde Linstow⁶⁾ kommer her ind fra Birkerød for at fralægge sig, at Mad. Abildgaard ei har havt sin Tilflugt til hendes Huus. — K:herre Hein siger, i et Vidnes Overværelse, Baronesse Bolten en stor Impertinence i hendes eget Huus. 8 Dage efter aborterer hun. — Abildgaard har mange forargelige Breve i sine Hænder, som hand dog ei uden i Nødsfald vil fremlægge. — Der skal være en Inclinations-Clubb af disse Fruer og flere Skiøger oprettet⁷⁾. — Ostindisk Capitain Wilken gjør paa een Dag Testamente til en af sine Maîtresser⁸⁾, bliver siden viet til hende og dør. Efter ald Formoding var hand ei ved sin Samling, da Vielsen blev for-

¹⁾ ♂: Krøl-Nereiden. Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 191-201.

²⁾ Jvfr. 30. Oktober.

³⁾ Staar paa det hvide Blad udfor Datoerne 8.-11. Decbr.

⁴⁾ Dette Vers har i sin Sindrighed tiltalt Luxdorff.

⁵⁾ Maleren N. A. Abildgaards Hustru, der var flygtet med Kammerherre og Jægermester Reinhard von Eppingen.

⁶⁾ Gude: Enke efter Prinsesse Charlottes Hofmester, født Hein, en galant Kone.

⁷⁾ Gude: Da man aldrig fik at vide, hvor denne egentlig holdtes, men den blev sagt snart at være i een Gade og snart i en anden, var det ventelig kun et Rygte.

⁸⁾ Gude: Datter af en Bager Mentz, som siden blev givet med Garde-robe-Mester Printzlew (♂: Printzlau) ved Skuespillene. — Birgitte Christine Mentz († 1826) var gift med Justitsraad Fred. Chr. Printzlau († 1826).

rettet af Hr. Saxtorff paa Hr. Lemmings Caution¹⁾. — Abildgaards Commissarier have været hos Stald-Mester Hauch i hans Upasselighed og faaet nogle af Eppingers Breve, ligeledes i Birkerød hos Frue Linstow. Men Mad. Abildg[aard] har ei været der, ei heller paa Hveen. Enten skal hun være paa Hirsch[h]olm eller her i Byen.

December 14. C. C. in pleno. — Epigramma over de Franske, som 62 Gange i Rad have seet Figaros Bryllup spille: Il ne falloit au fier Romain | Qve des Spectacles et du Pain (panem et circenses). | Mais au François, plus que Romain, | Le Spectacle suffit sans pain.

— 15. Bragt mine Forordninger med Segl under i Orden og overregnet mine Udgifter. — Birch besøgte og viiste mig de Latinske Typi. — Skrevet en Attest til Secreterer Bärenz.

— 16. Udlæst Mille et un jour²⁾, som jeg har spildt nogle Dage paa. Den smukkeste Historie er Repsimas i den 5te Tome.

— 17. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Societet. Løvenørn forklarede sin Reise³⁾.

— 18. Der siges, at Eppinger reent er rømt.

— 19. Hellig Gæstes Kirke. Høimesse Studios. Leth, som Voltelen har recommanderet og prædikede got og grundigt. Aftensang Stud. Jensen. Maadelig. — Cap:t. Grube besøgte og talte om Consul Hoppe paa Malaga, som vil nobiliteres. — Junge var her og lagde mine Breve i Orden.

— 20. Commission bestaaende af Printz Carl af Hessen, heele Stats-Raadet, heele Generalitetet, Schimmelmann og Reventlou, og Stange, som fører Protocollen, for i Nærværelse af begge Printzterne⁴⁾ at igiennemgaae visse af Pr[intz] Carl foreslagne Punkter til Forandring og Forbedring af den Danske Armee⁵⁾. — Extraheret den sidste Forestilling anl. Gudumlund⁶⁾.

¹⁾ Peter Saxtorph var øverste Kapellan og H. S. Lemming Sognepræst til Nicolai Kirke.

²⁾ Contes persans, traduits en François par M. Petis de la Croix.

³⁾ Jvfr. 3. December.

⁴⁾ Kronprinsen og Arveprinsen.

⁵⁾ Det var disse Overvejelser, der førte til de i kgl. Reskripter og Resolutioner af 28. og 29. Jan. 1785 befalede Forandringer (sml. Militær Reskriptsamling).

⁶⁾ Jvfr. 27. Februar 1783 og Nyerups Luxdorphiana 427 ff.

December 21. C. C. in pleno. — Udlæst Bagatellen von Anton Wall¹⁾, som Suhm har laant mig. En nydelig Bog²⁾.

— **22.** Secreterer Gude besøgte. Hand er forlovet med Brøgger Lolles³⁾ Stifdatter, en Datter af Capitain York.

— **24.** Været nede hos Verten og talt med ham om hans Testamente. Hand vil unde sine Venner 2500 Rdr.⁴⁾.

— **25.** Birch gav mig det første Arks Aftræk af N[ovum] T[estamentum] Gr[æce].

— **26.** Secreterer Møller var her⁵⁾ og gik Sagerne igien-nem med mig. — Cf: R. Otto Fried. Müller dør, fordi hand lod en Skade paa sit Been groe til, hvilken slog op til Hovedet.

— **27.** Grev Stolberg bliver tugtet i de Gøttingsche Anzeigen for sine Jamben. — Læst Heineccius de genuina nativitatis Christi Era⁶⁾. Hand meener Qvirinius var ikke da Præses, men cum imperio extraordinario missus. — Regenfuses Værk⁷⁾, anden Deel, skal udgives.

— **28.** C. C. in pleno. — Sal. Müllers Broder var her med hans Testamente⁸⁾.

— **29.** Magistratens Forslag om Qvartererne indkom⁹⁾.

— **30.** Pohl [besøgte] om Eftermiddagen og viiste mig Thurahs Liv og Levnet, skrevet af ham selv¹⁰⁾. — Forestillingen om de Islandske Biske-Stole approberet.

— **31.** Refereret i Stats-Raadet abs. Arve-Printzen, som var paa Fredensborg. Magistratens Forslag om Qvarteerer¹¹⁾ udsat.

¹⁾ Pseudonym for Chr. Leb. Heyne.

²⁾ Sml. Nyerups Luxdorphiana, S. 508.

³⁾ Anders Laalle († 1804).

⁴⁾ Jvfr. 19. Januar 1785.

⁵⁾ nl. i Luxdorps Hjem og ikke paa Kancelliet.

⁶⁾ En Disputats af den tyske Teolog og Kirkehistoriker Joh. Michael H. († 1722).

⁷⁾ Kobberstikkeren F. M. Regenfuss's Konkylieværk.

⁸⁾ Jvfr. 26. December.

⁹⁾ Jvfr. 31. December.

¹⁰⁾ D[iderik] de Thurah, En kort Beskrivelse over Guds Forsyns Veye med mig i dette Liv. Dateret: December 1784. Det er virkelig en af de korteste, selvstændig trykte Autobiografier — kun 3/4 Oktavside (Luxdorps Eksemplar i Kongl. Bibliotek).

¹¹⁾ ∅: Kvarterer for militære. Magistraten foreslog dertil at anvende det tidligere Søkvæsthus, som havde været overladt Kanalkompagniet til Kontorer og Pakhuse, men nu efter Kompagniets Ophævelse atter var ledigt.

1785

Januar 1. Torkelin gav mig det rare Kobberstykke af Thomas Finke. — Der siges, at Haxthausen bliver Commandant her og Osten i Fridericia. Undall skal commandere et Jæger-Corps i Helsingør. — Her i Staden 220 fleere Fødde end Døde; er formodentlig en Misregning, hvori den stikker, og mod alle Regler. Maaskee kommer det af de nyefødde Børn, der strax skikkes ud paa Landet.

— 3. Torkelin viiste mig en formelig Exspectance af 28. Martii 1784 under Kongens Haand¹⁾ paa Geheime-Archivarii Embede. — Samling²⁾ hos Holmskiold abss. Suhm og Hornemann. Næste Gang hos Bornemann. Vi havde en Marcepain, i hvis Midte stod: Det Theologiske Selskab, og rundt om 10 Triangler med Begyndelses-Bogstavet af hvert vores Navne.

— 4. C. C. in pleno.

— 5. Skrevet til Pr[intz] Fridrich om at faae et Kobber stukket ved Maler-Academiet til Titel-Blad for ved N[ovum] T[estamentum] Græc[e]. Birch fik Assignation paa de sidste 500 Rdr. til N. T. Gr.

— 6. Om Aftenen til Maior Breuers og Frøk. Hielmcrones Bryllup hos Frue Rheder. Jeg fulgte Bruden frem, Prof. Treschou viede dem³⁾.

— 7. Etatz-Rd. Rothe blev i Societetet valgt til Cassa-Commissarius i Cf:Rd. Müllers Stæd.

— 8. Aftalt med Clemens at stikke Tyge Brahes Huusholderske, Røraas-Qvinden⁴⁾. — Reventlau, Brandt, Aagaard

Man mente, at der kunde blive Kvarter for 472 Gemene og 12 Underoffice-rer. Ved Referatet i Gehejmestatsraadet resolveredes: Med denne Del af Indkvarterings-Sagen for Garnisonen i Kbhvn. skal det bero for det første og indtil videre (D. K. Supplikprot. 1784 II, Nr. 363).

¹⁾ ved en Kabinettsordre, der var stilet til T. selv; derfor vidste Luxdorph intet derom. Efter Kopibogen over Kabinettsordrer var den dateret 24. (ikke 28.) Marts. Sml. A. D. Jørgensen, De danske Rigsarkivers Hist., S. 91.

²⁾ ∅: Mandags-Selskab.

³⁾ Gæsterne opregnes og et kort Referat af Præstens Tale vedføjes.

⁴⁾ Live Larsdatter. Luxdorph vilde have hende stukket i Kobber, fordi hun hørte med til longævæ, hun blev 124 Aar. Han havde en Tuschtegning af hende (Bibliotheca Luxdorphiana, Icones Long., S. 51). Sml. Nyerups Luxdorphiana, S. 509.

og Schou foreslaaes af Osten at sidde første Dag i H[øieste] R[æt]. — En Br[ændeviins]-Brænder-Gaard og et Huus afbrænder paa Hjørnet af Rigens-Gade¹⁾.

Januar 9. Prof. Wiedewelt [besøgte] fra Printz Friederich om Kobberet til N. T.²⁾.

— 10. Hr. Munthe var hos mig og meldte Frue Mille Munthes Død³⁾. — Relationen indkom om Eppinger og Mad. Abildgaard⁴⁾. — Justitz-Rd. Knap er steenet af en Jøde, som hand har villet udplyndret⁵⁾.

— 11. C. C. in pleno.

— 12. Generalitetet communiceres Forandringen ved Militair-Staten⁶⁾, hvoraf adskilligt temmelig graverer Proprietarierne. Amtsforvalterne skal ikke have Votum i Sessionerne, saa at de Militaires prædominerer. NB. Karle maae ei udløses til at fæste Gaarde etc. Derom en Commission af Cancellierne, Kammeret og Ahlefeldt⁷⁾.

— 13. Talt med Grev Reventlou om Commissionen anl. Land-Milicen. — Der har været et Forslag om at forfløtte Universitetet til Odense og bruge Bygningen til Baraquer. Ou en sommes nous?

— 14. Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Knap forliger sin Sag med Jøden⁸⁾, giver ham 2. Prioritet i sin Gaard for 800 Rdr., betaler en Mulct af til Jødernes Fattige og faaer Ørefigen af Secreterer Hersleb. — Societet. Løvenørn oplæste sin Reise⁹⁾.

— 17. Opløb i Altona blandt Skrædder-Svennene, fordi en af dem blev hvervet.

¹⁾ Læsningen ikke helt sikker. Paa Hjørnet af Rigensgade og Sølvgade (Købmager Kvarter 405, nyt Nr. 471) var imidlertid i 1787 og til langt ned i det 19. Aarh. Brændevinsbrænderi.

²⁾ Jvfr. 5. Januar.

³⁾ Professor Caspar Fred. Munthes Enke, Emilia Johanne, f. Kaasbøll, døde 9. Januar; hun var født 3. Febr. 1718 og blev gift 14. Januar 1750 (Adresseavisen 1785, Nrr. 5 og 9 (Gravskrift)).

⁴⁾ Jvfr. Side 324 f.

⁵⁾ Jvfr. 14. Januar.

⁶⁾ Jvfr. 20. December 1784.

⁷⁾ ∅: første deputeret i Generalitets- og Kommissariats-Kollegiet. Forordningerne om Land-Rekrutter og om Land-Milicen af 13. Maj 1785 blev Frugten heraf.

⁸⁾ Jvfr. 10. Januar.

⁹⁾ Jvfr. 17. December 1784.

Januar 18. C. C. hos Stampe (som i Gaar havde faaet sin Svimmel igien og maatte lade sig aarelade) abs. Aagaard, som har ont i Foden.

— **19.** Min Vært Mester Lars Winther¹⁾ døde om Formiddagen. — Udlæs[t] Borrebyes Tiidsfordriv²⁾. Er meget kiedsommelig.

— **20.** Været i Generalitetet i Commission med Ahlefeldt, Reventlou, Carstens og Schütze anl. Printzen af Hesses Plan over Land-Milicen. Knudsen førte Protocollen³⁾.

— **21.** Samling paa Communitetet præss. Balle, Jansson og Holterman. — Hr. Weinrich paa Fridrichsberg døde i Gaar. — En falsk Assignation fra Generalitetet til Obrister Düring om til G[en.]Kr[igs-]Commiss. Wildenrath at udbetale 2000 Rdr. skrives, men sendes af ham til Generalitetet i Stæden for dem, som den var stillet til. — Af adskillige Breve stiales B[anc]o-Sedler, blant andre af eet [?] fra Reimer til Helsingør.

— **22.** Grev Ahlefeldt vinder Grevskabet Laurvig ved Commissionen⁴⁾. — Der meenes, at Baron Holch, som tilforn har begaaet et Falsum, har skrevet den falske Assignation⁵⁾.

— **24.** Commission i Generalitetet. — Den unge Grev Moltke, Sønne-Sønnen af den gamle og Arving til Grevskabet, dør⁶⁾.

— **25.** C. C. abs. Aagaard. — Mester Lars Winther blev begravet⁷⁾. — Prof. Abrah. Kall har opfundet en ziirlig Maade at trykke Land-Kort. — Skrevet Attest paa Langballes Ansøgning om 30 Rdr. Tillæg⁸⁾. — Læst Suhms Klage over hans Søn. Non placet⁹⁾.

¹⁾ Lars Madsen W., Bødkermester.

²⁾ Jac. B. († 1753): En liden Tids-Fordriv. Kbhvn. (1750).

³⁾ Jvfr. 12. Januar.

⁴⁾ nemlig Konferensraaderne Bornemann, Schleth, Jacobi og Colbiørnsen (Højesterets Voteringsprot. 1785 I, 288). Jvfr. 9. Juni.

⁵⁾ Jvfr. 19. April 1786.

⁶⁾ Kammerherre Fred. Moltke, Sønnesøn af Adam Gottlob M., var død i Hamborg 22 Aar gl. (Adresseavisen 1785, Nr. 13).

⁷⁾ Jvfr. 19. Januar.

⁸⁾ Hans L. var Kopist i Luxdorphs Kontor.

⁹⁾ Denne Veklage blev næppe trykt, da Luxdorph ikke syntes om den. Suhm bad ikke sjælden Luxdorph om Udtalelser over sine Arbejder. Sml. Bruun, P. F. Suhm, S. 308 f.

Januar 26. De 5 Cancellister søge 150 Rdr. Tillæg.

— 27. Commission i Generalitetet.

— 28. Refereret i Statsraadet in pleno. Eppinger[s] Sag var for¹⁾. — Braems Forestilling om Knap²⁾ kom i Cancelliet³⁾.

— 29. Giort Cour overalt.

— 30. Mad. Ditmer besøgte og gav mig en Stamtavle. — Underskrevet Fridrich Hoppes Myndtlings-Regnskab. Indt[ægt] 95891 Rdr. 5 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ β , Udgift 674-1-9 β , Overskud 2864 Rdr. 13 β . Deraf $\frac{1}{3}$ Deel 954-4-4 β .

Februar 1. C. C. in pleno. Marskalk Bülow skal være forlovet med Frøk. Hoppe⁴⁾. — Commission i Generalitetet.

— 2. Secr. Knudsen var hos mig om Formiddagen for at begynde Concepten til Land-Milice-Forordningen. — Der siges, at K:herre Buchwald har skrevet det Brev fra Z. til U. anl. det Asiatiske Compagnie⁵⁾.

— 3. Cf.Rd. Müller besøgte og gav mig Fortsættelsen af de Danske Mynter⁶⁾. — Læst Brevet fra Z. til U.⁷⁾. Snavs. — Printz[en] af Hessens Commission om den Norske Armée.

— 4. Commission i Generalitetet.

— 6. Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Stud. Wulff. Kirken proppet fuld som sædvanligt. — Capell[an] Lind paa Christianshavn dør⁸⁾. — Efterseet Prof. Badens Regnskab⁹⁾. 168 Rdr. til Udgifter. — Prof. Abr. Kall besøgte anl. sine Land-Korter¹⁰⁾.

— 8. C. C. in pleno. Confereret med Schütz om Land-Milice-F[o]r[ordningen]. — Samling i Generalitetet¹¹⁾.

¹⁾ Jvfr. Side 324 f.

²⁾ Jvfr. 14. Januar.

³⁾ Her er udeladt et noget vovet Vers om Nydelse af Kallun og Frieri til Enker, som Gude lærte Luxdorph, og som denne fandt saa morsomt, at han optegnede det (under den følgende Dag tillige i tysk Affattelse).

⁴⁾ Jvfr. 18. Marts og 21. Maj.

⁵⁾ Sml. Nyerups Luxdorphiana, S. 183 ff.

⁶⁾ : den store Beskrivelse af danske Mønter og Medailler, der tilendbragtes 1791.

⁷⁾ Jvfr. 2. Februar.

⁸⁾ Jacob L., Kapellan ved Vor Frelsers Kirke, blev 47 Aar (Adresseavisen 1785, Nr. 21).

⁹⁾ for Smagens Selskab.

¹⁰⁾ Jvfr. 25. Januar.

¹¹⁾ Denne Dag var L. saa optaget, at han maatte spise paa Kancelliet. Det skete ellers aldrig.

Februar 9. Cap:t. Noren tog Afskeed. Hand reiser op¹⁾ med Koren. — Junge var her Middag og Aften og lagde mine Longævi i Orden.

— **10.** Mad. Junge opsagde mig de 400 Rdr., jeg skylder hendes Mand. — Severin²⁾ var hos mig fra Oberformynderiet og gav mig Væрге-Pengene 954 Rdr. 4 $\frac{1}{2}$ ³⁾.

— **11.** Refereret i Stats-Raadet in pleno. — Societet. Hr. Chemniz læste om Petrefacta af Crustacea og Testacea, hvis Dyr ei meere vare til⁴⁾. Will. Coxe, autor Itinerar., indvalgt til Membr. Soc.

— **12.** Da jeg gik paa Cancelliet, faldt jeg ved Ridebanen paa min høire Hofte, saa jeg ikke kunde støtte paa mit Been og maatte strax kiøre hjem. Quod (!) quisque vitet etc.⁵⁾.

— **13.** Birch gav mig i Gaar de danske Prolegom. til N. T. — Agent Henriques⁶⁾ lod en liden og en stor Luft-Kugle [ga]a op fra sin Gaard.

— **14.** Læst Baggesens Comiske Fortellinger. Hand er et Genie⁷⁾.

— **15.** Clemens viiste mig Udkast til Longævi⁸⁾.

— **17.** [Voltelen jun.] forelæste mig det Brev fra Knap om Hyllested. — Secr. Knudsen [besøgte], som leverede mig Udkast af en Landmilice-Commission⁹⁾, som jeg strax sendte til Schytz.

— **18.** Baden laaner paa sit Lexicon¹⁰⁾ 400 Rdr. efter

¹⁾ til Norge.

²⁾ Carl S., Fuldmægtig ved Overformynderiet i Kbhvn.

³⁾ Jvfr. 30. Januar.

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 243-49.

⁵⁾ Quid quisque vitet, numquam homini satis | cautum est in horas (Horats Carmina II, 13).

⁶⁾ Abraham Moses H. Jvfr. Nystrøm, Offentlige Forlystelser II, 168 f. Henriques' aerostatiske Eksperimenter er altsaa næppe de første — Abildgaards og Mühlenstedts gik forud.

⁷⁾ Baggesen stod Luxdorps Naturel nærmere end Ewald, derfor forstod han bedre at værdsætte ham.

⁸⁾ Jvfr. 8. Januar. — Denne Notits er, ligesom talrige andre i den nærmest følgende Tid, især de almindelige daglige om Vejret og besøgende o. lign., skrevet med den unge Joachim Junges Haand. L. synes at have haft ondt ved at skrive efter sit Fald den 12. Febr.

⁹⁾ Maa menes: Forestilling. Den unge Junge, der har skrevet Notitsen, har aabenbart misforstaaet Luxdorps Diktat.

¹⁰⁾ B.'s Latinsk-danske Leksikon, der udkom 1786.

Carstens, Møllers, Suhms og min Tilstaaelse. — Jfr. Hansen [besøgte]. Jeg sagde hende at søge Frøk. Klöckers [?]¹⁾ Legatum efter Langes Raad. Hun fortaalte, at Roggert skal giftes med Commandant Nansens Datter²⁾.

Februar 19. Underskrevet Societetets Regnskaber med Suhm og Erichsen. — Landmaaler Steenberg viiste mig det nye Vey-Charte til Ringsted. — Voltelen jun. gav mig Liebenbergs Gravskrift³⁾.

— **20.** Prof. Hviid, som forelæste mig et Brev fra Card[inal] Garampi i Vien, [besøgte].

— **22.** Clemens, som leverte mig Subscriptions-Planer paa de 2 gamle⁴⁾, hvorom jeg skrev til Ober-Hofmarschalcken, [besøgte]. — Longævi at lægge i Orden blev sluttet⁵⁾.

— **24.** Fuchs leverte mig Liebenbergs Portrait⁶⁾. — Egede, som arbejder paa den Grønlandske T. a Kempis, [besøgte].

— **28.** Schütz og Knudsen gik Forestillingen igiennem anl. Land-Milicen. — Prøvet at gaae med Krøkke⁷⁾.

Marts 1. Friderichsberg Kald gaaer op⁸⁾, 46 Sollicitanter.

— **2.** Seet S. Germains Kobber, hvorpaa han kaldes den nye Prometheus og hans Roes sluttet med dette høyst forargelige Vers: S'il n'est pas Dieu lui-même, un puissant Dieu l'inspire.

— **3.** Natzmer benaades med Livet, men underholdes i evig Fængsel af Kongen⁹⁾.

¹⁾ Læsningen er meget tvivlsom.

²⁾ Christiane N. († 1796).

³⁾ Jvfr. 24. Februar.

⁴⁾ Jvfr. 15. Februar. Det var foruden Live Larsdatter (sml. 8. Jan.) en norsk Bonde Hans Olsen (Nyerups Luxdorphan, S. 507 ff.).

⁵⁾ Jvfr. 9. Februar.

⁶⁾ Forhv. Buntmager Chr. Liebenberg var død 8. Febr. næsten 90 Aar gammel (Adresseavisen 1785, Nrr. 23 og 27); han hørte altsaa til longævi og derfor lod Luxdorff ham afskildre.

⁷⁾ Luxdorff havde ligget siden sit Fald 12. Febr.

⁸⁾ til Statsraadet. Sekretær Møller fra Luxdorffs Kontor havde været hos ham og berettet denne Nyhed. Hans Sekretærer mødte næsten hver Dag for at holde ham underrettet.

⁹⁾ Leopold Wolfgang Sigismund v. N., afskediget præjsisk Kaptajn, var i Højesteret dømt fra Livet for Drab, men da den dræbte kunde være reddet, om Saaret straks var bleven soigneret af en erfaren Chirurgus, indstillede Retten ham til Benaadning og til »en med hans Stand og Sagens Omstændigheder passende mild Behandling« (D. K. Rotuli over Forestillinger 1785, Fol. 31).

Marts 6. Dr. Schönheyder holder i Dag Ja-Ord med Frøken Bentzon hos Frue Rheder.

— **10.** Bisk[op] Balle forelæste mig den forkortede C[on]f[er]r[ations-]Bøn¹⁾. — Culmbach døde²⁾.

— **15.** Cancell:Coll. præss. Stampe, Schov & Bang.

— **18.** Attest for Secr. Berens om at blive Hof- og Stads-Rets-Assessor. — Ægte-Pagt imellem Marschal Bülow og Frøk. Hoppe.

— **19.** Prof. Torkelin, et Brev til den Islandske Commission, at han ey kan reyse til Island³⁾. — Om Aftenen Tyve i Kiælderren.

— **20.** Vertinden talte med mig om Testamentet⁴⁾, Secret. Knudsen om Land-Milice-Forestillingen. — Harald Blaatand⁵⁾ udlæst.

— **21.** Kammerraad Johannsen⁶⁾ med Generalindens⁷⁾ Testamente.

— **22.** Sendt Frue Rheder en Bouquet paa hendes Geburts-Dag.

— **27.** Hans Bruun⁸⁾ døde om Morgen. — Været paa Biblioteket⁹⁾.

— **28.** Ane Brun var her og laante 40 Rdr. til Begravelsen. — Læst Wielandts Clelie og Sinibald. Mat.

— **29.** Knudsen¹⁰⁾ om Forestillingen anl. Land-Milicen.

— **30.** Dronningen skienker en Gaard, 1000 Rdr. aarlig med viidere til Fødselsanstalterne¹¹⁾.

April 3. Arve-Printzen og [Printzen] af Hessen vilde været paa Fredensborg, men formedelst den megen Snee maatte de vende tilbage.

¹⁾ Sml. Koch, Oplysningstiden i den danske Kirke, S. 226.

²⁾ Leonhard Friherre v. Collenbach, romersk kejserlig Chargé d'affaires, døde i Kbhvn. denne Dag, 32 Aar gl. (Adresseavisen 1785, Nr. 40).

³⁾ Meningen maa være, at Prof. T. besøgte Luxdorph og selv medbragte dette Brev.

⁴⁾ Jvfr. 24. December 1784.

⁵⁾ ∴ Suhms Skildring af Harald Blaatand, der blev trykt i 3. Tome af •Historie af Danmark•. Sml. Note til 25. Januar.

⁶⁾ nl. kom.

⁷⁾ ∴ Enken efter Generalmajor Fr. Johannsen († 1783).

⁸⁾ Tehandler Sr. Hans Bruun, 56 Aar (Adresseavisen 1785, Nr. 52).

⁹⁾ nl. sit eget. For første Gang efter Faldet.

¹⁰⁾ d. v. s., at K. besøgte Luxdorph i Anledning af denne Forestilling.

¹¹⁾ Jvfr. 11. Maj.

April 4. Torkelin¹⁾, som gav mig Blanchini Evangeliarum quadruplex²⁾, men NB. som jeg vil betale.

— **5.** At Folk ikke skal crepere af usundt Vand³⁾, tillader Kongen, at Vand hentes fra Fridrichsberg⁴⁾.

— **6.** Skrevet til Generalinde Schulenburg. — Læst Bastholms Forslag til Guds-Tienestens Forbedring. — Læst Michaelis Einleitung ins N[eu]en T[estament] 1:ter Theil⁵⁾.

— **7.** Eppinger mister sin Pension og Nøglen⁶⁾ fratages ham. Hand og Mad. Abildgaard⁷⁾ skal desuden tiltales og Bang og Colbiørnsen tillige kiænde paa Skilsmissen⁸⁾. — Bierregaard bliver Auctions-Directeur i Christiania, men Løftet paa Kammereer-Tienesten ophører⁹⁾. Arbien skal forestilles til en anden Tieneste.

— **9.** Raadmand Freese dør¹⁰⁾.

— **11.** Kiørt ud til Fridrichsberg Allee¹¹⁾. — Just:R. Engelbrecht forlader Kammeret og bliver Revisor ved Tal-lotteriet.

— **13.** Kiørt ud til Fredrichsberg og omkring Borres Gaard tilbage. — Weber gav mig den trykt[e] Viise om Beelzebul.

— **15.** Bisk[op] Balle¹²⁾, som gav mig sin Forestilling imod Bastholm¹³⁾. Varmt og vel skrevet.

¹⁾ nl.: var her.

²⁾ Romae 1749.

³⁾ Gude: fordi Iisen i Peblinge-Søen var forømt at vekkes, hvorved Vandet stod og raadnede under den.

⁴⁾ Gude forklarer det nærmere som: Kilden i Slotshaven der.

⁵⁾ J. D. Michaelis, Einleitung in die göttl. Schriften des Neuen Bundes.

⁶⁾ ∅: Kammerherrenøglen.

⁷⁾ Jvfr. Side 324 f.

⁸⁾ Oluf Lundt Bang og J. E. Colbiørnsen, som 26. Novbr. 1784 var ud-nævnt til Kommissarier i Sagen, fik 15. April kgl. Befaling til at paa-dømme Professor Abildgaards Begæring om Skilsmisse (Sjæll. Miss. 1785, Nr. 290).

⁹⁾ Den tidligere Pagehofmester Thomas B. havde faaet Løfte paa et Embede som Toldkammerer i Øresunds Toldkammer, men dette Løfte bortfaldt nu (Kancelliets Breve 1785, Nr. 768).

¹⁰⁾ Vice-Raadmand i Kbhvn. Chr. Paul F. døde 8. April, 71 Aar gl. (Adresseavisen 1785, Nr. 57).

¹¹⁾ Det var første Gang L. var ude siden 12. Febr.

¹²⁾ nl. besøgte.

¹³⁾ Vei til Hæderlighed for Geistlige. Kbhvn. 1785.

April 16. Prof. Torkelin skal være forlovet med K[ammer-]R. Broaggers Søster¹⁾.

— **17.** Duel mellem en Fransk Officeer og en Søe-Cadet, som er Moths Søster-Søn. — En Engelskmand giver Kiøbmand Cramer Ørfigen.

— **18.** Prof. Treschov, som forelæste sine Anmerkn[inger] over Bastholms Kirke-Forbedr[ing], Prof. Adler, som bragte Begynd[elsen] af Lorcks Catalog²⁾, [besøgte].

— **19.** Skrevet mine Tanker over Balles [Forestilling] mod Bastholm³⁾. — Vertindens Laug-Værge meldte mig, at hun vil giftes med en ung Bødker⁴⁾ paa Christianshavn. — Torkelin slaaer op med Jfr. Broagger⁵⁾.

— **21.** Skole-Commission hos mig med Biskoppen og Erichsen, hvor adskillige Islandske Sager bleve afgiorde.

— **23.** Læst Andres og egne Tanker over Bastholms⁶⁾. Udentviwl af Hr. Saxtorph.

— **24.** Torkelin skrev Frue Suhm til og saa got som tager Afskeed med Huuset.

— **27.** Under Thurahs Kobberstykke: Hactenus æs potuit, quod spiret amabile, vultus | In gravitate, lepor, sed meliora latent: | Coeli amor et patriæ candorque et pectus apertum | Artibus excelsis Dædaleæque manus⁷⁾. — Beringskiold forflytted til Bergenhuus. Børnene⁸⁾ skulle give ham 300 Rdr. aarlig og af Kongen faaer hand 600 Rdr.

Maj 2. Det nye Selskab har faaet Navn af Borger-Dyd og Cpt. Lütken er bleven bekiendt som dets Stifter og første Præsident. — Torkelin gav mig fra Grev Buchan den

¹⁾ Jvfr. 19. April.

²⁾ Pars I af Katalogen over Josias L.'s Bøger, udgivet af Svigersønnen J. G. C. Adler, udkom 1785.

³⁾ Jvfr. 15. April.

⁴⁾ hun var selv Bødkerenke.

⁵⁾ Jvfr. 16. April.

⁶⁾ Sml. Lærde Efterretninger 1785, Nr. 8. I denne og den følgende Aargang recenserer alle de 62 Lejlighedspjecer, som den hele liturgiske Fejde affødte (sml. Thaarups Statistik III, 187 f.).

⁷⁾ Jvfr. Strunk Nr. 3018.

⁸⁾ Gude: hans 2 Sønnen, som vare nedrige nok for at skamme sig ved at bære deres Faders Navn, og havde søgt og faaet Kongelig Patent paa at maatte kaldes *Wedelsparre*.

Høi-Skotske eller Gaeliske Pentateuchus¹⁾ og 6 Skotske Mynter.

Maj 5. Skreven for Birch til Geh: R. Schimmelmänn.

— 7. Læst Kofod Anchers Votum i den Laurvigske Sag²⁾.

— 9. Dr. Schönheiders Bryllup med Fr[øken] Benzon hos Frue Rheder.

— 11. Skrevet hosføiede Vers til Holmskiold³⁾ efter hans Begiæring ved Saxtorf: In|Novam accessionem|Nosocomio Fridericiano|Anno MDCCLXXXV|Factam|Ad Divum Fridericum.||Adsis hic, Avguste! patet nunc porta salutis|Amplior⁴⁾ et vitæ largior⁵⁾ unda fluit.|Jvlia sic voluit. Bene nos! ita Conjugis in Te,|Ut Tuus in populum, continuatur amor⁶⁾).

— 12. Udlæst Sterk-Odder⁷⁾ med Fornøielse.

— 16. Weber gav mig Tom. 2 af Hielmstiernes Catalogus⁸⁾.

— 17. Etatz-R. Voltelin er fød d. 18. Maii 1713.

— 18. Læst Kalls Oversættelse af Chrichton⁹⁾, som er det lærerigeste i den heele Controvers.

— 20. Broagger viiste mig Torkelins Forlig¹⁰⁾. Giver 100 Rdr. til Trinitatis Fattige. — Gøer, Hører i Roskilde, viiste mig sin Magister-Disputats: De calumnia Relig[ionis] Christianæ¹¹⁾.

¹⁾ Pentateuchus Lingua Galo-Scotica, cura Comitum Buchanæ. 1783. (Bibl. Luxdorphiana I, 269).

²⁾ Kofod Ancher og Jessenius Classen var Kontrakommissarier for Hertug Frederik Christian af Augustenborg, der ogsaa gjorde Fordring paa Grevskabet (Sjæll. Miss. 1783, Nr. 817). Jvfr. 22. Januar og 9. Juni.

³⁾ som var Enkedronningens Kabinetssekretær. Jvfr. 30. Marts.

⁴⁾ Variant over Linjen: Latius.

⁵⁾ Variant over Linjen: [largi]us.

⁶⁾ Vedføjet paa det modstaaende hvide Blad.

⁷⁾ af Christen Pram.

⁸⁾ Jvfr. 1. December 1784.

⁹⁾ Et Indlæg i den liturgiske Fejde af Hofprædikant Wilhelm C. i Kønigsberg, der udkom paa Dansk under Titlen: Ere alle vore Religions-Lærdomme, vor udvortes Gudstieneste og vor Liturgie uforbederlige? (oversat af Abraham Kall).

¹⁰⁾ Jvfr. 19. April.

¹¹⁾ Ved Kancelliskrivelse af 27. Aug. fritoges Hører i Roskilde Salomon Gjør for Magister-Eksamen, og kunde paa det indsendte Specimen erholde Magister-Graden i Filologien for derved at berettiges til i Fremtiden

Maj 21. Marschall Bülow har Bryllup i Aften.

— **22.** En Frøken Nørkeren død d. 1. Maii paa Lamme-Have i Fyen, 104 Aar gl.¹⁾.

— **24.** Været paa Cancelliet²⁾; C. C. in pleno. Schow refererede.

— **28.** Callisen, som gav mig sit Skrift³⁾, [besøgte]. — I Eftermiddags døde Et:R. Suhr⁴⁾.

— **31.** C. C. in pleno. — Kiørt om Eftermiddagen til Kilden i Dyre-Haven. Peder Oxes eller de tørkiske Frøer lode sig høre, men ikke en Fugl aabnede sit Nebb.

Juni 4. Lowtzow har Bryllup. Brudebøssen⁵⁾ gaar om første Gang og sætter Krogh⁶⁾ og Giæsterne i Allarm.

— **5.** Hellig Giæstes Kirke, Stud. Wolff. Smukt. — Assessor Linde gaar fra Forstanden. Nogle meen af Forliebelse.

— **6.** Dr. Bangs Frue paa Hospitalet⁷⁾ kommer ned med en Datter.

— **7.** C. C. in pleno.

— **8.** Assessor Linde døde⁸⁾.

at søge højere Skole-Embeder (D. K. Breve 1785, Nr. 1649). Tittlen paa den trykte Afhandling blev: *Calumnia Religionis ex Theologia Civili Romanorum veterum illustrata etc.* Jvfr. 10. December.

¹⁾ Saaledes ogsaa angivet i Adresseavisen 1785, Nr. 88. Den gamle Dame (som Luxdorph interesserer sig for, fordi hun hører til longævne) kaldes her: Frøken Cæcilia Catharine de Nørkeren og det tilføjes, at hun næsten til det sidste havde sine fulde Sansers Brug og den stærkeste Hukommelse.

²⁾ første Gang efter 12. Februar.

³⁾ Til mine Medborgere i Anledning af Regimentsfeldskær Martinis udgivne Brev. Jvfr. 16. Juli.

⁴⁾ Johan Peter S.

⁵⁾ Pleje-Kommissionen i Frue Sogn i Kbhvn. havde foreslaaet, at den saakaldede Brudebøse, som fra de ældre Tider er bleven ombaarret ved Hus-Bryllupper, men siden Forordn. af 16. Novbr. 1771 allene er henbaarret til Brudeparret Dagen efter Brylluppet, atter maatte gaa om blandt Gæsterne i Brudehuset for at bøde paa den Nedgang i Indtægter, Pleje-Kommissionen havde lidt ved Reskriptet af 17. Marts 1784. Magistraten æskede Kancelliets Resolution, og det tillodes ved Kancelliskrivelse af 14. Maj, at den gamle Skik genoptoges (D. K. Breve 1785, Nr. 973, og Reskriptsaml.).

⁶⁾ Svigerfaderen, Kommandør Hans Georg K.

⁷⁾ ∴ Overlæge Fred. Ludv. B. paa Frederiks Hospital.

⁸⁾ Assessor i Hof- og Stadsretten Georg L. døde den 7. Juni, 33 Aar gl. (Adresseavisen 1785, Nr. 100). Jvfr. 5. Juni.

Juni 9. Grev Ahlefeldt vinder Laurvig Grevskab ved H[øieste] Ret¹⁾. — Colbiørnsen²⁾ tog Afskeed i H[øieste] Ret i den Laurvigske Sag.

— **12.** Hellig Gæstes Kirke, Høimesse Stud. Dahl. Har ei forbedret sig. — Et Chinesisk og et Ostindisk Skib hjemkom.

— **13.** Krabbe gaaer fra Søe-Etaten med 2500 Rdr. Pension og vil boe i Schelschør. — Cf: Raad Hoffman paa Sønderborg dør³⁾.

— **14.** C. C. in pleno.

— **17.** Baron Boldt spillet ordentlig Bankerot, giort sig usynlig og man mener han ey kommer tilbage.

— **18.** Bolt søger Frihed for Arrest og Commissarier⁴⁾. — Frue Bülows ugifte Syster, som hun alleene arver, dør⁵⁾. — Et: R. Hansen bleven Deputered i Rentekammeret med Sæde over Hoe.

— **19.** Bildsteds Gaard i Lyngbye solgt for 2300 Rdr. til Enke-Systrene Berlinger⁶⁾. — Udlæst Breitkopf om Kortspill og Lærreds-Papir⁷⁾.

— **21.** C. C. in pleno. — En Skriver-Karl paa Kammeret, Thorson, frier til Printzesse Augusta og byder [hende] en Ring paa 500 Rdr. Printzen skriver til Kammeret, at de

¹⁾ Jvfr. 22. Januar og 7. Maj. Dommen gik ud paa, at Grev Chr. Ahlefeldt († 1791) i Følge Lensbrevet af 27. Febr. 1692 burde være nærmest berettiget til Lensfølgen, og at den grevelige Leiningske Linje forbeholdtes Arveret i Tilfælde af, at den Ahlefeldtske Linjes mandlige Afkom skulde uddø (Højesterets Voteringsprot. 1785 I, 288-97). Sml. Bobé, Slægten Ahlefeldts Hist. VI, 77.

²⁾ ∩: Højesteretsadvokat og Justitsraad Chr. C.

³⁾ Niels de Hofman døde 8. Juni paa Böttigersholm (Hofmangave) — ikke i Sønderborg (Adresseavisen 1785, Nr. 103).

⁴⁾ Jvfr. 21. Juni.

⁵⁾ Staldmester Hans Henrik v. Bülows Frue Marie Henriette var født de Lasson, og hendes Søster Hedevig Margrethe de L. døde 14. Juni som Konventualinde i Odense Kloster (Pers. Tidsskr. II, 84).

⁶⁾ ∩: Enkerne efter Brødrene B., Anna Maria, f. Frick, og Elisabeth Christine, f. Godiche.

⁷⁾ Joh. Gottl. Imman. B., Versuch den Ursprung der Spielkarten, die Einführung des Leinenpapieres und den Anfang der Holzschneidekunst in Europa zu erforschen. Leipzig 1784.

skulle skaffe ham brav Arbeide¹⁾. — Bolts Commissarier ere Colbiørnsen, Zinn og Saabye²⁾.

Juni 24. Der siges, at Cap:t Fuglede er død³⁾. — Etatz-Raad Rothe gaær ud igien af Borger-Dyds Selskabet, fordi de ville lade Stibolts Tale⁴⁾ trykke og ikke hans.

— 26. Været ved Kilden⁵⁾ med Frue Rheder og alle vore Folk.

— 28. C. C. in pleno.

— 29. Sagen mellem Hemmert og Nielsen⁶⁾ forliget.

Juli 2. Riegelsen sendte mig sine Breve mod Balle⁷⁾ tilligemed en Skrivelse. Trop d'honneur. Piecen er infam. — Thorlacius gav mig sit smukke Skrift de matrimoniis antiquorum Septentrionalium.

— 4. Wedege hjemkom fra Udenlands og besøgte. Hand roste Pilastre de Rozier, som har oprettet et Institut til Forelæsninger i Paris⁸⁾. — Den Preusiske Grev Rohde tilligemed Riegelsen besaae mit Biblioteque. — Den brave Hr. Tostrup, kaldet fra Jylland til Steenløse, dør pludselig her i Byen⁹⁾. — Brev fra Schimmelman, at af de 600 Rdr. til Forelæsninger i det Syriske beholder Adler de 300 Rdr. i 6 Aar og Birch faær 300 Rdr. i 3 Aar.

— 5. C. C. in pleno.

— 7. Svaret Hr. Vieth i Sønderup ei at kunde laane ham 500 Rdr. — Toldboden i Christiania tilligemed 140 Søeboder afbrænder. Skaden taxeres for 2½ Tønder Guld.

¹⁾ Gude, der kalder ham Thodsen, oplyser, at hans Fader var Østersforpagter i Holsten og siger iøvrigt om ham: Jeg har kiendt ham af Person, han saae godt ud og var en Modeherre. Han blev siden sendt hjem til Faderen, som var en formuende Mand.

²⁾ Professor J. E. Colbiørnsen, Agent Joh. Ludv. Zinn og Købmand Hans Rudolph Saabye udnævntes 21. Juni til Kommisssarier i Henrik Bolts Opbudsbo (Sjæll. Miss. 1785, Nr. 483).

³⁾ Jvfr. 25. Juli.

⁴⁾ i Anledning af Selskabets Stiftelse.

⁵⁾ i Dyrehaven.

⁶⁾ Ejeren af Ørholm Værk.

⁷⁾ N. D. Riegels, Breve imellem tvende Venner ang. Balles Vej til Hæderlighed, Kbhvn. 1785.

⁸⁾ En Notits (fra Gazetterne) under 28. Juni om Pilâtre de Roziers Nedstyrtning er udeladt.

⁹⁾ Præsten Jens Thomsen Thostrup døde 3. Juli, 57 Aar gl. (Adresseavisen 1785, Nr. 119).

— Rasmus Olsen Bruland i Nordfiords Fogderi i det Nordre Bergenhusiske Amt er henved 100 Aar¹⁾.

Juli 8. Gørr viiste mig sin Afhandling de calumnia religionis²⁾.

— **9.** En Placat og et Rescript anlang. Bancosedlers Formindskelse.

— **11.** Faaet Nyrups Brev fra N til A³⁾. Sent extreme-ment le fagot⁴⁾. — Min forrige Ane Kokkepige slaaer op med sin Forlovede, fordi hand under Ægteskabs Løfte har besvangret sin Pige, raadt hende at fordrive Fosteret, prygllet sin forrige Kone ihiel etc.

— **12.** C. C. in pleno. — Den unge Kløcker, som tager Examen juridicum paa Torsdag⁵⁾, [besøgte].

— **13.** Udlæst i disse Dage Virgilii Georgica og Terentius.

— **15.** Aagaard, som fortaalte at have talt med Stats-Raadet og Kron-Printzen om Aabyes og Nyrups Beskyldinger mod Cancelliet⁶⁾, og at det maatte tillades at gjøre en Forestilling derimod, [besøgte]. NB. Siden have de begge sendt alle Exemplarerne ind og bedet om Naade. Aagaard laante mig og Nordal Bruuns Skrift mod Bastholm⁷⁾, som er vel skrevet.

— **16.** Læst Callisens velskrevne Forsvar i de Lærde Tidender⁸⁾. — Wessel besøgte mig. Hand har nu gjort sig klar fra Oldenburg. Hand vil adskilles fra sin Kone fra Bord og Seng. — Etatz-R. Schou viiste mig Nyrops og Aabyes Afbigt⁹⁾. — Bispens famulus lod mig læse et Brev til Bastholm, som jeg ikke just tilraadde.

¹⁾ Luxdorph vedføjer: 7 P. 480, d. v. s. D. Kancellis Supplikbog Litr. 7 P. for 1785. Det er her, han har set Oplysningen om denne gamle Bonde, — som jo maatte interessere ham, fordi han samlede paa „lon-gævos“.

²⁾ Jvfr. 20. Maj.

³⁾ ∅: Nyerup til Th. Aabye. Sml. Luxdorphiana, S. 183-254.

⁴⁾ ∅: Smager i høj Grad af Kætter (fransk Talemaade).

⁵⁾ ∅: 14. Juli.

⁶⁾ Jvfr. 11. Juli.

⁷⁾ Vore gamle Kirke-Skikke forsvarede mod Hr. Confessionarius og Doctor Bastholm, Bergen 1785.

⁸⁾ Jvfr. 28. Maj. Callisens der nævnte Skrift var bleven angrebet i Lærde Tidender (1785 Nrr. 12 og 13) anonymt af N. D. Riegels, hvorefter Callisen tog til Genmæle (i Nr. 17).

⁹⁾ Jvfr. 15. Juli.

Juli 17. Kron-Printzen skal have læst Nyrops [Brev] i Mss.

— **19.** C. C. in pleno. — Forestilling om Aabye og Nyrop. — Forliig skal være sluttet med det Asiatiske Compagnies Directeurer for 45000 Rdr.¹⁾. — Boltes Jordegods-Kiøb gaaer tilbage for 13000 Rdr.²⁾.

— **22.** Mand siger, at Pr[intz] Fridr[ich] ville ikke gaae over til Nyborg med det ham tiltænkte Fartøi, hvor hans Hof-Etat var paa, fordi det førte Navn af Carolina Mathilda.

— **23.** Forestillingen om Nyrop approberet, med en Eloge over Cancelliet³⁾. — Læst Reise durch Bayren⁴⁾.

— **24.** Torkelin gav mig til min Geburtsdag Carmina Poetarum Italarum XI Volumina. — Frue Rheder gav mig en smuk broderet Portefeuille med dette Vers: Jeg hørte, synes mig, et lille Baren græde. | Nei! Det ei Barnet var, men Alderdommens Glæde. | Lev længe, beste Mand, i ald Lyksalighed, | Og græder Du i Dag, da vanker der vist Riis⁵⁾.

— **25.** Cap:t Fuglede skal have forladt sit Skib⁶⁾. [Tilføjet senere:] NB. usandt.

— **26.** C. C. in pleno.

— **27.** Skrevet Anmærkninger til Code noir⁷⁾.

— **30.** Sluttet min Pyrmonter-Cuur med den 24de Flaske.

¹⁾ Jvfr. 14. August.

²⁾ Asserstrup (og Frederiksdal) i Laalands Nørre Herred var købt af B. for 50000 Rdr. og afhændedes atter for 63000.

³⁾ Trykt i Nyerups Luxdorphaniana, S. 184-87.

⁴⁾ [K. Riesbeks] Reise durch den Baierschen Kreis (Bibl. Luxdorphaniana II, 51).

⁵⁾ Luxdorph opregner som sædvanlig sine Middagsgæster den Dag og tilføjer: »Canoner bleve løsnede over Borde og ved Afreisen». Fødselsdagen holdtes paa Ørholm.

⁶⁾ Herefter staar et uforstaaeligt Ord — muligvis et Skibsnavn. Philip Chr. Fuglede var Kaptajn i Asiatisk Kompagni og førte i disse Aar Skibet Dronning Juliana Maria. Det var sejlet ud i April 1783, havde været i Kina og vendte nu tilbage. Det havde passeret Kronborg den 23. Juli, havde kastet Anker udfor Kbhvn. og Bladene meldte dets Ankomst. I den sidste Tid før Ankomsten var der gaaet Rygter, baade om at Kaptajnen var død og at han var arresteret, men de var alle usande. Kaptajn Fuglede var beslægtet med Hielmstjerne og hørte af den Grund til Luxdorps Bekendtskabskreds (R. A. Asiatisk Komp.'s Arkiv: Rulle-Bog 1781-85 og Skibsjournal; Adresseavisen 1785, Nr. 133). Jvfr. 24. Juni og 2. August.

⁷⁾ ∩: Negerloven. Jvfr. 1. Marts 1783.

Juli 31. Frue de Coninghs Geburtsdag celebreret en Galla paa Dronning-Gaard¹⁾.

August 1. Dr. Eckhof, som gaaer til Norge²⁾, besøgte, Secreterer Eggers, som er bleven Professor Extraordinair in Cameralibus med 400 Rdr. Gage [ligeledes]. — Baron Holger Rosenkrantz dør, æt. 83³⁾. — Pitzler besøgte. Hand var paa Pakket-Baaden d. 10de Julii i den stærke Storm, hvori de mistede et Seyl og begge Ankre og bleve forslagne til Christiansøe[?]. — Udlæst Faustin[?], placuit.

— 2. Skrevet Generalinde Schulenburg til om hendes Datters Arve-Midler. — C. C. in pleno. — Capt. Fuglede, som Byen siger at være arresteret, besøgte mig, og er, efter hans Fortælling, gandske uskyldig⁴⁾.

— 3. Med Frue Rheder, M:lle le Jeune, Suhm og Strøm beseet Fridrichsborg Slot, Kirke og Have.

— 4. Kiærulfs Broder fra Sorgenfrey⁵⁾ besøgte mig. Hand vil skrive de Chiorum Resp[ublica] for Magister-Graden.

— 5. Prof. Hviid besøgte og bragte mig 2 Ungerske Oversættelser af Kempis fra Cardinal Garampi. — Frue Hansen besøgte og berettede, at Christopher var bleven tilbage i Bengalen. — Udlæst Michaelis Einleitung in N. T., ligeledes Comoedien 7603. Det er knap, at mand kiænder Wessel i den.

— 6. Communiceret Moldenhauer og Adler Finanz-Coll. Resolution anl. de Exemplarer de faae af det N[ye] Test[amente].

— 8. Der siges, at ligesom Printz Friderich⁶⁾ reiste ind ad den eene Port i Eutin, saa reiste Biskoppen ud af den anden.

¹⁾ Det er sikkert en gammel Nyhed, som først nu er naaet frem til Luxdorff. Fødselsdagen var den 22. Juli, og i hvert Fald senere holdtes disse Festligheder — der iøvrigt formede sig som større Folkeforlystelser — altid paa selve Dagen (sml. Nystrom, Søllerød Sogn, S. 216).

²⁾ Ernst Fred. E. var bleven Landfysikus i Kristians Amt.

³⁾ begravet 16. Aug. fra Fakse Kirke.

⁴⁾ Jvfr. 25. Juli.

⁵⁾ Chr. Kierulf († 1801) var Kancellist i Danske Kancelli og hans Broder, den senere Professor Jørgen K. († 1810), var i disse Aar Hovmester for en Søn af Baron Bolten paa Sorgenfri.

⁶⁾ Arveprinsen og Gemalinde var paa Rejse til Meklenborg.

- August 9.** Min forrige Barbeer Hein dør af Svindsot. — Nyrup var hos mig¹⁾. — C. C. in pleno.
- **12.** Biskop Balle, som lovede, at hand for det første ikke ville skrive meere anl. Liturgien, [besøgte mig].
- **14.** Om Formiddagen kom den unge Ryberg med Forliget, som Frue Rheder underskrev. Af de 45/m betaler Ryberg 25/m²⁾.
- **15.** Birch meldte mig, at Mattheus³⁾ var færdig.
- **16.** C. C. in pleno. — Weltenheims Skrift⁴⁾ bliver optaget ilde paa Frid:berg⁵⁾. — Printz Fridrich er reist med sin Svoger⁶⁾ til Berlin, hvilket har givet Eftertanke.
- **17.** Om Eftermiddagen med Frue Rheder, M:elle le Jeune og Jfr. Adtzer til Dronning-Gaard og besøgt Etatz-Raadinden samt seet det Huus af Spon⁷⁾ og Monumentet, som Drevon har opsat.
- **18.** Udlæst Dr. Janssons Forslag til Skolernes og Universitetets Forbedring. Det indeholder saare meget got, men anl. Communitetet og Liigbæringen⁸⁾ bliver jeg aldrig eenig. — Udlæst Horatius med Agtsomhed⁹⁾.
- **19.** Dronningen reiste ind og tilbage.
- **21.** Skrevet mine Tanker ang. Trundhiems Rectorat¹⁰⁾.
- **22.** Etatz-Raadinde Kragh dør¹¹⁾, som Obelitz arver.

¹⁾ Jvfr. 23. Juli.

²⁾ Jvfr. 19. Juli.

³⁾ Evangelium.

⁴⁾ ∴ Skriftet: Balthasar von Weltenheim, Kbhvn. 1785, af Sigvard Lycke. Rahbek udtalte sin Foragt i en Anmeldelse i Lærde Efterretninger (1785, Nr. 29).

⁵⁾ nl. af Hoffet.

⁶⁾ den nylig tiltraadte Storhertug i Mecklenburg-Schwerin, Friderich Franz.

⁷⁾ ∴ Eremitens Hytte. Af den Bog, der var fremlagt her, og hvori de besøgende skulde udtrykke deres Følelser og Stemning (jvfr. Nystrøm, Søllerød Sogn, S. 215 f.), noterer Luxdorph et Vers, der dog ikke egner sig til Gengivelse.

⁸⁾ nl. Regensianernes Privilegium paa at bære Lig (sml. Hist. Tidsskr. 3. R. III, 310 ff.).

⁹⁾ Som han vist nogle Gange havde gjort — siger Gude, der erklærer, at Horats var: Luxdorphs kiereste Poet.

¹⁰⁾ Jvfr. 27. August.

¹¹⁾ Sofie Justsdatter Juel, Niels Krags Enke, døde paa Egeskov 15. Aug. (Danm. Adels Aarvog XVI, 267).

August 23. C. C. in pleno.

— 26. Birch, som gav mig Matthæus in folio¹⁾, [besøgte].

— 27. Skole-Commiss. Portefeuille: Trondhiems Rectorat²⁾.

— 28. Lyngbye Kirke, Hr. Holm fra Falster (maadelig). — Sigvard Lycke faaer L:ts Caracteer og 100 Rdr. Reise-Penge³⁾. — Storp⁴⁾ er fød 1713 og der er intet Handværk, hand jo har lært, Maler, Gibser, Muurmester, Tømmermand, Skomager etc.

— 29. Der siges, at Fleischer gaaer af og Scheel paa Kammeret kommer i hans Stæd⁵⁾. — Secret. Lange forlovet med Underfogd Grøns Datter. — Birch, som viiste mig den Romerske Anacreon, besøgte. — Underskr. Forestill. fra Skole-Commiss.⁶⁾, at Loft i Colding maatte blive Rector i Trd:hiem.

— 30. C. C. in pleno. — Cf:Rd. Nielsen sendte mig St. Germains Portrait. — Bastholm bliver Pagernes Hofmester, faaer sin Kost og Værelser paa Slottet og maae leje sin Residence bort.

September 1. Giennemlæst Svend Tveeskieggs Liv af Suhm⁷⁾.

— 2. Commission over Communitetet, Universitetet og Latinske Skoler af mig, Carstens, Suhm, Nielsen, Erichsen⁸⁾. — Værtinden sælger sin Gaard⁹⁾ under Haanden til den unge Egerod. — Dronningen kom til Byen.

— 4. Søllerød Kirke, Hr. Blicher. Grundig og ordentlig.

— 5. Efter Schack-Rathlaus Raad maae Cancelliet tage sin Forestilling tilbage anl. Nyrop og Aabye¹⁰⁾.

— 6. C. C. in pleno.

¹⁾ Jvfr. 15. August.

²⁾ Jvfr. 29. August.

³⁾ Jvfr. 7. April 1787.

⁴⁾ Andreas S., Viceborgmester i Kbhvn.

⁵⁾ som Amtmand i Antvorskov og Korsør Amter.

⁶⁾ i Dagbogen staar ved Skrivfejl: Lov-Commiss. Jvfr. 27. August.

⁷⁾ Jvfr. 20. Marts.

⁸⁾ Sml. Nyerups Historie om de latinske Skoler, S. 274 ff., og Sammes Universitetsannaler, S. 423 f.

⁹⁾ altsaa den Ejendom i Snaregade, hvori Luxdorph boede.

¹⁰⁾ Sml. Nyerups Luxdorphiana, S. 248 ff.

September 9. Udlæst Virgilius.

— 10. Cf: R. Müller gav mig Garboes¹⁾ Kobber og vil have sin Søn²⁾ i mit Comptoir. Et haabefuldt ungt Menneske. — Skrevet i Skole-Commissionen om Rector Krarups Naadsens-Aar. — Commissorium til mig, Carstens, Suhm, Nielsen, Erichsen over Janssons Forslag anl. Skolerne og Communitetet.

— 11. Den udødelige Grev Thott døde i Gaar Eftermiddags.

— 12. Den unge Adam Gottlob Müller, som Faderen Cf: Raad Müller vil have i mit Comptoir, [var her]. — Anchersen og Schou ere Executores testamenti efter Thott. Hans Jorde-Gods, Gaard, Meubler og Sølvtoi Fidei-Commiss. Academiet skænkes 10000 Rdr., som de skulle købe Bøger for paa hans Auction³⁾. Palæotypa til Kongens Bibliotek. Reedz universel Arving.

— 13. C. C. in pleno. — Junge blev færdig med Catalogus over de smaa Antiquiteter.

— 15. Nyrop og Aabye skal have en offentlig Tilrættelse for Hof- og Stads-Retten, hvorefter den Generalfiscalske Action paa Cancelliets Forbøn dem eftergives, imod at de betale til Generalfiscalen et billigt Salarium.

— 16. Bogbinder Steenberg⁴⁾ var til Skrifte i Gaar og døde i Nat. — Extraheret Janssons Forslag og sendt det med Befalingen til Carst[ens], Nielsen og Erichsen⁵⁾. — Giort Grev Thotts Gravskrift. — Aagaard besøgte og talte om Patrono etc. efter [?] Kron-Printzen⁶⁾.

— 17. Grev Thotts Huusholding skal i Grevindens Tiid kun [have] kostet 1500 Rdr. (dog Viin, Giestebudde og hvad Vahre, hand fik ind af sine Godser, og maaskee Folkenes Kostpenge uberegnet), efter hendes Død 1000 Rdr. og det sidste Aar 500 Rdr.⁷⁾. — Schack-Rathlou bliver Patronus

¹⁾ Jvfr. 25. November 1784.

²⁾ Jvfr. 12. September.

³⁾ Ikke helt korrekt; sml. Badens Univ. Journ. IV, 182 f.

⁴⁾ Gabriel S., 58 Aar gl. (Adresseavisen 1785, Nr. 173).

⁵⁾ Jvfr. 10. September.

⁶⁾ Jvfr. 17. September.

⁷⁾ Gude: Her af er det begribeligt, hvorledes Thott kunde efterlade sig saa stor en Samling af Bøger, Mønter, Malerier og Kunstsager; og med denne Efterretning stemmer og hans Meuble-Catalogus overeens, som var saare ubetydelig. Hertil kommer, at Thott havde faaet meget til sine Samlinger i Foræring.

Academiae og Skole-Herre ved Herlufsholm efter Kron-Printzens Sigende til Aagaard.

September 19. Printz Fridrich kom hjem¹⁾.

— **20.** C. C. in pleno.

— **22.** Treschow, som lod tegne paa Schnells²⁾ Vegne til at reparere Veien forbie Gielte-Huuset, [besøgte]. Jeg skrev mig for 4 Rdr.

— **23.** Langøe og Lindam lade Eeg arrestere for hans trykte Brev³⁾. — Assessor Stendrup har Bryllup med Jfr. Brieghel.

— **27.** Stærk Storm om Natten, hvorved mange Skibe reeve sig løs. — C. C. in pleno.

— **29.** Udlæst Ovidii Metamorphoses.

Oktober 1. Tode gaaer ud af Borger-Dydens Selskab.

— **2.** NB. Baggensens⁴⁾ Epigramma mod Balling⁵⁾ trykt paa det blaae Papir⁶⁾ af det 3de Hæfte af Minerva er lige saa meget værd som alle 3 Hæfter og meget meer end de fleeste af de Liturgiske Skrifter⁷⁾.

— **3.** Grev Thotts Testamente blev solenniter aabnet i Cancelliet. — Faaet Documenterne tilbage i Janssons Commission og leveret dem til Secreterer Aagaard⁸⁾.

— **4.** C. C. in pleno.

— **6.** Auction hos Vertinden. Den Hørkræmmer-Enke, som har lejet de underste Værelser⁹⁾, ville have Billiard, men Egerrod forbød det.

¹⁾ fra Udenlandsrejsen.

²⁾ Ejeren af Holtegaard.

³⁾ Kaptajn Tønnes Langøe og Assistent ved Asiatick Kompagni Peder Holger Lindam bekendtgjorde i Adresseavisen (1785, Nr. 175) til Efterretning for Interessenterne i Kompagniet, der havde læst det mod de to udgivne Skrift [Til Interessenterne og Directeurerne ved det Asiaticke Compagnie, Kbh. 1785], at Forfatteren, forrige Negoce-Assistent Erich Eeg, paa Langøes Rekvisition var indsat i Stadens Arresthus som Æreskænder. Sml. iøvrigt Ehrencron-Müllers Forfatterlexicon II, 401, hvor yderligere Henvisninger om denne Sag findes anført.

⁴⁾ Gude: en ung Student fra Fyen [!], som siden udmerkede sig ved hel-dige Vers.

⁵⁾ Emanuel B., Aftenpostens Redaktør.

⁶⁾ ∩: Omslaget.

⁷⁾ Gude tilføjer: som udkom i Anledning af Bastholms Forslag (see 6te April 1785).

⁸⁾ P. H. Aagaard var Kommissionens Sekretær.

⁹⁾ nl. i det Hus i Snaregaden, hvor Luxdorph boede.

Oktober 8. Grev Thott blev ført ud til Sorøe. Læst hans Testamente og Codicillen.

— 9. Kongen af Preussen skal ikke kunde leve.

— 10. Torkelin ankyndigede mig et Skrift fra Guldberg om det N[ye] T[estamente]¹⁾. — St. Germain²⁾ skal være fød i Ungarn og en naturlig Søn af Fyrst Ragotzny og har altid rost sin Moder for at have givet ham en god Opdragelse³⁾. — Skole-Commission hos mig præss. Carstens, Suhm, Nielsen, Erichsen og Aagaard.

— 11. C. C. in pleno.

— 12. Torkelin gav mig Guldbergs Tiids-Regning over N.T.⁴⁾. — Skole-Commission in pleno.

— 14. Takket Guldberg for hans Bog. — Mariagen declareret imellem Printzessen⁵⁾ og Hertugen af Augustenborg.

— 15. Reclameret ved P[ro] M[emoria] Oversættelsen af Ovid[s] Metamorph. i Thotts Boe⁶⁾.

— 16. Hellig Gæstes Kirke, Høimesse Stud. Schytt. En Søn af Hr. Schytt til Nicolai Kirke og Jfr. Alrøe, foreslaet af Hr. Lemming til Catechet der [?]⁷⁾. Hand fattes Røst og Gaver, er og mavr in Materie, men kand maaskee blive god. — Studios. Beckman, som gav mig Historiam Communitatis regiæ, [besøgte].

— 17. Om Eftermiddagen Skole-Commission. — Biskop Balle var her om Aftenen og gav mig den anden Deel af sin Commentar. over Pauli Breve.

— 18. C. C. abs. Aagaard, som har Podagra.

— 19. Udlæst Guldbergs Tiids-Bestemmelse⁸⁾. — Skole-Commission in pleno.

¹⁾ Jvfr. 12. Oktober.

²⁾ Joseph Marie St.G. († 1784).

³⁾ Jvfr. 21. November.

⁴⁾ Tids-Bestemmelse for det Nye Testamentes Bøger, Kbhvn. 1785.

⁵⁾ Louise Augusta.

⁶⁾ Jvfr. 3. November.

⁷⁾ Niels Schyth, død som Dr. theol. (i Kiel) og Præst i Veggerløse paa Falster, fik paa L.'s Forslag Bestalling som Kateket ved Nicolai Kirke under 25. Novbr. (Sjæll. aabne Breve 1785, Nr. 929).

⁸⁾ Jvfr. 12. Oktober.

Oktober 21. Prof. Abildgaard, Skildrer, besøgte og talte om Klim¹⁾.

— **22.** Mad. Schæffer dør²⁾, Frue Bülow kommer ned med en dødfød Søn.

— **24.** Læst det halve af Rousseaus Confessions. En ligesaa besynderlig Bog som Autor. Men langt fra, at nogen af dem er at foragte. — Ligeledes læst Rector Treschows Forslag om Skolen, og havde ventet det meget klogere. — Leveret Suhm 100 Rdr. til indkøbte Bøger. — Skole-Commission in pleno, men Aagaard var syg. — Mandags-Samling hos Hornemanns abss. Nielsen, Holmskiold og Bisk. Balle, som gaar ud af Selskabet. Moldenhauer var der. Næste Gang hos Rottbøll.

— **25.** Brev fra Guldberg. — C. C. in pleno. — I Gaar spiiste Herskaberne paa Kron-Printzens Lyst-Fregat, som Kongen af Engelland har sendt ham. Dermed seilede de til Helsingør og kørte derfra tilbage og kom hiem Kl. 8^{1/2}, hvilket kostede Heste-Kiød. Da de kom til Helsingør, bleve de ombedede at lande paa et andet Stæd end det sædvanlige. Aarsagen var, at der var Rebellion blandt Slaverne, hvorved en Slave og en af Vagten bleve skudte ihjel. — Cf.Rd. Hübner leverede mig sine Forældres Testamente.

— **26.** Skole-Commission abs. Secretario.

— **27.** Igiennemgaaet Lotichii carmina³⁾ in 8°.

— **29.** En stærk Orkan paa St. Croix d. 25. Augusti.

November 1. C. C. in pleno.

— **2.** Skole-Commission in pleno.

— **3.** Faaet Moths Oversættelse af Ovidii Metamorphoses fra Thotts Sterboe⁴⁾.

— **4.** Borgemester Meyer i Bergen døde 20. Oct. Hand staaer ei i Worms Lexicon, skjønt hand har skrevet Borger-

¹⁾ d. v. s. en ny kunstnerisk Udgave af Holbergs Niels Klim i Smag med Peder Paars-Udgaven 1772, hvori Luxdorff havde en betydelig Andel. Først efter hans Død udkom Kwartudgaven af Niels Klim (1789) i ny Oversættelse af Jens Baggesen og med Clemens Stik efter Tegninger og Malerier af Abildgaard og Juel.

²⁾ Friderike Marie Christiane S., f. Wiencken, døde 22. Oktbr., 36 Aar gl. (Adresseavisen 1785, Nr. 205). Jvfr. 29. Juni 1784.

³⁾ Pet. Lotichii Secundi Poemata omnia, Dresdæ 1773 (Bibl. Luxdorphi-ana II, 246).

⁴⁾ Jvfr. 15. Oktober. Det var et Haandskrift (sml. Bibl. Luxd. Libri Manuscripti, Pag. 14). Nu i Kgl. Bibl. (Ny kgl. Saml. Fol. 57).

Vennen¹⁾. — Udlæst Necker, Sur l'administr[ation] des Finances de la France²⁾. En ypperlig Bog og ligesaa original i Stilen som i de stærke Tanker og Billeder. — Gjør gav mig sit Skrift³⁾.

November 6. Canc:Rd. Voltelen kom fra Bildsteds besatte Pige, som har Omgang med en Aand eller Nisse, der siger hende adskilligt. Bartholin og Tode skal have været der. — Grev Schmettau skal, efter hans sidste Villie, være sat i en Lehnstoel i Generall-Mundering paa en Høi med et Skuur over og til sidst skal hand brændes. Hand var en af vore stærke Aander, et hoc est sapere!⁴⁾. — Hübner besøgte og var misfornøiet med Clausulen i sine Forældres Testamente.

— 7. Skrevet Attest paa Hoftveds Ansøgning om at blive Secreterer. — Skole-Commission in pleno med Aagaard.

— 8. C. C. in pleno. — Nu siges der, at Bildsteds Diævel er forsvunden. — Gjør var her. Hand har været hos begge Printzerne. — Dr. Mangor var her og fortalldede, at Hexeriet var opdaget. Hun har banket med en Flaske paa den ene Taae⁵⁾.

— 9. Skole-Commission. — Udlæst Wieland, Gedichte.

— 10. Arnæ Magnæi Commission in pleno. Meest om Udgaven af Edda.

— 11. Societet. Jacobi var syg. Jonston var der. Wessel⁶⁾ træder i sin Plads igien. 4 Svenske skal antages till Lemmer.

— 12. Giort Opskriften paa Latin til Grev Thotts og Frues Marmor-Kister i Sorøe. — Bildsteds Pige⁷⁾ transporteres til Hospitalet for at afhøres paa Mandag af Politie-mester og Assessor Feddersen.

¹⁾ Den Bergenske Borger-Ven. 1764.

²⁾ Udkom 1784 i 3 Bind.

³⁾ Jvfr. 8. Juli og 10. December.

⁴⁾ Gude: Omgangs-Maaden med Schmettaus Liig synes dog kun at være en Fortælling. — Herm. Vald. Schmettow var død i Plön 24. Oktbr.

⁵⁾ Jvfr. 6. November. Gude, der ligesom Luxdorff interesserede sig meget for al Slags Spøgeri, forklarer nærmere, at Bildsteds Pige havde fæstet en Flaske af det Slags, som bruges af Apothekerne paa Taaen og dermed bankede paa Sengestedet. Han tilføjer: Bildsted og hans Kone vare efter al Formodning Medvidere, men i hvad Hensigt vides ikke.

⁶⁾ Landmaaler Caspar W., der havde udført sit Hverv i Oldenburg (jvfr. 8. Marts 1782) og nu var vendt tilbage (sml. Molbech, Videnskabernes Selskabs Hist., S. 198 f.).

⁷⁾ Jvfr. 8. November.

November 13. Hellig Giæstes Kirke. En ·Proselyt-Jøde skal døbes paa Fredag her i Kirken¹⁾.

— 14. Clemens afhentede den gamle Norske Bonde²⁾.
— Skole-Commission.

— 15. C. C. in pleno.

— 16. Cantor Giessing tog Prænumeration paa Roskilde Dom-Kirkes Beskrivelse³⁾. — Stud. Schultz⁴⁾ gav mig Christianiæ Physikalske Aarvog 1783. — Stud. Bering, som friede til Printzessen⁵⁾, sendes som Soldat til Vestindien. — Skole-Commission abs. Nielsen, som var ansagt hos Hertugen af Augustenborg, der er kommen tilbage.

— 17. Der blev holdt Oration paa Academiet over Grev Thott.

— 18. En Jøde paa 18 Aar, navnl. Salomon Elkan Wolff, Under-Rabbinerens Søn i Altona, blev døbt i Hellig Giæstes Kirke af Hr. Müller, som havde underviist ham, og kaldet Wilhelm Hendrich Edinger. Hand holdt først med Ferdighed en Tale for at beviise, at alle Spaadommene i V[eteri] T[estamento] ikke passede sig uden paa Christum, dernæst blev hand overhørt og svarede tydelig⁶⁾. — Societet. Bugge læste om Maanens Formørkelse at bruge til Longitudini[s] Bestemmelse⁷⁾.

— 20. Udlæst Bastholms Religions-Bog⁸⁾. — Cf: Rd. Hübner besøgte anl. Testamentet⁹⁾.

— 21. Kammerraad Collet præsenterede mig sin Søn, som hand vil have i mit Comptoir. — Den brave Cf: Rd. Anchersen dør. — Udlæst Stählin's Anecdoter af Czar Peter den store¹⁰⁾. En god Bog. — St. Germain er Ragotznys yngste Søn og har sagt, at hand var fød 1690. † 26. Februarii 1785.

¹⁾ Jvfr. 18. November.

²⁾ Jvfr. 22. Februar.

³⁾ Prænumerationen findes i Adresseavisen 1785, Nr. 216, men Værket kom aldrig.

⁴⁾ Chr. Ernst Wilberg S.

⁵⁾ Louise Augusta. Det er aabenbart en Frier Nr. 2 — ikke identisk med ham, der nævnes under 21. Juni.

⁶⁾ Luxdorph var den ene af hans »Faddere« (Adresseavisen 1785, Nr. 219).

⁷⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 170-75.

⁸⁾ Religionsbog for Ungdommen, Kbhvn. 1785.

⁹⁾ Jvfr. 6. November.

¹⁰⁾ J. v. Stählin, Originalanekdoten von Peter dem Grossen, Leipzig 1785.

November 22. C. C. abs. Aagaard. — Schimmelmans Familie begynder at komme i Giæld. — Stampe befries fra Universitetet og dog beholder sine Indkomster derfra.

— **23.** Skole-Commission. — Om Aftenen til Jacobis i Cassa-Commissionen med Suhm, Erichsen og Geuss.

— **24.** Skole-Commission.

— **25.** Morville gav mig Reise-Chartet til Ringsted. — Societet. Jacobi vil ingen Lovtale gjøre over Thott. — Secreterer Hersleb dør af Smaaekopper.

— **27.** Udlæst les Confessions de J. J. Rousseau. Et ligesaa besynderligt Skrift som Autor selv. Men det gjør mig ont, at jeg deraf ikke har kundet fatte saa gode Tanker om hans Gemyt og Hierte, som jeg havde ønsket. Jeg finder ikke, at hand har gjort en eeneste god eller ædel Gierning, men derimod mange slætte. Erkiendtlighed har aldrig været hans Dyd og aldrig har hand vaaget over sig selv. Det er snarere Laster end Skrøbeligheder, der har behersket ham.

— **28.** Marskalk Bülow og Frue besøgte mig. Jeg blev hos hende, medens Torkelin og Junge viiste ham mit Bibliotek. — Efter Secret. Hersleb skal være 20/m Rdr. Giæld og Faderens Caution for mere end hand kand betale.

— **29.** C. C. in pleno.

— **30.** Skole-Commission. — I de underste Værelser hos Mad. Møller var et fordægtigt Ball i Nat til Kl. 4¹).

December 1. Skole-Commission. — Den unge Egerod besøgte og talte om Ballet²).

— **2.** Etatz-R. Voltelen besøgte og sagde, at Breuer bliver søgt af Eickstedt for Actier, som hand ei har betalt og ei kand skaffe tilbage³). — Societet. Lov: at der maae kun være 10 Æres- og 20 udenlands Membra⁴). Bugge oplæste smukke astronomiske og meteorologiske Observationer af Ginge, Missionair ved Colonien Gotthob, Grønland⁵).

¹) Jvfr. 6. Oktober.

²) Jvfr. 30. November.

³) Jvfr. 17. og 19. Januar 1786.

⁴) Sml. Molbech, Videnskabernes Selskabs Hist., S. 296.

⁵) Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 176-80. Sml. Molbech, S. 255.

December 5. Aftensamling¹⁾ hos Egede. Egede viiste mig Begyndelsen af den Grønlandske Oversættelse af Th. a Kempis og Charter over Grønland. — Knap dømmes fra hans Vice-Raadmands-Embedede.

— 6. C. C. in pleno. — Cf. R. Clasen ved Skat-Kammeret bestiaeles af hans Frue for 14/m Rdr., som hun ved en falsk Nøgel har taget af hans Chatol, og sat sig desuden i 6000 Rdr. Gield.

— 7. Skole-Commission. Rector Boyes Forslag til Suhm oplæst.

— 8. Hoftved bliver Secretair²⁾. — Skole-Commission.

— 9. Ingen Societet i Aften af Mangel paa Læsere.

— 10. Comtesse Rantzau, som fik Levetzau i H[øieste] Ret, vil forgive ham med Rotte-Krud. Pigen, som er medskyldig, er arresteret paa Raadstuen, og Uldal samt Politie-mester have været der den heele Formiddag³⁾. — Broagger fortæller mig, at Giør er plagiarus og har udskrevet sin Disputatz⁴⁾ af Happachs under samme Titul, trykt 1749 i Tydskland⁵⁾.

— 11. D. 20. Novembris var en skrækkelig Orcan i Bergen, som der er usædvanligt.

— 13. C. C. in pleno. — Moldenhauer besøgte og viiste mig sin Escoriale Catalogus⁶⁾. — Levetzau giør en Separations-Contract med sin Frue efter 2¹/₂ Maanedes Ægteskab og betinger sig kun 4000 Rdr. for havte Omkostninger. Det var den Dag, de ville gaaet til Guds Bord, at hun ville for-

¹⁾ o: Mandags-Samling.

²⁾ o: Kancellisekretær. Jvfr. 7. November.

³⁾ Gude bemærker: De havde været meget kort sammen. Hun var grim, havde faaet en meget slet Opdragelse, men eiede Midler, og derfor egtede han hende. Sagen faldt hen og de skildte sig ad. — Senere har Gude givet sin Kommentar dette Tillæg: Denne Kammerjunker Niels Krag Levetzau blev af sin Kones Familie nødt til at lade læse i Hof- og Stads-Retten den 12. Julii 1790 en skriftlig Erklæring, at han ubeføjet og ufor-skyldt havde tillagt sin Frue Berthe Eleonore, fød Comtesse af Rantzau, den Beskyldning, og derved foraarsaget det Vanrygte, at hun skulle have havt i Sinde at tage ham af Dage med Rottekrud, at saadant er skeet af en Irring og derfor tilbagekaldes — med videre Documentets Indhold.

⁴⁾ Jvfr. 20. Maj.

⁵⁾ J. C. Happach, *Commentatio de calumnia religiosa*, Koburg 1749 (sml. Lærde Efterretninger 1785, Nr. 47).

⁶⁾ d. v. s. Optegnelser om Bøger og Manuskripter i Biblioteket i Escorial (sml. Ada Adler, D. G. Moldenhawer, S. 151).

givet ham¹⁾. I Forlovelses-Dagene, da der blev talt om, at Fridz Moltke blev forgiven af sin Kone og af Pless²⁾, approberede hun saadant Foretagende. Hun skal have været frugtssommelig, da hun forlovede sig med ham.

December 14. Skole-Commission abs. Nielsen. — Secreterer Lange i mit Comptoir har Bryllup.

— 15. Skole-Commission in pleno.

— 16. Mag. Nyrup gav mig sin Disputatz, Bogtrykker Schultz ligeledes³⁾ om Tilladelse til et nyt Ugeblad, Mad. Dethmer om b[eneficium] p[aupteratis] for sin Moder.

— 17. Weber søger Adjunction og Succession ved Geheime-Archiv.

— 18. Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. Uforventet, da Avisen havde sat Schönberg⁴⁾. En ypperlig Prædiken. — Jørgen⁵⁾ giver sig i et blodigt og uforskyldt Skænderie med Ane⁶⁾. Gud hielp mig til Huusfred!⁷⁾ — Biskop Balle besøgte og beklagede sig.

— 19. Birch har ladet Marcus trække uden at indføre nogen af Moldenhauers Varianter, og nu skal hans Papir være fordervet⁸⁾.

— 20. C. C. in pleno. — Birch var her. Hand overleverer Marcus som den er til Hove⁹⁾, men lader den siden omtrykke med Varianterne af Moldenhauer, som herefter faaer hvert Correctur-Ark. Dette skrev jeg til Moldenhauer og Adler⁹⁾.

— 21. Aary var hos mig med Bøgger. — Grollekowsky¹⁰⁾ dør. — Moldenhauer[s] Svar, at hand er fornøiet¹¹⁾. — Skole-Commission.

— 22. Skole-Commission.

¹⁾ Jvfr. 10. December.

²⁾ Jvfr. 25. April 1771.

³⁾ Glemt eller med Vilje udeladt: «et Andragende» el. lign.

⁴⁾ Saaledes i Adresseavisen 1785, Nr. 237.

⁵⁾ Luxdorps Tjenestefolk.

⁶⁾ Gude bemærker her: Luxdorff var meget frygtsom, en Feil i hans Character.

⁷⁾ Jvfr. 20. December.

⁸⁾ Koch læser «hver» (Kirkehist. Saml. 4. R. II, 391), hvad der dog næppe kan give Mening. I det hele lader Kochs Læsning af Luxdorps Dagbogsoptegnelser en Del tilbage at ønske.

⁹⁾ Sml. Koch, Oplysningstiden i den danske Kirke, S. 85.

¹⁰⁾ Jvfr. 13. Maj 1782.

¹¹⁾ Jvfr. 20. December.

December 23. Egerod siger mig op, neml. hand vil have min Brænde-Kielder og 300 Rdr. i Huusleie. Altsaa flytter jeg. Qvodcunque ostendis mihi sic, incredulus odi¹⁾. — Junge var her og viiste mig Happachs Titel i Meusel²⁾. Altsaa er Gør en dum Plagiarius³⁾. — Societet. 1. Fremmede Membra honoraria, 2. Spørgsmaal til Thots Præmier⁴⁾. Bugge for Jacobi⁵⁾.

— 25. Min Hane gaeler altid om Morgenen imellem 20 og 30 Gaël ad Gangen. Middeltallet er maaske 24.

— 26. Hellig Gæstes Kirke. NB. Den fattige Skoles Collect var bedre i Fior end hidtil i Aar. — Kall sendte mig Happach, som jeg sendte til Skov. Gør var her.

— 27. C. C. in pleno. — Beseet Kroghs Huus i Storm-Gaden, men der er ei Rum til mig⁶⁾. — Skrevet mine Tanker à parte anl. Webers Ansøgning om Exspectance paa Geheime-Archivarii Tienesten⁷⁾.

— 28. Biskop Ramus i Fyen døde d. 24. Decembris Kl. 11 Formiddag. — Egerod var her. Jeg beholder hvad jeg har, men svarer 140 Rdr. hver halve Aar⁸⁾. — Skole-Commission. — Den Islandske Fielsted bliver Stifta[mtmand] i Tr[un]dhiem.

— 30. Paategnet Udkastet til Leie-Contracten med Egerod.

— 31. Skole-Commissions-Portefeuille: Colding Skole. Voteret paa Estrup eller Bech, som Bispem vil⁹⁾.

1786

Januar 2. Egerod leverede den underskrevne nye Contract. — Herskabet villet været til Fredensborg, men

¹⁾ Horats, *Ars poetica*, 188.

²⁾ o: J. G. Meusels Værk: *Gelehrtes Teutschland*.

³⁾ Jvfr. 10. December samt 10. Januar 1786.

⁴⁾ d. v. s. hvilke Spørgsmaal der skulde udsættes for de af Thott leggede Præmier. Til at bestemme dette blev i det følgende Møde nedsat en Kommission (Selskabets Protokol).

⁵⁾ Muligvis mener Luxdorff, at Bugge ved dette Møde fungerede som Sekretær i Stedet for Jacobi; det fremgaar ikke af Protokollen.

⁶⁾ Jvfr. 23. December.

⁷⁾ Jvfr. 17. December.

⁸⁾ Jvfr. 23. December.

⁹⁾ Jvfr. 19. Januar 1786.

maate vende om ved Wibens-Huus for Snee. — Poeten Wessel døde d. 29. Decembris 85.

Januar 3. C. C. in pleno. — Rustmester Marr dør, 93 Aar¹⁾.

— 4. Skole-Commission.

— 5. Beseet Augustins Bøger²⁾ med Torkelin. — Skole-Commission.

— 6. Torkelin viiste mig sin Reise-Resolution.

— 7. Fridrichs Hospitals Fond er 122000 Rdr.

— 9. Birch gav mig Marcus. — Kongen er upasselig.

— 10. C. C. in pleno. — En fiin Kritik over Gørs Piece i de Lærde Efterrættninger³⁾.

— 11. Skole-Commission abs. Nielsen, som er syg. — Junge spiiste her til Aften. Hand har faaet Laudabilem til Attestatz.

— 12. Skole-Commission.

— 13. Societet. Lagerbring, Rezius, Nicander, Bancks og Pallas valgte til udenlands Membra.

— 14. Det halve af Anchers Gaard i Christiania afbrænder og en Kiøbmands-Gaard til. — Pontoppidan⁴⁾ gav mig sit Kort over Norge.

— 16. Webers Ansøgning om Adjunction⁵⁾ blev udsat.

— 17. C. C. abs. Aagaard. — Skrevet til Eichsted om Breuer⁶⁾.

— 18. Skole-Commission abs. Carstens.

— 19. Major Breuer er rømt, maaskee til Hveen⁷⁾. — Skole-Commissionen siiden [?] sædvanlig. Foreslog paa Biskop Blochs Recommendation Mag. Bech, Con-Rector i Ribe, til Rector i Colding. — Canc[elliet] foreslog Bloch til Bisk[op] i Fyn og Middelboe til Riibe.

¹⁾ I Adresseavisen (1786, Nr. 5) opgives Rustmester Valentin M.'s Alder til 89 Aar.

²⁾ J. S. Augustins store Bogsamling skulde sælges ved Auktion i det kommende Foraar.

³⁾ I Lærde Efterretninger for 1785 og 86 synes ikke at være anden Recension over Giørs Disputats end den i Nummeret for 25. Novbr. 1785, og den skulde man tro Luxdorff havde set for længe siden.

⁴⁾ Chr. Jochum P. († 1807).

⁵⁾ Jvfr. 27. December 1785.

⁶⁾ Jvfr. 2. December 1785.

⁷⁾ Jvfr. 17. og 24. Januar.

Januar 20. Giennembladet the old and new universal and Oxford Magazine af Augustins Biblioteque. — Sendt Frue Hielmstjerne en Porcellains Centrifolie-Rose med Opskrift: Gud, som gav dig fleere Dyder end jeg har Blade, hand gav dig | fleer Naader, end du har Dyder. | d. 19. Jan. 86.

— **22.** Hellig Giæstes Kirke, Aften-Sang Stud. Wæver. Tørt.

— **23.** Giennembladet Mélanges tirés d'une grande Biblioteque¹⁾ blandt Augustins Bøger.

— **24.** Skrevet mine Tanker²⁾ om Studiosi Chirurgiæ at nyde Beneficia og sendt Nielsen dem. — Endog Tyverie opdages om Breuer³⁾. — C. C. abs. Aagaard, som er syg.

— **25.** Kron-Printzen er syg. — Dronningen er syg af Rosen i Foden. — Anbragt⁴⁾ den heele Formiddag til at legge mine Efterrættninger om Longævi i Orden. — Skole-Commission. Janssons Forslag udlæst.

— **26.** Skole-Commission. Erkl[ering] anl. Studiosi Chirurgiæ. — Rosenørn indsender i Anledning af Braems Sygdom en Cabinets-Ordre til Corroboration, hvorved hand skal succedere ham⁵⁾. Altsaa er Brockenhuuses Forventning forgiæves.

— **27.** Auctions-Fuldmægtig Eegholm dør⁶⁾.

— **28.** Ild løs i Gaar engang og i Dag 2 Gange. — Bloch bliver Biskop i Fyen og Middelboe i Ribe.

— **29.** Secreterer Knudsen bragte mig fra Conf:Raad Fleischer hans Liv og Levnet⁷⁾. — Udlæst med sand Fornøielse alle 3 Tomer af Etudes de la Nature par St. Pierre⁸⁾.

¹⁾ Paris 1779-88, 70 Voll.

²⁾ til Skole- (eller Universitets-) Kommissionen.

³⁾ Jvfr. 19. Januar.

⁴⁾ anbragt = anvendt.

⁵⁾ som Overpræsident i Kbhvn. Overskænk hos Kongen, tidligere Amtmand Peder R. havde ved Kabinetsordre af 20. Decbr. 1776 faaet Løfte paa Embedet efter G. A. Braems Død, og dette Løfte stadfæstedes i Gehejmsratsraadet 27. Jan. 1786 (D. K. Breve 1786, Nr. 176). Imidlertid døde Braem først 1788 og A. S. v. der Osten fik Embedet efter ham.

⁶⁾ Auktions-Assistent Hans Chr. E. var død 13. Jan. i sit 61. Aar (Pers. Tidsskr. 6. R. III, 151).

⁷⁾ Esaias F., Liv og Levnets-Beskrivelse af ham selv skrevet og udgivet. Kbhvn. 1785.

⁸⁾ Paris 1784. Af Jacques Henri Bernardin de St. P., »Paul et Virginie«s Forfatter.

- Januar 31.** C. C. abs. Aagaard. — Udlæst Fleischers Liv¹⁾.
- Februar 1.** Boesen, Formand for Studenterne, [var her]. — Skole-Commission. — Raadmand Rasmus [!] Lange i Raadstuen²⁾.
- 2. Skole-Commission abss. Nielsen og Erichsen.
  - 3. Læst det sidste Støkke til Rothes Land-System³⁾.
  - 4. Hoppes⁴⁾ Formynder-Regnskab underskrevet. Værgemaals-Penge 998 [Rdr.]. Ben[edictio] d[omi]ni divit[es] f[acit].
  - 5. Hellig Gæstes Kirke, Høimesse Hr. Vogelius. Ypperlig. — Lange var her og takkede for sine 100 Rdl.⁵⁾.
  - 6. Mørup er fød 1700 d. 3. Januarii.
  - 7. C. C. in pleno. — Fra Holsteen meldes, at Storkene ere allerede komne, og hver har søgt sin Reede. Det er 10 Uger før de pleie.
  - 8. Skole-Commission. — Treschou viiste mig Concepten til de Coningks Testamente. Hand skal eie 6 Td. Guld.
  - 9. Canc:Rd. Stoud Landsdommer paa St. Croix.
  - 10. Skole-Commission. — General-Kr:Comm: Fleischer dør⁶⁾.
  - 11. Sandvig bragte de 6 første Hæfter af det danske Magazin⁷⁾.
  - 12. Torkelins Cabinets-Ordre at succedere Voss⁸⁾ cor-

¹⁾ Jvfr. 29. Januar.

²⁾ ∅: kommer i Raadstuen, faar Løn (jvfr. 5. Februar). Luxdorph maa dog antagelig mene *Svenning Lange*, Vice-Raadmand og Raadstueskriver i Kbhvn., som efter Vice-Raadmand Michael Langes Død 30. Januar rykkede op. En *Rasmus Lange* var Borgmester i Roskilde, en anden Højesteretsadvokat, men der var ingen Raadmand af dette Navn.

³⁾ »Anhang» til Tyge Rothes Skrift »Vort Landvæsens-System«.

⁴⁾ Gude oplyser, at Faderen, den afdøde Højesteretsassessor Peder Hoppe havde arvet store Midler efter den rige Kiebmand Abraham Pelt. Det var gennem hans tidlig afdøde Hustru, Elisabeth, f. Holst, disse Midler var tilfaldet ham. Jvfr. 6. Marts 1778 og 12. Aug. 1779.

⁵⁾ Jvfr. 1. Februar.

⁶⁾ Generalkrigskommissær Johan Diderich F., Assessor i Overhofretten i Kristiania, døde i Kbh. 10. Febr., 58 Aar gl. (Adresseavisen 1786, Nr. 31).

⁷⁾ Hæfterne var vistnok trykte (og ikke alene udarbejdede), men de udkom næppe før hele første Bind af Nye danske Magazin forelaa i 1794; Udsendelsen af de enkelte Hefter, efterhaanden som de tryktes, kom først i Gang senere (Sml. Werlauff, Det kgl. danske Selskab, S. 104 ff.).

⁸⁾ som Gehejmearkivar. T. skulde med kgl. Tilladelse rejse udenlands (jvfr. 6. Januar) for længere Tid og vilde derfor have denne Kabinets-

roboreres. — Secreterer Hee Wadum var her og recomman-
derede sig til at blive Med-Directeur¹⁾.

Februar 13. Canc:Rd. Voltelin med Tidende om Hvass
samt om Eftermiddagen Wosemose for Mad. Dithmar.

— **14.** C. C. in pleno. — Sewerin bragte mig Qvitteering
for Friderich Hoppes Værgemaal. Capitalen er 99 774-4-6 β .
Holtermann og Tybring²⁾ til hans Underholding 686 Rdr.
1 $\mathcal{L}$ 5 β . Værgem[aals-] Penge 998 Rdr. 5 $\mathcal{L}$ 12 β . — Udlæst
Wolff, Theol. Natural., Pars 1³⁾.

— **15.** Skole-Commission. Skrevet adskillige Rectores til.

— **16.** Skole-Commission. — Skipper Høy dømmes i
H[øieste] R[æt] til 3 Aars Fæstnings-Arbeide med Viidere.
Hand havde sat sit i Preussen assurerede Skib til med Villie
og Sagen har varet i 10 Aar⁴⁾.

— **17.** Birch viiste mig tvende smukke Udgaver af Ana-
creon fra Parma⁵⁾.

— **18.** Geheime-Raadinde Brockenhuus⁶⁾ faaer Smaae-
kopper og derfor lader Systemen Gr[e]vinde Reventlou⁷⁾ sig
inoculere.

— **19.** Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. En
deilig Tale. — Studios. Schmettau gav mig Amager-Psalme-
bogen. — Mad. Brockenhuus døde i Gaar Aftes, og hand⁸⁾
er gaaet til Sengs og phantaserer.

— **21.** C. C. in pleno.

— **22.** Skole-Commission.

— **23.** I Gaar drog Egerod her ind i Gaarden⁹⁾. — Skole-
Commission.

ordre, der var udfærdiget 24. Marts 1784, kort før Guldbergs Fald (jvfr.
3. Januar 1785), bekræftet af de nye Magthavere forinden (D. K. Koncepter
til Forestillinger 1786, 3. Febr.).

¹⁾ ved Vajsenhuset, hvor Christen H. W. var Inspektør.

²⁾ Gude: som af hans [Hoppes] Fader vare indsatte til hans Formyndere
for hans Fædrene-Arv førend Pelts Død. — Jvfr. 21. Febr. 1778. Dette Aar
døde Faderen, medens Pelt levede indtil 1783, og først efter denne sidstes
Død overtog Luxdorph Værgemaal for Fred. Hoppe. Jvfr. 5. Septbr. 1783.

³⁾ Chr. W., Theologia naturalis, Pars 1-2, 1736-37.

⁴⁾ Jvfr. 5. December 1781.

⁵⁾ d. v. s. trykt i Parma; derfra havde B. faaet den græske Skrift til sit
Nye Testamente. Jvfr. 6. Oktober 1784.

⁶⁾ J. L. Holsteins Datter Elisabeth, g. m. Stiftamtmand Henrik Adam B.
Jvfr. 19. Februar.

⁷⁾ Charlotte Amalie, Enke efter Chr. Ditlev R. († 1775).

⁸⁾ o: Manden. Jvfr. 18. Februar.

⁹⁾ i Snaregaden.

Februar 24. Arbejdet paa Registeret over Sevigniana¹⁾.

— 28. C. C. in pleno. — Frue Eilitz dør²⁾.

Marts 1. Professor Abildgaard var her, og talte med mig om Klims nye Udgave³⁾. — Giort Register over Sevigniana⁴⁾. — Skole-Commission abs. Suhm, som har Podagra.

— 2. Kongen var i Høieste Ræt, som mand tvivlede om. — Dronningen er i Byen.

— 3. Skrevet til Abildgaard om Kliim og foreslaaet Junge⁵⁾.

— 5. Hellig Giæstes Kirke. De Fattiges Bekkeners Udsættelse blev, for den stærke Kulde, opsat til paa Søndag.

— 7. C. C. in pleno. — Dronningen lod mig hilse ved Aagaard.

— 8. Beseet Anchersens Bibliotek. — Den gamle Creener, 77 Aar, vil giftes⁶⁾. — Skole-Commission abs. Suhm. — Der meenes Kron-Printzen faaer Vandkopper.

— 9. Skole-Commission abs. Suhm.

— 10. Kron-Printzen, skønt hand har Skolde-Kopperne, holdt Stats-Raadet hos sig.

— 11. Sandvig er syg.

— 13. Sandvig, som i Onsdags⁷⁾ var med mig til Anchersens, døde i Gaar Morges. — For Thottes Catalogus betaales 1 Sp. Duc. for 100 eller 25 Rdr. for 1000 Rdr.⁸⁾.

— 14. C. C. abs. Aagaard og Bang. — Kalckreutz skal have en Generalinde Holst i Holsteen⁹⁾, Graah Enkefrue

¹⁾ ∩: Lettres de Mad. de Sevigné.

²⁾ Kancelliraadinde Anna Margarete E., f. Horn, døde 27. Febr., 39^{1/2} Aar gl. (Adresseavisen 1786, Nr. 47).

³⁾ Jvfr. 21. Oktober 1785.

⁴⁾ Jvfr. 24. Februar.

⁵⁾ til Medhjælp ved Udgivelsen ligesom Klokker Lavrids Schov ved Paars-Udgaven. J. var nu Amanuensis hos Luxdorph som Schov den Gang; han fik dog næppe noget at gøre med den nye Udgave af Niels Klim. Jvfr. 21. Oktober 1785.

⁶⁾ 24. Marts udstedte Kancelliet Vielse-Seddel for Johan Crener, Fyrbøder og Bud ved Hof- og Stadsretten, og Anne Marie Tonne (Sjæll. aabne Breve 1786, Nr. 238).

⁷⁾ ∩: den 8. Marts.

⁸⁾ Meningen er muligvis: for hvert 1000 Rdr., Auktionen indbringer.

⁹⁾ Charlotte Philippine Antoinette v. Schwartzkoppen, Enke efter Generallejtant Conrad v. Holstein, gift 31. Marts i Slesvig med Overceremoniemester Chr. Lud. v. K. (Adresseavisen 1786, Nr. 72).

Herslebs Syster¹⁾ og Melbye har besøvet en Lære-Moder paa Waysenhuset. — Bogtrykker Møller, som jeg gjorde Af-tale med om Kliims Udgave²⁾, [besøgte].

Marts 15. Skole-Commission hos Suhm.

— **19.** Hellig Giæstes Kirke, Aftensang St[udiosus] Korn. Saa usammenhængende, at jeg knap kunde udleede, hvad hans Thema skulle være.

— **21.** C. C. abs. Aagaard. — Moldenhauer har Efterrætning, at der i Spanien er opdaget et arabisk Mss., som oversættes paa Spansk og bestaaer af nogle og tyve Bøger. Autor skrev i det 8 eller 9de Seculo om Agerdyrkingen og har gjort Udtag af gamle orientalske, Grædske og Romerske Skrifter. Der tales om Planter og Sæd, som da med god Lykke dyrkedes i Spanien, og nu ei meere ere der at finde.

— **22.** Sendt en Bouquet til Frue Rheder paa hendes Geburtsdag. — Skole-Commission hos Suhm.

— **25.** Den vagthavende Officeer i Nyborg bestæler den agende Post for 36/m Rdr., men gribes³⁾.

— **28.** C. C. abs. Aagaard.

— **29.** Skole-Commission hos Suhm.

— **31.** Societet. Løvenørn læste om Grønland og Fro-bisher Stræde⁴⁾. Samling igien Fredagen i Paaske-Uge.

April 1. Anchersens Auction beløb til 4450 Rdr. Over 6/m Vol. — Læst Hommelii Jus Arlequinisans⁵⁾. En sindrig Tale.

— **2.** Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Vogelius, Af-tensang Hr. Müller. Begge Taler ypperlige.

¹⁾ Eleonora Sophie Beck, Søster til Højesteratsadvokat Peter Herslebs Enke.

²⁾ Jvfr. 3. Marts.

³⁾ Gude oplyser, at det var en Løjtnant ved Navn Fischer, der flygtede til Jylland, hvor han blev grebet. Han havde i Ledtog med sig en Lieutenant Gedde og en Under-Officeer. Begge Lieutenanterne blev kagpidskede, brændemerkede og oversendte til Festnings-Arbejde i Tronhiem, hvor den eene skal have druknet sig og den anden være borttrømt. Under-Of-ficeren blev kagpidsket og sendt til Cronborg Festning. — De to Officerer var Løjtnant Heinr. Christoff Pultz F. og Fændrik Chr. Fred. G., der begge dømtes til at kasseres »infamt« (d. v. s. Kaarden kastedes for deres Fødder og Opslag og Rabatter sprættedes af Uniformen) og iøvrigt at straffes paa den af Gude angivne Maade (Hirsch, Fortegn. over dansk-norske Officerer).

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 220-34.

⁵⁾ Oratio de jure arlequinisante (1761) af den tyske Jurist C. F. Hommel.

April 3. Tideman tog Afskeed fra mit Comptoir for at studere paa Sorøe. — Farlig Ildebrand ved Gammelstrand hos en Ædikkebrygger, i Steenkuul, og som længe var dulgt.

— 4. C. C. in pleno.

— 5. Skole-Commission hos Suhm. — Ildebrand i Læder-Strædet.

— 7. Urberg ved Comoedien lod adskillige Luft-Kugler gaae op i Slots-Gaarden, som alle mislykkedes¹⁾.

— 9. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Stud. Leth. Mavert.

— 10. Inquisit-Skr[iver] Canc:Rd. Ussing dør²⁾. — Skrevet en Attest for Bårens.

— 11. C. C. abs. Bang.

— 12. Prof. Abildgaard³⁾ besøgte for at tale om Medaillen til Stutterierne. — Nielsen var her og undskyldte sig fra Commissionen. — Skole-Commission hos Suhm. — Hr. Carl Kraft i Asmindrup, hand som var hos Suhm, dør⁴⁾.

— 16. Igiennembladet Gustav Wasa⁵⁾, som opføres i Sverrig. Skræksom [?].

— 17. Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. Jeg har ei nylig af ham hørt en saa grundig og efter Texten afpasset Tale. Paa den Maade er det ræt en Vederqvægelse at gaae i Guds Huus.

— 18. C. C. in pleno. — Læst Linguet sur la Bastille. Vel, men stærk skrevet⁶⁾.

— 19. Den falske Anviisning under Generalitetets Navn er gjort af den bekiendte L:t Klaba, som var ved Husarerne

¹⁾ Sml. Nystrom, Offentlige Forlystelser II, 172.

²⁾ Skriver i Inkvissionscommissionen Nic. U. døde 9. April, 47 Aar gl. (Adresseavisen 1786, Nr. 75).

³⁾ o: Peter Chr. A., der var Sekretær i Stutteridirektionen. I 1786 prægedes tre Sølvmedailler af forskellig Størrelse til Belønninger ved Stutterierne (Beskrivelse over danske Mynter og Medailler, Chr. VII, Tavle XI, 1 og 2).

⁴⁾ Han var død 7. April. Jvfr. 3. August 1782.

⁵⁾ Lyrisk Tragedie, efter Gustav III's Plan bearbejdet af J. H. Kellgren; opført første Gang paa Operahuset i Stockholm 19. Januar 1786 og hørte siden gennem mange Aar til Repertoiret (sml. Dahlgren, Anteckn. om Stockholms theatrar, S. 233).

⁶⁾ S. N. H. Linguet, Memoires sur la Bastille, 1783.

i Roskilde¹⁾. — Skole-Commission hos Suhm. — Augustins Auction er løbet over 7000 Rdr.

April 20. Skole-Commission hos Suhm. — Peder Gaardskarl dør paa Lade-Gaarden og testamenterer Huuset sit Efterladenskab 124 Rdr.

— **21.** Societet, hvor ellers ingen var uden Jacobi og Morville og altsaa blev intet forrettet. — Tyge Brahes Uhr, som Sandvig havde udsat²⁾, er købt af Kron-Printzen.

— **24.** Skrevet mine Tanker, at Holum Skole ei maae forflyttes til Reykiavik. — Conf:[Rd.] Bang³⁾ var her for sin Broder at faae Plads i mit Comptoir.

— **25.** C. C. in pleno hos Stampe, som har sin gamle Attaque. — Canalen i Holsteen bryder ud.

— **26.** Skole-Commission hos Suhm.

— **27.** Scharling bliver Herredsfoget i Aars og Slætt Herreder i Aalborg Stift⁴⁾.

— **28.** Underskrevet Betænkningen, at Holum Skole ikke bør forfløttes⁵⁾. — En stakkels Krøbling-Pige skal herefter have 1 R ugentlig.

— **29.** Bernstorffs næststygste(!) Søn dør pludselig⁶⁾. — Endeel af Weyle afbrænder.

Maj 1. Agent Talbitzer dør⁷⁾ og Capell. Benzons til Frue hans Kiærste i Barsel-Seng⁸⁾.

— **2.** C. C. in pleno hos Stampe.

— **3.** Skole-Commission hos mig.

— **4.** Skole-Commission hos mig.

¹⁾ Jvfr. 21. og 22. Januar 1785. — Jacob Anton von Klaba blev ved Hof- og Stadsretten dømt til at miste Haanden, men af Generalitetet indstillet til Benaadning med livsvarigt Fængsel paa Munkholm og sluttelig blot forsvit Kongens Riger og Lande (Sjæll. Miss. 1786, Nr. 814).

²⁾ c : sat ud, pantsat.

³⁾ Der maa menes Medlem af Kancellikollegiet Oluf Lundt B. († 1789).

⁴⁾ Exam. juris Johannes S. fik Bestalling 6. Maj (Jydske aabne Breve 1786, Nr. 177).

⁵⁾ Jvfr. 24. April.

⁶⁾ A. P. Bernstorffs næstældste Søn Andreas Gottlieb Joachim døde som ung Løjtnant 24. April i Altona.

⁷⁾ Hof-Agent Carl Henr. Thalbitzer døde 29. April, 48 Aar gl. (Adresse-avisen 1786, Nr. 88).

⁸⁾ Mad. Mette Christine, f. Nyborg, Kapellan Jens Winther B.'s Hustru, døde 1. Maj, 29 Aar gl. (Samme 1786, Nr. 91).

Maj 5. Registeret over Winstrupii Epigrammata fik jeg færdigt.

— **7.** Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. Bad for Regn.

— **8.** Etatz-Raadinde Hansen, Graahs Datter, dør¹⁾. — Været i Samling anl. det Danske Magazin, men intet blev foretaget.

— **9.** C. C. paa Cancelliet in pleno.

— **10.** Skole-Commissionen blev ligefuldt²⁾ holdt hos mig.

— **11.** Skole-Commission abss. Nielsen og Erichsen. — Oldemanden for Snedkerne myrder en anden Mester med en Kniv i deres Forsamling³⁾.

— **12.** Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Wolff. Kirken proppet. — Voltelin viiste mig sin Oldefaders⁴⁾ Kaabber af Haas, som er vel stukket⁵⁾.

— **14.** Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Holst i Wartou. Usammenhængende. Aftensang Stud. Weber. Upaaklageligt.

— **15.** Samling paa Palaiset anl. det Danske Magazin med Carstens, Suhm, Hersleb, Jacobi, Erichsen, Uldall og Voss, Bornemann⁶⁾.

— **16.** Frue Suhms Geburts-Dag. — C. C. in pleno. — Der siges, at Battier har skudt sig selv ihjel i Thuilleriesne.

— **17.** Skole-Commission. — Frue Hielmstjerne lader viide, at hun bliver i Jylland i Aar.

— **18.** Skole-Commission.

— **19.** Commission over Arnæ Magnæi Legatum i Anledning af Torkelins Reise⁷⁾. — Forvalter Nordenbergs Huus i Lille Wærløse afbrænder.

¹⁾ Rentekammerdeputeret V. A. Hansens Hustru Jacobæa Elisabeth, f. Graah, døde paa Frydendal 7. Maj, ca. 34 Aar gl. (Adresseavisen 1786, Nr. 97).

²⁾ Luxdorph havde nemlig den Dag været en Tur til Ørholm.

³⁾ Gude: Han rømte derpaa til Sverrig, hvor ingen satte efter ham.

⁴⁾ Oberst Jacob Just V. († 1699).

⁵⁾ Strunk Nr. 3325.

⁶⁾ Sml. Werlauff, Det kgl. danske Selskab, S. 107.

⁷⁾ Torkelin skulde paa en toaariig Rejse til Storbritannien og Irland og omliggende Øer, og fik i den Tid med Kancelliets Billigelse tilsagt sin Gage som Sekretær ved den Arnæmagnæanske Kommission (D. K. Breve 1786, Nr. 1238).

Maj 20. Ordre til mig, Schimmelmann, Reventlau, Brandt, Holmskiold, Morgenstjerne og Lunding at være i en Direction anl. Enke-Pensioner¹⁾.

— **21.** Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Stud. Bötger, en Nordmand. Usammenhængende. — Schack-Rathlow lod mig sige, at vi ei skulle haste med Skole-Comm. Forestilling, da hand er i Begreb med en Forestilling om, at Jansson skulle beskikkes til Pro-Cantzler, med flere Poster, hvoraf vi kunde have Oplysning. [Senere tilføjet:] Siden læst Schack-Rathlows Forestilling. I Instruxens²⁾ § 17 ophæves Skrive-Friheden, og følgende Lyst til Studeringer, gandske³⁾.

— **22.** Skole-Commission abs. Nielsen. — Skrevet Priser i Anchersens Catalogo.

— **23.** C. C. in pleno.

— **24.** Skole-Commission.

— **26.** Skrevet et PM. til Schimmelmann anl. Pensions-Commissionen⁴⁾. — Bisk[op] Balle besøgte og gav mig sin Katekismus⁵⁾. — Voltelen besøgte. Hvass selger mig Dictionaire Encyclopedique for 200 Rdr.

— **27.** Betalt Voltelen 200 Rdr. og faaet Encyclopedien hjem⁶⁾.

¹⁾ Direktionen for Post- eller Pensions-Kassen havde hidtil været overdraget Direktørerne i Generalpostamtet, men da dette Kollegium stod i mindre Forbindelse med Vore Undersaatter i Almindelighed end andre Vore Departements, ej heller har den Adgang som disse til nøjere Kundskab om Betjenternes Vilkaar, Opførsel og Kvalificering til enten selv at nyde Pension eller deres Enker og Børn samme at bevilges, saa blev ved Missive af 19. Maj den egentlige Pensionskasses Administration skilt fra Postvæsenet og lagt under en særlig Direktion, bestaaende af Finansministeren eller første deputeret i Finanskollegiet (der skulde referere i Gehejmestatsraadet) og en af de deputerede i hver af de andre Kollegier samt Generalpostamtet. Det er denne Direktion, Luxdorph blev Medlem af for Danske Kancellis Vedkommende. Luxdorph har dog glemst Chr. Ludw. Schütz, der indtraadte for Tyske Kancelli (Sjæll. Missiver 1786, Nr. 329 a).

²⁾ Gude: for Pro-Cantzleren, som tillige skulle være Bog-Censor.

³⁾ Gude: Da Forestillingen kom op i Statsraadet, blev denne Paragraph efter Befaling udstreget, til Lykke for Danmark. — Jvfr. Kirkehist. Saml. 4. R. II, 392 og 618 f.

⁴⁾ Jvfr. 20. Maj.

⁵⁾ Kbhvn. 1786.

⁶⁾ Luxdorph følger hertil en Specifikation over Encyklopædiens Værdi, som Hvass satte til 313 Rdr. 3 ø.

Maj 28. Jeg var saa tung, at jeg sov den halve Præken¹⁾ bort.

— **29.** Mester Holm satte den nye Bog-Reol op. Jeg har 1030 Folianter.

— **30.** C. C. in pleno. — Hertugen af Augustenborg kommer i Conseillet ∴ Stats-Raadet²⁾.

— **31.** Skole-Commission, men intet forrettet. — Hertugens Hat med en Agraf³⁾ paa 5000 Rdr. bliver bortstiaalet ved Dandsen paa Ridder-Salen⁴⁾.

Juni 1. Kofods Auction faaer Ende og løber til 2700 Rdr.⁵⁾. — Vir dilecte satis! Pueros sic vovimus omnes⁶⁾ | Discere, sic omnes vivere posse senes. || Under den unge sal. Suhms Portrait.

— **3.** Flyttet ud til Ørholm. Hørt Nattergal og Gøg.

— **4.** Mad. Blicher gjør Barsel med en Datter. — Begyndt Brønd-Curen og spadseret i Indelukket. — Commandeur Fridsch sender en Jomfrue til Perbølls⁷⁾, som hand friede til, men ei strax fik Ja, en Kande Chocolade, hvilken hun [lod] sin Pige drikke, hvoraf hun fik Brækning og Diarrhée⁸⁾.

— **6.** C. C. in pleno. Reiersen refererede.

— **7.** Spenglers Frølich⁹⁾ gjør Opbud.

— **8.** Kofods Folianter løbe til 2779 Rdr. 5 $\frac{1}{2}$ 9 β og min Regning til 29 Rdr. 5 $\frac{1}{2}$ 15 β ¹⁰⁾.

— **10.** Jansson Pro-Cantsler. Hans Instrux communiceret Skole-Commissionen. — Herskabet reiser til Fridrichsberg.

¹⁾ Det var Søndag, og Luxdorph var baade til Højmesse og Aftensang i Helliggejst Kirke.

²⁾ Hertug Frederik Christian havde den 27. Maj ægtet Prinsesse Louise Augusta.

³⁾ ∴ Hattespænde.

⁴⁾ Bryllupsfestlighederne sluttede Onsdag den 31. Maj med et Bal parée en Domino i Riddersalen paa Kristiansborg.

⁵⁾ Sml. Opgivelsen under 8. Juni.

⁶⁾ Denne første Linje er siden rettet til: Sic pueros, ut tu dilecte! optavimus omnes — og saaledes findes den ogsaa under Stikket (Jvfr. Strunk Nr. 2838 b).

⁷⁾ Overauditer ved Søetaten, Etatsrnod Niels Perbøll.

⁸⁾ Altsaa Forsøg paa Giftmord. Saadanne Rygter kolporteredes livligt i disse Aar. Jvfr. 10. December 1785.

⁹⁾ Jvfr. 8. Maj 1783.

¹⁰⁾ d. v. s. saa meget havde Luxdorph købt for paa Auktionen.

Juni 11. Besøgt Thurah, som nu bukker for Alderen¹⁾. — Staffelt fortæller, at Lowson har et Aar ladet komme fra Lyngbye til sin Have 1000 Læs Giødning à 1 Rdr.

— **13.** C. C. abs. Aagaard, som har Chiragra. Reiersen refererede²⁾.

— **18.** Le Pape l'a rougi, | Le Roi l'a noirci, | Le Parlement le blanchira. | Alleluya³⁾.

— **20.** C. C. in pleno. — Pr[intzesse] Sophie Friederike er frugtsommelig.

— **24.** Obrist-Lt Aubert er for 2 Dage siden styrtet med Hesten paa Mønstringen og har brækket sit Been. — Hesselberg har Blo[d]styrtning og holder Bryllup med Jfr. Greve, som [han?] har 2 Børn med, og gjør Ægtepagt⁴⁾.

— **25.** Søllerød Kirke, Provste-Visitatz. Baade Præst og Skoleholder klagede over, at Bønderne lode ikke deres Børn gaae i Skole.

— **27.** Commis. med Aagaard, Schütz, Krück, Lunding og Zoega anl. Pensioner⁵⁾. — C. C. in pleno.

— **28.** Været i Dyre-Haven og seet Linie-Dandseren⁶⁾. — Udlæst Suhms Knud den Store⁷⁾.

— **30.** Udlæst Fleischers Svar paa Badens⁸⁾.

¹⁾ Diderik T. var fyldt 82 Aar.

²⁾ Paa det hvide Blad udfor Datoerne 11.-13. Juni har Luxdorph gjort et fransk Notat, rimeligvis efter en fransk Gazette, om Dommen i den bekendte Sag mod Kardinal Rohan, Mad. de la Motte-Valois m. fl. om det for Dronning Marie Antoinette bestemte Diamantkollier. Om denne Sag, der vakte saa stor Opsigt, bragte ogsaa Berlings Kiøbenhavnske Tidender (1786, Nr. 48) vidtløftige Korrespondancer fra Paris.

³⁾ Et fransk Epigram, der sigter til Kardinal Rohan, som nylig var bleven frikendt af det franske Parlament i »Halsbaandsagen«. Jvfr. foregaaende Note.

⁴⁾ Ægtepagten mellem Generalkrigskommissær Engelbreth H. og Anna Maria G. i Sjæll. aabne Breve 1786, Nr. 554.

⁵⁾ Samtidig med Udnævnelsen af den nye Direktion for Pensionsvæsenet (jvfr. 20. Maj) udstedtes Kommissorium, dateret 19. Maj, til de her nævnte Kollegiemedlemmer om at træde sammen og overveje de nærmere Bestemmelser for Civilbetjentenes Indskud i Enkekassen (Sjæll. Miss. 1786, Nr. 329 b, og Kancelliets Underskrivelsesbog s. A., Side 140).

⁶⁾ Spinacutta. Sml. Nystrøm, Offentl. Forlystelser II, 24.

⁷⁾ c: Manuskriptet til dette Afsnit i Tom. III af Suhms Danmarks-historie.

⁸⁾ nl. Tork. Badens »Aftvunget Svar paa Fleischers Invectorer«, udsendt i Anledning af F.'s »Levned«. Se iøvrigt Ehrencron-Müllers Forfatterlexikon III, 64.

Juli 1. Nogle Soldater begynde at plyndre i Sønder-Marken. — Kron-Printzen gaaer i Morgen efter Indbydelse til Campementet i Skaane.

— 2. Drukkes den sidste Flaske¹⁾ ved Gangstien.

— 4. Pensions-Commissionen paa Cancelliet sluttet²⁾. —

C. C. in pleno.

— 7. Kron-Printzen fik Seraphin-Ordenen.

— 8. Talt mine Republicuer: 863 Stk.

— 11. C. C. in pleno. — Begyndt Pensions-Cassens Direction³⁾ abss. Brandt og Schütz.

— 14. Torkelin og Junge toge Afskeed. Hand reiser til Engelland⁴⁾ og Junge til Colding.

— 15. Torkelin gjorde sit Testament, som af Erichsen og mig er underskrevet for til Rette⁵⁾ at exequeres. Legatum⁶⁾ er Arving. — Marskalkinde Bülow kom ned med en Datter⁷⁾.

— 18. C. C. in pleno. — Underskrevet Forestillingen om Pram⁸⁾ til Secreterer i Pensions-Directionen. — Baggesen vil oversætte Versene i Klim⁹⁾.

— 22. Behagen gaaer fallit¹⁰⁾. — Underskrevet den første Forestilling om Academiet¹¹⁾.

— 24. Frue Rheder gav mig en Pung og Frue Breuer et Vers til min Fødselsdag.

— 25. C. C. in pleno. Reiersen refererede.

— 28. Cap:t Junge og de andre Chinafarer er kommen.

— 31. Braem har faaet Brev fra Løvenørn, at hand den 20 Junii ville seile fra Island til Grønland.

¹⁾ nl. Brøndvand.

²⁾ Jvfr. 27. Juni.

³⁾ Jvfr. 20. Maj.

⁴⁾ Jvfr. 19. Maj.

⁵⁾ Læsningen er ikke helt sikker.

⁶⁾ Arnæ Magnæi.

⁷⁾ I en Notits under den følgende Dag omtaler Luxdorph den nye Vei til Nye Mølle.

⁸⁾ Christen Henriksen P.

⁹⁾ Jvfr. 21. Oktober 1785.

¹⁰⁾ 28. Juli fik Justitsraad Joost Johan B. kgl. Bevilling om Fritagelse for personlig at blive hæftet (d. v. s. sat i Gældsfaengsel) af Kreditorerne (Sjæll. aabne Breve 1786, Nr. 602).

¹¹⁾ o: Universitetet.

August 1. Skrevet til Biskop Egede om Jfr. Willumsen. — Assigneret 200 Rdr. til Birch paa Finantz-Cassen¹⁾. — C. C. in pleno.

— 2. Giennemgaaet Heinsii Adversaria²⁾.

— 5. Baron Buchwald-Brochtorf reiser til Maynberg, og hans Frue³⁾ efter ham, hvor hun, formodentlig med oplagt Raad, stevner ham ved det Detmold-Lippeske Consistorium for Utroskab i hans Ægteskab, som hand tilstaaer, og erhverver Skilsmisse-Dom over ham, hvilket hand melder til Cancelliet, samt at hand afstaaer fra Baroniets Administration og Brochtorffs Navn, samt for sin Helbred indtil viidere bliver i Maynberg, hvor hand har kiøbt en Gaard. Hun ligeledes søger Confirmation paa Dommen⁴⁾.

— 8. Pensions-Direction in pleno. Praem Secreterer, Rasmus Bud. — C. C. in pleno.

— 9. Læst Instruxen for Pensions-Directionen.

— 10. Udlæst L'esprit des Nations⁵⁾. Et Original, men intet Mesterstykke⁶⁾.

— 12. Qvistgaards Ansøgning om Adelskab afslaaes⁷⁾.

— 13. Søllerød Kirke, St[udiosus] Weidemann⁸⁾, Informator hos Schnell. Scopæ dissolutæ.

— 14. Knap⁹⁾ lader forlange Rottekrud paa Mühlensteds Apoteque¹⁰⁾ i Justitz-Raad Hegers Navn ved sin Søn, og skal have tilstaaet, at hand selv ville taget det ind.

¹⁾ til Udgivelsen af det nye Testamente.

²⁾ Nic. Heinsii Adversariorum libri IV, Harlingæ 1742.

³⁾ Charlotte Amalie, f. Baronesse Brockdorff til Schelenborg paa Fyn.

⁴⁾ Efter en Række Overvejelser bestemtes i Statsraadet 1. Decbr. 1786, at Sagen burde afgøres ved Lands Lov og Ret, og at hun kunde faa bevilget Kommissarier til at dømme i Sagen (D. K. Supplikprot. 1782 II, Nr. 557). Charlotte Amalie B. giftede sig næste Aar med W. T. Stieglitz, som derefter antog Navnet Stieglitz-Brockdorff.

⁵⁾ La Haye 1752. Af François Ignace d'Espiard.

⁶⁾ Samme Dag omtales i en Notits om et Middagsselskab Charles Young, en Engelsk Dreng paa 9 Aar, overmaade munter og vittig.

⁷⁾ Kancelliet anbefalede nærmest Morten Q.'s Andragende, men det afsløges i Statsraadet (Rotuli over D. Kanc. Forestillinger 1786, Fol. 214 f.). Hustruens, Martha Rehlings tyske Adelskab, som han paaberaabte sig, var ogsaa meget problematisk (sml. Pers. Tidsskr. 6. R. VI, 172-74).

⁸⁾ Andreas W.

⁹⁾ Der staar efter Navnet et Par rudimentære Skrifttræk, som dog næppe betyder noget; Luxdorph har aabenbart oprindeligt villet forme Notitsen paa en anden Maade.

¹⁰⁾ ∴ Svaneapoteket paa Østergade.

August 15. C. C. in pleno.

— **19.** Talt med Grev Reventlau om Land-Commissionen.

— **22.** C. C. in pleno.

— **26.** Ordren anl. Commissionen om Land-Væsenet sendt til Geh: Raad Scheel-Pless.

— **27.** Lund gav mig Prospecten af Søllerød¹⁾.

— **29.** C. C. in pleno. — Compagniet faaer Brev fra Capt. With, som i Februario formedelst Havarie indløb til Isle de France²⁾ og seiler derfra i Julio. — Brahe³⁾ disponerer over 7 Tønder Guld foruden hans 4 Godser. See det løse Blad⁴⁾.

— **30.** Suhm fulgte med Fruerne og mig til Kanin-Huset, som meget er forandret og forværret, og besøgte Eieren, Petersen.

September 1. General-Adjutant Bertouch⁵⁾ døde i Gaar efter faa Dages Svaghed.

¹⁾ Samme Dag (en Søndag) var Luxdorph med sine Venner i Hirschholm og hørte Blicher prædike. Som sædvanlig spiste man efter Kirkegangen paa Kroen og Luxdorph bemærker: »Der var ialt 56 Gæster i Verts-Huset».

²⁾ c: Mauritius. — Mouritz With førte Asiatisk Kompagnis Skib »Prinsesse Charlotte Amalia« paa dets Rejse til Kina 1784-87. Skibet var sprunget læk mellem Java og »Eyland Mouritz«, hvortil det kom ind i Slutningen af Februar; i Marts begav det sig atter paa Rejsen til »Cap de boner«, men maatte vende om og blive ved Mauritius »under Kjøhalning« til Slutningen af August 1786 (RA. Skibsjournal i Asiatisk Kompagnis Arkiv).

³⁾ Preben B. til Hvedholm, der var død 17. Aug. Naar Luxdorph siger »disponerer«, er det altsaa B.'s testamentariske Dispositioner, han tænker paa (jvfr. den følgende Anmærkning).

⁴⁾ Der er ikke mere løse Blade til denne Aargang af Dagbogen, men Gude har set disse Optegnelser; han tilføjer nemlig: Deraf giver han til Reedzes Søn paa Palstrup 50000 Rdr., Grev Schacks 2den Søn 100000 Rdr., 3die Søn 50000 Rdr., Reedzes Søster 30000 Rdr., 3 Norske Rosenkrantz 100000 Rdr. Brahes Søster vælger een af Gaardene til Beboelse med alle Revenuer, saalænge hun lever. Billes (Stiftamtmand i Fyen) ældste Søn (som blev kaldet Bille-Brahe, men døde kort efter, hvorpaa Faderen arvede ham og paatog Navnet) faaer, foruden alle 4 Godser og Øer, i Penge 118000 Rdr. for at købe endnu et Stamgods; Billes anden Søn, foruden alt Strægodset i Bog og Vensyssel, 100000 Rdr., Billes 2 Døttre til lige Deeling 60000 Rdr. Summa 608000 Rdr.

⁵⁾ Fred. Ferd. v. B., Kaptajn ved Norske Livregiment, 37 Aar gl. (Adresseavisen 1786, Nr. 177).

September 2. Holst, som var hos Thott og nu er hos Schack, bliver Inquisitions-Skriver¹⁾.

— **3.** Fyhr-Værk hos Adzer²⁾.

— **5.** C. C. in pleno. — I Gaar var en forskrækkel[ig] Orcan Vester paa i Jylland, i sær ved Tisted og Westervig Kloster, og ellers [?] i Thye, som varede i 4 Tiimer, omkastede Lader, adsplittede Kornet etc.

— **6.** Brahe er død af Morbo pediculari³⁾.

— **9.** Løvenørn kom hjem uden at have fundet Østerbøigden i Grønland.

— **10.** Spilt Skak med Frue Breuer.

— **11.** Løvenørn beretter, at Reensdyrene formeere sig i Island.

— **12.** C. C. in pleno.

— **15.** K:Junker Rosenkrantz, som gaaer til Sverrig⁴⁾, besøgte.

— **16.** Assessor Boeson⁵⁾ døde d. 10. Sept. 86 $\frac{1}{2}$ Aar gl. og har testamenteret Waysenhuus og flere Stiftelser det meste af 26/m Rdr.

— **17.** Søllerød Kirke. En Student sc. Dahlstrøm hos Kleist paa Hirschholm⁶⁾.

— **18.** Printzesse Sophie Friderique blev om Formiddagen forløst med en Printz⁷⁾. — Om Eftermiddagen holdet Land-Commissionen paa Rentekammeret abss. Lehn, Erichsen og Fridsch. Berammet igien til den 23. Octobris. — Ud-læst Breve om Proprietarier og Bønder, som udentvivi er af Fleischer⁸⁾.

— **19.** C. C. in pleno. — Langballe i mit Comptoir gifter

¹⁾ Jesper H. fik Bestalling 8. September (Sjæll. aabne Breve 1786, Nr. 729).

²⁾ Adzer (vistnok baade Medailløren og hans Broder Lorentz) boede paa Schæffergaarden ved Jægersborg.

³⁾ Gude: Luuse-Syge.

⁴⁾ Jvfr. 23. December.

⁵⁾ Se Nyerups Luxdorphiana, S. 271 ff.

⁶⁾ nl. prædikede.

⁷⁾ Jvfr. 28. September.

⁸⁾ Af Esaias F., udkom 1786.

sig med sin Cousine¹⁾. — $\pi\pi$ ²⁾ giver en Hyrekudsk og en Underofficer Stokkepr[ygl]³⁾.

September 20. Spadseeret i Indelukket for at see de nye Krum-Gange⁴⁾ og Cabinetter.

— **22.** Cf:Rd. Bornemanns Geburtsdag, da hans Datters Thaliæ Bryllup med Capt. Lorentzen⁵⁾ stod paa Anckers-Minde⁶⁾.

— **23.** Tilskrevet det Heraldiske Selskab om min Familie.

— **24.** Røgt Tobak ved Træet og Bænken oven for Kroen. — Søllerød Kirke. Tingmandens Enke i Nærum, hvis Mand druknede for 14 Dage siden, havde Trolovelse.

— **25.** Prof. Eggers besøgte og viiste mig sin Preussiske Præmie-Medaille for hans Anmærkninger over den Preussiske Lov. — Agent Bertelsen⁷⁾ var her, og søger at faae Knap⁸⁾ sat paa Munchholm for hands Canaillerie, og for at have givet sig i Compagnie med Sigvard Lycke.

— **26.** C. C. abs. Stampe, som har sin Svindel⁹⁾ og ikke ville have Collegium hos sig.

— **27.** Læst Papiirerne fra Kammeret i Land-Commissionen.

— **28.** Justitz-Rd. Reiersen¹⁰⁾ var hos mig og fortaalte, at hand er forlovet med Bisk[op] Studsgaards Datter. — Printzen¹¹⁾ døbes Christian Friderich.

— **29.** Spildt min Tiid ved at læse Figaros Bryllup¹²⁾.

¹⁾ Kopist Hans L. blev 15. Novbr. viet til Jfr. Langballe (Nicolai Kirkebog). Hun hed vistnok Kirstine Marie.

²⁾ σ : Kron-Printzen.

³⁾ Gude tilføjer: ved Exerceringen paa Fælledet.

⁴⁾ d. v. s. Anlæg i engelsk Havestil, der begyndte at komme paa Mode.

⁵⁾ σ : Diderik Carl Lorentz († 1832).

⁶⁾ Generalauditor Vilh. Bornemanns Hustru Thalia var Datter af Toldskriver Ancher Storm, efter hvem det nævnte Lyststed aabenbart var opkaldt; det er vistnok identisk med det ved Strandvejen Syd for Tuborg liggende Lyststed Vilhelmsdal, et Navn, det senere fik efter Vilhelm Bornemann, som i en Række Aar var Ejer af det (sml. Pers. Tidsskr. I, 294).

⁷⁾ Lorens B.

⁸⁾ Jvfr. 14. August.

⁹⁾ σ : Svimmelhed.

¹⁰⁾ Holger Chr. R., Ekspeditionssekretær i Danske Kancelli.

¹¹⁾ Jvfr. 18. September.

¹²⁾ Beaumarchais' Komædie var første Gang bleven opført paa den danske Skueplads den 22. Septbr.

September 30. Treschow bad mig til Fadder til sin Søn Wilhelm, som jeg forbad mig¹⁾.

Oktober 1. Søllerød Kirke. Stud. Dyssel²⁾ hos Ober-F[orst]-M[ester] Linstow paa Hirschholm³⁾.

— **3.** C. C. in pleno. — Svaret Lehn om hans Forslag til en Ober-Ræt for Skifter.

— **5.** Oberstinde Wilkens dør⁴⁾.

— **10.** C. C. in pleno. — Schack indsender sine Anmærkninger over Commissionen anl. Akademiet.

— **11.** Mad. Nielsen⁵⁾ døde i Morges Kl. 9.

— **13.** Müller⁶⁾ var her. Skrevet paa hans Ansøgning om 100 Rdr. Tillæg. — Kisbye var her, som er blevet Skifte-Skriver i Cancelliet med 500 Rdr. aarlig⁷⁾. — Stærk Nordlys om Aftenen.

— **14.** Birch leverede det nye Oplag af Marcus⁸⁾.

— **15.** Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. Ypperlig.

— **17.** C. C. in pleno. — Skrevet til Guldberg for Margrethe Luxdorff, sal. Krag om en Portion i Aarhus Hospital⁹⁾.

— **19.** Efterrætning om Opstanden mod Adeler i Christiansand¹⁰⁾.

¹⁾ ∅: frabad mig (tysk: sich verbitten).

²⁾ Rimeligvis Frants Thestrup D., der 1789 blev Sognepræst i Østofte.

³⁾ nl. prædikede.

⁴⁾ Ulrikke Frederikke W., f. Brüggemann, Enke efter den 1759 afdøde Oberst Chr. W., døde 3. Oktober, ca. 74 Aar gl. (Hirsch, Fortegn. over dansk-norske Officerer).

⁵⁾ paa Ørholm; hun blev 40 Aar gl. (Lyngby Kirkebog).

⁶⁾ Peter M., Kancellist i Luxdorffs Kontor.

⁷⁾ d. v. s. K. blev Chef for det Revisionskontor for Skiftedesignationer, der oprettedes under 20. Oktober 1786 (sml. Den civile Centraladministration 1660-1848, S. 248).

⁸⁾ Jvfr. 20. December 1785.

⁹⁾ Guldberg var nu Stiftamtmand i Aarhus. Jvfr. 9. December.

¹⁰⁾ Talen var om et Opløb af Bønderne ved Lillesands Tingsted, foranlediget af den bekendte Chr. Jensen Lofthuus fra Vester Moland. Meddelelsen blev bragt for Statsraadet og den 21. Oktbr. gik der Ordre til Stiftamtmand Adeler om, at han paa den varsomste og mest forsigtige Maade haver at se bemeldte Christian Jensen Lofthuus anholdt og til sikker Bevaring hensat enten i Christiansands Fæstning eller paa et andet trygt og sikkert Sted, og samtidig fik Politimesteren i Kbhvn. Paalæg om at anholde ham, hvis han var kommen eller skulde komme hertil. Stiftamtmanden skulde søge at forebygge videre Opløb blandt Almuen og kunde rekvirere Militær (af den gevorbne Milice, ikke af de nationale

- Oktober 20.** Ferdigskrevet mine Tanker om Land-Væsenet. — Pensions-Directions-Forsamling in pleno.
- 21. Iens Jacobsen Luxdorff, en Selv-Eier-Bonde af min Familie fra Skivehuus Amt, besøgte mig.
- 22. Hellig Gæstes Kirke, Høimesse Hr. Vogelius. Bedre end jeg havde ventet.
- 23. Land-Væsens-Commissionen om Eftermiddagen.
- 24. C. C. in pleno.
- 25. Pousseret i Vox af Friderich Ludvig Zuschlag¹⁾. — Læst Bangs Afhandling om Landvæsenet²⁾. Mig synes, at hand indskrænker Bønder-Karlenes Frihed.
- 26. Canc:Rd. Hoyer, Skildrer, overfalder K:Herre Schøller paa Gaden med Stokkeprygl³⁾. — Besøgt Erichsen, som troer, at hand kommer sig. Sed latet angvis in herba⁴⁾. — Just:R. Colbiørnsen talte med mig paa Cancelliet om Commissionen.
- 27. Politimester tilskreven at undersøge Sagen med Hoyer og Schøller⁵⁾.
- 29. Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Hr. Bertelsen, som var i Spanien⁶⁾. Maadelig og kraftesløs. — K:Junker

Tropper), dog kuns i Tilfælde, at det uomgængelig skulde udfordres (D. Kanc. Breve 1786, Nr. 1912). Se iøvrigt om denne Sag Holm, Danmark-Norges Hist. 6. Bind I, S. 119 ff.

¹⁾ Z. havde bragt disse vokspousserede Portrætmedailloner paa Mode, og mange fremtrædende Personligheder blev forevigede paa den Vis.

²⁾ Oluf Lundt B., Afhandling om Bondestanden i Danmark, Kbhvn. 1786 (i Anledning af den nedsatte Landbokommission).

³⁾ Gude: Han havde ham mistænkt for sin Kone. — Oprinet fandt Sted den 25. Oktober paa Kongens Nytorv, udfor Charlottenborg, hvor Cornelius Hoyer havde Embedsbolig. Jvfr. 27. Oktober.

⁴⁾ Gude: Det var denne Mand, som kierte ned til Langebroe, lod Vogelius holde, gik ud paa Broen og sprang ud over Rekverket, hvorpaa han blev taget død op af Vandet. Luxdorff synes at have havt nogen Mistanke til ham, og ligesom forudseet hans Skiebne. — Jvfr. 29. Marts 1787. — I en anden Note (til 25. Septbr. 1772) ytrer Gude om Jon Erichsen: Han var en speciel Ven af Luxdorff og unegtelig en Mand af Indsigter; men uden Tvivl havde Luxdorff dog for store Tanker om ham.

⁵⁾ Kammerherre Johan S. var dansk Resident i Polen, men var i Øjeblikket hjemme; han klagede til Departementet for de udenlandske Affærer over den Medfart, han havde lidt, og Cancelliet maatte derfor tage Sagen op (D. Kanc. Breve 1786, Nr. 1969).

⁶⁾ Laurentius Bertelsen havde været Legationspræst i Madrid fra Begyndelsen af 1780 indtil Sommeren 1783 (rappelleret 7. Juni med 200 Rdr. Vartpenge).

Fabritius¹⁾, Søn af Cf:Raaden i Tydske Cancellie, som blev overfaldet paa Gaden, dør deraf.

Oktober 30. Land-Commissionen til Kl. 9.

— **31.** C. C. in pleno. — Mand vil oprette en Banque i Altona.

November 1. Sekreterer Praem var her, og vi gik An-søgningerne til Directionen²⁾ igiennem.

— **2.** Læst Stampes Betænkning om Bønder-Karles Frieled.

— **3.** Cancellie-Rd. Hoyer har Bryllup med Beckers Datter Ane og Suhm følger Brudgommen frem³⁾.

— **4.** Frøk. Hersleb⁴⁾ døde i Gaar.

— **5.** Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Cat[echet] Hansen. God Prædiken. — Den unge Egede⁵⁾ skal have været 2¹/₂ Mial nær ved Grønland. — Birch meldte at have faaet Vari-anter til Lucas fra Madrit af Moldenhauer.

— **6.** Egede har fuldendt sin Grønlandske Oversættelse af Th. a Kempis sin Geburtsdag den 9. Octobris⁶⁾ 1786 æt: 78 finit: — Land-Commission om Eftermiddagen abs. Colbiørn-sen, som er syg. Fridsch i hans Stæd ved Protocollen.

— **7.** C. C. in pleno.

— **8.** Skrevet til Told-Kammeret for Snedker Holm og flere om noget confisqueret ved Cise-Boden.

— **9.** Forslaget om den Holsteenske Banque er biefal-det⁷⁾. — Canc. Coll. var samlet anl. Lofthuuses Oprør i Chri-stiansands Stift⁸⁾.

— **10.** Zuschlag gjorde min Medaillon færdig⁹⁾. — Hr. Blichers yngste Barn dør. — Læst Bangs Tanker om Ban-quen¹⁰⁾.

¹⁾ Hermann F., 26 Aar gl. (Adresseavisen 1786, Nr. 221).

²⁾ ∴ Pensions-Direktionen.

³⁾ Det var en Søster til Suhms senere (anden) Kone, der blev gift med Legationsraad Andreas H., hjemvendt fra Posten som Legationssekretær i Stockholm. Luxdorph, der ellers saa strengt overholder Titlerne, kalder ham fejlagtigt Kancelliraad.

⁴⁾ Anna Magdalene Charlotte H., i sit 61. Aar (Adresseavisen 1786, Nr. 227).

⁵⁾ Chr. Thestrup E.

⁶⁾ Biogr. Lex. har urigtigt: 9. Septbr.

⁷⁾ Jvfr. 31. Oktober.

⁸⁾ Jvfr. 19. Oktober.

⁹⁾ Jvfr. 25. Oktober.

¹⁰⁾ Jvfr. 9. November.

November 12. Læst Reventlaus Bet[ænkning] om Fødestavnen, vel skrevet¹⁾.

— 13. Land-Commission.

— 14. C. C. in pleno.

— 15. Udlæst Hermippus redivivus.

— 16. Læst en Land-Mand[s] Betænkning over Bondens Frihed²⁾. Det beste, jeg endnu har seet.

— 17. Societet.

— 20. Land-Commissionen om Eftermiddagen.

— 21. C. C. in pleno. — Krantzen blev sat paa den nye Bygning til Banquen³⁾.

— 24. Foræret Villalpandi Ezechiel til Borchens Collegium. — Societet. Chemnitz foreviiste Blochs Fiske⁴⁾.

— 25. Rosenkrantz har villet tage sin Afskeed, men det er bielagt. — Beckman, Inspector ved Borchens Collegio, besøgte og takkede⁵⁾. — Skrevet til Schack-Rathlou for Møller⁶⁾.

— 26. Frue Kirke, Aftensang Hr. Benzon. Færdig og opbyggelig.

— 27. Land-Commission. — Brev fra Schack-Rathlou om Müller⁷⁾.

— 28. C. C. abs. Aagaard, som er syg, og Bang, som er i Høieste Ræt.

— 29. Givet 2 af mine Gibsstøkker til Frue Rheder og Suhm. — Læst Praems Anmærkninger til Pensions-Cassen.

— 30. I Magnei Commission hos Erichsen: 1. Et Islandsk Glossarium for 100 Rdr., 2. Eddæ Edition snart færdig.

¹⁾ Gude: uden Tvivl af Justits-Raad Christian Colbiørnsen.

²⁾ af Otto Lemvig.

³⁾ c: Harsdorffs (eller Meyns) Bankbygning ved Børsen.

⁴⁾ Af Selskabets Mødeprotokol fremgaar, at det var »tvende Fiske, som vare tegnede af Hr. Dr. Block i Berlin, hvilken ikke længer vil continuere sine Fiskes Udgivelse og derfor sender til adskillige Societeter sine Tegninger og Beskrivelser til Udgivelse«. Chemnitz tilbød at besørge dette, men Selskabet vilde ikke have et saadant Brudstykke af en fremmed Lærds Værk ind i sine Skrifter. Imidlertid blev B. optaget som Medlem i det følgende Møde og Beskrivelsen med de to Tegninger tryktes i Skrifterne (Ny Saml. III, 383 ff.).

⁵⁾ Jvfr. 24. November.

⁶⁾ Jvfr. 13. Oktober og 27. November.

⁷⁾ Jvfr. 2. December.

December 1. Hr. Hoyer forkyndte, at¹⁾ Hr. Blicher i Gaar hastig var død af et Stikflod fra Enke og 8 Børn. — West gav mig sin Leonidas²⁾. — L:t Staffeldt besøgte. NB. Min Sølv-Sukkerbøsse blev borte. — Dr. Block, Jøde fra Berlin, valgt til Medlem i Viidenskabs-Selskabet ved 10 Stemmer mod 2³⁾.

— 2. Nielsen⁴⁾ døde i Gaar Morges. — Schack-Rathlou besøgte og sagde mig, at Müller faaer de 100 Rdr.s Tillæg.

— 3. Brev fra Torkelin.

— 4. Igiennemlæst og tegnet i mit Testamente. — Land-Commission. Lehns Tanker non placuere.

— 5. C. C. abs. Aagaard.

— 7. Læst Spitzbart⁵⁾.

— 8. Om Eftermiddagen i Pensions-Directionen.

— 9. Guldberg skrev mig til, at hand havde hiulpet Mad. Krag til en Portion af Aarhus Hospital og jeg takkede ham⁶⁾. — Udlæst Spitzbart Zweite⁷⁾. Snavs.

— 10. Der er smitsom Syge i Helsingøer. Hr. Biørnsen ved Tydske Kirke og hans Barn er døde. Konen ligger for Døden.

— 11. Land-Commissionen. Qvistgaard gav sin Betænkning, at hand holdt det nyttigt, at alle de, der havde giort Forslag⁸⁾, bleve anseete efter Fr. 1717 § 3, 7⁹⁾. Dette tog Colbiørnsen sig meget nær. Mand troer, at Fleischer havde skrevet det. — Knap dømmes i H[øieste] R[æt] fra Raadmands Pladsen¹⁰⁾.

¹⁾ I Dagbogen staar ved Fejlskrift: og.

²⁾ Hans West's Oversættelse af Glovers Leonidas, Kbhvn. 1786-88.

³⁾ Jvfr. 24. November (Note).

⁴⁾ Ejeren af Ørholm, Amy N.; han blev 60 Aar gl. (Lyngby Kirkebog).

⁵⁾ Spitzbart, eine komi-tragische Geschichte für unser pädagogisches Jahrhundert. Leipzig 1779. Anonymt af J. G. Schummel. Jvfr. 9. December.

⁶⁾ Jvfr. 17. Oktober. ⁷⁾ Berlin 1785 (Sml. Bibl. Luxdorphiana II, 311).

⁸⁾ Gude forklarer: til Frihed for Fødestavn.

⁹⁾ d. v. s. stemplede som Projektmagere (Forordn. 20. Febr. 1717).

¹⁰⁾ Mod Vice-Raadmand og Justitsraad Chr. Ludv. K. var anlagt Fiskalsag, fordi han 7. Jan. 1785 ved Hjælp af sin Tjener og en Tredjemand havde søgt at tvinge Jøden Raphael Ascher Unna til at tilbagelevere sig to af ham udstedte Veksel-Obligationer paa tilsammen 800 Rdr. under Paaskud af, at Unna havde taget Aager. Jøden gik dog paa Forlig (jvfr. 10. og 14. Januar 1785), men da Sagen blev bekendt, fik Generalfiskalen Ordre til at anlægge Sag. En nedsat Kommission dømte K. fra Embedet (jvfr. 5. December 1785) og Højesteret stadfæstede Dommen (Højesterets Voteringsprot. 1786, S. 541 ff.).

December 12. C. C. abs. Aagaard.

— 13. Qvistgaard¹⁾ søger at gaae ud af Commissionen.

— 14. Læst Fleischer[s] andre Breve²⁾. — Secr. Müller faaer 100 Rdr. Tillæg³⁾.

— 15. Siden Qvistgaards Memorial om Afskeed fra Commissionen var ved en Vildelse kommet op i Forgemakket, sendte jeg Bülow hans Brev til mig, at deraf kunde sees, at det ei var Mandens[?] Tanker, at den skulle tage den Vei. — Societet. Bugge læste om Giger og Tailler⁴⁾.

— 18. Kron-Printzen leverer Qvistgaards Ansøgning til Reventlau at levere ham tilbage med Sigende, at hand ei kunne befries for Commissionen. — Land-Commissionen udsat til 8. Januarii. — Brochenhuus bliver Ober-Stald-Mester⁵⁾ og Haxthausen paa Sorøe⁶⁾ Stiftamtmand.

— 19. C. C. abs. Aagaard.

— 20. Lagt mine Breve for 2 Aar i Orden. — Bogtrykker Stein og Klokker Haaber dør⁷⁾.

— 21. Lagt mine løse F[o]r[ordninger] i Orden.

— 22. Læst Betænkningen mod den Altonaer Banque⁸⁾. Stærk og vel skrevet. — Suhm sendte mig sin Søns Kobber⁹⁾.

— 23. Ludvig Juell dør i Sverrig og Rosenkrantz bliver Chargé d'affaires¹⁰⁾.

¹⁾ Gude indføjer: opbragt over Colbiærnsens Svar paa hans Betænkning, og over det hans Ansøgning om Adelskab var afslaaet. — Jvfr. 12. August og 11. December.

²⁾ Om Esaias Fleischers »Breve« i Anledning af Landbospørgsmaalene og den deraf opstaaede Polemik henvises til Ehrencron-Müllers Forfatterlex. III, 64 f.

³⁾ Jvfr. 2. December.

⁴⁾ ∴: Gier og Taljer. — Mødeprotokollen forklarer Bugges Foredrag som »en Afhandling om Giernes Tyngde at tage med i Beregningen af Lasten og Kraften«.

⁵⁾ Det blev han dog ikke (jvfr. 13. Februar 1787). Posten som Overstaldmester forblev ubesat, i hvert Fald i en Række Aar, efter Jørgen Scheels Død.

⁶⁾ Gregers Chr. H.

⁷⁾ August Fred. S., 58 Aar, og Klokker ved Nicolai Kirke Joh. Joseph H., 73 Aar, døde begge 20. December (Adresseavisen 1786, Nr. 260 og 261).

⁸⁾ Gude: af Professor og Hospitals-Læge Bang [∴: Fred. Ludv. B.], hvori dog uden Tvivl Justitiarius Grev Osten og Geheime-Raad og Ober-Præsident Braem havde megen Deel. — Trykt Pjece, Kbhvn. 1786.

⁹⁾ Jvfr. 1. Juni.

¹⁰⁾ Kammerherre Fred. Ludv. Juul døde i Stockholm 14. Decbr., 41 Aar gl. (Adresseavisen 1786, Nr. 261). Jvfr. 15. September.

December 26. Brev fra Hoffman, som sender mig Beskrivelsen over Colding Amt¹⁾. — C. C. hos Stampe, som har Svindel, abs. Aagaard. — Ridderskabet i Holsteen satte sig mod den nye Banque²⁾.

— 27. Justitz-Rd. Hoyers Frue har forladt Harsdorffs Huus³⁾ og er forsvunden. Formodentlig er hun gaaet over til Skaane til Schøller⁴⁾. — Faaet Hofmans Beskrivelse over Colding Amt⁵⁾.

— 28. Naturalisation for Gross til at blive Organist i Christiansand afslaaes og ham gives Regress til Adler, som har forskrevet ham⁶⁾. — Contre-Admiral Crüger besøgte, og bad, at Staffelt ei maa blive sin egen Værge⁷⁾. — [Or]dre til Scheel at tiltræde Commissionen i Christiansand og forlange de Betjenter suspenderede⁸⁾, som bekiender at have forseet sig⁹⁾.

¹⁾ Jvfr. 27. December.

²⁾ Gude bemærker: Da Luxdorph havde faaet Begreb om denne Banques og Specie-Møntes Beskaffenhed, erklærede han det strax for et for Danmark overmaade skadeligt Project.

³⁾ Frederikke Christiane H., f. Fortling, var C. F. Harsdorffs Svigerinde.

⁴⁾ Jvfr. 26. og 27. Oktober.

⁵⁾ Det var den økonomiske Beskrivelse over Koldinghus Amt (bl. a. ang. Fællesskabets Ophævelse), hvoraf Hofman samtidig sendte B. G. Spøron et Eksemplar, der nu findes i Kgl. Bibliotek (Uldallske Saml. Fol. 192). Sml. Gigas Katal. over Kgl. Bibl.'s Haandskrifter I, 248. Luxdorffs Eksemplar opføres i Bibliotheca Luxdorffiana, Libri Manuscripti, Pag. 8.

⁶⁾ Michael Ehrhoff Grose havde ansøgt om Naturalisation mod at betale 200 Rdr. til Kristianssands Domkirke. Andragendet afsloges ved kgl. Resol. af 27. Decbr., men der forbeholdtes ham Regres paa lovlige Maade til Stiftamtmand Adeler, som har forskrevet ham fra Sachsøn uden at kunne opfylde det ham paa Organist-Tjenesten i Kristianssand givne Løfte, og som derved har forvoldt ham Tab og nyttige Bekostninger. Kanceliet havde indstillet Ansøgningen, dog at Stiftamtmanden advaredes mod at foretage sig sligt en anden Gang. (D. Kanc. Breve 1786, Nr. 2337, og Rotuli over Forestillinger 1786, Fol. 341 f.).

⁷⁾ Jvfr. 1. December.

⁸⁾ Luxdorph har først villet skrive: arresterede.

⁹⁾ Stiftamtmanden i Akershus Stift Jørgen Erik S. skulde tiltræde den under 8. Decbr. befalede Kommission til Undersøgelse af de Klager, der var indløbne fra Almuen i Stiftet, og forlange de Embedsmænd suspenderet, der skulde vise sig skyldige i de paaklagede Forhold. Kgl. Missiver derom afgik 29. Decbr. til S., i Tillid til hans altid udviste Troskab og Nidkærlighed i sit Embede samt Retfærdighed saavel i at beskytte Almuen imod Forurettelser som og i at handthæve vore Betjente i deres Embeders lov-

December 29. Skrevet Hoffman til¹⁾.

1787

Januar 1. I Kiøbenhavn fødte ligesaa mange Drengene som Piger.

— 2. C. C. abs. Aagaard.

— 3. Første Anmerkninger over Skifter af Kisbye²⁾. — Ildløs i Møllers Brygger-Gaard i Raadstue-Strædet. — Siette-Lectie-Hører Koren Klokker til Nicolai med 630 Rdr. Pensioner³⁾.

— 5. Folke-Tallet i Kiøbenhavn den 1. Nov. 1786 var 87801. — Brochenhuus afgaaer og beholder sine 3000 Rdr.⁴⁾. — Wøldike fra Sorøe Professor Mathemat. inferiorum.

— 6. Ct:Adm. Krieger [besøgte] anl. Staffeldt⁵⁾. — Schütz talte med mig om en Forestilling imod Post-Amtet anl. Directionen. — Læst Münchhausens Wunderbahre Reisen. Gamle og grove Løgne.

— —⁶⁾. Forslag til en Medaille over Suhm. Av[ers]: Omkring Busten: P. F. S. Musarum Dispensator. Rev[ers]: Af et høit Field flyder en riig Kilde. Colligit, purgat, diffundit⁷⁾.

— 7. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Bruun. Grundig og ordentlig. — En Islandsk Student Grøndal, som skriver Artephius ud for mig, Secreterer Eggens i Tydske Cancellie, som ville til Sorøe, [besøgte].

— 8. Om Eftermiddagen i Land-Commissionen abss. Erichsen, Hansen, Aagaard, Qvistgaard.

lige Behandling (Norske Missiver 1786, Nrr. 296 og 97). Stiftamtmanden i selve Kristianssand nød aabenbart ikke for Tiden denne Tillid. Jvfr. Note 6 paa foregaaende Side.

¹⁾ Jvfr. 27. December.

²⁾ Jvfr. 13. Oktober 1786.

³⁾ Der var to Enker paa Kaldet, men Klokkerembedets Indtægter i det første Aar efter Hans Korens Overtagelse af det var ogsaa omkring 2000 Rdr. (LAS. Hof- og Stadsrettens Skifte Komm., Prot. 3. Bo Nr. 251).

⁴⁾ Jvfr. 13. Februar.

⁵⁾ Jvfr. 28. December 1786.

⁶⁾ Staar oven over Siden, mellem den 6. og 7. Januar.

⁷⁾ Jvfr. 24. og 31. Januar. Denne Medaille blev dog aldrig slaet.

Januar 9. Etatz-Rd. Hansen har havt Bryllup med sin Kones Syster¹⁾. — Brand-Major Mentz er død²⁾. — C. C. in pleno. — Til Frue Hielmstiernes Geburtsdag sendt en Porcellains-Vase. a. Paa den eene Side en Svale flyvende til Byen: Een kand og giøre Sommer. b. Kom snart og bliv længe. D. 19. Jan. 1787.

— **10.** Om Aftenen til Frue Rheders³⁾ og saae Taskenspilleren Jøden Jonas⁴⁾.

— **14.** Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Stud. Gørtz. Maadeligt. — Etatz-R. v. Hemmert var her. Hans Svoger Fontenay er syg og derfor vil fastsætte sin Datters Midler, at ikke Bertouchs Creditorer skal opluge dem⁵⁾. — Boye Junge bliver Brand-Directeur og Kirkerup Capt.⁶⁾, Wolmeister⁷⁾ gaar af med 300 Rdr. Pension.

— **15.** Land-Commissionen abss. Erichsen, Aagaard, Cortsen, Bartholin.

— **16.** C. C. in pleno. — Lehn sendte mig sine Tanker om Land-Milicen⁸⁾. Læst det sidste for[?] Banquen i Altona. Meget svagt⁹⁾. Ligeledes det om Herremanden, hans Søn, Sønnens Fettere, Procuratoren og Birkedommeren. Dette er baade taabeligt og formasteligt¹⁰⁾. Nu er jeg næsten fortumlet af Læsning paa[!] ufornuftigt Sladder.

¹⁾ Vilh. Aug. H. ægtede, efter at hans første Hustru var død (jvfr. 8. Maj 1786) Inger Charlotte Graah, Datter af Andreas G. og Petronella Hersleb, f. 1747. Brylluppet stod paa Frydendal 5. Jan. (Skamstrup-Frydendal Kirkebog).

²⁾ Cay Fred. M., 66 Aar, døde 6. Jan. (Adresseavisen 1787, Nr. 5).

³⁾ de øvrige Gæster opregnes.

⁴⁾ Sml. Nystrom, Offentlige Forlystelser II, 60.

⁵⁾ Admiral Ant. Nic. de Fontenay døde kort efter (jvfr. 20. Januar). Han var gift med v. H.'s Søster og Datteren i dette Ægteskab, Marie Magdalene de F., havde nogle Aar i Forvejen ægtet den bekendte genealogiske Samler Ernst Albrecht Bertouch.

⁶⁾ ♂: Kaptajn ved Brandkompagniet; det blev dog ikke Andreas K., men hans Fagfælle, Hofværermester Andreas Pfütznér. K. blev først Brandkaptajn adskillige Aar efter.

⁷⁾ Georg W., Brandmajor og Vice-Branddirektør.

⁸⁾ Der menes rimeligvis det Promemoria af 29. Decbr. 1786, som er trykt i Landbo-Kommissionens Forhandlinger I, 329 ff.

⁹⁾ Der menes muligvis den »Oplysende Besvarelse« (paa F. L. Bangs første »Betænkning« om Banken i Altona), der udkom samtidig med Pjecen om Herremanden (se følgende Note). Sml. Berlings Kbhvnske Tiden-der 1787, Nr. 6 (Avertissements), og Bibl. Dan. II, 862.

¹⁰⁾ En satirisk-allegorisk anonym Pjece om den holstenske Bank under

Januar 20. Contre-Admiral Fontenay døde i Gaar Aftes.

— 21. Udlæst Suhms Magnus den Gode¹⁾.

— 22. Nordlys om Aftenen. — Om Eftermiddagen i Land-Commissionen abss. Aagaard, Erichsen, Wormskiold og Qvistgaard. — Det første Ark er trykt af Egedes Th. à Kempis paa Grønlandsk.

— 23. C. C. abs. Aagaard.

— 24. Løffler²⁾ var her for at gjøre Udkast til Suhms Medaille³⁾.

— 25. Land-Væsens-Commissionen abss. Erichsen, Aagaard, Qvistgaard.

— 27. Fuldført mit Register over Eloges de Thomas⁴⁾.

— Skrevet en Ansøgning for Bagger om Rangskats Eftergivelse.

— 29. Læst Ziegras Stand-Rede over Gøtze⁵⁾. Til dette ugudelige og forargelige Skrift er uidentvilt Bardt Autor og det er trykt i Berlin, skjønt Hamborg staaer paa Titlen.

— 30. C. C. abs. Aagaard. — Edelgave afbrænder med endeel Kreaturer. — I America opdages Rudera af en Stad bygt for 800 Aar siden. — Obrister Krabbe, som havde Mad. Schulenburgs Datter, døde d. 23. Jan., 80 Aar⁶⁾.

— 31. Løeffler var her med Tegning af Suhms Medaille⁷⁾.

Februar 1. Land-Commission.

— 4. Hellig Giæstes Kirke Aftensang Hr. Müller. Ypperlig.

Titlen: »En ny og sandfærdig Historie om en Herremand, der havde en syg Søn, og Herremandens Læger og hans Huusprocurator og hans Birke-dommer, en meget andægtig og nidkier Mand«, Kbhvn. 1787 (Eksemplar paa Kgl. Bibliotek i et Samlingsbind, der har tilhørt Suhm, Danske Katal. 34^a, 61).

¹⁾ ∅: Manuskriptet til dette Afsnit i Tom. IV af Suhms Danmarks-historie.

²⁾ Tegneinformator ved Charlottenborg Ernst Heintz. L.

³⁾ Jvfr. Side 379.

⁴⁾ Antoine Léonard Thomas († 1785).

⁵⁾ Chr. Ziegra, Standrede am Sarge des Herrn Joh. M. Götze, Hamburg 1786.

⁶⁾ Oberstløjtnant Georg Christoffer K. var 2. Gang gift med Sofie Magdalene Guldencrone, en Datter af Frederikke Louise, f. Knuth, som i andet Ægteskab var gift med Generalløjtnant Johan Henr. v. d. Schulenburg.

⁷⁾ Jvfr. 24. Januar.

Februar 5. Land-Væsens-Commission.

- 6. C. C. abs. Aagaard.
- 7. Udlæst Garve Charakter der Bauern¹⁾).
- 8. Land-Væsens-Commission.
- 9. Justitz-Rd. Fridsch i H[øieste] R[æt] køber Ørholm for 18/m [Rdr.]. — Societet. Land-Maalerne viiste deres Carter.
- 12. Land-Væsens-Commission.
- 13. C. C. abs. Aagaard. — Nu er det vist, at Haxthausen bliver Stiftamtmand²⁾ og Brockenhuus gaaer af med 2500 Rdr. Pension. — Bast i Nestved bliver Præst i Søllerød.
- 14. Udlæst med Fornøielse Histoire de la Santé, oversat af Mackensies Engelske³⁾).
- 15. Frue Lorck døde hastig i Gaar⁴⁾. — Land-Væsens-Commission abs. Colbiørnsen.
- 16. Læst Justitz-Rd. Bagers Afhandling om Land-Væsenet⁵⁾ med stor Fornøielse i Betragtning af hans Alder og Omstændigheder.
- 18. De 3 Kugler blæse ned af Tydske Kirkes Spiir. — Haxthausen faaer 4000 Rdr.⁶⁾ og Moltke paa Hirschholm bliver Amtmand over Roskilde Amt med 200 Rdr. Tillæg til sin Pension.
- 19. Land-Væsens-Commission.
- 20. C. C. in pleno. — Stats-Hauptmand Jørgensen⁷⁾ var til Gæst i Gaar Aftes hos Assessor Bang til Kl. 12¹/₂ og Kl. 2 døde.
- 21. Udlæst Recreations Historiques⁸⁾).
- 22. Landvæsens-Commission.
- 23. Societet abs. Jacobi, som har Podagra. Bugge

¹⁾ Chr. Garve, Ueber den Character der Bauern und ihr Verhältniss gegen die Gutsherren und gegen die Regierung. Breslau 1786.

²⁾ i Sjællands Stift.

³⁾ la Hays 1759.

⁴⁾ Sophia Amalie L., f. Møller, døde 14. Febr., 45 Aar gl. (Adresseavisen 1787, Nr. 34).

⁵⁾ Naturlige Aarsager til Jordgrødens Formindskelse etc. Odense 1787. — Fred. Bagger var paa det Tidspunkt ca. 77 Aar gl.

⁶⁾ Jvfr. 13. Februar.

⁷⁾ Johan J. — Et vidtløftigt »Ereminde« i Adresseavisen 1787, Nr. 71.

⁸⁾ Af Dreux du Radier. Paris 1767.

læste om Observationer i Norge, Island og paa Bornholm.

Februar 24. Haxthausen faaer 4000 Rdr., Brochenhuus 2500 Rdr., Moltke 1200 Rdr. — Land-Cadet-Academiet forelleges til Sorøe¹).

— 26. Land-Commission.

— 27. C. C. in pleno. — Philip Wallich, som nu fylder sit 92de Aar, var hos mig.

— 28. Cap:t Grube gav mig Schmettaus Fragmenter²).

— Udlæst med Fornøielse Gil Blas. Det er længe siden jeg læste Romaner sidst.

Marts 1. I H[øieste] Ret varede Voteringen 2 Tiimer, og der var Dissensus, dog alle eenige i, at Hof- og St[ads]-Retten gik under³). — Land-Væsens-Commission.

— 4. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Müller. Ypperlig. — Marskalkinde Lowtzow kom ned med en Datter.

— 5. Kammer-Herinde Berregaard dør af Smaa-Kopper⁴). — Landvæsens-Commission. — Samling⁵) hos Rottbøll præss. Hr. Abildgaard og Svensk Dr. Dahl abs. Nielsen og Bornemann. Næste Gang til Suhms.

— 6. C. C. in pleno. — Aagaard ville først ikke i den Sorøeske Commission, men efterat have talt med Haxt-

¹) Der nedsattes 23. Marts en Kommission, der skulde overveje Akademiets Flytning til Besparelse saavel for Kadetakademiet som for Ridderakademiet selv, saa ogsaa for derved at vinde her i Staden en Bygning, som uden betydelig Bekostning kunde indrettes til Kaserner. (Sjæll. Miss. 1787, Nr. 215). Jvfr. 6. Marts.

²) Woldemar Schmettow, Auch Fragmente, 1.-3. Stück, Philadelphia 1783-84. Luxdorff har i dette Eksemplar, der nu findes i Kgl. Bibliotek (Danske Katalog 3, 334), paa Forsatsens Inderside bl. a. noteret: De Exemplarer, som Forfatteren i levende Live bortsjænkede, ere indbundne i blot Pap og bemærkede med hans Navn, skrevet uden paa Bindet. Dette er kommet fra Sønnen, og er det 120de Exemplar, som til den Tid var udeelt. Indholden kan med rette kaldes insaniens sapientia.

³) d. v. s., at Hof- og Stadsrettens Dom blev underkendt. Det var en almindelig Gældssag, som var for, men det var Højesteretssessionens første højtidelige Møde. Luxdorff var iøvrigt ikke selv til Stede.

⁴) Fred. B.'s Hustru Sophie Agnete, f. Sehested, var død i Jylland 22. Febr., næppe 30 Aar gl. (jvfr. Adresseavisen 1787, Nr. 59).

⁵) c: Mandags-Selskaberne, der stadig varer ved og hvorom Luxdorff regelmæssig gør Optegnelser (som kun undtagelsesvis er medtaget i Ud-gaven).

hausen, tilbød sig nu selv med Schow, men gaaer Bang forbi¹⁾.

Marts 8. Land-Væsens-Commission.

— 10. Justitz-Rd. Malling hos Printz Friderich²⁾ forlovet med Secreterer Herslebs Enke³⁾.

— 11. Efterseet mine Disputatzer fra Lorcks Auction.

— 12. Land-Væsens-Commission. Colbiørnsen mødte med Feber, Bornemann mødte med Generalitetets Svar, som var hæftig skrevet, men med faa Argumenter⁴⁾. Commissionen udsat indtil videre. — Degnen⁵⁾ Møllers Datter be-soves og faaer Bryllup med Gaards-Karlen, en Skaaning.

— 13. C. C. in pleno. Bang fortaalte, at paa Cronborg Amt har 14 Bønderkarle hugget Tømmefingren af sig⁶⁾.

— 14. Etatz-Raad Høst og Bogtrykker Møller var her paa Skyde-Selskabets Vegne om nye Privilegier⁷⁾.

— 15. Første Gang raabt med Holster-Sild og Red-diker⁸⁾.

— 16. Fløttede eendeel Bøgger op paa det Kammer paa Loftet, som Matthis har indrettet.

— 17. Colbiørnsen var hos mig paa Cancelliet og gav

¹⁾ Jvfr. 24. Februar. Gregers Chr. Haxthausen var Kommissionens Formand.

²⁾ ∅: Arveprinsens Kabinetssekretær Iver Chr. M.

³⁾ Louise Henriette H., f. Beck. Jvfr. 2. November.

⁴⁾ Det er den Betænkning af 10. Marts, som er trykt i Landbokommissionens Forhandlinger (II, 434-57), hvor ogsaa andre af de Udtalelser, Luxdorff omtaler, vil kunne søges. Luxdorff tog ogsaa Afskrifter til sig selv og opbevarede dem i sin Manuskriptsamling (Bibl. Luxdorffiana, Libri Manuscripti, Pag. 8). Gangen i Kommissionens Arbejde er fremstillet i Fridericia: Aktstykker til Oplysning om Stavnsbaandets Historie (Kbhvn. 1888), S. 276 ff.

⁵⁾ i Søllerød. Datteren Bodil Cecilia holdt Bryllup 8. Marts (Søllerød Kirkebog).

⁶⁾ Gude tilføjer: paa den høire Haand for at slippe for at tiene som Soldater. De bleve siden udtagne til Støk-Kudske.

⁷⁾ Det københavnske Skydeselskab havde 22. Februar vedtaget en ny Konvention, som det vilde have kgl. Konfirmation paa, men Cancelliet afslog det paa Grundlag af en Erklæring fra Magistraten, og bestemte, at det skulde have sit Forblivende ved den under 19. April 1765 konfirmerede Konvention. Dette meddeltes Magistraten i en Kancelliskrivelse af 28. Juli. Selskabets Forstandere begærede da en nærmere Motivering af Afslaget, og det fik de i en ny Kancelliskrivelse af 6. Oktbr., men Resultatet blev uforandret (D. Canc. Breve 1787, Nrr. 1510 og 2080 a).

⁸⁾ Utvetydige Foraarsvarsler — mener Luxdorff.

mig sin Piece imod Quistgaard¹⁾. — Læst Basiadolphus. Riegelsen er overalt saa kiendelig. NB. Mariæ Skiørt²⁾.

Marts 18. Vor Frue Kirke, Aftensang Hr. Benzon. Meget god.

— 20. C. C. in pleno.

— 21. Stærk Angreb af min Hæmorrhoidal-Kolik, saa at jeg maatte bruge Rhabarbara-Draaber og Pulver, foruden Lavement, Aareladen, Kampher-Mixtur og Olie paa Maven.

— 22. Secr. Lange gik Norske Post igiennem med mig. — Sendt Frue Rheder en Bouquet³⁾.

— 24. Biskop Egede besøgte. Hand lader trykke sin Grønlandske Mission⁴⁾.

— 25. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Bechman. Slæt og uforstaaelig. Aftensang Hr. Møller. Beedet for Mad. Skiebsted, som er i Barns-Nød. — Etatz-Rd. Smit⁵⁾ i Cancelliet dør ætat. 77.

— 27. C. C. in pleno.

— 28. Frue Kirke, Hr. Lassen, Missionarius til Grønland⁶⁾; samme Dag ordineret.

— 29. Saxtorph besøgte. Over Borde fik jeg den græselig Tidende, at Erichsen var kiørt fra Kammeret ud til Langebroe, der sprunget eller faldet ud, og kiørt død hjem⁷⁾.

— 30. Læst Concept-Forestill. fra Pensions-Directionen. — Den unge Erichsen var her⁸⁾.

¹⁾ »Til Publikum«, Kbhvn. 1787.

²⁾ En anonym Pjece af N. D. Riegels, i Tidens sædvanlige satiriske Stil, møntet paa Lægerne. Titlen er: Bassiadolphus's, den store Pottemager, større Læge, allerstørste Vicarius hos den sær ringe Doctor Medicinæ, uvisse og diplomatiske Liv og Levnet. Kbhvn. 1787 (Eksemplar i Kgl. Bibliotek, Danske Katal. 59, 235). Luxdorff har særlig bidt Mærke i en smagløs Vending om at søge »Tillflugt under den trofaste Mariæ Skiørter« og hellige sig »den romerske-catholske rettroende Æsculapii Tjeneste« (Side 28).

³⁾ Det var hendes Fødselsdag.

⁴⁾ Der maa menes E.'s »Efterretn. om Grønland, uddragne af en Journal fra 1721 til 1788«, Kbhvn. 1788.

⁵⁾ Chr. Schmidt.

⁶⁾ nl. prædikede.

⁷⁾ Jvfr. 26. Oktober 1786.

⁸⁾ Jvfr. 29. Marts.

Marts 31. Dr. Dahl¹⁾ tog Afsked. — Læst Hertzbergs Tale over Kongen af Preussens sidste Levedage²⁾.

April 3. C. C. abs. Bang. Cap:t og Veimester Hammer, som har arresteret Christian Lofthuus, var hos os i Collegii Stuen³⁾. — Treschou besøgte og Provst Schönheider, som havde dubia om Erichsens Begravelse⁴⁾, hvorom jeg strax skrev til Aagaard.

— **4.** Fulgt Erichsen til Jordan og i Par med Bolle Willum⁵⁾. Ellers fulgte Christian og Cay Reventlau, Suhm, Colbiørnsen, Uldall, Müller, G[eneral-] A[djutant] Løvenørn, Lt Jessen, forlovet med Datteren, Hansen, Hoe, Schönheider, Saxtorph, Broagger, Thorlacius etc. Begravet paa Frue Kirke-Gaard.

— **5.** General Pommeau dør paa Reisen herved⁶⁾, 90 Aar. — Hr. Tvede dør⁷⁾.

— **6.** Vor Frue Kirke, Aftensang Hr. Benzon. Ypperlig.

— **7.** Sigvard Lyche er sendt til Vestindien som Under-Officer⁸⁾.

— **8.** Læst Didrichsens Relation om Fogden Dahl⁹⁾.

— **9.** Vor Frue Kirke, Aftensang Hr. Thye. Meget maadelig. — Biskop Egede besøgte anl. Th. a Kempis.

— **10.** C. C. in pleno.

— **11.** Salvesen, som arresterede Lofthuus¹⁰⁾, var her.

¹⁾ Jvfr. 5. Marts.

²⁾ E. F. de Hertzberg, Memoire sur la dernière année de la vie de Fred. II. Berlin 1787 (ogsaa paa Tysk).

³⁾ Generalvejmaster Christopher Johannes H. blev ved kgl. Resol. af 23. Maj forflyttet til Bergens Stift, da han havde »Aarsag at frygte for, at han, ved hans Tilbagekomst der til Stiftet [= Kristianssands Stift] kunde være underkastet Fare paa Liv og Lemmer«. Og tillige fik han Udsigt til Gageforbedring i Betragtning af hans »viste tro Tjeneste« (D. K. Rotuli over Forestillinger 1787, Fol. 115).

⁴⁾ Jvfr. 29. Marts.

⁵⁾ Jon Erichsens yngste Søn, opkaldt efter Luxdorph.

⁶⁾ fra Norge. Dette Rygte var dog ikke rigtigt; Pierre Poumeau døde først 15. Maj 1791 i Kbhvn.

⁷⁾ Jens T., Præst i Baarse, døde 31. Marts.

⁸⁾ Jvfr. 28. August 1785.

⁹⁾ Rimeligvis er Talen om en Indberetning fra Kommandanten i Kristianssand, Fred. Dietrichson, ang. Fogden i Nedenæs Fogderi, Krigsraad Andreas D., i Anledning af de verserende Undersøgelser om Urolighederne.

¹⁰⁾ Jvfr. 3. og 30. April.

— Den lille Erichsen leverede mig Torkelin[s] Testamente¹⁾.
 — Cf: Rd. Colbiørnsen er bleven anden Deputeret i Rentekammeret²⁾, Stift-A[mtmand] Thodal gaaer og derind for de Islandske Sager og Etatz-R. Hansen tager sin Afskeed³⁾.

April 12. Th. a Kempis paa Grønlandsk færdig. — Reventlau sendte sine Anmærkninger over Generalitetet⁴⁾.

— **13.** Endelig fik jeg igiennemlæst Brochenhuuses Reliquier⁵⁾ ved hans Fratrædelse.

— **15.** Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Thoersøe, en Norsk Student. Godt Mæle, ordentlig og systematisk. — Colbiørnsen bliver den fjerde i Kammeret, uden Numer, Hansen bliver. Thodal bliver nærværende ved de Islandske Sager uden at være Deputeret.

— **17.** C. C. abs. Aagaard.

— **19.** 16 Gaarde afbrænde i Christiania d. 10 hujus.

— **23.** Decanus Worm viiste mig sin Oversættelse af Randulfs Afhandling om Christi Tiids-Regning⁶⁾.

— **24.** C. C. in pleno. — Sendt den Grønlandske Kempis til Hviid.

— **25.** Kiøbt Løvenørns Kort over Hetland. — Colbiørnsens Huusholderske var her, og klagede over Omgangen med hendes Syster⁷⁾.

— **26.** Endt mine Erindringer over Generalitetets Betænkning over Colbiørnsens Forslag og sendt dem til Schow. Non placuit mihi ipsi. Senesco⁸⁾.

— **27.** Læst Grev Reventlaus Betænkning over Generalitetets⁹⁾. — Societet. Kort over Lessøe, Præmier, Assistenten¹⁰⁾.

¹⁾ Jvfr. 15. Juli 1786.

²⁾ i Jon Erichsens Sted.

³⁾ Saadan blev dog ikke den endelige Ordning. Jvfr. 15. April.

⁴⁾ Jvfr. 12. Marts.

⁵⁾ Det er ikke klart, hvad Luxdorph mener med dette Udtryk. Nogen trykt Pjece eller lign. af Henrik Adam B. foreligger ikke.

⁶⁾ Talen er utvivlsomt om en Afhandling af Enevold R. († 1666), men næppe noget af hans trykte Skrifter. Jvfr. 1. og 11. Maj.

⁷⁾ Jvfr. 28. April.

⁸⁾ Luxdorph begynder at føle Alderens Tryk.

⁹⁾ nl. Betænkning. Jvfr. 12. April.

¹⁰⁾ Efter Mødeprotokollen skete der ikke andet ang. Assistenterne, end at Landmaaler Iversen ansøgte om at blive hjemme den kommende Sommer mod at afgive 50 Rdr. af sin Gage.

April 28. Talt med Colbiørnsen i Kammeret om hans Broders Huusholderske¹⁾. — Chinafahrer Cap:t With er kommen til Helsingør²⁾.

— **29.** Skrevet til Reventlau, med mine Tanker³⁾.

— **30.** Salvesen, som arresterede Lofthuus, er bleven Controlleur⁴⁾. — Christine Hans-Datter, Enke efter Rytter Joseph Gamborg, som faaer af mig 4 β ugentl. og 1 Rdr. hver Paaske- og Michelsd[ag], er fød i Fyen St. Hans-Dag 1698⁵⁾. — Underskrevet Pensions-Directionens Forestilling.

Maj 1. Sendt Worm Randulffs Skrift tilbage⁶⁾. — C. C. in pleno.

— **2.** Hr. Høegh besøgte og forkyndte, at Hr. Vogelius⁷⁾ døde i Gaar Aftes Kl. 9. I de sidste Dage gandske fri fra sin Hypokondrie. — Den ældste Erichsen var her. Bolle W[illum] har staaet sig meget got i sin Examen⁸⁾.

— **3.** Sendt mine Tanker til Reventlou. — Commissionen begynder igjen paa Mandag⁹⁾.

— **5.** Suhm bliver Historiographus regius.

— **6.** Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Provst Schönheider. Hr. Vogelii Lovtale og Bøn pro novo successore. Aftensang Stud. Berg, en Normand. God Stemme, flydende Tunge og Færdighed, men Materien gandske almindelig.

— **7.** Land-Væsens-Commissionen om Eftermiddagen. Oplæst Forestillingen.

— **8.** C. C. in pleno.

— **9.** Fulgt sal. Hr. Vogelius til Jorde. Suhm var med, Cortsen, Schow etc., 8 Par. — Arnæ Magn[æi] Commission hos Suhm.

— **11.** Hellig Giæstes Kirke, Stud. Halse for Dimiss. Uden Tvivl Laudabilem. God Røst, men lidet affecteret. — Mag. Worm, som fortaalte, at Randulfs Bog¹⁰⁾ var et plagium, [besøgte].

¹⁾ Jvfr. 25. April.

²⁾ Jvfr. 29. August 1786.

³⁾ Jvfr. 27. April.

⁴⁾ Aanon Salvesen blev Toldkontrollør i Arendal. Jvfr. 11. April.

⁵⁾ Hun hørte altsaa til longævne.

⁶⁾ Jvfr. 23. April og 11. Maj.

⁷⁾ Sognepræsten til Helliggejst Kirke.

⁸⁾ Han blev Søkadet samme Sommer.

⁹⁾ c: 7. Maj.

¹⁰⁾ Jvfr. 23. April.

Maj 14. K:herre Undall bliver Commandant paa Bornholm.

— **15.** C. C. abs. Aagaard.

— **18.** Secreterer Bornemann var her anl. Frue Rheders Codicil¹⁾.

— **19.** Logogryphen i Hygæa Nr. 2 er: Roman, Amor, Nar²⁾.

— **20.** Vor Frue Kirke, Aftensang Hr. Thye. Meget maadeligt om Maadelighed³⁾. — Underskrevet Frue Rheders Codicill til Vitterlighed⁴⁾.

— **21.** I Land-Væsens-Commissionen. Forestillingen i de 6 Poster sluttes og Aagaards samt Wormskiolds indgivne besvares.

— **22.** C. C. in pleno.

— **23.** Giort Registeret færdig til min Plato in fol. 1590⁵⁾ og sendt den til Wilhelmi⁶⁾.

— **24.** Underskrevet Forestillingen om Land-Væsenet⁷⁾. — Bartholin Eichel taber en Sag for Høieste Ræt om en Bonde-Dreng med 100 Rdr. Omkostninger og for bestriidig Forhold⁸⁾ etc.

— **25.** I Gaar døde Assistentz-Huus-Forvalter Wiborg⁹⁾.

— Pohl, eller som hand skriver sig Poëll, besøgte.

— **28.** Holmskiold faaer 16000 Rdr. til Laans¹⁰⁾ paa sine Mineralier, 300 Rdr. Pension for sin Enke og ligesaameget for sin Datter.

— **29.** De 3 Christiansandske deputerede Bønder vare paa Cancelliet, og bleve formanede, advarede om Loft-huuses Bedragerier og overleverede en Kgl. Resolution under Kongens Haand og Segl. — C. C. in pleno hos Geh: Rd. Stampe, som har Svindel.

¹⁾ Hun laa syg af Gigtfeber (ikke medtaget Notits under 2. Maj).

²⁾ Luxdorph morer sig nu ogsaa med at gætte Gaader. Flere af denne Art Notitser i disse sidste Aar af Dagbogen.

³⁾ Temaet i hans Prædiken var nemlig: Maadelighed [d. v. s. Maadehold] i Mad og Drikke.

⁴⁾ Jvfr. 18. Maj.

⁵⁾ Bibliotheca Luxdorphiana I, 19 (Nr. 272).

⁶⁾ ∴ Bogbinderen.

⁷⁾ Jvfr. 2. Juni.

⁸⁾ d. v. s. unødig Trætte.

⁹⁾ Niels Lindesøe W., 50 Aar gl. (Adresseavisen 1787, Nr. 111).

¹⁰⁾ Gude tilføjer: af Kongen.

Maj 31. Været i Land-Commissionen.

Juni 2. Land-Væsens-F[o]r[ordning]¹⁾ i alt approberet. De 4 Poster expederes fra Cancelliet, de 2 fra Kammeret. — Den brave K:herre Rosenkrantz-Levetzau dør uformodentlig paa sine Godser i Jylland²⁾.

— **3.** Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. Aandrigt. — Frøk. Juell³⁾ er fød d. 9. Julii 1701. — Underskrevet Forestillingen fra Directionen for Post-Cassen.

— **4.** Land-Væsens-Commission.

— **5.** C. C. in pleno. — Brev til Colbiørnsen, om hand vil indtræde i H[øieste] R[æt]. — Fløttet reent ud til Ørholm⁴⁾.

— **6.** Bragt mine Bøger i Orden.

— **7.** Udlæst Doct. Bangs Ny Betænkning om den Holsteenske Mynt⁵⁾. Tydelig og ei ilde skrevet.

— **8.** Nyrup var her og laante Mads Ravns Process⁶⁾.

— **10.** Søllerød Kirke, Stud. Weidemann til Schnells. Tørt. Degnen Møller var syg. Altsaa uden Præst, Degn og Orgel-Værk⁷⁾.

— **11.** Om Eftermiddagen i Land-Væsens-Commissionen.

— **12.** C. C. in pleno.

— **13.** Begyndt Brønden og drukket Vandet i Indelukket,

¹⁾ Fr. er Luxdorps sædvanlige Forkortelse for: Forordning, men i dette Tilfælde mener han tillige: Forestilling (jvfr. 24. Maj). Resultatet blev de to Forordninger af 8. Juni 1787 om Rettigheder og Pligter mellem Jordrotter og Fæstebønder.

²⁾ Iver Rosenkrantz-Levetzau til Stamhuset Restrup døde 27. Maj.

³⁾ Louise J., Konventualinde i Roskilde Frøkenkloster.

⁴⁾ d. v. s. for denne Sommer.

⁵⁾ F. L. Bang, Nyere Betænkninger grundede paa Hr. Etatsraad Zoegas Forsøg etc., Kbhvn. 1787.

⁶⁾ Luxdorph havde gennem mange Aar samlet Aktstykker til Belysning af den ilde berygtede Køge-Borgmester Mads R.'s Liv og Proces; han havde selv tænkt at give en juridisk-moraliserende Fremstilling af den hele Sag, men da han nu var gammel og indsaa, at han ikke fik det gjort, overlod han den unge Rasmus Nyerup det hele Materiale, ogsaa den »Forberedelse«, hvormed han havde tænkt at indlede Værket. N. fik imidlertid ikke Stunder til at føre dette sin Velynders Ønske ud i Livet før tredive Aar efter, da han udgav en Fremstilling af Sagen i Det skand. Litteraturselskabs Skr. 1816-17, Side 359 ff. Luxdorps indsamlede Materiale ligger i Univ.-Bibl. Addit 111 a og b Fol.

⁷⁾ d. v. s., at Præsten, Prof. Bast var fraværende og Orglet af en eller anden Grund ude af Brug.

hvor jeg hørte alt, hvad høres kunde, Nattergalen, Gøgen, Frøerne og saae Storcken. — Udlæst Walther v. Waldheim og Emerich¹⁾, hvoraf jeg længes efter Fortsættelsen.

Juni 14. Kron-Printzen reiste Kl. 10 og laae i Næstved.

— **15.** Hr. Ussing gav mig sin Bog²⁾. — Prof. Hansen bliver Sognepræst til Hellig Giæstes Kirke og Provst Smit i Christiansand i hans Stæd til Rin[g]sted.

— **18.** Været i Land-Commissionen.

— **19.** C. C. abs. Aagaard, som har Chiragra.

— **20.** Auctions-Directeur Friemuth var her og medbragte sin Søn, 25 Aar gammel.

— **22.** Været i Land-Væsens-Commissionen.

— **23.** Underskrevet over 500 Communicationer anl. Pensioner. — Været med Rottbøll Friis og Frue i den Botaniske Have.

— **24.** Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Mariagger. Udvortes Gaver omtrent som Hr. Benzon. — Steffensen, Secretaire ved det NB. Kgl.³⁾ Islandske Sel[skab], begiærede et Udkast til et Segl.

— **25.** Herskabet reiste til Fredensborg.

— **26.** Steffensen var her. Forslaget til Selskabets Segl: Spes med et Reensdyr, en Hukkert etc. Inscript[ion] paa Islandske: Ubeskiæmmet⁴⁾. — Udlæst Wolffs Theol. natur.⁵⁾

— **28.** Røget Tobak ved Kilden.

— **30.** Rector Saxtorph i Roskilde og Raadmand Kiøbke dør⁶⁾.

Juli 1. Spadseeret i Indelukket og seet de nye Vaser, Bænke og Slingen⁷⁾.

¹⁾ c: de første Bind af Romanrækken: Komische Romane aus den Papieren des braunen Mannes [af Joh. Gottwerth Müller], Göttingen 1784 ff.

²⁾ Kirkeforfatningen i de Kongelige Danske Stater, hvoraf 1. og 2. Del udkom i Sorø 1786.

³⁾ Det islandske Litteraturselskab, stiftet 1779, der nu talte ca. 80 Medlemmer, havde 22. Juni faaet Prædikat af »kongeligt« (Sjæll. aabne Breve 1787, Nr. 509).

⁴⁾ nl. Haabet (spes).

⁵⁾ Jvfr. 14. Februar 1786.

⁶⁾ Justitsraad og Rektor Hans Chr. S. døde 28. Juni i Roskilde, 62 Aar gl., Raadmand Svend Købke den 29. Juni i Kbhvn., 73 Aar gl. (Adresseavisen 1787, Nr. 135).

⁷⁾ Slynge = Gyng.

Juli 2. Læst K[ongen] af Preussens Breve til Suhm¹⁾ med stor Fornøielse. Der er for megen Smiger i Suhm[s], og Kongens Brev til Sønnens Enke er for koldt.

— **3.** Mandtallet²⁾ blev skrevet i Huuset. I alt med Kiælderer 24 Personer. — C. C. in pleno. — Colbiørnsen vil ei lade trække Bangs Anmærkninger til hans Piece³⁾.

— **4.** Mester Holm skaffer mig igien mine 6 Par Hør-lærreds-Lagen, som vare blevne borte hos Bleeg-Konen i Holte.

— **7.** Bornemans Datter har Bryllup med Krüger⁴⁾. — Reist til Ørholm. Beseet paa Veien Voltelens Huus⁵⁾, som er sat i Stand for 900 Rdr., der er alt, hvad det er værd.

— **10.** C. C. in pleno.

— **11.** Læst Vie de Voltaire, uidentvivil af Mercier⁶⁾. En overdreven Lov-Tale heel igiennem, hvori dog findes mange kiendelige Spor af et ugudeligt og fordervet Hierte⁷⁾.

— **16.** I Gaar havde Provst Schönheider det Vanheld at brække sit Been.

— **17.** C. C. in pleno.

— **18.** Frue Wasserfal, som mand troer ei at kunde leve, efterlader 3 Tønder Guld.

— **19.** I Gaar Aftes var frisk Allarm i den Filosofiske Gang. Politiet og Commandanten blev drevne tilbage. Raadstue-Vinduer ere indslagne. I Aften ere Husarerne rykket ind⁸⁾, og 600 Mand Infanterie skal opstilles. — Placat udgivet af Ober-Præsidenten⁹⁾.

¹⁾ Correspondance familière & amicale de Frédéric Second, Roi de Prusse, avec U. F. de Suhm, I-II, Berlin 1787 (en tysk Oversættelse udkom s. A. i Leipzig). Den Suhm, der er Tale om, er Ulrich Friedr. v. S. (1691-1740), kursachsisk Gehejmerraad og Gesandt i Berlin og Petersborg.

²⁾ i Anledning af Folketællingen 1. Juli 1787.

³⁾ Den tidligere nævnte Pjece »Til Publikum«. Jvfr. 17. Marts.

⁴⁾ Johan Cornelius Krieger († 1824).

⁵⁾ i Lyngby.

⁶⁾ La Vie de Voltaire par M*** (1787) er ikke af Mercier, men af Th. I. Duvernet.

⁷⁾ Samme Dag omtales i en Notits om et Middagselskab hos Suhm »Charles, i hvis Stambog jeg skrev«. Jvfr. Note 6 til Side 368.

⁸⁾ til Kbhvn. Husarerne garniserede i Nordsjælland og Roskilde.

⁹⁾ I denne Plakat, der udstedtes 19. Juli, paalagde Magistraten — skønt den var »forvisset om, at ingen af denne Stads veltænkende og retskafne Borgere have taget nogen Del udi de i nogle Aftener anstillede dristige og voldsomme Uroligheder« — dog alle Husejere, Husbonder og især

Juli 20. I Nat ere mange arresterede. — Besøgt Frue Hielmstjerne, som kom Kl. 3 efter 3 Aars Fraværelse. — Mad. Wasserfall dør¹⁾.

— 21. Bartholins Scharlings²⁾ Bryllup i Forgaars.

— 22. Frue de Coningsks Geburtsdag. — Kron-Printzen kom hjem³⁾. — 3 dømte i Rasp-Huuset⁴⁾.

— 24. C. C. in pleno.

— 27. Udlæst Siegfr. v. Lindenberg⁵⁾ med Fornøielse.

— 29. Jfr. Lysholm er forlovet med en Kammer-Junker Bülow hos Hertugen af Meklenborg.

— 31. C. C. in pleno. — Om Aftenen stærk Torden og Lynild, som slog ned i Waldbye og afbrændte Fogdens Gaard.

August 4. F[o]r[ørdningen] om Academiet approberet.

— 7. C. C. in pleno.

— 9. Færdiggjort Catalogus over mine Disputatzer de Vita Jesu.

— 10. Den unge Schönheider gav mig sin Faders Bog⁶⁾.

— 13. Thorlaciuss gav mig mit Exemplar af Edda⁷⁾.

— 14. C. C. in pleno.

— 15. Udlæst Radier Tablettes historiques de France. 3 Voll⁸⁾.

Haandværksfolk om ikke at lade deres Børn, Svende, Dreng eller Tjenestefolk komme paa Gaden efter Kl. 8 Aften uden i lovligt Ærinde. Det samme gjaldt Søfolk fra Skibene. Da der atter var bleven Ro i Byen, ophævedes denne Plakat ved en Kancelliskrivelse til Magistraten af 28. Juli (Adresseavisen 1787, Nr. 151, og D. K. Breve 1787, Nr. 1509).

¹⁾ Mad. Catharine Elisabet, f. Colsmann, Enke efter Købmand W., 53 Aar gl. (Adresseavisen 1787, Nr. 153).

²⁾ ∴ Justitsraad A. P. Bartholins tidligere Skriver Johannes Scharling, der nu var Herredsfoged i Aars og Slet Herreder (sml. William Scharling, Slægterne Scharling-Lund, Kbhvn. 1894, S. 25). Jvfr. 27. April 1786.

³⁾ Jvfr. 14. Juni.

⁴⁾ Det var Hovedmændene under Opløbet i Filosoffgangen — dem, der allerførst insulterede Politiet og begyndte at kaste med Stene; de inddømtes paa 3 Maaneder »efter Politikendelse«, men slap tidligere ud (LAS. Mandtal over Rasphusets Aarsfanger 1782-1806).

⁵⁾ en tysk Roman af Joh. Gottw. Müller.

⁶⁾ J. C. Schönheider, Menneskets Opdragelse eller christelig Dydelære, Kbhvn. 1787.

⁷⁾ Første Bind af »Edda Sæmundi«, udg. af Legatum Arnæ Magnæi, udkom 1787.

⁸⁾ J. Fr. Dreux du Radier, Tablettes anecdotes & historiques des Rois de France, Paris 1759.

August 16. Frisch lader træde Tørv til at hærde med¹⁾ ved en Stud.

— 18. Schack-Rathlou skal bieveane Cancellie-Collegium²⁾).

— 19. Læst Reventlaus Tanker om Soldater-Huuse³⁾).

— 21. C. C. in pleno.

— 23. Spiiste paa Kammeret, fordi jeg i Gaar og i Dag skriver min Betænkning i Tosten Frettem's Sag⁴⁾ og tillige expederede den Norske Post.

— 24. Udlæst de fiire Parter af Emmerich⁵⁾. Og næsten længes efter Fortsettelsen.

— 25. Jfr. Willumsen har Skarlagens-Feber⁶⁾).

— 26. Efter en Skipper-Tidende skal Keiserinden af Rusland være afsat.

— 27. Prof. Hviid besøgte og viiste et Brev fra Garampi om Kempis. — B. W. Erichsen gav mig sin Faders Catalogus⁷⁾. — Naschow spurgte sig til Raads, om hand skulle modtage Wordingborg Capellanie. Jeg svarede: Ja.

— 28. C. C. in pleno.

— 29. Jfr. Willumsen⁸⁾ døde om Midnat.

— 30. Udlæst Anton Walls Oversættelse af Marmontel⁹⁾).

— 31. Biskop Balle besøgte og gav mig sin Catechismus¹⁰⁾).

September 1. Herskabet kom til Byen.

— 2. Søllerød Kirke, Prof. Bast. Bene.

— 3. Reist til Byen med Frue Breuer. Paa Nørre-Broe ved Peblinge-Søen gik Jærn-Bag-Axlen tvers over, saa vi veltede. Men ved Guds Beskiærmelse kom intet viidere til Skade. — Jfr. Willumsen begravet i Søllerød Kirke.

— 4. C. C. in pleno.

¹⁾ nl. paa Ørholm Værk. Assessor Mads Fridsch havde købt Værket efter Amy Nielsens Død. Jvfr. 9. Februar.

²⁾ Jvfr. 24. September.

³⁾ Sml. Landbo-Kommissionens Forhandlinger II, 578 ff.

⁴⁾ Jvfr. 4. Oktober.

⁵⁾ Jvfr. 13. Juni.

⁶⁾ Jvfr. 29. August.

⁷⁾ ∴ Katalog over hans Bøger, der skulde til Auktion om Efteraaret.

⁸⁾ Marie W. fra Ørholm, 52 Aar (Søllerød Kirkebog).

⁹⁾ Anton Wall (∴ Chr. Lebr. Heyne), Erzählungen nach Marmontel, Leipzig 1787.

¹⁰⁾ 2. Oplag, Kbhvn. 1787.

September 5. Læst Acten i Bolts og Dahls Sag¹⁾. Af Meening med Høieste Ræt.

— **6.** Skrevet om Soldater-Huuse²⁾. — Udlæst les Nuits Angloises³⁾. NB. Roses for meget i Bibl. des Sciences.

— **7.** Om Eftermiddagen i Land-Væsens-Commissionen.

— **9.** Søllerød Kirke, Prof. Bast. Smuk Tale⁴⁾.

— **11.** C. C. in pleno. — Etatz-Raad Pauli ved Post-Am-tet gaaer fallit eller aliquid simile.

— **14.** Suhm besøgte og gav mig Vigagluma-Saga⁵⁾.

— **15.** Igaaer døde den unge Mad. Brockenhuus⁶⁾, Sønne-Datter af Ober-Staldmester Grev Scheel, i Barsel-Seng.

— **16.** Søllerød Kirke, Prof. Bast. Optime. — Paa Torsdag vil Biskoppen visitere i Søllerød og om Fredagen samtlige omliggende Skoler. — Udlæst Trencks Leben⁷⁾.

— **18.** C. C. in pleno.

— **19.** Skrevet min Dom i Trencks Levnet⁸⁾. — Beckers Datter Frue Høyer kom ned med en Datter.

— **21.** Geh:Raadinde Bülow kom ned i Gaar Aftes med en dødfødt Søn.

— **23.** Hellig Gæstes Kirke, Høimesse Prof. Hansen. Jeg er endnu⁹⁾ vandt til hans Maade. — Hr. Müller var her og fortællede, at hans Broder Præsten¹⁰⁾ var i stødeviis meget hypokonder.

¹⁾ En Sag mellem Skibskaptajn Peter Dahl og Baron Henrik Boltens om Dahls Andel i et Skib og en Skibsladning, hvorover der var disponeret. Kommissarierne i Boltens Bo havde decideret i Sagen, men Decisionen blev underkendt (Højesterets Voteringsprot. 1787, S. 389 ff.).

²⁾ Jvfr. 19. August.

³⁾ I-V, Paris 1770.

⁴⁾ Samme Dag Notat om et Middagsselskab, hvor Peter Sixtel, Arkivar i Tyske Kancelli, var til Stede; Luxdorph bemærker: Hand er en god Ven af Jessen [hvormed rimeligvis menes Søjltjnant Carl Vilh. J., Jon Erichsens Svigersøn].

⁵⁾ Udgivet af Guðmundur Pétursson (Gudmund Petersen) paa Suhms Bekostning.

⁶⁾ Fru Birthe B., f. Scheel, 21 Aar (Adresseavisen 1787, Nr. 197).

⁷⁾ Friedr. Freyherrn von der Trenck merkvürdige Lebensgeschichte I-II, Berlin 1787.

⁸⁾ Jvfr. 16. September.

⁹⁾ her maa være glemt: *ikke*.

¹⁰⁾ Der menes utvivlsomt Præsten i Højby, Michael Chr. Müller, en yngre Broder til Kapellanen ved Helliggejst Kirke.

September 24. Schack-Rathlou bliver Præsident i Cancelliet som Bernstorff¹⁾.

— **25.** C. C. in pleno.

— **26.** Udlæst Gottes Vertheydigung über die Zulassung des Bösen²⁾.

— **27.** Den unge Frid. Hoppe besøgte. Hand er som et gammelt Menneske. Har i sær udmærket sig ved Examen.

— **28.** Schacks Bestalling underskrevet som Præsident.

Oktober 2. C. C. in pleno med Præsidenten. — Enke-Dronningen sendte mig ved Secreterer Almer³⁾ 2 prægtige Vaser i Anledning af d. 31. Martii 1787 og den da aabnede Fødsels-Anstalt.

— **3.** Skrevet min Taksigelse til Dronningen.

— **4.** Fretten's Ansøgning bevilges. Omnia jam fiunt og dette er Introitus⁴⁾.

— **8.** Geh:R. Carstens besøgte, og meldte, at hand frasier sig Skole-Commissionen.

— **9.** C. C. in pleno.

— **12.** Om Eftermiddagen var Canc. Coll. samlet abs. Stampe.

— **13.** Circulares om Erklæringernes hastige Gang⁵⁾. — Om Aftenen Nordlys.

¹⁾ d. v. s. ligesom Bernstorff i Tyske Kancelli. Siden Thott i 1770 gik af som Oversekretær havde der ikke været nogen Topfigur i Danske Kancelli.

²⁾ Af S. L. E. de Marées. Dessau 1784.

³⁾ Kasserer under Juliane Maries Hofstat, Postsekretær Friedrich Ephraim A.

⁴⁾ Tosten Guttormsen Frettem's Sag drejede sig om Odelsretten til Hovedbolet Frettem (eller Fretten) i Urlands Præstegæld. Han blev kendt odelsberettiget ved Overhofretten, men kunde ikke faa denne Ret lovformelig tilstaaet, da den var betaget ham ved en kgl. Resolution af 2. Decbr. 1774. Det var denne Resolution, som han paastod var grundet paa urigtige Erklæringer af den ved Højesteretsdom afskedigede Amtmand Theiste, han ønskede ophævet. Og det tilstodes ham i Statsraadet 3. Oktober. (D. Kanc. Supplikprot. 1787 I, Nr. 2561).

⁵⁾ Baade i Cancelliet og ved Hoffet skete det jævnlige, at Supplikanterne klagede over, at det trak for længe ud med Resolutionerne. Og da Grunden var, at Erklæringerne fra de stedlige Myndigheder lod vente paa sig, paalagdes det samtlige Stiftamtmand, Amtmand og Biskopper at indsende deres Udtalelser inden en bestemt Frist, der for Sjælland sattes til 4 Uger, for Fyn og Jylland til 6, for det søndenfjeldske Norge til 8 og det nordenfjeldske til 10; dog gjordes der for Nordland og Finmarken den

—¹⁾. I Anledning af et Brev, som Kn[udsen] 1782 har skrevet til Hr. Stabel og denne leveret til Kr[on-]Pr[intzen], bliver Kn[udsen] suspenderet og tiltalt af G[eneral]f[iscalen]²⁾. Kiærulf bliver ikke i Cancelliet, men Byefoged i Ebbeltoft³⁾. Alle Cancellister, Copiister, Volontaires advares ei at have Commissioner eller fortælle, hvad de høre, eller give Attester etc.

Oktober 14. Vor Frue Kirke, Høimesse Hr. Finckenhagen. Gik an.

— **15.** Kiærulf frabeder sig at blive Byefoged i Ebbeltoft, men ønsker at faae Ex[s]pectance paa en af Auctions-Directeur-Tiensterne, da hand vil forlade Cancelliet uden Løn.

— **16.** C. C. in pleno. — Præsidenten forkyndede alle Cancellister, Copiister, Volontaires: 1. Ingen Commissioner, 2. ingen Recommendationer, 3. ikke aabenbare noget af Cancellie-Sager, og vente derom at fordres paa Eed.

— **21.** Læst Fundatzen til Academiet⁴⁾.

— **22.** Kiærulf, v[ide] d. 15de, vil Kongen have i Erintring, naar noget virkelig ledigt bliver. — Om Aftenen i Land-Commissionen.

— **23.** C. C. in pleno. Kom hiem Kl. 4re. — Mad. Bentsen var her om Pension.

— **24.** Birkedommer Lund fra Rüssensteen var her med sine Documenter og vil tale med Printzen⁵⁾.

— **25.** Det Chirurgiske Academie⁶⁾ indvies.

Tilføjelse: »saavidt Posternes Gang det vil tillade«. De høje Embedsmænd fik endvidere Ret til at idømme Underbetjentene Mulkt i Tilfælde af Forømmelighed (D. Kanc. Breve 1787, Nr. 2110).

¹⁾ Staar paa det hvide Blad udfor Datoerne 10.-13. Oktober.

²⁾ Jvfr. 25. November.

³⁾ Jvfr. 15. og 22. Oktober.

⁴⁾ Den nye Fundats for Universitetet udstedtes først 7. Maj 1788. Det var altsaa et Udkast.

⁵⁾ Birkedommer Søren L. var 7. April 1786 bleven suspenderet fra sit Embede og sat under Tiltale for at have deltaget i Købet af en paa Baroniet Rysenstens Forstrand i 1782 indstrandet Ladning Korn og paa anden Maade udvist mistænkelig Adfærd. Der blev da 16. Juni s. A. nedsat en Kommission til Undersøgelse af Sagen; denne Kommission sad længe og fik 7. Decbr. 1787 Ordre om ogsaa at paakende Birkedommer L.'s Kontrapræntensioner (Jydske Missiver 1786, Nr. 44 og 94, 1787, Nr. 214).

⁶⁾ i P. Meyns nye Bygning i Bredgade.

Oktober 28. Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Hr. Müller. En meget passende Tale. Aftensang Stud. Westengaard. Maadelig.

— **29.** I Gaar blev tillyst af Prædikestolen om et spæd Barn, Halsen var afskaaren, og i Morges fandtes her ved Kanalen et andet af lige Beskaffenhed. — Kongen af Sverrig kom her Kl. 3 Eftermiddag. — Commissionen i Landboe-Sagen.

— **30.** C. C. abs. Aagaard. — Mag. Sneedorff gav mig sin Forelæsning¹⁾.

November 2. Secret. Herslebs Enke har Bryllup med Malling²⁾.

— **4.** Junge var her og læste Riegelsens Spørgsmaal³⁾ for mig.

— **5.** Kongen af Sverrig spiser hos Bernstorff paa Landet, ligger i Nat paa Fredensborg og reiser derpaa hjem igien. — I Commissionen om Landboe-Sagen. Justitz-Raad Colbiørnsen var syg.

— **6.** C. C. abs. Aagaard.

— **7.** Igaar fik Printz Friderich Seraphiner-Ordenen paa Fredensborg.

— **8.** Kron-Printzen gik over med Kongen af Sverrig til Skaane og kom hjem Kl. 10 om Aftenen. Var i Landskrone.

— **9.** Societet. Schanke⁴⁾ er død.

— **11.** Hellig Giæstes Kirke, Aftensang Hr. Wille. Skal være anseet som et Orakel i Norge, men prædikede meget maadeligt og med en halv theatralisk Tone.

— **12.** Commissionen i Landboe-Sagen. Soldater-Huuse. — Justitz-Rd. Stampe tager sin Afskeed til Nye-Aar.

— **13.** C. C. in pleno. — Spren[g]tporten bliver Ambassadeur. — Ulldal og Rosenstand⁵⁾ blive begge syge, og derover bliver ingen H[øieste] R[æt] holdt.

— **15.** Wedegge blev ikke Cancellist i Kiærulfs Stæd,

¹⁾ Kort Udsigt over de vigtigste europæiske Staters Forfatning mod Slutn. af 15. Aarh., Kbhvn. 1787.

²⁾ Jvfr. 10. Marts.

³⁾ N. D. Riegels, Nogle Spørgsmaal og Tvivl [i Anledn. af Prokansler Jansons Beskrivelse over Kbhvns Midler og Indkomster], Kbhvn. 1787.

⁴⁾ H. Schanke var en af Selskabets Landmaalere.

⁵⁾ Peder Rosenstand-Goiske; han var ligesom Uldall Advokat ved Retten.

men Justitz-Rd. Langes Broder¹⁾, som ville været Secreterer i H[øieste] R[æt].

November 16. Der skal bedes for Printzesse Sophie Fridericas Svangerskab.

— **17.** Jansson og Trant kommer i Skole-Commissionen. Secreterer Aagaard var her og modtog Brevet²⁾.

— **19.** Landboe-Commissionen.

— **20.** C. C. abs. Aagaard.

— **21.** Universitets-Commission præss. Suhm, Nielsen, Jansson, Trant og Secr. Aagaard.

— **24.** Schov bliver Deputeret i Cancelliet og Reiersen Assessor, dog uden Voto.

— **25.** Justitz-Rd. Fridsch besøgte. Hand lader mig indskrive som Fadder til sit Barn. — Secr. Bärns besøgte. I Morgen bliver Knudsen friefundet i H[of-] og St[ads-] R[ætten]³⁾.

— **26.** Landboe-Commission. — Ambassadeur Sprengporten har sin Audientz⁴⁾. — Justitz-Raad Stampe gaar ind i sit 80. Aar. — Nunciet ut Christum patria virtute suaque | Paulus Hyperboreis, omnia lætus adit. | Et maris ho[r]rendas glacies et tesqua; sed unum | Hoc dolet ulterius non patuisse viam⁵⁾.

¹⁾ Georg Fred. L.

²⁾ ∅: det kgl. Missive af 16. Novbr. om deres Udnævnelse (Sjæll. Miss. 1787, Nr. 913). De kom i Stedet for den afdøde Jon Erichsen og A. G. Carstens, der ønskede at udtræde.

³⁾ Jvfr. Side 397. — Arkivaren i Danske Kancelli Hans Knudsen var sat under Tiltale af Generalfiskalen efter Forordn. af 23. Oktbr. 1700, fordi han 1782 i et Brev til Sognepræsten i Onse Præstegæld Johannes Bruun Stabel havde meddelt denne, at han »med bedst muligste Understøttelse« havde indgivet Ansøgning for ham om Forflyttelse til Høland Præstegæld og tilføjet, at han gerne paa Forhaand vilde vide, hvad Præsten »i Tilfælde af Reusement ved denne eller anden Begivenhed vilde tillægge ham for udvisende Bestræbelse«. Retten fandt, at K. havde betragtet sig som Præstens Kommissionær og udtalte, at Kongens Undersaatter i Norge og andre langt borteliggende Lande maatte have Ret til at benytte sig af saadanne Kommissionærer. Han blev derfor frikendt, men ganske vist — som en Slags Misbilligelse — idømt Salær til Generalfiskalen (LAS. Hof- og Stadsrettens Domprot. X, Lit. A, S. 116 ff.). Jvfr. 18. December. — Joh. Henr. Bärns var Fuldmægtig hos Justitiarius, derfor kunde han Dagen før meddele Luxdorph Udfaldet.

⁴⁾ Jvfr. 13. November. Det vidtløftige Ceremoniel refereres i Adresseavisen 1787, Nr. 252.

⁵⁾ Under Poul Egedes Portræt (Strunk Nr. 720). Jvfr. Pers. Tidsskr. 2. R. II, 129.

November 27. C. C. abs. Stampe og Aagaard.

— **28.** Commission over U[n]iversitetet hos mig. — Kongens Smed Müller død i sit 80. Aar, efterlader sig 1500 Croner, 4/m i 24,10 og 8 β, 2000 Ducater, og Sølvpanter i alt med forrige for 16/m [Rdr.].

December 1. Læst Wihes og Finckes Skrifter mod Banquen i Altona, begge vel skrevne¹⁾.

— **2.** Hr. Bertelsen takkede.

— **3.** Landboe-Commissionen.

— **4.** C. C. abs. Stampe. Schow sad som Deputeret, Reiersen som Assessor. Stabets Beskylding mod Aagaard foretaget²⁾.

— **5.** Skrevet en Attest for Birch. — Om Eftermiddagen Academiets Commission abs. Nielsen.

— **6.** Benzon har ladet sig selv tilslaae Cathr[i]neberg for 90/m Rdr.

— **7.** Schow refererede i Stats-Raadet.

— **8.** Læst saa meget som jeg agter af Riegelsen De fatis Chirurgiæ³⁾.

— **10.** Om Eftermiddagen Landboe-Commissionen.

— **11.** C. C. abs. Stampe.

— **12.** Communitets-Commission in pleno. — Godsche Moltke er kommen, og efter Sigende gaaer til Berlin. Brockenhuus er reist til Berlin, som mand troer, med Printzens Portrait.

— **14.** Aagaard bliver Procurator i H[øieste] R[æt]⁴⁾.

— **17.** Landboe-Commissionen.

— **18.** C. C. abs. Aagaard. Knudsen blev indkaldet og forkyndt, at hans Frifindelses-Døm ei skal appelleres, men givet en Advarsel⁵⁾.

— **19.** Communitets-Commission in pleno. Talt om Liigbæren.

¹⁾ Jo. Heinr. Wiehe, Bemærkninger om Banker etc.. Kbhvn. 1787, og Otto Jak. Fink, Unvorgreifliche Prüfung [af Zoegas Mening om Møntplanen], Altona 1787.

²⁾ Jvfr. 24. December.

³⁾ N. D. Riegels, De fatis faustis et infaustis Chirurgiæ. Kbhvn. 1787.

⁴⁾ Peter Hersleb A. fik ved Missive af 28. December Lov til at aflægge Prøve for Højesteret (Sjæll. Miss. 1787, Nr. 1076). Jvfr. 19. Januar 1788.

⁵⁾ Jvfr. 25. November.

December 20. Commissariernes Relation anl. Almuen i Christiansands Stift¹⁾ kom med Posten.

— 21. Societet. Brünneke læste om Fiske²⁾.

— 22. Læst Commissariernes sidste Relation om Christiansands Almue³⁾. Meget vel skrevet.

— 24. C. C. abs. Stampe. — Stabel skal irættesættes for Aagaards Brev⁴⁾.

— 26. Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Hr. Müller. Ypperlig.

— 27. Commandeur Gerner dør hastig⁵⁾.

— 28. Carl Lycke⁶⁾ skal have hængt sig i Berlin. — Den Svenske Secreterer⁷⁾ døde i Gaar af et Slag til Hest paa Veien uden Porten.

— 29. Casper Conrad Rafn, som er antaget til Volontair i mit Comptoir, var her.

— 31. C. C. abs. Stampe.

¹⁾ Jvfr. 28. December 1786.

²⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 414-18. — Baade i Mødeprotokollen og i Skrifterne (anf. Sted) er dette Møde, vistnok urigtigt, henført til 22. Decbr; det var en Lørdag, og Selskabet plejede at samles om Fredagen.

³⁾ Jvfr. 20. December.

⁴⁾ ∅: Stabels Brev til Aagaard. Jvfr. 4. Decbr. — Sognepræsten i Onse Præstegæld Johannes Bruun Stabel havde under et Ophold i Kbhvn. i Anledning af en Tjenestesag tilskrevet Kancellideputeret Peter A. et »uventet Promemoria«, som Kancellikollegiet fandt »i sit Slags besynderligt og ondskafuldt«, og hvori var anbragt »uanstændige og nærgaaende Udtryk« om Kancelliet, og navnlig Beskyldninger mod Aagaard, samt indstrøet Bemærkninger om »Dusør og Punsche-Selskab«. Denne hans »formastelige Opførsel og Forseelse« indbragte ham en skarp Irettesættelse i et kgl. Missive til Stiftsøvrigheden af 28. Decbr. 1787 (D. Kanc. Breve 1787, Nr. 1707, og Norske Missiver s. A., Nr. 342).

⁵⁾ Ogsaa i Adresseavisen (1787, Nr. 275) angives Fabrikmester Henrik G.'s Dødsdag til 27. Decbr. Suhm skrev smstds. nogle latinske Lovord over ham.

⁶⁾ Sml. Ehrencron-Müllers Forfatterlex. V, 230. Nogen Udnævnelse til Legationssekretær i Lissabon fik han ikke.

⁷⁾ Svensk Ambassadesekretær, Hofjunker Peter von Heidenstam; i Adresseavisen (1787, Nr. 275) henføres Dødsfaldet til 24. Decbr.

1788

Januar 1. Brev fra Guldberg.

— 2. Universitets-Commission. — Commandeur Gerner begravet i Formiddags med 115 Par Følge¹⁾.

— 3. Ut patriæ luctum Gneri in funere Pallas | Vidit, ait: similem, si quis, sic dilige vivum²⁾. — Schwabe bliver Laugmand i Oplandene; Mag. Kraft kommer til Odense³⁾ og Mag. Worm i hans Stød til Horsens.

— 4. Om Aftenen i Societetet, hvor Morville læste om Vei-Charter⁴⁾.

— 7. Grevinde Reventlau kom ned med en Søn. — Landbo-Commissionen⁵⁾.

— 8. C. C. abs. Stampe. — Controlen med Erklæringerne⁶⁾. — Skrevet til Guldberg.

— 9. Communitets-Commission.

— 10. Amt-M[and] Fieldsted dør⁷⁾.

— 14. Stærk Orcan. — Mynte-Mester Knoph dør, efterlader sig 2 Tønder Guld⁸⁾. — Landboe-Commissionen.

— 15. C. C. abs. Stampe. Manderfeldts Sag for H[øieste]

¹⁾ Gude tilføjer: af alle Stænder, som kom uden Indbydelse, og hvoraf endeel, Officerer og Civile — man saae endog en Præst iblant dem —, skiftedes til at bære Kisten imellem Hænderne fra Amalienborg til Holmens Capell. Denne Præst var en i Kiøbenhavn liggende Sollicitant, og da nogle af de Medbærende ville frietage ham, som var i Ordens-Dragt, fra denne Byrde, bad han dem ikke hindre sig fra at borbære sin Velgiører.

²⁾ Disse Linjer kom senere til at staa under G.'s Portræt (sml. Strunk, Nr. 871). Gude forklarer nærmere: Med »dilige vivum« sigter Luxdorph til den Skiebne, Gerner havde tilfelles med de fleeste Mænd af sande Fortienester, levende at have mange Misundere, og efter sin Død først at nyde den billige Hæder.

³⁾ som Rektor ved Latinskolen og Professor ved Gymnasiet.

⁴⁾ Trykt i Videnskabernes Selskab Skr. Ny Samling III, 386-97.

⁵⁾ I en Notits om et »Mandagsselskab« denne Dag opgiver Luxdorph D. G. Moldenhawers Fødselsaar til 1755.

⁶⁾ Jvfr. 13. Oktober 1787.

⁷⁾ Amtmanden over Buskeruds Amt Andreas F. var død 4. Januar (Adresseavisen 1788, Nr. 13).

⁸⁾ Møntdirektør Etatsraad Hans Schierven Knoph døde den 12. Jan. Født 9. Aug. 1729 (Kistepladeindskrift i Adresseavisen 1788, Nr. 15).

R[æt]¹⁾. — Adler tager sin Afskeed fra Chr:sand og Moltke kommer i hans Stæd²⁾.

Januar 16. Communitets-Commission.

— 17. Udlæst Prof. Hwiids Dagbog³⁾. Der røges for meget Tobak, ligesom der i Clarissa⁴⁾ drikkes for meget Thee. — Lange var her og forkyndte Ober-Præs[ident] Braems Død i Eftermiddag. Hand var meget bedrøvet.

— 18. Rosenørn skal strax have meldt sig⁵⁾ og bedet, at hand maatte blive paa Slottet, indtil hand fik leiet Værelser.

— 19. Aagaard gjorde sine Prøver⁶⁾ med stor applaus.

— 20. Stibolt, som kom efter Gerner⁷⁾, skal være halv i Fortvivelse. — Etatz-Rd. Kirckhoff dør⁸⁾.

— 21. Stibolt skal være reent afsindig⁹⁾. — Schow var her og consulerede mig (den 16de Gang troer jeg) om en Attest, der forlanges af ham. — Saxtorph var her. Storp dømt ved H[øieste] R[æt] at bøde 300 Rdr. til Christian[s]-havns Kirke og 100 Rdr. i P[roces-] O[mkostninger] til Stendrup¹⁰⁾. — Landboe-Commission.

¹⁾ Den svenskfødte Eventyrer, Carl M., havde af den nu afdøde Grev Chr. Conr. Dannekjold-Laurvigen (hvis Elskerinde han havde ægtet) 1782 faaet en Forskrivning om en aarlig Pension paa 1000 Rdr. for Livstid. Under en Retssag med Arvingerne havde han kun krævet Pensionen i fem Aar efter Grevens Død, og det fik han ogsaa tildømt ved Overhofretten. Men da Sagen skulde for Højesteret, forstod han, at Arvingerne vilde nægte ham alt, og han ansøgte da i Sommeren 1787 om Bevilling til at faa sin Paastand paakendt under den samme Sag. Men det afsloges i Kancellikollegiet 4. Decbr. 1787 (D. Kanc. Supplikprot. 1787 II, Nr. 745). Det er rimeligvis denne Sag, der hentydes til.

²⁾ som Stiftamtmand.

³⁾ Andr. Chr. Hwiid, Udtog af en Dagbog, holden i Aarene 1777-1780 paa en Reise igennem Tydskland, Italien, Frankerige og Holland, Kbhvn. 1787.

⁴⁾ Samuel Richardsons bekendte Roman.

⁵⁾ til Embedet som Overpræsident i Kbhvn. Jvfr. 26. Januar 1786.

⁶⁾ i Højesteret. Jvfr. 14. December 1787.

⁷⁾ Ernst Wilh. S., der endte som Selvmorder, blev Fabrikmester efter Henrik G.

⁸⁾ Landfogden paa Føhr Joh. Heinr. K. var død 10. Jan. (efter Adresseavisen 1788, Nr. 16).

⁹⁾ Jvfr. 20. Januar.

¹⁰⁾ Jvfr. 23. August 1784. Det var den der omtalte korporlige Skærmydsel mellem Etatsraad Jacob Stendrup og Vice-Borgmester Storp — der fandt Sted 21. Aug. 1784 og hvorunder Stendrup fik et Saar i Hovedet — som nu fik sin endelige Afgørelse ved Højesteret (Højesterets Voteringsprot. 1787, Litr. A, Side 774 ff.).

Januar 22. Givet Langballe Attest paa Ansøgning om at blive Secreterer i H[øieste] Ræt. — C. C. abs. Stampe.

— **23.** Været paa Cancelliet med Præsidenten og Schow for at igiennemgaae Svaret til Kammeret anl. de Umyndiges Midlers Revision. — Communitets-Commission. Aagaard frasiger sig Secretariatet. Besluttet at foreslaae Knudsen i hans Stæd. — Rosenørn frasiger sig Ober-Præsident-Char- gen¹⁾.

— **24.** Commissionen gjør Forslag paa Knudsen til Se- creterer i Stæden for Aagaard.

— **25.** Geheime-Raad Sehestedt Juell²⁾ til Raunholt døde her i Byen i Gaar meget hastig.

— **27.** Udlæst Voiage de Sicile par Brydone³⁾.

— **28.** C. C. abs. Stampe. — Schönheider er blevet Biskop i Trundhiem. — Landboe-Commissionen.

— **30.** Communitets-Commissionen in pleno.

— **31.** Cancell:R. Voltelen besøgte og fortælte den U-Eenig- hed, der er imellem Frue Kløcker og hendes Søn⁴⁾.

Februar 3. Siden jeg fik Rosen i mit venstre Been i Gaar, maatte jeg blive hiemme. — Læst i Th. a Kempis. — Skrevet til Reiersen at referere for mig paa Tiisdag⁵⁾. — Etatz-Rd. Paullis Frue gaaer fra Forstanden i Barselseng⁶⁾.

— **5.** C. C. præs. Stampe, Reiersen refererede for mig. — Schack-Ratlou kom⁷⁾ efter C[anc.] Coll.

— **6.** Etatz-Rd. Paullis Frue dør i Barselseæg⁸⁾.

— **9.** Birch leverede mig Johannes⁹⁾. — Ild løs i Glee- rups Gaard¹⁰⁾.

— **10.** Stærk Gicht fra Kl. 4 til 8. Jeg laae til 11ve. Den heele Dag mat. Gud see til mig i Naade!

— **13.** Om Eftermiddagen Communitets-Commission.

¹⁾ Jvfr. 18. Januar.

²⁾ Chr. Sehestedt-Juul.

³⁾ Patrick Brydone. Oversat fra Engelsk 1776.

⁴⁾ Jvfr. 22. og 24. April.

⁵⁾ 3: 5. Februar.

⁶⁾ Jvfr. 6. Februar.

⁷⁾ nl. hjem hos Luxdorph, der holdt sig inde i disse Dage. Jvfr. 3.

Februar.

⁸⁾ Christine P., f. Schultz.

⁹⁾ Evangelium.

¹⁰⁾ Der menes muligvis Kræmmer Glee- rups Gaard paa Østergade.

Knudsen tiltraadde Commissionens Protocoll i Aagaards Stæd¹⁾.

Februar 16. Udlæst Mad. la Roches Breve²⁾.

— 17. Nordlys. — Udlæst Cleopatra og Octavia, samt Geheime Briefe über Frid. Wilhelm, K. v. Preussen³⁾.

— 18. Printzesse Sophie Friderique kom ned med en Datter.

— 20. Coønunitets-Commission. — Hesselberg⁴⁾ døde i Gaar. [Tilføjet senere:] Omvendt.

— 23. Cf:Rd. Hersleb⁵⁾ døde om Natten.

— 26. Skrevet til Geh:Rd. Schack for Secreterer Bårns, som vil i Hof- og Stads-Retten, og Indstillingen blev, at Bornemann skulle have Rangen for ham, men hand skulle træde først til Løn.

— 27. Coønunitets-Commissionen.

— 28. Udlæst Siegward⁶⁾. — Printzessen⁷⁾ døbes Juliane Sophie.

— 29. Læst Reventlous Forslag om Hoveriet, NB. som det var 1771.

Marts 1. Kam:Junker Steman⁸⁾ er forlovet med Jfr. Wasserfall. — Den gamle Thurah⁹⁾ døde i Middags Kl. 12. — Læst la Chapelles Ventriloque¹⁰⁾.

— 2. Læst Epistelen til de Romere¹¹⁾. — Prof. Adler besøgte. Hand udgiver Abulfeda Reiskii for Suhm¹²⁾.

— 3. Skrevet paa Collets Supplique om at blive Secreterer i H[øieste] R[æt] i v. Brachtes Stæd. — Et blodigt

¹⁾ Jvfr. 24. Januar.

²⁾ Marie Sophie de la Roche, Rosaliens Briefe an ihre Freundin Mariane von St** I-III, Altenburg 1779-81.

³⁾ Geheime Briefe über die Preuss. Staatsverfassung seit der Thronbesteigung Fried. Wilh. II, 1787.

⁴⁾ Juristen Engelbrecht H.

⁵⁾ Borgmester Hans Christopher H.

⁶⁾ Rimeligvis menes: J. M. Miller, Siegwart, eine Klostersgeschichte. Leipzig 1777.

⁷⁾ Jvfr. 18. Februar.

⁸⁾ ∴: den senere Gehejmestatsminister Poul Chr. S. († 1855).

⁹⁾ Diderik de T. — Gravskrift i Adresseavisen 1788, Nr. 98.

¹⁰⁾ Le ventriloque ou L'engastrimythe I-II, Lond. 1772.

¹¹⁾ Det var Søndags-Bibellæsning i Stedet for Kirkegang. Luxdorph maatte stadig holde sig hjemme paa Grund af sin Rosen. Jvfr. 3. Februar og 9. Marts.

¹²⁾ Sml. Chr. Bruun, P. F. Suhm, S. 376 ff.

Slagsmaal imellem Soldater og Matroser i Adel-Gaden, hvorved nogle have sat Livet til.

Marts 5. En Arabisk Oversættelse af Livius er funden i Agrigento i Sicilien. — Communitets-Commission.

— 9. Udlæst Epist. I ad Corinth[ios]¹⁾.

— 10. Cantor Giessing gav mig min Stamtavle²⁾.

— 12. Skrevet min Betænkning om Brand-Cassen. — Communitets-Commission.

— 13. Dom i B[anc]o-Seddel-Sagen mod Krefting og Hansen³⁾.

— 14. Cf:Rd. Müllers Søn⁴⁾ var her og jeg skrev i hans Stambog. — Birch var her med Ansøgning om 300 Rdr. aarlig endnu i 3 Aar⁵⁾.

— 15. Erklæret paa Birchs Ansøgning.

— 16. Læst Epist. II ad Corinthios⁶⁾. — Underskrift fra Pensions-Cassa-Directionen.

— 18. Læst Begyndelsen af Forestillingen om Landboe-Commissionen og skrevet mine Anmærkninger.

— 19. Damkiær var her og lovede mig sin Faders Portrait, 83 Aar⁷⁾.

— 20. Læst Epist. ad Galatos.

— 21. Læst Epist. ad Ephes. og Lidelsens Historie⁸⁾.

— 23. Saxtorph var her, og læste mig et Brev for, som Dr. Møller havde skrevet ham til fra Paris. — Stift-A[mtmand] og Bisk[op] frabeede sig Harboes Kloster⁹⁾. — Osten

¹⁾ Jvfr. 2. Marts.

²⁾ Jvfr. 29. December 1782.

³⁾ ved Højesteret. Herman Krefting blev dømt til at miste Ære, Liv og Gods for at have forfærdiget og udgivet falske Bankosedler, medens Løjtnant Iver Tyrholm Hansen blev frikendt i Overensstemmelse med en tidligere fældet Kommissionsdom (Højesterets Voteringsprot. 1788 Litr. A, S. 14 ff.). Jvfr. 25. April.

⁴⁾ Adam Gottlob M. († 1833).

⁵⁾ til Udgivelsen af det nye Testamente.

⁶⁾ Jvfr. 2. Marts.

⁷⁾ Til Luxdorphs Samling af longævi. Jvfr. 24. Marts.

⁸⁾ 20. og 21. Marts var Skærtorsdag og Langfredag. Jvfr. 2. Marts.

⁹⁾ ∴ Direktionen for det Harboeske Enkefrue-Kloster. Administrationen af denne Stiftelse havde siden 1758 været overdraget Borgmester Hans Christopher Hersleb, men efter dennes Død blev det paalagt Sjællands Stiftsøvrighed at overtage Bestyrelsen, saaledes som det oprindelig var bestemt i Fundatsen. Dette meddeltes Stiftamtmand og Biskop i Missive af 19. Marts. De protesterede straks og Enden blev, at Direktionen overdroges

beder, at Bornemann og Wedege ei maae gaae ind i H[of-] og St[ads-] Retten, saalænge de ere ved Protocollen¹⁾. — Læst Epist. ad Philippens[es]²⁾.

Marts 24. Kobberstikker Flindt junior gav mig Tegningen af Damkiærs Fader, 83 Aar³⁾.

— **26.** West gav mig sin Leonidas 2. Deel⁴⁾. — Geh:Rd. Brandt besøgte. Hand har faaet 1000 Rdr. Tillæg. — Skole- og Communitets-Commission.

— **29.** Den første Deel af Landboe-Commissionens Acter trykt.

— **30.** Læst begge Epistoll. ad Thessalonicens[es]⁵⁾.

— **31.** Landboe-Commissionen holdt hos Reventlau, som har Feber.

April 1. Justitz-Rd. Colbiørnsen var hos mig med Slutningen af Commissionens Forestilling.

— **2.** Læst Suiten af Landboe-Commis. Forestill. — Skole-Commission. Intet foretaget, siden Nielsen var syg og Pro-Cantzler kunde ei komme.

— **3.** Uldall bliver Vice-Borgemester, Thomsen, Wissing og Lessøe Vicé-Raadmænd.

— **5.** Secret. Müller var her og Canc:Rd. Voltelen, som fortaalte, efter Grev Holsteins Mund, at Grev Osten var bleven Ober-Præsident. — Kiøbt Washingthons og Franklins Portraiter paa Braems Auction. — Hintzes⁶⁾ Kone paa Haabet dør.

— **6.** Hellig Giæstes Kirke, Høimesse Prof. Hansen. Saavidt har nu Herren hiulpet⁷⁾. — Grev Osten skal vist være bleven Ober-Præsident. — Secret. Bærens, som gav Magistraten (Sjæll. Miss. 1788, Nrr. 174 og 489; D. Kanc. Breve 1788. Nrr. 676 og 1661).

¹⁾ i Højesteret.

²⁾ Det var Paaskedag.

³⁾ Jens D. (1705-92). A. Flindts Tusktegning anføres i Bibl. Luxdorphanæ, Icones Longævorum, S. 68. Han blev senere tegnet af Juel og stukket af Clemens (sml. Strunk Nr. 650). Jvfr. 19. Marts.

⁴⁾ Jvfr. 1. December 1786.

⁵⁾ Jvfr. 2. Marts.

⁶⁾ Gärtner Gottlob Friedr. Hintze, tidligere »Fuldmægtig hos Etatsraad Borre paa Vesterbro«. Konen hed Marie og blev begravet 4. April, 45 Aar gl. (Frederiksberg Kirkebog). »Haabet« laa paa Vesterbro (Udenb. Vester Kv. Nr. 34) og tilhørte Etatsraad Borre.

⁷⁾ d. v. s., at saa rask var nu Luxdorph, at han kunde genoptage sin Kirkegang. Jvfr. 2. Marts.

mig sin Tydske Oversættelse af Kofods Lehns-Ræt¹⁾, [var her]. Hand mente, at Scheel kom i Ostens og Schouboe i Scheels Stæd²⁾.

April 9. General-Major Numsens Dom er, at hand mister sit Regiment med 900 Rdr. Pension og skal sidde 2 Maaneder i Citadellet. — Osten bliver Ober-Præsident med 5000 Rdr., de 1600 Rdr. af Stadens og de 3400 Rdr. af Kongens Cassa. Om Passerte skal skee Forestilling. — Efter mundtlig Befaling skal Abildgaard, Bast og Bredenberg foruden de søgende anføres til Frue-Kald eller Stifts-Provstiet.

— **10.** Interessenterne i Brand-Cassen skal votere, om Conventionen skal forandres, hvortil 8 som Commissarier skal udnævnes at giøre Forslag³⁾. — Udlæst Suhms Svend Estridsøn⁴⁾.

— **11.** Kiørt paa Cancelliet og talt med Schack. — Pro-Cantzler besøgte.

— **13.** Schönheider vies til Biskop. — Printzen af Hessen-Cassel mishandler en Officeer, som fordrer ham ud. Printzen møder. Officeeren skyder feil af ham, og derpaa skyder sig selv ihjel. Printzen lader ham nedgrave i Galgebakken. Det heele Regiment tager ham op og begraver ham med alle honneurs. Printzen tør ikke lade sig offentlig see.

— **14.** Kron-Printzen holder Sengen af Catharr-Feber.

— **15.** C. C. abs. Aagaard. Reiersen refererede.

— **17.** Prof. Bast bliver Stifts-Provst. — Sportul-Reglementet⁵⁾ kom ned.

— **21.** Været i Landboe-Commissionen.

¹⁾ Kopenhagen 1788.

²⁾ Henholdsvis som Justitiarius i Højesteret og Stiftamtmand paa Akershus; J. E. Scheel fik Bestalling som Justitiarius, men til Stiftamtmand udnævntes Fred. Moltke († 1836), dog først 23. Decbr. 1789, og da var Chr. de Schouboe død (Rentek.'s norske Bestallingsprot.). Jvfr. 14. Juli.

³⁾ Herom gik 25. April et Missive til Kbhvns Magistrat (Sjæll. Missiver 1788, Nr. 267). Se iøvrigt A. Linvald, Kjøbenhavns Brandforsikring 1731-1911, Side 98.

⁴⁾ ∴: Manuskriptet til dette Afsnit i Suhms Historie af Danmark Tom. IV.

⁵⁾ for Norge. Til Affattelse af et saadant var udnævnt Commissarier, fra hvem nu Cancelliet modtog et Udkast, som man iøvrigt var meget fornøjet med, »da derudi er iagttaget den yderste Nøjagtighed saa vel til Oplysning for Almuen, at denne intet urettelig skal affordres, som til en billig Rettesnor for samtlige Betjente« (sml. D. Kanc. Breve 1788, Nr. 860).

April 22. C. C. abs. Aagaard. Jeg refererede selv. — Frue Kløcker kom op i Cancelliet og taleded med Stampe i Præsidentens Kammer, fordi hendes Søn havde pludselig kaldet Skifte-Retten i Huuset for at tvinge hende til at skifte. Cf:R. Colbiørnsen fulgte hjem med hende¹⁾.

— **23.** Skole-Commission abs. Nielsen, som var her og meldte sit Forfald, hos Suhm.

— **24.** Cf:Rd. Colbiørnsen besøgte. Hand og Falbe blive Samfrænder imellem Frue Kløcker og Peter Abraham²⁾, og jeg blev in hoc actu hendes Lav-Værge. Siden besøgte Frue Kløcker mig.

— **25.** Societet. Land-Maalerne fremviiste 7 Charter. Morville læste Oeconomiske Betragtninger over vore geographiske Charter³⁾. — Kreftings Broder Lt Hansen, som var friefunden for Commissionen og Høieste Ræt, gjør en skriftlig Bekiendelse, at hand er den rætte Hoved-Person og ei Broderen⁴⁾.

— **27.** Læst Geh:Rd. Borckes Materie und Geist⁵⁾. Placuit.

— **28.** Landboe-Commissionen. Oplæst Forestillingen om Stavns-Baandet.

— **29.** C. C. abs. Aagaard. Landbo-Commissionens Forestilling om Stavns-Baandet indleveret.

— **30.** Communitets-Commission hos Suhms. — Scheel bliver Justitiarius med 4200 Rdr. Løn⁶⁾, Moldenhauer Ober-Bibliothecarius med 400 Rdr. Løn.

¹⁾ Jvfr. 31. Januar og 24. April.

²⁾ Luxdorph husker forkert — Sønnen hed *Frederik Abraham K.* (sml. bl. a. Moe, Tidsskr. for den norske Personalhist I, 83). Jvfr. 22. April og 27. Maj.

³⁾ Trykt i Videnskabernes Selskabs Skr. Ny Saml. III, 462-97. Afhandlingen, hvis Oplæsning var begyndt i Mødet den 11. April (hvor Luxdorph ikke var til Stede), hedder: Geographisk og geometrisk Beregning over Lolland og Falster samt underliggende Øer.

⁴⁾ Jvfr. 13. Marts. Efter denne Bekendelse bestemtes det ved kgl. Resol. af 5. Decbr. 1788, at de begge skulde hensættes i »sikkert, dog taaleligt Fængsel« for Livstid, men hver i sin Fæstning, og at de skulde have 1 ₣ daglig hver af Kongens Kasse. Løjtnant H. blev betragtet som afsindig (D. K. Rotuli over Forestillinger 1788, Fol. 264 ff.).

⁵⁾ Dresden 1785.

⁶⁾ Jvfr. 6. April og 14. Juli.

Maj 2. Lodde dør om Aftenen¹⁾.

— 3. Professor Hviid døde Kl. 1¹/₂. — Junge prædikede for Dimiss for Janson i Frue Kirke.

— 6. C. C. in pleno.

— 7. Udlæst Egedes Dagbog over Grønland²⁾. — Skrevet til Bernstorff om Birch. — Den unge Kløcker besøgte³⁾. — Communitets-Commission hos Suhm. — Gamborg bliver Provst paa Klosteret i Hviids Stæd.

— 11. Hellig Gæstes Kirke, Høimesse Prof. Hansen. Ypperlig. Vor Frue Kirke, Aftensang Bisk[op] Balle. Ikke mindre.

— 13. C. C. in pleno. — Winsness, Bartholins Recommendation, bliver Volontair i mit Comptoir. — Underskrevet som Lav-Værge Frue Kløckers Begiæring til Magistraten at beskikke hendes Datter en Værge⁴⁾.

— 14. Kratzenstein har angrebet Pro-Cantzler paa en meget nærgaaende Maade i et circulare anl. Rectoratet⁵⁾. — Communitets-Commission, abs. Nielsen, hos Suhm. — Schulenburg bliver Greve, Estrup Rector i Randers, K:Junker von Koss Laugmand i Nordlandene.

— 16. Hellig Gæstes Kirke, Taxad[eur] Walthers Søn, kaldet af Wium⁶⁾ til Steenmagle, for Dimiss under Horne-man. Den halve Deel vel udarbejdet. Altsaa Haud illaudabilem. — Printz Carl af Hessen reiser til Norge.

— 17. Skrevet til Frue Grevinde Schulenburg⁷⁾. — De to Landboe-Sager mod Fleischer bleve paadømte Kl. 5 efter Uldals Paastand. Fleischer bøder i hver 30 Rdr.⁸⁾.

¹⁾ ∅: den foregaaende Aften.

²⁾ Jvfr. 24. Marts 1787.

³⁾ Jvfr. 24. April.

⁴⁾ Jvfr. 27. Maj.

⁵⁾ Jvfr. 18. Maj.

⁶⁾ Overauditor Peder Wiumh (ell. Wiimh) til Bonderup havde paa det Tidspunkt Kaldsretten.

⁷⁾ Jvfr. 14. og 23. Maj.

⁸⁾ Esaias F. havde som Administrator af Førslev Gods i nogle Fæstebønders Dødsboer ladet foretage Syns- og Taksationsforretninger over Fæld paa Bygning og Besætning, som Arvingerne fik Bevilling til at paa-anke og som ved Højesteret blev kendt lovstridige og ufterrettelige (Sjæll. Miss. 1788, Nr. 23, og Højesterets Voteringsprot. 1788 Litr. A, Side 153 ff.).

Maj 18. Skrevet i Disputen mellem Jansson og Kratzenstein¹⁾.

— **19.** Udlæst Tableau de Paris²⁾ med stor Fornøjelse. — I Landboe-Commissionen handlet om Bøndergaarders Nedleggelse.

— **20.** C. C. in pleno. — Ehlert (med Thotts Catalogo) besøgte³⁾.

— **21.** Om Eftermiddagen i Communitets-Commissionen hos Suhm.

— **22.** Cf:Rd. Colbiørnsen bliver Rector Magnificus i Hornemans Stæd. — Om Formiddag i Pensions-Directionen.

— **23.** Grevinde Schulenburg melder mig, at for 42 Aar siden har Major Eggers spaaet hende, at hun skulle blive Grevinde⁴⁾.

— **25.** Hellig Gæstes Kirke, Aftensang Hr. Brun. Næt og smuk. Under Musiken til Høimesse før Prædiken døde Controlleur Ernst⁵⁾ pludselig i Kirken, 77 Aar.

— **26.** Birch var her. Jeg maatte skrive paa en nye Ansøgning om Prolongation paa de 300 Rdr.⁶⁾ Hand havde givet 3 ind før, som Schimmelmänn havde kastet alle bort.

— **27.** C. C. in pleno. Fædder gaaer ind i Raadstuen med 1600 Rdr. Løn, sine egne og Herslebs 400 Rdr., af Kongens Cassa 200 Rdr. I alt 2600 Rdr. General-Audit[eur] Flindt fra Rudkiøbing bliver Politimester med Løn 800 Rdr. og Tillæg af Kongens Cassa 400 Rdr. samt Haab om 300 Rdr. ved Forandringer i Raadstue-Lønningerne. — Skrevet efter Schacks Ord til Birch at tage sin Supplique⁷⁾ tilbage. — Mødt som Laug-Værge ved Frue Kløkers Sam-

¹⁾ Jvfr. 14. Maj. Kratzenstein fik en Irettesættelse i Kancelliskrivelse af 24. Maj; »man formoder altsaa«, hedder det bl. a., »at Prof. K. herefter entholder sig fra en saadan Hans Majestæt selv altid mishagende og enhver i sine Embeds-Forretninger til Anstød og Fortrædelighed geraadende Omgangsmåade« (D. Kanc. Breve 1788, Nr. 1059).

²⁾ af L. S. Mercier.

³⁾ Nic. Elert var Hovedmanden i Udarbejdelsen af det store Katalog over Thotts efterladte Bibliotek, der udkom i Aarene 1788-95.

⁴⁾ Hendes Mand, Generallejtnant Johan Henr. v. d. S. fik under 30. Maj 1788 Patent som dansk Greve. Jvfr. 14. Maj.

⁵⁾ Toldkontrollør Jørgen E.

⁶⁾ Jvfr. 14. Marts.

⁷⁾ Jvfr. 26. Maj.

frænde-Skifte af Colbiørnsen og Falbe¹⁾. Haagen paa Junkerens og Ranøe paa Frøkenens Siide²⁾. Massa 69650 Rdr.

Maj 28. Om Eftermiddagen i Communitets-Commissionen hos Suhms. — Underskrevet til Vitterlighed Frue Rheders Codicil til Frue Breuer.

— **30.** Birch var her og kalder sin Ansøgning tilbage.

Juni 1. Igiennemlæst den nye Universitets-Fundation af 8. Maii sidst. NB. Tryk- eller Skrivefeil p. 32, 37, 40, 41, 53. Maaskee flere.

— **2.** Schack-Rathlous Gaards-Karl, som bragte Portefeuillerne, fortaalte, at hand³⁾ i Gaar havde taget sin Afskeed. — Forordningen om Stavns-Baandet approberes.

— **3.** C. C. abs. Schack-Rathlou, som skriftlig undskyldte sig. — Rosenkrantz's Afskeed opsendt til Printzen. — Besøgt Schack-Rathlou, som havde faaet Brev fra Kron-Printzen, at Kongen havde givet ham den søgte Afskeed. — Læst Schacks Tanker om Stavns-Baandet⁴⁾.

— **4.** Solens Formørkelse skeede rigtig i Dag og ikke efter den uforsvarlige, skjønt ikke usædvanlige, Feil i vore Almanakker d. 5te⁵⁾.

— **5.** Schack bliver til Kron-Printzen kommer tilbage. Hans Plads staaer ham aaben i Stats-Raadet, naar hand vil ind igien. Den ham tiltænkte Pension oplettes til et vist almindelig Brug. — Fontenay kommer i Rosenkrantz's Stæd⁶⁾.

— **6.** Reist til Ørholm for at blive i Sommer.

— **8.** Søllerød Kirke, Hr. Høegh fra Gientofte. Sempel og opbyggelig. — Her siges, at Kongen af Sverrig er i Byen. — Schack-Rathlou lagde Visit-Sedler af⁷⁾ til heele Cancelliet.

— **9.** Provst Gutfeldt er bleven Præst i Søllerød.

¹⁾ Jvfr. 24. April.

²⁾ Magistraten havde beskikket Dr. med. A. B. Ranøe til Værge for Datteren Marie Elisabeth (jvfr. 13. Maj). Hans Haagen var aabenbart Sønnens privat engagerede Prokurator.

³⁾ ∴ Schack-Rathlou. Baade han og Fred. Chr. Rosenkrantz var som bekendt erklærede Modstandere af Stavnsbaandets Løsning.

⁴⁾ af 9. Maj 1788 (trykt i Fridericias Aktstykker til Stavnsbaandets Hist., S. 284 ff.). Heri bebudede han sin Afsked, hvis Stavnsbaandet løstes.

⁵⁾ Jvfr. 10. Juni.

⁶⁾ som første Mand i Admiralitetet; han blev dog ikke »Præsæs«, som Rosenkrantz var, men kun første deputeret.

⁷⁾ ∴ lagde sit Kort (i Anledning af Afskeden).

Juni 10. C. C. in pleno. — Consistorium tilskrives om Bugges Feil ved Formørkelsen¹⁾.

— **12.** Printzen af Sønderburg²⁾ Patron for Academiet og Geh:Rd. Brandt Skole-Herre for Herlufsholm. — Rosenkrantz kiøber Brockenhuuses Gaard³⁾ for 20/m Rdr.

— **13.** Udlæst Mad. la Roches Reise durch Frankreich⁴⁾. — Justitz-Rd. Colbiørnsen var her og talte om Forordningen⁵⁾.

— **14.** Brabrand sælger Sonnerup til Neergaard paa Tølløse⁶⁾. — Boesen, Formand for Studenterne, dør⁷⁾.

— **15.** Søllerød Kirke, Hr. Møller i Lyngbye. Omgangen er nu [til] Ende og herefter forsynes Kaldet ved en Capellan, indtil Hr. Gutfeldt kommer.

— **17.** C. C. in pleno. — Talt med Geh:Rd. Brandt om Bernstorff⁸⁾.

— **18.** Læst Oplysningerne over Struensee og Brandt tr[ykt] 1788⁹⁾, formodentlig af Trenck.

— **21.** Lunding døde i Morges, hans Fødselsdag. Fød 1728. [Tilføjet senere:] Døde Kl. 3¹/₂, samme Klokkeslæt som fød.

— **22.** Søllerød Kirke, Hr. Kahrs, en Norsk Kapellan, som bliver her indtil viidere. Har et reent, tydeligt Maal og ellers gode Gaver. Prædikede kort og jevnt. — Talt med Birk ved Kirken. Hand meente, at Jansson blev Cantzler i Kiel¹⁰⁾. Det var ei urimeligt.

¹⁾ Jvfr. 4. Juni. I en højtidelig Kancelliskrivelse til Rektor, Prokansler og Professorer udbad »man« (d. v. s. Luxdorph) sig Underretning om, hvorledes saadant noget »aldeles urigtigt« kunde komme til at staa i de danske Almanakker, og ønskede, at sligt ikke oftere maatte ske (D. Kanc. Breve 1788, Nr. 1220). Luxdorph havde fra ældre Tid et godt Øje til Bugges Almanakopgivelser.

²⁾ ∅: Hertug Frederik Christian af Augustenborg.

³⁾ i Bredgade i Kbhvn.

⁴⁾ Altenburg 1787.

⁵⁾ om Stavnsbaandets Løsning.

⁶⁾ Kancelliraad Johan Thom. N.

⁷⁾ Nicolaus B., Formand for Studenterne paa Regensen, døde 13. Juni, 46 Aar gl. (Adresseavisen 1788, Nr. 133).

⁸⁾ Jvfr. 1. Juli.

⁹⁾ Authentische und höchstmerkwürdige Aufklärungen über die Geschichte des Grafen Struensee und Brandt. Germanien 1788. — Sml. Hist. Tidsskr. 4. R. II, 713.

¹⁰⁾ i Stedet for J. A. Cramer, der nys var afgaaet ved Døden.

Juni 24. C. C. in pleno. — Rector West besøgte. Hans Kones Broder Bech, Discipel i Roskilde Skole, druknede ved at ville bade sig. Derved arver hand henimod 2000 Rdr.

— **25.** Printzen af Sønderborg, Patron[us] Acad[emiæ], skal have været hos Kofod Ancher en stiv Tiime. — Om Eftermiddagen i Dyre-Haven¹⁾ og seet de nye Mølle-Gynger²⁾.

— **26.** Gaaet paa den nye Vei til Nye-Mølle, derfra omkring Kilde[n] til Bondegaarden³⁾, som bestaaer af 2 parallelle Længder paa 25 Al. hver, i Øster og Vester, med et Gaards-Rum af 20 Al. Breede imellem. Korn-Længden eller Laden, som vender herhid, er 9 Al. breed, og Stue-Længden mod Søllerød 11 Al.

— **27.** Underskrevet en stor Mængde Pensions-Notificationer.

— **28.** Stærk Ild løs om Morgenen i Wigands-Gaden tæt ved Aagaa[rd]⁴⁾, hos en Brænde-Viins-Brænder. — Underskrevet som Laug-Værge Frue Kløckers Skifte⁵⁾.

Juli 1. C. C. abs. Aagaard. — Geh:Rdinde Scheel Charisius begravet⁶⁾. — Talt med Geh:Rd. Brandt, som har talt med B.⁷⁾. — Printz Friderich har en krampagtig Hoste.

— **2.** Det heele Corps af Land-Cadetterne, 75, besaae Værket⁸⁾. — Spiist om Middagen til Suhms⁹⁾. Winsløw¹⁰⁾ kom om Eftermiddagen og gav det beste Haab, hvorved alle bleve oplivede¹¹⁾.

— **3.** Den lille Schæffer lod mig viide fra Bårns, at Kofod Ancher døde i Nat¹²⁾.

¹⁾ Luxdorps Husfæller og alle Tjenestefolkene var med.

²⁾ Se Nystrom, Offentlige Forlystelser II, 67.

³⁾ ∘: Ørholms Bondegaard.

⁴⁾ Peter Aagaard boede ogsaa i Vigandtsgade, eller som den allerede da kaldtes: Ny Vestergade.

⁵⁾ Jvfr. 27. Maj.

⁶⁾ Enken efter Amtmand Anders Skeel, Charlotte Amalie, f. Charisius, var død 26. Juni.

⁷⁾ ∘: Bernstorff. Jvfr. 17. Juni og 15. Juli.

⁸⁾ ∘: Ørholm.

⁹⁾ de andre Gæster opregnes.

¹⁰⁾ Overkirurgen ved Frederiks Hospital.

¹¹⁾ Suhms Hustru, Karen, f. Angell, laa farlig syg paa Lyststedet i Øverød.

¹²⁾ At K. A. døde 2. Juli stemmer med den officielle Angivelse i Adresse-avisen 1788, Nr. 150.

Juli 4. I Aftes fik jeg et Anstød af Colica, saa jeg sov ei heele Natten og reiste uden at røge Tobak til Byen. — Skrevet Kofod Anchers Gravskrift efter Enkens Begiæring¹⁾.

— **6.** Frue Breuer kiørte hiem med Suhm²⁾ og gik sildig hiem igien efter at have talt med Windslew. Der er formodentlig ingen Haab.

— **7.** Udlæst Wielands Tatojaba³⁾.

— **8.** C. C. in pleno. Stampe var meget skrøbelig. — Om Aftenen kom Bud fra Suhms, at Frue Breuer ville komme og blive der⁴⁾ i Nat. Hun gik strax med Budet. — Salig Kofod Ancher⁵⁾ lod mig ved Assessor Bärens meget flittig hilse.

— **9.** Frue Breuer gik hiem om Morgenen. I Gaar tog Frue Suhm Afskeed med sin Mand, og forordnede hos de andre, hver for sig, hvorledes der skulle forholdes efter hendes Død. — Frue Suhm har faaet de hvide Friesler.

— **11.** Den kiære Frue Suhm døde om Formiddagen Kl. 11ve⁶⁾.

— **12.** Prof. Ancher og Cf:R. Sporon besøgte. Den første viiste mig sin Photius⁷⁾.

— **14.** Ved Basnæss har været et skrækkeligt Torden- og Lyn-Ild-veir. — Scheel bliver i sit Embede⁸⁾ med 1200 Rdr. Tillæg.

— **15.** C. C. in pleno. — Brandt talte igien med mig fra B.⁹⁾ — Grev Osten indbød mig til i Dag 8 Dage paa

¹⁾ En Gravskrift findes trykt i Adresseavisen 1788, Nr. 152 (7. Juli), en Kistepladeindskrift i Nr. 159 (15. Juli); latinske Epitafier i Nr. 150 (af Suhm) og Nr. 157 (af J. J. Gudenrath).

²⁾ som havde spist til Middag paa Ørholm hos Luxdorff.

³⁾ Kleine Chronik des Königreichs Tatojaba. 1777.

⁴⁾ i Øverød. Jvfr. 2. Juli.

⁵⁾ Jvfr. 3. Juli.

⁶⁾ Af forbigaaede Notitser under 9. og 13. Juli ses, at Agentinde Catharine Lysholm, f. Meincke, var hos Karen Suhm de sidste Dage. Hun rejste hjem til Norge den 13. Juli. — Sml. iøvrigt Bruun, P. F. Suhm, S. 311 ff.

⁷⁾ ∴ Photii græske Glossarium, som Lorents A. skulde udgive. Sml. P. F. Suhm, S. 374 ff.

⁸⁾ som Stiftamtmand i Akershus Stift. Han havde 7. Máj 1788 faaet Bestalling som Justitiarius i Højesteret, men kom aldrig til at fungere, idet han i Slutningen af 1789, da han fratraadte som Stiftamtmand, udnævntes til Statsminister (jvfr. 6. April). I Højesteret var Assessor Cordsen konstitueret som Justitiarius.

⁹⁾ ∴ Bernstorff. Jvfr. 1. Juli og 10. August.

Skydebanen. [Tilføjet senere:] NB. Opsat¹⁾. — I Nat blev Frue Suhms Liig kiørt i Kongens Rust-Vogn til Byen og i Morges begravet i Christianshavns Tydske Kirke. K:herre og Cf:Rd. Suhm, Hr. Holst og Pohl fulgte. Alt efter hendes egen Ordre. Der blev givet 100 Rdr. til hver af Sognekirkernes Fattige.

Juli 16. I Morgen skal Wasserfals Gaard²⁾ paa Auction. — Stats-Raad. Kongen var i Byen³⁾.

— 17. Gaaet i Indelukket og Labyrinthen.

— 19. Frue Juell-Wind lader Griffenfelds Kiste i Vær Kirke ved Horsens flytte ind i Baron Kraghs, hans Sviger-Søns, Begravelse, og bad mig giøre en Inscription, dog efter hendes egen Idee, over Graven: Her lagdes | Kragh og Griffenfeld. | Og her hedres | Dansk Blod og Dyd | Af Efter-Slægten.

— 20. Jeg villet været i Synder-Marken. Men i det samme kom et stærkt Vejr med Regn, Torden og Lynild. Derved blev en Skild-Vagt paa Quintus⁴⁾ slaet. Hand lever endnu, men hans Hatteknop og Gevæhr smeltede.

— 21. Mad. la Forêt er død⁵⁾.

— 22. C. C. abs. Aagaard, som er paa Aastrup.

— 23. NB. Min Geburtsdag anticiperet⁶⁾. Frue Treschows Fødselsdag i Dag, Frøk. Bornemans i Morgen.

— 24. Biskop Schönheider kom først d. 8. Julii til Trundhiem, 2 Dage før Printzen.

— 25. Udlæst Emmerich 5te Deel. Ligesaa underholdende som de forrige⁷⁾.

— 26. Møllen⁸⁾ koster Fridsch 7000 Rdr., men kand indbringe 50 Rdr. om Ugen. — Cf:Rd. Suhm⁹⁾ dør om Afte-

¹⁾ Selskabet fandt Sted den 29. Juli.

²⁾ i Søllerød, senere kaldet »Carlsminde« (sml. Nystrom, Søllerød Sogn, Side 59).

³⁾ Under samme Dato omtales »Alcoven«, en Lokalitet i Nærheden af Ørholm.

⁴⁾ »: paa Volden ved Kvintus Vagt. — Denne »ulykkelige Hændelse« fortælles ogsaa i Adresseavisen for 21. Juli (1788, Nr. 163).

⁵⁾ Den forlængst afdøde Sprogmeister Laforets Enke Edele Margarete døde 20. Juli, 88 Aar gl. (Adresseavisen 1788, Nr. 167).

⁶⁾ Der holdtes den Dag et Middagsselskab paa Ørholm.

⁷⁾ Jvfr. 24. August 1787.

⁸⁾ »: Ørholm.

⁹⁾ Ancher Andreas S.

nen. Hand spiiste i Øverød i Torsdags¹⁾, men var syg af Colica og Opkastelse. I Gaar var hand bedre. I Dag underskrev hand endnu²⁾, men lagde sig Kl. 7, er derpaa alleene staaet op og faldt paa Gulvet. Hand døde en Tiime efter. Født 1721.

Juli 27. Søllerød Kirke. F[o]r[ordningen] om Stavnsbaandet oplæses. — Mag. Kiærulf besøgte om Formiddagen og gav mig sin Oversættelse af Sallustius³⁾.

— 29. C. C. in pleno.

— 30. Gaaet til Bonde-Gaards-Længderne, begge reiste⁴⁾.

August 1. I Morgen tiltræder Flint sit Politiemester-Embede og Fædder gaar ind i Raadstuen⁵⁾.

— 2. Russerne har bragt 2 Svenske Skibe op her i Havnen og bortført endeel Stude fra Skaane.

— 3. Den gamle Holbølle⁶⁾ døde i Nat, ætat. 69.

— 4. Viist Frue Breuer Schultzes Bogtrykkerie. — Stats-Raad i Byen.

— 5. C. C. in pleno. — Qvæg-Sygen er paa Ødemarch hos Kraft.

— 6. Spiist hos Tutein i Lyngbye, ialt 23 Personer⁷⁾. Jfr. Tutein sang og spillede.

— 7. Giort Register over Egedes Grønlands Beskrivelse.

— 9. Hattemager Lüders, som druknede sig i Søndags⁸⁾, er funden i Dag. — Reist til Ørholm.

— 10. Hr. Gutfeldt blev indsat⁹⁾ af Prof. Bast. — Skrevet til B[e]rnst[o]rph efter Aftale med Br[a]ndt¹⁰⁾. — Kron-Printzen kom hiem om Aftenen.

— 11. Reist til Byen.

¹⁾ o: 24. Juli.

²⁾ som Justitiarius i Hof- og Stadsretten.

³⁾ Et Særtryk af Minerva 1788, 3. Kvartal. — Samme Dag omtales i Dagbogen et Middagsselskab hos Suhm, hvor bl. a. var til Stede Grevinde Rosenkrone, som derfra gjorde Cour paa Charlottenlund.

⁴⁾ Jvfr. 26. Juni.

⁵⁾ Jvfr. 27. Maj.

⁶⁾ Slotsforvalter og Gartner paa Frydenlund Peter Holbøll.

⁷⁾ Navnene paa en Del af Gæsterne anføres.

⁸⁾ o: 3. August.

⁹⁾ som Sognepræst i Søllerød. Jvfr. 9. Juni.

¹⁰⁾ Navnene er i Dagbogen skrevet med græske Bogstaver og Vokalerne udeladt. Det her omtalte Brev blev dog aldrig afsendt, men fandtes efter Luxdorps Død paa hans Bord i Sommerlejligheden paa Ørholm (sml.

August 12¹⁾. Fik i Aftes et Anstød af Cholica, som vedvarede hele Natten og i Dag forarsagede Brækkelse. — Cancellie-Collegium holdet i Dag. — Kom ikke paa Landet. — Birch, som fortalte, at han havde faaet Moldenhawers Prolegg. in N[ovum] T[estamentum], [besøgte].

— **13.** J[ustitz-] R[aad] Bartholin blev hentet herved imellem Kl. 7 og 8²⁾, men inden han kom, var Forfattere[n] af denne Dagbog hensovet.

Minerva 1790, 1. Kvartal, S. 146 ff.) og indeholdt Resultatet af de Underhandlinger, som de sidste Par Maaneder var ført mellem ham og Gehejmraad Chr. Brandt (jvfr. 17. Juni, 1. og 15. Juli). Iøvrigt henvises herom til nærværende Udgaves Indledning.

¹⁾ Indførslerne for de to sidste Dage i Dagbogen er skrevet med Joachim Junges Haand.

²⁾ om Morgenen. Albert Peter B. boede paa Gammel Torv.

LUXDORPHS TESTAMENTE

Min Gud, gjør du for Jesu Blod
Min sidste Afskeeds-Tiime god
(og som jeg troer min sal. Hustrues var).

I Følge det mig allernaad: under Stadfæstelsen af min sal: Hustrues og min Forskrivelse bevilgede, og herhos lagde Facultas testandi bliver min sidste Villie denne:

1. Jeg indsætter og udnævner mine udkaarne Venner Hr. Kammer-Herre Peter Fridrich Suhm og Hr. Cancellie-Raad og Raadstueskriver Svenning Lange til Executores testamenti og Skifte-Commissarier efter mig (da Lange kiænder alleene, om noget imod Formodning anl. Suhm, for saa vidt hand er min Creditor, skulle forefalde), og rætte de sig herved i alt efter Loven. Til en Erindring af mig behage de at modtage, Suhm den Spanske Printz Don Gabriels Oversættelse af Sallustio in folio, og Lange det Ibenholts Slag-Uhr med Sølv-Ziirater, som hænger paa Sahlen.

2. Min Begravelse skal, af gyldige Aarsager, skee paa det tarveligste. Hverken bruges 6 Heste, ikke heller føres Ordenen foran (paa begge Posters Besparelse haves Exempler i min Stand). Følgeskabet bestaaer af 2 Par, saasom salig Cf:Raad Hoppes ældste og Frue Etatz-Raadinde Kløkers Søn, og Executores. Min Kiste skal være af Rusvart som mine salige Forældres var. Paa Pladen skal blot staae mit Navn og Titler efter Maler-Academiets Bog. Fød den 24. Julii 1716. Død den ... og neden under: Impensa monimenti supervacua est. Memoria nostris durabit, si vita meruimus. Kisten sættes i min Fæderne Begravelse imellem min salige Moders og min salige Hustrues. Disse to ædle Siæle erindrer jeg aldrig uden med taareblandet Glæde. Animæ, quales neque candidiores terra tulit, neque queis devinctior altera nobis.

[Tilføjet: Min Begravelse (Folk maae giærne sige, hvad de ville) skal ei koste meere end 400 Rdr. Den latinske Sententz kand udelades. D. 12. Februarii 1783. Luxdorph].

3. Mine Gang-Klæder og Linned med hvad dertil henhører deeles, som Brug er, imellem mine Folk i Byen af Executores, som og bestemme, hvad der efter Boets Tilstand anstændig kand gives til Hellig Giæstes og Søllerøds Sogners Fattige; de anordne og hvis jeg i et og andet maatte have af Glemsomhed forbigaaet ...

4. Alle de store Portraiter og alle Diplomer og øvrige Papirer (for største Part liggende i Dragkisten paa Sahlen), som angaae min og min kiære salig Hustrues Personer og Slægtskab, skiænkes til det Selskab, der udgiver det Danske Magazin, tillige med den Svenske Priis-Medaille i Guld og Dalins didhenhørende Brev. I lige Maade de Brevskaber i det Mahonij-Bord i Daglig-Stuen, der meest angaae mine Poesier. Dog have Executores den Godhed i Forveien at eftersee alt dette og deraf, hvad de for got befinde, enten at brænde eller forsegle, for ei at aabnes førend i det følgende Aarhundrede. Eendeel Breve til mig haver jeg ladet binde i grønt Pergament; disse udskiæres og vel for største Parten, sær de fra min kiære Ven, Justitz-Raad Bartholin, Auctions-Directeur i Norge, opofres Ilden. Men hvad deraf holdes værd at giæmmes, hører og til Magazinet, saavelsom Grevernes Holsteins og Thotts Skilderier. Om mine faa Migniaturog Cabinet-Stykker tænker jeg at efterlade en særskildt Forklaring.

5. Paa Biblioteket findes trende forseglede Pakker, Dronning Mathildis Sag angaaende. *[Tilføjet: Disse ligge nok i een Convolut. D. 12. Februarii 1783. Luxdorph].* Disse indleveres uaabnede i det Kgl. Cabinet *[tilføjet: nu til Hans Kgl. Høihed Kron-Printzen. K:havn d. 4. Decembris 1786. Luxdorph]* tillige med en Samling af originale Breve til sal. Geheime-Raad Lerche fra dem, der have tragtet efter at bæres med Ridderordenerne, og en Begyndelse til et Register derover. Det vil beroe paa Hans May:ts allernaad: Gotbefindende alleene, om noget og hvad derfor skal gives. Ellers er der i Skabet paa Fod i Sovekammeret en heel Skuffe fuld af Breve fra H. K. H. Arve-Printzen og fra Stats-Secreterer Høegh Guldberg. Disse leveres Hans Excellence

til Eftersyn, og hvad hand leverer tilbage, giæmmes ogsaa ved Magazinet. [*Tilføjet*: Da Hans Excellence nu er Stiftamtmand i Aarhus, kand disse Breve ham paa denne Maade oversendes. K:havn d. 4. Decembris 1786. Luxdorph].

6. Til Maler-Academiet gives min Buste af sal. Becken og min sal. Hustrues Urne af Hr. Professor Wiedewelt. Denne er af sort Marmor med Opskrift AMABILUM THESAURUS. Paa en Træ-Forhøining malet et i Smerter døende Fruentimmer, hvorunder: The Saint sustain'd it, but the woman dy'd. Pope. Ligeledes sal. Conference-Raad og Justitiarii Willum Worm, malet i Doctor-Dragt, et Cabinet-Støkke af kunstig Italiensk Arbeide, og endnu nogle andre Cabinet-Støkker. Justits-Raad Albert Peter Bartholin ville ikke forsmæe mit Mahognij-Skriverbord.

7. Proclama behøvedes just ikke. Men, efterdi Skiftet dog neppe inden Aar og Dag kand til Ende bringes, efterdi der ligger Magt paa, at Catalogi over min Bog-Samling i Forveien haade inden- og udenlands saa vidt mueligt betids kunde blive uddeelte og bekiendte, kan der sagte skee Tillysning i Aviserne, som nu Brug er.

8. Catalogus over mine Bøger er af min gamle gode Ven Klokke Laurids Schov allerreede forfattet, men for at bringe den ræt i det Reene, nyder hand 300 Rdr. Herved ville hand i agt tage at: a. da der i mange af dem for og bag paa reene Blade adskilligt nyttigt findes antegnet, saadant da i Catalogo med et eller flere Kors ††† etc. bemærkes; b. at alle Longævi med deres Alder, og hvilke af dem ere kun tegnede, specificeres; c. ligeledes Land-Kortene af den støkkeviis samlede Atlas; d. jeg saae giærne, at alle de Værker, der aarlig fortsættes, besørgeres at være fuldkomne til Auctionsdagen; e. at mit Mss: Index Longævorum giøres færdigt. De tvende Almanakker med Sententzer udi giæmmer hand til min Afmindelse. Bøgerne paa Nærum, Udskuddet i Byen af de smaae Bibler og hvad der findes ved Tienerens Kammer, sælges efter en særdeeles Catalogus og indføres jo ikke i den store. De fleeste af Kobberstøkkerne paa Nærum, visse Landkort og Tabeller, den heele Cursus Nili af Norden, m. m., var det maaskee raadeligst tillige med nysbenævnte Bøger at sælge i Byen. [*Tilføjet*: Schov skiænkes af Hiertet disse 300 Rdr. og Al-

manakkerne. Men, efterdi hand ikke faaer Tiid til at befatte sig med Biblioteket, ombedes min gamle udkaarne Ven, Hr. Conference-Raad Erichsen, herudi at gaae Executorerne til Haande. D. 12. Februarii 1783. Luxdorph. — Nu er dette skeet af Studiosus Joachim Junge, eller snart kand skee. Executorerne ville bestemme hans Belønning tilstrækkelig. K:havn d. 4. Decbr. 1786. Luxdorph.]

9. Førend jeg nu indsætter nogen til Arvinger, burde jeg naturligviis viide, om der blivør noget at arve. Men saadant Overslag er mig fast umueligt uden Frygt for Misregning at giøre. Min sal. Hustrue og mig vare adskillige Vanhæld tilslagne, saa at vi bragte ingen Midler sammen. Jeg har tient længe paa et dyrt Stæd, med maadelig Løn og imellem stærkt tiltagende Overdaadighed, og Guds Aand alleene har giort, at vi altid have havt reene Hænder. Hand har derimod paa en fast ubegribelig Maade daglig givet os Føde som ud af Haanden, hvorføre vi ofte med Forundring have priiset hans Miskundhed. Men, for at komme til Sagen igien, haaber jeg dog, at der skal blive et Par Tusinde Rixdaler at arve. Min Giæld er følgende:

Gaarden i Nærum er pantsat for	2000 Rdr.
Kammer-H. Suhm	3500 -
Frue Etats-Raad[inde] Kløker	1200 -
Hr. Capitain Junge	400 -
Et Legatum skal udreedes til Wissingernes Familie paa	1000 -

Herom findes Oplysning af et Brev fra Hans Exc. Hr. Geh:Cf:Raad Holck af 4. Mart: 1762, som er indbundet blandt de andre; og, da det ikke videre er Sterboets Sag end at udbetale Pengene med Rente fra min sal. Hustrues Dødsdag, saa kand Resten overlades til Amtmanden over Aalborguus Amt.

Derimod regner jeg Gaarden i Nærum, helst nu da Fiskeriet bliver sat i Stand, for .....

	3000 Rdr.
--	-----------

Mit Bibliotek, der er over 12000 Volumina, og, at jeg selv skal siige det, ikke slæt udsøgte, med tilhørende Kobberstøkker og Mathematiske Instrumenter for ....

	6500 -
--	--------

Guld- og Sølv-Mynter, Pretiosa og Løsøre
i Staden og paa Nærum . . . . . 2000 Rdr.

Men hvorom alting er, deeles Beholdingen i tvende lige Parter. Af den eene Part tager Jomfrue Christine Hansen, ældste Datter af den velsignede Guds Mand, sal. Hr. Maurids Hansen, fordum Sognepræst til Hellig Giæstes Meenighed, forlods og til egen Raadighed uden Væрге, 500 Rdr. Resten tilfalder hendes brave Frue Moder, som hun meest anvender til hendes tvende yngre Døttres Nytte, i sær den yngstes, hvis Navn er Ane Bolette.

Den anden Part deeles igien i 5 Lodder. Deraf nyder Frøken Elisabeth Magdalene Busekist, nu i Wiborg, der er af min sal. Hustrues nær Slægt, tvende Lodder eller en Broderlod, paa samme Maade i Henseende til Raadigheden som om Jfr. Hansen før er meldt, men Hr. Immanuel Gerhard Vieth, Provst og Sognepræst til Sønderup og Nordrup i Slagelse Herred, hans trede Døttre hver en Systerlod, som af Faderen annammes, dog uden at hand derfor staaer til mindste Ansvar eller Regnskab. *[Tilføjet: Denne Artikul er nu forandret].*

10. Den gamle Familie-Ring, som har været Oluf Hendrichsens, arves af Frue Etats-Raadinde Kløcker, min elskelige Niece, som vist vil besørge, at den bliver i Wormernes Familie, dog besørger K:H. Suhm først, at den stikkes i Kobber og tillige med min salig Mormoders Forklaring, saaledes som den af hende selv er bogstaveeret, samt hvad anden Oplysning hand kand finde, indføres i det Danske Magazin.

11. Bliver Beholdingen saa meget over 2000 Rdr., gives det Danske Cancellies Bud Niels Brun noget, hvad det kand være, til Erindring af 100 Rdrs Værdie. *[Tilføjet: Dette udgaaer, siden Gud har kaldet ham. D. 12. Februarii 1783. Luxdorph].*

Forestaaende Document var i Begyndelsen kun bestemt til at være en Udkast eller Kladde. Men da Hr. Cancellie-Raad Svenning Lange har ved Eftersyn fundet det læseligt og tydeligt, ligesom og alting derudi er skrevet, udslættet og igien tilsat med min egen Haand, saa sparer jeg mig den Umage at renskrive det, men erklærer det for Instru-

mentum authenticum og for min virkelige og efterrættelige sidste Villie, alt under Guds Velsignelse, som gjør riig. Kiøbenhavn d. 6. Augusti 1781.

Bolle Willum Luxdorph. Eegen Haand og Segl.

[L. S.]

Optegnelse paa

hvor visse Støkker, som findes ophængte i Cabinettet eller andensteds, kunde henses.

1. Til det Kongelige Maler-Academie: Conference-Raad Willum Worm i Doctor-Dragt, som før er meldt. La Maison quarrée de Nismes og et større med Rudera, malede af Ancherne. Tvende Landskaber med Broer, malede med succo cyani af Wesselerne. En Satyrus hos en Nymphe af Generalinde Finck. Maria med Barnet, solgt mig for Salvator Rosa's Arbeide.

2. Generalinde Schulenburg i Colding: Min Farfader Hr. Bolle Luxdorph, Ridder. Comtesse Knuth, hendes Naades salig Moder, blaae Kiortel, oval forgyldt Ramme. Min salig Fader Obrister Luxdorph, Brasselet-Størrelse.

3. Frue Etatz-Raadinde Kløcker: Min sal: Moder, ovalt med Favoriter. Ditto udklædt i Slavedragt med sort Masque. Admiral Lemvig. Cf:Raad Willum Worm med stor Klud. Biskop Worm, Brasselet-Størrelse, og endnu 3 Migniaturfrentimmer, siden det eene skal være min sal: Mormoder.

4. Frue Justitz-Raadinde Jacobi: Min og min salig Kones Silhouetter. Lieutenant Junge. Geh:Raad Harboe, Ridder, og Frue, Brasse[le]t-Størrelse. Geh:Raadinde Harboe, større laqueret Ramme med Fylding. Toe Brasseletter i Drag-Kisten, skal være Beverhaupt og min salig Kones Moder.

5. Justitz-Raad Albert Peter Bartholin: De 2 Tegninger af Nærum. Cf:Raadinde Junge, det store; ligeledes Migniaturstøkket med en Morian hos. General Arnoldt i Drag-Kisten. 2 fiirkantede og 2 ovale Hoveder, det eene tegnet af Jomfrue Treschow og de 3 andre af hans Johannes.

6. Frue Baronesse Guldencrone: Hendes eget Portrait.

7. Min salig Kones og mit Portrait, malede af Voltmar, ønskede jeg, at Frue Geheime-Raadinde Hielmstjerne ville modtage.

Alle de andre Støkker i Cabinettet samt Geh:Raad Desmercières i Dragkisten og et Carricatur af mig i lang Kiol,

som staaer inden for Cabinettet, skiænkes Hr. Kammer-Herre Suhm, eller rættere Frue Kammer-Herinden. Kiøbenhavn d. 6. Augusti 1781. Luxdorph.

Frue Geheime-Raadinde Hielmstjerne ville ikke forsmaaer mit store Skilderie, som Fuchs har malet. D. 12. Februarii 1783. Luxdorph.

Da jeg siden har solgt mit Stæd i Nærum og aarlig forøger min Bog-Samling imellem 4 til 500 Rdr., saa troer jeg at kunde anslaae mit Boe til 9000 Rdr., hvorimod min Giæld (da endog det forommelte Legatum med meere er udbetalt) bestaaer alleene i 4600 Rdr., neml. til:

Hr. Kammer-Herre Suhm	3000 Rdr.
Frue Etatz-Raadinde Kløcker.....	1200 -
Capitain Junge [tilføjet: er betalt]	400 -
S[umm]a ut supra... 4600 Rdr.	

Bliver igien 4400 Rdr. meere eller mindre.

Jeg forandrer derefter den 9de Artikul saaledes:

1. Jomfrue Christine Hansen faaer..... 600 Rdr.
og hendes Søster Ane Bolette..... 400 -
den første uden Værge, den sidste under Moderens Raadighed.
2. Frue Generalinde Schulenburgs Datter,
som er Kloster-Frøken .....
- 500 -
[Tilføjes: Denne Sum til Frøken Gulden-
crone forøges til 1000 Rdr. i alt, efterdi
min Giæld er nu 400 Rdr. mindre. Kiø-
benhavn d. 4de Decembris 1786. Lux-
dorph].
3. Conference-Raad Erichsens Søn, Bolle
Willum..... 400 -
4. Frøken Busekist til egen Raadighed... 500 -
5. Provst Vieths 3 Døttre, hver 200 Rdr.
under Faderens Raadighed .....
- 600 -
6. Ane Bolette, Sidses Datter, 50 Slettedaler,
og Præsten i Søllerød behager desuden
at uddeele til dem i Sognet, som min
kiære salig Hustrue har baaret, eller ere

opkaldte efter hende, 100 Slettedaler,
gør i alt ..... 100 Rdr.
Herved forstaaes Bønderbørn, og over-
lades til Hans Velærværdigheds egen
Skønsomhed.

Naar ellers de i foregaaende Artikler fastsatte Udgifter
og Legata ere udreedede, om da Executores, i Følge den
3die Artikel, faae noget til overs, som er værd at frembyde,
skiænkes det det Kongelige Communitet til hvad Brug Com-
missionen bestemmer.

Gud vær mig Syndere naadig!
Kiøbenhavn d. 12. Februarii 1783.

Luxdorph.

Efter den egenhændig nedskrevne Original i Landsarkivet for Sjælland
(Hof- og Stadsrettens ekstraordinære Boer 1790).

TILFØJELSER OG RETTELSE

BIND I

- S. 74, L. 5—6 o. og Note 3. »Von Mitternacht komt Gold« er Indskriften paa en Dukat, som oprindelig er udmøntet 1697 (sml. Beskrivelse over danske Mynter og Medailler, Chr. V, Tavle XL, Nr. 1, og XLI, Nr. 2).
- S. 82, L. 6 o. »Forbandelserne«, o: de Klausuler, der hæftede paa Universitetsgodset, som ikke maatte afhændes »under Guds Hævn, Straf og Vrede«.
- S. 125, L. 11 o. Psalm. 82 har kun 8 Vers; 82,12 maa derfor være en Skrivfejl i Dagbogen.
- S. 164, L. 11 o. Aperationer — læs: Operationer.
- S. 185, L. 1—2 o. »[? man]« udgaar; havde søgt o: havde søgt Embede.
- S. 234, L. 13 o. Schindel[?] — læs: Schouboe.
- S. 245, Note 1. Juli — læs: Maj.
- S. 248, L. 3 o. Bredsted — Fejlskrift i Dagbogen for: Bredstrup.
- S. 315, L. 20 o. og Note 7. Med St. menes Efterfølgeren Stockfleth.
- S. 330, Note 2. Frederiksstads — læs: Frederiksstad.
- S. 338, L. 12 o. Justitsraad Poul Vogt var død, da Dommen faldt.
- S. 375, Note 1. Ehlers — læs: Elers.
- S. 396, L. 7 n. var gift med — læs: blev 1775 gift med.
- S. 400, Note 1. Holstein — læs: Holsten.
- S. 480, L. 16 o. for Tall-Lotteriet — d. v. s. formedelst Tab i Tallotteriet.
- S. 482, Note 5. Om »Svend Felding« se ogsaa Bruuns P. F. Suhm, S. 309.

BIND II

- S. 7, L. 12 o. Støcken — læs: Bløcker; der menes rimeligvis E. C. v. Blücher. Under 17. Juli 1778 (II 155) maa ogsaa læses: Bløcker.

- S. 7, Note 9. Maj — læs: Juni.
- S. 20, L. 2 o. og Note 2. Sidse var en Husmandskone i Nærum.
- S. 74, Note 1. Bayer nævnes Bd. I, S. 484.
- S. 75, L. 7 o. Strange — læs: Stange.
- S. 99, L. 1 o. Der menes sikkert Armands Sø-Ur.
- S. 126, L. 2 o. referede — læs: refererede.
- S. 134, L. 4. o. G:Rd. — læs: Cf:Rd.
- S. 140, L. 18 n. Korn — Fejlskrift i Dagbogen for: Horn.
- S. 153, L. 14 n. Stedet er forskrevet; Meningen er: Baggers Broder Major B. bliver Obrist-Lieutnant.
- S. 158, L. 17 o. og Note 4. Lenore er Luxdorphs Tjenestepige.
- S. 173, Note 4. Rimeligere er det maaske, at Luxdorph i dette Tilfælde mener Mart. Ehlers, Prof. i Kiel, der 1779 udgav: Betrachtungen über die Sittlichkeit der Vergnügungen. Luxdorph kalder iøvrigt ogsaa Elert for Ehlers.
- S. 178, Note 1. Anton — læs: Antonius (o: Tønne).
- S. 179, Note 8. Brænde — læs: Gærdsel.
- S. 180, L. 4 o. og Note 2. »Haabet« er Borres Ejendom paa Vesterbro, jvfr. Note til 5. April 1788.
- S. 191, L. 12 o. æste — læs: læste.
- S. 197, L. 4 o. Kofod, Ancher — læs: Kofod Ancher.
- S. 216, L. 17 o. Secreteter — læs: Secreterer.
- S. 258, L. 17 o. Schlegel og Balle, og hand — læs: Schlegel, og Balle og hand.
- S. 283, L. 22 o. Junghaus — læs: Junghans.
- S. 305, L. 22 o. Nøragger — Fejlskrift i Dagbogen for: Nørregaard.
- S. 307, L. 3 n. 299 ff. — læs: 229 ff.

REGISTER

Parentes om Tallet betyder, at vedkommende Person eller Lokalitet omtales paa Siden, uden at Navnet udtrykkelig nævnes. — Kun hvor man ved Personer af samme Navn har ment at have fuld Sikkerhed for deres Identitet, er de sammenført i Registret.

- Aabenraa Amt I 359.
- Aabye, Thomas († 1820), Rentekammerembedsmand, II 340 f., 344 f.
- Aachen I 347; II 11, 113, 232.
- Aagaard, Bolette Sophie, se Hersleb. — Jens († 1759), Justitsraad, I 95. — Lise († 1793), g. Bendz, II 89 (131). — Peter († 1790), Kancellideputeret, I 6 f., 30 (her staar ved Trykfejl W. i Stedet for P.), 37, 45, 54, 107, 115, 120, 125, 147, 165, 175, 179, 183, 196, 202 f., 206, 209, 214 ff., 219, 225, 229 f., 234, 242 f., 245 f., 248, 253 f., 256, 262 f., 266, 271, 274, 278, 283, 293 f., 298, 305 ff., 314, 335, 337, 341, 351, 354 f., 361, 371 f., 379, 381, 384, 398, 401 f., 416, 418 f., 421 ff., 427, 447—51, 455, 468—72, 478—81, 483 ff.; II 1—4, 12, 14, 20, 30 ff., 34, 38, 44 f., 57, 61, 64, 72, 75 ff., 90 f., 93 f., 96 ff., 101, 103, 106 f., 112, 114 f., 127, 135 f., 143—47, 156 f., 162 ff., 166, 168, 173, 184 f., 193—97, 199 f., 203, 207, 215, 219, 222, 226, 233, 237, 249, 256, 269 ff., 273—76, 279, 301—04, 309 ff., 316 f., 320, 322 f., 327, 329, 340, 345—49, 351, 355 ff., 359 f., 366, 375—83, 386 f., 389, 391, 398—401, 408 f., 414, 416. — Peder Andreas († 1779), Provst, II 5. — Peder Hersleb († 1791), Højesteretsadvokat, I 263, 456; II 165, 196, (256), 322 f., 346, 399 f., 403 ff. — Sophie († 1778), g. Borre, I 371; II 90, 117, 120, 151, 155, 159 f.
- Aagesen (1758) I 67. — Mathias († 1776), Sognepræst, II 29, 31.
- Aakær Amt I 422. — Gaard I 454.
- Aalborg I 32, 66, 70, 99, 105, 148, 158, 176, 222, 256, 260, 269, 287, 292, 321, 325, 328, 337, 341, 363, 365, 393, 409, 453; II 145. — Raadstue I 35, 102. — Budolfi Kirke I 105, 199; II 173. — Vor Frue Kirke I 285. — Hospital I 134, 144. — Skole I 248; II 234. — Stift I 69, 147, 153, 228, 470; II 166, 226. — Amt II 422.
- Aalborgske Efterretninger, Avis, II 145.
- Aarhus I 181 f., 219 f., 225, 237, 255, 282, 284, 317 f., 324, 379,

- 402, 419, 423; II 107, 313. — Bispegaard I 142, 266. — Domkirke I 23, 340, 378. — Hospital I 257; II 372, 376. — Skole I 40; II 197. — Stift I 62, 69, 135, 251, 287, 315, 339, 379, 413, 485; II 57, 94, 121 f., 135, 165, 226, 312.
- Aary (Aarij), Andreas, Bogjøde, II 36, 353. — Peder Ebbesen, Borger i Kbhvn., I 425.
- Aasheim, A. N. († 1800), Læge, II 177.
- Aaskow, Urban Braun († 1806), Læge, I 136, (141), 203; II 39, 67, 263, 316.
- Aastrup, Voldborg H., I 1, 6—10, 14, 244, 264, 279, 295, 314, 317, 353; II 156, 254, 416.
- Abbestée, Anna Elisabeth († 1770), g. Bruun, I 340. — Catharina Marie († 1770), g. Graah, I 141, (340), 367. — Elisabeth Marie († 1752), g. Fabricius, I 157 f. — Joh. Ludvig († 1774), Supercargo, I 141, 164. — Peter Herman († 1794), Guvernør i Trankebar, II 181, 202.
- Abildgaard, Anna, se Oxholm. — Nicolai Abraham († 1809), Maler, II 146, 232, 324 f., 334, 348, 359. — Peder Hersleb Pedersen († 1799), Præst, I 446, 473; II 132, 134, 140, 199, 213, 243, 383, 408. — Peter Christian († 1801), Veterinær, II 43, 189, 217, 249, 253, 268 ff., 279, 296, 298 ff., 331, 361. — Søren († 1791), Arkivtegner, I 218; II 271, 299.
- Aboe, Thøger († 1806), Søofficer, I 439, 448, 451.
- Abraham, Kancellibud, se Goldschmidt.
- Abrahams, Levin, Jøde, I 247, (249), 250 ff., 254, 256, 259.
- Abrahamson, W. H. F. († 1812), Forfatter, I 377.
- Ackermann, Jfr. (1777), II 98. — Johan Benjamin († 1768), Boghandler i Kbhvn., I 329, 350. — M. M. Ch., M:lle, II 54.
- Adeler, Frøken (1767), I 316. — Conrad Vilhelm († 1785), Baron, til Dragsholm, I 475; II 208. — Frederik Georg († 1810), Amtmand, I 36; II 165, 226, 257, 372, 378, 403. — Frederikke Louise († 1810), g. Holck, II 257. — Ulrica Helena, se Cicignon.
- (Lente-Adeler), Chr. († 1757), Godsejer, I 18 f. — Fred. Chr. († 1791), Kirkeinspektør i Sjælland, I 290.
- Adler, Jac. G. Chr. († 1834), Orientalist, II 303, 322, 324, 335, 339, 342, 353, 405.
- Admiralitetetsretten I 61.
- Adolf, Hertug af Holsten-Gottorp († 1586), I 91.
- Adolf Frederik, Konge af Sverige († 1771), I (11, 358).
- Ædtzlev, Jens († 1757), Konferensraad, I 24. — Konferensraadinde († 1757), I 27.
- Adzer, Jfr. (1785), II 343. — Daniel († 1808), Medaillør, II 78, 370. — Lorentz II 370.
- Afrikanske Kompagni I 101, 152, 205, 286.
- Aftenposten II 2.
- Agerskov (Aggerskov), Christian

- Pedersen** († 1789), Deputeret, I 426; II 33, 35 f., 148, 198, 226, 257, 260, 264, 295. — Key, Agent, hans Hustru († 1776), II 83.
- Agger** se Aker.
- Aggershus** se Akershus.
- Aggershvile**, Søllerød Sogn, I 276, 371; II 82, 114, 147, 209, 233.
- Aggersø**, Vester Flakkebjerg H., I 400; II 17, 86.
- Agilte ved Hørsholm** I 368.
- Agrigentum**, Sicilien, II 406.
- Ahl, Jean** († 1795), Instrumentmager, I 170, 211, 369, 382.
- Ahlefeldt**, Slægten, I 91; II 338. — **Anna Margrethe Dorothea** († 1759), g. Holstein, I 96. — **Bendix**, til Haselau († 1782), I 19. — **Cai Burchard** († 1788), Greve, II 180. — **Chr.** († 1791), Greve til Langeland og Rixingen, I 221, 361; II 329, 338. — **Christine Sophie** († 1792), g. Gähler, I 417, 446, 448, 451, 454. — **Conrad Vilhelm** († 1791), Overkrissekreter, I 31, 48, 58, 67, 89, 100, 183, 200, 221, 233, 285, 288 f., 302 (?), 333, (373), 392 (?), 416. — **Eiler Christopher** († 1806), Amtmand, I 395, 398. — **Ferd. Anton Chr.** († 1815), Diplomat, I 333, 406, 409; II 170. — **Frederik** († 1773), Greve til Langeland, I 137; II 88. — **Godske** († 1541), Biskop, I 90. — **Hans** († 1780), Finansdeputeret, I 103 f., 106, 109, 115 (?), 134, 148, 172 f., 175, 182, 195, 226 f., 230. — **Hans Adolf** († 1761), Gehejmekonferensraad, I 2, 16, 147. — **Hans Adolf** († 1807), Officer, I 231, 273, 286, 289, 300, 361, 478; II 12, 66, 228, 260, 276, 309, 328 f. — **Hedevig Albertine** († 1775), g. Vind, I 197. — **Henning** († 1778), Gehejmemaal, I 335. — **Henrik**, Oberstlt. (1648), I 93. — **Johan Henrik** († 1770), Amtmand, I 290, 300, 317, 398. — **Sofie Amalie** († 1759), Comtesse, I 100. — **Sophie Louise** († 1793), g. Holck-Winterfeldt, Overhofmesterinde, II 313. — (? **Vilhelmine Hedevig**, f. v. Gram), Grevinde og Datter, I 42.
- Ahlefeldternes Gravkapel**, St. Knuds Kirke, Odense, I 88. — **Ejendomme i Slesvig** I 90.
- Ahlemann**, Georg Ludew., Provst og Præst i Pinneberg, I 311.
- Ahlers**, Amalie, g. Klingbeck, I 65, 137, 156. — **Anne Cathr.** (1758), Mad., I 65.
- Akademiet for de skønne Kunster**, se Kunstakademiet.
- Akeleye**, Ingeborg († c. 1804), g. 1. Løvenskiold, 2. Ingmann (Manderfeldt), I (260, 273, 285), 319, 323, 330, 384, 389, 398; II 292. — **Jens Werner** († 1772), Kommandørkaptajn, I 260, 273, 285, 288, 295, 301, 320. — **Johannes** († 1779), Søofficer, II 36 (?).
- Akers Præstegæld**, Akershus Amt, I 436, 449.
- Akershus (Aggershus)** I 145; II 14. — Amt I 29, 138, 140, 165, 189, 200, 258, 321, 457; II 314, 408. — Stift I 64, 113, 150, 216, 235, 240, 268, 297, 307, 470, 473; II 2, 75, 94, 166, 415.

- Albertin, Peter († 1779), Amtmand, I 467.
- Alexander, William, af Bergen I 80 f.
- Algier I 22, 378, 403 ff., 412, 431, 440, 452; II 174, 250.
- Algstrup, Skippinge H., I 20, 244.
- Allerup, Skoleholder, II 54.
- Allesø, Lunde H., I 56.
- Allinggaard, Hids H., II 14.
- Almer, Friedrich Ephraim, Kasserer, II 396.
- Alrøe, Anna Johanne († 1763), g. Schyth, II 345.
- Als I 108, 280, 325, 380.
- Als, Peder († 1776), Maler, I 235.
- Alsing, Jernværksejer i Romsdalen, I 264.
- Alslevgaard, Fakse H., I 20 f.
- Alsted, Alsted H., I 241.
- Alster, Biflod til Elben, I 310.
- Alstrup, Hans Jacob Barchmand, Kancelliraad, II 10.
- Alten, Finmarken, I 163.
- Altenhof, Slesvig, I 309.
- Altona, I 89, 94, 200, 204, 309, 311, 318, 359, 367, 374, 410, 428, 460; II 41, 154, 328. — Kirker I 94; Synagoge I 94, 311. — Jfr. Banken i Altona.
- Amager I 34, 98, 100, 147, 171, 173 f., 201, 374, 418, 463; II 127, 255, 318.
- Ambders, Nic. Bernh. († 1763), Kancellisekretær, I 8, 190.
- Ameln II 196. — Reinholdt II 151.
- Amerika, Amerikanere, I 29; II 83, 127, 151, 201, 216, 241, 381. — Jvfr. Vestindien.
- Ammendrup, Baarse H., I 19.
- Ammentorp, Student, II 12. — Anders Nielsen († 1797), Præst i Tirsted, II (12).
- Ammitzbøll, Laurids († 1775), Proprietær, II 57.
- Amrum, Løve H., Ribe Stift, I 259, 435.
- Amsterdam I 194, 345, 347; II 3, 54.
- Amyot, fransk Forfatter, II 174 f.
- Anakreon II 344, 358.
- Ancher, norsk Præst, II 312. — Johanne Maria Kofod, se Sevel. — Lorents († 1798), Præst og Filolog, II 11, 19, 21 f., 28, 51, 53, 415. — Peder Kofod († 1788), Retslærd, I 17, 41, 45, 65, 69, 76, 79 f., 85, 107, 120, 133, 148, 169, 173, 175, 197, 203, 210—13, 227, 247, 257, 269 f., 277, 285, 292, 299 f., 304, 327, 329, 339, 354, 356, 374, 381, 384, 389, 397, 399, 402, 405, 407, 410, 416, 420, 447, 450, 452, 461, 468, 470; II 1, 6, 11 f., 22 f., 30, 38, 45, 52, 56, 60, 65, 67, 75, 98, 102, 140, 150, 163, 189, 193 f., 197 (jvf. II 428), 210, 238, 242, 245, 256, 272, 276 f., 295, 336, 365, 408, 414 f. — Ursula Elisabeth, se Wodroff. — Jvfr. Anker.
- Anchersen, Mad., I 362. — Ancher († 1760), Læge, I 110. — Catharina, se Wiel. — (? Hans Chr. † 1791), Brygger, I 212, 296. — H. P. († 1765), Professor, I 9, 27, 36, 159, 179, 181, 214, 241, 243. — Joh. Joachim († 1785), Højesteretsadvokat, senere Assessor, I 56, 100, 138, 157, 182,

- 186, 202, 210, 231, 234, 237 f., 257, 272, 299, 301, 325, 384, 390, 392, 397, 399, 409, 411, 416, 418, 420, 424, 450, 460, 467, 470; II 30, 33, 63, 65, 102, 140, 143, 171 f., 195, 225 f., 345, 350, 359 f., 364. — Søren († 1781), Rektor i Odense, II 188.
- Anchershvile, Anchersminde, se Vilhelmsdal.
- Anders, Kancellibud, I 136. — Kusk hos Luxdorph, II 66, 74, 76, 197.
- Andersdatter, Kirsten, i Nærum, II 47.
- Andersen, Mad. (1771), I 416. — Anders (1748) I 22. — Anders i Nærum I 183 (?); II 318. — Christen I 20 f. — Johan, Stadskaptajn i Kbhvn., I 377, 457, 468 f. — Lars i Lyngby II 289. — Niels I 272. — Ole, Byfoged i Aarhus, II 49. — Peder fra Bonderup I 11.
- Andresen, A. J. († 1767), Raadmand, I 284, 329. — Chr. († 1777), Amtmand, II 107. — Guldbrand, Regimentskvartermester, I 282 ff., 286—89, 292 f., 295, 301; II 146 (?). — Jens († 1772), til Benzonsdal, I 40, 44, 140, 144, 331, 376 (?), 384 (?), 452.
- Ane, Tjenestepige hos Luxdorph, II 291, 318, 340, 353; jvfr. Christensdatter, Ane. — Chr. Holsteins Husholderske, se Køselau. — Smeds I 19.
- Ane Bolette i Nærum II 425.
- Angel, Slesvig, I 89 f.
- Angeli, Franciscus Maria († 1809), Husarofficer, I 224.
- Angell, Karen († 1788), g. Suhm, II (28), 45, (52), 56, 78, 101 f., (104, 116), 123, (135), 138, 165, 173, 194, 204, 227, 283, 315, 323, 335, 363, 414 ff., 425. — Thomas († 1767), Købmand, Legatstifter, I 321, 372, 387, 396, 420; II 136, 282.
- Angelo, Lærling hos Kobberstikker Guiter, II 235.
- Anhalt-Bernburg, Prinsen af, se Friedrich Albrecht.
- Anholt I 172; II 83, 241.
- Anker, Bernt († 1805), Handelsmand, I 312; II 295 f., 355. — Carsten Tank († 1824), Statsmand, I 247, 249, 277, 443; II 69, 162, 179, 225, 289, 302, 308, 424. — Chr. († 1765), Handelsmand, I 231; II 165. — Erik († 1785), Agent, Jernværksejer, I 185 ff., 191, 199 f., 202, 216, 223 f., 226, 233. — Peter († 1832), Guvernør i Trankebar, I 247, 249, 277; II 424.
- Anna Karoline af Nassau-Saarbrück († 1824), Hertuginde af Glücksborg og af Bevern, II 260, 309.
- Anna Sophie Magdalene Frederikke Ulrikke († 1804), Eventyrerske, I 378, 381, 398 f.
- Anson, George († 1762), engelsk Søhelt, I 446.
- Anspach, Markgreven af, II 128, 141.
- Antoinette Amalie af Blankenburg, Hertuginde af Brunsvig-Wolfenbüttel, I 63.
- Antwerpen II 150, 194.
- Antvorskov I 393; II 12. — Slot I 10 f., 88, 135. — Rytterdistrikt

- I 357. — Amt I 13, 72, 139, 143; II 199, 216. — Arresthus (Slagelse) I 363, 365.
- v. Aphelen, Hans († 1779), Professor, II 184. — Poul II 173.
- Appel, Kein, Skolemester, I 14.
- Appleby, Peter († 1774), Rebslager, Skibsbygger, I 282.
- Arabien, Arabisk I 219, 238; II 360, 406.
- Arbien, Magnus Gustav († 1760), Hofmedaljør, I 108. — Peter, By- og Raadstueskriver i Kristiania, II 334.
- Archipelagus, Pest i, I 131 f.
- Arendal, Norge, I 244, 249.
- Arendrup, Løjtnant, II 39.
- Arenfeldt, Jacob († 1788), Søofficer, I 384, 437.
- Arenskjolds Have (ved Ejderen) I 117.
- Arenstorff, Frants Ludvig († 1775), Medlem af Krigsdirektoriet, I 300, 455. — Fred. († 1762), Konferensraad, Landsdommer i Viborg, I 88, 101, 103, 167.
- Arentz, Anna Schielderup († 1757), g. Treschow, I 39. — Frederik († 1779), Biskop, I 163, 181, 190 f., 193; II 144.
- Arff, Joh. Gerhard († 1781), Søofficer, I 439; II 222.
- Argens, fransk Filosof, II 250.
- Aristofanes II 155.
- Aristoteles II 126, 131, 145.
- d'Armand, Jean Abraham († 1819), Hofurmager, II (99, jvfr. II 428), 215, 234, 239, 249, 319.
- Arnsmagnæanske Legat I 69—74, 87, 98, 101, 426, 459 ff., 464, 467, 470, 472, 481 ff.; II 3, 5 ff., 12, 23, 33, 38, 40 f., (46), 53 f., 56, 64, 70, 89, 91, 105, 113, 129, 140, 163, 168 f., 175, 181, 189, 197, 216, 222, 241, 252, 280, 349, 363, 367, 375, 388.
- Arnold, Johan Frederik († 1785), Amtmand, II 112.
- Arnoldt, Hans Jacob († 1758), General, II 424.
- Arnstedt, Ernst Lebrecht († 1791), Officer, I 240 f., 269, 272, 289, 293, 334.
- Arrian, græsk Historiker og Filosof, II 93, 95.
- Arts Herredsting I 77.
- Ascanius, Peder († 1803), Zoolog, I 63.
- Ascheberg, Holsten, I 311, 313, 403.
- Asiatisk Kompagni I 2 f., 5, 10, 13, 57, 133, 150, 295, 353, 366, 400, 465; II 1, 26, 47, 50 f., (54 f.), 62, 218, 223, 226, 281, 283—87, (288), 291, 313, 330, 341, 346, 369; jvfr. Kina, Ostindien.
- Asminderød, Lyng-Kronborg H., I 100; II 174.
- Asmindrup, Merløse H., II 300.
- Asmunds Saga I 301.
- v. Aspern, Jfr., I 479. — Jac. Fred. († 1758), Byskriver i Kbhvn., I 149. — Jac. Wilh. († 1792), Konferensraad, I 94, 98. — Vilhelm, I 149.
- Assens I 197, 221; II 25 f., 63, 307.
- Asserous, Laur., Præst, II 311.
- Asserstrup, Laalands Nørre H., II 341.
- Astrup, Jens († 1808), Kammerraad, I 412.

- Athias, Joseph, Rabbi, II 3.
- Atke, Peter († 1792), Stiftsskriver, II 115, 246, 251, 298.
- Attemose Bakker, Søllerød Sogn, I 375.
- d'Aubert, François Jacques Xavier († 1793), Officer, I 48; II 366.
- August II, Konge af Polen, II 265.
- August Wilhelm, Prins af Prøjsen, I 62.
- Augusta, Prinsesse af Sachsen-Gotha († 1772), I 381, (404).
- Augustenborg, Prins af, se Frederik Christian.
- Augustin, Johan Samuel († 1785), Etatsraad, I 101, 140, 328, 368; II 109, 171, 223, 248, 300, 309, 355 f., 362.
- Augustinus, Kirkefader, II 88.
- Ausonius, romersk Forfatter, II 159.
- Aveman, Fred. († 1800), Gehejmelegationsraad, II 214, 293.
- Aviscensur I 23, 26 f., 29 ff., 33, 49, 56.
- Avnsbjerg, Lysgaard H., I 30.
- Axelsen, Carl, Kusk hos Luxdorph, II 141, 173. — Niels I 476.
- Azorerne I 50.
- Baade, Jørgen Clausen, Korporal ved Husarerne, I 5, 16.**
- Baag Herred II 369.
- Baar, Jens († 1788), Etatsraad, I 338.
- Bach, Joh. Georg Christoff († 1775), Oberstløjtn., I 156.
- Baden, Jacob († 1804), Professor, I 298; II 9, 213, 216 f., 222, 224, 251, 253, 269, 296, 330 f. — Tor-
- kel († 1805), landøkonomisk Forfatter, II 366.
- Bager se Bagger.
- Bagger, Lagmand, Etatsraad, I 304. — Charles Friderich (f. 1780), II 213. — Cecilie I 459. — Frederik († 1791), Godsejer, Forfatter, II 382. — Hans († 1693), Biskop, I 469. — Hans Frederik († 1811), Officer, I 389, 464; II 153 (jvfr. 428), 213. — Joh. Poul († 1794), Kancellisekretær, senere Assessor i Højesteret, I 38, 197, 237, 244 (?), 247, 250, 261, 266, 269, 282, 291, 294, 301, 304, 306, 317, 337, 353, 355, 361, 364, 371, 375, 377, 379, 383, 385, 389 f., 416, 420, 438, 446, 449, 459, 464, 481; II 11, 44, 47, 60, 82, 84 f., 88, 113, 117, 120, 123, 141, 144, 153 (jvfr. 428), 158 f., 161, 163, 193, 213, 215, 229 f., 247, 252, 256 f., 381. — Johanne Marie († 1773), I 469. — Lise, se Borre. — Søster Svane, g. Brorson († 1800), Provstinde, II 32, 233, 300.
- Baggesen, Jens, Digter, II 331, 346, 348, 367.
- Baggesvogn Hospital, Vennebjerg H., I 85, 103, 108.
- Bahrtdt, Karl Friedrich († 1792), tysk rationalistisk Teolog, II 381.
- Bajazeth, Sultan Mustafas Broder, I 387.
- Balche, Regimentskvartermester, I 282.
- Balle, Karen († 1808), g. 1. Raun, 2. Friis, II (271). — Nicolai Edinger († 1816), Professor, senere Biskop, I 429, 451; II 11,

- 19, 21 f., 24, 52, 54 ff., 68, 115, 132, 139, 145, 160 f., 173, 176, 189, 192, 203, 214 f., 217, 222, 226, 238 ff., 243, 245, 248, 253, 256, 258 (jvf. 428), 261, 264, 266, 270 f., 280, 282, 294, 296, 298, 301 f., 304, 311, 320, 322, 324, 329, 333 ff., 339, (340), 347 f., 353, 364, 394 f., 410. — Peter Moldrup († 1765), Stadskonduktør, I 224, 242.
- Ballerup, Smørum H., I 228, 455; II 102, 310.
- Balling, Emanuel († 1795), Forfatter, II 61, 346. — P. S., Højesteretsadvokat, I 360 f., 379.
- Balvig (? Morten, † 1808), Præst, II 220, 222.
- Bamble Fogderi, Bratsberg Amt, I 146; II 3.
- Bang, Slægten, II 245. — Andreas († 1801), Assessor, I 462; II 62, 382. — Antoinette, se Horn. — Chr. Fr. († 1781), Søkadet, II 242. — Fred. Ludv. († 1820), Læge, II 36, 237, 245, 265, 337, 374, 377, 380, 390. — Hans Otto († 1764), Professor, I 41. — Jens († 1808), Læge, I 265. — Jørgen Andreas († 1791), Præst, II 245. — Louise, se Hansen. — Marcus Frederik († 1789), Biskop, I 484; II 6, 67, 104, 247. — Niels Christian († 1760), Kammerraad, Godsforvalter, I 22. — Oluf († 1783), Klokker, Genealog, II 133, 188. — Oluf Lundt († 1789), Kammeradvokat, Generalprokurør, I 164, 167, 182, 188, 202, 213, 238, 255, 272, 294, 348, 391 f., 420, 452, 471, 474; II 5, 30, 65, 111, 140, 142, 147, 189, 193—95, 201 f., 219, 242, 245, 247 f., 257, 260 f., 274 ff., 282, 284, 290, 307, 333 f., 361 f., 373, 375, 384, 392. — Peder Svane († 1792), Præst, I 471.
- Banken i Kbhvn. I 31, 57, 65, 82, 111 f., 162, 176 f., 208, 235, 375, 429, 468 ff.; II 6, 37, 90, 93, 107, 120, 264, 289 f., 313, 375.
- i Altona II 374, 377 f., 380, 400.
- Banks, Joseph, engelsk Baronet, II 355.
- Barbou, Joseph Gérard († 1813), parisisk Bogtrykker, I 357.
- Barch, Carl Vilhelm († 1805), Balletmester, I 150. — Marie, se Knudsen.
- Barchmann, Christine, se Berg. — Jacob († 1764), Rentekammerdeputeret, Etatsraad, I 2, 50, 62, 104, 106, 123, 186, 229.
- Barclay, Peter Henrik († 1770), Auktionsdirektør, I 155, 391.
- Bardenfleth, Oberstltn., II 291 f. — Otto Frederik v. († 1800), Rentekammerdeputeret, Amtmand, II 26, 118, 163, 208, 224, 281.
- Bardewijck, Herman Ludolph, oldenborgsk Købmand, I 472.
- Bardt se Bahrtdt.
- Baretti, G. M. († 1789), ital. Forfatter, I 443.
- Barfoed, Christen Thomsen († 1807), Student, I 459.
- Barfred, Anna Sophie, se Herfordt. — Fred. († 1794), Vinhandler i Kbhvn., I 41, 105, 131, 235, 253,

- 261 f., 264 ff., 270; II 230 (?). — Jens Lavrids († 1822), Justitsraad, II 239.
- Bargum, Henning Fred., Købmand, Forpagter af Tobakshandelen, I 129, 258, 262 ff., 266, 279, 290 f., 362; II 1, 150. — Herman Chr. († 1771), Agent, I 254.**
- Barner, Joachim Hartvig Johan († 1768), Gehejmeraad, I 84, 345, 358. — Nic. Casp. Hartvig († 1794), Officer, II 297.**
- Baronovsky, J., Bogholder, I 400.**
- Barritskov, Bjerger H., II 14.**
- Bartholin, Familien, I 15, 355, 376, 392. — Albert Peter († 1798), Generalkirkeinspektør, I 115, 192, 198, 332, 375, 395, 411, 419, 424; II 7, 28 (?), 79, 114, 133, 165, 169, 190, 219, 249, 264, 266, 285, 293, 302, 349, 393, 410, 418, 421, 424. — Anne, se Fincke. — Bollette Marie Eichel, se Graah. — Caspar († 1629), Professor, I 408. — Caspar Christopher († 1765), konst. Højesteretsjustitiarius, I 5 f., 8 f., 15, 18, 38 (?), 42, 49, 86, 100, 112, 115, 126, 137, 139, 172, 174, 178, 183, 187, 191—97, 201 ff., 205 f., 208 f., 211, 214, 216—23, 228, 230, 232—37, 239, 242, 244, 256, 260, 265, 279, 292, 295, 299 f. — Christopher († 1780), I 172, 174, 233 f., 236, 242, 244, 251 f., 271, 292, 295, 316 f., 321, 324, 326 f., 331, 342, 347, 353, 355, 357, 368, 371, 379, 397, 399, 401, 408, 414, 429, 466, 482, 484; II 2, 28 (?), 49, 55 (?), (56), 68, 88, 102, 112, 114, 129, 200 f., 213. — Elisabeth Hedevig, se Eichel. — Else († 1757), g. Junge, I 37, (38), 47, 116; II 424. — Else Eichel († 1776), g. m. C. F. Hansen, I 296, 299, 371 (?); II 88. — Else Magdalene († 1763), g. Bartholin, I 7, 14, 37, 48 f., 79, 191 f., 195, 202, 231, 234. — Johan Eichel († 1799), Kancellisekretær, Højesteretsassessor, I 192, 216, 242, 247 (?), 249 (?), 261, 272 (?), 279, 287, 291, 307, 309—13, 332, 354, 361, 384, 392 f., 405, 427, 482 ff., 486; II 13, 28, 30, 35, 56, 65, 102, 111 f., 117, 129, 178 f., 200 f., 380, 389. — Johan Frederik († 1784), Assessor i Overhofretten i Kristiania, I 234. — Just Valentin Eichel († 1768), Søkadet, I 353 f., 384, 427. — Mariane Magdalene Eichel († 1800), g. Brinck-Seidelin, II 154, 168 f., 251. — Rasmus († 1762), Auktionsdirektør, I 163; II 420. — Thomas († 1737), Højesteretsjustitiarius, I 191. — Thomas Eichel († 1829), Landsdommer, I 234, 486; II (35), 82, 126, 201, 225 f., 256. — Vincent Otto († 1781), Generalkrigskommissær, I 247.**
- Bartram, Mouritz, hans Enke, I 20 f.**
- Basballe, Christian Carl († 1783), Søofficer, II 80, 87, 272. — Jacob († 1765), Renteskriver, I 238. — Michael Hieronymus († 1762), Rentekammerdeputeret, I 106, 168.**

- Basnæs, V. Flakkebjerg H., I 20, 65, 185, 193, 229; II 415.
- Bassewitz, Frederik, Greve, II 99.
- Bast, Poul Danchel († 1803), Præst, II 227 (?), 382, 390, 394 f., 408, 417.
- Bastholm, Chr. († 1819), Præst, I 446; II 22, 104, 117 f., 121, 124, 146, 148, 161 f., 170, 173, 209 f., 212, 218, 262, 267, 273, 304, 307, 311, 334 f., 340, 344, 350.
- Batrachus, romersk Bygmester, I 143.
- Batteux, fransk filosofisk Forfatter, I 404.
- Battier, Christopher († 1786 ?), Bogholder i Asiatisk Kompagni, II 222, 280 f., 285, 290, 363.
- Battum, Anders († 1764), I 224.
- Baudissin, Heinrich Friedrich († 1818), Greve, Diplomat, II 69, 95, 142.
- Bauert, Johan Ephraim († 1799), Medaillør, II 87.
- Baurenfeindt, Wolfgang Ernst († 1764), Officer, I 57, 72, 83.
- Bavelse, Tybjerg H., II 33 f.
- Bay, Chr. Frederik († 1809), Student og Sproglærer, I 484. — Ole († 1799), Præst, II 34.
- Bayer, Perez, Prinsen af Asturiens Præceptor, I 484; II 74.
- Beaumarchais, P. A. C. († 1799), fransk Digter, II 27, 102, 325, 371.
- Bech (1745) I 12. — jun. (1745) I 10. — Skolediscipel, II 414. — Adam, i Tjeneste hos Hielmstjerne, I 473. — Eleonora Sophie († 1829), g. Graah, II 360. — Hans Chr. († 1781), Raadmand, II 241. — Hans Henrik, Kommerceraad, I 433. — Jens († 1806), Præst, I 473 (?). — Jens Jørgensen († 1774), Præst, II 14. — Jens Michelsen, Kancelliraad, II 205. — Johanne I 19. — Louise Henriette, g. Hersleb, II 205, 360, 384, 398. — Mathias († 1809), Rektor, II 354 f. — Severin I 18 f.
- v. Bechtolsheim, Ludvig Frederik († 1813), Officer, II 4.
- Beck, se Bech.
- Becker, Anna, g. Høyer, II 374, 395. — Gotthilf Wilh. († 1776), Søofficer, II 22, 81. — Johan Frederik, Købmand, se Becker & Gleeurup. — Johan Gottfried († 1790), Hofapoteker, Godsejer, I 348 (?); II 250 ff., 264, 281, 288, 318. — Johan Heinrich († 1761), Læge, I 72.
- Becker & Gleeurup, kbhvnsk Handelsfirma, I 275, 278, 288, 291 f., 303.
- Beckmann, (? Diderich Barthold, † 1790, Raadmand), II 45. — Henrik († 1830), Præst, II 347, 375, 385 (?). — Joh. Diderich († 1775), Justitsraad, Raadmand, I 469 (?); II 31.
- Beeken, Hartman († 1781), Billedhugger, II 159 f., 169, 229, 421; hans Søster II 232.
- Beenfeldt, Herm. Fred. († 1761), Generalløjtnant, I 58, 84. — Poul, til Lystrup, Oberstløjtnant, I 16, 18, 21.
- Behagen, Gisbert († 1783), Han-

- delsmand, II 1, 108, 245. — Joost Johan II 367.
- Bellevue, Gentofte Sogn, I 168.
- Belloy, P. L. B. († 1775), fransk Dramatiker, I 250.
- Below, Marie Louise, se Lübbers-torff.
- Bendinelli, Antonio, II 69 f.
- Bendsen, Simon, Postrøver, I (45).
- Bendson, Sekretær, II 216.
- Benz, Laur. Martin († 1824), Prokurator, senere Borgmester i Odense, II 89, 127, 131, 175, 193, 198. — Lise, se Aagaard.
- Benedict XIV, Pave, I (23).
- Bengalen II 20, 342.
- Benjamin, Taskenspiller, II 277. — Heyman, Jøde, II 284.
- Benningk, Herman, Metalstøber, I 93.
- Benstrup, Knud Nielsen († 1742), Søofficer, I 19.
- Bente, Tjenestepige, I 185. — Jensen († 1772), I 455.
- Benthagen, Anna Catharina, kaldet Støvlet-Kathrine († 1805), I 327, 330, 334, 402, 407.
- Bentin, Bagermester, II 193.
- Bentsen, Mad., II 397. — Carl Christian († 1809), Præst, I 481; II 56.
- Bentzon, Jens Winther († 1823), Præst, II 127, 362, 375, 385 f., 391. — Joachimine Cathrine († 1836), g. Schönheyder, II 294, 306, 314 ff., 333, 336.
- Benzon, Anna Elisabeth († 1789), g. Jacobi, I 69, 167, 355; II 39, 50, 54 f., (60), 76, 100, 204, 239, 260, 269, (273 ?), 280, 313, 424. — Anna Sophie, se Wissing. — Chr. († 1801), Officer, Godsejer, I 170, 258, 347; II (54), 55—58, 60, (76), 94, 118, 179, 197, 229 f., 263, 265, 267. 277, 301, 400. — Jacob († 1775), Statholder i Norge, I 58, 176, 183, 189, 314, 319, 323, 350, 378, 388, 414, 416, 435; II 53, 55, (58), — Jacob († 1842), Officer, II (55), 103 f., (263, 267, 277, 301). — Lars († 1742), Konferensraad, I 129. — Niels († 1758), Assessor i Hofretten, I 64. — Niels, til Sæbygaard († 1761), I 129. — Peter († 1735), Konferensraad, I 158. — Peter Ulrich Fred. († 1840), Amtmand, II (55), 197, 207, 231.
- Benzon, Johanne Marie († 1776), g. Kiærulf, II 84. — Johannes, til Sohngaardsholm († 1784), I 478; II 314.
- , Jacob, Kbmnd., I 260, 262 f., 286.
- Benzonsdal, Smørum H., I 40, 131.
- Berckentin, C. A. († 1758), Greve, Statsminister, I 3, 28, 50, 62 f. — Henrik Diderik, Domherre i Lybæk, I 290. — Louise († 1799), g. Plessen, Overhofmesterinde, I (333), 334, 337, 353; II 200.
- Berentz, David Johan († 1757), Raadmand, I 42.
- Berg, Mad. (i Læderstrædet), I 376. — M:lle I 15. — Student II 388. — Traktør I 57. — Andreas, Stadsmusikant, I 217. — Christian, Kaptajn, II 283, 289. — Christine († 1809), g. Barchmann, I 218. — Henrik Chr., Fiske-mester ved Ledreborg, I 363.

- Bergamt, det nordenfjeldske, I 321.
- Bergen I 22, 32 f., 36, 51 f., 63, 74, 80 f., 96, 110, 112 f., 121 f., 125, 144, 154, 159, 167, 170, 177, 180, 187—90, 193 ff., 203, 219 f., 227, 230 f., 243—46, 248, 251 f., 256, 261 f., 264, 271 f., 274, 282, 286, 288, 291 f., 297, 303, 320 f., 326, 328—31, 333 f., 340 f., 343, 345, 349, 352, 357, 362, 365, 386, 391, 393, 415, 417 f., 420, 424, 455, 457, 481; II 196, 220, 348, 352. — Magistrat I 32, 194. — Bygningskommission I 25, 32. — Tyske Kontorhuse I 32. — Tyske Kirke I 52, 216, 224, 348, 353, 409, 415. — Kirker I 45, 122, 190, 242, 321. — Fattighus I 216, 302, 372. — Katedralskole I 127; II 50. — Fæstning I 242; II 335. — Seminarium Fredericianum I 61, 157; II 217, 222. — Havn (Vaagen) I 67, 302. — Stift I 101, 135, 163, 169, 194, 239, 268, 276, 337, 376, 402, 411, 414; II 15, 79, 144, 386.
- Bergenhus Amt, Nordre, I 320; II 189, 199, 340.
- Berger, Christian Johan († 1789), Læge, I 129, 147, 204, 233 f. (?), 348 (?), 381—84, 387, 390 f., 393, 396 f., 410—13, 416, 436, 446 f., 449, 451, 471; II 15. — Johan Just v. († 1791), Livlæge, I 27 (?), 265, 340 f., 364 (?), 458; II 22, 72 f., 197, 229. — Johan Wilh. v. († 1779), Læge, II 174. — Sara Margrete v., se Ramdohr.
- Bering, Student, II 350.
- Beringskiold, Magnus († 1804), Kammerherre, Godsejer, I 174, 423, 426, 437, 439, 444 f., 447, 463, 474 f., 477, 486; II 3, 22 f., 26, 46, 49, 53, 87, 127, 228, 277 f., 335. — Maren Kirstine, se v. Cappelen. — Thomas (Wedelsparre), II 292, (335).
- Berlin I 165, 191, 196, 290, 316 f., 395; II 400.
- Berling, Anna Maria, se Frick. — Elisabeth Christine, se Godiche. — Joh. Chr. og Georg Christoffer, Bogtrykkere, I 51, 257. — Georg Christoffer I 292; II 145 f. — Maria Catharina, se Godiche.
- Berlings Aviser I 163, 230. — Berlingske Lærde Tidender II 270, 340, 355.
- Bern, Republik, I 317.
- Bernardin de St. Pierre, Jacques Henri († 1814), fransk Forfatter, II 5, 356.
- Berner, Alexander († 1785), Rentekammerdeputeret, I 104, 124, 341, 465, 482, 485; II 75, 78, 224, 295.
- Bernick, Indvaaner i Khvn., I 17.
- Bernoulli, Jean († 1807), Astro- nom, II 223.
- Bernstorff, Andreas Gottl. Joachim († 1786), Løjtnant, II 362. — Andreas Peter († 1797), Statsminister, I 106, 147, 153, 290, 329, 334, 361, 396, (408), 464, 466, 468, 472 f., 478, 482, 485; II 4, 9, 12, 22, 27—32, 36, 64 f., 70, 73 f., 81 ff., 90, 118, 125, 127, 144, 146 ff., 150, 153 f., 157, 192—95, 206, 211, 214 f., 309, 311 f., 318 f., 362, 396, 398, 410, 413 ff., 417.

- Charitas Emilie, se Buchwald.
- Henriette Frederikke, se Stolberg. — Joh. Hartv. Ernst († 1772), Statsminister, I 38, 54, 60, 63, 65, 88, 96, 124 f., 142, 155, 159—62, 164 ff., 168—71, 174 f., 178, 181, 184, 186, 189, 193 ff., 198, 201, 211 f., 215, 218, 220 f., 233, 236, 248 f., 254, 259, 265, 267, 276, 278 f., 281 f., 286, 292 f., 299, 307, 310, 327, 331, 335 f., 344, 347 ff., 363, 383 ff., 389, 396, 399—404, 406 ff., 413, 437, 447.
- Bernstorff Slot, Gentoft Sogn, I (54), 144, 146, 194, 286, 432. — Bernstorffstøtten II 276, 286, 290 f.
- Bernstorff, Skib, II 80.
- Bernth, Johan Ludvig († 1804), Rektor, I 243; II 56.
- Berregaard, Anders Sehested (f. 1779), II (185). — Beata Antonia Augusta, se Reuss-Plauen. — Else († 1793), g. 1. Brandt, 2. Söhlen-thal, I 76, 130, 449, (450). — Enevold Wilhelm (f. 1778), II 153. — Frederik († 1757), Diplomat, I 49. — Frederik († 1805), Kammerherre, Godsejer, I 37, 104, 136, 232, 293, 297, (355), 362, 383 f., 386 f., 389, 392, 396 f., 405, 409, 411, 423, 440, 455, 460, 478; II 93, 99, 106, 153, 185, 261, 383. — Hendrik († 1757), I 44. — Sophie Agnete, se Sehested. — Villum († 1769), Gehejmerraad, I 1, 3, 6, 33, 37, 44, 56, 59, 68, 75 ff., 82, 86, 120, 128, 135—39, 147, 163, 171, 175, 183 f., 197, 207, 217, 221, 228, 234, 237, 255 f., 261, 277, 284, 295, 297, 299, 307, 313, 320, 326 f., 346, 348, 353, 355, 357, 359, 369 f., 374, 378, 383 f., 391 ff., 398 f., 413 f., 429.
- Bertelsen, Laurentius († 1837), Præst, II 373, 400. — Lorens, Agent, II 371.
- Berth, Lars, II 301.
- v. Bertouch, Ernst Albrecht († 1815), Diplomat, Genealog, II 64, 78, 99 f., 224, 226, 249, 277, 297, 313, 322, 380. — Frederik Ferdinand († 1786), Officer, II 249, 369.
- Bessel, Carl Joh. Chr. († 1787), Officer, II 182.
- Bestuchef, A. († 1766), russisk Storkansler, I 23, 57.
- Beulwitz, C. E. († 1757), Amtmand i Sorø, I 14. — C. H. († 1791), Amtmand i Steinburg, Kammerherre, I 38, 79, 304; II 68. — Sophie Frederikke Louise Charlotte († 1822), g. Reventlow, II 402. — Sophie Magdalene, se Brandt.
- Beverhaupt (Beverhoud ?) II 424.
- Bevern, Prinsen af, se Frederik Carl Ferdinand.
- Beyer, Jordbesidder, I 132.
- Bezançonnet, Fr. David, Kaptajn-løjtn., I 317 f., 321, 325, 328, 331, 335, 338 f., 351, 357, 360, 364, 382.
- Bianchi, Isidore, Abbé, Ambassade-sekretær, II 36, 49, 62, 68—72.
- Bianchini, Jos., ital. Teolog, II 334.
- Bibliotek, Kgl. (Bibliotekskommissionen) II 74, 83, 132, 156 ff., 161, 167 f., 175, 194, 198, 210,

- 219, 222, 254, (257), 259 ff., 266, 277, 345.
- Bidstrup, Stamhus, Hovbjerg H., I 190.
- Bie, Jacob Chr., Forfatter, I 256 f., 284, 415, 430 f.
- Biehl, Charlotte Dorothea († 1788), Forfatterinde, I 251, 253—55, 264, 267, 285, 394, 453; II 7, 123. — Chr. Æmilius († 1777), Akademisekretær, I (453); II 106.
- Bielefeldt, Sigismund Jacob († 1776), Officer, I 339, 449, 466; II 12, 79.
- v. Bigen, Anna Elisabeth († 1782), Majorinde, II 245, 273.
- Bigum, norsk Præst, II 183, 203.
- Bildsted (Bilsted), Christine, se Schiernbech. — Jacob († 1811), Købmand, II 49, 106, 111, 115, 150, 179, 270, 305, 338, 349.
- Bildsøe, Foged i Bergen, I 243. — Elisabeth Sophie, Bispinde, se Hagerup. — Mathias Hviid († 1781), Kadet, I 277. — Poul Matth. († 1777), Biskop, I 35, 82, 85, 220, 225; II 115, 120.
- Bille, Bendix Lasson († 1784), Søofficer, II 319. — Daniel Ernst († 1790), Søofficer, II 4, 5 (?), 94. — Mathias († 1782), Søofficer, I 96.
- Bille, Biflod til Elben, I 94.
- Bille-Brahe, Axel Fred. († 1787), II 369. — Henrik († 1789), Stiftamtmand, I 84, 290, 316; II 181, 369. — Preben († 1857), Greve, II 369.
- Bilsted se Bildsted.
- Bing, Valentin Henriksen, Kamertjener hos Otto Thott, I 428.
- Birch, Andreas († 1763), Byskriver i Kbhvn., Mineralog, I 123, 186. — Andreas († 1829), Teolog, II 318—22, (323), 324—27, 331, 336, 339, 343 f., 353, 355, 358, 368, 372, 374, 400, 404, 406, 410 —13, 418.
- Birgitta, den hellige († 1373), II 36.
- Birkerød, Lyng-Kronborg H., II 300, 324 f.
- Birkholm (nu Løvenborg), Merløse H., I 49, 374, 469.
- Birthe, i Tjeneste hos Mad. Mummé, I 297. — Tjenestepige hos Luxdorph, II 157, 249.
- v. Bismarck, Aug. Wilh., prøjsisk Gesandt, II 218.
- Bistrupgaard, Sømme H., I 306.
- Bjarnarson, Stephán, († 1798), Matematiker, I 208.
- Bielke, Helene Margrethe, se Storm. — Henrik Christ. Fred. († 1789), Hofmarskal, I 415, 422, 454 f.; II 165. — Johan Rudolf († 1813), Amtmand, II 228.
- Bjellerup Ladegaard, Støvring H., I 245.
- Biering, Student, II 174. — (? Hans Jørgensen, † 1787), Præst, I 450.
- Bierrebye (? Stifts-Bjergby, Tudse H.) I 20.
- Bierregaard, Thomas, Pagehofmester, Auktionsdirektør, II 316, 334.
- Bjørn, Karen († 1795), g. Rothe, I 131. — Lars Pedersen, til Mørup, I 4, 17, 20.
- Bjørnsen, Bertel († 1820), Kancellisekretær, senere Borgmester, II 33, 79. — Bjørn Bertelsen († 1760), Hofretsassessor, I 31,

- 61 (?). — Jes Vester († 1786), Præst, II 376.
- Blach, Birgitte, se Mangor. — Christen Schaarup († 1781), Handelsmand, II 55, 228. — Oluf († 1767), Handelsmand, I 33.
- Bladt, Peder Hansen († 1786), Præst, II 48, 124.
- de la Blanchetterie, fransk Viden-skabsmand, II 171.
- Blankenese ved Hamborg I 311.
- Bleckingberg, Gerh. Nicol. († 1777). Husarofficer, I 224.
- Blicher, Cathrine Elisabeth, se Thestrup. — Didrik Nicolai († 1805), Præst, II 120 f., 153. — Jens Mathias († 1786), Præst i Søllerød, II 16—20, 41, 43, 45, 47 f., 74, 76 f., 85, 114, 128, 151, 181, 183, 202, 204, 236, 255, 263, 286 f., 290, 300, 315, 318, 344, 369, 374, 376. — Johanne Marie (f. 1780), II 202. — Peder (f. 1777) II 114 f.
- Blichert, Nicolay († 1768), Student, I 360.
- Blixenskiold, Thomas († 1757), i Frederikshald I 25.
- Bloch, Brændevinsbrænderi i Kbhvn., II 142. — Christiane Fridericia (f. 1778), II 142. — Cecilie, se Harding. — Henrik (f. 1778) II 142. — Jørgen Carstens († 1773), Biskop, I 115, 220, 225, 239, 304. — Marcus Eleazar, Læge i Berlin, II 222, 375 f. — Søren († (1753), Præst, I 319. — Tønne († 1803), Biskop, I 60, 480 ff.; II 28 f., 37, 39, 144, 178 (jvfr. 428), 270, (354), 355 f.
- Blomø, Henrik († 1676), Guvernør, II 137. — Otto († 1803), Diplommat, I 93, 395.
- Blosset, fransk Statsafsending i Kbhvn., I 370; II 17.
- Bluhme, Christopher († 1782), Hofpræst, I 72, 76, 267, 303 f., 364 (?), 379, 389; II 48, 176, 239 f., 246, 251, 272. — Johannes Bartholomæus († 1753), Hofpræst, I 25.
- Blumauer, Aloyes († 1798), tysk Forfatter, II 306.
- Blücher, Ernst Christoph († 1800), General, II 7 (jvfr. 427), 72. — Friedrich († 1806), Oberstløjtnant, II 155 (?).
- Boalth, Jens († 1780), Rektor i Bergen, II 73, 89, 215.
- Bodenhoff, Andreas († 1794), Handelsmand, I 481; II 201.
- Bodkins, Laurence, paa St. Croix I 223 f., 367.
- Bodonis Skriftstøberi i Parma II 319.
- Boesen, Nicolaus († 1788), Student, II 357, 413.
- Boeson se Boson.
- Boetii Philosophiens Trøst I 23.
- Boileau, N. († 1711), fransk Digter, II 71, 92.
- Boll, Peter Georg († 1814), Generalfiskal, II 109, 171, 194.
- Bolt, Frederik († 1806), Kaptajn, I 316.
- Bolten, Frederikke Sophie, se Heinrich. — Henrik († 1790), Baron, Handelsmand, II 282 f., 285, 289, 296, 338 f., 341 f., 395.
- Boltinggaard, Gudme H., I 261.
- Bonderup, Merløse H., I 11; II 410. —, Slagelse H., I 18.

- Bonnet, Charles († 1793), fransk Filosof, I 241 f.; II 133, 162.
- Boppenhausen, I. W., Bogbinder og Boghandler, I 184, 216.
- Borcana, Antoine, armenisk Læge, I 3.
- Borch, Caspar Abraham († 1805), Professor i Sorø, II 50. — Hans († 1778), Kancellisekretær, I 88, 93, 163, 190, 242, 306 f., 309—12, 336, 351, 355, 399, 410, 419, 423, 443, 450 f., 470 f.; II 3, 6, 24, 30, 35, 55, 59, 65, 75, 81, 90, 101 ff., 107 f., 112 f., 117, 129, 131 f., 138, 140, 158, 160 ff., 164, 169. — Jørgen († 1803), Præst i Lyngby, Professor, II 79, 122, 210.
- Borchsenius, Villads († 1778), Præst, II 40, 142.
- v. Borcke, Adrian Heinrich, prøjsisk Gesandt i Kbhvn., I 195, (199). — Otto Bernhard, tysk Forfatter, II 409.
- Bordesholm, Holsten, I 89.
- Bording, (? Søren, † som Kapellan i Faaborg 1787), I 364.
- Borgen, Foged, I 251.
- Borgerdyd, Selskabet for, II 335, 339, 346.
- Borggrevink, Henrik Christian († 1808), Præst, II 139.
- Borgia, Stefano († 1804), italiensk Oldtidsforsker, Sekretær i Propaganda, Kardinal, II 253.
- Borgretten i Kbhvn. I 41, 43, 59, 151, 154.
- Bornemann, Anker Wilhelm Frederik († 1854), Sekretær, senere Justitiarius i Højesteret, II 283, 389, 405, 407. — Christine Vilhelmine Marie († 1802), g. Zeuthen, II 269, 416. — Cosmus († 1766), Justitsraad, I 107, 242, 284. — Philip Julius (f. 1774), II 17. — Thalia, se Storm. — Thalia Vilhelmine Juliane, g. Lorentz, II 371. — Vilhelm († 1801), Generalauditor, I 168, 198, 284, 423, 451, 458, 470, 474; II 6, 11, 17, 23, 25, 27, 30, 48, 60, 65, 83, 102, 152, 163, 170, 179, 187, 223, 226, 252 f., 266, 268 ff., 276 f., 282, 306, 312, 320, 327, 329, 363, 371, 383 f., 392.
- Bornholm I 36, 53, 60, 91, 124, 150, 157, 179, 187, 225, 229, 231, 234, 236, 271, 326, 337, 351, 355, 362, 364, 380, 390, 394—99, 401, 404, 406 f., 422, 424, 427, 461, 468 f.; II 107, 114, 179, 185, 292, 383, 389.
- Bornholm, Skib, II 242, 260.
- Bornhøved, Holsten, I 147.
- Borre, Anna Elisabeth (Lise) († 1830), g. Bagger, I 362 (?), 379, 454, (459); II 15, 46, 84, 115, 213, 252, 256. — Birgitte († 1809), g. Selby, I 453; II 115, 117, 120, 132, 140, 158, 213. — Peter († 1789), Handelsmand, I 207, 253, 279, 281, 295, 306, 348, 371 f., 375, 377, 379, 399, 405, 408 f., 438, 458, 474—77; II 1, 4, 8, 14 f., 17 f., 29, 34 f., 43, 46, 51, 65, 76, 79, 81 f., 85 f., 125, 134, 139, 141, 154 f., 160 f., 171 f., 179, 213, 220, 224, 233, 244, 247, 258, 334, 407; hans Døtre II 15, 84 f., 116. — Sophie, se Aagaard.
- Borre & Fenger, kbhvnsk Handelsfirma, I 409; II 244.

- Borreby, V. Flakkebjerg H., I 44, 59, 128, 383, 392, 397, 409, 411 f., 433; II 63.
- Borrebye, Jacob († 1753), Forfatter, II 329. — Ole Andersen († 1791), Præst og Matematiker, I 140.
- Borring, Peder Hansen († 1781), Fyrbøder i Danske Kancelli, II 235.
- Borthuus, Otte, Byskriver, II 170. — Søren Madsen, Postinspektør, I 5, 16.
- Bortman, Anna Marie, se Mohr. — Peter († 1775), Kommitteret ved de fattiges Væsen, I 341, 348 (?).
- Borup, Niels, I 150.
- Bosenharn, Mad., II 318.
- Boson, Poul Rasmussen († 1786), Højesteretsassessor, II 370.
- Boswell, James, engelsk Forfatter, I 372.
- Bothmar, H. C. († 1787), Greve, I 29, 290, 322.
- Boufflers, Stanislas († 1815), fransk Digter, II 324.
- Bougainville, L. A. († 1811), fransk Søfarer og Forfatter, I 458.
- Bouguer, Pierre († 1758), fransk Astronom, I 174.
- Boye, Birgitte Cathrine, se Johannesen. — Frederik († 1759), teologisk Forf., I 86. — Fr., Diacon i Flensborg, I 94. — Fr. Chr., Justitsraad, Advokat i Slesvig, I 117. — Hans († 1815), Kontrollør, II 138. — Johannes († 1830), Rektor, II 352.
- Bozenhard, Emanuel, Generalkonsul, II 281.
- Braaby, Alsted H., I 241.
- Brabrand, Fridrich († 1799), Landsdommer, I 19, 149, 246, 345; II 13, 40, 112, 193, 413. — Johan Ludvig († 1804), Orientalist, II 58, 193, 223.
- v. Bracht, Chr. Fr. Tønder († 1821), Borgmester, Overretsjustitiarius, II 79, 156 f., 236, 239 f., 296, 405.
- v. Brackel, Abr. Ant., Kammerherre, II 252, 299, 309.
- Bracksøe, Student, I 453.
- Braem, Edele Elisabeth Ingare († 1777), II 121. — Gotthardt Albert († 1788), Overpræsident i Kbhvn., I 237, 286, 289, 322, 324, 326, 373, 392, 395, 406 f., 419 f., 443, 447 f., 450, 470; II 6, 23, 30, 35, 65, 105, 110 f., 114, 152, 231, 265, 272, 300, 330, 356, 367, 377, 403, 407.
- Braes, Died. Chr., Justitsraad, I 6.
- Bragernæs, Norge, I 76, 98.
- Brahe, Anne Elisabeth († 1789), II (369). — Preben († 1786), Godsejer, II 369 f. — Tyge († 1601), Astronom, II 109, 165, 217, 327, 362.
- Brahesholm, Baag H., I 395.
- Brahe-Trolleborg, Salling H., I 3, 152.
- Bramstedt, Holsten, I 78, 312 f.
- Brandenburg II 23.
- Brandt, Bodil Marie († 1772), I 457. — Christian († 1805), Kancellipræsident, II 112, 308, 316, 322, 327, 364, 367, 407, 413 ff., 417 f. — Christian († 1780), Hi-

- storiker, I 360, 471 (?); II 157, 169, 194, 304 ff. — Else, se Berregaard. — Enevold († 1772), Hofmand, I 32 f., 87, 272, 292, 295, 304, 330, 332, 342 f., 373, 399 f., 403, 409, 417, 420, 431 f., (436, 438), 439 ff., 446 f., 449 f., 453; II 413. — Peter († 1761), Landsdommer, I 142. — Sophie Magdalene († 1760), g. Beulwitz, I 79, 97, 120.
- Brasch, Birkedommer, I 18 f. — Amtsfuldmægtig, II 98.
- Bratsberg Amt, Norge, I 321.
- Brauer (1745) I 8.
- Braun (Bruhn), Simon Gottfried († 1772), Livkirurg, I 105, 126, 460.
- Bredahl, Niels Krogh († 1778), Forfatter, Borgmester, I 105, 141, 441 f. — Peder, Student, I 96.
- Brede Mølle, Lyngby Sogn, I 249, 269; II 128, 316.
- Bredenberg, Knud († 1797), Præst, II 408.
- Bredstrup, Elbo H., I 248 (jvfr. II 427).
- Bregentved, Ringsted H., I 143 f., 167, 192, 251; II 26.
- Bregninge, Ærø, I 111.
— Kirke, Skippinge H., I 20.
- Breitenburg, Holsten, I 13, 92 f., 147.
- Breitkopf, Joh. Gottl. Imm. († 1794), tysk Forfatter og Musikforlægger, II 338.
- Bremen I 89, 308.
- Brenderup, Vends H., I 149.
- v. Bretton, Joh. Baltazar Uytendaele, Baron, I 330, 335. — Lucas Uytendale († 1786), Baron, Plantageejer, I 400.
- Breuer, Conr. Wilh. Joh., Major, II 327, 351, 355 f. — Karen, se Hielmcrone.
- Brevig, Bratsberg Amt, I 149, 160, 162.
- Brieghel, Christiane Caroline († 1833), g. Stendrup, II 346. — Johan Friedrich († 1802), kgl. Livkirurg, II 39.
- Bright, Edward, af Essex († 1750), I 93.
- Brinck, Iver Iversen († 1779), Præst, II 169. — Martha, g. Fischer, senere Holmsted († 1758), I 61. — Mathurin, Student, I 430.
- Brinck-Seidelin, Hans († 1831), Vicelandsdommer, I 342 (?), 399; II 129, 154, 168 f. — Hans Diderich († 1778), Højesteretsassessor, Godsejer, I 53, 57 (?), 174, 177, 233 ff., 237, 242, 244, 249, 251 f., 256, 258, 277, 292, 294, 301, 305, 308, 317 f., 321, 347, 357, 360 f., 371, 399, 420, 429, 450, 466, 470, 480, 482, 486; II 30, 39, 65, 103, 110, 143 f., 169. — Mariane, se Bartholin. — Sophia Elisabeth Cathrine († 1820), g. Cordsen, II 148. — Frøken II 195.
- Brinckman, Kancelliraad, Slesvig, I 116. — Claudi I 337 f., 341 f.
- Brinckmans Kilde, se Kilden.
- Bring, Peter († 1789), Provst, II 300. — Sven, se Lagerbring.
- Bringstrup, Ringsted H., I 14.
- Broager, Hans Christopher, I 286. — Jonas († 1790), Arkivar i

- Rentekammeret, Bibliotekar, II 295, 299, 335 f., 352, 386; hans Søster II 335. — Peter Frederik (f. 1783), II 295.
- Brochmans Hus-Postil I 378.
- Brock, Else († 1811), g. Fenger, II 167, 244, 279. — Jens († 1780), Kancellisekretær, I 95, 111, 186, 197, 242, 261, 355, 392, 423, 443; II 63, 165, 179, 210 f.
- Brockdorff, Charlotte Amalie († 1811), g. 1. Buchwald, 2. Stieglitz, II 152, 368. — Chr. Ulrik († 1808), Greve, Gehejmeraad, I 28, 361. — Frederikke Anna Sofie, se Schack. — Frederikke Louise, se Holstein. — Hans Schack († 1776), Baron, I 28. — Schack († 1784), Baron, II 165, 303. — Ulrica Eleonora, Hoffrøken, II 313.
- v. Brocken, Gartner, II 79.
- Brockenhuus II 247. — Birthe, se Scheel. — Elisabeth, se Holstein. — Henrik Adam († 1803), Stiftamtmand, I 9, 27, 33, (36), 40 f., 101, 126, 134, 181, 221, 290, 298, 318, 339, 343, 387, 481; II 2, 65, 67, 98, 113, 178, 181, 254, 308, 320, 356, 358, 377, 379, 382 f., 387, 400, 413; hans Børn II 15. — Johan Ludvig († 1830), Overhofmester, II 113, 158 f. (?). — Ove Fr. († 1795), Generalmajor, I 160; II 5.
- Brodersen, Ole, I 183, 186, 188, 197. — Jvfr. Brorson.
- Broe, Ole Rømer († 1772), Klokker, I 429.
- Broeholm, Vilh. Fred. († 1784), Tjener hos Luxdorph, I 353, 363, 369, 397, 425, 438; II 310.
- Brogaard, Fuldmægtig, I 262.
- Brolykke, Langeland, I 203.
- Brorson, (? Anders Winding, † som Rektor 1833), II 304. — Broder († 1778), Biskop, II 140. — Broder Hansen († 1773), Konsistorialraad, Stiftsprovst, I 85, 279, 475. — Christian († 1777), Postmester, I 15. — Christian Bagger († 1835), Retslærd, II (300). — Nicolai Brodersen († 1757), Præst, I 37. — Søster Svane, se Bagger.
- Broune, østrigsk Feltmarskal, I 23, 29.
- Brown, Anna Margrethe († 1844), g. 1. Nully, 2. Gedde, II 163. — John († 1803), Handelsmand, Generalkrigskommissær, II 55, 91, 119, 233, 289. — John & David, Handelsfirma, I 182.
- Bruguier, Elisabeth Mariane († 1776), g. Fabritius, II 93 f.
- Bruhn, se Braun.
- Bruhn & Dietzen, Handelsfirma, II 283.
- Bruland, Rasmus Olsen, II 340.
- Brun (Bruun), Livkarl, I 406. — Landmaaler, II 170. — Ane, se Christensdatter. — Anna Elisabeth, se Abbestée. — Andreas († 1798), Generalauditor, I 231, 262, 294; II 30, 39, 64 f., 144, 148, 185, 243, 323. — Elisabeth, til Ødemark, Etatsraadinde, I 8. — Frederikke, se Münter. — Hans († 1785), Tehandler, II 255, 264 f., 333. — (? Hendrik,

- † 1793), Kadet, I 277. — Henrik, Overjæger, I 439 (?). — Jochum Gregersen († 1797), Præst i Nykøbing S., II 76. — Johan Henrik, Byfoged og Byskriver i Rønne, I 464. — Johan Nordahl († 1816), Præst, Digter, II 89, 340. — (? Lambert Daniel, † 1839), Præst, II 379, 411. — Malthé Chr. († 1766), Amtsforvalter, I 196, 284. — Mariane († 1799), g. Æreboe, II 272. — Niels Iversen († 1781), Luxdorps Tjener, Kancellibud, I 175, 268 f., 279, 347 f., 353 ff., 369, 423, 475, 484; II 53, 59, 64, 81, 118, 157, 201, 216, 225, 238, 242, 423. — Ole († 1767), Justitsraad, Byfoged, I 178, 322, 328, 330. — Simon Gottfried, Kammertjener, Justitsraad, I 209. — Thomas Christopher († 1834), Forfatter, II 298, 302. — Urban († 1768), Amtsforvalter, I 88, 135, 340.
- Brunsvig I 403.
- Brunsvig-Lüneborg I 290.
- Brunsvig-Wolfenbüttel, se Antoinette Amalie.
- Bruun se Brun.
- Brydone, Patrick, engelsk Forfatter, II 404.
- Brüggemann, Anna, se Stockfleth. — Cathrine Nicoline († 1782), g. Vieth, II 248 f., 263. — Christiane Frederikke († 1760), g. m. A. G. Moltke, I 109. — Else Malene, se Junge. — Hans († o. 1547), Billedskærer, I 90. — Nicolai († 1790), Major, I 38, 48, 129, 169, 192, 203, 242. — Ulrik Fred., Oberst, I 10. — Ulrikke Frederikke († 1786), g. Wilkens, I 399; II 372. — Woldemar († 1793), Oberst, I 110 (?), 130.
- Brünnich, Morten Thrane († 1827), Zoolog, I 136 (?), 212, 250, 381—84, 387, 390—93, 395, 397, 400, 405, 410 ff., 416, 451; II 62, 73, 92, 100, 113, 211, 239, 247, 302, 401.
- Bryskesborg. Hatting H., I 473.
- Bræmer, Byfoged i Lemvig, II 31.
- Bræer, Augusta Dorothea († 1819), g. Castenskiold, I 98. — Fred. Ludvig († 1781), Kancelliraad, I 98, 342, 432; II 241. — Hans Conrad, Søløjtnant, II 250. — Ingeborg Augusta, II 250. — Magdalena Charlotte, II 250. — Sara Marie, se Bøfeke.
- Brøker, Johan († 1776), Generalkrigskommissær, I 187, 480.
- Brøms (? Brømsen) II 62.
- Brøndlund, Foged, I 251, 292, 308.
- Brønshøj, Sokkelunds H., I 463.
- Buch, Hans Jørgen, i Eckernförde, I 338. — Jacob († 1779), Præst, I 474 (?); II 53. — L., Degn i Nidløse, I 29.
- Buchan, David Steuart Erskine, Earl of, II 253, 335.
- Buchhaue, Rudolph († 1796), Dr. med., I 304; II 253.
- Buchwald, Amalie Sophie († 1823), g. Holstein, I 417. — Balthazar Joh. de († 1763), Professor, I 27, 78. — Charitas Emilie († 1820), g. Bernstorff, II 138. — Dorothea Magdalene († 1799), g. Raben, II 295. — Frederik († 1814),

- Amtmand, II 65, 68, 176, 254, 265 f., 274, 279, 282, 321, 330. — Georgine († 1808), g. Moltke, II 295. — Hedevig Ida († 1761), g. Reventlow, I 151. — Ide Hedevig († 1816), g. 1. Moltke, 2. Plessen, I 424, 478; II 353. — Peter Mathias († 1825), Overkammerjunker, II 147 (?), 301. — Preben, Løjtnant, II 216.
- Buchwald-Brockdorff, Ludolph Frederik († 1812), Baron, II 152, 303, 368.
- Buckenhagen, Ulrica Henriette († 1766), g. m. General Friedr. Aug. Finck, II 424.
- Budt, Claus († 1795), Kommitteret i Rentekammeret, II 225.
- Buffon, G. L. L. († 1788), fransk Naturforsker, II 214.
- Bugge, Peder († 1773), Kammerraad, I 476. — Thomas († 1815), Landmaaler, Professor, I 136, (141), 171, 174, 201, 211, 215 f., 241, 378 (?); II 67, 88, 91, 94, 96 f., 129, 162, 170, 172, 195, 197, 207, 211 f., 216, 238, 244, 253, 255, 264, 269, 294 ff., 304, 306, 322, 350 f., 354, 377, 382, 413.
- Bukier, Thomas († 1765), Krigskommissær, I 187, 262.
- Bull, Joh. Randulf († 1829), norsk Højesteretsjustitiarius, II 177.
- Bunkeflod, Hans Chr. († 1805), Forfatter, Præst, II 323.
- Buntzen, Jacob († 1820), Fuldmægtig, II 156.
- Burensund, Abraham Sundius († 1782), Etatsraad, I 397; II 246.
- de Burlé, Abbed, Forfatter, I 124 f.
- Burmann, Mr., I 32, 352.
- Bursø, Lyng-Frederiksborg H., I 281.
- Busch, Student, II 23.
- Busching, Konsistorialraad, II 188. — Ant. Fr., tysk Filosof, II 78.
- Buschmann, S. C. († 1786), Amtsforvalter, I 316, 377, 396, 425.
- Busekist, Chr. Georg, Løjtnant, I 91. — Elisabeth Magdalene, II 251, 423, 425. — (? Georg Fred., Oberstløjtnant, † 1772), I 38, 112.
- Buskerud Amt, Norge, I 321.
- Buzaglio, Spanskklærer, I 365.
- Bygholm, Hatting H., I 202, 218.
- Bülow, Kammerjunker, II 246 f. — Kammerjunker hos Hertugen af Mecklenburg, II 393. — Anna Sophie, se Danneskjold-Laurvig. — Bartold Cuno († 1771), Officer, I 333. — (? Carl Gustav, † 1779), Major, I 143. — Charlotte Elisabeth, se Haxthausen. — Else Marie, se Hoppe. — Fred. Ludv. Ernst († 1811), Diplomat, I 169, 278, 311 (?), 337, 395, 417. — Hans Heinrich († 1789), Staldmester, Geheimeraad, I 454, 473; II 5, 45, 72, 90, 114, 120, 199, 205 (?), 231, 236 (?), 261, 270, 277, 279, 288, 297, 302, 310, 338. — Hans Helmuth, Kammerherre, II 308. — Hans Løvenhielm († 1803), Amtmand, II 34, 37, 147. — Henriette II 288. — Johan († 1828), Hofmand, Mæcen, II 52, 233 (?), 308, 311, 330, 333, 337, 351, 377. — Juliane Marie († 1852), g. Juul-Rysenstein, II 261. — Lorentz Joachim, Hof-

- junker, I 217. — Ludvig Vilhelm († 1785), Amtmand, I 88, 195, 199. — Marie Catharina († 1784), Klosterfrøken, II 315. — Marie Henriette, se Lasson.
- Byng, John, engelsk Admiral († 1757), I 31, 33.
- Bünge, Hollingsted S., Slesvig, I 118. —, Krop S., Slesvig, se Heidebünge.
- Byssing, Margrethe († 1770), Legatstifterske, I 420.
- Bützow, Henrik Christopher († 1763), Stiftsprovst, I 53, 57, 105, 171, 174, 190 f. — Ole Nicolai († 1794), Matematiker, Astronom, II 217.
- Bähr, Joachim Ehrenreich († 1768), Amtmand, I 304, 359.
- Bækkeskov, Baarse H., I 9.
- Bärens, David Johan († 1757), Raadmand i Kbhvn., I 42. — Joh. Georg († 1801), Kammeraad, II 250. — Johan Henrik († 1769), Rentekammerdeputeret, I 169, 290. — Johan Henrik († 1813), Kancellisekretær, II 250, 301, 325, 333, 361, 399, 405, 407, 414 f. — Magdalene Margrethe, se Schäffer.
- Böckman, Hofraad, II 217.
- Bøfeke, Charlotte Elisabeth († 1782), II 250. — Sara Marie († 1762), g. Brøer, I 165.
- Böhmerslaug Bom, Sydslesvig, I 117.
- Børgesen, Seddelfalskner, II 127.
- Børglumkloster, Børglum H., I 26, 28, 207. — Børglum Kirke I 233.
- Bötcher (Böttcher, Bötger, Böttger), I 282. — Student, II 364. — Elisabeth Cathrine Amalie († 1793), g. Rose, Skuespillerinde, I 151. — Nikolaj Christian, Amtsforvalter, II 42.
- Bøtø, Falster, I 242.
- Calabrien, Jordskælv i, II 277.
- v. Callemberg, Otto Carl († 1759), Geheimeraad, I 14.
- v. Callenberg, August Reineccius Carl, Greve, sachsisk Gesandt, II 73.
- Callisen, Hr., i Plön, I 312. — Henrik († 1824), Læge, II 25, 61 ff., 144, 177, 213, 216, 228, 249, 337, 340.
- de la Calmette, Antoinette Jeanne Elisabeth, se Godin. — Charles Louis Bosc († 1781), Diplomat, II 17 (?), 222. — Pierre Antoine Gerhard Bosc († 1803), Amtmand, II 68, 254.
- Cammermeyer, norsk Kapellan, I 272.
- Canariis, Jacob († 1788), Prokurator, II 127.
- Canton, Kina, I 43.
- Cantor, Jacob, I 114.
- Cappel, Joachim Dieterich († 1784), Apoteker, I 381—84, 387 f., 391 ff., 397, 400, 411 f., 416; II 28, 111, 273.
- v. Cappelen, Maren Kirstine († 1783), g. Beringskiold, II 278, 284.
- Cardinal, Traktør i Kbhvn., I 57.
- Carl se ogsaa Karl.
- Carl, Luxdorps Karl, se Axelsen. — Kronprins Frederiks Legesammerat, I 399.
- Carl Christian Erdmann, Hertug

- af Württemberg-Oels († 1792), II 280, 297, 303 f., 323.
- Carl Wilh. Ferdinand, Hertug af Brunsvig, II 151—55.
- Carlsen, Knud, Fiskemester, I 252, 254 ff., 259 f., 263, 266, 279, 284, 306 f., 342. — Søren, Kromand, II 142 f.
- Caroc, Herm. Alex. († 1771), Generalauditor, I 31, 100, 175, 230, 286.
- Caroline Mathilde, Dronning, se Karoline Mathilde.
- Carolina Mathilda, Skib, II 341.
- Carstens, Adolph Gotthard († 1795), Gehejmerraad, I 28, 56 f., 103 f., 107, 131, 148, 245, 251 f., 254, 264, 268, 275, 281, 296, 298, 317, 323, 325, 327, 335 f., 339 ff., 345, 352 ff., 356 f., 361 f., 366, 370, 377, 380—84, 386 f., 389 f., 392 f., 395, 411 ff., 421, 447, 468, 478, 482, 484; II 3, 7, 9, 13, 28 f., 32, 44 f., 88, 97, 112, 163, 176, 188, 199, 205, 212 f., 217, 220, 223, 226, 249, 254, 276, 312, 329, 332, 344 f., 347, 355, 363, 396, 399. — Frederik († 1774), Rentekammerdeputeret, II 13, 21 f.
- Caspergaard, Claus († 1765), Hofjunker, I 115, 167, 234. — Mette Catharina, se Cederfeld.
- Caspersen, Stefan, Hofretssekretær, I 4.
- Casse, Peter († 1782), Raadmand, II 263.
- Cassini, Astronom, I 139.
- Castell-Remlingen, Christiane Charlotte († 1773), g. Stolberg, I 256.
- Friedrich Gottlieb, Rigsgreve, I 93.
- Castell-Rüdenhausen, Friedericke Eleonora, I 93.
- Castenskiold, Augusta Dorothea, se Brøer. — Carl Adolf († 1820), Godsejer, I 98. — Margrethe Vilhelmine († 1812), g. Pfuhl, I 155.
- Castonier, Heinr. Sigism. († 1766), General, I 57, 84.
- Cathrinebjerg, Smørum H., II 55, 400.
- de Cederfeld, Bartholomæus Berthelsen († 1783), Kollegiedeputeret, I 106, 115, 126, 193, 244, 334, 408; II 57, 114, 179, (242 ?), 279. — Chr. Ernst († 1822), Vice-landsdommer, I 473; II 24, 34, 48, 75, 82, 242 ff., 245, 273. — Mette Catharina Bertelsen († 1770), g. Caspergaard, I 167.
- Celle, Hannover, I 346, 453; II 200.
- Ceylon II 144, 267.
- Chais, Charles, fransk Teolog, I 324; II 195.
- la Chapelle, fransk Forfatter, II 405.
- Charisius, Charlotte Amalie († 1788), g. Skeel, II 414. — Constantin August († 1776), Konferensraad, I 144, 199, 281 f., 290.
- Charlotte Amalie, dansk Prinsesse († 1782), I 221, 290, 398; II 4, 64, 116, 145 f., 173, 178, 228 f., 258 f., 264—68, 294, 324.
- Charlottenlund, Gentofte Sogn, I 295, 384, 421; II 119, 258, 417.
- Chemnitz, Johann Hieronymus († 1800), Præst, II 63, 211 f., 217,

- 222, 238 f., 265, 272, 303 f., 331, 375. — Philip Bogislaw v., II 63.
- des Chezeaux, fransk Konsul i Bergen (1758), I 63.
- Chippendale, William, Grosserer, II 272.
- Choppii, Spisevært (1763), I 180.
- Chrichton, Wilh., Præst i Königsberg, II 336.
- Christen Snedker, Vinkelskriver, II 51.
- Christensdatter, Ane, g. Bruun, II 186 (?), 255, 264 f., 272, 333.
- Christensen, Kammerraad, I 26. 28. — Chr. († 1745), Kommerceraad, I 6. — Enevold († 1745), Kommerceraad, I 6. — Johannes († 1747), Landsdommer, Etatsraad, I 5, 8, 18. — Lauritz, Justitsraad, Amtsforvalter, II 86. — Poul, I 354. — Trine, I 8.
- Christian se Kristian.
- Christiane af Kulmbach, Hertuginde af Hildburghausen († 1757), I (10, 24), 25, 48.
- Christiansborg Slot, Skib, I 10.
- Christie, Joh. Koren, Byfoged, II 273.
- Christoffersdatter, Ane Margrete, II 236.
- Christoffersen, Carsten, II 64.
- Cicero I 259, 357, 365, 439, 457, 462, 474; II 18, 32, 42 f., 48, 57, 113, 228, 239.
- Cicignon, Cathr. Margr. († 1761), g. Gabel, I 133. — Christine Cathr. († 1800), g. Moltke, I 58, 102. — Erica Christine († 1792), g. Lehn, I 130, — Ulrica Helena, g. Adler, I 475. — Ulrik Fred. († 1772), Gehejmerraad, Stiftamtmand, I 32, 97, 112, 140, 144, 217, 242, (243), 250, 271, 276.
- Cimber, B., Landmaaler, II 170.
- Cimbjerne I 366.
- Classen, Jessenius († 1792), Deputeret, II 336, 352. — Joh. Fred. († 1792), Industridrivende, Godsejer, I 39 f., 128, 181, 337, (339), 431; II 21, 215, 276, 290. — Peter Hersleb († 1825), Kollegiedeputeret, Gehejmekonferensraad, I 334; II 72, 260, 315.
- Clausberg, Christlieb von († 1751), Etatsraad, I 17.
- Clausen, i Tuborg, II 79. — Margrethe († 1769), g. Munthe, I 364. — Peter († 1784), Generalguvernør, I 74, 275, 326 ff., 422, 477, 485.
- Clausenheim, Deputeret i Lybæk Kapitel, I 89.
- Clausholm, Galtén H., I 61.
- Clauswitz, Carl Christian († 1795), Sekretær i udenlandske Departement, II 107, 214.
- Clavius, Andreas, fra Celle I 109.
- Clemens, Johan Fred. († 1831), Kobberstikker, I 235; II 133, 162, 229, 240, 260, 327, 331 f., 348, 350, 407.
- Clementin, Niels Hjersing († 1776), Skuespiller, II 58.
- Clitau, Thomas Christensen († 1754), Forfatter, I 8.
- Clod, Peder († 1804), Præst, II 243 ff., 273.
- Cluvenicks, Holsten, I 91.
- Cohen, Jøde, I 27.
- Colbjørnsen, Chr. († 1814), Høje-

- steretsadvokat, Kammeradvokat, senere Justitiarius, I 261; II 51, 55, 79, 86, 89, 102, 126, 224, 233, 252, 263, 275, 283 f., 305, 338, 373—77, 382, 384, 386 (?), 387 f., 390, 392, 398, 407, 413. — Engelke Margrethe, se Falbe. — Herman († 1794), Højesteretsassessor, II 30, 65, 102, 143, 172 f., 194. — Jacob Edvard († 1802), Professor, I 462, 464, 470; II 22, 177, 244, 258 (jvf. 428), 266, 271, 274 f., 282 f., 285, 290, 308, 329, 334, 339, 386 (?), 387 f., 409, 411 f. — Marie, se Hansen.
- Cold, Chr. M. T. († 1826), Generalprokurør, II 279. — Isaac Andreas († 1761), Justitiarius i Overhofretten, I 78, 84, 129.
- Colla, Brødrene, ital. Musikere, I 202.
- Collé, Charles († 1783), fransk Digter, I 459.
- Collegium Medicum I 182 f., 203; II 75.
- v. Collenbach, Leonhard († 1785), Friherre, Diplomat, II 333.
- Collett (Collet), Ditlevine († 1803), g. Feddersen, I (315), 320, 365. — James († 1794), Handelsmand, I 234 (?). — Johan († 1806), Kammeraad, II 350. — John († 1759), Købmand, I 78. — Matthias († 1759), Amtmand, I 29, 78. — Peter († 1763), Kancelliraad, I 146, 164, 177. — Peter († 1823), Assessor i Hof- og Stadsretten, II (350), 405.
- Collin, Andreas, Vintapper, I 462. — Jonas († 1861), Finansdeputeret, I 462. — Niels († 1782), Amtmand, I 397.
- Collini, Côme Alexandre, Forfatter, II 319.
- Colsmann, Catharine Elisabeth († 1787), g. Wasserfall, II 392 f. — (? Johan Heinr., † 1790, reformert Præst i Kbhvn.), II 56.
- Colstrup, Andreas, I 273.
- Como, Anna, se Geringhelli. — Antonio, Ballet- og Hofdansemester, I 150 f.
- de Coninck, Frédéric († 1811), Handelsmand, II 55, 119, 132, 150, 185, 229, 233, 259, 277, 286, 288 f., 294, 357. — Marie, se Joncourt.
- Conradi, Chr. Vilh. († 1777), Præst, I 239, 309. — Joh. Chr. († 1779), Bygningsinspektør, I 207.
- Constant, Johan († 1755), Kaptajn, I 89.
- Constantinsborg, Ning H., II 156.
- Cordsen, Sophie Elisabeth Cathr., se Brinck-Seidelin. — Stephan Holdgaard († 1800), Højesteretsjustitiarius, I 163, 173, 237, 361, 368, 378, 420, 450, 470, 480; II 30, 65, 72, 102, 143, 148, 218, 380, 388 (?), 415.
- Cornaro, Luigi († 1566, omtr. 100 Aar gl.), II 205.
- Cornwallis, engelsk General, II 241.
- Cortsen, Jens Severin († 1797), Sekretær, Amtsforvalter, II 59, 219, 262 (?).
- Cosby, Sidney, eng. Ministerresident i Kbhvn., I 228.
- v. Cossel, Paridon Nikolaus, Kollegiekommitteret, I 339, 378.

- Coxe, William († 1828), engelsk Forfatter, II 331.
- Cramer, Bud ved Videnskabernes Selskab, II 242, 244, 319. — Carl Frederik († 1807), Professor, I 429. — Frid. († 1768), Portrætmaler, I 358. — Johan Andreas († 1788), Hofpræst, Professor, I 72, 103, 107, 130, 230, 232, 268, 293, 304, 332 (?), 379, 389, 396, 421, 425, 434, 436; II 15, 44, 209, 413. — Laur. Johan († 1796), Købmand, II 55, 335. — M., tysk Sprogmand, I 349. — Peter († 1782), Maler, I 356(?), 358; II 146.
- Crane, Frk., II 54. — Andreas († 1778), Major, II 147, 149.
- Cranz, David, I 296.
- Crell, Lorentz, Prof., II 268 f.
- Crener, Johan, Fyrbøder, II 359.
- Cretschmer & Magnussen, Handelsfirma, II 102.
- Cron, Adam († 1775), Dr. med., I 304.
- Cronborg, Fregat, II 213.
- Crone, Student, II 23.
- Cron-Printzen, Skib, I 5.
- Crøger, Peter Lilliengraf, Præst, II 10 f.
- Cølner, Marie Elisabeth († 1765), g. Fisker, I 246.
- Dacier, B. J., fransk Lærd, II 100, 119, 181.
- Daemen, Gilles Wilhelm, Kommerceraad, Altona, II 197.
- Dagverdarnæs, Island, I 60.
- Dahl, Student, II 321, 338. — svensk Dr., II 383, 386. — Andreas, Foged, II 386. — Claus Vendorff († 1769), kgl. Berider, I 385. — Hans Jørgen († 1779), Regiments-skriver, I 425. — Joh. Herman, Forpagter, II 153. — Peter, Skibskaptajn, II 395.
- Dahlstrøm, Student, II 370.
- Dajon, Frands († 1794), Materialforvalter, I 225 (?).
- Dældorph, Movrids († 1769), Kasserer ved Asiatisk Kompagni, I 400.
- Dam, Søren Iver († 1780), Søofficer, II 201.
- Damhuset ved Kbhvn. II 25.
- Damiens, Jacques (skal være: Robert François, † 1757), I 25.
- Dankier, Jacob († 1813), Bankkommissær, II 25 (?), 406. — Jens († 1792), II 406 f.
- Danchwart, Kartograf, II 96.
- Danckel, Folmer († 1772), Proprietær, I 465.
- Dannenfeldt, Chr. Fred., Kaptajn, II 250, 271.
- Danneskjold-Laurvigen, Anna Sophie († 1787), g. Bülow, I 169, 285, 398 (?), 432, 443. — Chr. Conr. († 1783), Admiral, I 24, 54, 62, 76, 152, 221, 227, 237 f., 241, 259, 274, 278, 286, 313 f., 317, 319, 321 ff., 370, 373, 384, 392, 398, 404, 406, 410, 423; II 52, 73, 403. — Dorthe Sophie, se Holstein. — Fr. Ludv. († 1762), General, Greve, I 34, 160, 167, 189 (?). — Juliane Sophie († 1790), g. Holck, I 368, 378.
- Danneskjold-Samsøe, Dorothea, se Wedell-Wedellsborg. — Fred. († 1770), Generaladmiraløjtnant,

- Statsminister, I 117, 171, 177, 203 f., 214, 222, 265, 276, 278, 282—86, 289, 297 ff., 310, 322 f., 334, 367, 375, 389, 391, 402. — Fred. Chr. († 1778), Generalpostdirektør, I 37, 57, 144, 187, 290; II 5, 118, 145. — Frederikke Louise Charlotte († 1821), Komtesse, II 108.
- Danneskjolds Høj, Søllerød Sogn, I 318.
- Dansborg, Indien, I 291.
- Danske Selskab, det kgl. (Danske Magazin), I 18, 421; II 15, 94 f., 148, 151, 154, 215, 219 f., 223, 238 f., 309, 357, 362, 420 f., 423.
- Danzig I 404; II 17, 56.
- Darbes, Johan († 1815), Musiker, II 275.
- Dass, Benjamin († 1775), fhv. Rektor, Magister, I 52, 78, 203, 205, 207, 249, 297, 349, 369, 473; II 3, 9, 36 f.
- Dauw, Christiane Louise, g. Schönnemann, I 127, 131. — Conrad Christian, Amtmand, I 131, 135, 185, 290.
- David, Nathan, II 284.
- Davidson, David († 1762), I 139 (?), 165.
- Davis, William, I 140.
- Debes, Student, II 223. — Christine, se Suhr. — Lucas († 1777), Kancellisekretær, I 306, 392, 423, 441, 443, 450, 461, 467, 469 f.; II 1, 30, 44, 125.
- Degn, Porcelænshandler, II 130. — Frederikke Louise († 1806), g. Fisker, I 393. — Hans Chr. († 1792), Krigsraad, I 393.
- v. Dehn, Fred. Ludvig († 1771), Statsminister, I 32, 53, 64, 70, 82, 85, 122, 128, 151 ff., 157, 160, 166—69, 182, 184, 300, 431.
- Deichman, Carl († 1780), Kancelliraad, I 59, 72, 151 f., 154; II 82, 200. — Peter († 1766), Generalkrigskommissær, I 130, 241.
- Delff, Murmester, II 228.
- Delmenhorst I 304.
- Demaubourgues, fransk Læge, I 185.
- Demosthenes II 236.
- Desmercières, Elisabeth Sophie, se Friis. — J. H. († 1778), Kollegiedeputeret, I 14, 32, 50, 76, 78, 281, 342; II 90, 144, 424.
- Detmold-Lippe, Konsistorium i, II 368.
- van Deurs, Gerhard Joachim († 1800), Byskriver i Helsingør, I 472. — (? Jacob Christian, † 1800, Grosserer), II 286. — Joh. Christoph († 1781), Raadmand, I 247, 460.
- v. Diede z. Fürstenstein, Wilh. Christ. († 1807), Diplomat, I 333.
- Dietrichs, Elias, Krigskommissarius, I 228. — Joh. Henrik († 1773), Byskriver i Frederikssted, I 276, 429 f. (?).
- Dietrichson, Fred. († 1791), Officer, II 386. — Gabriel Grabbe († 1780), Oberstløjtnant, I 228.
- Dinesen, Anders, til Trudsholm, I 323.
- Dio Chrysostomus, græsk Filosof, II 316.
- Dionysius fra Halicarnassus, græsk Historiker, II 246, 293, 319.
- Dischingthun, Job, Kapt., I 246.

- Dithmer, Mad., II 330, 353, 358.
- Ditmarsken I 91, 169; II 52.
- Dixsen, Jørgen, Skibskaptajn, II 12.
- Dockenhude, Holsten, I 311.
- Dons, Jens Bing († 1802), Retslærd, I 292, 304, 402, 421, 423, 425—46, 454, 458, 460, 468; II 136, 151, 154, 171.
- Dorph, N. W., Borgmester i Næstved, I 146.
- Dorthe, Luxdorfs Tjenestepige, II 58, 83, 85, 118, 183, 187.
- Doth, Præst, II 306.
- Douvres, Frankrig, II 158.
- Dovrefjæld I 315.
- Drage (nu Friedrichsruhe), Holsten, I 12 f., 92.
- Dragsholm, Ods H., I 475.
- Dragun, Mad., f. Gabel, II 122, 125. — Bernh. Dan. († 1775), Sekretær, II 58 f.
- Dragør, Sokkelunds H., I 389; II 21.
- Drakenberg, Chr. († 1772), I 402.
- Drammen, Norge, I 47, 370; jvfr. Bragernæs og Strømsø.
- v. Drechsel, Henriette Sophie Charlotte († 1778), Hofdame, II 146.
- Dreux du Radier, se Radier.
- Dreves, Drewitz, se Drewsen.
- Drevon, J. H. F., Oberst, II 294, 343.
- Drewsen, Mad. (? Else Margrethe, f. Finckenhoff), II 45. — Anna Louise († 1799), g. Heger, I 320. — Chr. († 1810), Papirfabrikør, I 479; II 202. — Elisabeth, se Lassen. — Elisabeth Magdalene († 1801), g. m. Joh. Frimodt, I 320. — Johan († 1776), Papirfabrikør, I 122, 190, 198, 372; II 68. — Jørgen Christoffer († 1801), Kancellisekretær, Højesteretsassessor, I 320 (?), 390, 431 (?); II 227.
- Dreyer fra Stavanger I 476. — norsk Kapellan, I 385, 401, 430, 434, 479; II 13, 15 ff. — Syndicus i Slesvig, I 89. — Andreas Lorentsen († 1788), Præst, II 228. — Anna Elisabeth, se Scavenius. — Chr. († 1816), Raadmand i Slagelse, I 397. — Christ. Vilh. († 1810), Diplomat, II 112. — Jens Poulsen († 1749), Kommitteret i Rentekammeret, I 97. — Joh. Carl Heinr., Domprovst i Lübeck, I 64, 99, 102.
- Drieberg, Carl Aug. Vilh. († 1825), Kammeijunker, senere Generalkrigskommissær, II 61.
- Dronninggaard, Søllerød Sogn, I 182, 227, 435; II 41, 76, 233, 288, 294, 317, 342 f. — Eremittens Hytte II 288, 317, 343.
- Duchesne, André († 1640), fransk Historiker, I 349.
- Due, Matthias († 1790), Etatsraad, II 179.
- Dunkerque, Frankrig, I 254, 305.
- Dupuis, fransk Forfatter, I 271.
- Durup, Gislum H., II 60, 307.
- Duryer, fransk Forfatter, I 277.
- Duus, Nic., Kammerraad, II 90, 109.
- Duvernet, Th. I., fransk Forfatter, II 392.
- Dyrehaven, se Jægersborg Dyrehave.
- v. Düring, Chr. Ulr. Hartw. (†

- 1808), Kammerherre, II 238. — Ernst Fr. († 1809), Officer, II 329.
- Dyrø, Tromsø Amt, I 329.
- Dyssel, Arn. Chr. († 1763), Landsdommer, I 193. — Elias († 1765), Supercargo, I 224, 230 f. — Frants Thestrup († 1818), Præst, II 372.
- Düsseldorf I 347.
- Dörschel, Christopher († 1782), Gartner, II 264.
- Ebberødgaard, Lyng-Kronborg H., I 99, 162.
- Eckernförde I 309.
- Eckhoff, Ernst Fred. († 1825), Landfysikus, II 342.
- Eckmann, Petri Emanuel, Overauditor, I 436.
- Edda II 253, 280, 393.
- Edelgave, Smørum H., I 22, 284; II 381.
- Edinger, Jomfru (1769), I 364. — Anna Dorothea, se Laub. — (? Anna Marie, † 1770), Jomfru, I 293. — Ingeborg Margrethe († 1796), g. v. d. Osten, I 396. — Johannes († 1763), Raadmand i Kbhvn., I 177. — Wilhelm Hendrich, døbt Jøde, II 350.
- Eeg, Erik († 1813), Assistent, senere Konsul, II 346.
- Eegholm, Andreas Chr. († 1767), Apoteker, I 21. — Hans Chr. († 1786), Auktionsassistent, II 356.
- Egede, Chr. Thestrup († 1803), Søofficer, II 374. — Hans Poulsen († 1758), Missionær, I 71, 109. — Karen († 1799), g. 1. Krøll, 2. Sporon, II 298, 311. — Poul († 1789), Biskop, II 108, 162, 173, 274, 293, 298, 311 f., 320, 322, 332, 352, 368, 374, 381, 385 f., 399, 410, 417.
- Eger Sorenskriveri, Norge, II 220 ff., 265.
- Egerod, Anders Nielsen, Murmester, II 285. — Poul († 1827), Murmester, II 344, 346, 351, 354, 358.
- Egeslevmagle, V. Flakkebjerg H., I 145.
- Eggers, Major, II 411. — Chr. U. D. († 1813), Nationaløkonom, II 306, 342, 371. — Heinr. Peter († 1836), Kancellisekretær, senere Postmester, II 379. — Povl († 1752), Justitsraad, Kancelli-assessor, I 5, 7, 295. — Sofie Amalie, se Guldencrone.
- Eggertsen, Købmand i Korsør, I 308.
- Egils Saga I 301.
- Ehlers, Martin († 1800), Professor i Kiel, II 173 (jvf. 428), 214, 295, 317. — Marx Johan († 1804), Kancellisekretær, I 406. — Otto († 1757), I 45.
- v. Ehm, H. M. († 1779), Frk., II 171.
- Ehrenschild, Frid. († 1745), Amtmand, I 7.
- Ehrenstein, Kaptajn, II 59.
- Eichel, Christiane, se Schouboe. — Elisabeth Hedevig († 1755), g. Bartholin, I (7), 10, 234. — Just Valentin, p. Aastrup, Landsdommer, I 1, 7.

- Eicksted, Student, II 214.
 v. Eickstedt, Hans Henrik († 1801), Officer, Statsminister, I 261, 438f., 448, 462, 478 f., 485; II 4, 21, 50, 64, 85, 87, 113, 115, 120, 123, 126 ff., 130, 134, 137, 143, 156, 159, 165, 192, 203, 212, 230—33, 235, 255, 260, 262 f., 284 f., 287 f., 290, 292, 294, 296, 305, 307 ff., 351, 355.
- Ejderen I 91, 117 f.
 Eiderstedt I 90, 118.
 Eidsvold I 163.
 Eigtved, Sophie Christine, se Walther.
 Eiler, Henrik, Kommunitetsdekan, II 197.
 Eilitz (Eylitz), Kancelliraadinde († 1765), I 233. — Anna Margrethe, se Horn. — Joh. Henrik († 1802), Kancelliraad, I 165, 251, 292, 348, 371 f., 379; II 18.
 Einsidelsborg, Skam H., I 150.
 Elben I 22, 94, 311.
 Elert, Nic. († 1803), Professor, Bibliotekar, II 173 (jvf. 428), 261, 411.
 Elisabeth af Holsten, Grev Gerts Søster, I 28, (56).
 Elisabeth, Kejserinde af Rusland, I (46).
 Elisabeth, russisk Prinsesse († 1782), II 264.
 Elisabeth Christine af Brunsvig, Prinsesse af Preussen († 1840), II (202).
 Ellebracht, Carl Henr. († 1789), Officer, II 269 (?).
 Elliot II 288.
- Ellius, Claus Pedersen († 1773), Landfysikus, I 203.
 Elmshorn Kirkegaard, Holsten, I 94.
 Elphinston, George († 1777), Overekvipagemester, II 55.
 Elsevier, hollandske Bogtrykkere, I 347.
 Eltang, Brusik H., II 49.
 Elvedgaard, Skovby H., I 10.
 Emahuus, norsk Oberst, I 191.
 Emdrup Sø ved Kbhvn. I 462.
 Endelave, Ø, Nim H., I 102.
 Enebach, Aggershus Stift, I 71, 216.
 Engel, Peder Jensen († 1791), Præst, I 119.
 Engelbrecht, Søren († 1801), Kommitteret i Rentekammeret, Generalrevisor, II 42, 75, 162, 334.
 Engelhart, Præst, II 219, 263.
 England, Englændere, I 22, 36, 68, 70, 72, 78, 80, 95, 99, 128, 149, 159, 182, 228, 232, 290, 409; II 10, 26, 40, 129, 132, 153, 164 f., 201, 236, 335.
 Englerup, Voldborg H., I 244.
 Enighed, Kobberværk i Stavanger Amt, I 230.
 Enigheden, Skib, II 194.
 Enrum, Søllerød Sogn, I 222; II 46.
 Enø, Ø. Flakkebjerg H., I 13.
 Ephraim, Veitel, Agent, Jøde, I 47, 50 f.
 Epiktet, græsk Filosof, II 93.
 v. Eppingen, Reinhard († 1768), Generalmajor, I 290. — Reinhard († 1821), Kammerherre, II 324 f., 328, 330, 334.
 Erhardt, Joh. Georg († 1768), Skovrider, I 99.

- Erholm, Vends H., II 34.
- Erichsen, Bolle Willum († 1819), Toldforvalter, II 386, 388, 394, 425. — Christine Marie, se Lundgaard. — Erich († 1837), Handelsmand, II 34, 286. — Jens († 1824), Kontorchef i Rentekammeret, II 388. — Jon († 1787), Rentekammerdeputeret, Bibliotekar, I 35, 47, 81, 85, 217, 227, 308, 365, 380, 398, 428, 459 f., 463 f., 481 f.; II 10, 33, 38, 44, 53, 56, 60, 91, 93, 108, 130 f., 135, 138, 140, 158, 163, 165 f., 172, 189 f., 194, 197, 200, 204, 211 f., 215 f., 219, 222 f., 225 f., 229, 233, 252, 260, 274, 280, 285, 295, 299, 303, 312, 332, 335, 344 f., 347, 351, 357, 363, 367, 370, 373, 375, 379 ff., 385 f., 394 f., 399, 422; hans Datter II 386, Sønner II 385, 387. — Skule († 1776), II 60. — Vigilius († 1782), Hofmaler, II 80, 144.
- Ericius, Georg August, Negotiant, I 198, (202), 342, 355 f., 370, 381. — Louise Juliane, g. Thorup, I 328. — Sofie Hedevig, se Strandberg.
- Erik (i Luxdorps Tjeneste ?), I 184.
- Erik Plovpenning I 90.
- Erik af Pommern I 228.
- Eriksholm, Merløse H., I 244; II 169.
- Ermandinger, Johannes Anthon, Byskriver i Skive, I 437.
- Ernst Friderich Carl, Hertug af Hildburghausen († 1780), I (22, 24), 25, (30).
- Ernst, Supercargo, II 55, 286. —
- Friderike Louise v. († 1781), Frøken, I 385, 481; II 19, 171, 218 f. — Jørgen († 1788), Toldkontrolør, II 411.
- Erskine, David Stuart, se Buchan.
- Esbønderup, Holbo H., II 300.
- Escorial, Spanien, II 352.
- Eskemosegaard, Lyng-Kronborg H., I 99.
- Eskildsen, Skibsbygmester, II 172. — Lars, Husar, II 175, 177.
- Eskildstrup, Merløse H., I 279.
- Eskilsmark, Svansen, Sønderjylland, I 90.
- Esmarch, Frøken, I 33. — Lic., Flensborg, I 89. — Henr. Chr. († 1769), Kabinetssekretær, senere Hovedbogholder ved Rentekammeret, I 112, 291 f., 297, 335, 338, 340, 362, 371.
- Espe Gaard, Slagelse H., I 465, 485.
- d'Espiard, Fr. Ign., fransk Forfatter, II 368.
- v. Essen (1760) I 112.
- Estrup, Peder († 1818), Rektor i Randers, II 354, 410.
- Estvadgaards Kloster, Ginding H., I 187, 428.
- Euclid, græsk Matematiker, I 102.
- Euripides, græsk Digter, II 73.
- Eutin, Holsten, II 342.
- Ewald, Christian († 1829), Officer, I 462 (?). — Johs., Digter, I 478, 481; II 27, 138, 173, 178, 215, 223, 331. — Mathias Friis († 1767), Kancellisekretær, I 38, 46, 317.
- Evers, Herman, Husmand, I 228 f., 231.

- Expilly, Jean Joseph († 1793), fransk Abbé, I 380.
- v. Eyben, Adolph Gottlieb († 1811), Geheimeraad, Kansler, II 163. — Elisabeth Marie Sophie († 1780), Kammerfrøken, I 422, 449 (?). — Fr. Ludvig († 1793), Diplomat, I 386, 395; II 165.
- Eyberg, Fridrich, Tjener hos Luxdorph, I 477, 481—86; II 2 f., 7, 9, 260. — Niels, Urmager, I 380.
- Eylitz se Eilitz.
- Eyndten (Eynden), Frue, I 22. — Chr. Frederik († 1799), Generalmajor, I 311. — Sophie († 1795), g. Levetzau, I 202, 214.
- Eyraud, Pierre-Paul († 1783), reform. Præst, I 170.
- Faaborg** I 220, 222, 235, 268.
- Faardrup, V. Flakkebjerg H., I 257.
- Faber II 249. — Præst, I 127. — Raadmand i Bergen, I 74. — Johan Jacob († 1792), Boghandler, II 207, 256.
- Fabricius, Student, II 268, 292. — Anton, Kancelliforvalter, I 147, 158, 343, 345, 406; II 374. — Elisabeth Marie, se Abbestée. — Herman († 1786), Kammerjunker, II 374. — Johan Christian († 1775), Læge, I 72, 110 f.; II 36. — Johan Christian († 1808), Zoolog, II 269. — Otto († 1822), Præst, Zoolog, I 482; II 192, 213, 224, 265, 297, 304, 324.
- Fabritius (de Tengenagel), Familien, II 158. — Anna Elisabeth († 1786), g. Iselin, II 126, 180, 290. — Conrad († 1805), Handelsmand, I 277, 336, 345; II 149 (?), 302, 304. — Elisabeth Mariane, se Bruguier. — Gottihlf Just († 1766), Handelsmand, I 29, 238 f. — Herman († 1729), Vinhandler, I 157 f. — Johanne Cathrine († 1770), g. Hansen, I 163. — Michael († 1746), Handelsmand, II 158. — Michael († 1815), Officer, Konferensraad, I 202, 345. — Michael Peter († 1810), II 302, 304 f., 319.
- Faith, Familien, I 328. — A C. († 1798), Præst, II 129. — Hans Georg († 1795), Godsejer, I 324; II 63. — Hans Jørgen († 1762), Toldkammerer, I 324.
- Fakse, Fakse H., I 115, 130, 352.
- Falbe, Carl Wigant († 1826), Assessor i Hofretten, I 430; II 39 f., 409, 412. — Chr. Ludv. († 1760), Zahlkasserer, I 112. — Engelke Margrethe († 1848), g. Colbjørnsen, II (263).
- Falch, Abraham († 1776), Raadmand, I 107, 211; II 68. — Andreas († 1797), Bankkommissær, II 131. — Cecilie, II 1, 42.
- Falkenskjold, Christopher († 1770), Kaptajn, I 192; hans Datter I 244. — Seneca Otto († 1820), Officer, I 238, 240 f., 439, 441, 446, 451, 454 f.; II 85.
- Falsen, Familien, I 18. — Chr. Magnus de († 1799), Justitiarius, I 8, 33, 50, 54, 107, 109, 111, 113, 151, 168, 236, 237, 261, 266, 277, 481; II 21, 59, 72, 98, 104, 106, (122, 126), 159, (278). — Enevold de († 1761), Borgmester i Kbhvn.,

- I 9, 15, 45, 68, 86. — Enevold († 1808), Jurist, Forfatter, I 462; II 122, 125 f., 278, 297. — Joh. Eskild de († 1758), Kommerceraad, I 71. — Johan Eskild († 1808), Officer, I 109, 112, 114, 244, 438. — Margrethe Marie de († 1795), g. Scherewien, I 100; II 209. — Mette Christine, se Hoff.
- Falster I 134, 242, 277, 287 f., 291, 299, 303, 350 ff., 354, 362, 364, 380; II 89, 219 f., 409.
- Farum, Ølstykke H., II 188, 316. — Farumgaard I 449; II 259.
- Fasmer, Cordt, se Vasmer. — Danckert Petersen († 1777), Borgmester i Bergen, I 418 f.
- Fasting, Claus († 1739), Borgmester, I 319.
- Favart, fransk dram. Forf., II 104, 235.
- de Favin, Løjtnant, II 316 f. — Alida, se Hooglant. — Fred. Aug. Adolph († 1788), Oberst, Godsejer, I 185, 193, 229.
- Febronius, Justinus, se Hontheim.
- Fedderson, Ditlev Fred., Kancellisekretær, Assessor i Hof- og Stadsretten, II 148, 166, 179, 245, 255, 257, 349. — Ditlevine, se Collett. — Nicolai († 1769), Magistratspræsident, I 304, 312, 315, 318, 334, 338, 362. — Peter († 1822), Højesteretsassessor, senere Justitiarius, II 163, 235, 249, 256.
- Fehmann, Anne Marie, f. Hansen, I 426 f. — Peder († 1782), Justitsraad, I 33, 426 f.
- de Feignet, Joseph Carl Julien († 1771), Officer, I 287.
- Fejøl, Fuglse H., I 111, 347.
- Femern I 127.
- Femmer, Hans († 1764), Justitsraad, I 211. — Niels († 1787), Rektor, II 129.
- Fenger, Christian (f. og † 1769), I 362. — Else, se Brock. — Marie Kirstine († 1780), g. With, II 195. — Peter († 1774), Negotiant, I 362, 409; II 26. — Peter († 1779), II 167.
- v. Ferber, Carl Friedr., Legationsraad, II 56.
- Ferdinand, Hertug af Brunsvig († 1792), II 172, 188 f., 208, 238, 263.
- Ferrner, Bengt († 1802), svensk Astronom, I 70.
- Ferslev, Otto, Mag., I 19 f. — Peder, I 22.
- Fielding, Henry, engelsk Digter, II 117.
- Fieldsted, Andreas († 1788), Amtmand, II 402. — Torchild († 1796), Lagmand, Stiftamtmand, II 200, 354.
- Finance, Magister, I 284.
- Finck, Friedrich Aug. († 1766), General, I 240 f., 269, 271. — Ulrica Henriette, se Buckenhagen.
- Fincke, Anne († 1677), g. Bartholin, I 408. — Thomas († 1656), Matematiker, Læge, II 327.
- Finckenhagen, Agnete Birgitte († 1811), Frøken, I 125; II 30, 119, 231, 277, 307. — Agnete Birgitte († 1763), g. Henrichsen, I 167 f. — (? Jacob Christian, † 1837 som Provst i Næs, Romerike), Præst, II 397. — Johan

- († 1778), Sekretær, senere Direktør for Vajsenhuset, Etatsraad, I 50, 79, 162 f.; II 146, 148. — Maria Catharine, se Riegel-sen.
- Findaas, Norge, II 247, 296.
- Finecke, Theodorus von, Kammerjunker, I 25.
- Fink, Otto Jak., økonomisk Forfatter, II 400.
- Finmarken I 29, 37, 75, 79, 83, 95 f., 98, 103, 113, 124, 132, 151, 163, 189 f., 203, 218, 228, 231, 255, 293, 321, 324, 330, 369, 384, 389, 401, 423; II 67, 396.
- Finsen, Hans († 1796), Forfatter. Biskop, I 460 f., 472; II 5 f., 10, 26, 46, 105, 108, 112 f.
- v. Fircks, Magnus Ernst († 1806), Officer, I 139, 168, 289, 300, 370, 456.
- Fischer se Fisker.
- Fiskebæk, Nørlyng H., II 236.
- Fisker (Fischer), Ane Elisabeth (f. 1773), I 479. — Chr. († 1774), Godsejer, II 14. — Chr. († 1822), Generalkrigskommissær, II 14. — Corfitz († 1802), Postinspektør, senere Postdirektør, II 33. — Frederikke Louise, se Degn. — Heinr. Christoff Pultz, Løjtnant, II 360. — Jean Arnold († 1805), Proprietær, II 14. — Johan Olfert († 1829), Søofficer, I 277 (?). — Lorentz († 1757), Justitsraad, Byfoged i Kbhvn., I 17, 23, 530. — Lorentz († 1780), Lagmand i Norge, I 480 f.; II 197. — Lorentz Heinrich († 1797), Kommandør, I 149, 155, 450; II 37, 75. — Lorentz Heinrich († 1819), Søofficer, II 164. — Marie Elisabet, se Cølner. — Martha, se Brinck. — Movrids († 1778), Auktionsdirektør, I 41, 246, 336, 393, 479; II 14, 33, 156. — Olfert Fas († 1761), Viceadmiral, I 66.
- Fistaine, Anthon, Juvelér, II 171 f.
- Fjenneslevmagle, Alsted H., I 9, 12 f.
- Flachswands Bom, Topdals Elv, Norge, I 439.
- Flade, Horns H., Hjørring A., II 60.
- Flading, Jens, I 19.
- Fladstrand (Frederikshavn), Horns H., I 206, 273, 357.
- Fleischer, Baltzer Sechmann († 1767), Amtmand, I 193, 196, 329 f. — Chr. († 1768), Deputeret i Søetatens Generalkommissariat, I 286, 304, 324, 339. — Esaias († 1804), Landøkonom, I 461 f.; II 7, 63, 116, 167, 195 f., 205, 216, 344, 356 f., 366, 370, 376 f., 410. — Fred. Did. Sechmann († 1819), Assessor, II 52, 252. — Joh. Diderik († 1786), Generalauditor, II 276 ff., 295 f., 357. — Rasmus († 1804), Præst, I 452.
- Flekkerø, Norge, I 43.
- Flensborg I 11, 13, 40, 69, 88, 94 f., 110, 115 f., 119, 308, 313, 398. — St. Johannes Sogn I 116. — St. Marie Kirke I 94, 313; Skole I 94; Sogn I 116. — St. Nicolai Kirke I 94, 313; Sogn I 116.
- Flensborg Amt II 303.
- Fletscher, Rachel Sophie, se Marschalck.

- Flindt (Flint), Andreas († 1824), Kobberstikker, II 407. — (? Henrik, Højesteretsadvokat, † 1767) I 270, 320. — Johan Thomas († 1805), Generalauditor, Politimester, II 411, 417.
- Florez, Henrique († 1773), spansk Historiker, I 330 f.
- Florus, romersk Historiker, I 455.
- v. Flotow, Chr. Ludw. Wilh. († 1763), Kammerjunker, I 190.
- Fodby, Ø. Flakkebjerg H., I 62. — Fodbygaard I 67, 99, 150.
- Fogh, Frue, I 265. — Haveejer i Hamborg, I 93. — Anne Søe, se Lugge. — C. G. († 1780), Søofficer, II 164. — Enevold Berregaard († 1800), Assessor, Søkrigsprokurør, I 247, 384, 388, 422, 435; II 39 f., 175, 199, 280, 283.
- Fohman, Student, I 431.
- Folsach, Christian Mikkil, Justitsraad, I 107.
- Foltmar, Christoffer († 1759), Miniaturmaler, II 424.
- de Fontenay, Anton Nicolai († 1787), Admiral, II 94, 260, 275, 277, 309, 313, 380 f. — Carl Frederik, Admiral, II 72, 94, 412. — Gaspard Frédéric († 1769), Admiral, I 286, 368. — Magdalene, g. Bertouch, II (277), 380.
- Forchen, Mad. († 1778), II 138.
- Forskål, Per († 1763), Prof., I 219.
- Forstamt se Generalforstamt.
- Forster, Georg († 1794), tysk Forfatter, II 142, 153. — Joh. Reinold († 1798), tysk Naturforsker, II 142.
- Forstmann, J. G. W. († 1759), Præst i Solingen, I 239.
- Fortling, Frederikke Christiane († 1829), g. Høyer, II 378.
- Fortunen, Lyngby Sogn, II 151.
- Foss, Veronica Scavenia († 1745), g. Judichær, I 15.
- Franchi, Danserinde, I 132.
- Franck, Michael († 1752), Præst, II 217.
- Franckenaу, Fred. Chr. († 1784), Toldinspektør, I 187, 192, 436; II 185, 317. — Maren, se Pau.
- Frankfurt I 204.
- Franklin, Benjamin, II 407.
- Frånkrig, fransk, I 22, 25, 29, 42—47, 63 f., 72, 95, 138, 275, 290, 317, 406; II 99, 164, 171, 194, 201, 255, 271, 316, 325, 335, 366.
- Frausing, Jens († 1771), Kancellisekretær, I 78, 162, 172 f., 182, 186, 399, 435.
- Fredensborg Slot I 41, 66, 100, 138, 142, 144, 161, 167, 178, 219, 221, 241, 430 f., 459, 475—80; II 3, 34, 40 f., 45—48, 73, 76 f., 80, 82—85, 87, 113 f., 116, 118—21, 123, 125, 127 f., 154, 160 f., 179—87, 203, 205—09, 225, 227, 230—37, 246, 254 f., 257—63, 284 f., 287 ff., 333, 354, 391, 398. — Slotskirken II 160, 180, 294. — Rosen II 18, 48, 206. — Det kinesiske Hus II 80, 156, 182, 184. — Nordmandsdalen II 181.
- Fredensborg, Fort paa Guineakysten, I 258.
- Fredensborg, Skib, II 79.
- Fredericia I 13, 24, 52, 59, 61, 97,

- 99, 104, 110, 151, 200, 206 f., 218 f., 222, 225, 227, 249, 266 ff., 311, 318, 331, 356, 410, 456; II 327.
- Frederik I, Konge af Danmark, I 79, 90.
- Frederik II, Konge af Preussen, I (22 f., 29, 39, 42 f., 46, 436); II (56, 158, 288, 347, 386), 392.
- Frederik IV, Konge af Danmark, I 337, 403.
- Frederik V, Konge, I 6, 9, (16 f., 26, 28 ff., 32 ff., 40, 43, 50, 59 f., 66, 78, 83, 86, 88 f.), 91, (92, 95, 104 f., 107, 111 f., 115, 117, 123, 126 f., 129 f., 137 f., 143 f., 153, 156 f., 161 ff., 165, 167, 173 f., 178, 180 f., 183, 192, 195, 202, 210, 213 ff., 219 ff., 224 f., 227 f., 230, 237, 240 f., 249, 251, 262, 265—68, 311), 405, 460; II 237, 336.
- Frederik (VI), Kronprins, I 333, (335), 338, (395, 399, 448, 453, 458, 461, 467, 479); II (22, 25 f., 60 f., 91, 113, 133, 138 f., 149, 168, 173, 178, 192, 199, 209, 212, 214, 217 f.), 220, (225, 241 f., 266, 269, 293, 307—13, 318, 320, 325, 338 (?), 340 f., 345 f., 348, 356, 359, 362, 367, 371, 377, 391, 393, 397 f., 408, 412, 416 f., 420).
- Frederik, Arveprins († 1805), I 34, 91, 134, 137, 159, 181, 186, 209, 217, 221 f., 277, 280, 283, 287, 290, 302, 350, 357, 393 f., 409, 415, 442, 444, 447 f., 457, 459, 461, (469 ff.), 473 f., (476 f.), 478, (481, 483 ff.); II (2 f., 8 ff.), 11, (12, 17, 19), 21 f., (23 f.), 26, (28, 31, 33, 35—39), 45, (46—51, 54, 56), 59, (63 f., 71 f., 76, 78, 80), 87, 90, 94, 96, (107), 113, (116), 117, (122, 125), 128, 138, (139, 143—46, 149 f.), 152, (153 f., 160 f., 165 f.), 169, (173, 175, 178), 190, (192, 196, 199, 203), 209, 211, 214, (216, 218, 220, 222), 229, (232 ff., 237), 246, (250), 252, 263, 269, (278, 287 f., 293, 295 f.), 300, (301, 307), 308, (309—12, 319, 325 f.), 327 f., 333, 341 ff., 346, 384, 398, 400, 414, 420.
- Frederik, Hertug, Biskop af Slesvig og Hildesheim († 1556), I 90 f.
- Frederik IV, Hertug af Holsten-Gottorp († 1702), I 90 f.
- Frederik, Hertug af Glücksborg († 1766), I 58.
- Frederik Carl, Hertug af Plön († 1761), I 148.
- Frederik Carl Ferdinand, Prins af Brunsvig-Lüneburg-Bevern († 1809), I 117, 168, 221, 280, 466, 471; II 4, 22, 54, 67, 147, 153, 160, 192, 210, 260, 266, 309.
- Frederik Christian, Hertug af Augustenborg († 1794), I 58, 137; II 336.
- Frederik Christian, Hertug af Augustenborg († 1814), II 347, (350), 365, 413 f.
- Frederik Henrik Wilh., Prins af Glücksborg († 1779), I 309; II (172 f.).
- Frederik, jvfr. Friedrich.
- Frederiksberg By og Slot I 97, 119, 137, 140, 151, 185 ff., 215, 222, 243, 267, 290, 314, 359, 402, 438, 455 f., 458; II 18 f., 116, 129,

- 150, 153, 185, 200, 225, 289 f., 299, 313—17, 332, 334, 365. — Have I 8, 373, 453; II 334. — Allé I 400; II 206, 334. — Bakkehuset I 115, 128. — Fasangaarden I 8. — Godthaab II 119. — Søndermarken II 367, 416.
- Frederiksborg Slot I 7, 153, 174, 314, 336 f., 345; II 342. — Hospital I 65, 197, 364. — Skole I 139, 148. — Sogn II 161.
- Frederiksborg Amt I 63, 254, 263, 265, 270, 395, 398, 437.
- Frederiksdal, Laalands Nørre H., II 341.
- , Lyngby Sogn, I 375, 398.
- Frederikshald, Norge, I 46, 52 f., 64, 70, 75, 77, 96, 102, 109, 114, 117, 143, 185, 341, 352, 357, 360, 363, 369; II 212, 221 f.
- Frederiksort, Slesvig, I 119.
- Frederiksstad, Norge, I 96, 117, 215, 222, 231, 246, 252, 255, 258, 265, 267, 275—78, 280 ff., 284, 293, 297, 313 f., 330 (jvfr. II 427), 365, 372; II 259, 262.
- , Slesvig, I 117 f.
- Frederikssted p. St. Croix I 99, 170; II 163, 246.
- Frederikssund II 116, 142.
- Frederiksværk I 120, 339. — Clasens Geværfabrik I 122.
- Freese, Chr. Paul († 1785), Raadmand, II 334.
- Freiberg, Sachsen, I 411.
- Freithof, Joh. Henr. († 1767), Hofviolon, I 2 f.
- Frettem, Tosten Guttormsen, II 394, 396.
- Freyer, Hieronymus († 1747), hi-
- storisk Forfatter, Skolemand, I 268.
- Friberg, Niels († 1779), Læge, II 40.
- Frick, Anna Maria († 1807), g. Berling, II 338. — Else Margrethe († 1792), g. Hersleb, I 146.
- Fridrich se Eyberg.
- Fridsch, Mads († 1812), Højesteretsassessor, II 36, 144, 199, 234, 245, 252, 274, 276, 286, 370, 374, 382, 394, 399, 416.
- Friedlieb, Søren († 1779), Biskop, II 114, 144, 149.
- Friedrich, Landgreve af Hessen-Kassel († 1837), I (22), 43.
- Friedrich II, Landgreve af Hessen († 1785), I 282.
- Friedrich Albrecht, Prins af Anhalt-Bernburg († 1796), I 132, 164.
- Friedrich Christian, Markgreve af Baireuth († 1769), I 12.
- Friedrich Ernst, Markgreve af Baireuth († 1762), I 12.
- Friedrich Franz, Storhertug af Mecklenburg-Schwerin, II 343.
- Friedrich Wilhelm Eugen, Hertug af Hildburghausen († 1795), I 25.
- Friedrichsruhe se Drage.
- Friis, Berthe Christine, Komtesse († 1775), g. Gram, II 43. — Elisabeth Sophie, Komtesse, g. Desmercières, I 281, 428; II 167, 244, 260.
- Frijs, Fr. Carl Krag-Juel-Vind- († 1815), Stiftamtmand, I 455, 470; II 107, 142 (?), 172, 194.
- Friis, Bertel, Student, I 422. —

- Chr. Lodberg († 1773), Professor, Læge, I 135, 244, 264, 296, 299, 301, 304, 317, 357, 364, 368, 384, 393, 395, 397, 400, 420. — Jens, Sorenskriver, II 23 f. — Johan Frederik († 1767), Kommitteret i Kommercekollegiet, Direktør i Asiatick Kompagni, I 57, 237, 290, 295, 304. — Jørgen, I 19 f. — Nicol. Chr. († 1777), titulær Biskop, I 60, 71, 298 f., 301, 335. — Rottbøll, Chr., Botaniker, se Rottbøll.
- Frimann, Peder Harboe († 1839), Digter, II 32.
- Frimodt, Elisabeth Magdalene, se Drewsen. — Johan, Auktionsdirektør, II 391; hans Søn (rimeligvis Chr. F., senere Præst i Vallensbæk) II 391.
- Frisch, Johan Carl († 1790), Søofficer, II 365.
- Frisisk Salt I 110 f.
- Frisius, Paul († 1784), italiensk Fysiker og Matematiker, I 51, 380, 400.
- Frobisher Stræde II 360.
- From, Kateket ved St. Nicolai Kirke, I 336. — Ulrik Fred. († 1758), Justitiarius, I 71.
- Frontin, Pierre, Klædefabrikant, I 131, 221.
- Frosten, Nordre Trondhjems Amt, I 330.
- Frydendal, Tudse H., I 115, 193, 387, 394 f., 456.
- Frydenlund, Søllerød S., Sokkelunds H., I 62, 84, 105, 112, 120, 134, 144, 197, 217, 219, 280, 283, 371, 456; II 45.
- Frydensberg (1776) II 87.
- Frøde, Garver i Helsingør, I 205.
- Frølich, Cecilie Christine († 1786), g. Schøller, II 113. — Gratia Louise Rose († 1781), g. Mossencrone, II 148, 240. — Joh. Fred. († 1757), General, I 53. — Johan Jacob († 1801), Handelsmand, II 281, 365.
- Frølund, Johan Philip, Assessor i Hofretten, I 388. — Paul († 1760), Slotsforvalter paa Kristiansborg, I 112.
- Fuchs, Chr. Carl Frid. († 1780), Rektor, II 187, 210. — Georg Mathias († 1797), Kunstmaler, II 232, 253, 262 f., 266 f., 332, 425.
- Fues, Jos., tysk Forfatter, II 216.
- Fuesslin se Füssli.
- Fugl, Underofficer, I 241. — Chr. Borger i Odense, I 238. — Jens, I 415, 431. — Rasmus, Kammerraad, I 5.
- Fuglebjerggaard, Ø. Flakkebjerg H., I 67, 99, 150.
- Fuglede II 230. — Birgitte Cathrine († 1836), Priorinde, II 248. — Hans, Præst, II 172 (?), 228. — Niels († 1759), Byfoged i Aalborg, I 83. — Philip Chr. († 1816), Skibskaptajn, II 194, 255, 339, 341 f.
- Fuglevad Mølle, Lyngby Sogn, I 249.
- Fuglsand, norsk Præst, II 314.
- Fuglsang, Jens Fr. († 1805), Kasserer i Danske Kancelli, II 266, 268.
- Fuhrmann, Johann Wilh., Professor, II 189.

- Fuiren, Christine († 1735), g. Harboe, II 424.
- Fumars, Étienne de († 1806), Professor, II 263.
- Furesøen I 280.
- Furland, Harre H., I 6.
- Fussing, Brygger i Kbhvn., I 30.
- Fussingø Stamhus, Sønderlyng H., I 133, 412.
- Fyhn, Jørgen Andreas, Politimester, I 470; II 16, 21, 146.
- Fyn I 49, 52, 111, 115, 117, 121, 123, 149 f., 155, 158, 171, 175 f., 180, 201, 208, 245, 251, 253, 300, 316, 320, 378, 391, 395, 398, 415, 420, 428, 455, 462; II 75, 82, 133, 166 f., 193, 198, 282, 313, 355 f. — Gejstlige Forhold I 102, 242, 252, 325, 339, 344. — Militære Forhold I 258, 303.
- Fynske lærde Selskab II 301.
- Füssli, Joh. Rudolf († 1793), schweizisk Kunsthistoriker, II 216.
- Fædder, Christian († 1793), Borgmester i Kbhvn., I 148, 336, 372, 481; II 2, 23, 45, 72, 137 (?), 182, 190, 289, 411, 417.
- Færøerne I 43, 104, 207, 274, 304, 311, 348, 473; II 35, 67, 111. — Lagstol I 30.
- Føhr I 435. — Vesterland I 220, 248, 370; II 250. — St. Laurentii Kirke I 128.
- Fønss, Peder Pedersen († 1809), Præst, II 300.
- Førslevgaard, Ø. Flakkebjerg H., I 67; II 410.
- Gabel II 61. — Birgitte Sophie, se Rosenkrantz. — Cathr. Margr., se Cicignon. — C. C. († 1748), Stiftamtmand i Ribe, I 11. — Christian Carl († 1800), Amtmand, I 125, 130, 147, 285, 361, 375, 386, 403.
- Gabel, g. Dragun, II 122, 125.
- Gabriel, spansk Prins, II 73 f., 419.
- Gale, Tho., engelsk Filolog, II 147, Galeotti, Søstrene, I 344.
- Galland II 137.
- Galschiøt, Johannes († 1812), Landsdommer, II 226.
- Galthen (1774) II 1.
- Gamborg, Anders († 1833), Professor, II 410. — Joseph, Rytter, II 388.
- Gamm (kaldet Gamst), Christoph Otto († 1796), Landdrost, I 478.
- Gamst, Jacob Mathias († 1781), Sekondløjtnant, I 265.
- Gandersheim, Abbedissen af, se Theresia Nathalia.
- Gandløse, Ølstykke H., I 248; II 41.
- Garampi, Kardinal, II 332, 342, 394.
- Garboe, Peter Severin († 1771), Viceborgmester, Læge, I 74, 137; hans Hustru I 74. — Rasmus († 1783), Provst, II 10, 113, 322, 345.
- Garding, Slesvig, I 118.
- Garve, Chr. († 1798), tysk filosofisk Forfatter, II 382.
- Gaunø, Hammer H., I 249, 251, 308, 313, 351, 375, 447; II 180.
- Gedberg, Christoffer Bartholins Værge, I 236 f., 242, 251, 317 f., 321.
- v. Gedda, Peter Niklas († 1814), Baron, Kemiker, II 303.

- Gedde, Chr. Fred., Fændrik, II 360. — Werner Hans Rudolph Rosenkrantz († 1816), Kammerherre, II 52, 54, 163, 308 f.
- Geddesdal, Tune H., I 139, 403.
- Geelmuyden, Kaptajn, II 292. — Joachim Chr., adlet Gyldenkrantz († 1795), Generalkrigskommissær, I 187; II 272.
- Geelshus, Søllerød Sogn, I 165; II 40 f., 101, 111, 203, 205, 282, 346.
- Geertsen, Kirstine Marie († 1768), g. Rahbek, I 354.
- Gehejmearkivet I 279, 453; II 44, 89, 205, 210, 327, 353 f.
- Geilaa, Holbøl S., Slesvig, I 13.
- Geldern, Holland, I 347.
- Genealogisk-heraldisk Selskab II 133, 297, 371.
- Generalforstamtet I 172, 193 ff., 197, 201, 375.
- Generalpostamtet II 170, 201, 316, 364, 379.
- Generaltoldkammeret I (104), 106 f., 129, 184, 194; II 209.
- Gentofte, Sokkelunds H., I 42 f., 62, 142, 213; II 16, 44, 80, 271.
- Genua I 123, 200, 293.
- Georg II, Konge af England († 1760), I (9), 127.
- Georg III, Konge af England († 1820), II (348).
- Georg Ludvig, Prins af Holsten-Gottorp († 1763), I 168.
- Georg Ludw. Friedr., Prins af Brunsvig-Lyneborg-Bevern, dansk Oberst, I 13.
- Geringhelli, Anna, g. Como, Balletdanserinde, I 148, 150.
- Gerner, Henrik († 1787), Fabrikmester, II 156, 401 ff. — Jens († 1783), Søofficer, II 291.
- Gersdorff, Anna Margrethe († 1766), g. Leth, I (372). — Chr. († 1757), Amtmand, I 40. — Chr. Rud. Phil. († 1800), Amtmand, II 97. — Nicolaus Maximilian († 1802), Officer, I 110 (?); II 27. — Niels († 1748), Stiftamtmand, Gehejmerraad, I 3, 118. — Poul Rosenørn († 1810), Amtmand, II 97. — Sophie Amalie († 1801), g. Teilmann, I (372).
- Geuss, Joachim Michael († 1786), Professor, II 184, 248, 351.
- Geve, Nic. Georg († 1789), Maler, I 116.
- Gielstrup, Adam Gottlob († 1830), Skuespiller, II 207. — Anne Charlotte, g. Koskul, II 101, (111), 135, 164, 180, 227, 238. — Cathrine Amalie, se Morell.
- Gierlew, Borger i København, II 187.
- Giese, Adam Ludvig († 1762), Præst ved Garnisons K., I 83, 155.
- Giesegaard, Ringsted H., I 79, 123, 176, 186; II 79, 180.
- Giessewein, Andreas Samuel, Auditor, I 12.
- Giessing, Christopher († 1791), Kantor, Genealog, II 350, 406. — Rasmus († 1812), Præst, I 472.
- Gilleleje, Holbo H., I 396 f.
- Gilli, Italiener, I 261.
- Ginge, Andr. († 1812), Missionær, Præst, II 351.
- Gíslason, Magnús († 1766), Amtmand, I 40.

- Gislinge, Tudse H., I 18, 279.
- Gissfeld, Ringsted H., I 79, 83, 100, 108, 132, 134, 139, 144, 150, 204; II 6, 164.
- Gissø (Gedesø) ved Frydenlund, Søllerød Sogn, I 287, 307.
- Gjorslev, Stevns H., I 203; II 302.
- Giøe, Andreas († 1784), Præst, I 159.
- Gjør, Salomon († 1806), Magister, senere Rektor, II 336, 340, 349, 352, 354 f.
- Gjørsløv By, Bjeverskov H., I 19.
- Gjørup, Peder Bering († 1792), Præst, I 23, 26.
- Glan, Arkelimester, I (196), 224.
- Gleerup, Kræmmer, II 404. — Laurids († 1803), Købmand, I 259 (?); jvfr. Becker & Gleerup.
- Gleichen, Carl Heinrich († 1807), Diplomat, I 333, 395.
- Glommen, Norge, I 47, 475.
- Glorup, Gudme H., I 133.
- Glostrup, Smørum H., I 113, 214; II 5.
- Gloucester, William Henrik, Hertug af († 1805), I 372 ff.
- Glud, Marie, se Wolff. — Niels († 1771), Klokker, I 53, 83, 107, 251, 281, 355, 428 f.
- Glumsøe, Sophie Hedvig, g. Eyberg, I 380.
- Glücksborg, Hertugen af, se Frederik.
- Glückstadt I 12, 67, 91, 94, 269, 309, 403, 405; II 9.
- Godiche, Andreas Hartvig († 1769), Universitetsbogtrykker, I 375; II 236. — Anna Magdalena, se Høpfner. — Elisabeth Christine († 1801), g. Berling, II 338. — Maria Catharina († 1772), g. Berling, I 292.
- Godin, Antoinette Jeanne Elisabeth († 1759), g. Calmette, I 103.
- Godthaab, Grønland, II 351.
- Goldoni, Carlo († 1793), italiensk Digter, I 151.
- Goldschmidt, Abraham († 1780), Kancellibud, I 136; II 203.
- Goldsmith, Oliver, engelsk Forfatter, I 306.
- Gorne, Johan Didrik († 1809), Generalkrigskommissær, Kollegiedeputeret, II 226, 313.
- Gorr, Pierre, Broncestøber, I 348.
- Gottorp Slot I 13, 164, 309, 317, 343, 346, 398, 401.
- Gottschalck, Hans († 1804), Rektor, I 216, 243.
- Gottsched, Johann Christoph († 1766), tysk Forfatter, I 294.
- Graae, Kaptajn, II 122.
- Graah, Andreas († 1780), Kancelliforvalter, I 2, 37, 43, 54, 56, 68, 87 f., 91, 93, 115, 119, 162, 179, 190, 194, 212 f., 222—25, 237, 240 ff., 251, 265, 269—72, 274, 276 f., 283, 293, 296—303, 306 f., 309—12, 314, 325, 335, 338, 349 ff., 355, 362, 370, 374, 376, 381, 383 f., 396, 399 f., 403 f., 416, 418, 420—24, 471 f., 474, 476—79, 483; II 2—5, 11, 14—19, 22, 24, 33, 43—48, 51, 55, 65, 70, 72 f., 78—83, 85, 87, 90, 94, 97, 100, 102, 104—08, 110 ff., 114, 118—23, 125 ff., 132—35, 141 f., 145, 147 ff., 152 f.,

- 155—60, 163—70, 182—95, 302; hans Søn (? Nicolai G.) I 115, 271. — Bolette Marie, g. Bartholin, I 405, 483; II 13, 46, 105, 164, 166 f. — Catharina Marie, se Abbestée. — Inger Charlotte, g. Hansen, II 380. — Jacob Gregorius († 1790), Agent, I 140 ff., 144 ff., 152, 157, 159—64, 173, 179, 204, 227 ff., 231, 234 f., 238, 241, 243, 246 f., 249, 252, 255, 262, 265, 270, 340, 352, 354, 356, 367, 381; II 107. — Jacobæa Elisabeth († 1786), g. Hansen, I 409, 411; II 183 (?), 363. — Peter Hersleb († 1830), Højesterets-assessor, I 403, 462; II 8, 114, 158, 294, 359. — Petronella Helene, se Hersleb.
- Gram, Chr., Assessor i den norske Overhofret, I 196. — Frederik, Prokurator, II 140 (?), 315; hans Enke II 315. — Hans († 1748), Historiker, I 23, 80, 82, 173; II 44, 158. — Lavrids († 1775), Præst, Professor, II 13. — Math. Egidius († 1780), Prokurator, Maaler og Vraget i Kristiania, I 362.
- v. Gram, Berthe Christine, se Friis. — Carl Chr. († 1780), Overjægermester, I 50, 175, 262, (276), (281), 302, 333; II 90, 160, 191 f., 247. — Chr. Fred. († 1768), Jægermester, I 136, 146, 221, 258, 262, 302, 333, 354. — Frederik Charles († 1782), Amtmand, I 437; II 253. — Frederikke Louise, se Reventlow. — Sofie Magdalene, g. Krag-Juel-Vind († 1810), I 34; II (71, 107), 192, 247, 416. — Wilhelmine Hedevig, g. Ahlefeldt, I 42.
- Gram, Slesvig, I 79.
- v. Grambow, Diedrik Otto († 1773), Stiftamtmand, I 271, 295, 456, 466, 469 f. — Henriette Juliane, II 125, 128, 179. — Johanne, se Vind. — Volrath Levin († 1761), Generalløjtnant, I 132.
- Graner, Jørgen († 1765), Overjæger, I 175, 244.
- Gravballegaard, Hids H., II 14.
- Gregers, Jonas († 1777), Lagmand, Borgmester i Skien, I 230; II 109 f.
- Gresset, Jean Baptiste († 1777), fransk Digter, I 254.
- »Grev Moltke«, Skib, I 205.
- Greve, Raadsherre, Hamborg, I 94. — Anna Marie, g. Hesselberg, II 366.
- Grevensvænge, Hammer H., II 75.
- Grevinge, Ods H., II 319.
- Griffenfeld, Peder Schumacher († 1699), Statsmand, II 416.
- Griis, Niels († 1746), dansk Gesandt i Haag, I 88.
- Grisanowsky, Stanislas, I 142.
- v. Gritsch, Johan Christopher († 1786), Forfatter, II 306 f.
- Grodtschilling, Bernh. († 1776), Søofficer, II 81.
- Grolekofsky, Anton († 1785), II 240, 253, 353.
- Grose, Michael Ehrgott, Organist, II 378.
- Grossreide, Slesvig, I 117.
- Groszmann, tysk Forfatter, II 244.
- Groth, Mathias Wilh., II 201.

- Grotius, Hugo († 1645), Statsretslærer, I 311, 349.
- Grove, Johan, Etatsraad, II 179.
- Grube, Joh. Reinhold, Kaptajn, II 156, 219, 325, 383.
- Grundel, Laurence, I 140.
- Grundt, Stenhugger, II 77.
- Gruttschreiber, Ernst Gottlieb († 1776), Gehejmerraad, I 84, 394.
- Grüner, Gustav († 1763), Officer og Diplomat, I 2, 5, 83, 137.
- Gron, Elsabe Dorothea, Enke efter Borgmester, se Krugen. — Margrethe, g. Lange, II 344. — Margrethe Elisabeth († 1798), g. 1. Klinggraf, 2. Stampe, I 386; II 53, 77, 80, 142. — Rudolph Henrik († 1789), Underfoged, Justitsraad, II 154, 344.
- Grøndal, Student, II 379.
- Grønholt, Ny H., Slesvig, I 90.
- Grønland, Grønlandske Handel, I 57, 83, 110, 233 f., 287, 292, 295, 303, 318, 323, 325, 473; II 31, 34, 78, 80, 82 f., 86, 98, 125, 171, 173, 181, 192, 258, 297, 304, 332, 351 f., 360, 367, 374, 381, 385, 387, 410, 417. — Vesterbygden, Østerbygden, I 295; II 93, 267, 370.
- Grønlund, Jens Samuel († 1804), Apoteker, II 273.
- Grønsæt, Jarlsberg Amt, I 272.
- Gudbrandsdalen, Norge, I 235, 239, 258.
- Gude, Anna Marie, se Rehling. — Henrik († 1782), Officer, I 62, 198, 204, 407, 444, 451; II 51, 112, 179. — Jacob († 1810), Kancellisekretær, II 72, 100, 179, 182, 252, 293, 310, 326, 330, 349.
- Gudenrath, Jacob Just († 1825), Jurist, II 196, 304, 313, 319, 321, 415.
- Gudumlund, Fleskum H., II 282, 292, 321, 325.
- Guinea I 258 f., 278, 318, 320, 322, 325 f., 333; II 11. — Jvfr. Frensborg, Kristiansborg.
- Guitar, C. A. († 1787), Kobberstikker, II 219, 221, 235.
- Guldberg, Jacob († 1781), II 225. — Lucie Emerence, se Nørlem. — Ove Høegh- († 1808), Statsmand, I 139, 142, 217, 249, 260, 268, 298, 338, 341, 357, 361 f., 365, 369, 371, 396, 414, 425 f., 430 f., 442, 447, 453, 459, 474 f., 484, 486; II 2, 7, 10—16, 20 f., 24, 32 f., 36 f., 40, 46, 50, 55, 59 f., 63, 65, 69, 71—74, 77, 82, 85, 87, 89, 92, 97, 100, 107, 112 f., 115 f., 118, 123 ff., 128, 131, 134, 137 f., 142 f., 145, 148, 152, 159, 161 ff., 165, 171 f., 177—80, 185 ff., 189 ff., 195, 197—200, 203, 206 f., 209—12, 214 f., 217, 219, 222, 226, 229 ff., 234, 237, 243, 248, 251, 255, 260 ff., 264, 267, 269, 271 f., 279 f., 283, 287, 290, 293, 295 f., 298, 300, 304, 307—14, 347 f., 372, 376, 402, 420 f.
- Guldbrand, Regimentskvartermester, se Andresen. — Johan Vilhelm († 1809), Dr. med., II 22, 67, 251, 263.
- Guledal, Norge, I 318, 354.
- Gundelach, Værtshusholder, Plön, I 312.

- Gunderslevholm, Ø. Flakkebjerg H., I 67, 80, 150, 174.
- Gundslev, Falster, I 439.
- Gunner, Provst, se Poulsen.
- Gunnerus, Johan Ernst († 1773), Biskop, I 64, 436, 440, 449, 480. — Niels Dorff, II 14.
- Gunning, Robert, engelsk Gesandt, I 394, 402; hans Hustru († 1770) I 402.
- Gunnlaug Ormstunges Saga I 481; II 2 f., 13, 23, 33, 35 f., 38.
- Gusman, Frederik Carl, Hofjunker, I 313.
- Gustav III, svensk Konge († 1792), I 70, 274, 287, 358, (458); II 153, 361, (398, 412).
- Gustav (IV), svensk Kronprins, II 168.
- Gustmeyer, Catharina, f. Sprich († 1773), I 187, 254, 258, 263 f., 266 ff., 273, 278 f., 290 f., 320, 342, 350, 362, 483. — Frederik Ludolph († 1804), svensk Konsul, II 115.
- Gutfeld, Frederik Carl († 1823), Provst, II 412 f., 417.
- Guy, fransk Forfatter, I 440.
- Güldenchrone, Chr. Fred. († 1788), Baron, I 199; II 52, 181, 226. — Christiane († 1798), I 4; II 425. — Chr. Wilh. († 1818), Officer, I 108, (192, 392), 476 (?), 480 (?); II 4, 22 (?), 68, 230 (?), 292. — Frederikke Louise, se Knuth. — Jens († 1770), Søofficer, I 7, 112, 191, 219, 234 (?), 278, 295, 355 (?), 368, 391 f. — Peter († 1774), Assessor i Hof- og Stadsretten, I 108, (192), 213, 363, (392); II 3 f.
- Regitze Sophie († 1779), g. Skeel, II 176. — Sophie Amalie († 1767), g. Eggers, I 295 f. — Sophie Magdalene, g. Krabbe, II 381. — Sophie Regine, se Hjort. — Vilh. († 1747), Stiftamtmand i Viborg, I 4.
- Gyldendal, Søren († 1802), Boghandler, II 37, 91.
- Gyldenfeldt, Christian Schousboe af († 1805), Officer, I 481, 485.
- Gyldenkrantz se Geelmuyden.
- Güldenløve, Ulrik Christian († 1719), Søofficer, I 403.
- Gyldenskiold se Schönemann.
- Günthelberg, Frk., I 61. — Anna Christiane, se Judichær.
- Gyrstinge, Alsted H., I 279.
- Gæde, Fred., I 187 f.
- v. Gähler, Caspar († 1759), Konferensraad, I 84. — Christine Sophie se Ahlefeldt. — Peter Elias († 1783), Officer, I 183, 200, 204, 228, 233, 241, 269, 300, 310, 334, 405 f., 415, 417, 419, 439, 443, 446 f., 449, 451 f., 454 f., 460, 471. — Sigismund Vilhelm († 1788), Geheimeraad, Overpræsident, I 388; II 320.
- Gørtz, Student (? Balthasar Gjørtz, † 1821 som Præst i Nustrup), II 380. — Carl Fred. Adam († 1797), Officer, I 300, 334. — Joh. Georg († 1777), Overauditor, I 289.
- Göteborg I 359; II 198, 316.
- Goethe, J. W., tysk Digter, II 42.
- Göttingen I 366.

- Göttingsche Anzeigen II 326.
 Götze, J. A. Ephraim († 1793),
 Præst, Forfatter, II 222.
 Götzsche, Hendrich, Forvalter, I 22.
- Haaber, Johan Joseph** († 1786),
 Klokker, II 377. — Otto Chr. (†
 1783), Justitsraad, II 281.
- Haag, Holland**, I 176, 347, 395,
 410.
- Haagen, Hans** († 1812), Højeste-
 retsadvokat, II 412.
- Haagensen, Reimert** († 1771), Kæm-
 merer, I 233, 397.
- Haar, Andreas** († 1797), Land-
 inspektør, I 379. — Jens († 1768),
 Politiajudant, I 350.
- Haarbye, Lars Pedersen**, I 75.
- Haarup, Jens Christophersen, Bud**,
 I 416.
- Haas, Georg** († 1817), Kobberstik-
 ker, II 299. — Meno († 1833),
 Kobberstikker, II 68, 271, 363.
- Haberdorph, Mathias Albert** (†
 1762), Stiftsprovst, I 78.
- Hackenborg, Wilh.**, I 17.
- Hadeland, Kristians Amt**, I 181.
- Haderslev** I 11, 13, 88, 96, 119,
 175, 179, 201, 214, 223, 274, 308,
 313, 328. — Amt I 130; II 298.
- Hagedorn, Frue**, II 178. — Seneca
 Christophersen v. († 1750), Ad-
 miral, I 114.
- Hagen, Aage**, Justitsraad, I 187. —
 Anna Margrethe († 1783), g.
 Kratzenstein, I 479; II 299. —
 Ernst Friedr. v., sachsisk Ge-
 heimkrigsraad, I 301, 304 f.,
 314, 317, 323, 326 f., 331, 335,
 337 f., 341. — Mathias († 1802),
 Apoteker, I 480.
- Hagerup, Chr. Fr.** († 1797), Stifts-
 provst, Dr. theol., II 178. — Eil-
 er, Borgmester og Lagmand i
 Skien, II 115. — Eiler († 1795),
 Amtmand, Deputeret, I 301, 330,
 479; II 179, 201. — Eiler († 1788),
 Biskop, I 478 f.; II 20, 22, 24, 59,
 69, 72 f., 89, 144, 149. — Elisa-
 beth Sophie († 1773), g. Bildsøe,
 I 482. — Hans, adlet Gylden-
 palm († 1781), Stiftamtmand, II
 118, 221 f. — Hans († 1793), As-
 sessor i Hofretten, Sørenskriver
 i Gudbrandsdalen, I 429, 443—46,
 449, 479; II 39. — Søren († 1803),
 Byfoged i Kristiania, II 32.
- Hagedstegaard, Tudse H.**, I 20, 53,
 98, 177.
- Hald, Nørlyng H.**, II 109.
- Hald Amt** II 52.
- Haldagerlille, Ø. Flakkebjerg H.**,
 I 67.
- Halkevad Mølle, V. Flakkebjerg H.**,
 I 411.
- Halldorsson, Bjarne** († 1772), Sys-
 selmand, I 152.
- v. Halle, Christina, g. Rantzaу**,
 I 92.
- Halle** I 73.
- Hallebygaard, Løve H.**, I 21.
- Halling, Holger** († 1799), Præst,
 II 81. — Jochum († 1737), Degn,
 Forfatter, II (81). — William
 († 1796), Godsejer, I 473; II 8,
 55, 79 f.; Frue, se Hvas de Lin-
 denpalm.
- Halse, Student**, II 388. — Baltha-

- sar, Konrektor i Aarhus, I 225 f., 235, 319.
- Hamborg I 29, 51, 55, 77, 93 f., 98, 100, 107, 118, 127, 133, 164, 167, 194, 308, 310 ff., 350, 420; II 100, 139, 141, 163, 251. — Haver I 310; Domkirken I 310; Michaels Kirke I 310.
- Hamburgske agende Post II 196.
- Hameln, Hannover, I 347.
- Hamilton, Landsbøvding, I 463.
- Hammeken, Joh. († 1770), Handelsfuldmægtig, I 391.
- Hammeleff (Hammelev, Hammeløv) II 307. — Agnete Alette, g. Hornemann, II 123. — Daniel († 1795), Takkelagemester paa Holmen, I 430. — Nis († 1801), Amtsforvalter, Kommitteret i Rentekammeret, II 49, 307.
- Hammer († 1783), Gartner, I 30, 47, 216 f., 256, 276, 318, 346; II 271. — Christopher († 1804), Generalkonduktør, I 123, 181, 190, 268. — Christopher Johannes, Generalvejmaster, II 386. — Even († 1800), Amtmand, I 428. — Gunder († 1772), Amtmand, I 29, 330. — Poul, I 30.
- Hammer, Hedemarkens Amt, I 240.
- Hammermøllen (Kronborg Gevær-fabrik), I 137; II 206, 215.
- Hammerum Herred I 73.
- Hammond, Frederik († 1758), Kancelliraad, I 55, 58, 62, 65, 69 ff., 73, 82.
- Hanau, Grevskab, I 30.
- Handels-Kompagni, Det alm., I 32 f., 35, 319, 321 f., 324, 326, 342, 345.
- Hannover I 9, 46, 347.
- Hans, dansk Konge, I 88.
- Hans (den ældre), Hertug af Slesvig og Holsten († 1580), I 88.
- Hans, Mester, i Taarbæk I 437.
- Hansdatter, Christine, g. Gamborg, II 388. — Kirsten, I 20 f.
- Hansen, Mad., I 235. — Kammerraad, I 235. — Decan paa Kommunitet, II 140. — Student, II 279. — Kateket, II 319, 374. — Ane Bolette († 1844), g. Ahrends, I 381; II 314, 423, 425. — Anna Dorothea, se Muus. — Anna Sophie († 1782), g. Krogh, II 248. — Antoinette († 1804), g. Uldal, I 456, 460, 476. — Carl, Præst, II (114, 243), 245 (?), 259, 262 f., 267. — Christen († 1760), Ejer af Lønborggaard, I 128. — Chr. Fred. († 1807), Kollegiekommitteret, Amtmand, I 296, 299, 368, 378, 381, 390, (425), 428, 445 f., 460, 469; II 46. — Christine, Datter af Mauritz H., II 79, 84, 88, 230—33, 236 f., 256, 270, 319, 330, 423, 425. — Christopher, Medlem af Raadet i Frederiksnagor, II (114), 269, 342. — David († 1793), Kommitteret i Rentekammeret, II 44 (?), 96, 211. — Dorothea, g. Holst, I 468. — Hans Andreas, Kaptajn, II 28 f., 38 f., 50, 124. — Inger Charlotte, se Graah. — Iver Tyrholm, Løjtnant, II 406, 409. — Jacob († 1785), Lektiehører i Vor Frue Skole, I 250.

- Jens, I 20 f. — Jens, Sekretær, I 340, 342; II 86. — Jens, Brygger, Viceraadmand, II 169.
- Johan Georg († 1760), Etatsraad, I 163. — Johanne Cathrine, se Fabritius. — Jørgen († 1812), Rektor, II 150, 197. — Louise († 1845), g. Bang, II 208, 237, 245, (314, 337). — Marie († 1782), g. Colbjørnsen, II 258. — Matthias († 1814), Degn, II (114, 243), 319. — Mauritz († 1777), Præst ved Helliggeist Kirke, I 194, 200, 208, 273, 304, 333, 335, 342, 355 f., 359, 393, 410, 413, 441, 467; II 3 f., 28, 38, 45, 59, 64, 72, 85 f., 88, 113 f., 423. — Niels, I 9. — Ole († 1775), Søofficer, I 368, 439, 448, 451. — Ole, Gaardmand i Nærum, I 172, 218 f., 224, 238, 243, 248, 401, 406; II 47, 74, 76, 166, 185, 191, 236. — Peder, I 22. — Peder († 1810), Præst, Professor, senere Biskop, II 53, 210, 294, 391, 395, 407, 410. — Peder († 1781), Fyrbøder i Danske Kancelli, II 235. — Poul, Kammerraad, Foged over Øvre Telemarken, II 50, 111. — Poul, Søn af Mauritz H., II (114), 160, (205), 270. — Salve, Skibskaptajn, II 79, 181. — Simon, Kancellibud, I 307. — Stephan († 1770), Generalkrigskommissær, I 61 (?), 192, 387 f., 390, 392—95, 410 f., 425, 432, 441 f., 444, 446, 452, 456, 462, 476. — Thomas, I 22. — Vilhelm August († 1796), Kollegiedeputeret, Godsejer, I 395, 409, 411, 460; II 35, 113 (?), 179, 223, 252, 256, 267, 338, 363, 379 f., 386 f.
- Happach, J. C., tysk Teolog, II 352, 354.
- Harboe, Bolette Marie († 1800), g. Lindencrone, I 296, 300; II (15). — Charlotte Sophie († 1794), g. Atke, I 67; II 158 (?), 298. — Christine, Geheimeraadinde, se Fuiren. — Frederikke Louise, se Hersleb. — Henrik Christian, Officer, I 462. — (? Jacob, † 1824), Løjtnant, I 342. — Jens († 1709), Overkrigssekretær, Geheimeraad, II 424. — Johan Quedensen († 1789), Præst til Hoptrup, I 308. — Johanne Frederikke († 1802), g. Balle, II 158 (?), 238 f., 253. — Johan Ludvig († 1778), II 140 f. — Ludvig († 1783), Biskop, I 24, 53, (54—57, 59), 67, 72, 87 f., (108 f.), 120, 124, (125, 132), 147, 170, (179), 222, 225, 240, (243, 259), 271, (290), 302, 317, 335, (352, 360), 364, 370, (372), 389, (410), 419, (450, 455), 478 f.; II 1, 6, 11, 22, 24, 32, 39, 55, 67, 70, (81), 104, 108, 112, (114), 138, 140, 149, (164, 178, 188 f.), 198, (211, 215, 217, 222), 225, 233, 238 f., 242, 244, 261, 280, 285, 296, 309. — Peder Hersleb († 1794), Sekretær i Rentekammeret, senere Amtmand, II 211.
- Harbou (Harboe), Andreas († 1798), Officer, I 179.
- Harburg I 94.

- Hardenberg, Carl Aug. († 1822), preussisk Statsmand, II 7 f., 12.
- Harding, Cecilie († 1781), g. Bloch, I 389.
- Hardion, Jacques († 1766), fransk historisk Forfatter, I 247, 249, 251, 257, 259, 265, 268, 274, 306.
- Harmsen, Justitsraad, Altona, I 309.
- Harrested, Ø. Flakkebjerg H., I 67.
- Harrison, Jean († 1776), Urmager, I 356.
- Harsdorff, Caspar Frederik († 1799), Arkitekt, II 62, 375, 378.
- Hartkopf († 1769), I 359.
- Hartmann, Chr. Frederik († 1764), Officer, I 143. — Johann Ernst († 1793), Koncertmester, II 178. — Morten, Raadmand i Roskilde, I 19.
- Hartung, Mad., i Hamborg, I 94.
- Hasle I 455.
- Hasse, J. A., tysk Komponist, II 8.
- Hassing, Tobakskræmmer, I 471, 474.
- Haste, Joh. Henrik († 1799), Skibskaptajn, Ekvipagemester, II 202, 286.
- Hauber, E. D. († 1765), Præst, I 55, 270.
- Hauch, Adam Wilh. († 1838), Hofmand, II 324 f. — Andreas († 1782), Generalmajor, I 39, 62, 136, 175, 177, 183, 200, 208, 218, 231, 272, 286, 328, 406, 466, 472; II 5, 12, 16, 60, 82, 86, 118, 126, 160, 165, 183, 203, 209, 215, 225 f. — Anna Cathrine, se v. d. Maase.
- Frederik († 1789), Konferensraad, I 304. — Frederik († 1839), Kammerpage, I 394.
- Haurvig, Jens, Postmester i Frederiksstad, Norge, Krigssekretær, I 196.
- v. Haven, Christian, Student, I 164, 189 (?). — Christiane, se Leegaard. — Elias Christian († 1813), II 230. — Fred Chr. († 1763), Orientalist, I 219. — Fred. Chr. († 1802 som Sognepræst i Lyngby), II 108. — Joh., Student, I 164, 189 (?). — Peter Nic. († 1761), Møntmester, I 76, 152 f., 187.
- Havreballe Amt I 40.
- Haxthausen, Charlotte Elisabeth († 1761), g. Bülow, I 88. — Christian Frederik († 1790), Officer, Kammerherre, II 79 (?), 143, 245. — Clemens Aug. († 1793), Officer, I 407; II 17, 95, 308, 327. — Fred. Gottschalck († 1770), Officer, I 204, 286. — Gregers Chr. († 1802), Gesandt, senere Statsminister, I 166, 286, 333, 363, 415, 418; II 5 ff. (?), 142 (?), 303, 308, 377, 382 ff.
- Heberlin (? Frantz Domin. Häberlin, tysk Historiker) I 64.
- Hedehusene, Smørum H., I 236, 238, 404.
- Hedemarken, Norge, I 98, 212, 238.
- Heder, de jydsk, I 104, 110, 137, 141.
- Hedevig Sophie, Hertuginde af Gottorp († 1708), I 90.
- Hee, Chr. († 1781), Prof., I 74, 83,

- 95, 102, 106, 111 f., 131, 134, 136, 140, 148, 156, 158, 160, 162, 183, 208, 235 ff., 239, 242, 264, 275, 296, 303, 317, 323, 325, 327, 335 f., 339 f., 342, 352—57, 361 f., 364, 366, 370, 377, 380—84, 386 ff., 390—93, 395, 397, 400, 405, 410—13, 416, 451, 484; II 28, 90, 99, 181, 210, 220, 245. — Jens Mathias († 1825), Informator, II 179, 294. — Jørgen († 1788), Biskop, I 230, 450; II 3, 33, 117, 121 f., 129, 132, 149, 179. — Peder († 1777), Jurist, II 129.
- Heegaard, Poul, Byskriver, II 97, 108.
- v. Heespen, Chr. Fred. († 1776), Gehejmerraad, I 335.
- Hegelund, Frederikke, II 216. — Jens Jacobsen († 1773), Stiftsprovst, I 131 f., 134, 158, 171, 174, 177, 194, 197, 200, 216, 225, 292, 364, 381, 404, 450, 471; II 216. — Sara Catharina, g. Smit, I 360.
- Heger, Hans († 1819), Assessor, I 429; II 39 f., 368.
- Heiberg, Student, I 359. — Chr. († 1816), Landmaaler, II 249. — Peder († 1775), Præst, I 186. — Thomas Severin († 1819), Præst, II 5, 217.
- Heidbünge, Krop Sogn, Slesvig, I 117.
- Heide, Handelsfirma, London, II 146.
- Heidenreich, Præst, II 269.
- v. Heidenstam, Peter († 1787), svensk Ambassadesekretær, II 401.
- Heiligenstedt, Holsten, I 93.
- Hein († 1785), Barber, II 343.
- Heineccius, Joh. Michael († 1722), tysk Teolog, II 326. — J. T. († 1741), tysk Jurist, I 373, 376.
- Heineck (Mumme), Joh. Fr. († 1780), Boghandler, I 299, 307, 314, 319, 323, 325, 343, 369, 374, 376; II 33, 35, 153, 172, 189, 201, 207.
- v. Heinen, Albr. Christoph († 1814), Officer, Kammerherre, II 34 (?), 249, 309, 324. — Casper Herman († 1767), Stiftamtmand, I 38, 107, 121, 258, 398. — Catharine Wilhelmine († 1787), Hoffrøken hos Dronning Sophie Magdalene, I 229. — Karen († 1801), g. Linstow, II 324 f. — Sophie, se Iwer.
- Heinrich, Joh. Fr. († 1808), Konferensraad, II 282. — Frederikke Sophie, g. Boltzen, II (282), 285, 324.
- Heinsius, Nic., holl. Filolog, II 368.
- Heitmann, Daniel († 1769), Krigsraad, I 374.
- Hekla, Island, I 181.
- Hell, Maximilian († 1792), østrigsk Astronom, I 347, 374, 380—84, (386 ff.), 389—93, (395 f.), 397.
- Hellestrup, Merløse H., I 18, 72.
- Hellevad, (? Nicolai), Kammerraad, I 132.
- Hellfried, Johan Carl Friedr. († 1810), Generalkonsul, II 55, 121, 125, 127.
- Helmich, Præst i Glückstadt, I 91. — Fred. Kiær († 1774), Byfoged i Skive, II 32, 38.

- Helsingborg I 287; II 256.
 Helsingø, Løve H., II 249.
 Helsingegaard, Løve H., I 10.
 Helsingør I 24, 39, 45, 64, 107, 145, 148 f., 153, 160, 162, 181, 188, 203—206, 218, 231, 241, 247 f., 253, 255, 267, 276, 288, 321, 340, 359, 372 f., 379, 382, 387, 394, 450, 472; II 16, 24, 27, 64, 79, 104, 168, 206, 284, 327, 329, 348, 376. — St. Olai Kirke II 121, 148. — Tysk (St. Marie) Kirke I 137, 190, 204; II 376. — Skole I 97. — Grundtaxt I 24.
 Helt, Catharine Margarete († 1824), g. Bartholin, II 225. — Margrethe Hedvig, I 110. — Mathias († 1757), Kancelliforvalter, I 10, 35 ff., 110, 116. — Peter, Viceborgmester i Kbhvn., I 15.
 Heltzen, Michael († 1770), Berg- hauptmand, I 74. — Poul († 1772), Rentekammerkommitteret, I 104, 139, 169, 183, 342.
 v. Hemert, Elisabeth († 1834), g. Schneider, II 289. — Gisbert († 1779), Søofficer, II 258. — Joost († 1775), Handelsmand, I 233, 238; II 1, 41. — Marie Elisabeth, se Ross. — Peter († 1810), Handelsmand, II 196, 288 ff., 339, 380.
 de Hemmer, Heinrich († 1769), Hørkræmmer, I 359. — Jens Peter († 1778), Plantageejer, I 74; II 82, 114, 138. — Ludvig († 1763), Rektor, I 7, 176. — Marie, se Macco.
 Hemmingsen, Niels († 1600), Teolog, II 139.
 Hendrichsen (Hendriksen), Skræ- der, II 284. — Oluf, II 423. — Jvfr. Henrichsen.
 Hennings, Aug. Ad. Friedr. († 1826), Embedsmand, Forfatter, II 15, 179, 198, 225, 308. — Wilhelm († 1794), Kirurg, I 182, 367, 459; II 10, 12.
 Henningsen, Frue, se Wasserfall. — Peter († 1775), Kancellidepu- teret, I 421, 476, 479; II 38, 41.
 Henrichsen, Agnete Birgitte, se Finckenhagen. — Henrik, se Hielmstjerne. — Niels († 1745), Viceborgmester i Kbhvn., I 14, 238. — Jvfr. Hendrichsen.
 Henrici, Robert Stephan († 1781), Læge, II 186.
 Henrik (1782) II 249.
 Henrik, Prins af Preussen († 1802), II 324.
 Henriques, Abraham Moses, Agent, II 331.
 Hensler, Filip Gabriel († 1805), Læge, I 311 f.; hans Søn II 254.
 Herbst, Michael Johan († 1762), Søofficer, I 171.
 Herel, J. F., tysk Forfatter, I 316.
 Herfort (Heerfordt), Anna Sophie († 1784), g. Barfred, II 239, 313. — Gregers († 1784), Provst, II 239.
 Herfølge, Bjeverskov H., I 100.
 Herlufsholm I 42, 83, 109, 142, 144 ff., 149, 152 f., 155, 160 f., 175, 206, 213, 220, 353, 417; II 113, 259, 346, 413.
 Hernhutterne I 75, 155, 261 f., 320, 324 f., 333, 443; II 223.

- Herodot II 188 f.
- Hersleb, Anna Magdalene Charlotte († 1786), I 355, 381; II 256, 374. — Bolette, se Hiort. — Bolette Sara Laurentze († 1808), g. Fabricius-Tengnagel, II 302, 305. — Bolette Sophie († 1765), g. Aagaard, I 125, 165, 215, (243), 263; II (323). — Cathrine Magdalene, se Munch. — Else Margrethe, se Frick. — Frederikke Louise († 1780), g. Harboe, I 371, (372), 455; II (81, 183, 215). — Hans Christopher († 1788), Borgmester, I 5, 58 f., 61, 68, 277, 306, 364, 370, 381, 459, 481; II 17 f., 45, 59, 63, 72, 76, 115, 144, 191, 223, 229, 249, 277, 297, 309, (351), 363, 405 f., 411. — Louise Henriette, se Beck. — Peder († 1757), Biskop, I 16, 24, (25 f.), 27, (28), 29, (30), 35 f., 53, 263, (264), 325. — Peder († 1785), Højesteretsadvokat, I 386 (?); II 193, 205, 252, 277, 319, 328, 351, 360, 384. — Peder Jespersen († 1765), Sognepræst, Mag., I 146, 262. — Peder Lorents Jacobsen († 1769), Sognepræst i Brønshøj, I 238. — Petronella Helene († 1778), g. Graah, I 306, 384; II 146 f.
- Herstedøster, Smorum H., II 5.
- Hertel, Christian West († 1817), Præst, II 306 f.
- Hertz, Birgitte Cathrine, se Johannesen.
- Hertzberg, E. F. († 1795), preussisk Statsmand og Forfatter, II 386. — P. H. († 1802), norsk Præst og Naturforsker, II 247, 296.
- Hessel, Sønder H., Randers Amt, I 132.
- Hesselberg, Engelbrecht († 1788), Byfoged paa St. Croix, I 114; II 286, 366, 405. — Hans Jacob Henning († 1809), Officer, I 448. — Peder Nicolai († 1756), Kaptajn, I 40.
- Hessen, Prins af, (? Adolf, Prins af Hessen-Philippsthal, preussisk General), II 159.
- Hessen-Kassel. Jvfr. Friedrich, Karl, Wilhelm.
- Hetting, Chr. († 1811), Justitiarius, II 131.
- Heuermann, Georg († 1768), Læge, I 206.
- Heug, Jens († 1786), Postmester, I 180.
- Heyne, Chr. Lebr., tysk Forfatter, II 326, 394.
- Heyre, Lars Hansen († 1761), Organist i Søllerød, I 139.
- Hildburghausen. Jvfr. Christiane, Ernst, Friedrich, Louise.
- Hillermænd, Mad., I 122.
- Hillerup, Christen, II 31.
- Hillerød I 75, 117, 119, 162, 197, 257, 397, 406, 450, 479. — Jvfr. Frederiksborg.
- Himmelev, Sømme H., I 179.
- Himmelstrup, Mad., se Iwer.
- Hinckel, Student, I 163.
- Hinckeldej, Birgitte († 1782), g. Hornemann, II 257.
- Hindsholm, Bjerger H., I 203, 206.
- Hintze, Gottlob Frederik, Gartner, II 14, 76, 78 f., 82, 85, 119, 407.

- Marie (Maren) († 1788), II 76, 85, 407. — Peter Wilhelm (f. 1777), II 120.
- Hirschholm, Lyng-Kronborg H., I 99, 147, 151, 184, 368, 382, 405, 407, 409, 428, 436 ff.; II 300, 302, 315, 317, 325. — Kirke II 315 ff., 369. — Kro II 315, 369. — Amt I 95, 307; II 202.
- Hjallese, Odense H., I 258.
- Hjardemaal, Hillerslev H., I 199.
- Hjarnø, Bjærgø H., I 135.
- Hielmcrone, Karen-Benzon († 1798), g. Breuer, II 318, 320, 327, 367, 370, 394, 412, 415, 417. — Marcus († 1793), Generalkrigskommissær, I 195. — Marie Helene († 1824), g. Jacobi, II 244, 256, (260).
- Hielmstjerne, Agnete Marie († 1838), g. Rosencrone, I 193, 219, 340, 351, 455, 470, 472; II 51, 57, 183, 190, 225, 231, 246, 288, 312, 417. — Andrea Kirstine, se Kjærulf. — Anna Kirstine († 1771), I (58), 421. — Henrik Henrichsen († 1780), Gehejmerraad, I 6, 16, 23 f., 27, 29 f., 35 f., 41 f., 50, 53 f., 61, 72, 75 ff., 86, 92, 98 f., 106, 113 ff., 124—27, 129, 134, 136 f., 142, 160—63, 168, 177—79, 193, 197, 203, 221, 226, 233, 238, 257, 264, 267, 278, 283, 290, 306, 320, 335, 355, 359, 368, 370, 373 f., 405, 423, 428, 451, 469, 473, 478, 481, 484; II 9, 17, 19, 22, 28, 30, 33, 46 f., 61, 67 f., 70 f., 87, 91, 101 f., 105, 109—13, 115, 117, 122, 129, 133, 137, 142, 145 f., 153, 159, 161, 166 f., 169, 172, 180, 184, 195, 201—05, 207, 210 f., 217, 223, 225, 240, 256, 260, 323, 336, 341.
- Hielte, Skibskaptajn, II 79.
- Hiort (Hiorth, Hjort, Hjorth), Kaptajn († 1769), I 386. — Skibskaptajn, II 167. — Andreas, Løber, I 344, 356. — Andreas, Vandkikker, II 201. — Andr. Fred., Kaptajn, I 4. — Anna Magdalene († 1783), g. Nyrop, II 284. — Bodil Sørensdatter, g. Junge, I 7 (?), 14 (?), 47. — Borette († 1767), g. Hersleb, I 305. — Hans Jacob († 1794), Assessor, II 39. — Henrich Thomsen, I 149. — Johan († 1782), Assessor i Overhofretten, I 176, 323, 435; II 12. — Sophie Regine († 1798), g. Guldencrone, I 7 (?), 14 (?), 192, 418; II 424 (?).
- Hjorthø, Anna Elisabeth, se Suhr. — Hugo Frederik († 1812), Præst, I 436. — Morten († 1815), Hofinspektør, Borgmester i Kbhvn., I 479; II 1, 12, 15, 167, 213, 238, 254, 257, 308, 314, 323.
- Hjorthlund, Ribe H., I 208.
- Hjørring I 170.
- v. Hobe, Andreas Aug., Amtmand, I 398; II 208. — Johan Vilh. († 1761), Oberst, I 130. — Levin Ludvig († 1781), Officer, I 289 f., 450, 468; II 54, 225.
- Hobro I 153.
- Hoe, Josias († 1816), Rentekammerdeputeret, II 321, 324, 338, 386.
- Hoff, Tjener, I 321. — Henrik († 1761), Major, I 132. — Mette

- Christine († 1758), g. Falsen, I 68.
- Hoffman, Hans Pedersen, Garver i Kbhvn., I 324.
- Hofgaard, Gerhard († 1788), Raadmand, senere Borgmester, I 181, 183.
- de Hofman, Hans († 1793), Amtmand, II 321 (?), 378 f. — Jens († 1785), Assessor, I 5. — Niels († 1785), Amtmand, I 345, 428, 482; II 9, 13 f., 29 ff., 72, 75, 85 f., 96, 104, 129, 338. — Tycho († 1754), Genealog, II 237.
- Hofnagel, Peter, Porcellænsfabrikant, I 300.
- Hofretten i Kbhvn. I 3 f., 16, 34, 47, 55, 57, 219, 293, 383, 423. — Arkiv I 4.
- Hof- og Stadsretten i Kbhvn. I 429, 432, 450; II 1.
- Hoftved, Niels († 1815), Kancellisekretær, siden Landsdommer, Læge, II 349, 352.
- Hohenwestedt, Holsten, I 309.
- Hohlendal, Jens Mathias († 1772), Auditor, I 251.
- Hojer, Andreas († 1739), Historiker, I 41, 199.
- Holberg, Ludvig († 1754), I 2, 5, 8 f., 17, 88, 128, 294; Peder Paars I 235, 392; Niels Klim II 348, 359 f., 367.
- Holberg, Baroni, I 72, 195.
- Holbæk I 101, 249. — Amt I 307.
- Holbøll, Peter († 1788), Slotsforvalter og Gartner paa Frydenlund, II 45, 115, 202, 264, 417.
- Holck, Baron (1785), II 329. — Chr. Christoph († 1774), Greve, Generalløjtnant, I 333. — Chr. Fred. († 1781), Baron, Amtmand, I 337 (?); II 225. — Christiane, Grevinde, se Stockfleth. — Erik Rosenkrantz († 1777), Kammerherre, Baron, I 344. — Ernst Christopher, Baron, Officer, II 257. — Fred. Vilh. Conrad († 1800), Hofmand, Greve, I 215, 325 ff., 329, (333), 337, 342, 344, 351, 368, 378, 392, 395 f., 401 f. — Frederikke Elisabeth, se v. d. Lühe. — Frederikke Louise, se Adeler. — Iver († 1781), Stiftamtmand, Gehejmekonferensraad, I 159, 186, 221, 470, 485 (?); II 57. — Margrethe († 1826), g. 1. v. d. Lühe, 2. Numsen, Overhofmesterinde, I 333, 337, 417; II 1, 313. — Mogens Fred. Ant. Iver († 1801), Baron, II 257. — Hans († 1783), Agent, I 377, 380, 457, 469, 471; II 238.
- Holck-Winterfeldt, Gustav Fred. († 1776), Amtmand, Rentekammerdeputeret, I 269, 279 f., 324, 333 f., 378, 403, 406; II 4 (?), 313. — Sophie Louise, se Ahlefeldt.
- Holckenhavn, Vindinge H., I 344; II 257.
- Holders, Christopher, I 180, 215. — (? Jacob, Renteskriver, † 1804), I 388.
- Holland, Hollændere, I 29, 68, 176, 349, 359, 375, 401, 485; II 49, 83, 122, 125, 129, 217, 236, 255.
- Hollesøe, Peder Jørgensen († 1758), I 70 f.
- Hollufgaard, Aasum H., I 258, 398.
- Hollænderbyen se St. Magleby.

- Hølløse, Holbo H., I 189, 192.
- Holm, Vinkelskriver, I 196, 224. — Student, I 365. — Student, I 426, 440. — Præst paa Falster, II 344. — Alexander († 1818), Præst, II 9. — Andreas, I 140. — Andreas, Amtsforvalter, I 167, 179, 181. — Hans, I 167. — Johan, Snedker i Nærum, I 253; II 231, 258, 314, 365, 374, 392. — Johan Theodor, se Holmskjold. — Jørgen Nic. († 1769), Professor, Borgmester i Kristiania, I 83, 134, 136, 154, 162, 181, 366 f. — Jørgen Tyge († 1759), Botaniker, I 80, 99. — Peder († 1777), teologisk Professor, I 24, 72, 369, 450, 477, 479; II 13, 19, 21, 28, 45, 163. — Torben († 1782), Byfoged i Frederikssted, II 246. — Wolrad († 1765), Borgmester i Odense, I 221.
- Holman, Jens Anthoni, Urtekræmmer, I 96. — Inger Elisabeth, I 96.
- Holmboe, Otto († 1773), Dr. theol., I 192.
- Holmegaard, Lister og Mandals Amt, II 197.
- Holmskjold, Johan Theodor († 1793), Botaniker, Generalpostdirektør, I 152, 276, 298, 375, 377, 398, 414 f.; II 16, 77, 97, 118, 127, 133, 140, 170, 178, 190, 192, 204, 208, 216, 226, 233, 237, 240, 246, 266, 270, 274, 276, 278, 302, 308, 311, 315, 320, 327, 336, 348, 364, 389. — Sophie Magdalene, se Schrødersee.
- Holmsted, Fred. († 1758), Borgmester i Kbhvn., I 61. — Joh. Fred. († 1781), Raadmand i Kbhvn., I 52, 342, 381, 438; II 212. — Martha, se Brinck.
- Holmstrup, Jens Jørgensen, Skovfoged, I 18 f.
- Holmstrup, Skippinge H., I 21.
- Holst, Præst, I 180. — Student, I 212. — Mad., I 248. — Christen Müller († 1803), Professor ved Sorø Akademi, II 196. — Christian († 1807), Præst, I 106, 179; II 2, 6, 161, 263, 299, 416. — Christiane Frederikke v. († 1817), g. Lugge, I 369, 407; II 185. — Elisabeth v. († 1773), g. Hoppe, I 276, 320, 355, 463, 467 f.; II 143, 357. — Erich Lorentzen († 1826), Præst, II 37. — Jacob Nicolai († 1769), Kommandørkaptajn, I 223 f., 226—29, 233, 246, 254, 256, 258 f., 262 f., 268, 316, 367 f. — Jesper, Inkvisitionsskriver, II 370. — Johan Christoffer († 1752), Kommandørkaptajn, I 468. — Johannes († 1824), Præst, II 311, 323, 363. — Helene, g. Transe, I 248. — Vibiane Dorothea v. († 1778), g. Haxthausen, II 143.
- Holstebro II 162.
- Holstein, Adam Eggert († 1784), Officer, I 333. — Amalie Sophie, se Buchwald. — Anna Margrethe Dorothea, se Ahlefeldt. — Carl v. († 1769), Gehejmeraad, Oversekretær i Sætaten, I 81, 96, 177—79, 296, 373. — Charlotte Amalie († 1792), g. Reventlow, I 154, 166; II 185, 358. — Charlotte Amalie († 1798), g. v. d. Maase, I 428. — Charlotte Eli-

- sabeth Henriette, se Inn- und Knyphausen. — Charlotte Philippine Antoinette, se Schwartzkoppen. — Chr. Ditl. († 1760), Amtmand i Flensborg, I 11. — Christian Fred. († 1799), Greve, Hofmand, Overjærgemester, I 37, 40, 44, 53, 91, 115, 142 (?), 154, 162, 177, 180 f., 233, 244, 278, 290, 300, 322, 333, 339, 355 f., 363 f., 373, 383, 392 (?), 395 (?), 401, 409, 423, 456, 481; II 4, 27 f., 33, 35, 39, 75, 84 f., 143, 165 (?), 185 (?), 196, 301, 308, 407. — (? Chr. Fred. v., † 1802, Oberst), Kammerherre, I 400, 407. — Chr. Fred. v. († 1771), I 74. — Chr. Fred. v., til Faurvraa († 1798), I 81, 179, 269, 286, (373); II 94. — Christiane Caroline, se Reventlow. — Conrad († 1784), Generalløjtnant, I 57; II 359. — Dorthe Sophie († 1766), g. Danneskjold-Laurvig, I (423). — Elisabeth († 1786), g. Brockenhuus, I 27, 33, 36, 40 f., 57, 210, 316; II 64, 358. — Erik Scheel v., Konferensraad, I 304. — Fred. Wilhelm († 1767), Amtmand i Tønder, I 74, 296. — Friderica Juliane († 1819), g. Krag-Juel-Vind-Friis, I 70; II 107, 169. — Frederikke Louise († 1763), g. Brockdorff, Gehejmeraadinde, I 34. — Georg Fred. († 1772), Stiftamtmand i Ribe, I 38, 115, 398. — Heinrich († 1796), Greve, I 361. — Joh. Georg († 1730), Statsminister, I 55. — Joh. Ludv. († 1763), Greve, Oversekretær, Gehejmeraad, I 10–13, 19, 26 f., (30 f., 33), 34, (35 f.), 37, (38, 42, 48), 50, (54 f., 57 ff.), 62 f., (66 f.), 72, (74, 80–82), 88, (89, 95 f., 101 f., 105), 106, 108, (111, 117, 119, 124, 126, 128), 129, (130 ff., 134, 137, 144 f., 149, 157 f., 160), 161 f., (165), 167, (168), 170 f., (172, 174, 176 f.), 178 f., 181, 185, 296; II 149, 420. — Johan Ludvig († 1767), Greve, I 329. — Lucie Henriette, f. Blome († 1772), Grevinde, I 27. — Niels Rosenkrantz v. († 1786), II 118. — Ulrik Adolf († 1789), Greve, Overpræsident i Kbhvn., I 57, 293, 296, 422, 427, 433, 438, 456. — Ursula Margrete, se Linstow.
- Holsteinborg Grevskab, Sorø Amt, I 61, 257.
- Holsten I 3, 22, 32, (45), 60, 77, 82, 97, 110 f., 115, 127, 155, 159, 163 f., 166, 172, 204, 228, 250, 255, 277, 300, 302, 304, 327, 355, 378, 394 f., 407, 455, 459, 477; II 151, 313, 357, 374. — Den Kielske Del I 479. — Ridderskabet II 378. — Kanal II 9, 31, 362.
- Holsten, Adam Christopher († 1801), Godsejer, I 3, 65, 236, 333, 400 (jvf. II 427); II 112, 158. — Frederikke Sophie († 1774), g. Løvenørn, II 17.
- Holstenschus, Salling H., I 400.
- Holt i Kristiania I 315. — Andreas († 1784), Deputeret, I 247, 249, 295 f.; II 65, 69, 78, 133, 179, 219, 250, 285, 301 f., 304. — Irene Margrethe, g. Köhling, II 285.

- Holtaalen, Søndre Trondhjems Amt, I 75.
- Holte, Søllerød Sogn, I 113, 145, 161, 165, 185, 348, 379; II 47, 75, 181, 183, 185, 202 f., 261, 392.
- Holtegaard, Søllerød Sogn, I 5, 17, 26, 39, 41, 182; II 77, 238.
- v. Holten, Chr. Ludv. († 1802), Officer, II 297.
- Holter, Peder († 1786), Overkrigskommissær, I 275; II 295.
- Holtermann, Knud († 1815), Højesteretsassessor, II 11, 30, 55, 65, 86, 102, 131, 141 ff., 158, 188, 198, 201, 210, 243, 248, 256, 272, 276, 304, 312, 320, 324, 329, 358. — Ursula Beata, se Linde.
- Holtzman, I. B. († 1764), Kanonstøber, I 39.
- Holum Skole, Island, II 362. — Stift II 198, 298, 308.
- Homer I 400 f., 404.
- Hommel, Carl Ferdinand († 1781), tysk Retslærd, II 360.
- Hontheim, J. N. († 1790), tysk Biskop, II 168.
- Hooglant, Alida († 1817), g. de Favin, II 316. — Simon († 1789), Søofficer, I 43, 149, 233, 240 f., 405, 407; II 55.
- Hoppe, Caroline († 1819), g. Kløcker, I 154 f., 175, 252, 355, 369, 457; II 9, 44, 80, 215, 229, 321, 404, 409 ff., 414, 419, 422—25. — Elisabeth, se Holst. — Else Marie, se Lemvig. — Else Marie († 1835), g. Bülow, II (280 f., 285 f.), 291, 330, 333, 351, 367. — Frederik († 1776), Admiral, I 154, 286, 348, 355, 369, 392, 403 f., 407 f., 457; II 16, 44, 74, 80, 84, 86, 88 ff., 139. — Frederik (f. og † 1769), I 369, 371. — Frederik († 1837), Hofjægermester, I 407; II (280 f., 285 f.), 291 f., 297, 330, 357 f., 396, (419). — Fred. Martin Henrik, Konsul, II 325. — Johan Christopher († 1835), Søofficer, II (280 f., 285 f.), 291, 297. — Peder († 1778), Højesteretsassessor, Konferensraad, I 80, 145, 163, 234, 237, 276 f., 292, 355, 360 f., 369, 371, 384, (404), 405, 407, 420, 450, 457, 468 ff., 480; II 30, 39, 55, 63, 65, 71, 80, 89 f., 98, 102, 110, 141 f., 357 f., 419.
- Hoptrup ved Haderslev I 308.
- Horats I 219; II 67, 115 f., 343.
- Horn, Anna Margrethe († 1786), g. Eilitz, I 251, 292, 371, 459; II 359. — Antoinette Friderica († 1773), g. Bang, I 167, 471. — Fred. († 1781), Højesteretsadvokat, Politimester i Kbhvn., Justitiarius i Hof- og Stadsretten, I 53, 56, 79, 85, 100, 135, 149, 151 ff., 200 f., 203, 218, 223, 230, 233, 238, 242, 251, 254, 262, 328, 337, 341, 348, 356, (412), 461, 481; II 48, 72, 77, 140 (jvf. 428), 187, 190, 193 f., 227.
- Horne, Ø. Horne H., I 172.
- Hornemann, Birgitte, se Hinckel-dey. — Claus Frees († 1830), Teolog, II 54, 60, 93, 108, 126, 176, 178, 198, 218 f., 240, 257, 263, 270, 280, 298, 311 f., 320—23, 327, 348, 410 f. — Gert († 1788), Kammerherre, I 398; II 90, 105,

- 110, 123. — Hans († 1764), Raadmand i Trondhjem, II 105. — Ole († 1779), Justitsraad, Toldinspektør, I 213, 370, 436; II 188. — Ulrica Antonetta, se Pauli.
- Horrebow, Chr. († 1776), Astronom, I 30, 37, 40, 51, 70, 74, 107, 134 ff., 139, 151, 160, 171, 193, 211, 244, 264, 273, 284, 296, 299, 301, 317, 325, 335 f., 339, 342, 352, 354—57, 361—64, 368 f., 377, 380—84, 386 ff., 390—93, 395, 397, 400, 405, 410 ff., 416, 432, 440, 446, 451, 468; II 15—18, 22, 24, 28, 34, 55, 84 f. — Fred. († 1761), Præst, I 145. — Niels († 1760), Assessor, I 3 f., 7 f., 16, 115. — Otto († 1823), teologisk Forfatter, I 363. — Peder († 1812), Astronom, I 139, 174, 211; II 88, 97, 253, 255. — Peder († 1778), medicinsk Student, I 291; II 18, 20, 24, 42, 70, 88, 117, 144.
- Horsens I 100, 148, 152; II 202, 264. — Hospital I 108. — Skole I 83, 152; II 402.
- Huitfeldt, Arild, Historieskriver, I 80. — Matth. Wilh. († 1803), Stiftamtmand, I 61, 110, 201, 221; II 9 f., 32, 38, 52, 181.
- Humble, Christian Reitzer († 1799), Præst i Ønslev, I 471; II 62.
- Hume, David († 1776), engelsk Filosof og Historiker, I 358, 360, 364, 367, 397.
- Hundevadt, Anna Sophie († 1797), g. Lange, II 191, 199.
- Hungrvaka, islandsk Saga, II 91, 140, 168.
- Hunter, paa Springforbi, I 3, 252.
- van Hurk, Peter († 1775), Etatsraad, II 1, 41.
- Hurtigkarl, Helene, Fiskehandlerske, I 193. — Nille Christensdatter († 1762), I 165. — Svend († 1765), Inspektør ved Sorø Akademi, I 263.
- Husum Amt I 104, 134.
- v. Huth, Heinrich Wilhelm († 1806), General, Statsminister, I 271, 280, 286, 289, 334, 437, 441, 443; II 59, 118, 127, 135, 160, 169, 269, 297, 309 ff., 320.
- Huusmann, Fr. Ferd. († 1757), Generalmajor, I 3.
- Huwald, Præst i Stellau, I 147.
- Hvas de Lindenpalm, Christine († 1817), g. Halling, I 473. — Jørgen († 1782), Justitsraad, I 473.
- Hvass, Christen Hee († 1803), Justitsraad, II 165, 217, 358, 364.
- Hveding, Jens († 1758), Byskriver, I 71.
- Hvedstrup Kirke, Sømme H., I 22.
- Hveen I 285; II 79, 325, 355.
- Hvejsel, Nørvang H., I 153.
- Hverringe, Bjerger H., I 203, 342.
- Hviid, Andr. Chr. († 1788), Orientalist, II 206, 332, 342, 387, 394, 403, 410. — Hans Hartman († 1779), Søløjtnant, I 265 (?), 277. — Jacob († 1782), Provst, I 279, 389, 471, 479; II 13 f., 17, 32 f., 43, (45), 66 f., 108, 114, 118 f., 130, 147, 153, 155, 181, (183), 190, 195, 202 ff., 212, 219, 222 f., 228, 233, 257, 262, 313, 319. — Jens, Postrevisor, Kammerraad, I 31, 156. — Lauritz, Kommerceraad, II 2. — Mathias († 1759), Konsistorial-

- raad, Holmens Provst, I 31, 71, 81 f. — Hviids Obligation I 39.
- Hvistendal, Mads († 1777), Præst ved Frue Kirke i Kbhvn., I 364 (?), 386 (?), 469; II 67, 122.
- Hübner, Martin († 1795), Professor, I 65, 80, 144, 171, 261, 278, 402, 404 f.; II 8 f., 22, 51, 79, 89, 113, 134, 151, 348 ff.
- Hygom, Peder († 1764), Biskop, I 68.
- Hyllested, V. Flakkebjerg H., I 20.
- Hyllested II 331. — Caroline, I 475; II 84 f., 213. — Paul († 1773), Overvisitor, I 476. — Pauline († 1834), g. Schönheyder, I 475; II 84 f., 129, 134.
- Hütten Amt I 334.
- Hæsby Fjerding, Stavanger Amt, I 363.
- Hæseker, Frederikke († 1815), g. Wadskiær, II 138. — Joh. Jac. († 1786), Raadmand i Kbhvn., I 52, 58 f., 342.
- Häusser, Elias David († 1745), Generalmajor, I 5.
- Høegh, Hans Jørgen Christian († 1805), Præst, II 271, 388, 412. — Hedevig († 1821), g. Vogelius, II 11, 193, 285. — Knud Giedde († 1791), Kammerherre, II 309. — Niels († 1787), Borgmester i Viborg, II 8.
- Høegholmske Participantskab I 480.
- Höfling se Höllffling.
- Høgsbro, Hans Christian, i Kolding, I 308.
- Høier, Student, II 315. — Jvfr. Høyer.
- Højersdal ved Nymølle II 286.
- Højesteret I 4, 16 f., 30, 52, 56, 60, 74, 80, 100, 110, 127, 140, 157, 180, 182, 208, 210, 267, 272, 299, 336, 338, 359, 363, 391, 436, 438 —41, 443, 449 f.; II 5, 47, 64, 102 f., 111, 127, 142 f., 147, 167, 171 f., 193 ff., 201, 207, 209, 221, 252, 274 f., 293, 305, 338, 383, 398. — Arkiv I 108.
- Høje Taastrup, Smørum H., I 452; II 253.
- Høland Præstegæld, Akershus Amt, II 399.
- Höllffling (Höfling), svensk Tegner, II 49, 56.
- Høpfner, Anna Magdalena († 1780), g. Godiche, I 453; II 35, 66, 69, 193 f., 236 f. — Johan Jørgen († 1759), Bogtrykker, I 80; II 40. — Nicolai Chr. († 1782), Bogtrykker, I 421, 461, 464, 467; II 7, 40, 52. — Peter Marquard († 1800), Bogtrykker, II 296.
- v. Høpken, Anders Johan († 1789), svensk Statsmand, I 131.
- Hørby, Tudse H., I 19.
- Høst, Georg († 1794), Etatsraad, hist. Forf., II 214, 293, 384.
- Høvinghoff, Decan paa Kommunitetet, II 197.
- Høy, Søren, Skipper, II 241, 358.
- Høyer, Raadmand, I 18, 20. — Andreas, Sekretær, Legationsraad, II 107, 293, 374. — Anna, se Becker. — B. L., Skibskaptajn, II 260, 286, 291, 294. — Chr. Fred. († 1797), Præst, II 20, 115, 139, 245, 376 (?). — Cornelius († 1804), Miniaturmaler, II 230, 373, 378. — Frederikke Christiane, se

- Fortling. — Marcus Haggæus († 1773), Kancellideputeret, I 322, 411, 421, 423, 425—46, 450 f., 454 f., 458, 466—69.
- Høyland, Peter († 1815), Præst, II 177.
- Høysgaard, Jens Pedersen († 1773), Sprogmand og Matematiker, II 14.
- Ibsen, Reinhold († 1783), Hofbedemand, I 150; II 281.
- Ichsell, Jacob, I 98.
- Ihre, Joh. († 1780), svensk Filolog, I 49.
- Indfødsretten II 59 f., 63, 65, 67, 69 ff., 82, 112, 169, 234.
- Indfødsretten, Skib, II 315.
- Influenza-Epidemi II 251 f.
- Ingbrigtsen, Hans, Skoleholder, I 398.
- Ingemann († 1768), I 339.
- Ingenhaeff, Margrethe († 1776), g. Numsen, I 390; II 87.
- Ingmandsen, Ole, II 64.
- Ingmann se Manderfelt.
- Inkvisitionskommissionen I 120, 297.
- Inn- und Knyphausen, Charlotte Elisabeth Henriette († 1809), g. m. Chr. Fr. Holstein, I 337, 388; II 65, 75. — Jvfr. Kniphausen.
- Irgens, Ole († 1803), Biskop i Bergen, II 178, 184.
- Irminger, Carl Gotthilf († 1764), Generalløjtnant, I 58, 84.
- Isaac, Salomon, II 305.
- Isabella (Elisabeth), dansk Dronning († 1526), I 90.
- Isachsen, Abraham, Farver, I 49.
- Iselin, Anna Elisabeth, se Fabricius. — Carl Frid. († 1804), Justitsraad, II 125 f. — Reinhard († 1781), Handelsmand, I 205, 209—14, 223, 226, 243, 277, 350, 480; II 1, 20, 62, 89, 93, 126 f., 157, 224.
- Iselingen, Baarse H., II 20.
- Isenburg (Ysenburg), Dorothea Frederikke Benedicte, se Reventlow. — Gust. Fred. († 1768), Greve, I 41, 130, 135, 168.
- Island, Islændere, islandske Forhold, I 15, 22, 25 ff., 29, 31 ff., 40, 44, 47, 51 f., 58—62, 64, 71—74, 78 f., 81, 83, 85 f., 95, 99, 107 ff., 111 f., 124, 131, 133, 135, 153 f., 169, 181, 189, 198, 201, 207, 215 f., 220, 222 f., 252, 254, 264, 266, 276 f., 279, 289, 299, 303, 305, 307, 317, 323, 327 f., 335, 340, 345 f., 349, 352 f., 356, 365, 380 f., 384 f., 389 f., 393, 412 f., 473; II 10, 24, 53, 172, 181, 187, 191, 198, 274, 286, 291, 298, 300—308, 310 ff., 315, 319, 326, 333, 335, 362, 367, 370, 379, 383, 387.
- Islandske Kompagni I 40, 43, 51, 59, 150, 193, 226, 254, 268, 332, 334 f., 337 f., 346, 348 f.; II 10.
- Lov I 18, 110, 113 f., 152, 160, 174, 204, 216, 219, 270, 298 ff., 326, 346, 365, 388; II 50.
- Literaturselskab II 200, 273, 277, 391.
- Isle de France se Mauritius.
- Islemark, Sokkelunds H., II 153.
- Israël, Magnus, Jøde, I 237.
- Itzehoe I 12 f., 92, 94, 309.
- Ivan, russisk Prins († 1764), I 166, 222.
- Iwer, Sophie († 1770), g. 1. Him-

- melstrup, 2. v. Heinen, I 38, 358, 398, 414 (?).
- Iversen, Kobberstikker, II 246. — Diderich, til Sødal († 1764), I 6. — Hans († 1787), Købmand i Odense, I 308. — S., Landmaaler, II 170, 387.
- Jablonski, Paul Ernst († 1757), tysk Orientalist, I 194.
- Jacob I, Konge af England, II 22.
- Jacob II, Konge af England, II 82.
- Jacobi, Anna Elisabeth, se Benzon. — Chr., Søløjtnant, II 120 (?), 204. — Chr. Fr. († 1810), Konferensraad, Forfatter, I 304, 377, 392, 430, 449, 458, 475; II 3, 28, 33, 67, 72, 97, 140, 143, 172, 180, 194, 205 ff., 210—13, 216, 220, 222 f., 229, 236, 238, 251, 257, 281 f., 303, 307, 309, 329, 349, 351, 354, 362 f., 382. — Elias († 1800), Kancellisekretær, Byfoged i Holstebro, I 88, 372, 443 f.; II 162, 179, 244, 256. — Georg Christian († 1757), Justitsraad, I 67. — Marie, se Hielmcrone.
- Jacobsdatter, Friderica, omvendt Jødinde, I 55.
- Jacobsen, Langebeks Søstersøn, II 45. — Student, I 365, 368. — Student, II 8. — Ferdinand Anton, Postmester, I 357. — Hans I 19. — Johan († 1761), Regimentsskriver, I 365. — Marquart, Købmand i Flensborg, I 88 f. — Rasmus, Tjener hos C. A. Passau, I (177 f.).
- Jacobæus, Catharina Christiane († 1780), g. Reiersen, I 192; II 7, 208. — Christopher Holgersen († 1765), Præst i Slagslunde, I 42, 192, 248. — Holger († 1795), Løjtnant, I 281. — Johan Adolf († 1772), Præst i Ledøje, I 192.
- Jagenreuter, Joh. († 1784), Guldsmed, I 145, 147.
- Janson, Hector Fred. († 1805), Professor, Prokansler, senere Biskop, I 274, 421; II 5, 11 ff., 19, 21 f., 37, 49, 55, 67, 93, 161, 175 f., 178, 201, 203, 210, 214, 226, 238, 243, 246, 248, 256, 264, 267, 280, 282, 290, 294, 296, 298, 304, 306, 312 f., 319 f., 322, 324, 329, 343, 345 f., 356, 364 f., 399, (407 f.), 410 f., 413.
- Jantzen, Gottfr., Byskriver i Svendborg, I 397.
- Jardin, Nicolas Henri († 1799), Arkitekt, I 206, 221, 410.
- Jarlsberg, Norge, I 65, 81, 272, 294, 321, 324 f.; II 23.
- Jegind, Anne Margrethe († 1801), g. Olrik, I 231. — Chr. († 1760), Præst i Fakse, I 115.
- Jellinge, Tørrild H., I 299.
- Jelstrup se Gielstrup.
- Jenner, Skibskaptajn, II 159.
- Jens se Schougaard.
- Jensen, Brygger, I 265. — Student, II 325. — Anders, I 20 f. — Christen, I 20 f. — Hans, I 18. — Jens, I 112. — Johan, I 21. — Niels, Foged, II 86. — Peder, Sognefoged, II 20. — Søren, I 22.
- Jensenius, Carl († 1795), Læge, I 27, 340, 381; II 136 f., 209.
- Jentofte se Gentofte.
- Jersie, Tune H., I 330.

- Jerusalem, Joh. Friedr. Wilh. († 1789), Pædagog, II 42.
- Jessen (1745) I 12. — Augusta Amalie v. († 1821), g. Schlegel, II 249, 255. — Carl Vilh., Søofficer, II 386, 395. — Joh. Fred. Wilh. v. († 1768), Kommitteret, Etatsraad, I 334, 343 (?), 352. — Nicolai Jacob († 1800), Justitsraad, II 45, 87. — Peder († 1780), Rektor, II 196.
- Jessen-Schardebøll, E. J. († 1783), Generalkirkeinspektør, I 8, 27, 341, 419, 423; II 219, 293.
- le Jeune, Mlle, II 342 f.
- Jobit, Lærling hos Kobberstikker Guitter, II 221, 235.
- Jochumsen, Peder, Gaardskarl hos Luxdorph, I 259.
- Johan, Hertug, se Hans d. æ.
- Johan, Snedker, se Holm.
- Johannesen, Birgitte Cathrine († 1824), g. 1. Hertz, 2. Boye, Digterinde, II 138.
- Johannsen, Kammerraad, II 333. — Anna Amalie, se Wolters. — Frederik († 1783), General, II 72, 147, 187, 333.
- Johnsen, Landmaaler, II 170.
- Johnstone, James († 1798), Legationspræst, Forfatter, II 274, 349.
- Jomfruklostrene I 27.
- Jomsborg II 28.
- Jonas, Philip, Taskenspiller, II 380.
- de Joncourt, Marie († 1821), g. de Coninck, II 317, 342, (343), 393.
- Jonge, Nicolai († 1789), Præst, Forfatter, II 100, 180, 285.
- Jónsson, Finnur († 1789), Biskop, II 22.
- Jonæsen, Lars, I 19.
- Jordanes, gotisk Historieskriver, I 349; II 92.
- Jordbiørg, Bonde, I 400 f.
- Joseph I, Konge af Portugal († 1777), I 69, (80); II 109.
- Judichær, Familien, I 7 f., 15, 190. — Anna Christiane († 1776), g. 1. Günthelberg, 2. Ross, I 332. — Elisabeth Lucie, se Kreyer. — Nicolai Peter († 1748), Søofficer, I 8, 14. — Veronica, se Foss.
- Juel, Kammerfrøken, II 187. — Amalie, se v. Raben. — Birgitte Cathrine, se Levetzau. — Carl († 1767), Stiftamtmand, Overhofmester ved Sorø Akademi, I 29, 81, 117, 121, 135, 155, 163, 165, 184 f., 190, 319, 404. — Catharina, g. Kølle, I 210. — Fr. Carl, se Frijs. — Gregers († 1776), Rentekammerdeputeret, I 269, 404, 473, 478; II 9, 23, 39. — Jacob, Assessor i Overhofretten, Zahlkasserer, II 86, 295 f., 318. — Jens († 1802), Kunstmaler, II 348, 407. — Jens Krag, Højesteretsjustitiarius, se Vind. — Louise († 1792), Konventualinde, II 390. — Niels († 1697), Admiral, II 116. — Niels († 1766), Godsejer, I 189, 193. — Niels Krabbe († 1793), Søofficer, Kammerherre, I 384; II 170. — Peder († 1779), Gehejmeraad, I 342; II 43, 167. — Sofie Justsdatter († 1785), g. Krag, II 343. — Tønnes, I 192. — Jvfr. Juul.
- Juhl, Chr. († 1769), Byfoged i Vestindien, I 220.

- Juhlson, Frk., I 98.
- Juliane Lovisa Amalia, Prinsesse af Hessen (f. 1773), I 467.
- Juliane Marie, Dronning († 1796), I (27, 221, 240, 266 f.), 281, 290, (324), 333, (334, 350, 430), 442, 444, 447 ff., 460 f., 463; II 1, (4, 26, 34, 45, 48), 72, (77), 78, (80, 84), 87, (92, 113), 116, (123), 124, (128, 134, 136, 138, 144, 150, 153 f., 161, 167, 169 f.), 172, (173, 179 f.), 186, (208 f., 214, 220, 226, 229 f., 235), 237, (238, 240, 251, 260, 262 f., 269, 271, 282, 284, 291, 293, 311), 313, (315, 318 ff., 333), 336, (343 f., 356, 359, 370), 396.
- Juliane Marie, Prinsesse (f. og † 1784), II 311, 320 f.
- Juliane Marie, Skib, II 269, 341.
- Juliane Sophie (f. 1788), Prinsesse, II 405.
- Julianus Apostata, romersk Kejser, II 230.
- Junge, Mad., Hotelværtinde i Itzehoe, I 12. — Anna Bolette († 1781), g. Luxdorph, I 18, 20, 47, (243, 284, 294 f., 314, 323, 325, 348, 352 ff., 371 f., 381, 393, 397, 401, 405, 407, 409, 418, 428), 454, (458 f., 468, 472, 475 f., 478, 483 f.); II (1 f., 17, 20, 27, 34, 40 f., 43, 55, 69, 85, 90, 97, 101, 108 f., 114, 116, 159, 171, 173, 184, 200, 204 ff., 212, 214 f., 220, 223—30), 232, (237, 244, 282, 420—24). — Anne Marie, se Schifter. — Bodil, se Hiort. — Boye († 1807), Branddirektør, II 380. — Caspar († 1759), I 47, 65, 67, 89, 96, 102. — Cath. († 1790), g. Gottschalch, I 216. — Else, se Bartholin. — Else Malene († 1762), g. Brüggeman, I 47, 169, 172. — Emanuel († 1692), Krigs- og Landkommissarius, I 47. — Emanuel, Løjtnant, I 47. — Hans, I 47. — Immanuel Nicolai († 1803), Kaptajn i Asiatisk Kompagni, I 476; II 66, 231, 236, 288, 299, 367, 422, 425. — Jens († 1748), Løjtnant, I 21 f., 47; II 424 (?). — Joachim († 1823), Student, senere Præst, Forfatter, II 304, 308, 325, 331, 345, 351, 354 f., 359, 367, 398, 410, 418, 422. — Karen, II 200. — Karen, se Wissing. — Mariane Cathrine († 1760), g. Schøneman, I 47, 76, 112. — Severin († 1757), Konferensraad, I 2, 4, 7, 37, (38), 47, (48), 116. — Sophie († 1776), g. Temler, I 452; II 93.
- Junghans, Købmand i Hillerød, I 449 f. — Elisabeth, I 449 f. — Joh. Ludv. († 1829), Mægler, II 283 (jvf. 428).
- Jungshoved, Baarse H., I 159. — Stamhus, I 134, 387.
- Juridisk-praktiske Selskab I 389, 442, 462; II 279.
- Justesen, Ingeborg Christine († 1775), g. Weyse, II 41.
- Justi, Joh. Henr. († 1771), Bergraad, I 44, 47.
- Juul, Chr. Sehestedt († 1788), Gehejmeraad, II 181, 197, 310, 404. — Fred. Ludvig († 1786), Højesteretsassessor, Diplomat, I 392, 416, 418, 463, 465; II 30, 51, 65, 103, 143, 377. — Jens Pedersen

- († 1779), Præst i Bredstrup, I 245, 248. — Ove († 1766), Generallejtant, I 58. — Øllegaard Dorteia († 1798), g. Schack-Rathlou, I 316; II (231).
- Juul-Rysenstein, Juliane Marie, se Bülow. — Ove Henr., II 261.
- Jyde, Jens († 1822), Grosserer i Kbhvn., Justitsraad, II 320 ff.
- Jydske Lov II 272.
- Jylland I 47, 50 ff., 54, 57, 66, 70, 75 ff., 88, 99, 112, 114 f., 120, 123, 137, 154, 172 f., 175, 179, 204, 208, 221, 223, 226, 234, 243, 249, 251, 254, 273, 287, 289, 291, 299, 301, 303, 313, 315, 318, 320, 337, 356, 366, 378, 389; II 69 ff., 107 f., 145, 195, 370.
- Jægersborg, Gentofto Sogn, I 63, 126, 128 f., 132 f., 135, 138, 143, 197, 218, 293 f.; II 121, 123, 205, 233, 260.
- Jægersborg Dyrehave I 124, 248, 276, 321, 351, 371, 476; II 18, 82, 121, 151, 156, 233, 257, 287, 314, 366, 414; jvfr. Kilden.
- Jægerspris, Horns H., I 129; II 63, 78, 80, 82, 116, 180, 260, 295 f., 303, 312. — Julianæ Høj II 116, 169. — Færgehuset II 116. — Vævver-Højene II 80.
- Jänisches Bibliotek II 251.
- Jøder I 27, 47, 50, 55, 118, 142, 145, 176, 197, 199 f., 205, 247, 249, 262, 285 f., 304, 316, 318, 355, 361, 423; II 23, 26, 43, 103, 116, 212, 222, 235, 264, 273, 284, 305, 328, 350, 376, 380.
- Jørgen, Kr. VII's Legekammerat, I 448. — Tjener hos Luxdorff, II 74, 76 f., 79, 118, 134, 141, 151, 251, 253, 255, 278, 284, 353.
- Jørgensen, Student, I 236. — Kammerraad, hans Enke († 1769), I 372. — Christiane, g. Waager, I 227. — Christopher, I 20. — Froderus Chr. († 1776), Kontorchef, II 58. — Jens, se Holmstrup. — Johan, Kancelliraad, Stadshauptmand, II 120, 122, 142, 303, 309, 382. — Morten i Søllerød I 401, 417, 437; Cathrine, hans Datter, I 401. — Niels, Generalkrigskommissær, se Svanskjold. — Simon († 1814), Rektor i Fredericia, II 176. — Søren († 1758), Raadmand i Kbhvn., I 66, 98; hans Enke II 47.
- Kaae, Hans Frederik, Skriver, II 218 f. — Peter († 1787), Assessor i Overhofretten, I 176. — Sander, Legatstifter, I 372.
- Kaalund, Chr. Samuel († 1782), Konditor, II 167, 258. — Jacob Carl († 1831), Officer, II 205, 261, 268, 301, 306.
- Kaarsevad, Ringsted Amt, I 477.
- Kaas, Edele Sophie († 1800), g. Kaas, II 158. — Fred. Chr. († 1803), Søofficer, I 67, 278, 285 f., 324, 392, 403, 407 f., 440, 450, 468; II 35, 54, 118, 152, 160, 215, 242. — Fred. Chr. († 1804), Søofficer, I 361; II 4, 152, 208. — Henrik Bielke († 1773), Generallejtant, I 60, 83, 200, 203, 261. — Ulrik Chr. († 1808), Søofficer, II 4, 204. — Wolfgang (†

- 1778), Chef for Holmen, I 339, 392, 398, 409; II 66, 148.
- Kaas, Rødding H., I 5.
- Kaasbøll, Emilia Johanne († 1785), g. Munthe, II 328.
- Kaaseslund, Stambus, Gudme H., I 261.
- Kahlo, Daniel, I 18 f. — Johan, I 18 f.
- Kahrs, norsk Præst, II 413.
- Kalckreuth, Abel Cathrine, se Liebert. — Chr. Ludv. († 1793), Overceremonimester, I 473; II 118, 165, 179, 273, 308, 322, 359. — Georg Stein († 1766), Officer, I 53. — Sam. Ludv. († 1762), Generalløjtnant, I 60, 83, 146.
- v. Kalden, Hans Adam, Løjtnant, I 206.
- Kalisch, Polen, II 53.
- Kall, Abraham († 1821), Professor, Historiker, I 408; II 3, 12, 23, 82, 94, 99, 150, 163, 173, 211 f., 215 f., 222, 248, 253, 261, 279, 285, 296, 304, 329 f., 336, 354. — Anna Maria († 1801), g. Aaskow, I 416. — Joh. Chr. († 1775), Prof., Orientalist, I 44, 53, 70, 83, 98, 152, 159, 238, 293, 341, 363 f., 386, 469, 482; II 45, 47, 50 f., 72, 115. — Nic. Christopher († 1823), Professor, Orientalist, II 97, 139.
- Kallehave, Baarse Herred, II 29, 32.
- Kalslund, Frøs og Kalslunds H., I 223.
- Kaltenborn, Frans Albrecht († 1758), General, I 57, 65.
- Kalundborg I 19 f., 113, 167, 181; II 128, 186, 205, 263. — Amt I 77, 395; II 279.
- Kalø Amt I 373; II 97.
- Kampman, Henrik († 1828), Præst, II 155, 188.
- Kanalkompagniet II (264 f.), 326.
- Kancelli, Danske, I 2, 10, 12, 14, 43, 49, 178, 210, 242, 413, 415, 421 f., 459, 469; II 29, 162 f., 209, 232, 272, 330, 397, 401. — Arkiv I 95, 97, 102; II 307.
- , Tyske, I 3, 49, 413, 421; II 209.
- Kaninholmen, Lyngby Sogn, Sokkelunds H., I 41, 63, 219 f., 349, 456; II 152, 369.
- Kap det gode Haab I 6; II 255, 369.
- Karise, Fakse H., I 352.
- Karl VII, tysk Kejser († 1745), I 1.
- Karl, Landgreve af Hessen-Kassel, dansk Feltmarskal († 1836), I (22), 43, 276, 279 f., 285 f., 288 f., 300, (301, 303), 334, 460, 473; II 9, 321, 325, 329 f., 333, 408 (?), 410.
- Karl, Prins af Hessen-Kassel-Philipsthal († 1770), I 13.
- Karl (IV), Prins af Asturien († 1819), I 484.
- Karl (XIII), Hertug af Södermanland, senere Konge († 1818), II 181, (251).
- Karlstrup, Tune H., I 317.
- Karoline Mathilde, Dronning († 1775), I 232, 288, 290, (319), 324, (332 f., 337 f., 343, 345, 350, 353, 359, 362), 373, (381, 383, 401, 407 ff., 417, 424, 431), 440, 442, (446 f., 449—53, 456); II 38, 41, 122, 420.

- Kartagena, Amerika, I 162.
 Karthago I 430.
 Karup (? Chr., † 1772), Student, Astronom, I 401.
 Kastrup, Amager, I 68, 201, 374.
 Kastrupgaard, Ø. Flakkebjerg H., I 67, 99, 150.
 Katharina II af Rusland I (166, 172, 222, 230); II (170, 316, 394).
 Katla, Vester-Skaftafells Syssel p. Island, I 22.
 Katolikker I 61, 118, 140, 260, 286, 307, 315, 403; II 58.
 Katrinebjerg, Smørum H., I 21.
 Kaunitz'ske Bibliotek i Wien I 484.
 Kautrup, Brygger i Kbhvn., I 39 f.; II 71, 73.
 Kehlet, Hans, II 107.
 Kellgren, J. H., svensk Digter, II 361.
 Kellinghusen, Holsten, I 313.
 Kempis se Thomas à Kempis.
 Kerteminde I 206, 251, 266, 272, 276.
 Kiel I 90, 170, 243; II 9 f., 15, 96, 189, 214, 282. — Universitet II 413.
 Kiellerup, Kateket, II 63.
 Kiellinghuusen, Skriver, II 150. — Kapt., hans Enke, II 150.
 Kielman v. Kielmansegg, Johan Adolf († 1676), gottorpsk Statsmand, I 89.
 Kierulf, Christian († 1801), Kancellist, Auktionsdirektør, II 163, 312, 342, 397 f. — Jørgen († 1810), Professor, II 304, 342, 417. — Jvfr. Kiærulf.
 Kietz, Gotfried († 1800), Organist, II 275.
 Kikhanen se Nærum.
 Kilden i Dyrehaven (Brinckmans Kilde, Kirsten Pils Kilde), I 44, 119, 280, 348, 399, 476; II 15, 77, 115, 153, 182, 256 f., 286, 314, 337, 339.
 Kildendal, Traktørsted, I 18.
 Kina, Kinafarere I 2, 5, 10, 43 f., 62, 194, 205, 247, 281, 349 f., 359, 373, 386; II 15 f., 19, 27, 42, 49, 79, 103 f., 115, 120, 147, 150, 158 f., 181, 202, 204 f., 230, 233, 236, 260, 288, 291, 295, 316, 338, 341, 367, 369, 388.
 Kinckel, Peter Chr., Kancelliraad, II 114.
 Kinesisk Kompagni se Asiatisk Kompagni.
 Kippinge, Falsters Nørre H., I 347.
 Kirchheiner, Johan Jacob († 1807), Præst, II 33.
 Kirchhoff, Chr. († 1780), Stads-musikus, I 217. — Henrich, I 381. — Johan († 1801), Kammer-tjener, Justitsraad, I 270, 334 (?), 344. — Joh. Andr. († 1799), Harpenist, II 1. — Johan Henrik († 1788), Sekretær i tyske Kanc., Landfoged, I 254, 258, 264, 266, 320, 342, 345, 354; II 403.
 Kirkeinspektionskollegiet I 2; II 129, 266.
 Kirke-Ordinansen II 133.
 Kirkerup, Andreas († 1810), Brand-kaptajn, II 380.
 Kirketerp, Ditlev († 1792), Agent, II 86, 286. — Peter († 1798), Købmand, I 348.
 Kirksteen, Familien, II 18.

- Kirsten II 316.
- Kirurgisk Akademi I 335; II 397.
- Kisbye, Joh. Ambros. († 1824), Kancellisekretær, senere Revisor, II 225, 372, 379.
- Kiær, Fodermarskal († 1760), I 128. — Student, II 95. — Jacob Andersen († 1812), Præst, II 300. — Michael Nielsen († 1786), Sognepræst i Hillerød, I 243, 456.
- de Kiærskiold, Christiane Marie († 1760), g. Thurah, I 26, 30, 112.
- Kiærulf, Etatsraad Lowsons Fuldmægtig, I 61. — Andrea Kirstine († 1806), g. Hielmstjerne, I 25, 33, 58, 77, 125, 226, 242, 351, (355); II 97, 101, 141, 167, 171, 205, 207, 211 f., 217, 229, 231 f., 239, 242, 245, 258, 270, 276 f., 301, 306 f., 309, 312, 317, 319, 356, 363, 380, 393, 424 f. — Knud († 1778), Birkedommer, II 151. — Niels († 1804), Præst, II 43, 118, 155. — Jvfr. Kierulf.
- Kiøbke se Købke.
- Klaba, Jacob Anton, Løjtnant, II 176, 361 f.
- Klagenberg, Valentin Nicolai († 1782), Kommitteret, II 29, 179, 187, 211, 253.
- Klarup, Christen Flindt († 1779), Kancellisekretær, II 180. — Christen Jensen († 1759), Postkasserer i Kbhvn., I 31.
- Klauman, (? Gregorius, † 1752, Bankkommissær, Etatsraad), I 87.
- Kleen, Peter († 1766), Litterat, I 242.
- Kleist, Chr. Adam v. († 1778), Amtmand, I 290. — Chr. Frid. v. († 1799), Officer, Kammerherre, II 180, 315, 370. — Søren Peder († 1781), Rektor i Trondhjem, I 249; II 221.
- Klem, Student, I 467.
- Kleve, Johan Terkel († 1797), Kobberstikker, II 109 f., 133, 238 f., 243.
- Klevenfeldt (Kleve), Terkel († 1777), Genealog, I 5, 11, 55, 109, 115, 125, 137, 223, 237, 246, 262, 298 f., 301, 304, 323, 336 f., 340, 360 f., 416, 443, 454, 464; II 24, 27, 36, 97, 108—12, 114, 131—34, 151 f.
- Klingbeck, Amalie, se Ahlers.
- Klingberg, Lauritz († 1795), Admiralitssekretær, II 179.
- Klinge, Gertrud Elisabeth († 1766), g. Lemvig, I 273 f.
- Klingenberg, Frederik († 1783), Amtmand, I 221; II 298. — Hans Michael, Officer, II 149. — Peter, Mester paa Ørholm, II 289.
- Klinggraf, Joachim Gustav († 1760), Konferensraad, I 114. — Margrethe Elisabeth, se Grøn.
- Klingspor, svensk Hofmand, I 287.
- Klopstock, Fried. Gottlieb († 1803), tysk Digter, I 43, 95, 396, 437.
- Klotz, C. A. († 1771), tysk Forfatter, I 316.
- de Kløcker, Caroline, se Hoppe. — Christine Elisabeth († 1761), g. Stampe, I 147 ff., 443. — Frederik Abraham († 1821), II 90, 230 (?), 292, 297, 321, 340, 404, 409 f., (412), 419. — Hans Holst († 1820), Kancellisekretær, Byfoged, II 163, 201, 220 ff. — Her-

- man Lengerken († 1765), Viceborgmester, Handelsmand, I 32, 42 f., 57, 133, 139, 154, 159, 162, 171, 264; II 80. — Jacob († 1810), Søofficer, II 80. — Marie Elisabeth († 1817), g. Gyntelberg, II (410), 412. — Mette Christine, se Wrisberg.
- Knabstrup, Merløse H., II 179.
- Knap, Ludv. Chr., Student, I 388.
— Ludv. Chr., Justitsraad, Vice-
raadmand i Kbhvn., II 328, 330 f.,
352, 368, 371, 376.
- Kniphausen II 288. — Jvfr. Inn-
und Knyphausen.
- Knobelauch, Fr. Vilhelm, Oberst-
løjtnant, I 334.
- Knoph, Hans Schierven († 1788),
Møntdirektør, II 179, 402.
- Knox, Hugh, Præst, II 46, 184.
- Knudsen, Christian († 1813), Kan-
cellisekretær, II 100, 154, 163,
329—33, 356, 404 f. — Hans, fra
Skaane, I 301. — Hans Chr. (†
1803), Arkivar i Danske Kanc.,
II 44, 69 (?), 154, 397, 399 f. —
Marie, g. Barch, Balletdanser-
inde, I 150. — Ole, Odelsbonde,
I 420. — Rasmus († 1775), Over-
graver, II 41.
- Knuth, Kammerherre, II 285. —
Adam Christopher († 1767),
Greve, I 289, 296. — Conrad Dit-
lev († 1805), Baron, I 56, 71, 76,
78, 81, 84, 102, 108, 110 ff., 126,
128, 130, 132, 134, 150 f., 153 f.,
157, 159, 161, 174, 183 ff., 187—
207, 209, 214—25, 227, 229—33,
235—39, 241—60, 262, 265 ff., 269,
271, 273—89, 291—99, 303—07,
314—33, 335 f., 338—51, 354, 356
—416, 420, 450, 470; II 4 f., 30,
68, 143, 194. — Conradine Au-
gusta, se Reventlow. — Eggert
Christopher († 1776), Greve, Ge-
hejmeraad, I 56, 73, 83, 212, 221,
237, 243, 250, 280, 363, 379, 450,
470; II 5, 30, 38, 64. — Eleo-
nora Louise Caroline, se Moltke.
— Frederikke Juliane Marie (†
1804), g. Løvenskiold, II 10, 12,
19. — Frederikke Louise (†
1793), g. 1. Guldencrone, 2. v. d.
Schulenburg, I 4, 354 f.; II 63,
114, 207, 235, 244, 250, 269, 323,
334, 342, 381, 410 f., 424 f. —
Hedevig Ulrikke, Komtesse, se
Luxdorph. — Ida Margrethe, se
Reventlow. — Ide Margrethe (†
1804), g. Haxthausen, II 245. —
Joh. Henrik († 1804), Greve, I
289; II 179. — Marie, se Num-
sen.
- Knuthenborg, Musse H., I 353; II
164.
- Knytlingasaga I 461, 464, 467, 480;
II 40, 190 ff., 210.
- Koblau se Koppelow.
- Kock, Cajus († 1770), Viceborg-
mester, I 277, 284.
- Koës, Georg Ditlev Frederik (†
1804), Finansraad, I 459; II 12,
42.
- Koefoed, Elisabeth Sophie († 1806),
g. Fridsch, II 245. — Hans Han-
sen († 1796), Postdirektør, Di-
rektør ved Guldhuset og Børne-
huset, II 13, 44, 119, 140 f., 171,
219, 266, 276, 302. — Hans (†
1822), Landsdommer, II 245, 308.

- Peder († 1760), Kartograf, I 28, 30 f., 44, 47, 51, 66, 71—74, 76 ff., 99, 122 f., 150.
- Kofod, Børge Poscholan († 1839), Præst, II 268, 294, 299.
- Kofod Ancher, Peder, se Ancher.
- Kokkedal, Lyng-Kronborg H., I 43, 337, 478; II 260, 315.
- Kokkedal, Ø. Han H., I 199, 271.
- Koldenbüttel, Eidersted, I 119.
- Kolding I 11, 13, 26, 80, 88, 95, 99, 113, 115, 170, 219, 255, 259, 264, 268, 275, 286, 307 f., 313, 340, 344, 353, 355 f.; II 424. — Skole II 354 f.
- Koldinghus Amt I 180, 182; II 315, 378.
- Kollekolle, Smørum H., I 220.
- Kongens Haab, Skib, II 80.
- Kongespejlet (Speculum regale) I 308, 338, 366.
- Kongsberg I 72, 220, 246, 255, 280, 320, 377, 380, 414; II 78.
- Kongsdal, Merløse H., I 68.
- Kongsted, Fakse H., I 16.
- Konseillet I 1, 12, 26, 32, 178, 413, 415.
- Konstantinopel I 43, 254, 385.
- Koppelow, Samuel Gottfried († 1775), Oberstløjtnant, I 8.
- Koren, Student, II 360. — Hans, Klokker, II 379. — Johan († 1825), Sekretær i Højesteret, II 253, 256. — Wilhelm Friman († 1788), Højesteretsassessor, Stiftamtmand, I 203, 255, 330, 361, 378, 391, 450, 467, 470; II 30, 65, 71, 103, 143, 171 f., 194 f., 225 f., 253, 274 f., 278, 331.
- Korff, Joh. Alb. († 1766), russisk Gesandt i Kbhvn., I 166, 213, 246, 274.
- Korsika I 372.
- Korsør I 10, 14, 60, 88, 95, 115, 119, 138, 143, 159, 161 f., 206, 224, 288, 308, 343, 465.
- Koskul, Baron, II 238. — Anne Charlotte, se Gielstrup.
- v. Koss, Peter Tønder († 1793), Assessor i Overhofretten, Lagmand, senere Justitiarius, II 256, 410.
- Krabbe, Cecilia Andrea († 1782), g. Rosenørn, II 250. — Frederik Michael († 1796), Søofficer, I 392, 456; II 4, 12, 224 ff., 232, 260, 273, 309, 312 f., 338. — Georg Christoffer († 1787), Officer, II 381. — (? Joh. Ludv. Vilh., 1770—1842, Landsdommer), II 323.
- Krabben Eiland (? Crab Island, Vestindien) II 10.
- Krabbesholm, Hindborg H., I 62.
- Kraft, Frue, II 233. — A. G. († 1828), Landsdommer, II 417. — Carl († 1786), Præst, II 259, 300 f., 361. — Jens († 1765), Professor ved Sorø Akademi, I 77, 231, 239; II 259. — Ole († 1793), Rektor, II 176, 201, 234, 402. — Peder († 1764), I 136, 181, 208.
- Krag, Kammerjunker († 1759), I 102. — Frederik († 1728), Baron, II 416. — Frederik Christian († 1763), Kammerjunker, I 189. — Sofie Justsdatter, se Juel. —, Borgmester i Varde (1745), I 11. — Fred. Frantsen († 1764), Hospitalspræst i Kolding, I 115. — Margrethe, se Luxdorph.

- Kragelund, Hids H., I 57.
 Kragelund, Morten († 1765), Lic. med., I 238.
 Kragmose II 316.
 Krarup, Rektor, II 345. — Chr., Jordbesidder, I 132.
 v. Krassow, Wilhelm, Baron, I 163.
 Kratzenstein, Anna Margrethe, se Hagen. — Chr. Gottlieb († 1795), Naturforsker, I 44, 84, 101, 127, 132 ff., 136, 140, 155, 167, 174, 200, 236 f., 239, 241, 244, 264 f., 275 f., 280, 292, 296 f., 301, 317, 323, 327, 339 f., 342, 352, 356, 366, 369, 373, 377, 381—84, 387; 416, 443, 451, 484; II 22, 28, 139, 148, 162, 165, 169 f., 178, 192, 212, 217, 321, 410 f.
 Krebs, Heinr. Johannes († 1804), Matematiker, II 303.
 Krefting, Herman, II 406, 409.
 Kregome, Strø H., I 120.
 Krekilde, Peder († 1768), I 348.
 Krengerup, Baag H., I 395.
 Krenkerup, Musse H., I 142, 156.
 Kreutzfelt, Købmand i Kbhvn., I 185—89, 194, 213. — Frantz Heinrich († 1795). Købmand, I 303, 317, 321 ff., 331.
 Kreyer, Elisabeth Lucie († 1778), g. Judichær, I 8; II 152. — Sara († 1768), I 8, 10, 355.
 Krieger, Frøken, II 34. — Johan Cornelius († 1797), Søofficer, II 378 f. — Johan Cornelius († 1824), Søofficer, II 392.
 Krigskancelliet I 178, 245.
 Kristian II, Konge, I 79, 89 f.
 Kristian III, Konge, I 79, 92.
 Kristian IV, Konge, I 92.
 Kristian VI, Konge, I (7, 10—14), 73, 341, 378; II 119.
 Kristian VII, Konge, I (24, 27, 38, 77, 84, 87), 108, (117, 131 f., 134 f., 140, 155, 157, 177 f., 186, 207, 221 f., 225, 232, 240, 249, 267, 269, 272—75, 279 f., 283, 285 f., 290, 294, 300 f., 305, 308—14, 317), 326, (331 f., 334, 336 f., 340, 342 f., 346, 355, 359 f.), 365, (384, 395, 399, 402, 404 f., 407, 417 f., 428, 437, 445, 448, 456, 458, 461, 480), 485; II (11 f., 18 f., 22, 26, 45, 59 f., 65, 72, 83, 87, 102, 138 f., 150, 153, 168 f., 192, 219 f., 229, 251, 271, 298, 309, 317, 355, 359, 416).
 Kristian, Prins († 1747), I 9, 17.
 Kristian Albrecht, Hertug af Gottorp († 1694), I 90.
 Kristian Frederik, Prins (Kristian VIII), II 370 f.
 Kristian, Luxdorps Tjener, II 9, 14, 72, 77.
 Kristiania I 53, 55, 78, 105, 109, 132, 134, 136, 143, 145, 163, 193, 201, 204, 206, 231, 247, 252, 262, 268, 290, 312, 314 f., 318 f., 323, 332, 341, 357, 359 f., 362 f., 365 f., 369 f., 373 f., 377, 393 f., 401, 456, 470, 480, 482 ff., 485; II 3, 15 f., 57, 93, 106, 146, 153, 200, 212, 220 f., 276, 318, 334, 339, 355, 387. — Skole II 164.
 Kristiansborg, Fort paa Guineakysten, I 258.
 — Slot se København.
 Kristiansdal, Odense H., I 258.
 Kristianshavn, se København.
 Kristianshavn, St. Croix, I 162, 214.

- Kristianssand, Norge, I 46, 54, 102, 125, 160, 163, 167, 176, 187, 197, 205, 209, 223, 225, 274, 301, 322, 341, 349, 387, 397, 414, 422; II 154, 180, 372, 378, 391. — Stift og Stiftamt I 136, 268, 312, 321, 414; II 79, 143 f., 200, 226, 372, 374, 378, 386, 389, 401, 403.
- Kristianssted, St. Croix, I 170, 362, 417.
- Kristianssund, Norge, I 195; II 273.
- Kristianssæde, Fuglse H., I 152, 161.
- Kristianstad, Sverige, I 458.
- Kristiansø I 257; II 300, 342.
- Kristni-Saga I 460, 462 ff., 467, 471, 478; II 84.
- Kristoffer II, Konge, I 88; II 62.
- Kritiske Journal II 136.
- Krog, norsk Student, I 149. — Skibskaptajn, II 320. — Dorothea Sophie († 1804), g. Lowzow, II 383.
- Krogh, Frk., II 142. — Provst (1776), II 70. — Anne Sophie, se Hansen. — Hans Georg († 1796), Søofficer, I 226, 231, 233 f., 237, 241, 243, 246, 249, 252, 255, 257, 275 f., 278, 284, 288 f., 291 f., 303, 340, 344, 388, 460 (her ved Trykfejl: Kragh); II 55 (her ved Trykfejl: Kragh), 272, 301, 337, 354.
- v. Krogh, Birgitte Marie († 1765), g. Schack, I 196. — Frederik Ferdinand († 1829), Staldmester, I 394; II 179. — Georg Fred. († 1768), General, I 53. — Godske Hans († 1808), Stiftamtmand, I 361; II 72 f.
- Krohn, Danchert († 1795), Købmand, II 69. — Hans († 1808), Købmand, II 69. — Wollert († 1789), Købmand, II 69.
- v. Krohne, Johan Frantz Wilh. († 1787), Friherre, Gehejmeraad, II 125, 127 f., 131–34, 136, 141, 143, 179, 183.
- Kronborg I 83, 189, 207, 218, 231, 253, 265, 446; II 16, 190, 226, 360. — Amt I 41, 254, 265; II 384. — Birk II 142. — Geværfabrik se Hammermøllen.
- Kropperbusch, Krop Sogn, Slesvig, I 117.
- Kruckov, Mad., II 150.
- Krugen, Elsabe Dorothea († 1774), g. Grøn, II 12.
- Kruse, Birgitte Charlotte († 1781), g. Thott, I 363; II 192, (203), 218 ff.
- Krück, Friderich Carl († 1816), Kancellideputeret, senere Kansler, II 41, 95, 366.
- Krüger, Simon († 1760), Kirurg, I 115.
- Krøjerup, Merløse H., I 18.
- Krøll, Bendix († 1782), Præst, I 462; II 106, 108, 122, 130, 263. — Karen, se Egede.
- Kullerup, Jacob Mortensen († 1788), Præst, II 100.
- Kulmbach. Prinsesse se Christiane.
- Kundby, Tudse H., II 169.
- Kunstakademiet (Malerakademiet) I 34, 56, 88, 426; II 33, 115, 120 f., 125, 129 f., 133, 138, 141, 146, 149, 152, 172, 175, 190 f., 196, 222, 224, 232, 244, 278, 307, 327, 419, 421, 424.

- Kuur, Nicolai Henr., dansk Resident i Danzig, II 52, 56.
- Kvandløse, Merløse H., I 244.
- Kvernes, Romsdals Amt, II 16.
- Kvikne, Hedemarkens Amt, I 83, 175.
- Kvislemark, Ø. Flakkebjerg H., I 279, 436.
- Kvægsyge I 3, 8 f., 12, 14 f., 168, 171 f., 183 f., 187, 198, 203, 209, 266, (294), 321, 356, 411; II 52, 55, 131, 133 f., 151, 161, 164 ff., 179, 186, 417.
- Kværkeby, Ringsted H., I 9.
- Kyhl (Kyhn) II 164.
- Kyse, Daniel, Slagter i Kbhvn., I 430, 439, 443.
- Käsemacher, Joh. Wilh. († 1780), bot. Gartner, I 460; II 191.
- København I 43 f., 47, 60, 67 f., 95 ff., 102, 105 f., 108 f., 112, 115, 122 ff., 148, 165, 167, 171, 178, 187 f., 190, 193, 198, 202, 205, 209, 212 f., 216 f., 220—27, 232, 236, 242, 244 f., 247, 249 f., 255 f., 260 f., 280, 282 f., 288, 294, 302, 304, 306, 311, 314 f., 317—20, 328, 333, (340, 342), 343, 358, 365, 369, 372 ff., 385, 394, 397 f., 406, 410, 412, 416 f., 419, 424 ff., 454, 471, 485; II 115, (127, 138, 156, 166, 193), 244, (322, 326), 327, (392).
- Folketal (1757) I 31; (1784) II 321; (1786) II 379. — Privilegier I 123, 278. — Magistraten I 3, 87, 91, 98, 123 f., 127, 170, 173, 184, 196, 200, 293 f., 306, 323, 345; II 63, 74, 103 ff., 110, 131, 145 f., 152, 198, 231, 234, 240, 249, 257, 260, 271, 285 f., 291, 314, 318, 326, 337, 384, 392, 407, 411, 417, — Byting I 52, 281. — Byfoged-tjeneste I 23. — Overformynderiet II 292, 331. — Vandtilførsel, Vandledninger I 36, 60, 168, 334. — Brandvæsen I 33. — Brandkassen (Brandforsikrings-societet) I 57, 357; II 145, 149, 406, 408. — Rendestene I 48. — Kort over Kbhvn. I 31 f., 35, 39, 76, 79, 84, 173, 416 f.
- Søerne: St. Jørgens Sø I 98, 117, 122. — Peblinge Søen II 6, 46, 281, 334, 394.
- Befæstning og Porte: Volden I 367, 478; II 34, 112. — Quintus I 367; II 416. — Rysensteens Bastion I 156. — Reberbaner II 112, 242. — Citadellet I 19, 53, 55, 72, 75, 138 f., 149, 177, 213, 225, 272, 447, 452; II 127, 132, 141, 174, 228, 408. — Nørreport II 226. — Vesterport I 154, 168, 215 f., 224, 235, 473; II 226, 242; Accisebod II 249. — Østerport II 2, 6, 174, 181; Krudttaarn II 174.
- Møller: Jansens Mølle II 2. — Kongens Grynmølle II 175. — Stokhusmøllen II 298. — Svanholms Mølle II 2. — Vandmølle I 167.
- Broer: Holmens Bro I 7. — Højbro I 7, 31, 52 f., 251, 444. — Langebro I 154; II 373, 385. — Prinsens Bro I 31.
- Torve og Gader: Adelgade II 406. — Borgergade I 444; II 204. — Farvergade II 145, 285. — Filosofgangen II 392 f. — Frederiksberggade I 229; II 51, 265. — Gammelstrand II 361. — Go-

- thersgade I 101, 341, 372. — Hal-landsaas I 360. — Hoppens Læn-ge I 5. — Klosterstræde II 70, 166. — Knabrostræde II 141. — Kongens Nytorv I 7; II 91, 373. — Kronprinsensgade I 388. — Kultorvet II 193. — Købmager-gade I 388; II 7, 22, 77. — Landemærket II 144. — Lille Færges- træde II 130. — Lille Købmager- gade I 261; II 7. — Læder- stræde I 376; II 361. — Mag- stræde I 138; II 136. — Mynter- gade II 51. — Naboløs II 85. — Norgesgade (Dronningens brede Gade) I 331. — Nyhavn II 248. — Nytorv I 151. — Ny Vester- gade se Vigandtsgade. — Nørre- gade I 24, 29, 359. — Peder Huit- feldts Stræde II 232. — Pile- stræde I 388; II 51. — Pustervig II 7. — Raadhusstræde II 239, 285, 379. — Rigensgade II 328. — Skidenstræde (Krystalgade) I 395. — Skovbogade II 160. — Snaregade I 193; II 111, 115, 203, 344, 346, 358. — Store Grønnegade I 395. — St.Helliggejststræde (Wal- kendorffsgade) I 388. — St.Kon- gensgade I 5, 20, 99, 229; II 186 f. — Stormgade II 301, 354. — Sølv- gade I 355, 395. — Ulfeldts Plads I 341. — Vandkunsten I 356, 462. — Ved Holmen (Holmens Kanal) I 17. — Vigandtsgade II 414. — Vimmelskaffet I 140, 360. — Vingaardsstræde II 71. — Vognmagergade I 337. — Østergade I 7, 360; II 19, 201, 299, 404.
- Slotte og Palæer: Amalienborg I 109, 295, 305, 351, 420; Ama- lienborg Plads II 123; Frederik V's Rytterstatue I 295, 338, 351, 368. — Charlottenborg I 6 f., 83, 161, 236; II 120, 125, 141 f., 278, 302, 373. — Kristiansborg Slot I 17, 149, 221, 267, 288, 326, 373, 403, 424, 453; II 27, 134, 195, 197, 213, 218, 294, 303, 317, 361, 365; Slotspladsen II 37; Eremitagen II 112; Løngangen I 7; Ride- huset I 7; Ridebanen II 331; Hofteatret I 322, 444, 483; II 6, 28, 55. — Prinsens Palæ II 60, 67, 144, 165, 239, 299, 363. — Rosen- borg Slot I 40; Have se Kongens Have. — Berckentins Palæ, se Schimmelmanss Palæ. — Bern- storffs Palæ II 215. — Dehns Palæ I 184. — Knuths Hotel I 130. — Moltkes Palæ II 259. — Reventlows (Anna Sofie) Gaard II 170. — »Reventlowske Hotel« I 388; II (59). — Schimmel- manns (Berckentins) Palæ I 152; II 174. — Thotts Palæ I 270.
- Kirker: Citadelskirken I 35 f. — Frue I 27, 83, 100, 124 f., 144, 159, 171 f., 178, 190, 194, 231, 234, 304, 318 f., 336, 340, 348, 351, 364, 404 f., 429, 439, 456 ff., 464, 471, 478; II 32, 45, 64, 67, 100, 127, 149, 204, 210, 219, 223, 263, 280, 282, 297, 375, 385 f., 389, 397, 410; Kirkegaard II 386; Sognekald og Stiftsprovsti II 408; Plejekommission II 337. — Gar- nisons I 83, 121, 225, 282; II 11, 58, 148. — Helligaands I 35, 107,

- 112, 115, 123, 127, 131, 134, 140, 146, 158, 160, 171, 177, 180, 184, 194, 200, 208, 213, 225, 236, 259, 272 f., 304, 333, 335, 342, 354, 356, 359 f., 364 f., 388, 393, 409 ff., 413, 422, 441, 443, 450 ff., 454, 463, 465, 467, 470 ff., 473 f., 477, 479, 481 f., 484; II 8, 23, 25, 28, 31, 33 f., 41, 48, 57, 63 f., 66 ff., 70, 72 f., 88, 100, 106 f., 113, 115, 118 f., 122, 126, 129 ff., 142, 147, 167 f., 170, 172 ff., 177, 187, 189, 195 f., 206, 208, 212, 214 f., 219 f., 222 f., 225, 228, 240 f., 263, 266, 268 f., 274 ff., 278 f., 281, 284, 292, 295, 299 f., 302, 304, 306 f., 311 ff., 319, 321, 323, 325, 330, 337 f., 347, 350, 353 f., 356—61, 363 f., 372 ff., 379 ff., 383, 385, 387 f., 390 f., 395, 398, 401, 407, 410 f., 420. — Holmens I 33, 38, 53 f., 81 f., 84 f., 87, 121, 126, 129, 194, 200, 225, 296, 298, 364, 369, 384, 407; II 12, 33, 122, 139, 142, 263, 276. — Reformert I 302. — St. Nicolai I 35, 48, 85, 111 f., 119, 123, 136, 212, 225, 318, 336, 463, 465, 467; II 5, 24, 158, 197, 202, 377, 379. — St. Petri I 62, 122; II 146, 205, 211, 248, 268, 382. — Slotskirken I 240, 273, 290, 388, 393, 398, 484; II 6, 106, 138, 215, 217, 308. — Trinitatis (Runde K.) I 71, 86, 106, 239, 245, 248, 255, 262, 286, 303, 416, 422 f., 454, 463, 473; II 1, 6, 8, 45, 92, 142, 227 f., 230, 263, 297; Sognets Fatige II 336.
- Hospitaler og Stiftelser: Almindelig Hospital II 31, 35, 168, 170. — Christians Plejehus I 327; II 35. — Findelhuset I 101, 123, 134. — Fletscherske Stiftelse I 125. — Frederiks Hospital I 24, 31, 33 f., 101, 122 f., 144, 165, 226, 345, 381, 396, 400, 405, 426; II 3, 100, 174, 194, 231, 272 f., 300, 307, 314, 355. — Fødselsstiftelsen II 333, 396. — Harboeske Enkefruekloster I 61, 68, 79, 81, 96, 127 f., 441; II 110, 245, 297, 406. — Inokulationshuset I 379, 385. — Jordemoderhuset I 101, 104, 129, 204, 271, 399. — Ladegaarden I 327, 473; II 362. — Opfostringshuset I 111, 160, 245, 385, 391, 422. — Opfostringsstiftelse I 410 ff., 421. — Pesthuset I 154, 338. — Petersens Kloster I 390. — Plejeanstalt, Den alm., II 58 f., 98, 144, 219. — Silkehuset I 47, 192. — Søkvæsthuset I 96, 225, 257; II 35, 326. — Vajsenhuset I 51, 162, 167, 169, 236, 248, 410, 414, 422, 426, 439, 462, 464, 471; II 130, 149, 161, 163 f., 199, 253, 265, 267, 358, 360, 370. — Vartov (og Vartovs Gods) I 192, 408; II 271, 321, 323 f.
- Andre Lokalteter og Institutioner: Assistenthuset I 174, 400. — Assistens-Kirkegaarde I 38, 58 ff., 71, 77, 79, 115, 121 f., 281. — Billedhuggerlavet I 85. — Blaataarn (ved Langebro) I 41, 154, 156, 262, 341, 344, 381, 416; II 50, 197, 207. — Bryggerlav I 82, 175 f.; Lavshus I 2, 418,

452. — Bryghus (Kongens) I 305, 346. — Brændevinsbrænder-Lavet II 145. — Børnehuset I 39, 101, 112, 126, 255; II 170, 266, 273; jvfr. Raspuset. — Børsen I 98, 148, 270, 299, 314, 323, 378; II 90, 201, 267. — Galge II 186. — Gislers Traktørgaard (Hotel Royal) I 37. — Guldhuset I 89, 113, 209, 219; II 170 f., 174. — Gæthuset I 7, 338; II 150. — Holmen I 37, 165, 171, 209, 250, 285 f., 409, 412; II 58, 66. — Holmens Skoler I 97, 99, 225. — Bremerholms Kirkegaard I 114, 282. — Hovedvagten I 149. — Kanaler I 29, 31, 130, 154, 174. — Kancellibygningen II 103, 317 f. — Komedi og Komedihuset I 20, 26, 150 f., 248, 250, 262, 287, 291, 294, 393, 442, 475; II 3, 6, 27, 47, 58, 101, 103 f., 127, 143, 167, 210, 223, 323. — Kongens Have I 96, 293, 432, 434, 478; II 119, 264. — Kunstammeret I 261. — Marskalsgaarden II 170. — Nyboder I 62, 389, 481; II 174. — Porcelænsfabrik, Den kgl., II 77 f., 133 f., 169, 173, 192, 208, 262. — Postgaarden I 334; II 77. — Proviantgaarden II 175. — Raspuset I 350, 431; II 65, 285, 393; jvfr. Børnehuset. — Rundetaarn (Astronomiske Taarn, Observatoriet) I 71 ff., 104, 143, 154, 160, 192, 213, 273, 314, 369, 432, 460; II 91, 296. — St. Annæ Kirkegaard I 214, 216. — 32 Mænds Skole II 2, 13. — Skomagere II 70. — Skydeselskabet II 146, 384. — Slut-

teriet I 55. — Snedkerlav II 231, 234, 363; Lavshus I 395. — Stokhuset I 427, 430. — Svaneapoteket paa Østergade II 368. — Sølvgadens Kaserne I 206. — Tjærehuset I 20. — Toldbod I 297, 368, 436; II 21. — Tøjhuset I 83. — »Weltkuglen«, Gaard i Gothersgade, I 372. — Vor Frue latinske Skole I 42, 69, 233, 244, 248—51, 410.

— Kristianshavn I 162, 207, 225, 279, 341, 344, 346, 407 f., 435, 481; II 140, 173, 175. — Kanal I 162, 211 f. — Snorrebroen I 358, 362, 364. — Strandgade II 258. — Vor Frelses Kirke I 93, 96, 105, 125, 140, 173 f., 176, 214, 294, 323, 331, 339, 359, 362, 385, 453, 473; II 272, 403. — Frederikskirken (Tyske K.) I 27, 34, 80, 86, 99, 101, 103, 105, 113, 125, 137, 144, 173 f.; II 137, 416. — Tyske Fattigskole I 108. — Salpeterværk I 109.

— Forstæder: Nørrebro II 394. — Vesterbro I 61, 150, 235, 275, 362. — Blaagaard I 67, 150, 375, 473; II 67. — Blegdammene II 81, 232, 296. — Enghaven I 216. — Fiskerhuset p. Østerbro I 2, 7, 9, 14 f. — Fælleden I 145, 453. — Gule Hest, Gæstgivergaard p. Vesterbro, II 141. — Haabet, Ejendom paa Vesterbro, II 180, 407. — Skydebanen I 168, 374, 405; II 416.

— Red I 39, 62, 377, 394, 404; II 24, 83.

Københavns Amt I 47, 51, 66, 145,

- 183, 235, 241, 254, 261, 265, 275, 284, 289, 292, 307, 316.
- Københavns Rytterdistrikts Birk II 102.
- Købke, Svend († 1787), Raadmand i Kbhvn., II 115, 391.
- Køge I 130, 206, 249, 338; II 161. — Skole II 122.
- Køge Bugt I 64.
- Köhling, Ole, Brygger, II 285, 302.
- Kølle, Catharina, se Juel. — Jens († 1741), Zahlkasserer i Kristiania, I 210. — Ole Peter, Kommitteret i Rentekammeret, II 167.
- Køller-Banner, G. L. († 1811), Officer, I 441, 447, 450, 462; II 21, 27, 36, 87, 103—11, 118.
- Kølpin, Alexander († 1801), Kirurg, II 9 f.
- Könemann, Herman Henrik († 1771), Borgmester i Kbhvn., I 426. — Herman Henrik († 1822), Justitssekretær i Højesteret, II 73, 286.
- König, Johan Gerhard († 1785), Læge, Botaniker, II 144, 240. — Peder († 1775), Materialforvalter, II 58.
- v. Köppern, Carl Frederik († 1816), Kammerjunker, I 407.
- Kørom, Søllerød Sogn, Sokkelunds H., I 35.
- Køselau, Anna Elsebeth, g. Berg, I 278, 363.
- Køster, Anna Marie († 1775), g. 1. Fabritius, 2. Wever, 3. Longueville, I 200 ff., 204 f.; II 31.
- Laaland I 190, 220, 225, 303, 320; II 69 f., (72), 89, 91, 131, (139), 219 f., 296, 313, 409. — Lands-ting I 22.
- Laalle, Anders († 1804), Brygger, II 326.
- Lachmann, Henrik († 1797), Amtmand, I 330, 363, 397.
- Lactantius, kristelig latinsk Forfatter, II 157.
- Laforet, Edele Margarete († 1788), II 416. — Gregorius († 1751), Sprogmeister, I 176; II 416.
- Lagerbring, Sven († 1787), svensk Historiker, I 461; II 115, 122, 355.
- Lakjer, Peder Baggesen († 1820), Skibspræst, senere Sognepræst i Ramløse, I 159.
- Lammehave, Gudme H., II 337.
- Landbokommissionen II 369 ff., 373 —77, 379—84, 388—91, 395, 397—400, 402 ff., 406—09, 411.
- Landhusholdningsselskabet I 366, 393, 402; II 8, 26, 61.
- Landkadetakademiet II 177, 179, 383, 414.
- Landnámabók II 26.
- Landskrona I 223; II 153, 398.
- Langballe, Hans († 1798), Kopist, senere Justitssekretær, II 308, 329, 370 f., 404. — Maren Kirstine, g. Langballe, II 371.
- Lange, norsk Kapellan, II 104. — Norsk Student II 226. — Ane Bolette II (281), 282. — Christian Diderik († 1811), Postsekretær, II 45, 242. — Georg Fred. († 1818), Kancellist, senere Viceborgmester i Kbhvn., II 399. —

- Herman Henrik († 1792), Kancellisekretær, Raadmand, II (126), 155, 239 f., 344, 353, 385. — Jens († 1791), Generalpostdirektør, I 415, 469; II 126, 242. — Jens († 1790), Godsejer, I 437. — Joh. Chr. († 1776), Læge, I 475; II 74. — Michael († 1786), Raadmand, II 257, 357. — Philip de, Industridrivende, I 109. — Rasmus, Højesteretsadvokat, II 357. — Rasmus, Borgmester i Roskilde, I 111, 211; II 357. — Svenning († 1800), Kancellisekretær, Raadmand, senere Borgmester i Kbhvn., I 383, 386, 392, 397, 411, 453, 465, 474; II 31, 38 f., 43, 45 f., 55 f., 72, 81, 110, 112, 115, 131, 138, 146, 152, 154 ff., 161 (?), 165 f., 169, 191, 199, 205, 223, 227, 233, 251 f., 257, 271 f., 276, 281, 286, 300, 332, 357, 399, 403, 419, 423.
- Langebek, Frederik († 1807), Kancellisekretær, II 45, 209, 250, 315. — Helene Jacobine († 1793), g. Kaalund, I 283; II 225, 301. — Helene Marie, se Pauli. — Jacob († 1775), Gehejmearkivar, I 24, 36, 42, 52—56, 67, 97, 107, 127, 174, 215, 218, 264, 275, 283, 293, 336, 397, 405, 421, 433, 452, 459, 465, 469, 479, 481; II 6, 24, 44 f., 50, 52, 67 f., 89, 91 f., 97, 103 f., 273. — Marie, se Wolff.
- Langeland I 157, 164, 173, 303.
- Langenske Plantager II 81.
- Langen-Schwalbach, Hessen-Nassau, II 113.
- Langeskov, Aasum H., I 115.
- Langesund, Bratsberg Amt, I 126, 281.
- Langhorn, Louise Charlotte († 1763), g. Obelitz, I 146, 191. — Magnus († 1759), Oberstltnt., I 97. — Sophie Magdalene († 1791), g. Kraft, I 77.
- Langreuter, Didrik († 1769), Kancelliraad, I 117.
- Langschmidt, Levin Frederik († 1758), Byfoged i Skelskør, I 59.
- Langøe, Tønnes († 1794), Skibskaptajn, II 346.
- Lapmarken, Lapperne I 77, 135, 318, 327, 336, 339, 343, 350, 372, 387, 389, 404.
- Lardner, Nathanael († 1768), engelsk Teolog, I 473.
- v. Larrey, Anton († 1777), Diplomat, I 478; II 15.
- Larsen, Boas, I 244, 249. — Herman, Søn af Brygger i Kbhvn., I 196, 224. — Jørgen i Holte II 183. — Per, Bud, I 293. — Peder i Nærum II 318. — Villum i Kbhvn. I 21.
- Larvik (Laurvig), Norge, I 171, 274; II 76. — Grevskab I 321, 482; II 329, 336, 338.
- Lassegaard, Seddelfalskner, II 127 f.
- Lassen, Agent i Trondhjem, I 262. — Kadet († 1781), II 242. — Kasserer II 289. — Elisabeth († 1773), g. Drewsen, I 479. — Johan Jørgen, Hofmaler, I 17. — Niels, Forpagter, I 99, 151. — Peder Fjelderup († 1762), Justitsraad, Byfoged i Kbhvn., I 23, 168. — Rud. Fred. († 1811), Grønlandsmissionær, II 385.

- Lasson, Frøken, II 178. — Mad. I 446. — Præst II 276. — Hedevig Margrethe de († 1785), II 338. — Iver Chr. († 1823), Officer, II 286, 291 f. — Jens († 1759), Kaptajn, II 178. — Marie Henriette de († 1805), g. Bülow, I 454; II (120), 122, 288, 338, 348, 395. — Thøger de († 1772), til Aakær, Etatsraad, I 454.
- La Tour, Suzanne, f. Martin († 1767), Præsteenke, I 267 f., 301 f.
- Lau, Kancellist i Glückstadt, I 309.
- Laub, Anna Dorothea († 1770), g. Edinger, I 396, 401. — Fred. († 1809), Kancelliraad, I 345. — Michael Georg († 1812), Søofficer, I 316.
- Laurberg, Landsdommer paa St. Croix, I 114.
- Lauridsen, Anne Marie († 1785), g. Søderberg, II 243, 249. — Waagen († 1805), Brygger i Kbhvn., II 243.
- Laurup, Forstsekretær, II 149.
- Laurvig se Larvik.
- Lausitz, Sachsen, I 22, 24.
- Lautrup, Chr. Fr., Kammerassessor, I 299.
- Laval, engelsk Gesandt, II 73.
- Lavater, Joh. Casp. († 1801), reformert Præst og Forf., II 56.
- Lawaetz, Heinrich Franz († 1762), Proviantforvalter, I 182.
- Le Bas, Parlamentspræsident († 1783), II 290.
- Ledreborg (Lejreggaard), Voldborg H., I 10, 14, 40, 43 f., 54, 63, 111, 145, 161, 165 f., 244, 334, 363; II 184.
- Leegaard, Andreas († 1758), Justitsraad, I 8, 39, 53 f.; hans Søster I 53. — Christiane († 1771), g. 1. v. Haven, 2. Schindel, I 213, 421 f. — Jørgen Fred. († 1763), Kommandørkaptejn, I 422. — Lars Sørensen, Overvisitør, senere Strandinspektør, I 203; II 61 f.
- Leem, Knud († 1774), Missionær, Sprogmand, II 6.
- Leerager, Prokurator, I 22.
- Leersjø Skov, Hedemarkens Amt, I 95.
- Lehmann, Hofsnedker, I 86. — Joh. Fred. Gotthilf († 1781), Officer, I 300, 466.
- Lehmeier, Peder Andreas († 1791), Præst i Veggerløse, II 61.
- Lehn, Poul Abraham († 1804), Godsejer, I 130, 149; II 193, 370, 372, 376, 380.
- v. Lehwaldt, Hans, prøjsisk General, I 45 f.
- Leiden, Holland, I 347.
- Leiningen-Westerburg, Amalie Magdalene, Grevinde af, g. Lerche († 1800), I 56, 61, 132.
- Leipzig I 289, 366; II 35.
- Leisching, Joh. Chr. († 1772), Etatsraad, I 345.
- Lejrdal, Nordre Bergenhus Amt, I 135.
- Lejreggaard se Ledreborg.
- Lemming, Taksadør, I 183, 185 f., 193, 213. — Hans († 1788), Præst ved St. Nicolai Kirke, I 85, 180, 336, 428, 460, 470; II 31, 63 f., 100, 115, 173, 220, 222 f., 276, 306, 325, 347. — Jacob Severin II 30.

- Lemos, Isaac de, Jøde, II 305.
- Lemvig, Albert († 1771), Mag., Præst i Ørsted, I 348, 457. — Christen Sørensen († 1823), Officer, I 457, 463. — Christine Sophie, I 457, 463. — Else Marie († 1770), g. Hoppe, I 196, 377, 403 f. — Fred. Ludv. († 1779), Amtsforvalter, I 19 f., 136, 161, 190, 199, 219, 224, 253, 288 f.; II 68, 186. — Gertrud Elisabeth, se Klinge. — Jacob († 1831), Præst, I 457, 463; II 68, 246. — Margrethe († 1772), I 355, 376, 383, 457, 463. — Peder († 1710), Etatsraad, I 457. — Søren († 1760), Mag., Præst, I 121, 348. — Vilhelm († 1768), Admiral, I 347 f.; II 424.
- Lemvigh, Otto († 1834), Landøkonom, II 375.
- Lengnick, Joh. Lebrecht († 1776), Generalauditor i Norge, I 58, 241, 328; II 89.
- Lenore, Luxdorps Tjenestepige, II 158 (jvf. 428).
- Lentz, Margrethe († 1758), g. Thygesen, I 63.
- Lerche, Frøkerne (vistnok Armgard Sophie, † 1797, Priorinde, og Ulrika Cathrine, † 1810, Konventualinde, begge i Roskilde adelige Jomfrukloster), II 142. — Amalie Magdalene, se Leiningen-Westerburg. — Chr. († 1757), Overkrigssekretær, Greve, I 51. — Chr. († 1793), Admiral, II 137. — Georg Flemming († 1804), Gehejmeraad, I 119; II 112, 137, 268 (?), 308, 313. — Hilleborg Cathrine († 1767), g. Suhm, I 306. — Jacob († 1772), Borgmester i Nyborg, I 135. — Vincents († 1742), Gehejmeraad, II 420.
- Lerchenfeldt, Kalundborg Landdistrikt, I 56.
- Lersner, Ludolf Erik († 1773), Officer, I 438, 466. — Philip Ludvig († 1796), Officer, Hofjægermester, I 441, 447.
- Lersøen ved Kbhvn. I 36.
- Lesage: Gil Blas II 383.
- Lesser, Johan Philip († 1763), Dr. med., I 167.
- Lessing, G. E. († 1781), tysk Digter og Kritiker, I 282, 358, 383; II 183, 211.
- Lessø, Kristians Amt, I 315.
- Leth (1781) II 220. — Student (1784) II 325. — Student (1786) II 361. — Adolf Neuberg, Løjtnant, I 457. — Anna Margrethe, se Gersdorff. — Chr. († 1759), Kommitteret i Rentekammeret, I 77. — Christen Linde († 1778), Landsdommer, I 259 ff. — Johan Fred. († 1817), Major, I 372, 374.
- Leuenborg, Carl Gustav († 1758), Generalmajor, I 65.
- Levanger, Nordre Trondhjems Amt, I 121, 187.
- Levetzau (v. Levetzow), Hofjunker, II 60. — Kammerherreinde II 142. — Albrecht Philip († 1817), Amtmand, Landdrost, I 139, 206, 238, 292, 305, 356, 390, 397, 416, 418, 420, 450, 452, 457; II 15, 67, 69, 93, 101, 105 f., 218, 295 f., 304 f., 314. — Birgitte Ca-

- thrine († 1784), g. Juel, I 341. — Chr. Fred. († 1756), General, Greve, I 25, 34. — Fred. Ludv. († 1773), Hofjunker, Kaptajn, I 214. — Frederikke Louise, se Schaffalitzky. — Hans Christopher Didrik Victor († 1829), Stiftamtmand, II 307. — Hans Fred. († 1763), Højesteretsjustitiarius, I 66 ff., 76, 78, 80, 86, 115, 125 (?), 149, 172, 181—85, 196, 202. — Heinrich († 1820), Amtmand, I 264, 361, 437; II 68, 95, 137, 199. — Henrik Fr. († 1779), Kaptajn, Legationssekretær, I 214. — Lucia Emerentia († 1774), g. Reedtz, II 14. — Niels Krag († 1815), Højesterets-assessor, II 272, 352. — Sophie, se Eyndten. — Sophie Hedevig, se Rantzau. — Theodosius († 1817), Stiftamtmand, I 139, 341; II 31, 112, 226, 308.
- Levi, Jacob Carsten, Jøde, I 237. — Simon II 30.
- Levin, Marcus, Skoleholder i Nærum, I 197.
- Libanius, græsk Forf., II 278.
- de Lichtenberg, Gerhard Hansen († 1764), Godsejer, I 190. — Hans Henrik († 1777), Godsejer, I 98; II 40, 109.
- Liebe, Chr. († 1781), Klædekræmmer og Fabrikør, I 328, 356, 381.
- Liebenberg, Chr. († 1785), Buntmager, II 332.
- Liebert, Abel Cathrine († 1809), g. Kalkkreuth, I 53. — Jens Albrecht, Kommandør, I 53.
- v. d. Lieth, Ditlev († 1773), Gehejmeraad, I 84.
- Lihme, Kammerraad, II 145.
- Lillebælt I 11, 13, 308, 313.
- Lillesand, Norge, II 372.
- Lillie, L. H. († 1758), Bogtrykker, I 49. — Vilhelm Gottlieb († 1804), Læge, II 108.
- de Lilliendahl, Fred. Hansen († 1779), Konsul, Legatstifter, II 51, 134, 151, 175.
- Lillienskiold, Hans Gustav († 1796), Kammerherre, II 83. — Thomas, Amtmand, I 8, 11.
- Lind, Jacob († 1785), Præst, II 173, 330. — Jørgen I 81. — Mogens Chr. († 1787), pers. Kapellan i Alling og Tulstrup, II 223.
- Lindam, Peder Holger, Assistent i Asiat. Komp., II 346.
- Linde, Agnete Elisabeth, se Wodroff. — Arved Chr. († 1762), Zahlkasserer, I 170. — Conrad Daniel († 1826), Zahlkasserer, I 472. — Gabriel († 1791), Zahlkasserer, I 240, 243, 474; II 20, 122, 175. — Georg († 1785), Assessor i Hof- og Stadsretten, II 42, 95, 119, 150, 158, 161, 252, 337. — Ursula Beata († 1782), g. Holtermann, II 11, 249. — Ursula Christine, g. Wodroff, I 4.
- Lindeberg, Peter († 1596), Forfatter, I 92.
- Lindemann, Jomfru, II 80.
- Lindenberg, Hllum H., I 154 f.
- Lindenchrone, Chr. († 1772), Godsejer, I 203, 370. — Johan Fred.

- († 1817), Kammerherre, I 296, 300; II 15, 114, 154, 164 f., 195, 202.
- Lindeved, Vis H., Slesvig, I 93.
- Lindgaard, Christian († 1764), Generalmajor, I 221. — Friderich, Handelsmand, I 391.
- Lindgreen, Jonas († 1771), Bogtrykker, I 283.
- Lindholm, Voldborg H., I 133, 149.
- Linguet, S. N. H. († 1794), fransk Forf., II 361.
- Linné, Carl, d. y. († 1783), Naturforsker, II 267.
- v. Linstow, Carl Adolf († 1781), Gehejmerraad, II 72, 228 f., 324. — Christoph Hartvig († 1823), Overforstmester, II 314, 372. — Eggert Christoffer († 1774), Hofmand, I 54, 159, 279, 392, 402; II 4 (?), 10 f. — Karen, se v. Heinen. — Ludvig († 1817), Kammerherre, Hofmester, II 187, 258, 275. — Margrethe, se Vind. — Ursula Margrethe († 1779), g. Holstein, I 428.
- Lintrup, Student, II 46. — Søren, Landfiskal i Sjællands Stift, I 19.
- v. d. Lippe, Thomas († 1782), Kommerceraad, I 102 f.
- Lissabon I 22, 49, 80.
- Listo, Richard Andresen († 1789), Præst, II 38.
- Liungberg, Jøns Matthias († 1812), Deputeret i Kommercekollegiet, II 211, 245, 273.
- Ljunge, Frederik († 1778), Raadmand, II 160.
- Live Larsdatter, Tyge Brahes Husholderske, II 327, 332.
- Livius II 406.
- Livrentesocietetet I 45.
- de Llano y la Quadra, Sebastian, spansk Gesandt, I 400.
- Lodde, Barthold Johan († 1788), Forfatter, I 125; II 410.
- Lofft, Peder, Rektor, II 344.
- Lofthuus, Christian Jensen († 1797), norsk Bonde, II 372, 374, 386, 388 f.
- London I 219; II 146, 293.
- Longinus, græsk Forf., II 92.
- de Longueville, Jean Baptiste Des-carrières († 1766), Generalmajor, I 200, 202 f., 222; II 31.
- Loppnau, Carl Frid., Præst i Friderichsfort, I 119.
- Lorck, Josias († 1785), Præst, II 304, 335, 384. — Sophie Amalie, se Møller.
- Lorentz, Diderik Carl († 1832), Officer, II 371. — Thalia, se Bornemann.
- Lorentzen, Mad. († 1759), I 102. — Præst (1774), II 24. — Johan Stephan, Præst ved Søkvæsthuset, I 96. — Mich. Joh. († 1766), Brygger, Prokurator, I 258 (?), 283.
- Lotichius, Petrus († 1560), tysk Humanist, II 348.
- Louise, Fred. V's Dronning, I (4, 9 f., 17).
- Louise, Prinsesse, Landgrevinde af Hessen († 1831), I 103, 221, (267), 280, 461, 467.
- Louise, dansk Prinsesse, Hertug-

- inde af Sachsen-Hildburghausen († 1756), I 10, 19, 25.
- Louise Anne, Prinsesse af Storbritannien († 1768), I 345.
- Louise Augusta, dansk Prinsesse, Hertuginde af Augustenborg († 1843), I (432), 479; II (10), 45, (50, 138), 179, 214, 220, 294, 315, 338, 347, 350, 365.
- Louise Sophie Friederike, Prinsesse af Slesvig-Holsten-Glücksborg († 1782), II 254.
- Lous, Andreas († 1797), Søofficer, II 209. — Christian Carl († 1804), Navigationsdirektør, Forfatter, I 245, 251, 268, 271, 296, 298, 341; II 32, 61, 65 f., 69, 213.
- Lovsgrav (1765) I 234.
- Lowson, Andreas († 1758), Højesteretsadvokat, I 16 f., 27 f., 31, 41, 50, 52, 54 ff., 58, 61, 65, 86; II 366. — Ane Margrethe, se Westengaard. — Anne Johanne († 1809), g. Schütz, I 354, 366, 382. — Jacob († 1777), Amtsforvalter i Frederiksborg, I 61 f., 142, 181, 185 f., 188, 319, 338; II 113 f.
- Lowth, Robert († 1787), engelsk Teolog, I 188.
- Lowzow, Adam Gottlob († 1816), Hofmand, II 199, 224, 311, 337. — Dorothea Sophie, se Krog.
- Lucianus, romersk Digter, II 268.
- Luckner, Nicolaus († 1794), Greve, fransk Marechal, II 297.
- Lucretius, romersk Digter, I 279.
- Ludvig XV, Konge af Frankrig, I (25).
- Ludvig, Hertug af Mecklenburg-Schwerin, II 11.
- Ludvigsen, Chr., Købmand, II 283.
- Lugge, Anne Søe, g. Fogh, II 130. — Enevold Berregaard († 1788), Etatsraad, I 195, 238, 384; II 73, 185, 280, 315.
- Lumholtz, Nicolai († 1819), Præst, I 465, 484; II 3.
- Lund, Hammerum H., I 195.
- Lund, Forvalter paa Trudsholm, I 333. — Købmand, hans Enke II 5. — Student I 473. — H. P. († 1777), Præst, II 120. — Jacob Johan († 1798), Forfatter, Præst, I 60, 186, 442; II 271. — Jens (1747), I 17. — J. P. († 1794), Landskabsmaler, II 369 (?). — Joachim, Købmand i Helsingør, II 284. — Peder Michelsen († 1766), Rentekammerkommitteret, I 126, 169, 236, 292. — Søren, Birkedommer, II 397.
- Lunde, Lunde H., I 176.
- Lunde, Stiftsskriver, I 189. — Hans († 1781), Deputeret i Admiralitetet, II 163.
- Lundgaard, Christine Marie, g. m. Jon Erichsen, II 72.
- Lunding, Agnete, se Schiøtt. — Matthias († 1788), Kollegiedeputeret, I 384, 390, 392, 409, 419, 422 f., 436, 460, 468; II 35, 58, 108 f., 114, 140, 160, 195, 220, 225 f., 238, 251, 284, 286, 313, 364, 366, 413.
- Lundius (1778) II 163.
- Lundorph, Frøken, I 21.
- Lutherman, Marie Elisabeth, II 194.
- Luxdorph, Anna Bolette, se Junge. — Bolle († 1698), Oversekretær,

- II 424. — Bolle Christensen († 1623, i Teksten ved Trykfejl: 1643), II 236. — Bolle Willum († 1788), Gehejmeraad, se Specialregister S. 567. — Christen († 1726), Oberst, II 424. — Else († 1722), g. m. Villum Worm, II (423 f.). — Hedevig Ulrikke († 1720), g. m. Ad. C. Knuth, II 424. — Jens Jacobsen, Selvejrbonde, II 373. — Margrethe, g. Krag, II 372, 376. — Susanne Magdalene, se Worm.
- Lübberstorff, Marie Louise († 1776), g. Below, I 169.
- Lybecker, Johan Ludvig († 1814), Kommitteret, Amtmand, II 94, 162.
- Lübeck I 73, 89, 164, 180, 290, 312 f., 364, 478; II 79, 196, 287, 322.
- Lyche (Lycke), Carl († 1787), Jurist, II 401. — Lavrids († 1770), Mag., Rektor, I 136, 244, 251, 401. — Sigvard († 1789), Forf., II 343 f., 371, 386. — Søren, Groserer, II 55, 219 (?), 286, 289.
- Lüderman (1760) II 114.
- Lüders, g. Brun, I 464. — Husfoged paa Grevskabet Reventlow I 120. — Stadssekretær i Flensborg I 116, 308. — Hattemager († 1788), II 417. — Johan Hansen († 1767), Økonom ved Vajsenhuset, I 167. — Philip Ernst († 1786), Provst, I 88.
- v. d. Lühe, A. A. († 1750), Amtmand, I 4, 10. — Andreas Augustin († 1831), Officer, Kammerherre, II 107. — Anna Catharina († 1757), g. v. Passow, Aktrice, I 45. — Frederikke Elisabeth († 1762), g. Holck, I 156. — Frederikke Louise, se Weyse. — Margrethe, se Holck. — Volrad Aug. († 1778), Overpræsident, I 6, 10, 31, 123, 137, 147, 221, (229), 279, 291, 298, 333, 370, 392, 401, 414, 419, 422; II 4, 22, 61, 90, 125, 146, 170.
- Lynar, R. F. († 1781), Diplomat, I 12, 46, 229, 235, 239, 241, 259 f., 263; II 241.
- Lyne, Knud Jacobsen († 1775), Konsumtionsskriver, II 36.
- Lüneburg, Hannover, I 346, 404.
- Lyngholm, Sockkelunds H., I 62, 65, 237, 257, 283, 336; II 14, 43, 45, 47, 76, 79, 85, 105, 114, 118, 122, 155 f., 183, 186, 203 f., 233, 257, 314, 338, 344, 366, 417.
- Lynge, impliceret i en Toldsag, I 186. — Jens, Kancellist, I 14.
- Lyngholm, Hassing H., I 370.
- Lysholm, Jfr., II 393. — Catharina, se Meincke.
- Lütken, Forvalter, I 20. — Kaptajn II 335.
- Lyttelton, George († 1773), engelsk Forf., I 306, 358.
- Lüttichau, Adam Mogens Holger († 1808), Kammerherre, I 361, 404. — Cathrine Eleonora, I 53. — Chr. Ditlev († 1767), Generalmajor, I 53, 104. — Cæsar Læsar († 1787), General, II 147. — Fred. Chr. Tønne († 1805), Rigs greve, Godsejer, II 25, 80 (?), 307. — Ove Casp., Kapt., Kammerjunker, II 184.
- Lützow, Frk., II 110. — A. F. († 1758), Kommandør, I 43.

- Læssøe, Herman († 1817), Raadmand, II 407.
- Læssø I 53, 182, 234, 236, 241; II 209, 387.
- Löffler, Ernst Heinrich († 1796), Tegnelærer, II 381.
- Løgstor I 211, 273; II 34.
- Løgumkloster Amt I 359.
- Løjes-Mølle, Løve H., I 21.
- Lønborggaard, Nørre-Horne H., I 128.
- Løtsche, Mad., I 192.
- Løve, Taksadør, I 186, 193, 212. — Søkaptajn I 203.
- Løvenborg se Birkholm.
- Løvenholm, Grevskab, Randers Amt, I 58.
- Løvenskiold, Herman († 1799), Kammerherre, I 260, 273, 384, 389, 415. — Ingeborg, se Akeleye. — Jacob († 1795), Kammerjunker, Jernværksejer, II 138. — Michael Herman († 1807), Baron, II 10, 12, 19. — Severin († 1776), Godsejer, Baron, I 62, 83, 374; II 7 (?), 68 f.
- Løvenstjerne, Engelke Gotfred († 1772), Etatsraad, I 336.
- Løvenørn, Fred. († 1779), Amtmand, I 278, 375; II 36, 188. — Paul († 1826), Søofficer, I 278; II 239, 319, 321 ff., 325, 328, 360, 367, 370, 386 f.
- v. d. Maase, Anna Cathrine († 1786), g. 1. Staffeldt, 2. Hauch, II 203. — Charlotte Amalie, se v. Holstein. — Chr. († 1753), Justitsraad, og Hustru Magdalene Susanne Numsen († 1758), deres Dødsbo, I 59—62, 64, 66 ff., 74, 83, 104, 107, 109 f., 114. — Fred. Chr. († 1808), Landsdommer, I 61 (?), 74, 91, 110, 397, 428; II 90. — Friedr. († 1774), Kammerherre, II 12.
- Maaslev, Eckernførde H., I 90.
- Maastricht, Holland, I 153, 347.
- Mably, Gabriel Bonnot de († 1785), fransk Forf., I 330.
- Macarti, Carlos, spansk Konsul, II 168.
- Macco, Marie, g. Hemmer, II 147.
- Mackenzie, James († 1761), engelsk Læge, II 382.
- Macrobius, romersk Forf., II 216, 256.
- Madrid II 373 f.
- Mads Murmester i Nærum († 1771), I 439.
- Madsen, Rasmus Peder, af Viemose II 2.
- Magellan, J. H. († 1790), engelsk Naturforsker, II 213.
- Magleby, Vester Flakkebjerg H., I 396.
- Magleby, Store-, Amager, I 64, 71, 143.
- Magnusson (Magnæus), Arne († 1730), Professor, II 181; jvfr. Arnamagnæanske Legat. — Gudmund († 1776), arnamagnæansk Stipendiat, II 64. — Skule († 1794), Landfoged paa Island, I 346; II 108.
- Mahling, Fr. Chr. († 1785), Sekretær i Hofretten, I 151, 195, 256; II 219.
- Maillot, Brødrene, Silkefabrikanter, I 5.

- Malerakademiet se Kunstakademiet.
- Mallet, P. H. († 1807), Historiker, I 293.
- de Malleville, Johanne Marie, se Meyer. — Thomas († 1798), Officer, Generalguvernør paa St. Croix, I 447; II 102.
- Malling, Frue, I 265. — Fred. Chr. († 1799), Etatsraad, II 73. — Iver Christian († 1806), Kabinetssekretær, II 300, 384, 398. — Ove († 1829), Historiker, Statsminister, II 32, 137, 167, 198, 213.
- Malta I 23.
- Mandal Amt, Norge, I 321.
- Manderfelt, Carl († 1813), svensk Eventyrer, II 292, 402 f.
- Mandix, Ole († 1768), Hørkræmmer, I 54.
- Mangelsen, Johan († 1769), Officer, I 321.
- Mangor, Jfr., II 80. — Mad. I 446. — Birgitte († 1778), g. Blach, II 80, 137, 141, 248. — Christian Elovius († 1801), Læge, II 62, 349. — Christopher Heerfordt († 1782), Apoteker, I 348, 446; II 141. — Johanne Elisabeth († 1771), g. Rottbøll Friis, I 322, 359 (?), 372 (?), 443.
- v. Manstein, Christof Hermann († 1757), prøjsisk General, I 435.
- Manø, Ribe H., I 314.
- Marat, Jean Paul († 1793), II 212.
- Marchmand, Urtekræmmer i Slesvig, I 308.
- Marcus, Tømmermand († 1763), I 198.
- de Marées, S. L. E., teologisk Forf., II 396.
- Maren, Luxdorphs Tjenestepige, II 203, 231, 236.
- Margaard, Skovby H., I 2, 5.
- Mariager I 379.
- Mariager, Præst, II 391.
- Maribo I 249.
- Mariboe, Mad., II 273.
- Marie, g. Appel, Luxdorphs Husholderske, I 14.
- Marie Antoinette, fransk Dronning, II 366.
- Marie Theresia, Kejserinde, I (8, 22).
- Marienlyst, Lyng-Kronborg H., I 188; II 207, 228.
- Marmillod, Jean R. F. († 1786), Ingeniør, I 229, 241.
- Marmontel, I. F. († 1799), fransk Forf., I 310, 318; II 122.
- Marokko I 62, 67, 103, 205, 317, 361; II 214.
- Marr, Valentin († 1786), Rustmeister, II 355.
- Mars, Skib, II 217.
- v. Marschalck, H. C., Baron, I 125. — Rachel Sophie I 125, 128; II 238.
- Marschall, Traktør i Kbhvn., II 188, 283.
- Marselisborg, Ning H., I 402; II 107.
- Marstal I 328.
- Marstrup, Haderslev H., I 308.
- Martens, Skriverkarl, I 225.
- Martensen, Jacob, II 30.
- Martfelt, Aug. († 1763), Borgmeister i Odense, I 190. — Chr. († 1790), Nationaløkonom, I 402, 473, 475; II 8, 180.
- Martial, Oversættelse af, I 26.

- Martin, Underofficer, II 176.
 Martin, Suzanne, se La Tour.
 Martini, Giambattista († 1784), Komponist, II 275.
 v. Massau, Friederike, g. v. d. Osten, I 7.
 Matthias, i Tjeneste hos Luxdorph, II 384.
 Matthiesen, Else Margarete, se Pay. — Jørgen († 1764), Lagmand i Kristiania, I 227. — Peter († 1812), Landfoged, Borgmester, I 460; II 31. — Peter, Brygger i Kbhvn., II 281. — Rasch († 1768), Kancellibud, I 46, 49, 347 f., 354.
 Matstrup, Tyrsting H., I 218; II 57.
 Mauritius (Isle de France) II 270, 294, 369.
 Mauritzen, Mad., II 64. — Supercargo II 12.
 Maximus fra Tyrus II 154, 321.
 Maynberg, Tyskland, II 368.
 Mazar de la Garde, Jean Guillaume, Brandmajor, I 302, 441.
 Mead, Richard († 1754), engelsk Læge, II 56.
 Meade, James, fra St. Croix II 31.
 Mecklenburg, Erhard († 1763), Kaptajn, I 176. — Ezechias Gustav († 1804), Officer, II 303. — Hans Erasmus († 1795), Officer og Fyrværker, I 59.
 Mecklenburg I 164.
 Mecklenburg-Schwerin. Hertug se Ludvig.
 Meincke, Lorenz Angel († 1811), Etatsraad, II 59 f., 137, 204, 246. — Catharine, g. Lysholm, II 415.
 Mejorada, Marki de, Diplomat, II 72 f.
- Melbye, Johs. Chr. († 1838), Informator, siden Præst, II 28 (?), 265, 360. — Thor († 1829), Præst i Middelfart, I 354 f., 366; II 25 f., 28 f., 63, 110. — Ulrich Chr. († 1778), Postmester, II 100, 110, 117, 120, 155; Mad. II 100.
 Meldal, Løjtnant, II 27.
 Meldorf, Holsten, I 227, 367.
 de Mello, Franciscus, portugisisk Envoyé, I 370.
 Mendelssohn, Moses († 1786), tysk-jødisk Filosof, I 316; II 152.
 Mennonitter I 118.
 Mentz, Birgitte Christine († 1826), g. 1. Wilken, 2. Printzlau, II 324. — Cay Fred. († 1787), Brandmajor, II 380.
 Merager Sogn, Nordre Trondhjems Amt, I 350.
 Mercier, L. († 1814), fransk Forf., II 60, 259, 392, 411.
 Messina II 277.
 Metastasio, Pietro († 1782), ital. Forf., II 30.
 Mette, Tjenestepige hos Luxdorph, II 231 f., 251, 254 f., 257.
 Meursius, Johan († 1639), Historiker, I 173.
 Meusel, J. G., tysk Literaturhistoriker, II 354.
 Meyer, Byfoged i Slesvig, I 116. — Frue II 102 f. — Løjtnant i Rendsborg I 94. — Sekretær i Norske Selskab II 50. — Hildebrandt († 1785), Borgmester i Bergen, I 248, 319 f.; II 348. — Johanne Marie, g. 1. Malleville, 2. v. d. Schulenburg, II 102.

- Meyerhof, Mildsted S., Slesvig, I 117.
- Meyn, Peter († 1808), Arkitekt, II 375, 397.
- de Meza, C. J. F. († 1800), Læge, II 177, 251, 294.
- Michaelis, Johan David († 1791), Orientalist, I 475; II 7, 38 f., 58, 139, 209, 334, 342.
- Michelsen, Fred., Borgmester i Korsør, I 224. — Maren, se Morrup.
- Middelboe, Stephan († 1811), Biskop, II 84, 178, 218, 262, 355 f.
- Middelfart I 11, 13, 88, 95, 119, 305, 308, 313, 480.
- Middelhavet (Middellandske Sø) I 126, 149; II 127.
- Middelthon, Henrik Bryssel († 1787), Skolemand, Forf., II 50.
- Miller, J. M., tysk Forf., II 405.
- Milling, Student, II 106, 126, 177.
- Millot, Claude, fransk Historiker, II 284, 306.
- Milzau, Student, I 316.
- Mincke, Lorenz Angel, Kommitteret i Rentekammeret, II 48.
- Minden, Westphalen, I 347.
- Minerva, Tidsskrift, II 346.
- Minorca I 22, 404.
- Missionskollegiet II 173 f.
- Mjøsén, Norge, I 46, 72.
- Modum, Buskerud Amt, I 431.
- Moe, Jørgen Nielsen, Raadmand, I 439.
- Mohr, Anna Marie († 1789), g. Bortmann, II 115, 132. — Johan († 1777), Urtekræmmer, II 132.
- Mohrsen, Anne Sophie († 1779), g. Bruun, II 172.
- Molberg, Chr. Gran († 1799), Auditor, II 208.
- Moldenhawer, Daniel Gotthilf († 1823), Professor og Overbibliotekar, II 70, 290, 322 ff., 342, 348, 352 f., 360, 374, 402, 409, 418.
- Moldrup, Hans Chr. († 1795), Major, I 146, 316. — Peter († 1787), Kammerherre, Godsejer, II 267.
- Molière: Tartuffe I 105; II 47; Gnieren II 6.
- Moller, Olaus Henrik († 1796), Rektor, I 69, 94.
- Moltke, Familien, II 280. — Adam Ferdinand Gottlob († 1820), Greve, Admiral, II 41, 170, 218, 249, 313, 317, 321 f. — Adam Gottlob († 1792), Statsmand, I 6, (24), 31, 33, 50, (55), 57, 82, (105), 121 f., 137), 154, 157, (161, 172), 173, 178, (185, 187), 188, 191, 193, (196), 208, 212, (217, 228), 247 (?), 250, (263), 267 f., (269), 271, 275 f., 279—82, 334 f., 348—52, 365, 370, 374, 385, 396, 400 (?), 401, 406, 413, 482; II 25 f., 90. — Adam Gottlob Ditlev († 1843), Greve, II (281), 285. — Adam Ludv. († 1810), Oberst, senere General, II 64, 183. — Anton Henrik († 1792), Gehejmraad, I 178, 268, 281, 333; II 3, 61, 90, 112, 147, 308. — Caspar Herman Gottlob († 1800), Officer, I 57 f., 75, 82, 102, 146, 156, 200, 204, 218, 231, 267, 273, 333 f. — Chr. Fred. († 1771), Overhofmarskal, I 82, 106, 110, 125, 137, 150, (172), 173, 236, 296, (304), 377, (403,

- 421), 424, 442; II 353. — Chr. Magnus Fred. († 1813), General, I 75, 82, 117, 137, 146, 293, 300 f., 406; II 285, 295 (?). — Christiane Frederikke, se Brüggemann. — Christine Cathr., se Cicignon. — Eleonore Louise Caroline Augusta († 1785), g. Knuth, I 250; II 92. — Frederik († 1785), Kammerherre, II 308, 329. — Frederik († 1836), Amtmand, senere Statsminister, II 403, 408. — Frederik, Løjtnant, Kammerjunker, II 184. — Fred. Ludvig († 1824), Gehejmerraad, I 58, 72 f., 78, 84, 263, 325, 363, 370, 390; II 199, 317, 321. — Frederikke Elisabeth, se Reventlow. — Gerhard (i Teksten staar ved Trykfejl: Gerhard), Greve († 1851), II 308. — Georg († 1813), Officer, I 75, (147). — Ida Hedevig, se Buchwald. — Joachim Godske († 1818), Statsminister, I 456, 464, 468, 478; II 34 (?), 45 (?), 51 (?), 65, 69, 92, 96, 115, 120, 131 (?), 135, 137, 146, 147 (?), 160, 165, 172, 178, 194, 214 f., 218 f., 223 f., 226, 232 f., 235 ff., 244, 252, 254, 257, 260, 262 f., 281, 285 ff., 290 ff., 295, 297, 308 f., 400. — Johan Georg († 1764), Generalløjtnant, I 84, 207. — Juliane Marie († 1773), g. Levetzau, I 397. — Julianus († 1760), I 106. — Sophie Hedevig, se Raben. — Ulrikke († 1763), g. Schack, I 23. — Werner Jasper Andreas († 1835), Amtmand, II 134 (?), 382 f.
- Mongault, N. H. († 1746), fransk Lærd, II 48.
- Monrad, Mad. († 1767), I 295. — Hans Diderik († 1793), General-krigskommissær, I 234; II 75, 78. — Jørgen I 20 f. — Marcus Jørgensen († 1808), Præst, I 436.
- Monsen, Kancelliraad, II 221.
- Monsigny, P. A. († 1817), fransk Komponist, II 55, 235.
- Montagne, Thomas († 1790), Byfoged i Ringkøbing, I 150.
- Montaigu, Christine Sophie, II 22. — René († 1737), Skuespildirektør, II 22.
- Moranti, Negerdreng, I 448.
- Morell, Cathrine Amalie, g. Gjelstrup († 1799), Skuespillerinde, II 103, 109. — Gerhard († 1771), Kunstammerforvalter, I 478.
- Moretti, Danserinde, I 132, 196, 198, 224.
- Morgenstjerne, Truels Smith v., Søløjtnant, I 277. — Jvfr. Munthe-Morgenstjerne.
- Morsleth, Joen († 1764), Hospitalsforstander, I 138, 207.
- Morten (Andersen ?) i Nærum I 292, 294 (?), 295, 304, 318, 401, 404 f., 417, 437, 478; II 14, 18.
- Mortensen, Jørgen, I 153, 459. — Lars i Nærum II 47.
- Morthorst, Hans Jørgen, Rebslaggermester, II 285.
- Morup, Maren, g. Michelsen, I 224. — Peder († 1789), Etatsraad, Kommitteret, I 243; II 167, 305, 357.
- Morville, Niels († 1812), Landmaaler, II 147, 214, 225, 232,

- 242 f., 256, 258, 282, 292, 300, 351, 362, 402, 409.
- y. Moser, Fr. C. († 1798), tysk Statsretslærer, I 283.
- Mosgaard, Kapellan, I 458.
- Mosheim, I. L. († 1755), tysk Teolog, I 294, 314; II 59, 74.
- Moss, Norge, I 105, 138, 187. — Lagmandsgaarden I 30. — Jernværk I 186.
- Moss, Peter, Bankkasserer, I 82.
- Mossenchrone, Gratia Louise Rose, se Frølich. — Thomas Blixenskiold († 1781), II 148, 231.
- Mossin, Hans († 1793), Stiftsprovst i Bergen, II 178.
- Moster Lisbeth I 449.
- Moth II 173. — Fr. Chr. († 1809), Overformynder p. St. Croix, II 14, 52, 149, 232, 275, 335. — Matthias († 1719), Oversekretær, II 348.
- de la Motte-Valois, Mad., II 366.
- Mouffle d'Angerville, fransk Forf., II 260.
- Mourier, Moses († 1786), reformert Præst, I 170.
- Mouritzen se Mauritzen.
- Muhle, Student, II 27.
- Mukholt, Student, I 160.
- Mullerup, Løve H., I 20.
- Mumme, Dorothea Elisabeth († 1767), Boghandlerne, I 78, 193, 207, 239, 297 f., 314, 323, 325, 329. — Frants Chr., Boghandler, I 323. — Joh. Fr. Heineck, se Heineck.
- Munch (Munck) II 220. — Student I 196, 224. — Cathrine Magdalene († 1804), g. Hersleb, I 363; II (45), 278, 293, 319. — Hans († 1760), Raadmand, I 128. — Lauritz († 1758), Etatsraad, Direktør, I 5, 9, 16, 53 f.; hans Enke I 61. — Morten († 1796), Raadmand, siden Borgmester, II 19 f., 135. — Sara, se Øersløv.
- Munkholm, Norge, I 52 f., 57, 229, 455; II 85, 139, 258, 362, 371.
- Munthe, Caspar Fred. († 1763), Rektor, Professor, I 51, 69, 136, 174, 186; II 328. — Emilie Johanne, se Kaasbøll. — Jacob Lund († 1824), Præst, II 276, 328. — Jens († 1763), Kancellisekretær, I 31, 161, 197, 202, 204. — Margrethe, se Clausen. — Morten († 1763), Landsdommer, I 3, 5, 9, 88, 115, 188 f., 191.
- Munthe-Morgenstjerne, Anna Dorothea, se Smith. — Bredo († 1757), Kollegiekommitteret, I 5, 9, 16 f., 25, 27, 33, 85, 358, 360. — Caspar Wilhelm († 1811), Officer, I 364 (?); II 68. — Otto Christopher († 1809), Kollegie-deputeret, I (38), 48, 61, 146, 316, 345; II 86, 165, 214, 217, 293, 364.
- Muratori, italiensk Historiker († 1750), I 349.
- Murbeck, Jagtbetjent hos Prins Gustav (III), I 70, 73.
- Murray, Gustaf († 1825), svensk Biskop, I 373. — Jo. Philip († 1776), Professor, II 61.
- Musikalske Societet I 2.
- Mustafa III, tyrkisk Sultan, I (56, 387).

- Muth, Ferdinand († 1773), kgl. Hofinstrumentmager, I 393.
- Muus II 114. — Anna Dorothea († 1799), g. m. Mauritz Hansen, II 113 f., 205, 226, 229, 237 f., (245), 259, 314, 342, (423, 425).
- Mühlenpfort, Ulr. Ant., Kopist, I 466.
- Mühlenstedt, J. A. († 1819), Apoteker, II 299, 302 f., 331, 368.
- Myhre, Hans Hansen († 1781), Kapellan ved Trinitatis K., I 288, 364 (?), 463; II 226.
- Mylius, Peder Benzon († 1745), Landsdommer, I 5.
- Müller II 250. — Kaptajn I 42. — Kongens Smed II 400. — Adam Gottlob († 1833), Højesterets-assessor, II 345, 406. — Bodil Cecilie II 384. — Christoffer († 1781), Ritmester, I 192. — Frantz Heinr. († 1820), Apoteker, Mønt-guardein, Porcelænsfabrikant, I 212, 294; II 77, 133, 190 ff., 213, 241, 262, 266 f., 270, 302. — Fred. Adam († 1795), Kobberstiksamler, I 298, 300, 357, 389, 479; II 7, 32, 64 f., 112, 148, 165, 213, 308, 322, 330, 332, 345, 386. — Hans Henrik († 1803), Præst ved Helligaands Kirke, I 463, 477, 482; II 4, 34, 38, 45, 70, 88, 106, 114, 131, 168, 172, 174, 190 (?), 201, 206, 214, 219, 225, 227, 228, 254, 268 f., 271, 274, 284, 299 f., 311 f., 319, 321, 350, 353, 358, 360 f., 363, 372, 381, 383, 385, 390, 395, 398, 401. — Joachim I 294. — Johs. († 1825), Dr. med., II 406. — Joh. Gottwerth, tysk Forf., II 391, 393 f., 416. — Joh. Thomas, af Lybæk, I 20 f. — Magdalene Christiana I 320. — Michael Chr. († 1829), Præst i Lyngby, I 463 (?); II 204, 233, 257, 395, 413. — Nicolai Gottschalck († 1800), Degn i Søllerød, I 320; II 15, 185, 384, 390. — Niels († 1757), Direktør ved Generalpostamtet, I 43. — Otto Frederik († 1784), Naturforsker, II 24, 67, 133, 144, 147, 171, 191 f., 213, 216, 224, 226, 242, 270, 276, 285, 296 f., 304, 326 f. — Peter, Kancellisekretær, II 38, 41, 58, 95, 115, 133, 156 f., 166, 210, 225, 263, 326, 332, 372, 375 ff., 407. — Jvfr. Møller.
- Münch, Peter Ludvig († 1785), Krigsdeputeret, I 100, 200, 229, 289; II 39.
- Münchhausens Wunderbare Reisen II 379.
- v. Münchhausen, Otto († 1774), Friherre, tysk Landøkonom, I 45.
- Münster, C. G. P. († 1777), Forvalter ved Frederiks Hospital, I 218 (?); II 100.
- Münster, Westphalen, I 347.
- Münsterdorf, Holsten, I 92.
- Münter, Balthasar († 1793), Dr. theol., I 304, 363, 451, 453, 458; II 176, 270. — Friederike († 1835), g. Brun, Forfatterinde, II 292.
- Mysunde, Slesvig, I 90.
- Møen I 205, 303, 331, 369, 380, 423, 427; II 25, 219. — Tugthus

- I 49, 222, 225 f., 398 f., 419, 439, 475, 477.
- »Møen«, Fregat, I 283; II 213.
- Møglestue, Rasmus, norsk Præst, II 27.
- Möinichen, Henrik, Byfoged i Helsingør, I 472.
- Mølleaaen, Sokkelunds H., II 291.
- Møller, Fuldmægtig, I 378. — Mad., Husbestyrerinde hos Etatsraad Borch, II 161, 164. — Mad., Enke efter Hørkræmmer, II (346), 351. — Student (1762), I 161. — Student (1772), I 451 f. — Anders Pedersen († 1760), Præst i Alsted og Fjenneslev, I 8. — Hans, Foged paa Nygaard, Møen, I 477; II 47. — Hans Andersen, Amtsforvalter, II 49. — Jan Casp., Brygger i Kbhvn., II 379. — Maren Hofmann († 1777), g. Weyse, I 49, 179, 261, 299, 384, 428; II 131. — Maren Jensdatter († 1766), g. Andersen, II 49. — Nicolai, Bogtrykker, II 292 f., 360, 384. — Olaus Henrik, se Møller. — Otto Frederik, Arkivar i Rentekammeret, I 428, 457. — Peder I 22. — Rasmus Bertelsen, Bankkasserer, II 120, 122, 139. — Sophie Amalie († 1787), g. Lorck, II 382. — Søren († 1824), Præst, Forfatter, II 82, 104. — Jvfr. Müller.
- Mølleschou, Andreas († 1797), Præst til Ousted-Alleslev, I 244.
- Møllestad, Jacob, norsk Bonde, II 5 f.
- Møllmann, Bernhard († 1778), Professor, Bibliotekar, I 34, 36, 41, 70, 79 f., 98, 111, 113, 160 f., 176, 207, 241, 244, 264, 272, 275, 292, 317, 323, 327, 335 f., 339—42, 352—57, 361 f., 364, 370, 377, 380—84, 387 f., 390—93, 395, 397, 400, 405, 407, 410—13, 481; II 56, 67, 105, 113, 130, 132, 156, 158, 191, 222, 264, 266, 277 f., 280. — Christiane Anna Cathrine († 1820), g. Schmettau, II 145. — Hans Ulrich († 1778), Stiftamtmand, II 150 f. — Magnus († 1781), Købmand, II 157, 219, 228.
- Mønt- og Medaillesamling, den kgl. II 218, 291.
- Mørk, Johannes, fra Bonderup, I 11.
- v. Moersberch, Cathrine, I 118.
- Mørup, Alsted H., I 3 f., 6, 8 ff., 14, 17, 20, 331.
- Mørup, Peder, se Morup.
- Møsting, Catharina Maria († 1770), g. Schulin, I 398 f. — Chr. Fred. († 1773), Amtmand, I 9, 84, 335, 463, 468, 475; II 22. — Frederikke Louise († 1810), Hoffrøken, I 337; II 67, 313.
- Nakskov I 411, 422; II 161, 170, 271.
- Nannestad, Fred. († 1774), Biskop, I 64, 212, 237, 444, 484; II 17, 167, 169 f.
- Nansen, Etatsraad Lowsons Fuldmægtig, I 61. — Christiane († 1785), g. Rogert, II 332. — Hans, Officer, II 332.
- Naschow, Matth. († 1838), Præst, II 394.

- v. Natzmer, L. W. S., Officer, II 332.
- Naudé, Gabriel († 1653), fransk Forf., II 189.
- Neapel I 29, 290, 395.
- Nebel, Søren Madsen († 1780), Politimester i Trondhjem, II 199.
- Necker, Jacques († 1804), fransk Statsmand, II 349.
- Nedenæs Sorenskriveri II 28, 39. — Fogderi II 386.
- Neergaard, Jens Bruun († 1788), Godsejer, I 245, 368; II 209. — Johan Thomas († 1806), Gods-ejer, II 209, 413. — Willum Matthias, Te- og Porcelænshandler, I 348.
- Neksø I 302, 305, 310.
- Neldebladet, Orlogsskib, I 43.
- Nellermann I 180.
- Neuchs, Johan († 1776), Rektor ved Kbhvns latinske Skole, I 410; II 91.
- Nibe I 72, 147, 195, 248.
- Nicander, Henrik († 1815), svensk Astronom, II 355.
- Nicolai, Christoph Friedr. († 1811), tysk Boghandler og Forf., I 477; II 42, 74.
- Nidløse, Merløse H., I 29.
- Niebuhr, Carsten († 1815), geografisk Rejsende, I 325 f.; II 58.
- Niels, Tjener, se Bruun. — Jyde († 1761), I 138.
- Nielsen, Mad., II 76. — Amy, paa Ørholm II 258, 288, 339, 376, 394; hans Hustru II 372. — Anders, Gaardmand i Nærum, I 190 (?); II 154 f., 169. — Georg († 1797), Hofembedsmand, Prof., I 91, 103, 155, 245, 250 f., 267, 282, 298, 333, 341, 357, 389, (424), 425, 447; II 6 f., 32, 112, 158, 178, 188, 198, 213, 215, 219, 240, 251, 266, 270, 320, 322, 344 f., 347 f., 350, 353, 355 ff., 361, 363 f., 383, 399 f., 407, 409. — Gregorius († 1745), Raadmand i Kbhvn., I 14. — Lars, Kromand og Ejer af Aggersø, II 17. — Lars, Sognefoged, I 476. — Ole i Nærum II 4. — Oluf († 1768), Renteskriver, I 350. — Peder I 19.
- Nienstedten, Holsten, I 311.
- Nikobarerne I 75.
- Nimb (1780) II 204.
- Nimwegen, Holland, I 347.
- Nissen, Kommercesekretær, Kancelliraad, II 86. — Chr. Carl, Major, II 258. — Chr. Ditlev († 1775), Birkeskriver, I 19 f., 79. — Hans Nic. († 1771), Viceborgmester i Kbhvn., I 3, 6, 79, 211, 214, 233, 289, 292 f., 341, 356 (?), 364, 378, 418. — Hans Nic. († 1815), Professor, Jurist, II 177. — Joh. Adolph, Handelsmand, hans Enke II 283.
- Nitschke, Andreas, Boghandler, II 207, 256.
- Nivaa, Lyng-Kronborg H., I 34.
- Nobis Kro ved Rendsborg I 91.
- Norcross, Johan Nicholas († 1758), Fribytter, I 72.
- Nordahl, Peter Tønder, Præsident i Trondhjem, II 40.
- Nordborg, Als, I 224.
- Norden, Fr. Ludv. († 1742), Arkæolog, I 51 f.
- Nordenberg, Forvalter, I 485; II 363.

- Norderstapel, Süderstapel S., Slesvig, I 118.
- Nordhordlen, Norge, I 250.
- Nordlandene, Norge, I 123, 223, 255, 279, 287, 298 f., 321, 343, 352 f., 371 f., 383 f., 395, 399, 419, 434; II 396, 410.
- Nordmør, Norge, I 218.
- Nordsøen I 150.
- Noren, Kaptajn, II 331.
- Norge, norsk, I 50, 60, 65, 75, 77, 80, 83, 85, 101 f., 105, 108, 114, 121, 123 f., 139, 148, 155 f., 161, 164, 167, 169 f., 172, 181, 184, 191 f., 200, 211, 214 f., 217, 225 f., 229, 232, 244, 252 f., 262, 268 ff., 274 ff., 278 ff., 282, 287, 290, 293 f., 300, 307, 313, 317 ff., 324, 327, 329, 332, 337, 339 ff., 346, 348—52, 356 f., 361, 364, 370 f., 376—79, 383, 385, 389, 391 f., 394, 397, 403, 406, 410, 413 f., 417, 419, 422, 425, 427, 437, 453, 460, 462 f., 468, 482; II 26 f., 48, 56 f., 69, 82, 113, 129, 133, 141, 166, 170 f., 183, 208, 216, 226, 256, 296, 314 f., 342, 355, 383, 386, 394, 396, 399, 408, 410. — Retsforhold: I 29, 45, 54 f., 72, 142, 146, 153, 159, 161, 171, 184, 188, 198, 207, 217, 221 f., 225, 239, 248, 250, 260, 263, 308, 318, 321, 331, 333, 335, 353, 368, 376, 380 f., 394, 404, 408 f., 411; II 5 f., 23 f., 39, 50, 93, 111, 118, 124, 189, 201, 208, 276, 369, 396. — Gejstlige Forhold: I 87, 159, 163, 171, 205, 225, 286 f., 320, 324, 363, 463, 479; II 3, 183, 203, 312, 387 f., 398 f., 413. — Skolevæsen: I 143, 148, 225. — Militære Forhold: I 45, 62, 64, 71, 79, 83, 87, 89, 93, 99, 106, 117, 123, 126, 131, 143, 145, 148, 154, 175 f., 179, 181, 205, 214, 225, 231 f., 235, 241, 246, 254, 259, 285, 288 f., 296 f., 300—07, 309, 318, 320, 323 f., 327 f., 331, 338, 352, 354, 362 f., 365 f., 368, 378—81, 383 f., 389 f., 406, 418, 485; II 75—79, 81, 83—89, 93 f., 108, 130, 134, 330. — Postvæsen: I 41, 45, 58, 60, 63, 203, 244, 377, 380, 388, 391, 393, 424; II 220.
- Normann, Cornelius († 1797), Præst i Kongsberg, I 239. — Niels, Smed paa Ørholm, II 292.
- Nors, Lucas, Sorenskriver, II 3.
- Norske Lov I 17.
- Norske Selskab I 461; II 50, 302.
- Notland, Deputeret fra Stavanger, I 476.
- Nully se Brown.
- Numsen, Chr. Fred. († 1811), Hofmand, Diplomat, I 36, 478; II 66, 147, 181, 220, 224, 227 f., 248, 251, 255, 290, 295, 309, 313 f., 317, 323. — Chr. Vilh. († 1756), General, I 3. — Corfits († 1779), Vicepræsident i Kristianssand, I 187. — Fred. († 1802), Generaladjutant, I 98 (?), 153, 155, 404, 438, 466; II 183 (?), 276, 408. — Magdalene Susanne († 1758), g. m. Chr. v. d. Maase, se denne. — Margrethe, se Ingenhaeff. — Marie († 1765), g. Knuth, I 243. — Michael († 1757), Overkrigssekretær, I 243, 390.
- Nyborg I 11, 13, 88, 95, 115, 119,

- 135, 197, 206, 221, 223, 230, 313, 316, 328, 343 f., 347, 359, 383, 444; II 360, — Skole I 48.
- Nyborg, Mette Christine († 1786), g. Bentzon, II 362.
- Nyholm, Christopher († 1826), Præst, II 16 (?).
- Nyerup, Rasmus († 1829), Professor, II 163, 304, 340 f., 343 ff., 353, 390.
- Nygaard, Møen, I 439, 477; II 26, 47.
- Nykøbing p. Falster I 67, 112, 124, 380, 417. — Hospital I 102.
- Nykøbing p. Mors I 407.
- Nykøbing p. Sjælland I 56, 249, 262.
- Nymølle, Lyngby Sogn, I 85, 140, 198, 249, 269; II 183, 288, 291, 294, 316, 318, 367, 414.
- Nyrop, Anna Magdalene, se Hiorth.
- Nyrup, Student, II 57. — Margrete Sofie II 318 f.
- Nysted I 419; II 69.
- Nysø, Præstø Landdistrikt, I 387; II 320.
- Nærum, Søllerød Sogn, I 39, 41, 47, 52, 54, 57, 59, 62, 75, 79, 84 f., 95, 105, 114, 119, 139, 148, 152; 165, 170 ff., 175, 186, 195 f., 198, 211, 215 f., 218, 224, 249, 253, (256), 261, 265, 276 f., 289, 316, 318, 346, 350, 352 f., 356, 358, 368, 371, 376, 380, 385, 398 f., 401, 404, 406, 409, 432, 435, 437, 439, 455, 457 ff., 474, 476, 485; II 1, 4, 12 ff., 16, 18 f., 27, 38, 40, 42, 44, 48, 74, 76 ff., 86, 88, 112, 114, 119, 134, 151—54, 157, 160, 166, 173, 179 f., 187, 191, 200—03, 205, 208, 213, 228—32, 236 f., 250 ff., 254, 264, 288, 318, 371, 421—25.
- Askebakken I 258, 276; II 38, 158. — Christ-Højen I 35. — Kikhanen I 188, 215. — Nærumgaard (Sophieshøj) I 41, 219, 224, 261, 348, 474, 476; II 115, 119, (224, 233). — Overdrev I 100. — Skyttevænget I 148, 259, 279, 281, 306, 343, 377; II 81, 161, 172 f., 198, 231, 233. — Kort I 318; II 18, 20, 42.
- Næsbyholm, Tybjerg H., I 10, 26, 96; II 33.
- Næss (1775, 1776) II 33, 64.
- Næsset, Næsselottet, Søllerød S., II 288 f., 317.
- Næstved I 8, 42, 44, 62, 142, 146, 164, 175, 177, 189, 199, 210, 218, 232, 249, 296, 369, 376, 386, 396; II 62, 109, 228, 391.
- Nørager, Andreas († 1778), Byfoged, II 108, 163.
- Nørager, Løve H., I 21.
- Nøragergaard, Gislum H., II 307, 319.
- Nørholms Birk, Ø. Horne H., I 58.
- de Nørkeren, Cæcilia Catharine, II 337.
- Nørlem, Lucie Emerence († 1807), g. Guldberg, I (453); II 20, 132, 177, 195, 244, 254, 260.
- Nørregaard, Laurids († 1804), Jurist, I 461 f.; II 39, 274, 294, 305 (jvf. 428).
- Nørre Sundby I 148.
- Nørvang-Tørrild Herredsting I 153.
- v. Obelitz, Balthasar Gebhard († 1806), Professor, I 69, 80, 144, 146, 214, 292, 303 ff., 322 f., 343, 389, 405, 450; II 22, 67, 89, 156 f.,

- 171 f., 177 f., 226, 277, 343. — Louise Charlotte, se Langhorn.
- Oberbergamtet I 84, 220, 227, 321.
- Oberkamp I 124.
- l'Observateur Hollandois I 43.
- Odden, Ods H., I 156.
- Odense I 11, 13, 35, 88, 100, 110, 113, 115, 121 f., 127, 176, 185, 190, 197, 201, 219, 221 ff., 225, 228, 238, 308, 313, 320, 328, 343, 359, 416, 428; II 51, 100, 328. — St. Knuds Kirke I 88, 230, (343). — Graabrøde Kirke I 88. — Hospital I 121. — Skoler I 39, 56, 111, 113, 191, 197, 206, 211, 214, 430; II 402. — Garnison I 376, 378. — Tugthus I 222, 226, 280, 284, 288, 291, 293, 302, 375 f.
- Ods Herred I 44, 249; II 75.
- Offenhausen (Obenhausen), Elisabeth Hedevig († 1806), g. Rheder, I 217; II (44), 72, 135, 137, 164, 249 f., 252 f., 258, 261, 276, 289, 291, 293 f., 306, 312, 315 ff., 320, 327, 333, 336, 339, 341 ff., 360, 367, 375, 380, 385, 389, 412.
- d'Ogier, fransk Ambassadør, I 26, 63, 189, 246, 275.
- Ohm, Joh. Andr. Corn. († 1818), Officer, I 442.
- Olafsson, Eggert († 1768), islandsk Forf., I 47, 109, 131, 153 f. — Jon († 1778), Vice-Lagmand, I 114, 152, 204, 229. — Jon († 1779), arnamagnænsk Stipendiat, II 46, 66, 181.
- Olavides, Pablo († 1803), spansk Embedsmand, II 198.
- Olavius, Olaf († 1788), islandsk Forf., II 33, 63 f.
- Oldenborg I 232, 304, 344, 416, 477; II 127, 245, 249, 340.
- Oldesloe, Holsten, I 160.
- Ole, i Tjeneste hos Luxdorph, I 478; II 49 f. — Skærslipper († 1776) II 66.
- Olrik, Chr. Magnus († 1793), Hospitalsforstander, I 231.
- Olrog, Claus († 1776), Rentekammerkommittet, I 332; II 33, 42. — Jens († 1766), Mag., Kapellan, I 286, 288. — (? Seier, † 1805), Præst, II 242 ff.
- Olsen, Hans, norsk Bonde, II 332, (350). — Lars, Gaardmand i Nærum, II 47, 191. — Niels i Nærum II 74. — Thore, norsk Gaardejer, I 272.
- Oluf, dansk Konge († 1387), I 88.
- Onsø Præstegæld, Smaalenenes Amt, II 399, 401.
- Oplandenes Amt I (29), 165, 290; II 402.
- Oppen, Generalkrigskommissær, II 75, 77 f.
- Ordrup, Gentofte Sogn, I 218; II 204. — Ordrup Sø I 98, 107.
- Ordrup, Voldborg H., I 3, 244.
- Ore, Skovby H., I 149.
- Oremandsgaard, Baarse H., I 387.
- Orsini, Fulvio, italiensk Lærd, II 284.
- Orten, Jens († 1802), Byskriver i Odense, I 190.
- Orterop, C. F., Postmester i Ringsted, I 6.
- Ortman, Snedker, II 67.
- Ortved, Truels († 1788), Borgretspræsident, I 43, 55, 154, 264, 266, 364, 375, 388, 416; II 144.

- Osborn, James, Premierløjtnant, I 334, 394. — Sofie I 394.
- Oslo (Opsloe), Norge, I 111 f. — Se iøvrigt Kristiania.
- Osnabrück I 347.
- v. d. Osten, Adolph Siegfried († 1797), Diplomat, I 290, 395, 414 f., 435, 448, 450, 458, 460, 463, 470; II 52, 118, 218, 226, 262, 274 f., 293, 308, 328, 356, 377, 406 ff., 415. — Christian II 133, 230. — Chr. Albrecht Massau († 1793), Kammerherre, II 176. — Francisca Eleonore († 1765), g. Numsen, I 155. — Frederik Felix († 1762), Oberst, I 162. — Frederikke Louise, se Skeel. — Friederike, se Massau. — Ingeborg Margrete, se Edinger. — Jacob Frederik († 1796), Officer, II 327. — Johan Vibe († 1800), Officer, I 53; II 275. — Otto Christopher († 1773), Generalløjtnant, I 110. — Otto Fred. († 1818), Officer, I 396. — W. A. († 1764), Direktør for Finanserne og Øresunds Toldkammer, I 2, 7, 187, 211.
- v. Osten, Sophie Cathrine, f. Sønderborg († 1786), Enke efter Grosserer, II 248.
- Osterrade, Holsten, I 91.
- Ostfriesland, Fyrstinde se Sophie Caroline.
- Ostindien, Ostindiefarere I 13, 205, 320; II 19, 115, 119, 126, 131 f., 159, 194, 204, 259, 282, 285, 338.
- Ostuk Kiær (Ostuch Kiernet), ved den svenske Grænse, I 77.
- Otte, Margrethe Dorothea († 1767), g. Ryberg, I 226.
- Ottesen, Hans († 1759), Proviantforvalter, I 102, 104, 109, 113. — Otto († 1819), norsk Præst, I 470; II 31.
- Otzen, Fred. († 1816), Palæforvalter i Roskilde, I 380. — Marquard I 29.
- Oudalen, Hedemarkens Amt, I 165.
- Ovens, i Frederiksstad, Slesvig, I 118 f. — Jurian († 1678), Maler, I 89, 118.
- Overbankdirektionen II 290.
- Overdrevskroen, Vigersted Sogn, Ringsted H., I 44, 313.
- Overgaard, Rasmus, Forpagter, I 412.
- Ovrhofretten I 26, 35, 62, 78, 127, 129, 176, 270, 293, 295, 364; II 14, 93, 106, 112, 120, 272, 276, 403.
- Overskattedirektionen I 334; II 251.
- Ovid II 346 ff.
- Ovsted, Voldborg H., I 185, 189. — Kro I 20.
- Oxholm, Anna († 1822), g. 1. Abildgaard, 2. Eppingen, II 324 f., 328, 334.
- Paasche, Joachim Banner til Bøsterup († 1809), Overauditor, I 19 f.
- Pallas, P. S. († 1811), Naturforsker, II 355.
- Paludan, Johan († 1821), Præst, II 314, 319.
- Panckow, Thomas, Læge, Botaniker, II 133.
- Panning, Joh. David, Kabinetssekretær, I 435, 448 f.
- Paoli, Pasquale († 1807), korsikansk Folkefører, I 372.

- Paris I 124, 135, 153, 189, 305, 395; II 57, 259, 271, 339. — Tullerierne II 363.
- Parma II 319, 358.
- Parnas, ved Sorø, I 9.
- Partikulærkassen I 392, 431, 465; II 2.
- Passau, Chr. Alb., Etatsraad, I 167, 177 f., 204.
- v. Passow, Anna Catharina, se v. d. Lühe.
- Patagon, Mor fra Trankebar, I 157.
- Patin, Guy († 1672), fransk Læge, II 136.
- Pau, Maren († 1769), g. Franckenau, I 373. — Rasmus, Renteskriver, I 264.
- Paulsen, Erik († 1790), Maler, II 121.
- Paul, Storfyrste, senere Czar, I 479.
- Pauli (Paulli), svensk Hofmand, I 287. — Mad. († 1759), I 80. — Christine, se Schultz. — Helene Marie († 1766), g. Langebek, I 284. — Johan Georg († 1798), Direktør i Generalpostamtet, I 329, 415, 475; II 46, 129, 395, 404. — Otto Georg († 1780), Finansdeputeret, I 104, 181, 188, 304, 409, 427, 447, 464; II 66, 68, 106. — Ulrica Antonetta († 1769), g. Hornemann, I 370.
- Paullin, Jens († 1803), Præst, I 443.
- Paulsen se Poulsen.
- Pauw, Cornelius († 1799), holl. Lærd, I 478, 483.
- Pay, Else Margarete († 1783), g. Matthiesen, II 281.
- Peber, Else Sophie, Jordemoder, II 297.
- Pebringe, Slagelse H., II 12.
- Peder II 183. — Gaardskarl II 362. — Kusk II 200. — Tjener hos Grev Thott II 310.
- Pedersen, Jens, Skovfoged i Rundforbi, I 255. — Mads I 22.
- Pelt, Abraham († 1783), Sukkeraffinadør, I 347; II 80, 142 f., 185, 279, 315, 357 f. — Fred. Chr., Boghandler, II 57. — Johan Peter († 1770), I 407.
- Pensionskassedirektionen II 364, 366 ff., 373 ff., 385, 388, 406, 411.
- Pentz, Ditlev († 1821), Amtmand, Godsejer, I 478; II 199. — Fred. Ludv. Chr. († 1770), Konferensraad, I 242. — Gotfred († 1801), Officer, I 450, 466, 472; II 4 f., 35, 225, 262, 288. — Vibeke Marie († 1805), g. Brüggemann, I 242.
- Perbøll, Niels, Etatsraad, II 308, 365.
- Persius, romersk Digter, II 316.
- Pest I 36, 49, 131 f., 422, 424; II 216 f.
- Peter III, Czar, I (166); II 92.
- Peter, Prins af Holsten, II 191 f.
- Petersborg Gaard, Birkerød S., Lyng-Kronborg H., I 9.
- Petersen, Ejer af Kaninhuset, II 369. — Student (1769) I 365. — Student (1771) I 429. — Albrecht († 1761), Silke- og Klædekræmmer, I 140. — Christian († 1775), Stiftamtmand, I 210, 290, 424. — Gudmund II 395.
- Pfircks se Fircks.

- Pflug von Goldhausen, Andreas Fred. († 1812), Major, I 411.
- Pfranger, Joh. G. († 1790), tysk Præst og Forf., II 289.
- Pfuel, Ehrenreich Sivert († 1766), Kammerjunker, I 155, 293. — Margrethe Vilhelmine, se Castenskiold.
- Pfützner, Andreas, Tømmermester, Brandkaptajn, II 171 f., 380.
- Philippa, Dronning († 1430), I 104.
- Phister, Joachim Frederik († 1797), Præst og Jurist, I 445, 458 (?), 462 (?).
- Picard, Jean († 1682), fransk Astro- nom, II 109.
- Pickel, Haveejer i Hamborg, I 94.
- Pihl, Ole Stockfleth († 1765), Pro- fessor, Sorenskriver, I 139, 166, 214.
- Pil, Kirsten, 's Kilde se Kilden.
- Pilâtre de Rozier, Jean Fr. († 1785), fransk Fysiker og Luft- skipper, II 339.
- Pilemølle, Tune H., I 18.
- Pilenborg, Smørum H., I 266.
- Pilo, Carl Gustaf († 1793), Maler, I 157 f., 459.
- Pinetti II 235.
- Pingel, Chr. Jacobsen († 1785), Student, I 409. — Jacob Chr. († 1782), Præst, I 230; II 47, 51. — Joh. Chr. († 1779), Etatsraad, I 480 f.; II 48, 111, 172.
- Pinneberg, Holsten, I 464; II 200, 314.
- Piper, Joh. († 1776), Dr. med., I 340, 449 f.; II 66. — Joh. († 1768), Generalauditor, Borgme- ster i Kristiania, I 323, 331, 341, 358, 362. — Johanne († 1782), g. 1. Mouritzen, 2. Colbjørnsen, II 79, 252.
- Pitzler, Herman Andreas, Assessor i Hof- og Stadsretten, II 40, 141, 342.
- Pitzner, Andr., Justitsraad, II 62.
- de Place, Hans Holst († 1770), Raadmand, I 78, 211.
- Platen, Balthasar († 1764), Løjtnant, I 206.
- Platfus, Lavrids, Brygger, I 24.
- Platon II 97, 100, 104, 119, 126, 149, 389.
- Platou, Chr. Frederik († 1815), Præst, I 454, 465.
- v. Plessen, Agathe Johanne Scheel, se Qualen. — Agathe Lucie, g. v. Plessen, I 129. — Bernhard Hartvig († 1767), Gehejmerraad, I 84. — Berte († 1786), g. Raben, I 133; II 33, (35), 190. — Carl Adolf († 1758), Statsmand og Godsejer, I 51, 54—57, 67, 95, (99), 100, 107, 113, 122, 131, 139 f. — Carl Adolf († 1810), Kammerherre, Godsejer, I 424, 478; II 208, 353. — Charlotte Amalie († 1760), g. Scheel, I 133. — Charlotte Doro- thea († 1771), g. Reventlow, I 60, 71. — Charlotte Louise († 1801), g. Grevinde Scheel, I 133; II 190. — Chr. Ludvig († 1752), Gehejmerraad, I 87, 131, 133, 136 f., 139 f. — Chr. Ludv. Scheel, († 1801), Amtmand, I 269, 409, 411, 425; II 4 (?), 98, 137, 172, 181, 194, 254, 369. — Chr. Sieg- fried († 1777), Godsejer, I 77, 101, 135; II 33, 140. — Eleonore

- Hedvig († 1770), g. Rantzau, I 133, 398. — Elisabeth, se v. Thienen. — Fr. Chr. († 1783), General, I 10, 76 f., 79—82, 86, 149 f., 160, 174, 221; II 4 (?). — Ida Hedvig, se Buchwald. — Ida Lucie Scheel († 1792), g. 1. Reventlow, 2. v. Thienen, I 120, 133 f., 138, 199. — Louise, se Berckentin. — Margr. Carol., se Rosenkrantz. — Mogens Scheel († 1749), Overceremonimester, I 56, 76 f., 101, 133; jvfr. Elisabeth von Thienen. — Mogens Scheel († 1760), I 111. — Sophie Agnes († 1756), g. Schenck, I 133. — Victor Chr. († 1771), Gehejmekonferensraad, I 54 ff., 58, 73, 83, 99, 129, 183, 236 f., 265 f., 268, 322.
- Plessenske Wildnis, se Wildnis.
- Plinius d. ældre II 121.
- Plockross (1760) I 112.
- Plum, Adam Christian († 1795), Vinhandler, I 268—71, 275, 279, 281, 286 ff., 295; II 283. — Poul († 1806), Vinhandler, II 283 f.
- Plutark II 174 f., 181.
- Plön I 34, 148, 221, 311 f.
- Poell (Pohl), Hans Frederik († 1806), Løjtnant, I 205, 478, 484; II 56, 203, 314, 318, 323, 326, 389, 416.
- v. Pogwisch, Hoffrøken, II 43.
- Poitevin, Frideriche Wilhelmine, i Prinsesse Louise Augustas Hofetat (1775), II 29.
- Polen I 23 f., 27, 222, 356; II 17, 240, 266.
- Politi- og Kommercekollegiet I 27.
- Polybius, græsk Historiker, II 186, 188.
- Pommern I 73, 102, 124.
- Poniatowsky, Stanislaus, Konge af Polen, I 222; II (216).
- Ponich, P. († 1773), Prokurator, I 228.
- Pontoppidan, Chr. Jochum († 1807), Kartograf, II 355. — David Henriksen († 1760), Præst, I 35, 112. — Erik († 1764), Biskop, Prokansler, I 23 f., 27, 41 f., 46, 49, 51 f., 69, 71, 77 f., (82), 87, 99, 107, 140, 143, (162, 179), 196, 229, 301, 331, 397; II 116, 237. — Juliane Marie († 1809), g. Hammeleff, II 49. — Joh. Ludvig Chr. († 1799), Prof., Præst, II 173.
- Pope, Alexander († 1744), engelsk Digter, I 236, 252, 271, 286, 296, 303; II 232, 421.
- Porphyrius II 95.
- Porsanger, Anders († 1780), Præst, I 389, 440 f.
- Porsgrund, Norge, I 99.
- Portsholm se Bordsesholm.
- Portsmouth I 403.
- Portugal I 69, 386.
- Postamtet se Generalpostamtet.
- Poulsen, Andreas Benjamin († 1764), Præst, I 65, 142. — Bjarne († 1779), Fysikus paa Island, I 47, 78, 80, 107 f., 111, 158, 181. — Brøde, Oldermænd for Helsingørs Handelslav, I 18. — Gunnar († 1791), Provst, Filolog, II 3, 6, 23, 33. — Niels, Amtsforvalter, II 307.
- Poulson, Jens († 1784), Generalmajor, II 207, 209, 293.

- Poumeau, Pierre († 1791), Generalmajor, I 328; II 386.
- Praëm, Henrik Fred., Præst i Slagslunde, I 243, 281. — Thomas († 1763), Præst i Hjarde-
maal, I 199.
- Pram, Christen Henriksen († 1821),
Forfatter, II 83, 336, 367 f., 374 f.
- v. Prangen, Ernst Vilhelm, Etats-
raad, Oberst, I 327.
- Preisler, Student, II 79. — Joa-
chim Daniel († 1809), Skuespil-
ler, II 164. — Johan Martin (†
1794), Kobberstikker, I 128 (?),
227; II 107.
- Preussen I 30, 51, 73, 93; II 144,
151, 241, 371. — Konge, se Fre-
derik II. — Prinsesse, se Elisa-
beth Christine.
- Prevost-d'Exiles, A. F. († 1763),
fransk Forf., II 48.
- Prideaux, Humphrey († 1724),
fransk Historiker, I 247.
- Priebst, C. M. J. († 1774), Præst,
I 35 f., 137; II 10.
- Prinsesse Charlotte Amalie, Skib,
II 369.
- Prins Friderich, Skib, II 79, 159,
209, 270, 291.
- Printzlau, Fred. Chr. († 1826), Ju-
stitsraad, II 324.
- Proick se Pröck.
- Prom, Johs., Præst i Krummerup,
I 22.
- Propaganda (Collegium de propa-
ganda fide), i Rom, II 253.
- Prosch, Politiajutant, I 128.
- Præstø I 45, 159, 268, 355 f., 414;
II 100,
- Prætorius, Lorens († 1781), Told-
kammer- og Finansdeputeret, I
229, 334, 405, 482; II 72, 93.
- v. Pröck (Proick), Chr. Lebrecht
(† 1780), Generalguvernør, Amt-
mand, I 59, 201, 275, 294, 310,
356, 384, 425; II 144.
- Prøvesten, Søfort ved Kbhvn., I
66, 69.
- Ptolemæus II 222.
- Putbus, svenske Baronere, I 287.
- Putscher, Joh. Gottlieb, Konferens-
raad, II 72.
- Pyrmont, Tyskland, I 347 f.; II 341.
- v. Qualen, Agathe Johanne († 1829),
g. m. C. L. Scheel v. Plessen,
II 157. — Fr. Chr. († 1792), Ge-
hejmerraad, II 308. — Henning
(† 1785), Gehejmerraad, I 94.
- Qvale, Præst, II 64.
- Qvedlinburg, Tyskland, II 222.
- Qvintilianus II 18, 33, 43, 48, 50,
59, 112, 171.
- Qvist, Frederik († 1778), Hofpræst,
I 25, 422, 464; II 21, 145 f.
- Qvistgaard, Morten († 1798), Gods-
ejer, II 368, 376 f., 379, 381, 385.
- von Qvoten, Jul. Henr., Teater-
entreprenør, I 20.
- Raavad, Lyngby Sogn, Sokkelunds
H., I 120, 356, 377.
- v. Raben, Amalie († 1803), g. 1. C.
Juel, 2. G. Juel, I 155, 157, 404.
— Berte, se v. Plessen. — Carl
Adolph († 1784), Gehejmerraad,
I 363; II 35, 39, 72, 175, 199, 215.
— Dorothea Magdalene, se Buch-
wald. — Frederik († 1773), Ge-
hejmerraad, I 37, 55, 100, 181, 210,

- 237, 265, 335 f., 469. — Frederik Sophus († 1820), Officer, I 361; II 179. — Frederikke Louise († 1797), g. Rantzau, I 56. — Margrethe († 1794), g. Reventlow, I 157, 388. — Margrethe, Kammerfrøken, I 478. — Otto Ludvig († 1791), Gehejmeraad, I 178, 290. — Sophie Hedevig († 1802), g. m. A. G. Moltke, I 121, 157, (210).
 Raben-Levtzau, Siegfried Victor († 1819), Gehejmekonferensraad, I 36, 394, 415, 478; II 181.
 Radesyge II 69, 142.
 du Radier, J. Fr. Dreux, fransk Forf., II 382, 393.
 Radulf, Biskop i Ribe († 1171), I 160 f.
 Raff, Etatsraadinde, II 7. — Anthoni († 1758), Vice-Borgmester i Kbhvn., I 54.
 Raffadale, siciliansk Gesandt, II 73.
 Rafn, Casper Conrad († 1830), Raadmand i Randers, II 401.
 Ragoczy, ungarsk Fyrste, II 347, 350.
 Rahbek, Charlotte (f. 1783), II 297. — Jacob († 1795), Toldinspektør, I 184, 436; II 50—53, 55, 60, 100, 152, 220, 231, 242, 244, 265, 288, 297. — Johanne, se Riis. — Kirstine Maria, se Geertsen. — Knud Lyne († 1830), Forf., I 149; II 51, 343.
 Raiser, Andreas, Etatsraad, I 246 f., 249 f., 252 ff., 261.
 v. Ramdohr, Sara Margrethe († 1780), g. Berger, II 199.
 Ramshart, Cort Casp. Ulrik, Sørenskriver, II 26. — Mathias Peter, Kancellisekretær, I 127, 484.
 Ramus, Hans († 1773), Fuldmægtig, I 396. — Jacob († 1785), Biskop, I 186, 396; II 280 f., 354. — J. Fr. († 1769), Matematiker, I 15, 19 f. — Jonas († 1765), Justitiarius i Overhofretten, I 48, 107, 146. — Marie, se Schønnebølle.
 Randers I 206, 296, 419, 465; II 108. — Hospital I 30, 300. — Skole II 410.
 Randrup, Student (? Frederik, † 1813, Præst), I 364.
 Randulf, Enevold († 1666), II 387 f.
 Rantzau, Familien, I 91—94. — Greve II 317. — Anna Sophie († 1760), g. Schack, I 18 f., 79, 123, 229. — Berthe Eleonore, g. Levtzau, II 352 f. — Cai († 1792), Gehejmeraad, Vicekansler, I 163, 165, 290, 362. — Carl Adolph († 1814), Amtmand, I 83, 395, 484 (?); II 165. — Chr. († 1765), I 56, 121, 201, 235, 398. — Chr. († 1771), Stiftamtmand, I 109 (?), 117. — Chr. Ditlev († 1767), Officer, Amtmand, I 83, 130, 269, 271, 318; II 252. — Chr. Fred. Ernst, Greve, Hofjærgermester, II 68, 121, 208, 281 f., 287. — Chr. Æmilius, til Rastorff († 1777), Overhofmester hos Enkedronning Sofie Magdalene, I 356. — Christiane Sophie, se Thott. — Ditlev Carl († 1803), Greve, Officer, II 95. — Eleonore Hedvig, se Plessen. — Frederik († 1780), Stiftamtmand, I 141, 271. — Frid. († 1778), Landraad, II 160. — Fred. Siegfr. († 1822), Lensgreve,

- General, II 112. — Frederikke Louise, se Raben. — Hans († 1769), Rigsgreve, I 304, 311. — Johan († 1565), Feltherre, II 116. — Joh. Henr. († 1748), til Børglumkloster, I 26. — Otto Manderup († 1768), Gehejmerraad, I 15, 17, 30, 51 f., 75, 77, 79, 83, 126 (?), 129 (?), 162, 237, 265, 293, 314, 317 f., 324 f., 331, 335 f., 357, 359 f. — Schack Carl til Ascheberg († 1789), Greve, Statsmand, I 29 f., 280 f., 290, 302, 311 ff., 324 f., 328, 332 ff., 401, 403, 405 ff., 415, 417, 439, 441, 447, 453, 455 f., 462; II 87. — Sophie Hedevig († 1775), g. 1. Skeel, 2. Levetzau, I 25, 139; II 48, 58. — Wilh. Adolph († 1734), Greve, I 93. — Øllegaard Frederikke († 1779), g. Schack, L. de Thurahs Stifter, I 26, 28, 30, 39, 68.
- Rantzvig, Anders, Købmand i Helsingør, I 18.
- Ranøe, A. B. († 1801), Læge, II 177 f., 412.
- Raphael, Jøde (1763), I 194. — Jøde (1775) II 26 f.
- Raphael Santi († 1520), Maler, I 279.
- Rappe, F. O. († 1758), Generalløjtn., I 72, 80. — Otto Frid., Kaptajn, I 485.
- Rasch, Nim H., Aarhus A., II 57.
- Rasmus, Etatsraad Lowsons Tjener, I 61. — Fyrbøder i Danske Kancelli, se Sørensen.
- Rasmussen I 16. — Student I 465. — Eggert († 1777), Krigsassessor, II 123.
- Rathlousdal, Hads H., II 319.
- Rausch, Frantz, Købmand, I 163.
- Ravn, Mads († 1636), Borgmester i Køge, II 390. — Peder († 1781), Assistenthusforvalter, II 224.
- Ravnstrup, Tybjerg H., I 18.
- Reedtz, Holger († 1803), til Palsgaard, II 369. — Lucia Emerentia, se Levetzau. — Niels Juel († 1830) til Palsgaard, II (369).
- Reedtz-Thott, Holger († 1797), til Gaunø, II 345.
- Reenberg, Chr. († 1760), Kapellan ved Nicolai Kirke, I 119. — Thøger († 1742), Digter, I 197, 206, 227, 257, 314, 318, 369, 372, 374.
- Reerslef, Bent, Regnskabsfører, I 233, 236.
- Reformerte I 77, 118, 140, 168, 170, 172, 223, 244, 277, 403.
- Regenfuss, F. M. († 1780), Kobberstikker, I 58, 66, 261; II 326.
- Regnard, J. F. († 1709), fransk Dramatiker, I 295; II 28.
- Rehling, Anna Marie († 1763), g. Gude, I 198. — Martha, g. Qvistgaard, II 368.
- v. Reiche I 296. — Eleonore Christine († 1784), g. Bruun, II 185, 243, 323. — Joh. Fred. († 1783), Højesteretsassessor, I 83 (?), 173, 237, 361, 368, 420, 450, 470, 480; II 30, 65, 72, 102, 143, 194 f., 243, 282. — Johan Georg († 1776), hannoveransk Minister, I 199; II 89.
- Reiersen, Andreas († 1785), Præst, II 161. — Catharine Christiane, se Jacobæus. — Catharine Marie († 1819), II 110. — Chr. (†

- 1764), Kommandørkaptajn, I 74, 215. — Fred. († 1784), Holmens Chef, I 286, 339, 409, 429; II 66, 317. — Holger Christian, Kancellideputeret, II 162, 179, 252, 276, 308, 365 ff., 371, 399 f., 404, 408. — Peter († 1773), Toldinspektør, I 436. — Niels Lunde († 1795), Etatsraad, I 387; II 119, 277, 320.
- Reimer (1785) II 329.
- Reinholt, Mr., I 93.
- Reinicke, Johan David, I 306, 314, 316—19, 321, 324, 326, 351.
- Reiske, Joh. Jac. († 1774), tysk Filolog, II 236, 316.
- v. Reitzenstein, Fred. Wolf Carl († 1777), Kammerjunker, II 130. — Wolf Veit Christoph († 1781), Gehejmerraad, I 83, 271, 279, 361; II 118, 130, 135, 195 f., 205, 209 f., 218, 233, 243.
- Rellingen, Holsten, I 309.
- Remmers, Hr., i Meldorf I 227.
- Rendsborg I 12 f., 33, 89, 91, 94, 117, 119, 146, 182, 217, 239, 254, 280, 309, 312 f., 377, 446, 462; II 27, 31, 52, 104, 137, 234. — Kirker I 91, 239, 309. — Neuwerk I 13. — Tøjhus I 91, 309.
- Rennesø, Stavanger Amt, I 479.
- Rentekammeret I 184, 194, 210, 466, 482; II 3, 29 f., 32, 96, 209, 271.
- Rerslev, Løve H., I 21.
- Rersø, Løve H., I 20 f.
- Resen Birk I 62.
- Resens Atlas II 132.
- Resewitz, Fried. Gabriel († 1806), Præst, I 422, 436; II 23.
- Rested, Ole († 1804), Højesterets-assessor, I 451; II 37, 46, 62, 144, 172, 179, 194, 218, 274, 276 f.
- Retraite, Søllerød Sogn, II 17, 76.
- Retzius, Anders Joh. († 1821), svensk Naturforsker, II 355.
- Reuss-Plauen, Beata Antonia Augusta af, g. Berregaard († 1797), I 383 f., 388, 390, 396 f., 400, 411; II 64 ff. — Beata Henriette, Grevinde af, se Söhlenthal. — Heinrich VI, Greve af, II 167.
- Reuzer, Carl Frid. († 1779), Kammerfurér, II 180.
- Revenfeld, Chr. Ditl. († 1794), Kammerherre, II 208.
- Reventlow I 185, 187. — Cai Frederik († 1834), Greve, Statsminister, II 322 f., 386. — Charlotte Amalie, se Holstein. — Charlotte Dorothea, se Plessen. — Chr. Ditlev († 1759), Greve, Kammerherre, I 55 ff., 83, 87, 104, 120, 129, 131, 137 ff., 205, 256, 298 f., 301, 307. — Chr. Ditlev († 1775), Greve, Gehejmekonferensraad, I 120, 122, 152, 154, 161, 166, 237, 449, 470; II 4 f., 7, 9 (?), 30, 32 ff. — Chr. Ditl. Fred. († 1827), Greve, Statsminister, I (152); II 74 (?), 92, 164, 198 (?), 224, 226, 248, 251, 254, 290, 293, 310, 316, 318, 325, 327 ff., 364, 369, 375, 377, 386 ff., 394, 405, 407. — Christiane Caroline († 1762), g. m. Chr. Fr. Holstein, I 40 f., 44, 70, 111, 115, 156 f., 159. — Claus († 1758), Højesteretspræsident, I 17, 27, 30, 32, 34, 37, 50, 55 f., 58 ff., 63, 76. — Conrad Ditlev († 1750),

- Greve, Gehejmerraad, I 12, 138. — Conrad Georg († 1815), Greve, Søofficer, I (152); II 17, 59. — Conradine Augusta († 1809), g. Knuth, I 132, 147, 388; II 17. — Ditlev († 1783), Greve, Gehejmerraad, I 83, 117, 151, 156, 178, 181, 184, 189 ff., 193, 217, 219, 223, 226, 236, 246, 250, 267 f., 274—80, 282, 288 f., 294, 297, 299, 309, 312, 319, 327, 331, 334, 338 f., 346—51, 364, 370, 372—78, 383 f., 388, 392, 399—405, 413, 482; II 8 (?), (44), 74, (83), 226. — Ditlev († 1783), Amtmand i Plön, I 221. — Ditlev Conrad († 1794), Overhofmester, I 268 f., 277, 324, 333 f., 339, 409 (?). — Dorothea Frederikke Benedicte († 1766), g. Isenburg, I 41. — Frederik († 1828), Greve, Diplomat, II 95, 226. — Frederikke Elisabeth († 1787), g. Moltke, I 117. — Frederikke Juliane Christine († 1793), g. Hardenberg, I 138, 142, 156; II 7 f. — Frederikke Louise († 1824), g. 1. v. Gram, 2. Stolberg, I 122, 136, 281, 302; II 105. — Hedevig Ida, se Buchwald. — Ida Lucie, se Plessen. — Ida Margrethe († 1757), g. Knuth, I 19, 46. — Joh. Ludv. til Brahetrolleborg († 1801), I (152); II 138, 295, 315. — Margrethe, se Raben. — Sophie Frederikke Louise Charlotte, se Beulwitz. — Vilhelmine Augusta († 1749), Prinsesse af Slesvig-Holsten-Nordborg-Plön, g. Reventlow, se Vilhelmine.
- Reventlow, Grevskab, Nybøl H., I 120, 152; II 59.
- Reverdil, E. S. François († 1808), Kabinetssekretær, I 267, 282, 300, 322, 325, 334, 437; II 149.
- Reykjavik, Island, II 362.
- Rheder, Elisabeth, se Offenhuusen. — Vilh. Ludvig († 1782), Direktør i Generalpostamtet, I 217, 246, 298, 389, 415, 469, 475, 478; II 18, 44, 48, 81, 84, 114, 120, 141, 166, 190, 197, 222, 228, 236, 252 f., 258, 261, 267 f. — Jvfr. Røeder.
- Rhone, Anton Christoffer († 1774), Præst, I 131.
- Ribe I 45, 78, 104, 110 f., 113, 115, 122, 137, 141, 201, 206, 214, 220 f., 223 ff., 256, 279, 288, 307, 371, 373 f., 380, 480. — Skole I 66. — Hospital I 123. — Amt I 274. — Stift I 98, 160 f., 168, 172, 195, 208, 248, 252, 290, 296, 314, 485; II 29, 166, 226, 355 f.
- Riber, Hans, I 24, 52, 57.
- Richardson, Samuel, engelsk Forf., II 403.
- Richart, Frk., I 67. — Sukkerrefinadør, I 331, 401.
- Riedels, Bogholder, I 185, 187 ff., 191.
- v. Riedesel, Joh. Herm., Forf., I 477.
- Riegels, N. D. († 1802), Historiker, II 339 f., 385, 398, 400.
- Riegelsen I 112. — Auditør I 170. — Toldinspektør I 213. — Maria Catharine († 1780), g. Finckenhagen, II 214.

- Rieppuhr, Fred. Carl († 1781),
 Generalløjtnant, I 84.
- Riesbeck, Joh. Kasp. († 1786), tysk
 Forf., II 341.
- Riese, Konsistorialraad, II 86.
- Riga I 209.
- Riis, hessisk Sekretær, I 30. —
 Mad. († 1764), I 209. — Inger
 Marie († 1780), g. Bruun, I 355;
 II 201. — Jacob († 1784), Kopist,
 II 299, 301, 303, 308. — Johanne
 († 1761), g. Rahbek, I 149.
- Riisbrigh, Børge († 1809), Profes-
 sor, I 381; II 199.
- Rimbart, Ærkebispe af Hamburg-
 Bremen († 888), I 111, 113, 412.
- Rindom, Niels, Jordbesidder, I 132.
- Ring, Jørgen († 1790), Major, Gods-
 ejer, I 370. — Willum I 20 f.
- Ringkøbing I 150, 200; II 183.
- Ringsted I 49, 313, 398, 437; II
 161, 274, 294, 391. — Postmester
 I 6. — St. Hans Kirke I 276. —
 Amt I 9. — Landsting se Sjæl-
 lands Landsting.
- Ringstedkloster, Ringsted H., I 12.
- Ringstedvejen, Kort over, II 332,
 351.
- Risør, Norge, I 249; II 173.
- de la Roche, Marie Sophie, For-
 fatterinde, II 405, 413.
- de la Rochefoucault, Hertug, I 370.
- Roche-Gallichon, Landraad, II 267.
- Rodney, engelsk Admiral, II 201.
- Roerslev (1769) I 364.
- du Roger, André († 1759), Litterat,
 I 99 f.
- Rogert, Ditlev Ludvig († 1813),
 Landsdommer, II 96, 139, 149,
 263, 292, 332.
- Rohan, Kardinal, II 366.
- v. Rohde, Jacob Friedr., Greve,
 prøjsisk Gesandt, II (280), 339.
- Rollin, Charles († 1741), fransk Hi-
 storiker, I 317, 319 f., 322 f., 461.
- Rom I 143; II 206.
- Romerige, Akershus Amt, Nedre
 I 315; Øvre I 165.
- Romsdal, Norge, I 231, 264.
- Rorarius, Hier., Forf., I 268.
- Rosa, Salvator († 1673), italiensk
 Maler, II 424.
- Rosborg, Anna Abrahamsdatter de
 Voss, I 134, 142. — Jacob I 134.
- Rose, Frue († 1776 ?), II 74. —
 Christopher Pauli († 1784), Skue-
 spiller, I 238, 241. — Mette Ma-
 rie († 1819), g. Schiørring, Skue-
 spillerinde, I 237—41.
- la Rose, Herman, Kobbersmed i
 Kbhvn., I 21.
- Rosencrone, Agnete Marie, se
 Hielmstjerne. — Edvard Londe-
 mann de († 1749), Biskop, I 88.
 — Hans Christopher Londemann
 de († 1774), Konferensraad, II
 23, (37), 60. — Marcus Gerhard
 († 1811), Greve, Statsminister, I
 470, 472; II 37, 51, 61, 67 f., 165,
 189, 192, 205, 209, 211, 213, 215,
 218, 225, 249, 260, 262, 264, 268,
 277, 281, 290, 297, 302, 306—10,
 312.
- Rosenkrantz I 126, 129 f., 142. —
 Slægten i Norge II 369. — Bir-
 gitte Sophie († 1769), g. Gabel,
 I 147, 375. — Charlotte Ama-
 lie, se Skeel. — Fred. Chr. (†
 1802), Statsminister, I 58, 87 (?),
 158, 179, 204, 206, 213, 221, 233.

- 247, 255—58, 269, 285, 306 f., 321, 335, 348—51, 357, 369, 373, 389, 391, 401, 408, 413 f., 420, 483; II 14, 48, 67, 104, 178, 195, 309—13, 375, 412 f. — Holger († 1785), Baron, Gehejmerraad, I 322, 361, 363; II 342. — Iver († 1745), Gehejmerraad, I 432. — Margrethe Caroline († 1786), g. 1. Plessen, 2. Schulenburg, I 38. — Mogens († 1763), Gehejmerraad, I 104. — Mogens († 1778), Højesteretsjustitiarius, I 30, 54 (?), 104, 106, 113 (?), 126, 136, 221, 235 ff., 277, 299, 329, 356, 359; II 164. — Niels († 1824), Diplomat, Statsminister, II 370, 377. — Werner († 1777), Gehejmerraad, I 147, 221, 343.
- Rosenkrantz-Levetzau, Iver († 1787). Kammerherre, Højesteretsassessor, I 285, 336, 356, 413; II 48, 53, 112, 143, 172, 177 f., 194, 275, 390. — Juliane Sophie, se Wedell-Wedellsborg.
- Rosenquist, Maria Christine, g. Holst, II 37.
- Rosenstand-Goiske, Marie Anna Sophie († 1825), g. Kall, II 23. — Jens († 1777), Præst, I 439, 477. — Marie Benedicte, f. Kneynl († 1779), I 396 (?). — Peder († 1769), Professor, I 127, 133, 188, 304. — Peder († 1803), Dramaturg, Jurist, II 177 (?), 270, 398.
- Rosenørn, Cecilia Andrea, se Krabbe. — Mette Pauline († 1811), g. Schack, II 85, 87, 205, (220). — Peder († 1790), Stiftamtmand, I 182, 289, 304; II 53, 107, 198, 205, 207 f., 254, 262, 356, 403 f.
- Poul († 1829), Kollegiedepu-
teret, Stiftamtmand, II 144, 224.
- Roskilde I 32, 88, 95, 108, 177, 188, 211, 214, 222, 236, 249 f., 256, 289, 313, 315, 317, 330, 340, 359, 380, 385, 397, 404, 408; II 135, 148, 161, 175, 186, 311, 392. — Magistrat I 19, 216. — Domkirken I 179, 191; II 266, 350. — Vor Frue Kirke I 167. — Skole I 79, 121, 211; II 336, 414. — Duebrødre Kloster I 63. — Jomfrukloster II 64 ff., 315. — Amt I 63, 307, 427; II 67, 382.
- Roskildevej I 241; II 105, 258.
- Roskilde Kro, Smørum H., I 196, 343, 359.
- Ross, Alexander († 1792), General-
krigskommissær, I 332. — Anna
Christiane, se Judichær. — Ma-
rie Elisabeth († 1824), g. Hemert,
II 258.
- Rosset, Claudi († 1767), Legatstif-
ter, I 291, 338 f., 343 f., 346 ff.,
350 f., 354, 369. — Philippine I
338, 343, 346—51, 354, 369.
- Rossignol, venetiansk Virtucs, I
376.
- Rosted, Hans Jensen († 1776),
Præst i Herfølge, I 100.
- Rostgaard, Frederik († 1745), Ge-
hejmearkivar, II 239.
- Rothe, Andr. Bjørn († 1840), jur.
Forf., Embedsmand, II 279. —
Casper Peter († 1784), hist. og
jur. Forf., II 57, 67, 86. — Tyge
Jesper († 1795), hist. og filosof.
Forfatter, I 103, 107, 131, 163,
204, 251, 296, 298, 321, 427, 433,
435, 452, 467; II 66, 103, 135,

- 189 f., 193 f., 197, 214, 218, 222 f., 274, 279, 310, 327, 339, 357.
- Rotkirk (Rotkiær), stjernekyndig, I 140, 211.
- Rottbøll, Chr. Friis († 1797), Læge, Botaniker, I 32, 49, 54, 143, 147, 149, 167, 172, 203, 208, 212 f., 215, 235 f., 244, 264, 296, 298, 302 ff., 321, 323, 325, 327, 336, 340, 342, 348 (?), 352—56, 361 f., 364, 366, 370—73, 377, 380—84, 386 ff., 390—93, 397, 405, 410—13, 416, 422, 446, 451, 460, 469, 471, 475, 481, 484; II 12, 36 ff., 67, 74 f., 112, 123, 127, 146, 150, 167, 177 f., 195, 240, 265 ff., 270, 274, 282 f., 308, 312, 320, 322, 348, 383, 391. — Chr. Michael († 1780), Biskop, I 109, 303, 413, 416, 427; II 134, 214. — Johanne Elisabeth (f. 1772), I 446. — Johanne Elisabeth, se Mangor. — Ursula, se Schnabel.
- Rouen, Frankrig, II 290.
- Rousseau, Jean Jacques, I 311, 400; II 348, 351.
- Rud, John, II 221.
- Rudegaard, Søllerød Sogn, II 233.
- Rudersdal, Søllerød Sogn, II 40.
- Rudkøbing II 411.
- Rugaard, Skovby H., II 55.
- Rumohr, Ditlev Christian († 1808), Søofficer, Amtmand, I 107, 140, 285 f., 324, 373, 437; II 56. — Johann Rudolph, Konferensraad, II 112.
- Rundforbi, Søllerød Sogn, I 255.
- Rungsted, Lyng-Kronborg H., I 151, 184 f., 247, 249 f., 252, 254, 256, 478.
- Rungstedgaard, Lyng-Kronborg H., I 256.
- Rusland, Russerne, I 57, 64, 67, 70, 72, 107, 154, 160, 164, 166, 222, 230, 252, 324, 355 f., 372, 374, 377, 379, 386, 403, 406, 412, 460, 475; II 66, 80, 144, 150, 176, 202, 226, 291, 294, 316 f., 417. — Storfyrstinde, se Vilhelmine.
- Russ (?) (1760) I 108.
- Ryberg, Mad., Husbestyrerinde, I 251 f., 333. — Christen († 1796), Justitsraad, II 187. — Henrich, I 19 f. — Joh. Chr. († 1832), Etatsraad, II 343 (?). — Niels († 1804), Handelsmand, I 226, 249, 274, 296 ff., 301, 304, 316, 318, 321, 323, 325, 328, 331, 335, 337, 339, 341 f., 357, 379, 392, 422, 436; II 17, 48, 51, 55, 58, 62, 73, 142, 185, 187, 209, 343.
- Rüde, Anton Christoph († 1815), Maler, II 175.
- Rye, Voldborg H., II 29.
- Ryfylke Fogderi, Stavanger Amt, I 204, 207, 248, 262, 270, 363.
- Rysensten Birk II 397.
- Rødby I 114; II 17, 255 f.
- Røding(?), svensk Kommissær (1775), II 52.
- Rødkilde, Salling H., I 437.
- Rødovre, Sokkelunds H., II 25, 320.
- Røeder (Rheder), Chr. Fred. († 1767), Kammerjunker, Hofjægermester, I 30, 117.
- Rømeling, Adelgunde († 1769), I 372. — Edele Dorothea, se Scheel. — Hans Henrik († 1775), Admiral, Statsminister, I 54, 221, 244, 246, 251, 275, 278, 285 f., 372,

- 392, 405 f., 448, 450, 458, 464, 473, 478, 485; II 1, 6, 11 f., 23, 28, 45, 50, 53 f., 60, 123. — (? Just Conrad, † 1819), Kaptajn, II 48. — Margr. Dorothea († 1802), g. Buchwald, II 54, 176.
- Rømer, Ole Christensen († 1710), Astronom, I 174, 191, 266.
- Rømø (Romø) I 259.
- Røn, Poul, Præst i Frederiksstad, II 259.
- Rønne I 123, 455, 464.
- Rønnebæksholm, Hammer H., I 142, 146, 177, 183, 220.
- de Roepstorff, Gottfried Christopher († 1789), Generalmajor, I 466 (?). — Ulrich Wilhelm († 1821), Generalguvernør, I 326 ff., 432; II 275.
- Røraas, Norge, II 92, 327.
- Rørbye, Jørgen Hatting († 1802), Præst, II 183, 202.
- Rørdam, Mad. († 1771), I 430. — Holger Nielsen († 1783), Provst, II 285. — Peder Bering († 1791), Løjtnant, II 36 (?).
- Røre (Asker), Akershus Amt, I 195.
- Røring, Christiane Fridrique, I 33. — Eric, Studiosus, I 33.
- Røtting, Bendix, Præst, I 479.
- Saaby Sogn, Voldborg H., I 9; II 5, 217.
- Saabye, Hans Rudolph († 1817), Købmand, II 339.
- Sachsen I 22, 30, 47, 109.
- Sachsen-Gotha, Prinsesse af, se Augusta.
- v. Sacken, Carl, russisk Gesandt, II 218, (280), 302.
- Saffy, Marokko, I 62.
- Sahl, Laurits († 1805), Professor, I 248, 251, 386; II 215, 230.
- Sainovicz, Johann, Astronom, I 380—84, (386), 387—92, (393, 395 f.), 397.
- de Saint-Germain, Claude Louis († 1778), Generalfeltmarskal, I 129, 139, 159, 183—86, 200, 208, 216, 232, 300, 311 f., 325 f., 334, 441, 454; II 51, 332, 344. — Joseph Maria (Grev Welldona) († 1785), II 171, 347, 350.
- Saksild, Hads H., I 225.
- Saksøbing I 249, 371, 414.
- Salchow, Ulrich Christoph († 1786), Fysikus i Meldorf, I 367.
- v. Saldern, Caspar († 1786), Statsmand, I 327, 335; II 7.
- Sale, Marokko, I 317.
- Salling I 82.
- Sallust, romersk Historieskriver, I 484; II 72 ff., 417, 419.
- Salten, Rasmus Rasmussen († 1762), Amtsforvalter, I 18, 20, 167.
- Saltholm, Ø, Sokkelunds H., I 124; II 103.
- Salzau, Holsten, I 133.
- Saltø, Ø. Flakkebjerg H., I 67.
- Salvesen, Aanon, Toldkontrollør, II 386, 388.
- Saly, Jacques François Joseph († 1776), Billedhugger, I 295, 348.
- Sames, Carl Vilh. († 1789), General, I 419, 427, 441, 444; II 118.
- Samsø I 129.

- St. Annæ Ordenen II 10.
- St. Christophe, Vestindien, II 90.
- St. Croix, Vestindien, I 46, 58, 63, 66, 72, 74, 99, 114, 117, 120, 125, 140, 145, 162, 201, 215, 223, 225, 231, 252, 276, 287, 294, 302, 315, 324, 353, 356 f., 359, 362, 375, 378, 400, 408, 424, 463, 472; II 31, 46, 52, 90, 108, 120, 163, 217, 232, 275, 348, 357.
- St. Ib og St. Jørgensbjerg, Sømme H., II 56.
- St. Petersborg I 406, 439; II 170.
— Videnskabernes Selskab I 24.
- St. Thomas, Vestindien, I 326, 423.
- Sandberg, Missionær, II 67. — Norsk Præst II 113. — Student II 243. — Christian, Krigskommissær i Norge, II 75, 93, 108. — Erik († 1782), Kaptajn, II 252. — Mogens († 1781), Klokker, I 127; II 227.
- Sandbjerg, Lyng-Kronborg H., I 382.
- Sandby, Tudse H., I 18 f., 412.
- Sandbye (1783) II 270. — Skipper I 184—87, 213.
- Sanddrue, Erik Jørgen († 1802), Stadsbedemand i Kbhvn., II 1.
— Peter Hersleb II 1.
- Sandvig, Bertel Chr. († 1786), Forf., II 215, 238, 269, 297, 357, 359, 362.
- Sandøe, Jens († 1817), Præst, II 177 f.
- Sarpsborg, Norge, I 275.
- Sarpsfossen, Norge, I 47; II 30.
- Sarti, Guiseppo († 1802), Komponist, I 393, 449; II 28 f., 39.
- Saurus, romersk Bygmester, I 143.
- Savona, Italien, I 293.
- Saxe, Henrik († 1833), Kancellisekretær, II 282. — Peder, Tjener hos Hielmstjerne, II 203 f., 212.
- Saxesen, Peder († 1788), Amtsforvalter, I 289, 316, 396.
- Saxo, Historieskriver, I 173; II 50, 237.
- Saxo, Niels († 1784), Overinspektør, II 313.
- Saxtorf, Eckernførde H., I 90.
- Saxtorph, Christine Amalia (f. 1778), II 158. — Hans Chr. († 1787), Rektor, II 158, 391. — Matthias († 1800), Accouchør, I 416; II 20, 55, 58, 61, 115, 158 f., 166, 213 f., 219 f., 226, 231, 246, 251 f., 257, 276, 336, 385 f., 403, 406. — Peter († 1803), Præst, II 5, 158, 179, 217, 325, 335.
- Scaglia, Lesisabeta Carol. Chalia, Mad., I 315.
- Scalabrini, Paolo († 1803), Musiker, I 453; II 29.
- Scaliger, Josef Justus († 1609), Filolog, II 159.
- Scavenius, Anna Elisabeth († 1774), g. Dreyer, II 13 f. — Frederikke Christiane († 1796), g. m. D. de Thurah, I 379, 484; II 72, 204, 273. — Hans († 1800), Krigsraad, I 174.
- v. Schacht, Johan Henrik († 1780), Officer, II 95.
- Schack, Løjtnant i Garden, I 68. — Anna Sophie († 1802), g. Stafeldt, I 56, 349. — Anna Sophie, se Rantzau. — Christoph Ernst († 1782), Kammerherre, II (59). — Engel Carl Ernst († 1811),

- Overhofmarskal, I 441, 448; II 27, 59, 72, 75, 84 f., 87, 93, 123, 126, 147, 181, 196, 224, 281, 309. — Fred. Chr. († 1790), Greve, Godsejer, I 75, 77, 123, 176, 186 ff., 194, 196, 199; II 165, 369. — Frederikke Anna Sofie, g. Brockdorff, I 28. — Hans († 1796), Greve, Gehejmemaal, I 23, 58, 78 f., 115, 341, 378 (?), 387 (?); II 181. — Mette Pauline, se Rosenørn. — Ulrikke, se Moltke.
- Schack-Rathlou, Dorothea Sophie († 1778), g. Haxthausen, II 17, 136. — Joachim Otto († 1800), Statsmand, I 80, 104, 156, 236, 268, 306, 333 f., 337 (?), 339, 370, 387 (?), 392, 406, 409, 413, 425, 448 ff., 458, 460, 462, 464, 470, 474, 476 f., 483, 485; II 3, 5 f., 9, 11, 15, 17, 21, 26, 30, 32, 41, 43, 53 f., 65, 67, 71, 77, 80, 82 ff., 90 ff., 103, 106, 115, 117–21, 128, 133, 135, 143, 147, 154, 156, 166, 172, 180, 185 f., 194, 199 f., 205 f., 210, 212, 214 f., 219, 229 ff., 234 f., 237, 251, 255, 259, 261, 263 f., 284–87, 292, 294, 296, 308–11, 319 f., 344 f., 364, 370, 372, 375 f., 394, 396, 404 f., 408, 411 f. — Øllegaard Dorothea, se Juul.
- Schack, Skib, II 80.
- Schackenborg, Slesvig, I 259, 354, 383, 385, 388.
- Schade, Clemmen († 1765), Professor, I 48, 233. — Frands Henrik († 1776), Præst i Rødby, I 114. — Georg († 1795), Advokat, Forfatter, I 127, 133.
- Schaffalitzky de Muckadell, Albrecht Christopher († 1797), Oberst, Gehejmemaal, I 333. — Frederikke Louise († 1786), g. Levetzow, I 264. — Jac. Fr. († 1776), Officer, I 200 f.; II 81.
- Schalck, Henr. Nielsen, Skoleholder, II 116. — Ane Kirstine II 116.
- Schaltz, Peder († 1786), Sognepræst i Herstedøster, II 5.
- Schanche (Schancke), Student, I 458. — H., Landmaaler, II 89, 91, 170, 282, 398. — Jens, Lagtingskriver, I 60.
- Scharffenberg, Chr. Rud. († 1782), Arkivar i udenlandske Departement, II 265.
- Scharling, Johs. († 1838), Herredsfoged, II 169, 362, 393.
- Schasz, Embedsmand, Slesvig, I 90.
- Schavland, Aage, Feltpræst, I 190.
- Schebye, Alexander Hansen († 1793), Præst, II 148.
- Scheel, Birthe († 1787), g. Brockenhuus, II 395. — Charlotte Amalie, se v. Plessen. — Charlotte Louise, Grevinde, se v. Plessen. — Edele Dorothea († 1782), g. Rømeling, II 54, 123. — Hans Jacob († 1774), Oberstløjtnant, I 241. — Jørgen († 1786), Greve, Overkammerer hos Prins Frederik, I 34, 37, 57, 108, 134, 254, 394, 409; II 4, 64 f., 90, 107, 149 (?), 151, 178, 197, 377, 395. — Lucie Charlotte († 1839), g. Sehestedt Juul, II 197. — Jvfr. Skeel og Plessen.
- Scheidt, Chr. Ludv. († 1761), tysk Historiker, I 23.

- Schelenborg, Bjerger H., I 203.
- Schenck von Winterstedt, Chr. Ludv., Baron, Kammerjunker, Ritmester, I 36, 75. — Sophie Agnes, Baronesse, se v. Ples- sen.
- v. Scherewien, Carl Leopold († 1779), Kaptajn, Landsdommer, I 100, 104, 109, 112–15; II 69, 114, 132. — Margrethe Marie, se Fal- sen.
- Schiermann, Hans († 1796), Soren- skriver, I 125, 186, 236, 252, 268, 466.
- Schiernbeck, Christine, g. Bildsted, II 193.
- Schierning se Tscherning.
- Schifter, Anne Marie, g. m. I. N. Junge, II 331.
- v. Schilden-Hvitfeldt, Hans H. F. († 1816), Hofmand, Kammerde- puteret, I 432; II 107, 115, 224, 251, 275, 295, 308.
- Schimmelmann, Caroline Adelheid Cornelia († 1826), g. Baudissin, Forfatterinde, II 69. — Caroline Tugendreich, f. Friedeborn († 1795), Grevinde, I 417; II 100. — Frederikke Juliane († 1817), g. Reventlow, II 95, 100. — Fred. Traugott († 1778), Kammerherre, II 160. — Heinrich Carl († 1782), Greve, Statsmand, I 143, 152, 154 f., 161, 172 f., 181, 301, 310 f., 327, 331, 334, 337 ff., 380, 389, 398, 407, 415, 428, 460 f., 466, 474; II 9 (?), 11, 24, 51, 95, 149, 162, 170, 176, 212 (?), (215), 248, 261, 302. — Heinrich Ernst († 1831), Greve, Statsminister, I (327, 389), 484; II 22, 35, 92 f., 95, 125, 138, 181, 198 (?), 215, 251, 290, 293, 315, 325, 336, 339, 351, 364, 411. — H. L. E. († 1793), Generalmajor, Guvernør i Vestindien, II 219.
- v. Schindel, Christiane, se Lee- gaard. — Conrad († 1794), Kon- treamiral, I 152, 171, 213, 229, 233 f., 286, 315, 327, 422; II 34, 56, 58, 75, 78 f., 94, 100, 209, 313. — Peter Nicolai († 1824), Ma- rinekaptajn, I 233.
- Schiønning, Gerhard († 1780), Ge- hejmearkivar, I 72, 74, 131 f., 204, 206 f., 209, 235, 249, 271 f., 353 ff., 369, 380 f., 398, 444, 461, 474; II 10 f., 36, 44, 47, 49, 53, 55 f., 70, 76, 82, 89, 91 f., 94, 96 f., 102, 105, 108 f., 129, 131, 136, 138, 141, 144, 148, 151, 153, 156, 165, 169, 179, 187, 191, 194, 197, 201, 203 f., 240. — P. C. († 1813), Søofficer, II 239. — Schiør- ring, Niels († 1798), Musiker, II 29.
- Schjøth, David († 1779), Præst, Mag., I 243, 456; II 126, 152, 173, 175, 179, 183, 187 f., 198 f., 209, 216.
- Schiøtt, Fuldmægtig, I 183. — Ag- nete († 1779), g. Lunding, II 172. — Balthazar († 1810), Raadmand, I 423. — Preben († 1782), Præst ved Frue K. i Kbhvn., I 364, 405.
- Schlanbusch, Th. Georg († 1829), Kammerjunker, senere Amtmand, II 272.
- Schlegel, Augusta Amalie, se v. Jessen. — Christopher Wilhelm v. († 1759), Hofmester, Kammer-

- herre, I 57, 101. — Joh. Fr. Wilh. († 1836), Retslærd, II 160 (?). — Johan Heinrich († 1780), Historiker, I 220, 234, 245, 251, 268, 300 f., 386, 406 f., 425 f.; II 7, 32, 56, 68, 70, 91, 94, 98 f., 105, 131 f., 148 ff., 157, 159 ff., 163 f., 167 ff., 173, 176, 188 f., 194, 197, 199, 204, 207, 209 f., 258 (jvfr. 428). Schlesien I 29.
- Schleth, Ditlev († 1790), Deputeret, II 39, 94, 129, 226, 329. — Henrik, Kammertjener, I 448.
- Schmettau (Schmettow), Carl Jac. Valdemar († 1821), Rigsgreve, I 265; II 145. — Dorothea Eleonore († 1818), g. Stemann, II (128), 131, 134, 161. — Herman Valdemar († 1785), Rigsgreve, General, I 84, 213, 277, 297 f., 301 f., 311, 334, 456; II 259, 349, 383. — Margrethe Vilhelmine († 1808), Hofdame, I 479; II 118, 123, 127 f., 156, 203, 206, 230, 236. — Samuel Leopold († 1830), Amtmand, I 178, 279.
- Schmettau, Præst, se Schmitto.
- Schmidt, Jfr., II 272. — Glarmester i Kbhvn. II 119. — Møller i Kbhvn. II 2. — Bodil, g. m. Degn i Søllerød N. G. Müller, II (45). — Caspar Gottlob († 1795), Højesteretsadvokat, II 140. — Christen († 1804), Biskop, I 364 (?), 483; II 6, 11 f., 69. — Chr. († 1787), Kancellisekretær, I 8, 316, 324, 346, 423; II 385. — Christoph Otto († 1779), Tolder i Nyborg, I 88, 338. — Gottfried († 1773), Apoteker i Horsens, II 25. — Johan Ernst Erich († 1774), Generalauditør, I 228, 286, 448, 461 f.; II 11 f. — Peter Nissen I 254 ff., 258—62, 267, 298 f., 301, 304 f., 307, 314, 316, 319. — Jvfr. Smidt, Smit, Smith.
- Schmitto, Frederik Carl († 1833), Præst i St. Magleby, II 358.
- Schnabel, Ursula († 1767), g. Rottbøll, I 297.
- Schneider, Abraham († 1795), Handelsmand, II 1, 55, 119, 276, 289.
- Schnell, Claus Jørgen († 1783), Generalmajor, I 328, 333. — Jacob, Jernværksejer, II 77, 172 f., 198, 238, 346, 368, 390.
- Scholten, Jobst Gerhard († 1786), General, II 118.
- Schoppen, Johan, I 140.
- Schou, Tømmerhandler, hans Enke, II 304. — Jacob Henrik († 1840), Jurist, II 52, 159, 219. — Vibeke († 1820), g. Brünnich, II 62.
- Schouboe, Chr. de († 1789), Stiftamtmand, I 34, 234 (jvfr. II 427), 235, 352, 397; II 15, 205, 408. — Christiana († 1745), g. Eichel, I 1. — Oluf Borch de († 1763), Stiftamtmand, I 2, 15 f., 48, 50, 53, 66, 69 f., 84. — Peder († 1777), Lektieholder, Filolog, II 59.
- Schougaard I 39. — Jacob, Amtsforvalter, I 329. — Jens, Tjener hos Hans Borch, II 169.
- Schouw, Niels Nielsen († 1797), Præst, II 147.
- Schow, Cathrine Marie, se Suhr. — Christen († 1806), Kancellideputeret, I 136, 139, 159, 186,

- 203, 451 f., 486; II 9, 23, 58, 74, 97, 113, 144, 151, 162 f., 179, 193, 197, 199, 206, 228, 236, 252, 254, 288, 316, 328, 333, 337, 340, 345, 384, 387, 388 (?), 399 f., 403 (?), 404; hans Broder II 196. — Laurids Nielsen († 1789), Lektieholder, Klokker, I 244, 250 f., 295, 322, 369, 374 f., 411, 434, 454; II 76, 89, 91, 99, 111, 132 f., 139 f., 148, 151, 157, 165, 169, 197, 201, 203, 223, 227 f., 230, 249, 254, 266, 268, 299, 306, 354, 359, 388 (?), 403 (?), 421. — Niels Iversen († 1830), Filolog og Arkæolog, II 140, 150.
- Schreck, Traktør, II 199.
- Schreeb, Joh. Georg, Premierløjtnant, II 176.
- Schröckh, Joh. Matth. († 1808), tysk Historiker, II 139, 294.
- Schröder, Christopher († 1813), Præst, II 129. — Georg Christoph, Generalauditor, I 31, 33, 76, 246. — (? Joh. Chr., Kammertjener) I 14. — Werner († 1758), Justitsraad, I 39, 54.
- v. Schrödersee, Frk., II 250. — Frid. Chr. († 1767), I 326. — Joh. Chr. († 1772), Generalpostdirektør, I 221, 304, 319, 326, 363, 447, 459, 463; II 22. — Sophie Magdalene († 1801), g. Holmskiold, I 398, 414; II 167.
- Schubart, Kornet, I 110. — Anna Sibylle († 1828), g. Reventlow, II 138. — Carl Rud. († 1759), Deputeret i Generalkommissariatet, I 61, 97, 100. — Caroline Rudolphine († 1798), g. Løvenskiold, II 138. — Charlotte († 1816), g. Schimmelmann, II 138.
- Schubothe, Johan Heinr. († 1828), Boghandler, II 256.
- v. d. Schulenburg, Frederikke Louise, se Knuth. — Johan Henrik († 1791), Greve, Officer, I 170, 221, 351, 354; II (63), 149, (207), 381, 410 f. — Werner († 1810), Greve, Diplomat, II 112. — Wulf Diedrich († 1803), Greve, I 38, 122, 361, 438.
- Schulin, Catharina Maria, se Møsting. — Elisabeth Susanne († 1758), Komtesse, I 58. — Frederik Ludvig († 1781), Greve, I 482; II 236. — Johan Sigismund († 1750), Statsmand, I 398. — Sophie Hedevig, se Warnstedt.
- Schultz, Hattemager, II 51. — Christine († 1788), g. Pauli, II 404. — Johan Frederik († 1817), Bogtrykker, II 353, 417.
- Schultze, Hieronymus Johan († 1803), Krigsdeputeret, I 31, 100, 200, 206, 289, 300, 336, 406, 443, 461, 472; II 7, 12 ff., 23, 25, 27, 29, 75, 83, 85 f., 137, 187, 198, 211, 214, 226, 251. — Chr. Ernst Wilberg († 1819), naturhist. Forf., II 350.
- Schumacher, Forpagter, I 385. — Snedker i Rendsborg I 117. — Andreas († 1790), Kabinetssekretær, I 166, 252, 294, 325, 333 f., 343, 402 f., 408 f., 411, 413 f., 419, 421, 423—52, 454 f., 459, 461 ff., 466 f., 470; II 92, 188. — Cornelius († 1777), Toldinspektør, I

- 230, 245, 436. — Jens Reimert († 1774), Regeringsraad, I 245. — Marie, se Schønnebølle.
- Schummel, Joh. Gottl. († 1813), tysk Forf., II 376.
- Schuster, Bertram Samuel, vestindisk Planter, I 46, 147.
- Schuwalow (1761) I 145 f.
- Schwabe, Joh. Friedr., Lagmand, II 402.
- Schwanitz, Bartholomæus Henrik Tobias († 1773), Kirurg, I 480.
- Schwartz, Johan Gottlieb, Klejnsmed, I 237.
- v. Schwartzkoppen, Charlotte Philippine Antoinette, g. 1. Holstein, 2. Kalckreuth, II 359.
- Schwensen, Henrik Paridon († 1788), Provinsialkirurg, I 168.
- Schwerin, Tyskland, I 98.
- Schwindt († 1781) II 242.
- Schwöbber, Hannover, I 45.
- Schyth, Andreas († 1772), Præst, I 465; II 347. — Niels († 1825), Præst, Dr. theol., II 347.
- Schytte, Andreas († 1777), Professor ved Sorø Akademi, I 234; II 124. — Niels († 1811), Magister, I 85.
- Schütz, Chr. Ludv. († 1812), Kancellideputeret, I 215, 254, 354, 366, 382, 421; II 18, 67 f., 95, 138, 154, 165, 187, 206, 285 f., 309, 329–32, 364, 366 f., 379.
- Schæffer, jun. (1788), II 414. — engelsk Springer I 26, (27). — Diderich, Hofsnedker, I 39 (?), 227 (?). — Frederikke, se Wienken. — Frid. Chr. († 1813), kgl. Berider, II 291, 293, 315. — Magdalene Margrethe, g. Bærens († 1808), Blomstermalerinde, II 250, 291, 294.
- Schæffergaarden (Jægersborghus), Gentofte Sogn, II 233, 370.
- Schøller, Cecilie Christine, Gehejmæraadinde, se Frølich. — Friderich († 1788), Oberstløjtnant, I 339. — Johan († 1792), Kammerherre, Diplomat, II 59, 158 f. (?), 373, 378.
- Schøn, Mad., I 349.
- Schønberg, Student (1778), II 142. — Student (?) (1785) II 353.
- Schönemann, Christiane Louise, se Dauw. — Mariane Cathrine, se Junge. — Peter, adlet Gyldenskjold († 1803), Kaptajn, I 38, 52, 76, 112, 127, 130 f., 192; II 180, 230, 249.
- Schönfelt, Johan Fred. Siegfred († 1799), Amtmand, I 134, 478.
- Schönheyder, Joh. Chr. († 1803), Hofpræst, Biskop, I 421 ff.; II 21 f., 106, 176 f., 198, 219, 240, 262 f., 266 f., 270, 275, 279, 285, 287, 298, 306, 311, 320, 333, 336, 386, 388, 392 f., 404, 408, 416. — J. F. G. († 1850), Rentekammerdirektør, II 393. — Joh. Henr. († 1831), Læge, II 129, 134. — Joh. Martin († 1831), Jurist, I 462; II 100 f., 153 (?), 177, 252, 275, 305, 386.
- Schønnebølle, Marie, g. 1. Ramus, 2. Schumacher, I 385.
- Seckman, Diderik († 1743), Højesteretsjustitiarius, I 85. — Joh. Gust., Højesteretsassessor, I 3 f., 7 f., 15; hans Broder I 8.

- Seeberg, Præst, II 154.
- Seedorf, Holsten, II 295.
- Seehus, Hans Michael († 1784), Præst i Saksild, I 225, 230.
- Seerup, Matthias Worm, I 416. — Petrine Christiane, I 416.
- Seeth, Süderstapel S., Slesvig, I 118.
- Segeberg, Holsten, I 78, 147, 160, 311 f., 452, 467.
- Sehested, Frants Vilhelm († 1787), Officer, I 466. — Johan Frederik († 1785), General, I 202; II 12, 72. — Knud Gyldenstjerne († 1758), Generaløjtnant, I 58. — Mette († 1779), Priorinde, II 66. — Poul (c. 1640), Oberstløjtn., I 93. — Sophie Agnete († 1787), g. Berregaard, II 99, 383.
- Seidelin, Søren († 1798), Generalauditør, I 20 f., 170 (?), 215. — Jvfr. Brinck-Seidelin.
- Seidlitz, Chr. Gotthold († 1796), Professor, I 159.
- Seiling, Hans (1760), I 125.
- Selby, Birgitte, se Borre. — C. A. († 1823), Baron, Handelsmand, II 115, 117, 120, 122, 132 f., 140, 213, 259.
- Selsø, Horns H., I 133, 289 f.
- Seminarium Fredericianum, se Bergen. — Lapponicum, se Trondhjem.
- Seneca II 78 f., 159.
- Sevel, Mad., I 342; II 53. — Fred. Chr. († 1778), Generalauditør, I 48, 229, 247, 253, 255, 259 f., 262, 273, 275, 287, 291, 299, 304 ff., 324, 329 f., 339 f., 346, 354, 359, 361, 367 f., 370, 384, 420, 424, 428, 447, 450, 452, 454, 456, 461, 468, 470, 473, 478; II 1, 22 f., 28, 30, 33, 35, 39, 45, 48, 65, 72, 75, 102 f., 122, 131, 140, 143, 160, 189, 277. — Hans Just († 1783), Løjtnant, II 278. — Iver Hofman, Byfoged i Kristianssted (Vestindien), I 362. — Johanne Marie († 1788), g. Kofod Ancher, II 138, 278, (415).
- Severin, Carl, Fuldmægtig, II 331, 358.
- de Seigné, Madame († 1696), II 359.
- Seyfart, Carl Fred. († 1772), Kommandør, I 285.
- Sheridan, Rich. Br. († 1816), engelsk Dramatiker, II 305.
- Shetlandsøerne II 387.
- Sibirien I 166.
- Sidelmann, Præst, I 454.
- Sidse, Husmandskone i Nærum, II 20 (jvfr. 428), 425.
- Sidy Mahomet Aga, tripolitansk Gesandt, I 37, (38).
- Siebenbürgen I 387, 411.
- Siersted, Hans, Forvalter, I 18 f.
- Siewers, Anna Dorothea († 1811), g. Winsløw, I 73.
- Sigersted, Ringsted H., I 8, 14.
- Simolin, Johan, russisk Gesandt i Kbhvn., I 478.
- Simonsen, Anna Sophie († 1802), g. de Cederfeld, II 82. — Hans († 1768), Amtmand, I 304; II 34.
- Simrishavn (Cimmershavn) II 49, 56.
- Sinai II 265.
- Sinding, Poul Chr. Hansen († 1786), Præst, I 452, 467.
- Sitten Jernværk, Akershus Amt, I 401.

- Siverud, Johannes († 1783), Præst i Gentofte, II 15.
- Sixel, Peter († 1804), Arkivar, II 395.
- Sjælland I 44, 50, 75 f., 102, 113, 125, 137, 141, 144, 191, 208, 227, 250 f., 256, 259, 266, 269, 293, 302 f., 307, 317, 336, 352, 359, 362, 365, 368, 378, 385, 411, 427, 455; II 67, 118, 382. — Kort I 76, 99; II 111. — Landsting I 6, (7 f., 10), 18—22, 44, 98, 102, 174, 178; II 127.
- Skaane I 64, 216, 259, 301; II 6, 44, 49, 61, 91, 190, 236, 367, 378, 398, 417.
- Skader, Sønderhald H., I 68.
- Skagen I 70, 72, 85, 349, 368, 379; II 213.
- Skalholt Stift, Island, II 112, 298.
- Skanderborg I 95, 100, 117, 199, 212, 216, 226, 268, 293, 299, 304, 341; II 53. — Amt I 422; II 147.
- Skapteljelds Syssel, Island, II 291.
- Skarlagensfeber I 301; II 132, 136.
- Skeel, Anders († 1776), Højesteretsassessor, Amtmand, I 80; II 65, 91, 414. — Charlotte Amalie, se Charisius. — Charlotte Amalie († 1763), g. Rosenkrantz, I 131 (?), 154, 175. — Fr. Chr. († 1798), Officer, Kammerherre, I 478 (Luxdorph har fejlagtig: Holger S.); II 208. — Frederikke Louise Charlotte († 1823), g. v. d. Osten, II (176). — Holger († 1764), Amtmand, I 34, 172 f., 179, 212. — Jørgen Erik († 1795), Stiftamtmand, Statsminister, I 115, 169, 196 (?), 271, 276, 334, 373, 392 (?), 395 (?), 408 f., 415, 427, 448, 450, 460, 464; II 112 (?), 314, 378, 408 f., 415. — Mette, se Vind. — Regitze Sophie, se Guldencrone. — Sophie Elisabet († 1759) I 80. — Vilhelm Matthias († 1817), Kammerherre, Deputeret, Amtmand, II 68, 231, 277, 297, 344. — Jvfr. Scheel.
- Skelskør I 82, 249, 257, 405; II 338.
- Skibotten Marked, Finmarken, I 190.
- Skibsted II 45. — Brygger i Kbhvn. II 89. — Mad. II 385. — Chr., Feldbereder i Kristiania, II 130. — Michael († 1775), Brygger i Kbhvn., II 35.
- Skien, Norge, I 97, 230, 360; II 115, 133.
- Skinkel, Fred. († 1794), Landsdommer, I 101, 103, 259 f., 323; II 2, 180, 186. — Niels Juel († 1772), Generallejtant, I 333.
- Skive I 68, 77, 82, 241, 245, 275, 327, 375, 391, 436; II 32, 60.
- Skivehus Amt II 373.
- Skiøtt, David, se Schjøth.
- Skjalm Hvide II 12.
- Skodsborg, Søllerød Sogn, I 46, 147.
- Skotland I 150; II 336. — Antikvitets-Societet II 253.
- Skoustrup (1781) II 223.
- Skov se Schou, Schow.
- Skovgaard Birk, Koldinghus Amt, I 24.
- Skovshoved, Søllerød Sogn, I 220.
- Skullerupholm, Voldborg H., I 19.
- Skærbæk, Hviding H., II 228.
- Skærpinge Bro, Bergens Stift, I 376.

- Skørpinge, V. Flakkebjerg H., I 257.
- Slagelse I 115, 199, 249, 320, 363, 397. — Kirke I 115, 163, 383. — Skole I 65, 115; II 95. — Farveri I 71 f.
- Slaglille, Alsted H., I 13; II 129.
- Slagslunde, Ølstykke H., I 243, 248, 281.
- Slangerup, Lyng-Frederiksborg H., I 221, 257, 281; II 117.
- Slavekassen I 28, 32.
- Slesvig I (45), 166, 226, 290, 303 f., 332, 352, 453, 471. — Kort II 195.
- Slesvig By I 11 ff., 89, 105, 116 f., 119, 163, 308, 313, 334, 344, 399; II 123. — Domkirken I 89 f., 309. — Hedeby Kirke I 116.
- Slien I 90.
- Sloth (1782) II 254.
- Smaalandene I 50.
- Smagens Selskab (de skønne Viden-Smaalenenes Amt, Norge, I 326, 330. skabers S.) I 103, 105—08, 111, 125, 130, 186, 208, 213, 220, 235, 240, 245, 251 ff., 267 ff., 272, 292, 296, 298, 341, 357, 383, 389, 418, 426, 466; II 4, 7, 28, 32, 50, 63, 66, 82, 104 f., 112, 148, 155, 161, 176, 188, 199, 212, 217, 224, 244, 266, 269, 271, 303, 330.
- Smidt, Brygger, I 320. — Kontrolør I 320.
- Smit, Fuldmægtig, I 341. — Sed-delfalskner II 127. — Chr. († 1787), Etatsraad, I 341, 360. — Christopher I 20 f. — Ole, Købmand, II 142.
- Smith, Anna Dorothea († 1777), g. Munthe-Morgenstjerne, I 25, 38; II 101. — Christian, Søløjtnant, I 277. — Frederik († 1777), Generalfiskal, II 100. — Laurids († 1794), Lærer ved Landkadetakademiet, II 177, 262. — Laurids, Rektor i Trondhjem, II 247. — Morten († 1800), Provst, I 479; II 177, 391. — Jvfr. Schmidt.
- Smyrna I 254, 437, 446; II 189.
- Sneedorff, Fr. († 1792), Historiker, II 263, 398. — Jens Schielderup († 1764), Professor ved Sorø Akademi, I 105, 107, 126.
- Snekkersten, Lyng-Kronborg H., I 389.
- Snevre, Merløse H., I 244.
- Snoghøj, Elbo H., I 11, 13, 26, 88, 313.
- Snorre Sturlason II 46, 63, 66, 72, 76, 82, 129, 144 ff., 169, 205, 210, 237, 312.
- Soderup, Merløse H., I 7, 9, 382; II 167.
- Soelberg, Ellen Cathr. († 1762), Justitsraadinde, I 169.
- Soetmann, Jacob Christoffer († 1795), fhv. Koloniembedsmand i Ostindien, II 219.
- Sohngaardsholm, Fleskum H., I 66, 478; II 314.
- Solbraae, Peder Poulsen, Bonde, I 258.
- Soleim II 69.
- Solingen, Hertugdømmet Berg, I 239.
- Solum Præstegæld, Bratsberg Amt, I 108, 122.
- Solor, Hedemarkens Amt, I 165.
- Sommer, Anna Margrethe († 1784), g. Ring, I 370. — Hans Morten

- († 1791), Højesteretsassessor, I 51; II 50, 97, 111, 143, 172, 194.
— Niels († 1786), Kommerce-
raad, I 370.
- Sonne, Jens Mich. († 1763), Ju-
stitsraad, Byfoged, I 141, 152,
163, 172, 175, 330.
- Sonnerup, Voldborg H., I 4, 244;
II 413.
- Sophie, i Etatsraadinde Bartho-
lins Tjeneste, I 192.
- Sophie Caroline, Fyrstinde af
Ostfriesland († 1764), I 130,
216.
- Sophie Dorothea († 1757), Dron-
ning af Preussen, I 42.
- Sophie Frederikke, g. m. Arve-
prins Frederik († 1794), II 11,
(18 (?), 21, 39), 45, (77, 82 f., 92,
113), 116, (119), 138, 150, 153,
214, 220, (229), 230, (231, 234),
235, (236, 246, 251, 257, 267,
270 f., 273 f., 306), 311, 366, 370,
399, 405.
- Sophie Magdalene, dansk Dron-
ning († 1770), I (7, 10 ff., 24),
25, (76, 113), 127, (137, 159, 221,
226), 227, (240), 267, 269, 277,
(350), 356, 397 f., (409), 443.
- Sophie Magdalene, dansk Prinses-
se, Dronning af Sverige († 1813),
I 130, 141, 221, (267), 274, 276,
285, 287 f., 409.
- Sophienberg, Lyng-Kronborg H.,
II 316. — Skov I 478; II 183.
- Sophieshøj se Nærumgaard.
- Sophocles II 67, 73.
- Sorge Aa, Hütten Amt, Slesvig, I
117. — Sorgbrück I 117. — Sorg-
krug I 117.
- Sorgenfri, Lyngby Sogn, I 277; II
43, 260, 342.
- Sorø I 9 f., 14, 46, 49 f., 81, 88, 117,
137, 152, 159, 175, 203, 241, 265,
283, 307, 359, 369, 380, 398, 427;
II 97, 222. — Kirke I 88, 140,
390, 398; II 12, 62, 347, 349. —
Akademi I 31, 81, 85, 123 f., 126,
130, 136, 138 f., 156, 161, 165, 167 f.,
171 f., 177, 183, 201—04, 208,
211, 214 f., 220, 222, 229, 234 f.,
241, 243, 248 f., 259 ff., 263, 271,
278 f., 300, 330, 333, 386, 394,
419, 424, 430; II 50, 124, 135,
196, 215, 303, 361, 379, 383. —
Amt I 154; II 9.
- Spaldings Breve til Gleim I
432.
- Spanien, Spaniere I 49, 108, 134,
156, 331; II 104, 168, 250, 360,
373.
- Speculum regale se Kongespejlet.
- Spengler, Bernhardine, g. Frølich,
II (281). — Lorenz († 1807),
Kunstammerforvalter, Naturfor-
sker, II 147, 169, 205, 216, 219,
246, 278, 281, 302.
- v. Sperling, Joachim Ulrik († 1791),
Hofmand, I 178, 269, 277—80,
305, 334, 398; II 68. — Sophie
Magdalene, Hoffrøken, II 313.
- Spies, Chr. Fried., Amtsforvalter,
II 28.
- Spinacutta, Linedanser, II 366.
- Sponneck, Christiane Amalie (†
1780), Komtesse, II 195.
- Sporon, Benjamin Georg († 1796),
Amtmand, Hofmester, I 338, 430,
479; II 141, 149, 171, 176, 191,

- 308 f., 315, 378, 415. — Frederik Gottlieb († 1811), Højesterets-assessor, II 227, 235, 298, 311. — Nicolai († 1777), Rektor i Køge, II 60, 122.
- v. Sprengtporten, Vilh., svensk Gesandt i Kbhvn., I 370, 412; II 153, 168, 218, 277, 398 f.
- Springforbi (Sølund), Lyngby S., Sokkelunds H., I 10, 45, 60, 122, 252, 368, 373 f., 403; II 47, 119, 159, 231.
- Sprinkler I 396.
- Sprogø I 14, 119.
- Sprunck, Mad. i Helsingør, II 206.
- Stabel, Johannes Bruun, Præst, II 397, 399 ff. — Nicolai († 1806), Assessor i Hof- og Stadsretten, II 40, 144, 241, 274.
- Stachelberg, svensk Hofmand, I 287.
- v. Staffeldt, Adolf Heinrich († 1759), Staldmester, I 101. — Anna Sophie, se Schack. — Fred. Adolph, Søløjtnant, II 376, 378 f. — Frederikke Juliane († 1835), II 119, 276, 284. — Wilh. Detlev Werner († 1801), Overstaldmester, Gehejmeraad, I 56, 101, 224, 281, 290, 321, 337, 340, 343, 349 ff., 373, 377, 435; II 47, 74, 76 f., 79, 115, 119, 141, 153, 184, 237, 288, 366. — Wilhelm Zabel († 1786), Officer, I 281.
- Stampe, Christine Elisabeth, se Kløcker. — Frantz Thestrup († 1763), Præst, I 163. — Fred. Gottfred († 1802), Præst, II 255 f. — Henrik († 1789), Generalprokurør, I 24, 26 f., 30, 32, 35, 42 f., 50, 55, 58, 64, 66, 71, 74—80, 83, 87 f., 95, 102, 104, 106, 108 f., 111, 124—27, 129, 131, 134, 136, 142, 152, 156, 165, 168, 171, 177 f., 181, 188, 196, 200, 203, 210, 212, 216, 220, 222, 225, 230, 232, 237, 242, 247, 251, 255, 260, 278, 290, 293 f., 299, 306, 322, 348, 351 f., 355, 357, 369 f., 372 f., 378, 382, 384, 386, 388 f., 391, 394, 398, 404, 406, 409, 416 f., 419 ff., 428 f., 435, 439 f., 442, 446 f., 449 f., 453, 457, 460 f., 468—72, 474, 482; II 1, 3, 12 f., 18, 22, 28 ff., 36, 45, 49, 51, 53 ff., 61, 65, 67, 69, 75 f., 80—83, 85 f., 90, 100, 103, 110, 135, 142 f., 162 f., 172, 178, 187, 189, 192—95, 203, 205, 208—11, 244—49, 251, 254—57, 274, 287, 290, 309 ff., 316, 320 f., 329, 333, 351, 362, 371, 374, 378, 389, 396, 400 ff., 404, 409, 415. — Henrik Christensen († 1787), Kancellist, I 355, 486; II 72, 162, 179, 266, 268, 320, 398 f. — Margrethe Elisabeth, se Grøn.
- Stampen, Sokkelunds H., I 120; II 119.
- v. Stange, Hieron. Friedr. († 1795), Officer, II 75 (jvfr. 428), 83, 137 f., 147, 163, 325.
- Stanley, Carl Frederik († 1813), Billedhugger, II 133. — Simon Carl († 1761), Billedhugger, I 203.
- Stauning, Etatsraad Lugges Fuldmægtig, I 238.

- Stavanger I 226, 244, 320, 367, 476.
 — Skolevæsen I 42. — Amt I 65, 273, 363; II 231.
- Stavids Bro, Ringsted Amt, I 477.
- Steenberg, Landmaaler, II 332. — Gabriel († 1785), Bogbinder, II 345.
- Steenersen, Peder Christoffer († 1776), Forfatter, I 186, 405.
- Steenholm, Chr. († 1758), Farverier, I 71.
- Steenen, Rasmus, Vicelandsdommer, I 251. — Steen, til Avnsbjerg, I 30.
- Steenstrup, Chr. Vogelius († 1801), Professor, II 124, 136.
- Stege, Møen, I 49, 139, 226, 249, 468; II 12 f.
- Stein, August Frederik († 1786), Bogtrykker, I 434; II 37, 63, 223, 377. — Johannes († 1771), Præst, I 496.
- Stellau, Holsten, I 147.
- Stemann, Dorothea Eleonore, se Schmettau. — Chr. Ludvig († 1813), Statsminister, I 33, 312, 339, 345, 385, 421, 430, 478; II 9, 13, 29, 31, 35, 41, 59, 67, 82, 92 f., 95, 127 f., 131, 134, 140, 144, 160, 165, 178, 199, 218, 224, 235, 248, 251 f., 283, 295, 308 f. — Poul Christian († 1855), Statsminister, II 302, 405.
- Stenderup, Ugle H., Slesvig, I 11, 116.
- Stendrup, Anne Magdalene Charlotte, se Wittmack. — Jacob († 1791), Forstander for Vartov, Etatsraad, I 397; II 115, 317, 403. — Jacob († 1836), Assessor i Hof- og Stadsretten, II 295, 346.
- Stenglin, Philip Heinr. († 1793), I 167, (194). — Daniel I (194).
- Stenløse, Ølstykke H., II 339.
- Stenmagle, Alsted H., II 410.
- Stephansen, Ole († 1791), Søofficer, I 240 f.; II 79, 94.
- Stephensen, Laurids Nyland, Brygger, I 303—07, 318, 320, 322 f., 325, 327, 331, 334 f., 338, 340 f., 347, 358. — Olaf († 1812), Stiftamtmand p. Island, I 346; II 391.
- Sternberg, Gertrud, I 62.
- Stevenson, Edward († 1780), engelsk Købmand i Trankebar, II 218.
- Stibolt, Andreas Henrik († 1821), Søofficer, II 339. — Ernst Wilh. († 1796), Søofficer, II 131, 298, 403.
- Stiebritz, J. F., tysk filosof. Forf., I 143.
- Stieglitz-Brockdorff, Wilh. Theophilus († 1802), Baron, II 368.
- Stilcke, Hofraad, I 94.
- Stillinge Kirke, Slagelse H., I 8, 379.
- Stistrup, Lavrids Christensen († 1766), Købmand, Legatstifter, I 153, 242, 444, 446.
- Stockfleth, Anna († 1753), g. Brüggemann, I 10. — Cathrine Nicoline (f. 1782), II 263. — Christiane († 1768), g. Holck, I 344, 395. — Hannibal († 1774), Præsident i Kristiania, I 312, 314, 315 (jvfr. II 427), 366, 480 ff.; II 6. — Hannibal (f. 1775, † 1858), Officer, II 34. — Thomas Rosing († 1808), Byfoged, For-

- fatter, I 466; II 220 ff. — William Walker († 1818), Søofficer, II 34, 249, 263.
- Stockholm I 96, 170, 404, 463.
- Stockerup Huse II 76.
- Stolberg, Chr. († 1821), Greve, II 105, 326 (?). — Chr. Günther († 1765), Gehejmerraad, I 38, 83, 147, 184. — Christiane Charlotte, se Castell-Remlingen. — Friedr. († 1819), Greve, II 138, 142 (?). — Henriette Frederikke († 1782), g. Bernstorff, I (147); II (81), 260. — Magnus Ernst Chr. († 1780), Greve, II 214.
- Stolle, Johan Vilhelm († 1825), Major, Hofjægermester, I 334.
- Storebælt I 10 f., 13 f., 95, 313, 343, 359; II (341).
- Storehedinge I 263, 293.
- Storm, Ancher, Toldskriver, I 436; II 162, 371. — Caspar Herman († 1777), Stiftamtmand, I 29, 189, 196, 307, 333, 342 f., 401, 410, 444, 456, 460; II 218. — Edvard († 1794), Digter, II 15, 169, 235, 277. — Helene Margrethe († 1808), g. Bielke, I 454. — Ivar († 1763), Præst i Mygind, I 193, 195. — Nicolai Nissen († 1771), Dr. med., I 160. — Peder († 1781), Bogholder i Admiralitetet, Etatsraad, I 436; II 179, 224. — Thalia († 1779), g. Bornemann, I 168; II 170, 371. — U. F. († 1754), General, I 3.
- Storp, Andreas († 1797), Viceborgmester i Kbhvn., I 76, 348; II 43, 317, 344, 403.
- Stoud, Jens, Landsdommer, II 357.
- Strandberg, Hedevig († 1766), g. Ericius, I 287.
- Strandmøllen, Søllerød Sogn, I 44, 122, 198, 479.
- Strasbourg I 199.
- Stricker, Kapt., I 241 f.
- Strinden Præstegæld, Søndre Trondhjems Amt, II 89.
- Struensee, Adam († 1791), Generalsuperintendent, I 89, 309. — Carl Aug. († 1804), Finansdeputeret, I 427, 433, 446, 450 ff., 454 f. — Gotthilf Christoph († 1808), Løjtnant, I 446. — Johan Friedrich († 1772), Greve, Gehejmekabinetminister, I 395 ff., 403, 409, 414, 417, 423 f., 427, 430—34, 436—39, 445 ff., 449, 451 ff., 456, 458, 464, 467; II 413.
- Strøm (hos P. F. Suhm) II 314 f., 342. — Hans († 1797), Præst, Naturforsker, I 207 ff., 356 f., 361, 364; II 142, 171, 209, 224, 265, 297. — Ole († 1782), Stiftsskriver, I 191, 315, 317; II 40, 94, 97, 164 ff., 210, 214 f., 220, 238 f., 251.
- Strømsø (nu Del af Drammen), Norge, I 98, 275; II 191.
- Stuart, engelsk Linedanser, I 105.
- Stub, Bernt, Borgmester, I 19 f. — Lavrids, Ørholm, I 161, 287, 385, 433. — Maria († 1769), Frue, I 385. — Mathias, Auditor, I 442, 444. — Telef, Præst, II 154.
- Stubbekøbing I 249, 299, 302.
- Stubenrauch, Hans Leberecht († 1776), reform. Præst, I 170.
- Studerendes Opmuntring til nyttige Videnskaber, Kommission

- til (>Kommissionen hos Bispen<), I 24 ff., 28 ff., 53—57, 59.
- Studsgaard, Charlotte Christine († 1810), g. Reiersen, II 371. — Chr. Beverlin († 1806), Biskop, I 83, 243, 450, 465, 469; II 140, 178, 184, 371.
- Sturlunga Starfsama Saga II 44.
- Sturtz, Helferich Peter († 1779), Generalpostdirektør, I 415, 447 f.
- Stürup, Georg Christopher († 1762), General, I 137, 161.
- v. Stählin, J., tysk Forf., II 350.
- v. Støcken, Chr. († 1762), Gehejmeraad, I 1 ff., 6, 10, 16, 18, 34, 45, 67, 74, 87, 97, 114, 120, 122, 135, 161. — Francisca, se v. d. Veckenen. — Gerhard Chr. († 1728), Officer, I 293.
- Stødt, Chr. Henrik († 1777), Sekretær i Overhofretten, I 278; II 112.
- Stör, Holsten, I 13, 92 f.
- Størdal, Nordre Trondhjems Amt, I 154, 330.
- Støvlet-Kathrine se Benthagen.
- Støvringgaards Kloster, Støvring H., I 60, 68, 111, 200, 249, 253, 288; II 248.
- Suhm, Ancher Andreas († 1788), Byfoged, Højesteretsassessor, I 223 f., 237, 276, 330, 350, 420, 428 f., 450, 457 (?), 470; II 30, 65, 72, 137, 233, 252, 416 f. — Henrik († 1765), Løjtnant, I 257, 260, (284, 286), 289, (291, 294, 298), 301 f., 306, 321, 340. — Hilleborg Cathrine, se Lerche. — Karen, se Angell. — Peter Frederik († 1798), Historiker, I 10, 72, 209, 253, 270, 273, 284, 286, 291, 294 f., 298, 362, 365, 371 f., 383, 388, 394 f., 398, 405, 414, 422, 426, 428, 430, 447, 452 —55, 458 f., 464, 469, 471, 473 ff., 478, 483f.; II 4, 7, 10, 18, 22, 25 f., 28, 36, 42, 44 ff., 49, 52 f., 56, 58, 62 f., 65 ff., 69 ff., 73, 76 ff., 83 f., 87, 89, 91, 93 f., 97 f., 101 f., 104, 112, 116, 120, 126, 131—38, 140—42, 146, 149, 151, 155 f., 158, 164 ff., 168, 178, 183, 185 f., 190, 193 f., 198, 200 ff., 204 f., 207, 210 ff., 219 f., 223 f., 229, 233 f., 237, 249, 251, 253, 266, 268 ff., 277, 283, 285, 297, 299, 302 f., 307, 309, 311, 315, 318, 323, 326, 329, 332, 342, 344 f., 347 f., 351 f., 359—63, 369, 374 f., 377, 379, 381, 386, 388, 392, 395, 399, 405, 409—12, 414—17, 419, 422 f., 425; Medlem af Videnskabernes Selskab I 78; Møde i V. S. I 264, 275, 298, 301, 323, 325, 327, 335, 353, 356 f., 362, 364, 366, 380—84, 386 f., 390—93, 395, 397, 410—13, 416, 451; II 28, 216, 226; Afhandl. læst i V.S. I 99, 102 ff., 106—09, 135 ff., 139, 144 f., 151, 176, 179 f., 340, 367; II 103, 196, 266; Møde i Smagens Selskab II 32, 112, 188, 213; i Arnemagnæanske Komm. II 189, 197, 222, 252, 388; i Teologisk Selskab II 240, 266, 269, 274, 298, 320, 322 f., 327, 383; i Højesteret II 143, 172, 194, 221; Alfsol II 247; Euphron II 24 f.; Junker Philips Historie II 43; Saga om Liren II 42; Sigrid I

- 482; Svend Felding I 482 (jvfr. II 427); Tityrus II 25; Historie af Danmark II 269, 333, 344, 381, 408; Samlinger II 31; Scriptores II 273. — Ulrik Frederik († 1778), II 28, (56, 116, 120), 135 ff., 139, (149, 166), 365, (377). — Ulrik Fred. († 1758), Admiral, I (10), 414. — Ulrich Friedr. v. († 1740), kursachsisk Gehejmerraad, II 392.
- Suhr II 67. — Anna Elisabeth († 1820), g. Hjorthøy, I 409. — Cathrine Marie († 1824), g. Schow, II 9, 23, 30, 56, 162. — Charlotte Sophie († 1822), g. Falch, II 131. — Christine († 1782), g. Debes, I 461; II 256. — Johan Peter († 1785), Handelsmand, Borgmester, I 423, 457, 460 f., 479; II 1, 10, 185, 337. — Niels Bernt († 1781), Landsdommer, I 451, 462, 472; II 14, 46, 78, 120, 235. — Niels Rudolf († 1811), Præst, I 429 f.; II 3.
- Sundblad, Anders Andersson († 1758), svensk Fabrikør, I 55 f., 62, 65, 69 ff., 73.
- Sundhyvester, Amager, I 31.
- Sundius, Peter († 1786), Stadsfysikus, I 143.
- Sundmør, Norge, I 264, 292, 392.
- Surinam, Sydamerika, I 382.
- Svane (1783) II 278. — Hans († 1668), Ærkebiskop, I 469. — Marie († 1772), Grevinde, I 219, 464. — Peter Kristian, Kollegieembedsmand, I 87 (?). — Søster, g. Bagger, I 469.
- Svanenskiold, Niels Jørgensen († 1798), Generalkrigskommissær, II 27, 201, 301.
- Svensen, Slesvig, I 90.
- Sveistrup, Chr., II 164.
- Svend Tveskæg I 102; II 344.
- Svendborg I 69, 165, 167, 221, 225, 268, 275, 397.
- Svendsen II 219. — Niels († 1784), Hofslagter, II 265. — Ole († 1785), Forpagter p. Brede, Ejer af Dronninggaard, II 76.
- Svenstrup, Ramsø H., I 219, 245, 279.
- Sverdrup, Bernt († 1809), Præst, I 410, 449.
- Sverige, Svenskere, I 11, 22 f., 29, 36, 43, 45 f., 49—52, 64, 70, 72 f., 77, 131, 144, 156, 190, 217, 268 f., 274, 318, 327, 339, 343, 358, 373 f., 377, 380, 404, 407, 409 f., 412, 458, 462 f., 474; II 16, 21, 41, 70, 168, 181, 198, 285, 311, 316, 349, 361, 370, 401, 417.
- Syvaarskrigen I 22 ff., 30 f., 42, 44 —47, 49—52, 54, 56—59, 61—64, 66, 69, 83, 86, 93, 96 f., 101—04, 108, 121, 126, 134 ff., 143, 145, 151, 153, 160, 171 f., 180, 301.
- Sæbye, Hans Peter († 1760), Alumnus paa Borchs Koll., I 56.
- Sæby, Løve H., II 297.
- Sæbygaard, Løve H., I 139.
- Sæbygaards Amt I 77.
- Søborg, Holbo H., I 396; II 129.
- Søby, Sønderhald H., I 68.
- Sødal, Nørlyng H., I 6.
- Søderberg, Herman, Raadstuefuldmægtig, II 243. — Oluf († 1758), Mag., I 73.
- Söhlenthal, Beata Henriette (†

- 1757), Grevinde af Reuss-Plauen, Dekanese paa Vallø, I 44, 59, 390. — G. W. († 1768), Administrator i Rantzau, I 12, 331, 450.
- Søholm, Baag H., I 395.
- Søholt Hospital I 99, 137.
- Søkadetakademiet II 152.
- Søllerød, Sokkelunds H., I 2, 5, 39, 62, 85, 198, 257, 344, 386, 458, 476; II 13, 17, 369, 382, 395, 425. — Kirke I 86, 99 f., 138, 153, 161, 163, 168, 183, 187, 190, 197 ff., 215, 223 f., 229, 233, 255, 258, 266, 281, 316, 318, 320 f., 344, 347, 350, 365, 368, 371 f., 375 f., 379, 385, 396, 401, 404, 430 f., 434, 440, 458, 479; II 12—20, 41, 44—48, 74, 76, 83, 85, 116, 119 ff., 151, 153, 157, 181, 183, 185, 202, 204, 236, 286 f., 290 f., 315, 318 f., 344, 366, 368, 370 ff., 390, 394 f., 410, 412 f., 417, 420. — Carlsminde II 416.
- Søllerødgaard (Søllerød Slot) I 66, 184 f., 204, 352 f., 375, 456; II 12, 17, 129, 261.
- Sølling, Hans Knudsen († 1759), Landstingshører, I 20.
- Sølund se Springforbi.
- Sønderborg I 475; II 338. — Amt II 129.
- Søndergaard, Vends H., II 34.
- Sønder-Jernløse, Merløse H., I 244.
- Søndermarken, se Frederiksberg.
- Sønderup, Slagelse H., II 296, 300.
- Søren, i Etatsraad Bartholins Tjeneste, I 192.
- Sørensen, Cathrine Marie (f. 1783), II 280. — Lars I 19 f. — Ole I 20. — Peder, Forvalter, I 19. — Rasmus, Fyrbøder i Danske Kancelli, II 235, 254 (?), 280, 368 (?). — Søren I 140.
- Taarbæk, Sokkelunds H., I 1, 4, 15, 59, 120, 278, 332, 350, 437.
- Taarnby, Amager, I 201.
- Taasinge, I 189, 193, 319; II 161.
- Tacitus, rom. Historiker, II 163.
- Talotteriet i Kbhvn. I 419, 451, 466, 471, 480, 483; II 6, 98, 101 f., 120, 125, 133 f., 136, 144, 147, 191, 245, 279, 316, 334.
- Tamdrup, Anders, I 71. — Bartholina († 1758), g. Steenholm, I 72.
- Tamuliske Bøger II 199.
- Tassoni, Aless. († 1635), ital. Digter, I 297.
- Tast, Herman († 1551), Superintendent, I 102.
- Tausan, Hans Henrik († 1778), Raadstueskriver, I 254, 307; II 1, 152, 155.
- Taute, Joh. Fred. († 1777), Oberst, I 175; II 112, 123 f., 134.
- Tavernier, Abbed i Paris, I 116.
- Teilmann, Andrea Kirstine, I 351. — Andr. Charles († 1790), Etatsraad, II 110. — Christian († 1821), Præst, I 431. — Hans Jensen, Kancellibud, I 307, 351, 405; II 30. — Hendrich (f. 1770), I 405. — Jens (f. 1775), II 30. — Sophie Amalie, se Gersdorff. — Thøger Reenberg († 1788), Kapitajn, I 197, 206, 227, 369, 372.
- Teitsen, Jon († 1781), islandsk Biskop, II 187, 198.
- Telemarken, Norge, I 220.
- Temesvar, Ungarn, II 92.

- Temler, Chr. Friedr. († 1780), Kancelliraad, I 221, 452; II 70, 72 f., 84, 89, 91, 96, 164, 200, 220. — Sophie, se Junge.
- Teologisk Selskab (Mandags-Samling) II 239 f., 245, 265 f., 268 ff., 274, 276, 282, 298, 306, 311 f., 320, 322 f., 327, 348, 383, 402.
- Terchelsen, Andr., Birkeskriver i Kbhvns Rytterdistr. Birk, II 81.
- Terentius, romersk Digter, II 340.
- Tersløsegaard, Merløse H., I 8, 14.
- Tertullian, lat. krist. Forf., II 74, 76.
- Tessin, C. G., Greve, Diplomat, I 23.
- Tetens, Peder († 1805), Biskop, Digter, I 240, 251; II 178, 218, 233.
- Teuerdank, tysk Digt, II 36.
- Teuffel v. Pirckensee, Joh. Wilh., Baron, Amtmand, I 221; II 129.
- Thagaard, Jens, Købmand, Justitsraad, II 86.
- Thalbitzer, Carl Heinrich († 1786), Hofagent, I 476 f.; II 1, 119, 233, 362.
- Thambsen, Mad. († 1758), I 67.
- Thams, Vilh. Aug. († 1808), Byfoged i Bragernæs, II 39.
- Theiste, Magnus († 1791), Amtmand, II 189, 198, 396.
- Theophrast, græsk Forf., II 299.
- Theresia Nathalia, Prinsesse af Brunsvig, Abbedisse af Gandersheim, II 155.
- Thestrup, Frue, II 183. — Cathrine Elisabeth († 1809), g. Blicher, II 45, 119, 153, 181, 204, 231, 365. — Chr. († 1750), Professor juris, I 15. — Frands de († 1796), Landsdommer, I 397; II 86, 186. — Frands († 1815), Konrektor i Aalborg, II 234. — Georg Fr. Stampe († 1778), Rektor i Aalborg, II 20, 47, 121.
- Théveneau de Morande, fransk Forf., I 443.
- Thibi, Hans († 1773), Regimentskvartermester, I 485.
- Thiele, Joh. Rudolph († 1815), Bogtrykker, I 430.
- v. Thienen, Elisabeth Christine († 1788), g. Plessen, I 77, 88, 90, 101, 104, 111, 129, 131, 133, 135, 138, 141 f., 149 ff., 298 (?), 301 (?), 324 ff., 328, 331; II 140, 190, 307. — Ida Lucie, se Plessen. — Wulf Heinrich († 1809), Gehejmekonferensraad, I 199; II 8.
- Thillerup, Jens Knudsen († 1780), Præst til Søborg-Gilleleje, I 396 f.; II 129.
- Thisted I 245, 371; II 370.
- Thodal, Laurits Andreas Andersen († 1808), Stiftamtmand, I 384; II 307, 387.
- Thodsen se Thorson.
- Thomas, Antoine Léonard († 1785), II 381.
- Thomas à Kempis II 332, 342, 352, 374, 381, 386 f., 394, 404.
- Thomesen, Lorentz († 1775), Admiraltitetskskriver, II 36.
- Thomsen, Mad. (1768), I 357. — Mad., Gæstgiverske i Flensborg, I 13. — Student (1783), II 291. — Gregorius († 1776), Kaptajn, Godsejer, II 75. — Peter, Viceraadmand, II 407.

- Thorarensen, Arne († 1787), Biskop, II 308.
- Thorhallsen, Eigil († 1789), Provst, II 63, 93, 108 ff.
- Thorlacius, Skule († 1815), Rektor, Filolog, II 95, 190 f., 205, 210, 222, 339, 386, 393.
- Thorn, Polen, I 176.
- Thorning, Joh., Præst paa Hveen, I 285.
- Thorson (Thodsen), Skriver, II 338 f.
- Thorstensen, Guldsmed, II 108.
- Thorstrup, Ø. Horne H., I 172.
- Thorsøe, norsk Student (1787), II 387.
- Thorup, Andreas, Postmester i Haderslev, I 328. — Niels († 1777), Borgmester i Næstved, II 6, 109.
- Thostrup, Jens Thomsen († 1785), Præst, II 339.
- Thott, svensk Hofmand, I 287. — Birgitte Charlotte, se Kruse. — Christiane Sophie († 1782), g. Rantzau, II 252. — Otto († 1785), Statsmand, I 26, 31, 50, 59, 64, 83, 103, 128, 139, 174, 178—81, 183 ff., (192), 193, 195, 205, 208, 211, (213 f.), 238, 243, (246), 247, (249, 251, 263, 266 f.), 269 ff., 279, (283), 291, 293, 295, (296), 306, (308), 309, (311—14), 315, (318 f., 324), 327, 332, (336), 346 f., (351, 353 f., 357, 360, 364 f.), 370, 374, (375 f., 379 f.), 389, (395, 404, 410 f.), 413, (414 ff.), 417, 424 f., 428, (430), 440, 447—50, (451—54), 455, (456), 461, (463, 465, 467), 468, 470, 472 f., 480 f., 484 f.; II 1, 3—6, 9, 11 f., 22, 25, 28—35, 45, (46), 47, 49, 51, 62, 71 ff., 77, 83 f., 89 f., 94, 103, 113, 115, 151, 168 f., 178, 180, 183—86, 192 f., 200, 203, 208, 212, 216, 219, 221 f., 224, 235, 244, 248, 251, 259 ff., 263, 266, 276, 281, 286 ff., 293 f., 306, 308—13, 318, 320, 345—51, 354, 359, 370, 411, 420; hans Bibliotek I 215, 331, 370, 432; II 73, 257, 259; i Videnskabernes Selskab I (298, 317, 323, 361); II 91 f., 140, 210; i Højesteret I 237, 420, 470; II 65, 103, 143, 172, 194, 221.
- Thott, Skib, II 80.
- Thukydidēs, græsk Historiker, II 170.
- Thulesius, Ole Andreas († 1798), Præst i Kristiania, I 480 (?).
- Thulstrup, Dorothea († 1818), g. Høyer, II 245. — Jørgen († 1794), Raadmand i Khhv., II 162, 173.
- Thun, Peder († 1783), Præst, I 208.
- Thune, Ellen Kirstine († 1779), II 183.
- Thura, Chr. († 1787), Litterat, I 460. — Christiane († 1775), II (40).
- de Thurah, Christian Henrik, Kaptajnøjtnant, I 430; II 307. — Christiane Marie, se Kiærskiold. — Diderik († 1788), Søofficer, Forf., I 143, 190, 220, 285, 346, 348, 372, 380, 403 f., 475; II 40, 44, 54, 74, 85, 156 f., 180, 204, 307, 326, 335, 366, 405. — Frederikke Christiane, se Scave-

- nius. — Lavrids († 1759), Generalbygmester, I 26, 28, (39), 68.
- Thy i Jylland II 370.
- Thye, Mathias († 1814), Præst, II 297, 386, 389.
- Thygesen, Emanuel († 1764), Handelsmand, Godsejer, I 63, 218. — Margrethe, se Lentz. — Peer († 1772), I 455.
- de Thygeson, Lars († 1812), Godsejer, I 218. — Tyge Jesper († 1822), Handelsmand, Godsejer, I 218, 227, 364 (?), 420; II 51, 57.
- Tideman, Sekretær, hans Søn II 257, 361.
- Tidemand, Ole († 1778), Biskop, I 52, 163; II 138.
- Tikøb, Lyng-Kronborg H., I 403; II 322.
- Tillaly, Landsby ved Trankebar, I 344.
- Tillerup, Jens Knudsen († 1780), Præst, II 196.
- Tillisch, Henrik Vilh. († 1761), Generalvejgmester, Amtmand, I 130.
- Tinds Præstegæld, Bratsberg Amt, II 27.
- Tirsbæk, Hatting H., I 473; II 55.
- Tistedalen, Smaalenenes Amt, I 64.
- Titchen, Peter Nic. († 1797), Brygger i Kbhvn., II 178, 182.
- Titley, Walter († 1768), engelsk Gesandt, Legatstifter, I 336 f.; II 45.
- Tjele, Sønderlyng H., I 104.
- Tjørnemark, Møen, II 127.
- Todbøl, Hundborg H., I 370.
- Tode, Johan Clemens († 1806), Læge, Forf., II 177, 225, 261 f., 288, 346, 349.
- Toksværd, Hammer H., I 445.
- Tonne, Anne Marie, g. Creuer, II 359.
- Topdals Elv, Norge, I 439.
- Topp, Hans Peter († 1776), Etatsraad, II 91.
- Torbiørnsen, Jørgen († 1771), Viceadmiral, I 74, 316.
- Torkelin, Grim Jonsen († 1829), Gehejmearkivar, II 50, 105, 113, 190—97, 205, 220, 231, 239, 253, 272, 278, 294 f., 309, 311, 316, 327, 333—36, 341, 347, 351, 355, 357, 363, 367, 376, 387.
- Torm, Erik Jensen († 1764), Politimester i Kbhvn., I 17, 23, 70, 127. — Margrethe Kirstine († 1796), g. Haar, I 379. — Ulrik Fred. Eriksen († 1781), Provst i Stillinge, I 379.
- de la Torre (1784) II 311.
- della Torre, Giovanni Maria († 1782), Pater, Naturforsker, I 265 (?).
- Torri, Mille, Koncertsangerinde, I 418, 453.
- Tourreil, Jacques de († 1715), fransk Forf., II 202.
- Tranekær Amt I 3, 316.
- Tranemosegaard, Hind H., I 132.
- Trankebar I 40, 157, 261 f., 291, 324, 344; II 202, 218, 236, 239 f.
- Tranquebar, Skib, II 159, 285.
- Transe, Helene, se Holst.
- Trant, Frederik Karl († 1798), Deputeret, II 65, 144, 179, 218, 275, 399.

- Trappaud, Joh. Christian († 1783), Kapt., I 203.
- Travemünde, Holsten, I 164.
- Travendal, Holsten, I 117, 119, 164, 311 ff., 403, 407.
- Treeld, Søren († 1777), Stads-hauptmand, II 120.
- v. d. Trenck, Friedr. († 1794), tysk Forf., II 395, 413.
- Trenen, Slesvig, I 118.
- Treschow, Familien, II 123. — Anna Schielderup, se Arentz. — Christine Elisabeth, se Wasserfall. — Gerh. († 1765), Præst, I 36, 239, 245, 255, 262, 401. — Herman († 1774), Præst i Søllederød, I 41, 86, 99, 153, 168, 183, 187, 190, 197 ff., 215, 223 f., 255, 258, 318, 320, 344, 347, 350, 358, 379, 396, 404, 475; II (7), 13 f., 18. — Herman († 1797), Præst, Professor, I 46, 484; II 1, 7, 11, 17, 58, 148, 211 f., 229, 265, 268, 274, 276, 302, 327, 335. — Marie († 1770), g. Lassen, I 262. — Marie, Jfr., I 401, 430 (?); II 17 (?), 214, 424. — Michael († 1816), Højesteretsassessor, I 214, 216, 255, 287, 291, 361, 392, 409, 411, 429, 439, 441, 443, 446, 450, 470, 478, 484; II 1, 19, 30, 65, 83, 103, 136 f., 143, 147, 159, 171 f., 194, 201, 218, 291, 308, 323, 346, 357, 372, 386. — Niels († 1833), Rektor, Filosof, II 348. — Susanne Marie († 1821), II (19). — Wilhelm (f. 1786) II 372.
- Trine, i Etatsraadinde Bartholins Tjeneste, I 192.
- Tripolis I 37 f., 463; II 208.
- Trittau, Holsten, I 89.
- Trojel, Albert Hansen († 1799), Præst, I 144 (?). — Peter Kofod († 1784), Auditor, Dr. jur., II 177 f., 196. — P. M. († 1793), Auditor, II 113.
- Trolle, Herluf († 1770), Oberst, I 287. — Knud († 1760), Jægermester, I 117.
- Trondhjem I 36, 71 f., 119, 123, 127, 136, 141, 146, 149, 152, 156, 158 f., 195, 209, 221, 249, 253, 262, 265, 271 f., 295, 297, 303, 305, 311, 321, 336, 348, 351, 355, 359, 362 ff., 367, 381, 389, 397, 401, 439, 456 f., 459; II 10, 67, 149, 164, 201, 221, 256 f., 416. — Domkirke I 392, 397, 403. — Skole II 136, 247, 343 f. — Seminarium Lapponicum I 61. — Tugthus I 124, 277, 379, 396, 401. — Fæstning II 360. — Amt I 321; II 130. — Stift I 46, 64 f., 75, 106, 134, 154, 182, 197, 347, 350, 363; II 76, 81, 83, 104, 150, 274 f., 354, 404.
- Tronsøfne, Ole Jonsen, norsk Bonde, I 425.
- Trudsholm, Voldborg H., I 244, 252, 256—59, 267 f., 292, 295, 305, 323, 333; II 68.
- Truelsen, Andreas, Kancellibud, II 203.
- Truffel-Vænget, Alsted Herred, I 241.
- Trumbach, Carl Ludvig Frederik, Ritmester, I 224.
- Tryggevælde, Fakse H., I 20 f., 291, 352.
- Tryggevælde Amt I 271, 318.

- Tryssil Skove, Hedemarkens Amt, I 29, 35, 374.
- Trøjborg Len, Slesvig, I 351.
- Trørød, Sollerød S., Sokkelunds H., I 230, 243, 281, 303, 318; II 183, 202, 243.
- Tscherning, Niels, Skibskaptajn, I 150, 182.
- Tuborg, Gentofte Sogn, II 79, 87.
- Tuesen, Jens, I 20.
- Tuite, Robert, Kammerherre, II 87, 99, 122, 185.
- Tullin, Chr. Braunmann († 1765), Digter, I 125, 220, 234, 242, 285, 365. — Mette, f. Kruchow, I 234 f., 249.
- Tunis I 22 f., 420.
- Turebyholm, Fakse H., I 332.
- Tutein, Jfr., II 417. — Peter († 1799), Negotiant, II 417.
- Tuxen, Præst, II 83. — Skoleholder II 48. — Chr. Møller Friis († 1792), Generalkrigskommissær, I 372; II 1.
- Tvede, Jens († 1787), Præst, II 57, 217, 386.
- Tvindelstrup Mølle, Ringsted H., I 22.
- Tybjerggaard, Tybjerg H., I 163, 204.
- Tybring, Hans Henrik († 1798), Biskop, I 171, 178; II 113, 117 f., 122, 141 f., 249, 358. — Mads († 1786), Postmester, II 220.
- Tyrkiet I 107, 292, 355, 374, 379, 403; II 92.
- Tystrup, Ø. Flakkebjerg H., I 67.
- Tølløse, Merløse H., I 234; II 413.
- Tønder I 72, 110, 296, 422, 427, 456.
- Tønnesen, Mad., I 265. — Iver, I 18 f.
- Tønsberg, Otto († 1816), Litterat, II 175.
- Tørning Len I 32, 45, 169, 189, 195, 211, 243, 260, 264, 271, 316, 352, 355, 367.
- Tørslew, Jens, Skibskaptajn, II 285.
- v. Uffenbach, Joh. Friedr. († 1769), Borgmester i Frankfurt, Medlem af Videnskabernes Selskab, I 204.
- Uggerløse Kro, Merløse H., I 20 f.
- Uglerup, Tudse H., I 19.
- Uhlenhorst, Holsten, I 310.
- Ulbølle, Salling H., II 51, 166.
- Uldall, Antoinette, se Hansen. — Peter († 1798), Generalfiskal, I 391 f., 420, 450, 452, 456, 460, 476, 484; II 5, 51, 55, 102, 142, 171, 194, 252, 256, 280, 283, 286 f., 352, 363, 386, 398, 407, 410.
- Ullensvang, Iver, norsk Student, I 443.
- Ulrike Philippine Magdalene, Prinsesse af Hessen-Philipsthal († 1762), I 153.
- Undall, Andreas († 1795), Kammerherre, Officer, II 238, 327, 389.
- Ungarn I 94, 387, 389; II 342, 347.
- Universitetet I 24 f., 34, 41, (65, 79), 87, (96, 127, 129, 156), 161, (162), 177, (181), 184, 189, 192, 217, 226, 236, (306), 345, 393, 412, 421, 425; II 35, (49), 98 f., 106, 123, 139, 151, 170, 177 f., 187, (192), 204, 253, 263, 265 f., (278), 296, 328, 343, 345, 351,

- 393, 397, 412 f. — Teologiske Fakultet I 41, 476 f.; II 28, 52, 54, 129, 142, 280. — Medicinske Fakultet I 136, 176, 212, 373. — Filosofiske Fakultet I 121; II 106. — Orationer, Parentationer, I 34, 36 f., 124, 181, 241, 304; II 163, 218, 271, 350. — Disputatser II 21 f., 177. — Doktorpromotioner I 124, 304; II 19, 22. — Studiegaarden I 305; II 25. — Studenter I 24; II 22, 28, 413. — Stipendier I 25, 36, 164, 189; II 105, 109, 117. — Kommunitet (Klosteret) I 36 f., 41, 50, 171, 219; II 2, 55, 105, 112, 115 f., 139, 141, 165, 173—76, 178, 181, 188, 191, 193, 196 ff., 201, 203, 210, 212, 214, 217, 220, 222, 226, 238, 241, 243, 246, 248, 256, 264, 266 f., 272, 280, 282, 294, 296, 298, 304, 306, 312, 320, 322, 324, 329, 343, 345, 410, 426. — Regensen, Regensianere I 360; II 115, 175, 343. — Borchs Kollegium I 243, 355, 366, 429; II 3, 375. — Elers Kollegium I 375 (jvfr. II 427). — Valkendorfs Kollegium I 429, 465. — Universitetsbiblioteket I 71, 121, 192. — Botanisk Have I 420, 469; II 75, 122 f., 127, 208, 237, 391. — Universitetsgodset I 82 (jvfr. II 427); II 75.
- Universitetet, Kommunitet og de lærde Skoler, Kommission vedr., II 344—65, 367, 372, 396, 399 f., 402—07, 409—12, 426.
- Unna, Raphael Ascher, Jøde, II (328), 376.
- Upsala, Sverige, I 70.
- Uranienborg, Hveen, I 285; II 109.
- Urberg, Anna Dorothea († 1781), II 240. — Iver Hesselberg, Skuespiller, II 361. — Oluf († 1781), Renteskriver, I 33; II 240.
- Urlands Præstegæld, Nordre Bergenhus Amt, II 396.
- Urne, Axel († 1577), Rigskansler, I 109. — Christian († 1821), Jurist, I 465, 479; II 226. — Christoffer († 1548) I 308. — Joh. Chr. († 1787), Amtmand, I 469; II 51, 107.
- Ursin, Chr. Fr. († 1802), Kancelliraad, Inspektør ved Vajsenhuset, I 294, 471; II 158, 222.
- Ussing, Jfr., II 114. — Henrik († 1820), Præst, II 174, 227, 274, 314, 391. — Nic. († 1786), Kancelliraad, II 179, 361.
- Utrecht I 347.
- Utterslev, Brønshøj Sogn, I 236, 238 f., 241 f., 251, 261 ff., 265 f., 268, 272 f.
- Utvær, Nordre Bergenhus Amt, I 169.
- Uytendaele, J. B., se v. Bretton.
- Waage, Reinhard († 1770), Konseilbud, I 387.
- Waager, Engelbert († 1768), Rentekammerdeputeret, I 124, 139, 169, 201, 226 f., 332.
- Wachter, Joh. Georg († 1757), tysk Lærd, I 198.
- Wadskjær, Chr. Fr. († 1779), Poet, Professor, II 138, 150, 188.
- Wadum, Chr. Hee († 1814), Inspektør ved Vajsenhuset, II 252 f., 358.
- Wagner (1768) I 352 ff.

- Vahl, Martin († 1805), Botaniker, II 280.
- Wahl, Johan Salomon († 1765), Maler, I 116.
- Valby ved Kbhvn. I 137, 352; II 393.
- Valdemar Atterdag I 88; II 62.
- Valdemar Sejv I 23.
- Valdemars Jordebog I 23, 77.
- Valdemars Vej, Søllerød Sogn, II 75, 78, 183.
- Valentin, Jøde, Musiker, II 21. — Marcus Moses († 1797), Jøde, Fabrikør, I 353; II 264, 273.
- Valentinsen, Peter, Kammerraad, I 110.
- Valerius Maximus, romersk Forf., I 352.
- Walker, Marie Amalie († 1837), g. Callisen, II 144.
- Wall, Anton, se Heyne, Chr. Lebr.
- Wallace, Alexander, engelsk Konsul i Bergen, I 193, 328.
- Vallensbæk, Smørum H., I 113, 214.
- Wallich, Amsel, II 235. — Philip H 383.
- v. Wallmoden, Christopher Georg († 1793), Amtmand, I 279, 475; II 165.
- Vallø, Bjeverskov H., I 100, 108, 390, 441, 449; II 83, 92, 254, 284.
- Walter, Caroline († 1826), Skuespillerinde, II 103 f., 108 f., 133, 198. — Thomas Chr. († 1788), Komponist, Sekretær, II 104, 108.
- Walther, Emanuel († 1797), Præst i Stenmagle, II 410. — Sophie Christine († 1795), g. Eigtved, I 256.
- Wandal, Hans († 1757), Præst i Taarnby p. Amager, I 31. — Peder Topp († 1794), Forf., Bog-samler, II 295, 299.
- Wandeler, Peter Rudolph († 1775), Dr. med., II 40.
- Vandløse, Alsted H., I 14.
- Wandsbeck, Holsten, I 330.
- Vangede, Gentofte Sogn, I 218.
- v. Wangenstein, Ove Andreas († 1763), Kaptajn, I 268.
- Vanino, Mad., II 292. — P., Købmand i Kbhvn., I 260, 341.
- Varanger Marked, Finmarken, I 113, 190.
- Varde I 256, 392; II 97.
- Vardøhus, Norge, I 284, 369, 382 f.
- Wargentín, Per Vilhelm († 1783), svensk Astronom, II 175.
- v. Warnstedt, Kammerherre (1780), II 199. — Daniel Nicolaus († 1802), Overforstmeister, II 95, 179. — Fred. Carl († 1811), Rejsestaldmester, Jægermester, I 394 f., 403, 418. — Hans Vilhelm († 1817), Theaterchef, I 402, 406, 412; II 143, 197, 323. — Sophie Hedevig († 1807), g. Schulin, II 129.
- Warschau I 27.
- Wartberg, J. S. († 1749), Generalprokurator, I 7, 16.
- Washington, George, Præsident, II 407.
- Vasmer, Cordt († 1805), Præst i Sorterup, I 146. — Jvfr. Fasmer.
- Wassard, Jfr., II 79, 90.
- Wasserfall, Catharine Elisabeth, se Colsmann. — Cathr. Elisabeth († 1850), g. Stemann, II 405. — Christine († 1823), g. 1. Hen-

- ningsen, 2. Treschow, II 63, 136 f., 147, 282 (?), 288, 416. — Peter († 1782), Købmand, I 293, 476; II 255, 416.
- Wasserschlebe, Joachim († 1787), Deputeret, I 29, 106, 221, 334, 408, 432, 437; II 57, 151.
- Weber, Student, II 363. — Christiane (f. 1745), I 9. — J. H. († 1748), Præst i Soderup, I 9. — Jens Jacob († 1805), Arkivregistrator, II 89, 91, 93, 295. 323, 334, 336, 353 ff.
- v. d. Veckenen, Francisca († 1766), g. v. Stöcken, I 293.
- Vedbæk, Søllerød Sogn, I 124, 144, 171, 386.
- Wedege, Jens († 1791), Brygger, I 348; II 97. — Peter († 1811), Overretsassessor, II (97), 100, 339, 398, 407.
- Wedel, Komtesse, II 142. — Chr. Carl, II 28 ff. — Jens II 29.
- Wedel-Friis, Erhard († 1786), Greve, Gehejmekonferensraad, I 124, 270, 322, 334, 337, 353; II 107.
- Wedel Jarlsberg, Charlotte Amalie, f. Bülow († 1780), Baronesse, I 67. — Christiane Ernestine Frederikke († 1810), g. Rantzau, I 395. — Fred. Anton († 1811), Greve, Diplomat, II 137, 142 (?). — Fred. Chr. († 1831), Baron, II 246 f., 267, 281 f., 287. — Fred. Chr. Otto († 1776), Greve, Generallojtnant, I 81, 110, 324 f., 329 f., 334; II 92. — Fred. Vilh. († 1790), Baron, Gehejmekonferensraad, I 37, 104, 183, 221, 237, 270 f., 275, 287, 304, 316 ff., 325, 331, 343 f., 359, 364; II 24, 132 (?), 215 (?), 218 (?), 292, 297. — Juliane Wilhelmine († 1802), g. Benzon, II 197.
- Wedel Jarlsberg (Evenburg), Adelaide Elisabeth Antoinette († 1790), Komtesse, Hofdame, I 422.
- Wedell-Wedellsborg, Adam Gottlob († 1781), Baron, II 242. — Chr. († 1759), Greve, Amtmand, I 78. — Dorothea († 1763), g. Danneskjold-Samsøe, I 177. — Hannibal († 1766), Greve, Gehejmerraad, I 95, 130, 193, 228, 276. — Juliane Sophie († 1782), g. Rosenkrantz-Levetzau, II 177, 250. — Ludvig Frederik († 1817), Greve, II 67.
- Wedellsborg, Grevskab, Vends H., I 73, 77, 81, 139.
- Wedelsparre se Beringskiold.
- Wederking (Wederkinch), Student, I 189. — Henrik († 1784), Provst, II 233. — Mathias († 1786), Kancelliraad, I 27.
- Veerhooven, Jacob († 1784), Falkonermester, I 237.
- Wegener (Wegner), Student, II 157. — Wilh. Theodor († 1792), Officer, Hofintendant, I 140, 422, 440, 468, 473, 479; II 9.
- Weidemann, Andreas, Student, II 368, 390.
- Weidenhaupt, Andreas († 1805), Billedhugger, II 172, 222.
- Weil, Andreas Olsen, Drejer, II 205, 213.

- Vejle I 52, 153, 184, 248, 299, 332; II 362.
- Weile, Traktør i Kbhvn., I 57, 265.
- Vejle-Sø, Søllerød S., Sokkelunds H., II 289.
- Weimar II 12.
- Weinman, Jfr., II 219.
- Weinreich, Joh. Martin († 1785), Præst, II 189, 200, 329.
- Velasquez, Louis Joseph († 1772), spansk Historiker, I 305, 329.
- Wellдона, Greve, se Saint-Germain.
- Velly, P. Fr. († 1759), fransk Historiker, I 475.
- v. Welsberg, Philip, Greve, kejserlig Minister, I 307, (315).
- Vemmeløse, V. Flakkebjerg H., I 20.
- Vemmetofte Kloster, Fakse H., I 97, 154, 159, 186, 316; II 123, 127.
- Vendsyssel I 326; II 369.
- Wendt, Carl († 1815), Dr. med., II 58, 114, 163, 198, 245, 318.
- Venerisk Syge I 185; II 107 f.
- Venus, Planeten, I 132 ff., 136, 139 f., 146, 211, 336, 339, 369, 374, 380, 384, 389, 393.
- v. d. Wense, Georg Ludvig, I 287.
- Vérac, Jacques René l'Ondeix Marquis de, Oberst, I 213. — Maria Charlotte Sabina Josephina, Marquise de († 1776), II 64.
- Verdam, J. Wilh. († 1648), Borgmester, I 118.
- Vergil, romersk Digter, II 340, 345.
- Werlhoff, P. G. († 1767), tysk Læge, I 155.
- Werling, Henrik, I 231.
- Verona I 131.
- Verrayon, H. A. M. († 1811), Handelsintendant, I 292 f., 295, 297, 299, 301, 304, 314, 317, 319, 321 —23, 326, 332, 336, 338, 360 f.
- Wesling, Købmand i Kbhvn., I 457.
- Wessel II 424. — Abraham, Legatstifter, I 329, 397. — Caspar († 1818), Landmaaler, I 242, 266, 280, 336; II 245, 249, 340, 349. — Joh. Herman († 1785), Digter, I (459, 471); II 15, (43), 63, 188, 206, 304, 342, 355. — Ole Christopher († 1794), Højesterets-assessor, II 65, 86.
- West, Frederik Hans († 1771), Løjtnant, I 324. — Hans († 1811), Rektor, II 376, 407, 414. — Jens I 62, 259, 265. — Peter († 1767), Major, I 18 f.
- de West, Kap, I 64.
- Westengaard, Student (1787), II 398. — Ane Margrethe († 1758), g. Lowson, I (61). — Chr. († 1809), Sekretær i Højesteret, Kancelliraad, I 372, 443.
- Westergaard, Høns († 1791), Justitsraad, Supercargo, II 143.
- Westerholdt, Chr., II 98.
- Vestervig Kloster, Refs H., I 146; II 267, 370.
- Vestindien (»Amerika«) I 40, 46, 58 f., 62, 64, 66 f., 74, 95, 98, 100 f., 104, 106, 122, 125, 128, 154, 170, 198, 203, 207, 219 f., 223, 226, 256, 260, 262, 272, 274 —77, 289, 300, 303, 307, 310, 320 f., 327 f., 331, 355 f., 370, 385, 387, 392, 397, 412, 416, 433, 477,

- 485; II 10, 14, 90, 102, 129, 167, 213, 217, 232, 275, 282, 288, 305, 320, 350, 386.
- Vestmanø, Island, I 112.
- Westphal, Ole Nielsen († 1772), Præst i Kolding, I 308.
- v. Westphalen, Ernst Joachim († 1759), Kansler ved Universitetet i Kiel, I 89.
- Vesuv I 55, 105.
- Vett, Jørgen Diderich, Faktor ved det afrikanske Komp., I 317, 382.
- Wever, Anna Marie, se Køster. — Johann Fried. († 1759), Købmand, I 205.
- Wexels, Hans, Administrator, II 283.
- Weygaard, Bolle († 1760), Klokker, I 127. — Hans, Luxdorffs Tjener, I 6, 19, 175.
- Weyse, Frederikke Louise († 1801), g. v. d. Lühe, I 137 (?), 264. — Ingeborg Christine, se Justesen. — Joh. Christopher († 1796), Højesteretsassessor, I 54, 237 f., 299, 348 (?), 360 f., 389, 405, 420, 443; II 53, 66. — Maren Hofmann, se Møller. — Sophie Elisabeth († 1776), g. Sevel, I 259 f., 299, 384; II 81 f.
- Wibe, Andreas Andresen († 1787), Præst, II 142, 173. — Andreas Høstmark († 1841), Præst, II 307 (?). — Johan († 1782), Forf., II 167.
- Vibenshus II 76, 105, 206, 355.
- Viborg I 3, 182, 199, 208, 235, 257 f., 268, 321, 325, 413; II 8. — Brandordning I 35. — Graabrødre Kirke I 111, 114, 120. — Sortebrødre Kirke II 124. — Hospital I 84. — Skole I 107; II 196 f. — Landsting I 99, 148. — Tugthus I 138, 193, 221, 234, 238, 246, 250, 259, 264, 273, 282, 291, 294, 298, 303, 305, 310, 315, 320, 331, 339, 347, 399, 411. — Stift I 48, 121, 201, 228, 321, 386; II 95, 166. — Landemode I 406.
- Wiborg, Erik Nissen († 1822), Vetterinær, II 279 f. — Niels Lindesøe († 1787), Assistenshusforvalter, II 389.
- Vidalin, Paul († 1727), Lagmand paa Island, I 365.
- Widdersheim, Ernst Ludv., Major, II 136.
- Videnskabernes Selskab I 24 ff., 28 f., 31 ff., 35 f., 41 f., 44, 47, 49, 51—60, 64, 71—74, 76—86, 95, 99, 102 ff., 106—11, 113, 123, 131—37, 139, 144 f., 150—56, 158, 160 f., 173 f., 176, 179 ff., 183, 193, 201, 204, 206—09, 211—15, 227 ff., 231, 233—37, 239, 241, 264 ff., 269—72, 275 f., 280, 284, 292, 296—99, 301 ff., 317, 323, 325, 327, 330, 335 f., 339 f., 342, 352—57, 361—64, 366, 369 f., 377, 380—84, 386 ff., 390—93, 395, 397, 400, 405, 410—13, 416, 419, 421, 451, 454, 464, 484; II 9, 19, 28 ff., 60 ff., 67 f., 70, 73, 89, 91 f., 94, 96 f., 100, 103, 107, 109, 111, 130—33, 135, 139 f., 142, 144, 146—49, 162, 164 f., 169—72, 175, 177, 188 f., 191—98, 205 ff., 210—24, 226, 234, 238—42, 244—49, 253, 259, 264—70, 272 ff., 276, 278—82, 295—300,

- 302 ff., 306, 310, 321—25, 327 f., 331 f., 349—52, 354 f., 360, 362, 375 ff., 382, 387, 398, 401 f., 409. — Ordbog (Langebeks, Strøms Lexicon) II 68, 89, 91 f., 94, 97, 105, 110, 164 ff., 173, 175, 195, 210, 214, 220, 238 f., 251, 254, 261, 270 f., 317. — Kort I 28, 30, 44, 47, 51, 71 ff., 76, 86, 99, 123, 131, 134, 152, (162), 171, 173 f., 201, 208, 211, 227, 241, 266, 275, 280, 292, 296, 356 f., 362, 390; II 89, 91, 111, 170, 195, 219 f., 225, 232, 282, 304, 382, 402, 409.
- Videnskabers Selskab, De skønne, se Smagens Selskab.
- Wiedeman, Raadmand, Holsten, I 312.
- Wiedewelt, Joh. († 1802), Billedhugger, I 212, 235, 341, 464; II 10, 62, 107, 172, 222, 231 f., 237, 299, 328, 421.
- Wiehe, Joh. Heinr., Negotiant, II 400.
- Wiel, Catharina († 1762), g. Anchersen, I 155.
- Wieland, C. M. († 1813), tysk Digter, I 399 f., 428, 457; II 201, 210, 333, 349, 415.
- Viemose, Baarse H., II 2.
- Wien I 29, 484; II 70.
- Wienken, Frederikke († 1785), g. Schäffer, II 315, 348.
- v. Vieregg, Friedr. Ludv. († 1805), Kammerherre, II 87.
- Vieth II 249, 262. — Cathrine Nicoline, se Brüggemann. — Immanuel Gerhard († 1783), Præst i Sønderup-Nordrup, Provst, II 181, 230, 296, 423, 425; hans Døtre II 423, 425. — Joh. Georg († 1782), Kancellist, II 262. — Levard Christian († 1815), Præst, II (228, 239), 296, 300 f., 339.
- Vig, Ods H., I 471.
- Vigagluma-Saga II 395.
- Wiimb, Peder Lassen († 1804), Overauditor, II 410.
- Wilcken, Agnes Philipine († 1758), g. Vossbein, I 13, 61.
- Wilde, Tewis († 1800), Borgmester i Helsingør, I 472.
- Wildenrath, Chr. Henr. († 1791), Generalkrigskommissær, II 329.
- Wilder, Carl († 1765), Mægler, I 150.
- Wildman, Andreas, I 19.
- Wildnis, Plessenske, i Holsten, I 67, 82, 88, 131, 133, 149, 319.
- Vilhelm IX, Landgreve, siden Kurfyrste af Hessen-Kassel († 1821), I (22), 43, 168, 221 f.
- Vilhelm, Abbed, II 83.
- Vilhelm, Tjener hos Luxdorph, se Broeholm.
- Wilhelmi, hollandsk Præst, I 349. — Jøn. Philip († 1770), reformert Præst, I 170. — Johan († 1798), Hofbogbinder, II 256, 305, 389.
- Vilhelmine af Hessen-Darmstadt, Storfyrstinde af Rusland, II (73).
- Vilhelmine Augusta, Prinsesse af Slesvig-Holsten-Nordborg-Plön, g. Reventlow († 1749), I 138.
- Vilhelmine Karoline, Kurfyrstinde af Hessen-Kassel († 1820), I 17, 103, 155, 168, 221 f., 409.
- Vilhelsborg, Ning H., I 199.
- Vilhelsdal (Anchershvile, An-

- chersminde) ved Kbhvn. II 152, 371.
- Wilken, Skibskaptajn, II 324. — Chr. († 1759), Oberst, I 61.
- Wilkens, Ulrikke Frederikke, se Brüggemann.
- Villalpandus, J. B. († 1608), spansk Teolog, II 375.
- Wille, Hans Jacob († 1808), Stiftsprovst, II 398.
- Willebrandt, Johan Christoph († 1781), Raadmand, I 76. — Johan Christoph († 1807), Etatsraad, Deputeret, I 368, 418, 437, 441, 448.
- Willemsen, Gerh. († 1806), Assessor, Raadstueskriver i Trondhjem, II 164. — Vilh. Fr. († 1792), Præsident i Kristiania, I 480, 482.
- Willumsen, Marie († 1787), II 368, 394.
- Wilster, Kapt., II 186. — Peter, Landmaaler, I 201.
- Winckelmann, Joh. Joachim († 1768), tysk Kunstarkæolog, I 260, 322, 349.
- Winckler, Johan Gotfried, Kobberstikker, I 356. — Jvfr. Winkler.
- Vind, Frederik Carl Krag-Juel-, se Frijs. — Hedevig Albertine, se Ahlefeldt. — Holger Chr. († 1763), Generalmajor, I 5, 183, 187. — Jens Krag-Juel- († 1776), Baron, Højesteretsjustitiarius, I 7, 181, 237, 242, 290, 302 (?), 343, 361, 384, 389, 391, 395, 420, 439 f., 445 ff., 449 f., 461, 468, 470, 477; II 5, 30 f., 33 f., 36, 55, 65, 70, 90. — Johanne († 1783), g. Grambow, II 297. — Margrethe († 1774), g. Linstow, II 10. — Mette († 1808), g. Skeel, II 277. — Niels Krabbe († 1766), Diplomat og Hofmand, I 10, 57, 131, 211, 269. — Sophie Magdalene Krag-Juel-, se Gram. — Sophie Magdalene Krag-Juel- († 1833), g. Rantzau, II 103.
- Windelev, Niels, Prokurator, I 299, 301, 322.
- Vinderød, Strø H., I 120.
- Winding, Andreas († 1766), Oberst, I 278.
- Windtmøller, Jens († 1801), kgl. Tobaksforvalter, II 8, 47.
- Winkler, tysk Forf., II 151. — Jvfr. Winckler.
- Winsløw, Anna Dorothea, se Siwers. — Frederik Christian († 1811), Overkirurg, II 414 f.
- Winsness, norsk Kapellan, I 184 f. (jvfr. II 427), 189. — Volontær i Danske Kanc. II 410.
- Vinstrup, Peder († 1679), Biskop, II 363.
- Vintermølle, Voldborg H., I 267.
- Wintersborg, Laalands Nørre Herred, I 102.
- Winther, Major, II (148), 176. — Lars Madsen († 1785), Bødkermester, II (326), 329, (333); hans Enke II (333, 335, 344, 346).
- Wintz, Hans Fred. († 1765), Generalmajor, I 221.
- Virum, Lyngby Sogn, I 180.
- de Wisch, Hilla, g. Ahlefeldt, I 91.
- Wissing, Familien, II 422. — Anna Sophie († 1762), g. Benzon, I 158 f. — Hans († 1762), Proprie-

- tær, I 156, 158 f., 186; hans Enke († 1764) I 158, 225 f., 274. — Karen Meulengracht († 1724), g. Junge, I 47, 116; II 424. — Marie Christine († 1789), g. Moldrup, I 225, 275, 316, 319. — Petronelle Antonette († 1811), g. Bech, II 14. — Thomas († 1799), Vice- raadmand, II 407.
- With, Foch Chr. Nielsen († 1785), res. Kapellan i Taarnby paa Amager, I 464 (?). — Joh. Chr. († 1767), Kaptajn, I 302, 317. — Marie Kirstine, se Fenger. — Mouritz († 1810), Skibskaptajn, II 15, 150, 195, 288, 369, 388. — Niels Randulf († 1788), Præst, I 348 (?). — Peter (1769) II 150.
- Wittmack, Anne Magdalene Charlotte († 1783), g. Stendrup, II 289.
- Wium, Sysselmand paa Island, I 252. — Henrik († 1770), Etats- raad, I 286, 336.
- Wiumh se Wiimh.
- Vives, Jean Louis († 1540), Lærd, II 88.
- Wivet, Fred. Vilh. († 1790), Generalfiskal, I 142, 157 f., 164, 174, 182, 186, 210, 237, (263), 314, 324, 392, 405, 450; II 103.
- Wleugel, Sophie Elisabeth († 1798), g. Treschow, II 17.
- Wodroff, Agnete Elisabeth († 1759), g. Linde, I 100. — Conrad Daniel († 1799), Generalkrigs- kommissær, I (11), 97, 200, 228, 400, 466. — Fr., Overkrigskom- missær (1745), I 4, 11. — Georg Albr. († 1745), Justitsraad, I 11.
- Ursula Elisabeth († 1813), g. Ancher, II 11. — Ursula Chri- stine, se Linde.
- Vogelius, Ane Kirstine (f. 1780), II 195. — Hedevig, se Høegh. — Peder († 1787), Præst, I 350, 371, 375; II 11, 122, 129 ff., 170, 174, 190, 204, 212, 227, 245, 254, 263, 266, 268, 274, 278, 298, 301, 304, 307, 312, 357, 360, 373, 388.
- Vogelsang, Volontær i D. Kanc., I 451.
- Vognserup, Tudse H., I 18, 49.
- Vogt, Poul († 1761), Justitsraad, i Kristiania, I 56, 338.
- Wohlert, Catharina Hedvig († 1811), g. Rottbøll, II 123. — H. F. († 1779), Hofkirurg, I 27, 30, 61, 126, 340; II 37 f., 123, 178.
- Voigt, Casp. Rich., Byfoged, II 108.
- Volchersen, Abraham († 1801), Præst, II 88, 148.
- Wolde, Bergenhusen Sogn, Slesvig, I 118.
- Wolff, Christian († 1754), tysk Fi- losof, I 34, 372, 379; II 358, 391. — Marie, g. 1. Glud, 2. Lange- bek, I 53, 83, 457, 465, (469); II (97). — Salomon Elkan, Jøde, II 350. — Simon († 1778), Mag., Præst i Strinden, II 89.
- Wolmeister, Georg, Brandmajor, Vice-Branddirektør, II 380.
- Volquartz, Peder Marcussen († 1766), Kapellan ved Holmens Kirke, I 82, 87.
- Voltaire I, 24, 125, 333, 339 f.; II 392.
- Voltelen, Jacob Just († 1699), Oberst,

- II 363. — Just Henrik († 1795), Kirurg, I 30, 336, 341, 445, 483, 485; II 43, 57, 79 f., 95, 111 f., 114, 124, 141, 153—56, (162), 165 f., 178—82, 184, (227), 262 f., 280, 282 f., 301, 325, 336, 351, 392. — Just Henrik († 1836), Kancellisekretær, Raadmand, I 483, 485; II 27, 34, 38, 43, 45, 51 f., 80, 84, 95, 100, 106, 111, 134, 152—56, 158, 160, 162, 165, 178, 181 f., 184, 203 f., 226 f., 232, 253, 262, 276, 279, 301, 309 (?), 320 f., 331 f., 349, 358, 363 f., 404, 407.
- Wolters, Anna Amalie († 1790), g. Johannsen, II 333.
- Voltmar se Foltmar.
- Wood, Robert († 1771), engelsk Oldtidsforsker og Politiker, II 57.
- Vor-Nim Herredsting I 100.
- Vordingborg I 50, 57, 134, 218, 221, 412; II 231, 394. — Skole I 23, 77, 82, 98, 218. — Amt I 263, 271, 318, 394; II 69 f. — Birk II 64.
- Vordingborgske Gods II 19.
- Worm, Familien, II 423. — Sekretær I 405. — Christen († 1737), Biskop, II 424. — Else, se Luxdorph. — Jens († 1790), Professor, I 78; II 11, 115, 129, 249, 270, 348. — Ole († 1654), Læge, I 201. — Ole († 1830), Rektor i Horsens, II 387 f., 402. — Susanne Magdalene († 1735), g. Luxdorph, II 230, (424). — Vilhelm († 1704), Justitiarius i Højesteret, II 421, 424. — Jvfr. Oluf Hendriksen.
- Wormnæs, Akershus Amt, I 420.
- Wormnæss, Christen Taraldsen, norsk Bonde, I 420.
- Wormskiold, Peder († 1824), Deputeret i Rentekammeret, II 167, 225, 323, 381, 389.
- Wormstrup, Birgitte Cecilie, g. 1. Høysgaard, 2. Gunnerus, II 14.
- Vorndran, Casper, fra Kalundborg I 21 f.
- Worsøe, Student, II 25, 44. — Wilh. Ad. († 1781), Provst, II 224.
- Wosemose, Chr. († 1796), Prokurator, II 358.
- Voss, Proviantforvalter i Rendsborg, I 182. — Christian Eberhard († 1791), Gehejmearkivar, II 210 ff., 357, 363. — Johan Adolf, Gæstgiver i Sorø, I 88, 308. — Johan Frederik († 1832), Kammerraad, Kontorchef, II 167. — Peter († 1769), Generalkrigskommissær i Norge, I 328.
- Vossbein, Agnes Philippine, se Wilcken.
- Wowern, Hans († 1776), Kapellan, II 63.
- v. Woyda, Fred. Ludvig († 1778), Amtmand, I 335, 422.
- Wrangel, i svensk Hoftjeneste, I 287.
- Wrisberg, Mette Christine († 1757), g. Kløcker, I 24.
- Wulf (Wulff), i London, II 78. — Evald († 1815), Byfoged i Næstved, II 228. — Heinrich Frantzen, Skipper af Bergen, I 292. — Ingeborg († 1770), g. Wøldike, I 392. — Student (? Peter Lorents, † 1818 som Præst i

- Haarlev), II 202, 295, 309, 330, 337, 363.
- Württemberg, Hertug af, se Carl Chr. Erdmann.
- Vær, Vor H., II 416.
- Værløse, Lille-, Smørum H., II 363.
- Wärmland, Sverige, I 29, 463.
- Wærn, Matthias († 1789), Forretningsmand, I 186 f., 191, 199 f., 202. — Rasmus Sørensen († 1790), Præst, II 299 (?).
- Wæver, Student (? Chr. W., † 1854 som Sognepræst i Karlebo), II 356.
- Wældike, Jfr., I 475; II 15, 85. — Andreas († 1770), Biskop, I 399. — Christopher († 1761), Provst, I 34, 147. — Ingeborg, se Wulff. — Jeremias († 1813), Professor, I 51; II 379. — Marcus († 1750), Professor, I 392. — Peder († 1769), Præst, I 382. — Peder († 1811), Rektor, II 95.
- Xenophon** II 184.
- Yelin**, Henr. Gottfried, Mag., I 350; II 154.
- York, Kaptajn, II 326.
- Young, Charles, II 368, 392.
- Ysenburg se Isenburg.
- Ütersen, Holsten, I 94, 98.
- Zedeler**, Boghandler og Lottokollektør († 1774), II 18.
- Zepelin, Hans Jacob († 1776), Officer, I 457.
- Zenthen, Peter Chr. († 1823), Hof- og Stadsretsassessor, Godsejer, II 152, 255 f., 269, 297.
- Ziegenbalg, E. G. († 1758), Professor, I 61.
- Ziegler, Lars, I 470.
- Ziegra, Chr. († 1778), tysk Forf., II 381.
- Ziervogel, Henr. Gottl. († 1802), Søofficer, II 213.
- Zinn, Joh. Ludv. († 1802), Agent, II 85, 120, 171, 244, 248, 283, 286, 339.
- Zitten se Sitten.
- Zoega, Georg († 1794), Kasserer ved Postamtet, II 13, 33. — Johannes († 1788), Finansdeputeret, II 167, 295, 366.
- Zuschlag, Fred. Ludv. († 1808), Billedhugger, II 373 f.
- Zwergius, Ditlev Gotthard (1757), Præst, I 105 (?).
- Æbeltoft** I 259; II 397.
- Æreboe**, Andreas († 1813), Etatsraad, II 249, 255, 272, 293. — Jens Severin († 1801), Sekretær, Amtsforvalter, II 293.
- Ærø** I 111, 325, 327, 355, 376, 379; II 134.
- Ærøskøbing** I 54, 189, 193, 226, 384.
- Æschylos** II 67, 73.
- Ødemark**, Alsted H., II 417.
- Oeder**, G. C. († 1791), Botaniker, I 27, 85, 328, 378, 411, 427, 455 ff., 459, 468.
- Øersløv**, Sara († 1781), g. Munck, Etatsraadinde, II 191, 217, 225.
- Ønslev**, Falster, I 471.
- Øresund** (Øresunds Toldkammer)

- I 106, 211, 281; II 66, 217, 254, 334.
- Ørholm, Lyngby S., Sokkelunds H., I 85, 128, 137, 142, 161, 249, 273, 287, 433; II 18, 72, 78, 84, 114, 158, 180, 185, 251, 254 ff., 258 f., 261, 285, 288 f., 291 f., 312, 314, 318, 341, 365, 382, 390, 392, 394, 412, 414, 416 f. — Kro II 371. — Indelukket II 256, 365, 371, 390 f., 416. — Labyrinthen II 416. — Alkoven II 416. — Kilden II 255, 391, 414.
- Ørkedalen, Norge, I 318, 360.
- Ørkenøerne (Orcades) I 5.
- Ørslev, Sjælland, I 18.
- Ørsløv, Jesper, Assistent, II 194.
- Oertz, Fred. († 1779), Amtmand, I 178, 466. — Ludvig Christian († 1774), Amtmand, II 8.
- Øst, Chr., Agent, II 303.
- Østerdalen, Norge, I 165, 475.
- Østerrisør se Risør.
- Østrup, Jørgen Jensen († 1780), Kapellan ved Nicolai Kirke, I 107, 112, 136, 465; II 13, 108, 200.
- Østuch Kiernet se Ostuch.
- Øverød, Søllerød S., Sokkelunds H., I 306; II 33, 45, 78, 84, 155, 183, 186, 202, 415, 417.

SPECIAL-REGISTER

angaaende

BOLLE WILLUM LUXDORPH.

- Stamtavle II 269, 371, 406.
- Forlovelse I 18; Bryllup I 20. — Jvfr. Anna Bolette Junge (i Hovedregistret).
- Titler og Udnævnelser I 17, 95, 125, 275, 290, 320, 374, 389, 421, 461; II 4, 112, 115, 277.
- Helbredsforhold: Sygdom I 119, 454; II 43, 62, 165, 234, 279, 312, 331, 385, 404f., 415, 418. — Brøndkur m. m. I 191, 246; II 38, 77, 117, 154, 341, 365, 367, 390.
- Rejser I 10—14, 88—95, 115—19, 307—14, 329, 332.
- Indtægter samt Formues- og Gældsforhold I 6, 56, 137, 140, 147, 151, 252, 273, 283 f., 295, 303, 317, 319, 326, 342, 345 f., 354 f., 372, 383, 394, 398, 413, 423, 428, 466, 476; II 52, 190, 197, 231, 297, 422, 425.
- Bolig i Khhvn. I 193, 202, 342; II 111, 115 f.; paa Ørholm II 251.
- Godsejer, se Mørup (i Hovedregistret).
- Gaarden i Nærum og dens Drift I 35, 41, 96, 100, 148, 175, 198, 222, 250 f., 258, 261, 289, 316, 321, 346; II 1, 4, 17, 27, 40, 48, 121, 232, 250 ff., 264, 422. — Haven I 113, 196, 253, 260, 351, 372; II 46, 79, 197. — Blomsterdyrkning (Roser) II 13 f., 16, 26, 37, 42, 44, 77 ff., 82, 119, 127, 203, 264. — Kilden (Kaskaden) I 67, 85, 87, 98, 171, 346 f., 349 f.,

- 399, 475; II 153, 201 f., 205, 237.
 — Fiskedam I 195; II 78. —
 Gærdselsudvisning II 179 (jvfr.
 428). — Se iøvrigt Nærum (i
 Hovedregistret).
- Tjenestefolk I 385 f.; II 77, 233,
 237, 287, 289.
- Litterær Virksomhed: Carmina II
 14, 26, 28, 35—38, 44, 84, 259. —
 Engenes Eugenetes II 71, (72),
 74, (77, 83), 84, 89. — Index
 Longævorum II 207, 216, 278,
 286, 291 ff., 295 f., 331 f., 356, 421.
 — Selvbiografi II 28. — Vers,
 Gravskrifter, Inskriptioner, I 109,
 192, 263, 431; II 37, 67, 124,
 152, 165, 188, 204, 217, 231, 237,
 240, 286, 322, 335 f, 399, 402, 416.
 — Jvfr. Kristnisaga, Mads Ravn
 (i Hovedregistret).
- Numismatiske Studier og Interes-
 ser (Medailler) I 65, 74, 76 f., 79,
 81 f., 98, 123, 137, 202, 205, 212,
 214 f., 217, 228 f., 233, 271, 292,
 305, 329 ff., 335, 351, 356 f., 361,
 414; II 45, 49, 52, 60 f., 63, 66,
 72, 74, 78, 92—85, 87, 89, 103,
 149, 175, 207, 225, 273, 279, 317,
 323, 336, 361, 371, 379, 381.
- Arkiv og Bibliotek m. m.: Arkiv
 I 484; II 52, 59, 137, 216, 232,
 238, 269, 325, 377, 420 f. — Bi-
 bliotek I 136, 171, 306, 349 f.,
 385, 425, 473; II 13, 38, 78, 85,
 124, 151, 180, 231, 233, 235, 254,
 257, 278 f., 304, 308, 314 f., 317,
 339, 353, 365, 367, 384, 390, 393,
 420 ff., 425. — Seglsamling II 53,
 64. — Samling af Malerier og
 Kobberstik I 277, 401; II 28, 38,
 68, 74, 120, 420 f., 424 f.
- Portrætter II 67, 262 f., 266 f., 420,
 424 f. — Buste II 159, 169, 421.
 — Karikatur II 424.
- Testamente II 223, 229, 233, 272,
 376, 419—26.

